Mi pedig
a Krisztust prédikáljuk

Pándy Bertalan

Köszönet a hollandiai
Jagtspoel Fonds alapítványnak.
Az ő önzetlen támogatásuk tette lehetővé
e könyv megjelenését.

© Pándy Bertalan: Mi pedig a Krisztust prédikáljuk
ISBN 978-80-971384-5-5

Előszó

Az igehirdető és igehirdetése

Pándy Bertalan nyugalmazott református esperes-lelkészt nem kell bemutatnom. Életét, küzdelmes (sok más kortársunkhoz hasonlóan megpróbált) sorsát maga mondja el a „Meggyújtott gyertya" című könyvében (2003. 260 oldal). Könyve német fordításban is megjelent „Angezündete Kerze. Zeitgeschichte u. Kirchengeschichte u. Predigten" (2008. 440 oldal). Ezekből nemcsak a maga élettörténetét ismerhetjük meg, hanem az egész sorsrengető korszakot: egyéni, közösségi, nemzeti és egyházi életünk huszadik századi történetét, tragédiáit, ellentmondásait, küzdelmeit és szenvedéseit. Ez a könyv nemcsak a szerző alaposabb és jobb megértését segíti elő, hanem belevezet irodalmi és teológiai munkásságának megismerésébe is. A német kiadásnak (az „endgültige Fassungnak") fontos többletét képezi – kisebb bővítéseken és kiegészítéseken kívül – az a három toldalék, amelyekben a beneši dekrétumok teremtette jogfosztott és embertelen állapotokról (88-90.o.), a szlovákiai ref. ker. egyház történetéről (315-330.o.) tájékoztatja a nyugati olvasókat; és svájci tanulmányi ideje alatt, ottani protestáns gyülekezetekben elmondott németnyelvű igehirdetéseit közli (335-444.o.), – valószínűleg első ilyen eset református egyházunkban. Egyéb, teológiai, hitvédelmi és egyházépítő műveinek ismertetését itt mellőzzük. A teljesség kedvéért jegyezzük még meg, hogy a szovjetunióbeli láger történetének leírása párhuzamba állítható H. Gollwitzer: „Und führen, wohin du willst nicht" (1951) című híres börtönnaplójával.

Műveinek és prédikációinak szituációját közvetlenül és szorosabban az a történelmi helyzet határozza meg, amit egyházunk számára a szerencsétlen trianoni „békerendezés" hozott létre. A két háború közt eltelt húsz esztendő kevés volt ahhoz, hogy egyházunkban szervezett és fejlődésképes teológiai munkálkodás és termés jöhetett volna létre. A pusztító háború után bekövetkezett vajúdásos állapot mindvégig csak az erők összeszedésének kísérletezéséhez adhatott alapot, mivel a célhoz érés előtt ismét újabb katasztrófák sorozata következett: a II. világháborúba torkolló évek, majd azután a félszázados önkényuralmi rendszer korszaka. Mindez érthetővé teszi, hogy miért nem jött létre nálunk még a század második felében sem organikus teológiai-egyházirodalmi termelés.

A két háború közti korszakban az igehirdetés területén csupán néhány munkáról beszélhetünk; ezek: Pálóczi Czinke István, Soós Károly, és Csomár Zoltán prédikációs kötetei.

Az igehirdetést Konkoly Thege István (Útmutató 1936-38, 1939-től Felvidéki Prédikátor), és Soós Károly: „Református Sion" c. (1928-34) időszа-

kos homiletikai szaklapjai segítették. Sok kézzel írt anyag kiadatlan maradt, vagy elveszett. A második világháború után egyházunk kettős – vallási és nemzetiségi – elnyomás alatt nem a saját belső erőtlensége, hanem a totális elnyomatás következtében nem végezhetett produktív szaktudományos vagy egyházépítő, kiadói tevékenységet. Egyházunk vezetése (a Csehtestvér Evangélikus Egyház gyakorlatát követve) mintegy húsz évig igyekezett a gyülekezeti igehirdetést irányítani és segíteni azáltal, hogy az egyházi év összes ünnepeire sokszorosított prédikációkat küldött szét magyar és szlovák nyelven a gyülekezetekbe. Ezzel igyekezett a lelkészhiányon segíteni és a „laikus" felolvasók szolgálatát támogatni. Ezeket a lekcióval, textussal és imádságokkal ellátott szövegeket erre a munkára fölkért lelkészek készítették. Hivatalos lapunkban (Kálvinista Szemle – Kalvínske Hlasy) is jelent meg egy-egy igehirdetés. Egyházunk igehirdetésének e korszakbeli történetét történetíróink ez idő szerint csak ezekből dolgozhatják fel. Ezért is üdvözlendő és hasznos dokumentumértékű anyagot nyújt számunkra Pándy Bertalan nagykiterjedésű munkája.

Pándy Bertalan prédikációgyűjteményei már tulajdonképpen az „egyházi vészkorszak" utolsó szakaszából, kb. 1986-tól, többnyire azonban az 1990-2008 évekből datálódnak. Mindazonáltal a szerző szolgálati idejének folytonossága, a beszolgált gyülekezetek és egyház vidék azonossága, működésének megszakítatlan idői folyamatossága alapján ezeket a beszédeket jellemzőknek és dokumentumértékűnek tekinthetjük a megelőző időszak igehirdetésére nézve is.

Pándy Bertalan igehirdetői munkásságát hitelesen és érdemben csak a kiadott több kötetnyi korpusz tekintetbe vételével tárgyalhatnánk és jellemezhetnénk, ezt pedig egy rövid bevezető tanulmány nem végezhetné el. Ezért csupán néhány, megjegyzésre érdemes és szükséges észrevételt tehetünk.

1. Az igehirdetések liturgiai keretben jelennek meg. Tartalmazzák az elő- és utóimát, a lekciót és a textust, valamint a prédikációt. Fel vannak tüntetve az énekek is, valamint a prédikáció elmondásának az időpontja. Kiterjednek sorjában az egyházi év ünnepes és ünneptelen féléveinek összes alkalmaira.

2. A prédikációk időtartama átlagosan 20-30 perc ami egyházunkban az általános gyakorlatnak felel meg. A prédikáció hosszúságát nem szabhatja meg kötött időtartam: aktuálisan az Ige mondanivalója, a gyülekezethez szabott szükséges alkalmazás (és alkalmazkodás!) a fő meghatározók. (A régiek humoros szólása szerint a hosszú vagy a rövid prédikáció között csak két igazi különbség van: hogy az jó vagy rossz. Ettől függ a gyülekezet figyel-

me, érdeklődése és a prédikációt befogadók részvétele is.) Luther Márton ismert versében a prédikáció időtartamát dinamikusan értelmezte:

Gehe frisch auf,
Tue Mund auf,
Hőre bald auf!
(Serényen hágj fel,
Szájad jól tátsd el,
Hamar végezd el!)

3. Egyházunk igehirdetési gyakorlatát a 19. századtól kezdve többnyire az egyoldalú lekció selecta szerint végzett textusválasztás jellemezte, amely biztosította ugyan az igehirdetés és az igehirdető szabadságát, valamint az alkalomszerűség követelményét, de ugyanakkor teret nyithatott az egyéni önkénynek és a szubjektivizmusnak, és a bibliai témák sokszerűségének beszűkülésére is vezetett. Figyelemre méltó, hogy Pándy a Világ Teremtésében a lekció continua (összefüggő olvasat) elve szerint egyetlen bibliai könyvnek: a Genezis 1-24. fejezeteinek anyagát veszi alapul, tehát ószövetségi szövegek alkotják a textust (a textus itt egyúttal maga a lekció). Ennek az ú.n. „bibliai őstörténetnek" kiválasztásához magyarázatául szolgálhat a kor vallásellenes szellemiségével való igei szembenállás, de ezáltal a régi református homiletikai hagyomány ószövetségi prédikációs gyakorlatát is követi. Ebben korának a külföldi protestáns igehirdetésben felújított gyakorlatára is támaszkodik, leginkább Walter Lüthire, a híres svájci prédikátorra, akivel személyes kapcsolatban is volt. Ilyenformán 49 prédikációban végigprédikálja a Genezis 24 fejezetét. Ugyancsak a lekció continuához számíthatjuk azokat a sorozatos prédikációkat is, amelyeket a Római levél, az Apostolok Cselekedetei, és a Jelenések Könyve alapján írt.

4. Textusválasztásában arányosan használ lekciót illetve textust az Ószövetségből és az Újszövetségből, ezáltal is bizonyságát adja teológiai gondolkodásában a kettős szövetség egységes szemléletének. A prédikációk előtt a lekciók és a textusok teljes szövegét is közli. Fontos itt az optikai szempont: tudniillik, hogy az egyes szövegrészekben különböző nagyságú és erősségű betűtípusok segítik az olvashatóságot. Az igehirdetési alapszöveg használatára ugyan mindmáig nincs kötelező liturgiai rendelkezés, de az újfordítású szöveg használata megfelel egyházunk jelenlegi általános liturgiai gyakorlatának. Igemagyarázataiban szem előtt tartja az eredeti bibliai szövegeket, kommentárokra támaszkodva

nyújt szükséges mértékben szövegmagyarázatot, pl. a bibliai személyneveknél, vagy helyneveknél.

5. Textusválasztása: Széleskörű textus használata egyúttal megmutatja számunkra a Szentírás kimeríthetetlen gazdagságát. Textusait és lekcióit úgyszólván az összes bibliai könyvekből választja. A prédikációk a textustól való meghatározottságuk következtében ilyenformán annyira különfélék, hogy azokat tartalmi és formai szempontból nem lehet felsorolni. Mindenesetre, ha nem is sablonosan-formálisan jellemző szerkesztéssel, de lényegükben a bibliai elvet és a református igehirdetési gyakorlatot követve együtt vagy külön hangsúllyal megtaláljuk bennük a tanítást, az építést és a buzdítást; a katechetikai, poimenikai és kérügmatikus elemeket.

6. A prédikációk címei általában csak a beszéd bibliai témáját jelölik meg, amiből nem következik az, hogy formális értelemben vett tematikus beszédről lenne szó. Beszédeinek inkább tematikus, vagy inkább analitikus felépítését mindig a lekcióban és a textusban foglalt tartalom illetve kérügma határozza meg.

7. Prédikációinak nyelve az irodalmi szintű magyar köznyelv, amely világosságra és érthetőségre törekszik. Hadd jellemezzük ezt a szükséges stílusformát az egykori csehtestvér zsinati elnök, Viktor Hájek elbeszélésével. A két világháború közt Brünnben volt gyülekezeti lelkész. „Velem szemben”- mondta- „az első padokban vasárnaponként 4-5 egyetemi professzor is ült; hátul, a kórus alatti padokban a környékről istentiszteletekre bejáró, morva népviseletbe öltözött egyszerű paraszt- asszonyok ültek. Kiknek, és hogyan prédikáljak kérdeztem magamtól. Ha ezeknek a szemben ülőknek prédikálok, ott hátul nem fogják érteni, ha viszont amazoknak, akkor ezek az előbbiek is bizonyára megértik. Ezért mindig az egyszerűségre és érthetőségre törekedtem.” Ebből is világossá válik, hogy a prédikációnak fontos követelménye a világosság és az érthetőség (perspicuitas). A prédikáció előadására a leírt szövegek alapján csak valószínűséggel lehet következtetni a stílusformák, a mondat és a mondanivaló felismerhető dinamikája alapján. Eszerint Pándy Bertalan beszédei előadás szempontjából – mint egyébként tartalmi jellegzetességéből is következtethetjük – tanító és lelkigondozó jellegűek. Nem találhatók nála olyan modern kísérletek, mint például a dialógusprédikáció, vagy énekkel, zeneszámmal, szavalattal kettéválasztott prédikáció. Az ilyen gyakorlatnak gyülekezeteinkben és az egyházvidéken istentiszteleti hagyományunk útját állja.

8. Az igehirdető megismeréséhez a személyiség elemzése mellett szükséges az őt ért hatások elemzése is. Ehhez elsősorban önéletrajzi könyvének összefüggéseiben találunk támaszkodási pontokat. Sárospataki gimnáziumi tanulmányainak második felét két részletben végezte, mert közben őt is a Szovjetunióba hurcolták, ahonnan háromévi távollét után segítette haza Isten. Amikor hazajutott, itthoni magyar iskoláink be voltak zárva, és mivel az országhatár is zárva volt, mint sok más diák, ő is éjszakai utas volt, és közben néhány határőr zárkát is kipróbált. Kisebbségi keserveink miatt gimnáziumba is csak két év késéssel juthatott, így a háború utáni osztálytársai 5-6 évvel fiatalabbak voltak, mint ő. Így, mivel ő is teológiára készült, részben teológusok barátságát kereste. Szívesen hallgatta Újszászi Kálmán professzor péntek esti előadásait, és jó kapcsolata volt a gyülekezet lelkipásztorával, Darányi Lajossal, aki később püspök lett. Tőle Pándy Bertalan is sokat tanult. Prágai tanulmányai idején egyrészt Adolf Novotný professzor hatása alá került (1945-53), akinek tanításában a gyülekezeti lelkigondozás, az angolszász ifjúsági mozgalmak (YMCA) modern formái, valamint a szekularizálódó világ szellemiségével való bibliai konfrontáció bírtak kiemelt hangsúllyal. Mellette egyházunk akkori docensének, Tóth Kálmánnak személyisége (1951-52), a mély biblicitás és a háború utáni gyülekezeti ébredési mozgalom hatásait nyújtotta. Tóth Kálmánnak a kényszermunkára kitelepített magyarok gondozásában és evangelizálásában végzett munkájához hasonlóan Pándy is végzett missziói szolgálatot. Mind Novotnýt, mind Tóth Kálmánt szolgálati idejüket megszakítva a politikai rendszer eltávolította a fakultásról. Az egyéni hatások mellett természetesen mindig fontos meghatározó szerepe van az igehirdetésre nézve a gyülekezet istentiszteleti és kegyességi életének hagyományos formája és tartalma. A döntő meghatározó azonban, mindenek fölött Isten Szentlelkének vezetése, és a Jézus Krisztus iránt való engedelmesség, hitben, hűségben és szeretetben.

Összegezve, megállapíthatjuk, hogy Pándy Bertalan igehirdetésében a krisztocentrikus teológiai gondolkodás érvényesül, amelyben az ú.n. „szövetség-teológia," az ígéret és a beteljesedés összefüggései, az Isten országáról (királyi uralmáról) szóló evangéliumi örömüzenet a legfőbb rendező elvek.

Beszédeinek igei mélysége és tartalmi gazdagsága az olvasó számára lelki épülést és szellemi gazdagodást jelentenek.

Dr. Csémy Lajos, teol. professzor

Isten sátora az emberekkel van

A halottak és az örökkévalóság vasárnapja

Főének: 201. dics. Igeolvasás: Jelenések 21, 1-8

És láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt, és a tenger sincs többé. És a szent várost, az új Jeruzsálemet is láttam, amint alászáll a mennyből az Istentől, felkészítve, mint egy menyasszony, aki férje számára van felékesítve. Hallottam, hogy egy hatalmas hang szól a trónus felől: „Íme, az Isten sátora az emberekkel van, és ő velük fog lakni, ők pedig népei lesznek, és maga az Isten lesz velük; és letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak." A trónuson ülő ezt mondta: „Íme, újjáteremtek mindent". És így szólt: „Írd meg, mert ezek az igék megbízhatók és igazak!" És ezt mondta nekem: „Megtörtént! Én vagyok az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég. Én adok majd a szomjazónak az élet vizének forrásából ingyen. Aki győz, örökölni fogja mindezt, és Istene leszek annak, az pedig fiam lesz. De a gyáváknak és hitetleneknek, az utálatosaknak, gyilkosoknak és paráznáknak, a varázslóknak és bálványimádóknak, és minden hazugnak meglesz az osztályrésze a tűzzel és kénnel égő tóban: ez a második halál."

Végtelen irgalmasságú Isten, aki eljöttél hozzánk az idők teljességében, hogy megszánva elesett voltunkat a kárhozat mélységéből megszabadíts minket; Magasztalunk minden jótéteményedért, amellyel életünk elmúlt hetén is megajándékoztál bennünket. Hálát adunk néked, hogy új napra virrasztottál, és ezen a szent napon újra belecsendülhet mulandó életünkbe a te örök Igéd. Atyánk kérünk, erősítsd hitünket, gyógyítgasd sokszor megsebzett szívünket és áldd meg Igédet életünkben, hogy a jó talajba hullott Igének bennünk áldott termése legyen. Ma sok ezer helyen hangzik a te Igéd, ne engedd, hogy hiába hangozzon, hanem teremjen gyümölcsöt neved dicsőségére és tört szívünk gyógyulására. A te szent Fiad az Úr Jézus Krisztus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 25. zsoltár 2. vers Alapige: Jelenések 21, 3-4

Íme, az Isten sátora az emberekkel van és velük fog lakni, és ők pedig népei lesznek, és maga az Isten lesz velük, és letöröl minden könnyet a szemükről.

Kedves Testvéreim,

Az egyházi esztendőnek az utolsó vasárnapját, tehát az advent előtti vasárnapot, évszázadokon át a halottak vasárnapjának nevezték. Azért akarták, hogy ez a vasárnap a halottak vasárnapja legyen, mert az esztendőnek az elmúlása is a mulandóságra emlékeztet. Szükségesnek tartották, hogy legyen egy vasárnap, amikor Isten gyermekei kegyeletes szeretettel emlékeznek azokra, akik valamikor itt voltak velünk, életük hozzá tartozott a mi életünkhöz, közülük némelyek váratlan hirtelenséggel, némelyek pedig sok szenvedés után kiléptek ebből a világból. A friss gyász- sebeket hordozók érzik át legmélyebben, milyen változás az, amikor valaki, aki itt nekünk Isten drága ajándéka volt elszakadt tőlünk. Sokan egy kedves hozzátartozónak a távozása után már egyedül maradnak. Az élet megy tovább, a nap ugyanúgy felkél reggel és lenyugszik este, mint azelőtt, nyáron a virágok is úgy nyílnak, mint máskor, mintha az életben minden menne tovább a megszokott rendben, a gyászoló szívben mégis olyan más minden. Nagyon hiányzik valaki ebből a világból. Ezért akarták, hogy minden esztendőben legyen egy vasárnap elköltözött szeretteink emlékének szentelve. Aztán ahogy múltak az esztendők arra kezdtek gondolni egykor itt élt elődeink, hogy kedves dolog, ha ennek a vasárnapnak a halottak vasárnapja nevet adják, de mégis úgy érezték, hogy ennek a napnak más nevet kellene adni. Ez a gondolat azért vetődött fel bennük, mert arra gondoltak, hogyha ezt a nevet adjuk, akkor eljöhet az idő, amikor utódaink felteszik magukban a kérdést, hogy milyen volt elődeinknek a hite. Jó, hogy elődeink mélyebben is átgondolták ennek az ünnepnek a jelentőségét és végül úgy döntöttek, hogy meghagyják az eredeti nevet is, de hozzáteszik ezt a fél mondatot: és az örökkévalóság vasárnapja. Így akarták kifejezésre juttatni, hogy bármennyire fáj, hogy szeretteink és majd mi is kiszakadunk ebből a földi világból, de tudjuk, hogy Isten végtelen kegyelme az életet a halálon át vezeti diadalra. Ezért van ennek a napnak az új nevében már hitünknek a nagy vigasztalása is, hogy Isten minden ígéretét beteljesíti és gyermekeit, bár test szerint mindnyájan elporladunk, a porból is új életre kelti. Isten Igéjének ez a most felolvasott szakasza magyarázatot ad arra is, hogy miért nevezték el elődeink ezt a vasárnapot a halottak és az örökkévalóság vasárnapjának. Mert a hit látásában a hit és az örökkévalóság együvé tartozik. Ez a nap alkalmat ad arra is, hogy Isten az Igében a frissen gyászoló testvéreknek a szívébe vésse, hogy szeretteink, akik Krisztus nyomdokain jártak az ő szeretetét és békességét hordták a szívükben, amikor meghalnak, nem a vigasztalan sötét enyészetnek a világába indultak, hanem az örökkévalóságba. Nagy ajándéka Istennek, hogy ott, ahol mi földi szemeinkkel csak egy sírhantot látunk, ott a hit látásával látjuk Isten üdvözítő szeretetét. Így adja nekünk vissza Isten Krisztusban az újjáteremtett életet.

Próbáltunk-e már valamikor mélyebben elgondolkodni azon, hogy miért van itt ezen a földön olyan sok magát magányosnak érző élet? Sok ember úgy érzi, és ezt keserű perceiben mondja is, hogy nincs senki ebben az emberekkel telt világban, akivel közössége lenne, aki megérti, ha valamikor öröme van, és aki vigasztalja, erősíti, ha bánata van. De miért nincs? Azért, mert van ebben a világban egy borzalmas valóság: a bűn. Ez szakít el sok embert Istentől. Ennek pedig az a következménye, hogy előbb vagy később elszakít az embertárstól is. Ha figyelmesen átgondoljuk, hogy mi az oka, hogy sokszor egy családban is hiányzik a szeretet és a békesség, rájövünk, hogy ennek a bajnak is sok gyökere van. Valamelyik családban az a baj, hogy van a családban valaki, aki nem is akarja ismerni a szeretet Urát, és ez még egy nagycsaládban is lehűti a meghitt családi együttlétet. A bűnnek egyik mélyre ereszkedő gyökere az önzés. Az egyik ember megvalósít valamit és közel van a másik ember, aki talán hasonló tervét nem tudta megvalósítani, és irigy haraggal néz arra, akinek ez sikerült. Így hidegülnek, szakadnak el egymástól sokszor az egymáshoz tartozó emberek is és néhol a családtagok sem érzik át vagy nem is ismerik egymásnak a gondját, baját, életkérdését. Ahol ilyen elhidegült családok vannak, nem veszik észre egymásnak a könnyeit sem, mert a sátán elszigeteli egymástól a szíveket. Mert ahol nincsen a hitnek és a szeretetnek egységet teremtő, együttérzésre segítő ereje, ott nem formálódhat tartós egymás terhét hordani tudó szeretetközösség. De ennek a fordítottja is lehetséges ott, ahol Isten Lelke, – amelynek első gyümölcse a szeretet – betölti a lelkeket, mert a szeretet hídja nagy szakadékokat is áthidal. Ez pedig azt jelenti, hogy az őszinte tiszta szeretet soha nem múlik el. Soha, mert a szeretet hídja összeköti az egymást szerető embereket. Ezt tudva értjük meg mélyebben Isten Igéjének ezt a mondatát: „A szeretet soha el nem fogy”. Az még a sír szakadéka fölött is összeköt. Így tehát a nagyon magára maradt ember sem maradhat magányos akkor sem, ha szerettei mindnyájan a sírban pihennek. Így szabad nekünk, Isten Igéjének a fényében beletekinteni abba a világba, a halottak és az örökkévalóság vasárnapján, amely túl van ezen a földi életen, de ott lévő szeretteink közel vannak hozzánk.

Igénkben azt is elmondja Isten, hogy Isten országa – mert a mennyei Jeruzsálem itt Isten országát jelenti – egyszer megérkezik erre a földre. Megvalósul az, amiért Jézus az övéit imádkozni tanította, hogy Isten akarata a földön is úgy valósul meg, ahogyan az a mennyekben van. János apostol csendes perceit Pathmosz szigetén, ahova őt a római hatalom száműzte, sokszor megzavarta a tenger zúgása. A tenger már az Ószövetségben is az ember nagy gyarlóságát ábrázolja. Mert ahogyan zúg a tenger, a hullámok nekicsapódnak a partnak sokszor egymásnak, olyan az emberiség élete is. Akaratok, eszmék, hullámai csapódnak össze az emberiség akaratában, gondolatvilágában. A bűn miatt hul-

lámzik úgy a tenger, az emberiség tengere. Amikor nagyon erősen hullámzik a tenger, azt mondjuk: vihar van. A viharos tengeren pedig mindig veszélyben van az élet. Az emberiség tengerén, ahol a szeretetlenség és gyűlölet hullámai tombolnak, mindig veszélyben van a megszentelt élet, a Krisztust követő, az engedelmes élet. Az Igéből tudjuk, hogy az új Jeruzsálem korában, tehát Isten országának a teljességében nem lesz már tenger sem. Tehát ott már nem fognak zúgni és csapkodni a hullámok, nem támad ember ember ellen, mert nem lesz ott semmi, ami az életet megkeseríti. Mindez pedig arra utal, hogy az új teremtésben megjelenő feltámadó embernek az élete nem a mostani óvilágban töltött életnek a folytatása lesz. Az Ige bizonyságtétele szerint tehát az újjáteremtett világban egészen új életkörülményeket formál Isten. Olyan dolgokat mondat el Isten az Igében János apostollal, amelynek a megértetésére nincsenek emberi szavak. Isten országának a kapui nem lesznek lezárva, nem lesz többé sötétség, hanem örök világosság lesz, nem lesz többé szenny, örök ragyogás lesz. Az enyészet, ahogy ezt a költő mondja: elhull a virág, eliramlik az élet, – ott már nem lesz. Mi még enyésző világban élünk, de ott mindez elmúlik.

Amikor Isten választott népét Egyiptomból az ígéret földje felé vezette, útközben megparancsolta Mózesnek, hogy építsenek egy sátortemplomot. A Sinai hegyen kapta Mózes annak leírását, hogy milyen legyen ez a sátortemplom. Isten akarta, hogy népe tudja: ő is velük megy. A hitben élő embernek kedves a templom, mert ott Isten Igéjét hallgatja. De amikor a bűneset miatt Isten kiűzte az embert a Édenből, nem élt tovább Istennel, mint az Édenben. A templom azonban arra is emlékezteti az embert, hogy a bűn elszakította az embert Teremtőjétől. Éppen a Jelenések könyvében olvassuk, hogy Isten országában már nem lesz szükség templomra, mert Isten, mint a bűneset előtt az Édenben együtt fog élni népével. Isten Ószövetségi népe azonban a pusztai vándorlás során is megtapasztalta, hogy nem könnyű Istennel együtt élni annak az embernek, akinek a szívében mindig lázadás van. Engedetlensége és lázadása miatt sokszor kellett Istennek büntetnie keményszívű és keménynyakú népét. Jézus földre jövetelével megkezdődött itt Isten országa, és Krisztus feltámadásával megkezdődött az utolsó ellenség felszámolása. Ez a munka folytatódik mindaddig, amíg Isten ajkán el nem hangzik az új teremtés munkája után elhangzó Ige szava: „a régiek elmúltak, és íme, újjá lett minden.” Ámen

Megköszönjük néked Mindenható Isten, könyörülő Édesatyánk, hogy a te Igéd belevilágít a sírok sötétségébe is, és elénk tárja a te szeretetednek nagy távlatát, az örökkévalóságot. Hálát adunk jó Atyánk, hogy mi világodnak titkaiból nemcsak annyit érthetünk meg, amennyit fel tudunk fogni, mert te mondod, hogy a mi értelmünk titkaidat nem tudja felfogni, de te jössz és mindenható szere-

teteddel elmondod terveidet és lepecsételed azt a te szent Fiadnak Jézus Krisztusnak értünk kihullott vérével. Segíts, hogy tudjuk hittel elfogadni mindazt, amit üdvözítő szereteteddel, megváltó terveidből kitársz előttünk, hogy tudjuk a hit reménykedő látásával észrevenni a te országod közelségét, amelynek békessége már itt ebben a világban ott lehet szívünkben, ha rád tekintő gyermekeidként éljük ezt a földi életet. Bocsáss meg nekünk Atyánk, hogy akkor is, amikor mi magunkat gyermekeidnek mondjuk, mégis tele van az életünk békétlenséggel, a szívek között szakadékok vannak, nincs igazi összefogó közösségünk egymással. Nyitogasd szívünket, vedd ki szívünkből mindazt, ami elválasztana tetőled, ami elválasztana egymástól és ami elválaszt bennünket attól, hogy egy szívvel egy akarattal járjunk Urunk nyomdokain, tudva azt, hogy ez a mi útunk, mert hozzád visz Urunk. Atyánk amikor földi életünkben érezzük, hogy folyton fogy napjaink summája és aggódva figyeljük testi erőnk lankadását, és fájó szívvel emlékezünk szeretteinkre, akik már eltávoztak ebből a földi életből, légy velünk könnyet törlő, gyógyító, áldó vigasztalásoddal. Erőtlenségeinkben te légy erősítőnk, szenteld meg családi életünket, építsed anyaszentegyházadat a mi gyarló munkánk által is. Segíts, hogy életünk legyen bizonyságtétel arról, hogy most sem hiába hallottuk itt a te szent Igédet. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 201. dics. 5-6 vers

Isten gyermekei vagyunk

Advent

Főének: 301.dics. Igeolvasás: János l, 6-16

Megjelent egy ember, akit Isten küldött, akinek a neve János. Ő tanúként jött, hogy bizonyságot tegyen a világosságról, és hogy mindenki higgyen általa.

Nem ő volt a világosság, de a világosságról kellett bizonyságot tennie. Az Ige volt az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert: ő jött el a világba. A világban volt, és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt: saját világába jött, és az övéi nem fogadták be őt. Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazokat, akik hisznek az ő nevében, akik nem vérből, sem a test, sem a férfi akaratából, hanem Istentől születtek. Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal. János bizonyságot tett róla, és azt hirdette: „Ő volt az, akiről megmondtam: Aki utánam jön, megelőz engem, mert előbb volt, mint én.” Mi pedig valamennyien az ő teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelemre.

Hálát adunk neked jó Atyánk, hogy megtartottad életünket, és megérhettük ezt az új adventet. Megköszönjük, hogy az adventi hetekben arra tanítgatsz minket, akiknek szívében máskor is sokféle várakozás van, hogy életünk békességének, boldogságának, a szebb és tisztább holnapnak nem az a záloga, hogy elérünk-e vágyaink, terveink megvalósulásának a csúcsára, hanem az, hogy földi életútunkon találkozunk-e a világ Megváltójával, Jézus Krisztussal. Segíts kegyelmes Istenünk, hogy Igéd és Szentlelked által most is mindnyájan találkozzunk vele, és őt szívünkbe zárjuk, hogy az ő békessége és szeretete töltse be szívünket, irányítsa életünket. Add, hogy vigyük magunkkal ezt a krisztusi szeretetet és békességet mindenüvé, ahova megyünk, és legyen ez ismertetőjel, hogy mindenütt, otthonunkban is, és a világban járva is a te követeid, Jézus Krisztus tanítványai vagyunk. Az ő nevében kérünk, áldd meg szívünkben az adventi evangéliumot. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 226. dics. 3. vers Alapige: 1. János 3, 1-2

Lássátok meg, milyen nagy szeretetet tanúsított irántunk az Atya: Isten gyermekeinek neveznek minket, és azok is vagyunk. Azért nem ismer minket a világ, mert nem ismerte meg őt. Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk,

de még nem lett nyilvánvaló, hogy mivé leszünk. Tudjuk, hogy amikor ez nyilvánvalóvá lesz, hasonlóvá leszünk hozzá, és olyannak fogjuk őt látni, amilyen valójában.

Kedves Testvéreim,

Amikor a hívő ember a kedves csengésű advent szót hallja, akkor arra gondol, hogy Isten minden földön élő gyermekének háromféle alkalmat készített, hogy találkozzon Urával, a megváltó, üdvösségünket elkészítő Jézus Krisztussal. Az első alkalmat akkor készítette, amikor teljesítette a bűneset utáni embernek tett ígéretét. Erről az ígéretről egyik kedves adventi énekünkben így énekelünk: „Megmondottad volt még kezdetben Az első egy pár embernek, Hogy ők a szomorú esetben Mindörökké nem hevernek: Küldesz vigasztalót, ő magvukból valót, Ki eredeti Elveszett jussukba És boldogságukba Visszahelyezi." Isten ezt az ígéretet később a prófétákon keresztül sokszor megismételte. Ez az advent akkor vált történelmi valósággá, amikor eljött a világra Jézus Krisztus. Amikor Isten népe ezen a földön adventet ünnepel, akkor Isten ígéretének erre a beteljesítésére gondol hálás megemlékezéssel.

Az advent azonban nemcsak emlékünnep. Amikor Jézus Krisztus elvégezte megváltói munkáját, mennybemenetele előtt ezt mondta övéinek: „Én veletek maradok minden napon, a világ végezetéig." Őt, a Szentháromság Istent, nem kötik a mi földi ember voltunknak a fizikai törvényszerűségei, a tér és az idő korlátai. Vele mindig és mindenütt találkozhatunk, ha szívünkben őszinte imádságos vágy van a vele való találkozás után. Azért mondta földön létekor övéinek: „Ha valahol ketten vagy hárman összegyülekeznek az én nevemben, jelen vagyok köztük." A vele való találkozás örömét és boldogságát ma is mindenki átélheti, aki vágyakozik utána. Ebben az értelemben örök advent az életünk.

Földi adventjeink során azonban gondolunk Jézus Krisztus második eljövetelére is. Földi életében példázatos tanításaiban is többször beszélt erről. Azt is elmondta, hogy akkor nem úgy jön el, mint ahogyan először jött, hanem hatalommal és dicsőséggel. Visszajön, hogy befejezze a megváltás művét. Hiszen ő nemcsak lelki üdvösséget készített megváltottainak, hanem lelki testi üdvösséget. A Római levélben ezt így mondja az apostol: „Fiúságot várunk, testünknek a megváltását." Ő, akiről azt mondja Isten a János evangéliumában, hogy ott volt a világ teremtésénél, és nála nélkül semmi sem lett, ami lett, el fogja végezni, be fogja fejezni az újjáteremtés művét is, amit megkezdett, amikor áldozati halálával megfizette bűneink váltságdíját. Azóta aki Krisztusban van, új teremtés az. Azért mondja Jézus övéinek: „maradjatok meg én bennem." A Jelenések könyvében ezt üzeni: „Légy hű mindhalálig, és néked adom az életnek koronáját." Nem azért mondja ezt, hogy az övéit a fejlődésüket megkötő

maradi életre késztesse, hanem azért, mert ő övéinek már elkészítette a legdrágább örökséget, az üdvösséget, az örök életet. De ezt a drága áron megszerzett örökséget el lehet tékozolni, engedetlenséggel, tőle való elszakadással. A hívő embert nem az különbözteti meg a világ fiaitól, hogy vannak kedves vallásos gondolatai is. Nem is csak az a különbség a hívő és a hitetlen ember közt, hogy az egyik elmegy a templomba, a másik pedig nem. Igen, a hitben élő ember örömmel megy templomba, mert nem tud otthon maradni, amikor tudja, hogy Isten alkalmat készített számára, szólani akar hozzá Igéje által. Bele akarja vésni üzenetét, akaratát az övéinek a szívébe, mert formálni, szép életre, a szeretet útján járásra akarja irányítani a rá hallgatókat. De a templomba menés önmagában véve nem elég. Hiába vagyunk ott a templomban, és hiába hallgatjuk Isten Igéjét, ha amikor kijövünk a templomból, kihullik szívünkből az oda vetett mag. Olyan ez, mint amikor kősziklára hullik a harmat, a sziklát az soha sem fogja megpuhítani. Jézus a magvetőről szóló példázatában azt mondja, hogy az útra, vagy a tövisek közé hullott magból nem lesz termés. Az igehirdetés magvetése azoknak a szívében hoz termést, akik az Igét kitárulkozó szívvel hallgatják, megvallva Istennek gyarlóságukat, azt hogy a mindennapi életük útvesztőiben csak úgy nem tévednek el, ha mindig megragadják az alkalmakat, amikor Isten szól népéhez Igéjében, hogy teljesítsük jóra segítő, szeretetre késztető akaratát. A csüggedező, könnyen megbotló, tanácstalan embernek öröm és boldogság, ha tudja, hogy Isten szereti őt. Jó, hogy Isten mai Igénkben is mondja: Lássátok, milyen nagy szeretetet tanúsított irántunk az Atya, hogy Isten gyermekeinek neveznek minket, és azok is vagyunk. Te, én, mi, a sokszor törött életű, mulasztások terhét hordozó gyarló emberek az ő gyermekei vagyunk. Ez csoda. Isten nem azt mondja, hogy bizonyos feltételeket teljesítenünk kell, hogy gyermekei lehessünk. Ez nem azért lehetséges, mert mi olyan jó, Isten akaratát mindig mindenben engedelmesen teljesítő emberek vagyunk, akik méltóvá tettük magunkat, hogy Isten gyermekeinek nevezzen bennünket. Nem ok nélkül mondta János apostol, Jézus útkészítőjéről, Keresztelő Jánosról szólva, hogy nem ő volt a világosság, de azért jött, hogy bizonyságot tegyen a világosságról, a testet öltött Igéről, Jézusról, aki üdvözítő szeretettel hívogat magához mindenkit, aki meghallja szavát. Kegyelem az, hogy hív, hogy mehetünk hozzá, és hívő reménységgel mondhatjuk az ének-imádságot: „Amint vagyok sok bűn alatt, de hallva hívó hangodat, ki értem áldozád magad, fogadj el Jézusom.” Isten éppen azt a szorongást akarja kivenni a szívünkből, amely néha a mélyhitű emberek szívében is ott van, és gyarlóságunk tudatában feltör a lelkünk mélyéből fakadó kérdés: én, a botladozó gyarló ember valóban Isten gyermeke lehetek?

Gyermeknek lenni áldott állapot. Sajnos, nem minden gyermeknek van boldog gyermekkora. Akik gyermekkorukban vesztik el szüleiket, nem mindegyikük jut olyan helyzetbe, hogy van ki pótolni a gondoskodó szülői szere-

tetet. De sokan még őszülő fejjel is úgy tekintenek vissza gyermekkorukra, mint életük legboldogabb időszakára. A gyermekeiket gondoskodó szeretettel nevelő szülők mellett azért boldog a gyermekkor, mert a gyermek szükségleteiről a szülők gondoskodnak. A gyermeknek nem kell tépelődnie azon, hogy holnap lesz-e mit felvennie, lesz e mindig az időjáráshoz alkalmas öltözete. Nem kell kérdeznie, hogy holnap is lesz-e reggelije, ebédje, vacsorája. Nem neki kell gondoskodnia, hogy legyen minden, amire szüksége van. A gyermek tudja, hogy életét körülveszi a szülők gondoskodó szeretete.

Azért nagy öröm, hogy mi is gyermekek, Isten gyermekei lehetünk. Isten mindnyájunknak mondja, hogy ő atyai szeretettel gondoskodik rólunk. Szívünkben lehet Isten Igéjének ez az üzenete is: „Semmiért ne aggódjatok, hanem imádságotokban mindenkor hálaadással vigyétek kéréseiteket az Isten elé; és az Isten békessége, amely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban."

A gyermeki állapothoz azonban az is hozzátartozik, hogy a gyermek még sok mindent nem ért meg abból, ami körülötte történik. Még sok mindent nem tud, mert még nem érte el a felnőtt kort. A gyermek még fejlődik, növekedik, változik. Sokféle vágy és sóhajtás fakad a gyermeki szívből. Ha megkérdezzük a gyermeket, hogy mi szeretne lenni, ha felnő, akkor a gyermek korának megfelelően mindig más választ ad a feltett kérdésre. A fejlődés minden szakaszában más gondolata, más vágya, más eszményképe, más terve van. Sokféle jövőkép váltja egymást a gyermek lelkében, míg végül is azzá lesz, amivé lenni akart. Az élet tele van változással. A jelen mindig csak egy röpke pillanat. De ezt a röpke pillanatot, amely minden pillanatban múlttá válik, azért adja nekünk Isten, hogy az ő akaratát cselekedjük, hogy a nekünk készített drága örökséget elfogadjuk. Vannak az életünkben állapotok, amikor vágyunk a változás után, sóvárogva és reménységgel várjuk a változást. Az emberiség élete a bűneset óta telve van adventi várakozással. Milyen nagy ajándék, hogy Isten ígéretei szilárd alapot adnak ennek a várakozásnak. Életünk sokféle változásában néha tudatosítjuk, hogy borzalmas lenne, ha nem lenne változás. Borzalmas lenne, ha amikor betegek vagyunk, fájdalom tépi a testünket vagy a lelkünket, és ezt azzal a tudattal kellene hordoznunk, hogy ez soha nem változik meg. Ami most fáj, holnap is, és mindig-mindig fájni fog. Milyen borzalmas lenne, ha ráborulna világunkra sötét éjszaka, és mi csak annyit tudhatnánk, hogy soha többé nem virradunk új napra, örök sötétségben kell maradnunk. Borzalmas lenne, ha amikor baj ér, viharba kerül az életünk, akkor csak annyit mondhatnánk, hogy ez a baj, a vihar, a szenvedés, mindörökké megmarad. Milyen áldott dolog, hogy van változás. Milyen áldott dolog, hogy a legerősebb vihar is megszűnik, a leghosszabb éjszaka után is felkel a nap, és hogy a jajok, bajok és szenvedések sem tartanak örökké.

Vannak életünkben szomorúságot okozó változások is. Egy-egy ilyen változás közeledtét sejtve szeretnénk, ha meg tudnánk állítani az időt, hogy azok, akikkel jó együtt lenni, ne távozzanak még ebből a földi életből. Életünk mulandóságából fakad az is, hogy a múló esztendők egy ideig örömet, de idők multával szomorúságot hoznak. A gyermeknek még öröm, ha növekszik, ha a következő iskolaévben felsőbb osztályba léphet. Örül, ha reménységei, tervei megvalósulnak, és elindulhat az önálló életúton. Sok szép tervet szőnek a fiatalok és lehetnek ezek nagyon szép, helyes és áldott tervek. Könnyű addig szép terveket szőni, amíg előttünk van a felfelé emelkedő nap, és az árnyék a hátunk mögött van. De egyszer mindnyájunk életében eljön az idő, amikor hátunk mögé kerül az élet napja, amikor előttünk kezd nőni az árnyék, amely egyre nagyobbá növekszik, aztán jön az alkony, majd a sötétség. Amikor ez megérkezik, az ember szorongó tanácstalansággal kérdezi: mi következik most. A halál borzalmas örök sötétsége? Milyen jó, hogy Isten Igéje most éppen ebbe az irányba mutat. Isten azt mondja el nekünk, hogy az ő nagy szeretete, amely által minket Krisztusban gyermekeiül fogadott, nem azt jelenti, hogy a rémítően sötétedő árnyak és a végső nagy sötétség felé haladunk. Ő sorsdöntő örömhírként mondja minden hitben élő gyermekének, tehát reménységünk szerint mindnyájunknak, hogy Isten gyermekei vagyunk. Ez készen levő valóság, aminek nem az a folytatása, következménye, hogy az örök sötétség felé haladunk. Hiszen az Isten gyermeke is növekszik. Növekszik hitben, Isten iránti engedelmességben, Krisztus útján való járásban. Közben valóság marad számunkra az is, hogy ez a mi földi sátorházunk kezd kopni, romlani. Az emberi szervezet tudós kutatói elmondják, hogy szervezetünk a negyvenedik életév után elkezd lassan megfáradni, kopni, leépülni. De boldog, aki tudja mondani magára és szeretteire nézve, hogy a belső emberünk pedig napról napra újul. A hívő ember életében nemcsak az a valóság, nem az a legfontosabb igazság, hogy a múló évekkel nőnek az árnyak, jön a koporsó, a sír, hanem az, hogy Isten azért ajándékozta nekünk Krisztus adventjét, ő azért jött erre a földre, hogy meghaljon értünk és nekünk a halálon keresztül is életet készítsen. A jelent örvendező hálaadással elfogadva és a jövő felé nézve testünk megfáradását, kopását, romlását érezve is boldogan mondhatjuk Igénk szavait: „most Isten gyermekei vagyunk, és még nem lett nyilvánvalóvá, mivé leszünk.” Testben élve még sok minden köt ehhez a világhoz. Kedveseink, a szeretett és szerető hozzánk tartozók némelyike itt van velünk. Sok földi jó köt még ide. Olyan jó most is szeretteinkkel együtt ismét adventet ünnepelni, a karácsonyt várni. Jó itt Isten gyermekének lenni, hitben járni. De gyönge a hitünk. Hitben járva is homályosan látunk, mert csak rész szerint van bennünk az ismeret, és nem tudjuk, hogy mivé leszünk. Az Ige fényénél nézve a jövőbe, egyet világosan látunk: „Ha nyilvánvalóvá lesz, mivé leszünk, hasonlóvá

leszünk hozzá, és olyannak fogjuk őt látni, amilyen valójában.” Mert testben élő ember nem láthatja őt meg. Az embernek ősi vágya, hogy megláthassa Istent és a mennyet. Már Mózes is azért könyörgött Istennek, amikor építették a szent sátort, és leborult Isten előtt, hogy mutassa meg az ő dicsőségét. Pál apostolt egyszer elragadtatásban részesítette Isten és a harmadik égig eljutva látott csodálatos dolgokat. Erről sokáig hallgatott az apostol és csak évekkel később, külső körülmények kényszerítő hatása alatt beszélt erről az elragadtatásról. Akkor is csak annyit mondott, hogy csodálatos dolgokat látott, amit nem szabad az embernek elbeszélni. Mert Isten valami olyan felé vezeti megváltott gyermekeit, „amit szem nem látott, fül nem hallott és emberi értelem nem tud felfogni.” Isten az Igében sem tárja ki minden titkát az embernek, de annyit elmond, hogy annak az alapján gyermeki bizalommal adjuk át szívünket neki, és hálás reménységgel töltsük földi életünk idejét. Azt akarja, hogy embertársainkkal szeretetközösségben élve őt magasztaljuk. Jézus a Hegyi beszédben azt mondja, hogy boldogok, akiknek a szívük tiszta, mert ők meglátják az Istent. De kinek tiszta a szíve? Bűnnel fertőzött szennyezett világban élünk, a szívünk se tiszta, de Isten mindnyájunknak megtisztítja azt, ha töredelmes szívvel hozzá fordulunk és kérjük; Uram, tisztíts meg. Légy irgalmas hozzám, mert újra megbotlottam. Te üdvözítő szeretettel jöttél és jössz hozzám az Úr Jézus Krisztusban. Ez a kiváltsága Isten gyermekeinek. Földi életünk Isten nagy ajándéka, egy rövid bekezdés. Olyan bekezdés, amelyben Isten azért szól hozzánk, hogy arra ne csak imádkozó szavainkkal, hanem hálás engedelmes életünkkel is válaszoljunk. Így fejezzük ki gyermeki köszönetünket. Ne mondjuk azért szorongva, amikor már mögöttünk van az életünk napja, hogy nőnek az árnyak, hogy ránk borul a sötét síri éjszaka. Az árnyak ugyan nőnek, és egyszer a síri éjszaka is ránk borul, de mindezeken keresztül Krisztushoz, a világ világosságához, az életünk Urához megyünk. A sötét sírban csak porsátorunk pihen egy darabig. Nekünk szabad reménységgel énekelnünk: „Kitárt karjával vár az Úr, jöjj haza, jövel gyermekem.”

Nem lenne értelme ennek a földi életnek, ha Isten üdvözítő szeretetét, megváltó kegyelmét hitetlenségünkkel eltékozolnánk, mert az el nem fogadott kegyelem ítéletet jelent. Jézus ezt külső sötétségre kivettetésnek nevezi. Isten üdvözítő szeretete nem a tékozló gyermekek örökségét akarja adni nekünk, mert a jó Atya vár tékozló útra tévedt gyermekeinek a hazatérésére is. Ezért hangzik most újra az adventi evangélium. Ezért mondja most is a bűn szolgaságából hazatérő gyermekeinek: „Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk.” Ő Krisztus áldozatában meg akarja tisztítani életünket, az örök élet örökségére vár bennünket. Áldottá válik ez a földi életünk is, ha őszinte hittel tudjuk kérni: Tiszta szívet teremts bennem ó Isten, és a töredelmes lelket újítsd meg bennem. Ámen

Mindenható szent örök Isten, megköszönjük neked, hogy te nem szűnsz meg bennünket atyai szeretettel hívogatni, hogy most is hangzott közöttünk adventi örömüzeneted. Megköszönjük, hogy akkor is, amikor ezer szállal köt magához a világ, amikor a sátán sok mindennel, hazug szóval, fényes távlatok mutogatásával, csalogató csellel környékez meg bennünket, te atyai szeretettel szólsz hozzánk. Elmondod, hogy Jézus Krisztus által áldott örökséget készítettél nekünk és nem akarod, hogy ezt az örökséget elveszítsük. Hálát adunk neked, hogy te azért hirdeted megbocsátó szereteted evangéliumát, mert azt akarod, hogy gyermekeid növekedjenek hitben, szeretetben, rád figyelő engedelmességben. Így munkáld Atyánk, hogy országod, mint mustármagnyi kezdet már földi világunkban is ott legyen minden ember szívében, aki üdvözítő szeretetedet gyermeki hálaadással fogadja. Légy irgalmas hozzánk, amikor keresztek alatt roskadozunk. Légy áldott társa a társtalanoknak, vigasztalója a gyászolóknak. Segítsd őket, hogy a hit látásával lássa minden gyászban járó gyermeked az áldott távlatokat, amelyet megváltott gyermekeidnek készítettél. Kérünk Atyánk, áldd meg anyaszentegyházadat, hogy legyen az mindenütt hegyen épített várossá, amelynek fénye a távollevőket is hívogatja. Áldd meg családi életünket, hogy ott is jóság békesség és szeretet töltse be a szíveket. Segíts, hogy kint a világban is Szentlelked által vezetett gyermekeidként éljünk egymás javára és neved dicsőségére. Áldj meg minket, hogy legyen szent hajlék az otthonunk, és legyen otthonná a templomunk, ahol jó együtt lenni, Igédet hallgatni. Megváltó Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 195. dics.

Krisztus örök királysága

Advent

Főének: 303. dics. Igeolvasás: 2. Sámuel 7, 1-14a

Amikor a király már a palotájában lakott, és az ÚR mindenfelől nyugalmat adott neki ellenségeitől, ezt mondta a király Nátán prófétának: Nézd, én cédruspalotában lakom, az Isten ládája pedig sátorlapok között lakik. Nátán ezt mondta a királynak: Tedd meg mindazt, ami szándékodban van, mert veled van az ÚR! De még azon az éjszakán az történt, hogy így szólt az ÚR igéje Nátánhoz: Menj, és mondd meg szolgámnak, Dávidnak, hogy ezt mondja az ÚR: Te házat akarsz nekem építeni, hogy abban lakjam? Hiszen attól kezdve, hogy kihoztam Izráel fiait Egyiptomból, nem laktam házban mindmáig, hanem csak hajlékomban, a sátorban jártam. Amíg csak együtt jártam Izráel fiaival, mondtam-e egy szóval is Izráel bármelyik törzsének, amikor azt parancsoltam, hogy pásztorolják népemet, Izráelt: Miért nem építettetek nekem cédrusházat? Most azért ezt mondd szolgámnak, Dávidnak: Ezt mondja a Seregek URa: Én hoztalak el a legelőről, a juhnyáj mellől, hogy fejedelme légy népemnek, Izráelnek. Veled voltam mindenütt, amerre csak jártál, kiirtottam előled minden ellenségedet. Olyan nagy nevet szereztem neked, amilyen neve csak a legnagyobbaknak van a földön. Helyet készítettem népemnek, Izráelnek is, és úgy ültettem el ott, hogy a maga helyén lakhat. Nem kell többé rettegnie, és nem nyomorgatják többé a gonoszok, mint kezdetben, attól a naptól fogva, hogy bírákat rendeltem népemnek, Izráelnek, és nyugalmat adtam összes ellenségedtől. Azt is kijelentette neked az ÚR, hogy az ÚR akarja a te házadat építeni. Ha majd letelik az időd, és pihenni térsz őseidhez, fölemelem majd utódodat,aki a te véredből származik és szilárddá teszem az ő királyságát. Ő épít házat nevem tiszteletére, én pedig megerősítem királyi trónját örökre. Atyja leszek és ő fiam lesz.

Dicsőséges, szent örök Isten; kitárjuk előtted szívünket és megköszönjük, hogy irgalmas Ura vagy ennek a világnak és benne a mi porból vett életünknek. Hálaadással köszönjük az adventi napokat. Köszönjük, hogy velünk vagy kegyelmeddel és szeretetteddel és most is ünnepi csöndességet ajándékozol nekünk. Jó nekünk, hogy ebben az ünnepi csöndben újra felcsendül köztünk az adventi evangélium, üdvözítő szeretetedről, megváltó jóságodról. Segíts, Atyánk, hogy tudjuk letenni a hétköznapi gondokat, terveket, és szívvel-lélekkel figyeljünk Igédre, hogy erősödhessen a hitünk, teljesebb lehessen a reménységünk, és miközben Igédre figyelünk, formálódjunk őszinte testvéri szeretetközösséggé.

Köszönjük, hogy te nem szűnsz meg bennünket emlékeztetni, hogy szeretsz minket, és bárhogy változik körültünk a világ, nem változik meg irgalmas szereteted, üdvösségünket munkáló atyai jóságod. Kérünk, vésd most is szívünkbe Igédet, és segíts, hogy lehessünk akaratod hűséges megvalósítóivá. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 174. dics. Alapige: Lukács 20, 41-44

Ő azonban megkérdezte tőlük: „Hogyan mondhatják azt, hogy Krisztus a Dávidnak fia? Hiszen maga Dávid mondja a Zsoltárok könyvében: Így szólt az Úr az én Uramhoz: Ülj a jobb kezem felől, amíg lábad alá vetem ellenségeidet. Ha tehát Dávid Urának hívja őt, hogyan lehet akkor a fia?”

Kedves Testvéreim,

A Sámuel könyvéből olvasott igeversekben hallottuk, hogy Dávid király templomot szeretett volna építeni Isten nevének a tiszteletére. Különös életútja volt Dávidnak. Isten egyszerű falusi szülők legkisebb fiaként hívta el őt, amikor éppen a juhokat őrizte, hogy Sámuel kenje őt fel országa népének leendő királyává. Isten emlékeztette is őt: Én a kunyhóból hívtalak el, megáldottalak, megsegítettelek, és győzedelmeket adtam néked. Most nyugodalmad van, de azt üzente Nátán prófétán keresztül, hogy azt a tervet, hogy te építs nekem templomot, nem valósíthatod meg. Bizonyára nagyon elszomorodott Dávid, amikor Isten nem engedte, hogy ő építsen templomot nevének tiszteletére. Az Igéből kiérződik Dávidnak a bűnbánata amiatt, hogy magának már hatalmas királyi palotát épített, Istent pedig még mindig a pusztai vándorlás folyamán készült sátortemplomban imádja választott népe. A királyi palotának megcsodálására távoli országokból is eljöttek és eddig ő még nem is gondolt arra, hogy templomot kellene építeni. Dávid tudta, hogy voltak az életének botlásai is és nemcsak diadalai, de azért zokon esett neki, hogy a szépen eltervezett templomot nem építheti meg Istennek a tiszteletére. Isten megmondta neki, hogy a templom, amire gondolt meg fog épülni, de azt nem ő fogja felépíteni. Ő még élhet, míg el nem jön a földi életből való távozásának az ideje, és a templomot utódja, fia fogja majd megépíteni. Amikor Isten így beszél a Dávid által tervezett templom építéséről, akkor egy olyan hatalmas dolgot is kijelentett, amely bizonyára nemcsak Dávidot és nemcsak annak a kornak az embereit, hanem ma is sok embert elgondolkodtat. Mert Isten azt mondta, hogy az a templom amely épülni fog mindörökre megmarad. Istennek ebben a különös ígéretében kettős biztatás van. Az első az, hogy a templomot majd valóban az ő fia fogja

felépíteni. Mi már tudjuk, hogy Salamon volt Dávidnak az a fia, aki az elkészített tervek alapján megépítette a csodálatosan szép templomot. De ma is sok embernek a szívében felvetődik a kérdés, hogy vonatkozott-e Istennek az az ígérete, hogy az épülő templom mindörökre megmarad a Salamon által épített templomra. Mert az a csodálatosan szépen megépített templom egyszer csak rommá lett. Ellenség rombolta le, felgyújtotta, drága kegyszereit a saját országába vitte, tehát az a szép jeruzsálemi templom semmivé lett. Ennek a ténynek az ismeretében felvetődhet az ember szívében a kérdés, hogy hogyan áll meg akkor Istennek az ígérete. De aki Isten Igéjét hívő szívvel olvasgatja, és ebből Isten üdvözítő szeretetének a terveit ismeri, az nagyon jól tudja, hogy Isten minden ígéretét megtartja. Isten Igéjében gyökerezik kedves adventi énekünk is: „Igaz Isten, ígéretedben Változhatatlan valóság! Amit Te a te beszédedben Megmondasz, az mind valóság. Könnyebb megavulni, végképen elmúlni A természetnek, Mint semmibe menni az igaz isteni Szent ígéretnek." Megáll Isten ígérete, mert ő nem erre a templomra utalt – éppen ez a vigasztalás Istennek ebből az ígéretéből – hanem arra az örökkévaló templomra, amely majd nem cédrusfából, kőből, vagy más építőanyagból épül, hanem élő szívekből. Azokból épül az a templom, akik szívükbe zárják Isten üdvözítő szeretetét, az általa megváltottakat örök életre vezető Jézus Krisztust. Tehát Istennek ez az ígérete már Jézus Krisztusra és az ő gyülekezetére is vonatkozik. Tehát Istennek ebben az ígéretében is benne van a Megváltó eljövetelének adventjének az ígérete. Isten adventi ígéreteinek a sorába jó emlékezni és emlékeztetni Istennek a prófétákon keresztül tolmácsolt üzeneteire. Mindnyájan ismerjük az Ézsaiás próféta által hirdetett isteni ígéretet, hogy ő olyan Megváltót küld a világra, akinek vállán lesz fejedelemség, nevét csodálatosnak, tanácsosnak, békesség fejedelmének, örökkévalóság Urának mondják. Ezen a prófétán keresztül is elmondja Isten, hogy az ő uralkodásának nem lesz vége a Dávid trónján. Jeremiás prófétán keresztül is elmondja Isten, hogy az, aki a világ üdvözítőjeként jön a földre, annak az uralma nincs esztendőkhöz kötve, örök uralom az. Voltak korszakok az ószövetségi gyülekezet életében is, amikor a szívek megkeményedtek, amikor sok minden lekötötte ezt a népet és Isten ígéreteire és akaratának megtartására nem figyelt, hanem belekapaszkodott a bálványok karjaiba, az anyag istenbe. Amikor egy ember, egy nép elfelejtkezik Istenről, nem figyel tanácsára, annak mindig az a következménye, hogy sok mindent sikerülhet ugyan megszereznie, de elveszíti a legnagyobbat, a legfontosabbat, amit Isten megváltó szeretete elkészített: az Isten országát, az üdvösséget. Ezért beszélt Isten Ezékiel prófétán keresztül arról is, hogy elküldi majd a királyt és pásztort, aki örökkévaló Ura és pásztora lesz népének. Istennek ezek az ígéretei is beteljesedtek Jézus Krisztusban. Amikor itt járt a földön azt is elmondta, hogy ő a jó pásztor, aki az életét adja juhaiért.

A mai kor embere büszke a tudására. Az előttünk élt nemzedékek hosszú sora sok évezred óta sok olyan ismeretet gyűjtött össze, amit a mai kor embere már alkalmaz, és tovább fejleszt. Így az ember valóban sok mindent felfedezett már az emberi lét titkaiból évezredeken át nem sejtett erőkről és fényt tud gyújtani a nagy sötétségben. Az ember próbál tájékozódni az univerzumban, a világegyetemben, és tud örülni a sok új ismeretnek, amit megszerzett, de az embert nem tette jobbá emberségesebbé, tisztábbá és boldogabbá a tudása, ennek éppen az ellenkezője történik . Az ember a teremtéskor emberfeletti lehetőségeket kapott a teremtő Istentől, hiszen Isten mindent megadott ahhoz, hogy az ember boldogan éljen. A paradicsomban az élet fája arra emlékeztet, hogy Isten földi világa teremtésének koronáját, az embert, életre teremtette. Az ember mégis elindult a halál útján. Olyanná akart lenni, mint az Isten. Ezért lett porba hulló, halál útján induló teremtménnyé. Isten megkönyörült rajtunk elesett embereken, lehajolt az elesett emberhez, szövetséget kötött vele. Az Újszövetség könyveiben Jézus Krisztusban olyan ismeretekre akar segíteni bennünket és az ismereteken keresztül olyan életre, amelynek már nem kell a halál szakadékába hullani. A tudására büszke ember mégis halálos veszedelemben van. Van az emberiség történelmének egy szakasza, amit a felvilágosodás korának nevezünk, azóta az emberiség a maga értelmére és az értelme által megszerzett ismeretekre akarja építeni a holnapját, a jövőjét. Ez az ismeret sok mindent megvilágít már az anyagi világ rejtelmeiből, de közben egyre jobban eltávolodik az élet Urától az ember boldogságát, üdvösségét készítő mindenható Istentől. Az ószövetségi nép lett az első nép a földön, akinek Isten kijelentette akaratát, üdvözítő szeretetét és szeretetének életmentő távlatait. Ez a nép mégse ismerte meg benne a teremtő és megváltó mindenható Istent. Amikor a prófétákon keresztül évezredeken át hirdetett Megváltó elérkezett, akkor vált nyilvánvalóvá, hogy ez a nép is közelebb áll a sokféle bálvány istenhez, életét nem tudja és nem nagyon akarja Isten Lelkének a vezetésére bízni. Némelyekben a Megváltó földre jövetele is azt a reménységet keltette, hogy általa majd ő lesz a világ urává. Amikor rádöbbentek, hogy ez a Megváltó úgy akarja megváltani az embert, hogy Szentlelke által újjáteremti és az újjáteremtett ember már nem uralkodni, hanem segíteni, áldássá lenni akar, tehát nem teljesíti a nép hatalomra törő vágyainak a célkitűzéseit, elfordultak tőle és keresztre feszítették. Jó, ha ezt mélyen átgondoljuk, amikor reménykedő hittel adventet ünnepelünk. Jó, ha tudjuk, hogy Isten szeretete nem rövidült meg, hogy ő kegyelmét elfogadó megváltottainak Jézus Krisztusban új életet, örök életet készít. Ezt az új életet nem az anyagi világban rejlő pusztító erőkre, hanem Szentlelke erejére alapozza. Ennek a Léleknek első gyümölcse a szeretet és Jézus azért jött a világra, azért áldozta szeretetből az életét a kegyelmet hittel elfogadókért, hogy minket is az ő Lelkének a szeretete vezessen. Azért van nagy jelentősége annak, hogy Krisztus ezt a szeretet hatalmára épülő megváltást eljön

befejezni. Ezért tekintünk reménységgel a második adventre, Isten országának teljességére testünknek és lelkünknek a megváltására.

Az ószövetségi nép egy része megtanulta Isten kijelentett titkainak egy részét. Azt nagyon sokan tudták a Szentírásban lévő kijelentés nyomán, hogy Jézus Dávidnak fia. Ha visszaidézünk mozzanatokat az Úr Jézus életéből, amikor segítő, gyógyító életmentő szeretettel járt az emberek között, sok segítséget kérő meg tudta vallani, hogy tudja, Jézus Istennek az a megígért messiása, akinek hatalma van minden emberi nyomorúság fölött, még az útszéli koldus is, amikor az úton menő Jézustól vaksága gyógyulását remélte, tudott így kiáltani: Jézus Dávidnak fia könyörülj rajtam. Még a pogányok között is akadt, aki, amikor nagy bajban volt az élete és meghallotta, hogy Jézus arra jár, utána érdeklődött, ki az a Jézus, aki szertejárva jót tesz. A pogány főniciai asszony is úgy kérte segítségét, hogy megvallotta Jézusba, mint Dávid fiába vetett hitét. Amikor virágvasárnap Jézus szamárháton bevonult népe fővárosába sokan kiáltották felé; „Hozsánna a Dávid fiának." Tehát az ószövetségi nép lelkében ott volt a vágy, hogy jöjjön már el a régen várt messiás, aki megváltoztatja a világnak a rendjét. És ez a megváltoztatás számukra a hatalom, a dicsőség birtoklását jelentette volna. Amikor Dávid nevét az utókor ajkára vette, akkor úgy beszéltek erről a királyról és uralkodásának korszakáról, mint egy csodálatos aranykorszakról, amikor a nép győzelemről, győzelemre érkezett, az ország gyarapodott és hatalma dicsősége egyre nagyobb lett. A Jézus korában különösen felfokozott volt a régi dicsőség utáni vágy és a világfölötti uralom reménysége a szívekben, hiszen éppen azért keseregtek, mert az ország a Szent föld, a Római birodalom megszállt területe volt és az életük csak akkor volt biztonságban, ha fenntartás nélkül engedelmeskedtek a római hatalomnak. A messiástól várták a rabság bilincsei alól való felszabadítást a szenvedések gyógyulását.

Jézus nagyon jól ismerte népe vezetőinek a lelkületét, hiszen a felolvasott igeszakasz előtti részben éppen arról hallunk, hogy újra kísértő kérdéseket tettek fel neki. Jézus tudta, hogy a nép szívébe mélyen be van vésve a dávidi eszménykép, azért tette fel nekik a kérdést: „Hogyan mondhatják azt, hogy Krisztus a Dávid Fia? Hiszen maga Dávid mondja Zsoltárok könyvében: „Így szólt az Úr az én Uramnak: Ülj a jobb kezem felől, amíg lábad alá nem vetem ellenségeidet. Ha tehát Dávid Urának mondja őt, hogyan lehet akkor a Fia?" Jézus éppen azért idézi a zsoltárok könyvéből Dávidnak a bizonyságtételét, mert itt Isten úgy beszél a Dávid leszármazottjaként eljövendő messiásról, mint Dávid Uráról. Itt az Úr Jézus azt akarta elérni, hogy népe felelős tagjai tisztázzák magukban, hogy kinek tartják Őt, az eljövendő messiást. Dávid fiának, vagy Dávid Urának, Istenének. Nagy mélységű kérdés ez, nem ok nélkül hangzott el az Úr Jézus ajkán olyan kérdés, amelyre kinek-kinek közülünk, ma is szívéből fakadóan kell választ adni. Ne mondja senki közülünk, hogy ez mai

életünk gondjai, vívódásai közepette nagyon életidegen kérdés, mert akármennyi gondja, tennivalója, bánata van életünknek, azon múlik a jövendőnk, az üdvösségünk vagy a kárhozatunk, ha tudjuk-e, hogy ki jött a mennyből a földre. És ha tudjuk, hogy az, aki eljött, azért jött, mert mindnyájunknak az élete drága neki, mert nem akarja, hogy mi elveszítsük az elkészített drága örökséget, hanem azt akarja, hogy azt megnyerjük. Milyen nagy ajándéka Istennek, hogy mi nemcsak azt mondhatjuk, hogy Jézus Krisztus a világ Megváltója, hanem akinek hite van, boldogan vallhatja: Jézus Krisztus az én Megváltóm is. Ezért áldott dolog adventet ünnepelni és hittel mondani; jöjj Uram Jézus, tisztítsd meg szívemet, gyógyítsd meg életemet és szeretteim életét, hogy élhessek kegyelmedből áldott életet, ünnepelhessek örömteljes karácsonyt és az ő második eljövetele, legyen mindnyájunknak az örök örömnek a megérkezése. Ámen

Hálát adunk neked jó Atyánk, hogy adventi üzenetednek az örömhíre újra hangzott közöttünk. Hálát adunk emlékeztetésedért; te nem akarod a szakadékot a világban se, a világrészek közt se, a gyülekezet és a családtagok között se. Megvalljuk előtted Atyánk, életünket még is sok szakadás teszi gyötrelmessé. Könyörgünk adj hitet, adj belső békességet, hogy tudjunk itt Jézus követei lenni, aki azért jött, hogy bennünket áldott eszközzé tegyen szent kezében. Úttá, híddá, amely távolságokat, szakadékokat képes összekötni. Segíts, hogy tudjuk reménységgel hordozni azt is, ha ezért környezetünkben kimosolyognak, elmaradottnak, régiesnek tartanak. Segíts bátor bizonyságtételre, hogy ne szégyelljük a Krisztus evangéliumát, mert Istennek hatalma az minden hívőnek az üdvösségére. Megvalljuk előtted azt is jó Atyánk, hogy néha a mi belső életünkben is vannak szakadások, mert el-elpattan szívünkben a hit és az engedelmesség hangjának a húrja. Ezért nem tudunk mindig könnyet törlő, gyógyító, reménységet erősítő emberré lenni embertársaink között. Kérünk Atyánk, segíts, hogy tudjunk őszinte igyekezettel Jézusunk nyomdokain járni, aki azért lett Isten létére emberré, hogy mi az ő követségében járva tudjunk neked szolgálni, akaratod szerint élni. Imádkozunk betegeinkért, a gyászolókért, lelki terheket hordozó testvéreinkért, hogy tudjanak ők is velünk együtt hittel találkozni megváltó Urunkkal, aki azért jött, hogy levegye rólunk bűneink terhét, és megérkezzünk mindnyájan az elkészített helyre, ahol örök örömre várod megváltott gyermekeidet, ahol nem lesz már könnyhullatás és sóhaj. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg könyörgésünket. Ámen

Záróének: 304. dics.7-9 vers

Ragaszkodjunk a reménység hitvallásához

Advent

Főének: 309. dics. 1-4 vers

Igeolvasás: Róma 13, 11-14
és Zsidók 10, 19- 24

De mindezt valóban tegyétek is, mert tudjátok az időt, hogy itt van már az óra, amikor fel kell ébrednetek az álomból. Hiszen most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívőkké lettünk: az éjszaka múlik, a nappal pedig már egészen közel van. Tegyük le tehát a sötétség cselekedeteit, és öltsük fel a világosság fegyvereit. Mint nappal illik, tisztességben járjunk: nem dorbézolásban és részegeskedésben, nem szeretkezésben és kicsapongásban, nem viszálykodásban és irigységben, hanem öltsétek magatokra az Úr Jézus Krisztust; a testet pedig ne úgy gondozzátok, hogy bűnös kívánságok ébredjenek benne. Mivel pedig atyámfiai, teljes bizalmunk van a szentélybe való bemenetelhez Jézus Krisztus vére által, azon az új és élő úton, amelyet ő nyitott meg előttünk a kárpit,vagyis az ő teste által; és mivel nagy papunk van, aki az Isten háza felett áll: járuljunk azért oda igaz szívvel és tiszta hittel, mint akinek a szíve megtisztult a gonosz lelkiismerettől, testét pedig megmosták tiszta vízzel. A reménység hitvallásához szilárdan, ingadozás nélkül ragaszkodjunk, mert hű az, aki ígéretet tett. Ügyeljünk arra, hogy egymást kölcsönösen szeretetre és jócselekedetekre buzdítsuk.

Örök dicsőségű Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban, hálaadással magasztaljuk szent nevedet. Megköszönjük neked ezt az adventi vasárnapot, amelyre felvirrasztottál, és hogy most újra együtt lehetünk Igéd körül. Megköszönjük, hogy Jézus Krisztusban örök szereteted fénye ragyogott fel a bűn útján bolyongó világ fölött, hogy kiszabadítson minket a halál szakadékából. Hálát adunk, hogy ő nemcsak egyszer jött el az idők teljességében, hanem azóta is jön hozzánk Igéje és Szentlelke által, hogy minket a halál útjáról az élet útjára vezessen. Kérünk, tégy bennünket most is amikor együtt vagyunk szent házadban, Igéd előtt kitárulkozó gyermekeiddé, hogy hálás hittel tudjuk fogadni üdvözítő szereteted evangéliumát, és hogy Szentlelked által bennünk is megszülessen új életünk Uraként Jézus Krisztus, akinek a nevében kérünk, áldj meg bennünket, vésd szívünkbe Igédet. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 312. dics. 3. vers Alapige: Zsidók 10, 25

Saját gyülekezetünket ne hagyjuk el, ahogyan egyesek szokták, hanem bátorítsuk egymást; annyival is inkább, mivel látjátok, hogy közeledik az a nap.

Kedves Testvéreim,

Isten az Igén keresztül gyakran emlékeztet bennünket arra, hogy igen nagy ajándék, nagyon drága kincs az idő, mert életünk időhöz kötött élet. Ebben a földi életben mindennek rendelt ideje van. Egy emberi élet akkor lesz áldott, ha az ember mindig megragadja az Istentől rendelt időt. Amikor életünknek valamilyen nagy eseményéhez készülődünk, gyakran elhangzik az ajkunkon ez a rövid mondat: Itt az idő. A városokban élő idősebb testvérek talán még emlékeznek rá, hogy a város egy-egy őrtornyában vigyázók, amikor az óra estenként tizet ütött, akkor az őrtoronyban álló őr minden világtáj felé oda-fordulva hangosan kiáltotta: „Tizet ütött már az óra, térjetek hát nyugovóra." Isten az Igén keresztül mindnyájunkat emlékeztet, hogy egyszer mindnyájunk életében elérkezik az óra, amikor nyugovóra kell térni. Egyszer majd mindnyájunknak oda kell állani életünk Ura elé, aki azért jött el üdvözítő szeretettel erre a világra, azért lépett bele az emberiség történelmébe, mert azt akarja, hogy kegyelmének azt az ajándékát, hogy eljött hozzánk és meg is valósította Isten üdvözítő szeretetének a tervét, az életünkkel köszönjük meg. Azt akarja, hogy amikor egyszer nekünk is üt az óra, és pihenőre kell térni, legyen öröm a vele való együttlét, s azt az örökséget, amit számunkra elkészített, boldogan magunkhoz öleljük. Hogy tudjuk majd mondani neki: Uram, az idő ajándékával, amit nekem adtál, a lelki, szellemi és anyagi javakkal igyekeztem hálás gyermekedként élni. Nem tékozoltam el, hanem gyümölcsöztettem a tőled vett, sáfárkodásra kapott javakat.

A Római levélben azért emlékeztet Isten: Az időt nem tétlenkedésre, a talentumokat nem eltékozlásra adta nekünk, hanem arra, hogy éljünk vele hálaadással, embertársaink javára és az ő dicsőségére. Ilyen élethez akarja Isten áldását adni, és ilyen életrendhez akar hozzásegíteni, amikor az Igében ezt mondja: „Itt van már az óra, amikor fel kell serkenni az álomból.

…Az éjszaka múlik, a nappal pedig már egészen közel van."

Akik életük évei folyamán egy nagyvárosban éltek, vagy a távoli otthonból úgy jártak be a városba, hogy késő éjjel, vagy kora hajnalban érkeztek meg, azoknak volt alkalmuk megfigyelni, hogy ezekben a késő éjjeli, kora hajnali órákban milyen két különböző életrendet folytató emberekkel lehet az utcákon találkozni. Az egyik embercsoportot éjjeli embereknek szokták nevezni. Ezek késő éjjel, vagy hajnal felé indulnak haza valamelyik mulatóhelyről. Rend-

szerint szédelegve, tántorogva, bizonytalan lépésekkel próbálják megtalálni a hazafelé vezető utat. Amikor az ember ilyenkor egy-egy ilyen embertárssal találkozik, ott van lelkében a kérdés; vajon hazaérkezik-e, és ha igen, mi lesz otthon a hazaérkezés után? Talán kesereg a hitvestárs, keseregnek a hangos beszéd miatt felébredt megrémült gyermekek, mert hazajött egy átdorbézolt éjszaka után egy családtag, a családfő, hitves, vagy testvér. Biztos, hogy vannak ezek között az éjjeli emberek közt olyanok is, akiket már nem vár otthon senki, mert emiatt az életmód miatt az otthonból már mindenki elmenekült. De látni a korahajnali órákban más típusú, más lelkületű embereket is, akik hazulról elindultak, talán a szerető hitves, vagy gyermek csókjával keltek útra, hogy újra felvegyék a napi munka terhét a mindennapi kenyérért. Az ilyen lelkületű ember szívében ott van az a békességet és erőt adó tudat, hogy ő azon a helyen, ahova őt Isten állította, fontos feladatot végez. Mert a legegyszerűbb munka is fontos, és Isten áldása van rajta, ha azt hittel, szeretettel és jóakarattal végzik. Ez a két embercsoport két külön világ. Az egyik egy Isten szíve szerinti életrendet él és ott küzdelmek és próbák között is szép, egymás terhét hordozó, egymást gyógyító az emberi együttélés. A másik tönkreteszi a saját életét, megkeseríti, szenvedéssé teszi a hozzá tartozóknak az életét. Milyen nagy ajándéka Istennek, hogy ő ebben a világban, amelyben sok rendetlen életvitelű ember teszi gyötrelmessé a körülötte levőknek az életét, ő a tékozló gyermekeket is megszólítja és azoknak is mondja: Isten téged is szeret, Krisztus a te életedet is meg akarja váltani. Ébredj fel. Ne élj a bűn kábulatában. A halál útjáról át lehet térni az élet útjára, mert van Megváltó, van kegyelem. Drága kegyelem ez, mert Isten Fia drága vérén váltotta meg a kegyelmét elfogadókat.

Az ószövetségi szentek-szentje, amelyben a főpap a nagy engesztelő áldozatot elvégezte, halvány előképe volt az eljövendő Messiás áldozatának. Amikor Krisztus a Golgotán ezt az áldozatot bevégezte, a szentek szentjének a kárpitja meghasadt. Jeladás volt ez arra nézve, hogy a Krisztusban megváltott ember számára szabad lett az út az örökkévaló szentek szentjébe, az Isten országába. Mert ez az út a bűneset óta le volt zárva, el volt torlaszolva. Az ember elvesztette az Édenkert boldogságát, az Istennel és az embertárssal való meghitt közösséget. Kiűzött, halál útján elinduló emberré lett. Jézus Krisztus eljött, hogy visszavezessen minket az elveszett paradicsomba, hogy Isten országába, a szentek szentjébe szabad legyen az út. Felolvasott Igénkben ez így van leírva: „ ..Teljes bizalmunk van a szentélybe való bemenetelhez, azon az új és élő úton, amelyet ő nyitott meg előttünk a kárpit, vagyis az ő teste által.” Bizonyára vannak itt köztünk testvérek, akiknek vannak olyan emlékeik, hogy egy-egy ajtónál szívdobogva álltak meg. Nem tudtuk, megnyílik-e előttünk az ajtó, és ha megnyílik, hogyan fogadnak. Szeretettel szólnak hozzánk, vagy ránk kiabálnak? Az Igében most Isten újra azzal az örömhírrel fogad,

hogy a kegyelem ajtaja nyitva van. Az Atya szeretettel várja minden hozzá térő gyermekét. Ezért mondja Igéjében: „Járuljunk azért hozzá igaz szívvel és teljes hittel, mint akinek a szíve megtisztult a gonosz lelkiismerettől, testét pedig megmosták tiszta vízzel." Az, hogy Jézus halálakor a föld megrendült és a templom kárpitja megnyílott, több mint jelképes jelentőségű. Hiszen Jézus valóban félrehúzta Isten sok titkának a függönyét, mert addig, amíg ő nem beszélt róla, nem ismertük ezeket a titkokat. De ő nemcsak kitárta előttünk Isten terveinek titkait, hanem meg is valósítja azt. Ő földön jártában mindent megtett azért, hogy mindenki, aki általa megismerte az Atya üdvözítő szeretetét és tud az Atya hajlékában számunkra elkészített helyről, el is juthasson oda. A hívő ember a gonosz lelkiismerettől megtisztított szívvel járulhat mindig Isten elé, és hálás hittel el is tudja fogadni Isten kegyelmi ajándékait. A hívő ember komolyan veszi Urunk szavát: „Keressétek először Isten országát és annak igazságát", mert tudja, hogy Isten, aki ideadta nekünk a legnagyobbat, Jézus Krisztust, benne megadja nekünk a földi élet szükséges javait is. Nem kell tehát aggodalmaskodnunk a holnap felől, hanem hálaadással kell élni az alkalmakkal, amikor Isten az örökkévalóság titkait tárja fel előttünk. Isten tehát a mai igeverseken keresztül is emlékezteti a földi dolgokba, munkába, földi, anyagi gondokba, szórakozásba és sokféle hajszába elmerült gyermekeit, hogy kegyelmi időben élünk, s az életidőt mindenekelőtt arra kaptuk, hogy itt elinduljunk a örökkévalóság felé. Isten azért készít számunkra alkalmakat az előtte való elcsöndesedésre, mert miközben az áldott cél felé vezet, meg akarja áldani, széppé, boldoggá akarja tenni földi életünket is.

Amikor az Igében a testünk tiszta vízzel való megmosásáról beszél Isten, ez nem csak az Ezékiel prófétán keresztül adott ígéretre, hanem a keresztség sákramentumára való utalás is. Ezékiel prófétán keresztül így hangzik Isten üzenete: „Tiszta vizet hintek rátok, hogy megtisztuljatok minden tisztátalanságotoktól, és minden bálványotoktól megtisztítalak benneteket. Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek." Tehát Isten maga munkálkodik Szentlelke által, hogy az ő ígéreteit illetően őszinte hitre jussunk, és reménykedő örömmel járjunk Jézus nyomdokain az általa elkészített jövendő felé. Az ószövetségi nép életében a tisztálkodás és a vérrel való meghintés, amit a pap végzett el, mint a bűnök bocsánatának külsőleg is látható jelképe és záloga, az újszövetségi gyülekezet hitre jutott, újjászületett tagjaiban belső lelki folyamatként a megújuló élet tényeiben nyilvánul meg. Isten Igéje és Szentlelke által meg tudja tisztítani hitre jutó gyermekeit. Jézus is így mondta búcsúbeszédében a tanítványoknak: „Ti már tiszták vagytok a beszédek által, melyeket szólottam nektek."

A keresztség a hívő ember számára nem egy régi vallásos szokás, hanem belső erőforrás az élet küzdelmeihez. Isten szüleinket arra indította, hogy részesíttessenek minket a keresztség sákramentumában. Ő a keresztségben igent

mondott az életünkre és Krisztusban elkészített örökségünkre. Ezért énekli a gyülekezet sok helyen a keresztség sákramentumának a kiszolgáltatásakor az éneket: „Eljegyzél kegyelmed pecsétjével, A keresztségnek tiszta vízével. Zászlód alá én nevem beírtad, Néped közé szolgád befogadtad. Erőtlenségem lelked segítette, Házad javait velem éreztette." A keresztségre nézve senki sem mondhatja, hogy ő akkor csecsemő volt, tudta és akarata nélkül keresztelték meg. Nem mondhatjuk, mert nem véletlenül van a későbbi életkorra téve a konfirmáció. Sok országban a konfirmáció, a megkeresztelt fiatalok hitvallástétele még később van, mint nálunk, a 17. vagy 18. életév betöltése után. Annak, hogy a konfirmáció már a felnőtt kor küszöbe körül van, két oka van. Az egyik az, hogy a gyermek keresztelőskor a szülők és keresztszülők fogadalmat tesznek, hogy gyermeküket úgy fogják nevelni, hogy amikor felnőnek, tudjanak hitükről vallást tenni a gyülekezet előtt. A másik pedig az, hogy amikor a gyermekek életében elérkezik a konfirmáció ideje, akkor már maguk a felnőtt kor küszöbéhez érkező gyermekek tesznek fogadalmat, hogy Jézus Krisztusnak őszinte követői, és az ő egyházának hű tagjai lesznek. Szükséges, hogy ez a szülői, keresztszülői és konfirmációi fogadalom mindenkit ráébresszen arra, hogy a szülőknek, keresztszülőknek és a felnövekvő nemzedéknek ezt a fogadalmat Isten előtti felelősségtudattal kell letenni. Jaj nekünk, ha ez letudandó kötelességgé, vagy őszinte hitbeli tartalom nélküli üres formává silányul. A gyermekeknek, fiataloknak mindig szívükben kell hordani azt a tudatot, hogy meg vannak keresztelve és a keresztség sákramentuma Jézus által készített drága örökségünknek a záloga. Néha előfordul, hogy a szülők, akik tehetik, pénzt helyeznek banki letétbe gyermekeiknek azzal, hogy azt a gyermekek akkor vehetik ki, amikor felnőnek. Nem nagyon fordul elő, hogy a felnőtté váló gyermek ne ragaszkodna ehhez a számára elkészített örökséghez. Isten a Krisztus áldozata által örök értékű drágakincs örökséget készített számunkra, Ennek a számunkra elkészített drága örökségnek a záloga a keresztség sákramentuma. Vigyázzunk magunkra és szeretteinkre, hogy ezt az örökséget senki se tékozolja el közülünk.

Isten az Igében figyelmeztet, hogy azért kell ragaszkodnunk a reménység hitvallásához szilárdan, mert hű az Isten, aki ígéretet tett. Isten a világ kedves és borzalmas változásai között is megtartja ígéretét, hogy aki hisz benne, annak örök élete van. Azért van ott a Szentírásban Megváltónknak ez az üzenete is: „Légy hű mindhalálig, és én neked adom az életnek koronáját." A keresztség sákramentuma a konfirmációval fejeződik be. A hitvallást tevő fiatalok már maguk tesznek bizonyságot arról, hogy tudják: nem gazdátlanok. Nem csak földi szüleik vannak, hanem mennyei Édesatyjuk is. Van értelme az életnek. Itt a földi kitűzött célok felé sem egyedül haladunk. Testvéri közösségben élünk. A parázs is úgy tud sokáig izzani és meleget árasztani, ha az izzó parázsdarabok együtt vannak. Ha kivesszük a többi izzó parázs közül, hamar kialszik, nem

melegít, és nem világít tovább. Ezért kell a gyülekezetnek a bensőséges szeretetközösséget, az együvé tartozás tudatát féltő gonddal ápolni. A közösségtől elszakadó külön utas nagyon ki van téve annak a veszélynek, hogy elhidegül a hite, elfogy az egymás terhét hűséggel hordozni kész szeretet. Ahol pedig elhidegül a hit és elfogy az egymás iránti szeretet, ott megszűnik a másik emberért való felelősségtudat és széthullik a gyülekezet. Az őszintén hívő ember nem tud elszakadni a nyájtól, amelynek az életét megváltásunkért letevő Jézus Krisztus az őrizző pásztora. A világ fiaiban eluralkodik a kaini érzület, amely nem tud, nem akar felelősséget érezni a felebarátért. Ettől a lelkülettől akar megőrizni Isten szeretete, amikor az Ige által így figyelmeztet: „Ügyeljünk arra, hogy egymást kölcsönösen szeretetre és jó cselekedetre buzdítsuk." Ezt azért kell mélyen szívünkbe zárni, mert az Igében Isten azt is elmondja, hogy azért kell egymást a hit útján járásra buzdítani és bátorítani, „mert az a nap közeledik." Itt Jézus második adventjéről, Isten országa teljességének a megérkezéséről van szó.

Mondjuk hittel az imádságot: Ó kedves vendég nálam szállj,
Bűnömtől ne iszonyodjál.
Jöjj be hozzám, te szolgádhoz,
Szegény megtérő juhodhoz. Ámen

Hódolattal és szent csodálattal csöndesedünk el előtted, világot teremtő Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Gyarló emberi ajkakkal nem tudjuk mi kifejezni mindenható voltodat, és csodálatosságodat. Előtted nyitott könyv mindnyájunk élete és köszönjük néked, hogy mégsem úgy bánsz velünk, amint érdemeljük. Mi mindnyájan bűnös emberek vagyunk, Igédben mégis azt mondod el mindenekelőtt, hogy irgalmas Isten vagy, és nem azt akarod, hogy bűneinkért bűnhődjünk, hanem hogy hozzád térjünk, és megváltott gyermekeidként éljünk. Hálát adunk, hogy te minden ígéretedet megtartod és elküldötted Jézus Krisztust megváltásunkra. Hálát adunk, hogy ő egész életében a te országodról beszélt, mint olyan országról, ahol nem lesznek fájdalom miatt hulló könnyek, nem lesz tehát többé fájdalomból származó gyász sem. Könyörgünk, légy velünk irgalmas szereteteddel, hogy tudjuk szívünkbe zárni őt, aki azért jött, hogy nekünk kegyelemből örök életet készítsen. Segíts, hogy tudjunk járni az ő nyomdokain. Ezt a hitünket erősítsed. Áldd meg ünneplésünket, áldd meg családjainkat, hogy ott is töltse be a szíveket szeretet és jóság. Az Úr Jézus Krisztus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 312. dics. 3-4 vers

Jesse (Isai) gyökerének adventje

Advent

Főének: 311. dics. Igeolvasás: 1. Sámuel 16, 1-10

Az ÚR azonban ezt mondta Sámuelnek: Meddig bánkódsz még Saul miatt, hiszen én elvetettem, és nem marad Izráel királya? Töltsd meg olajjal a szarudat, és indulj! Elküldelek a betlehemi Isaihoz, mert ennek a fiai közül szemeltem ki a királyt. Hogyan mehetnék oda? – kérdezte Sámuel. Ha meghallja Saul, megöl engem. De az ÚR ezt mondta: Vigyél magaddal egy üszőborjút, és ezt mondd: Azért jöttem, hogy áldozatot mutassak be az ÚRnak. De Isait hívd meg az áldozati lakomára. Én pedig majd tudtodra adom, hogy mit kell tenned: azt kend fel, akit én mondok neked! És úgy tett Sámuel, ahogyan az ÚR megmondta neki. Amikor megérkezett Betlehembe, remegve mentek eléje a város vénei, és azt kérdezték: Békés szándékkal jöttél-e? Békés szándékkal – felelte. Azért jöttem, hogy áldozatot mutassak be az ÚRnak. Szenteljétek meg magatokat, és jöjjetek velem az áldozatra! Miután szentnek találta Isait és fiait, meghívta őket az áldozati lakomára.Amikor megérkeztek, és meglátta Eliábot, ezt gondolta: Biztosan ez lesz az ÚR felkentje, aki most itt van. De az ÚR ezt mondta Sámuelnek: Ne tekints a megjelenésére, se termetes növésére, mert én megvetem őt. Mert nem az a fontos, amit lát az ember. Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az ÚR azt nézi, ami a szívben van. Ekkor Abinádábot szólította Isai, és odavezette Sámuel elé, de ő ezt mondta: Őt sem választotta az ÚR. Azután Sammát vezette oda Isai, de ő ezt mondta: Őt sem választotta az ÚR. Így vezette oda Isai Sámuel elé mind a hét fiát, de Sámuel ezt mondta Isainak: Ezeket nem választotta az ÚR.

Nagy a te hatalmad, mindenható Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Hálát adunk életünket megtartó jóságodért és megköszönjük ezt az új alkalmat, hogy ebben a templomi csöndességben újra odafigyelhetünk szent Igédre. Tudjuk, hogy Szentlelkeddel itt vagy velünk, amikor Igéden keresztül arra emlékeztetsz minket, hogy te testben is eljössz még egyszer a világra és mi is meglátjuk megdicsőült lényedet, mint a tanítványok a megdicsőülés hegyén. Jó nekünk ebben a hitben együtt lenni veled, hogy Igédben egyre jobban megismerhessük megváltó szereteted titkait. Köszönjük, hogy nem szűnsz meg munkálni bennünk, hogy miközben földi sátorházunk kopik, romlik, belső emberünk, hitünk, szeretetünk és reménységünk naponta újulhat. Kérünk, szenteld meg szívünkben Igédet, áldd meg adventi készülődésünket, hogy már itt ebben az ideigvaló világban belenőhessünk a te szent országodba. Az Úr Jézus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 311. dics. 7. vers Alapige: 1. Sámuel 16, 11-13

Majd megkérdezte Sámuel Isaitól: Minden fiad itt van? Hátra van még a legkisebb – felelte ő -, de ő éppen a juhokat őrzi. Erre Sámuel azt mondta Isainak: Üzenj neki azonnal, és hozasd ide, mert addig nem ülünk le, amíg ő meg nem érkezik. Üzent tehát neki, és elhozatta. Ő pedig pirospozsgás, szép szemű és jó megjelenésű volt. Akkor ezt mondta az ÚR: Rajta! Kend fel, mert ő az! Sámuel pedig fogta az olajos szarut, és felkente őt testvérei jelenlétében. Akkor az ÚR lelke szállt Dávidra, és attól kezdve vele is maradt. Sámuel pedig elindult, és elment Rámába.

Kedves Testvéreim,

A Szentírásnak ebben a felolvasott részében egy nagyon ismerős, kedves név hangzott el; egy olyan helységnek a neve, amelynek hallatára minden hitben élő ember felfigyel. Jó ezer évvel az Igében hallott események előtt fény ragyogott fel egy csöndes éjszakában és angyal hirdette ki a nagy örömhírt : „Üdvözítő született ma néktek, az Úr Krisztus a Dávid városában." De erről a városról, Betlehemről, nem itt van először szó a Szentírásban. Amikor Jákób tért haza őseinek a hazájából, ahova akkor bujdosott, amikor testvére, Ézsau elől menekült, nem kis események játszódtak le családjával ebben a kis városban. Szívében ott volt a szorongás, félt testvérétől, mert nem tudta, elmúlt e már haragja, amiatt, hogy csellel elvette tőle az atyai áldást. Úgy indult haza népes családjával és nyájaival együtt, hogy felesége Rákhel éppen új életet hordott a szíve alatt. Amikor Betlehem széléhez érkeztek, feleségének elérkezett a szülés órája. Ott született meg fiúgyermekük, Benjámin. De amikor a fiú megszületett, az édesanya szíve utolsót dobbant és oda kellett adni az életét fiának az életéért. Születés a halál árnyékában. Ebben a városban élt később Naómi, aki egy nagy szárazság idején férjével és fiaival együtt Moáb földjére vándorolt. Férje meghalt, két fia pedig moábita feleséget vett. Naómi aztán visszament hazájába, és vele ment menye is, Ruth, aki szeretettel ragaszkodott anyósához. Ruth aztán férjhez ment anyósa egyik gazdag rokonához, Boázhoz és így lett ősanyjává Isainak, illetve Dávidnak és a Dávid gyökeréből fakadó Jézus Krisztusnak. Ilyen áldott múltja van ennek a városnak. Mikeás prófétán keresztül Isten már így prófétál Betlehemről: „De te, Efratának Betleheme, bár kicsi vagy a Juda ezrei között: belőled származik nékem, aki uralkodó az Izráelen, akinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van."

A Szentíráson keresztül Isten sokféleképpen nyilvánvalóvá teszi, hogy ő nem az emberek gondolata szerint viszi véghez megváltó szeretetének a tervét. Az emberek nagy dolgokat mindig valami nevezetes helyen akarnak

véghezvinni. Tetszett Istennek, hogy a világ Megváltója a jelentéktelen kis Betlehemben lépjen be az emberiség történelmének a színterére. Kis település, de szépen hangzó neve van. Anyanyelvünkön azt jelenti; „a kenyérnek a háza." Betlehem nemcsak azért a kenyérnek a háza, mert ott valamikor nagy kalászt ringató róna volt, hanem azért, mert onnan származott az, aki ezt mondta: „Én vagyok az életnek a kenyere."

Igen különös parancsot kapott Istentől a régi hű szolga, Sámuel. A Szentírás előző fejezetében van leírva, hogy Saul, a király, engedetlen lett Isten iránt. Egy áldozat bemutatásánál nyilvánvalóvá lett, hogy nem teljesítette Isten parancsát. Isten pedig inkább engedelmességet akar, mint áldozatot. Ezért Isten Sault, mint királyt elvetette és Sámuel által meg is üzente neki. Ezek után adta Isten Sámuelnek azt a parancsot, hogy töltse meg a szaruját olajjal, menjen el a Betlehemben lakó Isaihoz, és kenje fel annak fiai közül azt, akit majd ő fog mondani, hogy legyen a nép királyává. Ez nehéz, és veszélyes feladat volt, mert Saul ugyan már tudta, hogy Isten elveszi tőle a királyságot, de még király volt. Sámuel hű szolgája volt Istennek, de félt ettől a feladattól. Az Igéből kiérződik, hogy Sault pedig sajnálta. Isten tudta ezt, azért mondta Sámuelnek, hogy vigyen magával egy üszőt áldozati állatként és a kapott feladatot áldozati szertartás keretében végezze el a családban. Sámuel gyermek volt még, amikor mint édesanyja által Istennek szentelt gyermek, aki a templom egyik mellékhelyiségében élt, azt a feladatot kapta Istentől, hogy mondja meg az öreg főpapnak, hogy háza népére, fiai hűtlen papi szolgálata miatt Isten büntetése vár.

Sámuel egész életében hű szolgája volt Istennek, aki most késő vénségében ismét egy nagyon nehéz feladatot kapott. Amikor Betlehembe érkezett, a város kapujában éppen ott voltak a város vénei, akik ismerték őt, megijedtek. Ezek a „vének," ma úgy mondanánk, hogy a városi tanács tagjai, a nap bizonyos óráiban a polgárok ügyes-bajos dolgainak a rendezésével foglalkozva a város kapujában töltötték „hivatalos óráikat."

Azért ijedtek meg, amikor Sámuel városukba érkezett, mert tudták róla, hogy Isten akarata megtartásának hűséges őre, és ha valahol vétenek Isten akarata ellen, ott megjelenik és megdorgálja az illetékeseket, vagy a népet. Ezért mentek Sámuel elé és ezért kérdezték tőle, békességes-e a hozzájuk menetele. Sámuel azt válaszolta, hogy békességes, és meghívta őket az áldozati istentisztelet szertartására. Azt nem mondta meg nekik, sőt később Isai háza népének sem, hogy új király felkenésére ment hozzájuk. Azért, hogy Sámuel élete ne legyen a király által veszélyeztetve, Isten az elvetett királyt, Sault, tovább is királyi tisztében hagyta, sőt, egész életén át király maradhatott.

Sámuelre azonban újabb meglepetés várt. Amikor Isait fiaival együtt megszentelte és meghívta őket az áldozati szertartásra, Isai legidősebb fiát meglátva, aki termetes ember volt, Sámuel azt gondolta, hogy Isten őt akarja királlyá

kenetni. Tévedett, mert az Igében ez áll: „Az Úr azonban így szólt Sámuelhez: „Ne nézd az ő külsejét, se termetének nagyságát, mert megvetettem őt. Mert az Úr nem azt nézi, amit az ember. Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van.” Emberi kapcsolatainkban minket is sokszor megtéveszt, hogy azt nézzük, ami a szemünk előtt van. Pedig ha belelátnánk embertársaink szívébe, sokszor döntenénk, szólanánk, vagy cselekednénk másképpen. Milyen jó, hogy Isten emlékeztet minket, hogy ha mi nem is látunk, vagy nem mindig látunk bele embertársaink szívébe, Isten minden szívbe belelát. Vannak ugyan esetek, alkalmak, amikor mi is belelátunk embertársaink szívébe, mindenekelőtt azokéba, akik hozzánk lelkileg közel állnak, de Isten mindent tud, minden szív nyitott könyv előtte. Ismeri az érzéseket, a gondolatokat, az indulatokat. Mi sokszor nem tudjuk, hogy egy-egy embertársunk mit beszélt rólunk, hogyan ármánykodik a hátunk mögött. Néha az is Isten szeretetének az ajándéka, ha az ilyen dolgokat egy ideig nem tudjuk meg. De a titkok ideje is lejár egyszer. Jó tudnunk, hogy Isten a mi szívünkbe is belelát, ő nem felejtkezik el rólunk, gyarlóságainkat is látja. Szabad azonban kérnünk: Tiszta szívet teremts bennem, óh Isten, hogy tudjam mindig mindenben a te akaratodat cselekedni.

Sámuelnek aztán meglepetéssel kellett tapasztalni Isai családjában, hogy a családban levő egyik fiút sem hívta el Isten arra, hogy eszközzé legyen Isten üdvözítő tervének a megvalósításában. Végül kiderült, hogy van még Isainak egy fia, aki azonban még csak gyermeteg ifjú, és a legelőn vigyáz atyja juhaira. Hogy az áldozati szertartás megkezdődhessen, haza kellett őt hívni, mert a legkisebb fiú, Dávid volt az, akivel Istennek tervei voltak. Istennek ebben a tervében nemcsak Dávid királysága volt benne, hanem az Isai gyökeréből származó vesszőszál, az eljövendő Megváltó, akinek uralkodásáról a prófétákon keresztül elmondja, hogy uralmának nem lesz vége a Dávid trónján, mert ő örökkévaló Ura lesz a világnak. Ilyen csodálatosak Istennek az útjai.

A szíveket vizsgáló Isten ismerte Dávidnak a szívét, engedelmességét és egész lényét. Tudta, hogy ő is távol áll a tökéletességtől. Hiszen a Szentírásban így íratja le Isten az ember diagnózisát: „Mindnyájan elhajlottak, egyetemben bűnösökké lettek.” A bűneset óta nincs ezen a földön egyetlen tökéletes ember sem. De van sok Isten akarata szerinti életre törekvő ember. Mindnyájan megbotlunk, mindnyájunknak az életében vannak olyan mozzanatok, hogy átéljük azt, amiről saját tapasztalatai alapján Pál apostol beszél: „Nem a jót cselekszem, amit akarok, hanem a rosszat, amit nem akarok.”Az Istenre őszintén figyelő embert, ha megbotlik, vádolja a szív. Felébred a lelkiismerete és tud bűnbocsánatért könyörögni. Ebben az állapotban nagy vigasztalás Istennek János apostolon keresztül mondott üzenete, hogy Isten nagyobb, mint a mi szívünk. Amikor bűneink miatt már tudunk bánkódni, akkor már a kegyelmével gyógyítgató áldott orvosnak, Jézus Krisztusnak a kezében vagyunk. Aki már ott van,

az meg is cselekszi, amit ez az áldott orvos mond. Ő pedig erre az állapotra vonatkozóan azt mondja, hogy ha valaki ajándékát az oltárra viszi, és eszébe jut, hogy a felebarátjának valami panasza van ellene, hagyja ajándékát az oltár előtt, menjen el, béküljön meg előbb felebarátjával, és azután vigye ajándékát az oltárra. A királlyá lett Dávidnak is voltak botlásai, de őszinte bűnbánattal bánta meg bűneit és tudott hálát adni Isten megbocsátó kegyelemért. A Dávid későbbi történetéből tudjuk, hogy felkenetése után is szelíden és alázatosan viselkedett. Még akkor is, amikor az Isten által királyságtól megfosztottnak mondott Saul búskomorságának a gyógyítására Dávidot vitték a király palotájába, hogy lantjának zenéjével vigasztalja a királyt. Sőt, még akkor is szelíden viselkedett, amikor a király féktelen haragjában meg akarta őt ölni és Dávid menekülni kényszerült. Akkor egy barlangban, ahova a király is bement, meg tudta volna bosszulni Saul gyilkos szándékát. Dávid őt akkor is Isten felkentjének tartotta és nem tört az életére. Üldözöttségében is alázatos és szelíd maradt.

Dávid még egész fiatal volt, amikor atyja követeként idősebb testvéreinek vitt élelmet a harctérre, ahol aztán a veszélyes ellenségnek, a filiszteus Góliátnak a legyőzőjévé lett. Örök királyi leszármazottja, Jézus Krisztus, legyőzte mindnyájunk halálos ellenségét, a halált és a kárhozatot, hogy nekünk ajándékozhassa a bűnbocsánat és örök élet ajándékát. Ámen

Örökkévaló Isten, Édesatyánk, hálaadással csöndesedünk el előtted, és megköszönjük adventi Igédet, amelyben most is kitártad előttünk atyai szívedet. Jó most nekünk azzal a reménységgel távozni otthonainkba, hogy te számon tartod életünket, Jézus Krisztusban üdvözítő szeretettel jössz hozzánk, hogy közülünk senki ne érezze magát árvának, elhagyottnak. Könyörgünk Atyánk, újítsd meg szívünket, szenteld meg tisztítsd meg érzéseinket, gondolatainkat, hogy odahaza a családban és mindenütt ahol naponta végezzük feladatainkat, szívünkön keresztül a te szereteted, a te jóságod és békességed áradjon embertársaink felé. Segíts, hogy így élve lehessünk mindenütt a te követeiddé, áldott gyermekeiddé, hogy egész életünkkel, szavainkkal és tetteinkkel hirdessük nagy dicsőségedet. Légy velünk szereteteddel, ha elmúlnak a mai vasárnapnak, az előtted való elcsöndesedésnek kedves percei. Áldd meg és szenteld meg együttlétünket otthon a családban is, hogy ott is egymás életét szeretettel körülvevő gyermekeidként tudjunk együtt lenni. Add, hogy tudjuk egymással megosztani reménységünket is, és az életünket terhelő gondokat is. Légy velünk gondviselő szereteteddel a hétköznapok terheinek a hordozásakor is és add szívünkbe azt az örömöt, hogy mi ebben a világban élve is a te örök országod polgá-

rai vagyunk. Ezzel a hittel és reménységgel ajándékozz meg minket könyörülő Istenünk, Megváltónk, Jézusunk nevében kérünk. Ámen

Záróének: 199. dics. 1986.

Jöjjetek Atyámnak áldottai

Advent

Főének: 367. dics. Igeolvasás: Máté 25, 31-46

„Amikor pedig az Emberfia eljön az ő dicsőségében, és vele az angyalok mind, akkor odaül dicsősége trónjára. Összegyűjtenek eléje minden népet, ő pedig elválasztja őket egymástól, ahogyan a pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől. A juhokat jobb keze felől, a kecskéket pedig bal keze felől állítja." „Akkor így szól a király a jobb keze felől állókhoz: Jöjjetek, Atyám áldottai, örököljétek a világ kezdete óta számotokra elkészített országot. Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok, mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és eljöttetek hozzám. Akkor így válaszolnak neki az igazak: Uram, mikor láttunk téged éhezni, hogy enned adtunk volna, vagy szomjazni, hogy innod adtunk volna? Mikor láttunk jövevénynek, hogy befogadtunk volna, vagy mezítelennek, hogy felruháztunk volna? Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy elmentünk volna hozzád? A király így felel majd nekik: „Bizony, mondom néktek, amikor megtettétek ezeket akárcsak eggyel is a legkisebb atyámfiai közül, velem tettétek meg." „Akkor szól a bal keze felől állókhoz is: Menjetek előlem, átkozottak, az ördögnek és angyalainak elkészített örök tűzre. Mert éheztem, és nem adtatok ennem, szomjaztam, és nem adtatok innom, jövevény voltam, és nem fogadtatok be, mezítelen voltam, és nem ruháztatok fel, beteg voltam, börtönben voltam, és nem látogattatok meg. Akkor ezek is így válaszolnak neki: Uram, mikor láttunk téged éhezni vagy szomjazni, jövevénynek vagy mezítelennek, betegen vagy börtönben, amikor nem szolgáltunk neked? Akkor így felel nekik: Bizony, mondom néktek, amikor nem tettétek meg ezeket eggyel a legkisebbek közül, velem nem tettétek meg. És ezek elmennek az örök büntetésre, az igazak pedig az örök életre."

Édesatyánk, gyermeki hálaadással köszönjük meg néked, hogy Jézus Krisztusban eljöttél erre a világra az első adventben. Életünknek ez a vasárnapja is a te kegyelmed ajándéka. Hálát adunk néked, hogy ma újra felcsendülhet köztünk az adventi evangélium,

és kérünk, segíts, hogy Igédet úgy hallgathassuk ebben a templomi csöndben, hogy annak megértését és szívünkbe zárását ne zavarja meg se a külső világ zaja, se szívünk belső békétlensége. Köszönjük Atyánk, hogy te, aki mindig és mindenütt velünk vagy, most is meg tudod áldani szívünkben Igédet, hogy az bennünk élet magjává legyen és sok gyümölcsöt teremjen. Cselekedd Szentlelkeddel, hogy kitárulkozó lélekkel tudjuk hallgatni Igéd üzenetét, hogy az segítsen tisztultabb látásra, szereteted titkainak mélyebb megismerésére. Kérünk, áldd meg adventi ünneplésünket, és segíts, hogy áldott Igéd úgy formálja életünket, hogy szeretteink közt, és mindenütt ahol élünk, magunk is áldássá lehessünk. Jézusunk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 225. dics. 3.vers. Alapige: Máté 25, 34

Jöjjetek Atyám áldottai, örököljétek azt az országot, amely nektek készíttetett a világ kezdete óta.

Kedves Testvéreim,

A Szentírás evangéliumi részének egyik legismertebb mondatát hallottuk ebben a most felolvasott igeversben. Jézus ebben a mondatban és az előtte felolvasott igeszakaszban maga mondja el, hogy mi Istennek a terve ezzel a világgal, és benne a mi életünkkel. Itt mondja el az Úr Jézus, hogy ő, aki Isten létére emberi testet öltve jött el erre a világra, eljön még egyszer erre a földre. Mi ezt az ismeretünket és hitünket így valljuk meg az Apostoli hitvallásban: …„Ül az Atya Istennek jobbján. Onnan fog majd eljönni, ítélni eleveneket és holtakat.” Ez az ő második adventje lesz ennek a mi óvilágunknak az utolsó, és az újjáteremtett világnak az első napja. Ő, aki belelát mindenkinek a szívébe, akkor fogja kihirdetni, hogy mi az eredménye annak az életnek, amelyet itt töltöttünk a bölcső és koporsó közötti földi életidőben. Ezt csak ő teheti meg, aki nem csak a tetteinket és szavainkat ismeri, hanem a gondolatainkat és érzéseinket is, és ismeri döntéseinknek a mozgató rugóját is. Biztosan sokszor előfordul, hogy két ember ugyanazt cselekszi, de Isten, aki tudja, milyen lelkülettel, milyen céllal cselekszik, vagy nem cselekszik az ember valamit, két embernek az azonos szavait vagy tetteit nem egyformán ítéli meg. Ez azért van így, mert ugyanazt a tettet valaki szeretetből, valaki gyűlöletből, haragból cselekszi. Mert a jó szülő is megbünteti a gyermekét és néha haragra lobban, de ez a büntetés szeretetből fakad.

Néha felvetődik bennünk a gondolat, mi lenne, ha mi is úgy belelátnánk embertársainknak a szívébe, mint Isten. Ha mi is képesek lennénk az ilyen lélek-

be látásra, valamikor talán kellemesen csalódnánk. Jólesne ilyen módon megtudni, hogy ez vagy az az embertárs, családtag, rokon, vagy ismerős, sokkal több szeretettel, jóakarattal és megértéssel viszonyul hozzánk, mint azt mi gondoljuk. De bizonyára akadnának embertársak, akikben fájdalmasan csalódnánk. Az is Isten ajándéka, hogy mi nem látunk bele, legalább is nem teljesen látunk bele embertársainknak a szívébe. Legyen vigasztalás számunkra, hogy Isten belelát az életünkbe és ő mindent igazságosan és szeretettel megvizsgál, ami az életünkben történik. Ez válik majd nyilvánvalóvá, amikor Jézus visszajön a földre hatalommal és dicsőséggel és mindnyájan megállunk az ő ítélőszéke előtt. A múltat nem lehet visszahozni, de az nem vész el. Napjainkban már az embernek is vannak eszközei technikai készülékei, amelyekkel a múltat valamilyen formában megragadja. A legősibb lehetőséget a múltba pillantásra az írás adja. Ezek által letűnt évezredek eseményeinek a mozzanatait is megismerhetik a késői nemzedékek. A fényképeken, ma már filmeken is látjuk és halljuk régen meghalt emberek életének a mozzanatait, beszédét. Mennyivel inkább megvan a múlt Istennek a szívében. A klinikai halál állapotából visszahozott emberek beszámolóiból tudjuk, hogy az életnek és a halálnak a mezsgyéjén, amikor a szívdobogás már megszűnt az ember már kilépett az életből, lepereg az ember előtt élete sok eseményének a képe. Bizonyság ez, hogy a mult nem múlt el, nem szűnt meg létezni. Mi nem tudunk visszamenni a múltba, de Isten vissza tud menni, ő ismeri minden embernek a múltját jelenét és jövőjét. A felolvasott Ige nyomán az embernek az a gondolata támad, hogy az Úr Jézus második adventjekor, tehát az új teremtés idején az embereket cselekedetei szerint ítéli meg. Mert a két csoport, a jobb kéz felől állók és a bal kéz felől állók seregének a cselekedetei a földi életben nem voltak egyformák. Ezért hívja magához a jobb kéz felől állókat és azokat az Atya áldottainak nevezi, és azért küldi el magától ítéletre a másik oldalon állókat. De nagyon mélyen át kell gondolnunk Isten Igéjének az üzenetét, hogy megértsük, hogy a cselekedetek mozgatórugója minden ember esetében a lelkület. Az, hogy egy ember Isten lelkének a gyümölcseit termő életet él-e, vagy az élete a gonosz lélek gyümölcseit termi-e. Maga Jézus emlékeztet erre, amikor ezt mondja, hogy gyümölcseiről ismerjük meg az embert. Mert a jó fa nem terem rossz gyümölcsöt, mint ahogyan a rossz fa se tud jó gyümölcsöt teremni. Jézus azért beszél ezekről a dolgokról, mert minden emberben fel akarja ébreszteni a lelkiismeretet, hogy tartson őszinte önvizsgálatot. Földi életünk minden napja Isten drága ajándéka. Isten már az Ószövetségben is több helyen beszél arról, hogy amikor ő életet ajándékoz, akkor utat tesz elénk és emlékeztet, hogy elénk tárja az életnek és a halálnak az útját. Azért van mindnyájunknak szüksége arra, hogy tudjuk imádkozni a zsoltáros imádságát: „Tiszta szívet teremts bennem ó Isten”. Az embernek meg van az a veszélyes lehetősége, hogy nem azt cselek-

szi, ami Istennek kedves, hanem azt, ami előtte ítéletes. De az ítéletes dolgokat is tudja úgy cselekedni, hogy közben kifelé nem az igazi énjét mutatja. Sok ember az egész életén át szerepet játszik. Mi emberek sokszor megcsodáljuk a színészeket, akik művészi szintre tudják emelni az általuk alakított szerepnek az átélését. Lehet, hogy egy pár perccel a függöny szétnyílása előtt egészen más indulatok érzések, gondolatok töltik be valamelyik színésznek a lelkét, de a színpad reflektor fényében művészien el tudja játszani az őt csodáló nézők előtt a maga szerepét. Valaki a mindennapi életében is szépen tudja játszani pl. a jó testvér szerepét, pedig a szívében egész más van.

Sok embernek ott van a lelkében az őszinte kérdés, hogy ebben a sokféleképpen eltorzult, beszennyezett életben, amelyben sokan álarcot viselnek, van-e lehetőség egy egészen más életet élni. Ebben a mai Igében is azt a vigasztalást hirdeti Megváltónk, hogy lehet. Még élünk, még lehet kérni Istent, hogy formálja életünket Szentlelke által és segítsen, hogy hittel tudjuk elfogadni megváltó szeretetét, üdvözítő akaratát. Isten arra is sokszor emlékeztet bennünket, hogy egész földi életünk magvetés is. Azon túlmenően, hogy egyszer mindnyájan oda állunk Urunk elé számadásra, arra is gondolnunk kell, hogy az életünknek több vonatkozásban is folytatása van. Gondoljunk mindenekelőtt gyermekeinkre, unokáinkra, akik között élünk, akik nem csak a szavakat tanulják tőlünk, hanem az életmódot, a lelkületet az emberi közösségben való együttélést. Nem mindegy, hogy mit látnak az életünkben, szeretetet, jóságot, becsületességet, hívő életformát vagy pedig lelki hidegséget, durvaságot, igazságtalanságot, jaj, talán egyenesen gonoszságot. Nagy az esélye annak, hogy életmódunk magvetése kikél és folytatódik azoknak az életében, akik velünk, vagy körültünk élnek. Isten nem azért emlékeztet bennünket ezekre a dolgokra, hogy elrémítsen, hanem azért mert szeret bennünket, és akarja, hogy ezt az életet általa megáldott és megszentelt életként éljük.

A szívekbe látó Isten tudja azt is, hogy vannak életünkben olyan helyzetek, amikor olyat cselekszünk, vagy mondunk, amit szívünk szerint soha nem cselekednénk, vagy nem mondanánk. Gondoljunk csak azokra a megdöbbentő esetekre, amelyekkel ma szinte tele van a világ, hogy emberek embereket rabolnak el. Egy ilyen rablásnak a hátterében sokféleképpen motivált gonosz indulat lehet. Szaporodnak az olyan események is, hogy repülőgépen, amelyben talán több mint száz ember utazik, a pilótafülkébe beront egy pisztolyos ember és megparancsolja a pilótának, hogy a gép menetrendszerű célállomása helyett, egy más röptéren szálljon le. Ez aztán sok esetben úgy folytatódik, hogy a gép utasai túszokká lesznek, akikkel a hozzátartozóiknak szintén nekik szegezett fegyverrel rádiós, vagy akár filmezett üzenetet küldenek, hogy pénzszerzési, vagy politikai céljukat ilyen módon valósítsák meg. Sok ilyen üzenet mögött ott van a kikényszerített erőszak. Az üzenetet a személyek maguk mondják, pedig ők annak, ha szabadok lennének, éppen az ellenkezőjét mondanák.

Nagy veszély, hogy az ős ellenség, a sátán sok embert tart a maga fogságában, akiken keresztül aztán üzenetet küld sok más embernek. Ezt a veszélyt még növeli az a tény, hogy a sátán rabságában levő ember a legtöbb esetben nem tudatosítja, hogy a szavai nem az ő énjéből fakadnak, mert azok a sátán lelkének az üzenetei. Olyan jó lenne, hogy életünk különböző állapotait, az örömöket is a bánatokat is a veszélyeztetettségünket is oda tudnánk helyezni Isten Igéjének a mérlegére, és tudnánk kérni Isten Szentlelkének az útmutatását, vezetését. Most, amikor közeledik a szeretet ünnepe, amikor Isten alkalmat készít és hívogat, hogy álljunk meg kegyelme asztalánál, őszinte szívvel meg tudnánk bánni minden szeretetlen, vagy igaztalan szót, amit kiejtettünk, minden testvérietlen és igazságtalan tettet, amit elkövettünk, hogy odamehessünk a megbántott felebaráthoz és mondjuk; testvér, bocsáss meg, bocsásson meg. Így készüljünk Isten kegyelmének szent asztalához, hogy legyen áldott és megszentelt az életünk, hogy majd a nagy adventi napon, amikor visszajön a mi Urunk, nekünk is mondhassa; *„Jertek Atyámnak áldottai örököljétek az országot, melyet számotokra elkészítettem.”* Ámen

Hálát adunk néked jó Atyánk, hogy szereteted soha sem fogy el, és hogy meg-megújul minden napon a te nagy kegyelmed. Hálát adunk, hogy kegyelmes szereteted adventi evangéliuma ma is hangzik közöttünk és sok ezer más helyen is ezen a földön. Köszönjük, hogy emlékeztettél; te belelátsz a szívünkbe, ismered az életünket még akkor is, ha mi szeretnénk előtted is eltakarni igazi énünket. Segíts jó Atyánk, hogy Igédnek ez a figyelmeztetése segítsen bennünket oda, hogy könyörögjünk a te szíveket nyitogató irgalmasságodért, hogy Igédet szívünkbe zárjuk és úgy gyógyuljon az életünk és tudjuk tiszta szívvel a hála és szeretet gyümölcseit teremni. Kérünk, álld meg anyaszentegyházadat, hogy az legyen áldott eszközzé örök atyai szereteted és hívogató üzeneted tovább adására. Áldd meg családi otthonainkat, hogy tudjunk úgy készülődni Urunk testet öltésének az ünnepére, hogy családjainkban is jóság, szeretet, öröm és békesség ölelgessék egymást. Vannak közöttünk most is nehéz terhet hordozó, gyászoló, vagy veszteségek miatt szomorkodó embertársak, segíts, hogy tudjuk egymás iránt is betölteni az egymás terhét hordozó szeretet krisztusi törvényét. Vigasztald a gyászolókat, hogy te Jézus Krisztus által a halált is életté változtatod. Kérünk, áldd és gyógyítgasd betegeinket, betegségeinket és tégy szeretetből emberré lett Krisztusunk szerető szívű követeivé bennünket. Ámen

Záróének: 229. dics. 1986.

Készülés a karácsonyi Úrvacsorához

Esti istentiszteletek

Isten országa bennünk

Alapige: Lukács 17, 20-24

Amikor a farizeusok megkérdezték tőle, hogy mikor jön el az Isten országa, így válaszolt nekik: „Az Isten országa nem úgy jön el, hogy az ember azt előre kiszámíthatná. Azt sem mondják: Íme, itt, vagy íme, ott van! – Mert az Isten országa már közöttetek van!" A tanítványoknak pedig ezt mondta: „Jönnek majd olyan napok, amikor szeretnétek egyet látni az Emberfiának napjai közül, de nem láttok. Ha ezt mondják majd nektek: Íme, ott, vagy íme, itt van , ne menjetek oda, és ne fussatok utána! Mert ahogyan a villám az ég aljától az ég aljáig egyszerre villan fel és fénylik, úgy jön el az Emberfia is azon a napon."

Kedves Testvéreim,

A felolvasott Ige szavai az Úr Jézus Krisztus ajkán hangzottak el. Csodálatos szavak, de nem kevésbé csodálatos szavak hangzottak el Jézus ajkán a felolvasott Ige előtti szakasz utolsó mondatában sem: „Kelj föl és menj el, a te hited megtartott téged". Egy olyan előtte leboruló embernek mondta ezt Jézus, akit ő meggyógyított halálos betegségéből. Jézus akkor vele együtt 10 bélpoklos, leprás beteget gyógyított meg, de kilenc közülük nem érezte szükségét, hogy visszamenjen, és megköszönje Jézusnak a visszakapott egészséget. Csak egy gyógyult beteg ment vissza, és csak egy borult le előtte hálás köszönetmondással. Ennek mondta Jézus, hogy az ő hite megtartotta őt. Ezzel azt fejezi ki az Úr Jézus, hogy az igazi csoda csak ennek az egy meggyógyult embernek az életében történt meg. A testi betegségéből ugyan meggyógyult a többi kilenc beteg is és nagyon áldott dolog, ha egy reménytelenül súlyos beteg meggyógyul. Nagy öröm ez a családnak, boldogok, akik az örömhírrel hazamenőt szeretik, és azt hallják tőle, hogy már nem a temetőbe indul, hanem haza jön hozzájuk és folytathatják együtt az életet. Nagy ajándék ez. De ez a nagy ajándék mégis csak ideigvaló. Ha az idős emberek visszagondolnak életük egy-egy régi eseményére, úgy érzik, mintha az csak a közelmúltban történt volna. Nagyon gyorsan elsuhannak az esztendők, lejár az életidő, amely az örökkévalósághoz képest, amit Isten készít megváltottainak csak annyi, mint egy rövid pillanat. A

hitre jutás gyógyulás az örök életre, mert hiába éli le valaki talán nem túl sok gonddal, vagy próbatételekkel az életét, ha közben nem hallotta meg Jézus hívó szavát, ha nem tudott bűnbánatot tartani gyarlóságai miatt és nem fogadta el a gyógyító kegyelmet, az a hamar elmúló földi élet után ítéletre érkezik.

Ennek a történetnek a folytatása az, amit a most felolvasott igeszakaszban hallottunk. Odamentek Jézushoz a magukat nagyon kegyesnek, igaznak tartó farizeusok és feltették neki a kérdést, hogy mikor jön el az Isten országa. Jézus különös választ adott nekik, amikor azt mondta, hogy Isten országa nem szemmel láthatólag jön el, mert az már itt van, bennetek, közöttetek. Megértjük ezt testvéreim? Nem véletlenül emlékeztette ezeket az embereket az Úr Jézus, hogy amióta az ő adventje, földre jövetele megtörtént, az ő személyében belépett a földi világba Isten országának a királya, tehát megkezdődött Isten országa. Isten országa ott van mindenkinek a szívében, ahol nem az irányítja a gondolatokat, érzéseket, és akaratokat, hogy milyen emberek vesznek körül, milyen világban élünk, milyen a kornak az uralkodó ideológiája, hanem az, hogy eljött erre a világra az üdvözítő szeretet, hogy engem megváltson és boldog, aki hittel tudja mondani, hogy ő is Isten megváltott gyermekévé lett. A farizeusok szívében ott volt a vágyakozás, még ma is ott van, az után a Messiás után, aki ha megérkezik, második Dávidként magához ragadja a királyi trónt, véget vet minden megalázottságnak és teljességre jut Isten országa. Minden korban ott van az emberek szívében a vágyakozás egy jobb világ után. Mindnyájan vágyakozunk, hogy az emberek legyenek becsületesebbek, lelkiismeretesebbek, igazságosabbak, hogy ne keserítse meg egyik ember a másiknak az életét, hogy az ember, ne farkasa, hanem testvére legyen a másik embernek. De ezzel a vággyal együtt ott van sok embernek a szívében az a gondolat is, hogy ez a világ sohasem valósul meg, ez elérhetetlen álom. A hívő emberek erre azt mondják, hogy ilyen világ majd csak Isten országában lesz. Igen, Isten országában ez lesz, de Jézus ebben az Igében azt mondja, hogy ez az Isten országa már itt van. Jézus így tanít imádkozni: Atyánk, jöjjön el a te országod. De most már annak alapján, amit mostani igeversünkben Jézustól hallunk, lehet így is mondani: Köszönjük Atyánk, hogy ahol te ott vagy és ahol szent Fiad ott van, jelen van a te országod. Ez azt jelenti testvérem, hogyha szívedben ott van Jézus Krisztus és életedet ő irányítja, az ő szeretete, az ő akarata szabja meg életed irányát, akkor benned már ott van Isten országa. Tehát Isten országa minden ember életében akkor érkezik meg, amikor a szív hittel megnyílik előtte, amikor a közöny és az önzés jégpáncélja lehullik, Jézus szívünkben szállást vesz, és nem ideig-óráig, nem vendégként van jelen, hanem életünk uraként irányítja az életünket.

Amikor Jézus erről beszél, akkor azt mondja el, hogy Isten országa két különböző valóságként érzékelhető ebben a világban. Mert az az Isten országa

ga, amit addig ismerhetünk meg, amíg ő nem jön vissza ebbe a világba, olyan, mint a kovász; el van rejtve. Amikor a kovász elkezd a tésztában dolgozni nem határozható meg, hol van, mert egy idő múlva mindenütt ott van, áthatja az egész tésztát. Isten országának ez a valósága úgy van, ahogy az Úr Jézus mondja, tehát nem szemmel láthatólag jön el. De ha a Szentírásnak ezt a fejezetét tovább olvassuk, látjuk, hogy Jézus beszél Isten országáról úgy is, mint nagyon érzékelhető, mindenütt látható valóságról. Hiszen azt mondja, hogy mint ahogyan a villámlás, különösen sötét éjszakákon nagyon messzire látszik, úgy lesz az ő országának az eljövetele is. Akkor már látható lesz Isten országa, akkor már nemcsak egy rejtett lelki ország, hanem látható valóság lesz, mert akkor már nem lesz más, csak Isten országa. Minden más ítélet alá esik. „Elmúlik ez a világ és annak ábrázata, de aki Isten akaratát cselekszi, megmarad örökre". Csodálatos ajándéka ez Istennek. Jó nekünk ezzel a hittel adventet ünnepelni, Jézus Krisztust szívünkbe zárni és kegyelme asztalához hálás szeretettel készülődni. Ámen

Örök Isten, jó Atyánk, hálát adunk néked az adventi evangéliumért és megköszönjük, hogy újra emlékeztettél minket; Jézus Krisztusban itt van a te országod. Jó itt ezen a földön azzal a hívő reménységgel tölteni a múló életet, hogy ebben az életben Krisztus által már nem a halál, hanem az örök élet van velünk. Hálát adunk Atyánk, hogy így megvigasztalsz minket, hogy így állítod elénk örökkévalóságunk Urát, aki vére hullajtásával szerezte meg nekünk azt az örök kincset, hogy senki, aki bűnbocsátó kegyelmét szívébe zárja ne vesszen el, hanem üdvösség legyen örök osztályrésze. Atyánk, álmélkodással csodáljuk a te kijelentett nagy szeretetedet, és álmélkodással csodáljuk, hogy te évezredeken átvonuló viharok közepette is ígéretet megtartó Édesatyánk maradtál, és az idők teljességében eljöttél hozzánk Jézus Krisztusban. Hálát adunk, hogy nem kell reménytelen könnyhullatással hordozni gyarlóságaink terhét, hogy le lehet tenni a bűn keresztjét, és meg szabad ragadni azt a keresztet, amelyen Megváltónk lefizette bűneink váltságdíját. Légy irgalmas hozzánk, és erősítsd bennünk azt a gyermeki hitet, hogy minket ennek a világnak semmi hatalma nem szakít el üdvözítő szeretetedtől, amely Jézus Krisztus áldozata által a miénk lehet. Segíts reménykedő hittel adventet ünnepelni, várni Őt, aki volt, aki van, és aki eljövendő. Adj a reánk következő éjszakában megfáradt testünknek megújuló erőt adó pihenést, és ha új nappal ajándékozol meg, adj elégséges erőt, hogy feladatainkat hű szívvel végezzük. Urunk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Mennyei polgárjog

Advent este

Alapige: Filippi 3, 20-21 és Jelenések 21,5

Nekünk pedig a mennyben van polgárjogunk, ahonnan az Úr Jézus Krisztust is várjuk üdvözítőül, aki az ő dicsőséges testéhez hasonlóvá változtatja a mi gyarló testünket, azzal az erővel, amellyel maga alá vethet mindeneket.

*** * ***

A királyi széken ülő ezt mondta: „Íme, újjáteremtek mindent." És így szólt: Írd meg, mert ezek az Igék megbízhatók és igazak!"

Kedves Testvéreim,

Aki vissza tud pillantani nemcsak a maga életének az eseményeire, hanem az egész emberiségnek a történelmére is, az tudatosítja, hogy az emberiségnek a történelme tele van változásokkal. Ezeknek a változásoknak a következménye az szokott lenni, hogy valaki örül, valaki pedig szomorkodik. Amikor a változások ránk bajt, betegséget, szenvedést hoznak, akkor szomorkodunk. Amikor megújuló erőt, gyarapodást hoznak, akkor örülünk. Az örök változásoknak ebben a világában, Isten Igéje emlékeztet, hogy a legnagyobb változás, amely az egész emberiség életére döntő fontosságú eseménnyé válik, még nem történt meg. A leghatalmasabb eseményről beszél Isten a most felolvasott igeversben: „Íme, én mindent újjá teszek". Az mondja ezt, aki a királyi széken ül, akinek kezében örökkévaló hatalom van. Az a Jézus Krisztus mondja ezt, aki az első adventben szolgai formát öltött magára, aki szenvedett, meghalt, de aki feltámadt, aki megdicsőülten visszament az Atyához, aki ott marad mindaddig, amíg vissza nem jön hatalommal és dicsőséggel, hogy újjáteremtse ezt a világot, befejezze a munkát, amit az első adventben elkezdett. Aki csak ezt a világot ismeri – már pedig a hitetlen csak ezt a világot ismeri – az nem akar tudni az újjáteremtendő világról. A hívő ember sokkal többet lát, mert a hit a reménylett dolgoknak a valósága, ezért a hívő ember már látja az új eget és az új földet. Az előző igehirdetésben hallottuk, hogy Isten országa, mint kezdet itt van már minden embernek a szívében, aki a Jézus Krisztusban készített új életet éli. Isten az új teremtésben valami olyat készít, amit nem nagyon lehet emberi szavakkal kifejezni. Az Igében ezzel kapcsolatban ezt olvassuk: „Amit szem nem, látott fül nem hallott, emberi értelem fel sem foghat, olyat készített Isten az őt félőknek". És ebben benne van az a megdöbbentő üzenet, hogy az új világ, Isten országának a teljessége nem mindenkié. Nem azért mintha Isten

nem akarná mindenkinek adni, hanem azért, mert sok ember nem törődik a számára is elkészített üdvösséggel. Ezek az embertársak úgy rendezik be az életüket, hogy értékrendjük listáján utolsó helyen áll az Isten. A hűség, szeretet és hit csak jelentéktelen mellékes dolgok az életükben.

Vannak ezen a földön olyan területek és ezek nem is olyan kicsinyek, ahol soha nincs nyár, ezek a sarkvidékek. Ott is élnek helyenként emberek, ha egy ilyen sarkvidéki ember eljönne a mi mérsékelt éghajlatú vidékeinkre a téli időben, akkor egy kicsit hasonló táj tárulkozna ki előtte, mint amit otthon lát. De azért azt mondaná, ott sokkal nagyobb a hó és jégtakaró, sokkal hidegebb van. De ha egy ilyen embernek, aki soha életében nem látott mást, mint az örök fagy és jég világát, elmondanánk, hogy ahol most itt kopárak a fák, és csonttá fagyott a föld, nemsokára tavasz lesz, nehezen értené meg. Nem bírná elképzelni, hogy a kopár fák egyszer csak elkezdenek leveleket hajtani, majd virágba borulni. Nem bírná elképzelni a kalászt ringató rónát, a sokszínű virágoskerteket. Talán lehetetlennek tartaná, hogy itt egyszer, talán nem is sokára, minden egészen más, egészen új lesz. Aki soha életében nem tapasztalta a napsugár simogató melegét, életet fakasztó erejét, az nehezen hinné el, hogy ilyen is van. Így nem tudja az Isten ígéreteit nem ismerő hitetlen ember elképzelni, hogy itt egyszer egy egészen más, egy egészen új világ lesz. Nemcsak úgy lesz változás, mint a mi mérsékelt éghajlatú földrészünkön, hogy elmúlik a tél, egyszer megjön a tavasz, a nyár és a gyümölcs érlelő ősz, mert a nyár is, az ősz is és minden változás is hozzátartozik ehhez az elmúló, elenyésző világhoz. De amikor Isten mindent újjá tesz, akkor a régi föld és a régi ég elmúlik, és Isten egy új világot és egy új élet és világrendet teremt az Úr Jézus Krisztusban. Az Igében hallottuk: A mi polgárjogunk a mennyben van, ahonnan Jézus Krisztust is várjuk, aki elváltoztatja ezt a mi nyomorúságos testünket, hogy hasonlóvá legyen az ő dicsőséges testéhez. Ez az újjáteremtett világ Isten országának a teljessége. Nem lesz többet enyészet. Akár milyen féltő szeretettel ápoljuk is testünket, – ezt kell tennünk, mert testünk is Istennek ajándéka,- mégis megmarad az a változhatatlan valóság, hogy a testünk elenyésző test. Sok gondot és nyomorúságot hoz számunkra ez a mi halandó, elenyésző testi életünk. Az egész életünk folyamatos küzdelem azért, hogy ezt a mi kopó romló külső emberünket fenn tudjuk tartani. Ebben a testi életünkben a naponkénti többszöri táplálkozás törvényszerűen szükséges, hogy a táplálkozással egy kicsit mindig erősítsük testünket, hogy folytatódhasson még az életünk. De életerőnk, erőfeszítéseink javarészét abban az irányban alkalmazzuk, hogy a szükséges táplálkozáson kívül meglegyen a szükséges öltözet, lakóhely, és minden, ami emberi szükségleteink tartozéka. Nagy korlátozója életünknek az idő és a térbeli távolságok. Mindnyájunkkal előfordul valamikor, hogy egy kedves családtagunk, hozzánk tartozó személy tőlünk távol találta meg

otthonát, munkahelyét. Valamikor ezeknek a távolra szakadt kedveseinknek is vannak nevezetes nagy napjai, alkalmak, amikor olyan jó lenne együtt lenni velük, velük örülni. De ezt nem mindig tehetjük meg. Kötnek otthoni kötelességeink, családi helyzetünk, vagy talán éppen megfáradásunk, gyengeségünk. Sokszor így is szenvedünk, hogy a tér és idő korlátai választanak el bennünket egymástól, szeretteinktől. Az újjáteremtett világban az Isten Igéjéből fakadó reménységünk szerint ledőlnek ezek az elválasztó korlátok. Áldott példa előttünk a feltámadott, megdicsőült testű Jézus Krisztus, aki az elválasztó falak, a bezárt ajtók ellenére, elment tanítványaihoz. Isten az embert és a világot az új teremtés által kiszabadítja az enyészetnek a rabságából.

Áldott dolog, hogy Isten Igéjének a reflektora így belevilágít az új világot teremtő Isten életünket megújító jövőjébe, az élet értelmünk feletti távlataiba, amit a visszatérő Jézus Krisztuson keresztül készít Istennek az üdvözítő szeretete. Isten Igéjének a fényében felvillan előttünk az a kép is, hogy Isten megváltott népének az élete szüntelen istentiszteletté válik. Boldog az az ember, akinek már itt a földi élet múló enyésző körülményei között is megkezdődik az életében az istentisztelet. Ámen

Elcsöndesedünk szentséges színed előtt Mindenható Isten Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Megköszönjük néked, hogy mielőtt ez a nap is elmúlna és napi munkánk fáradalmai után pihenőre térnénk, hangzott itt köztünk a te örök evangéliumod. Hálát adunk, hogy te úgy szólsz hozzánk Igéden keresztül, hogy kitárod előttünk azt a világot, amelyet az advent útján hozzánk jövő Úr Jézus Krisztusban készítettél számunkra. Hálát adunk Atyánk, hogy ez az új teremtés kegyelmedből már itt ebben a földi életünkben megkezdődhet bennünk. Segíts, hogy legyen az életünk már itt ebben a mostani enyésző világunkban is istentiszteletté, segíts, hogy miközben a földi sátorházunk kopik, romlik, erősödjön, növekedjen belső emberünk, hitünk, reménységünk és szeretetünk. Kérünk, ajándékozz meg bennünket a te Atyai szíved szerint való értékítélettel, hogy tudjuk a legfontosabb dolgokat első helyre tenni az életünkben. Segíts, hogy mi is tudjuk a jobbik részt választani, amit nem vehet el tőlünk senki. Adj szívünkbe vágyakozást, hogy tudjuk most is hálaadással megragadni a készített alkalmakat, hogy naponta hallhassuk, szívünkbe zárhassuk Igéd üzenetét és cselekedhessük a te akaratodat. Áldd meg éjszakai pihenésünket. Nagy ajándékod, hogy te fáradékony testünk pihenése által is meg tudod újítani testi erőnket. Jézusunk nevében kérünk, maradj velünk kegyelmeddel. Ámen

Keresztelő János öröme

Advent este

Alapige: János 3, 26-36

Odamentek Jánoshoz, és ezt mondták neki: „Mester, aki veled volt a Jordánon túl, akiről te bizonyságot tettél, íme, az keresztel, és mindenki őhozzá megy." János így válaszolt: „Semmit sem szerezhet az ember, ha nem a mennyből adatott meg neki. Ti magatok tanúskodhattok arról, hogy megmondtam: Nem én vagyok a Krisztus, hanem előtte küldettem el. Akié a menyasszony, az a vőlegény, a vőlegény barátja pedig, aki ott áll, és hallja őt, ujjongva örül a vőlegény hangjának: ez az örömöm lett teljessé. Neki növekednie kell, nekem pedig kisebbé lennem. Aki felülről jön, az felette van mindenkinek. Aki a földről való, földi az, és földiekről szól. Aki a mennyből jön (az felette van mindenkinek:) és arról tesz bizonyságot, amit látott, és hallott, de bizonyságtételét senki sem fogadja el. Aki befogadta bizonyságtételét, az pecsétet tett arra, hogy Isten igaz. Mert akit az Isten küldött, az Isten beszédeit szólja, mert annak ő nem mértékkel mérve adja a Lelket. Az Atya szereti a Fiút, és kezébe adott mindent. Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van, aki pedig nem engedelmeskedik a Fiúnak, nem lát majd életet, hanem az Isten haragja marad rajta."

Kedves Testvéreim,

A felolvasott igeszakaszban Keresztelő János ajkán hangzik ez a mondat: „Neki növekednie kell, nekem pedig alább szállanom." Ebben a mondatban Keresztelő János először az eljövendő Megváltóról beszél. Önmagáról csak annyit mond szerényen: nekem alább kell szállanom. Önmagát csak egyszerű szolgának tartja, aki úttörő munkát végez az emberi szívek kemény szikla talaján, hogy találkozzanak az eljövendő Megváltóval, aki a mennyből jött a földre, Isten létére lett emberré, hogy megkeresse és megváltsa a bűn rabszolgájává lett embert.

Keresztelő János a vőlegény barátjának nevezi magát. A házassághoz készülő fiatalok életében a keleti országokban a vőlegény barátjának nagyon fontos szerepe volt a házasság előkészítésében, és a menyegzői ünnep során. A házasságkötések nem úgy valósultak meg, mint ma a mi környezetünkben. Nálunk a fiatalok valahol találkoznak egymással, megszeretik egymást, és ennek eredményeként hozzák meg a döntést, hogy összekötik az életüket és egymásnak hűséges gondviselői, segítőtársai lesznek. A keleti országokban úgy került sor a házasságkötésre, hogy valaki segített. Ez a valaki, aki a

házasodni akaró fiúnak menyasszonyt, feleséget szerzett, a vőlegény barátja volt. Bizonyára mindnyájan ismerjük az Ábrahám történetének azt a részét is a Szentírásból, amikor segített fiának feleséget szerezni. Amikor Ábrahám érezte, hogy már nem túl sok ideje lehet hátra a földi életből, szeretett volna gondoskodni, hogy fiának, Isten csodálatos ígérete örökösének, Izsáknak, szíve szerint való házastársat szerezzen. Ábrahám felkészítette baráti lelkületű szolgáját, és azt a feladatot bízta rá, hogy menjen el az ő atyáinak a földjére, és az ottani rokonok körében keressen feleséget Izsáknak. Ábrahámnak a szolgája baráti hűséggel, imádkozó szeretettel és csodálatos eredménnyel teljesítette gazdájának ezt a kérését. Elment a távoli országba, és megkereste Ábrahám rokonait. Isten csodálatosan elé vezette azt a lányt, akit imádságában kért, és nagyon hamar megtörtént a lánykérés, és nemsokára el is indultak Ábrahám és Izsák hazája felé. Izsák imádkozó hittel várta remélt feleségének az érkezését és hálás szeretettel fogadta őt. Jó lenne, ha fiatal testvéreink ma is, nálunk is tudatosítanák, hogy ott van igazán áldott élet egy családban, ahol nem úgy készülnek a fiatalok a házasélethez, hogy sok mindenre gondolnak, amire majd a közös élethez szükségük lesz, sok mindent meg is szereznek, – legyen érte hála Istennek, ha ezt megtehetik –, de nem gondolnak a legfontosabbra: Istenre. Pedig az áldott házasélet után vágyakozóknak először Istenhez kell fordulni, előtte elcsöndesedni és Szentlelke vezetését kérve mondani: Uram, adj nekem hitvestársat, akivel szeretetben tudunk majd együtt élni, akivel naponta együtt tudjuk életünk eseményei során a nemes harcot megharcolni. Vezess a te utadon, szenteld meg érzéseinket, gondolatainkat és akaratunkat, hogy tudjunk egy akarattal a te útaidon járni, neked engedelmeskedni.

Keresztelő János a vőlegény barátjának nevezte magát. A vőlegény barátja, amikor elvégezte menyasszonyszerző munkáját, és a menyegzői ünnepen is betöltötte a vendégek szíves fogadásának a szolgálatát, az ünnepi vendégség végeztével hazament. Örült, hogy a fiatalok az ő segítségével egymásra találtak, megszerették egymást, és boldogan élhetnek. Keresztelő János is úgy érezte, hogy Krisztushoz, az örök vőlegényhez való ébresztő hívogatásával betöltötte küldetését, ő most már elmehet. Ezért nem vette zokon, amikor vitték hozzá a hírt, hogy Jézus is keresztel, és sok embert tanítgat az Isten országának a titkaira. A hírvivőket is emlékeztette arra, amit ő a pusztában hirdetett, mielőtt őt Heródes börtönbe csukatta, hogy nem ő az eljövendő Messiás, ő a Messiásnak csak útkészítője és ő maga arra se méltó, hogy sarujának a szíját megoldja. Ő hívogatott hozzá, és az ő öröme betelt, amikor hallja, hogy nem hiába hirdette az ébresztgető Igét, most már sokan mennek ahhoz a Jézushoz, akinek a fogadására az emberek szívét előkészítette. Ezért mondta Keresztelő János, hogy Jézusnak növekedni kell, neki pedig alá kell szállani. Keresztelő János akkor még nem tudta, hogy neki már rövid az életideje ezen

a földön, nem tudta, hogy nemsokára Heródes hóhérjának a bárdja alatt fog kifolyni vére. De azt tudta, érezte, hogy ő már küldetését betöltötte. Tudta, hogy bármi történik, most már nem ő a fontos, hanem az, hogy Jézus, aki a mennyből szállott alá, aki hatalmasabb mindenkinél, aki a világ Megváltója, az emberek szívében szállást vegyen, növekedjen. Bárcsak tudnánk mi is Jézus felé forduló hittel mondani: neki növekednie kell, nekünk pedig alábbszállanunk. Az alábbszállást ebben a földi életünkben valamilyen formában mindnyájan átéljük, mert elmúló napjaink visszahozhatatlanok, és minden nappal rövidül földi életünk. Csak Isten tudja mennyi idő választ el a sírba szállásnak a napjától. Nyári viharok után sokszor látunk olyan fát, amelynek egy erős ágát letöri a vihar. Ez a letört ág, amely nem tört le egészen a fáról, a következő tavasszal még rendszerint rügyet fakaszt, sőt néha még virágok is fakadnak rajta. De ez az ág már nem tud gyümölcsöt teremni. Ilyen letört ághoz hasonlít sok embernek az élete is. Sokan nem is tudatosítják, hogy az életük fájának a koronáját, gallyát letörte korunk hitetlenségének a vihara. Sokan úgy érzik nagyon jól élnek, mert lombosodik, virágba borul az életük, de ezen a lombosodó, virágba boruló életfán nem növekedik már az a gyümölcs, amely beérhetne az örökkévalóságra.

Jézus Krisztus azért jött erre a világra és mi azért várhatjuk az ő visszaérkezését, hogy mi Isten megváltott gyermekeivé legyünk. Ha hitbeli alázattal tudjuk magunkat Isten gyermekeinek nevezni, ha nem a magunk erejére, emberi lehetőségeire építve dicsekszünk önmagunkkal, akkor áldott ez a mi szerény alászállásunk. Mert aki magát megalázza, azt Isten felmagasztalja. Amikor Jézus feltámadt a halálból és indult vissza a mennyei Atyához, emlékeztette búcsúzása miatt szomorkodó tanítványait, hogy neki adatott minden hatalom mennyen és földön. Addig, míg ez a visszajövetel nem történik meg, az övéinek áldott kiváltsága és küldetése, hogy hirdessék az ő dicsőségben való visszajövetelét. Ma úgy látják sokan, hogy ebből a világból már száműzték Krisztust, nem sok helye van benne Istennek, mert Isten helyett sok minden más tölti be az emberek életét. Ennek ellenére megáll az ő visszajövetelének az ígérete.

Bizonyára sokan emlékeznek azokra a régi korból ránk maradt történetekre, amelyek arról szólnak, hogy egy király álruhába öltözve otthagyta királyi trónját és vándorként ment népe közé. A mi népünknek is volt egy ilyen nevezetes királya, Mátyás király, aki elment országa különböző vidékeire és úton lévő vándorként köszöntött be különböző helyeken. Látni akarta népének életmódját, viselkedését, emberségét, vagy embertelenségét. Valamelyik ilyen útja során még a bot ütések büntetését is el kellett szenvednie. De azért az ilyen vándorként járó király nem szűnt meg király lenni még akkor sem, ha népe között járva meg is alázták. Vándorútját abbahagyva visszament a királyi

palotába és hatalmával élve, azokat, akik méltatlanul viselkedtek, megbüntette. Így van ez megváltó Krisztusunkkal is. Viselkedésükkel sokan megalázzák őt, száműzik az életükből, de ő örökkévaló Ura marad nemcsak egy országnak, hanem az egész világnak. Az emberek közül sokan a maguk nagyságát, dicsőségét, hatalmát hirdetik, nem tudnak, nem akarnak alászállni, de eljön a nap, amikor Megváltónk visszajön, rejtett hatalma nyilvánvalóvá válik és ő előtte hajlik meg minden térd, és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr mindörökké az Atya Isten dicsőségére. Ámen

Csodálatosak a te tetteid örök irgalmú Isten, könyörülő Édesatyánk. Hálát adunk néked, hogy te irgalmas szeretettel fordulsz bűnbe esett gyermekeidhez, és amikor ez a jónak teremtett világ a bűn miatt megromlott, te elkészítetted számunkra a büntetés helyett a kegyelmet. Hálát adunk, hogy nemcsak prófétákat küldtél népedhez, akiken keresztül elmondtad üdvözítő tervedet, hanem az idők teljességében elküldted a földre szent Fiadat, Jézus Krisztust. Megköszönjük néked jó Atyánk, hogy benne magad szállottál alá, hogy elesettségünkből, a halál szakadékából kimentsél minket. Megköszönjük, hogy mindent újjáteremtő kegyelmedből mi új emberekké lehetünk, és ez a föld is részévé lesz a te országodnak. Megköszönjük Igéd üzenetét, hogy nekünk szabad ezt a földi életet, amelyben megajándékozol minket megszentelt örömökkel is és amelyben gyógyítgatod betegségeinket, letörlöd könnyeinket, szabad boldog alászállással eltölteni. Kérünk, szenteld meg ezt a mi mostani adventi várakozásunkat is. És ha a karácsonyvárásnak az örömébe és reménységébe ott van talán megfáradó testünk, vagy szeretteink valamelyikének a betegsége, add azt a reménységet, hogy Jézusban testünk-lelkünk örök orvosa jön hozzánk és marad velünk örökre. Kérünk, szenteld meg otthonainkat és add, hogy úgy is mint egyének, és úgy is mint gyülekezet, legyünk az örök vőlegénynek Jézus Krisztusnak hűséges és áldott menyasszonya. Az ő nevében könyörgünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Mária hálaéneke

Advent este

Alapige: Lukács 1, 51-56

Hatalmas dolgot cselekedett karjával, szétszórta a szívük szándékában felfuvalkodottakat. Hatalmasokat döntött le trónjukról, és megalázottakat emelt fel. Éhezőket látott el javakkal, és bővelkedőket küldött el üres kézzel.

Felkarolta szolgáját, Izráelt, hogy megemlékezzék irgalmáról, amint kijelentette atyáinknak, Ábrahámnak és az ő utódjának mindörökké. Mária Erzsébettel maradt három hónapig, azután visszatért otthonába.

Kedves Testvéreim,

Ez a néhány igevers, amit hallottunk, az Úr Jézus Krisztus édesanyjának, Máriának az ajkán hangzott el. Ezeket az Istent magasztaló imádságos szavakat Mária nem a saját egyszerű lényének a bölcsességéből merítette, hanem a Szentlélek adta azt szívébe és ajkára. Magában a Szentírásban hangzik a bizonyságtétel, hogy az egész Szentírás ihletője Isten Lelke. Amikor Gábriel, Isten angyala megjelentette Máriának, hogy ő lesz a születendő Megváltónak az édesanyja, Mária sem nevezte magát Isten kiválasztó jóságára érdemesnek, nagynak és bölcsnek, hanem az Úr szolgálólányának.

Mária ezt az Istent magasztaló imádságot nem egyszerű körülmények közt mondta el. Az angyali üzenet örömhírével boldogan sietett rokonához, Zakariás pap Erzsébet nevű feleségéhez, akiről az angyal azt mondta neki, hogy késő vénségében áldott állapotban van, és nemsokára gyermeke születik. Mindkét leendő anyának olyan élethelyzetben, vagy olyan életkorban mondta az angyal, hogy gyermekük születik, amikor azt emberi gondolkodás szerint még nem tartották helyénvalónak, vagy már nem tartották lehetségesnek. Ezért nem volt könnyű Mária helyzete. Számolnia kellett azzal, hogy a környezetében némelyek rossz hírt vernek körülte. Azt fogják róla beszélni, hogy még csak menyasszony és már gyermeket vár. Akkor sem értették meg, és ma sem tudják megérteni az emberek azt, amit a mindenható Isten cselekedett. Hálaadó imádságában Mária arról beszél boldogan, hogy hatalmasan cselekedett vele az Úr. A mi, sokszor veszélyes utakra sodródó életünkben sokszor tapasztalhatjuk, hogy Isten tud hatalmasan cselekedni. Aki volt már olyan helyzetben, amikor az életben maradása emberileg lehetetlennek látszott, mert körülötte minden oldalról bezárult a kör és mégis megtörtént a csoda, hogy életben maradt, az tudja mit jelent Isten mindenhatósága. Az idősebbek, akik megismerték a háború poklát, ahol süvítettek a lövedékek, robbantak az aknák, vagy a grá-

nátok és minden pillanatban azzal kellett számolni, hogy a következő perc az élet utolsó perce lehet, azok Máriával együtt el tudják mondani: Hatalmasan cselekedett velünk az Isten. Közülünk is bizonyára sokan voltak már betegek. Velem együtt sokan vészeltek át súlyos helyzeteket, amikor az orvosok már csak azt tudták mondani; mi már nem tudunk segíteni. Isten kegyelme, talán áldott imádságok meghallgatásaként még időt adott, meggyógyított. Sokan nem is tudják, hogy azért élhetnek még ezen a földön, mert Isten kegyelme szerető szíveknek az imádságán keresztül hatalmasan cselekedett. Mária a Lélek ihletéséből fakadó hálaadó imádságában nemcsak a múltra tudott visszatekinteni, amikor azt mondta, hogy hatalmasakat döntött le, hogy éhezőket táplált és gazdagokat küldött el üresen, hanem a jövendőbe is néz. A múltra nézve az ószövetségi népnek is ott volt szívében annak az emléke, hogy milyen sokszor tapasztalta meg Isten szabadítását. Erős uralkodókat tett semmivé egy pusztában vándorló kis nép előtt. A pusztában is táplálta őket, vizet fakasztott a kősziklából és megadta nekik a mindennapi mannát. Amikor Mária hálaadó imádságában azt mondja, hogy éhezőket táplál, akkor már a jövendőbe néz, és a Megváltóról beszél. Az evangéliumokból tudjuk, hányszor táplálta Jézus az őt körülvevő emberek sokaságát. Olvassuk a Szentírásban, hogy egy kevéske halat és kenyeret megáldva sokezer embernek adott táplálékot. Szó szerint beteljesedett az, hogy éhezőket táplált, de az is beteljesedett, hogy gazdagokat küldött el üresen. Nem üresen ment el tőle az a gazdag ifjú, aki nagyon szépen induló vágyakozással ment hozzá, és azt kérdezte; mit cselekedjem, hogy bejuthassak az Isten országába? A szívekbe látó Jézus tudta, hogy az a gazdag ember szeretne ugyan üdvözülni, de az Isten országa utáni vágynál erősebb volt szívében a gazdagság utáni vágy, vagyonának a megtartani akarása. Jézus ezt a gazdag ember szívében levő vágyat ismerve mondta neki; menj el, add el vagyonodat, oszd szét a szegények között és részed lesz az Isten országában. Ebben az eseményben valóra vált az, hogy Jézustól gazdagok mentek el üresen. Nem történnek meg hasonló esetek a mi istentiszteleteinken is? Isten ott lelki ajándékokat, az Ige drága kincsét osztogatja, és ki tudja, hányan mennek el az istentiszteletről mégis üresen és szegényen. Mert ha csukva van a szív, és az értelem másfelé figyel, akkor hiába hangzik a csukott szívű ember felé Isten üzenete. Akik szívesen elmaradnak az Ige hallgatásának az alkalmairól, és amikor ott vannak is, csak testben vannak ott, azok nem gazdagodnak a legnagyobb gazdagsággal, Isten Igéje üdvösségre segítő kincsével. Ebben a hálaadó és jövőbe is betekintő imádságban azt is mondja Mária, hogy Jézus az alázatosokat felmagasztalja, a szívükben felfuvalkodottaknak a kérését pedig nem teljesíti. Az előző igehirdetésben hallottuk, milyen alázatos szívű ember volt Keresztelő János. Szerényen tudta mondani, hogy Jézusnak emelkednie kell, neki pedig alászállani. Ezt az alázatos szívet akarja Isten Szentlelke mind-

nyájunkban munkálni. Mert karácsonya csak annak volt, annak van és annak lesz, aki nem magabiztos önteltséggel járul Isten elé, hanem aki alázatosan tudja mondani: Uram itt vagyok, ismered életem botlásait, bűneimet és gyarlóságomat. Nem az érdemeimben bízok, hanem a te könyörülő jóságodban, és köszönöm, hogy az én bűneimet is megbocsátod abban a Jézusban, akit azért küldtél hozzánk, hogy aki benne hisz ne menjen kárhozatra.

Kedves dolog a szeretet ünnepe előtt szeretteinknek valamilyen ajándékot készíteni. Kedves dolog arra törekedni, hogy otthonunkban, lakásunkban ünnepi rend legyen a szeretet ünnepén. De mindezeknél fontosabb az, hogy a szívünkben legyen rend, őszinte vágyakozás Isten legdrágább ajándéka; a hozzánk bűnbocsátó szeretettel közeledő Jézus Krisztus hálás fogadására. Hogy áldott karácsonyunk lehessen, készüljünk ilyen lelkülettel a kegyelem asztalához. Ámen

Hálát adunk néked életünket megtartó gondviselő Édesatyánk, hogy ezen az adventi estén is szóltál hozzánk Igéden keresztül. Megköszönjük, hogy te a ma este hirdetett Igében is azt az örömhírt helyezed a lelkünkre, hogy azért küldted szent Fiadat hozzánk, hogy sok gondfelhővel és gyarlósággal terhelt földi életünkben, benne ránk ragyogjon kegyelmednek a napja. Tudjuk, hogy e kegyelem nélkül nem megváltott gyermekeid, hanem elveszett emberek lennénk. Kérünk, Igéd és Lelked által erősítsd hitünket. Kérünk Atyánk, légy velünk megtartó hűségeddel a reánk következő éjszakában is. Ha kegyelmed életünket megtartja, kérünk adj erőt, hogy tudjuk holnap is elvégezni a ránk váró feladatokat, és hogy holnap is vágyakozó szívvel lehessünk itt gyermekeidnek ebben a gyülekezetében, hogy szívünkbe vésd atyai szódat, adventi üzenetedet. Ne engedd Atyánk, hogy Igéd pusztába kiáltó szó legyen az életünkben, hanem add, hogy teremje az meg bennünk a hála, a szeretet, az engedelmesség és a szelídség jó gyümölcseit. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Várj az Úrra

Advent este

Alapige: Zsoltárok 37, 1-7

Dávidé. Ne indulj haragra a gonoszok miatt, ne irigykedj a cselszövőkre! Mert hamar elhervadnak, mint a fű, elfonnyadnak, mint a zöld növények. Bízzál az ÚRban, és tégy jót, akkor az országban lakhatsz, és biztonságban élhetsz. Gyönyörködj az ÚRban, és megadja szíved kéréseit! Hagyd az ÚRra utadat, bízzál benne, mert ő munkálkodik. Világossá teszi igazságodat, jogodra fényt derít. Légy csendben, és várj az ÚRra! Ne indulj fel, ha az alattomos embernek szerencsés az útja!

Kedves Testvéreim,

Ha Isten Igéjét mélyen a szívünkben hordozzuk és ebben az adventi időszakban arra a kérdésre keressük a választ, hogy mikor kezdődött az emberiség életében az advent, nyilvánvalóvá válik előttünk, hogy az advent szinte egyidős az emberiséggel. Valami történt az emberrel, nagy sötétségbe jutott, nagy mélységbe hullott az élete. Ez a nagy sötétség, a sötét mélység a bűneset volt. Az ember nem hallgatott az Istenre, hanem a hitető szavára figyelt, annak engedelmeskedett. Ennek az lett a következménye, hogy az ember elvesztette tisztaságát, ártatlanságát, és elindult a széles úton, amely a halálba vezet. A halál útján elinduló ember életének ebben a sötétségében hangzott el Istennek a számon kérő kiáltása; ember hol vagy? Isten megkönyörült a bűnbe esett, halál útjára került emberen, aki arra hivatkozott, hogy az asszony evett először a tiltott gyümölcsből és neki is adott belőle. Isten megszánta őket és ígéretet tett, hogy a bűnre csábító hitető kígyónak a fejét egyszer megtöri az asszonynak a magva, aki legyőzi a bűnt és a halált, és visszavezeti az embert az elvesztett paradicsomba. Istennek ez ígérete alapján kezdett el várni az ember a Szabadítóra. Így kezdődött az emberiség adventje.

Istennek az ígérete az ember minden reménységének a forrása. Ezt a reménységünket valljuk meg a nekünk nagyon kedves ének-imádságban. Egyedüli reményem, ó Isten csak te vagy! Mindennapi életünk gondjaiban, bajban, elesettségben a hívő embernek mindig Isten a reménysége. Az ő szabadítását várjuk, mint az őrök a hajnalt. Isten teljesítette ígéretét, és az idő teljességében elküldte a Megváltót. Minden embernek az életében, amikor bajba kerül, van valamilyen várakozás. Mégis megáll a sajnálatos igazság, hogy nincs minden embernek igazi adventje. Igazi adventje annak van, aki nemcsak a mindennapi élet próbatételei között várja Istentől a szabadítást, a gyógyulást,

hanem aki mindenekelőtt várja Istennek azt a szabadítását, amit Jézus Krisztusban készített el nekünk, hogy kiszabadítson minket a bűnnek és a halálnak a hatalmából. Az idősebb testvéreknek az emlékében bizonyára visszatérnek a régi idők eseményei között azok a gyermekkori alkalmak, amikor jó szüleink néha elmentek a legközelebbi városba a vásárra. A gyermekeket nem nagyon vitték magukkal, de elhangzott az ígéret, várjatok nyugodtan, ha hazajövünk, hozunk nektek valamit. És a szülők távollétének az ideje kedves várakozással telt el, mert a gyermekek várták, mit hoznak a vásárról a szülők. Milyen nagy volt a gyermekek öröme, ha a szülők egy kis papírdarabba becsomagolt néhány szem cukrot hoztak. Sok embernek a hite, sajnos ma is csak odáig ér el, mint a szüleiket hazaváró gyermekek reménysége, akik nem annyira a szüleik hazajövetelét várták, hanem az ajándékot, amit megígértek. Sok ember Istentől mindig vár valamit. Egészséget, békességet, kéréseinknek a teljesítését és sok mindent. Nagyon kevés embernek jut eszébe, amikor Istentől kér, vár valamit, hogy Isten is vár valamit földön élő gyermekeitől. Mindnyájan ismerjük megdicsőült Jézusunknak ezt az üzenetét: „Légy hű mindhalálig és néked adom az életnek koronáját". Várja a rá figyelő hűséget, az engedelmességet, Igéjének komolyan vételét az életre vezető keskeny úton járást. Önmagát kevés ember kérdezi meg, hogy Isten útjain jár-e, de ugyanakkor ott van a szívében a zúgolódás, ha látja, hogy a gonosz emberek bőségben élnek és egészségesek. Éppen az ilyen helyzetben méltatlankodó embereknek mondja Isten az Igében, hogy ne bosszankodjanak az Isten nélkül, hit nélkül élő emberekre és ne mondják, hogy azok szerencsések, könnyen élnek, jól van dolguk. Az Igében Isten egy kemény szóval mutat rá, hova vezet az ilyen emberek életútja. Ezt mondja; levágattatnak, mint a fű. A sátán nyomdokain járó embernek sokszor valóban jól van dolga. A sátán is tud adni, mert a sátán sok mindent bitorol, ami nem az övé, van miből adnia. Ismerjük Jézus megkísértésének a történetét. Az egyik kísértés az volt, hogy felvitte egy magas hegyre, megmutatta neki a hegyről előttünk kitárulkozó világot, és ezt mondta: „mindezt neked adom." De ezt a mondatot így folytatta,; „ha leborulsz előttem, és engem imádsz." Mindnyájunknak vannak hasonló kísértései, hiszen egyre több embert vesz körül a sátán közöttünk is nagy ígéretekkel, új lehetőségek, gazdagabb jövő távlatainak az ígéretével. Milyen jó, hogy Megváltónk példát adott. Minden kísértést visszautasított és a sátánnak arra a kívánságára, hogy Jézus is őt imádja, ezt a választ adta: „Meg van írva, hogy csak az Urat, a te Istenedet imádd." Ne vágyakozzunk mi könnyen megszerezhető anyagi jó után, ha a sátán cserébe a hitünket, az Isten iránti engedelmességünket akarja tőlünk elvenni. Egy egyszerű falusi ember nagyon találóan mondta, amikor lelkipásztorával a hit és a bűn dolgairól beszélgettek, hogy úgy van a sátán az emberrel, mint a gazda a hízó sertésével. Bőségesen eteti, mindent megad

neki, de nem azért, mert nagyon szereti, hanem azért, hogy minél kövérebb legyen, amikor majd le fogja vágni.

Nagyon boldog ember az, aki őszinte hittel el tud csöndesedni Isten előtt és nem arra vár mindenek előtt, hogy Isten teljesítse vágyaimat, tegyen meg mindent, amit elvárok tőle, hanem már az után vágyakozik, hogy Isten lépjen be az életébe, hogy ne sodorják életét a világ változó irányú szelei. Vannak időszakok, amikor nagyon ránk nehezednek életünk keresztjei, amikor fájdalommal látjuk, hogy az ember milyen kevésre képes. Legkedvesebb embertársainkról, szeretteinkről se tudjuk levenni a szenvedést, a betegséget. De bennünket se helyettesíthet senki, a nekünk adott életúton nekünk magunknak kell végigmenni. Az életünk nagy fordulóiban sem helyettesíthet bennünket senki. Ha az orvos azt mondja, hogy gyógyulásunk érdekében szükség van talán egy nehéz műtétre, ezt is megtesszük. Nem helyettesíthet minket senki más. Mint ahogyan nem helyettesíthetett senki, amikor a világra érkeztünk, úgy nem léphet senki helyünkre, amikor ki kell lépnünk ebből a világból. De milyen jó minden élethelyzetben tudni, hogy jó és nehéz időben, egészségünkben és betegségünkben, életünkben is, meg halálunkban is velünk van az Isten. Senki nem emelhet ki bennünket a sötét mélységekből, de az Ő Megváltó szeretete ezt meg tudja tenni. Sok-sok példa mutatja, hogy tudós, neves orvosok álltak egy-egy beteg mellett és azt mondták, hogy azon a betegen már nem lehet segíteni, nincs menekvés, napjai meg vannak számlálva. Isten sok ilyen esetben is tudott gyógyulást és még esztendőket ajándékozni.

Akinek az egész élete olyan advent, hogy várja azt a földre hajló örök szeretetet, aki megtépett mély szakadékba hullott életünket meg tudja gyógyítani az örök életre, az már átéli, milyen drága ajándéka Istennek az, hogy jön a Szabadító. Ha őt várjuk és szívünkbe zárjuk, megszentelődik földi életünk is, és a sokszor próbákkal terhes életúton is azzal a reménységgel járhatunk, hogy ő, akit szívünkbe zártunk, ott van az Atyánál és vár ránk. Kedves énekünkben is így énekeljük: „Kitárt karjával vár az Úr: Jöjj haza, jövel gyermekem”. Milyen jó, hogy Isten életünk sok feszültsége, nyugtalansága és zaklatottsága között is ezt írja most is szívünkbe igéjén keresztül: „Csillapodjál és várjad az Urat”. Ámen

Édesatyánk, hálát adunk, hogy te adventet ajándékoztál földön élő gyermekeidnek és most is szívünkbe írtad az örök evangéliumot. Megköszönjük, hogy te nem hagysz minket a bűnnek, a halálnak a mélységében, hanem Jézus Krisztusban szabadítást készítettél nekünk. Köszönjük, hogy üdvözítő szereteted a megváltás művét elvégezte a Golgotán. Jó volt nekünk Igédben újra hallani, hogy üdvözítő Urunk újra visszajön erre a világra, hogy új

eget és új földet teremtve bennünket a porból is új életre kelt, hogy befejezze azt, amit az első adventkor elkezdett. Segíts Atyánk, hogy élő hittel tudjunk várni. Segíts, hogy amíg itt vagyunk ebben a földi életben, tudjunk örülni minden földi jónak is, mert minden jó adomány a te atyai kezedből származik. Így köszönjük meg neked a mindennapi kenyeret, szeretteinket, családunkat, anyaszentegyházunkat és köszönjük, hogy mindezeket azért ajándékozod nekünk, hogy testben való életünk is áldott, megszentelt és békességes élet legyen. Reménységgel várjuk, hogy azt, amit most tükör által homályosan látunk, egyszer szemtől szembe megláthatjuk. Megköszönjük neked Atyánk, hogy ebben az esti gyülekezetben is abban a hitben lehettünk itt testvéri közösségben együtt egymással, hogy üdvözítőnk ígérete szerint ő is itt van velünk, hogy megáldja szívünkben Igédet és hűséges teljesítőjévé tegyen atyai akaratodnak. Légy velünk őriző szereteteddel a reánk következő éjszakában is, adj mindnyájunknak csöndes, békés pihenést és megújuló erőt. Megköszönjük, hogy Jézusunk azért lett úttá, életté és igazsággá, hogy mi benne való hitben járva, áldottan hazaérkezzünk. Az ő nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Mindenért hálát adjatok

Advent este

Alapige: 1.Thesszalonika 5, 1-22

Az időpontokról és alkalmakról pedig nem szükséges írnom nektek, testvéreim, mert ti magatok is jól tudjátok, hogy az Úr napja úgy jön el, mint éjjel a tolvaj. Amikor azt mondják: Békesség és biztonság, akkor tör rájuk hirtelen a végső romlás, mint a fájdalom a várandós asszonyra; és nem fognak megmenekülni. Ti azonban, testvéreim, nem vagytok sötétségben, hogy az a nap tolvajként lephetne meg titeket.. Hiszen valamennyien a világosság és a nappal fiai vagytok, nem vagyunk az éjszakáé, sem a sötétségé. Akkor ne is aludjunk, mint a többiek, hanem legyünk éberek és józanok. Mert akik alusznak, éjjel alusznak, és akik megrészegednek, éjjel részegednek meg. Mi azonban, akik a nappal fiai vagyunk, legyünk józanok, vegyük magunkra a hit és a szeretet páncélját, és mint sisakot, az üdvösség reménységét. Mert az Isten nem haragra rendelt minket, hanem hogy elnyerjük az üdvösséget a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki meghalt értünk, hogy akár ébren vagyunk,

akár alszunk, vele együtt éljünk. Vigasztaljátok tehát egymást, és építse egyik a másikat, ahogyan teszitek is. Kérünk titeket, testvéreink, hogy becsüljétek meg azokat, akik fáradoznak közöttetek, akik elöljáróitok az Úrban, és intenek is titeket, és munkájukért nagyon becsüljétek őket. Éljetek egymással békességben. Kérünk titeket, testvéreink, intsétek a tétlenkedőket, biztassátok a bátortalanokat, karoljátok fel az erőtleneket, legyetek türelmesek mindenkihez. Vigyázzatok, hogy senki se fizessen a rosszért rosszal, hanem törekedjetek mindenkor a jóra egymás iránt és mindenki iránt. Mindenkor örüljetek, szüntelenül imádkozzatok, mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra. A Lelket ne oltsátok ki, a prófétálást ne vessétek meg, de mindent vizsgáljatok meg: a jót tartsátok meg, a gonosz minden fajtájától tartózkodjatok.

Kedves Testvéreim,

Mindenkinek az életében van egy-két olyan nap, amelyen valami olyan dolog történt vele, ami egész életére hatással volt. Boldog ember az, aki élete egy napjára emlékezve azt tudja mondani, hogy ő akkortól kezdve Isten megváltott gyermeke. Sokan feledhetetlen élményként hordozzák szívükben a konfirmációt, amikor hitükről vallást tettek és megfogadták, hogy ők Jézus Krisztusnak egész életükben hűséges követői lesznek. Hálás szeretettel emlékezhet az ember életének arra a napjára, amikor Isten egy élettel, gyermekkel, vagy hitvessel ajándékozta meg. Van az emberiség életében egy olyan nap, amelynek a föld minden emberének az életére nézve van valamilyen következménye. Ez a nap az Úr Jézus földre jövetelének a napja, amikor Isten megváltó szeretete belépett az emberi történelembe. Ez a szeretet teljességre jutott a Golgotán, azon a napon, amikor Jézus ideáldozta értünk életét. Az ő élete minden emberre döntő következménnyel jár. Hitben élő embernek az életében általa már itt a földön megkezdődik az örök élet. De annak az életében is következménye van annak, hogy Jézus Isten létére emberré lett, aki hallani se akar róla, aki egészen nélküle rendezi be az életét. Az ilyen ember számára Jézus földre jövetele ítéletet jelent. De az Igében arról hallottunk, hogy az emberiség jövendőjében is lesz egy olyan nap, amelyen mindaz, amit Jézus földre jövetele jelentett, és amit elvégzett, az teljességre jut. Egy olyan nap ez, amelynek az eljöveteléről minden keresztyén tud, de azt, hogy ez mikor történik, csak Isten tudja. Ez a nap Jézus visszajövetelének, a második adventnek a napja. Azért nem jött még vissza, mert időt ad az emberiségnek, hogy az emberek felébredjenek, hogy a szeretet evangéliuma a világ minden részére eljusson. Erről a napról az Igében azt mondja Isten, hogy az váratlanul érkezik meg. De ha ez a nap megérkezik, akkor Isten országa teljességre jut, amelyhez a

Szentírás bizonyságtétele nyomán a feltámadás is hozzátartozik. A napot nem mondja meg ugyan Isten, de hogy ahhoz mindenki készülhessen, figyelmeztet az idők jeleivel. A felolvasott igeverseken keresztül Isten mindenekelőtt azokat szólítja meg, akik várják Jézus visszajövetelét. Ezekre mondja Isten, hogy ez a nap nem ér váratlanul benneteket. Isten a világosság fiainak nevezi Krisztust váró megváltott gyermekeit. Földön létekor maga Jézus is beszélt arról, hogy az emberek úgy fognak élni, mint a Nóé napjaiban, adtak, vettek, házasodtak férjhez mentek, de Isten meghirdetett ítéletére nem gondoltak és azoknak, akik nem készültek hozzá, váratlanul érkezett az özönvíz ítélete. Isten az Igében azért beszél az éjszakáról, a sötétségről, mert az emberek világában sok az Isten nélkül, hit és szeretet nélkül élő ember. Ezért olyan nagy ebben a világban a sötétség. Sok minden elvonja az emberek figyelmét az Istenre figyeléstől. Ezek sorába tartozik a sokféle szenvedély, ami az emberek jelentékeny részének az életét betölti. Sok ember nem látja az életének a célját és értelmét. Sodródik a széles úton, a józan értelmet eltompító, vagy kikapcsoló alkoholhoz menekül, és késő bánattal ébred rá, aki ráébred, hogy az alkohol nem oldja meg élete megoldatlan problémáit, hanem azt még súlyosabbá teszi. Azért figyelmeztet az Igében Isten: legyetek józanok. A józanság nemcsak azt jelenti, hogy ne részegedjen meg az ember alkoholtól, hanem azt is, hogy óvakodjon az olyan életstílustól, amely figyelmét eltereli az Isten Igéjére figyeléstől, és nem tudja, hogy Isten az övéinek azt mondta, hogy a hozzátartozók szeretik egymást. A világban sokan úgy beszélnek a hitről, hogy a hívő emberek álmodozók, nem teljesen élnek a való világban. Ezt azért mondják, mert nem veszik észre, hogy ennek éppen az ellenkezője az igazság. Sokan régóta hirdetik, hogy a boldogabb jövőt, a szebb holnapot nem Isten fogja adni, hanem az ember harcolja azt ki magának tudományával, technikai alkotásaival. Ilyen gondolkodásmóddal fogtak hozzá valamikor az emberek egy új ismerettel való gazdagodás nyomán a Bábel tornyának az építésébe is. Az új ismeret az volt, hogy feltalálták a téglaégetés lehetőségét és azt gondolták, hogy ennek az új anyagnak, a téglának az alkalmazásával égig érő tornyot tudnak építeni. Ma, amikor a tudomány és a technikai fejlődés óriási méreteket öltött, sokan az új lehetőségeket tartják az édeni boldogság visszahozása eszközének, és nem veszik észre, hogy tudományos fejlődésével, technikájával az ember odáig jutott, hogy elpusztíthatja vele világát és önnön magát. Azért figyelmeztet az Igében Isten, hogy amikor az ember eljut odáig, hogy most már magasra értünk, most már minden álmunkat megvalósítjuk tudományunk által, békesség és boldogság lesz az életünk, akkor érkezik meg a veszedelem, amelynek még a gondolatát is elűzték maguktól. Az Igében így beszél erről Isten: „Amikor azt mondják; békesség és biztonság, akkor tör rájuk hirtelen a végső romlás és nem fognak megmenekülni.” Mert Isten nélkül, üdvözítő szeretete nélkül

nincs holnapja, nincs jövője az emberiségnek. Éljünk hálaadással azzal, hogy hangzik köztünk Isten Megváltó szeretetének az evangéliuma, készít minket a szeretet örök Urának a fogadására és mindent megtesz azért, hogy mi ne ítéletre, hanem a halálon keresztül is életre jussunk. Figyeljünk atyai szavára, áldott életútra segítő intésére.

Vajon hogy nézne ki egy zenekar, amelyik ott áll a karmester körül, ha nem figyelne a karmester intéseire, hanem mindenki fújná, pengetné a maga zeneeszközét saját kedve szerint. Borzalmas hangzavar lenne az eredmény. Igazi szép összhang, csodálatos zenei alkotás csak úgy születhet, ha mindenki odafigyel a karmesterre. Egy zenekarban mindenkinek be van ütemezve az idő, az alkalom, amikor be kell kapcsolódni a zenemű összhangjába. Így van ez a mi életünkkel is, ha odafigyelünk Istenre, ha odafigyelünk Igéjére, akkor az életünkben, emberi kapcsolatainkban áldott összhang lesz. Ezért figyelmeztet az Igében Isten: Kérünk titeket testvéreink, biztassátok a bátortalanokat, karoljátok fel az erőtleneket, legyetek türelmesek mindenki iránt. Az Ige további verseiben azért ad Isten áldott intéseket, hogy szíve szerint való szép összhangban éljünk embertársainkkal. Azért mondja: „Mindenkor örüljetek, szüntelen imádkozzatok.„ Vannak életünknek borús napjai, amikor örömeinket a bánat és a gondok felhői takarják. Úgy érezzük, hogy sebzett lélekkel, gyászoló szívvel nem lehet örülni. Pedig Isten nem kér lehetetlent. Naponkénti öröm és erőforrás, hogy ő velünk van. Gyászunkban is adja vigasztalását, hogy ő Krisztusban az övéit a síron keresztül is életre vezeti. Minden nap új ajándék, és mi minden nap azzal indulhatunk, hogy új alkalmakat kapunk arra, hogy embertársainkat szeressük, és áldássá legyünk azok számára, akik közt élünk.

Amikor Isten azt kéri, hogy imádkozzunk, akkor arra a kiváltságunkra emlékeztet, hogy mint az ő nagy családjának a gyermekei, állandó közösségben lehetünk vele. Hiszen azért lehettünk teremtése koronájává, és azért ajándékozta nekünk a beszéd képességét, hogy állandó gyermeki közösségben legyünk vele. Ő szól hozzánk Igéjében, mi válaszoljunk neki, beszélgessünk vele imádságainkban. Tárjuk ki előtte szívünket, köszönjünk meg neki minden új napot, mondjuk el neki bánatunkat, valljuk meg neki bűneinket, kérjük megbocsátó atyai jóságát. Készüljünk most is a kegyelem asztalához azzal a hittel, hogy ő megbocsátja minden megbánt bűnűnket, és jóvátehetetlen vétkeinket is megbocsátja a Krisztus érdeméért. Így lehet életünk felhők alatt járva is vele való közösséggé, imádsággá.

Aki élete folyamán sok szenvedésen ment keresztül, sok sebet kapott, sokszor bántak vele igazságtalanul, annak különösen éreznie kell az indíttatást arra, hogy hálát adjon Istennek, hogy Isten minden bajából, szenvedéséből kiszabadította. Pál apostol, akin keresztül Isten ezt a levelet íratja a tesszalonikai gyülekezetnek, nem kényelemben élő, jólétet élvező, hanem sok

szenvedést átélt ember volt. Ott volt már mögötte a többszöri megostorozással, ereje feletti erőfeszítésekkel, hajótörésekkel, betegséggel, és a legszentebb ügy miatti bebörtönzésekkel terhelt apostoli életút. Mielőtt Tesszalonikába ment, Filippiben Szilásszal együtt bebörtönözték, ahol éjfélkor kalodába szorított lábakkal imádkoztak és dicsőítették Istent.

Napjainkban, amikor a föld egy részén államhatalmi apparátus igyekszik a Lélek tüzét eloltani, a prófétálást, igehirdetést elhalkítani, különösen megszívlelendő az Igének ez a figyelmeztetése. De a hatalmi eszközökkel való lélekoltásnál sokkal súlyosabb kárt szenved az egyház a belülről történő lélekoltás által. Isten féltő szeretettel figyelmeztet mindnyájunkat, hogy legyen számunkra kedves minden alkalom, amikor Isten a Lélek tüze által gyújtott Ige tüzénél gyógyítgatja hideg, rideg világunkban didergő életünket.

Az ókor kalmárai választóvízzel vagy próbakővel vizsgálták meg a hozzájuk vitt aranyat, hogy az valóban tiszta arany-e. Számunkra az egyedüli próbakő Isten Igéje. Minden gondolatot, minden eszmét, minden tanítást oda kell tennünk Isten Igéjének a mérlegére. Így kell alkalmaznunk mai Igénk figyelmeztetését: „Mindent megpróbáljatok, és ami jó, azt tartsátok meg."

Ilyen lelkülettel készüljünk Isten kegyelmének és szeretetének az asztalához. Ámen

Szent a te neved, mindenható Isten, Atyánk az Úr Jézus Krisztusban. Hálát adunk néked, hogy minket megszentelt életre készítesz, amikor Igéden keresztül megszólítasz, mert azt akarod, hogy a karácsonyt is, az életünket is megszentelt örömmel tölthessük. Segíts Atyánk, hogy mindazt, amit Igédben szívünkbe vésték, legyen erőnk és hitünk megtartani, hogy életünk minden napja boldog bizonyságtétel legyen arról, hogy Megváltónkat szívünkbe zártuk, az ő követei vagyunk. Bocsásd meg jó Atyánk, ha életünk viharaiban nem vagyunk elég erősek a hitben, és hagyjuk, hogy magával ragadjon a világ szele. Megköszönjük, hogy ezekben a végéhez érő adventi hetekben is arra neveltél bennünket, és azt munkálod, hogy Jézus Krisztus szeretete és békessége töltse be szívünket. Bocsásd meg, ha valamikor mégis szeretetlenül szólunk és cselekszünk. Kérünk, ébressz fel bennünket az ilyen kábulatból, hogy ne a rosszat cselekedjük, amitől szívünk szerint óvakodni szeretnénk, hanem a jót, amely által életünk arról tehet bizonyságot, hogy gyermekeid, megváltottaid vagyunk. Segíts, hogy a szent karácsony előtt, amelyhez sok munkával és szeretetteljes gondoskodással készülünk, tudjunk a szívünkben is nagytakarítást végezni. Így áldd meg készülődésünket, hogy megtisztulás

utáni vággyal fogadjuk az Igén keresztül kopogtató Megváltót, Jézus Krisztust. Áldd meg Úr Isten a te népedet, anyaszentegyházadat, minden jóakaratú embert, és segíts, hogy kegyelmed Krisztusban kapott ajándékát gyermeki hálával fogadjuk, és tudjuk azt megújuló életünkkel megköszönni. Megváltónk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Az Ige testté lett

Karácsonyeste

Főének: 327. dics.

Hálát adunk néked szent, örök, igaz Isten, hogy könyörültél rajtunk, halál útjára tévedt gyermekeiden, és az idők teljességében elküldted hozzánk egyszülött Fiadat, hogy szétszéledt nyájadat összegyűjtse, elveszett gyermekeidet megmentse. Köszönjük, hogy ő a mennyből a földre jött, kitárta előttünk szent országod titkait, kihulló vérével megváltott minket, és Igéden keresztül ezen a szent karácsonyestén elmondod nekünk a nagy örömhírt, hogy megváltó Jézusunk nem hagyja magára földön élő gyermekeit, eljön hozzánk. Hálát adunk, hogy most is azzal a hitbeli bizonyossággal lehetünk itt együtt ebben az ünneplő gyülekezetben, hogy ő most is itt van velünk, szent nevedben összegyülekező gyermekeiddel hogy ünneplésünket megszentelje, a könnyezők könnyeit letörölje, megváltó szeretetével átölelje egész földi életünket, és ha földi vándorlásunk véget ér, a te atyai hajlékodban elkészített helyre vezessen minket. Hálát adunk, hogy ezen a szentestén a föld sok ezer templomában hangzik az angyali ének: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség és jóakarat." Jézusunk nevében kérünk, tégy mindnyájunkat üdvözítő szeretetedet szívünkbe záró hálás gyermekeiddé. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 315. dics. 1. vers Alapige: János 3, 16-21

Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert az Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvözüljön a világ általa. Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet

alatt van, mert nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében. Az ítélet pedig azt jelenti, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert a cselekedeteik gonoszak. Mert aki roszszat cselekszik, gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, hogy le ne lepleződjenek a cselekedetei. Aki pedig az igazságot cselekszi, a világosságra megy, hogy kitűnjék cselekedeteiről, hogy Isten szerint cselekedte azokat.

Kedves Testvéreim,

Isten Igéjének az első mondata, amely ezen a szent karácsonyestén belecsendült ennek az ünneplő gyülekezetnek a templomi csöndjébe, így hangzott: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen." Ebben a mondatban Isten leveszi a leplet a karácsony titkáról. A földön sokmillión ünnepelnek ma is karácsonyt, de nem mindenki tudja, mit ünnepel. Sokan kedves hagyománynak tartják, mely össze van kötve a szülői, nagyszülői szeretet kedves emlékeivel, a régi családi otthonnal, szeretteinkkel is, akik már kiléptek a földi életből. Sok testvér talán éppen ezeket a kedves gyermekkori emlékeket tartja szívében, amikor szenteste itt ünnepel a gyülekezetben. Sokan, – talán szintén kedves családi örökségként – a szeretet ünnepének nevezik a karácsonyt, és arra gondolnak, hogy a szeretet ünnepén illik megajándékozni szeretteinket, a családtagokat, hozzánk tartozókat. Ilyenkor egy kicsit talán felmelegednek a máskor hideg szívek is, hiszen a szeretet ünnepe van. Vannak emberek, akiknek a lelke mélyén ott zsong a régi bibliai történet a betlehemi mezők felett elhangzott angyali énekről, amelyben a Megtartó születésének, Isten dicsőítésének, a földi békességnek és az emberek iránti jóakaratnak az üzenete hangzott. De ez sok szívben úgy zsong egyre elhalványulóbb emlékként, mint jó édesanyánk vagy nagymamánk, gyermekágyunk mellett elénekelt altató dala, amely után édes volt az álom.

Isten Igéje ezen a szentestén azt akarja munkálni, hogy ezek a régi kedves gyermekkori emlékek maradjanak meg drága kincsként a szívünkben, de itt, a gyülekezet testvéri közösségében tárulkozzunk ki Isten előtt, aki lelkünkbe akarja írni ezen az estén, hogy ő minket nagyon szeret. Olyan nagyon szeret, hogy ideadta szent Fiát, Jézust, aki, amikor a földön járt, kitárta előttünk Isten országának mélységes titkait és ideadta értünk megváltó életét, hogy mi, amikor földi időnk lejár, az Atya számunkra elkészített országába érkezzünk. A meghalást nem tudjuk kikerülni, mert a bűneset miatt test és vér nem örökölheti Isten országát, de Jézus éppen a halálon keresztül vezeti megváltottait Isten országába, ahol nincs többé múló és egyszer lejáró idő, nincs enyészet, nincs szenvedés, hanem csak Isten megváltott gyermekeinek örök örömre érkezett

élete van. Ilyen nagyon szeret minket az Isten. Egykori szeretteink gondoskodó, tápláló jóságának az emléke bennünk él még akkor is, ha ők már nem lehetnek itt velünk, ők már Istennél vannak, de Isten velünk van.

Nem természetes az, hogy Isten szeret bennünket, szereti az embert. Hiszen az ember, akit Isten a teremtés művének befejezése után megáldott, és az Édenkert boldogságot adó örömével ajándékozott meg, engedetlenné lett Isten iránt, és ezzel elindult a halál útján. Isten az élet Ura. Ő nem változik az idővel, mert örökkévaló. Minden élőlénynek ő ad életet, és az ember, aki engedetlenségével elfordult Istentől, elszakadt az élet forrásától és elvesztette a paradicsomi boldogságot. Így kezdett el az ember önnön vesztébe rohanni és így lett elveszett emberré. De Isten, aki gyűlöli a bűnt, szereti az embert. Megkönyörült rajtunk, elveszett embereken, és ezért küldte el szent Fiát, aki Isten létére emberré lett, hogy minket megváltó áldozatával kiszabadítson a halálból, és életre vezessen. Ez Isten kegyelemből fakadó szeretetének a csodája. Ezért nevezzük a karácsonyt a szeretet ünnepének! Isten szeretete nekünk megváltást, életet jelent. A szeretet a mi földi életünkben a Szentlélek gyümölcse. Szeretteinknek ünnepi megajándékozását csak úgy tehetjük öröm forrásává, ha az őszinte szeretetből fakad. Szép karácsonyi ajándékkal nem lehet az általunk okozott lelki sebeket, fájdalmat okozó szavakat vagy tetteket letakarni.

Isten se vár mást tőlünk megváltásunkért, csak hálából fakadó szeretetet. Ő Jézus ideadásával megmutatta atyai szeretetét, mi azzal fejezzük ki hálánkat, hogy elfogadjuk, hitünkkel megragadjuk ezt a kárhozatból kimentő, örök életre vivő szeretetet. Mert ő azért küldte Jézust, „hogy senki, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen." A hit hiánya kárhozatba dönti az embert. Pedig Jézus világosan kihirdette: „Nem azért küldte őt Isten a világra, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön a világ általa." A hit lelki kincs. Amíg itt élünk a földön, szükségünk van anyagi javakra is. Amikor Jézus a földi élet szükségletei miatt aggódókhoz beszélt, megértő szeretettel mondta nekik: „A ti mennyei Atyátok jól tudja, hogy mindezekre szükségetek van . De hozzá tette: „Keressétek először Isten országát, és a földi javak is megadatnak néktek." A hit olyan drága kincs, aminek értékét nem lehet földi értékmérő fogalmakkal kifejezni. Jézus ezt egyik tanításában így fejezi ki: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall." A nyugati könyvpiacon jó néhány évvel ezelőtt megjelent egy könyv ezzel a címmel: „A jövő már megkezdődött". A szerző több vonatkozásban kifejti, hogy a jövő a jelenben elvetett magvakból csirázik ki, és válik áldott jóvá, ízes mindennapi kenyérré, vagy világpusztulássá. Ez a gondolat azonban nemcsak a technikai fejlődés emberileg is kiszámítható távlataira nyit rálátást, hanem a lelki dolgokra is. A technikai fejlődés mozgató rugója az elektromos áram, a lelki dolgoké a Szentlélek. Az egyik emberi találékonyság gyümölcse, a másik láthatatlan,

személyes isteni erő. Ez a személyes isteni lelki hatalom teremtő szavával teremtette ezt a világmindenséget. A Szentírás ezt így fejezi ki: „A látható a láthatatlanból állott elő." De a Szentírásnak ebben a mondatában az is ott van, hogy ezt csak hit által érti meg az ember. „Nem lelki ember nem érti meg az Isten lelkének dolgait, mert azokat bolondságnak tekinti." Hitünknek a sziklánál is erősebb fundamentuma az, hogy Isten az ember megváltásával kapcsolatos ígéreteit úgy teljesítette, hogy azok már történelmi eseményekként állnak előttünk. A megígért szabadítót elküldte, hogy az elveszett embert megváltsa a bűn és halál rabságából. Feltámadásával legyőzte a halált. Amikor a rá váró keresztrefeszítés előtt búcsúzott tanítványaitól, nemcsak azt mondta meg, hogy őt meg fogják ölni, hanem azt is, hogy fel fog támadni. De övéinek akkor ezt is elmondta: „Én élek és ti is élni fogtok," és „aki hisz bennem, ha meghal is él az." Tehát Isten ígéretére rátehetjük az életünket, az ideigvalót is, az örökkévalót is. Kopó, enyésző testi életünkben is, gondok, megpróbáltatások közt is nemes harc az életünk, ha tudjuk, mit készített nekünk Isten üdvözítő szeretete a karácsonykor testet öltött Jézus Krisztusban. Az ember nem elérhetetlen, megragadhatatlan délibáb után fut, amikor az apostoli hitvallásban megvallja: „Hiszem az örök életet." Isten csodálatos módon elmondja Igéjében, hogy ő mindent újjá tesz. Ez az új teremtés megkezdődött Krisztus földre jövetelével és akkor fejeződik be, amikor ígérete szerint még egyszer visszajön, hogy az új teremtést az újjáteremtett világ teljességre jutásával befejezze.

A technikai fejlődés irányát és ütemét vizsgáló jövőkutatók az ember földi jövőjére nézve mondják: „A jövő már megkezdődött" Az emberi értelem nem tudja Isten világának és terveinek a mélységeit áttekinteni. De ezek a kutatók a Szentírással egybehangzóan mondják: Ez a világ egyszer elmúlik. Ettől tovább nem tud az ember Isten titkaiba behatolni. A hívő ember Isten Igéjének a fényénél tovább láthat. Nemcsak azt tudhatjuk, hogy ez a föld és ez a világegyetem nem volt mindig, és nem lesz mindig, hanem azt is, hogy Isten, aki teremtő szavával ezt a világot teremtette, örök Isten, és ő teremtő szavával új világot teremt. Egyházunk népének az ajkán szinte himnuszként zeng gyakran a hitvallás zsoltára: „Tebenned bíztunk eleitől fogva. Uram, téged tartottunk hajlékunknak! Mikor még semmi hegyek nem voltanak, Hogy még sem ég, sem föld nem volt formálva, Te voltál és te vagy erős Isten. És te megmaradsz minden időben." Ő teremti újjá a világmindenséget, így hozza el országának teljességét. Ez az ország ma még csak elvetett mustármagként, kis kovászként van itt a földön, az Isten üdvözítő szeretetét hittel elfogadó embereknek a szívében. Isten országa eljövendő ország, de folytatódik Isten országának a magvetése, hangzik Isten Igéje, és aki Isten testet öltött üdvözítő szeretetét, Jézust a szívébe zárja, az már most Isten örök országának a polgára. Így van jelen már itt ebben az enyésző világban a jövő, az Isten országa. Ezt akarja

Isten szívünkbe vésni ezen a szentestén az Igének ebben a mondatában: „Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, az már ítélet alatt van, mert nem hitt az Isten egyszülött Fiának a nevében.” Az üdvözítő szeretet visszautasításával kimondja az ember önmagára a halálos ítéletet.

Amikor ez az üdvözítő szeretet, Jézus a földön volt, övéinek elmondta, hogy ő a világ világossága. A karácsony éjszakáján felragyogó fény a betlehemi mezők fölött jelképezte, hogy az ezerarcú bűnnek a sokféle sötétségét Isten ki akarja űzni Jézus által, aki a világosság, ebből a világból. De hogyan fogadja az ember ezt a sötétségben felvillanó, rejtett bűnök labirintusába is belevilágító fényt? Isten Igéje megdöbbentő feleletet ad: „A világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert cselekedeteik gonoszok voltak.” Az Igének ebben a rövid mondatában előttünk áll az Isten szeretete és az ember szeretete. Isten szereti a bűnbe jutott embert. Úgy szereti, hogy eljött Jézusban kiszabadítani a halálos szakadékból, a bűn éjszakájából. Az ember pedig a sötétséget szereti, a bűn sokféle sötétségét. Mindnyájunk előtt ismerős az a sajnálatos állapot, hogy a gonoszt cselekvő vagy beszélő ember a titkolózás, vagy a hazugság sötétjébe menekül. Mindennapi életünkben tapasztaljuk mindnyájan, hogy világunk telve van azzal, hogy sok sötét gonoszságot igazságnak hirdetnek, és sok igaz és tiszta ügyre ráütik a hazugság pecsétjét. Nemcsak most ilyen a világ, a bűneset óta ilyen a világ, ilyen az ember. Jézust, a testet öltött szeretetet és jóságot is hamis vádakkal ítéltették halálra a nép hatalmat féltő vezetői. De éppen az ő példájában adja Isten azt a vigasztalást, hogy az igazság nem maradhat a sírban, még akkor sem, ha azt gonosz emberek már megölték és el volt temetve. Az igazság feltámad. Igyekezzünk Testvéreim úgy élni, mint Krisztus megváltott népe. Töltse be szívünket, nemcsak most, a szeretet ünnepén, hanem életünk minden napján is a Jézustól tanult szeretet.

Köszönjük meg Istennek a karácsonyesti Igét úgy, hogy annak vezérmondatában a „világ” szó helyett mondjuk önmagunkat, szeretteinket, Krisztus földön levő anyaszentegyházát, amelynek sok ezer templomában ezen az estén is hangzik az Istent dicsőítő hálaadó imádság, hogy ő minket Krisztus által a bűn és halál éjszakájából örök életre vezet. Ez az ének-imádság így hangzik:

„Halálban éjben vártam én; fölkelt a nap rám véled.
Terólad ömlik rám a fény; a béke boldog élet.
A lélek ékességei, belőlük hitnek mennyei
Szép tisztasága árad.” Ámen (329. dics. 3. vers)

Ezen a szentestén telve van a föld a te dicsőségeddel, jó Atyánk Istenünk. A te dicsőségedről énekeltek az akkor földre szállt angyalok a betlehemi mezők fölött. A te dicsőséged fénye és

melege árad ma is széles e világon Igéd hirdetése által. Köszönjük jó Atyánk, hogy rajtunk, halál útjára tévedt gyermekeiden könyörültél, és értünk Jézusban emberré lettél. Hálát adunk, hogy te úgy szerettél minket, hogy elküldted egyszülött Fiadat, hogy senki, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Könyörgünk könyörülő Istenünk, hogy erősítsd gyenge hitünket, hogy a sátán kísértésének ne legyen hatalma fölöttünk, és maradhassunk mindig Igédre figyelő, akaratodat teljesíteni akaró engedelmes gyermekeid. Áldd meg készülődésünket kegyelmed és szereteted asztalához, hogy ott lélekben egyesüljünk üdvözítő Urunkkal, és az ő szeretete által legyen őszinte a bűnbánatunk és a készségünk, hogy mi is megbocsássunk azoknak, akik emberi gyarlóságból ellenünk vétettek, és vágyakoznak megbocsátó szeretetünk után. Kérünk, áldd meg e földön anyaszentegyházadat, hogy a karácsonyi evangélium nyomán növekedjen a szívekben a szeretet, legyen családjainkban vonzóbbá a Krisztus békessége. Könyörgünk szenvedő, betegség terhét hordozó testvéreinkért, a gyászolókért, és kérünk Szentlelked és Igéd hatalmával gyógyítgassad sebzett gyermekeid életét. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Világosság a halál árnyékának földjén

Karácsony

Főének: 301. dics. Igeolvasás: Ézsaiás 9, 1-6

A nép, amely sötétségben jár, nagy világosságot lát. A halál árnyékának földjén lakókra világosság ragyog. Te megszaporítod a népet, nagy örömöt szerzel neki. Úgy örülnek színed előtt, mint aratáskor szoktak örülni; ahogyan vigadnak, ha zsákmányt osztanak. Mert terhes igáját, a hátát verő botot, sanyargatójának vesszejét összetöröd, mint Midján napján. Mert minden dübörögve menetelő csizma és véráztatta köpönyeg elég, és tűz martaléka lesz. Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk. Az uralom az ő vállán lesz, és így fogják nevezni: Csodálatos, Tanácsos, Erős Isten, Örökkévaló Atya, Békesség Fejedelme! Uralma növekedésének és a békének nem lesz vége a Dávid trónján és országában, mert megerősíti és megszilárdítja törvénnyel és igazsággal mostantól fogva mindörökké. A Seregek URának féltő szeretete viszi véghez ezt!

Igaz Isten ígéretedben, változhatatlan valóság, amit te a te beszédedben, megmondasz az mind valóság. Telve van a szívünk gyermeki hálaadással és így köszönjük meg néked Megváltónk születésének ezt az ünnepét. Örülünk, hogy te úgy szeretsz bennünket, bűnbe esett embereket, hogy szent Fiad emberré lett, hogy mi a te atyai kegyelmednek részesei lehessünk. Hálát adunk, hogy újra belecsendülhet életünkbe a te üdvözítő szereteted evangéliuma. Hálát adunk néked, hogy nekünk, akikre a világban jártunkban olyan sok gond nehezedik, hirdeted a nagy örömhírt, hogy szabad nekünk a ránk nehezedő gondokat tereád vetni, mert néked gondod van reánk. Hálát adunk néked, hogy atyai szeretettel hajolsz hozzánk, Igéd és Lelked által tisztogatod lelkünket, készítgeted örök életünket. Hálát adunk, hogy Igéd által megvigasztalódva várhatjuk visszatérő Urunkat, aki van, és aki eljövendő. Kérünk, legyen Igéd hallgatása áldássá számunkra, és segíts, hogy annak ne csak hallgatói, hanem megtartói is lehessünk. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 312. dics. 2. vers Alapige: Zakariás 9, 9-10

Örülj nagyon, Sion leánya, ujjongj Jeruzsálem leánya, királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas, alázatos és szamáron ül, szamárcsikó hátán. Kiirtja a harci kocsit Efraimból, és a lovat Jeruzsálemből. Kivész a harci íj is, mert békét hirdet a népeknek. Uralma tengertől tengerig él és a folyamtól a föld végéig.

Kedves Testvéreim,

A hitben élő ember nem tudja lelki felindulás nélkül olvasni Istennek ezt az ószövetségi Szentírásban leírt üzenetét. Értelmünket meghaladó módon elmondta Isten már az Ószövetségben, hogy a bűnbeesett embert nem akarja magára hagyni. A bűnbeesett embernek, – megsajnálva elesettségét – szabadítást készített. Már az Ószövetség századaiban egyre többet mondott el szabadító tervéről. Az Ézsaiás próféta könyvében már azt is elmondja, hogy a Szabadító gyermekként fog érkezni a világra. De Isten nemcsak azt mondja el, hogy a Megváltó úgy születik majd, mint minden más gyermek, hanem azt is, hogy miben különbözik majd minden más gyermektől. Pedig egyszerű szülők gyermeke volt, akik éppen úton voltak, mert a birodalom császára népszámlálást rendelt el az országban, és erre az alkalomra mindenkinek oda kellett mennie, ahol az ősök éltek. Ez nagy fáradsággal járó utazást jelentett a leendő szülőknek, mert Betlehemben, ahon-

nan az ősök származtak olyan sok volt az utas, hogy még szállást is csak egy istállóban kaptak. Isten jelezni akarta, hogy az a gyermek nem egyszerű ember lesz, hanem királyok királya, és uraknak Ura. Isten ennek a gyermeknek a születését egy különös fényes csillaggal jelezte a csillagos ég titkait fürkésző tudós és bölcs királyi embereknek, akiket aztán ez a csillag vezetett Jeruzsálembe, majd Betlehembe, ahol aztán királyi ajándékkal halmozták el a megszületett új királyt. Hogy az a Betlehemben születendő gyermek, a világ fölött uralkodó örök király lesz, azt Isten Ézsaiás próféta által már évszázadokkal a gyermek születése előtt megmondta: „Nevét nevezik csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, békesség fejedelmének, uralma növekedésének nem lesz vége a Dávid trónján, hanem mind örökké fog tartani az Ő hatalma". Tehát az Úr Jézus Krisztus szeretete már átölelte a világot akkor, amikor ő még be se lépett az emberiségnek a történetébe. Erről a szeretetről olvassuk a János irása szerint való szent evangéliumban, hogy az Istennél volt és minden ő általa volt, nála nélkül semmi sem lett, ami lett. Ezért nagy vigasztalása az Igének, hogy nem lesz mindig sötétség ott, ahol most sötétség van. Ezen a világon sokféle sötétség van. Itt nemcsak arról a sötétségről van szó, amely akkor borul a földre, amikor lenyugszik a nap, hanem arról is, hogy ott, annak az embernek, vagy családnak az életében, ahol lenyugszik a hitnek és a szeretetnek a napja, sötétség van. Ott ahol a szívekben ő él, akiről mi már nem csak azt mondhatjuk, hogy eljön, hanem azt is hogy már eljött erre a világra, ott már másképpen élnek az emberek, egymáshoz való ragaszkodásban, szeretetben és békességben. Ott már nincs többé a gyülöletnek a sötétsége. A próféta által azt is elmondja Isten, hogy a Megváltó, aki eljött, és aki eljön, Isten. A próféciában ez van és mondják nevét erős Istennek, békesség fejedelmének. Mindnyájan tudjuk, hogy vannak magukat keresztyénnek nevező vallásos közösségek, akik napjainkban is milliós példányszámban terjesztik irásaikat, amelyben az egyik legfontosabb tantétel az, hogy Jézus Krisztus nem Isten. Pedig Isten azért mondta évszázadokkal születése előtt, hogy amikor az idő eljön és belép ebbe a világba a Megváltó ő, úgy érkezik, mint erős Isten és békesség fejedelme. Mert az ember nem tudja megváltani a maga életét se és legszeretettebb embertársainak az életét se. Jézus Krisztus pedig nem azért jött, hogy csak földi életünknek a dolgait rendezze, – jóllehet akik benne hisznek azoknak a földi élete is rendezett élet,- de ő azért jött, hogy még a halálnak a mélységéből is kiszabadítson. Ez Isten gyermekei életének az örök vigasztalása. Mert Isten minden ígéretét megtartó és bennünket üdvözítő szeretettel megváltó Isten. Benne nem egy olyan kedves látogatót kapunk, aki egy kis ideig velünk marad, aztán tovább megy, hanem ő Ura marad az életünknek és velünk marad. Amikor az első advent valósággá lett Jézus Krisztus lefizette bűneink váltságdíját és amikor feltámadása után még egyszer összegyűjtötte tanítványait és lelkükre kötötte missziói parancsát, akkor azt is megmondta nekik, hogy ő velük

marad mindörökké. Pedig még ez a föld, ez a világ sem marad meg örökké, maga Isten mondja, hogy az ég és a föld is elmúlik, de Isten éppen ő általa teremt új világot, új életet.

Zakariás prófétán keresztül is ezt mondja el Isten: „Örülj Sionnak leánya, mert elmegyek hozzzátok és nálatok lakom". Olyan bejelentése ez Krisztus Urunknak Zakariás próféta által is, mint amikor egy szenvedő beteg gyermekhez odahajlik az édesanyja és azt mondja: ne félj gyermekem, már jön az orvos hozza az orvosságot, nem fog neked fájni sehol, ő meggyógyít. Így mondja Isten az Igében a bűn betegségében vergődő világnak: ne félj, jön az orvos, aki hozza a legfontosabbat, a bűnbocsánat, a kegyelem orvosságát, amely a halálból az életre gyógyít mindenkit, aki azt elfogadja. Mert ő nem önmaga miatt jött el erre a világra, hanem miattam, miattad, mindnyájunk miatt, hogy minket a bűn szakadékából a kárhozat mélységéből felemeljen, életre gyógyítson, mert ezt munkálja az ő üdvözitő szeretete. A mindennapi életünkben is van jelentősége annak, ha valaki előre bejelenti, hogy készül hozzánk jönni. Ez a bejelentés szerezhet örömet is, de okozhat szorongást, félelmet is. Attól függ ki az, aki ezt a látogatási szándékát bejelentette. Ha olyan valaki mondja ezt, akiről tudjuk, hogy szeret bennünket és a lelki- ismeretünk is nyugodt, mert mi se okoztunk neki szomorúságot, akkor ez a bejelentés örömet jelent. Örömet, mert együtt lenni azzal, aki minket szeret, akit mi szeretünk, jó. Milyen más a helyzet, ha a látogatási üzenetet olyan valaki mondja, akiről tudjuk, mert nem tiszta a lelkiismeretünk, hogy számon akarja kérni, amit csináltunk. Az ilyen látogatót szorongó szívvel fogadja az ember és örülne neki, ha ez a látogatás nem történne meg. Senki sem szereti, ha az ő szennyesét más teregeti ki előtte. A mindennapi életünkben is történhet hasonló dolog, mikor egy gazdasszony, akinek sok dolga van, nem érkezik valamikor kimosni a ruhákat, már a lakásban is vannak beszennyezett ruhadarabok és váratlan látogató érkezését látja az ablakon keresztül, ilyenkor villámgyorsan igyekszik ezeket a ruhadarabokat a szekrényajtó mögé zárni. Egy váratlanul érkező látogató előtt el lehet így rejteni dolgokat. De Jézus Krisztus előtt, Isten előtt, aki belelát mindnyájunknak a szívébe, nem lehet elrejteni semmit. Egy számonkérő embertárs előtt megpróbál az ember szorult helyzetében hazugságba mosakodni. Arra hivatkozik, hogy nem ő a hibás, mások vitték őt bele ebbe a szorongatott helyzetbe, de Jézus Krisztus ismeri a valós helyzetet. Így marad az ember életében a sokféle sötétség, igazságtalanság, gonoszságra való hajlam, tehát azok a tulajdonságok, amelyek nehézzé, sokszor gyötrelmessé teszik ezt a földi életet. Pedig Isten, ahogyan Zakariás prófétán keresztül szól, előre megüzeni, hogy ő jön, tehát szabadító szeretettel jön hozzánk, azért üzeni azt is örülj Istennek népe.

Az ünnepeknek, különösen a karácsonynak velejárója, hogy az ember készül hozzá. Nemcsak az egyházban, hanem a világban is úgy beszélnek

erről az ünnepről, hogy az a szeretet ünnepe, az örömszerzésnek az ünnepe. Ilyenkor úgy érzi mindenki, akinek még van valakije itt a földi életben, hogy ha a szeretet ünnepe, akkor illik örömet szerezni azoknak, akik még itt vannak velünk. Így aztán mindenki ünnepli a karácsonyt. Nem biztos, hogy jó az, ha ezt az ünnepet is mindenki ünnepli, mert aki nem tudja, hogy kinek a szeretetére emlékeztet a karácsony, az hiába ünnepel. Már pedig nagyon sok családban elsikkadt napjainkban is, hogy karácsony azért van, mert Isten ideadta egyszülött Fiát, hogy mi el ne vesszünk. Egyre több családban alig tud valaki imádkozni, a karácsony szó helyett télapót és mikulást emlegetnek és Jézus Krisztus neve nem minden családban hangzik el. Azokban a családokban, ahol a gyermekek nem látják a felnőtteket naponta Isten előtt elcsöndesedni, imádkozni, vagy énekelni már nemcsak a gyermekek nem tudják, hogy a karácsony Isten földre hajló szeretetének az ünnepe, hanem a felnőttek sem. Azért van szükség arra, hogy a szülők, ha van hit a szívükben ne titkolják ezt gyermekeik előtt, hanem úgy neveljék gyermekeiket, hogy a gyermekek is szeressék és kívánják meg a hívő életformát, hogy maguk is hitre juthassanak. Hadd hangozzon el karácsony szent ünnepén ebben a templomban a mindnyájunk felé hajló kérdés, van-e a te családodban naponta Isten előtt való elcsöndesedés, hálaadás, hogy Isten napjainkhoz napokat ajándékoz, hogy gyermekeink is megtanulják, hogy minden és mindenki ami az életünkhöz hozzátartozik Isten ajándéka. Neki kell mindent és mindenkit, aki nekünk kedves megköszönni. Nagy veszélye az életünknek, hogy még sok olyan családban is, ahol a szülők hitben éltek, a gyermekek már távol állnak tőle. Közülük némelyeknek halvány emlékként ott van még Istennek, Krisztusnak a neve, és ha az életük veszélybe kerül, akkor ők is ajkukra veszik, Istenem szabadíts meg ebből a bajból. Ez olyan lelki állapotra mutat, hogy a gyarló ember hajlamos arra, hogy Istent elfelejtse, de veszély esetén az elfelejtett Isten nevét még ajkára tudja venni, hogy segítségét kérje. Tehát a bajban, a veszélyes élethelyzetben még az Istentől nagyon eltávolodott ember is tudja Isten segítségét kérni. De Krisztus, amikor a földön járt tanítványaival és sok emberi nyomorúsággal találkozott, mindig a hitet kereste. Sokszor vették őt körül különböző betegségekben sínylődő emberek, de Jézus ezektől gyakran megkérdezte hiszed-e, hogy én meg tudlak gyógyítani. Nem mindig kérdezte meg, és nemcsak azért mert ő belelát a szívekbe, hanem azért, hogy a betegnek a viselkedése kifejezésre juttassa, van-e hit a szívében. A főniciai pogány asszonyt is úgy tette próbára, hogy úgy tett, mint- ha kérését visszautasítaná: nem jó a fiak kenyerét elvenni és az ebeknek adni. Ez szokatlanul kemény mondat volt Jézus ajkán, de ez a pogány asszony, aki nagyon szerethette a lányát, akinek a meggyógyítását kérte Jézustól, szelíd szavaival juttatta kifejezésre, milyen őszintén hisz Jézus gyógyító hatalmában. Maga Jézus is elismeréssel beszélt ennek a pogány asszonynak

a hitéről és kérését teljesítve meggyógyította annak beteg leányát. Mert Jézus nem személyválogató. Fontos tehát, hogy családjainkban a szülők tegyenek meg mindent, amit megtehetnek, hogy gyermekeiket hívő életre segítsék. Fontos ez, mert a hívő élet nemcsak a földi élet próbatételei között teszi elviselhetővé a bajok elhordozását, hanem ezen túlmenően örök életre gyógyítja meg hitben élő gyermekeinek az életét. Az élő hithez hozzátartozik a mindig cselekvésre indító szeretet is. Mondd testvérem, tudsz te mindig szeretettel szólani a gondterhelt napokban is az édesanyádhoz, az édesapádhoz? Tudsz vigyázni arra, hogy szeretteid életének egyetlen napja se múljon el úgy, hogy a te szavaid miatt kellett keserű szívvel álomra hajtani a fejét? Vigyázol arra, hogy szelídek legyenek a szavak, szépek legyenek a tettek, hogy így tegyük egymásnak könnyebbé életünk terhének a hordozását és így gyógyítgassuk őszinte szeretettel egymásnak az életét.

Mindez azért lehetséges, mert mint az Igében hallottuk, Jézus nemcsak rövid látogatásra jött hozzánk, hanem egészen be akarja tölteni az életünket, velünk együtt akar lakni. Róla nemcsak ezt lehet mondani, hogy Isten beteljesítette hosszú időn keresztül hirdetett ígéretét és az életünk adventje a Fiú testet öltésével folytatódott, hogy elvégezhesse köztünk megváltó munkáját. Sőt róla nem is csak azt lehet mondani, hogy itt járt, megkezdte megváltó munkáját és ígéretet tett visszatérésére, hogy megváltó művét az új teremtésben befejezhesse, és akkor megszűnik a könnyhullajtás és a szenvedés, hanem azt is mondanunk kell, hogy ez a mi egész életünk örök advent. Ő minden ígéretét megtartó Ura az életünknek, aki a két advent között is jön Igéje által, jön Szentlelke által, jön, hogy kivegye szívünkből az engedetlenséget, a hitetlenséget, hogy a földi otthonaink is legyenek áldott otthonná, ahol olyan jó szeretetben együtt lenni és az újjáteremtett világban együtt maradni. Csodálatos távlatai ezek az életünknek.

Isten szeretetének ezen az adventjén is készítgessük azért szeretettel a mi szeretetünkről bizonyságot tevő apró ajándékokat , de közben vigyázzunk nagyon arra, hogy mi Istennek ne csak az ajándékai után vágyakozzunk, hanem Isten után. Egy egykori lelkipásztor írta le naplójában az egyik kedves, de szomorú emlékét annak, ami gyülekezetében történt. Egy családban megbetegedett és meghalt az édesanya. Ezt az egész családot megrendítő hírt azonban nem akarták akkor közölni az édesanya iskolás gyermekével. Az édesanya a kórházban halt meg és a szomorú hír átadását részletekre osztva akarták csak megmondani a gyermeknek, ezért időnként elmentek hazulról és mindig azzal tértek vissza, hogy a kórházban voltak az édesanyát meglátogatni. Ilyenkor mindig hoztak valami apró ajándékot és a gyermek egy ideig örült is, hogy édesanyja a kórházból is gondol rá. De hamar eljött a nap, amikor a gyermek azt mondta, most én már nem az édesanyám ajándékát akarom, hanem

kérem, hogy hozzátok már haza az édesanyámat. Szomorú történet ez, mert az édesanyát már nem vihették a gyermekéhez, de legyen ez a szomorú történet kemény szíveket is nyitogató tanítássá arról, hogy ilyen változásra a mi életünkben is szükség van. Jaj nekünk, ha egész életünkön át megelégszünk azzal, hogy elfogadjuk Istennek sokféle ajándékát. Boldog az az ember, aki elérkezik odáig, hogy hálával fogadja Istennek az ajándékait, és magával Istennel való teljes hitbeli közösségre vágyakozik. Az ő szeretetét, az ő életet megszentelő jóságát, tehát magát Istent zárja a szívébe, és ebben a szeretetben tölti az egész földi életet. Ámen

Örökkévaló Isten hálát adunk néked, hogy elküldötted erre a világra egyszülött Fiadat és Igédben elmondottad, hogy ezt megváltó szeretettel tetted. Hálát adunk, hogy mi újra magunkhoz ölelhetjük azt a hitbeli bizonyosságot, hogy mi nem vagyunk magunkra hagyottak, árvák, mert minket a te kegyelmes atyai szereteted ölel magához. Bocsáss meg kegyelmes Istenünk, ha mi sokszor nem vesszük észre hozzánk hajló atyai jóságodat, gondviselő szeretetedet. Hálát adunk jó Atyánk, hogy te most is azért hirdetted a karácsonyi evangéliumot, hogy tárjuk ki szívünket és örök szállást vegyen életünkben a megváltó szeretet, és ez a megváltó szeretet gyógyítsa meg ezt a mi sokszor tépett földi életünket is. Kérünk, Atyánk tedd áldottá családi életünket, otthonainkat, hogy kösse ott is össze szíveinket az Úr Jézustól tanult szeretet. Légy velünk odakint a mindennapi életben, hogy amikor gondokat, terheket hordozunk, boldog örömmel tudjuk vallani, hogy azoknak, akik téged szeretnek, minden a javukat szolgálja. Te gyógyítgassad lelki, testi betegségeinket, vigasztald a magányosokat, akik egyedül maradtak, hogy a te földön élő gyermekeid soha nincsenek magukra hagyva, mert a te atyai szereteted emberileg egyedül élve se hagy magunkra. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 296. dics. 1987.

A betlehemi gyermekek megöletése

Karácsony – Úrvacsora

Főének: 324. dics. Igeolvasás: Máté 2, 10-23

Amikor meglátták a csillagot, igen nagy volt az örömük. Bementek a házba, meglátták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva imádták őt. Kinyitották kincsesládáikat, és ajándékokat adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát. Mivel azonban kijelentést kaptak álomban, hogy ne menjenek vissza Heródeshez, más úton tértek vissza hazájukba. Miután eltávoztak, íme, az Úr angyala megjelent Józsefnek álmában, és így szólt: „Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, és maradj ott, amíg nem szólok neked, mert Heródes halálra fogja kerestetni a gyermeket.” Ő pedig felkelt, vette a gyermeket és anyját még éjnek idején, és elment Egyiptomba.Ott volt Heródes haláláig, hogy beteljesedjék az, amit az Úr mondott a próféta által: „Egyiptomból hívtam el fiamat.” Amikor Heródes látta, hogy a bölcsek túljártak az eszén, nagy haragra lobbant, elküldte embereit, és megöletett Betlehemben és annak egész környékén minden kétesztendős és ennél fiatalabb fiúgyermeket, annak az időpontnak megfelelően, amelyet pontosan megtudott a bölcsektől. Amikor Heródes meghalt, íme, az Úr angyala megjelent Józsefnek álmában Egyiptomban, és ezt mondta: „Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, és menj Izráel földjére, mert meghaltak azok, akik a gyermek életére törtek.” Ő pedig felkelt, vette a gyermeket és anyját, és Izráel földjére ment. Amikor azonban meghallotta, hogy Júdeában Arkhelaosz uralkodik atyja, Heródes után, félt oda visszatérni. Miután pedig kijelentést kapott álmában, Galilea területére vonult vissza; és amikor odaért, abban a városban telepedett le, amelyet Názáretnek neveztek, hogy beteljesedjék, amit a próféták mondottak: názáretinek fogják őt nevezni.

Hálát adunk néked jó Atyánk, hogy az idők teljességében elküldted a földre szent Fiadat, Jézus Krisztust. Szívünk örvendező hálaadásával köszönjük meg, hogy engedted megérnünk ezt az ünnepet és templomaink falai között ma újra hangzik Igéd vigasztalása, hogy elesett, elveszett világunkba Szabadítót küldtél, aki leveszi rólunk a bűn bilincsét, és a kegyelem fehér ruhájába öltöztet bennünket. Kérünk Úr Isten, áldd meg Igédet hallgató ünneplő népedet, és segíts, hogy Igédet meghallgatva azzal a jóakarattal és békességgel járjuk életünk útján, amelyről az első karácsonykor az angyalok énekeltek. Kérünk, tedd Igéd hallgatásának ezt az alkalmát olyan áldott közösség alkalmává, amelyben átéljük az együttlét örömét veled, teremtő Istenünkkel, megváltó Krisztusunkkal és

egymással, a Szentlélek közösségében. Kérünk, készíts megváltó Krisztusunknak szállást szívünkben, és munkáld Szentlelkeddel, hogy kegyelmed asztalánál a te bűnbocsánatot nyert örvendező gyermekeid lehessünk. Kérünk, tégy késszé és képessé arra, hogy mi otthonunkban is, odakint a világban is tudjunk úgy élni, mint megváltott életű gyermekeid. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg könyörgésünket. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 370. dics. 2. vers Alapige: Máté 2, 19 – 21

Amikor Heródes meghalt, íme, az Úr angyala megjelent Józsefnek álmában Egyiptomban, és ezt mondta: „Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, és menj Izráel földjére, mert meghaltak azok, akik a gyermek életére törtek.” Ő pedig felkelt, vette a gyermeket és anyját, és Izráel földjére ment.

Kedves Testvéreim,

Isten csodálatos módon gondoskodott róla, hogy a világ Megváltójának a születését a pogányok is megtudják. A világot teremtő mindenható Istenről akkor még csak egy nép tudott; Ábrahám leszármazottai, a zsidó nép. Isten ígéretének a híre, hogy a világ teremtő Istene elküldi a földre a Megváltót, aki megtöri a bűn és halál hatalmát, akkor még csak ehhez a néphez jutott el. Minden más nép pogány volt. A pogányok nem istentagadók, hanem istenkeresők. A teremtett mindenségben uralkodó rend felfedezése nyomán sok pogánynak a lelkében ott volt az a sejtelem, hogy ez a világ nem keletkezhetett magától, létezése mögött egy emberi képzeletet felülmúló teremtő, megtartó, és rendező hatalomnak kell lennie. Ebből az istenkeresésből keletkezett a sok pogány vallás. Ahogy az ember kezdte megismerni a természetben megnyilvánuló sokféle pusztító és gyógyító erőt, egyre jobban vágyakozott egy megtartó, oltalmazó és veszélyeket elhárító hatalom után. Így kezdték istenként imádni a napot, holdat, csillagokat, bizonyos erős állatokat, messzire szállni tudó madarakat, és sok minden mást.

Amikor Jézus született, már magas szintre emelkedett az ókori tudomány és művészet. Az akkori kor alkotásainak a maradványait a mai kor embere is megcsodálja. Egyiptomban, ahonnan a napkeleti bölcsek jöttek, már sok mindent megismertek a csillagok világáról. Ezek a bölcsek, akiket egy fényes csillag vezetett a megszületett új királyhoz, és elindultak, hogy azt megkeressék, annak a kornak olyan tudósai voltak, akik mint pogány világuk „teológusai” természettudományokkal is foglalkoztak. A Bibliát, amely akkor még csak az Ószövetség egy része volt, nem ismerték. Nem ismerhették tehát azt a próféci-

át, amit mi már az Ézsaiás könyvéből ismerünk, hogy Isten egy gyermeket ad majd választott népének, aki mint Dávid király trónjának örököse, örökkévaló király lesz. A csillag, amely nekik az irányt mutatta, Palesztina felé vezette őket. Az ott élő zsidókról már több más országban is tudták némelyek, hogy ez az egyetlen nép, amelynek nincsenek bálványistenei, mert egy láthatatlan lélek istent imádnak, akit nem lehet kiábrázolni, és akiről ez a nép azt hirdeti, hogy ő teremtette a világot. Mivel egy királyi gyermeket kerestek, a fővárosba mentek, ahol a királyi palotát keresték. Ha a város népétől érdeklődtek a megszületett új király után, bizonyára senki sem tudott egy új királynak a születéséről. Azt azonban tudták, hogy a királyuk, Heródes él, és megrémültek, amikor ezek az idegenek egy új királyról beszéltek, mert a hatalmát féltő Heródes már sok vért kiontott. A bölcsek aztán azért mentek a királyi palotába, hogy ott kérdezzék meg, hol kellett itt megszületnie az új királynak. A király látta, hogy az idegenek, akik egy új király után érdeklődnek az ő országában, művelt, tudós emberek. Tudta, hogy ha ezek az emberek messze idegenből azért zarándokoltak ide, mert tisztességet akarnak tenni egy megszületett új királynak, akkor az ő országában valami nagy esemény történt, amelyről ő sem tud. Azért hivatta össze a főpapokat és írástudókat, a Szentírás tanulmányozóit, hogy azok keressék meg az írásokban, hol kellett megszületni az új királynak, a Messiásnak, amelynek születése helye felé ezeket az idegen pogány tudósokat egy különös csillagnak a fénye vezette. Az írástudók tudtak is válaszolni a különös kérdésre. Mikeás próféta írásaiban rátaláltak erre a mondatra: „És te Betlehem, Júdának földje, semmiképpen sem vagy legkisebb Júda fejedelmi városai között, mert belőled származik a fejedelem, aki legeltetni fogja az én népemet, az Izráelt.” Amikor a napkeleti bölcsek átgondolták mindazt, amit Jeruzsálemben láttak és a királyi palotában tapasztaltak bizonyára sok mindent nem értettek, de a felragyogó fényes csillagot isteni jelzésként fogadták, azért elindultak, hogy ezt a különös királyt megkeressék, és tisztességet tegyenek neki. A főpapokat és bölcseket a király rendelte palotájába, a bölcsek a király előtt mutatták ki az írásokból, hogy az eljövendő nagy királynak, Krisztusnak Betlehemben kell megszületnie. Ezért hivatta a király titokban a bölcseket magához, hogy megtudakolja tőlük a csillag megjelenésének az idejét, és elküldje őket Betlehembe. Közben lelkükre kötötte, hogy ha megtalálják a gyermeket, tudassák vele, hogy ő is elmehessen tisztességet tenni ennek az új királynak.

A bölcsek folytatták az utat. Újra felragyogott előttük a fényes csillag, és megtalálták a helyet, ahol a gyermek volt. Az evangéliumban azt hallottuk, hogy a bölcsek bementek a házba, megtalálták a gyermeket, leborulva tisztességet tettek neki, és kitárva kincseiket, aranyat, tömjént és mirhát ajándékoztak neki. A bölcsek a tudomány és a pogány világ hódolatát mutatták be Jézusnak. Isten már az Ószövetségben is jelzi, hogy ő a pogányoknak is gondviselője,

őket is szereti. Később Jézus is több esetben példamutatónak nevezett egy-egy hitét megmutató pogányt, és tanítványait már a világ minden népéhez küldte. A keresztyén egyházak egy része januárban egy külön ünnepet szentel, az epifánia napját, amelyen nemcsak Krisztusnak földrejövetelére, hanem a pogányoknak Krisztus előtti megjelenésére és Krisztus imádására is emlékeznek. A Szentírás bizonyságtételéből tudjuk, hogy az angyalok a nyájat őrző pásztoroknak hirdették azon az éjszakán a nagy örömhírt, hogy megszületett a világ Megváltója. Ezek a pásztorok még azon az éjszakán elmentek, megtalálták a megváltóul született gyermek Jézust, dicsőítették Istent, és boldogan adták tovább az angyali üzenetet a világ Megváltójáról. Tehát Jézus első tisztelői a betlehemi pásztorok voltak, akik dicsőítették Istent, és hisszük hogy ezzel Jézust is, akit Isten küldött megváltásunkra.

Nem tudjuk, mennyi ideig tartott a napkeleti bölcsek úti készülődése és zarándoklása, de ők valószínűleg jó néhány hónappal később érkeztek meg Betlehembe. Erre utal az is, amit az Igében hallottunk, hogy Jézus, Mária és József akkor már nem az istállóban voltak, ahol Jézus azon az éjszakán megszületett, hanem egy házban. Az Augusztus császár népszámlálást elrendelő parancsa miatt azokban a napokban, talán hetekben is, sokan voltak úton, sok embert ért idegenben az éjszaka, és Mária és József csak az istállóban, barmok jászolában kaphattak éjjeli szállást. De a népszámlálás mozgalmas hetei után bizonyára kaptak valamelyik betlehemi házban helyet, ahol egy ideig meghúzódhattak. A napkeleti bölcsek már ott találták meg őket, és szükségét érezték, hogy imádó hódolattal boruljanak le az előtt az egyszerűségében is különös király előtt, akihez őket Isten fényes csillaga vezette. Reményt adó előjel ez arra nézve, hogy Isten Krisztusban minden ember előtt, a pogányok előtt is megnyitotta az üdvösség kapuját, akik kegyelmét hittel elfogadják.

A napkeleti bölcsek nekünk, ma élő keresztyéneknek is példát adnak az Isten iránti engedelmességre. Az égboltozat fürkészése tudományágukhoz tartozott. Így vették észre azt a különös csillagot, amelynek feltűnésében isteni jelt láttak. Isten meg tudja szólítani a pogányokat is. A bölcseket először a csillag által szólította meg. Korunk csillagászai kiszámították, hogy azelőtt 800 évvel alakult a bolygók pályája úgy, mint a Krisztus születésekor, hogy a Jupiter és a Szaturnusz egymás felé közeledő pályán mozogtak. Ez a körülmény hozta magával, hogy hosszú hónapokig erősödő, majd halványuló fény jelezte a két bolygó egymáshoz való közelségét, és a bölcsek elindultak tisztességet tenni az új királynak. Miután célhoz értek, és küldetésüknek eleget tettek, Isten álomban szólította meg őket, mert nem akarta, hogy a bölcsek a gonosz szándékú Heródesnek hírül adják Jézus születésének a helyét. A pogány bölcsek ismét engedtek Isten akaratának; más úton mentek vissza hazájukba. A mi világunkban is vannak hatalmukat féltő, és a királyok királyát, Jézus Krisztust az embe-

rek millióinak a szívében meggyilkolni akaró Heródesek. Vigyázzunk, kerüljük a velük való találkozást. Nekünk a hazamenésünk, az Atya házában számunkra elkészített helyre érkezésünk is veszélyeztetve van, ha kitesszük magunkat a Heródes kísértésének. Ezért vegyük ajkunkra életünk minden napján, mielőtt otthonunkból kimennénk, hogy a ránk váró feladatokat elvégezzük, a zsoltárimádságot; „Útaid Uram mutasd meg, hogy el ne tévelyedjem." Nagy ajándéka Istennek, hogy ezen a szent ünnepen a kegyelem asztalánál is megállhatunk. Kérjük Istent, hogy tévedéseink, mulasztásaink, botlásaink útját elkerülve tudjunk a megbocsátó szeretet, a jóakarat, és a békesség útján járni, akkor is, amikor a kedves ünnepnapok után jönnek a ködös-fagyos hétköznapok gondjai és kísértései.

Isten azon az éjszakán nemcsak a bölcseket szólította meg álom által, hanem Józsefet is. Őt se akkor szólította meg először. Az evangélium előző fejezetében le van írva, hogy József, mikor eljegyezte Máriát, és még mielőtt egybekeltek volna, megtudta, hogy Mária új életet hord a szíve alatt. Igaz emberként nem akarta őt szégyenbe keverni, ezért el akarta őt titokban bocsátani. De engedelmesen hallgatott az Úr angyalának álomban mondott tanácsára, hogy vegye magához Máriát, mert a szíve alatt levő gyermek a Szentlélektől fogantatott, és ő szabadítja meg a népet a bűnöktől. Az evangéliumban az is le van írva, hogy ezzel is Isten üdvözítő tervének ígérete teljesedett be. József akkor azonnal magához vette Máriát. Amikor a napkeleti bölcsek hazaindulása után József ismét álomban kapta a figyelmeztetést, hogy keljen fel, vegye Máriát és a gyermek Jézust és meneküljön Egyiptomba, József ezt is engedelmesen teljesítette. Amikor Heródes rájött, hogy a napkeleti bölcsek nem teljesítették parancsát, azt a kegyetlen parancsot adta, hogy Betlehemben minden két évnél fiatalabb gyermeket meg kell ölni. Így akarta biztossá tenni, hogy a Betlehemben született új király is a megölt gyermekek közt legyen. De Isten itt is megmutatta, hogy a hatalom nem a Heródes, hanem az ő kezében van.

Jézus tehát már születésekor hajléktalan volt, és már kisgyermekként vándorrá és jövevénnyé lett idegen országban. Ezért tudott együttérezni a megfáradtakkal, a nehéz terheket hordozókkal, a szenvedőkkel. Ezért hirdette nekik Isten országának az evangéliumát. Isten üdvözítő tervét sok szenvedésen és a halálon átmenve elvégezte.

Nem tudjuk mennyi időt töltöttek a gyermek Jézus és szülei Egyiptomban. A történelmi hátteret kutatók szerint valószínű, hogy Heródes az események után egy év múlva meghalt és Jézust az erről szóló angyali tudósítás után hazahozták szülei. Heródes halála előtt végrendeletében három fia közt osztotta fel az ország fölötti uralkodást. József akkor is Isten angyalának az utasítását teljesítette. Mivel a Judeában uralkodó Arkhelaus olyan kegyetlen uralkodó volt, mint előtte Heródes, József a galileai Názáretbe ment vissza családjával.

Az a fényes csillag, amely a napkeleti bölcseket Betlehem felé vezette, már régen elhalványult, de ő, aki ezt mondja: „Én vagyok Dávidnak gyökere és ága: ama fényes és hajnali csillag," él örökké. Igéjével most is szól hozzánk, hogy megtisztítsa, megszentelje életünket, kegyelme asztalnál pedig táplál bennünket az örök életre. Örülünk azokkal, akik velünk ünnepelnek, és szomorkodunk azok miatt, akik még nem találták meg ama fényes hajnali csillagot. Ezért imádkozunk reménykedő szívvel:

Hívd az elveszőket, a szétszórtakat. Csillagodnak fénye, míg utat mutat.
Kinek útja tőled messze-messze tér. Lássa meg hogy hozzád csillag a vezér.
Énekgyűjtemény: Messze napkeletről 34. oldal 3. vers
Ámen

Édesatyánk, Gyermeki hálaadással köszönjük, hogy a kegyelmedből megért szentestén újra hallhattuk a vigasztaló Igét, hogy te örök szeretettel szeretsz bennünket, gyarló gyermekeidet. Köszönjük Atyánk, ha ma szeretteinkkel együtt lehettünk szent házadban is, otthonunkban is. Köszönjük, hogy ezen az ünnepen a te Jézusban földre jött szereteted azokkal is erősebben összeköt, akikkel test szerint nem ünnepelhetünk együtt. Hálát adunk jó Atyánk, hogy most Igéd után vágyó szívvel újra együtt lehetünk, és hogy hívsz bennünket kegyelmed és szereteted asztalához. Jó nekünk szívünkbe zárni Igédet, hogy világunkban, ahol most is sokféle sötétség borítja a földet, és homály a népeket, nem halványul el ama fényes hajnalcsillag, akinek földre jövetelekor mennyei dicsőség ragyogta be a földet, és aki mint a világ világossága azt munkálja, hogy aki őt követi ne járjon sötétségben. Kérünk, áldd meg családjainkban és egyházadban néped szeretetközösségét, szenteld meg örömét és békességét. Vigasztald a gyászolókat azzal a vigasztalással, hogy Jézus megváltó szeretete a halálon át is életre vezet. Az ő nevében kérünk, áldd meg életünket. Ámen

Üdvözítő kegyelem

Karácsony

Főének: 309. dics. Igeolvasás: János 1, 1-14

Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige. Ő kezdetben az Istennél volt. Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött. Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága. A világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be. Megjelent egy ember, akit Isten küldött, akinek a neve János. Ő tanúként jött, hogy bizonyságot tegyen a világosságról, és hogy mindenki higgyen általa. Nem ő volt a világosság, de a világosságról kellett bizonyságot tennie. Az Ige volt az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert: ő jött el a világba. A világban volt, és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt: saját világába jött, és az övéi nem fogadták be őt. Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazokat, akik hisznek az ő nevében, akik nem vérből, sem a test, sem a férfi akaratából, hanem Istentől születtek. Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.

Gondviselő Édesatyánk, hálát adunk néked, hogy te nemcsak teremtő hatalmadat tetted nyilvánvalóvá a világ teremtésekor, hanem rajtunk, gyarló gyermekeiden naponta megújítod gondviselő jóságodat. A te gondviselő jóságodnak az ajándéka ez a nap is, és megköszönjük néked, hogy ma újra ünnepelhetünk, újra belecsendülhet életünkbe a karácsonyi örömhír a te üdvözítő kegyelmedről. Kérünk, ne engedd, hogy kegyelmed evangéliumának magvetése gyümölcstelen maradjon, hanem áldd meg azt szívünkben, hogy bő gyümölcsöt teremjen. Kérünk, vedd ki életünkből az önzés és szeretetlenség tövisét, hogy azok ne fojthassák el szívünkben Igédet. Segíts, hogy tudjuk szavainkkal és tetteinkkel is megköszönni, hogy Jézusban emberré lettél, hogy levedd rólunk bűneink bilincsét, és minket megváltott, hálás gyermekeiddé tégy. Segíts Atyánk, hogy tudjunk egész földi életünkben embertársaink javára és neved dicsőségére élni és általunk is dicsőíttessen a te szent neved. Az Úr Jézus szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 171. dics. Alapige: Titusz 2, 11-14

Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek, és arra nevel minket, hogy megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat, józanul, igazságosan, és kegyesen éljünk a világban, mivel várjuk a mi boldog reménységünket, a mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését, aki önmagát adta értünk, hogy megváltson minket minden gonoszságtól, és megtisztítson minket a maga népévé, amely jó cselekedetre törekszik.

Kedves Testvéreim,

Pál apostolon keresztül Isten más szavakkal mondja el ugyanazt a nagy örömhírt, amelyet Betlehem határában az angyallal mondatott el: „Mert megjelent Isten üdvözítő kegyelme minden embernek." Titusz lelki gyermeke, fiatal munkatársa volt az apostolnak, aki a Krisztus evangéliumának a szolgálatában jó munkatársnak bizonyult. Azért ad neki a felolvasott igeversekben is atyai jó tanácsot a misszió folytatásához. Akarta, hogy a Kréta szigetén élő emberek is megtudják, hogy a világot teremtő Isten rendezett szép földi életre, és ezen túlmenően, örök üdvösségre akarja vezetni az embert. Jézus Krisztusban, aki a világ teremtésekor már együtt volt az Atyával, Istennel, az üdvözítő kegyelem lépett be földi világunkba. Ezt az üdvözítő kegyelmet Isten mindenkinek adni akarja, a földi pályafutást az örök élet koronájával akarja jutalmazni. A különböző sportversenyeken, amelyek már akkor is nevezetes események voltak, csak egy főnyeremény van. Isten a minden emberi értelmet meghaladó kegyelmet mindenkinek adni akarja, mert e nélkül minden ember elveszett, mindenki rá van utalva a kegyelemre, de mindenki hozzá is juthat, mert Jézusban Isten megváltó szeretete jött erre a halál árnyékának a völgyében élő világra. Benne mindenkire rásüt a kegyelem napja, még akkor is, ha valaki ablaka rolóit lehúzva a sötétben alszik.

Isten nem azért adja üdvözítő kegyelmét, hogy legyen egy szép ünnepünk, amikor Isten tettének a történetét meghallgatjuk, elcsodálkozunk Isten földre hajló szeretetén, de ünnep után rohan mindenki a maga útján, önző életével, léleksebző szavaival vagy tetteivel ugyanúgy elszomorítja embertársait, mint azelőtt. Isten azért adja a kegyelmet, hogy az neveljen minket. A nevelés nehéz tudomány. A fát lehet faragni, az agyagot formálni, a követ vésővel alakítani. A tehetséggel megajándékozott művészek a különböző anyagból csodálatosan szép alkotást tudnak készíteni, mert az anyagnak nincs akarata, nem tud tiltakozni, ellenállni. De Isten bennünket akarattal, értelemmel és érzelemmel ajándékozott meg. Ezeket az Istentől kapott drága adottságokat azonban megrontotta a sátán. Az ember nem hagyja magát Isten akarata szerint formálni. A bűnesettel

belépett világunkba a nagy keresztül-kasul dobáló. Azóta nemcsak a Szentlélek áldott életre gyümölcsöt érlelő hatalma, hanem a sátáni lélek minden gonoszságra vezető hatalma is benne van a világban. Aki engedi, hogy a hazugság és gonoszság lelke vezesse, letért az életre vezető keskeny útról a halálba vezető széles útra. Azért nehéz a nevelés, mert nekünk nem csak test és vér ellen kell harcolnunk, hanem a gonoszság lelkei ellen is. Világunkban egyre nagyobb gondot jelent a társadalomban a közrend megtartása. A társadalom törvényekkel igyekszik védekezni a sok emberi túlkapás és gonoszság ellen. A bíróságoknak, rendőrségeknek egyre több és egyre gonoszabb bűntények ügyében kellene igazságot szolgáltatni, ami sokszor emberfeletti feladat. Borzalmas lenne az élet, ha a társadalomban, az országokban nem lenne törvényes jogrend, de törvényekkel nem lehet kiküszöbölni a gonosz lélek által munkált sokféle gonoszságot. Ószövetségi gyülekezetének Isten is adott törvényt, hogy népe életútja meredekén az legyen a védő korlát, az ember ne zuhanjon a bűn mélységébe. De a régi kígyóméreggel fertőzött embert Istennek ez a jó és helyes törvénye sem tudja az élet útján megtartani. Mégis nagy ajándéka Istennek a törvény, mert ennek tükrében látja meg az ember azt a sokféle tisztátalanságot, ami elválaszt Istentől is, és az embertársaktól is. Azért adja Isten a minden ember számára megelőlegezett kegyelmet, hogy az által a szeretet hatalmával szabadítson meg minket a kárhozat szakadékából. A pedagógusoknak azért van szép, de egyben nehéz munkája is, mert minden ember más lelkületű. Nincs két tökéletesen egyforma ember. Amit az egyik szívesen fogad, amiatt a másik megharagszik. Egy lelkipásztor egyik írásában örömmel emlegeti gyülekezete egyik házaspárját, akik névtelen levélben köszönték meg neki az igehirdetésben elhangzott dorgálást, amit ők azért vettek magukra, mert abban a saját gyarlóságaiknak a tükörképét ismerték fel. Örültek, hogy az Igében útmutatást kaptak gyarlóságaik legyőzéséhez. A névtelenség itt a szerénység takarója volt, ezért a lelkipásztor ezt testvéri megértéssel fogadta. A nevelőknek nemcsak az iskolákban, hanem a családban sem mindig könnyű megtalálni a célhoz vezető legtanácsosabb utat. A szülők is sokszor tanácstalanok, hogy gyermekeiket keményen, vagy sok mindent megengedően neveljék. Jó lenne, ha minden szülő szívébe zárná a fontos aranyszabályt, hogy gyermekeinket nem keményen, de a szeretet szigorával kell nevelni. A szeretet mindig jót akar annak, akit szeret. Éppen ezért nem adhat a felelős szülő szabad utat gyermeke minden akaratának. Kell, hogy a gyermek, a már felnőtt gyermek is mindig tudja, hogy édesapja, édesanyja jót akar neki, és valaminek a meg nem engedése éppen a szülők féltő szeretetét fejezi ki.

A kegyelem úgy nevel, hogy Isten szól hozzánk, beszél velünk. A karácsonyi evangélium mindenek előtt arról szól, hogy Isten szeret minket. De a kegyelem nevel az Igén kívül az Isten szeretetét hálával elfogadó embertársak által is, akik hozzánk emberileg közel állnak. Nagy ajándékai Istennek a jóakaratú ember-

társak, testvérek, akik felhívják figyelmünket egy-egy tévedésünkre, mulasztásunkra vagy botlásunkra. Jó néha belenézni abba a tükörbe is, amit jó akaratú embertársak tartanak elénk. S ha a szeretetből elénk tartott tükör nem szép képet mutat rólunk, azért nem megharagudni kell, hanem szeretettel megköszönni. Az Igében választ kapunk arra is, hogy mire nevel minket a kegyelem: Arra, hogy „megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat, józanul, igazságosan és kegyesen éljünk a világban." Korunk emberének gyakori gyarlósága, hogy alkalmazkodni akar a körülményekhez és a körülte levő emberek elvárásaihoz. Nem akar senkinek okot adni arra, hogy valami rosszat mondjon róla. Mintha sohasem mondta volt Megváltó Urunk: „Jaj néktek, ha minden ember jót mond felőletek, mert ugyanezt cselekedték atyáitok egykor a hamis prófétákkal." Ez a magatartás azt eredményezi, hogy az ember sehova sem akarja elkötelezni magát, mert mindenki előtt „jó" akar lenni. Az ilyen ember nem tud, vagy nem akar semmiért lelkesedni, nem vállal semmi nemes harcot, nem köti magát semmihez vagy senkihez áldozatos szeretettel. Az ilyen lelkületű embereknek ezt mondja Megváltó Urunk: „Mivel lágymeleg vagy, sem hideg, sem hév, kivetlek téged az én számból." A Krisztusban megjelent üdvözítő kegyelem, ha azt szívünkbe zárjuk, másfajta életre segít. Ez tud szeretettel jóra bátorítani, de tud inteni, dorgálni is. Ahhoz, hogy egy lecsúszott, elrontott életű ember jó útra térjen, kevés a törvény hatalma. A tőle elforduló, világi kívánságok útján járó emberre azt mondja Isten az Igében, hogy halott, mert aki az élet forrásától, Istentől elfordul, az elindult a halál felé. De Isten türelmes szeretettel a messzire szakadónak is ad időt, hogy rádöbbenjen: nem a remélt boldogságot adónak vélt gazdagsághoz, hanem a lelki lerongyolódáshoz vezet életútja.

A kegyelem mértékletességre, józan életre, önfegyelmezésre nevel. Ebben a mondatban különösen hangsúlyos az „élet" szó. Mert Isten azért adja nekünk Krisztusban a kegyelmet, hogy éljünk. Sok ember abban a tudatlanságban vagy tévhitben leledzik, hogy az élete akkor lesz jó és tartalmas élet, ha minden órának a virágát leszakítja, ha habzsolja az élvezeteket és felér a jólét magas csúcsára. Aki így gondolkodik, nem tudja, hogy éppen ezzel rontja el az életét. Aki így akarja megtartani életét, elveszíti azt. Földi életünk minden területén mértékletességre, józanságra és fegyelemre van szükség. A sportolók örülnek, ha egy versenyen, különösen valamelyik nemzetközi versenyen a győzelmi emelvényre léphetnek, kitüntetést, érmeket kapnak, és az őket ünneplő sokezres sokaságban felhangzik hazájuk himnusza. De ahhoz, hogy idáig elérhessenek, az egész életvitelüknek mértékletesnek, józannak, és önfegyelmet tartónak kell lenni. Jézus Krisztus azért jött áldozatos szeretettel, önmagát megtagadva, Isten-voltát emberré létellel felváltva, hogy nekünk üdvösséget adhasson. Ő földi életünket is széppé, értékessé és jóvá akarja tenni. Nem kapunk sehol ezen a világon egy nyugalmas sarkot, ahol nem annyira világ a világ, ahol

nem kísért a sátán, ahol nincs gonoszság és szenvedés. Jézusunk ezt mondta főpapi imájában: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket e világból, hanem hogy szabadítsd meg őket a gonosztól." Így akarja Isten széppé és áldottá tenni földi életünket is. Isten szeretete, üdvözítő kegyelme megtanít nemet mondani mindenre, ami gonosz, ami a sátán ügyét szolgálja, ami megzavarná az Isten lelke által létrejött jó emberi kapcsolatainkat.

A kegyelem igazságosságra is nevel. Ez az által válik lehetővé, hogy Jézus megváltó áldozatával lefizette bűneink váltságdíját. Így lehetünk mi kegyelemből megigazult emberek. A megigazító kegyelmet el nem fogadó ember önmagát illetően is hazugságban él, és képtelen arra, hogy egyéni élete, vagy a körülte zajló élet dolgaiban igazságosságra törekedjen. Ez nemcsak sajnálatos, hanem veszélyes állapot is, mert ha a magát Krisztushoz tartozónak, hívőnek valló ember életéből hiányzik az ismertetőjel, a szeretet, az egyház nem tölti be küldetését, ezért szolgálata elveszti hitelét. Tartsuk azért szívünkben mindig, és életünk bizonyságtételével adjuk tovább Megváltónk szeretetét, hogy általunk is dicsőíttessen Isten szent neve.

A kegyelem kegyességre, megszentelődő életre is nevel. A kegyesség Istennel való örvendező hálás közösséget, Isten szolgálatára szentelt életet jelent. Örömet afölött, hogy Krisztus megváltott, és Isten országának egy paránya már a szívemben van.

A kegyelem nevelő hatalmát megerősíti még az a hitbeli örömünk, hogy „reménységgel várjuk a mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését." Karácsonyi örömünket örök örömmé akarja tenni Isten azzal, hogy ő Jézusban átviszi megváltottait a halál szakadékán keresztül is az örökkévalóságba. Várjuk Krisztust, aki karácsonykor az emberi testet magára öltve, Úr lévén lett szolgává, s aki amikor újra eljön, megjelenik dicsőségben.

Kérjük Őt most is alázatos szívvel:
Szülj újjá, értünk ma született
Jézusunk, a te Lelkeddel
Ezen a néked szenteltetett
Ünnepnapon s kegyelmeddel
Úgy igazgass és bírj bennünket,
Hogy nyomdokig követhessük,
És e mi földi életünket
Mennyeivel cserélhessük. Ámen 323. dics. 6. vers

Örökkévaló Isten, mennyei Édesatyánk, hálát adunk neked, hogy szent Fiadat elküldted erre a világra, és általa megváltottál minket, bűn erdejében bolyongó gyermekeidet. Hálát adunk, hogy az ő testet öltésének az ünnepén újra hallhatjuk Igédet, hogy jobban megismer-

jük üdvözítő szereteted mélységeit. Köszönjük, hogy megszólítottál minket, és kérünk segíts úgy élni, hogy életünk minden napja legyen bizonyságtétellé arról, hogy megváltó kegyelmedet megértettük, és szerető szívű áldott gyermekeid szeretnénk lenni. Jó nekünk hogy te megszenteled örömeinket, és szabad nekünk mindennapjaink gondjait kitárni előtted, tőled bátorítást, vigasztalást és útmutatást kapni. Kérünk, tartsd meg szívünkben a karácsonyi evangélium örömét, és add, hogy a világ útvesztőibe sodródva is abból tudjunk hitet, erőt és reménységet meríteni. Köszönjük, hogy te üdvözítő kegyelmeddel, atyai szereteteddel azért öleled át az életünket, hogy embertársainkkal való szép együttélésre, józanságra, és hozzánk hajló szereteted tovább-adására nevelj bennünket. Kérünk, hogy kegyelmeddel és Szentlelkeddel formáld családjainkat is szeretetközösséggé, hogy egymás terhét hordozva tudjuk gyógyítgatni egymás életét. Add a gyászolóknak is azt a kegyelmet, hogy hit által lássák eltávozott szeretteiket a Krisztusban megváltottak, és örök örömre érkezettek seregében. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 323. dics.

Az Úr hűsége

Az év utolsó vasárnapja

Főének: 280. dics. Igeolvasás: Ézsaiás 63, 7- 16

Az ÚR hűségét magasztalom, az ÚR tetteit dicsérem: mindazt, amit az ÚR tett értünk, sok jótéteményét Izráel háza iránt, mert irgalmasan bánt velünk, nagyon hűségesen. Mert ezt mondta: Mégiscsak az én népem ez, fiaim, nem tudnak meghazudtolni. Ezért szabadította ki őket minden nyomorúságukból. Nem követ vagy angyal, hanem ő maga szabadította meg őket: szeretetével és könyörületével ő váltotta meg őket. Felkarolta és hordozta őket ősidőktől fogva. Ők azonban engedetlenek voltak, és megszomorították szent lelkét. Ezért ellenségükké vált, és harcolt ellenük. De visszaemlékezett népe a régi időkre, Mózesre: Hol van, aki a tengerből kihozta nyájának pásztorát? Hol van, aki belé öntötte szent lelkét? Hol van, aki dicső karjával megragadta Mózes jobb kezét? Kettéhasította előttük a vizet, örök nevet szerezve magának. Átvezette őket a mély tengeren, mint a lovat a pusztán; meg sem botlottak. Mint mikor a

jószág pihenni tér a völgybe, úgy pihentette meg őket az ÚR lelke. Így terelgetted népedet, dicső nevet szerezve magadnak. Tekints le az égből, nézz le szent és dicső hajlékodból: Hol van féltő szereteted és hatalmad? Szíved megindulása és irgalmad miért marad távol tőlem? Hiszen te vagy a mi atyánk, Ábrahám nem ismer bennünket, Izráel nem törődik velünk. URam, te vagy a mi atyánk, ősidőktől fogva megváltónknak nevezünk.

Atya, Fiú, Szentlélek, Szentháromság egy örök igaz Isten, gyermeki hálaadással magasztalunk téged, megtartó jóságodért, azért az ajándékért, hogy engedted megérnünk ennek a végéhez közeledő évnek az utolsó vasárnapját is. Megköszönjük jó Atyánk, hogy ezen az elmúló éven is kegyelmes szereteted vezetett bennünket, és olyan sokféleképpen megmutattad, hogy az örömök tőled vannak, a bajokban te vigasztalsz, te vagy az Ura ennek a teremtett világmindenségnek és kis életünknek csak az ad értelmet, hogy eljöttél hozzánk üdvözítő szeretettel az Úr Jézus Krisztusban. Megköszönjük Atyánk, hogy az elmúlt ünnepnapokon újra hangzott az örömhír a te szabadító szeretetedről, a Megváltóról, akit elküldtél hozzánk, hogy megváltott gyermekeiddé lehessünk. Megköszönjük, hogy hívogattál kegyelmed asztalához is, és vehettük a bűnbocsánat és az élet áldott ígéretét. Megköszönjük, hogy miközben peregnek a percek, múlik az idő, a te kegyelmed megmarad mindörökké. Könyörgünk, vésd szívünkbe kegyelmed üzenetét, hogy atyai szeretetedet Igéden keresztül megérezzük, és hálás gyermeki engedelmességgel úgy adjuk oda szívünket atyai kezedbe, hogy egész életünk neved magasztalásává legyen. Így áldd meg életünket, maradj velünk kegyelmeddel, Üdvözítőnk szent nevében kérünk. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 283. dics. 5. vers Alapige: Ézsaiás 63, 16

Hiszen te vagy a mi atyánk, Ábrahám nem ismer bennünket, Izrael nem törődik velünk. Uram, te vagy a mi atyánk, ősidőktől fogva megváltónknak nevezünk.

Kedves Testvéreim,

Amikor Isten ószövetségi népének az ajkáról ez az emlékező és emlékeztető sóhajtás elhangzott, ahogyan azt a most felolvasott igeversekben hallottuk, akkor az ószövetségi nép az élet nagy örömeinek és nagy szenvedéseinek a

határán élt. A nagy öröm az volt, hogy a hetven évig tartott fogság bilincse lehullott, és azok, akik nem olvadtak bele a babilóniai pogány néptengerbe, akik meg tudták tartani őseik hitbeli örökségét, hazamentek. Boldogok voltak, hogy az Ígéret földjén, az atyák országában vannak, de az örömkönnyeket hamar felváltották a szomorúság könnyei. Alig kezdték el a romok eltakarítását, akadályokba ütköztek. Az ősök egykori otthonának, ahonnan fogságba hurcolták őket, sok esetben már csak a romjai voltak. Ahol meg is volt az ősök otthona, abban már idegenek laktak. Körülvették őket rosszakaratú emberek. Áskálódások, a megértés hiánya és a nagy szegénység szenvedéssé tette az életüket.

Akik az idősebb testvérek közül átélték a második világháború borzalmait, akik átvészelték ugyan a háborút, de az egykori otthon részben vagy egészben, romokban hevert, azok megértik a fogságból hazaérkező foglyok nehéz helyzetét. A háború után a mi hazánkban is sok volt a gyász, mert a katonák egy része életét vesztette, az elhurcoltak közül is sokan idegen ország ismeretlen helyen levő tömegsírjaiban pihennek. A babiloni fogságból hazatérők nemcsak azokat gyászolták, akik idegenben haltak meg, hanem sok olyan családtagot, rokont is, akik mint a fogságba hurcoltaknak a második, vagy harmadik nemzedéke, már Babilóniában születtek, és elvesztették őseik nyelvi és hitbeli örökségét is. Az atyák hazájába is sok idegent telepítettek a megszállók, pogányokat, akik a hazatértekhez ellenségesen viszonyultak. Amikor ilyen nehéz körülmények közt próbálták a romokat eltakarítani, valamilyen egyszerű otthont építeni, Jeruzsálem kőfalainak a réseit rendbe szedni, majd az ősök romos templomát újjáépíteni, és ez lépten-nyomon akadályokba ütközött, akkor sóhajtottak úgy, ahogyan a felolvasott igeversben hallottuk. Küzdelmeik közt visszaemlékeztek atyáik régi történelmére, hogy Isten mennyi vészen vezette keresztül őket a régi időkben. Amint az igeolvasásban hallottuk, ebben az emlékezésben lejátszódott előttük a letűnt századok, sőt közel egy évezred sok-sok vészterhes eseménye; az egyiptomi szolgaság, Isten szabadítása, jelek és csodák, majd a tenger vizének a megnyitása. Isten mindezeken keresztül megsegítette, vezette, táplálta őket. Emlegették Isten Ábrahámmal kötött szövetségét, Mózes elhívását, amikor őt Isten megszólította az égő csipkebokorból, pedig negyven évvel azelőtt Mózes maga is menekült emberként került Midián pusztájára és lett pásztorrá. Isten akkor Mózesen keresztül mutatta meg szabadító hatalmát és könyörülő jóságát. A népnek ebben a múltba visszatekintésében és sóhajtozásában ott volt egy kicsit a szomorúság is, hogy akkor megmutatta Isten szabadító akaratát, és elhangzott ajkukon a könyörgés is; Uram ne hagyj bennünket most se magunkra. Így van ez testvéreim Isten népének az életében mindig. Emberi életünkben vannak hullámhegyek, de mély hullámvölgyek is, és ki az közülünk, aki nem ismerné a maga életének a mély völgyeit és keresztjeit. Nekünk is jó reménységgel nézni gyermekeinkre, a fiatal nemzedékre, jó hálaadással megköszönni

Istennek, hogy sok bizonytalanságunk közepette hangzik gyülekezeteinkben Istennek az Igéje. Mégis mennyi sokféle bizonytalanság, veszélyeztetettség és ezek miatt való szomorúság van sokszor a mi lelkünkben is. Ebben a gyülekezetben is valószínűleg nem sokan vannak, talán csak a legfiatalabbak, akik nem szorongva néznek a jövő felé. Mindenkinek megvan a maga életterhe, talán reménységgel hordozott betegsége, vagy szorongás szeretteink valamelyikének megoldatlan problémája, vagy betegsége miatt. De jól van ez így, mert akik szeretik egymást, egymás terhének a hordozása által mutatják meg szeretetüket. Ha a körülöttünk levő világnak az eseményeire tekintünk, hol itt, hol ott ropognak a fegyverek, vagy hazulról reménységgel elinduló emberek esnek útközben áldozatul lelkiismeretlen embertársak gonoszságának, telhetetlenségének. Ha arra gondolunk, hogy az Isten nélküli életnek ez a lelkisége azt a veszedelmet hordozza magában, hogy megszűnik a létbiztonság, mert az ember már elfelejtette Isten Igéjét, szeresd felebarátodat, mint önmagadat, emberileg olyan nagyon érthető, hogy ott van szívünkben a kérdés, mit hoz a holnap a jövendő?

Istennek ószövetségi gyülekezete, mint Igénkben hallottuk a nehéz időkben visszaemlékezett Istennek a régi időkben véghezvitt hatalmas tetteire, szabadító szeretetére. Nekünk is jó visszanézni a letűnt évszázadokba, sőt évezredekbe is. Nekünk is vannak emlékeink, hogyan szabadított ki bennünket Isten háborúk viharaiból, fogságokból, szorongatott helyzetekből. Mi már nem csak történelmi helyzetünkből való szabadulásokra, fogságok bilincseiből való szabadulásra gondolhatunk, ha Isten szabadító tetteire emlékezünk. Hiszen Isten minket már nemcsak ilyen, vagy olyan fogságból szorongatottságból szabadított meg, hanem szabad visszaemlékezni arra, amire Isten az elmúlt karácsonyi ünnepekben emlékeztetett, hogy milyen nagy mélységbe hajolt le hozzánk Jézus Krisztusban Isten üdvözítő kegyelme.

Az ószövetség népe hálával emlékezett vissza arra, hogy Isten a föld népei közül egy emberhez hajolt le, ez az egy ember Ábrahám volt, akivel szövetséget kötött, és akinek megígérte, hogy az ő magvában meg fogja áldani a föld minden népét. És ha Isten mégis hozott rájuk veszedelmeket is, ezt éppen azért tette, mert népe elfordult tőle. A babilóniai fogság is az Isten iránti hűtlenség és engedetlenség büntetése volt. Amikor Isten valamiért megbüntette őket, akkor mindig a régmúlt idők boldogságát és békességét emlegették. Ilyenkor mindig ott melengették szívükben Istennek régi ígéreteit, és azt, hogy nemzedékről nemzedékre tart az ő hűsége, tehát Isten nem hagyja el az övéit a vészterhes időkben sem. Isten sokszor megdöbbentő eseményekkel emlékeztet minket is, hogy nem mi vagyunk ennek a világnak az urai. Mi a saját életünket se tudjuk megtartani, de belecsendül életünkbe az ő Igéje, hogy szabad minden gondunkat rávetni és az ő Jézus Krisztusban elkészített szabadítását hálaadással elfogadni.

Az ószövetségi gyülekezet ajkán még nagyon ritkán hangzott el Isten felé ez a szó: Atyánk. Ézsaiás próféta felolvasott versében már elhangzik ez az Isten felé forduló kiáltás: Atyánk. Ebben a megszólításban ott van Isten népének az a hitbeli reménysége, hogy Isten nemcsak a régi századokban hajolt le gondviselő, megsegítő szeretettel földön élő népéhez, hanem ma is. Isten megtartó jósága nem záródott le azzal, hogy népét kivezette az egyiptomi szolgaságból, hogy a pusztában a sziklából vizet fakasztott, amikor tikkadtak és a forró homok égette a talpukat, hanem kenyérrel, mannával és hússal is táplálta vándorló népét. A felolvasott igeversben nem az hangzik, hogy te Atyánk voltál, hanem az, hogy te Atyánk vagy. Isten éppen a Mózes elhívásakor véste mélyen Mózesnek a szívébe, hogy ő nem változik az idővel, atyai terveit nem befolyásolják a múló esztendők, ezért beszélt Isten önmagáról Mózesnek úgy, hogy ő az, aki mindig van. Ő, aki mindig van, aki Ura a világnak és Ura emberi életünknek, mindig le tud hajolni hozzánk, bajból szabadító, betegségből gyógyító megtartó szeretetével. Földi életünk tele van változásokkal Isten a múló idő során gyakorolja ítéletét is, kegyelmét is, de ő tegnap és ma és örökké ugyanaz marad.. Az ő szövetsége, Krisztusban hozzánk hajló szeretete átöleli mindazokat, akik Jézus Krisztust szívükbe zárták. Akik őt befogadták Isten gyermekeivé lettek, azokat semmiféle hatalma ennek a világnak nem szakíthatja el tőle. Az Igében hangzik az emlékeztetés, hogy hogyan kiáltott hozzá nehéz helyzetében az ószövetség népe: „Uram te vagy a mi Atyánk, ősidőktől fogva Megváltónknak nevezünk, fordulj szolgáidhoz örökséged törzseihez. Ekkor hangzott el ez a kiáltás is a próféta ajkán: Bárcsak megszakítanád az eget és leszállanál”. Ezekben a mondatokban az van kifejezve, hogy Isten népe szívében hordozza Istennek egykori hűséges szolgáit, követeit, és hálaadással emlékezik meg róluk, de reménységünket nem ezekbe az egykori hű követekbe, hanem Istenbe vetjük. Ezekben a szavakban az a hit is kifejeződik, hogy azok, akik valamikor itt éltek, talán évszázadokkal, vagy évezredekkel ezelőtt, azok nem szabadítanak meg bennünket semmiféle nyomorúságunkból, mert nem urai az életünknek. Áldott dolog, hogy az Igén keresztül sokmindent tudunk Isten világának a titkairól, de nem látunk, nem tudunk mindent. Itt sokmindent valóban tükör által homályosan látunk, míg el nem jön a színről színre látásnak az ideje. A Szentírásból, különösen a gazdag és a Lázár példázatos történetéből tudjuk, hogy a mennyei világ össze van kötve ezzel a mi földi világunkkal. A példázatbeli gazdag, amikor nem Isten szíve szerint leélt földi életének a következményeit látta, amikor meghalt, azt kérte Ábrahámtól, hogy küldhessen üzenetet földön élő testvéreinek, hogy másképpen töltsék a földi életidőt, hogy a földi élet után ne kelljen szenvedniük. Hogy a holtak és az élők között nem szakad el minden szál, azt a Szentírásból tudjuk, de a lehetőségek apró részleteit nem ismerjük. Azt tudjuk az Igéből, hogy a földi létből

kiszakadó ember az Istentől kapott drága élet folyamatosságaként tud a földön élő hozzátartozókról akkor is, amikor már nincs többé itt ezen a világon. Az életből eltávozott tud az itt lévőkről, de nincs hatalma belenyúlni az életükbe, kapcsolatot tartani velük. Ezért sóhajt az Igében, mintegy Isten szenvedő népének nevében a próféta, hogy „Ábrahám nem ismer minket, Izrael nem törődik velünk. Ők már évszázadokkal ezelőtt éltek, nem tudnak minket megszabadítani, megváltani. Ezért kiált Istenhez, aki mind a földi, mind a földöntúli világot a kezében tartja. Most, amikor múló életidőnknek egy mezsgyéjéhez, ennek az évnek utolsó napjához közeledünk, és közben megoldatlan problémáink vannak, jó nekünk is gyermeki reménységgel Istenhez kiáltani. Ő már meg is cselekedte azt, amiért a próféta könyörgött: „Bárcsak szétszakítanád az eget és leszállnál. Jézus Krisztusban már leszállt a földre. Ezért szabad nekünk a múló idő sodrában is gyermeki hálaadással visszapillantani Isten sokféle bajból való szabadítására, és ezért szabad nekünk rá tekinteni, aki volt, aki van, és aki Jézusban még egyszer eljön, hogy ezt a teremtett mindenséget újjáteremtse. Ő volt velünk életünk eddigi küzdelmeiben, ő marad velünk most is ebben a sokféleképpen bizonytalan és ingatag világban, és ő marad velünk akkor is, amikor kilépünk ebből a világból és megváltottait megajándékozza megváltó életének és halálának a gyümölcseivel. Ámen

Édesatyánk megköszönjük néked, hogy irgalmas szereteted evangéliuma ebben a templomi csöndességben újra hangzott köztünk. Jó volt nekünk itt együtt lenni gyermekeidnek ebben a gyülekezetében és jó volt eddigi életutunkra visszapillantva hálás szívvel emlékezni mind arra, amit az esztendőnek ezen az utolsó vasárnapján is szívünkbe véstél Igéden keresztül, hogy te vagy életünk örök Ura, és te mindörökké Atyánk maradsz. Hálát adunk, hogy ebben a végéhez közeledő esztendőben is sokszor és sokféleképpen tapasztaltuk meg gondviselő jóságodat, könnyet felszárító szeretetedet és előttünk az örökkévalóság távlatait megnyitó kegyelmedet. Megköszönjük, hogy ezt a világot nemcsak megteremtetted, hanem megtartó jóságodat akkor is megújítod életünkön, amikor sokféleképpen nyilvánvalóvá válik, hogy mi nem vagyunk méltók atyai jóságodra, és az áldott útról, amelyen Igéddel vezetni akarsz, sokszor letérünk. Kérünk Atyánk, munkálkodj bennünk Igéddel és vezess Szentlelkeddel, hogy ne sodorhasson bennünket a világ, ne formálhassa érzéseinket, gondolatainkat a hazugság fejedelme, hanem naponta tapasztalhassuk meg a te Szentlelked életünket újjáteremtő hatalmát. Köszönjük, hogy Jézus Krisztusban egeidet átszakítva hozzánk jöttél, és kérünk,

segíts hogy ő ne csak ünnepi vendégünk, hanem életünk örök életre vezető Ura, megtartója és megszentelője legyen. Köszönjük, hogy az ő üdvözítő szeretetétől semmiféle hatalma ennek a világnak nem szakíthat el minket. Kérünk Atyánk, gyógyítgassad betegeinket, betegségeinket, vigasztald a gyászolókat a Krisztusban készített élet örömének az evangéliumával, és áldásod kísérje minden napunkat, minden munkánkat. Megváltónk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Záróének: 200. dics.

A mélységből kiáltok hozzád Uram

Az év utolsó estéjén

Főének: 281. dics. Igeolvasás: Zsoltárok 130

Zarándokének. A mélységből kiáltok hozzád, URam! Uram, halld meg szavamat, füled legyen figyelmes könyörgő szavamra! Ha a bűnöket számon tartod, URam, Uram, ki marad meg akkor? De nálad van a bocsánat, ezért félnek téged. Várom az URat, várja a lelkem, és bízom ígéretében. Lelkem várja az Urat, jobban, mint az őrök a reggelt, mint az őrök a reggelt. Bízzál, Izráel, az ÚRban, mert az ÚRnál van a kegyelem, és gazdag ő, meg tud váltani. ... Meg is váltja Izráelt minden bűnéből.

Örökkévaló Isten hálát adunk néked, hogy a te Igéd ma újra hangzik széles e világon. Hálát adunk, hogy újra kijelented üdvözítő akaratodat, és újra elmondod sokszor engedetlen gyermekeidnek, hogy ebben a világban, amely egyszer elmúlik, soha nem múlik el a te atyai jóságod, gondviselő szereteted. Hálát adunk néked, hogy a te akaratod az élet és a békesség. Sokszor sóhajok szakadnak szívünkből, megfáradunk, elkeseredünk, és ilyenkor megfáradt lélekkel még azt a panaszos mondatot is kiejtjük halkan, hogy ez már nem is élet. Kérünk Atyánk, bocsásd meg az ilyen gyarlóságainkat is. Hálaadással köszönjük meg néked életünk múló éveit, mert tudjuk, hogy minden jó adomány tőled származik. A te ajándékod ez a most újra elkészített alkalom, hogy gyermekeidként lehetünk együtt Igéd körül. Jó visszaemlékezve hálaadással megköszönni mindent, amivel ebben az esztendőben is megaján-

dékoztál. Hálát adunk, hogy a végéhez közeledő esztendő minden napján megújítottad rajtunk gondviselésedet és megtartottad életünket. Köszönjük, hogy ezt akkor is megtapasztaljuk, amikor gondok, terhek nehezednek ránk. Akkor is, amikor kétségek vesznek körül és a kísértés mindig közel van. Jó tudni, hogy te hatalmas Ura vagy a világnak és a mi kis életünknek. Kérünk tedd áldottá most is szívünkben Igédet. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 370. dics. 3. vers Alapige: Zsoltárok 130, 7

Bízzál Izráel az Úrban, mert az Úrnál van a kegyelem, és gazdag ő, meg tud váltani.

Kedves Testvéreim,

Amikor most a templomban Isten Igéje körül elcsendesedünk, egy kicsit szomorúság tölti meg szívünket. Lehetetlen ilyenkor nem gondolni arra, hogy a végéhez érő esztendővel a magunk életének egy darabját is temetjük. Amikor így egy év vége felé visszapillantunk, tudatosítjuk, hogy ebből a nem sok esztendőből, amely olyan gyorsan elszáll, mintha repülnénk, egy újra elmúlik. Senki közülünk nem tudja, mennyi van még hátra. Mi csak annyit tudunk számon tartani, hogy egy esztendő visszahozhatatlanul elmúlik. Vannak talán itt testvérek, akik, mint kedves énekünkben énekeljük, boldog örömmel tudnak visszapillantani a letűnő esztendőre. Vannak testvérek, akik örömmel gondolnak mindenre, amiben előre haladtak. A fiatalok örülnek testi, lelki, szellemi gyarapodásuknak, növekedésüknek. Boldognak érzik magukat, akiknek a reménysége valóra vált és nem kellett könnyeiket hullatni. De vannak itt közöttünk testvérek, akik úgy érzik, hogy életük egén sűrűsödnek a felhők, hogy a test valamelyik részén gyakran előjönnek a fájdalmak. Minde- zek szelíd jeladások arra, hogy nincs itt örök hazánk. Az Igén keresztül most arra emlékeztet bennünket Isten, hogy az idő nem múlik el fölöttünk nyomtalanul. Nemcsak úgy nem múlik el nyomtalanul, hogy mi azért emlékezünk sok mindenre, ami megtörtént velünk, és emlékezünk sok mindenkire, akik az életük egy darabját jelentették és már nincsenek itt velünk, hanem úgy sem múlik el fölöttünk nyomtalanul az idő, hogy Isten mindnyájunknak az életét számon tartja. Az Igében halljuk ezt a kemény mondatot: „Ha a bűnöket számon tartod, Uram, Uram ki marad meg akkor?” Ez a szó „bűn” gyökerében azt jelenti: engedetlenség Isten iránt, oda nem figyelés Istenre. Minden más bajnak, ami az életünkben van minden szenvedésnek, minden könnynek, magának annak a ténynek, hogy az esztendőink elmúlnak, és testünk porrá válik, mind-mind annak a következménye, hogy az

ember nem figyelt oda komolyan az Istenre. Ez az Istenre nem figyelés megkezdődött már az Édenben, amikor az ember nem arra figyelt, amit Isten mondott, hanem arra, amit a hazugság fejedelme mondott, és annak engedelmeskedett. Hadd világítson Isten Igéjének a fénye erre a végéhez érő esztendőre úgy, hogy magunkba szállva adjunk feleletet, mi hogyan engedelmeskedtünk Istennek, hűségesen odafigyeltünk-e arra minden lehetséges alkalommal, amit Igéjén keresztül itt ezen a helyen nekünk mondott?

Isten az időt arra adja mindnyájunknak, hogy az itt ránk váró feladatokat végezzük el. Akinek Isten életet és erőt ad, feladatokat is ad hozzá. Isten előtt nincs felesleges ember. Mindenkinek van valami küldetése, feladata, amit ott, azon a helyen, ahova Isten állított, mindnyájunknak el kell végezni. Téged nem pótolhat senki a családban testvérem, mint édesanyát, édesapát, hitvest, vagy testvért. Te ott ahol élsz, Isten drága ajándéka vagy, hogy légy áldássá a körülötted élőknek. Mindnyájan azért kaptuk ezt az életet, hogy míg időnk tart minden feladatunkat Istenre figyelő hűséges emberekként végezzük el. Ilyen életet élve legyen a szívünk tele hálaadással, reménységgel, szeretettel, hogy tudjuk Krisztus szeretetét a magunk környezetében tovább adni. Szükség van erre, mert áldott feladat arra vigyázni, hogy a mi gonoszságunk, rosszakaratunk, szeretetlenségünk úgy legyen eltemetve, hogy szavaink, tetteink, viselkedésünk miatt ne legyen senkinek szomorúság a szívében, hanem inkább öröm és hálaadás a tőlünk kapott jóakaratért és szeretetért. Különös gyöngédséggel és szeretettel kell gondolnunk arra, hogy a hozzánk tartozók körében a megfáradtaknak, az esztendők terhét hordozóknak, özvegyeknek, vagy árváknak ne legyen soha miattunk könnyes a kenyere, tépett az élete.

Mindig hordozzuk szívünkben Istennek az egyéni, családi és a közösségi életre vonatkozó parancsát, amelyek között különösen fontosak: Szeresd az Istent, szeresd felebarátodat, és míg időnk van, cselekedjük a jót mindenkivel, különösen azokkal, akikkel együtt hallgatjuk Isten Igéjét. Egy ilyen Isten akarata szerint töltött földi élet után lesz áldott dolog megérkezni az Atya hajlékába, ahol Krisztus megváltottainak helyet készített. Az Istenre nem figyelésnek, az iránta való engedetlenségnek a következménye a sok kemény szó az embertársak felé, a sok háborúság sokszor azok között is, akiknek áldott küldetése lenne, hogy szeretettel gyógyítgassák egymás életét. Az ilyen lelkületű emberek mellett gyötrelem és szenvedés az élet.

Isten mindent megtett annak az érdekében, hogy mi ráfigyelő engedelmes és az ő szeretetét embertársaink felé is tovább-adó emberekké lehessünk. Életet adott, hogy lássuk ezt az ő eredetileg jónak és szépnek teremtett világát, amelyben éppen az ember bűne miatt van benne az enyészet. De a Krisztusban új teremtéssé váló ember már ebben az enyésző, rothadandóság rabságában vergődő világban is kezdi élni azt az újat, szépet és mást, ami teljességre csak

akkor jut, amikor Isten országa nemcsak mustármagként lesz jelen ebben a világban, Isten megváltott gyermekeinek az életében. Nagy ajándéka Istennek, hogy van szemünk és látjuk Istennek csodálatos világát és szeretteink arcát, akikkel jó együtt vívni a nemes harcot. Isten meg- ajándékozott a hallás ajándékával is és így nemcsak olvasni, hanem hallgatni is tudjuk a minket szerető, szép életre segíteni akaró mennyei Atyánk Igéjét. Megajándékozott a beszéd képességével, ki tudjuk önteni egymás előtt is szívünket, de kérésünket, örömünket, vagy bánatunkat el tudjuk mondani Istennek is imádságainkban. Isten megajándékozott értelemmel is, kezekkel és lábakkal is, hogy ne csak halljuk, hanem megértsük és cselekedjük is Isten akaratát. Fiataljaink a konfirmációkor azért kapnak a gyülekezettől, vagy szeretteiktől Bibliát, hogy legyen az minden családban a napi munka után Istennek szentelt esti csöndességben mindnyájunknak lelki tápláléka, hogy legyen az minden hitben élő ember számára, mint Isten Lelke által ihletett szerelmes levél, kedvessé, amit jó naponta kezünkbe venni és olvasgatni. Mielőtt azzal mentegetnénk magunkat, hogy nekünk nincs időnk Bibliát olvasni, mert örök sietés az életünk, akkor kérdezzük meg magunktól; kitől kaptuk az időt, kitől kaptuk az életet? Legyen időnk minden nap az Istentől kapott időből néhány percet Isten előtti elcsöndesedésre és mieinkkel való szeretetközösségre fordítani. Mi se magunknak, se az időnek nem vagyunk urai. Azt is, mint mindent, sáfárkodásra kaptuk Istentől, hogy éljünk vele Isten dicsőségére és embertársaink javára.

Az Igében Isten arra is emlékeztet minket, hogy amikor eljön az idő, mindnyájunknak számot kell adni sáfárkodásunkról. Próbáljunk számot vetni magunkkal hány alkalmat készített Isten ebben a gyülekezetben is, hogy megszólítson, hogy utat mutasson, hogy vigasztaljon, hogy örök Igéjével átölelje az életünket. Mindenki élt ezekkel az Istentől készített alkalmakkal hálaadással? Ha mindezeket számba vesszük, észrevesszük, sokat mulasztottunk, sokat nem tettünk meg, amit megtehettünk volna. Isten mindezekre azt mondja, hogy ő ezeket számon tartja. Sötét világban élünk, szükség van Isten Igéje világosságára. A Zsoltárok könyvéből ismerjük ezt a mondatot is: „Lábaimnak szövétneke a te Igéd.” Az előttünk levő életutat Isten Igéje mindig megvilágítja. Az idősebb testvérek még emlékeznek talán a régi egyszerű kis lámpásokra, amelyben egy olajmécses, vagy gyertya világított. Őszi, téli estéken olyan jó volt fényt gyújtani a lámpásban és elmenni egy-egy kedves rokonhoz, vagy szomszédhoz. Községeinkben az őszi, téli ködös, sáros, fagyos estéken nagy ajándék volt, ha a lámpás megvilágította előttünk az utat, hisz a következő lépést mindig annak a fényénél tudtuk megtenni. Jó volt ezeken az esti családi találkozókon egymás hite, egymás szeretete által erősödni, épülni.

Isten azonban nemcsak arról beszél, hogy ő számonkéri tőlünk, hogyan éltünk a tőle kapott lelki, szellemi és anyagi javakkal, hanem arról is, hogy őnála

van a megbocsátás. Ez azért olyan nagyon áldott dolog, mert ha Isten csak annyit mondana, hogy ő számonkéri, hogyan sáfárkodtunk kapott javainkkal, akkor mulasztásaink miatt sokszor kétségbe esnénk. Hiszen Isten azt is mondja Igéjében, hogy aki tudna jót cselekedni, és nem cselekszi, bűne az annak. Az Ige tükrébe nézve rádöbbenünk, hogy ebben a vonatkozásban is sok mulasztásunk van. Nem mindig segítünk ott, ahol arra szükség lenne, még ott se mindig, amikor ezt kérték és várták is tőlünk. De Isten itt is ki akarja űzni a félelmet a szívünkből, amikor bűneinket megbocsátó szeretetéről beszél. Vigasztalás ez számunkra, mert azt jelenti, hogy míg élünk, míg dobog a szívünk, Isten kegyelmes szeretete napjainkhoz még napokat ad, addig még arra is kapunk időt, hogy gyarlóságainkat megbánjuk, mulasztásainkat jóvátegyük és a meghosszabbított kegyelmi időért is hálás gyermekei legyünk. Isten nem az ítélet ostorát csattogtatja fölöttünk, hanem türelmesen vár. Az őszintén megbánt mulasztásokat, a meggondolatlanul kiejtett sértő-sebző szavakat, az igazságtalanul, vagy szeretetlenül véghezvitt tetteket ő megbocsátja. Néhány nappal ezelőtt karácsonyt ünnepeltünk, és ő köztünk is hirdettette megbocsátó szeretetének az evangéliumát.

Mindnyájan szeretjük az örömet, és keressük az alkalmakat, amikor örülhetünk. Az év utolsó estéjén a hitben élő ember Isten megtartó jóságának örül. Kegyeletes szeretettel gondolunk azokra a szeretteinkre, akik már nincsenek itt velünk, és megköszönjük Istennek, hogy könnyeinket letörli, és sebeinket gyógyítgatja. Ő azért oszlatja el életünk felhőit, amelyek miatt néha nem érezzük Isten szeretetének ránk ragyogó napját, mert azt akarja, hogy sohase felejtsük el; ő nekünk szerető Édesatyánk. A hitben élő embernek a szívében még a gyászfátyol alatt is ott van az öröm, mert a gyászban is megvigasztal Megváltónk szava: „Aki hisz énbennem, ha meghal is él az.” Jó szívünkbe zárni örök vigasztalásként, hogy akár élünk, akár meghalunk, Isten örök életre megváltott gyermekei vagyunk. Isten gyermekének pedig minden oka megvan az örömre.

A 130. zsoltárban arról is szó van, hogy az emberek azért félik az Istent, mert ő megbocsátja bűneinket. Ez a félelem nem bajtól remegő félelmet, hanem Isten iránti szeretetteljes tiszteletet jelent. Mert Isten megbocsátása számunkra életet jelent. Ezért kell egész életünkkel Istent tisztelni. Aki Istent így szeretve tiszteli, az szereti és tiszteli a másik embert, a felebarátot is.

Ebben a zsoltárban szó van a várakozásról is. A hívő ember advent után is várja az Urat, és mindent, ami az ő ígérete szerint együtt jár az ő második adventjével. Ezért várjuk a fiúságot és testünknek a megváltását is. Ahogyan egyik kedves reggeli énekünkben énekeljük, várjuk az örök élet reggelét, mert a sátán magvetése, a bűn által elsötétített világban jó reménységgel várni arra a reggelre, amely után már nincs több éjszaka. Legyünk éjszakás világunkban Krisztus Urunk által őrhelyünkre állított őrök. Hazamenni az éjszakai szolgálatot teljesítő őrnek is jó, különösen ha tudja, hogy várnak rá otthon levő szeret-

tei. Isten kegyelme szentelje meg mindnyájunknak ezt az útban létét hazafelé. Köszönjük meg Istennek, hogy ő mindnyájunkat a hit útjára vezet. Így lesz ez a múló földi életidő, amelynek egy darabja ezzel az esztendővel már-már sírba száll, megszentelt emlékű darabjává életünknek. Ámen

Hálát adunk néked Atyánk, hogy kegyelemmel és szeretettel vezetsz bennünket földi életutunkon. Hálát adunk, hogy Igédben most is elmondtad, hogy te számon kéred, hogyan töltöttük a földi életidőt, amellyel megajándékoztál, és hogyan bántunk a lelki szellemi és anyagi javakkal, amelyeket sáfárkodásra helyeztél kezünkbe. Hálát adunk, hogy engedted megérni az esztendő utolsó napjának az estéjét is, és Igédben most is hangzott felénk a te továbbtartó kegyelmednek az üzenete. Köszönjük, hogy nem mondasz fölöttünk, méltatlan és gyarló földi gyermekeid fölött ítéletet, hanem azt munkálod, hogy a kegyelmedből kapott meghosszabbított életidővel hálaadással és hűséggel sáfárkodjunk. Kérünk, hogy segíts jóvátennünk mindent, amit rosszul, hűtlenül és igazságtalanul cselekedtünk. Jóvátehetetlen bűneinkért légy irgalmas hozzánk Jézus Krisztus áldozatáért. Megköszönünk néked mindent, amit életünk elmúló évében kaptunk. Köszönjük az örömöket, a bánatokban kapott vigasztalást és ezt a most elhangzott Igét is. Áldd meg életünket és maradj velünk kegyelmeddel Jézusért Krisztusért. Ámen

Záróének: 194. dics.

Ne félj és ne rettegj

Újév

Főének: 283. dics. Igeolvasás: Józsué 1, 1-8

Mózesnek, az ÚR szolgájának halála után ezt mondta az ÚR Józsuénak, Nún fiának, Mózes szolgájának: Az én szolgám, Mózes meghalt. Most azért indulj, kelj át itt a Jordánon, te és ez az egész nép arra a földre, amelyet én adok Izráel fiainak. Nektek adok minden helyet, ahová léptek, ahogyan megígértem Mózesnek. A pusztától és a Libánontól a nagy folyamig, az Eufrátesz folyamig, nyugat felé pedig a nagy tengerig a ti területetek lesz a hettiták egész országa. Senki sem állhat ellened egész életedben. Veled leszek, ahogy Mózessel is vele voltam. Nem maradok el tőled, nem hagylak el. Légy erős és bátor, mert te teszed ezt a népet annak az országnak az örökösévé, amelyről megesküdtem atyáiknak, hogy nekik adom. Csak légy igen bátor és erős, őrizd meg, és tartsd meg azt a törvényt, amelyet Mózes, az én szolgám parancsolt neked. Ne térj el tőle se jobbra, se balra, hogy boldogulj mindenütt, amerre csak jársz. Ne hagyd abba ennek a törvénykönyvnek az olvasását, hanem tanulmányozd éjjel-nappal, őrizd meg, és tartsd meg mindazt, ami ebben meg van írva. Akkor sikerrel jársz utadon, és boldogulsz.

Örök Isten, kinek esztendők nincsenek létedben, hálaadással magasztaljuk szent nevedet, hogy megtartottad életünket az elmúlt esztendőben és ajándékozó jóvoltodból megérhettük az újév első napját. Hálát adunk néked jó Atyánk, hogy miközben peregnek múló életünknek a napjai, te áldott csöndességet készítesz, és most az esztendőnek ezen az első napján, örök élet kenyere után vágyakozó gyermekeidnek Igédben adod édesatyai útmutatásodat, reménységet adó biztatásodat. Édesatyánk, a te atyai jóságod eltakarja előttünk a jövendőt, nem tudjuk, mi vár ránk ebben a kegyelmedből megért újesztendőben, kérünk légy velünk őriző jóságoddal, gondviselő szereteteddel. Kérünk segíts, hogy az időnek ennél a mezsgyéjénél tudjuk letenni a múlt gondjait, szomorúságait. Add Igédben vigasztalásodat, hogy te továbbra is velünk maradsz, erőt adsz tennivalóink végzéséhez, örömeinket megáldod, szomorúságainkat, betegségeinket gyógyítgatod. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehird. előtti ének: Hozzád jövünk Uram Alapige: Józsué 1, 9
Énekgyűjtemény 108. oldal

Megparancsoltam neked, hogy légy bátor és erős. Ne félj és ne rettegj, mert veled van Istened az Úr, mindenütt, amerre csak jársz.

Kedves Testvéreim,

Isten Igéjének ez a fejezete, amelyből egy néhány verset hallottunk, olyan, mint egy pillanatfelvétel az ószövetségi gyülekezetnek egy nagyon nevezetes, nagyon fontos életszakaszáról. Az Igének ez a pillanatfelvétele akkor történt, amikor az ószövetségi gyülekezet a negyvenévi pusztai vándorlás után már megérkezett az Ígéret földjére. Mögöttük ott volt a pusztai vándorlás sok keserve, ott volt Isten negyven évvel azelőtti csodáinak sora, mert a fáraó nem akarta elengedni Izrael népét Egyiptomból, ott volt annak az emléke, hogy a vándorlás folyamán sokszor és sokféleképpen volt telve szívük ellenségeskedéssel, zúgolódással és lázadozással. Mindezeken kívül ott volt szívükben a gyász, mert Mózes, aki addig vezette a gyülekezetet, aki áldott eszköz volt Isten kezében, már letette a vezetésnek a gondját. Felment még a Moáb síkságáról a Nebó hegyére, a Piszga csúcsára, amely Jerikóval szemben van, Isten megmutatta neki nemcsak a szép pálmák városát, Jerikót, hanem a csúcsról belátható tartományokat is. Isten azt is elmondta neki, hogy az a föld, amelyet a hegy tetejéről látott, az Ígéret földje, tehát az a föld, amelyet évszázadokkal azelőtt megígért az atyáknak; Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak. Mózes még megláthatta ezt a földet, de oda már nem mehetett be. Így érkezett el a nép, az Ígéret földjének egy kis darabját már megismerve, szívében kedves és szomorú emlékekkel is, és Mózesre emlékezve is a Jordán folyóhoz.

Ez a honfoglaló ószövetségi gyülekezet is átélte azt, hogy mennyire elmúlt a múlt. Nem tudunk visszamenni a tegnapba, nem tudjuk visszahozni a letűnt időt, a múltra már csak emlékezni tudunk. Nem tudjuk meg nem történtté tenni egykori rossz döntéseinket, amelynek következményei veszélybe sodorhatnak. De azért a múlt mégsem halt meg. Nem halt meg, mert akik még itt vagyunk, még élünk, sokmindent magunkkal hozunk a múltból. Mindenki magával hozza eddigi életének az örömeit, a veszteségeknek az emlékeit is, a gondokat is a szorongásokat is amelyek betöltötték az életünket, megörvendeztették vagy megsebezték szívünket. Így volt ezzel az ószövetségi nép is, amikor elérkeztek az újabb nehéz feladatott jelentő Jordán folyóhoz. Akadályok, veszélyek álltak előttük, és ezért félelmek töltötték el szívüket.

A Mózes ötödik könyve Mózes halála történetének a leírásával fejeződik be. A Józsué könyve első soraiban Isten így szólítja meg Józsuét: „Mózes az én szolgám meghalt. Most azért indulj, kelj át a Jordánon, te és az egész nép arra a földre, amelyet én adok Izráel fiainak.” Isten, aki belelát mindenkinek a szívébe, ismerte Józsuét is. Tudta, hogy annak idején ő volt ennek a földnek egyik kikémlelője. Hűséges szolgája, jó munkatársa volt Mózesnek. A kémkedésből

visszatérve a vándorló nép táborába, ő volt az, aki reménységet, erősítő jó híreket mondott a többieknek. De amikor a Jordánhoz értek, az ő szívében is ott volt a szorongás: Hogy mehetünk át ezen a folyón, és hogy tudjuk legyőzni a sok akadályt, amely ezen az idegen, talán nagyon ellenséges földön vár ránk. Ilyen körülmények közt mondta neki Isten a biztató szavakat, amelyeket az Igében hallottunk: „Veled leszek, ahogyan Mózessel is vele voltam. Légy bátor és erős, mert te teszed ezt a népet ennek az országnak örökösévé, amelyről megesküdtem atyáiknak, hogy nekik adom." Tehát Józsuénak nem kell sajátmagára támaszkodnia, és azért lehet bátor és erős, mert Isten vele van, és soha nem távozik el tőle.

Most egy kicsit mi is úgy vagyunk, mint egykor a honfoglaló ószövetségi gyülekezet. Isten napokat ajándékozó jóvoltából mi is átléptük az ó és újesztendő közötti határon. És amikor mi is elindulunk az életünk új szakaszának az útjain, nincs köztünk talán senki sem, aki a jövő felé nézve ne hordana szívében szorongást, bizonytalanságot, félelmet. Ha ebben a gyülekezetben itt most mindenki elmondaná, hogy milyen reménységeket vagy félelmeket hozott magával életútján, amíg elérkeztünk az újévnek ehhez az órájához, és hogy mindazzal, amit eddigi életútjáról érkezve a szívében hordoz, milyen érzéssel, reménységgel, vagy szorongással néz a jövő felé, akkor tudnánk meg, mennyi sok akadály van itt mindenki előtt, aki komoly tervekkel indul most az ismeretlen jövő útjai felé. Sokszor már a gyermekek is szorongva indulnak el az iskola felé. Sokan gondolnak sóhajtozva az előttük álló nap valamelyik órájára, a leckére, amit nehéznek tartanak, amitől félnek. Sokszor halljuk egy-egy kedves gyermek ajkáról, néha még a tehetséges és szorgalmas iskolásoknak az őszinte vallomását is arról, hogy szeretne iskolába járni, de van egy tantárgy, amely megkeseríti az életét. Ha az a tantárgy nem lenne, öröm lenne iskolába járni. A fejlődő, növekedő gyermekek és a fiatalok életében aztán változnak a félelmet, vagy szorongást kiváltó okok, vagy körülmények. Az egyik kutatóintézet, amely az élet különböző területein élő, különböző életkorú emberek életérzését igyekszik kutatni, mert szeretné kitapogatni, milyen reménységek, örömök vagy bánatok, tervek, vagy a tervek és reménységek megvalósításának az akadályaival vívódnak sokszor a fiatalok, egy nagyobb fiatal csoport közt osztott ki ilyen vonatkozású kérdőíveket. Az íveket névtelenül kellett kitölteni, hogy a nevük megírása se akadályozza az őszinte kitárulkozást. Ezeknek a kérdőíveknek a kiértékelése után mutatkozott aztán meg, hogy a korunk fiataljairól alkotott sablonos vélemény, miszerint a fiatalok nagy többsége közönyös, hideg, gátlástalanul célratörő, üres és mélyebb érzésekre képtelen, nem felel meg a valóságnak. Kiderült, hogy az általánosítás itt is hamis, mert nagyon sok mély érzésű, egészséges célkitűzésű, és jövőjét széppé formálni akaró fiatal van ifjúságunk soraiban. Nagyon különös, hogy pl. a fiatal nemzedéknek szívében olyan irányban is figyelemre méltó szorongások vannak, hogy amikor elérkeznek az életnek ahhoz a szakaszához,

amikor már kezdi keresni a fiatal azt, akivel majd jó lenne összekötni az életét, sok fiatalnak a szívében ott van a lappangó gondolat, hogy az elképzelt társat nem fogja megtalálni. Ez különösen azoknak a fiataloknak az esetére jellemző, akik a hittől, az egyháztól távol állnak, vagy egykori kötődésük már elhidegült. Egyikük őszintén leírja, hogy szívében hord egy nevet, de úgy érzi, hogy az illetékesnek nem mondhatja meg, milyen álmai vannak vele kapcsolatban. Így aztán a reménytelenség szorongása teszi nehézzé az életét. Mások pedig reménykedve várják annak a szavát, akinek a nevét a szívükben hordozzák, de a remélt kitárulkozás nem történik meg. Pedig némely esetben a vágyak hátterében ott van a kölcsönösség sejtelme is. Nem mernek nyilatkozni. A félelem hátterében néha ott van az a gondolat, hogy a szülők ehhez nem járulnának hozzá, vagy egyenesen megtiltanák az egymáshoz közeledést. Így aztán marad a reménytelen visszahúzódás, az évekig tartó, életet nehézzé tevő szorongás. Sok ilyen akadályt jelentő Vörös tenger, vagy Jordán van néha már az egészen fiatalkorú emberek életében is. Azután jönnek az élet másfajta gondjai. Ránk nehezednek elvárások, amelyek túlhaladják erőnket. Sok embernek a környezetében élő embertársak teszik könnyessé a kenyerét, terheltté az életét. Vannak, akiknek ilyenféle sóhajtásokkal van tele az élete: Milyen más lenne az életem, ha hitvesemmel tudnék igazán szeretetben együtt élni. De ez a szeretetközösség már régen elhidegült. Sok mindenünk van, de hiányzik az egymás terhét ismerő, és szeretettel hordozó jóság, és az életet gyógyító gyöngédség. Az idő gyorsan elszáll, hamar eljönnek a napok, amikor kezdenek jelentkezni a test kopásából eredő fájások, és ezek teszik nehézzé munkálkodni akaró igyekezetünket. Szóval sok-sok akadály van életünk útján, amelyek közt szeretnénk a kitűzött, vagy remélt cél felé haladni. Milyen jó, milyen nagy áldás, amikor életünk bizonytalanságai és haladásunkat gátló élethelyzetünkben Isten nekünk is mondja: Ne félj, mert én veled vagyok, ne rettegj, mert én vagyok Istened. Nem hagylak el, sem el nem távozom tőled.

Ezzel az Istentől kapott megvigasztalódással induljunk testvéreim újesztendő napján az ismeretlen jövő felé. Még szerető szívű embertársak vigasztalása is meg tud erősíteni. Mennyivel jobban meg tud vigasztalni Isten, akitől az élet ajándékát kaptuk, aki tud napjainkhoz napokat, éveinkhez éveket adni. Ő ismeri örömeinket, hiszen azokat is tőle kaptuk. Ismeri sebeinket, de ő meg is tudja azokat gyógyítani. Ismeri a határt, amihez elérkeztünk, ismeri vágyainkat és reménységeinket, amelyek miatt sokszor szorongunk. Neki köszönjük meg most is atyai biztatását.

Az Igében azonban elhangzik még Istennek egy nagyon fontos emlékeztetése; „Ne hagyd abba a törvénykönyvnek az olvasását, tartsd meg mindazt, ami abban meg van írva. Akkor sikerrel jársz utadon és boldogulsz.” Ezzel ezt mondja Isten hazát kapott népének: Én megígértem néked, hogy nem hagylak el. Csak nagyon vigyázz, te el ne hagyj engem. Figyelj komolyan beszédemre, zárd szívedbe

Igémet, forgasd azt magadban éjjel és nappal. Ha nem akarod előkészíteni a saját ítéletedet, ha nem akarsz vesztedbe rohanni, akkor járj az én utamon. Mi, Isten újszövetségi gyülekezete már azt is tudjuk, hogy Józsué egyik ószövetségi előképe Jézus Krisztusnak. Még a nevük is egyforma, mert a héber Józsué név az újszövetségi Szentírás görög nyelvén így hangzik: Jézus. És ez a név azt jelenti: Isten a szabadító, Isten megszabadít. Mi az Isten törvénye alatt nem csak az ószövetségi törvényt, hanem mindenek előtt Krisztus törvényét, a szeretet parancsát értjük. Ő azért lett Isten létére emberré, hogy egész életével, tanításával, halálával és feltámadásával megmutassa; Ő, a testté lett Ige, szeret minket. Velünk marad földi életünkben, és mint a halál legyőzője velünk marad akkor is, amikor kilépünk ebből a világból. Ez a hitben élő ember egyetlenegy vigasztalása.

Imádkozzuk hittel: Urunk, újítsd meg szívünket. Világosítsd értelmünket.
Adj a jóra kegyelmet, vezérlő segedelmet.
Hogy új életet élhessünk, végre tehozzád mehessünk.
Szent Felségednek elébe, a boldogok seregébe. Ámen
281. dics. 5. vers

Megköszönjük néked kegyelmes Istenünk, hogy te örök Igédben most is megvigasztaltál minket, és az újesztendő ajándékozásával új reménységekkel indulhatunk, hogy cselekedjük a te akaratodat. Jó nekünk hallani Igédben, hogy te vagy az egyetlen változhatatlan valóság, akinek soha nem fogynak el esztendői, és aki földön élő gyermekeinek is tudsz adni éveket, és ha itt időnk lejár, országod teljességében örök életre várs. Hálát adunk vigasztalásodért, hogy te soha nem hagysz el bennünket, és könyörgünk, ne engedd, hogy szívünkben megfogyatkozzon a rád figyelő engedelmesség, és eltékozoljuk a Krisztusban nekünk is elkészített örökségünket. Hálát adunk, hogy te kegyelmesen megbocsátasz egymásnak is megbocsátó, és előtted is bűnbánattal leboruló gyermekeidnek, és kegyelmedből tiszta lappal indulhatunk tovább az ismeretlen jövő felé. Hálát adunk, hogy a titkok fátyolával letakart jövőből te annyit elmondtál nekünk, hogy bármi is történik világunkkal vagy velünk, te nem hagysz el bennünket, mindörökké velünk maradsz. Kérünk Atyánk, áldd meg anyaszentegyházadat, hogy itt hangzó Igéd legyen mindig fénnyé az előttünk levő útra, hogy ne legyünk tévelygő gyermekeid. Kérünk vigasztald a gyászolókat, adj erőt feladataink végzéséhez, és segíts, hogy tudjunk otthonainkban is, és odakint a világ sok kísértése között is egymás javára és neved dicsőségére élni. Jézusunk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Záróének: 195. dics.

Tesz-e velünk csodát az Úr?

Főének: 236. dicséret Igeolvasás: Jeremiás 21, 1-7

Ezt az igét mondta az ÚR Jeremiásnak, amikor Cidkijjá király elküldte hozzá Pashúrt, Malkijjá fiát és Cefanjá papot, Maaszéjá fiát, ezzel az üzenettel: Kérdezd meg ügyünkben az URat, mert Nebukadneccar, Babilónia királya háborút indított ellenünk! Vajon tesz-e velünk csodát az ÚR úgy, mint máskor, és elvonul-e ez tőlünk? Jeremiás így felelt nekik: Mondjátok meg Cidkijjának, hogy ezt mondta az ÚR, Izráel Istene: Én visszafordítok minden fegyvert a kezetekben, amivel a babilóniai király és a káldeusok ellen harcoltok, akik ostromolnak benneteket a várfalon kívül, és behozom őket a város közepébe.Mert én magam harcolok ellenetek kinyújtott kézzel és erős karral, lángoló haraggal és nagy felháborodással. Megverem e város lakóit, embert és állatot egyaránt: nagy dögvészben halnak meg. Azután pedig – így szól az ÚR – Cidkijját, Júda királyát, szolgáit és a népet, akik megmaradnak e városban a dögvész, a fegyver és az éhínség után, kezébe adom Nebukadneccar babilóniai királynak és ellenségeiknek, akik az életükre törnek. Kardélre hányja őket, nem szánja, nem kíméli, és nem irgalmaz nekik.

Csodálatosak a te tetteid, mindenható Isten, könyörülő Atyánk. Hálaadással csöndesedünk el szentséges színed előtt, hogy megköszönjük ezt a szent vasárnapot, amelyre eljuttattál. Hálát adunk az előtted való elcsöndesedés és Igéd hallgatásának az alkalmáért. Jó nekünk hogy az esztendőnek ezen az első vasárnapján atyai szód újra belecsendül ebbe a mi sokszor nyugtalan, agyonhajszolt és gondterhelt életünkbe. Hálát adunk, hogy az újesztendő első napjait kegyelmedből békességben tölthettük el, hogy ránk ragyog kegyelmed napja, és az idők változásai közben is megadod azt, amire szükségünk van. Hálát adunk, hogy most itt ebben a gyülekezetben újra adod a te üdvözítő szereteted örömhírét, hogy te azért veted szívünkbe az örök élet csiráját hordozó igemagot, hogy az kegyelmed harmathullása alatt csirát eresszen és gyümölcsöt teremjen életünkben. Bocsásd meg jó Atyánk, ha sokszor nem élünk hálaadással a tőled kapott idővel és úgy teszünk, mintha az idő is a mi kezünkben lenne, és nem tőled kapnánk azt drága ajándékként. Segíts jó Atyánk, hogy tudjuk Igédet kitárulkozó lélekkel hallgatni, akaratodat szívünkbe zárni és cselekedni. Urunk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Igehirdetés előtti ének : 25. zsoltár 2. vers Alapige: Jeremiás 21, 8

Ennek a népnek pedig mondd meg: Így szól az ÚR: Én most elétek adom az élet útját és a halál útját.

Kedves Testvéreim,

Isten Igéjének ez a most felolvasott mondata egy áldott távlatot tár elénk. Hiszen az örökkévaló Isten, akinek a kezében van az életünk, most azt mondja nekünk, hogy elénk adja az életnek az útját és a halálnak az útját. Aki naponta táplálkozik az élet kenyerével, Isten Igéjével az nagyon jól tudja, hogy a teremtés hajnalán az Éden kertjében más szavakkal ugyan, de ugyanezt mondta Isten az embernek. Isten teremtő művének befejezése után atyai örömmel mondta, hogy minden, amit teremtett nagyon jó. Isten ezzel a teremtett embert is megszólította, hogy szép életteret kapott, nem kell szűkölködnie, élhet hálaadással Isten szeretetének a gyümölcseivel. Isten csak egyetlen fának a gyümölcsétől tiltotta el az embert, amelyet a jó és gonosz tudása fájának nevezett. Isten azt is megmondta, hogy ennek a parancsnak a megszegésével az ember elindulna a halálnak az útján. Az embernek az igazi boldogsága hamar véget ért, mert Isten helyett a hitetőre hallgatott. A Szentírásból azt is tudjuk, hogy Isten nem akarta az embert ebben az elesett állapotban hagyni. Ezért készített egy értelem feletti csodálatos tervet, hogy a már halál útján elindult ember végső állomása mégse a halál, hanem az élet legyen. Ezt a tervet Isten úgy hajtotta végre, hogy elküldte a világra Jézus Krisztust, hogy az ördögnek a munkáját lerontsa és az elveszett embert megszabadítsa. Így lett a világnak és a benne élő elesett embernek karácsonya, húsvétja és pünkösdje. Jézus Krisztust, aki megváltó szeretettel jött, az övéi közül nagyon kevesen fogadták be. De ott van az apostoli bizonyságtételben az is, hogy azoknak, akik őt mégis befogadták hatalmat adott, hogy Isten gyermekeivé legyenek. Isten ezzel azt készítette el, hogy a Jézus Krisztust szívébe záró ember a halálon keresztül is életre érkezik. A földön élő ember életében tehát minden azon múlik, hogy hogyan tölti az Isten kegyelméből kapott időt. A földi élet Istennek az a nagy ajándéka, amelyben megajándékoz minket csodálatos lehetőségekkel, javakkal, de a legnagyobb jó ebben az Istentől kapott nagy ajándékcsomagban az örökkévalóságban folytatódó élet.

Az Igében hallott mondatot Isten egy uralkodónak mondta a prófétán keresztül, hogy mondja meg a sokszor engedetlenkedő népnek: „Én eléd adom az életnek az útját és a halálnak az útját”. Hogy megértsük, milyen történelmi helyzetben mondta ezt az üzenetet Isten a prófétán keresztül, tudnunk kell

azt, hogy ez az ószövetségi nép, amikor az Igének ez az üzenete hangzott igen szorongatott helyzetben volt, mert a szomszédos nagyhatalom, az akkori világverőként ismert babilóniai király, akit Nabukodonozornak hívtak óriási hadsereggel vette körül a várost. Már sokáig tartott a harc, és a nép kétségbe esett, mi lesz ennek a vége. A történelmi feljegyzések nyomán sokan tudták, hogy százhuszonkét évvel azelőtt volt már ilyen szorongatott helyzetben a város. Akkor az asszíriai birodalom királya vette őket körül hatalmas sereggel. A király követei átadták Jeruzsálemben levő királynak a gúnyos felszólítást, hogy adják meg magukat, mert nincs olyan isten, aki az ő kezéből meg tudná szabadítani a várost és a népet. Mikor a király ezt a gúnyos felszólító levelet megkapta kétségbe esett és Isten előtt leborulva Isten könyörülő jóságát kérte. És amikor emberileg már minden reménytelennek látszott Isten könyörült rajtuk. Úgy könyörült, hogy a nagy asszír seregben pestis járvány ütött ki, ami a sereget azonnali menekülésre késztette. A hadsereg tehát elvonult és megszűnt a halálos fenyegetettség. Ez a régi történet jutott eszébe a most veszélybe került királynak. A ma felolvasott Ige előtti fejezetben le van írva, hogy a nép nagyon elfordult Istentől és Isten Jeremiás prófétán keresztül emlékeztette a népet, hogyha nem térnek vissza Istenhez, nem élnek új életet, akkor jön Istennek a súlyos büntetése. Az mindig is úgy volt az emberiség történelmében, hogy az uralkodók környezetében voltak olyan emberek, tanácsadók, akik nagyon jól tudták, hogy mit szeretne hallani tőlük a szorult helyzetbe került uralkodó. Így aztán sokszor nem azt mondták, aminek a bekövetkeztét talán maguk is sejtették, hanem azt, ami tetszett az uralkodónak. Most is így történt ez, ezek a tanácsadók a hamis próféták azt mondták a királynak, hogy nincs semmi baj, össze kell fogni a szövetségesekkel és legyőzzük az ellenséget. De Isten Jeremiás prófétán keresztül intette a népet, hogyha nem térnek vissza Istenhez, Isten megbünteti őket. Jeremiás próféta ezt az eljövendő ítéletet még egy jelképes cselekedettel is kifejezte. Vett egy cserépkorsót, azt a földhöz vágta és ezt mondta, ahogyan összetört most ez a korsó, úgy fogja összetörni Isten ezt az engedetlen népet. A próféta egyre szomorúbban látta, hogy hiába hirdeti Isten üzenetét, a nép nem hallgat rá. Úgy érezte, hogy prófétai küldetésének nincs értelme. Emiatt a próféta elkeseredett, keserű szavakat mondott és szinte megátkozta a napot, amikor született. Aztán eljött az idő, amikor a nem kedvük szerint prófétáló Jeremiás prófétát nem akarták tovább hallgatni. Megfenyegették, megbüntették, bezárták. Amikor már igen nagy volt a veszély, és látta a király, hogy a hamis próféták próféciája nem teljesedik be, mert az ellenség győzelmet győzelemre arat, követeket küldött az azelőtt megvetett prófétához, hogy mondja meg nekik, mit tegyenek. Akkor mondta Isten Jeremiás prófétán keresztül azt az üzenetet, amit itt most a felolvasott hosszabb igeszakaszban hallottunk. Isten azt üzeni a népnek, hogyha nem térnek meg akkor az ellenség

kezébe adja őket. A nép azt kérdezte előzőleg Istentől, tesz e valami csodát úgy, mint régen az asszírok idejében. Erre a kérdésre Isten azt a határozott választ adta, hogy nem tesz csodát. Ne várjon a nép csodát Istentől addig, amíg Isten nélkül, Isten akarata ellen él. A próféta tehát a hosszútűrő Isten türelmének a végét hirdette nekik. Ezt a prófétai szót a nép felháborodással fogadta. Hangoztatta, hogy ő Istennek a népe, egyedüli választott nép, és nem fogadta el a prófétai szót, hogy Isten nem őket, hanem a pogány ellenséget segíti győzelemhez fölöttük. Igen, valóban Izrael volt Isten választott népe, de éppen arra választotta el Izráelt, hogy legyenek a pogány népek felé Isten hatalmának és a neki való engedelmesség szükségességének a szószólói. Ez a nép pedig ahelyett, hogy az Istentől kapott feladatot teljesítette volna, hogy példát mutatott volna a pogány népeknek, maga is letért Isten akaratának az útjáról. Közben pedig arra hivatkozott, hogy csak ők Istennek a választott népe és szinte követelték Istentől, hogy őket segítse meg. Istennek pedig elvégzett terve volt, hogy az ő hűtlen, engedetlen népét ennek a pogány népnek a kezébe adja. Isten a nagy pogány népet ostorként vette kezébe, hogy hűtlen és hálátlan népét megbüntesse. Miközben azonban Istennek ez az ítéletes üzenete hangzott a próféta ajkán, még egyszer elmondatta Isten a prófétával a népnek, a mondatot, amit alapigénkben hallottunk:"Íme, én eléd adom az életnek az útját és a halálnak az útját". De ez most már nem azt jelentette, hogy Isten kész visszavonni a meghirdetett büntetést, hanem azt, hogy aki megadja magát a babilóniai királynak, az még megmentheti az életét.

Miért hangzik most Isten Igéjének ez az üzenete? Mi is a néhány napja elmult karácsonykor megünnepeltük Isten üdvözítő szeretete testet öltésének a csodáját. Istennek bűnbocsátó jósága áldottá és széppé akarja tenni mindnyájunknak az életét. A legutóbbi karácsonykor is sok ezer helyen elhangzott a karácsonyi angyal énekének az üzenete: „Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség és az emberekhez jó akarat". De gyülekezeteinkben arról is szóltunk, hogy ezt a kettőt, Isten dicsőségének a hirdetését és a földön élő emberek békességes együttélését nem lehet egymástól elválasztani. Éppen mai Igénk kortörténeti hátttereként tárta elénk Isten: nem lehet az, hogy egy egyén, közösség, vagy nép arra hivatkozva, hogy ő Istenhez tartozik, mert egyháztag, de közben Isten akarata elleni életmódot folytat, szinte el szeretné kötelezni Istent, hogy őt ne büntesse, hanem segítse meg abban, amit el szeretne érni. Isten azt mondja, – és ez kicsendül a karácsonyi angyalok énekéből is -, hogy ott, ahol az ember dicsőséget ad Istennek, hitével, szeretetével, életmódjával Isten iránti engedelmességét és hűségét fejezi ki, ott Isten gyermekeinek az életéből árad az embertársak iránti jóakarat, szeretet és békesség. Ahol az élet válik bizonyságtétellé arról, hogy az ember szívébe zárta Isten üdvözítő szeretetét, amellyel Jézus Krisztusban engem is megajándékozott, ott megtör-

ténik az, amiről Isten az evangéliumban beszél, hogy akik befogadták Jézus Krisztust, azoknak hatalmat ad arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek. Ettől nagyobb ajándékot pedig nem lehet kapni, mert ez azt jelenti, hogy nincs örök hatalma fölöttünk a halálnak, mert Isten megváltott gyermekeinek öröksége Istennek az országa. Akarod te ezt kedves testvérem? Akarod, hogy az életed megszentelt békességes élet legyen? Ennek az életmódnak a hiányáról beszél egyéni, és társadalmi életünknek sok sajgó sebe. Az a sok seb, amely megnehezíti, sokszor megkeseríti az életet, mind-mind arról beszél, hogy hiányzik valami az emberek életéből. Minden ilyen sebnek és bajnak a gyökere az, hogy meghidegült a hit, az Istenre figyelés, az engedelmesség és a szeretet. Most, amikor visszapillantunk ennek az újesztendőnek első napjaira, el tudjuk mondani Testvéreim, hogy Isten hű gyermekeiként töltöttük ennek első napjait, odafigyelünk Isten Igéjére, és ha igen, teljesítjük is akaratát? Ő nem azért szól hozzánk, hogy kemény törvényeket adjon nekünk, hanem azért, mert az életünket akarja meggyógyítani és megáldani. Nagy ajándék az, hogy életünk tévedései, botlásai után is, ebben az esztendőben is elénk adta az élet útját, és emlékeztet a halál útján járásnak a veszélyeire.

Az egyik háborút átvészelt idősebb testvér, egykori katonatiszt írja le egyik megemlékezésében, a háborúban átélt legmegrázóbb történetét. Az akkori szenvedések átélőinek többsége már síri pihenőre tért. Ahogy múlnak az évek, az élők közül egyre többen felidézik a szörnyű eseményeket. Az említett egykori katonatiszt is leírt egy néhány visszaemlékezést. Ezek közül egy így hangzik: Egy sok veszteséggel járó ütközet után szigorú előremenési parancsot kaptak. Amikor elindultak előre, az ellenség fellőtt egy világító rakétát, amely egy-két percig nappali fényt árasztott a környékre. Ennek fényénél megdöbbentő kép tárult az előre induló katonák felé. Halott bajtársak, haldoklók halálhörgése, szétroncsolt vérző tetemek, megrongálódott harckocsik, aknatölcsérek vették körül őket. Megborzadva látták a körülöttük levő sok szörnyűséget, míg a kilőtt világító rakéta elégése véget nem vetett ennek a borzalmas látványnak. A látott kép mélyen bevéső dött a még élők lelkébe, mert tudták, hogy ők is mindnyájan minden pillanatban a „halál jegyesei” voltak. Most már hála Istennek nincs háború. Körültünk már nem sivítanak a gépfegyverekből kilőtt golyók, nem robbannak az aknák vagy a bombák, de ott, ahol nincs hit és nincs szeretet, ma is folytatódik a háború az emberek és a nemzetek között. Így is folytatódnak a sebesítések, szaporodnak a gonosz és szeretetlen szavak által okozott lelki sebek, amelyekből néha nehezebb meggyógyulni, mint a testi sebekből. Vannak halálos lelki sebek is. A bűnnek az éjszakájában mi is halálmezőn megyünk keresztül.

Köszönjük meg Istennek, hogy ő mindnyájunkat az élet útjára hívogat. Ámen

Hálaadással tárjuk ki előtted szívünket jó Atyánk, hogy ennek az újesztendőnek első vasárnapján újra együtt lehettünk a te Igéd körül. Megköszönjük, hogy életünk sok megoldatlan kérdéseivel vívódva, amikor telve van a szívünk hogyanokkal és miértekkel, te nem hagysz bennünket magunkra, beszélsz hozzánk, és kérdéseink útvesztőjében úgy óvsz meg minket az elesésektől, hogy mutatod nekünk az utat. Köszönjük Atyánk, hogy minket is megajándékoztál a beszéd képességével, ki tudjuk tárni szívünket, és el tudjuk mondani gondolatainkat nemcsak egymásnak, hanem neked, mennyei Édesatyánknak is. Kérünk Atyánk, segíts mindnyájunkat olyan életmódra, odahaza családjainkban is, és odakint a világban is, hogy látszódjon meg életünkön, hogy gyermekeid vagyunk. Segíts, hogy szavainkat is, terveinket is, cselekedeteinket is a te Szentlelked ihlesse. Segíts, hogy ugyanaz az indulat legyen bennünk is egymás iránt, amilyen volt a mi Urunkban, Jézus Krisztusban. Így áldd meg Igéd magvetését szívünkben, és add, hogy legyen életünk minden napja áldott alkalommá arra, hogy egész magatartásunkkal tudjunk bizonyságot tenni a te Szentlelked újjáteremtő erejéről. Kérünk Urunk, áldd meg a te népedet, kik téged szeretnek, és építsed közöttünk és általunk az anyaszentegyházat, a gyülekezetet. Ámen

Záróének: 198. dics. 1984.

Pál apostol útja Jeruzsálem felé

Főének: 399. dics. Igeolvasás: Ap. Csel. 21, 1-13

Amikor elbúcsúztunk tőlük, útnak indultunk, és egyenes irányban haladva Kószba érkeztünk; másnap Rodoszba, onnan pedig Patarába. Ott találtunk egy Föníciába induló hajót: beszálltunk és elhajóztunk.Miután Ciprust megpillantottuk, és bal kéz felől elhagytuk, Szíria felé tartottunk, és Tíruszban kötöttünk ki, mert a hajó ott tette ki a rakományát. Felkerestük a tanítványokat, és ott maradtunk hét napig: ők a Lélek indítására azt mondták Pálnak, hogy ne menjen fel Jeruzsálembe. Amikor pedig eltöltöttük ezeket a napokat, és elindultunk, hogy utunkat folytassuk, valamennyien elkísértek bennünket feleségükkel és gyermekeikkel még a városon is túl, és a tengerparton térdre esve imádkoztunk. Ezután elbúcsúztunk egymástól, mi hajóra szálltunk, ők pedig visszatértek otthonukba. Hajóutunk végére érve Tíruszból Ptolemaiszba jutottunk. Köszöntöttük a testvé-

reket és ott maradtunk náluk egy napig. Másnap elindultunk, és megérkeztünk Cézáreába. Bementünk Fülöp evangélista házába, aki a hét közül való volt, és nála maradtunk. Neki volt négy hajadon leánya, akik prófétáltak. Több napon át tartózkodtunk ott, miközben lejött Júdeából egy Agabosz nevű próféta. Odajött hozzánk, levette Pál övét, megkötözte vele saját kezét és lábát, és ezt mondta: „Így szól a Szentlélek: Azt a férfit, akié ez az öv, így kötözik meg Jeruzsálemben a zsidók, és pogányok kezébe adják." Amikor ezt meghallottuk, a helybeliekkel együtt arra kértük Pált, hogy ne menjen fel Jeruzsálembe. De Pál így felelt: „Miért sírtok, és miért keserítitek meg a szívemet? Hiszen én nemcsak megkötöztetni, hanem meghalni is kész vagyok Jeruzsálemben az Úr Jézus nevéért."

Gyermeki hálával csendesedünk el előtted mindenható Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban és megköszönjük néked, hogy itt lehetünk ebben a testvéri közösségben. Életünk sokféle gondja baja közt jó nekünk gyermeki reménységgel elcsendesedni színed előtt jó Atyánk, mert amikor Igéd üzenete belecsendül ebbe a mi nyugtalan és sokszor zaklatott életünkbe, jó szívünkbe zárni azt a hitbeli bizonyosságot, hogy ebben a világban ahol minden változik, soha nem változik a te atyai hűséged. Hálát adunk neked, hogy szereteted a jó napokban is, a próbatételek idején is átöleli életünket. Hálát adunk Atyánk minden áldásodért, amellyel minket az elmúlt hét napjaiban is megajándékoztál. Hálát adunk a felszárított könnyekért, a megadott örömökért, az elvégzett munkákért, mert tudjuk, hogy minden a te ajándékod. Magasztalunk azért is, hogy kegyelmedből megérhettük a nyugalomnak ezt a napját is, és hogy szívünkbe Igéd után vágyakozást adtál. Kérünk Atyánk, tedd Igédet szívünkben erőforrássá, hogy általa növekedjen a hitünk, gyógyuljon az életünk, és legyen belső békességünk. Ezt munkáld most is Igéd és Lelked által, Megváltónk, Jézusunk nevében kérünk. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 19. zsoltár 4. vers Alapige: Ap. Csel. 21, 14

Amikor pedig nem hagyta magát meggyőzni, megnyugodtunk és azt mondtuk: „Legyen meg az Úr akarata!"

Kedves Testvéreim,

Pál apostol, miután befejezte áldott eredményű térítő útjait, Jeruzsálem felé indult. Útközben találkozni akart gyülekezetekkel, amelyek az ő apostoli munkája nyomán formálódtak, hogy még egyszer lássa, köszöntse őket, elbe-

szélgessen velük, és elbúcsúzzon tőlük. Földi életünk folyamán sokszor és sokféleképpen vannak búcsúzással végződő találkozásaink embertársainkkal. Ahogy múlnak életünk évei, amelyeknek súlyát egyre jobban érezzük, előfordul, hogy egy-egy megfáradt ember ezzel a gondolattal indul szeretteihez, távol levő gyermekeihez: Most még van erőm elmenni hozzájuk, meglátogatni őket, mert lehet, hogy ez lesz az utolsó látogatásom náluk. Közeledik az idő, hogy én már nem mehetek hozzájuk, és ha kedveseim találkozni akarnak még velem, nekik kell eljönni, talán beteglátogatásra, talán temetésemre.

Az előző igeszakaszokból tudjuk, hogy Pál apostol tudatában volt a veszélyeknek és a szenvedéseknek, amelyek jeruzsálemi útja során vártak rá. Abban a korban körülményes, fárasztó, és veszélyes is volt egy hosszú útra elindulni, amit az apostol hol gyalog, hol hajón tett meg. Akkor még nem léteztek a nekünk már ismerős gyors személyszállító járművek. Nem voltak még személyszállító hajók sem. Az akkori vitorlás hajók kereskedelmi hajók voltak, és nem volt előre meghatározott indulási idejük, megérkezési idejük pedig nem is lehetett, mert az mindig az időjárás, és a szelek változásainak a függvénye volt. Elindultak egy irányba, és közben mindig ott kötöttek ki, ahova valamilyen árut szállítottak. Az utat aztán a hozott áruk kirakása, esetleg más áruk berakása után folytatták egy darabon. Ez azzal járt, hogy az utasok, akik egy ilyen hajón utaztak, néha hosszú várakozásra kényszerültek, hogy folytathassák útjukat. Ez az állapot viszont alkalmat adott az apostolnak arra, hogy ahol kikötöttek, kedves testvérekkel találkozzon, és emlékezzen a letűnt esztendőkre, amikor éppen az átutazás helyén hangzott ajkán az evangélium, ahol gyülekezet formálódott, és jó volt találkozni azokkal, akik valamikor rajta keresztül ismerték meg Isten üdvözítő szeretetét. A felolvasott igeszakaszban arról is hallunk, hogy az apostol, amikor a kikötőben várakozni kellett és Jézus ott élő követőit kereste, olyan helyen is talált gyülekezetet, ahol ő még azelőtt nem járt. A kegyelem egyik csodája, hogy már abban az időben, tehát az első pünkösd után mintegy negyed század elteltével a Földközi tenger mentén a különböző országokban Jézus Krisztusnak már gyülekezetei voltak. Az egyháztörténelemből tudjuk, hogy az első üldözési hullám a keresztyének ellen az ószövetségi gyülekezetből indult ki. Az egykori üldözők közül legismertebb éppen az egykori Saulusnak a neve, aki fiatal korában fanatikus gyűlölettel üldözte a Krisztus követőit. Nagyon hamar megindult az üldözés Jeruzsálemben is, ahol az apostolok sem maradhattak sokáig együtt, menekülniük kellett. De magukkal vitték legdrágább kincsüket, a hitüket, és menekülésük közben beszéltek az útjukban eső helyeken a hitükről, és a Krisztusban készített üdvözítő szeretetről. Így történt az, hogy a Földközi tenger mentén, több helyen voltak már Krisztus-követő emberek, keresztyének. Ilyen módon keletkezett gyülekezettel találkozott az apostol és a vele levők Tirusban is. Éppen az ilyen

találkozások nyomán lett még ismertebbé a keresztyének őszinte egymás iránti szeretete, mert amikor az apostol egy-egy helyről elindult, hogy visszamenjen a hajóhoz, a gyülekezet apraja nagyja, nem csak a férfiak, hanem a nők, sőt a gyermekek is kikísérték őt a városon kívülre. Búcsúzáskor imádsággal, Isten áldását kérő szeretettel bocsátották el őt további útjára. Különösen az apostol szolgálata nyomán keletkezett gyülekezetekben testvéri szeretettel kérlelték őt, hogy ne menjen Jeruzsálembe, mert ott veszély, és szenvedés vár rá. Érdemes felfigyelni a Szentírásban az ilyen apró történetek leírására is, mert ezeken keresztül is az válik nyilvánvalóvá, hogy ahol a hit igazán hit, ott az összeköti a hívőket Jézus Krisztussal is, és egymással is. Ahol ez történik, ott bárhol is él az ilyen gyülekezet, annak tagjai még pogányok, még hitetlen emberek közt élve is jó testvérei egymásnak és ápolják egymással a testvéri szeretetközösséget. Legyen ez számunkra is megszívlelendő emlékeztetés arra, hogy ha olyan helyre megyünk, ahol Isten Igéje hangzik, ne egyedül menjünk, hanem vigyük magunkkal azokat is, akiket Isten nekünk adott, a hitvestársat és a gyermekeket is.

Pál apostolnak ez az útja volt az utolsó szabad emberként megtett útja. Mögötte volt már a három missziói út. Az itt leírt események az első missziói út alkalmával átélt emlékeket elevenítették fel, amelyek mind az apostolnak, mind a gyülekezeteknek kedvesek voltak. Ezek között a testvérek között voltak olyanok is, akiknek Isten Szentlelke megjelentette az apostol előtt álló szenvedéseket, ha tervezett útját tovább folytatja, de ő kész volt nemcsak szenvedni, hanem meghalni is a Krisztus evangéliumának az ügyéért.

A hajó, amellyel Pál apostol utazott, kikötött és időzött Cézáreában is. Ezzel a várossal kapcsolatban evangéliumi történeteket is ismerünk. Ebben a városban élt valamikor az a Kornéliusz nevű pogány katonatiszt, aki annak idején Péter apostolon keresztül ismerte meg Isten üdvözítő szeretetének a történetét. Péter akkor Joppéban volt, és Isten őt egy csodálatos látomással készítette elő arra, hogy el kell mennie egy imádkozó emberré lett pogány emberhez, akihez egyébként Péter, mint hithű zsidó, nem ment volna el. Amikor így, a hívó szó és Isten által való előkészítés után Péter megérkezett Cézáreába, nemcsak Kornéliuszt találta a házban, hanem annak odahívott barátait is, akik Péter által akarták megismerni Isten csodálatos tetteit. Ez a pogány helyőrségi parancsnok azonban akkor, amikor Pál apostol Jeruzsálem felé utazva ott kötött ki, már nem volt a városban. Ő ott egy másik testvérrel, Fileppel találkozottt, akinek a nevét a Szentírásból szintén ismerjük. Filep egy volt a hét diakónus közül, akit Isten Szentlelke egy járatlan útra vezetett, amelyen egy szerecsen főember, egy gazdag etiópiai utazott szekerén Jeruzsálemből hazája felé. Ezen az úton Filep fellépett a szerecsen főember szekerére, aki egy Jeruzsálemből hozott bibliai tekercset olvasott, megismertette vele Jézus Krisztus megváltó szeretetének a titkát és miután

őt Filep megkeresztelte, örömmel folytatta útját hazájába. Filep is akkor menekült el Jeruzsálemből, amikor Saulus üldözte a keresztyéneket. Ilyen csodálatosak Istennek az útjai. Most Cézáreában Pál apostol őt kereste meg. Az egykori üldöző most elment egykori üldözöttjét meglátogatni. Most már nem úgy találkoztak, mint üldöző és üldözött, hanem úgy, mint testvérek az Úr Jézus Krisztusban. Filepnek, mint családos embernek négy felnőtt lánya volt, akik Istentől a prófétaság lelkét kapták, ami azt jelenti, hogy ezek a lányok Istennek az Igéjét hirdették. Nagyon kevés hely van az Újszövetségben, amely arra utal, hogy már a Jézus utáni nemzedék korában is voltak nők, akik az életüket arra szentelték, hogy Istennek szolgáljanak, Igét hirdessenek. Filepnek a lányai emberileg nézve egyedül maradtak, nem mentek férjhez. Ők ezt az állapotot arra kapott ajándéknak tekintették, hogy így még teljesebb odaadással szolgáljanak Istennek. Isten teremtő rendjéhez hozzátartozik, hogy ő az embert férfivá, vagy nővé teremtette. Teremtéskor maga az Isten mondta: „nem jó az embernek egyedül lenni, szerzek néki segítőtársat." Jézus tanítványai, legalább is részben, szintén családos emberek voltak. Kedves történetek vannak a Szentírásban azzal kapcsolatban, hogy Jézus és tanítványai időnként betértek Kapernaumba a Péterék otthonába, és egy alkalommal, amikor Péter anyósa éppen beteg volt, Jézus meggyógyította őt. Tehát annak a Péternek, akit a keresztyén egyházak egy része az első pápának nevez, családja volt. Utána még egy erős évezreden keresztül az volt a dolgoknak a természetes rendje a gyülekezetekben, hogy a lelkipásztoroknak családja volt. Ezt a rendet változtatta meg a középkorban kiadott papi nőtlenségi tilalom. Ez az állapot azonban a reformáció korában, visszatérve az élet rendjének bibliai gyökereihez, az eredeti állapotra formálódott vissza. Isten azt akarja, hogy az emberek családban éljenek, a hitvesek gyermekeket neveljenek, és mint ilyenek neveljék, segítsék egymást szeretetteljes, hitben elmélyülő, Istennek engedelmeskedő életre. De vannak kivételek. Nem mindenkinek adatik meg a hitvestárs. Ahol ez történik, azt nem kell az élet megszegényítésének, vagy elárvulásának tekinteni, hanem egy Istentől kapott drága lehetőségnek arra, hogy az ilyen emberek különösképpen oda tudják szentelni életüket Isten ügyének a szolgálatára. Sokszor éppen az történik, hogy a legkomolyabb gondolkodású fiatalok, mind a férfiak mind a nők, nem találják meg a hitvestársat. Korunk fiataljainak többsége a hitvestársat a hangos tánczene zajában keresi, amely az érzéseket és ösztönöket magas hőfokra hevíti. Kevesen keresik a hitvestársat a gyülekezetben velünk együtt Igét hallgató és imádkozó testvérek között. Éppen azért, mert ilyen lelkiségű körülöttünk a világ, sok komoly hívő fiatal nem találja meg azt a társat, akivel a harmonikus szép házasélet reménységével tudna együtt indulni. Azért is jó, hogy a Szentírásban ilyen állapot is le van írva, amilyen a Filepék családjában volt, mert ez sok fiatal számára irányjelzés lehet egy szép, tartalmas, és lelki kincsekkel másokat is gazdagítani tudó életúton való elindulásra.

A napokban olvastam egy könyvet, amelyben a Magyar Református Egyház árvaházainak és szeretetotthonainak a története van leírva a két világháború közti időből. Ebből kitűnik, hogy egyházunk több szeretetintézménye úgy vette kezdetét, hogy egy magányos férfi, vagy nő, vagy gyermektelen házaspár végrendeletében az anyaszentegyházra hagyta házát, hogy abban az egyház majd árvaházat, vagy más szeretetotthont rendezzen be. Olyanok is voltak köztük, akik maguk rendezték be árvaháznak otthonukat, és életük utolsó éveiben árva gyermekeket fogadtak magukhoz, hogy azokat szeretettel neveljék, hívő életre segítsék, hogy majd a társadalom értékes és áldott életet élő tagjaivá legyenek. Így lettek némelyek, akik emberileg magányosak maradtak, sok árva gyermek áldott nevelőszüleivé.

Pál apostol is valószínűleg magányos, vagy egész fiatalon megözvegyült ember volt, aki aztán nem nősült meg. Isten még a betegség tövisét is testébe adta, hogy az ő életén keresztül is megmutassa csodálatos kegyelmét. Ez a kegyelem neki arra is elég volt, hogy betegen is, gyengén is, sok üldöztetés és szenvedés között is el tudta mondani magáról, hogy a Krisztus evangéliumának a szolgálatában többet munkálkodott, mint a többi tanítvány együttvéve.

Pál apostol Jeruzsálem felé vezető útján, bár tudta, hogy ott szenvedés vár rá, útközben még meglátogatta útba ejthető testvéreit, gyülekezeteit, elbúcsúzott tőlük, és reménységgel ment tovább, mert hittel vallotta, hogy őt a világ semmi hatalma nem szakíthatja el Isten üdvözítő szeretetétől.

Mi a mennyei Jeruzsálem felé, az Isten országának a teljessége felé lehetünk útban, ugyanezzel a hitbeli bizonyossággal. Ámen

Hálaadással csöndesedünk el szentséges színed előtt örökkévaló Isten Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Hálát adunk néked, hogy együtt lehettünk itt ezen a szent helyen, ahol jó nekünk egy kicsit megpihenni és Igédet szívünkbe zárni. Megköszönjük igéd üzenetét, hogy te féltő atyai szeretettel követed lépéseinket, mert tudod, könnyen ingadozik a mi lábunk és a kísértő könnyen tévútra tud bennünket vezetni. Hálát adunk, hogy te egészen közel jössz hozzánk atyai szeretettel, hogy hívogass magadhoz, hogy emlékeztess bennünket, üdvösségünket munkáló szeretetedre. Hálát adunk, hogy Jézus Krisztusban számunkra ajtót nyitottál, de megretten a szívünk, ha arra gondolunk, hogy ez az ajtó becsukódhat, mert tudjuk, hogy ez az ajtó becsukódik a későn érkezők előtt és azok előtt, akik Igéd üzenetét nem zárják szívükbe és így tékozolják el az örök életet. Gyarló értelmünkkel nem tudjuk mi felfogni kegyelmednek a mélységét és szeretetednek a titkait kifürkészni. De lelkünk mélyén érezzük, hogy ez az esztendő is, a most szent

házadban töltött óra is örök szeretetedről beszél, mert kegyelmed elfogadására hívogat. Légy megtartó kegyelmeddel velünk Atyánk mindig mindenütt, amikor a sátán kísért, hogy tudjuk megőrizni a Krisztusban számunkra elkészített örök kincset, üdvösségünket. Segíts, hogy most hallott Igéd is legyen számunkra áldott erőforrássá, hogy a reánk következő napokban, amikor újra megkörnyékez az ősi kígyó a hazugság fejedelme, ne akarjunk rá hallgatni, hanem visszhangozzon szívünkben Igéd kisértéstől óvó üzenete. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 193. dics.

A királyi menyegző

Főének: 455. dics. Igeolvasás: Máté 22, 1-10

Megszólalt erre Jézus, és ismét példázatokban beszélt hozzájuk: „Hasonló a mennyek országa egy királyhoz, aki menyegzőt készített a fiának. Elküldte szolgáit, hogy hívják össze a meghívottakat a menyegzőre, de azok nem akartak elmenni. Ekkor más szolgákat küldött, akikhez így szólt: Mondjátok meg a meghívottaknak: Íme, elkészítettem az ebédet, ökreim és hízott állataim levágva, és minden készen van: Jöjjetek a menyegzőre! De azok, mit sem törődve ezzel, elmentek: az egyik a földjére, a másik a kereskedésébe. A többiek pedig megragadták szolgáit, bántalmazták és megölték őket. Ekkor a király haragra gerjedt, elküldte seregeit, és elpusztította ezeket a gyilkosokat, városukat pedig felégette. Akkor ezt mondta szolgáinak: A menyegző ugyan kész, de a meghívottak nem voltak rá méltók. Menjetek tehát a keresztutakra, és akit csak találtok, hívjátok el a menyegzőre. Kimentek a szolgák az utakra, összeszedtek mindenkit, akit csak találtak, gonoszokat és jókat egyaránt, és megtelt a lakodalmas ház vendégekkel.

Te vagy a mi egyedüli reményünk világot teremtő Isten gondviselő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Benned bízó hittel és gyermeki reménységgel állunk meg szent színed előtt és megköszönjük néked ennek az újesztendőnek ezt a vasárnapját. Hálát adunk néked megtartó jóságodért és azért a kegyelemért, hogy miközben múlik az idő, te Igéden keresztül újra megszólítasz bennünket, hogy amikor botladozunk, amikor a világ bozótjában

eltévedünk, te utánunk jöjj kereső kiáltásoddal és eltévedt gyermekeidet is haza hívogasd. Kérünk Atyánk, tedd áldottá ezt az időt, amit szent házadban töltünk, és segíts, hogy nyílt lélekkel tudjuk Igédet hallgatni és hogy odakint a mindennapi életben is tudjuk mindig mindenben atyai akaratodat cselekedni. Az Úr Jézus Krisztus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 454. dics. Alapige: Efézus 5, 14-17

Mert minden, ami nyilvánvalóvá lett, az világos. Ezért mondja: „Ébredj fel, aki alszol, támadj fel a halálból, és felragyog neked a Krisztus." Jól vigyázzatok tehát, hogyan éltek; ne esztelenül, hanem bölcsen, kihasználva az alkalmas időt, mert az idők gonoszak. Éppen azért: ne legyetek meggondolatlanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata.

Kedves Testvéreim,

Amikor nem hosszú földi életünknek egy-egy esztendeje véget ér, és Isten ajándékozó jóvoltából új esztendőt kezdhetünk, minden ember jobban érzi a maga életében is az idő szorítását.

Ezért ilyenkor a mindig sietős ember is jobban el tud egy kicsit csendesedni és próbál számot vetve önmagával felelni a lelkében zsongó kérdésre: hova is sietek én ilyen nagyon? Talán valaki ezt is megkérdi: mi az életem végső célja, kitűzött állomása. Ahogy múlnak az esztendők és kezd fogyni a testi erőnk is, ezek figyelmeztető előjelek, amelyek által Isten emlékeztet; ember, nincs itt maradandó városod! A hitben élő ember szívéből ez a fohász száll Isten felé: Istenem adj még időt, adj még erőt. Mert Isten, amikor életet ad, akkor időt ad. Sohasem szabad megfeledkezni arról, hogy minden nap, amit kapunk az ő ajándéka. A földi életnek a napjai azért drága ajándékai Istennek, mert ő ezeket előszobaként adta nekünk. Ebből az előszobából két ajtó nyílik, az egyik az örökéletre, a másik pedig az ítéletre. Senkinek se mindegy, hogy amikor az idő eljön melyik ajtón fog majd bemenni. Ahogyan az előszobában, tehát ebben a földi életben az időt eltöltöttük, ahogyan az Istentől kapott kegyelmi idővel élni tudtunk, aszerint kell majd folytatni útunkat. Az ókorban, amikor még nem léteztek a mai kor modern órái, az órák között a legismertebb órafajta volt a homokóra. Ez a homokóra egy kétrészű üveggömb volt – az üveget már nagyon régen ismerik az emberek -, és a felső üveg gömböcskébe tették az e célra gondosan előkészített száraz szemcsézetű homokot. A két gömböcskét egész vékony üveg csövecske kötötte egymással össze, amelyen keresztül a felső gömböcskében levő homokszemek hullottak az alsó gömböcskébe. Ezeket az órákat úgy készítették, hogy a felső

gömböcskében lévő homok huszonnégy óra alatt hullott lassan át az alsó üveggömböcskébe. Az üveggömbökön levő vonalak alapján lehetett tájékozódni az idő múlásáról. Így ez a homokóra mindig emlékeztette az embert arra, hogy így pereg le a mi életünknek az ideje is. A naponkénti idő múlását ez a homokóra hozzávetőleges pontossággal mutatta, de se a homokóra, se korunk modern órái nem tudják mutatni az ember életidejét. Ezért minden kor emberének szüksége van Isten Igéjének erre a figyelmeztetésére: Jól vigyázzatok, hogy hogyan éltek, ne esztelenül, hanem bölcsen, kihasználva az alkalmas időt tudván, hogy a napok gonoszak. A legtöbb ember a maga életére nézve sok szép bizonyítékot tudna felhozni arra, hogy ő jól használja ki az időt. A legtöbb ember meg van győződve, hogy a mód, ahogyan ő az időt kihasználja, az ő bölcsességét hirdeti. Az okosan, bölcsen kihasznált időt munkájuk látható eredményeivel is igyekeznek bizonyítani. Némelyek dicsekedve mutatják az eszközöket, tárgyakat, épületeket és mindent, amit a maguk bölcs időbeosztása által szerzett munka gyümölcsének tartanak. Az emberek nagy része valóban tud az idővel élni, de közben sokféleképpen is tud az ember visszaélni az idővel.

Egy francia író nagyon érdekes könyvet írt arról, hogy vannak emberek, akiknek szinte életstílusává vált, hogy nagyon gyakran elmennek egy-egy embertárshoz. Elmennek, de nincs semmi elintéznivalójuk, még mondanivalójuk se nagyon van, de lekötik a meglátogatott embertársat, órákat is el tudnak tölteni üres beszéddel és ezzel embertársának az idejét rabolja, aki pedig szeretné idejét bölcsen felhasználni. Most is, nálunk is vannak ilyen emberek, de a mi mostani életünkre ez nem nagyon jellemző. Sokkal inkább jellemző az, hogy az ember rabolja, eltékozolja a saját életidejét, és a legtöbb ilyen ember nem veszi komolyan, nem tudatosítja, hogy mit cselekszik. Sok ilyen életidejét tékozló ember azt vallja magáról, hogy ő bölcsen használja ki az időt.

Nagyon jó lenne, ha most az Igén keresztül rá tudnánk állani arra az áldott életszemléletre, amilyennel Isten nézi az életünket, és amellyel Isten formálni akarja a mi időkihasználásunkat. Ezért figyelmeztet Isten az Igében, hogy vigyázzunk hogyan élünk, ne legyünk meggondolatlanok, hanem értsük meg, hogy mi az ő akarata. Isten azt akarja, hogy mi úgy kezdjünk minden napot, legyen első dolgunk, hogy megköszönjük az új napot annak, akitől azt kaptuk. Sajnos napjainkban sok ember hivatkozik arra, hogy neki nincs ideje imádkozni. Pedig minden új napon van mit megköszönni Istennek. Minden embernek ott lehetnének szívében ezek a szavak: Istenem köszönöm ezt a napot, köszönöm, hogy felkelhetek, mert adsz hozzá elég erőt, köszönöm, hogy indulhatok a rám váró feladatok elvégzésére, köszönöm, hogy van kit szeretni és köszönöm, hogy vannak, akik szeretnek. Köszönöm, hogy gyermekedként élhetek, mert megváltottál, köszönöm, hogy néked élhetek. Segíts kegyelmes Istenem, hogy tudjak bölcsen élni az idővel, tudjak jót tenni ott ahol élek, és tudjak áldássá lenni. Óvj

meg attól, hogy valakinek tudatosan fájdalmat okozzak és segíts, hogy keressem mindenben a te akaratodat, és tudjam továbbadni azt a szeretetet, amellyel Jézus Krisztus szeretett minket, amikor Isten létére emberré lett, hogy minket megváltson. Ez lenne az Isten szíve szerint való bölcs időbeosztásnak a vázlata minden hitben élő embernek az életében. Bárcsak el tudnánk mondani, hogy mi így élünk.

A mai kor embere nagyon jól megtanulta azt a nagyon világi, de a világ értelmezése szerint okos jelszót, hogy az idő pénz. Ebből sokan azt a következtetést vonják le, hogy mint ahogyan a pénzét nem osztogathatja akárkinek, úgy az idejét se tékozolhatja akármire, vagy akárkire. Korunknak a technikai forradalom kezdete óta egyre gyorsabb az életritmusa. Az ember egyre több olyan eszközt és gépet tud készíteni, vagy gyártani, amellyel időt takaríthat meg. Sok olyan munkát, amelynek elvégzéséhez órák, vagy napok voltak szükségesek, napjainkban az elmésen elkészített gépek segítségével órák esetleg percek alatt el lehet végezni. A gépek mind a fizikai, mind a szellemi munkák végzésében igen nagy segítséget jelentenek az idővel való gazdálkodásban. A fejlődés technikai vonalon olyan messzire jutott, hogy ma már szuperszonikus repülőgépet is gyártanak, amellyel Európából Amerikába hat óra alatt el lehet repülni. Ezekkel a gépekkel, készülékekkel nagyon sok időt tud megtakarítani az ember. De arra használjuk ezt az időt, hogy több időt tudunk szentelni az embertársaink iránti segítő szeretet gyakorlására, a testvéri, családi, rokoni kapcsolatok ápolására, az Isten előtti elcsöndesedésre és a nyugalom napjának az ünneplésére? Mindnyájan tudjuk, hogy mennyire nem így van ez az életünkben. Velem együtt az idősebb testvérek emlékeznek rá, hogy évtizedekkel ezelőtt milyen szívélyes és őszinte volt a legtöbb családban a rokoni kapcsolatok ápolása. Még nem voltak, vagy alig voltak motoros járművek, amelyekkel nagyobb távolságot is rövid idő alatt át lehet hidalni. Hol gyalog, a magányos látogatók esetleg kerékpárral, a falusi családok a mezőgazdasági munkában is használt szekérrel mentek rokonlátogatóba. Ilyenkor nagyon kedvesek voltak a rokonsággal együtt töltött órák, megismerték egymás örömeit, gondjait, szeretettel elbeszélgettek és ahol lehetett, ahol tudtak, kölcsönösen próbálták egymás gondjait enyhíteni, valamiben segíteni. Pedig az útra, különösen, ha a rokonok öt, hat községgel távolabb voltak, sok időre volt szükség. Mégis volt rá idő. Pedig amikor sarlóval és kaszával arattak és minden munkát, amiben ma már a gépek segítenek, embereknek kellett elvégezni, a naponként elvégzendő munkára is sokkal több időre volt szükség. Ma a gyors közlekedési eszközökkel szinte percek alatt, esetleg pár óra alatt el lehet jutni a rokonokhoz, a távolabb élő családtagokhoz. Ennek ellenére sok helyen a rokonok már alig ismerik egymást. Nincs idő a látogatásra, a gondok, problémák kölcsönös enyhítésére. A technikai fejlődés segítségével az emberek közelebb kerülhetnének egymáshoz, jobban lehetne ápolni a rokoni szeretet-kapcsolatokat és ennek az ellenkezője történik. Oda jutottunk, hogy

nemcsak a gépek ritmusa gyors, hanem az ember életének a ritmusa is úgy felgyorsult, mintha az ember is csak lélektelen alkatrész lenne valamilyen gépezetben. Elfogy, meghidegül a szívekben a szeretet, alig van, vagy nincs idő az egymás felé fordulásra, egymás terhének a hordozására. Miért van ez így? Isten az Igében emlékeztet, bölcs életre akar segíteni. Az ember a nagy rohanásban nem tud bölcsen élni az idővel. A bajok gyökere ott van, hogy az ember nem hagy magának időt az Istenre figyelésre sem. Nem hallgatja Isten beszédét, elhidegül tőle. És amikor az ember elhidegül Istentől, az élet és a szeretet Urától, előbb-utóbb elhidegül a testvértől, az embertárstól is. Sok esetben még a szeretet ünnepén, karácsonykor sem melegszenek fel egymás iránti szeretetre a szívek. Karácsony után a lelkipásztor is gyakran hall egy-egy megfáradt testvér ajkáról fájó sóhajokat, hogy az ő kedves gyermekei, vagy unokái is megfeledkeztek róla. Némelyek elmondják, hogy gyermekeik a saját gyermekeiket a szeretet ünnepén erejük felett igyekeznek elhalmozni minden jóval, de a megfáradt szülők, vagy nagyszülők felé még egy néhány szerető szó, vagy sor sem jutott el. Néhol még a családban is úgy elhidegültek egymástól a szívek, hogy alig ismeri egyik családtag a másik családtagot, hitvesnek, testvérnek, szülőnek, vagy gyermeknek a gondjait, vagy talán miattuk hulló könnyeit és keservét se. Ilyen gyümölcsöket terem az Istenre nem figyelő embernek az élete. Bizonyára észrevettük, hogy a négyszázötvenötödik dicséret tartalma mennyire összecsendül mai igénknek az üzenetével. Nagyon jó lenne, ha ezt az éneket a mai vasárnap esti csöndességben minden családban elénekelnék, és annak tartalmát összevetve a mai igénkkel olyan döntés születne a szívekben, amelynek eredménye a családban is sok helyen meghidegülő kapcsolat gyógyulása lenne.

Isten Igéje bölcs életvitelre hívogat. Az Igében már az Ószövetségben is elmondja Isten, hogy minden bölcsesség kezdete Isten nevének a félelme. Aki rohanó ritmusú életünkben is odafigyel Istenre, az bölcsen él. Aki tudja, hogy egy hétnek százhatvannyolc órája van az tud őszintén számot vetni Isten előtt arról, hogy tudott-e ebből az időből naponta legalább egy fél órát visszaadni Istennek, előtte való elcsöndesedésre, Igéjében való elmélyülésre. Ehhez a számadáshoz hozzá kellene tartozni arra a kérdésre adott válasznak, hogy tudjuk-e vasárnaponként, ünnepnaponként szeretteinkkel együtt úgy beosztani az időnket, hogy együtt a templomba mehessünk, hogy kitárulkozva hallgassuk Isten Igéjét és készek legyünk cselekedni akaratát. Áldásos lehetne, ha ehhez a mérlegkészítéshez az is hozzátartozna, hogy az időhiányra panaszkodó életünkben ki hány órát szentel naponta a televízió programjának a követésére, és ki hány órát szentel Isten előtti elcsöndesedésre. Ha őszinte szívvel készítenénk el ezt a mérleget, megdöbbentő adatokat kapnánk arról, hogy mire van és mire nincs időnk.

Jézusnak a királyi menyegzőről szóló példázatában is arról van szó, hogy a hivatalosok, akik a meghívást jó előre megkapták, nem akartak a menyegzőre

elmenni. Nem volt rá idejük. Sok minden másra volt, de arra nem volt. Jézus ezt a példázatot azért mondta, mert az Istenre figyelni nem akaró embernek soha sem volt, ma sincs ideje a királyok királyának, Jézus Krisztusnak a hívogatását elfogadni. Pedig ebben a példázatban Urunk elmondja, hogy ő azért jött erre a világra és azért tette le megváltó életét, hogy hivatalosak legyünk a nagy királyi menyegzőre az Isten országába. Elesett emberi élet az, amelyik ezt a meghívást is visszautasítja. Ha ezt mind komolyan átgondoljuk, akkor különös súlya van az Ige szavainak: „Vigyázzatok hogy hogyan éltek, ne esztelenül, hanem bölcsen."

Könyörögjünk Istenhez, hogy gyógyítsa meg kárhozatosan halálos betegségünket és mondjuk őszinte szívvel a kedves ének-imádságot:

Amint vagyok, – vak és szegény,
Hogy kincset leljek benned én,
S derüljön éjszakámra fény:
Fogadj el, Jézusom! Ámen.
460. dics. 4. vers

Könyörülő Isten Édesatyánk hálát adunk néked, hogy irgalmas szeretettel jöttél hozzánk az idők teljességében szent Fiadban az Úr Jézus Krisztusban, hogy minket megváltsál. Hálát adunk, hogy szent Fiad ideadta értünk, gyarló, bűnös emberekért megváltó életét, hogy a mi örökségünk az ő áldozata árán ne az örök halál, hanem az örök élet lehessen. Igéd tükörében ma is elénk tártad elesett állapotunkat és mi ebbe a tükörbe nézve megdöbbent szívvel látjuk milyen esendők, milyen nyomorultak vagyunk. Csodáljuk Atyánk hozzánk hajló kegyelmedet, hogy te Jézus Krisztusban mégis az élet útjára hívogatsz, a királyi menyegzőre, örök országodban való életre, ahol nem lesz már többet szenvedés, fájdalom, könny és halál. Az a mi reménységünk, hogy te a töredelmes szívet nem veted meg, és bűnbánattal hozzád közeledő gyermekeidet magadhoz fogadod. Kérünk Atyánk, áldd meg anyaszentegyházadat, hogy hangozzon benne mindig a te atyai hívogatásod és tisztítsd meg szívünket, hogy abban helye legyen mindig az Igéd iránti engedelmességnek, a bűnbánatnak, a megbocsátásnak és az egymás iránti szeretetnek. Áldd meg szeretteinket, családtagjainkat, és segíts, hogy legyen életünk is bizonyságtétel a te Szentlelked újjáteremtő erejéről. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 192. dics.

Megszállottság

Főének: 479. dics. Igeolvasás*:* Márk 5, 1-12

Azután elmentek a tenger túlsó partjára, a gadaraiak földjére. Amikor kiszállt a hajóból, egyszer csak szembejött vele a sírboltok közül egy tisztátalan lélektől megszállott ember, akinek a sírboltokban volt a lakása, és akit már lánccal sem tudott megkötözni senki. Mert már sokszor meg volt kötözve bilincsekkel és láncokkal, de szétszaggatta a láncokat, a bilincseket pedig összetörte, úgyhogy senki sem tudta megfékezni. Éjjel-nappal mindig a sírokban és a hegyek között tartózkodott, kiáltozott és kővel vagdosta magát. Amikor távolról meglátta Jézust, odafutott, leborult előtte ,és hangosan felkiáltott: „Mi közöm hozzád, Jézus, a magasságos Isten Fia? Az Istenre kényszerítelek, ne gyötörj engem!” Jézus ugyanis ezt mondta neki: „Menj ki, tisztátalan lélek ebből az emberből!” És megkérdezte tőle: „Mi a neved?” Az így felelt: „Légió a nevem, mert sokan vagyunk.” És nagyon kérte, hogy ne űzze el őket arról a vidékről. Ott a hegyoldalban volt egy nagy legelésző disznónyáj, ezért a tisztátalan lelkek azt kérték tőle: „Küldj minket a disznókba, hadd menjünk beléjük!”

Hálaadással magasztalunk téged, mennynek és földnek teremtő Ura, gondviselő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Hálaadással magasztalunk téged, mert minden jó adomány és tökéletes ajándék a te atyai kezedből származik, és csak te tudod megújítani, megszentelni és megáldani a mi sokszor nagyon nyugtalan, zaklatott életünket. Hálát adunk néked jó Atyánk, hogy itt most Igéd körül újra együtt lehetünk, és lélekben együtt lehetünk sok más testvérünkkel, akik ezen a földön sok ezer helyen hallgatják Igédet, és zsoltárokban, dicséretekben és lelki énekekben dicsérik szent nevedet. Atyánk, te, aki ismered érzéseinket, gondolatainkat és tetteinket, tudod, milyen sokféleképpen vagyunk tévedésben, sodródunk a világ lelkének szeleivel, és elszakadunk a te Lelked vezetésétől. Így válik életünk békétlen és nyugtalan életté. Kérünk Atyánk, Igéd és Szentlelked által munkálkodjál most is bennünk, és cselekedd, hogy Igédet meghallva, atyai szódat szívünkbe zárva, újuljon, gyógyuljon a mi sokféleképpen megtépázott életünk. Az Úr Jézus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: Hozzád jövünk Uram Alapige: Márk 5, 18-20
Énekgyűjtemény 108. oldal

Amikor azután beszállt a hajóba, kérlelte őt az előbb még megszállott ember, hogy mellette maradhasson. Ő azonban nem engedte meg neki ezt, hanem így szólt hozzá: „Menj haza a tieidhez, és vidd hírül nekik, milyen nagy dolgot tett az Úr veled és hogyan könyörült meg rajtad.” Az pedig elment, és hirdetni kezdte a Tízvárosban, hogy milyen nagy jót tett vele Jézus, amin azután mindenki csodálkozott.

Kedves Testvéreim.

Amikor kedves, ismerős embertársakkal találkozunk, búcsúzáskor rendszerint azzal köszönünk el, hogy erőt, egészséget kívánunk egymásnak Istentől. Távol élő szeretteinknek írt leveleinket is gyakran fejezzük be ezzel a jókívánsággal. Ezzel kifejezzük szeretetünket is, és azt is, hogy mi ezeket a kívánatos jókat csak kívánni tudjuk egymásnak is, magunknak is, mert adni csak az Isten tudja azokat. A magát tudományosan gondolkodónak tartó ember azt mondja, hogy az erő és egészség megfogyatkozása hozzátartozik a természet rendjéhez, ha elszállnak fölöttünk az évek. Ez ebben a bűn örökségét hordozó emberi életünkben és világunkban valóban így van. De mi Isten Igéjéből azt is tudjuk, hogy Isten üdvözítő szeretete megkönyörült az enyészet útjára tért emberen és elküldte a földre Jézus Krisztust, hogy minket ebből a nagy mélységből, a mulandóságnak a bilincseiből kiszabadítson, mert ő azért jött, hogy az övéinek élete legyen. Ő azt akarja, hogy az övéi bővelkedjenek hitben, szeretetben, jóakaratban, tehát úgy éljenek, hogy ne keserítsék, ne rövidítsék meg egymás életét.

Azt is mindnyájan megtapasztaljuk, hogy a múló évekkel nem csak a testünk fárad meg, lassan erőtlenné válik, hanem megfáradhat, megbetegedhet a lelkünk is. Napjainkban a legfejlettebb kutatók az élet sok területén szinte egybehangzóan arról beszélnek, hogy az emberi élet sokféle bajának, a testi betegségekből eredő fájdalmaknak, szenvedéseknek is lelki eredetű oka van. Ha beteg az embernek a lelke, ha hiányos a lelki táplálkozás, ha megfogyatkozik a hit és a reménység, egyre könnyebben megbetegszik az ember. Napjainkban már az orvostudomány egy ágának is egybehangzó vallomása szerint a beteg emberi testet a lélek gyógyításával kell kezdeni. Mert ott, ahol a lélek egészséges, a lelki erő jó kiindulási alapot ad a beteg test gyógyításához. Ahol a lélek erőtlen beteg, ott a jelentéktelennek tűnő testi betegség is súlyos következményekkel járhat.

A Szentírásból felolvasott Igében leírt történet ma is fontos tanítássá és figyelmeztetéssé válhat korunk emberének. A gadarai beteg ember minden szenvedését az okozta, hogy gonosz lelkektől megszállott ember volt. Borzalmas mértékben benne van mai világunkban, hogy nagyon kevesen tudják kérni

az élet küzdelmei között Isten Szentlelkének erőt, reménységet és békességet adó vezetését. A megüresedett lélekben pedig helye van a világ lelkének a gonoszság, a gyűlölködés, az igazságtalanság és a hazugság lelkének. Ez a lélek aztán hitetlenségbe sodor és a megüresedett lelki ember az önzésnek a hatalomra törésnek, a rosszakaratnak a lelkületével rátapos az embertárs életére, gyötrelmessé teszi az életet, amelyet Isten jónak, szépnek és igaznak teremtett. Ennek a lelkületnek a hatalma kiveszi előbb a hitet, utána a szeretetet, majd a békességet és reménységet és testileg is beteggé teszi az embert. A Szentírásban leírt olyan történeteket, mint ez a gadarai megszállottnak a története, évtizedek hosszú során át mosolyogva hallgatták, vagy egyenesen kigúnyolták az ész, az emberi értelem mindenhatóságát hirdető, önmagukat tudományosan képzettnek tartó emberek. Az akkori kornak az emberei, amikor Jézus itt járt ezen a földön, jobban megértették Jézus tanítását, mert jobban észrevették környezetükben a gonosz lélek hatalmát. A racionalizmusnak a hullámverése aztán kimosta az emberek agyából az ilyen vonatkozású régi megismeréseket, és azt hirdette, hogy csak az létezik, ami látható, ami kézzel megragadható. Az Istenről, a Szentlélekről és a gonosz lélekről szóló igei tanítást a régi idők meséjének tartotta. Ennek az elméletnek a talajában van a gyökere az anyagelvűségnek, a materializmusnak. Akik a legújabb kor lélektani kutatásainak az eredményeit figyelemmel kísérik, azok tudják, hogy ezek az eredmények csodálatos módon igazolják azokat a tanításokat, amelyeket Isten a Szentlélekről, a gonosz lélekről és az emberi lélek veszélyeztetettségéről beszél a Szentírásban. A pszichológusok, akik az emberi léleknek a különböző élethelyzetekben való rezdüléseit analizálják, és a pszichiáterek, akik a lelki rendellenességeket próbálják gyógyítani, sokféle lelki betegségről beszélnek. Ezeknek a lelki betegségeknek közös vonása, hogy az a lélek, amely az ember gondolkodását irányítja, odajuttatja az embert, hogy az meghasonlik önmagával, a másik emberrel, mert lelkében nincs már igazi békesség. Megfakul az öröm, önzővé és rideggé válnak a gondolatok és tettek, ezért megromlanak az emberi kapcsolatok. Egy orvosi képesítésű német lelkipásztor évtizedeken át sok lelki beteget gyógyított meg. Munkája és gyógyítási eredményei nemcsak hazájában, hanem külföldön is ismerős lettek, és ahol ehhez betegei hozzájárultak, állapotukat, gyógykezelésük történetét le is írta naplójában, és ezeknek gyűjteményét részben hazájában, részben Amerikában is kiadta, amelyekért széleskörű elismerést kapott. Könyveiben konkrét esetek alapján mutat rá, milyen elesett lelki állapotba jutnak emberek, amikor elszakadnak Istentől, Krisztustól, és hogy uralkodnak rajtuk a démoni lelkek. Nem minden betege hullott olyan sötét mélységbe, mint az Igében előttünk álló gadarai megszállott, de sok betegével élte át, – akik a gyógykezelés folyamán őszintén odaadták életüket Isten kezébe, és megragadták a Krisztusban készített szabadulást, – a

gyógyulás csodáját és örömét. Tények alapján mutatja be, hogy a gonosz lelkek által megszállt emberek gonosz szavai, vagy egyenesen átok formulái valóban hatnak, és nagy lelki mélységbe juttathatnak embereket, de ezek gyógyításához nem mindenekelőtt injekciókra, rácsos ágyakba zárásra, vagy különböző gyógyszerekkel való kezelésre van szükség, hanem krisztusi lelkületből fakadó lelki ráhatásokra. Sőt, ahol egy embernek a szívében őszinte élő hit van, ott nem hatnak a gonosz lelkek által szuggerált gonosz szavak. A gonosz lelkek hatósugarába kerülő ember a lelke mélyén előbb elhidegül, majd elszakad Istentől. Már nem keresi, hanem kerüli Isten közelségét, a helyeket, ahol Isten Igéje hangzik. A gadarai megszállott, amikor Jézus megkérdezte, hogy hívják, magát légiónak nevezte, mert mint mondta, sokan vannak. Igen, aki Isten Lelke előtt becsukja a szívét, de bebocsátja a világ lelkét, a gonoszság, a szenvedélyek, a szeretetlenség, hatalomvágy, önzés, hazugság lelkeinek a légióját, az elveszti lelki egyensúlyát. Az ilyen lelki tartalmú ember hol álmai, vágyai és tervei csúcsára lép fel, hol a reménytelenség, kilátástalanság és kétségbeesés mélységébe száll le, mint a gadarai ördöngös.

Az Isten Lelke előli elzárkózás, és a világ, a gonosz lelkek légiója előtt való nyitás miatt lett világunk olyanná, amilyen.

A gadarai megszállott, aki éppen a megszállottság miatt nem tudta mit cselekszik, kövekkel vagdosta magát. Megsebezte saját testét, kínozta, veszélyeztette a saját életét. Ezt cselekszi ma is sok embertársunk, és közben nem tudja, mit cselekszik. Az idegen lélek eltájol, elkábít. De ez a kábulat még az alkohol által okozott kábulattól is veszélyesebb. Az alkohol kábulatából egy néhány óra múlva ki lehet józanodni. A részeg sokszor valóban nem tudja, mit cselekszik, de ha kijózanodik, már tudja. Az idegen lélek által félrevezetett, elkábított ember lelki segítség nélkül nem józanodik ki. A veszélyt még fokozza az, hogy nem képes tudatosítani, hogy amit cselekszik, nem a saját akaratából cselekszi, hanem az idegen lélek vezeti. Egy-egy médiuma ennek az idegen léleknek távolról is rákényszeríti akaratát azokra, akiket vezetni akar. Aki ilyen helyzetben van, az már az okkultizmus csapdájába esett. Ezért hangzik Isten Igéjében a figyelmeztetés: Vizsgáljátok meg a lelkeket, Istentől vannak-e! Ezzel azt mondja Isten: Ne engedjétek, hogy a sátán lelke vezessen benneteket.

Jézus végül is meggyógyította a gadarai megszállottat. Egy sertésnyájba küldte a gonosz lelkeket, amely aztán a nyáj pusztulását okozta. A történetnek ezt a részét úgy értjük meg, ha tudjuk, hogy az Igében leírt esemény a tízváros környékén történt, ahol a lakosság jelentékeny része pogány volt. Izrael népe nem foglalkozott sertéstenyésztéssel, mert a sertés fogyasztását Isten a Törvényben megtiltotta. A sertéstenyésztőknek, Jézusnak ez a gyógyítása kárt okozott, mert a sertések a tengerbe rohantak a meredekről és elpusztultak.

Mivel Jézus jelenléte környékükön nekik anyagi károsodást jelentett, nem akarták, hogy Jézus ott maradjon. Nem örültek, hogy egy ember meggyógyult súlyos betegségéből, hanem a saját hasznuk elvesztése miatt zúgolódtak, ezért akarták, hogy Jézus távozzon onnan. Sokan ma is, nálunk is ezt teszik. Nem akarják, hogy Jézus közelükben éljen, mert számukra a hitetlenség betegségéből való gyógyulás anyagi veszteséget jelentene.

Amikor Jézus a megszállottat meggyógyította, az ott akart maradni Jézus mellett, együtt akart járni a tanítványokkal. Jézus ezt nem engedte meg neki. Ehelyett önállóan végzendő feladatot bízott rá. Azt mondta, hogy menjen haza az övéihez, és mondja el nekik, milyen nagy dolgokat cselekedett vele az Isten. Ennek a súlyos betegnek a meggyógyításával, és azzal, hogy őt bizonyságtételre küldte szülőföldjére, a tízváros népe közé, Jézus őt a pogányok közti missziói munkába küldte. A Szentírásban leírt történetekből tudjuk, hogy Jézus Krisztus új életet teremtő hatalma és szeretete sok pogányt és szamaritánust indított arra, hogy őt kövessék. A szamaritánus asszony, akitől Jézus a Jákób kútjánál vizet kért, csodálkozott, hogy őt Jézus megszólította, talán nem is teljesítette volna kérését, ha nem vette volna észre, hogy Jézus személyében földöntúli hatalom és szeretet van jelen annál a kútnál. De amikor Jézus szavaiból és kérdésére adott válaszából megtudta, hogy Jézus belelát az életébe, ismeri a múltját és jelenét, megsejtette benne az eljövendő Messiást, és vedrét is ott hagyva futott a faluba, és elmondta földijeinek, mit élt át Jézussal. E bizonyságtétel nyomán mentek ki sokan a Jákób kútjához, és lettek Krisztusban hívő emberekké.

Aki egyszer igazán találkozott Jézussal és engedte, hogy az életét Jézus megtisztítsa, hogy az önzésnek, a hitetlenségnek, a gyűlölködésnek és az istentelenségnek a lelkét kiűzze az életéből, az egy csodálatosan új életet kap tőle. Az ilyen boldogság öröme kell, hogy bizonyságtétellé váljon mások felé is, hogy ezt az új életet megkívánva mások is tudják mondani: . . Isten élő Lelke jöjj, áldva szállj le rám.

Égi lángod járja át szívem és a szám.
Oldj fel küldj el, tölts el tűzzel,
Isten élő Lelke jöjj, áldva szállj le rám. Ámen
(463.dics. 1. vers.)

Magasztalunk téged, Atyánk, Istenünk, hogy irgalmas szeretetted naponta megújítod az életünkön. Hálát adunk, hogy itt lehettünk gyermekeidnek ebben a gyülekezetében, és hallgathattuk atyai szódat, amelyben elmondtad, hogy te Szentlelkeddel akarod életünk sok sebét, a lelkieket is és a testieket is gyógyítani. Tudjuk Atyánk, hogy mi mulandóságban élő gyermekeid vagyunk, az ó-világban élünk, amelybe még nem jött el országodnak a teljes-

sége. Megköszönjük, hogy a te országod királya, Jézus Krisztus, belépett már ebbe a mi enyészet felé haladó világunkba, és általa és Szentlelked által munkálkodnak már itt ezen a földön is a te országodnak az erői a te gyermekeid életén keresztül. Kérünk Atyánk, add mindnyájunknak a te Lelked gazdagságát, és adj általa lelki-testi megújulást, hogy szívünkben több legyen a jóság, otthonainkban több legyen a terád és egymásra figyelő szeretet. Vezesd Atyánk népeidet Szentlelkeddel, hogy ne legyen a szívekben gyűlölet, a népek közt háborúság, hogy mi mindnyájan a békesség fejedelmének a táborába tartozó gyermekeidként tudjunk egymással szeretetben és békességben élni. Kérünk jó Atyánk Istenünk, ebben a gyógyítási és gyógyulási folyamatban tégy mindnyájunkat áldott eszközzé atyai kezedben. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 197. dics.

Adjatok hálát az Istennek

Főének: 105. zsoltár Igeolvasás: Zsoltárok 107, 1-14

Adjatok hálát az ÚRnak, mert jó, mert örökké tart szeretete! Így szóljanak az ÚR megváltottai, akiket megváltott az ellenség kezéből, és összegyűjtött a különböző országokból; keletről, nyugatról, északról és délről. Vannak, akik bolyongtak a pusztában, úttalan utakon, nem találtak lakott várost. Éheztek is, szomjaztak is, elcsüggedt a lelkük. De az ÚRhoz kiáltottak nyomorúságukban, és kimentette őket szorult helyzetükből. A helyes útra vezette őket, hogy lakott városba jussanak. Adjanak most hálát az ÚRnak szeretetéért, az emberekkel tett csodáiért, mert megitatta a szomjazókat, és jól tartotta az éhezőket. Vannak, akik sötétségben ültek, a halál árnyékában, nyomorultan vasra verve, mert engedetlenek voltak Isten parancsával szemben, megvetették a Felséges döntését. Ezért szenvedéssel törte meg szívüket, elbuktak, nem volt segítőjük. De az ÚRhoz kiáltottak nyomorúságukban, és megszabadította őket szorult helyzetükből. Kihozta őket a sötétségből, a halál árnyékából, köteleiket pedig letépte.

Csodálatosak a te dolgaid, áldott a te szereteted, és kimondhatatlanul nagy a te jóságod, könyörülő Isten, mennyei Édesatyánk. Hálát adunk néked, hogy az elmúlt éjszaka is gondviselő atyai

kezedben tartottad életünket, felvirrasztottál erre a szent napra, és szívünkbe vágyakozást adtál, hogy éljünk Igéd meghallgatásának az ajándékával. Köszönjük, hogy szabad nékünk a földi élet viszontagságaiban, az örömben is és a bánatban is, mindig minden gondunkban reménységgel nézni rád, mert tudjuk, hogy néked gondod van ránk. Kérünk, áldd meg most is ezt az Igéd hirdetésére és hallgatására szentelt órát, amit szent házadban töltünk, hogy Igéd ne térjen vissza hozzád üresen, hanem teremjen szívünkben jó gyümölcsöt, hogy mi általa már itt a földön belenőjünk a te szent országodba. Segíts, hogy akkor is, amikor újra kint járunk a világban, legyen életünk bizonyságtétellé arról, hogy mi Igédnek nemcsak hallgatói, hanem megtartói is vagyunk. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 171. dics. Alapige: 1. Thesszalonika 5, 17-18

Szüntelenül imádkozzatok, mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra.

Kedves Testvéreim,

A felolvasott igeversen keresztül Isten az ő földön élő gyermekeit, bennünket, arra akar nevelni, hogy legyen ez az egész életünk imádsággá. Ezért hangzik így az Ige: Szüntelen imádkozzatok. Ebben a mondatban Isten nem azt kéri tőlünk, hogy mi szüntelenül összekulcsolt kezekkel járjunk, nem is arra akar minket tanítani, hogy minden nap legyenek olyan meghatározott perceink, amelyeket minden mást abbahagyva imádkozással töltünk. Isten senkit nem akar így imádkozásra kényszeríteni, de azért nagyon áldott életritmus az, ha reggel, amikor Isten gondviselő jósága új napra virraszt, szívünkből fakadó hálás örömmel elcsöndesedünk előtte hálaadó imádságra. Az is nagyon áldott dolog, hogy az előttünk álló napot úgy kezdjük, hogy a hálaadáshoz hozzátartozik az is, hogy az előttünk álló feladatokhoz Isten bátorítását, és útmutatását vesszük az Igén keresztül. Áldott dolog az, ha úgy tudjuk tölteni földi életünk napjait, hogy nemcsak lelkünk tudat alatti mélységében, hanem tudatosan is érezzük: az ad erőt munkáink végzéséhez, gondjaink, keresztjeink hordozásához, hogy Isten velünk van az ő Szentlelkével, és bennünket ezer bajon és próbán, még a síron keresztül is az ő országában elkészített helyre vezet. Áldott dolog, ha érzéseink, néha sokfelé csapongó gondolataink és tetteink középpontjában ott van Isten, és amikor éjjeli pihenőre térünk, nem tudjuk addig álomra csukni szemünket, míg gyermeki hálaadásra nem tárjuk ki szívünket,

hogy megköszönjük minden ajándékát, amellyel azon a napon is megajándékozott. Ilyen apró örömökkel pedig telve van az életünk. Öröm, hogy minden nap felhozza ránk napját, és tudjuk, hogy szeretetének napja akkor is ragyog, ha azt előlünk gondjaink felhője takarja el. Öröm a tőle kapott elégséges erő feladataink végzéséhez, öröm szeretteink mosolya és jósága, tavasszal a jó gyümölcsöket ígérő virágdíszbe öltözött fák, télen pedig a fehér hótakaró. A fehér hótakaró nemcsak azért öröm, mert az őszi hervadás, az enyészet sok jelét letakarja, és így számunkra Isten bűnbocsátó kegyelme jelképévé válik, hanem azért is, mert tudjuk, hogy a fehér hótakaró olyan az ősszel elvetett kenyérmagnak, mint nekünk a puha meleg takaró, amikor éjjeli pihenőre térünk. Megvédi a magvakat a fagytól, hogy amikor megérkezik a tavasz, a napfény simogató melege előhívhassa a csirát hajtó, és azóta már elenyésző, de számunkra a mindennapi kenyeret termő kalászokat. Isten pedig számunkra mindezeken keresztül az élet kenyerére, Jézus Krisztusra utal. Isten szeretete benne öltött testet a mi megváltásunkra, de aki a hálás hit látásával nézi a világot, és az ebben levő sokszínű életet, az az egész teremtett mindenségben Isten szeretetét, és gondviselő jóságát látja. Ezért zsong lelkünk mélyén mindig a hála. Bizonyára kedves Isten előtt, ha ez a hála naponta többször is hálaimaként adja ajkunkra a szavakat. Nagyon kell azonban vigyázni arra, hogy ezek az imák hálás szeretetből fakadjanak, és sohase váljanak letudandó kötelességgé. Bizonyára sokunknak van tapasztalata, milyen ingadozó az imádkozási készség gyermekeink, kicsinyeink életében. Néha boldogan mondják a reggeli, vagy lefekvés előtti imádságot. Néha azonban azt látjuk, hogy kicsinyeink lelkét is, még lefekvés előtt is mennyi más gondolat, akarat és terv tölti be. Ebben a sokmindent akarásban az imádságot könnyen elfelejtik, vagy ha nem is felejtik el, ajkuk kötelességszerűen mondja az imádság szavait. A jó anya észreveszi, hogy gyermeke lelkét, gondolatait egész más dolgok kötik le. De nemcsak a gyermekeknél fordul elő ilyen kötelességszerű imádkozás, hanem a felnőtteknél is. Hozzátapadunk életünk gondjaihoz, és az imádságos Istenhez fordulás könnyen kimarad. Fáradtan ágyba roskadunk és elalszunk imádság nélkül. Ezért kell önmagunkat és gyermekeinket arra nevelni, hogy az egész lényünk, szavaink és tetteink arról beszéljenek, hogy életünket mindig és mindenben Isten Lelke irányítja, és ez a Lélek indít bennünket Isten szíve szerint való imádságra. Ez a Lélek minden nap hálára indít, és sok mindent megláttat velünk. Így tudjuk naponta hálaadással mondani: milyen nagy ajándéka Istennek hogy fel tudok kelni, hogy tudok alkotni, hogy ha szükség van rá, tudok embertársaimnak segíteni, velük jót tenni, hogy munkám nyomán öröm és áldás fakadhat, mert Isten engem áldássá akar tenni embertársaim közt. Amikor tehát Isten azt mondja az Igében: szüntelen imádkozzatok, ez azt jelenti, hogy egész életem, gondolkodásmódom, lelkületem is azt fejezze ki, hogy én úgy

köszönöm meg Istennek az élet ajándékát, hogy megértéssel, segítőkészséggel viszonyulok embertársaimhoz.

Az Igében Isten ezt is mondja: „Mindenben hálát adjatok." A hálaadás az imádságnak egyik megnyilvánulási formája. De ha valaki jót tesz velünk, segít, amikor arra szükségünk van, akkor a hálának meg kell nyilvánulnia embertársaink felé is. Ha őszinték vagyunk, meg kell vallanunk, hogy ebben a vonatkozásban is vannak adósságaink. Életünk minden területére nézve van miért hálát adnunk. Mindenek előtt Istennek, mert életünk, mindenünk és mindenkink Isten ajándéka. Gondolj Testvérem például az otthonodra. Nagy ajándéka Istennek, hogy van hol, és van mire naponta lehajtani a fejünket, hogy nem vagyunk otthontalanok. Hálára indító öröm, ha otthonunkban nem vagyunk egyedül, mert Isten valakit, vagy valakiket, hitvestársat, testvért, gyermekeket ajándékozott nekünk. Áldott társakat, akikkel együtt kérhetjük életünkre, munkánkra Isten áldását, Szentlelkének vezetését. Közben szeretetünkkel irányíthatjuk, gyógyíthatjuk, formálhatjuk egymás életét is. Öröm, ha a napi fáradalmak után pihenőre térve van kivel együtt imádkozni, Istentől a napi teherhordozás után új erőt adó pihenést kérni. Az ő ajándéka minden új nap, és az életünk szükséges javai. Van mit naponta megköszönni. Isten legtöbbünknek naponta alkalmat készít arra, hogy közösségünk legyen embertársainkkal. Talán együtt vagyunk a munkahelyen, vagy mi megyünk embertársainkhoz, esetleg ők jönnek hozzánk, dolgokat elintézni, valamiben egymásnak segíteni. Ha szívünket betölti az Isten iránti hála, ennek meg kell mutatkoznia emberi kapcsolatainkban, az egymással való beszédben is. Aki hálás gyermeke Istennek, az jó testvére az embertársnak is. Néha már a gyermekek lelkében is ott van a hálátlanság. Nehezen ejtik ki ezt a rövid kis szót: köszönöm. Ha embertársainktól elfogadunk valamit, azt sokszor azért nehéz megköszönni, mert úgy érezzük, hogy embertársunk előtt, aki valamivel kisegített, tudott nekünk valamit adni, a köszönettel megalázzuk magunkat, mert segítségére szorultunk. Ma is sok olyan ember van, aki erőfeszítéseket tesz, sok mindent megszerez, hogy a Jézus példázatából ismerős gazda szavaival mondhassa: „Én lelkem, sok javad van sok évre eltéve, pihenj, egyél, igyál, vigadozzál!" Az Isten iránti hála, akitől kapta a javakat, elmaradt.

Gyülekezetünk kiskönytárában a közelmúltban egy régi kis könyv került a kezembe. Egy nagyon egyszerű, de nagyon elgondolkodtató esemény van leírva benne. Egy fiákeresről szól, aki városában azzal kereste kenyerét, hogy megállt az állomás mögötti kis téren egyfogatos fiákerével, és ha a vonattal olyan utasok érkeztek, akik a városba akartak menni, elvitte őket a megadott címre. Nehéz idők voltak a világban, és munkájával nagyon szűkösen tudta megszerezni a szükséges anyagiakat. Akkoriban még nagyon kevés autó volt, és a városokban még nem létezett taxiszolgálat. A fiákeres gondterhelt, megfá-

radt, magányos ember volt már, szerettei meghaltak, és egyszerű otthonában is csak két élőlény volt, amelyek neki nagyon kedvesek voltak. Az egyik élőlény volt a lova, aki a fiákert húzta, és mindhárman ennek a munkája által tudták valahogy tengetni az életüket. A másik élőlény a kutyája volt, nagyon szelíd jószág, amely a házat őrizte. Az emberek nagy többségének nagyon kevés volt a pénze, a fiákeresnek is nagyon kevés utasa akadt, ezért megrémült, amikor egy napon megkapta a felszólítást, hogy fizesse be a kutyaadót. Nem volt pénze, az adót nem tudta befizetni. Szorult helyzetében úgy döntött, hogy elpusztítja kedves kutyáját, mert ha ezt nem teszi, a város vezetői őt megrovásban részesítik, kutyáját pedig meglövik. Ezért kutyájával a várost érintő folyó lankás partjára ment, bementek a vízbe, és ahol a víz már mélyebb volt, megpróbálta kedves kutyáját a víz alá nyomni. A kutya védekezve kiemelte fejét a vízből és megdöbbenve nézett gazdájára. Bizonyára nem értette, miért bánik vele ilyen kegyetlenül a gazdája, aki őt szereti. Miközben az erős kutyát gyenge gazdája megpróbálta ismét a víz alá nyomni, kicsúszott alóla a lába, és a vízbe merült. Életveszélybe került, mert nem tudott úszni. Elsötétült előtte a világ, és amikor magához tért, a folyó lankás partjának a homokján feküdt, és a közelben nem volt senki, csak a kutyája állott mellette, amely az arcát nyalogatta. Így fejezte ki örömét, és így köszönte meg, hogy gazdája engedte magát kihúzni a vízből, és így megmentette az életét.

Ez az oktalan jószág hűségesebb és hálásabb tudott lenni, mint némelyik hálátlan és hűtlen ember.

Pedig Isten nekünk nemcsak a földi élet szükségleteit adja meg. Azok akármennyire szükségesek is, csak a rövid földi élet éveiben tudjuk használni. Azért mondja Jézus a bő termés által gazdaggá lett, földi javaival dicsekvő gazdának: „Bolond, az éjjel elkérik tőled a lelkedet, kié lesz akkor mindaz, amit felhalmoztál?" Azért akarja, hogy keressünk lelki javakat, és akkor a földi élethez szükséges javak is megadatnak nékünk. Mert nekünk Isten kegyelmére van leginkább szükségünk, mert ez a kegyelem nemcsak a földi életünket tisztítja meg, hanem Jézus Krisztus érdeméért örök üdvösséget is készít.

Zárjuk tehát szívünkbe az Igét: Szüntelen imádkozzatok, mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra. Ámen

Jó nekünk elcsöndesedni szentséges színed előtt, mindenható Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Jó megköszönni néked, hogy te Ura vagy ennek az egész világmindenségnek, és nemcsak a csillagok millióit tartod gondviselő atyai kezedben, hanem a mi életünket is. Hálát adunk jó Atyánk, hogy te arra méltatsz bennünket, porból vett gyermekeidet, hogy beszélsz hozzánk, Igéden keresztül megszólítasz minket. Megköszönjük hogy mi is szólhatunk hozzád

imádságainkban. Megköszönjük, hogy te bűnbánó gyermekeidet nem veted el magadtól. Töredelmes szívvel valljuk meg előtted, hogy sokszor és sokféleképpen vétettünk ellened mulasztásokban, szavakban és cselekedetben, kérünk, bocsáss meg nékünk. Segíts Atyánk, hogy tudjunk egymáshoz is közeledni gyarlóságaink miatti őszinte megbánással és bűnbocsátó szeretettel is. Kérünk, áldd meg gyülekezetünket, ahol most is hallhattuk Igédet, és áldd meg imádkozó, hitben feléd forduló népedet széles e világon. Áldd meg otthonainkat, családjainkat, hogy ott is úgy tudjunk élni, hogy otthonunk is imádkozó, Igédre figyelő gyermekeid kedves temploma, és templomunk ennek a nagycsaládnak, a gyülekezetnek kedves otthona legyen, ahol jó Igédre figyelő hittel szeretetben együtt lenni. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 231.dics. 4.vers

Ákán bűne

Főének: 119. zsoltár 69-72 vers Igeolvasás: Józsué 7, 10-23

Az ÚR azt felelte Józsuénak: Kelj föl! Miért estél arcra? Vétkezett Izráel, áthágták szövetségemet, amelyre köteleztem őket, mert elvettek a kiirtandó dolgokból, loptak is, és titokban a holmijuk közé tették. Azért nem tudtak megállni Izráel fiai ellenségeikkel szemben és azért hátráltak meg ellenségeik előtt, mert utolérte őket az átok. Nem leszek többé veletek, ha nem pusztítjátok ki magatok közül a kiirtani valót. Kelj föl, szenteld meg a népet, és ezt mondd: Szenteljétek meg magatokat holnapra, mert azt mondta az ÚR, Izráel Istene: Kiirtani való van nálad, Izráel! Nem tudtok megállni ellenségeitek előtt, amíg el nem távolítjátok magatok közül a kiirtani valót. Jöjjetek ide reggel törzsenként. Abból a törzsből, amelyet sorsolás útján megjelöl az ÚR, jöjjenek ide a nemzetségek. Abból a nemzetségből, amelyet megjelöl az ÚR, járuljanak ide a családok. Abból a családból, amelyet megjelöl az ÚR, jöjjenek ide a férfiak. Akit azután kiirtandónak jelöl ki, azt meg kell égetni mindenével együtt, mert áthágta az ÚR szövetségét, és gyalázatos dolgot követett el Izráelben. Józsué korán reggel fölkelt, felsorakoztatta Izráel törzseit, és a sorsvetés Júda törzsét jelölte meg. Azután felsorakoztatta Júda nemzetségeit, és a sorsvetés Zerah nemzetségét jelölte meg. Azután felsorakoztatta Zerah nemzetségéből a férfiakat, és a sorsvetés Zabdit jelölte meg. Amikor az ő családjának a férfiait sorakoztatta fel, a sorsvetés a Júda törzséből

való Ákánt, Karmi fiát, Zabdi unokáját, Zerah dédunokáját jelölte meg. Ekkor azt mondta Józsué Ákánnak: Fiam, adj dicsőséget az ÚRnak, Izráel Istenének! Tégy bűnvallást előtte, és mondd el nekem, hogy mit tettél, ne titkolj el semmit előttem. Ákán így válaszolt Józsuénak: Bizony, vétkeztem az ÚR, Izráel Istene ellen, mert ezt meg ezt tettem: Megláttam a zsákmány között egy szép sineári köntöst, kétszáz sekel ezüstöt és egy ötven sekel súlyú aranyrudat. Megkívántam és elvettem őket. Ott vannak a sátramban elásva a földbe, az ezüst is alattuk van. Ekkor Józsué követeket küldött, ezek elfutottak a sátorba, és csakugyan el volt ásva mindez a sátrában, és az ezüst is alatta volt. Kihozták a sátorból, odavitték Józsuéhoz és Izráel fiaihoz, és odatették az ÚR színe elé.

Szent, szent, szent a te neved, mindenható Isten, könyörülő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Hálát adunk néked, hogy megteremtetted ezt a világot és benne minket, gyarló földi embereket is megteremtettél. Hálát adunk, hogy szent Fiadat elküldted, hogy minket megváltson, és elküldted Szentlelkedet, hogy ő a mi bűnbeesett, de Krisztusban megtisztított életünket megszentelje. Köszönjük Édesatyánk, hogy örök Igéden keresztül elmondod: a megszentelődés a te szolgálatodba állást jelenti, hogy azon a helyen, ahol élünk, a családban, a munkahelyen, ne magunknak, hanem tenéked éljünk. Segíts, hogy a szívünk, az ajkunk, a szavaink, a tetteink legyenek bizonyságtétellé arról, hogy te Szentlelkeddel egész lényünket újjá tudod teremteni. Köszönjük, hogy újra itt állhatunk előtted, és kérünk, szólj Igéden keresztül. Add, hogy szívünk legyen nyitva, a tegnapi gondokat tudjuk letenni és a holnapi terveket hagyjuk pihenni. Segíts, hogy tudjunk kitárulkozó szívvel rád figyelni, hogy a hitünk erősödjön, az életünk gyógyuljon, és mint a te néped, már itt a földön belenőhessünk a te országodba. Így áldd meg előtted való könyörgésünket könyörülő Istenünk, Megváltónk, Jézusunk nevében kérünk. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 208. dics. 5. vers Alapige: Józsué 7, 24-26

Józsué pedig fogta Ákánt, Zerah fiát, az ezüstöt, a köntöst, az aranyrudat, fiait és leányait, ökreit, szamarait és juhait, sátrát és mindenét. Vele volt egész Izráel, és elvitték őket az Ákór völgyébe. Ekkor azt mondta Józsué: Szerencsétlenséget hoztál ránk! Fordítsa az ÚR ezt a szerencsétlenséget most rád! És megkövezte őket egész Izráel, majd elégették őket. Így kövezték meg őket. Azután nagy kőhalmot raktak föléje, amely a mai napig is megvan. Ekkor megszűnt az ÚR izzó haragja. Azért nevezik azt a helyet Ákór völgyének mind a mai napig.

Kedves Testvéreim,

A felolvasott igeversekben hallott esemény akkor játszódott le, amikor a Józsué által vezetett zsidó nép már megérkezett az Ígéret földjére. Már bevették az ország egyik nagy városát, a hatalmas kőfalakkal körülvett Jerikót is. Pedig a kémek, akik előzőleg már megismerték azt a területet és visszatértek övéikhez, úgy beszéltek erről a városról, hogy annak bevételére ők aligha lennének képesek. De amikor már Jerikó elé érkeztek, Józsué egy kivont kardot kezében tartó különös férfival találkozott, aki a Józsué kérdésére válaszolva azt mondta, hogy ő az Úr seregének a vezére. Az Úr ezt az üzenetet monda Józsuénak: „Lásd, a kezedbe adom Jerikót és királyát vitéz harcosaival együtt." A kapott tanács szerint a harcosok hat napon át körülkerülték egyszer a várost. A hetedik napon hétszer kerülték azt körül, és a hét pap megfújta a kürtöket, a nép pedig harci kiáltásba tört ki. Ekkor ledőltek a várost körülvevő kőfalak, és a nép bevonulhatott a városba.

A huszadik században egy tudományos kutatásokat végző csoport ásatásokat végzett Jerikóban, és megállapította, hogy Jerikót annak idején földrengés pusztította el. Ha ez a tudományos kutatások nyomán megállapított diagnózis pontos, akkor feleletet kapunk arra a kérdésre, hogyan dőltek le Jerikó falai. Nem a kürtök zengése, és nem a nép harci lármája döntötte le a falakat, hanem Isten akarata. Ő akarta, hogy a falak abban a pillanatban dőljenek le, amikor a kürtök hangja és a nép harci lármája a hetedik napon elhangzott. Ilyen csodálatosak Istennek a tervei és tettei.

Isten azonban megmondta nekik azt is, hogy az életük sok akadályát sohasem a nép hárítja el, hanem ő, az Isten. Ő nyitotta meg előttük a Vörös tengert, ő adott vizet a kősziklából, ő készített utat a Jordánon keresztül. Ő harcol értük, mert ők Isten népe. De ha a nép az Ígéret földjén aranyat, ezüstöt, vagy más értékes zsákmányt talál, az nem a népé, hanem Istené. Azt az Úr sátorában kell lerakni. Amikor Jerikónak a hatalmas kőfalai leomlottak, amikor Isten megmozgatta a földet és a nép bement a városba, Ákán, az egyik férfi egy házban talált egy szép ládát. Felnyitotta, és mindjárt egy szép, díszes köntöst talált benne, ami nagyon megtetszett neki. Alatta talált egy csomó ezüstöt, és egy aranyrudat. Bizonyára vívódott a lelkiismeretével, de a talált kincs nagyon csábító volt, magához vette, sátorához ment, és a kincset abban elásta. Talán azzal nyugtatta magát, hogy nem látta senki, nem fogja tőle számon kérni senki, hogy megszegte Isten parancsát. Talán azzal is vigasztalta magát, hogy ha majd a honfoglalást befejezik, előveszi az elrejtett zsákmányt, és családjával együtt gazdag, fényűző életük lehet.

Közben készülődtek a honfoglalás folytatásához. Józsué elküldött egy néhány férfit, hogy nézzenek szét a következő kis városban, Ajban. Ezek a város kikémlelése után azzal mentek vissza Józsuéhoz, hogy a város kicsiny, nem kell az egész sereggel odamenniük, elég, ha háromezer harcos bemegy oda és

elfoglalja azt. Estefelé azonban rémülten futottak vissza a harcosok és mondták, hogy az Ajban élők megöltek közülük harminchat harcost, őket pedig kiüldözték a városkából. Józsué megdöbbenten borult le Isten előtt, hiszen Isten azt ígérte, hogy mindenütt velük lesz, megsegíti őket. Az imádkozó Józsuénak Isten tudtára adta, hogy valaki a nép közül megszegte parancsát, lopott a zsákmányból, nem vitte azt az Úr templomába, ezért szenvedtek vereséget Ajban. Hogy megtudják ki volt a tolvaj, Józsué elrendelte, hogy vessenek sorsot. A sorsvetést úgy vitték véghez, hogy egy kis ládácskába egy csomó fehér kövecskét tettek, amelyek közé tettek egy fekete kövecskét is. A népnek törzsenként kellett a sorsláda elé állani. A pap minden esetben megrázta a sorsládát és kiesett egy fehér kövecske. Egyszer csak nem fehér, hanem a fekete kövecske esett ki. Ez a Juda törzse előtti sorsvetésnél történt. Ez azt eredményezte, hogy a többi törzs tagjai mind hazamehettek. Vajon milyen lelkiállapotban lehetett a Juda törzséből való Ákán, mikor a fekete kő kiesése azt jelentette, hogy az Isten törvényét megszegő ember ehhez a törzshöz tartozik. Bizonyára szorongás volt a lelkében, de azzal vigasztalhatta magát, hogy Juda törzsének nemzetségeiben van legalább százezer férfi, hogy találnának meg ezek között engem, hiszen senki sem látta mit tettem. Ezek után az a rendelkezés hangzott, hogy a nemzetségek fejei álljanak meg a sorsláda előtt. Jó néhány családfő esetében fehér kövecske hullott ki a sorsládából, de egyszer csak kihullott az ott lévő egyetlen fekete kövecske is. Meg kellett nézni, hogy melyik nemzetséghez tartozó előtt hullott ki a fekete kő. Kiderült, hogy az Ákán nagyapja előtt hullott ki. Most már csak a családon belül kellett keresni a tettest. A következőkben a fekete kő Ákán előtt esett ki. Isten ezen a módon nyomoztatta ki, hogy népe közül ki vétkezett, ki nem vette komolyan Isten határozott parancsát. Ki az, aki elfelejtette, hogy élete, mindene és mindenkije Isten tulajdona. Ekkor Ákán már nem tehetett mást, mint kétségbeesetten bevallotta, hogy nagyon megtetszett neki a szép köntös, az ezüst és az arany, azért akarta azt eltulajdonítani. Isten a büntetést úgy hajtotta végre, ahogyan azt a felolvasott igeversekben hallottuk. Ez a büntetés nagyon szigorú volt. Az elrejtett dolgokat kiásták, Ákánéknak ki kellett menni egy völgybe, ahol a többiek halálra kövezték őket. Amikor így meghaltak, a testüket elégették, és egy hatalmas kőcsomót raktak feléjük. Népe történelmének sorsdöntő fordulójánál, amely felé Isten olyan csodálatosan vezette őket, kellett, hogy nagyon mélyen szívébe legyen vésve az embereknek, hogy ki az élete megtartója, hazát adója, Ura és pásztora. Kell, hogy Isten népe minden tagja mindig tudatában legyen, hogy kinek kell számot adni tetteiért, érzéseiért, akaratáért. Ezért adott Isten népe életének ennél az új kezdeténél ilyen szigorú törvényeket, hogy aki önző, aki mindenekelőtt csak magára gondol, és nem hagyja magát Isten Igéje által vezetni, annak az élete végállomása a halál legyen. Hiszen Isten már az Ószövetségben is megmondta népének: Eléd adom az életnek az útját és a halálnak az útját. Nem hajtja Isten

mindig ilyen szigorúan végre a bűn büntetését. Isten hosszútűrő kegyelmével sok ember úgy él vissza, hogy mer önző életet élni, mert mindig lát maga körül embereket, akik hozzá hasonlóan önző szívvel élnek, embertársakat félredobva törtetnek, magasra akarnak jutni. Isten tud hosszútűrő lenni és meg tudja bocsátani azoknak az életében, akik őt szeretik a botlásokat is ezer íziglen, de büntető akaratáról a tízparancsolatban is csak harmad és negyed íziglen beszél. Úgy van, ahogy az Úr Jézus mondja, hogy ő felhozza napját a jókra is, a gonoszokra is és esőt ad mindegyiküknek a földjére. Ezzel a szeretetével él vissza sok ember, és mivel Isten nem büntet mindjárt, biztonságban érzi magát és azt mondja: titokban végzett munkáimat nem tudja senki, nem látta senki, nyugodtan élhetek úgy, ahogy akarok. De azért a konkolyról és a búzáról szóló példázatban elmondja az Úr Jézus, hogy az ő ígérete megáll. Eljön egyszer az aratásnak, a számadásnak az ideje. Addig talán együtt maradhat a tiszta búza és a konkoly, de aratás után megtörténik a nagy tisztogatás, és a konkoly a tűzre kerül.

Amikor így halljuk Isten Igéjének az üzenetét, jó, ha nagyon komolyan a szívünkbe zárjuk, hogy mindenki, aki a földön él, nem azért él, hogy a maga akaratát vigye véghez. Ne mondja azért senki, hogy szabad keményszívűen és keménykezűen viszonyulni embertársaihoz, mert itt Isten követei vagyunk, és szent megbizatásunk, hogy Isten akaratát cselekedjük. Sokszor van itt az embernek olyan terve, vágya, amelynek megvalósulása emberi számítás szerint alig lehetséges. Ezért van szívünkben annyi aggodalmaskodás, nyugtalanság. Azért olyan nagyon jó, hogy megváltó Jézusunk a szívünkbe akarja vésni, hogy nem kell nyugtalankodnunk, nem kell aggodalmaskodnunk, mert a mennyei Atya ismeri szükségleteinket. Nem nyugtalankodnunk kell, hanem hívő szívvel oda tenni reménységeinket, terveinket az ő kezébe, keresni először Isten országát, és ő a szükséges földi javakat megadja gyermekeinek. Talán akadnak itt közöttünk is a gyülekezetben olyan testvérek, akik reménységes terveik megvalósítása felé törekedve sokszor úgy érezték, hogy nem ért meg senki, nem segít benne senki, hiábavaló erőfeszítés minden törekvésünk. Isten sokszor a már-már összeomlott reménységek után eredményre segíti a már majdnem reménytelenül eredménytelennek minősített ügyet. Életem évtizedei során nekem is voltak ilyen hittel szövögetett terveim, amelyekkel aztán mintha sötét alagútba kerültem volna, amelynek beomlása még reménytelenebbé tette a sötétből kijutást. De Isten csodálatos kegyelme eltávolította az akadályokat, az alagút túlsó végén már kezdett derengeni a fény, és végül kijutottam a ragyogó napfénybe. Így akarja kivenni Isten a szívünkből a reménytelenséget és az aggodalmaskodást.

Amikor Isten mai Igénkben a büntetés szigorára is rámutat, ezt nem azért teszi, hogy életünk nehézségei között adjuk fel a harcot, hanem azért, hogy még mélyebben szívünkbe zárjuk Urunk Igéjét, hogy nem kell aggodalmaskodnunk a holnap felől, mert a mi Atyánk gondoskodik rólunk. Mindnyájan kap-

tunk valamilyen talentumot, valaki többet, valaki kevesebbet. Ezeket a kapott talentumokat soha sem szabad elásnunk csak azért, hogy majd meglegyen, hanem a nehéz időkben is gyümölcsöztetni kell. Az erről szóló példázatában Urunk elmondja, hogy a hű és hálás sáfár megkapja jutalmát.

Mai igeszakaszunkban Isten a hűtlen sáfár megbüntetését tárja elénk, de a következő fejezetben már le van írva, hogy az Isten leckéjét megtanuló harcostársak már nem hiába indultak Áj városába. Minket Isten a mennyei Jeruzsálembe Isten országának a teljességébe vezet. Legyen életünk nemes harc, igyekezzünk azt úgy vívni, hogy szívünk és lelkiismeretünk tiszta legyen és Isten felé forduló hittel tudjuk mondani:

Nem félek senkitől, Hisz te vigyázsz reám,
Már bánat és gond sem gyötör: Meghallgatod imám. Ámen
(361. dics. 5.vers)

Édesatyánk, hálát adunk néked, hogy te gondviselő szeretettel vezetsz minket életünk útjain. Hálát adunk, hogy Igéden keresztül újra és újra elmondod, hogy ha vannak is életünkben nehéz időszakok, bizonytalanságok, a te kegyelmed olyan csodálatosan hozzánk hajlik, hogy még a jajból is jót, a szenvedésből és bajból is áldást tudsz kihozni. Megköszönjük Atyánk, hogy te nemcsak a mindennapi kenyeret és földi életünk szükségleteit adod meg nekünk, hanem még a síron is úgy vezetsz keresztül, hogy Jézus Krisztus áldozata által a síron túl is élet vár reánk. Megköszönjük, hogy nem szűnsz meg minket emlékeztetni, hogy életünk, időnk, javaink, mind-mind a tiéd, és mi a te javaidnak sáfárai lehetünk. Kérünk Atyánk, add nekünk Szentlelkedet, hogy tudjunk a te atyai javaiddal hűségesen sáfárkodni egymás javára és neved dicsőségére. Hálát adunk néked Atyánk, hogy te áldozatos szeretetre tudsz bennünket nevelni, és találsz hűséges embereket, áldott lelkületű sáfárokat, akiken keresztül építed itt a te örök országodat. Kérünk, légy velünk kegyelmeddel ennek a vasárnapnak hátralevő óráiban is, az utána következő éjszakában is, hogy a pihenésben új erőt nyerhessünk és testben-lélekben megerősödve folytassuk a tőled kapott feladatokat. Vigasztald kegyelmesen gyászban járó testvéreinket és áldd meg mindnyájunk életét, hogy örömök és gondok között is tudjuk életünket és minden gondunkat a te atyai kezedbe tenni. Az Úr Jézus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 231. dics. 2. vers

Isten épülete, Isten szántóföldje

Főének: 395. dics. Igeolvasás: Máté 13, 1- 12

Azon a napon kiment Jézus a házból, és leült a tenger partján. Nagy sokaság gyűlt össze körülötte, ezért beszállt egy hajóba, és leült; az egész sokaság pedig a parton állt. Aztán sok mindenre tanította őket példázatokkal: „Íme, kiment a magvető vetni, és vetés közben néhány mag az útfélre esett, aztán jöttek a madarak és felkapkodták. Mások sziklás helyre estek, ahol kevés volt a föld, és azonnal kihajtottak, mert nem voltak mélyen a földben; de amikor a nap felkelt, megperzselődtek, és mivel nem volt gyökerük, kiszáradtak. Mások tövisek közé estek, és amikor a tövisek megnőttek, megfojtották őket. A többi pedig jó földbe esett, és termést hozott: az egyik száz annyit, a másik hatvanannyit, a harmadik harmincannyit. Akinek van füle, hallja!" A tanítványok odamentek hozzá, és megkérdezték tőle: „Miért beszélsz nekik példázatokban?" Ő így válaszolt: „Mert nektek megadatott, hogy megértsétek a mennyek országának titkait, de azoknak nem adatott meg. Mert akinek van, annak adatik, és bővölködik, akinek pedig nincs, attól az is elvétetik, amije van."

Édesatyánk, hálát adunk néked, hogy irgalmas szereteted nem múlik el életünknek egy-egy elmúló napjával, hanem átöleli egész életünket, és az egész világot. Hálát adunk, hogy ma is felvirrasztottad ránk napodat, és hogy most itt is, és a föld sok ezer helyén együtt lehetnek Igéd körül gyermekeid, és ideigvaló életünkbe belecsendülhet itt a mi gyülekezetünkben is a te örök Igéd. Édesatyánk, te látod, milyen sokszor járunk mi odakint a világban veszélyes utakon. Sokféle veszély leselkedik ránk ezen a földön, de a legnagyobb veszély, hogy megfogyatkozik a hit, elfogy a szeretet, megszűnik a békesség, és mi emberek, akiket arra teremtettél, hogy gyógyítgassuk egymásnak az életét, elfelejtjük tőled kapott küldetésünket. Sokszor a mi szívünkben is ott van a megfáradás, hitben is, szeretetben is és engedelmesség útján járásunkban is. Megköszönjük jó Atyánk, hogy most Igédben újra hozzánk hajolsz, hogy mutassad, hogy az út, amelyen te vezetsz, békességre, életre, üdvösségre vezet. Kérünk Édesatyánk, vésd Igédet szívünkbe, és cselekedd, hogy mint a te áldott gyermekeid, annak ne csak hallgatói, hanem örömmel megtartói, és gyümölcsöztetői legyünk. Jézusunk nevében érünk, hallgass meg minket. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 25. zsolt. 2. vers Alapige: 1. Korinthus 3, 9

Mert mi Isten munkatársai vagyunk, ti pedig Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok.

Kedves Testvéreim**,**

Aki az Úrtól tanult imádságot a szívében hordozza és az Isten Igéjét hívő lélekkel olvassa vagy hallgatja, az boldog örömmel nevezheti magát Isten gyermekének. Ez a legnagyobb kiváltság, amit földi ember elérhet. Isten gyermekévé lenni több mint egy földi ország uralkodójává, királlyá lenni, mert Isten gyermeke Isten országának az örököse. Egy világi vezető is, egy király is lehet Isten országának az örököse. De ebben a névben: király, nincs benne, hogy az a király Isten gyermeke. Lehet egy király, ha szívében hit van, Isten gyermeke is, de lehet a világ gyermeke is, ha hit nélkül él. Hiába van hatalma emberek milliói fölött, mert nincs üdvössége, nincs örök élete.

Isten a felolvasott Igében azt mondja, hogy akik az ő gyermekeiként élnek, hallgatnak Istenre, és cselekszik akaratát, azok neki munkatársai lettek. A felolvasott Igében az apostol ezt elsődlegesen önmagára és munkatársaira mondja. Istennek a teremtés munkájában nem voltak, nem lehettek emberi munkatársai. Nem lehettek, mert Isten az embert akkor teremtette, amikor a világmindenség teremtését már befejezte. A teremtésben az ember nem lehetett Isten munkatársa. A Szentírás teremtéstörténetében látjuk, hogy Isten mindent isteni hatalommal teremtett, és minden, amit teremtett jó volt. A teremtéstörténet végén aztán azt olvassuk, hogy ebben a jónak és szépnek teremtett világban a teremtő Isten megáldotta teremtményét, az embert, úrrá tette őt teremtett művén, és odahelyezte őt az Édenbe, hogy azt művelje és őrizze. De ezt a jónak teremtett világot a sátán megrontotta, ezért Isten megkezdte az újjáteremtés munkáját. A mi emberi világunkban is az történik, hogy ha valami megromlik, azt az ember megpróbálja megjavítani, vagy olyan helyre vinni, ahol szakemberek vannak a megromlott eszköz megjavítására. Sok esetben azonban a szakemberek már nem is akarják a megromlott eszközt, vagy dolgot megjavítani, mert az már úgy elromlott, hogy megérett a kiselejtezésre, az eldobásra. Ahelyett már újat kell venni. A bűneset után Isten is ilyennek látta a világot. Hiszen ő életre teremtette a világot és az embert, az ember mégis elindult a halál útján. Ebben sorstársává lett az enyészetre érő természet világa. Erre utal a Római levélnek ez a mondata: „Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemben fohászkodik és nyög mind idáig.” Ezért kezdte meg Isten a világ újjáteremtését, mert azt akarja, hogy az ő megváltott gyermekei fölött ne a sátán diadalmaskodjon, hanem ő, az örökéletet készítő, világot teremtő Isten. Ő már ezt a halál útján

indult világot nem megjavítani, hanem újjáteremteni akarja. Ezt azzal kezdte, hogy Isten létére Jézus Krisztusban testet öltött és belépett ebbe a világba. Jézus Krisztus nemcsak beszélt Isten országáról, az Atya tervéről, hanem azzal mutatta meg az Atya szeretetét, hogy megváltásunkért letette megváltó életét. A Golgotán elvégeztetett az újjáteremtésnek a kezdete. Ezért vigasztalás és erőforrás minden hitben élő embernek, hogy aki Krisztusban van új teremtés az, a régiek elmúltak és újjá lett minden. Tehát az újjáteremtés művének a terhét szintén Isten végezte el Krisztus értünk történt áldozatában. Az új élet magvetéséhez azonban szüksége van munkatársakra. Isten gyermeke, Krisztus megváltottja nemcsak beszél Isten újjáteremtő szeretetéről, hanem az életével viszi be ebbe a bűn miatt sötét világba Isten üdvözítő szeretetének a fényét és melegét. Éppen a pogány misszióban élő testvérektől hallunk örömteljes híreket arról, hogy mennyire komolyan veszik az evangéliumot megértő pogányok Isten üdvözítő szeretetét és igyekeznek ennek a szeretetnek a saját életükben és a környezetük életében teret biztosítani. A Bázeli Misszióban munkálkodó testvérekkel fenntartott kapcsolatból tudom, hogy Afrikában, Koreában az örvendetesen eredményes keresztyén misszió mögött milyen áldott európai, svájci áldozathozatalok vannak. Ennek a missziónak a tagjai lelkileg is, nyelvileg is itt készültek fel a pogányok között végzendő szolgálathoz. Nemcsak lelkipásztorok, sőt elsődlegesen nem lelkipásztorok, hanem mérnökök, pedagógusok, orvosok, pszichológusok és a gazdasági élet különböző szakemberei viszik a hazájukból, esetleg a környező országokból az erre a célra gyűjtött testvéri adományokat. Miután a kiszemelt missziói területen letelepednek, mélyreható segítő szolgálatot végeznek a bennszülöttek között. Alapvető fontosságú gyógyszereket adnak a betegeknek és a kezelésre szorulókat kórházban gyógyítják. Iskolákat építenek, hogy a helyenként uralkodó írástudatlanság megszüntetésével segítsék elő a kulturális fejlődést. A misszióban dolgozó testvérek az élet minden területén tanítják, nevelik, gyógyítják az embereket és a lelkipásztori igehirdetés eredményei akkor mutatkoznak, amikor két, három évi szeretetszolgálat után kezdenek a bennszülöttek megérteni valamit Isten kegyelemből készített megváltó szeretetéből. Amikor egy alkalommal az igehirdető erről az emberekhez lehajló segítő isteni szeretetről beszélt, a helység még majdnem törzsfőnöknek nevezhető vezetője így szólt a missziót vezető lelkipásztorhoz: „Ne tessék nekünk többet erről beszélni."

Amikor a lelkipásztor megkérdezte, miért ne beszéljen nekik erről többet, ezt a választ kapta: Azért nem kell erről többet beszélni, mert mi Istennek segítő jóságát már magukon keresztül megismertük. Mi maguknak egy távoli ismeretlen nép voltunk. Eljöttek hozzánk iskolát, házakat, gazdasági épületeket építettek, betegeinket gyógyítgatják, minket is megtanítanak dolgozni a sokszor bonyolult gépeken is, és amióta itt vannak egy soha nem sejtett más élet

bontakozott ki nálunk. Ezt a munkát azért végzik, mert így akarják köztünk megmutatni Isten jóságát, elesetteket felemelő gondviselő szeretetét. Nekünk tehát azért nem kell többet Isten jóságáról beszélni, mert mi ezt már a maguk életén és segítő jóságán keresztül megismertük és tapasztaljuk.

A pogányok közt végzendő misszió munkája tehát az egészen mindennapi élet körülményei közt adódó önzetlen szeretet szolgálata által tud kibontakozni. Tudjuk, hogy megváltó Jézusunk is fájlalta azt a vallásoskodó életet, ahol azt látta, hogy népe vezetői közül sokan hangoztatják, hogy ők, és csak ők Isten elhívott népe, és ezzel a jelszóval próbálnak pogányokat Isten-ismeretre vezetni. Ezért mondta nekik Megváltó Urunk, hogy az ilyen misszióval nem lehet az ő seregét gyarapítani, mert ha az életük mást hirdet, mint szeretetet, jóakaratot és emberséget, akkor az így megtérített pogányok nem fogják dicsőíteni Istent. Nem hiába van a Szentírásban ez a figyelmeztető mondat is; jaj néktek, ha miattatok káromoltatik Isten neve a pogányok között.

Mindnyájan ismerjük a Szentírásból a tékozló fiú történetét. Ha ezt a történetet figyelmesebben átolvassuk, észrevesszük, hogy ebben a történetben nem egy tékozló fiúról van szó, hanem kettőről. Az egyik azért szolgált rá a tékozló fiú névre, mert ő, miután kikövetelte atyjától a vagyon ráeső részét, otthagyta az atyai hajlékot, elment idegen országba és rendetlen életmódjával minden örökségét eltékozolta. Már egészen a sertések vályújáig süllyedt, hogy táplálja éhező testét. Ekkor bánta meg, hogy erre az útra tért és elhatározta, hogy visszatér az atyához, bocsánatot kér tőle és megkéri, hogy fogadja őt fel béresének. Érezte, hogy a történtek után nem méltó arra, hogy atyja őt fiaként fogadja vissza. Az atya azonban kedves fiaként fogadta és ünnepi lakomát készíttetett fia hazatérésének az örömére. Az otthonmaradt testvér azonban elkezdett zúgolódni. Felrótta atyjának, hogy ő otthonmaradt, dolgozott, és neki az atyja soha nem készített vendégséget, ünnepi alkalmat, amikor barátaival mulathatott volna. Az atyát ez elszomorította, azt mondta ennek a fiának, hogy neki is örülni kellene, mert a testvére meghalt és feltámadott, elveszett, de hazatért. Az atyának igaza volt, mert a bűn útjára térés elszakadás Istentől és az Istentől elszakadó élet, halálba rohanó élet. A fiúnak szabad hazatérni, mert van megbocsátó szeretet, van atyai kegyelem. Egy ideig mindkét fiú munkatársa volt az atyának, de nem volt szívszerinti munkatársa, mert otthagyta őt. A másik fiú szeretetlen, önzéséből fakadó haragjával mutatta meg, hogy ő sem volt szívszerinti munkatársa az atyának. Sőt a hazatérő tékozló fiú bizonyára hűségesebb munkatársává lett az atyának, mint a megbocsátás miatt zúgolódó testvér.

Vajon mi milyen munkatársai vagyunk Istennek? Isten a mindennapi életben sok alkalmat készít a munkatársi kapcsolatra. Talán Isten megadta neked azt az ajándékot, hogy testvéreid vannak. Fel tudod emelni a gyengébb testvért ha elesik, ha segítségre van szüksége? Talán megadatott neked, hogy édesanya,

vagy édesapa légy. Árad szívedből gyermekeid felé a krisztusi lelkület? Tudatosítod, hogy áldott munkatársa vagy Istennek akkor, amikor példád nyomán gyermekeid összekulcsolják a kezüket, és tőled tanulják a szívből fakadó imádkozást? Tudod, hogy Isten munkatársa vagy, amikor talán nehéz munkával szerzett anyagi javaidból szeretettel tudsz áldozatot hozni gyermekeidért, hogy a jó úton előre haladjanak, hogy boldogok legyenek? Istennel való munkatársi kapcsolatunkat tehát ki tudjuk fejezni tetteinkkel, szavainkkal és egész életmódunkkal.

Az Igében az apostolon át ezt is mondja Isten: Isten szántóföldje vagytok. A szántóföld is igen nagy ajándéka Istennek. Ha nem lenne szántóföld, és nem adott volna Isten a földbe termőerőt, akkor nem lenne élet ezen a földön. Ha az elvetett mag jó szántóföldbe hullik, ki- kél és így lesz az elvetett búza, vagy gabona magból kenyér. Nem ok nélkül nevezték elődeink a régi magyar nyelvben a búzát és gabonát életnek. Aratás felé, amikor már szőkültek a mezők, így fejezték ki örömüket atyáink, nagyapáink; már érik az élet. Nagy ajándék, hogy Isten az Igében azt mondja; Isten szántóföldje vagytok. Ezt hallva azonban el kell gondolkodnunk azon, hogy a szántóföldről szóló példázatában Jézus négyféle szántóföldről beszélt. Nemcsak jó termőtalajról, hanem az útszélről, a tövises talajról és a köves talajról is tanítást mondott Megváltónk. Ebből tudjuk, hogy ebből a négyféle talajból csak a jó szántóföld az, amelyből kenyér, tehát élet lehet. Itt is számot kell vetnünk önmagunkkal, hogy a mi életünk, a szívünk milyen termőtalaj, milyen gyümölcsöt terem Isten Igéjének a magvetése nyomán. Áldott dolog, ha emberi kapcsolatainkban is Isten Lelke irányítja gondolatainkat és tetteinket. Áldott dolog, ha a szívünkből áradó szeretet és jóakarat úgy hathat a körülöttünk levő embertársakra, szeretteinkre, mint amikor kora tavasszal az egyre melegebben simogató napsugár nyomán kezdenek pattanni a rügyek, növekedik a vetés, vagy érik a gyümölcs. Bárcsak tudnánk mondani, hogy mi jó termőföldje vagyunk Istennek, a szívünk nem kemény, mint a letaposott út, a tövist termő föld, vagy a vékony földréteg alatti kő. Napjainkban is sok ember sóhajtozik; azért kemény a szívem, mert sok ember taposott rajta igazságtalan beszéddel, hazug szóval, vagy rágalmazással. Vigyázzunk, hogy önző, törtető, mások szívére taposó környezetben is maradjon meg a szívünk Isten szeretetét és békességét árasztó jó termőtalajnak.

Az Igében az övéiről ezt is mondja Isten: Isten épülete vagytok. Isten épületének, Isten házának mindenek előtt a templomot nevezzük. Azért, mert a templomnak az a küldetése, hogy ott Isten Igéje hangozzon és Isten szeretetének a melege áradjon onnan a világ felé. Csodálatos kiváltság Isten épületének lenni. A testünk is templom, Isten Szentlelkének a temploma annak az embernek az életében, aki Isten Lelke előtt tárulkozik ki és nem a sátáni lélek előtt. Áldás az életünk, ha úgy éljük ezt a földi életet, hogy Isten munkatársai Isten

termőföldje és Isten épülete vagyunk. Adjon a kegyelmes Isten nekünk hitet, engedelmes szívet, hogy igazán ezek lehessünk, hogy úgy is, mint Isten munkatársai, úgy is, mint Isten szántóföldje, és úgy is, mint Isten épülete áldássá lehessünk ott, ahova Isten állított bennünket. Ámen

Magasztalunk Téged Mindenható Isten, könyörülő Édesatyánk és csodálattal mondjuk mi is a zsoltáríróval együtt: Uram micsoda az ember, hogy gondod van reá és az embernek fia, hogy könyörülsz rajta. Köszönjük jó Atyánk, hogy te azért teremtetted ezt a világot, és a megromlott világot azért teremted újjá Jézus Krisztusban, hogy újjáteremtő munkádban, üdvözítő szereteted hírének a továbbadásában mi is munkatársai lehessünk Megváltó Urunknak. Magasztalunk azért a drága kiváltságért, amelyről Igédben szóltál, hogy mi a te szántóföldeid lehetünk. Bocsásd meg nekünk Atyánk, ha sokszor mi is köves talajnak, vagy letaposott útszélnek bizonyulunk, amelybe hiába hullik Igédnek az üzenete, nem terem gyümölcsöt. Bocsásd meg, ha az életünk olyan közönybe hullott sokszor, hogy nem is vágyakoztunk az új élet termését hozó igemag után, és sokszor a hallott Ige is gyümölcstelen maradt szívünk tövises talajában. Segíts jó Atyánk, hogy jobban vágyakozzunk Igéd után, és hogy Igéd ne térjen vissza hozzád sohasem üresen, hanem teremje meg a jó termőtalaj áldott gyümölcseit. Köszönjük, hogy te tudod adni nekünk a jó cselekvésének, a kölcsönösen segítő testvéri szeretetnek a lelkületét is, és kérünk, hogy ezt sokszorozd meg mindennapi életünkben, hogy ne legyünk egymásnak megkeserítői. Segíts, hogy legyünk egymásnak áldott társai és az egész gyülekezet, mint egy áldott család a te munkatársad, szántóföldeid és épületed legyen. Add, legyen porsátorunk a te Szentlelkednek a temploma, hogy legyen az életünk bizonyságtétellé a te Szentlelked újjáteremtő erejéről. Megváltónk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Záróének: 192. dics.

Új világ

Főének: 66. zsoltár Igeolvasás: Ézsaiás 29, 10-16

Mert rátok árasztotta az ÚR a kábultság lelkét. Bezárta szemeiteket: a prófétákat, befödte fejeiteket: a látnokokat. Olyan lett számotokra minden látomás, mint a lepecsételt irat szavai. Ha odaadják íráshoz értő embernek, és ezt mondják: Olvasd el! – ő ezt fogja mondani: Nem tudom, mert le van pecsételve.Ha pedig íráshoz nem értőnek adják az iratot, és ezt mondják: Olvasd el! – ő ezt fogja mondani: Nem értek az íráshoz. Így szól az Úr: Mivel ez a nép csak szájával közeledik hozzám, és ajkával dicsőít engem, de szíve távol van tőlem, istenfélelme pedig csupán betanult emberi parancsolat, azért én úgy bánok majd ezzel a néppel, hogy csodálkozni fog, igen csodálkozni: vége lesz a bölcsek bölcsességének, az értelmesek értelme homályos marad. Jaj azoknak, akik el akarják titkolni tervüket az ÚR elől! Sötétben hajtják végre tettüket, mert azt gondolják: Ki lát minket, ki ismer bennünket? Micsoda fonákság! Egyenlőnek tartható-e az agyag a fazekassal? Mondhatja-e az alkotás alkotójának: Nem ő alkotott engem?! Mondhatja-e a fazék a fazekasnak: Nem ért a dolgához?!

Teremtő Istenünk, gondviselő Édesatyánk, a te teremtő hatalmadról beszél ez a hatalmas világmindenség, amelyet teremtő Igéddel formáltál. A te hatalmadat hirdetik a csillagok milliói, amelyek nekünk éjjel fénylő pontoknak tűnnek, de amelyről tudjuk, hogy azok mind ugyanazzal a teremtő szóval formált csodálatos világok, mint ez a mi földünk, amelyet életterül ajándékoztál nekünk. A te dicsőségedet zengik a zúgó tengerek, a hegyóriások, és minden élet, amelyet a földön teremtettél. Hálát adunk neked Édesatyánk, hogy te a mi földi életrendünkben minden hétre elrendeltél egy nyugalom napját, hogy gyermekeid megfáradó teste új erőt nyerjen, és lelkünket is tápláld örök Igéddel. Megköszönjük, hogy ma a nyugalom napjára virrasztottál és most, mint Igéd után vágyakozó gyermekeid állhatunk szent színed előtt. Kérünk, szakítsd el szívünket hétköznapjaink minden gondjától és tervétől, hogy Igédet megértsük, és atyai akaratodat hű szívvel cselekedjük. Kérünk, szenteld meg szívünkben Igédet, hogy otthonainkon is, hétköznapi munkáinkon is atyai áldásod nyugodhasson. Jézusért kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 174. dics. Alapige: Ézsaiás 29, 17-24

Már csak kevés idő van hátra, és a Libánon kertté válik, a kert pedig erdőnek látszik. Azon a napon a süketek is meghallják az írás beszédét, a vakok szemei pedig látni fognak a homály és a sötétség után. Újra örömüket lelik az alázatosak az ÚRban, vigadnak a szegény emberek Izráel Szentje előtt, akik vétkesnek nyilvánítják az embert a peres ügyekben, és tőrbe ejtik, aki feddeni meri őket a kapuban, semmit érő ürüggyel fosztják meg jogától az igazat. Ezért így szól Jákób házához az ÚR, aki megváltotta Ábrahámot: Nem szégyenül meg többé Jákób, nem sápad el többé az arca, mert ha gyermekei meglátják kezem munkáját, szentnek vallják nevemet. Szentnek vallják Jákób Szentjét, és rettegnek Izráel Istenétől. A tévelygő lelkek észhez térnek, és a zúgolódók levonják a tanulságot.

Kedves Testvéreim,

Isten Igéjének ebben az ószövetségi próféciájában egy olyan dologról beszél Isten, amit korunkban ezzel a szóval fejeznek ki; környezetvédelem. Miközben a környezet védelméről beszél Isten, a szívünkbe akarja vésni, hogy a környezetet azért kell védeni, mert a környezetnek is, és önmagának is, maga az ember a legnagyobb kártevője. Környezetvédelemre nem lenne szükség, ha az ember mindjárt a teremtés hajnalán nem fordult volna el Istentől. Mert akkor az ember és a teremtett mindenség, az erdő és a mező, és mindennapi életünk olyan áldott összhangban lenne, hogy az ember szívének minden dobbanása, és ajkának minden szava, az erdők susogása, a patak csobogása és minden-minden egybehangzóan hirdetné Isten nagy nevének a dicsőségét. Miután az ember, a teremtés koronája elfordult Istentől, ez azt hozta magával, hogy ellenségéve lett az Istentől teremtett természetnek, így nemcsak magunk hullunk enyészetre, hanem velünk együtt enyészővé válik a teremtett mindenség is. Ezt a folyamatot segítjük elő életmódunkkal, közönyünkkel, szeretetlenségünkkel. Szépen hangzik az Igének ez a mondata; a Libánon kertté válik, a kert pedig erdőnek látszik. Amikor az Igében az erdőről van szó, a mai kor embere már megérti, hogy az erdő nemcsak azt jelenti, hogy ott sok fa van, amelyből sokmindent lehet készíteni. Lehet belőle csodálatos alkotásokat létrehozni, házakat építeni, szemet-szívet gyönyörködtető szép művészi alkotásokat formálni, és a téli hidegben be lehet vele fűteni a hideg szobát is. Az erdő mindezeken a fából készíthető alkotásokon túlmenően az egészséges életet elősegítő üde levegőnek egyik éltető eleme, és számtalan élőlénynek az élettere is. Ezekre a dolgokra a mai kor embere hosszú ideig nem gondolt, és most, amikor kezd gondolni rá, már majdnem késő. Mert az elmúlt évtize-

dekben úgy rendezte be az ember az életét, hogy az által, amit alkotott, sok helyen már többszáz hektár erdő pusztult el. Kisebbedik a zöld zóna, sorvad az élet, és ennek a veszélynek teszi ki magát az ember is. Valószínűleg ezzel összefüggésben jelentkeznek új, és nem veszélytelen betegségek. Ide jutott az ember a maga tudásával. Az egyik oldalon büszke a tudományára, sokasodó alkotásaira, de a másik oldalon közben kirabolja a saját holnapját, veszélyezteti a gyermekeinek az életét, és olyan helyzetbe hozza ezt a földi világot, hogy nagyon bizonytalanná válik, sokáig élhet-e még rajta az ember. Azért hangzik az Igében a figyelmeztetés, hogy az emberek, akik ezt az életet így élik, vakok és süketek. Szomorú állapot a vakság, ha valakire ráborul az állandó éjszaka, és nem láthatja többé embertársainak az arcát sem Istennek áldott napját. Az is szomorú, ha valaki soha nem hallott semmiféle hangot még a hozzászóló embertársnak a hangját sem. Mind a két elesett állapot nehézzé teszi az emberi életet. Az Igében Isten mégis úgy beszél erről, hogy az nem reménytelen állapot. Azért nem reménytelen állapot, mert itt nemcsak azokról van szó, akik testi szemeikkel nem látnak, vagy testi füleikkel nem hallanak, hanem mindenek előtt azokról, akik – ahogy az Igében hallottuk – nem hallják az Írás szavát. Mert itt van minden emberi életnek a buktatója. Azért távolodik el az ember az embertárstól is, mert nem hallja Isten szavát. Azért van sokszor egymáshoz közelálló emberek szíve között is mély szakadék, ami megakadályozza az embertárs igazi énjének a megismerését, mert az önzés szemüvegén keresztül nem veszi észre, nem látja az embertársban a jót és értékeset. Az ilyen ember azonban nagyon hamar meglátja az embertársban a gyarlóságot, és ez nem arra indítja őt, hogy oda álljon a gyarló embertárshoz és segítsen leküzdeni a gyarlóságot, hanem arra, hogy rátaposson az embertársra, és vádolja őt. Borzalmas ez a lelki vakság. Isten az Igében így beszél erről az állapotról: „Néznek, és nem látnak, hallanak és nem értenek“. Ha Istennek az a sok atyai szeretetből fakadó Igéje, ami itt ebben a templomban elhangzott, mind halló fülekre és értő szívekre talált volna, akkor ez a gyülekezet Isten boldog, hálás gyermekeinek az örvendező népe lenne. Égészen másképp élnének az emberek, még a szívek is másképpen dobognának. Akkor a szavak, a tettek mind arról tennének bizonyságot, hogy ez a ma itt élő nemzedék is nemcsak hallja, hanem szívébe is zárja, és szívesen teljesíti Isten akaratát. Akkor nem pusztítanánk önmagunkat és nem károsítanánk meggondolatlan életmódunkkal embertársainkat és környezetünket. A szeretetlenség, az érzéketlenség, hidegség és harag öl. Életünknek ebben az állapotában különösen nagy vigasztalás Isten Igéjének az üzenete, hogy van reménység az ilyen süketek és vakok számára is. Van reménység, hogy egyszercsak ezek a süketek is meghallják, szívükkel is értik Isten szavát, és kezdik cselekedni is akaratát. Ennek köztünk is reménységre jogosító jelei vannak. Sőt, ez a reménység nemcsak odáig ér el, hogy maguk

kezdik cselekedni Isten akaratát, hanem odáig is, hogy elmondják, hogyan szabadultak meg életük sötét verméből, és milyen boldogság, milyen felszabadult érzés Isten gyermekeként élni. Így válhatnak a felébredtek áldott ébresztőkké. Akinek a szívében az Ige jó talajra talált, ahol csírát növesztett, szárba szökkent és gyümölcsöt terem, azok már azt is mélyen átérzik, hogy ezt a magot tovább kell szórni, mert csak az elvetett mag hoz a jövőre nézve is új termést, életet. Mert a hitben élő ember nemcsak önmagára gondol, nemcsak a jelenre, hanem a jövőre is. Arra is gondol, hogy szerettei is éljék át a mélységből szabadulás örömét, hogy az ő életük is nemes harc legyen, és ők is üdvösségre érkezzenek.

A következő embercsoport, amelyről szó van az Igében, a zsarnokok csoportja. Róluk azt mondja Isten, hogy nincs jövőjük. Ez azért nagy vigasztalás, mert az emberiség történelme telve van zsarnok hatalmakkal, akik tűzzel-vassal ráerőszakolják akaratukat alattvalóikra. Ezeknek azért nincs jövőjük, mert a jövő, amelyet az Igében elénk tár Isten, az örökkévalóság. A zsarnokság alapja pedig mindig a gonoszság, hazugság, önzés és hatalomvágy. Isten országában pedig már nem lesz sötétség, oda nem jutnak be a hazugok, se olyanok, akik utálatosságot cselekszenek. Egy ideig keserűvé válik minden népnek és minden kis, vagy nagy közösségnek a kenyere, amely felett zsarnokok hatalmaskodnak. Mert zsarnokok nem csak az uralkodói palotákban élnek, hanem életünk sok más helyén is. Sokszor nehezíti meg az emberek életét a különböző munkahelyeken valaki, talán egy ügyosztály, vagy munkacsoport vezető, aki hatáskörével visszaélve zsarnokoskodik a többiek felett. Néha még a családban is szenvedéssé teszi a életet, ha van ott egy erős akaratú családtag, talán hitvestárs, testvér vagy szülő, aki a- helyett, hogy erősítené a család tagjai között a szeretet kötelékét, hogy a család élő közösséggé, a szeretet és a békesség tanyájává legyen, elkezd a többieken uralkodni. Isten az Igében mindenféle zsarnokoskodás felett ítéletet hirdet.

Az Igében szó van még az alázatosak, szelídek és szegények csoportjáról is. Amit a mai igeszakaszban ezekkel az emberekkel kapcsolatban hallunk, az összecseng azzal, amit az Úr Jézus mondott róluk. Ő azt mondja róluk, hogy öröklik Isten országát, örülnek és vigadnak. Ez nekünk úgy tünik, hogy ellentmond mindennapjaink változásaiban szerzett tapasztalatainknak. Valóban örülnek, vigadnak a szegények szelídek és az alázatosak? Akik átélték a háborúk szörnyűségeit, amikor sokfelé a tankok acél-láncai, vagy gránátok, aknák és bombák robbanásai, vagy áradások tették tökre a vetéseket, azok tudják, hogy milyen gyötrelmes a szegénység, hogy amikor nagyon kellene valami, például a kenyér, és nincs, kellene a dermesztő télben a meleg ruha, és nincs. Bárcsak tudnánk érte hálát adni Istennek, hogy most már nem kell átélnünk ezt a fajta szegénységet. De van neked igazán mindened testvérem, amire szükséged van? Van belső békességed, van tiszta örömöd, van naponta nyugodt lelkiismereted,

van gondban, bajban, bánatban vigasztalásod, van nehéz helyzetben reménységed, vannak melletted emberek, akikről tudod, hogy együtt éreznek veled? Akiknek az életéből ezek hiányoznak, azok a szegények. Akinek az életéből ezek közül csak valami hiányzik, sokszor az is szegénynek érzi magát. Az ilyen szegényeknek, alázatosoknak és szelídeknek azt mondja Isten, hogy vigadjatok, örüljetek. Azért örüljenek, mert sokminden elmúlik, sokminden lehanyatlik sok vagy végéhez ér, de Isten mindörökre megmarad. Ő tegnap és ma és örökkön örökké ugyanaz. Ő kezében tartotta a világot akkor is, amikor mi még nem voltunk itt, és kezében fogja tartani ezt a világot akkor is, amikor mi már régen porrá váltunk. Ő szeret minket és azért szól Igéjén keresztül, hogy ezt a földi életünket ne tékozoljuk el, hogy ne rontsuk meg a magunk életét, embertársaink életét és környezetünket. Aki ezt a természeti világot, amelyben élünk őszintén féltő szeretettel védeni akarja, szükséges, hogy annak szívében legyen ott, és írja be embertársainak a szívébe is Isten Igéjének ismeretét és az Isten akarata teljesítése utáni vágyat. Csak az Isten akaratával összhangban élő ember tudja védeni az életet és a világot, mert szívében nem mindent magának kaparó emberként akar élni, hanem embertársa szerető testvéreként. Az ilyen ember nem önző, nemcsak magára gondol, hanem embertársaira is, a jövő nemzedékre, a távoli jövőre is. Isten már a távoli jövőt is elkészítette számunkra, ezért lehet ott szívünkben a boldog gyermeki öröm, hogy minket ennek a világnak semmiféle hatalma nem választhat el Isten üdvözítő szeretetétől, amely nekünk is megjelent az Úr Jézus Krisztusban. Ámen

Mindenható Isten, könyörülő édes Atyánk, megköszönjük néked, hogy Igéd üzenete újra hangzott itt köztünk. Hálát adunk, hogy Igéden keresztül elmondtad, hogy te meg akarod nyitni a vakok szemeit és a süketek füleit is. Te, aki mindent látsz, aki ismered gondolatainkat, és érzéseinket is, tudod mennyi bennünk is, körülöttünk is a süketség és a vakság. Te tudod igazán szívvel halljuk-e a te Igédet, és hogy a szívünkbe vetett Igemagot vetésünk beérésének a reménységével magunk is tovább szórjuk-e embertársaink szívébe. Te tudod Atyánk, mennyire nem ismerjük önmagunkat, és egymást sem tudjuk látni úgy, ahogyan te látsz mindnyájunkat, mert belátsz mindenkinek a szívébe. Te látod, mennyi szakadék van köztünk és embertársaink között az egymástól elválasztó bűn miatt. Te látod örömeinket is, könnyeinket is, és azt is, hogy mennyi életünkben a gyarlóság. Jó nekünk reménységgel minden gyarlóságunkat, botlásunkat, vakságunkat letenni a te édesatyai kezedbe, mert tudjuk, hogy neked gondod van ránk. Jó tudnunk, hogy mi magunk, földön lévő szeretteink és azok a szeretteink is,

akiket visszahívtál már ebből a földi életből, a te kezedben vannak. Add, töltse be ez a reménység szívünket belső békességgel, örök örömmel. Könyörgünk, áldd meg velünk lévő szeretteink hitét és reménységét is, hogy ne legyen köztünk senki elkeseredett és csüggeteg, hanem küzdelmeink között is hitbeli bizonyossággal vallhassuk, hogyha te velünk vagy akkor nem árthat nekünk semmi kisértése a világ fejedelmének. Áldd meg Igédet néped szívében ezen az egész földön, hogy áldott ígéreted szerint ne térjen vissza hozzád Igéd üresen, hanem áldott termést hozzon. Kérünk, tarts minket is, szeretteinket is atyai kezedben, hogy amikor majd újra kint járunk a világban, tudjuk mindnyájan szívünkben tartani és továbbadni atyai tanácsodat, útmutatásodat. Kérünk, adj hitet, erőt, külső és belső békességet minden gyermekednek. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 193. dics.

Bálám 1.

Főének: 89. zsoltár Igeolvasás: 4. Mózes 22, 7-20

Elmentek tehát Móáb és Midján vénei, és náluk volt a varázslás díja. Megérkezve Bálámhoz, elmondták neki Bálák üzenetét. Ő ezt felelte nekik: Maradjatok itt éjszakára, és én beszámolok nektek arról, hogy mit mondott nekem az ÚR. Móáb vezető emberei ott maradtak Bálámnál. Isten pedig eljött Bálámhoz, és ezt mondta: Miféle férfiak vannak nálad? Bálám ezt felelte Istennek: Bálák, Cippór fia, Móáb királya ezt üzente nekem: Egy nép jött ki Egyiptomból, és ellepte a föld színét. Jöjj tehát és rontsd meg azt, talán akkor meg tudok vele küzdeni, és ki tudom űzni. De Isten ezt mondta Bálámnak: Ne menj el velük, ne átkozd meg azt a népet, mert áldott az. Fölkelt tehát Bálám reggel, és ezt mondta Bálák vezető embereinek: Menjetek vissza országotokba, mert nem engedi meg az ÚR, hogy veletek menjek. Móáb vezető emberei fölkeltek, visszamentek Bálákhoz és azt mondták: Nem jött el velünk Bálám. Akkor még több és azoknál tekintélyesebb vezető embert küldött Bálák. Ezek megérkeztek Bálámhoz, és ezt mondták neki: Így szól Bálák, Cippór fia: Ne vonakodj eljönni hozzám! Igen gazdagon megjutalmazlak, és megteszek mindent, amit mondasz nekem. Csak jöjj el és rontsd meg ezt a népet. De Bálám ezt felelte Bálák szolgáinak: Ha

nekem adja Bálák a házát tele ezüsttel és arannyal, akkor sem szeghetem meg Istenemnek, az ÚRnak a parancsát, és nem tehetek ellene egyáltalán semmit. De azért maradjatok csak itt ti is ezen az éjszakán, hogy megtudjam, akar-e még valamit beszélni az ÚR? Isten eljött Bálámhoz éjjel, és ezt mondta neki: Ha azért jöttek ezek a férfiak, hogy elhívjanak téged, kelj föl, menj el velük, de csak azt tedd, amit én parancsolok neked.

Mindenható Isten, aki eljöttél hozzánk Jézus Krisztusban, hogy kiszabadíts minket a bűn kárhozatba ejtő szakadékából, magasztalunk téged, hogy irgalmas szereteteddel újra alkalmat készítettél, hogy Igéd után vágyakozó gyermekeid ebben a szent hajlékban ma meghallgathassák atyai szódat, útmutató, bátorító, vigasztaló üzenetedet. Atyánk, te tudod, hiszen számon tartod, ismered életünket, gondolatainkat, érzéseinket és cselekedeteinket, hogyha nem hallgatjuk, nem zárjuk szívünkbe Igédet, odakint a mindennapi élet forgatagában hamar eltévedünk, letérünk arról az útról, amelyen járnunk kell. Jön a hitető a maga hitetésével, a hazugság fejedelme a maga ámításaival, és mi könnyen olyanokká válunk, mint ősszel a hulló falevelek, amelyeket hol ide, hol oda sodornak a szelek. S ha valaki közülünk eltévedne, ha letérne a hazafelé vezető útról, add szívünkbe Atyánk idejében a lelki ébredést, hogy eltévedt voltunknak tudatára ébredve, tudjuk őszinte bűnbánattal mondani: visszatérek hozzád, Atyánkhoz. Megváltónk nevében kérünk, tedd most is életünket gyógyító, hozzád segítő áldássá szívünkben Igédet. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 512. dics. 5. vers Alapige: 4. Mózes 22, 22 – 23

Isten azonban haragra gerjedt, amikor elment Bálám. Ezért odaállt az ÚR angyala az útra, hogy feltartóztassa. Ő a szamarán ügetett, és vele volt két szolgája is. De a szamár meglátta az ÚR angyalát, ahogyan ott állt az úton kivont karddal a kezében, és letért a szamár az útról, és a mezőre ment. Bálám ütni kezdte a szamarat, hogy visszaterelje az útra.

Kedves Testvéreim,

Az az esemény, amelyet a felolvasott igeversekben hallottunk, akkor történt, amikor az ószövetségi gyülekezet a hosszú pusztai vándorlás végéhez közeledett, és már nem messze volt az Ígéret földjétől. A pusztában vándorló nép életének az eseményei már ismertek voltak a környező népek előtt. A hírek,

ha nem is olyan gyorsan, mint a mi korunkban, akkor is messzire eljutottak. Sok gyarlósága volt a rabságból kiszabadított népnek, sokszor büntette meg őket Isten engedetlenségük, lázadozásuk, és méltatlan viselkedésük miatt, de a büntetések során is megmutatta könyörülő jóságát, cél felé vezető kegyelmét. A környező népek között elterjedt a hír, hogy ennek a vándorló, új haza felé menetelő népnek egy hatalmas és láthatatlan Istene van, az vezeti és segíti őket. Ezért – különösen a kisebb népcsoportok-, féltek tőlük. Az emoreusok nem akarták őket átengedni az általuk lakott területen, ezért harcra került a sor, és ez a pusztai vándorló nép legyőzte őket. Ez által a győzelem által már egész közel értek az Ígéret földjéhez. Ennek a népnek, a Moábitáknak a királya, akit Bálaknak hívtak, rémülve nézte ezt a közeledő különös népet, mert úgy érezte, hogy ezzel a néppel ők hiába szállnának szembe, a csatát elvesztenék, hiszen ezt a népet egy hatalmas Isten segíti. Szorongatottságában azt gondolta ki, hogy megpróbál egy olyan emberrel összeköttetésbe lépni, aki tud átkot mondani. Azt már ez a pogány király is megérezte, hogy Isten ellen nem lehet fegyverrel harcolni, Istent nem lehet hadsereggel legyőzni. Ez a király meghallotta, hogy a távoli Mezopotámiában van egy különös ember, aki meg tud átkozni embereket, talán egy népet is. Mezopotámia múltjából annyit mi is tudunk, hogy mintegy négyszáz évvel azelőtt Isten az ott élő Ábrahámot hívta el, hogy hagyja ott hazáját, menjen el egy földre, egy országba, ahova ő küldi, nagy néppé teszi őt, és magvában, utódjában megáldatnak a föld népei. Ábrahámnak Isten Jézus Krisztusról beszélt, ő az a mag, akiben megáldatnak a föld népei. Éppen Ábrahám leszármazottjait szabadította ki Isten Egyiptomból, hogy az Ígéret földjére visszavezesse őket, amikor a moabiták királya, Bálák e népet meg akarta átkoztatni. Ezért küldött rangos követeket a Mezopotámiában élő Bálámhoz, akinek híre hozzá is eljutott. Azt beszélték róla, hogy belelát a jövőbe, tud átkot és áldást is mondani. Az emberek tisztelték, mert hatalmat tulajdonítottak neki. Már Bálám is hallott a pusztában vándorló Egyiptomból kijött népről, és az őket vezető hatalmas Istenről, aki vizet fakasztott a sziklából, táplálta és győzelemre segítette őket vándorlásuk során. Bálám pogány volt, és amikor ezeket a különös híreket hallotta, vágyott azután, hogy ezt a hatalmas Istent ő is megismerje. Ezért elkezdett ő is ehhez az ismeretlen Istenhez imádkozni. Isten olyan irgalmas volt hozzá, hogy imádságát meghallgatta, és még mélyebb ismerettel ajándékozta őt meg, amely őt arra indította, hogy miután Istent így megismerte, most már az ő követségében járjon, Isten akarata szerint cselekedjen. Éppen ezek a gondolatok foglalkoztatták, amikor megérkeztek hozzá Bálák előkelő követei, akik a Bálámnak szánt királyi ajándékot is magukkal vitték. Előadták királyuk üzenetét, megcsillogtatták a gazdag megjutalmazás ígéretét is és elmondták, hogy népük odahaza nagy veszélyben van, mert az Egyiptomból elindult nagy nép már elérte az ő országukat,

és királyuk nem mer velük megütközni, mert ennek a népnek, aki a pusztában vándorolva ért el hozzájuk, csodatevő Istene van. Ezért azt kérték Bálámtól, hogy mondjon átkot erre a népre, hogy az ne tudja őket legyőzni. Bálám bizonyára sóvárogva gondolt a megígért gazdag jutalomra, de azért azt mondta a hozzá érkezett követeknek, hogy ő Isten megkérdezése nélkül nem mondhat nekik semmit, maradjanak éjjelre ott, és reggel megmondja nékik, megengedi-e Isten, hogy teljesítse Bálák kérését. Amikor Bálám éjjel – bizonyára imádságos tusakodásában – elmondta Istennek, hogy mit kérnek tőle a nála levő követek, Isten megtiltotta Bálámnak, hogy elmenjen Bálák országába, és megátkozza a közelgő zarándok népet. Isten azt is tudtára adta Bálámnak, hogy azt a népet azért nem szabad átokkal sújtani, mert az áldott nép, az ő áldott népe. Másnap aztán megmondta Bálám a Bálák követeinek, hogy nem megy velük, mert Isten nem engedi meg, hogy arra a hozzájuk ért népre átkot mondjon. A követek tehát összecsomagolták a magukkal vitt tiszteletdíjat, a király ajándékát, hazamentek és elmondták királyuknak, hogy Bálám nem jött átkot mondani a pusztában levő népre, mert Isten ezt nem engedte meg neki.

Az Igében halljuk, hogy Bálák király nem hagyta annyiban a dolgot, az eredménytelenség ellenére sem akart lemondani tervéről, hogy átkot mondasson az érkező népre. Még előkelőbb követeket, fejedelmi rangú embereket bízott meg, hogy menjenek vissza Bálámhoz, mondják el neki, hogy királyuk nagyon meg fogja őt tisztelni, ami azt jelenti, hogy gazdagon meg fogja őt ajándékozni, ha teljesíti a kérést. Bálám azonban –hozzá illő módon- becsületesen meg akart maradni Isten akaratának a teljesítése mellett. Ezért válaszolt így: „Ha Bálák az ő házát arannyal és ezüsttel tele adná is nékem, nem hághatom át az Úrnak, az én Istenemnek szavát. De azért maradjatok itt ti is ez éjjel, hadd tudjam meg, mit szól ismét az Úr nékem.” Ezek a szavak még nagyon szépen hangzanak, azt mutatják, hogy Bálám Isten becsületes embere akar maradni. Mégis az a tény, hogy nem küldte a követeket egyenesen haza, már azt jelzi, hogy tusakodott magával, mert a megígért sok arany és ezüst ajándékról se szívesen mondott volna le. Pedig ebben az ügyben azelőtt már megkapta Isten határozott parancsát, hogy azt a népet nem szabad megátkozni, mert az az ő áldott népe. Ő még akarta azon az éjszakán még egyszer kérni Istent, hogy hátha Isten most már megengedné neki, hogy elmenjen a népet megátkozni. Családjaink életében is gyakran megismétlődik az az állapot, hogy a gyermek kér valamit a szüleitől, amit a szülők nem akarnak, vagy nem tudnak teljesíteni. De az akaratos gyermek nem akar lemondani arról amit kért, ezért elkezdi újra kérni a kívánt dolgot, zaklatni szüleit. Előfordul, hogy az így erőszakoskodó gyermeknek a szülők végül is megengedik, amit nem akartak megengedni. Így viselkedett Bálám is. Újra zaklatta Istent, és Isten az engedélyt – amit ugyan feltételhez kötött – megadta. De az Igében a történet

folytatásának a leírásában ott van ez a mondat is: „Isten azonban megharagudott, amikor Bálám elment.”

Ha ezt a történetet átgondoljuk, jobban megértjük azt a különös eseményt is, amely az Igében a szamárháton útnak induló Bálám történetében van leírva. Isten a tőle engedélyt kierőszakoló Bálámot megállította az úton. Isten ebben az eseményben rá akarja ébreszteni Bálámot annak a tudatára, hogy az Isten akarata ellen cselekvő ember oktalanabb, mint az oktalan állat, s az ilyen embernek az életútja halálos veszedelemben van. Isten angyalt küldött a Bálám útjára, hogy az elzárja előtte az utat, és vegye észre, hogy életveszélyes úton indult. Bálám egy ideig az angyalt se vette észre. Péter apostol az Isten által mutatott egyenes útról letérőket a Bálám útján járó embereknek nevezi, amikor ezt írja. „Szívük gyakorlott a telhetetlenségben, átok gyermekei, akik elhagyván az egyenes utat, eltévelyedtek, követvén Bálámnak útját, aki a gonoszság díját kedvelte. De ő vétkéért feddést kapott, amikor egy igavonó állat emberi hangon szólalt meg, aki megakadályozta a próféta esztelenségét.” A Szentírásban többször olvassuk, hogy Isten az ember, vagy az emberiség életére nézve döntő fontosságú eseményekkel kapcsolatban angyalon keresztül szól az emberhez. Azért teszi ezt, mert nem akarja, hogy az ember elvesszen. Isten az Igén keresztül azóta is, nekünk is sokszor elmondja, hogy ő mit akar, és mit nem akar. Mi is mindnyájan tudjuk ezt. Tudjuk, hogy mi üdvös és mi kárhozatos. Figyelembe vesszük-e Istennek üdvösségünket munkáló, kárhozat útján járástól óvó szavait? Valakit a nagyobb lehetőségeknek a délibábja, valakit ma is, köztünk is, az aranyborjú, az anyagisten csillogása kábít el, és sodor veszélyes életutakra.

Bálám a veszélyt csak akkor tudatosította, amikor valóban „látóvá” lett. Amikor Bálám meglátta az Úr angyalát, lelke mélyén tudatosította, hogy nem Isten akarata szerinti úton jár. Megbánta, hogy elindult, és kész lett volna bűnbánattal visszafordulni. Talán így akarta akaratos elindulását Isten akarata szerintivé változtatni. Így akarta jóvátenni, amit rosszul tett. A bűnbánathoz hozzátartozik a jóvátétel utáni vágy. Az angyal akkor már azt az utasítást adta, hogy menjen tovább a hely felé, ahova elindult, de ha megérkezik a helyre, ahova indult, ott majd csak azt mondja, amit Isten akar. Isten pedig nem akarta, hogy Bálám átkot mondjon. Minden igeolvasó ember tudja, hogy mit kellett mondani Bálámnak Isten népe felé fordulva, amikor a hegyről meglátta Izrael népét. Istennek ezt a Bálámon keresztül mondott üzenetét, ha Isten életünket megtartja, a legközelebbi istentiszteletünkön mi is meghallgathatjuk.

Legyen mindnyájunknak szívügye, hogy a hozzánk is szóló Igén keresztül meghalljuk, és cselekedjük Isten akaratát. Vigyázzunk, hogy ne vonatkozhasson ránk Isten panasza, hogy ez a nép nézvén néz, és mégse lát, és hallván hall és mégse ért. Ne tékozoljuk el azt a drága örökséget, amelyet Isten Krisztusban mindnyájunknak elkészített. Ámen

Édesatyánk, hálát adunk néked, hogy újra hirdetted köztünk Igédet, mert azt akarod, hogy az megújítsa, gyógyítsa, és áldott útra terelje ezt a mi sokszor engedetlen, idegen utakon tévelygő életünket. Kegyelmednek ajándéka, hogy világunkban, ahol a sátán nagy hangerővel hirdeti a maga üzenetét, mi most is hallgathattuk a te keskeny útra hívogató atyai szódat. Kérünk Atyánk, ne engedd, hogy a hazugság fejedelme összekuszálja gondolatainkat, érzésünket és cselekedeteinket és meggyengítse hitünket. Ne engedd, hogy az anyagisten csillogása miatt ne vegyük észre, hogy te nekünk Igédben nem múló és ideigvaló javakat, hanem örök kincset adsz, amelynek értéke nem változik akkor sem, amikor mi egyszer mindnyájan kilépünk ebből az anyagi világból. Kérünk, áldd meg anyaszentegyházadat, hogy itt is, és széles e világon is hangozzon benne a szeretet és a békesség evangéliuma. Áldd meg családjainkat és otthonainkat, hogy ott is Szentlelked gyümölcse, a szeretet adja ajkunkra a szavakat akkor is, amikor egymással beszélünk, és akkor is, amikor előtted elcsöndesedve imádkozunk. Kérünk Atyánk, így tedd szent hajlékká, templomoddá otthonainkat is, hogy onnan szeretet és áldás áradjon mindazok felé, akikkel ott kint a világban együtt vagyunk, vagy találkozunk. Segíts kegyelmes Istenünk, hogy élhessünk egymás és embertársaink javára és szent neved dicsőségére. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 484. dics. 1988.

Bálám 2.

Főének: 274. dics. Igeolvasás**:** 4. Mózes 23, 7 – 23

Bálám példabeszédbe kezdett és ezt mondta: Arámból hozatott ide Bálák, Kelet hegyeiről Móáb királya: Jöjj, átkozd meg Jákóbot, jöjj, kárhoztasd Izráelt! Hogy ronthatnám meg, kit Isten nem ront meg? Hogy kárhoztatnám, kit az ÚR nem kárhoztat? Jól látom őt a sziklacsúcsról, szemlélem a halmokról. E nép egyedül fog lakni, nem számítja magát a nemzetek közé. Ki számolhatja meg Jákóbot – száma mint a por – és Izráelnek csak a negyedét is? Bár úgy halnék meg, mint ez igazak, s lenne végem olyan, mint az övék! Akkor ezt mondta Bálák Bálámnak: Mit tettél velem?! Elhoztalak ellenségeim megrontására, te

pedig megáldottad őket! De ő ezt felelte: Nekem vigyáznom kell, hogy csak azt mondjam, amit az ÚR ad a számba. Akkor ezt mondta neki Bálák: Jöjj velem egy másik helyre, ahonnan láthatod azt a népet. De csak a szélét láthatod, az egészet nem látod. Onnan rontsd meg őket! Magával vitte a Cófim mezejére, a Piszga csúcsára. Épített ott hét oltárt, és mindegyik oltáron bikát és kost áldozott. Majd ezt mondta Báláknak: Állj ide égőáldozatod mellé, én pedig amott szeretnék találkozni Istennel. Az ÚR találkozott Bálámmal, igéjét adta a szájába, és ezt mondta: Térj vissza Bálákhoz, és eszerint beszélj. Amikor visszament hozzá, még ott állt égőáldozata mellett Móáb vezető embereivel együtt. Bálák ezt kérdezte tőle: Mit mondott az ÚR? Ő pedig példabeszédbe kezdett, és ezt mondta: Hallgass csak rám, Bálák, figyelj ide, Cippór fia! Nem ember az Isten, hogy hazudnék, nem embernek fia, hogy bármit megbánna. Mond-e olyat, amit meg ne tenne, ígér-e olyat, amit nem teljesít? Nem látnak bajt Jákóbban, nem látnak nyomorúságot Izráelben. Vele van Istene, az ÚR, királynak szóló ujjongás hangzik benne. Isten hozta ki őket Egyiptomból, olyan az ereje, mint a bölény szarva. Nem fog a varázslás Jákóbon, sem az igézet Izráelen. Idejében megmondják Jákóbnak, Izráelnek, hogy mit tesz az Isten.

Örök a te hatalmad és szereteted, mindenható Isten, gondviselő Édesatyánk. Mi porból vett és porrá váló gyermekeid most is reménykedő hittel, csöndes áhítattal állunk meg szent színed előtt, és megköszönjük néked, hogy ezen a szent napon újra alkalmat készítettél nekünk Igéd hallására. Tudjuk Atyánk, hogy te ebben az általad teremtett világban mindenütt jelen vagy, de különösképpen jelen akarsz lenni ott, ahol gyermekeid Igéd hallására gyülekeztek össze. Kérünk, cselekedd Szentlelked által, hogy Igéd érje el szívünket, hogy amikor újra kint járunk a világban, ahol sokszor a tanácstalanság szomorúsága, a veszélyeztetettség félelme vesz körül bennünket, akkor legyen számunkra a most itt elhangzó Ige is útmutató bátorítássá, szomorúságot elűző vigasztalássá. Kérünk jó Atyánk, vezess bennünket mindig, mindenütt és mindenben a szeretetnek és a te békességednek az útján, hogy ennek a világnak semmi hatalma, és a sátánnak semmi kísértése ne szakíthasson el minket a te üdvözítő szeretetedtől. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 487. dics. 6. vers Alapige: 4. Mózes 24, 15 – 17

Így sz***ól Bálám, Beór fia, így szól az a férfi, akinek megnyílt a szeme. Így szól aki hallja Isten mondásait, aki ismeri a Felségestől jövő ismeretet,***

aki látja a Mindenhatótól kapott látomást, leborulva, de nyitott szemekkel: Látom őt, de nem most, szemlélem, de nem közel. Csillag jön fel Jákóbból, királyi pálca támad Izráelből.

Kedves Testvéreim,

A Bálám történetének előző szakaszából hallottuk, hogy Bálám pogány származású volt, a pogány varázslóknak és jövendőmondóknak ahhoz a csoportjához tartozott, amely a sötétség lelkének a segítségével tudott a világ és az élet titkaiba belelátni. Olyan munkát végzett, amelyre nézve Isten az Igében azt mondja: „A titkok az Úréi, a kinyilatkoztatott dolgok pedig az emberekéi." Ez a sötétség lelkeivel cimboráló ember azonban éppen Izrael életének az eseményeivel kapcsolatban hallott a világot teremtő mindenható Istenről, aki választott népét, ha méltatlanul viselkedik, megbünteti, de nem veti el, hanem csodálatosan vezeti őket. E hír hallatán kezdett el ő is imádkozni ehhez a mindenható Istenhez, aki olyan irgalmas volt hozzá, hogy adott neki a maga Lelkéből. Ez által Isten őt abban a kiváltságban részesítette, hogy ne a gonosz lélek, hanem az ő Lelke által tudjon meg valamit Isten világának a titkaiból, Istennek a tervéből.

Az előző fejezetből hallottuk, hogy amikor Isten választott népét kiszabadította Egyiptomból, és azok közel negyvenévi pusztai vándorlás után a Moábiták országához érkeztek, ennek az országnak Bálák nevű királya félt ettől a néptől, és kétszer is fejedelmi követeket küldött a Mezopotámiában élő Bálámhoz, hogy menjen el az ő országába, és mondjon átkot erre az ő országához érkező népre, hogy az ne tudja megszállani az ő országát. Bálám, aki már Isten Lelkének az ajándékát is vette, az első hívásra nem akarta ezt a kérést teljesíteni. Amikor Bálák király újabb fejedelmi követeket küldött hozzá, akik ismét segítségét kérték, és gazdag királyi jutalmat helyeztek kilátásba, vonakodva ugyan, de mégis elindult a Moábiták országa felé. A Szentírás erről szóló leírásában kiérezhető, hogy Bálám vívódott önmagával. Szerette volna becsületesen teljesíteni Isten parancsát, amit az első követek érkezése után mondott neki Isten, hogy ne átkozza meg Izrael népét, mert az az ő áldott népe, de bántotta is, hogy ha ezt a kérést nem teljesíti, akkor elveszti a megígért gazdag arany és ezüst jutalmat. Bálám zaklatására Isten ugyan azt mondta neki, hogy menjen el, de az Igében az is ott van, hogy a szívekbe látó Isten tudta, hogy mi volt Bálám menni akarásának a mozgató rugója, ezért megharagudott Bálámra, hogy útra kelt. Így történt aztán, hogy még a szamár is, amely Bálám közlekedési eszköze volt, észrevette, hogy azzal az útra keléssel valami nincs rendben. Isten ezt különös módon adta tudtára Bálámnak, de angyala végül is megengedte, hogy Bálám folytassa az utat. Bálák király örült Bálám érkezésének, és személyesen is elmondta neki

mindazt, amit követeivel már elmondatott. Felvitte őt egy magas hegyre, ahonnan látta Izrael pusztában táborozó népének egy részét, és várta, hogy Bálám ezt a népet megátkozza. De Bálám nem tudott átkot mondani. Nem tudott, mert Isten nem engedte meg neki, és neki ott Isten akarata tolmácsának kellett lennie. Bálák megdöbbenve hallgatta szavait, hiszen együtt voltak a hegyen, és az Izrael megátkozására odahívott „látó" erre a népre csodálatosan mély értelmű áldást mondott. Mégis arra kérte, hogy menjen el vele Bálám egy másik hegyre, ahonnan még nagyobb rálátás van Izrael táborozó népére. Bálám ezt a kérést is teljesítette. A hegyen Bálák hét oltárt készített, hogy áldozatot is mutasson be, de Isten nem engedte meg ott sem Bálámnak, hogy Izrael úton levő népére átkot mondjon. Bálák király még egy utolsó kísérletet tett, és azt kérte, hogy menjen el vele még egy magas hegyre, ahonnan az egész Izrael népe látható. A király úgy gondolta, hogyha Bálám Izrael népének óriási tömegét meglátja, meg fogja érteni, hogy ettől a nagy néptől fél ő is, országa lakosai is, és ezt a félelmet csak úgy tudják letenni, ha Bálám megátkozza őket, mert a fegyveres harc itt nem hozhatna jó eredményt. De Isten itt sem engedte, hogy Bálám erre a népre átkot mondjon. Hiszen Isten már évszázadokkal azelőtt megígérte Ábrahámnak, aki aztán Izrael népének ősatyja lett, hogy ezt az országot az ő utódainak adja. Közben Egyiptomba kerültek, Isten akkor azért vezette útjukat Egyiptomba, mert az éhhalállal fenyegetett népnek így akarta József segítségével az életét megtartani. De amikor a nép életének olyan fordulójához érkeztek, hogy már Egyiptomban maradásuk is veszélyt jelentett volna számukra, Isten elérkezettnek látta az időt, hogy teljesítse az Ábrahámnak tett ígéretet, és népét bevezesse az ígéret földjére.

Alapigénk soraiban halljuk, hogy Bálám nemcsak áldást mondott arra a népre, hanem azt is elmondja, hogy Isten ezen a népen keresztül egy nagy királyt küld el, akiről mi már tudjuk, hogy itt járt ezen a földön, királyok királya és örökkévalóság Ura ő, aki eljött, hogy saját élete odaáldozásával váltsa meg a halál szakadékába rohanó emberiséget.

Bálám tehát teljesítette Isten akaratát, nem átkozta meg a népet, akinek küldetése volt, hogy rajta keresztül üdvözítője legyen ennek a világnak, de élete további részének a történetéből tudjuk, hogy ez az Isten Lelkét is megkapó „látó" mennyire gyarló ember maradt. Akarta is Isten parancsát teljesíteni, hiszen Isten, amikor végül is megengedte neki, amikor előző tiltó parancsa ellenére is újra megkérdezte, hogy elmenjen-e teljesíteni a moábita király kérését, azzal a kikötéssel engedte őt útnak indulni, hogy ha elmegy a moábiták országába, ott csak azt szabad mondania, amit Isten megenged neki. Hiszen azért akarta olyan nagyon teljesíteni Bálák kérését, mert szerette volna megkapni az általa megígért drága kincseket. Ő is, akár csak mai korunk sok embere, az arany, a pénz bűvöletében élt.

Később aztán Bálám egy nagyon gonosz tanácsot adott a midiániták vezérének, akik a moábitákkal együtt akartak védekezni Izrael ellen. Azt mondta nekik, hogy ő átkot nem mondhatott erre a népre, fegyverrel sem tudnák azt legyőzni, de lenne egy módja annak, hogy ez a nép ne számíthasson Isten győzelmet adó segítségére. Arra biztatta őket, hogy asszonyaikon keresztül csábítsák el Izrael népét. Tántorítsák el Izrael népét Istentől. Akkor Isten megharagszik erre a népre, és ha ez a nép elszakad ereje forrásától, Isten nem segíti őket győzelemhez. Bálámnak ezt a gonosz tanácsát a midiániták és a moábiták megtartották. Hívogatták Izrael népét a maguk pogány bálvány isteneinek a szertartására. Ennek a szertartásnak része volt a termékenység istenének való hódolás. Nagy ünnepeket tartottak, amelyeken úgy adóztak a termékenység istenének, hogy ilyenkor elvetettek minden házastársi hűség-köteléket és féktelenül mulatozva, korlátokat nem ismerő szabadsággal szorgalmazták, hogy a nép szaporodjon. Izrael népe közül sokan elfogadták a meghívásokat, részt vettek ezeken a kicsapongó bálványimádási szertartásokon, és sokuknak tetszett ez a féktelen szabadság. Ennek valóban az lett a következménye, hogy Isten megbüntette hűtlenkedő népét. Sor került a harcra is és ebben a harcban részt vett a gonosz tanácsot adó Bálám is, aki életét éppen ebben az Izrael elleni harcban veszítette el.

Elgondolkodtató, hogy emberek, akik tudnak Istennek szolgálatot végezni, akik vállalkoznak arra is, hogy adott helyzetben Istennek az üzenetét tolmácsolják az embereknek, az anyagi javakért való törtetésükben Isten Igéjének minden életünket védő korlátját is átlépik, és engedik, hogy az ó emberük valósítsa meg az ó-emberi akaratot. Borzalmas dolog, ha velünk is az történik, amiről Jakab apostol levelében kérdőjellel beszél Isten, és arra utal, hogy ugyanabból a forrásból nem fakadhat édes és keserű. Egy ember, aki már kérte és elfogadta Isten Szentlelkét, szakadék felé rohan, amikor utat enged lelkében a gonosz lélek által diktált akaratnak. Akinek az életét a pénznek a szerelme irányítja, az nem veszi komolyan Isten Igéjének a figyelmeztetését: „Minden rossznak a gyökere a pénz szerelme.” Az embernek, aki ezt az életutat járja nincs igazán belső békessége, se önmagával, se a környezetével. Az ilyen lelkületű embernek soha sem elég az, amit Isten megadott, mindig a többet hajszolja és ezzel túlfeszíti a saját testi, vagy szellemi lehetőségeit és megrontja az emberi kapcsolatokat. Ez már nem Isten Lelkének, hanem a gonosz léleknek a munkája az ember életében. Bálám, aki Isten által elrendelt szolgálatokat is vállalt és elvégzett, végül mégis a sátán rabságában maradt. Milyen jó, hogy Isten ezeken a történeteken keresztül is nyitogatja a szívünket és a szemünket, hogy tudjunk élni az Istentől kapott anyagi javakkal hálaadással. Isten akarja, hogy legyen minden gyermekének egy hely ezen a világon, amelyre ezt tudja mondani; ez az én otthonom. Akarja, hogy legyenek meg a lehetőségeink arra,

hogy önmagunknak is, gyermekeinknek is be tudjuk szerezni a szükséges javakat, hogy legyen otthonunk, élelmünk, ruházatunk és hogy ezeket tudjuk hálás gyermeki szívvel és örömmel használni. Isten az ilyen Szentírásbeli történeteken keresztül is arra akar elsegíteni bennünket, hogy tudjunk a tőle kapott talentumokkal mindazokon túlmenően, amit erről az eddigiekben elmondtunk, Isten dicsőségére és embertársaink javára élni. Ámen

Édesatyánk, hálát adunk néked, hogy te engedsz bennünket visszapillantani a letűnt évezredekbe is, hogy megmutassad, te mindig Ura voltál és Ura vagy ennek a világnak. Jó tudnunk, hogy ezt a teremtett mindenséget te tartod gondviselő szeretettel atyai kezedben, te mutatod az utat, és te tanítgatsz, hogyan lehet itt ezzel a sok bűnnel, bajjal terhelt világban, ahol a sátán is szüntelenül végzi a maga hitető munkáját, a te atyai akaratod szerint élni. Köszönjük Atyánk, hogy az Igében leírt eseményeken keresztül is, emberi életek vívódásaiban, hűségében és hűtlenségében is elénk tárod, hogy a hűségnek drága jutalma van, a hűtlenség pedig ítéletre érkezik. Kérünk Atyánk, hogy mi, akik halljuk Igéd üzenetét és kérjük Szentlelked ajándékát, hogy az vezesse döntéseinket, és akiket az sokszor jóra, szeretetre, segítőkészségre, hűségre, országod építésére serkent, ne essünk áldozatul a gonosz lélek megtántorító munkájának. Vésd szívünkbe Igéd üzenetét, hogy te a mindvégig hűségeseknek ajándékozod az örökélet koronáját. Áldd meg életünket jó Atyánk. Kérünk, ha könnyeink hullanak, szárítsd fel azokat, ha gyarlóságunkban elesnénk, emelj fel kegyelmesen. Áldd meg ezen a napon is Igédet, amely ezen a földön sok ezer helyen és sok nyelven hangzik, és ne engedd, hogy az igemag népeid szívében köves talajra, útfélre vagy tövisek közé hulljon. Segíts, hogy szavainkkal is és életünkkel is tudjunk köszönetet mondani neked gondviselő jóságodért, üdvözítő szeretetedért. Az Úr Jézus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 381. dics. 6 – 9 vers 1988.

A láthatók ideigvalók

Főének: 338. dics. Igeolvasás: 2. Korinthus 4, 10-16

Jézus halálát mindenkor testünkben hordozzuk, hogy Jézus élete is láthatóvá legyen testünkben. Mert életünk folyamán szüntelen a halál révén állunk Jézusért, hogy a Jézus élete is láthatóvá legyen halandó testünkben. Azért a halál bennünk végzi munkáját, az élet pedig bennetek. Mivel pedig a hitnek ugyanaz a Lelke van bennünk, ahogyan meg van írva: „Hittem, azért szóltam", mi is hiszünk, és azért szólunk! Mert tudjuk, hogy aki feltámasztotta az Úr Jézust, az Jézussal együtt minket is feltámaszt, és maga elé állít veletek együtt. Mert minden értetek van, hogy a kegyelem sokasodjék, és egyre többen adjanak hálát az Isten dicsőségére. Ezért tehát nem csüggedünk. Sőt ha a külső emberünk megromlik is, a belső emberünk mégis megújul napról napra.

Örökkévaló Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban, a te szent nevedet magasztalják odafent a mennyei seregek, és neked adunk hálát itt a földön mi bűnös, de bűnbánattal kegyelmed után esdő gyermekeid. Megköszönjük néked, hogy megtartottad életünket, hogy az éjszakai pihenésben megújítottad testünk könnyen lankadó erejét, és ezen a szent napon újra alkalmat készítettél arra, hogy Igéd körül összegyülekezhessünk. Jó nekünk itt mindig azzal a hitbeli bizonyossággal és örömmel együtt lennünk, hogy te szeretsz bennünket, pedig mi gyarló gyermekeid vagyunk, leletérünk a te ösvényedről, és hálaadással köszönjük meg neked, hogy Igéd által visszasegítesz bennünket a te útaidra. Legyen áldott szent neved, hogy nem érdemeink szerint bánsz velünk, mert ha azt kapnánk tőled, amit érdemlünk, akkor nem lehetne megszentelt földi életünk, és nem lehetne üdvösségünk. Megköszönjük, hogy Szentlelked hatalmával kiigazítod, gyógyítgatod a sátán által megrontott életünket. Jézusunk nevében kérünk jó Atyánk, hogy tedd Igédet most is gyümölcsözővé mindnyájunk életében. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 162. dics. 7. vers Alapige: 2. Korinthus 4, 17-18

Mert a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk igen-igen nagy örök dicsőséget szerez nékünk. Mivel nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók ideigvalók, a láthatatlanok pedig örökkévalók.

Kedves Testvéreink,

Isten a felolvasott igeszakaszban arra irányítja a figyelmünket, hogy ő a mi életünket ebben a földi világban az ő mennyei, láthatatlan, örökkévaló világának az erői által akarja vezetni, célhoz segíteni. Életünk itt sokszor összekuszálódik, és boldog ember az, aki hagyja, elfogadja, hogy életét ebben a megrontott világban Isten Szentlelke irányítsa. Ő várja a tékozló fiú útjára tévedt gyermekeit is, és ő ki tudja előttünk nyitni atyai házában a kegyelem ajtaját. Isten az Igében sokszor és sokféleképpen emlékeztet bennünket arra, hogy a földön élő ember üdvössége nem akkor kezdődik, amikor véget ér a földi élet, utolsót dobban a szívünk és kiszakadunk ebből a világból. Az üdvösség akkor kezdődik, amikor itt egy ember hálás hittel szívébe zárja Isten üdvözítő szeretetét, a Krisztusban készített kegyelmet, és az apostollal vallja, hogy őt ennek a jelenlevő vagy eljövendő világnak semmi hatalma sem szakíthatja el Isten üdvözítő szeretetétől. Aki itt a földi életben eljutott erre a hitre, azt nem ingatja meg semmiféle korszellem, azt nem sodorja magával a szüntelenül változó eszmék szele, annak a hite erős horgony életünk sokféle viharában. A hitre jutott ember hitét még az sem ingatja meg, ha körülte hitetlen emberek élnek, akik hallani sem akarnak Istenről, és nevét nem veszik, vagy szitkok és káromlások közt veszik ajkukra. A hívő ember, aki tudja kinek hitt, boldogan tud itt a föld életben bizonyságot tenni róla, mint a világ teremtő Istenéről. Akármilyen szelek is fújdogálnak körültünk, a hívő ember nyugodtan mondja: „Hittem, azért szóltam."

Az apostol az Igében bizonyságot tesz arról, hogy ennek a hitnek sziklaszilárd fundamentuma van. Tehát ez a hit nem valami emberi álmodozás homokjára épül, hanem annak a ténynek az alapjára, *„hogy Isten, aki feltámasztotta az Úr Jézust, Jézus által minket is feltámaszt a halálból, és veletek együtt előállít."* Ebben az is benne van, hogy az Úr Jézus, amikor majd hatalommal és dicsőséggel visszajön a földre, nem akar egyedül lenni, mint világa örök Ura és Bírája, hanem megváltottait is maga elé állítja. Jézus itt egy olyan eseménynek a képét állítja elénk, amely abban a korban nagyon ismerős volt. Ha egy hadvezér egy háborúban legyőzte a veszélyes ellenséget, a győzelem után hadserege vezető tisztjeivel, és a hadsereg egy csoportjával együtt bevonult országa fővárosába, ahol a nép üdvrivalgással fogadta, ünnepelte őket. Néha ennek a seregnek a végén ott volt a legyőzött hadsereg foglyainak egy csapata is. Így akar majd a teljességre jutó Isten országában az Úr Jézus megváltottaival együtt lenni, hogy kihirdesse nekik megváltottságuk örömhírét. Együtt akar maradni mindazokkal, akik a földi élet szenvedései, viszontagságai közt övéivé lettek, őt mindhalálig hűségesen követték. Ő mindenkit részesít halálának érdemeiben, a bűnbocsánatban és az örök életben, mert mindenkiért,

aki áldozatát hittel elfogadta, legyőzte a bűnt és a halált. A hit a nem látott dolgok valósága. A hit nem tapad a látható világnak sokszor szenvedést hozó eseményeihez, hanem mindezeken túlmenően ragaszkodik Krisztus ígéreteihez. A hit számára készen levő valóság, amit Urunk mondott, hogy aki hisz én bennem, ha meghal is és az. A Jelenések könyvében úgy beszél az apostol az üdvözülők sokaságáról, hogy *„ezek azok, akik jöttek a nagy nyomorúságból, és megmosták ruháikat, és megfehérítették ruháikat a Bárány vérében*." Az, hogy Jézus az Atya házában együtt akar maradni övéivel, ahol majd folytatódik a mennyei Istentisztelet, azt is jelzi, hogy az egykor földön élt megváltottak egykori halandó teste elporladt ugyan, de a megváltottak nem haltak meg, nem mentek ítéletre, és megdicsőült lelki testben élnek majd Isten újjáteremtett világában. Krisztusnak ebben a végső harcában, mint „utolsó ellenség töröltetik el a halál." Urunkra azért nehezedett a szenvedések gyötrelme, mert nagyon szeretett. Szeretetből vállalta, hogy felvegye por testünket és megváltson minket, halál útján járó bűnösöket. Az emberi lét a bűneset óta már önmagában is szenvedéssel jár. Egyre nehezebbé válik az évek súlya, a betegség terhe. De a szerető szívű emberek szenvedése azért nehezebb, mert aki szeret, szeretné azt, akit szeret, jónak, lelkiismeretesnek, becsületesnek, jóakaratúnak látni, és ha ennek az ellenkezője történik, az is szenvedéssel jár. A szenvedés terhét hordozó ember könnyen belefárad a szenvedésbe, elcsügged. De a hitben élő ember mégsem csügged el reménytelenül. Ezért tudja írni az Igében az apostol is. „Azért ha a mi külső emberünk megromol is, a belső mindazáltal napról napra újul." Lehetséges ez? Lehetséges, hogy miközben folyton fogy napjaink summája, rövidül az életünk, ne fáradjunk meg, ne csüggedjünk el? Az Igében erre az állapotra nézve is biztatást, vigasztalást kapunk. Az apostol bizonyságtétele szerint ez azért lehetséges, mert mi nem nézünk mindenekelőtt a láthatókra. Lehetnek ugyan nekünk kedvesek a látható dolgok is. Jó nekünk látni Istennek ezt a csodálatos teremtett világát. Jó örülni tavasszal a pattanó rügynek, a nyíló virágoknak, nyáron a kalásztengert ringató mezőnek, a sokszínű virággal pompázó rétnek, ősszel a gazdag gyümölcstermést ígérő fáknak, télen az alvó vetések fehér hótakarójának, amely alatt tavasz közeledtével csírát hajt, majd szárba szökken Isten drága ajándékaként az imádságban kért mindennapi kenyerünk. Szabad itt örülnünk a földi élet szükséges javainak is, áldott dolog együtt örülni a szerető szívű hozzánk tartozókkal, családtagjainkkal. Nem vetjük mi el az ilyen örömöket sem, mert amíg Isten megtartja életünket, anyagi világunk dolgaira is szükségünk van. Megváltónk a földi élet szükségletei, az étel, az ital, az öltözet miatt aggodalmaskodóknak ezt mondta:*„Tudja a ti mennyei Atyátok, hogy mindezekre szükségetek van."* Ehhez azonban ezt is hozzátette*: „De keressétek először Isten országát és annak igazságát, és mindezek megadatnak néktek."* Mai Igénkben halljuk *az*

apostoli üzenetet, hogy mi azért nem csüggedünk el reménytelenül akkor sem, amikor átéljük földi sátorházunk megromlását, mert mi nem mindenekelőtt a láthatókra nézünk. Azért nem kötik le figyelmünket csak a látható világ dolgai, ”*mert a láthatók ideigvalók, a láthatatlanok pedig örökkévalók.”* Hitben járva már átéljük az atyai ház menyegzői örömét. Az Úr-vacsora földi előképe az atyai ház menyegzői örömének. Az eljövendő valóságnak a látása erőt ad a szenvedések elhordozásához. A Szentírás bizonyságtételeiből tudjuk, hogy milyen az a menyegző, ahol Isten várja Krisztusban megváltott gyermekeit. Ez a menyegző, Isten országának a teljessége az az állapot, amelyet készített övéinek, és ahol vége lesz mindennek, ami itt a földi életben szenvedést okozott. Ott nem lesz többé meghalás, koporsó melletti búcsúzás, hanem örök öröm, békesség és szeretet. A szovjet hadifogság keserveit is azok élték túl, akik hitükkel a leggyötrelmesebb állapotok közt is látták a kedves otthont, az atyai házat. Az onnan kiáradó ránk váró szeretet bizonyossága adott erőt a szenvedések viselésére, adott kitartást és azt a reménységet, hogy Isten kiszabadít bennünket, hazavezet.

A mennyei atyai háznak halvány előképe a templom, az itt hálaadással együtt levő gyülekezet. Isten mindig belelát életünkbe, mindig tudja, milyen öröm és reménység, vagy talán békétlenség és harag van a szívünkben. Számon tartja, milyen érzésekkel jövünk, ha jövünk a templomba, milyen lelkülettel halljuk Igéjét, milyen őszinte bűnbánattal valljuk meg neki gyarlóságunkat. Tudja, hogy el tudunk-e menni megbántott embertársunkhoz bocsánatkérő lelkülettel, és meg tudunk-e bocsátani bennünket megbántó embertársaknak, akik vágyakoznak megbocsátó szeretetünkre. Azért nagy ajándéka Istennek, hogy most is, az előttünk lévő héten is készülhetünk kegyelme asztalához. Ő ismeri könnyeinket, még akkor is, ha azokat néha befelé hullatjuk. Ő ismeri elesettségünket és erényeinket is. Nagy ajándék, hogy egész életünkön át, de ilyenkor különösen hallhatjuk Megváltónk hívását: „*Jöjjetek én hozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugosztallak titeket*.” Nagy ajándék, hogy amikor talán sebzett szívvel, talán rongyos lelki öltözetben meg akarunk állani kegyelme asztalánál, ő elfogad bennünket, ő kész levenni rólunk lelkünk szennyes öltözetét, és megajándékozni minket kegyelme fehér ruhájával. Jó tudnunk, hogy amikor hitből fakadó szeretetteljes vággyal rendezni akarjuk emberi kapcsolatainkat, akkor nemcsak embertársainknak szerzünk örömet, és nemcsak a mi belső békességünk lesz teljesebbé, hanem a mennyben is, az angyalok is örülnek, amikor ezen a földön Isten Lelke által megtisztul, meggyógyul a földön egy megtérő ember.

Azért áldott állapot az, ha mi földi életünk göröngyös útjain járva is, amikor sok olyan dolgot látunk, amely miatt könnyeink hullnak, sok minden olyan gond, baj, teher nehezedik ránk, amibe megkeseredik az életünk, amikor hibás

döntéseink miatt el-eltévedünk, de vágyunk kegyelme után, ő nem hagy bennünket magunkra. Legyen számunkra vigasztalás az Ige, hogy a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk igen nagy örök dicsőséget szerez nekünk. Nekünk nehéz sokszor a ránk nehezedő kereszt, de betöltheti szívünket az öröm, hogy Jézusunk, a tökéletes, szent és igaz Isten Fia magára vette a mi bűneink büntetését is és vére hullásával megfizette a mi váltságdíjunkat is. Az Isten által így elkészített örökkévalósághoz képest a mi szenvedésünk, ami miatt sokszor kesergünk, csak egy rövid pillanat. Egyik régi temetési énekünk így kezdődik: „Csak egy rövid pillanat, az ember ideje. Mint fűnek és virágnak, elmúlik élete. Zord szele a halálnak, elhervasztja éltünk. De feltámadt Krisztusunk, a mi dicsőségünk. ”

A kegyelem csodája hit által láthatóvá teszi a láthatatlant. Kegyelemből leszünk új emberekké, és mint ilyenek lehetünk örököseivé az elkészített dicsőségnek. Ezért nézzünk mi is testvéreim a láthatatlanokra, amelyek csak hit által válnak láthatóvá, tudva, hogy egyszer ez a látható világ, és minden, ami ebben van, a mi életünkkel együtt elmúlik, de a most láthatatlan világ, és benne Krisztus és megváltottainak dicsősége mindörökre megmarad.

Ezt az Ige a János apostol levelében (3.r.) így fejezi ki: „*Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, és még nem lett nyilvánvalóvá, mivé leszünk. De tudjuk, hogy ha nyilvánvalóvá lesz, hasonlóvá leszünk ő hozzá, és meg fogjuk őt látni, amint van.”*

Ezzel a reménységgel készüljünk a ránk következő napokban is a kegyelem asztalához. Ámen

Örök hűségű Isten, könyörülő Édesatyánk, hálát adunk neked irgalmas szeretetedért, hogy a hűtleneket sem veted el magadtól, hanem mindenkit megszólítsz, hívogatsz. Hálát adunk néked, hogy atyai szíved és országod nyitva van, hogy senki előtt sem csapódott be az ajtó, hogy földre hajló, testet öltött szereteted úttá lett a föld és a menny között. Megköszönjük, hogy szabad nekünk a kapott táplálékkal, ennek a napnak lelki kincseivel, reménységgel indulni a hétköznapok feladatainak a végzése felé. Kérünk, erősítsd mindnyájunk hitét, adj elégséges lelki és testi erőt, hű és hálás szívet. Maradj velünk kegyelmeddel akkor is, amikor véget és a nyugalomnak, az előtted való elcsöndesedésnek és Igéd hallgatásának ez a napja is. Adj a reánk következő éjszakában lelkünknek testünknek megújuló erőt, hogy földi feladatainkat is gyermekeidhez méltó módon végezhessük, és hogy kísértéseink és próbatételeink közt is a te hűséges és engedelmes gyermekeidként tudjunk élni. Kérünk, vigasztalj bennünket bánatunkban, és segíts, hogy látható világunk szenvedéseit a te láthatatlan világod

dicsőségének a fénye hassa át, hogy ne csüggedezzünk, hanem tudjuk megvívni a hit nemes harcát és dicsőíteni szent nevedet. Áldd meg néped szívében Igédet, áldd és szenteld meg anyaszentegyházadat, családi otthonainkat, hogy mindenütt töltse be szívünket a te békességed. Jézus Krisztus nevében kérünk Atyánk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 434. dics. 1986.

Jézus lerontja az ördög munkáit

Esti istentiszteletek

Előkészület a böjti Úrvacsorához

Alapige: 1. János 3, 8-10

Aki a bűnt cselekszi, az az ördögtől van, mert az ördög cselekszi a bűnt kezdettől fogva. Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa. Aki az Istentől született, az nem cselekszik bűnt, mert az ő magja van benne, és nem vétkezhet, mert az Istentől született. Erről ismerhetők meg az Isten gyermekei és az ördög gyermekei: aki nem cselekszi az igazságot, nem az Istentől van, és az sem, aki nem szereti a testvérét.

Kedves Testvéreim,

Isten Igéjének ezek a szavai megdöbbentenek mindenkit, aki azt nyitott szívvel, őszinte hittel hallgatja. Ha „ki a bűnt cselekszi, az az ördögtől van," akkor jaj nekünk, akkor elveszett emberek vagyunk, mert nincs ember ezen a földön, aki sohasem vétkezett, nem cselekedett bűnt. De azt is tudja, hogy ennek az Igének a teljesebb megértéséhez csak akkor jutunk el, ha ezeket a mondatokat a Szentírás ördögre, sátánra vonatkozó többi tanításával egybevetjük, hogy mélyebben megértsük, milyen veszélyt jelent az ember, a világ életére nézve az ördög munkája, és hogyan lehet ellene védekezni. Az őszinte tisztázás lehetőségét környezetünkben éppen maga a sátán nehezíti meg, azzal a cselvetéssel, azzal a ravasz sakkhúzással, hogy letagadja önnön létezését, és azt hirdeti, hogy nincs ördög, nincs sátán, nincsenek démoni lelkek. Környezetünkben ez a tanítás hangzik a betűvetés tudományát tanuló gyermekek kisiskoláitól kezdve az egyetemek katedrájáig, valamint a sokasodó különböző célirányos tanintézetekben és gyűléseken. Mindezeken a helyeken hangoztatják, hogy ez olyan babona csupán, amelyet a természettudományos ismeretekkel rendelkező emberek csak kimosolyognak. Nem ok nélkül nevezi az Isten Lelke által ihletett Szentírás a sátánt a hazugság atyjának. Amikor megkezdte az ember kísértését, a megtántorítás munkáját, ezt a munkát hazugsággal kezdte. Azt mondta az embernek, hogy ne féljen szakítani a tiltott fa gyümölcséből, ha szakít, nem hal meg, amint azt Isten mondta-, hanem olyan lesz ő is, mint az Isten. Hazugsággal támasztott kételyt az ember szívében Isten beszédének az igazságát illetően, önmagát pedig

az ember jótevőjének mutatta. Mert szavainak az volt a lényege, hogy az ember akkor lesz nagy és hatalmas, ha nem Istenre, hanem rá hallgat. Akkor is jótevőnek mutatta magát, amikor messiási munkájának kezdetén a pusztában Jézust is megkísértette. Amikor Jézus a hosszú böjt után megéhezett, azt mondta neki, hogy ne éhezzen, hiszen ő Isten Fia, van hatalma a köveket kenyérré változtatni, hogy ne kelljen éheznie. Azt akarta elérni, hogy Jézus is rá hallgasson, ne is kezdje a Megváltás munkáját, keresse a maga javát, a maga hasznát.

A mai ember, aki józan értelemmel tudja követni életünk eseményeit és az emberiség történelmének borzalmas tényeit, világosan látja a sátán eredményes és megdöbbentő munkájának a valóságát. A hívő tudósok egybehangzóan vallják, hogy ezen a világon azért van annyi háborúság, könny és vérontás, pusztulás és pusztítás, mert hatalmasan munkálkodik benne a sátán.

Legyen érte hála Istennek, hogy nem csak a sátáni lélek munkálkodik, hanem Istennek a Szentlelke is. Ez által a Lélek által fogantatott, és jött el erre a világra Isten Fia, a világ Megváltója, hogy az ördög munkáját lerontsa. Ezt az örömhírt halljuk mai Igénkben. Mert az ő földre szálló szeretetének áldozata nélkül valóban mindnyájan elveszett emberek lennénk. Akkor nem lenne Megváltónk. Akkor a teremtett világ, amely sóhajtozva nyög mind idáig, nem várhatná testünknek és lelkünknek a megváltását, akkor a földi élet után nem a megváltottság kihirdetése, hanem az ítélet várna mindnyájunkra. A Szentírásban több helyen le van írva, hogyan tisztította meg Jézus Krisztus a gonosz lelkektől az általuk gyötört embereket. De arról is szó van, hogy a gonosz lélek a pusztában, víz nélküli helyeken való bolyongás után vissza akar menni az emberbe, de ott már nincs helye, mert azt az embert már Isten Lelke, Krisztus Lelke vezeti. A sátántól nem lehet könnyen megszabadulni, nem hagyja magát könnyen lerázni. Ő uralkodni akar, ő akarja vezetni az embert. Keres hasonló gonosz lelkeket, tehát szövetségeket, hogy az elvesztett régi helyet újra hatalmába kerítse. A gonosz lélek gyűlöletet szít, elszakít Istentől, az élet Urától. Isten Lelkének első gyümölcse a szeretet. Isten teremtő munkájának célja a szeretet. Szeretet Isten iránt, és szeretet az embertársak iránt. A gyűlölet sötét felhője, amelyből vészes dörgések és villámok pusztítanak az emberiség soraiban, a sátán műve. Az emberek, akik hagyják magukat a világ, a sátán lelke által sodorni, mert távolra szakadtak Istentől, nem értik meg, hogy Isten gyermekei nem mindenekelőtt a maguk hasznát keresik. Nem akarnak hatalomra törni az embertársak fölött, nem uralkodni akarnak, hanem Istent is, az embertársakat is szeretni, és nekik szolgálni. Megváltónk ezt így fejezte ki: „Aki közöttetek első akar lenni, az legyen a ti szolgátok.” Egy ember akkor válik Isten gyermekévé, ha el tudja mondani magáról: „Élek többé nem én, hanem él bennem Krisztus.” Ő az életünk Ura, aki szeret minket, életét adta értünk, és mi szeretetből az ő akaratát teljesítjük. Ez nem jelent tökéletességet. A kísértő minket is megkísért.

Nem vagyunk egyformák. A hitben erősebb sokszor győz a kísértő fölött, a hitben gyöngébb, jóllehet küzd a kísértő ellen, mégis többször elbukik. Péter is hű tanítványa volt Jézusnak, fogadkozott is, hogy ő minden körülmények közt hű marad, mégis elbukott. De amikor a hajnali kakasszó ráébresztette mit tett, elkezdett keservesen sírni. Megbánta tettét. A hívő ember értelmével már Krisztus törvényének akar engedelmeskedni, de tagjainkban ott van még a bűn törvénye is. Pál apostol ezt az állapotot a saját szomorú tapasztalata nyomán így írja le: „Nem a jót cselekszem, amit akarok, hanem a rosszat, amit nem akarok." Utána azt is elmondja, hogy ezt már nem ő cselekszi, hanem a tagjaiban levő bűn. A bűn, amit Isten kegyelme hitben élő gyermekeiben már halálra ítélt, de az ítéletet csak Isten országa teljességre jutásával hajt végre, amikor a kárhozat felé vezető halál, mint utolsó ellenség eltöröltetik. A halálraítélt bűnnek ezt a hatalmát minden hitben járó ember is megtapasztalja, és kétségbe is esik miatta. De nem kétségbe esnünk kell, hanem megragadni Krisztus számunkra elvégzett szabadítását. Nem szabad a bűnt könnyen venni, hanem meg kell bánni. Ő a töredelmes szívet nem veti meg. Aggodalomra azoknak van oka, akik nem tudják bűnüket megbánni. Akik talán Isten gyermekeinek tartják magukat, de tudják a testvért, a másik embert gyűlölni. Akik talán tudnak az igazságról beszélni, de lelkiismeret- furdalás nélkül gonoszságot cselekszenek. Azért hangzik mai Igénkben a figyelmeztetés: „Erről ismerhetők meg az Isten gyermekei és az ördög gyermekei: aki nem cselekszik igazságot, nem Istentől való, és az sem, aki nem szereti az ő atyjafiát."

Ha ezt hívő szívvel mélyen átérezzük, akkor nem csüggedünk el, hogy nem tudunk tökéletes emberré lenni, mert hitben már valóság számunkra bűneinknek bocsánata, és Isten országa teljességének a boldogsága. Botlásaink, gyarlóságaink büntetése már nem minket sújt, azt elszenvedte értünk Krisztus Urunk a Golgotán. Ezért készülődhetünk most is gyarlóságainkat megbánva boldog reménységgel a kegyelem asztalához, és azért mondhatjuk reménykedő hittel az énekként is ismert imádságot:

Amint vagyok, nincs semmi gát,
Kegyelmed mit ne törne át.
Hadd bízza lelkem rád magát;
Fogadj el Jézusom. Ámen 460. dics. 5. vers

Még egyszer kitárjuk előtted szívünket ezen a végéhez közeledő napon kegyelmes Istenünk, és még egyszer megköszönjük, hogy kegyelmed asztalához készülve atyai szeretettel szóltál hozzánk. Legyen áldott a te szent neved Atyánk, hogy most is elmondtad: azért jött szent Fiad erre a világra, hogy lerontsa az ördög munkáját. Töredelmes szívvel valljuk meg előtted, hogy az ősi hitető, a

hazugságnak az atyja minket is megkörnyékez, el akar tántorítani tőled és egymástól, hogy ne legyünk neked megváltott gyermekeid, és egymásnak szerető testvérei. Kérünk Atyánk, erősítsd hitünket és munkálkodj bennünk úgy Szentlelked által, hogy a hazugság atyjának ne lehessen fölöttünk hatalma. Vezess Igéd útjain, és ne engedd, hogy a bűnök erdejében bolyongva a szent Fiad áldozatával szerzett örökségünket eltékozoljuk. Imádkozunk közel és távollevő szeretteinkért. Áldj meg és légy őriző pásztorunk a közelgő éjszakában is, hogy mindnyájan áldásoddal virradhassunk új napra, és hálás szeretettel tudjuk végezni a ránk váró feladatokat. Imádkozó szeretettel gondolunk azokra is, akik még nem ismerik kegyelmes szeretetedet, amely azért öltött testet szent Fiadban, hogy aki hisz benne, ne vesszen el, hanem örök élete legyen. Segíts úgy élnünk a világban, hogy legyen az életünk is hozzád hívogatás. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

1986.

Felülről való bölcsesség

Esti

Alapige: Jakab 3, 13-18

Kicsoda bölcs és értelmes közöttetek? Mutassa meg a magatartásával, hogy mindent bölcs szelídséggel tesz! Ha pedig keserű irigység és viszálykodás van a szívetekben, ne kérkedjetek, és ne hazudjatok az igazsággal szemben. Ez a bölcsesség nem felülről jön, hanem földi, testi és ördögi. Mert ahol irigység van, és viszálykodás, ott zűrzavar és mindenféle gonosz tett található. A felülről való bölcsesség először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedékeny, irgalommal és jó gyümölcsökkel teljes, nem részrehajló és nem képmutató. Az igazság gyümölcse békességben vettetik el azoknak, akik békességet teremtenek.

Kedves Testvéreim,

Istennek azzal a drága ajándékával, hogy tudunk beszélni, hálaadással kell élnünk. Vigyáznunk kell, hogy szavaink ne sebezzenek, ne keserítsék el azokat, akikhez szólunk, hanem gyógyítsanak, megvigasztaljanak. Tegyük ezt

kedves aranyszabályává életünknek. Azonban erre az aranyszabályra is vonatkozik a régi mondás, hogy kivétel erősíti a szabályt. Ebben az esetben arra kell nagyon vigyázni, hogy amit mondunk, amit beszélünk, az őszinte szeretetből, embertársunk javát munkálni akaró jó szándékból fakadjon. Az ilyen lelkülettel mondott szavak nyomán kihulló könnycseppek áldássá lehetnek embertársaink életében. Ezek válhatnak szívfájdalmat gyógyító cseppekké. Mert ha valaki lelkiismeretet ébresztő, hitet erősíteni akaró szavaink nyomán tud könnyezni, és eljut odáig, hogy őszinte megbánással tudja mondani: miért is cselekedtem nem hozzám illően, miért is bántottam meg embertársamat, talán hozzám közel álló testvéremet, akkor ezek már áldott könnyek, a bűnbánatnak a könnyei. A ma este olvasott igeszakaszban olyan emberi magatartást tár elénk Isten, amelyek a mi embertársi kapcsolatainkban is előfordulnak. Az ilyen körülmények közt élő ember életében, ahol durva szavak vagy cselekedetek által egymást megsebezzük, a bűnbánatból ejtődő könnyek gyógyító orvossággá válnak. Zárjuk ezt mélyen szívünkbe testvéreim, amikor az Úr asztalához készülődünk, hogy Isten szeretetének és kegyelmének a jegyeivel éljünk. Amikor ilyen lelkigondozó szolgálatot végzünk embertársaink között, szükséges, hogy ahova minket Isten állított, szeretteink közt, a családban, a rokonságban, vagy a nagycsaládban, a gyülekezetben, legyünk egymásnak a gyógyítóivá, gyógyító örömforrássá.

Mai Igénkben más dolgokra is emlékeztet bennünket Isten. Ennek a fejezetnek az első felében arról beszél, hogy a nyelv kicsiny része testünknek, de nagy dolgokat tud véghezvinni. Minden embernek más az életritmusa, a vérmérséklete, az egyénisége. Isten, amikor embert teremtett, nem sablonokat, hanem egyéniségeket teremtett. Ő adta mindnyájunknak az életnek a „leheletét", így lett a holt anyagból, a föld porából vett ember élő lélekké, élőlénnyé. Ezzel adta nekünk Isten a mozgás, az alkotás képességét. De amióta a paradicsomi eset örökségeként belépett a világba a bűn, munkálkodik ezen a világon egy másik lélek is. Ez a másik lélek, a kísértő, a démoni lélek, el akarja szakítani az embert az Istentől. Azért küldte Jézus az Atyától a megígért Szentlelket. A Szentlélek már az ószövetségi korban is munkálkodott. Isten Szentlelkével ajándékozta meg elhívott gyermekeit, akiket arra ihletett, hogy Isten akaratát a földön élő embernek kijelentsék. A hazugság atyja, az ördög, akkor is résen volt. Az is önnön lelkéből adott lelket némelyeknek az emberek közül, hogy azok megnehezítsék, vagy próbálják megakadályozni Isten akaratának a végrehajtását az emberek közt. Ezekről az emberekről is van szó az Ószövetségben; ezek voltak a hamis próféták. Feltámadása után Jézus megígérte a Szentlélek elküldését. Ő már azt is elmondta, hogy a mennyei Atya minden földön élő gyermekének adja a Szentlelket, aki azt kéri tőle. A földön élő ember sokféleképpen különbözik egymástól. Az emberiség sokszínű, sok nyelvre oszló, de ebben a sokféleségben a legtöbb bajt, könny és vérontást, háborúságokat és

szenvedést az hozza, hogy munkálkodik ebben a világban a sátán lelke is. Nem mindenki kéri, nem mindenki akarja, hogy a Szentlélek legyen élete vezetője. Korunk önmegvalósításra törekvő emberiségének a világában azért van annyiféle világnézet, annyi életszemlélet. Mindenki a maga szemével nézi a világot, a saját szívének a szándéka szerint éli az életet, mindenki a maga tervét, akaratát akarja megvalósítani. A gondolat, az akarat, a szemlélet mindenkinek a tetteiben mutatkozik meg. Ezért hangzik az Igében a kérdés: „Kicsoda köztetek bölcs és okos? Mutassa meg az ő jó életéből az ő cselekedeteit bölcsességnek szelídségével."

Jakab apostol is megdöbbenéssel, és bizonyára szomorúsággal is nézte a környezetében élő embereknek az életét. Látta a keserűséget hozó civakodásokat, az igazság ellen való hazudozást, és mindjárt világossá teszi az Ige olvasói előtt, hogy miért vannak, honnan származnak ezek: „Ez nem az a bölcsesség, amely felülről jön, hanem földi, testi és ördögi. Mert ahol irigység és civakodás van, ott háborúság és minden gonosz cselekedet is van." Mert civakodni, gyűlölködni, irigykedni, egymás iránt gonoszul viselkedni nem lehet Isten nevében. Isten Lelke szeretetre, igazságosságra és békességre vezet. Az ördögi lelket az Ige alulról való léleknek nevezi. Ettől a lélektől származik minden gonoszság, minden igazságtalanság. Isten Lelkét itt is felülről valónak, és az általa kapott bölcsességet felülről származó bölcsességnek nevezi az apostol. Összecseng ez Megváltónk szavaival, akihez egy éjjel elment a nép egyik tanítómestere, Nikodémus, és ennek a köztiszteletben álló vezető embernek, a nép egyik tanítómesterének ezt mondta Jézus: „Ne csodálkozz, hogy ezt mondom néked; szükség néktek újonnan születnetek." Ebben a kifejezésben, szükség néktek újonnan születnetek, az Újszövetség nyelvén benne van ez a jelentés is: szükség néktek felülről születnetek. Ilyen értelemben van szó Igénkben is felülről, tehát Szentlélek által való bölcsességről: „a felülről való bölcsesség pedig először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedelmes, irgalmassággal és jó gyümölcsökkel teljes.."

Pál apostolnak a Galatákhoz írt levelében a Lélek gyümölcsei közt ott van a szelídség is. Korunk embere a szelídségre azt mondja, hogy az a gyenge emberek jellemvonása. De azt is hozzáteszi, a szelíd embert mindenki oldalra tolja, elhagyja, vagy eltaposса. A gyámoltalanok, a tehetetlenek szelídek. Pedig a szelídség nem gyengeség. Jézus, akinek adatott minden hatalom égen és földön, ezt mondta magáról. „Tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos vagyok, és nyugalmat találtok szíveteknek." Ezért mondta Hegyi beszédében is: „Boldogok a szelídek, mert ők örökségül bírják a földet." De ez a föld már az újjáteremtett föld, Isten országa lesz, amelyen valóra válik a Megváltónktól tanult imádság: „Jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, mint a mennyben, úgy itt a földön is."

Ez a felülről való bölcsesség tiszta. Ez azt jelenti, hogy a felülről való bölcsességhez nem tapad hozzá az önzésnek a szennye. Ez a bölcsesség már nem kapar magához mindent, ami az ő érdekeit a történésben segít megvalósítani, hanem ahhoz a parancshoz szabja döntéseit, amit Isten az Igében így fejez ki: „Ne keresse ki-ki a maga hasznát, hanem a másét is." Az önző ember léptennyomon összeütközik az embertárssal, a felülről kapott bölcsességet gyümölcsöztető ember pedig komolyan veszi az Igét: „Egymás terhét hordozzátok, és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét." Az önzés mindig elvenni akar, a szeretet pedig boldog, hogy adhat. A felülről kapott bölcsességű ember nem helyhez rögzített, hanem mozgó útjelző tábla. Nemcsak mutatja az utat úti célunk felé, hanem velünk együtt jön az úton. Ezért mondta Jézus az új életútra kész embereknek: „Kövess engem." Bizonyára velünk is előfordul valamelyik nagyvárosban, hogy az utcák rengetegében nem találjuk az utcát, ahova menni akarunk. Segítség lehet számunkra, ha sikerül olyan emberrel találkoznunk, aki ismeri a helyi körülményeket, és el tudja magyarázni, hogyan jutunk el a keresett utcába. De a magyarázat, ha több útnál kell elkanyarodnunk, nem mindig segít könnyen célunkhoz. Ilyenkor örülünk, ha találkozunk egy olyan emberrel, aki a maga útját megváltoztatva készségesen velünk jön, és elvezet az utcához, ahova menni akarunk. Jézus Krisztus út, élet és igazság. Ő az Igében elmagyarázza nekünk az utat, hogy az élet nagy forgatagában tudjuk az irányt úti célunk, Isten országa felé. Ő az Igében feltárja előttünk azt a szomorú igazságot, hogy mi mindnyájan bűnösek vagyunk, de elmondja azt az örömhírt is, hogy ő eljött minket áldozati halálával megigazítani, és minket a mennyei Atya hajlékába haza vezetni. Ezt jelképezi az Úrvacsora szent jegyeiben is. Készüljünk hozzá őszinte bűnbánattal, övendező hittel és gyermeki hálaadással. Ámen

Örök dicsőségű Isten, gondviselő Édesatyánk, hálát adunk, hogy engedted megérnünk életünk e napjának az estéjét. Megköszönjük, hogy adtál elégséges erőt, hogy a ránk váró feladatokat ma is végezhettük, és napi munkánk után alkalmat készítettél Igéd hallására, kegyelmed asztalához való készülődésre is. Hálát adunk neked, hogy miközben múlnak földi életünk napjai, peregnek a percek, és minden pillanatban közelebb jutunk utunk végéhez, Igédben feltártad előttünk az örökkévalóság kegyelmedből készített távlatait. Jó Atyánk, te látod, milyen sok útvesztő közt sodródunk, amikor itt a világ viharai tépik az életünket, és a hazugság fejedelme a maga útjára csábítgat minket. Kérünk Atyánk, segíts kegyelmeddel és vezess Szentlelkeddel, hogy legyen hitünk erős pajzzsá, hogy a hitető hazugságának minden nyílzápora visszapattanjon róla, és hogy a Lélek kardjával tudjuk hatástalanná tenni

támadásait. Légy hozzánk irgalmas, hogy soha ne fogyatkozzon meg szívünkben a szeretet, hogy szeretteink és embertársaink felé áradjon életünkből a jóság, hogy a gonoszság fejedelme ne tudjon minket eszközként használni önző harcaiban. Köszönjük Atyánk, hogy földi életünk folyamán azért szólsz hozzánk Igéden keresztül, hogy életünk megújuljon, és legyen áldott tükrözőjévé a tőled vett szeretetnek és békességnek. Így tedd Atyánk áldottá életünket és szeretteink életét, Megváltónk, Jézusunk nevében kérünk. Ámen

1982.

A pusztai rézkígyó

Esti

Alapige: 4. Mózes 21, 4-9

Majd elindultak a Hór-hegytől a Vörös-tenger felé, hogy megkerüljék Edóm országát. De útközben elfogyott a nép türelme, és így beszélt a nép Isten és Mózes ellen: Miért hoztatok el bennünket Egyiptomból? Azért, hogy meghaljunk a pusztában? Hiszen nincs kenyér és nincs víz, szívből utáljuk ezt a hitvány eledelt. Ezért mérgeskígyókat küldött az ÚR a népre, és azok megmarták a népet, úgyhogy sok izráeli meghalt. Ekkor odament a nép Mózeshez, és ezt mondta: Vétkeztünk, mert az ÚR ellen és ellened szóltunk. Imádkozz az ÚRhoz, hogy távolítsa el rólunk a kígyókat! És imádkozott Mózes a népért. Az ÚR pedig ezt mondta Mózesnek: Csinálj egy rézkígyót, és tűzd rá egy póznára. Mindenki, akit megmart a kígyó, életben marad, ha föltekint arra. Mózes tehát csinált egy rézkígyót, és föltűzte egy póznára. Ha azután megmart valakit a kígyó, és föltekintett a rézkígyóra, életben maradt.

Kedves Testvéreim,

Amikor ezek az események történtek, amelyekről az Igében hallottunk, Mózes két testvérét is gyászolta. Előbb meghalt Mirjám, a nővére, aki annakidején, amikor Mózes megszületett és szülei úgy próbálták megmenteni gyermekük életét, hogy őt egy gyékénykosárba kitették a folyó szélére a sás közé, őrző szeretettel ott volt a parton, és ezzel lett Mózes életének a megmentője. Isten aztán elszólította Mózes másik testvérét, az Izráel népének főpapjává lett Áront is. Őt még felkísérte Mózes a hegyre, ahol a leendő új főpapra ráadták

Áron főpapi ruháját, és Mózes már Áron nélkül jött le a hegyről, hogy tovább vezesse a pusztában vándorló keménynyakú, Isten ellen is, és őellene is lázadozó népet. A nép azelőtt éppen a víz hiánya miatt lázadozott. Isten azt mondta Mózesnek, hogy szóljon a sziklának és kapnak vizet. Mózes azonban botjával is kétszer ráütött a sziklára. A sziklából valóban víz fakadt, és volt mivel szomjúságukat csillapítani. De Isten megneheztelt Mózesre, hogy nem tartotta meg utasítását, és a sziklára rásújtott. Ezért Isten tudtára adta, hogy nem csak Áronnak, hanem neki is be kell fejezni a földi életet.

Mózesnek azonban még nem kellett elmennie. Isten még időt adott neki. A tovább-vándorlás során Isten nagy kerülő útra vezette a népet. Ezt Isten velünk is megteszi néha. Mi sokszor nem értjük meg, miért vezet Isten kerülő úton bennünket. Ilyenkor meg kell tapasztalnunk, hogy ő nem mindig a mi gondolataink, terveink, vagy akaratunk szerint vezeti népét. Ha valamikor velünk is ez történik, legyen szívünkben a bizonyosság, hogy ha mi nem is értjük miért vezet minket is néha göröngyös utakon, veszélyes útvesztőkön keresztül, ő mindig javunkat akarja. A testvérei által eladott József is csak évek múlva tapasztalta meg, hogy életútját Isten a halálos veszedelmeken, rabszolgasorson, börtönben sínylődésen keresztül is felfelé vezeti. Az átélt szenvedés is áldássá lett számára a további életében. Isten a keserűségeket is az áldás kezdeteként tudja adni földi gyermekeinek. A nép a pusztai vándorlás során előforduló hiányokért, bajokért Istent, és az őket Isten megbízásából vezető Mózest vádolta. A pusztai vándorlás története tele van a keménynyakú és keményszívű nép lázadásainak a történetével. Pedig Isten már Egyiptomban megmutatta népének szabadító szeretete jeleit, és a vándorlás során is megmutatta gondviselő, övéit áldott jövő felé vezető jóságát. Sokszor a jobb útra térítés szándékával megmutatta büntető hatalmát is.

Az újra lázadozó, zúgolódó nép között Isten egy újabb feladatot bízott Mózesre. Pedig a nép vezetése során sok vívódáson keresztülment Mózes bizonyára örült volna, ha ezt a kis időt, amit még itt tölt a földön, csöndes nyugalomban, zavartalan békességben tölthetné el. A zúgolódó népet Isten azzal büntette, hogy kitette őket a kígyócsípés veszélyének. A pusztában, ahol akkor vándoroltak, mérges kígyók voltak, és akiket a kígyó megcsípett, meghaltak. A halálos kígyócsípés nálunk sem ismeretlen. A nép kétségbeesve kérte Isten szolgájának, Mózesnek a segítségét. Mózes pedig minden bajban Istenhez fordult, aki ebben az esetben is megmondta, hogy mit kell tennie. Azt a különös utasítást adta neki, hogy készítsen egy rézkígyót, tűzze azt egy póznára, és mondja meg a kígyócsípés miatt megrémült népnek, hogy ha valakit megcsíp a kígyó, és felnéz a póznára kitűzött rézkígyóra, nem fog meghalni a kígyócsípés által testébe jutott méregtől. Itt a kígyómarásban szenvedőknek a hitét teszi próbára Isten. Ez a nép pedig addigi zúgolódásával is éppen arról

tett bizonyságot, hogy nem mindenki fogadja el hittel Isten ígéreteit. Bizonyára sokan fogadták kételkedve Istennek Mózesen keresztül adott ígéretét, hogy aki felnéz a póznára tűzött kígyóra, nem hal meg a kígyócsípéstől. Hitetlenkedve kérdezték: Mit segít rajtunk a póznára tűzött rézkígyó, ha már bennünk van a kígyó halálos mérge? Akik így kételkedtek, azok nem is néztek fel a rézkígyóra. Megtehették, de ezért a hitetlenségért az életükkel fizettek. De bizonyos, hogy ebben a veszélyes helyzetben nem mindenki tette kockára az életét. Bizonyára voltak, akik hittek Isten szavának, és lelkük mélyén érezték, hogy Isten meg akarja tartani életüket, még akkor is, ha a kígyócsípés halálos mérge már testükben van. Így mentették meg életüket mindazok, akik felnéztek a rézkígyóra.

Mi már Isten újszövetségi gyülekezetének a tagjai vagyunk. Isten megváltásunkra elküldte hozzánk Jézus Krisztust. Ő, amikor itt járt ezen a földön, beszélt az ószövetségi gyülekezet pusztai vándorlásának arról a történetéről, amikor ott Mózesnek fel kellett emelnie a póznára tűzött rézkígyót. Jézus tudta, hogy nemsokára vérét ontják a Golgotán. Már készült ennek az életmentő áldozatnak a bemutatására. Azért mondta: „Ahogyan felemelte Mózes a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának felemeltetnie, hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne." Isten tehát a pusztai kígyó történetén keresztül arra emlékeztet minket, hogy a paradicsomi bűneset óta minden emberben ott van az ősi kígyó mérge. Nekünk nem a testünkben, hanem a lelkünkben, az Istenre fogyatékosan figyelő és sokszor engedetlenségre hajlandó lényünkben munkálkodik ez a méreg. Az Istentől elhidegülés, az engedetlenség pedig a halál útjára lépést jelenti a mi életünkre nézve is. Tisztultabb perceinkben érezzük lelkünk mélyén, hogy szóval, tettel, vagy mulasztással megbántottuk valamelyik embertársunkat, és készek is lennénk, hogy azt jóvátegyük. De ilyenkor résen van a régi kígyó és azt sugallja, hogy ne alázd meg magad, ne törődj a másoknak okozott sérelmekkel, te a saját érdekedet nézd, azt védd. A sátán ezzel jótevőnek tünteti fel magát, és ha az ember rá hallgat, és nem Istenre, Krisztusra, aki azt mondja, hogy aki téged megdob kővel, dobd vissza kenyérrel, akkor szabad utat engedtél önnön lényedben a pusztító kígyóméreg hatásának. Aki tud Krisztusra hallgatni, aki az ő golgotai áldozatára néz, annak az életében a kígyóméregnek a hatása megszűnik. Isten nem akarja, hogy mi, botladozó, könnyen tévedő gyarló emberek tönkre tegyük embertársaink és magunk életét, hanem az munkálja, hogy Igéje és Szentlelke által új életre gyógyuljunk. Ezért készít ezen a héten is minden nap alkalmat Igéje hallására, ezért élhetünk megtört testének és vérének szent jegyeivel, hogy ez az eledel testünket-lelkünket megszentelje, és a halálon keresztül is örök életre táplálja. Ezzel a hittel és reménységgel készüljünk most is kegyelme asztalához. Ámen

Örök hatalmú Isten, Atyánk az Úr Jézus Krisztusban, hálát adunk neked, hogy ezen az estén is így együtt lehetünk Igéd körül ebben a gyülekezetben is. Hálát adunk, hogy te Igéden keresztül most is visszavezettél bennünket Igéd által a letűnt évezredekbe, hogy emlékeztess megszentelésünket, és megváltásunkat készítgető örök atyai szeretetedre. Köszönjük, hogy Megváltónk áldozatát ábrázoltad ki már az ószövetség korában is, amikor népedet megszabadítottad a rabszolgasorsból, a pusztában is megadtad táplálékukat, és az Ígéret földjére vezetted őket. Hálát adunk, hogy minket is, akik itt sokszor célt tévesztve bolyongunk életünk pusztaságában, a megígért országba, a te örök országodba vezetsz, hogy ott megkaphassuk tőled a számunkra Krisztusban elkészített örökséget. Hálát adunk, hogy életünknek ebben a sok kísértéssel és sok veszéllyel terhelt pusztaságában nekünk is szabad üdvözítő Urunkra tekinteni, az ő megbocsátó kegyelméért esedezni. Mutasd meg Atyánk irántunk való irgalmasságodat azzal is, hogy vésd szívünkbe mindazt, amit Igéden keresztül ma este is üzentél. Kérünk, áldd meg szeretteinket, családjainkat, adj hű és hálás szívet, hogy tudjuk ne csak az ajkunkkal, hanem az életünkkel is dicsőíteni a te szent nevedet. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Az elvetett mag kikél

Esti

Alapige: Jakab 5, 7-8

Legyetek tehát türelemmel, testvéreim, az Úr eljöveteléig. Íme, a földművelő várja a föld drága gyümölcsét, és türelmesen várja, amíg az korai és késői esőt kap. Legyetek tehát ti is türelemmel, és erősítsétek meg a szíveteket, mert az Úr eljövetele közel van.

Kedves Testvéreim,

Amióta Isten megteremtette ezt a világot, sok és sokféle esemény játszódott már le ezen a földön. A történelem kutatói között néha felvetődik a kérdés, hogy melyik volt a legnagyobb esemény az emberiségnek a történelmében. Szinte minden nép talál a múltjában olyan eseményt, amelyet a maga történelmében

a legnagyobb eseménynek tart. De a világra, a földön élő emberiségre eddigi történelmére nézve a legnagyobb fontosságú esemény volt, hogy Isten Jézus Krisztusban testet öltve belépett a földi történelem színterére, ide adta értünk megváltó életét, hogy az itt élő ember, aki hittel megragadja ezt az áldozatot, Isten gyermekévé legyen. Az emberiség történelme azonban még nem fejeződött be. A Szentíráson keresztül mondja el Isten, hogy a legdöntőbb fontosságú esemény akkor játszódik le ezen a földön, amikor Jézus Krisztus visszajön ide, hogy befejezze a megváltás művét. Erre az eljövendő eseményre emlékeztet most bennünket Isten a Jakab apostol levelében, amikor azt mondja; „legyetek tehát türelemmel testvéreim az Úr eljöveteléig." Amikor először jött, rangrejtve jött. Úgy járt itt ezen a földön, mint egyszerű ember. Nem mindenki tudta, sőt nagyon kevesen vették észre, hogy ő a világ Megváltója. Csodálatos dolgokat beszélt Isten országáról, ahonnan jött, sok szenvedőnek felszárította a könnyét, halottakat támasztott fel, sok szomorú gyászoló embert megvigasztalt. Nagyon sokan felkeresték őt, vagy hozzá és övéihez csatlakoztak az úton, akiknek szüksége volt rá, mint szenvedése enyhítőjére, mint áldott orvosra, mint nyomorúsága megszüntetőjére, de nem sokan fedezték fel hogy ő a megígért Megváltó. Azért nem tudta mindenki elmondani, amit Péter apostol mondott: „Uram, kihez mehetnénk máshoz, amikor az élet beszéde egyedül nálad van." Az evangéliumból tudjuk, hogy a názáretiek, tehát gyermekkori barátai sem ismerték, hogy ki élt ott velük Názáretben. Egyszer, amikor már tanítványaival együtt járt az országban, és visszament Názáretbe, bement a zsinagógába, és olvasott nekik az Ézsaiás próféta könyvéből, meg akarták őt kövezni. Azért haragudtak meg rá, mert azt mondta nekik, hogy ő az a megígért Messiás, akiről szó van a felolvasott prófétai részben, „hogy a szegényeknek örömet mondjon, hogy bekösse a megtört szívűeket, a foglyoknak szabadulást és az Úr jókedvének az esztendejét hirdesse." Amikor újra eljön erre a világra, akkor már dicsőséggel jön, és nyilvánvalóvá válik, hogy neki adatott minden hatalom mennyen és földön. Akkor fejezi be a megváltás művét. Újjá teremtő szavára életre-kelnek a porladó halottak. Erre utal Igénkben Jakab apostol, amikor kéri a gyülekezeteket, hogy türelemmel várjanak, míg az Úr második visszajövetelekor elvégzi az újjáteremtés csodáját. Már akkor is voltak emberek, akik türelmetlenül várták azt az új világot, amely az Úr visszajövetelekor valósul meg. A mai kor emberének a türelmetlensége még nagyobb méretű, de nagyon kevesen gondolnak élő hittel a visszatérő Jézusra. A türelmetlenség a földi élet dolgaira vonatkozik. Nagyon hamar, nagyon gyorsan szeretné elérni az ember kitűzött céljait, földi jólétének a csúcsára akar érkezni. Nagyon kevesen gondolnak Urunk szavára: keressétek először Istennek az országát. Pedig mindnyájunknak arra kell gondolni, hogy hogyan talál majd engem az én Megváltóm, ha visszajön. Békesség, jóakarat és szeretet van a szívemben? A nagyon komolyan hitben élő emberek szívében

is ott van a kérdés, amikor látjuk magunk körül a sokféle szeretetlenséget, sötét tetteket, igazságtalanságot, gonoszságot, hogy ember embernek nem tud testvérévé lenni, hanem inkább farkasává válik, akkor azt kérdezzük: Mikor jön már el Jézus, hogy lezáruljon már ez a gonosz korszak és megkezdődjön az igazi, az Isten akarata szerinti, a szeretetben gazdag világkorszak?

Az Igében a földművelő embert állítja példaként elénk Isten. Amikor a földműves elveti a magot, nem tudja, mi lesz a vetés eredménye. A vetéstől hónapok telnek el a betakarításig. Közben, – különösen az őszi vetések után – megérkezik a néha nagyon kemény tél. De a már kinőtt vetésre, sőt a már kivirított gyümölcsfákra is sok veszély leselkedhet. Jöhetnek a tavaszi fagyok, jöhet egy nagy szárazsági hullám, vagy pedig áradás, ezért emberileg sok veszély teszi bizonytalanná az elvetett mag gyümölcsének a betakarítását. A földműves mégis reménységgel és türelemmel vár. Vár, mert ismeri Isten ígéretét, hogy míg a világ világ lesz, mindig lesz vetés is és aratás is. Néhol és néha kevesebb és néha bővebb az aratás, de Isten mindig megtartja ígéretét ezért vár türelmes reménységgel.

Egy tudományos konferencián, amelyen az emberiség élelmezésének távlati lehetőségeit boncolgatták, szó esett arról, hogy valószínűleg áthidalhatatlan problémát hozna, ha csak egyetlen éven kiesne a földnek a termő ereje. Ha sehol nem lenne semmi termés, semmi gyümölcs egy esztendőben. Jóllehet sok gazdag országnak bőségesen van elraktározva termény, egy évnek a kiesése azonban világméretű pusztulást eredményezne a földön az emberek és az állatok világában is. Kibeszélhetetlenül nagy Istennek a szeretete, hogy ezt a földet terített asztalként ajándékozta teremtett gyermekeinek. Hiszen ételünk, italunk, ruházatunk, lakásunk közvetve, vagy közvetlenül a földből származik.

Egy egykori nagyon nevezetes orosz író, aki könyveiben néha valamelyik fejezet mottójaként a Szentírásból idéz mondatokat, az egyik könyvben *leírja hitből fakadó gondolatait*, amelyben a földi, anyagi kincsek ideigvalóságáról és hiábavalóságáról beszél. Elmélkedésében egy gazdag emberről beszél, aki, amikor halála közeledését érezte, elrendelte gyermekeinek, hogy koporsójába tegyenek mellé egy zacskó aranyat. A hite odáig elért, hogy Istennek a földi élet utáni világában sok olyan értékes dolog van, ami ezen a földön nem létezik. Arra gondolt, hogy ott majd ezekből a földön elképzelhetetlen szép dolgokból megvesz magának valamit. Amikor meghalt, valóban csodálattal nézte annak a másik világnak csodálatos szép dolgait, és egy kiválasztott dolgot meg akart magának vásárolni. De amikor egy szép fényes nagy aranypénzzel akart fizetni, azt mondták neki, hogy ez a nagy fényes arany itt nem ér semmit. Itt csak az apró pénzecskéknek van értéke. Elmélkedését aztán úgy folytatja, hogy ennek a gazdag embernek megadatott, hogy álmában találkozott gyermekeivel és meghagyta nekik, hogy a koporsójába apró aranypénzeket rakjanak. Fiai ezt meg is

cselekedték, de amikor odaát ezekkel az apró aranyakkal akart fizetni, ott azt is visszautasították. Megmagyarázták neki, hogy ott a földi életben szeretetből és hitből fakadó jótetemények jelentik az aranyat. Feltették neki a kérdést voltak-e a földi életében áldozatos szeretetből hozott jótetményei az arra rászorulók felé. Sajnálkozással kellett megvallania, hogy ő a földi életében nem gondolt ilyenekre. Ezért a túlsó oldalon levő örök kincsekből nem tehetett magáévá semmit sem. Érdemes ezen az elmélkedésen elgondolkodni. Ez is Jézus Krisztusra utal, aki mindenét ideadta, földi életét, idejét, az Atyánál látott megismert dolgokat, mind-mind ideadta a földön élő embernek. Isten senkitől se vár ennyi áldozatot, mert azt senki nem tudná megtenni, de az egymás terhét hordozó szeretetet mindnyájunktól elvárja. Ez az elmélkedés rámutat arra is, amit Isten a Szentírásban így ad tudtunkra: „Ha pedig tudna valaki jót cselekedni és nem cselekszi, bűne az annak."

Az evangéliumokban olvasunk azokról a jelekről, amelyek Urunk eljövetelének az előjelei. Ha ezeket figyelmesen olvasgatjuk, és világunk eseményeit figyeljük, akkor tudatosíthatjuk, hogy az idők jelei lelki ébredésre akarnak bennünket elsegíteni. Urunk mondja, hogy a napot és órát, amikor ő visszajön erre a földre, senki sem tudja, csak az Atya. Nem lehet, tehát ne akarjuk kiszámítani, hogy mikor jön vissza a mi Urunk. Ezért ne mondja senki közülünk, hogy késik az ígéret beteljesítésével a mi Urunk. Már az apostoli korban is voltak ilyen türelmetlenül nyugtalankodó emberek. Azért van ott erre a nyugtalanságra az Igében a válasz, hogy nem késik, hanem hosszan tűr érettünk.

Ajándék, hogy szabad nekünk vele találkozni minden alkalommal, amikor szól hozzánk az Igén keresztül, és amikor adja megtörött szent testének jegyeit és táplál az örök életre az ő szent vacsorájában.

Ezért hív most minket kegyelme asztalához. Az Úrvacsora, mint gyakran emlegetjük, az Isten országával megérkező menyegzőnek halvány földi előképe. Éljünk ezzel az Istentől kapott ajándékkal gyermeki hálaadással, bűnbánattal és bűneink bocsánatának az örömével. Ámen

Mindenható Isten, Édesatyánk, hálát adunk, hogy te atyai kegyelemmel és szeretettel hajolsz hozzánk, és adod szívünkbe azt az örömet, hogy ahol a te gyermekeid a te nevedben gyülekeznek össze, te jelen vagy közöttünk. Köszönjük, hogy Igéd és Szentlelked által most is végzed bennünk az ujjá teremtés munkáját. Segíts, hogy tudjuk hittel magunkhoz ölelni azt a bizonyosságot, hogy aki Krisztusban van, új teremtés az, a régiek elmúltak, és íme, újjá lett minden. Hálát adunk neked, hogy országod teljességében Megváltónk helyet készít mindenkinek, akik az általa megadott kegyelmet szívükbe zárták. Kérünk, vezess Szentlelkeddel, hogy

amikor a kísértő kívánatos ígéretek távlatait tárja elénk, hogy a széles útra csalogasson, legyen hitünk és erőnk legyőzni a kísértést. Atyánk, mi mindnyájan magunkban hordozzuk a régi kígyó kísértésének a mérgét, és csak atyai szereteted adja a hit ajándékát, hogy keresztre felemelt Krisztusunkra nézzünk, és értünk kiontott véréért megkaphassuk tőled a kegyelem életre gyógyító ajándékát. Segíts, hogy tudjunk gyermekeid nagy családjában, a te néped gyülekezetében, akik itt, vagy távol vívják Lelked által a hit nemes harcát, lelki közösségben maradni. Áldd meg Atyánk közel és távol levő szeretteinket, gyógyítgassad kegyelmesen betegeinket, betegségeinket és segíts megvalósítani minden atyai akaratod szerinti jó törekvésünket. Megváltónk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Őrhely

Esti

Alapige: Habakuk 2, 1-3

Őrhelyemre állok, odaállok a bástyára, figyelek, várva, hogy mit szól hozzám és mit felel panaszomra. Az ÚR szólt is, és ezt mondta: Írd le ezt a kijelentést, vésd táblákra, hogy könnyen el lehessen olvasni! Mert ez a kijelentés meghatározott időre vonatkozik, hamarosan célhoz ér, és nem csal meg; ha késik is, várd türelemmel, mert biztosan bekövetkezik, nem marad el.

Kedves Testvéreim,

Isten ebben a néhány igeversben azt akarja lelkünkbe írni, hogy az ő gyermekei ezen a világon mindnyájan őrhelyen állnak. A próféta is őrként állt a bástyára, és figyelt, várva, hogy mit szól hozzá Isten. Ebben a mondatban az a figyelmeztetés is benne van, hogy Isten azokat szólítja meg szívesen, akikről tudja, hogy figyelnek rá, mit szól hozzájuk, és mit felel a szívükben levő panaszokra. Az őrhelyen állás tehát nemcsak az őrhelyen álló néhány arra külön elhívott embernek a feladata, nemcsak a gyülekezet vezetőié, nemcsak a lelkipásztoré és presbitereké, hanem azon a helyen, ahova Isten minket állított, mindnyájunké.

Őrökre ott van szükség, ahol nagy érték, drága kincs van, vagy pedig ahol valami veszély fenyeget. Vigyázni kell, hogy el ne rabolják értékeinket, senki ne vegye el kincseinket. Mert Isten népe igen nagy kincsnek, minden

más értéknél drágább értéknek a birtokosa. Ez a drága kincs, ez a mindennél nagyobb érték a hit. A hit az a kinyújtott kéz, amellyel elfogadjuk, magunkhoz szorítjuk Isten üdvözítő kegyelmét, megváltó szeretetét. Hitünkkel ragadjuk meg Istennek a szabadító jóságát, aki Krisztusban elindult felénk, hogy minket a halál szakadékából, a kárhozat mélységéből kiszabadítson. A hit a mi válaszunk Isten biztatására: „Hívj segítségül engem a nyomorúság idején, én megszabadítalak téged és te dicsőítesz engem." Mindnyájunknak vannak nehéz napjai, amikor elesettnek érezzük magunkat, amikor roskadozunk a ránk nehezedő terhek alatt, de akkor sem szabad elfelejtenünk, hogy mi egy sátán által ostromolt területen vagyunk az Istentől nekünk adott drága kincsnek az őrei.

Amikor Habakuk prófétát Isten őrállóvá rendelte, szolgálatba állította, az volt a történelmi helyzet, hogy az ószövetség népének az országához ellenségként közeledtek a kaldeusok. Ez a nagy és erős nép azonban nem jött véletlenül. Isten ostorként vette kezébe őket, hogy megbüntesse az ő hűtlen és hálátlan népét. Ez a nép nem akart Istenre hallgatni, vonakodott akaratát cselekedni. Ez a nagy pogány nép megszállta őket, és uralkodott rajtuk. A nép jelentékeny részét a maga országába, Babilóniába vitte. Múltak az évek, már évtizedek óta ültek, keseregtek és dolgoztak a „babiloni vizeknél." Az ott született nemzedék egy része, akik mellől már kihaltak a hitbeli örökséget még megőrző idősebbek, már nem mind érezték idegennek az idegen országot. Akik megtartották hitüket és vágytak őseik hazájába, nem mertek reménykedni abban, hogy ők még valamikor hazamehetnek. Ilyen körülmények között hangzott Isten Igéjének szabadulással vigasztaló üzenete Habakuk prófétán keresztül. A próféta nagyon jól tudta, hogy népe Isten büntető ítéletéből került a babiloni fogságba, a káldeusok ostorrá lettek Isten kezében. De azt is tudta, hogy Isten még büntetésében is irgalmas Isten, nem büntet örökké. Ő a magabiztos hódítókat, a hatalmukra büszke kaldeusokat is meg tudja büntetni. Habakuk Isten engedelmes követeként állt az őrhelyén, és mondta-mondta Isten szabadító szeretetének az örömhírét. Így táplálta a nép szívében a reménységet, hogy a rablánc le fog róluk hullani, hazamehetnek. Csakhogy ennek a szabadulásnak sokáig nem volt semmi előjele. A környező országokban sem volt jele semmi nagy változásnak, sem a hatalmi erőviszonyok erősödésének, vagy gyengülésének. De Habakuk próféta vigasztaló szavainak szilárd fundamentuma volt. Ő Isten ígéretei sziklaszilárd alapjára helyezte a szabadulásról szóló örömhírt. Ha az embernek úgy tűnik is, nem történik semmi, Isten beteljesíti, amit megígért. Ha késik is, nem marad el. Az ilyen prófétai üzeneten keresztül arra is felkészíti Isten az ő népét, hogy az ő malmai lassan, de biztosan őrölnek. Azért kapta Habakuk próféta a parancsot, hogy azt, amit Isten mond neki, írja fel, vésse rá egy táblára, hogy könnyen olvasható legyen. A nagybetű könnyen olvasható, és azt nemcsak a fiatalok, hanem a homályosabb látású idősebbek is el tudják olvasni.

A Szentírásban több helyen is olvasunk arról, hogy Isten egy-egy követének megparancsolja, hogy írja le, vagy vésse anyagba Isten szavát, Isten akaratát. A szavak elrepülnek, az írás megmarad. Ha az ember nem tanult volna meg írni, és elkészített alkotásait nem rögzítette volna írásban, talán ma is primitív lenne az emberiség élete, és nem ismernénk semmit abból, amit az emberiség a fejlődés évezredei folyamán alkotott. Az emberiség sok megrázkódtatást él át az évmilliók során. A megrázkódtatások során sok értékőrző írás is elveszett. Vagy úgy, hogy megemésztette a tűz, vagy a föld mélyébe került, vagy valamilyen körülmény miatt feledésbe merült, kitörlődött az emberek emlékezetéből, és nem öröklődhetett a következő nemzedékekre. Amit Isten leirat egy-egy követével, és arról is gondoskodik, hogy ezek az írások tűzön-vízen és minden megrázkódtatáson át megmaradjanak, ezeken az írásokon keresztül nemzedékek hosszú sora ismeri meg Isten teremtő hatalmát, és megváltó szeretetének csodálatos terveit és tényeit.

A történelem folyamán voltak és vannak korok és helyek, amikor Isten Igéje elnémult, vagy elnémul, és olyan korok és helyek is vannak, ahol nem némul el ugyan Isten Igéje, de annak hallgatása a nép egy részétől el van zárva. Ilyenkor áldott dolog, ha az írott Igén keresztül elő lehet venni az eltiltott, vagy elfelejtett isteni útmutatást. Ezért értelemfeletti eszköz az Isten akaratából, Szentlelke által ihletett Szentírás arra nézve, hogy az ember ne vesszen el, hanem Istenhez térjen és éljen.

Isten nemcsak várni hagy, hanem maga is sokszor vár türelmes szeretettel. Még akkor is, amikor egy-egy emberi gyarlóság már nagyon megérett arra, hogy Isten mondja ki az ítéletet, ő vár. Nem mi rendelkezünk az Isten idejével, hanem Isten a miénkkel. De akár ő vár türelmes szeretettel, hogy megtérjünk, akár másnak a büntetésével vár, és így kegyelmi időt ad másoknak is, mindig az embernek akarja a jót. Amikor azonban az általa meghatározott idő lejár, cselekszik.

Akik átéltek nehéz időket, – hiszen a mai idősebbek mögött ott van két világháború borzalmainak az emléke, – azok tudják, hogy milyen életveszélyt jelentett a keleti fogolytáborokban a reménység feladása. A hiányos étkezés miatt sokan elvesztették a testi erőt, a lelkierőt pedig felmorzsolta a szívekben mély gyökeret vert csüggedés, amely már csak azt tudta mondani, hogy innen nem szabadulunk ki sohasem, soha nem fogjuk meglátni családunkat, szeretteinket. Akik így feladták a reménységet azok közül alig tért haza valaki. Azok idegen földben pihennek, javarészt jeltelen sírokban. De csodálatos erőforrás volt, ha valaki egy ilyen csüggedező közösségben azt tudta mondani: Mi politikai hatalmakban valóban nem bízhatunk, de Isten ki tud, és ki fog innen szabadítani, és hazamegyünk, újra együtt lehetünk szeretteinkkel.

Így hangzott Habakuk prófétán keresztül Isten szabadítást hirdető üzenete. Ez ott, akkor, a babiloni fogságból való szabadítást jelentette, annak a szabadulásnak az örömhírét hirdette. Amikor Isten a Szentírásban szabadulást jelentő

szabadító szeretetéről beszél, az mindig túlmutat az adott történelmi helyzetben készített szabaduláson. A bűneset után Isten megkönyörült a halál útjára lépő emberen és elkészítette a megváltás tervét, hogy az ember ne hulljon ítéletre. Erről először csak annyit mondott Isten, hogy eljön majd az, aki rátapos a kígyó fejére. A prófétákon keresztül aztán egyre többet szól az eljövendő Megváltóról, leendő földi életének részleteiről is több mozzanatot elmond. A Zsoltárok könyvében már szavak, mondatok hangzanak el, amelyeket áldozati halála vívódásai között Megváltónk vett ajkára a kereszten. Isten a Habakuk próféta könyvéből hallott igeverseken keresztül is Istenre mutat. Mert ő nemcsak földi bajainkban áll mellettünk szabadító szeretetével, hanem Krisztusban kiszabadít a bűn és a halál rabságából is. Ezzel a hitbeli bizonyossággal készüljünk most is kegyelme asztalához, és vegyük ajkunkra a kedves ének-imádságot:

Jézus menedékem, hű oltalmam nékem
Te vagy egyedül.
Lelkem a viharból, bűnből minden bajból
Hozzád menekül.
Bár a föld mind romba dőlt, s ha a halál hada hány tőrt:
Jézus maga áll őrt. Ámen 294. dics. 2. vers

Szent a te neved, mindenható Isten, Atyánk az Úr Jézus Krisztusban. Mi nagyon szeretnénk, ha látszana ezen a mi földi életünkön is, hogy mi ezt is úgy igyekszünk tölteni, mint a te megszentelt életű gyermekeid. Köszönjük, hogy te minket is erra hívtál el, és azt is, hogy te ott ahol élünk, őrhelyre állítottál bennünket. Kérünk, adj erőt, rád tekintő engedelmes hitet, hogy a legszentebb ügynek, a legdrágább kincsnek szeretteink, családtagjaink között is legyünk hűséges őrizői, hogy mi is el tudjuk mondani Urunk főpapi imádságának a szavaival: Atyánk, akiket nékem adtál, egy sem veszett el azok közül. Te belelátsz mindnyájunknak a szívébe, ismered gyarlóságainkat, tudod, hogy minket is megkísért a hitető, a hazugság fejedelme, ezért kérünk erősítsed a hitünket, és tégy rád figyelő engedelmes gyermekeiddé bennünket, hogy ne bukjunk el a kísértésekben. Segíts, hogy bűneink, kísértéseink és gyöngeségeink közt is tudjunk naponta a te utadon, a szeretetnek, a megbocsátó jóságnak az útján járni. Légy velünk és szeretteinkkel a ránk következő éjszakában és adj megfáradt testünknek megújuló erőt. Segíts, hogy a holnapi napot is engedelmes gyermekeidként tölthessük. Add, hogy legyen lábainknak szövétneke a te Igéd, és Szentlelked vezetésével élhessük életünket. Jézusunk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Mire hívattunk el?

Esti

1. Péter 2, 20-25

…Ha kitartóan cselekszitek a jót, és tűritek érte a szenvedést, az kedves az Isten szemében, hiszen erre hívattatok el, mivel Krisztus is szenvedett értetek, és példát hagyott rátok, hogy az ő nyomdokait kövessétek: ő nem tett bűnt, álnokság sem hagyta el a száját, mikor gyalázták, nem viszonozta a gyalázást; amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem rábízta ezt arra, aki igazságosan ítél. Bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy miután meghaltunk a bűnöknek, az igazságnak éljünk: az ő sebei által gyógyultatok meg. Mert olyanok voltatok, mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek pásztorához és gondviselőjéhez.

Kedves Testvéreim,

Isten a most hallott Ige első mondatában azt mondja nekünk, földön élő embereknek, hogy ő a jó kitartó cselekvésére hívott el minket. Példaként állítja elénk Krisztust, életünk megváltó Urát, aki akkor is folytatta a jó cselekvését, amikor látta, hogy neki ezért szenvednie kell, és tudta, hogy életét a keresztrefeszítés kínjai közt kell befejezni. Áldozatos szeretettel tette le értünk életét, hogy megváltson minket. A felvilágosodásnak nevezett szellemi forradalom hatásaként ma odajutott az emberiség nemcsak a világban, hanem sok helyen az egyházban is, hogy a szeretetből hozott áldozatot nagyon kevesen vállalják. Ezek között első helyen állnak a bensőséges szeretetközösségben élő családok édesanyái, akik szeretett gyermekeiért ma is sok áldozatot hoznak. De az emberiség nagy részének az életéből lassan eltűnik szeretetből hozott áldozat fogalma. Viszont pénzért, jó fizetésért a legszörnyűbb dolgokra is akadnak vállalkozók.

A Krisztus nyomdokain járó embernek a szívében egész más sorrendje van az élet kérdéseinek, mint a hidegen számító embernek az életében. Mindnyájunknak vannak anyagi terhei, hiszen mindnyájunknak kell gondoskodni a magunk és szeretteink élelméről, öltözetéről, otthonáról, és sok más szükségletről. Miközben mindnyájan hordozzuk ezeket a terheket, a Krisztus nyomdokain járó ember arra is gondol, hogy vannak a környezetében olyan embertársak is, akik nagyon rá lennének szorulva a mi szeretetből fakadó segítségünkre. Valakinek talán felszáradnának a könnyei, ha valaki megértő emberséggel, szeretettel szólna hozzá, vagy egy jótéteménnyel fejezné ki együttérzését, segítő jóakaratát.

Krisztus, amikor itt járt a földön, és elesettséggel, bajjal, gyász fájdalmával, szenvedéssel találkozott, akkor nem azt kutatta, hogy a bajba jutott ember megérdemli-e a segítséget, hanem segített. Mindenkinek azt adta, amire szüksége volt. A vaknak a látás képességét adta, a bénákat járóvá tette, a halottat feltámasztotta és sokféle bánat miatti könnyet szárított fel irgalmas jócselekedettel. Isten létére azért lett emberré, mert mi mindnyájan bajba jutottunk, mindnyájan a halál útján elindult, elesett, elveszett emberek vagyunk és az ő megváltó szeretete, golgotai áldozata nélkül mindnyájan ítéletre jutnánk. Jézus Krisztus tehát nemcsak üdvözítő Ura, Megváltója az életünknek. Mindenekelőtt az, de ő példa is. Példa az áldozatos szeretetre. Példa arra, hogy lehet itt ebben a sok gonoszsággal és sötétséggel terhelt világban, – mert a bűneset óta ilyen a világ – áldássá lenni az embertársak között. Egy ilyen világban is lehet a Szentlélek által vezettetve, Krisztus nyomdokain járva, szabad emberként élni. Mert az a szabad ember, aki megszabadul az önzéstől, a másokat eltaposni kész törtetéstől, és mindattól a sok szörnyűségtől, amely a sátán munkájának az eredményeként van jelen a földön. A Szentírásban szó van a szabadság tökéletes törvényéről. De az nem emberi értelemből, nem emberi szívből fakadó törvény. Nem, mert ezen a földön, éppen azért mert nincs tökéletes ember, nincs tökéletes törvény sem. Nincs ezen a földön olyan ország, amelynek a törvényei az élet minden területére nézve, minden vonatkozásban tökéletesek lennének. A tökéletlen törvények nem mindig csak az emberi tökéletlenségnek a gyümölcsei. Sokszor hoznak célirányos törvényeket azzal a céllal, hogy az uralkodó rétegre nézve kellemetlen embereken „törvényes" ítéletet hajtsanak végre. Így oltanak ki sok-sok emberéletet. Napjainkban is, a mi országainkban is úgy formálják a törvényeket, hogy azok által olyan emberek kerüljenek előnybe, akiknek az eszmeisége azonos a törvényhozók eszmeiségével. Sok helyen még az orvosi rendelőkben is ki van írva az ajtóra, hogy melyek azok a közösségek, amelynek tagjai előnyben részesülnek. Ezeknek nem kell akkor sem várakozni, hogy bemehessenek az orvosi rendelőbe, ha a várószobában sok beteg vár bemenésre. Sok országban éppen az ilyen személyválogatást elrendelő törvény által is megsebződik a megalázott emberek emberi méltósága.

Isten szíve szerinti életre, amely arra ösztönöz, hogy legyen az életünk mindig, mindenütt és mindenben, ahol csak lehetséges, őszintén jócselekedetekre törekvő élet, semmi földi törvényhozó testület nem tud hozzásegíteni. Ilyen életre csak a Szentlélek vezetése, és Megváltónk jócselekedetekben gazdag életének a példája tud hozzásegíteni. A Szentlélek első gyümölcse, a szeretet az a belső erőforrás, amely áldozathozatalra, jótéteményre serkent. A szeretetből jótéteményre, mások megsegítésére törekvő emberek azonban ma is átélik, hogy a szeretet szenvedéssel jár. Mennél őszintébb, mélyebb és tisztább a szeretet, annál több szenvedésnek válhat forrásává. Itt, ebben a gyülekezetben is

bizonyára vannak édesanyák, akik sok szeretettel és áldozathozatallal nevelik gyermekeiket. Vannak időszakok, amikor beteg a gyermek, amikor szüksége van az édesanya gondos ápolására, gyógyító szeretetére. Amikor a gyermek növekedik, gyarapodik, a szülők örömével növekedik a szülők szívében a féltő szeretetből fakadó aggódás is. Felnövekvő gyermekeiket féltik a rossz barátoktól. A gondos szülők szenvednek, ha azt hallják, hogy gyermekeik úgy élnek a korukkal együtt járó megkapott szabadsággal, hogy a szülőhöz olyan hírek érkeznek gyermekeikről, amely őket elszomorítja. A szülők szenvednek, ha azt hallják, hogy gyermekeik nem azon az úton járnak, amelyiken a szülők útnak indították őket, amikor kiléptek a szülői ház ajtaján. Sok szülő szenved az ilyen dolgok miatt. Ezt a szenvedést még az is fokozza, ha a felnőtté váló gyermek élni akar nagykorúsága jogaival, és azt mondja a szüleinek, hogy most már más világ van, ebben a mostani világban már másképpen élnek kortársaik, mint valamikor szüleik. A nemzedékváltás során éppen akkor szenvednek a szülők legérzékenyebben, ha az által éppen az örök értékek mennek veszendőbe. Ezért van szükség arra, hogy a szülők ne csak anyagi javak adásával mutassák ki gyermekeik iránti szeretetüket, hanem hitük és imádkozó életük példaadásával segítsék őket a krisztusi életútra, hogy az örök érték, a hit drága kincse ne legyen gyermekeik életében a nemzedékváltás korának az áldozatává. Ha valaki itt ebben a gyülekezetben éppen most szenved így felnőtté váló gyermekük miatt, gondoljunk a tékozló fiú történetére. Az a fiú is más úton járt, mint az édesapja. De egyszer eljött a nap, amikor a fiú megbánta tettét, és visszament az atyai házhoz. Az apa nem zárta be előtte az ajtót. Nem mondta, hogy te már eltékozoltad örökségedet, hanem szeretettel fogadta. Most amikor a kegyelem asztalához készülünk, szálljunk magunkba, hogy mi is gyarló, ingadozó hitű emberek vagyunk, nem vagyunk méltók arra, hogy Isten gyermekei, atyai házának lakói, örök országának örökösei legyünk. Ő mégsem vet el magától. Megváltónk nekünk is mondja: „Aki hozzám jön, semmiképpen el nem vetem.” Ha megbánjuk és megvalljuk méltatlanságunkat, nekünk is mondja: „Ha bűneitek skarlátvörösek lennének is, én hófehérre mosom azokat.”

Jézus mai Igénk utolsó versében úgy beszél magáról, mint övéi pásztoráról, az övéiről pedig, mint egykor eltévedt, de már hozzá tért juhokról. A keleti országokban, tehát a Szentföldön is, a pásztorok nem hajtják, hanem vezetik a nyájat. Így értjük meg Jézus evangéliumi szavait is, ahol magáról, mint jó pásztorról ezt mondja: „És amikor kiereszti az ő juhait, előttük megy, és a juhok követik őt, mert ismerik az ő hangját.” A pásztornak ez az elől járása, a nyáj vezetése nem veszélytelen. Így veszi észre az esetleg közeledő veszedelmet. Néha farkasok, vadállatok támadták meg a nyájat, a pásztornak résen kellett lenni, hogy bátorságával és pásztorbotjával elhárítsa a veszélyt. A hegyes, sziklás legelőkön néhol szakadékok vannak, ilyen helyen a pásztornak pallót

kell letenni a szakadékra, és először ő ment át a pallón, és a juhok egyesével, kettesével a pásztor hívó szavára mentek át a szakadékon. Így jár előttünk sok szakadékkal teljes életünk során is jó pásztorunk, Jézus Krisztus. Igéjében szól hozzánk, hívogat. Ő helyezte a nagy szakadék, a sír, a halál mélységének szakadéka fölé a leghatalmasabb pallót, az ő keresztjét, hogy összekösse ezt a mi ideig való világunkat az ő megváltó áldozatával nekünk megszerzett örökkévalósággal, Isten országával. Urunk, miközben hívogat magához, emlékeztet arra, hogy mi is a világ önző, hitetlen és engedetlen gyermekei voltunk, de most már az ő megváltottai vagyunk. Az Igében ez így van leírva:

„Mert olyanok voltatok mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek pásztorához és gondviselőjéhez."

Ilyen pásztort, Megváltót és gondviselőt ajándékozott nekünk Isten szeretete. Készüljünk hát kegyelme asztalához gyermeki hálaadással. Ámen

Hálát adunk néked mindenható Isten mennyei Édesatyánk, hogy a te hűséged és szereteted átöleli ezt a mi egész életünket. Hálát adunk néked, hogy te kegyelmes szeretettel nézed életünket, és nem akarsz ránk lesújtani büntető ostoroddal, ha megbotlunk, hanem vársz gyarlóságaink megbánására, őszinte bűnbánatunkra. Magasztalunk téged Atyánk, Igéd emlékeztetéséért, hogy te szabadságra hívtál el bennünket és kérünk, segíts, hogy megszabaduljunk az önzéstől, a rosszakarattól és minden gonoszságtól, hogy hűséges szeretettel tudjunk járni a hit, a szeretet, a gyermeki engedelmesség és a békesség útján. Kérünk Atyánk, segíts úgy élni, hogy életünk sokféle változása közben is legyen a szívünkben reménység, békesség, és az a gyermeki bizonyosság, hogy minket semmi változás és semmi hatalom nem szakíthat el a te üdvözítő szeretetedtől, mert te Krisztusban megváltottál minket. Jó lesz ezen az estén is azzal a reménységgel álomra hajtani fejünket, hogy te fáradt testünknek a pihenésben megújuló erőt adsz. Áldd meg életünket, ha kegyelmedből a nyugalom napjára virradunk, és adj Igéd után vágyakozó szívet. Igéd által erősítsd hitünket, hogy ne lehessen hatalma fölöttünk a kísértőnek. Kérünk, áldd meg vágyakozásunkat kegyelmed asztalának javai után, és tisztítsd meg szívünket minden tisztátalanságtól. Megváltónk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Böjt, amely kedves Istennek

Böjti Úrvacsora

Főének: 25. zsoltár Igeolvasás: Zakariás 3, 1-8; 7, 4-10

*Azután megmutatá nékem Jósuát, a főpapot, a ki az Úr angyala előtt álla, és a Sátánt, a ki jobb keze felől álla, hogy vádolja * őt. És mondá az Úr a * Sátánnak: Dorgáljon meg téged az Úr, te Sátán; dorgáljon meg az Úr, a ki magáévá fogadja Jeruzsálemet. Avagy nem tűzből kikapott üszög-é ez? Jósua pedig szennyes ruhába vala öltöztetve, és áll vala az angyal előtt. És szóla és monda az előtte állóknak, mondván: Vegyétek le róla a szennyes ruhákat! És monda néki: Lásd! Levettem rólad a te álnokságodat, és ünnepi ruhákba * öltöztetlek téged! Azután mondám: Tegyenek fejére tiszta süveget! Feltevék azért fejére a tiszta süveget, és ruhákba öltözteték őt, * az Úrnak angyala pedig ott áll vala. És bizonyságot tőn az Úrnak angyala Jósuának, mondván: Ezt mondja a Seregeknek Ura: Ha az én útaimban jársz, és ha parancsolataimat megtartod: te is ítélője leszel az én házamnak, sőt őrizni fogod az én pitvaraimat, és ki- s bejárást engedek néked ez itt állók között. Halld meg Jósua, te főpap; te és barátaid, a kik előtted ülnek, mert jelképes férfiak ezek: Ímé, bizony előhozom az én szolgámat, * Csemetét!*

Így szólt hozzám a Seregek URának Igéje: Mondd ezt az ország egész népének és a papoknak: Amikor böjtöltetek és gyászoltatok az elmúlt hetven év alatt, az ötödik és a hetedik hónapban, az én kedvemért tartottatok-e böjtöt? Amikor meg ettetek és ittatok, akkor nem a magatok kedvéért ettetek és ittatok? Ezt mondja a Seregek URa: Igazságos ítéletet hozzatok, szeretettel és irgalmasan bánjatok egymással! Az özvegyet és az árvát, a jövevényt és a nyomorultat ne zsákmányoljátok ki, és ne tervezzetek egymás ellen magatokban semmi rosszat!

Dicsőséges, szent örök Isten, könyörülő Édesatyánk! Hálát adunk néked, hogy megajándékoztál ezzel az előtted való elcsöndesedésre rendelt nappal, és most ezzel az órával, amit szent házadban tölthetünk. Hálát adunk, hogy az elmúlt hét esti óráiban is, a munka terhének a hordozása után is hívtál Igéd hallására, és most újra atyai szeretettel szólítsz meg Igédben. Kérünk jó Atyánk, szakítsd el most szívünket minden gondtól, amellyel a világhoz kötődünk, és segíts, hogy tudjuk Igédet bensőséges figyelemmel hallgatni, hogy az a szívünkbe véső dhessen, és készek legyünk életünk hétköznapjainak a viharaiban, ahol a sátán is újra kísért, akaratodat cselekedni. Jézus Krisztus nevében kérünk, hallgasd meg imánkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 377. dics. 3. vers Alapige: 1. Péter 2, 1-3

Levetve tehát minden gonoszságot, minden álnokságot, képmutatást, irigységet és minden rágalmazást, mint újszülött csecsemők a hamisítatlan lelki tejet kívánjátok, hogy azon növekedjetek az üdvösségre; mivel megízleltétek, hogy jóságos az Úr.

Kedves Testvéreim,

Ez a felolvasott rövid igeszakasz folytatása a Péter apostol első levele első része befezésének, ahol a mulandóságról van szó. Arról, hogy földi világunk ideigvaló, itt egyszer minden elszárad, elhervad és elenyészik. Az egyedüli maradandó, időfeletti örök érték itt Istennek az Igéje. Ezért hangzik mai igei üzenetében Istennek, hogy mindent, ami ebben a sátán által megfertőzött földi világban tapadt hozzánk, le kell vetnünk. A Krisztushoz tartozó megváltott embert már nem a sátán, hanem Isten Lelke vezeti, ezért a hívő ember nem járhat a sátán által beszennyezett ruhában. Ezért kell levetnünk: „minden gonoszságot, minden álnokságot, képmutatást, irigységet és minden rágalmazást." Ezek a gyarlóságok nem jelentéktelen szépséghibák, aminek nincs értelme jelentőséget tulajdonítani, hanem súlyos fertőzések, amelyek tönkreteszik életünket, összekuszálják, pokolivá teszik emberi kapcsolatainkat. Isten azért végzi rajtunk, bennünk megtisztító munkáját Igéje és Szentlelke által, azért ajándékoz meg bennünket ma is kegyelme fürdőjével, amikor szent asztalához járulunk, hogy mint bűnbocsánattal megajándékozott gyermekei, tudjuk egymást tiszta szívvel őszintén szeretni. Mert nagy a veszélye életünkben annak, hogy sok esetben ott is, ahol bensőséges őszinte szeretettel kellene egymás életét szebbé, vagy legalább elviselhetővé tenni, ehelyett önző szívünk keménységével sebezzük egymás életét.

Isten nem kíván tőlünk lehetetlent. Az, hogy Igéjében az életünket terhelő, megmérgező gyarlóságok levetésére késztet, azt is jelenti, hogy le lehet vetni az ó-embert. Mert ezek miatt a gyarlóságok miatt válik Isten előtt a sátán az ember vádlójává. Miközben a sátán földi életünk során minden erejét megfeszítve igyekszik az embert eltántorítani Istentől, elrabolni a hitét, megmérgezni szívében a szeretetet, és szítani benne az önzést és a gonoszságokat, – mint a Zakariás próféta könyvéből hallottuk – Isten előtt majd vádolni fog minket a bűnökért, amelybe éppen ő viszi bele az embert, amikor kísért. Nem véletlenül van a Szentírásban ez a mondat is: „Mert az ördög, mint ordító oroszlán szertejár, keresve, kit nyeljen el." Isten előtt aztán mutogatja az ember szennyes ruháit, amelynek szennye az ő sátáni munkájának a gyümölcse. Úgy teszi ezt, mintha joga lenne magát Isten segédjének tartani, és figyelmességéért dicsé-

retet várni. Az Igében halljuk, hogy Istent nem lehet félrevezetni. A sátán azt kapta, amit érdemelt. Isten oltalmába vette az emberi gyarlóságai ellenére neki szolgáló embert, és angyala ezt mondta a vádaskodó sátánnak: „Dorgáljon meg téged az Úr, dorgáljon meg téged, sátán." Majd elhangzott ajkán a Jósua főpap állapotára utaló kérdés: *„Hát nem tűzből kiragadott üszkös fadarab ez?" Ezzel a* kérdéssel az angyal érzékelteti, Jósua főpapnak és népének az állapotát. Benne van ebben az emlékeztetés, hogy Izráel valóban hűtlenül töltötte be küldetését, nem vette komolyan Isten szavát, és amikor Isten hosszútűrő szeretete ezt megelégelte, jött a büntetés, a babiloni fogság. A büntetés végét az éppen akkor megkapott szabadulással adta meg Isten, megszánta megbüntetett népét, és megkönyörült rajta. Nem akarta, hogy az idegen pogány istenek tiszteletére lángra lobbanó tüzek tovább égessék és elégessék választott népének az életét. Ebből a tűzből szabadult meg Jósua főpap is. Ezért nevezte őt az Úr angyala tűzből kiragadott üszkös fadarabnak. Isten megbüntette hűtlen, engedetlen népét, de nem vetette el.

A Szentírást hívő szívvel olvasó és annak mélyebb összefüggéseit kutató tudósok a sátán itt leírt vádjával kapcsolatban leírják, hogy az azért bátorkodott Isten angyala előtt vádolni a főpapot, mert tudta, hogy az ő sátáni lelkének a hatásából minden emberben van valami. A főpap sem bűntelen. Amikor a főpap papi szolgálatai során Isten elé állt, önmagáért is, és a népért is be kell mutatnia az áldozatot. Ezt a főpap minden évben meg is cselekedte, de ez az áldozat nem tud megtisztítani a bűntől. Ez előre mutató jel volt az Isten eljövendő Bárányára, aki elveszi az ember bűneit. A sátán vádja nemcsak a főpapra vonatkozott, hanem Izráel egész népére is, mert Isten ezt a népet azért választotta ki, hogy az általa készítgetett kegyelem, az üdvösség, ezen a népen, ennek papi szolgálatán keresztül minden néphez eljusson. Ez a papi szolgálat a főpap szolgálatában csúcsosodott ki. Ezt fejezte ki a főpap homlokán, a süveg alatt levő aranytábla ezzel a felirattal: *„Az Úrnak szentelve."* Ennek a népnek az volt a küldetése, hogy királyi papság, szent nép legyen. Jeruzsálem kiválasztása az Igében ennek a népnek a kiválasztását jelenti. Isten angyala azért utasította vissza a Sátán vádját és azért utalt Istennek a dorgálására, mert Jósua főpapot, Áron főpap akkori utódját és népét Isten a maga szolgálatára rendelte.

A piszkos ruha a bűnt jelképezi. Isten angyala azért mondta az előtte állóknak: *„Vegyétek le róla a piszkos ruhát*". A főpapnak pedig ezt mondta*: „Nézd! Elvettem bűnödet, és díszes ruhába öltöztetlek téged".* Aztán tiszta föveget tetetett a fejére. Mindezek után elhangzott itt Isten ígérete az eljövendő Megváltóról, akit itt Sarjadéknak, Csemetének nevez. Az idők teljességében megérkezett a világba a Dávid gyökeréből sarjadt Csemete, az Isten Báránya. Az Ószövetség népe egyetlen templomának az oltárán kialudtak az áldozati tüzek. A templomnak is csak az emléke és a helye van meg. Az Isten Báránya,

Jézus Krisztus azzal, hogy ideáldozta értünk megváltó életét, minden bűnünkért eleget tett. Nincs szükség több áldozatra. De szükség van a bűn terhe alatt nyögő és sóhajtozó embervilágnak a Krisztus nyomdokain járó, a szeretetnek és a békességnek a fényét és melegét árasztó emberekre.

Isten a Péter apostol levelén keresztül gyakorlati útmutatást ad arra nézve, hogyan alakul a Krisztusban megújult életű embernek az életrendje. Féltő gonddal kell vigyáznunk arra, hogy a hitünkhöz kötődő emberi magatartásunk őszintén szívből fakadó, és Istenre tekintő legyen. Jézus a Hegyi beszédben is óvja övéit attól, hogy az embereknek akarjanak tetszeni. Így válhat képmutatássá sok áldott mozzanata az életünknek. Képmutatássá válhat a szeretet, a jóság, a böjt, az imádság, az áldozathozatal és sok minden más. Jézus arról beszél, hogy hívő környezetben, ahol a hívő emberekre tisztelettel tekintenek, és hitüknek említett megnyilatkozásait dicsérettel és megbecsüléssel jutalmazzák, igyekeznek magukat az emberek tetszésére vágyók, hitben élőnek mutatni. A mi környezetünkben, ahol a hívő életgyakorlat nem megbecsülést, hanem bizonyos esetekben mellőzést, felelősségre vonást, vagy más hátrányt jelenthet, még a szívük szerint hitben élők is letagadják egy- egy kényelmetlen helyzetben a hitüket. Ez is képmutatás.

A böjttel kapcsolatos kérdésre Isten Zakariás prófétán keresztül szintén kérdésekkel válaszol: *„Amikor böjtöltetek és gyászoltatok az én kedvemért tartottatok böjtöt? Amikor meg ettetek és ittatok, akkor nem a magatok kedvéért ettetek és ittatok? ..Ezt mondja a seregek Ura: Igazságos ítéletet hozzatok, szeretettel és irgalmason bánjatok egymással! Az özvegyet és az árvát, a jövevényt és a nyomorultat ne zsákmányoljátok ki, és ne tervezzetek egymás ellen magatokban semmi rosszat!”* A szeretet, mint a Szentlélek gyümölcse szívből tud áldozatot hozni, és ha az által Isten ügye, vagy segítségre szoruló embertársaink ügye előbbre jut, az Istennek kedves böjt. Mert Isten nem a gyomrunkat vizsgálja mindenekelőtt, hanem a szívünket. Ebből kell kivetni minden gonoszságot. Ilyen lelkülettel kell most is a kegyelem asztalához járulni. Soha senkinek ne akarjunk rosszat.

Péter apostolon keresztül azt mondja el Isten, hogy az ő akarata szerinti élethez ő adja az erőforrást, a táplálékot. Amikor itt Isten arról beszél, hogy vágyakozzunk a hamisítatlan lelki tej után, ebben a képes beszédben azt köti a lelkünkre, hogy vágyakozzunk az ő Igéje után. Az Ige az ő Lelke által hangzik. Az addig félénk tanítványok is akkor kezdték el teljesíteni Krisztus parancsát, hogy tegyék a népeket az ő tanítványaivá, az ő követeivé, amikor megkapták a Szentlelket. Amikor megszületünk, életre születünk meg, de ahhoz, hogy a bűn örökségét hordozó életünk ne hulljon véglegesen porba, újjá kell születnünk. Minden emberre vonatkozik, amit Megváltónk Nikodémusnak mondott: „*Szükség néktek újonnan születnetek,* mert *aki nem születik újjá, nem mehet be*

az Isten országába." Ahhoz, hogy az Isten országába vezető úton járhassunk, különös erőforrásra, lelki tejre, Isten Igéjének az útmutatására van szükségünk. Amikor a csecsemő megszületik, azonnal szüksége van az édesanya gondoskodó szeretetére, táplálékra, öltözetre. A lelkileg újjászületett embernek is szüksége van Isten gondviselő jóságára, örök életre tápláló szeretetére. A csecsemőnek a legjobb erőforrása, ami fejlődését, gyarapodását legjobban elősegíti, az anyatej. Napjainkban vannak már anyatejet pótolni akaró készítmények, de ezek szükség esetére való kényszermegoldások, amelyek nem tudják teljes mértékben helyettesíteni az anyatejet. Napjainkban a lelki tejet már sok mindennel lehet pótolni. Sokan ezt teszik, akiknek nem kell a lelki tej, Istennek az Igéje. Környezetünkben nagyüzemi szinten termelik és terjesztik a divatos ideológiát, amit kicsinyeknek és nagyoknak egyaránt felkínálnak. Sokan pótszerként folyamodnak a különböző művészetekhez, a kultúrához, a tudományokhoz. Lehetnek ezek az élet bizonyos területein nagyon hasznosak és értékesek. Lehet általuk eljutni az érvényesülés magas csúcsaira is. Lehet általuk elismertté, gazdaggá lenni, vagy hatalomhoz jutni, de el is lehet miattuk veszíteni azt, amiről az Ige így beszél: *„Amit szem nem látott, fül nem hallott és emberi értelem fel sem tud fogni, olyat készített Isten az őt szeretőknek."* Azért kell nagyon komolyan szívünkbe zárni, amit Isten az ő gyermekeinek helyez a szívére: „ *A hamisítatlan tejet kívánjátok, az után vágyakozzatok." A gyülekezetben is résen kell leni,* hiszen már megváltó Urunk is beszél hamis prófétákról, akiket báránybőrbe bújt farkasoknak nevez, és akikre nézve ezt mondja: „*Ne higgyetek nekik."* Az apostoli levelekben is több helyen van szó „más evangéliumról" szépen beszélő idegen prédikátorokról, akikkel kapcsolatban János apostol azt mondja: *„Szeretteim, ne higgyetek minden léleknek, próbáljátok meg a lelkeket Istentől vannak-e."*

De a hamisítatlan tejhez, Isten Igéjéhez vágyakozzunk. Amikor a csecsemő éhes, akkor nem nyugszik addig, amit a kívánt táplálékot nem kapja meg. Ha az édesanya nem jegyezte meg a legközelebbi szoptatási időt, vagy olyan munkája van, amit szeretne bevégezni, a gyermek sírással jelzi, hogy éhes. És ha megkóstolja a jó anyatejet, akkor nem hagyja abba addig, amíg nem lakik jól. Ha a gyermek nem akar táplálkozni akkor, amikor annak eljött az ideje, akkor ez vészjelzés. Figyelmezteti az anyát, hogy a gyermek beteg, gyógyulást kell keresni. Ha a hívő ember nem akar Igét hallgatni vagy olvasni, amikor Isten arra alkalmat készít, akkor baj van a lelki egészséggel. Aki megkóstolja, milyen jó, hiszen örök életre tápláló Isten Igéje, az nem hagyja abba az igehallgatást, azt nem kell küldeni a templomba.

Köszönjük meg Istennek, hogy most is adott alkalmat Igéje hallására, és készüljünk reménykedő hálaadással kegyelme asztalához. Ámen

Magasztalunk téged, örökkévaló Isten hogy az elmúlt éjjel megújuló erőt adó pihenést adtál megfáradt testünknek, és most itt lehetünk gyermekeidnek ebben az Igéd után vágyakozó gyülekezetében, hogy Igéd, és a kegyelem asztalának javaival tápláld lelkünket. Hálát adunk néked Atyánk, hogy az elvesztett Édenen kívül is hangzik atyai mentő szereteted kiáltása: Ember, hol vagy? Köszönjük, hogy itt a világban sem kell elrejtőzködnünk előled bűneink erdejében, mert Te azért jöttél a földre is utánunk megváltó Krisztusunkban, hogy levesd rólunk lelkünk beszennyeződött öltözetét, és felöltöztess a te kegyelmed tiszta ruhájába. Kérünk könyörülő Istenünk, bocsásd meg nékünk, ha valamikor a sátán elzsibbasztja a szívünket, hogy ne érezzük az örök élet evangéliumának jó tápláléka utáni vágyakozást. Megköszönjük néked, hogy szabad nekünk életünk sok zaklatottságában, roskatagságában és gyarlóságában reménykedve hozzád menekülni. Atyánk, te ismered életünket, még az érzéseinket is számon tartod, és gondod van ránk, mert elesettségünkben is szeretsz bennünket, méltatlan gyermekeidet. Kérünk, könyörülj rajtunk, bocsásd meg mulasztásainkat, szavakban, vagy tettekben megnyilvánult botlásainkat. Áldd meg Anyaszentegyházadat, otthonainkat, családjainkat, életünk Ura, Megváltónk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Záróének: 299. dics.

A kő, amelyet az építők megvetettek

Főének: 392. dics. Igeolvasás: Máté 21, 42-46

Erre megkérdezte tőlük Jézus: „Sohasem olvastátok az Írásokban: Az a kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő, az Úrtól lett ez, és csodálatos a mi szemünkben. Ezért mondom nektek, hogy elvétetik tőletek az Isten országa, és olyan népnek adatik, amely megtermi annak gyümölcsét. És aki erre a kőre esik, összezúzza magát, akire pedig ez a kő ráesik, azt szétmorzsolja." Amikor a főpapok hallották példázatait, megértették, hogy róluk beszél. Szerették volna elfogni, de féltek a sokaságtól, mert az prófétának tartotta.

Irgalmas Istenünk, könyörülő Atyánk, megalázzuk magunkat szent színed előtt, és megköszönjük, hogy bár mi méltatlan gyermekeid vagyunk, te mégis atyai szeretettel öleled át az életünket. Megköszönjük, hogy napjainkhoz napokat ajándékozol, és nemcsak arra adod az időt, hogy mindennapi feladatainkat végezzük, hanem alkalmakat készítesz arra is, hogy előtted elcsendesedjünk, új erőt gyűjtsünk, hitben erősödjünk, hogy életünk nemes harc legyen. Atyánk, mi nagyon bele tudunk merülni munkánkba, a mindennapi feladatokba, és sokszor hiába hangzik a harangszóban is minket kereső hívogatásod, elmaradunk az előtted való elcsöndesedésre rendelt alkalmakról. Megvalljuk azt is Atyánk, hogy amikor el is jutunk a gyülekezetbe, életünk hajszájában nem mindig ereszt gyökeret szívünkben az elvetett igemag. Sokszor úgy futunk a napi munka sok útvesztőjében, mintha életünk minden gondját-baját nekünk kellene megoldani. Köszönjük Atyánk, hogy Igédben utánunk jössz, hogy utolér kiáltásod, amikor belecsendül életünkbe kérdésed: ember, hol vagy? Köszönjük, hogy te akkor is gondolsz ránk, és gondviselő Atyánk maradsz, amikor mi megfeledkezünk rólad. Kérünk Atyánk, szenteld meg most is együttlétünket, áldd meg szívünkben Igédet, és kérünk, adj ennek a magvetésnek áldott termést, mindnyájunk javára és neved dicsőségére. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 231. dics. Alapige: 1. Péter 2, 4-6

Járuljatok őhozzá, mint élő kőhöz, amelyet az emberek ugyan megvetettek, amely azonban Isten előtt „kiválasztott és drága"; ti magatok is mint élő kövek épüljetek fel lelki házzá, szent papsággá, hogy lelki áldozatokat ajánljatok fel, amelyek kedvesek Istennek Jézus Krisztus által. Ezért áll ez

az Írásban: „Íme, leteszek Sionban egy kiválasztott drága sarokkövet, és aki hisz benne, nem szégyenül meg.”

Kedves Testvéreim,

A Péter apostol első levele második részének előző verseiből hangzott már itt egy héttel ezelőtt Isten Igéjének az üzenete. Akkor hallottuk az Igéből, hogy a hitben élő ember, akit Isten Szentlelke újjászült, vágyakozik a tökéletes lelki táplálék, az Isten Igéje után, hogy azon növekedjen. Hangzott a figyelmeztetés, hogy akik az újjászületés kegyelmi ajándékát kapták, azoknak azért kell ez után a táplálék után vágyakozni, mert a világ sokféle lelki- szellemi táplálékot kínál, de egy sem hoz növekedést a hitben. Sok közülük éppen ellenkező irányba hat, amelyek a hitet pusztítják, rombolják. Döntő fontosságú ügye életünknek, hogy eljutunk-e odáig, hogy a lelki táplálkozás, az Isten Igéje körüli együttlét szívügyünkké váljon. Akinek az Ige szívügye, az nemcsak akkor megy a testvéri közösségbe, a gyülekezetbe, hogy hallja Isten Igéjét, amikor minden körülmény nagyon kedvező, hanem akadályokat leküzdeni is kész, hogy ne maradjon el. Mert akinek a szívében vágyakozás van valami, vagy valaki után, az akadályokat is legyőzi, hogy elérje azt. Akinek azonban a szívéből ez a vágyakozás hiányzik, az nem tud Isten Igéjére kitárulkozó örömmel figyelni. Aki közönyös lelkülettel ízleli meg az Ige lelki táplálékát, az ezt a táplálkozást könnyen abbahagyja. Az előző igeszakasz utolsó mondata így hangzott: *„Mert ízleltétek, hogy jóságos az Úr*.” Akkor elmondtuk, hogy amikor az egészséges csecsemő éhes és megízleli a tejet, akkor az nem hagyja abba, hanem mindaddig táplálkozik, amíg jól nem lakik. Aki egyszer megízlelte Isten bűnbocsátó szeretetének, a kegyelem örömüzenetének a jó ízét, annak a tovább táplálkozás szívügyévé válik.

A most felolvasott igeversekben Isten az apostolon keresztül egy más képpel folytatja, hogyan kell az ő gyermekeinek, úgy is, mint egyéneknek, úgy is, mint közösségnek, mint gyülekezetnek épülni. Ezt mondja: „ *Járuljatok hozzá, mint Istentől kiválasztott és drága élő kőhöz. Ti magatok is, mint élő kövek épüljetek fel lelki házzá, szent papsággá.”* Itt az Úr Jézusról van szó. Az építkezésnek a legfontosabb alapanyaga, különösen a fundamentum lerakásakor, évezredek óta a kő. Rengeteg kőből épült templom van már a földön, de közben Isten itt egy másik templomot is épít. Ezeknek az építő anyaga azok az emberek, akik a kőből épült templomokban a Szentlélek által ihletett Ige által újjászülettek. Ezekből az emberekből építi Isten az élő templomot, a Krisztus gyülekezetét. Erről így énekelünk énekeskönyvünk egyik kedves énekének a szavaival: „Az egyháznak a Jézus a fundamentuma, a szent Igére épült fel lelki temploma. Leszállt a mennyből hívni és eljegyezni őt, megváltva drága vérén a

váltságban hívőt." Jézus Krisztusról, mint szilárd alapkőről már Ézsaiás próféta keresztül is beszél Isten: *„A Sionra egy követ teszek le alapul szilárd követ drága sarokkövet. Aki hisz benne az nem menekül el."* A szegletkő, amit sarokkőnek is neveznek nagyon fontos az építkezésnél és ennek nagyon erősnek, szilárdnak kell lenni. Ebben a képben azt mondja el Isten, hogy az életünknek a szegletköve ennek az egész világnak tartó pillére tehát a mindenségnek a középpontja Jézus Krisztus. Azért mondja már Ézsaiás prófétán keresztül is Isten; jöjjetek mindnyájan őhozzá. Amikor itt járt a földön maga Jézus Krisztus is mondta ezt a mondatot:

„Jöjjetek én hozzám mindnyájan akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve." Ebben a képben úgy állít elénk egy kört Isten, hogy annak középpontjában ott van a világ Megváltója, Jézus Krisztus. E felé a középpont felé kell haladni minden embernek, aki Istentől kapott drága kincsnek vallja az életét. Azért, mert amikor a kör középpontja felé haladunk, egymás felé is közeledünk. De aki ettől a középponttól Jézus Krisztustól eltávolodik, az egyre távolabb jut nemcsak Jézus Krisztustól, hanem a másik embertől is. Az ilyen emberek szívében egyre kevesebb a szeretet és a Krisztus nélkül élők ott is végtelen távolba tudnak kerülni egymástól, ahol fizikailag, testileg egy házban élnek egy terített asztalnak az eledeléből táplálkoznak. Ezért hangzik Isten Igéjében a mondat, hogy menjünk mindnyájan, mint becses kőhöz őhozzá és így épüljünk fel mindnyájan lelki házzá, élő templommá. Csodálatos ajándéka Istennek, hogy ebben a világban van egy élő templom, amely élő szívekből épült, azoknak az embereknek az életéből, akik Krisztusnak adták szívűket. Isten azt akarja, hogy mi ebben az élő templomban, amelyben nemcsak azok vannak együtt, akik most élnek Krisztus tanítványaiként ezen a földön, hanem mindazok is, akik földi életük során Krisztus üdvözítő szeretetét, megváltó kegyelmét szívűkbe zárták. Az, hogy sokan test szerint már régen porladoznak a temető kertben, nem változtat semmit azon, hogy ők ennek az élő templomnak, a megváltottak gyülekezetének ma is élő tagjai. Tehát mindazok, akik most élnek ezen a földön, és ha akarják, hallják az Igét, azok is, akik valaha itt éltek és hitben jártak, és azok is, akik a jövendőben születnek és meghallják a jó pásztor hívó szavát, mint az ő gyülekezetének a tagjai. Az Igében aztán így hangzik a figyelmeztetés: *„Ti magatok is, mint élő kövek épüljetek fel lelki házzá, szent papsággá, hogy lelki áldozatokkal áldozzatok, amelyek kedvesek Istennek."* Az ószövetségi papságnak az volt a feladata, hogy a Krisztus jöveteléig és Golgotán elvégzett áldozatáig bemutassa a saját bűnökért és a nép bűneiért az áldozatot Istennek. Tehát az ószövetségi századok folyamán bemutatott áldozatok az eljövendő Isten Bárányára mutató jelek voltak. Arra is emlékeztettek ezek az áldozatok, hogy bűnbocsánatot csak a bűnért való elvégzett áldozat után nyerhet az ember. Ezek az áldozatok Isten rendelése

szerint történtek, mégis eljött az idő, amikor Isten ezeket az áldozatokat nem vette kedvesen. Ámos prófétán keresztül már azt mondta Isten, hogy utálja népének az áldozatát és nem kedvesek neki népének az ünnepei. Miért? Azért, mert mindezek üres formasággá változtak, mert az áldozatot ugyan bemutatták, de ünnepléseikből hiányzott a szívvel Istenre figyelés, az őszinte bűnbánat és az Isten akarata szerinti élet. Az oltáron lobogtak az áldozati tüzek, de Isten az engedelmes szív nélkül végzett áldozatra azt mondta, hogy az ő népe csak ajkával közelget felé, de szívével távol van tőle. Azért hangsúlyos az apostoli Igében a mondat: „*Lelki áldozatokkal áldozzatok, amelyek kedvesek Istennek a Jézus Krisztus által”.* Ez azt jelenti, hogy Istennek csak az olyan áldozatok kedvesek, amelyeket az ő Szentlelke indítására végez az ember. Ilyen áldozattá lesz a hívő szeretettel mondott imádság, az egymásért való könyörgés, de ilyen áldozattá válik a hitben élő embernek az élete is. Pál apostol által ezt már így mondja Isten: „*Szánjátok oda testeteket, mint a ti okos tiszteleteteket Istennek tetsző kedves áldozatul.”* Így válik a hívő élet istentiszteletté és egyben Istennek tetsző szent és kedves áldozattá. Ezért vallják az evangéliumi egyházak az egyetemes papságnak az elvét. A hitben élő ember minden nap úgy indul napi tennivalóinak a végzésére, hogy ott van szívében a könyörgés: Istenem, add, hogy ma is tudjak embertársaim közt áldássá lenni, krisztusi szeretettel viszonyulni embertársaimhoz. A hívő élet tehát diakónia, szeretetszolgálat. Egyházaink intézményesen is gyakorolják a szeretetszolgálatot. Világszerte sok áldozatos szeretetből fakadó intézménye van az egyházaknak. Ennek a szeretet-szolgálatnak a jegyében épülnek árvaházak, szeretetotthonok, aggmenházak, sőt kórházak is. Sok szeretetotthonban olyanok találnak szeretetközösségben tölthető életet, akiknek már senkije sincs a világon, akihez mehetne, aki gondoskodhatna róla. Egyre többen szorulnak rá a szeretetszolgálatra olyan emberek, akik itt a társadalom peremére szorult rendetlenné váló életet élő, és ezért legtöbb esetben magányossá váló elesett emberként kerülnek az egyház szolgálatának a hatósugarába. Még nagyon elesett emberek is részeivé válhatnak az élő kövekből épülő lelki templomnak, ami azt jelenti, hogy egészen új életet kezdenek és Isten országa felé tartanak.

Mai Igénk azonban rámutat egy fájó tényre is. Amikor Isten évezredes ígéretei nyomán eljött a világra a világ Megváltója, hogy odaáldozza magát az emberiség megváltására, hogy szegletkövévé legyen az élő templomnak, az építők ezt a szegletkövet elvetették. Ez nem csak abban mutatkozott meg, hogy szülei nem találtak szállást a szülő anyának és a születendő gyermeknek, hanem abban is, amit az apostol úgy fejez ki, hogy az övéihez jött és az övéi nem fogadták be őt. Népe vezetői üldözték, majd halálos ítéletet hozattak életére. Így vetették őt el az építők. Ma is sok ember veti el az Isten szíve szerint való földi életnek és az örök életnek a szegletkövét, Jézus Krisztust. Nem találják

őt alkalmasnak arra, hogy beépítsék fundamentummá, szegletkővé tegyék őt életük hajlékában. Ezt a szegletkövet elvetik és homokra építik életük hajlékát, jövőjüket sokan. De mai Igénkben is ott van az a vigasztalás is, hogy Isten ezt az elvetett becses követ arra választotta ki, hogy a leendő új emberiség világának alapkövévé, szegletkövévé legyen. Isten ezt a döntését azzal mutatta meg, hogy az elvetett, megölt Jézus Krisztust feltámasztotta a halálból és örök életnek az Urává tett. – Aki ennek a nagy áldozónak, Krisztusnak a nyomdokain jár, az ma is tudja, hogy az áldozatot megelőzi a halál. Hogy az ószövetségi főpap bemutathassa a bűnért való áldozatot előbb le kellett vágni az áldozati állatot. Ez a véres áldozat megszűnt azzal, hogy az Isten Báránya ideáldozta magát a világ bűneiért. De mint lelki áldozat ma is folytatódik úgy, hogy meg kell halni a bűnben gyönyörködő ó embernek, hogy megszülethessen az emberben a Szentlélek által fogamzott új élet, az újjászületett ember. Aki ilyen lelki áldozatot hoz, annak számolni kell azzal, hogy korunk társadalmában, mint annak idején Jézus Krisztus, ő is elvetett kővé lesz. Így volt ez mindig a világon, hogy akik Isten Igéjét komolyan veszik, Jézus Krisztust szív szerint követik, azok a világban a társadalom mostoha gyermekeivé válnak. Ezért volt kemény a próféták kenyere és ezért járt mindig halálos kockázattal a próféták élete. – Isten nem akarja, hogy mi szétszórt magányos kövek legyünk. Ezért hangzik az Igében is a figyelmeztetés, hogy övéinek beépített lelki házzá kell formálódnia. A szétszórt kövek nem használnak semmit, sőt sok esetben kárt okoznak. Az idősebb testvéreknek bizonyára vannak kellemetlen emlékeik arról, mennyi gondot okoztak a mezőn szántáskor a talajban levő szétszórt kövek. Sokszor kidobták az ekét a barázdából, vagy kicsorbították az ekevasat. A világ mezején szétszóródott egyháztagok sem használnak senkinek semmit, ha szétszóródottságban maradnak. A föld sójává és a világ világosságává a hívő ember is akkor válik igazán, ha beépül Isten lelki házába, hogy világunk sötétségében elűzze az éjszakát és sóként sok romlást meggátoljon. Az anyaszentegyházat nem azért formálta Isten Szentlelkével, hogy a hit véka alá elrejtett fény, magánügy legyen, hanem azért, hogy az egyház, mint Krisztus tanítványainak a csapata árassza a testvéri szeretet melegét hideg világunkban. A hit nem magán, hanem közösségi ügy, és csak mint ilyen válik áldássá az emberi közösségben. Kérjük Istent, hogy ilyen áldást árasztó életre vezessen mindnyájunkat Szentlelke által. Ámen

Dicsőítünk Téged mindenható Isten, mennyei Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban, hogy te arra hívtál el minket, hogy élő kövekként beépüljünk a te szent templomodba. Bocsásd meg nekünk Atyánk, ha sokszor szétszóródott kövekként élünk ebben a világban, és nem tudunk lelki házzá épülni. Hálát adunk néked, hogy az élő templom építésének a munkáját te most is folytatod ebben

a világban. Minden alkalom, amikor együtt lehetünk Igéd körül áldott ajándékod arra, hogy épüljön az élő lelki ház és add Atyánk, hogy az Igéd körüli közösségekből mindig áldás és öröm áradjon a körülöttünk élő emberekre. Köszönjük, hogy most is hívsz bennünket, hogy mindnyájunknak az élete épüljön rá az egyetlen szilárd fundamentumra, Jézus Krisztusra.

Köszönjük Atyánk, hogy emlékeztettél: Megváltónkhoz közeledve, egymáshoz is közelebb juthatunk, és így a szakadékok, amelyek egymástól elválasztanak, összekötődnek Jézusban, aki maga az út, az élet, és az igazság. Légy irgalmas hozzánk és ne engedd, hogy Igéd hiábavaló magvetés legyen. Légy irgalmas hozzánk, hogy amikor földi életünk sok gyarlóságának a terhét hordozzuk, ne vegyen erőt rajtunk a csüggedés, és tanácstalanság, hanem nyerjünk mindig erőt Igéd vigasztalásából, bátorításából. Kérünk Atyánk, tedd otthonainkat is kis élő templommá ahol egymást szerető szívek vonzzák, irányítják egymás életét. Segíts, hogy ilyen lelkülettel tudjunk együtt élni a nagycsaládban, a gyülekezetben is, mint egymásnak jó testvérei és néked hűséges gyermekeid. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: Áldd meg Isten népedet Énekgyűjtemény 83. old. 2. vers 1986.

Engedelmesség

Főének: 396. dics. Igeolvasás: 1. Péter 2, 7-12

Néktek, a hívőknek drága kincs; a hitetleneknek pedig az a kő, amelyet megvetettek az építők, sarokkővé lett, megütközés kövévé és botránkozás sziklájává; azok beleütköznek, mert nem engedelmeskednek az igének. Ők erre is rendeltettek. Ti azonban választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet vagytok, Isten tulajdonba vett népe, hogy hirdessétek nagy tetteit annak, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket; akik egykor nem az ő népe voltatok, most pedig Isten népe vagytok, akik számára nem volt irgalom, most pedig irgalomra találtatok. Szeretteim, kérlek titeket, mint jövevényeket és idegeneket: tartózkodjatok a testi vágyaktól, amelyek a lélek ellen harcolnak. Tisztességesen éljetek a pogányok között, hogy ha valamivel rágalmaznak titeket, mint gonosztevőket, a ti jó cselekedeteiteket látva, dicsőítsék Istent a meglátogatás napján.

Örök dicsőségű Isten, könyörülő Édesatyánk, magasztalunk téged, hogy irgalmas szereteteddel napjainkhoz napokat ajándékozol, és itt ebben a mi ideig való világunkban áldott alkalmakat készítesz, amelyeket arra rendeltél, hogy gyermekeid, akik a világ viharában megfáradnak, új erőt gyűjtsenek, békességet nyerjenek. Atyánk megköszönjük mindazt a jót, az elégséges erőt, a gyógyulást, a vigasztalást, hogy te mindig; jóban és jajban velünk maradsz, mert Ura vagy az életünknek, és munkálod, hogy életünk változásai is arra emlékeztessenek, hogy a legnagyobb változás, az örök dicsőségre érkezés még előttünk van. Segíts Atyánk, hogy mindnyájan úgy tudjuk tölteni ezt a földi életet, hogy ebben az irányban haladjunk, hogy a célt el ne tévesszük és megérkezzünk. Kérünk, áldd meg ezt az órát, amit itt töltünk szent házadban, énekelve, imádkozva, Igédet hallgatva. Tedd szívünket áldott talajjá az Ige magvetése számára, hogy lehessünk engedelmesebb, hűségesebb áldottabb életű gyermekeid. Az Úr Jézus Krisztus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 162. dics. 7. vers Alapige: l. Péter. 2, 13-16

Engedelmeskedjetek minden emberi rendnek az Úrért, akár a királynak, mint a legfőbb hatalomnak, akár a helytartóknak, mint akiket ő küld a gonosztevők megbüntetésére és a jót cselekvők megdicsérésére. Mert Isten akarata az, hogy jót cselekedve némítsátok el az értelmetlen emberek tudatlanságát, mint szabadok: nem úgy, mint akik a szabadságot a gonoszság takarójául használják, hanem mint Isten szolgái.

Kedves Testvéreim,

A Péter apostol levelének előző szakaszaiban arról van szó, hogy mi mindnyájan vándorok és jövevények vagyunk ezen a földön. Nemcsak azok vándorok, akik útban vannak valahova, nem- csak azok idegenek, akik útjuk során betérnek valahova, hogy ott, ha helyet kapnak, eltöltsenek egy néhány órát esetleg néhány napot, mert mi mindnyájan utasok, jövevények, idegenek vagyunk ezen a földön. Itteni életidőnk rövid, az esztendők hamar elszállhatnak, és mint nemzedékek hosszú sora, úgy mi is kilépünk ebből az ideig való világból. Ezért hangzott a Péter apostol levelében is a figyelmeztetés; szeretteim, ebben a világban, amelyben mi jövevények vagyunk, és amelyben munkálkodik a sátánnak a lelke is, ti éljetek más életet, mint a körülöttetek levők. Úgy mutassátok meg, hogy a ti szívetekben nem a sátán munkálkodik, hogy szeretetben gazdag életű

emberek vagytok, és egy olyan világban is, amelyben túlnéznek rajtatok, amelyben nem szeretnek, ti legyetek Krisztus szeretetének a továbbadói, Krisztus békességének a terjesztői. Ilyen élettel tegyetek bizonyságot arról, hogy lehet itt Isten akarata szerinti életet élni. Szelíd szeretettel mutassatok példát milyen más ott az élet, ahol az ember az embertársnak testvére és nem farkasa. Emberi gyarlóságaink közt is látszódjon meg rajtunk, hogy mi Krisztus szeretet parancsát akarjuk embertársaink között megvalósítani. Isten azért formált Szentlelke által egyházat ebben a világban, hogy azok az emberek, akik nem ismerik őt, a Krisztust követő embereken keresztül ismerjék meg szeretetét és jóságát. Isten népe ebben a világban sohasem rendbontó nép, nem olyan, mint valami robbanó töltet, hanem áldás. Ilyen életre akar minket segíteni Isten Igénknek ebben az útmutatásában, amelyben azt mondja; engedelmeskedjetek minden emberi rendelésnek. Az országok uralkodói abban az időben a királyok, vagy császárok voltak. A Szentírásban több helyen szó van arról, hogy Isten úgy akar minden emberi közösségben rendet tartani, hogy nemcsak az országok, hanem kisebb területi egységek fölé is vezetőket rendel, akiknek küldetése, hogy törvények és szabályok által rendet tartsanak a hatáskörükbe tartozó közösségben. Ezekre a különböző néven nevezett vezetőkre nézve mondja Isten az Igében, hogy rendelkezéseiknek minden hatáskörükbe tartozónak engedelmeskedni kell. A nekünk nagyon kedves bibliafordításban ez így hangzik: „Engedelmeskedjetek minden emberi rendelésnek.” Ennek a kifejezésnek mélyebb értelmű jelentése azonban így hangzana: engedelmeskedjetek minden emberi teremtménynek. Ez egy kicsit mégis más, mint az a kifejezés, hogy minden emberi rendelésnek. Ebben benne van az, hogy ez a világ Isten teremtett világa és ebben a világban minden ember is Istennek a teremtménye. Tehát a kicsinyek is és a nagyok is, a vezetők is és a vezetettek is Istennek a teremtményei. Egy a gazdánk, egy az Urunk, mindnyájan tőle kaptuk a küldetést. Tehát amikor egy Isten által vezető tisztségbe jutott embernek engedelmeskedünk, akkor egy olyan embertársnak engedelmeskedünk, aki velünk együtt Istennek a teremtménye. Ez a tény kifejezi emberi méltóságunkat is, mert Isten a maga képmására teremtett minket, és ez minden Istenre figyelő embert arra kötelez, hogy legyünk itt ezen a földön Isten dicsőségének a tükrévé. Ez pedig újra csak azt jelenti, hogy a környező világnak a hívő emberek élete által adatik meg Isten szeretetének, és Isten üdvözítő akaratának a megismerése. Így van aztán súlya annak, amit Isten az Igén keresztül a szívünkbe vés, hogy engedelmeskedjetek minden emberi teremtménynek, királynak, vagy helytartónak, vagy más vezetőnek az Urért. Tehát nemcsak azért, mert félünk, hogyha nem engedelmeskedünk, akkor megbüntetnek, nemcsak azért, mert egy hatalmi gépezet alárendeltje lettem és tetszik, vagy nem tetszik, ennek a hatalomnak engedelmeskednem kell, hanem az Urért. Mert Isten a rendnek az Istene, és az emberi társadalomban ő azért adott vezetőket,

hogy azok azon a helyen ahol vannak, a jót munkálják. Ezeknek a vezetőknek tudatosítaniuk kell, hogy vezető tisztségük nem az emberektől van, még akkor sem, ha emberek választották meg őket, hanem Istentől. Mindnyájunknak van tapasztalata, hogy ezek a választások sokszor olyan légkörben zajlanak le, hogy az emberek nem szeretetből, nem emberi jóságuk teljesítményeiért, hanem külső kényszerítő körülmények hatására választanak meg egy-egy vezetőt. Vannak olyan társadalmi rendek, hogy arra még az ott élők is azt mondják, hogy az nagyon rossz rend. De Isten még ezen keresztül is arra tanít, hogy a legrosszabb rend is jobb, mint a rendetlenség. Még a legrosszabb rendben is ritkán fordul elő, hogy egy vezető tartósan meg merjen vagy tudjon maradni a tudatosan gonosz lelkülettel vezetett rend megtartásában. Vannak ugyan ilyen példák, de éppen a történelem eseményeiben mutatja meg Isten, hogy ahol a vezető céltudatosan gonoszul viselkedik, nem akar tudni róla, hogy őt Isten a jónak a munkálására állította oda ahol van, az ilyen vezető előbb vagy utóbb a saját pusztulását készíti elő. Ez sokszor annak a rendnek a pusztulását is jelenti, amelynek az élén egy ilyen vezető állott.

Ugyanakkor hangsúlyosan ott van Isten Igéjében, hogy a vezetőnek az Isten akarata szerinti jót kell munkálni. Összekuszált világunkban néha nehéz egyértelműen megállapítani egy-egy állapotról, dologról, személyről, vagy közösségről, hogy az jó-e, vagy rossz. Éppen az jelenti sokszor a nagy veszélyt, hogy emberek bizonyos körülmények hatására képesek azt állítani a rosszról, hogy az jó, a jóról pedig hogy az rossz. Így van ez bizonyos emberekkel az igazság és a hazugság viszonylatában is. Ez azért olyan nagy veszély az egyénre és a közösségre egyaránt, mert sok embernek nincs mércéje. Sokan pedig tanácstalanul kérdik; ki mondja meg nekünk életünk sokszor kuszált körülményei között, hogy mi a jó és mi a rossz, mi az igazság és mi a hazugság. Ez azért van így, mert sok ember már elveszítette azt az egyetemes zsinórmértéket, azt a biztos mérő műszert, amely csalhatatlan pontossággal megmutatja, megmondja mi a jó és mi a rossz, vagy mi a hazugság és mi az igazság. Ez a zsinórmérték, ez a mérleg Istennek az Igéje. Az Ige, amelyet mindenki ismerhetne, és amelyet mégis olyan kevesen ismernek. Akinek az életét Isten Igéje irányítja, az nem bolyong a tévedések útján, nem tér le az igazán célhoz vezető útról. Krisztus maga a testet öltött út igazság és az élet. Ő azért lett Isten létére emberré, azért vállalta a Golgota felé vezető út szenvedéseit, és azért adta ide Megváltó életét, hogy annak gyümölcseként ebben a világban ne a gonoszság, ne a hazugság és ne a halál, hanem a szeretet, krisztusi békesség és az élet győzedelmeskedjen. Mindnyájunk életében is annyi igazság, békesség, szeretet és jóság van amennyire Isten Igéje, Krisztus Lelke vezeti az életünket.

Az Igében azt is elmondja Isten, hogy ha egy vezetéssel megbízott ember a hatáskörébe tartozók lelkiismerete fölött is uralkodni akarna, ha be akarna lépni

az emberek szívébe is, mit kell cselekedni a hitben élő embernek. Az Apostolok cselekedeteiről írt könyvben is Péter apostol beszél erről, de nemcsak beszél, hanem apostoltársaival együtt példát is mutat rá. Hiszen szívünkbe csak akkor léphet be valaki, ha annak magunk nyitunk ajtót. Semmiféle eszmének, gondolatnak nem lehet az életünkben hatalma, ha annak nem nyitunk mi magunk ajtót. Ha egy vezető ember elfelejtené, hogy mi a küldetése, hogy a feladata nem a gonoszság görgetése, hanem a jónak, az igazságnak, a rendnek a megtartása, és a jóban munkálkodók dicsérete és jutalmazása, a hívő ember akkor is tudja, mit kell tennie. Tudja, mert Isten az Igében megmondja. Lelkiismereti, hitbeli kérdésben Isten Igéje egyértelműen megmondja, hogy Istennek kell inkább engedni, mint az embereknek. Megváltónk világosan megmondta: adjátok meg Istennek, ami az Istené és a császárnak, ami a császáré.

Isten Igéje így folytatódik: minden embert tiszteljetek. Azért kell tisztelnünk embertársainkat, mert minden ember Isten teremtménye, de azért is, mert az embertárs is velem együtt rászorul Isten bűnbocsátó kegyelmére. Embervoltunk velejárója, hogy vannak minden embernek hozzátartozói. Legközelebbi hozzánk tartozók a családtagok, a rokonok, és azok a testvérek, akik Krisztusban lettek testvéreinkké. Féltő szeretettel kell mindnyájunknak vigyázni, hogy a szeretet-kötelékek se kis családjainkban, otthonainkban, se a nagycsaládban, a gyülekezetben ne lazuljanak meg, ne szakadjanak el.

Az Istent féljétek. Az Istenfélelem nem jelent megkeseredett szorongó életet, hanem ennek éppen az ellenkezőjét. Már az Ószövetségben elmondja Isten, hogy minden bölcsességnek kezdete Isten nevének a félelme. Az Istenfélelem Isten felé forduló tiszteletteljes szeretet. Minden egészséges hitéletű családban, ahol a szülők be tudják tölteni küldetésüket, boldogan tudják mondani a gyermekek: a mi szüleink nagyon szeretnek minket. Megtapasztalják ugyan, hogy a szerető szívű szülők tudnak büntetni is, de azt is megtapasztalják, hogy a büntetés is szeretetből fakad. Tudják, hogy mindenük a szülők szeretetének a gyümölcse, és azt is tudják, hogy ők ezért mást nem adhatnak csak viszontszeretetet, amely életükben tiszteletteljes félelemmel párosul. A jó gyermekek félnek olyat tenni, amivel megszomorítanák szüleiket. Ilyen a hitben élő embernek az Istenfélelme is. Mi is tudjuk, hogy mindenünk Isten ajándéka, aki nemcsak földi életünk szükséges javait adja meg nekünk, hanem Krisztusban üdvösségre is vezet. A gyermek is csak akkor fél a szüleitől, rendszerint az édesapjától, ha valamikor rossz fát tesz a tűzre. Az Isten-félelem számunkra azt jelenti, hogy szeretjük életünk Urát és Megváltóját és ez a tiszteletteljes szeretet irtózik a tudatos rossz cselekedetektől. Ez az életstílus azért drága érték, mert mindezt úgy cselekesszük, mint szabad emberek. Nem kényszerít rá senki, de Isten Szentlelke arra indít, hogy szabad a jót jóval viszonozni a szeretetért viszont szeretni. Ez a szeretet nem tud a gonoszság palástja lenni.

A korinthusi gyülekezet történetéből tudjuk, hogy ott voltak olyan emberek, akik visszaéltek a lelki szabadsággal. Úgy okoskodtak, hogy a lelki szabadság felszabadít a testi szabadosságra, a féktelen életre, az erkölcsi normák átlépésére. Pál apostol ezt a rosszul értelmezett lelki szabadságot igyekezett gyógyítgatni. Megszívlelendő az Igének ez a mondata: „*Minden szabad nékem, de nem minden használ.”*

Isten Lelke olyan szabadságra vezet, amely az emberi közösségben összefog, és nem szétszór. Öröm szeretettel azt munkálni, hogy életünket látva a kívülállók is akarják Istent dicsőíteni. Ámen

Édesatyánk megköszönjük néked, hogy te nem úgy bánsz velünk, ahogyan érdemelnénk. Megköszönjük, hogy akkor, amikor életünk tényei arról beszélnek, hogy nagyon hamar elfelejtjük Igéd üzenetét és arról is megfeledkezünk, hogy megváltott gyermekeid vagyunk, te nem jössz ítélettel, hanem kegyelmes szeretettel szólsz hozzánk Igédben. Hálát adunk, hogy ezen a szent vasárnapon köztünk is újra hangzott atyai hívogatásod, útmutatásod, bátorításod. Hálát adunk, hogy most is belecsendült életünkbe az a kiáltásod, amellyel szólítottad a bűneset után az előled elrejtőzni akaró embert. Segíts, hogy ott legyünk és töltsük be küldetésünket, ahova te állítottál bennünket. Kérünk, bocsásd meg nékünk, ha nem azon az úton járunk, amelyen te útba indítottál bennünket. Segíts bennünket lelki szabadságra, hogy tudjuk, mint Lelked által vezetett gyermekeid, önként és örömmel cselekedni a jót, és legyünk áldott munkásai a te szőlőskertednek. Kérünk, tégy bennünket ebben a világban olyanná, mint a mágnes, amely nem szétszórja, hanem magához vonzza az apró vasdarabokat. Segíts, hogy tudjunk hívő életünk és szeretetünk bizonyságtételével mi is ne önmagunkhoz, de Krisztushoz vonzani az embertársakat, akik idegen utakon járnak. Kérünk, gyógyítgassad betegeinket, betegségeinket, álld meg családjainkat, hogy legyen minden család egy kis gyülekezet, és hogy legyen ez a most itt előtted imádkozó szívvel megálló gyülekezet is egy áldott nagycsaláddá. Tégy bennünket áldott eszközzé szent kezedben mindenütt ahol élünk vagy ahova elmegyünk, életünk Ura Jézusunk nevében kérünk. Ámen

Záróének: 479. dics. 1986.

A földbe esett búzaszem

Főének: 42. zsoltár Igeolvasás: János 12, 18-33

Elébe is azért vonult ki a sokaság, mert hallották, hogy ezt a jelt tette. A farizeusok pedig így szóltak egymáshoz: „Látjátok, hogy semmit sem tudtok elérni: íme, a világ őt követi!” Néhány görög is volt azok között, akik felmentek az ünnepre, hogy imádják az Istent. Ezek odamentek Fülöphöz, aki a galileai Bétsaidából való volt, és ezzel a kéréssel fordultak hozzá: „Uram, Jézust szeretnénk látni.” Fülöp elment, és szólt Andrásnak, András és Fülöp elment, és szólt Jézusnak. Jézus így válaszolt nekik: „Eljött az óra, hogy megdicsőíttessék az Emberfia. Bizony, bizony, mondom néktek: ha a búzaszem nem esik a földbe, és nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz. Aki szereti az életét, elveszti; aki pedig gyűlöli az életét e világon, örök életre őrzi meg azt. Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is; és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya. Most megrendült az én lelkem. Kérjem azt: Atyám, ments meg ettől az órától engem? De hiszen éppen ezért az óráért jöttem! Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet!” Erre hang hallatszott az égből: „Már megdicsőítettem, és ismét megdicsőítem.” A sokaság pedig, amely ott állt, és hallotta, azt mondta, hogy mennydörgés volt; mások azonban így szóltak: „Angyal beszélt vele.” Jézus megszólalt: „Nem énértem hallatszott ez a hang, hanem tiértetek. Most megy végbe az ítélet e világ felett, most vettetik ki e világ fejedelme. Én pedig, ha felemeltetem a földről, magamhoz vonzok mindeneket. Ezt azért mondta, hogy jelezze, milyen halállal fog meghalni.

Terólad zeng a mi dicséretünk, örökkévalóság Ura, gondviselő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztus által. Csodálatosan szép világot teremtettél Istenünk, és mi nem tudjuk neked megköszönni, hogy bennünket, embereket azért teremtettél, hogy legyünk a te dicsőségednek hirdetői, atyai szeretetednek megtapasztalói és továbbadói. Ha megvizsgáljuk magunkat Atyánk, szomorúan látjuk, hogy híjával találtatunk. Sokminden tölti be az életünket, és kevés bennünk a szeretet, a hűség és a jóság. Te tudod, aki ismered szívünket, mennyi bennünk az önzés, a hálátlanság. Akaratodat, Igéd üzenetét hamar elfelejtjük. Hajlamosak vagyunk meghallgatni a hazugság fejedelmének hitető szavait, aki arra törekszik, hogy bennünket tőled is, egymástól is elszakítson. Légy irgalmas hozzánk Atyánk, és cselekedd, hogy most amikor színed előtt állunk, Igéd előtt szívünk kitárulkozzon, és bennünk bő gyümölcsöt hozzon. Az Úr Jézus Krisztus szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehird. előtti ének: 370. dics. 2.vers Alapige: János 12, 20-25

Néhány görög is volt azok között, akik felmentek az ünnepre, hogy imádják az Istent. Ezek odamentek Fülöphöz, aki a galileai Bétsaidából való volt, és ezzel a kéréssel fordultak hozzá: „Uram, Jézust szeretnénk látni." Fülöp elment, és szólt Andrásnak, András és Fülöp elment, és szólt Jézusnak. Jézus így válaszolt nekik: „Eljött az óra, hogy megdicsőíttessék az Emberfia. Bizony, bizony, mondom néktek: ha a búzaszem nem esik a földbe, és nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz."

Kedves Testvéreim,

A János evangéliumának előző fejezeteiben Jézus arról beszélt az őt körülvevő embereknek, hogy ő nemsokára eltávozik közülük, és olyan helyre megy, ahova ők nem követhetik őt. Jézus ezzel a beszédével már a közelgő szenvedésére, és kereszthalálára utalt. Az őt körülvevő emberek, a farizeusok és az írástudók nem értették meg Jézus szavait. Mai Igénkben arról is hallottunk, hogy a közelgő ünnepre Jeruzsálembe zarándokló sokadalomban volt egy néhány görög is. Amikor Jézus arról beszélt, hogy ő eltávozik tőlük, némelyek arra gondoltak, hogy Jézus talán otthagyja az ő népét ahol annyi meg nem értésre talált és ahol egyre jobban érzi, hogy némelyek haragszanak rá, és elmegy a pogány görögök országába és azt teszi missziója területévé. Most amikor az ünnepre gyülekező sokaságban görögök mentek Jézus egyik tanítványához Fülöphöz, akinek a neve nagyon görögösen hangzik, és azt mondták neki; „Uram, látni szeretnénk Jézust", Fülöp elment tanítványtársához, Andráshoz és megmondta neki, amit hallott, hogy azok az ott lévő görögök látni szeretnék Jézust. A tanítványok némelyikének a lelkében is ott volt az a gondolat, hogy Jézus, akinek már-már az életére törnek, megelégelte ezt a sajnálatos állapotot és a pogányok közt fogja folytatni küldetését. Hiszen ezek a tanítványok Jézustól már nagyon várták azt a döntő lépést, amikor majd bejelenti övéinek; megalapítottam Istennek az országát. A tanítványok azért is vártak Jézusnak erre a bejelentésére, mert a maguk dicsőséges jövendőjét úgy gondolták el, hogy némelyek közülük Jézusnak a jobb és balkeze felől lesznek majd Istennek az országában. Amikor a két tanítvány megmondta Jézusnak, hogy görögök vannak itt, akik szeretnének vele találkozni, Jézus egy mély értelmű és nagyon elgondolkodtató mondatot mondott: *„Eljött az óra, hogy megdicsőíttessen az embernek fia."* A tanítványok Jézusnak ebben a mondatában szívük vágyának a beteljesülését sejtették, hogy Jézus a pogány világban fogja megvalósítani Istennek az egész földre kiterjedő országát. Nem kis dolog az, hogy ebben a világban ahol az emberek szívében olyan sok helyen ott van a hitetlenség, vagy

a hitbeli elbizonytalanodás tehát a világban, ahol annyi sokféle sötétség terjed, amely egyre jobban elhomályosítja a hitnek a látását, emberek, méghozzá pogány emberek vágyakoznak a Jézus Krisztussal való találkozás után. Ezek a pogányok, akik éppen azért mert pogányok voltak, csak a tanítványokon keresztül tudtak Jézussal találkozni. Ezeknek a görögöknek a Jézussal való találkozása óta már sok minden megváltozott ebben a világban, de megmaradt az a szükségszerűség, hogy a Krisztustól, Istentől távol élők ma is a tanítványokon keresztül ismerhetik meg Jézust. Ezért nem mindegy ma sem, hogy a tanítványok hogyan élnek, hogyan viselkednek, mert az idegenek felé a tanítványok életének, jó vagy rossz példájának az eredményeként dicsőíttetik, vagy káromoltatik Istennek a neve ma is az Istent nem ismerők között. Féltő szeretettel kell vigyázni minden hitben élő embernek, Krisztus minden mai tanítványának is, hogy a környezetünkben élők rajtunk keresztül ismerjék meg Isten szeretetét életet készítő atyai jóságát, megváltó akaratát.

Csakhogy a tanítványok nem a Krisztus, hanem a saját szívük szerint értelmezték Jézusnak ezt a mondatát: „*Eljött az óra, hogy megdicsőíttessen az embernek fia.”* Ezzel ő nem azt jelentette be, hogy átlépi a nyelvhatárt, tágasabb nyelvterületen valósítja meg Istennek az országát. Ezért folytatta így szavait: „*Bizony, bizony mondom néktek: ha a földbe esett gabonamag el nem hal csak egymaga marad; ha pedig elhal sok gyümölcsöt terem.”* Így mondta el Jézus az ő küldetésének a titkát és ezzel elmondta az övéi küldetésének a titkát is. Így ébresztette őket annak a tudatára, hogy nincs itt az ideje annak, hogy dicsőségről világfölötti uralomról álmodozzanak. Nem ez következik, hanem a szenvedés, a meghalás. De éppen ezen a mélységen, a meghaláson a mélységbe jutáson keresztül készíti elő Isten a dicsőséget. Olyan lesz az élete, mint a földbe vetett gabonamagé, amely ugyan elenyészik, de közben csira pattan belőle, kalásztermő gabonaszál lesz belőle, amelyben sok gabonaszem terem. Így tárta övéi elé Jézus nemcsak az ő életútjának a titkát, hanem az övéi életútjának a titkát is. De nekünk is mondja, hogyha a földbe vetett gabonamag el nem hal egyedül marad, de ha elhal sok gyümölcsöt terem. Ezzel azt is megmagyarázza Urunk, hogy ő nem azért jött erre a világra, hogy megőrizze a maga életét, hanem azért hogy ideáldozza azt, hogy ebből nőjön ki a gyülekezet, az anyaszentegyház, mint Isten országának földi előcsarnoka.

Nekünk nagyon keménynek tűnik Megváltónknak ez a mondata: *„Aki szereti a maga életét, elveszti azt, és aki gyűlöli a maga életét, örök életre tartja meg azt.”* Urunk ezzel nem a tőle kapott élet gyűlöletére akar bennünket tanítani, hiszen ezt azért adta drága ajándékként, hogy itt elinduljunk az örök élet útján. Ő azt akarja, hogy legyen ez az életünk szeretettel kitárulkozó, Istennek szolgáló élet. Nem úgy tartjuk meg a magunk életét, ha önző szívvel mindent magunkhoz akarunk kaparni, hanem úgy ha egymás terhét hordozó szeretettel

áldássá válunk embertársunk mellett. Ő ilyen életre akarja övéit segíteni és ilyen irányba mutatnak tanításai a meggyújtott gyertyáról, amely nem arra való, hogy elrejtsék, véka alá tegyék, hanem arra, hogy akármilyen sötét a világ, azon a helyen, ahol ez a gyertya ég, legalább egy kis darabkán elűzze a sötétséget, a homályt. Aki Krisztus követségében járva tölti a földi életet és szívébe zárja azt a kegyelmet, amit Isten az őt követőknek felkínál, annak drága öröksége van. Urunk ezt így fejezi ki: *„Aki nékem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok ott lesz az én szolgám is, és aki nékem szolgál, megbecsüli azt az Atya."* Akik tehát életüket a Krisztustól tanult szeretet továbbadásával töltik azok Istennek megbecsült gyermekei.

Hogy a görögök, tehát a pogányok vágyakoztak megismerni a világteremtő és életet ajándékozó Urat, találkozni akartak vele, ez Jézus számára is atyai jeladás volt arra nézve, hogy földi küldetése, elvégzendő munkája a vége felé közeledik. Maga Jézus is utalt erre, amikor éppen a János evangéliumában is arról beszél, hogy neki más juhai is vannak, *„akik nem ebből az akolból valók: Azokat is elő kell hoznom, és hallgatnak majd az én szómra, és lesz egy pásztor és egy nyáj."* Az evangéliumokban is halljuk Jézusnak a szavait, ahol ezt mondja, hogy az ő órája az ő ideje még nem jött el. De most már ezt mondja: „*Eljött az óra, hogy megdicsőíttessen az ember fia."* Jézus tudja, hogy kereszthalála nem megaláztatás, hanem megdicsőítés, azért mondja a keresztre feszítésre gondolva, hogy „*Amikor majd felemeltetem, mindeneket magamhoz vonzok."* Ez is utalás arra is, hogy áldozati halálának a gyümölcse nem egy nép, hanem a kegyelmet elfogadó emberiség ajándéka lesz. A régi próféták több helyen beszélnek róla: „*Az utolsó napokban az Úr házának hegye szilárdan fog állni a hegyek fölött. Kimagaslik a halmok közül és özönlenek hozzá a népek. Eljön a sok nép és ezt mondják: Jöjjetek, menjünk az Úr hegyére Jákób Istenének házához! Tanítson minket útjaira, hogy ösvényein járjunk. Mert a Sionról jön a tanítás és az Úr Igéje Jeruzsálemből."*

Jézus az Atya akaratát teljesíteni, a kárhozat felé elindult embert megváltani jött erre a földre. De amikor közeledett a keserű pohár kiürítésének az órája, emberi testében ő is megremegett, megrendült. Az ő ajkán is elhangzott a könyörgés: *„Atyám, ments meg engem ettől az órától."* Talán egy pillanatig átfutott lelkén a gondolat, nem lehetne-e a kereszt kínja nélkül elvégezni a megváltást. Aztán egyértelműen világosan tudatosítja, hogy az Atya őt ennek az áldozatnak az elvégzésére küldte. Ezt így fejezi ki: „ *Ezért jutottam erre az órára."* Hogy a gyötrelmes óra közeledtével Jézus lelkében is felmerült a kereszthalál kikerülésének a gondolata, ez azt mutatja, hogy a kísértő nemcsak messiási munkájának a kezdetén környékezte meg őt, hogy eltántorítsa megváltói küldetésének a teljesítésétől, hanem messiási küldetése végén is szerette volna kikerültetni Jézussal a megváltás művét. De mint ahogyan

munkája kezdetén egyértelmű döntéssel űzte el magától a kísértőt, úgy most is a kereszt szenvedéseihez készülve is győzött lelkében az Atya akaratának a teljesíteni akarása. Jézusnak egyetlen vágya volt, hogy az Atya akaratának a teljesítésével dicsőíttessen Istennek a szent neve. Az Atya válaszolt a Fiúnak a vágyára: „ *Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet."* Erre hangzott az Atya válasza: „*Meg is dicsőítettem és újra megdicsőítem."*Az Atyának ezt a válaszát a nép is hallotta. Milyen megdöbbentő, hogy Isten gyülekezete a választott nép sok mindenre gondolt, amikor a hangot hallotta, csak arra nem, hogy Isten szólott. Sokan, mint több más isteni jeladást, természeti jelenségnek tartották és így magyarázták: mennydörgött. Némelyek egy kicsit már emelkedettebben gondolkodtak, a magasabb rendű szellemi lényekre az angyalokra gondoltak és ezt mondták, hogy angyal szólott neki.

Jézusra emberek követelték és ember mondta ki a halálos ítéletet és azt emberek is hajtották végre. De mindebben a szörnyű eseménysorozatban Isten akarata lett végrehajtva. Így mutatta meg Isten megdöbbentő világossággal, hova jutott az ember, mennyire ítéletre érett a világ. Krisztus halálra ítélésében benne van ennek az egész ítéletre érett világnak az ítélete is. János apostol egy másik helyen így fejezi ezt ki, hogy: „*Nem azért küldte az Isten az ő fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartasson a világ általa."* Már a karácsonyi evangéliumban is úgy kezdik az angyalok a nagy örömhírt tudatni a pásztorokkal, hogy megszületett a világ Megváltója. Ő nem ítélni, hanem megtartani jött az elveszett embert, de ugyanakkor hangzik az evangéliumban ez a tudósítás is: „*Az pedig az ítélet, (kárhoztatás), hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert gonoszok voltak a cselekedeteik."*

Mindezek közepette, és mindenek ellenére is megáll Megváltónknak ez az üzenete is: *„Én vagyok a világ világossága, aki engem követ nem járhat sötétségben."* Szívleljük meg e szavait is: *„Járjatok, amíg világosságotok van, hogy a sötétség ne lepjen meg titeket. Aki a sötétségben jár, nem tudja hová megy."*

Válaszoljunk Urunk szavaira életünk hitvallásával. Ámen

Magasztalunk téged mennynek és földnek teremtő Istene, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban, hogy kitárod előttünk atyai szívedet és elmondod nekünk küldetésünk titkát. Jó volt hallani Igéden keresztül: Azért jött szent Fiad erre a világra, hogy egész életével, szavaival, tetteivel, áldozati halálával és feltámadásával készítse a mi életünk útját, amely a benne adott kegyelem nélkül ítéletre hullana. Töredelmes szívvel valljuk meg előtted; sokszor minket is elkábít, megkötöz, tévútra csalogat a nagy kísértő a hazugság atyja. Az ő munkájának a gyümölcse, hogy Igéd magvetése hamar

kihullik a szívünkből és úgy törtetünk itt vágyaink sok délibábja után, a nem mindig fontos ideig való javak után, mintha azok örökké a kezünkben maradhatnának, és mintha mindent nem sáfárkodásra kaptunk volna atyai kezedből. Köszönjük Atyánk, hogy Igédben emlékeztettél: a földbe vetett gabonamag elhal ugyan, de közben csirát hajt és gyümölcsöt terem. Segíts, hogy Igéd magvetése nyomán legyen áldott gyümölcsöket termő a mi életünk is. Adj erőt, hogy neked szolgáló életünk által épüljön a te anyaszentegyházad és szent országod. Kérünk, adj a reánk következő hétköznapok munkáihoz is elégséges erőt és add, hogy legyen egész földi életünk is áldott bizonyságtétel a te Szentlelked újjáteremtő erejéről. Így légy velünk könyörülő kegyelmeddel Atyánk Istenünk Megváltó Jézusunk nevében kérünk. Ámen

Záróének: 397. dics. 2001.

Tisztességes élet

Főének: 395. dics. Igeolvasás: Máté 18, 15-20; Galata 5, 13-21

Ha vétkezik atyádfia ellened, menj el, intsd meg őt négyszemközt: Ha hallgat rád, megnyerted atyádfiát. Ha pedig nem hallgat rád, végy magad mellé még egy vagy két embert, hogy két vagy három tanú szava erősítsen meg minden vallomást. Ha nem hallgat rájuk, mondd meg a gyülekezetnek. Ha pedig a gyülekezetre sem hallgat, tekintsd olyannak, mint a pogányt vagy a vámszedőt. Bizony mondom néktek: Amit megköttök a földön, kötve lesz a mennyben is, amit pedig feloldotok a földön, oldva lesz a mennyben is. Bizony mondom néktek azt is, hogy ha közületek ketten egyetértenek, amit kérnek, azt mind megadja nekik az én mennyei Atyám. Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.

Mert ti testvéreim, szabadságra vagytok elhíva; csak a szabadság nehogy ürügy legyen a testnek, hanem szeretetben szolgáljatok egymásnak. Mert az egész törvény ebben az egy igében teljesedik be: „Szeresd felebarátodat, mint magadat.” Ha pedig egymást marjátok és faljátok, vigyázzatok: el ne emésszétek egymást! Intelek titeket: a Lélek szerint éljetek, és a test kívánságát ne teljesítsétek. Mert a test kívánsága a Lélek ellen tör, a Léleké pedig a test ellen, ezek viaskodnak egymással, hogy ne azt tegyétek, amit szeretnétek. Ha pedig a Lélek vezet titeket, nem vagytok a törvény uralma alatt. A test cselekedetei

azonban nyilvánvalók, mégpedig ezek: házasságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás, Bálvány imádás, varázslás, ellenségeskedés, viszálykodás, féltékenység, harag, önzés, széthúzás, pártoskodás; irigység, gyilkosság, részegeskedés, tobzódás és ezekhez hasonlók. Ezekről előre megmondom nektek, amint már korábban is mondtam, akik ilyeneket cselekszenek, nem öröklik Isten országát.

Szent a te neved mindenható Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Hálát adunk néked elhívásodért, hogy mi ezen a földön, mint elhívott szentek, néked élő, néked szolgáló emberek lehessünk. Kérünk Atyánk, légy irgalmas hozzánk és bocsásd meg nékünk, ha napjaink forgatagában sokszor elfelejtjük küldetésünket, és nem tudatosítottuk gyermekeidhez méltóan, mire adtad nekünk a napokat, órákat és perceket. Hálát adunk mindenért, amit életünk elmúlt napjaiban is vehettünk atyai kezedből, a feladatokért, amelynek elvégzéséhez tőled kaptunk erőt. Megköszönjük embertársainkat, akiket nékünk adtál, hogy velük együtt végezzük feladatainkat, és megköszönjük, hogy te a munkás hétköznapok fáradalmai közben ünnepi csöndet készítesz nekünk, hogy testünk megpihenjen és belső emberünk, hitünk és reménységünk pedig megújuljon. Kérünk Atyánk, tedd Igédet szívünkben élővé, életet formálóvá, és életutunk akadályait legyőző erővé. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 26. zsoltár 1. vers Alapige: Galata 5, 13-14

Mert ti testvéreim, szabadságra vagytok elhíva; csakhogy a szabadság ne legyen alkalom a testnek a bűnre, hanem szeretetben szolgáljatok egymásnak. Mert az egész törvény ebben az egy Igében teljesedik be: „Szeresd felebarátodat, mint magadat.”

Kedves Testvéreim,

Az Úr Jézus evangéliumában, majd a Pál és Péter apostol leveléből idézett igeverseken keresztül Isten a mindennapi életnek egy új területére irányítja figyelmünket. A pogány tengerben kisebbségben élő gyülekezet életrendjére és emberi magatartására ad itt Isten áldott tanításokat. Az Igének a figyelmeztetése azért hangzik, hogy mindenki, aki Jézus Krisztus tanítványaként éli az életet, az élet minden területén fejezze ki, hogy a Krisztusban hívők egymást szeretik, tisztelik és egy nagycsalád szétszórt tagjaiként is egymáshoz tartozó-

nak érzik magukat. A gyülekezet volt mindenkinek, aki gyülekezethez tartozott az a hely, ahol naponta átélhette; engem a körülöttem élő testvérek szeretnek és ezt a megtapasztalt szeretetet a maga módján igyekezett mindenki tovább adni a közeli, vagy távoli testvérek felé. Így tehát a Krisztus gyülekezetének a tagjai sem örömükben, sem bánatukban, sem emberileg reményteljes, vagy küzdelmes életmódja között sem érezték magukat sohasem elhagyottnak. A gyülekezet életének a viharfelhői sem vették el azt az örömet, hogy Krisztust követni áldott dolog, mert ő földi életünket is megszenteli, gondjainkban is velünk van és nemcsak ideig való szükségleteinket ajándékozza nekünk, hanem Isten országának a titkait is feltárja előttünk. Még nem bontakozott ki a maga szörnyűségeivel együtt a Római birodalom keresztyéneket üldöző hatalma, nem ismerték még a mai kor hírközlő eszközeit sem, de egyre világosabbá lett minden hitben élő, Krisztust követő ember előtt az, amit Jézus övéinek mondott: „Engem üldöznek, titeket is üldözni fognak". A lélektani hadjárat már akkor is ismerős volt. Tudjuk a mi mostani életünkben is azzal kezdődik egy egyénnek, vagy egy közösségnek az életében a bekövetkező üldözés előszele, hogy a hírközlő eszközökön keresztül azt, akit üldözni szándékoznak, rossz hírbe keverik, veszélyesnek, vagy a társadalomra nézve nem kívánatos személynek, vagy közösségnek tartják. Az így megpuhított, megdolgozott közvélemény már szinte a hatalom szócsövének a szerepét tölti be, amikor a sokszor sokáig tartó kirakat-perekben követelik a bűnös megbélyegzetteknek a szigorú megbüntetését. Az első századok folyamán így terjesztették a Római birodalom tartományaiban a Krisztust követő embereknek a rossz hírét. A hírverések a hazugságokat igyekeztek az emberek szívébe vésni a keresztyéneket illetően, tehát a hatósági propaganda nem a tényeket ismertette az emberekkel, hanem oktalan vádakkal, rágalmakkal illették a Krisztust követőket. Ilyen körülmények között kellett az apostoli egyház vezetőinek krisztusi lelkületű tanácsokat adni a gyülekezet tagjainak, hogy a veszélyek közt is megállhassanak és az üldözések közt is gyarapodhassanak. Az emberi gyarlóság minden korszakban megmutatkozik. Az apostoli kor Krisztust követői sem voltak tökéletes emberek. Az aggodalmaskodás, a félelem akkor is adott némelyek szívébe ilyen gondolatokat: Ilyen a világ, a hatalommal nem lehet szembeszállni, csendben kell maradnunk, a hitünket titokban megtartjuk, de a krisztusi misszió munkáját szüneteltetni kell. Volt egy olyan csoportja is a gyülekezetnek, amely nemcsak csöndes visszavonulással akarta átmenteni az evangéliumot a következő nemzedék számára, hanem hangosan kimondta, ami a szívében volt, hogy ebben a világban nem lehet állandó nyomás alatt élni, nem lehet a kor szellemiségével felvenni a harcot, tehát nincs más módja a megmaradásnak, csak az alkalmazkodás a körülményekhez. Ez a gondolkodásmód már komoly veszélyt jelentett a gyülekezet jövőjére nézve. Itt a háttérben már ott van az ősi kígyó, a kísértő.

A sátán legtöbb esetben az apró lépések taktikáját alkalmazza. Nem akarja a hívő embert egyszerre elszakítani Istentől, de az apránkénti elszakítással sok ember esetében igen eredményesen munkálkodik. Így is el tud sok emberrel jutni odáig, hogy az ember „beül a csúfolódók székébe" és már nem gyönyörködik az Úr törvényében.

A gyülekezet nagy többsége akkor is tudta, hogy a misszió betöltésénél a csendes visszavonulás, a bátor bizonyságtétel abbahagyása, a hitnek titokban való megélése nem lehet megoldás. Jézus előre jelezte, hogy övéinek a világban majd szembe kell nézni a rájuk leselkedő veszélyekkel. Ezért mondta: *„Elküldelek titeket, mint juhokat a farkasok közé. Legyetek azért szelídek, mint a galambok, és okosak, mint a kígyók."* Isten Péter apostolon keresztül gondoskodó atyai szóval mondja meg, hogy a visszavonulás helyett mi a jó megoldás: *„Magatokat a pogányok közt jól viseljétek,..mert az Isten akarata, hogy jót cselekedve némítsátok el a balgatag emberek tudatlanságát."* Emlékeztet arra, hogy mi ezen a földön ideiglenesen itt tartózkodó jövevények vagyunk. Ez csak átmeneti hazánk. Az évek elszállnak, az időnk lejár, és nem mindegy, hogy ameddig itt élünk, hogyan töltjük az Istentől kapott esztendőket. Mi itt az ő követei vagyunk. Ezért van szükség arra, hogy az életünk példás legyen. A jó példaadásnak a mindennapi élet rendezettségében kell megmutatkozni. Az Igének ez a mondata: *„Tartóztassátok meg magatokat a testi kívánságoktól,"* egybecsendül azzal, amit az evangéliumi versekből és a Galátákhoz írt levélből is hallottunk. Isten nem akarja az életünket tiltott fákkal teleültetni, amelynek a gyümölcséhez nem szabad nyúlnunk. Mindnyájan húsból és vérből való emberek vagyunk. Mindnyájunknak vannak vágyai, akarásai kívánságai. Ez nem baj. A baj ott kezdődik, amikor az ember szétszakítja az Isten által rendelt gátakat. A folyók is áldássá válnak a környező világban, ameddig azok vize a partok közt, a mederben folyik. De ha a folyók vize kilép a mederből, és még a védőgátak is szakadásosak, az katasztrófát jelenthet a természetre és az emberekre nézve is. Isten a mi emberi vágyainknak és akarásainknak is medret készített, ahol folyhatnak vágyaink, akarásaink folyói. De mindennek rendje és rendelt ideje van. Az evangéliumi versekben most is hallottuk Megváltónk tanítását, hogy ha az ember az embertárs rovására hajt végre valamit, ott sérül a közösség, és ha ezzel a gyülekezet belső békessége és jó rendje csorbát szenved, figyelmeztetni, emlékeztetni kell egymást. Ennek a figyelmeztetésnek először négyszemközt, majd tanúk, és végül a gyülekezet előtt kell történnie.

Gyülekezeteinkben nagyon megszívlelték és gyakorolták az előttünk élt nemzedékek Megváltónknak ezt a tanítását. Az elmúlt hetekben nagyon aprólékosan olvasgattam gyülekezetünk levéltárának sárguló írásait. Ezek a régi írások arról tesznek bizonyságot, hogy elődeink féltő szeretettel vigyáztak a gyülekezet belső békességére, lelki egységére, és ennek érdekében igyekezek

megtartani Jézusunk tanítását. Most kivételesen felolvasok a gyülekezet előtt egy régi határozatot, egy jegyzőkönyvi kivonatot. 1766-ban a gyülekezetben 37 családfő írt alá egy határozatot, amelynek végrehajtásával egy nem Krisztus egyházához méltó rendellenességet igyekeztek gyógyítani. Ebben az időben ugyanis kezdett terjedni gyülekezetünkben a durva beszéd, a szitkozódás és káromkodás. Ezért a presbitérium olyan határozatot hozott, amit aztán az egyházközségi gyűlés is jóváhagyott, hogy ha valaki szitkozódó, káromkodó szavakat mond, annak büntetése 12, a gyülekezet nyilvánossága előtt végrehajtandó botütés legyen. Ha az egyszer így megbüntetett egyén ismét ebbe a bűnbe esne, büntetése 24 botütés legyen, és ha ez sem használna, az ilyen egyént át kell adni a polgári bíróságnak, hogy szabja ki rá a polgári törvénykönyvben ilyen esetre megszabott büntetést. Ugyanez a gyűlés rendelkezik a vasárnapok és az ünnepnapok méltó megünneplését illetően. Megtiltották a halászást, vadászást, hajóval, csónakkal, vagy szekérrel való munkát, és aki a két istentisztelet előtt megszegi a nyugalom napja megünneplésének a szent komolyságát, azt testvériesen figyelmeztették, és arra az esetre, ha a harmadik figyelmeztetés is hiábavalónak bizonyulna, elrendelték az Úrvacsorával való élés tilalmát. A figyelmeztetést kiterjesztették azokra is, akik ugyan vasárnap nem dolgoznak, de a szent ünnepet azzal fertőzik meg, hogy kocsmába mennek, isznak, mulatoznak. Bizonyára érezzük, mennyire egybecsendül ez azzal, amit most itt az Igéből is hallottunk. A cél nem a büntetés volt, hiszen a büntetést megelőzte a kérés, a szép szó, a testvéri szeretettel figyelmeztetés. Mindent meg akartak tenni annak érdekében, hogy a gyülekezet tagjai a Krisztus evangéliumához méltóan viselkedjenek. Vigyázni akartak, hogy a gyülekezeten kívül állók között ne káromoltasson Isten neve a gyülekezet tagjainak méltatlan viselkedése miatt. Vajon mi hogy állunk meg kedves testvéreim Isten Igéjének a mérlegén? Látszik rajtunk, észreveszi a kívülálló is, hogy mi a világ Megváltójának, Jézus Krisztusnak a gyülekezetéhez tartozunk? Van bennünk egymásért érzett felelősségtudat? Mennyire elhidegült sok testvér a gyülekezettől, a hívő élettől! Sokan már odáig jutottak, hogy hit nélküli, templom nélküli életüket a dolgok természetes rendjének tartják. Nem hiányzik, nem fáj az elszakadás a gyülekezettől. Sokat változtak az idők, változtak a testvéri figyelmeztetésnek a lehetőségei is. Az apostolok korában is voltak emberi gyarlóságok a gyülekezetben, de azért a keresztyének viselkedésében a pogányok is észrevették, hogy másképpen élnek, mint ők. Ezt a szebb, boldogabb, békésebb életmódot kívánta meg sok pogány, és az üldözések ellenére is sokan keresztyénné lettek.

A bajban, a szenvedések és próbák közt minden ember tudatosítja, hogy szüksége van ebben a veszélyekben leledző életben egy szilárd pontra, amelyre támaszkodhat. Ezért a gyenge, beteg és bizonytalankodva lépegető ember

kezébe egy erős pálcát, botot adtak, hogy amikor körülte minden olyan bizonytalan, legyen mibe kapaszkodnia, legyen mire támaszkodnia. Ezért hozták az élet rendjét szabályozó határozatokat. Az élet veszélyes viharaiba került emberek már sokszor megtapasztalták, hogy a veszély túlélése csak akkor lehetséges, ha van egy rajtuk kívül álló szilárd pont, amit megragadhatnak. A süllyedő hajón hiába kapaszkodik valaki a fedélzeti korlátba, hiszen a hajó minden rajta levővel együtt menthetetlenül a hullámsírba merül. Ez a szilárd pont az ember életében a világot teremtő mindenható Isten. De őt csak hittel lehet megragadni. Ebből sejtettek meg, éltek át valamit az első századok üldözésének a viharaiban azok az emberek, akik megragadták a Krisztusban készített kegyelmet. Más szilárd pont ma sincs a földön élő ember életében. Minden más támaszték, minden más kapaszkodó, – mint pl. az élvezet hajszolása, vagy rosszul alkalmazott szorgalom, – csak a mélységbe süllyedést sietteti. Gyülekezetünk egykori vezetői és tagjai is ezért éltek a testvéri szeretetből fakadó fegyelmezés eszközeivel. Egyszer minden ember életében eljön az idő, amikor ezek a hamis támasztékok semmivé válnak, összetörnek, mint a nádszál, ha arra akar támaszkodni az ember. Aki azonban Istenre támaszkodik, nem csalódik. Erre az Isten szíve szerint való életre segítette a gyülekezet tagjait az a jegyzőkönyvi kivonatból felolvasott egykori fegyelmi rendelkezés. A későbbiekben aztán nyomon követhető az irattári adatokból, hogy a gyülekezeti élet meggyógyult, a rendetlenek megbánták tetteiket, megkövették az eklézsiát, és igyekeztek rendesen élni. A megtérő testvérek bűnbánatát a gyülekezet szeretettel vette, és őket testvéri szeretettel magához ölelte. Mi pedig tanulhatunk elődeink példájából.

Kérjük mi is Istent, hogy Igéje és Szentlelke által újítsa, gyógyítsa meg a mi életünket is. Ámen

Hálaadással csendesedünk el előtted, világot teremtő, és azt gondviselő atyai kezedben tartó Édesatyánk, és megköszönjük néked megtartó jóságodat és kegyelmes szeretetedet. Megköszönjük, hogy te nemcsak a testünk táplálására rendelt kenyeret, a mindennapi testi ételt adod meg nekünk, hanem most is adtad a lelki táplálékot, örök Igédet is. Kérünk Atyánk, ne engedd, hogy megkeményedjen a szívünk, hogy engedetlenek legyünk, amikor Igéddel az élet útjára hívogatsz, hanem segíts, hogy hű és hálás szívvel járjunk a te utaidon, és tudjunk néked kedves életet élni. Te ismered életünket, tudod, ki hogyan vívja élete harcát, milyen gondok, megoldatlan problémák nehezednek vállainkra vagy lelkünkre. Kérünk erősítsd hitünket, hogy harcunk nemes harc legyen. Hárítsd el hittel, jó szándékkal megkezdett terveink meg-

valósításának az akadályait, hogy a jót véghezvihessük, a rosszat elkerülhessük. Kérünk segíts, hogy legyen életünknek ez a napja is, amelyen jóvoltodból ismét táplálkozhattunk az élet kenyerével, a jóban való előrehaladásnak áldott napjává. Köszönjük Atyánk, hogy szent Fiadnak, Megváltónknak, égen és földön teljes hatalmat adtál, és ha ez a hatalom most még rejtve van is, eljön a nap, amikor ez nyilvánvalóvá válik, amikor majd minden térd meghajlik előtte, és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr mindörökké, atyai nevednek dicsőségére. Az Ő nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 89. zsoltár 1981.

Tűzfal

Főének: 277. dics. Igeolvasás: Ézsaiás 6, 1-9

Uzzijjá király halála évében láttam az Urat, magasra emelt trónon ülve. Palástja betöltötte a templomot. Szeráfok álltak mellette, hat-hat szárnya volt mindegyiknek: kettővel arcát takarta el, kettővel lábát fedte be, kettővel pedig repült. Így kiáltott egyik a másiknak: Szent, szent, szent a Seregek URa, dicsősége betölti az egész földet! A hangos kiáltástól megremegtek a küszöbök eresztékei, és a templom megtelt füsttel. Ekkor megszólaltam: Jaj nekem! Elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép között lakom. Hiszen a Királyt, a Seregek URát látták szemeim! És hozzám repült az egyik szeráf, kezében parázs volt, amelyet fogóval vett le az oltárról. Számhoz érintette, és ezt mondta: Íme, ez megérintette ajkadat, bűnöd el van véve, vétked meg van bocsátva. Majd az Úr szavát hallottam, aki ezt mondta: Kit küldjek el, ki megy el követségünkben? Én ezt mondtam: Itt vagyok, engem küldj! Ő válaszolt: Menj, és mondd meg e népnek: Hallván halljatok, de ne értsetek, látván lássatok, de ne ismerjetek!

Hálát adunk néked jó Atyánk, hogy te a föld sok népéből elhívtál magadnak egy népet, a gyülekezetet, az anyaszentegyházat, hogy mi Igéd és Szentlelked által megszentelt néped lehessünk. Hálát adunk néked, hogy te nem azért adod Szentlelked tüzét, hogy az megemésszе, elégesse életünket, hanem azért, hogy az szívünket és ajkunkat megtisztítsa, hogy tiszta szívvel és tiszta ajkakkal

szolgáljunk néked. Magasztaljuk szent nevedet, hogy most újra alkalmat készítettél Igéd hallására, hogy aztán odakint a világban, mint Igédet szívünkbe záró gyermekeid, a te dicsőségedre éljünk. Hálát adunk néked, hogy ezen a szent helyen Igéd körül újra együtt lehetünk, és mi is része lehetünk a te nyájadnak, amely ezen a földön ma is sok-sok helyen hallgatja a te atyai üzenetedet. Kérünk, ne engedd, hogy Igéd hiába hangozzon köztünk. Vedd ki szívünkből azt a sokféle bizonytalanságot, amely betölti életünket, végy ki mindent, ami elterelné vagy lekötné gondolatainkat és érzéseinket, hogy tudjunk előtted egészen őszinte lelkülettel megállni, hogy Igéd bennünk áldott gyümölcsöt teremjen. Megváltó Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 174. dics. Alapige: Zakariás 2, 9

Én pedig, szól az Úr, tűzfal leszek körülötte és megdicsőítem magamat ő benne!

Kedves Testvéreim,

A régi évszázadokban úgy építették a városokat, hogy a városok körül egy hatalmas kőfalat építettek. Ez a kőfal azt a célt szolgálta, hogy háború esetén, ha jön az ellenség, ne tudjon könnyen bemenni a városba. A városok körüli fal tehát védőfal volt, védett az ellenség bemenetelétől. Jeruzsálemet, az ószövetség népének a fővárosát is egy hatalmas kőfal vette körül. De eljött az idő, amikor Istennek ez a választott népe, a sokszori hűtlenségnek és az Istentől való elfordulásnak a büntetéseként ellenségnek a kezébe került. Lerombolták a kőfalat, lerombolták Istennek a házát, a templomot is, ahova azelőtt sokan már nem mentek. Sokan akkor siratták hűtlenségüket, amikor elhurcolt foglyokként ott voltak a babiloni vizeknél és akkor jajdult fel sok szívben a kérdés: eljutok-e még valaha az élő Isten templomába? Akkor bánták már sokan mulasztásukat, hogy nem éltek az Istentől készített alkalmakkal, amikor már nem csak a templom, hanem egykori otthonaik is rommá váltak. Isten megbüntette hűtlen népét. Idegenbe hurcolt rabbá lett népének hét évtizeden át tartott a fogsága. Aztán megbüntetett népének kegyelmet adott Isten, aki egy új, ugyancsak pogány uralkodón keresztül utat nyitott az ószövetség népének a hazatérésre. Akik akartak hazamehettek. Ez az uralkodó nemcsak engedélyt adott a foglyoknak a hazatérésre, hanem bőséges támogatással is segítette a hazaindulókat. Akarta, hogy Istennek a háza, az egyetlen templom a földön, amely a világot teremtő Istennek a tiszteletére lett építve, a rombadöntés után újra felépüljön. Amikor

a foglyok népes csapatai hazamentek, – mert a Babilóniában születettek egy része már nem érezte idegen országnak Babilóniát, sokan már nem is beszélték őseiknek a nyelvét – a hazaérkezettek azzal a szándékkal mentek, hogy hozzákezdenek a romba döntött, felégetett templom újjáépítéséhez. De látták, hogy fel kell újítani a város sok helyen megrongált, hézagossá lett kőfalait is. Ősi hazájukban azonban azt kellett látniuk, hogy ott is ellenségek veszik őket körül. Nem messziről jött ellenségek voltak ezek, mint hetven évvel azelőtt, amikor Nabukodonozor babilóniai király megszállta őket és mindent romba döntött, hanem ellenséges lelkületű ott élő emberek. Ezek az emberek részben azoknak az elődöknek a leszármazottai voltak, akiket hetven évvel azelőtt nem hurcoltak ki Babilóniába. Ezeknek az embereknek egy része névlegesen még hozzájuk tartozott, de alig volt bennük valami maradványa az ősök hitbeli örökségének. Voltak közöttük odaköltözött pogányok is. Ezek az emberek mindent elkövettek, hogy az építésnek a munkája ne haladjon. Nem akarták, hogy a gyülekezet templomot építsen, de azt se akarták, hogy ezek a fogságból hazatért leszármazottak felújítsák Jeruzsálem védő kőfalait. Ezek az építési tervek és munkák sok áldozathozatalt igényeltek. Az építőknek időt, erőt és anyagi javakat kellett áldozni. Csakhogy ott ahol megfogyatkozik a hit és a szeretet, ott nagyon elapad az áldozathozatal készsége is. Akik Isten ügyéért nem akarnak áldozatot hozni, mindig találnak módot, okot, kifogást, hogy meggátolják azoknak a szándékát, akik készek az áldozathozatalra. Ezek az ellenséges szándékú emberek, mint a történelmi eseményekből tudjuk, előbb megfenyegették az építőket, utána pedig követeket küldtek a távoli Babilóniába, hogy ezeken keresztül szerezzenek az új uralkodótól utasítást az építkezésnek a letiltására. Közben az egykor nagyhatalmú Babilóniát legyőzték a médek és a perzsák, és a rossz szándékú emberek az új uralkodótól akartak tiltó parancsot szerezni. Volt időszak, amikor a legjobb szándékú építeni akaró emberek is belefáradtak a küzdelembe, reménytelennek, hiábavalónak tartottak minden erőfeszítést a falak és a templom újjáépítésére.

Ilyen körülmények között mondta Isten Zakariás prófétán keresztül az alapigeként elhangzott üzenetet. Amikor a nép kesergett, hogy ki vannak szolgáltatva rosszakaratú emberek önkényének, mert az életük is veszélyeztetve volt, akkor mondta Isten: „*Én pedig tűzfal leszek körülötte, és megdicsőítem magam őbenne.”* Isten tehát bátorító szeretettel mondta nekik, hogy nem kell kétségbe esniük még akkor sem, ha gonosz ellenségek veszik őket körül. Még akkor se féljenek, ha az ellenség mindent elkövet, hogy ne épüljön a templom és ne épüljön a kőfal, mert ő tűzfalként veszi őket körül. Az akkori kor embere nagyon jól tudta, hogy mit jelentett egy-egy veszélyes háború esetén a tűzfal. Ez a szó a későbbi korokban is ismerős volt, sőt még ma is ismerős, de ma ennek a szónak egész más a jelentése. Bizonyos épületeknél szoktak építeni

tűzfalat, de ez a tűzfal azt a célt szolgálta, hogy ott, ahol a leégés veszélye fennáll, mert az épületnek egy része gyúlékony anyaggal volt fedve, zsindellyel, szalmával, vagy náddal, ott a vele kapcsolatban lévő vagy közeli szomszédságban épülő házakat tűzfallal védték a lángra lobbanás elől. Csakhogy amikor évszázadokkal, vagy évezredekkel ezelőtt ezt a szót kiejtették, tűzfal, ez a szó egészen mást jelentett. Ez akkor a város, vagy a várfal védelmére véghezvitt harci cselekmény volt. Erre akkor került sor, amikor a nagy erővel ostromló ellenség már a falhoz érkezett, és mivel az erős és széles falat nem tudta áttörni, létrákat támasztott hozzá, és a harcosok elindultak a létrákon felfelé, hogy a várat, vagy a várost, bevegyék. Ebben a helyzetben tették a védők a falat „tűzfallá." Ez azt jelentette, hogy a vár udvarán, vagy a fal túlsó oldalán lévők üstökben főzték a szurkot, forralták a vizet, amit feladtak a falon állóknak, akik ezt a forró vizet vagy szurkot, amely sokszor lángolt, a falon felfelé igyekvő támadókra zúdítottak. Így lett a fal tűzfallá. Ezen a tűzfalon, ahol a fal túlsó oldalán a védők teljes erőbevetéssel termelték a tüzet, nem tudott az ellenség keresztülhatolni.

Az emberek akkor nagyon jól megértették, mit jelent az, hogy Isten tűzfalként fogja őket védeni. Nem kell tehát kétségbeesniük, nem kell szoronganiuk a sok külső és belső ellenség, a kedvezőtlen körülmények miatt. Nem kell félniük az őket körülvevő gyűlölet és a cselszövések miatt, mert Isten nem engedi, hogy a rosszindulatú ellenség akarata győzzön. Isten csodálatosan teljesítette ígéretét. Hiába ért el az ellenség ideig-óráig való eredményeket, a megkezdett munkában való előrehaladást csak késleltetni tudták, de a munka végzését nem tudták tartósan betiltani. Isten úgy vezette a történelem eseményeit, hogy végül is a gonosz minden mesterkedése ellenére újra lehetett folytatni az építkezést. Felépült a templom is, és sikerült rendbe szedni Jeruzsálem kőfalait is.

Isten nemcsak azt ígérte, hogy tűzfallá lesz nekik, hogy az ellenség ne tudja őket legyőzni, hanem azt is, hogy ő megdicsőíti magát közöttük. A megdicsőítést az Ószövetség népe addig csak az Isten házában, a templomban élte át. A templom volt az egyetlen hely, ahol a gyarló földi ember kézzelfogható módon megtapasztalta, átélte Isten dicsőségét. Az igeolvasásban most is hallottuk azt a történetet, hogy egy fiatalember, aki aztán Ézsaiás prófétává lett, a templomba ment, ahol éppen folyamatban volt az istentiszteleti szertartás. Szeráfok, angyalok voltak az oltár mellett, és Isten dicsősége betöltötte a szent hajlékot, a templomot. Amikor a leendő Ézsaiás próféta látta Isten dicsőségét akkor megrémülve mondta: *„Jaj nekem! Elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép között lakom. Hiszen a Királyt: a seregek Urát látták szemeim."* Isten ugyanis megmondta ószövetségi népének, hogy őt nem láthatja meg földi ember. Isten sokszor megjelent ugyan földön élő gyermekeinek, de valamiben mindig rejtve volt.. Mózesnek az égő csipkebokorban jelent meg,

amikor ő a pusztán apósa juhait őrizte. Akkor bízta Mózesre azt a feladatot, hogy vezesse ki népét az egyiptomi fogságból. Máskor azt a parancsot adta az embernek, hogy rejtőzzön el a szikla repedésében, amíg ő ott keresztülmegy, mert az ember hallhatja Isten szavát, de őt nem láthatja meg. Amikor a füstbe borult templomban Ézsaiás megtapasztalta Isten dicsőségét és kétségbeesett, egy a szeráfok közül tüzes parazsat vitt az oltárról, amellyel megérintette az ajkát, és közölte vele a bűnbocsánat, a megtisztulás örömhírét. Így lett Ézsaiás megtisztuló ajkú és megtisztult szívű emberré, aki már mert vállalkozni arra, hogy Isten üzenetének a továbbadója legyen az emberek között.

A Zakariás prófétán keresztül adott Igében itt már azt mondja Isten, hogy ő megdicsőíti magát az ő egész népe között. Ő azt akarja, hogy ez az ő népe, amely olyan sokszor volt keményszívű és keménynyakú nép, legyen átélője és továbbadója Ura dicsőségének. Isten újszövetségi Igéjében már azt halljuk, hogy ahol egy ember, egy közösség szíve megnyílik a Szentlélek Isten előtt, ott Isten dicsősége nyilvánvalóvá válik a Lélek által vezetett emberek életében. Például Antiókhiában, ahol a Krisztus nyomdokain járó embereket először nevezték keresztyéneknek, annyira csodálatba ejtette a környezetet a keresztyének szép életmódja, hogy ezt mondták: Ilyet még nem láttunk. Ezeknek az egymást szerető, egymás terhét hordozó, önzetlen és jóakaratú embereknek az élete nemcsak csodálatba ejtette a kívülállókat, hanem arra is késztetett némelyeket, hogy dicsőítsék Istent, aki a keresztyéneket ilyen életre vezette. Így akarja Isten megdicsőíteni önmagát az övéinek az életében. Akinek a szívében hit és krisztusi szeretet van, az ma sem csak odáig jut el, hogy panaszkodik a környezetében élő rosszakaratú, önző és csalárd emberekre, hanem igyekszik ilyen világban is felragyogtatni a krisztusi szeretet fényét, egy szebb, emberibb és tisztább életnek a lehetőségét. Az egy nagyon szélsőséges környezetben is megtapasztalja, hogy Isten egy ilyen környezetben is megvédi övéit attól, hogy legdrágább kincsünket, a hitünket elvehessék tőlünk. Ő áll őrt szívünk ajtajánál. Közben ez a tűz, Szentlelke tüze a mi szívünket is tisztítgatja. Mert fény az éjszakában is csak abból a házból, abból a szívből áradhat, amelyikben ragyog a fény.

Így dicsőítheti meg magát Isten a mi porsátorunknak, a mi testünknek a templomában is. Ámen

Szent a te neved jó Atyánk, Istenünk, és mi hálát adunk néked, hogy te minket is arra készítgetsz, hogy legyen ez a mi földi porsátorunk is Szentlelked templomává, hogy lehessen testben való életünk is neked szentelt szolgálattá, dicsőségedet magasztaló életté. Jó volt itt nekünk Igéd körül együtt lenni, jó volt hallani atyai útmutatásodat, vigasztalásodat. Jó most nekünk reménység-

gel hazatérni otthonainkba, mert újra megerősödhettünk abban a hitünkben, hogy akármilyen a körültünk levő világ, te tűzfalként körülveszed szabadító kegyelmedet hittel elfogadó gyermekeidet, hogy ne lehessen hatalma fölöttünk az ősi kígyónak, a hazugság fejedelmének. Köszönjük néked, hogy Jézus Krisztusban olyan Ura van az életünknek, aki nemcsak a mi porszemnyi életünket tartja megváltó kezében, hanem ezt a hatalmas világmindenséget is. Erőt ad most is mindnyájunknak az Igéd által megerősített hit, hogy ha életünket kegyelmesen megtartod, és majd a nyugalom napja után kint leszünk a világban, te akkor sem hagysz magunkra, hanem velünk jössz gondviselő jóságoddal, vigyázó szereteteddel. Kérünk, erősítsd köztünk a gyengéket, mert mi hitben mindnyájan gyengék vagyunk. Vigasztald a gyászolókat a vigasztalással, hogy az ideigvaló világból kilépett szeretteik hazaérkeztek hozzád, ahol nincs már félelem és fájdalom, hanem igazság, békesség, és Szentlélek által való öröm van. Ezt a hitet erősítsd mindnyájunk szívében könyörülő Istenünk, Üdvözítőnk, Jézusunk nevében kérünk. Ámen

Záróének: 194. dics. 1986.

Nem halt meg, csak alszik

Főének: 274. dics. Igeolvasás: Máté 9, 1-9; 18-22

Jézus hajóra szállva átkelt, és elment a maga városába. És íme, vittek hozzá egy bénát, aki ágyban feküdt. Amikor Jézus látta hitüket, így szólt a bénához: „Bízzál, fiam, megbocsáttattak bűneid.” Ekkor néhány írástudó így szólt magában: „Ez Istent káromolja.” Jézus pedig, mivel ismerte gondolataikat, ezt mondta: „Miért gondoltok gonoszt szívetekben? Ugyan mi könnyebb, ezt mondani: Megbocsáttattak bűneid! – vagy ezt mondani: Kelj fel, és járj!? Hogy pedig megtudjátok, hogy van hatalma az Emberfiának megbocsátani a bűnöket a földön: Kelj fel – így szólt ekkor a bénához -, vedd az ágyadat, és menj haza!” Az pedig felkelt, és hazament. Amikor a sokaság ezt meglátta, félelem fogta el őket; és dicsőítették az Istent, aki ilyen hatalmat adott az embereknek. Amikor Jézus továbbment onnan, meglátott egy embert ülni a vámnál, akit Máténak hívtak, és így szólt hozzá: „Kövess engem!” Az felkelt, és követte őt. Miközben ezeket mondta nekik, íme, egy zsinagógai elöljáró ment hozzá, leborult előtte,

és így szólt: „A leányom most halt meg, de jöjj, tedd rá a kezed, és élni fog.” Jézus felkelt, és követte őt tanítványaival együtt. És íme, egy tizenkét éve vérfolyásos asszony hátulról hozzáférkőzve megérintette ruhája szegélyét, mert ezt mondta magában: „Ha csak megérinthetem ruháját, meggyógyulok.” Amikor Jézus megfordult, és meglátta őt, így szólt: „Bízzál, leányom, hited megtartott téged.” És meggyógyult az asszony abban az órában.

Atyánk, hálát adunk neked, hogy ez az egész teremtett mindenség a te dicsőségedet hirdeti. Teremtett világod a te hatalmadról, a mi életünk pedig a te gondviselő kegyelmedről és szeretetedről beszél. Hálát adunk, hogy most, amikor megajándékoztál ezzel az új nappal, mi arra szentelhetjük ezt, hogy előtted elcsendesedjünk, és Igéd előtt kitárulkozzunk. Jó nekünk szívünkbe zárni azt a hitbeli bizonyosságot, hogy bármennyi gonddal, megoldatlan kérdésekkel vívódunk is, soha sem távozik tőlünk a múló idővel együtt a te hűséged, megsegítő jóságod. Köszönjük, hogy amikor ebben a világban teljes erőbevetéssel munkálkodik a sátán, te nem hagysz magunkra, hanem életünk nagy sötétjében is mutatod nékünk a sok útvesztő között az egyetlen hazavezető utat, hogy ne tévedjünk el a bűn bozótjában. Kérünk, szólj hozzánk Igédben, és segíts kegyelmesen, hogy Igédet ne csak hallgassuk, hanem tudjuk azt megtartani is. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 208. dics. 5. vers Alapige: Máté 9, 23-25

Amikor Jézus bement az elöljáró házába, és meglátta a fuvolásokat meg a zajongó sokaságot, így szólt: „Menjetek innen, mert a leányka nem halt meg, csak alszik.” Azok pedig kinevették őt. Amikor aztán kiküldték onnan a sokaságot, bement, megfogta a leányka kezét, mire az felkelt.

Kedves Testvéreim,

Amikor azok az események lejátszódtak, amelyekről a felolvasott Igében hallottunk, az Úr Jézus már útban volt a Golgota felé. Ezen az úton már akkor elindult, amikor megváltói munkája kezdetén kiment a pusztába, ahol a napokat böjtöléssel és az Atyával való imádságos beszélgetéssel töltötte. A sátán azonban mindent elkövetett, hogy Jézus ne teljesítse az Atya megváltási tervét, és ennek érdekében kísértő szavakkal, kérésekkel vette őt körül. Jézus kemény szavakkal küldte el a sátánt, és ezzel elindult a Golgota felé. Embereket hívott

el, hogy tanítványai legyenek, Isten országának a titkait tárta fel övéi előtt, és közben az eljövendő Isten országának a próféták által megjövendölt jeleit cselekedte.

Ebben a fejezetben, ahonnan az Igét hallottuk, először arról van szó, hogy Jézus a Genezáret taván átkelve a maga városába ment. Az evangéliumokban Kapernaum több esetben Jézus városának van nevezve. Mivel a tanítványok közül Péter kapernaumi volt, Jézus missziói útjai során tanítványaival együtt gyakran betért Péter családjának az otthonába, ahol mindig családias, otthonias szeretettel fogadták őket. Itt is megtörtént az, ami sok más helyen is megtörtént, hogy bevittek hozzá egy béna beteg embert. Jézus szeretettel odafordult a bénához és ezt mondta neki: *„Bízzál fiam, megbocsáttattak bűneid."* Az evangéliumi történetekből tudjuk, hogy Jézus mindig a hitet kereste a hozzá vitt betegeknél is, és azoknál is, akik a beteget hozzá vitték. Mert lelkileg ma is, köztünk is sok ember béna. Az ilyen ember nem tud egyedül odamenni Jézushoz, szüksége van valakire, aki őt Jézushoz segíti.

Amikor Jézus Kapernaumból eltávozott, megszólított az úton egy vámszedőt. Ennek az embernek egyetlen rövid mondatot mondott: *„Kövess engem."* A vámszedő felkelt, otthagyta a vámszedéssel szerzett aranyakat, és követte Jézust. A jelek szerint ezt nem bizonytalankodva, hanem szívesen cselekedte, mert meghívta Jézust, sőt vámszedő társait is a vendégségre. Ez a Jézus tanítványává lett vámszedő Máté volt, aki aztán az ő nevéről elnevezett evangéliumot írta.

Ezek után odament Jézushoz egy zsinagógafő, aki leborult előtte és kérte őt, hogy menjen el most meghalt lányához. Ez az előljáró már hivatali hatáskörénél fogva is ahhoz az embercsoportjához tartozott az ószövetségi népnek, akik az Úr Jézus életútját a Golgota felé készítették. A zsinagógafő tisztségéhez tartozott a zsinagógai istentiszteletek előkészítése, vezetése, vagy vendég igehirdető megbízása. A gyülekezet szívesen fogadta, ha egy zsinagóga építése anyagi terheihez a pogányok is hozzájárultak. A zsinagógai istentisztelet igeolvasásból, imádságból, és igehirdetésből állott. A pergamenre írt bibliatekercset a zsinagógaszolga adta át a felolvasónak, majd az gondoskodott a tekercseknek a ládákba zárásáról is. A zsinagóga szolgák feladata volt a megbüntetett gyülekezeti tagok büntetésének a végrehajtása, a megostorozás is. Igét minden 30 éven felüli férfi hirdethetett, aki erre képes volt. A vendég igehirdetőket szívesen fogadták. Ezzel a lehetőséggel élt gyakran Jézus és talán a tanítványai is. A zsinagógai összejöveteleken a pogányok és a prozeliták is részt vehettek, ami az egyetlen templomban, ahol az áldozatokat is bemutatták, halálbüntetés kockázatát jelentő cselekmény volt. Az evangéliumi összefüggésekből tudjuk, hogy ezt a zsinagógafőt, aki leánykájához hívta Jézust, Jairusnak hívták, és lánykája, aki ennek a családnak egyetlen gyermeke volt, 12 éves korában halt meg. A Jairus szó azt jelenti: fényvivő, fényhordozó. Ez a zsinagógafő hitt

Jézus isteni hatalmában, ezért merte őt így kérni: *„Leányom most halt meg, de jöjj, tedd rá kezedet, és élni fog.”* Amikor Jairus elindult hazulról, hogy Jézus segítségét kérje, lánya még élt, de lelke mélyén ott volt a nyugtalanság, hogy lánya betegsége halálos. Szolgái később siettek utána a szomorú hírrel, és jelentették neki hogy leánya meghalt, nem kell már hívnia Jézust, már nincs szükség orvosra. Jairus azonban szólt Jézusnak, és számára vigasztalás volt Jézus biztatása. *„Ne félj, csak higgy.”*

De mikor Jézus és az őt követők elindultak, egy gyógyulni vágyó vérfolyásos asszony, aki már 12 éve beteg volt és hiába keresett gyógyulást, megérintette hátulról a Jézus ruháját azzal a hittel, hogy ez számára gyógyulást hoz. Betegsége miatt tisztátalan volt, és nem lett volna szabad senkit megérinteni, mert érintése mást is tisztátalanná tesz. Amikor Jézus észrevette, hogy érintette őt valaki, megfordult, és látva az asszonyt, nem dorgálta őt meg, hanem megbocsátó, megértő szeretettel mondta neki: „*Bízzál leányom, a te hited megtartott téged.”* A 12 éve beteg asszony meggyógyult.

A meghalt leánykához elindult Jézust ez az esemény egy kicsit visszatartotta, de utána folytatta útját a zsinagógafő házához. A zsinagógafő, akit leánykájának a súlyos betegsége és halála bizonyára megrázott, hitte, hogy Jézus személyében Isten olyan valakit küldött a földre, aki Ura a világnak. Nem ok nélkül mondta Jézus mielőtt eltávozott a földi világból: *„Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön.”* Ez a hatalom földi világunkban most még rejtve van. De egyszer nyilvánvalóvá válik, hogy az a legnagyobb ellenség, amely a bűneset óta minden embert zsákmányul ejt, elveszti hatalmát. A Korinthusi levélben azt mondja Isten, hogy *„mint utolsó ellenség töröltetik el a halál.”* Hiszen Jézus megváltó áldozatának végső célja az, hogy legyőzze, eltörölje a halált. Jézusnak a földön léte során véghezvitt gyógyításai és a halottak feltámasztása már előremutató jelek voltak arra nézve, hogy mi lesz akkor, amikor ő visszajön erre a földre hatalommal és dicsőséggel. Ezért tudta mondani Jézus övéinek: *„Én élek, és ti is élni fogtok.”* Ezt az életet mindenki számára elkészítette Megváltónk. Mégis milyen sokszor előfordul, hogy valami készen van valaki részére, és mégsem él vele az ember, akinek azt elkészítették. Valaki azért nem él vele, mert nem akar, mert nem értékeli az elkészített jót. Erre példa Urunknak a királyi menyegzőről szóló példázata. Bizonyára mindnyájan ismerjük Urunknak ezt a példázatát, amelyre sokan kaptak meghívást. Mikor a kitűzött nap elérkezett, és a szolgák értesítették a hivatalosokat, hogy a menyegzői asztalok terítve vannak, a meghívottak különböző kifogásokkal mentegették magukat, és nem éltek a menyegzői vacsora javaival. Krisztus földön töltött élete, és értünk hozott megváltói áldozata óta mindnyájunknak készen vannak, mindnyájunkat terítve várnak Isten országa menyegzőjének javai. Krisztus áldozata által készen van számunkra a szaba-

dítás a bűn és a halál rabságából. Számunkra már nyitva van az ajtó, hogy a halálon keresztül is az életre érkezzünk. Áldott az életünk, ha Urunk hívogató kegyelmét, üdvözítő szeretetét elfogadjuk, és üdvözítő halálának az érdemét hálás szívvel magunkhoz öleljük. Aki azonban nem akar élni ezekkel az örökkévaló kincsekkel, az elveszíti azokat. Így válnak tékozló fiakká és leányokká sokan azért, mert hitetlenül elvetik maguktól a Krisztusban elkészített lelki örökséget. A lelki javak esetében, – sajnos – ez gyakori eset. De az ideigvaló javakkal is előfordul, hogy valaki elveszti a számára végrendeletileg is elkészített örökséget, mert viselkedésével, magatartásával méltatlanná teszi magát, és az örökhagyó új végrendeletet készít, amelyben másnak adja az elkészített örökséget.

A zsinagógafő hívását meghallgató Jézus aztán megérkezett Jairus családjának az otthonához, ahol a meghalt gyermek volt. A házban már ott voltak a sirató asszonyok, a fuvolások, akik a gyászoló családban gyászénekeket fuvoláztak. A gyásznak ilyen szertartásos megtartását évezredes hagyományként ma is gyakorolják a legtöbb közel-keleti országban. Jézus az ott lévőket kiküldte a házból. A sirató asszonyok, a fuvolások kegyes szertartást végeztek a házban, de amikor Jézus azt mondta, hogy a leányka nem halt meg, hanem alszik, kinevették őt. Talán nem is tudatosították, hogy a gyászoló családban, ahol azért voltak jelen a nem családtagok is, hogy kegyeletes érzésüket és a család iránti részvétüket gyászénekek fuvolázásával és sírással fejezzék ki, nem helyénvaló a nevetés.

Jézus kiküldte a házból a zajos sokaságot. Amit tenni készült, nem akarta tömegszenzációként véghezvinni. De zárt ajtók mögötti titkos csodát sem akart tenni. A mózesi törvénnyel összhangban arra is nagyon vigyázott, hogy ami abban a házban történni fog, annak legyenek hiteles tanúi. A törvény értelmében egy esemény megtörténte akkor van hitelesen bizonyítva, ha arról két vagy három tanú egybehangzóan tanúskodik. Ez az esemény a többi evangéliumban is le van írva, és a Lukács írása szerinti evangéliumból tudjuk, hogy miután a zajongó sokaság kiküldése után csendes lett a ház, Jézus bevitte oda magával három kedves tanítványát; Pétert, Jánost és Jakabot. Ezzel már meg is volt a szükséges három tanú. Végül is többen lettek, mert ott voltak a Jézus gyógyító kegyelme után vágyakozó szülők, az apa és anya is. Jézus királyi felségként szólt a halálnak – mint a Márk evangéliumában olvassuk, – hangosan; *„Leányka néked mondom, kelj fel!”* Jézus nem susog titokzatos varázsszavakat, hanem isteni méltósággal parancsol a halálnak, hogy távozzon a leánykától. A történetben nincs leírva, de a következő mozdulatok mutatják, hogy Jézus parancsolt az élet lelkének is, amely visszatért, és a leányka felkelve elkezdett járkálni a szobában. Milyen megrendülten, és mégis boldog örömmel és Jézus iránti hálával nézhették a szülők újra életre kelt gyermeküknek ezeket

a mozdulatait! Ezen az evangéliumi beszámolón keresztül évezredek távlatából is érzékelhetjük, hogy azok írásba foglalása hiteles szemtanúktól származik.

Megváltónk ebben a történetben alvásnak nevezi a meghalást. Csodálatos ajándéka Istennek az alvás is. A naponta elfáradó test az alvásban naponta új erőt nyer. Jó minden este azzal a reménnyel álomra hajtani fejünket, hogy a pihentető éjjeli pihenés után jön ismét a reggel, amikor újra felkelhetünk, és alkothatunk valamit. Munkánkkal, hűségünkkel, jóságunkkal és szeretetünkkel áldássá lehetünk embertársaink között. A Jairus 12 éves leánykáját akkor a halál álmából ébresztette fel megváltó Jézusunk. Újra örülhetett az életnek, megörvendeztethette szüleit és talán élhetett és alkothatott még egy néhány évtizedet. Atán az ő kiszabott esztendői is lejártak, és neki is meg kellett halnia. De Jézus Krisztus minden feltámasztással, amelyről a Szentírásban olvasunk, arra emlékeztet, hogy eljön egyszer az a reggel, amikor ő minden megváltott gyermekét felébreszt arra a reggelre, amely után már nem lesz többé éjszaka, sem szenvedés sem halál. Gondoljunk hívő reménységgel minden nap erre az eljövendő reggelre, és földi vívódásaink, örömeink én bánataink között is zsongjon lelkünkben a kedves reggeli ének:

„Örök élet reggele,
Fény a véghetetlen fényből.
Egy sugárt küldj ránk te le,
Kik új napra ébredénk fel.
Fényed lelkünk éjjelét
Űzze szét.” Ámen
(489. dicséret)

Könyörülő Isten, hálát adunk néked nagy irgalmasságodért, hogy te az Úr Jézus Krisztusban könyörülő szeretettel jöttél erre a világra. Hálát adunk néked, hogy megváltó Krisztusunk azért vállalta ezt a sok szenvedéssel járó áldozatot, hogy senki, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Jó volt nekünk újra hallani Igédben, hogy te földön élő néped szívében a hitet, és a hitből fakadó odafigyelést akarod elmélyíteni, hogy ne sodorjon magával a világ, hanem naponként a te szent Igéd irányítsa életünket. Légy kegyelmes hozzánk, hogy bárhol élünk is ezen a földön, ahol a sátán is toboroz, ne legyen hatalma fölöttünk a démoni lelkeknek, hanem a te Szentlelked vezesse érzéseinket és cselekedeteinket. Kérünk Atyánk, adj erőt ránk-ránk nehezedő keresztjeink hordozásához. Erősítsd hitünket, hogy te szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak adtál minden hatalmat mennyen és földön, és a vele eljövő új világban nem lesz többé hatalma a gonosznak, és mint

utolsó ellenség, eltöröltetik a halál is. Add kegyelmes Istenünk, hogy ebből a hitből otthonainkban, egyházunkban és a világban is szeretet és békesség fakadjon. Így áldd meg életünket könyörülő Istenünk, életünk Ura, Jézusunk nevében kérünk. Ámen

Záróének: 454. dics. 1981.

Hinni taníts Uram

Főének: 1. zsoltár Igeolvasás: Lukács 11, 33-46

„Aki lámpást gyújt, nem teszi rejtett helyre, sem véka alá, hanem a lámpatartóra, hogy a belépők lássák a világosságot. A test lámpása a szem. Ha a szemed tiszta, az egész tested világos, de ha gonosz, a tested is sötét. Vigyázz tehát, hogy a benned levő világosság sötétséggé ne legyen! Ha tehát az egész tested világos, és nincsen benne egyetlen sötét rész sem, akkor olyan világos lesz az egész, mint amikor a lámpás megvilágít téged a fényével." Beszéd közben egy farizeus arra kérte őt, hogy ebédeljen nála. Jézus bement, és asztalhoz telepedett. A farizeus pedig elcsodálkozott, amikor meglátta, hogy ebéd előtt nem mosdott meg. Az Úr azonban ezt mondta neki: „Ti farizeusok a pohár és a tál külsejét megtisztítjátok, de belül telve vagytok rablásvággyal és gonoszsággal. Esztelenek! Aki megalkotta a külsőt, nem az alkotta-e meg a belsőt is? Azt adjátok oda alamizsnául, ami belül van, és minden tiszta lesz nektek." „De jaj nektek, farizeusok, mert tizedet adtok a mentából, a kaporból és minden veteményből, de elhanyagoljátok az igazságos ítéletet és az Isten szeretetét, pedig ezeket kellene cselekedni, és amazokat sem elhanyagolni! Jaj nektek, farizeusok, mert szeretitek a főhelyet a zsinagógában, és a köszöntéseket a tereken!" Ekkor megszólalt egy törvénytudó, és ezt mondta neki: „Mester, amikor ezt mondod, minket is megbántasz."De ő így válaszolt: „Jaj nektek is, törvénytudók, mert megterhelitek az embereket elhordozhatatlan terhekkel, de magatok egyetlen ujjal sem érintitek azokat."

Hálaadással magasztalunk téged, világot teremtő Isten, gondviselő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Hálát adunk ezért a napért, amelyre megtartó jóságodból felvirrasztottál, és nekünk új alkalmat készítettél, hogy Igéd hallgatására ezen a szent napon összegyülekezzünk. Hálát adunk, hogy ezen a világon, ahol minden mulandó és minden hamar megváltozik, soha nem változik

meg a te gondviselő jóságod, életünket oltalmazó szereteted. Megköszönjük, hogy szívünkbe vágyakozást adtál, és úgy állhatunk meg most is előtted, mint a te gyermekeid, akik világunk sivatagjában szomjúhozunk az élet vize után. Kérünk, munkálkodj Szentlelked által köztünk, bennünk és általunk is úgy, hogy az igemag, amit most vetsz, szívünkben gyökeret verjen, gyümölcsöt teremjen. Az Úr Jézus Krisztus szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 396. dics. 1. vers Alapige: Lukács 11, 52-54

Jaj néktek törvénytudók, mert elvettétek az ismeret kulcsát: magatok nem mentek be, és azokat is megakadályozzátok, akik be akarnak menni. Amikor kiment onnan, az írástudók és a farizeusok elkezdték hevesen támadni és sok mindenről faggatni. Aztán leselkedtek utána, hogy beszédében megfogják.

Kedves Testvéreim,

A Lukács evangéliumának ebben a tizenegyedik fejezetében sok mindenre tanítja Jézus hallgatóit, és nagy dolgokat visz véghez azok előtt, akik vele voltak, vagy követték őt az úton. A felolvasott igeszakaszban először a szemről beszél, hogy testünk is olyan csodálatos alkotása Istennek, amelynek van szerepe, mind a testi, mind a lelki jelenségek érzékelésére. A fényt a szemünkkel érzékeljük, és a szemen, mint testünk ablakán keresztül belénk jutó fénynél tudunk feladatokat véghezvinni. Ha a szem homályos, mert beteg, vagy akár csak könnyes, a tudatunkig jutó látás képe is homályos, sötét, tehát nem a valóságnak megfelelő lesz. A lelkünket érő hatások, szavak, tettek érzékelésére Isten – biológiai funkcióján túlmenően -, a szívet teremtette. A szíven keresztül jutnak tudatunkig az érzések, amelyek tettekre serkentenek, vagy bizonyos tettek el nem végzésére indítanak. Ha közben valamilyen rajtunk kívül álló akarat vagy erő a szívben már elsötétítést végzett, a tudatunkra ható kép is sötét, torz, tehát a valóságnak, nem megfelelő lesz. Ez is oka annak, hogy nem mindenki akarja hallani, vagy ha meg is hallja, de nem akarja komolyan venni Isten Igéjét. A sátáni elsötétítés vagy megkeményítés sok esetben eredményes munkát végez.

A következő igeszakasz az Úr Jézusnak a farizeusok és írástudók közti magatartásáról, és szavairól szól. Jézus úgy elmerült a tanításban, hogy az étkezési időt is tanításra fordította. Szívébe akarta vésni az embereknek, hogy ebben a sok mindennel tele világban mi az, ami a legfontosabb, hogy az Istentől kapott hamar elszálló életidőt ne tékozoljuk el. Az emberek különböző

kérésekkel és kívánságokkal mentek hozzá, és ő igyekezett nekik választ adni. A fejezet egy szakaszában, amelyet most nem olvastunk fel, arról van szó, hogy egy csoport azzal a kívánsággal ment hozzá, hogy mutasson nekik jelet, amelyből megtudhatnák, hogy ő-e igazán a próféták által megjövendölt Megváltó. Pedig Jézustól már sok erre utaló jelt és csodát láttak az emberek. Jézus erre a kérésre azt mondta, hogy ennek a gonosz nemzetségnek nem adatik más jel, csak a Jónás próféta jele. Ezzel Jézus arra akart emlékeztetni, hogy Jónás három napig volt a halnak a gyomrában, mintha egy sírban lett volna, és Isten őt megőrizte ott, és kihozta az életre. Így fog majd ő is, amikor őt megölik és sírba helyezik, harmad napra feltámadni.

Közben az egyik ott lakó farizeusnak eszébe jutott, hogy Jézus még nem evett, és meghívta őt, hogy menjen el hozzá ebédre. Jézus, ha hívták valahova, szívesen elment. Maga is mondta egy alkalommal, hogy aki hozzámegy, ő azt nem küldi el. Ő ezt fordítva is gyakorolta, és ha valaki őt hívta, ő is szívesen elment ahhoz, aki őt meghívta. Jézus ma is, feltámadása és mennybemenetele után is így cselekszik. Szentlelke és Igéje által ma is mindenütt ott van, ahova őt hívják.

Jézus tehát elment a farizeus házába, hogy elfogadja az ott felkínált eledelt. Az Igében arról is hallottunk, hogy ez a farizeus házigazda nagyon elcsodálkozott, amikor látta, hogy Jézus egyenesen az asztalhoz ült anélkül, hogy teljesítette volna az étkezés előtti kézmosás vallási szabályát. Annak tudatában, hogy az ember keze sok mindennel érintkezésbe kerülhet, ami megfertőzheti ételünket vagy italunkat, ezért egészségügyi szabályként gyakoroljuk az étkezés előtti kézmosást. Az ószövetség népénél ez nagyon jól átgondolt, Isten szentségét, nagyságát és tisztaságát méltányló vallási előírás volt. Ennek az a gondolat volt a hátterében, hogy amikor az ember leül az asztalhoz és a kezébe veszi a kenyeret vagy bármilyen eledelt, az Isten drága ajándékaként veszi kezébe az életünket tápláló eledelt. Az Istentől kapott javak után pedig nem szabad szennyes kézzel nyúlni. Jelképes kifejezése volt ez annak, hogy Istenhez, és az Istentől kapott javakhoz a gyarló ember csak őszinte tisztaságra törekvéssel közeledhet. Tehát a kézmosás a lelki tisztaságra törekvést is jelképezte. Ezért lepődött meg a farizeus házigazda, hogy Jézus ezt az Istenre utaló vallási törvényt nem tartja meg. Minden jel arra mutat, hogy Jézus ezt az előírást tudatosan nem tartotta meg. Nem- csak azért, mert mozgalmas munka közben érte őt a farizeus házigazda meghívása, amit szívesen elfogadott, de sietni akart, hogy az abbahagyott munkát folytassa, hanem azért is, mert fel akarta hívni a jelenlevők figyelmét valamire, ami a nagyon helyes és fontos kézmosási törvény felszínes megtartásánál is fontosabb. Az Úr Jézus gyakorlatához hozzátartozott, hogy Isten országa titkait a földi emberek földi dolgainak az összehasonlításával magyarázta meg. Most éppen a terített asztalnál ültek, ahol

tálak, poharak és étkezési eszközök voltak, és most ezeket alkalmazta Isten dolgainak a megmagyarázására. Rámutatott a tálakra, poharakra és arról beszélt, hogy milyen szépen meg vannak ezek az edények mosva. Beszédét aztán képes beszédként folytatta, mert a folytatásban már nem a tálakról, hanem az emberekről beszélt, ezért mondta, hogy ne felejtsétek el, hogy aki a külsőt adta a belsőt is teremtette. Ezzel azt mondta Jézus, hogy nagyon fontos a testünk tisztántartása. Szükséges, hogy a külsőnk is rendezett, tiszta legyen, de ettől sokkal fontosabb az, hogy a szívünk tiszta legyen. Tiszta legyen az életünk, tiszták legyenek az érzéseink, gondolataink, hogy azokban ne legyen gyűlölet, valami olyan érzés, indulat, vagy gondolat, ami a testvéri együttélés örömét, békességét és boldogságát beszennyezné, összetörné. Legyen a bensőnk is, az érzéseink, gondolataink, indulataink is olyanok, amelyekben nincs visszahúzó erő, gyűlölet, vagy gondolat, ami a testvéri együttélésre bomlasztóan hatna, és azt elsötétítené. Emberi közösségi kapcsolatainkban is a mindennél értékesebb belső lelki kapcsolatokat kell tisztán tartani, mindent, ami egymással összeköt, ami a közösséget nem szétzilálja, hanem egybefogja és széppé formálja. Ezzel az életmóddal kell kifejezésre juttatni, hogy én nemcsak külsőleg, nemcsak formailag, hanem szívem szerint is az örökkévaló Istennek a gyermeke vagyok, aki Krisztusban eljött, hogy a szívemet megtisztítsa, az életemet meggyógyítsa és gondolataimat, érzéseimet is olyanná tegye, hogy őszinte szeretet kössön össze a másik emberrel. Az élet által való bizonyságtétel beszéljen arról, hogy ebben a sokféle sötétséggel teli világban itt él Istennek a népe. Ezeken a képeken keresztül mondja el Jézus, hogy kevés az, ha a kezünk meg van mosva, a szívünk pedig tele van sötétséggel, rosszakarattal, és gyűlölködéssel. Ezekkel a dolgokkal kapcsolatban mondta Jézus egy más alkalommal, hogy nem az fertőzteti meg az embert, ami szájon bemegy, hanem ami kijön. A szájból kijövő fertőzés alatt az Úr Jézus az igaztalan, hazug és gonosz beszédekre hívja fel a figyelmet, amelyek minden közösségben csak pusztulást, megkeseredést és zűrzavart támasztanak.

Jézusnak a szavai, amit a farizeusoknak és az írástudóknak mondott, azt is mutatják, hogy ezek az emberek, fanatikusan buzgó vallásos emberek voltak, akik figyelmet felkeltő módon igyekeztek megtartani az apró vallási szabályokat, de ugyanakkor figyelmen kívül hagyták az életet Isten szíve szerint formáló nagy törvényeket. Ezen a földön megszámlálhatatlan sok és szörnyű gonoszságnak volt már mozgató rugója a vallásos fanatizmus. Gondoljunk például a Pál apostollá lett Saulus életére, aki vallásos fanatizmussal üldözte a Krisztus követőit. Napjainkban két, hitre ártalmas irányzat tölti be a világot: az egyik a közöny, a hitetlenség, az Isten nélkül berendezett élet, a másik a vallásos fanatizmus, amely az Isten nevét emlegetve tud életeket kioltani, sok szenvedést és veszélyt zúdítva azoknak az életére, akik nem tudnak, és nem

akarnak az ő akaratuk szerint élni. A fanatizmus nem hit, hanem a hitnek a rombolója és ellensége. A fanatikus emberek ajkán a vallás csak harci jelszó. Napjainkban is megdöbbentő híreket hallunk arról, hogy a világ több részén, például Afganisztánban is, az ottani iszlám szélsőséges csoportjai néha éppen imádkozó emberek csoportjára törnek rá, és kegyetlen brutalitással pusztítják azokat az embereket, akik pedig az ő népükhöz tartoznak, még vallásilag is egy nevet viselnek, de annak a vallásnak két különböző csoportjához tartoznak. Ugyancsak világszerte ismerős az évtizedek óta tartó írországi katolikus, református ellentét, amely során néha bombák robbannak, életek pusztulnak. Hangzanak a vallási jelszavak és az egyik csoport gyűlölettel veszi ajkára a másik csoport vallásának a nevét. Így beszélnek egymásról vallásuk igaz voltát emlegetve a reformátusok és katolikusok. Csakhogy azok a reformátusok nem reformátusok, és azok a katolikusok nem katolikusok, mert ha azok lennének, akkor nem háborúskodnának egymással, hanem együtt néznének Krisztusra és kérnék bocsánatát minden elkövetett gonoszságukért.

Jézus a mai Igében ezt mondja: Jaj néktek farizeusok, mert megfizetitek ugyan a tizedet, de elhanyagoljátok a még fontosabbat, az igazságosságot és az Isten szeretetét, pedig mindkettőt meg kellene tartani. Az ószövetségi gyülekezetben törvény kötelezte a tizednek Isten céljaira való leadását, minden termésből, vagy minden jövedelemből. Ma is, köztünk is vannak testvérek, akik Istennek ezt a törvényét szívükben hordják, és ha keresetüknek nem is adják a tizedét, de jelentékeny módon igyekeznek hozzájárulni a gyülekezet anyagi terheinek a hordozásához. Ezt némelyek különböző formában szeretetszolgálaton, adakozásokon, szeretetvendégségeken keresztül fordítják Isten ügyének a világban való előhaladására.

A farizeusoknak Jézus ezt is mondta: *„Jaj néktek, mert olyanok vagytok, mint a jeltelen sírok. Az emberek mit sem sejtve járnak fölöttük.”* Az ószövetségi törvény megtiltja a halottak érintését. Aki halottat érint, tisztátalanná válik, meg kell mosakodnia, és a tisztulási idő nyolc nap. A sír a halottak nyugvóhelye, ezért az ószövetségi törvény értelmében az is tisztátalanná válik, aki a sírra lépett. A jeltelen sírokon járók sokszor nem is tudták, hogy sírokon mennek keresztül. Jézus ezzel azt fejezte ki, hogy akik velük érintkeznek, azok úgy gondolják, hogy nagyon kegyes emberekkel érintkeznek, pedig a kegyességük csak látszat, mert a szívükben más van, tisztátalanság, és a velük érintkezők is tisztátalanokká lesznek.

A szívekbe látó Jézus ezt a beszédet egy asztalközösségben mondta. Szívesen ment oda a meghívó szóra, de beszédében ott van az ébresztgető szeretet és a szomorúság is, meghívójának látszat-kegyessége miatt. Ezt ki is fejezi még akkor is, ha tudja, hogy olyan emberek közt van, akiknek a látszat-jósága mögött ott van a minden gonoszságra kész szándék. Éppen azért, mert mindez

egy asztalközösségben történt, valószínűleg ott volt Jézus lelkében a figyelmeztetés is: Nem mindegy, hogy milyen lelkülettel vannak együtt egy étkezéshez terített asztalnál az asztaltársak. Mindnyájan ismerjük azt a jó érzést, amely betölti a szívünket egy családi asztalközösségben, ahol tudjuk, hogy szerető szívű családtagok rendezik az asztalt, készítik el, és teszik asztalra az ételt. Áldott állapot az, ha a család minden tagja tudja: akik itt vannak mellettem, körültem, azok szeretnek engem és hagyják magukat szeretni. Jézusnak ott abban a házban, ahova meghívták, hiányzott ez az asztali szeretetközösség.

Adjunk hálát Istennek, aki úgy szeret minket, hogy értünk vállalta a golgotai áldozatot, hogy nekünk örök örömöt készítsen. Ámen

Könyörülő Isten, Édesatyánk, hálát adunk néked, hogy felvirrasztottál minket erre az új napra, és ma újra sok ezer templomban zúgnak a harangok, jelezve, hogy te ma gyermekeidnek örök lelki jót készítesz Igéden keresztül. Hálát adunk, hogy itt lehettünk, hogy újra hangzott köztünk Jézusunk szava. Köszönjük Urunk, hogy te ki tudod, és ki akarod venni szívünkből az indulatokat és gondolatokat, amelyek nem a te Szentlelked gyümölcsei, amelyek nem építik közöttünk országodat. Ne engedd győzelemre jutni bennünk a rosszat, amely minden jóakaratot és rád figyelő vágyat összekuszál a lelkünkben, hogy ne szeressük egymást. Ne engedd, hogy szeretetlen életünkkel a sátán malmára hajtsuk a vizet, a malomra, ahol a gyűlölet kenyerének a sütéséhez készítik a lisztet. Tedd áldott hellyé, szeretet tanyájává mindnyájunk otthonát, ahol kedvesség és jóság tölti be az ott élők szívét, és ahonnan a szeretet himnusza hangzik hívogatóan a környezetünkben élők felé. Légy irgalmas hozzánk, ha betegek vagyunk, hogy hittel tartsuk szívünkben a bizonyosságot, hogy akár élünk, akár meghalunk, a te tulajdonaid vagyunk. Segíts Atyánk, hogy lehessünk hegyen épített várossá, ahonnan a fény a legsötétebb éjszakában is messzire látszik, és sok embernek tájékozódó ponttá válhat. Megváltó Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 479. dics 1997.

Nincs tökéletes ember

Fekete vasárnap

Főének: 223. dics. Igeolvasás: Róma 3, 1-18

Mi akkor a zsidó előnye, vagy mi a körülmetélés haszna? Minden szempontból sok. Elsősorban az, hogy Isten rájuk bízta igéit. Mi következik azonban ebből? Ha egyesek hűtlenné váltak, vajon az ő hűtlenségük megszünteti-e Isten hűségét? Szó sincs róla! Sőt azt kell mondanunk: igaz az Isten, az emberek pedig valamennyien hazugok, amint meg van írva: „Igaznak kell bizonyulnod beszédeidben, és győznöd kell, amikor perelnek veled.” Ha pedig éppen a mi hamisságunk teszi nyilvánvalóvá Isten igazságát, akkor mit mondjunk? Emberi módon szólok: igazságtalan az Isten, hogy kiönti ránk haragját? Szó sincs róla! Hiszen akkor hogyan ítélhetné meg Isten a világot? Mert ha Isten igazsága az én hazugságom által lett naggyá az ő dicsőségére, akkor miért esem én még mindig ítélet alá, mint bűnös? Vagy talán igaz az, amivel rágalmaznak minket, és amit állítanak némelyek? Hogy tudniillik így beszélünk: tegyük a rosszat, hogy a jó következzék belőle! Az ilyeneket méltán sújtja az ítélet! Mi tehát az igazság? Különbek vagyunk? Egyáltalában nem! Hiszen előbb már kimondtuk azt az ítéletet, hogy zsidók is, görögök is mind bűnben vannak, amint meg van írva: „Nincsen igaz ember egy sem, nincsen, aki értse, nincsen, aki keresse Istent. Mind elhajlottak, valamennyien megromlottak, és nincsen aki jót tesz, egyetlenegy sincs.Nyitott sír a torkuk, nyelvükkel ámítanak, kígyóméreg az ajkukon; szájuk átokkal és keserűséggel van tele. Lábuk gyors a vérontásra, romlás és nyomorúság jár a nyomukban, és a békesség útját nem ismerik: Isten félelmével nem törődnek.”

Magasztaljuk a te szent nevedet, dicsőséges, szent örök Isten, könyörülő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Bűnbánattal, és őszinte gyermeki szomorúsággal szeretnénk elcsöndesedni előtted ezen a napon Atyánk, de érezzük, hogy még ide is, a templom csöndjébe is behatol a világ zaja és nyugtalansága is, és bennünket is elkísértek ide mindennapi életünk gondjai, csalódásai. Még előtted megállva is szorongat bennünket az amiatt való szomorúság, hogy mi méltatlan, és sokféleképpen megnyilvánulóan gyarló gyermekeid vagyunk. Hálát adunk neked, hogy te mégis kegyelmes vagy hozzánk, napjainkhoz napokat toldasz, és szívünkbe lgéd utáni vágyakozást adtál. Kérünk, légy irgalmas hozzánk, cselekedd, hogy előtted való elcsöndesedésünk legyen örök értékű lelki kincsek szívünkbe zárásának az alkalmává, és adj bölcses-

séget, hogy tudjuk azt odakint a világban neved dicsőségére, és embertársaink javára gyümölcsöztetni. Megváltó Jézusunk szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen.

Igehirdetés előtti ének: 221. dics. 6. vers. Alapige: Róma 3, 19-20

Tudjuk pedig, hogy amit a törvény mond, azt a törvény alatt élőknek mondja, hogy elnémuljon minden száj, és az egész világot Isten ítélje meg.

Mert a törvény cselekedeteiből nem fog megigazulni egyetlen halandó sem őelőtte. Hiszen a törvényből csak a bűn felismerése adódik.

Kedves Testvéreim,

Ezt a mai vasárnapot évszázadok óta fekete vasárnapnak nevezzük. Azért nevezik fekete vasárnapnak, mert az Úr Jézus Krisztus a Golgota felé közeledve lelke mélyén egyre jobban átélte annak a bűnnek a sötétségét, amelyért ő helyettes áldozattal készült kiüríteni a golgotai kereszthalál keserű poharát. Ez érződik ki Urunk búcsúbeszédének a szavaiból, amelyet János apostol írt le evangéliumában. Ő azért jött, hogy belépjen a bűnnek és a kárhozatnak a sötét mélységébe, hogy nekünk így készítsen kegyelmet, életet.

A Római levél felolvasott verseiben Isten úgy tesz velünk, mint a pásztor, amikor estefelé a legelőn napközben szétszóródott nyájat összetereli és behajtja a körülkerített karámba, hogy a nyáj együtt legyen előtte. Így terel most minket Isten az Ige felolvasott versein keresztül maga elé. Mert addig, míg az ember kint jár a világban, és egész lényével, érzéseivel és gondolataival is hozzátapad ennek a világnak a dolgaihoz, Isten nem nagyon van érdeklődésünknek a középpontjában. Itt most Isten azt akarja, hogy érezzük meg ennek az órának a nagyszerűségét, amikor őelőtte állunk. Az előtt a világot teremtő, és mindnyájunknak életet ajándékozó Isten előtt állunk, aki mindig belelát a szívünkbe, aki lát és számon tart akkor is, amikor szét vagyunk szóródva a világban. Ő az életünk szép, vagy talán éppen sajnálatra méltó külsőségei közt is tudja, milyen gyarló, milyen botladozó és elesett gyermekei vagyunk mi mindnyájan. Már az is nagy és áldott dolog, ha valaki engedi magát oda terelni, oda gyűjteni Isten színe elé, ahol Isten szólani akar nyájához. Mert ebben a veszélyeztetett világban, ahol a sátán is szüntelenül toboroz, és mi mindnyájan ki vagyunk téve a fertőzés veszélyének, erre mindnyájunknak nagy szüksége van. Olyan állapot ez, mint amikor egy ember, aki hosszú időn keresztül érzi, hogy valami a testében nincs rendben halogatja az orvoshoz menést. Közben pedig talán meg is vigasztalja magát, hogy a múló zavarokat nem kell komolyan venni. Amikor aztán már úgy érzi, hogy mégis orvost kell keresnie, sokszor előfor-

dul, hogy az orvos egy szükséges kivizsgálás után azt mondja: Nagy kár, hogy nem jött előbb. Már régen fontos gyógykezelésre lett volna szüksége, hogy a bajon hathatósan segíteni lehessen. Így halogatja sok ember az Istenhez menést, hogy Igéjének fényével, Szentlelkének röntgensugaraival átvilágítsa lelkünk és testünk sok elhanyagolt ügyét. Pedig Isten gyógyító szeretettel hívja és várja minden gyógyításra szoruló bűnbeteg gyermekét, – mert mindnyájan azok vagyunk – és ő gyógyult életre akar bennünket segíteni. Ő meg tudja gyógyítani halálos bűn-betegségünket is, amellyel a legtudósabb orvos sem tud eredményesen harcolni. Nem ok nélkül mondta Jézus, amikor a földön élt a különböző testi-lelki bajokkal hozzá menőknek*: „Megbocsáttattak bűneid.”* Ilyen esetekben a körülte levők közt némelyek megbotránkoztak, mert azt várták, hogy a bénának ép tagokat, az őrjöngőknek ép értelmet ad. Azonban Jézus előbb az örök halálra vivő egyetlen betegséget, a bűnt akarta meggyógyítani, hogy ezzel a test is gyógyulttá váljon.

A lényünkön átlátó Isten tudja, milyen gondolatokat, érzéseket, indulatokat vált ki az emberben Igéjének egy-egy üzenete. Az előző szakaszban azt a tanítást adta Isten az Igében, hogy az Isten népéhez tartozás nem old fel a bűn alól. Abban a korban csak a zsidó nép ismerte Isten törvényét, mert ez volt Isten választott népe. Jézus már minden néphez küldte tanítványait. Mennybemenetel előtti parancsa így hangzott: „*Menjetek el, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelvén őket az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek nevében.”* Nekünk már természetes, hogy a világot teremtő Istennek szinte az egész földön van gyülekezete. Ez már Krisztus missziói parancsának a következménye, ezért mi már kedves énekünkben is így énekelünk: *„Kihívott minden népből egy lelki népet itt. Kit egy Úr egy keresztség és egy hit egyesít. Csak egy nevet magasztal, csak egy cél vonja őt. És egy terített asztal ad néki új erőt.”* Isten akkori szövetséges népe büszke is volt rá, hogy csak ők Isten népe. Ezért érintette ezt a népet érzékenyen, amikor Isten az apostolon keresztül azt mondja, hogy aki törvény alatt vétkezik, az törvény által vész el, aki pedig törvény nélkül vétkezik, törvény nélkül vész el. Ez pedig azt jelenti, hogy aki vétkezik, akár Isten népének a tagja, akár idegen, tehát pogány, az elvész. A bűn elszakít Istentől, de előbb utóbb elszakít az élettől is, mert aki az élet forrásától és Urától Istentől elszakad, az a halálba megy. Ezt hallva tették fel a nép önmagukat kegyesnek tartó vezetői a kérdést, hogy akkor mi előnyük, mi hasznuk van belőle, hogy Isten népéhez tartoznak, tanulják, tehát ismerik Isten törvényét is, ha úgy is elvesznek. Erre a kérdésre hangzik Isten Igéjének a válasza, hogy a gyülekezetnek előnye, és igen nagy kiváltsága az, hogy Istentől törvényt kapott, az Igéből az ember megtudhatja, hogy az élet különböző területein járva mire kell vigyázni, mi a jó és Istennek kedves, és mi a veszélyes és ítéletes. A pogányoknak, akik nem ismerik Istent, nincs ilyen zsinórmértéke. Ők csak

homályosan tapogatóznak az élet sok kérdésében. A lelkiismeret törvényét az ő szívükbe is bevéste Isten, de az ő népe, aki sok útmutatást kap Istentől, hogy az általa mutatott úton járjon, mégis csak ajkával közelget felé, szívével azonban távol van tőle. A nép, amelynek jó példát kellene mutatni a környező pogány népeknek is, vigyáz a vallásos formaságok megtartására, de az életével távol van Istentől. Ez a nép jogot formál ahhoz, hogy Isten teljesítse az ő elvárásait, de ők nem Isten Igéje, hanem a saját szívüknek a tanácsa szerint járnak. Amikor pedig Isten büntet, hűtlen népének a szívében ott van a vád, amely abból a gondolatból fakad, hogy Istennek nincs igaza. Vajon nem ugyanez történik Isten újszövetségi népének a gyülekezeteiben is. Köztünk is sokan hangoztatják az egyházhoz tartozásukat, talán sok régi jótéteményt is tudnak emlegetni, és ha valami baj, kereszt, betegség, vagy veszteség éri őket, akkor sokan vádolva mondják: Én nem ezt érdemelném Istentől. Borzalmas az ilyen kimondott, vagy kimondatlanul szívben lévő vád, amellyel az ember a maga életét szépnek mutatásával akarja Istent elmarasztalni. Sokan mosakszanak a hazugság vizében, és törülköznek a tagadás kendőjével! A paradicsomi esettől kezdve ez folytatódik az emberiség életében. Amikor az Édenben az ember elesett, mert a kísértőre hallgatott, és jött Istennek a számonkérése, akkor Ádám arra hivatkozott, hogy ő valójában nem tehet a történtekről, nem ő szakította le a tiltott gyümölcsöt, hanem az asszony, akit Isten adott mellé, aki miután leszakította, neki is adott belőle. Már itt Istent tette az ember felelőssé az elkövetett bűnért, mert ő adta az ember mellé az asszonyt, aki a bűnt elkövette, és a bűn gyümölcsét vele is megosztotta. Isten az asszonyt drága ajándékul társként adta mellé. Mert Isten, amikor befejezte a teremtést, örömmel tekintett teremtett művére, és látta, hogy minden, amit teremtett, nagyon jó. Az embert Úrrá tette teremtett világa fölött, ő adhatott mindennek nevet, amit Isten teremtett, de az embert ez a hatalom nem tette boldoggá, mert nem volt egy hozzá hasonló társa, aki előtt kiönthette volna szívét. Ezért mondta Isten: *„Nem jó az embernek egyedül lenni, alkotok neki hozzá illő segítőtársat.”* Így indította őket Isten egy szép, általa megáldott élet felé. Az ember pedig ezt a nagy ajándékot, a társat, úgy köszönte meg, hogy elkezdte vádolni az ajándékozó Istent.

Amit itt a Római levélben az ember elesett állapotáról olvasunk, az idézet az Ószövetségből. Pál apostol is azért idézi ezt, hogy méltatlankodó hittársai előtt nyilvánvalóvá legyen Isten igazsága, és az ember gyarlósága. Nagy mélységbe hullott az ember élete, nagy sötétségbe. Ebben a nagy sötétségben ragyogtatja fel Isten a kegyelem evangéliumának a fényét.

Ez a kegyelem azonban nem olcsó kegyelem. A Római levélben többször van szó arról, hogy ha még a mi nagy elesettségünk, sok gyarlóságunk is Istennek a dicsőségét és igazságát domborítja ki, akkor nem tesz az ember Istennek egyenesen jó szolgálatot, ha vétkezik? Így több alkalmat adunk Istennek a

kegyelem gyakorlására. Az apostol hallott a körülte lévőktől ilyen bölcselkedéseket, azért boncolgatja ezt a kérdést. Megdöbbenve látja, hogy az ember nemcsak arra képes, hogy a teremtő Istent, az élet Urát és ajándékozóját vádolja, hanem arra is, hogy a maga nagy elesettségét érdemnek, Isten számára készített jótéteménynek minősítse. Ezt teszi az ember ahelyett, hogy bűnbánó alázattal leborulna Isten előtt, őszintén bevallaná megismert bűneit, megbánná annak elkövetését, és kérné alázatosan a kegyelmet. Azért válaszol a szívekben lévő hamis bölcselkedésre figyelmeztetéssel, hogy akik így gondolkodnak és élnek, méltók Isten ítéletére. Később azt is elmondja, hogy távol legyen a embertől minden olyan gondolat, hogy szaporítani kell bűneinket, hogy alkalmat készítsünk Istennek hogy megkegyelmezzen nekünk. Hiszen a kegyelemnek nagy ára van, mert Jézus Krisztus életét adta bűneinkért, nekünk azt nem szaporítani kell, hanem megbánni és letenni. Elesett állapot az, amikor az ember mást cselekszik, mint amit mond, vagy ígér. Még a közúti forgalomban is életveszélyes állapotot hoz, ha egy vezető jobbra jelez és balra megy. A régi kígyó valóságot eltakaró szavai mögött ma is pusztít a régi kígyóméreg. Erre utal az Igének ez a mondata: *„Nyelvükkel álnokságot szólnak, kígyóméreg van ajkaik alatt.”* A szavakkal is lehet lopni és gyilkolni. Nem csak az lop, aki elveszi talán álnok ígéretekkel, ügyesnek nevezett taktikázással, vagy csalással az embertárs tulajdonát, legtöbbször nem azért, mert szegény és rá van utalva arra, hogy elvegye a másét, hanem azért mert nagy gazdagságát így akarja még nagyobbá tenni. Hazug szavakkal, rágalmazó beszéddel el lehet rabolni egy emberi gyarlósága közt is becsületesen élni igyekvő embernek a tisztességét és becsületét is. Itt is megáll Isten Igéje. Mert van köztünk sok őszinte szívű, lelkiismeretesen cselekedni igyekvő, embertársak közt áldássá válni akaró ember is. De tökéletes, gyarlóságok és botlások nélkül való ember nincs ezen a földön.

Azért nagy ajándék az, hogy Isten maga elé állít bennünket, nem azért hogy megcsattogtassa fölöttünk ítéletének az ostorát, hanem azért hogy megvigasztaljon; ha gyarló emberek vagyunk is, van kegyelem, Jézus Krisztus azért jött a földre, hogy megtartson, megváltson bennünket. Igéje tükrét is azért állítja elénk, hogy megismerjük igazi valónkat, megbánjuk botlásainkat, hogy őszinte bűnbánattal hajoljunk meg előtte, és tudjuk mondani; légy irgalmas hozzám bűnös, de bűnbánattal hozzád térő gyermekedhez. Ámen

Nagy vagy te Isten, teremtő szóddal világot formáltál, kegyelmes szereteteddel eljöttél felemelni a halál mélységéből, a kárhozat szakadékából. Megköszönjük néked, hogy szent házadban újra együtt lehettünk, hogy magad elé állíts bennünket, hogy Igéd tükrében megmutasd lelki arcunkat, és hogy kegyelmed tisztító vizében megtisztulhassunk. Köszönjük, hogy atyai szívedben nem

hordozol irántunk haragot, pedig sokszor azt érdemelnénk, és te mégis szereteted gyógyszerével gyógyítgatod életünket. Előtted letelepedve, Igédet hallgatva most is éreztük, hogy előtted nincs mivel dicsekednünk. Hálát adunk néked, hogy Igéd és Szentlelked által munkálod bennünk a jónak az akarását, és tudunk örülni, ha azt meg is tudjuk valósítani, de megvalljuk előtted, hogy amikor akaratod szerint akarunk járni, hitben gyengének találtatunk. Azért kérünk Atyánk, növeljed hitünket. Szólíts meg minket Atyánk atyai Igédben mindig, ha valamikor ideigvaló javakért kockára akarnánk tenni megváltottságunk legdrágább kincsét, az üdvösségünket. Áldj meg minket ó Úr Isten, áldd meg hívő népedet, és tégy engedelmes, hálás gyermekeiddé bennünket. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 462. dics. 1999.

Hozsánna

Virágvasárnap

Főének: 330. dics. Igeolvasás: Márk 11, 1-11

Amikor közeledtek Jeruzsálemhez, Bétfagéhoz és Betániához, az Olajfák hegyénél, elküldött tanítványai közül kettőt, és így szólt hozzájuk: „Menjetek az előttetek levő faluba, és mindjárt, amint beértek, találtok egy szamárcsikót megkötve, amelyen még nem ült soha senki: oldjátok el, és hozzátok ide. Ha pedig valaki megkérdezi tőletek: Miért teszitek ezt? – mondjátok, hogy az Úrnak van szüksége rá, de azonnal vissza is küldi.” El is mentek, meg is találták a szamárcsikót az ajtó elé kötve kinn az utcán, és eloldották. Az ott álldogálók közül néhányan megkérdezték tőlük: „Miért teszitek ezt, miért oldjátok el a szamárcsikót?” Ők pedig úgy válaszoltak, ahogyan Jézus mondta; és akkor elengedték őket. Elvitték tehát Jézushoz a szamárcsikót, ráterítették felsőruhájukat, ő pedig felült rá. Sokan felsőruhájukat terítették az útra, mások a mezőn vágott lombos ágakat; akik pedig előtte és utána mentek, ezt kiáltották: „Hozsánna! Áldott, aki jön az Úrnak nevében! Áldott a mi atyánknak, Dávidnak eljövendő országa! Hozsánna a magasságban!” Jézus ekkor bement Jeruzsálemben a templomba; mikor pedig már mindent megnézett, és mivel már későre járt az idő, kiment Betániába a tizenkettővel.

Gyermeki szívünk hálaadásával magasztalunk téged, mennynek és földnek teremtő Istene, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Hálát adunk néked, hogy felvirrasztottál erre az ünnepnapra, a virágvasárnapra. Megköszönjük, hogy akkor is, amikor kint járunk a világban, Szentlelked által munkálod, hogy szívünkben ott legyen az az üzenet, amelyet te üdvözítő szeretettel, minden alkalommal, amikor itt a te szent házadban Igéd hallgatására vagyunk együtt, szívünkbe akarsz vésni. Köszönjük, hogy amikor a hétköznapok munkájának a terhét, gondját hordozzuk, akkor is szabad nékünk gyermeki reménységgel rád tekinteni. Köszönjük Atyánk, hogy életünk elmúlt hetén is te voltál életünknek megtartója, kegyelmes megsegítője, könnyeink letörlője, áldott vigasztalónk. Köszönjük most ezt az újra megkapott ünnepi órát, amelyben megajándékozol minket Igéd üzenetével, és kérünk, tedd azt szívünkben áldottá. Add, legyen az ajkunkon is a szívünkben is és egész életünkön hallhatóvá a hozsánna kiáltás. Megváltó Krisztusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtt ének: 370. dics. 2. vers Alapige: Márk 11, 7

Elvitték tehát Jézushoz a szamárcsikót, rátették felsőruhájukat, ő pedig felült rá.

Kedves Testvéreim,

Az Úr Jézus Krisztus földi életének az eseményeit, különösen az élete utolsó napjainak az eseményeit részletesen leírták az evangélisták. Éppen az általuk leírt evangéliumból tudjuk, hogy Jézus milyen szerényen élt ezen a földön, mennyire rangrejtve töltötte földi élete napjait. Soha nem dicsekedett. Soha nem büszkélkedett isteni származásával, soha nem akarta magát különösen nagy emberként ünnepeltetni. Ehelyett, amikor már elhívott tanítványaival együtt járta az országot, szerényen elmondta, hogy ő az, akiben beteljesedik Istennek az üdvözítő szeretete, amelyről Isten az ószövetségi prófétákon keresztül beszél. Nincs a Jézus életében más olyan nap, amelyen ő megengedte volna, hogy őt királynak nevezzék. Virágvasárnap pedig királyi méltósággal, de méltóságában is alázattal vonul be népének fővárosába.

Jézusnak, ennek a szelíd és alázatos királynak a bevonulását különböző szavakkal, tettekkel, és lelkülettel fogadták az emberek. Az első, ami ennél a fogadásnál meglep bennünket az, hogy az őt őszinte örömmel fogadó embereknek a szívében jóság, áldozatkészség és szeretet volt. Az Igében hallottuk, hogy

némelyek a ruhájukat terítették élé, amikor jött az úton. Pedig ezek az emberek javarészt egyszerű szegény emberek voltak. Tudták, hogy ha egy sokaság megy az érkező Jézus felé, és a sokaság a testükről levetett ruhadarabokon tapos keresztül, az a ruha már nagyon megviselődik. Nemcsak beszennyeződik, hanem valószínűleg meg is tépődik. Az áldozatos jóságnak a bizonyságtételét látjuk a szamárnak az odaadásában is, amelyen Jézus bevonult Jeruzsálembe. Az Igében hallottuk, hogy Jézus beküldte két tanítványát a faluba és megmondta nekik, hogy ott találnak egy szamarat a csikójával együtt, azt oldják el és hozzák oda neki. Ha a tulajdonos megkérdezi, miért oldjátok el a szamarat, akkor mondjátok meg neki, hogy az Urnak van szüksége rá. Ez a tulajdonos nem mondta a tanítványoknak: ez az én szamaram ezt nem vihetitek sehova, hanem amint meghallotta, hogy az Úrnak van szüksége rá, szívesen engedte, hogy elvigyék az Úrnak a szamarat. Ez talán arra is utal, hogy a nép között ez a szó, hogy Úr, egyértelműen Jézust jelentette. Bizonyára voltak abban a sokaságban olyan emberek is, akik nagy szeretettel várták Jézust, hiszen sok csodálatos tettéről hallottak már, de talán olyan ruhadarabjuk sem volt, amit leteríthettek volna elé az útra. Ezek gallyakat vágtak a pálmafákról és ezzel fogadták az érkező Krisztust. Ezzel fejezték ki szeretetüket, hűségüket, áldozatkészségüket. Voltak abban a sokaságban olyanok is, akik nem teríthették le ruhájukat, pálmaágakat sem vághattak, mert talán megfáradtak, gyengék voltak, azok úgy fejezték ki szeretetüket és hódolatukat, hogy hangzott ajkukon a hozsánnakiáltás. Ezzel pedig kifejezték a hitüket és azt a reménységüket is, hogy az, aki itt jön alázatosan, szamáron ülve, az valóban az Isten által megígért Messiás. Tudjuk, hogy a gyülekezeti élet nagyhatalmú vezetőinek a ravaszságában éppen Jézusnak a királysága volt a vád. Amikor aztán nagypénteken odaállíttatták Jézust Pilátus elé, akivel annak akarata ellenére kimondatták fölötte a halálos ítéletet, és annak a kornak a rendje szerint a kivégzettek fölé oda kellett írni a bűnt, amiért kivégezték, Jézus keresztje fölé Pilátus ezt íratta: „Názáreti Jézus a zsidók királya”.

A hozsánna szó, amellyel Jézust üdvözölték mindenekelőtt egy segítségért esdő könyörgés. Ennek a szónak a jelentése az évszázadok során sok változáson ment keresztül. Egy élő nyelvben némelyik szónak a jelentése változik. Hogy ezt egy ismerős példával tegyük érthetőbbé, gondoljunk például az Apostoli Hitvallásnak ebben a mondatában: „Hiszek egy közönséges keresztyén anyaszentegyházat”, a „közönséges” szóra. Ez a szó évszázadokon át azt fejezte ki, hogy az egy olyan dolog, amely mindenütt ott van. Ma már ennek a szónak egészen más a jelentése, ezért az Apostoli hitvallás új fordításában ezt a szót az „egyetemes” szóval helyettesítjük. Így az Apostoli hitvallásnak ez a mondata így hangzik: „Hiszek egy egyetemes keresztyén anyaszentegyházat”. Ilyen változáson ment keresztül a hozsánna szó is. Ennek a gazdag tartalmú

szónak a jelentéséhez hozzátartozott a könyörgés mellett az a hitből fakadó bizonyosság, hogy az, aki isteni, krisztusi hatalommal jön, meg fog segíteni. Ennek a szónak az értelmezéséhez a későbbiekben aztán hozzájárult a „dicsőítés" jelentés is. Mind ez benne van a hozsánna szónak a jelentésében.

A virágvasárnapi történetnek a további részében aztán azt látjuk, hogy milyen kettős arculata van Jézus virágvasárnapi bevonulásának. Az egyik arculat abban nyilvánul meg, hogy Jézus nagyon szelíden alázatosan ment. Nem úgy, mint az akkori királyok, akik fehér harci paripán mentek be a nép fővárosába. Előttük zászlót lobogtató trombitás hírnökök jelezték a király érkezését. Jézusnak nincs királyi korona a fején, nincs arany zsinóros sújtásos ruhája. Ő ennél a bevonulásnál is szelíd és szerény ember maradt. De van Jézusnak a virágvasárnapi történetben egy másik jellemvonása is. Amikor bement a jeruzsálemi templomba, – ez a történet a többi evangéliumban van részletesen leírva – és látta mi történik ott, akkor ez a szerény, szelíd ember egyszerre szigorú kemény ember lett. Ott pénzcsörgést és vásári lármát hallott. A templom előudvarában, csarnokában az áldozati állatok körüli alkudozás folyt. Az ünnepekre az áldozati állatokat, ahogyan az a Mózes törvényében elő van írva, a családok hazulról vitték magukkal. Így tudták biztonságosan megtartani Isten parancsát, hogy az áldozati állatnak tökéletesnek, hibátlannak, egészségesnek kell lennie. Idők multával egyre többen gondolkodtak úgy, hogy az ország távolabbi részéről áldozati állatokkal együtt zarándokolni a templomba nem egyszerű dolog. Ezért az áldozati állatokat ott vették meg Jeruzsálemben. Ez az ügyes kereskedőknek is kedvező megoldás volt, mert ők a környéken összevásárolták az áldozati állatokat és eladták az áldozatot bemutatni akaró zarándokoknak. Viszont a templomba menő, áldozatot bemutatni akaró embereknek az életébe ezzel bekerült egy olyan gyakorlat, ami az ünneplés szentségét, komolyságát nagyon megzavarta. Így került sor az áldozat bemutatása előtti vásáron zajos alkudozásokra és nem az alkalomhoz illő jelenségekre. Ott voltak a pénzváltó asztalok is, mert a különböző tartományokból jövő embereknek át kellett váltani a pénzüket, és Jézus mindezeket látva az áldozati állatok köteleiből ostort csinált és kiűzte onnan az üzérkedőket. Szavai is keményen hangzottak: „Ez a ház az én Atyámnak háza, imádságnak a háza és ti azt rablók barlangjává teszitek." Ezt hallva felvetődhet bennünk a kérdés: hogy lehetett Jézus ilyen szigorú, ilyen kemény ezekhez a templomba menő, áldozatot bemutatni akaró zarándokokhoz? Hogy tudott ez a szelíd és szerény Jézus egyszerre ilyen kemény és szigorú emberré lenni? Erre a kérdésre fény derül az evangéliumokban. Jézusnak az emberi kapcsolatokról szóló tanításaiból tudjuk, hogy ő az emberi kapcsolatokban mindenki felé a szelídséget, az alázatosságot kéri. Nem engedi, hogy a gonoszt gonosszal, a bántást bántással viszonozza az ember. Ez nem jelenti azt, hogy szabad utat kell engednünk a tudatosan tervszerűen végzett gonoszságnak.

A krisztusi lelkületből fakadóan az embernek igyekeznie kell a gonoszt jóval győzni meg. Viszont ha Isten Igéjéről van szó, Isten országának a közöttünk való épüléséről és ez ellen vét az ember, ott Krisztus sem ismer megalkuvást.

A Máté és Lukács írása szerinti evangéliumban le van írva a virágvasárnapi történetnek az a mozzanata is, hogy a templom megtisztítása után odamentek Jézushoz a sánták és a vakok és ő meggyógyította őket. Urunk ezzel a gyógyító tettével is arra figyelmeztet bennünket, hogy nagy veszélye lehet mindnyájunk életének a sántikálás. A legtöbb ember nem akar egészen elszakadni Istentől, legalább néha, egy-egy nagyobb ünnepi alkalommal elmennek a templomba is, néha azért oda akarnak figyelni Istenre, az Ige üzenetére is. De aki ezzel a kétfelé sántikálással a kegyes hívő életnek csak a látszatát akarja megtartani, az szívével és életvitelével könnyen elszakad Istentől. A hit újra és újra arra indít, hogy a hívő embert akármilyen irányú szelek akarnák is magukkal sodorni, ezt a döntést hozza; Istenem, én neked akarok élni, a te gyermeked akarok maradni. A hívő ember egykori nevezetes reformátorunkkal együtt ezt mondja: „Szívemet, mint egy égő áldozatot neked adom Uram." Ugyanez a helyzet a vaksággal is. Az Úr Jézus meg tudja a testileg sántákat is a vakokat is gyógyítani, de ettől sokkal többet akar, mert sok ember nem látja a maga vakságát, elesettségét. A mi Urunk éppen ezt a lelki vakságot akarja meggyógyítani, ő tud új látást, új szívet adni mindenkinek, aki őszinte hittel kéri azt tőle. Virágvasárnap a templomtisztítás után nem mentek oda Jézushoz a népnek a vezetői, a főpapok, az írástudók. Ők el voltak telve a maguk vallásos nagyságával.

Virágvasárnap se fogadta Jézust mindenki hozsánnakiáltással, és azok között, akik úgy fogadták sokan önző vágyaik és terveik megvalósítását várták tőle. Egy olyan országnak a megvalósítását várták tőle, ahol ismeretlen lesz a szükség, a betegség, mert ez a csodálatos Jézus minden bajt, minden betegséget meggyógyít és ezt a népet uralkodóvá teszi a világ fölött. Urunk tőlünk nem külsőleges ünneplést vár, nem pálmaágakat, hanem a szívünket. Fejezzük ki az életmódunkkal, hogy nekünk kedves az ő Igéje, szeretnénk az életünket az ő tanítása szerint élni és megmutatni, hogy mi őt nemcsak kedves ünnepeken, hanem életünk minden napján várjuk, hogy életünket megújítsa, hogy mint megváltottai élhessünk áldott emberekként, szerető testvérekként egymás javára, és Isten nevének a dicsőségére. Ámen

Szívünkben hozsánna kiáltással várjuk mi is Atyánk szent Fiadat, akit a mi megváltásunkra küldtél, hogy minket ne a világ fejedelme, hanem a te benne testet öltött szereteted vezethessen. Hálát adunk, hogy megváltó Urunkra, akinek emlékére ma ünnepet szentelünk, nem kell azt mondanunk, hogy valamikor eljött hozzánk, de már elment. Hálát adunk, hogy boldogan mondhatjuk, hogy ő, aki tegnap

és ma és örökké ugyanaz, és aki áldott ígéretet adott, hogy nem hagy minket árvákul, eljön hozzánk, Igéje és Szentlelke által most is itt van, most is szólott hozzánk. Jó nekünk, hogy mindig fogadhatjuk őt, hogy életünk Ura, vezetője, gyógyítója tud lenni. Atyánk, te látod, hogy mennyiféleképpen vagyunk mi is rászorulva a te segítségedre, szabadításodra, erősítésedre, gyógyításodra. Könyörgünk szeretteinkért, áldd meg családi életünket, áldd meg anyaszentegyházadat, hogy benne mindig hangozzon a számunkra segítséget jelentő atyai szó és az a biztatás, hogyha meg is botlunk, te irgalmas szeretettel várod hazatérésünket. Áldd meg gyermekeinket, akikről Megváltónk az első virágvasárnapon azt mondta, hogy a gyermekek és csecsemők szája által szereztél dicsőséget. Segíts, hogy a szülők tudják úgy nevelni gyermekeiket, hogy ők is legyenek követőivé Megváltó Urunknak, aki örökkévaló szeretettel szeret mindnyájunkat. Kérünk, áldd meg ünneplésünket és segíts mindnyájunkat, hogy tudjunk lélekben együtt lenni Megváltó Urunkkal, akinek Golgota felé vezető útjára emlékezünk bűnbánattal és hálás szeretettel. Ámen

Záróének: 330. dics. 5-8 vers 1988.

Íme, királyod jön, szamárcsikón ülve

Virágvasárnap

Főének: 367. dics. Igeolvasás: János 12, 9-19

Nagyon sokan megtudták a zsidók közül, hogy ő ott van, és odamentek; nemcsak Jézus miatt, hanem azért is, hogy lássák Lázárt, akit feltámasztott a halottak közül. A főpapok pedig elhatározták, hogy Lázárt is megölik. Másnap, amikor az ünnepre érkező nagy sokaság meghallotta, hogy Jézus Jeruzsálembe jön, pálmaágakat fogtak, kivonultak a fogadására, és így kiáltottak: „Hozsánna! Áldott, aki az Úr nevében jön, az Izráel Királya!” Jézus pedig egy szamárcsikóra találva, felült rá, ahogyan meg van írva: „Ne félj, Sion leánya, íme, királyod jön, szamárcsikón ülve.” Tanítványai először nem értették mindezt, de miután Jézus megdicsőült, visszaemlékeztek arra, hogy az történt vele, ami meg volt írva róla. A sokaság, amely vele volt, amikor Lázárt kihívta a sírból, és feltámasztotta a halálból, most bizonyságot tett mellette. Elébe is azért vonult ki a sokaság, mert hallották, hogy ezt a jelt tette. A farizeusok pedig így szóltak egymáshoz: „Látjátok, hogy semmit sem tudtok elérni: íme, a világ őt követi!”

Hálaadással magasztalunk téged mindenható Isten, és megköszönjük, hogy engedted megérnünk ezt az ünnepnapot, amikor mi is letehetjük a munka terhét, megállhatunk gyermekeidnek ebben a gyülekezetében. Hálát adunk, hogy szabad hallanunk Igédet, és mint ahogyan egykor Jézus bevonult népének a fővárosába, úgy jön ő most is Szentlelke és Igéje által, hogy bevonuljon mindnyájunknak az életébe és szállást vegyen mindnyájunk szívében. Köszönjük Atyánk, hogy ő úgy lépett be ebbe a világba, mint könyörülő szeretet, mint életünk Ura, akinek arra is van hatalma, hogy megbocsássa bűneinket, elűzze félelmeinket, és szívünk viharait lecsöndesítse. Köszönjük, hogy ő földre jöttével megkezdte az új ég és új föld teremtését, amelyen, a mostani földön sokasodó gonoszság helyett igazság és békesség uralkodik. Kérünk Atyánk, hogy légy irgalmas hozzánk és segíts, hogy tudjuk Igédet hálás hittel hallgatni és majd cselekedni. Erősítsd hitünket, hogy a sátánnak semmi csele ne tántoríthasson el akaratodnak teljesítésétől. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 512. dics. 1. vers Alapige: Ézsaiás 40, 9

Magas hegyre menj föl, ki örömhírt viszel Sionnak, kiálts erős hangon, ki örömhírt viszel Jeruzsálemnek! Kiálts, ne félj! Mondd Júda városainak: Itt van Istenetek!

Kedves Testvéreim,

Jézus földi életének a virágvasárnap volt a legszebb és mégis legszomorúbb napja. Azért volt legszebb, mert ezen a napon ment be királyként népének fővárosába. Nagyon egyszerű királyi bevonulás volt ez, de mivel Zakariás próféta, mint ilyen egyszerű királyról beszélt róla, így lett nyilvánvalóvá, hogy ő az, akiről Isten az ószövetségben szólt, hogy örökkévaló királyként lép be majd ebbe a mi földi világunkba. Jézus tanítványainak körében és az emberekkel való beszélgetés közben ugyan beszélt örök hatalmáról és dicsőségéről akkor is, amikor imádkozni tanította őket, és akkor is, amikor feltámadása után negyven nappal indult vissza az Atyához. Ezek a szavai azonban, talán éppen nagy szerénysége és egyszerű életmódja miatt, nem eresztettek mély gyökeret az emberek szívében. Az evangéliumi történetekből tudjuk, hogy sokáig a tanítványok szívében is bizonytalanság volt azt illetően, hogy kicsoda Jézus. Látták hatalmas tetteit, elámultak a csodákon, amelyeket véghezvitt, valamit abból is megsejtettek, hogy csodái nem önmagukért vannak, nem- csak azért,

hogy legyen valaki, akinek a nevét majd emlegetni fogják, hogy járt itt valaki, akinek hatalma van a természeti erőkön, a szenvedéseken és a halál fölött is. Sejtették, hogy Jézus csodái az eljövendő Isten országának az előjelei. De a tanítványok sem értették meg egészen Mesterük küldetésének teljes mélységét.

Az evangéliumból olvastuk, hogy amikor a zsidók meghallották, hogy Jézus ott van, hogy jön Jeruzsálembe, sokan sereglettek felé. Az előző versekben az van leírva, hogy Jézus bement Bethániában, a Jeruzsálem mellett levő községben egy családhoz, ahol azelőtt is járt már tanítványaival, mert ott mindig szívesen fogadták őket. Ő ma is szívesen betér minden otthonba, és minden szívben szállást vesz, ahol őt fogadják. Sok mindennel kapcsolatban mondjuk mi is, hogy kell nekünk, hogy szükségünk van rá, de mindnyájunknak minden fontosnak tartott dolognál nagyobb szükségünk van Jézus könyörülő kegyelmére, megváltó szeretetére. Áldottá és áldássá válik minden embernek az élete, aki őszinte örömmel fogadja őt, életünk Urát, az örökkévaló királyt. Ez a család, ahová Jézus betért, Máriának, Mártának, és Lázárnak a családja volt. Lázár volt az, akit kevés idővel azelőtt, mint negyednapja sírban pihenő halottat támasztott fel Jézus. A nőtestvérek egyike úgy fejezte ki örömét és Jézus iránti háláját, hogy drága kenettel, balzsammal kente meg Jézusnak a lábát.

Ennek a látogatásnak a hírét hallották meg sokan, és azért mentek oda, hogy lássák Lázárt is, akit Jézus feltámasztott. Az Igében azt is hallottuk, hogy a zsidók vezető emberei a Lázár feltámasztása után, amelynek sok szemtanúja volt, tanácsot tartottak, és elhatározták, hogy Lázárt is megölik, mert sokan a Lázár feltámasztása miatt hittek Jézusban. Borzalmas dolog ez. Jézus könyörülő szeretettel feltámaszt egy embert, és akkor emberek, akiknek az a hivatása, hogy hirdessék Isten megváltást készítő szeretetének az örömhírét, azzal válaszolnak Isten megváltó szeretetére, hogy meg akarják ölni a Megváltót is, és Lázárt is, akit feltámasztott a halálból. Ez is sokszor megismétlődik ma is ebben a világban. Istennek mai szolgái között is vannak emberek, akik magaviseletükkel, hatalomra törésükkel, dermesztő hidegségükkel megölik az emberek szívében Jézus Krisztust. De azokban az emberekben, akik meghallván, hogy Jézus és tanítványai Lázárék otthonában vannak, bizonyára volt valami őszinte vágyakozás. Vágyakoztak a vele való találkozás után, fogadni akarták őt.

Az evangéliumi leírásokból tudjuk, hogyan került egy szamár és annak csikója Jézushoz, hogy arra felülve vonuljon be Jeruzsálembe. Amikor Jézus meghallotta, hogy Jeruzsálemből már elindult a nép egy csoportja felé, ő is elindult szamáron ülve az őt fogadni akaró nép felé. Az ókorban két olyan alkalommal volt gyakorlatban, hogy azt, akit különös tisztességben akartak részesíteni, az úton elébe menve fogadták, vagy el is vitték oda, ahova indult. Az egyik ilyen alkalom a házasságkötés volt. A menyasszony barátnői

ünnepi öltözetben, lámpásokkal indultak az este érkező, a menyasszonyt a saját otthonába vinni akaró vőlegény fogadására. A vőlegény, mint leendő férj tiszteletteljes fogadtatásban részesült. A családi élet rendje szerint a férj volt a családban az úr, akinek az utasítását a család minden tagja köteles volt elfogadni. Ennek az ókori családi rendnek a maradványaként néhol a mai feleségek is uruknak nevezik férjüket. Akkor a feleségek az élet minden területén feltétlen engedelmességgel tartozott a férjének. Nagyon áldott állapot lehetett ez addig, amíg nem élt vele vissza az ember. De ahol a házasság, mint szereteten alapuló kapcsolat a férj uralma által zsarnoksággá lett, gyötrelemmé tehette a házaséletet. Így vitték az érkező vőlegényt, a kibontakozó új család leendő urát a menyasszony barátnői, – ha tehetősek voltak gyaloghintón – a menyasszonyhoz, majd a leendő családi hajlékba.

A másik nagy alkalom az az esemény volt, amikor egy nép királyt választott. A megválasztott királyt alattvalóinak népes csapata vitte, – rendszerint hintón – a királyi palotába. Ha egy király egy győzelmes csata után vonult a királyi palotába, akkor az útközbe eső városokban, ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Különösen nagy és ünnepélyes volt a fogadtatás, ha a király az ország fővárosába érkezett. A város sok házát lobogók díszítették. Előtte hírnökök jelentették a király érkezését. A király előtt katonai zenekar, utánuk a testőrök, majd hadserege győztes csapatának tisztjei és katonái meneteltek.

Jézus nem ilyen királyként érkezett népének fővárosába. Érkezését nem jelezték fényes hírnökök, körülte nem lengtek a zászlók, nem dübörögtek hintók és harci seregek. Jézus szamárháton, szelíden és alázatosan vonult be népének fővárosába. Pedig ő már ezelőtt a jeruzsálemi bevonulás előtt is sok olyan csatában aratott győzelmet, amellyel a földön még a leghatalmasabb hadsereg sem dicsekedhetett. Győzelmet aratott a viharok felett, a halál felett is. Őt is sokan fogadták. Olyan üdvözlő mondatok is hangzottak, amellyel a földön még egyetlen királyt sem fogadtak: Zengett a hozsánna és ez a kiáltás: „*Ne félj Sionnak leánya, íme, jön a te királyod, szamárcsikón ülve*.” Nem volt természetes, hogy egy királyi bevonuláson ez a kiáltás hangzott: „Ne félj.” Mert abban a korban olyan királyok is voltak, akinek még a nevét is rettegve mondták ki az emberek. Ilyen király volt Heródes, aki Jézus születésekor volt az ószövetségi nép királya, és amikor egy fényes csillag útmutatása nyomán napkeleti bölcsek érkeztek Jeruzsálembe, és a nemrégen született új királyt keresték, Jeruzsálemben sokan megrettentek, mert a hatalmát féltő király kegyetlen ember volt. Még a családtagjait is megölette, ha neki nem tetsző módon szólt, vagy cselekedett valamit. Betlehemben és környékén azért öletett meg minden gyermeket, mert a napkeleti bölcsek nem mentek vissza hozzá, hogy megmondják neki, hol született meg az új király.

Az Ószövetség népe tudhatta a Szentírásból a prófétákon keresztül, hogy az a király, akinek a születéséről Isten a Szentíráson keresztül beszél, nem háborút hoz, és nem pusztítani akar, mert Isten létére jön emberi testet öltve, mint az emberiség Megváltója, hogy életet hozzon. Bizonyára voltak abban a virágvasárnapi sokaságban olyanok, akik a pusztában hallgatták igehirdetését és utána egy kevéske kenyeret és halat megáldva táplálta a hatalmas sokaságot. Bizonyára sokan voltak ott, akik látták csodáit, vagy hallották sok más hatalmas tettének a hírét. És voltak ott gyászolók, akik látták vagy hallották, hogyan adta vissza a halottaknak az életét és arra gondoltak, milyen jó lenne, ha ez a Jézus az én meghalt gyermekemet, hitvesemet, vagy szülőmet visszahozná ebbe az életbe. Sokan voltak abban a virágvasárnapi gyülekezetben, akik nemcsak sebeik gyógyulását, éhségük csillapítását, halottaik visszakapását remélték Jézustól, hanem arra is gondoltak, hogy ha Jézust királlyá tennék, ő emberfölötti hatalmával minden ellenséges hatalmat legyőzne és az ő népük lenne az emberiség nagy családjában a leghatalmasabb, akire sok nép tisztelettel nézne fel. Talán éppen az így gondolkodók voltak a legtöbben a virágvasárnapi sokaságban. Sok más körülménnyel együtt ennek a következménye is lett, hogy Jézus örvendező fogadása után a reménykedő hozsánnakiáltás után egy néhány nap múlva ugyanabban a városban és legalábbis részben ugyanannak a népnek az ajkán elhangzott Jézus felől a Pilátustól kierőszakolt ítélet, hogy meg kell őt feszíteni. Így vált nagyon hamar nyilvánvalóvá, hogy mit vár mindenekelőtt ez a nép Jézustól: Bajainak az enyhítését, lelki testi sebeinek a gyógyítását, vagy világuralmi vágyainak a megvalósítását. Még Jézus tanítványainak egy része is csak akkor kezdte megismerni, hogy kicsoda Jézus, amikor az emberi gonoszság már kimondta fölötte a halálos ítéletet, és feltámadt a halálból. Az emmausi úton menő tanítványok is, akik éppen Jézus megfeszítése miatti bánatukban mentek szomorú szívvel Jeruzsálemből Emmaus felé, csak akkor értették meg, hogy Jézus mindazt, amit rajta elkövettek előre elmondta nekik. Éppen az emmausi úton döbbent rá a Jézussal találkozó két tanítvány, hogy milyen gyarló emberek voltak és milyen gyenge volt a hitük. Hiszen Isten már a prófétákon keresztül is beszélt az eljövendő messiás szenvedéséről és dicsőségéről. Maga a velük járó Jézus is elmondta nekik, hogy neki mindazokat a szenvedéseket, amelyeken keresztül ment, el kellett szenvedni és úgy menni be az örök dicsőségbe.

Mi tudjuk-e testvéreim a virágvasárnapi hozsánnát Krisztus felé, Isten felé hittel kiáltani? Tudjuk- e mondani; Uram segíts meg. Segíts meg, hogy Igédet jobban megérthessem, segíts meg, hogy ne tapadjak hozzá nagyon ehhez a világhoz, hogy nyitottabb legyek atyai üzeneted felé és segíts meg, hogy el tudjam fogadni azt, amit csak te tudsz megadni, az elkészített üdvösséget, a kegyelmet.

Életünk sok kísértése és próbatétele közt mondjuk mi is gyermeki reménységgel a virágvasárnapi imádságot:

„Hozsánna a magasban, zengjen a régi dal.
Krisztusnak a királynak dicséret, diadal.
Szám és szívem dicsérje, Jézusom szüntelen,
Míg majd örökre áldom, fönn, tisztán, bűntelen.” Ámen
Énekgyűjtemény: 47. oldal, 2. vers

Örökkévalóság Ura, gondviselő Édesatyánk, mi is megállunk lélekben azon az úton, amelyen jön hozzánk életünk üdvözítő királya. Mi nem hozunk pálmaágakat, és kérünk, segíts, hogy tudjuk hozni a mi gyarló, bűnös, megtépett életünket, oly sokféleképpen beszennyezett és összetört szívünket, amelyet a sátán olyan sokszor megcsal, amelyet olyan sokféleképpen megront a világ, amely felé jobban kitárulkozunk, mint a te Igéd felé. Kérünk légy irgalmas hozzánk. Hálát adunk, hogy Igédben emlékeztettél, az, aki jött, a mi megváltó Urunk, nemcsak egyszer jött erre a földre, hanem szüntelenül jön. Most megdicsőült testben ott van a te atyai jobbodon, de Igéddel és Lelkeddel most is itt van velünk. Kérünk, erősítsd hitünket, hogy amikor ő még egyszer megdicsőült testben vissza jön erre a világra, újjá fogja teremteni ezt a megromlott világot, hogy azt mennyei öröm, szeretet és békesség tölthesse be. Te látod jó Atyánk, mennyire hiányzik földi világunkban a szeretet is, az igazság is, és a békesség is. Te ismered a sok szakadékot, amely az emberi szíveket itt elválasztja egymástól. Adj lelki erőt, hitet, hogy tudjunk hálás hittel élő és örvendező gyermekeiddé válni. Kérünk, áldd és szenteld meg családi otthonainkat és add, zengjen ezen a földön sok millió ajkon ma is a hozsánna. Kérünk, adj gyermekeidnek ebben a bűnben vergődő engedetlen világban megújuló, gyógyuló életet. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 195. dics.

Váltságul adott élet

Esti istentiszteletek a húsvéti Úrvacsora előtt

Alapige: Máté 20, 17-28

Amikor Jézus Jeruzsálembe készült felmenni, maga mellé vette külön a tizenkét tanítványt, és útközben ezt mondta nekik: „Íme, felmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfia átadatik a főpapoknak és az írástudóknak. Halálra ítélik, és átadják a pogányoknak, hogy kigúnyolják, megkorbácsolják és keresztre feszítsék, de harmadnapon feltámad." Akkor odament hozzá a Zebedeus fiainak anyja fiaival együtt, leborult előtte, és kérni akart tőle valamit. Jézus megkérdezte tőle: „Mit akarsz?" Ő így felelt: „Mondd, hogy az én két fiam közül az egyik jobb kezed, a másik bal kezed felől üljön a te országodban." Jézus így válaszolt: „Nem tudjátok, mit kértek. Ki tudjátok-e inni azt a poharat, amelyet én fogok kiinni?" Ők így feleltek: „Ki tudjuk." Erre ő ezt mondta nekik: „Az én poharamat kiisszátok ugyan, de hogy ki üljön jobb és bal kezem felől, azt nem az én dolgom megadni. Azok fogják megkapni, akiknek az én Atyám elkészítette." Amikor ezt meghallotta a többi tíz, megharagudott a két testvérre. De Jézus magához hívta őket, és ezt mondta: „Tudjátok, hogy a népek fejedelmei uralkodnak rajtuk, és a nagyok hatalmaskodnak rajtuk. De közöttetek ne így legyen: hanem aki naggyá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok, és aki közöttetek első akar lenni, az legyen a rabszolgátok. Mint ahogy az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért."

Kedves Testvéreim,

A felolvasott igeszakasz azzal kezdődik, hogy Jézus magához vette tizenkét tanítványát és útnak indult velük. Útközben mondta meg nekik, hogy most Jeruzsálembe mennek, ahol őt a főpapok és írástudók kezébe adják. Azt is elmondta, hogy a főpapok átadják őt a pogányok kezébe, akik megcsúfolják, megostorozzák és keresztre feszítik őt. De azt is megmondta nekik, hogy ezek után a rajta elkövetett szörnyűségek után harmadnapra fel fog támadni.

Jézus nem most beszélt először tanítványainak a rá váró szenvedésről és közeledő haláláról. Először Cézárea Filippinél beszélt róla, miután megkérdezte tanítványaitól, hogy kinek nevezik őt az emberek. A második kérdése az volt Jézusnak, hogy ők, a tanítványok kinek mondják őt. Erre a kérdésre felelte Péter: „*Te vagy a Krisztus, az élő Istennek a Fia."* Jézus ezt a választ elfogadta és azt mondta, hogy ezt nem test és vér, tehát nem földi ember jelentette meg Péternek, hanem a mennyei Atya. Péter apostol megdöbbent szeretettel dorgál-

ta Jézust, amikor közelgő keresztre feszítéséről és haláláról beszélt. Így szólt hozzá: *„Mentsen Isten Uram, nem eshet ez meg teveled."* Jézus felismerte, hogy ezeket a szeretetteljesen hangzó szavakat a sátán adta Péter ajkára. Az a Péter, aki kevéssel azelőtt a mennyei Atya Krisztus isteni dicsőségéről szóló kijelentésének a tanúja volt, most a sátán sugallatából származott szavakat mondta tovább Jézusnak. Ezért kell a hívő embernek mindig résen lennie, mert a sátán mindent megtesz, hogy mi ne Isten eszközeivé legyünk üdvözítő akarata megvalósításában, hanem az ő (sátán) eszközeivé, az elvégzett megváltás el nem fogadása által. A sátán akarta ilyen módon is megakadályozni, hogy Jézus elinduljon Jeruzsálembe meghalni az ember bűneiért. A sátán céljai elérésének az érdekében fel tudja venni a világosság angyalának az álarcát is. Ezért mondta akkor Jézus Péternek: *„Távozz tőlem sátán, bántásomra vagy nékem, mert nem gondolsz az Isten dolgaira, hanem az emberi dolgokra."* Másodszor akkor sejttette meg Jézus tanítványaival közelgő halálát, amikor három tanítványával felment a megdicsőülés hegyére. Ott ezek előtt a tanítványok előtt elváltozott Jézus, arca ragyogott, ruhája pedig fehér fényben tündökölt. Megjelent közöttük Istennek két régi ószövetségi követe, Mózes és Illyés, akik Jézussal beszéltek. Péter szívesen maradt volna ott a mennyei dicsőség fényében, de Jézus lehozta őket a hegyről és akkor parancsolta meg Péteréknek, hogy arról, amit átéltek majd csak feltámadása után szabad beszélniük. Jézus a rá váró szenvedésről és haláláról olyan események után beszélt, amelyek során a tanítványok érzékelték Krisztus dicsőségét. A közelgő szenvedésnek ennél a harmadik megjelentésénél Jézus már azt is megmondja, hogy a főpapok és írástudók őt át fogják adni a pogányoknak, ezért rá a bűnözők római törvény szerinti büntetése, a keresztre feszítés kínja vár.

A sátán minket is el akar tántorítani az Istennek való engedelmességtől, és arra törekszik, hogy a Krisztus áldozatában megkapható kegyelmet ne fogadjuk el. Ezt úgy akarja megvalósítani, hogy közben magát jótevőnknek tünteti fel. Kinek ne lennének ismerősek az ilyen beszédek: Ha szeretitek gyermekeiteket, készítsétek el nekik az érvényesülés útját. Fordítsatok nyugodtan hátat az egyháznak, gyümölcsöztessétek képességeiteket és gyermekeitek képességét az állam által felkínált lehetőségek szerint.

A megsejtett, vagy valamikor talán felajánlott lehetőségekkel, ha az megáll Isten Igéjének a mérlegén, lehet élni, de lehet visszaélni is. Az Igében Jézus két tanítványának az édesanyjáról hallottunk. Ez az édesanya megsejtette, hogy Jézusnak az életében hamarosan valami nagy esemény történik. Jézusnak a felemeltetéséről mondott szavai, a megdicsőülés hegyén történt élménynek a híre ennek az édesanyának a szívében is azt a gondolatot érlelték, hogy Jézusnak rövidesen valami nagy dicsőség lesz az osztályrésze. Ezért borult le Jézus előtt és kérte, hogy ha majd megérkezik az ő országának dicsőségébe,

az ő két fia üljön majd ott az ő jobb és balkeze felől. A Szentírásból tudjuk, hogy egy előző alkalommal, amikor Jézus ismét arról beszélt, hogy rá sok szenvedés vár, ez a két tanítvány, akiknek az édesanyja most Krisztushoz ment kérésével, arról vitatkozott, hogy ki a nagyobb közülük. Az Úr Jézusnak fáj, hogy amikor ő a rá váró szenvedéshez készül és tanítványait is erre készíti elő, tanítványai dicsőségről álmodoznak. Most ez az anya is ezt az álmot forgatja magában. Úgy gondolták, hogy aki a trónon ül, az hatalmas, az előtt mindenki meghajlik, annak mindenki szolgálni köteles. Ezért mondta Jézus nékik, amit mondott, ahogyan az Igében hallottuk, hogy az ő útja a dicsőségbe a keserű pohár kiürítése után történik. Ezzel azt is jelezte, hogy övéinek is szenvedés lesz az osztályrésze. Ezen túlmenően minden kor minden hitben élő emberének szívébe akarja írni Megváltónk azt a tanítást, hogy a pogány világban, a népek országaiban a királyok vagy más néven nevezett hatalmasok uralkodnak az embereken, de az ő népe között, a hívő emberek világában más rendnek kell uralkodnia. Más rendnek, mert ennek az országnak, Isten országának Ő az Ura. Ez az ország, mint mustármagnyi kezdet, mint az új életnek a kovásza, már itt van a világon. Ő azért lett Isten létére emberré, azért jött a mennyből a földre, hogy földre hajló szeretete gyümölcseként itt gyökeret verjen, és bő termést hozzon az Ige magvetése. Ő végezte el a bűnbe sodródott, a maga erejéből csak kárhozat felé haladó emberek világában a megváltást. Ő pedig, mint az ő leendő világának az Ura, nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon sokaknak, hogy az ő második eljövetelekor az övéi már ne akarjanak senkin uralkodni, hanem aki nagy akar lenni, legyen a többiek szolgája. Ideadja az életét, meghal azért, hogy övéit megváltsa a kárhoztatásból. De őt ezért a szeretetből végzett szolgálatáért a sátán lelke által vezetett emberek gyűlölik, ezért kell meghalnia. Az övéit is üldözni fogják. Ezért kérdezte a két dicsőségről álmodozó tanítványtól, hogy kiihatják-e ők is a keserű poharat, amelyet neki ki kell ürítenie. Mert ezen a világon a szeretettel szolgáló emberekre szenvedés vár. A jó szülők a megmondhatói, hogy mennyit szenvednek ők azért, mert a gyermekek nem akarnak engedelmeskedni az életüket értük áldozó atyai akaratnak. A jó szülők ugyan nem a golgotai szenvedés útját járják, ők az életük erejének megfeszítésével igyekeznek munkálni gyermekeik jobb holnapját. Sokan így égetik el életüket a gyermekeikért végzett túlhajszolt munkával, de az életük ilyen módon való elégetésével egy szülő sem váltja meg a gyermekét. A szülők nem Isten szíve szerint végzett szeretetszolgálata sokszor éppen ellenkező irányba vezeti a gyermekeket, ha minden elérhető földi jóért sok áldozatot hoznak, de az életük példájával nem vezetik őket az örök szeretet és az örök élet Urához. A mindent megkapó gyermekek elfelejtenek imádkozni. Távol maradnak Istentől, és nem is tudják, hogy megváltásra szorulnak. Valamikor a rabszolgákat lehetett megváltani. Ha valamelyik rabszolgának volt

valakije, aki kész volt érte a váltságpénzt megfizetni, az megszabadulhatott a rabszolgaságból. De Jézus a bűn rabszolgaságába jutott embert nem aranyon vagy ezüstön, hanem drága vérén váltotta meg. Amikor egy rabszolgát valaki megváltott, a kifizetett váltságdíj csak a megváltott rabszolgára, tehát egy személyre vonatkozott. De az Úr Jézus megváltó áldozata minden emberre vonatkozik, aki bűnbánó alázattal és hálás szeretettel elfogadja ezt az áldozatot. Mert mi Istennek azért a kegyelemért, hogy Jézus Krisztusban megváltott minket, csak hálát tudunk adni. Legyen azért az életünk Isten iránti hálaadássá. Ámen

Könyörülő Isten, mennyei Édesatyánk, megköszönjük néked, hogy te minket, a bűn rabszolgaságába került gyermekeidet az Úr Jézus értünk hozott áldozatával megváltottál a bűn rabságából. Hálát adunk, hogy Jézus azért jött erre a földre, hogy életét váltságul adja, hogy mi is megváltott gyermekeid lehessünk. A mi életünk sokszor összekuszálódik, és életünk eseményei miatt megrémülünk, mert nem tudjuk, mi miért történik az életünkben. Bocsásd meg Atyánk, ha néha zúgolódás vagy kételkedés van a szívünkben, mert nem értjük meg a te hatalmad és bölcsességed mélységeit, hogy te a jajt is jóvá, és a szenvedést és halált is életté tudod változtatni. Köszönjük Atyánk, hogy te ennek a titoknak a mélységeibe világítsz bele megváltó Urunk szenvedésében és kereszthordozó életútjában is. Köszönjük üdvözítő Istenünk, hogy te Krisztusban minket is úgy vezetsz keresztül a szenvedések szakadékain, és a halál éjszakáján is, hogy szívünkbe írod vigasztalásodat, hogy te megváltott gyermekeidet a halálon át is életre vezeted. Légy velünk és szeretteinkkel gondviselő, őrző kegyelmeddel a ránk következő éjszakában is, hogy áldásoddal ébredhessünk új napra és tudjunk, mint gyermekeid, dicsőségedre élni. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Jézus felemeltetése

Nagyheti, esti

Alapige: János 3, 14-15

És ahogyan Mózes felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne.

Kedves Testvéreim,

Isten Igéjének ez a mondata, amit a felolvasott versben hallottunk, két csodálatos mélységű igeverssel van körülvéve. Mert e vers előtt írja le János apostol azt a történetet, amikor a zsidóknak egy főembere éjszaka ment el Jézushoz, mert beszélni akart vele. Ezt a főembert bizonyára nyugtalan szíve és Isten titkainak mélyebb megismerése utáni vágy vitte éjszaka Jézushoz. Ez a főember a zsidóknak egyik tanítómestere volt, Nikodémus, aki megvallotta Jézusnak: Ő tudja, hogy azokat a nagy dolgokat, amelyeket Jézus véghezvisz, emberi erővel senki nem cselekedheti, csak úgy, ha Isten van vele. Ez után a vallástétel után mondta Jézus Nikodémusnak: „Szükség néktek újonnan születnetek." Mi már ismerjük Jézus e mondatának a mélységeit, és sokszor felidézzük, hogy az az üdvözítő szeretet, amely Jézusban megjelent ezen a földön, mennyire mindent megtett azért, hogy az, ember, még a nagyon roskatag, még az összetört életű nagyon megfáradt és a sír szélén álló idős ember is újjászülethessen. Ez a lehetőség Istennek a kegyelmi ajándéka, mert az ember újjászületése Isten oldaláról az a mozzanat az életünkben, amit mi emberi részről megtérésnek nevezünk.

A most felolvasott igevers után hangzik aztán Istennek a Szentírás egyik leghatalmasabb üzenete: „*Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiád adta, hogy aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen."* Ezzel a két igeverssel van körülvéve Jézusnak az ószövetségi pusztai vándorlást idéző mondata a pusztában felemelt kígyóról. Azon az ószövetségi történeten keresztül gyakran emlékeztette Isten a maga hűtlenkedő, engedetlenkedő népét, hogy milyen élethelyzetből szabadította meg őket, amikor lehullottak az egyiptomi rabság bilincsei és elindulhattak az ígéret földje felé. Isten ott hatalmas csodákat tett, és amikor végül elindulhatott ez a nép és a Vörös tengernél átélte Isten szabadító csodáját, sokféleképpen tapasztalta meg Urának a veszélyek közt is ismétlődő gondviselő jóságát. Hiszen vizet fakasztott a kősziklából, mannával táplálta őket, és amikor valami újabb nehézség adódott a pusztai vándorlás során újra és újra zúgolódtak Isten ellen és Mózes ellen.

Gyakran megtörténik ez a mi életünkben is, mert mi is szüntelenül úton vagyunk. Akár gondolunk rá, akár nem, mi mindnyájan útban vagyunk. Az

ószövetségi nép egy földi ország a földi ígéret földje felé volt útban, mi pedig hivatalosak vagyunk arra, hogy Isten örökkévaló ígéret földje, az ő országa felé menjünk. A zúgolódó ószövetségi nép majdnem teljesen elpusztult a vándorlás ideje alatt. Isten atyai bánattal látta, hogy ez a nép lelkileg vak. Nem tudja felmérni, mit cselekszik vele Isten. Nem érti, Isten üdvözítő szeretetét. A zúgolódó nép egyik büntetése volt, hogy sokat közülük megcsípett a mérges kígyó, és akiket megcsípett azok meghaltak, a nép kétségbeesésében Mózeshez ment, töredelmesen megvallotta zúgolódásának vétkét, és kérte Mózes segítségét. Isten aztán egy nagyon különös parancsot adott Mózesnek. Azt mondta, hogy készítsen egy érckígyót, tűzze azt egy póznára és emelje fel. Ha valakit megcsíp a kígyó és ránéz az érckígyóra, akkor az megmenekül a haláltól. Ma nagyon könnyen azt mondja sok ember erre az eseményre: babonaság, varázslat-hit. Pedig egészen másról van itt szó. Isten próbára akarja tenni népét, hogy igaz-e a bűnbánata. Mert ajkukon elhangzott a zúgolódás miatt bánkódó szó, de Isten látni akarta van-e valami tartalma ennek a szavakkal elmondott bűnbánatnak. Mert az őszinte bűnbánat nemcsak szavakban nyilvánul meg, hanem cselekedetben is. A vámszedő Zákeus, amikor Krisztus bement hozzá és az ő közelében rádöbbent életének sok bűnére és mulasztására, fogadalmat tett, hogy minden bűnét jóvá akarja tenni és az igazságtalanul szedett vámot kész többszörösen visszaadni. A kígyócsípés miatt megrémült nép esetében Isten úgy látta meg, kinek a szívében van őszinte bűnbánat, hogy azok az emberek felnéztek a póznára kitűzött érckígyóra. Nem a felnézés, nem is az érckígyó gyógyította meg az embereket, hanem Isten, aki a felnézésben meglátta a szívben lévő hitet. Isten a gyógyulásban mutatta meg a hitnek a gyümölcsét.

Amikor Jézus a Golgota felé közeledve elmondja az őt körülvevőknek a felemelt kígyónak a régi történetét, akkor ehhez a történethez hozzáteszi: így kell neki, az Emberfiának is felemeltetnie. Ezzel emlékeztetni akarta a népet, hogyha volt menekvés a halál elől a kígyó által megcsípett embereknek, akik felnéztek az érckígyóra, mennyivel inkább van szabadulás azoknak, akik majd felnéznek az értünk felemeltetett megváltó Krisztusra. Mi mindnyájan magunkban hordozzuk a kígyócsípés halálos mérgét. Nem véletlenül van az édenkerti bűneset középpontjában a kígyó. A hitető kígyó mérgének a bűne ott van mindnyájunk életében, és ez a méreg mindenkire nézve halálos, aki nem tud hittel odanézni az értünk keresztre szegezett Jézus Krisztusra. Fogadjuk azért el Isten üdvözítő szeretetét hálás hittel. Ámen

Világot teremtő szent felség, mennyei Édesatyánk, mint szegény bűnbánó gyermekeid csöndesedünk el ennek a munkával töltött napnak az estéjén szentséges színed előtt, és hálát adunk ennek a napnak minden lelki-testi ajándékáért, amellyel megaján-

dékoztál bennünket. Hálát adunk, hogy adtál elégséges erőt a ma ránk várt feladatok végzéséhez is és megköszönjük, hogy adtál szívünkbe vágyakozást, hogy bár testünk megfáradt, akarjuk hallani ezen az estén is, amikor lélekben megváltónkat a Golgota felé kísérjük, szabadító szereteted evangéliumát. Köszönjük, hogy ezen a héten különösképpen emlékeztetsz bennünket arra, hogy az idő drága kincs ajándékát nemcsak arra adod nekünk, hogy munkálkodjunk, hanem arra is, hogy Igédet hallgassuk, megváltó szeretetedet szívünkbe zárjuk és akaratodat cselekedjük. Segíts, hogy köztünk elhangzott Igéd egyszerű szavain keresztül erősödjön a hitünk is, a hálánk is, és a szeretetünk is megváltó Urunk iránt, aki a mi bűnűnk terhét is magával vitte a keresztfára. Segíts, hogy őszinte bűnbánattal, megbocsátó szeretettel és a bűnbocsánat gyermeki örömével készülhessünk kegyelmed asztalához. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Távozzon el tőlem ez a pohár

Nagyheti, esti

Alapige: Máté 26, 36-46

Akkor elment velük Jézus egy helyre, amelyet Gecsemánénak hívtak, és így szólt tanítványaihoz: „Üljetek le itt, amíg elmegyek, és amott imádkozom." Maga mellé vette Pétert és Zebedus két fiát, azután szomorkodni és gyötrődni kezdett. Akkor így szólt hozzájuk: „Szomorú az én lelkem mindhalálig: maradjatok itt, és virrasszatok velem!"Egy kissé továbbment, arcra borult, és így imádkozott: „Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár; mindazáltal ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem amint te." Amikor visszament a tanítványokhoz, alva találta őket, és így szólt Péterhez: „Ennyire nem tudtatok virrasztani velem egy órát sem? Virrasszatok, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek: a lélek ugyan kész, de a test erőtlen." Másodszor is elment, és így imádkozott: „Atyám, ha nem távozhat el tőlem ez a pohár, hanem ki kell innom, legyen meg a te akaratod."Amikor visszament, ismét alva találta őket, mert elnehezült a szemük. Otthagyta őket, újra elment, harmadszor is imádkozott ugyanazokkal a szavakkal. Azután visszatért a tanítványokhoz, és így szólt hozzájuk: „Aludjatok tovább és pihenjetek! Íme, eljött az óra, és az Emberfia bűnösök kezébe adatik. Ébredjetek, menjünk! Íme, közel van az, aki engem elárul."

Kedves Testvéreim,

Amikor az Úr Jézus szenvedésének ez a része történt, amelyről a felolvasott igeversekben hallottunk, az előző napokban már sok minden történt vele, és körülte. A nép vezetői, az ószövetségi gyülekezet főpapjai már régen vártak az alkalomra és lehetőségre, hogy kioltsák életét. Már Jézus is kezdte előkészíteni tanítványait közelgő halálára. Búcsúbeszédében sok szeretettel beszélt tanítványaihoz, sok szép tanítást helyezett a lelkükre, de különösen lelkükre kötötte a szeretet parancsát. Azt mondta: *„Arról ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok."* Már a halála előtti nap estéjén, azon a nagycsütörtök estén is sok minden történt, mielőtt tanítványaival együtt kiment a Gecsemáné kertbe. Ennek a kertnek a szélénél kezdődik az Olajfák hegye. Mielőtt oda mentek, már együtt voltak a nagy vacsorázó helyen, ahol az Úrvacsorát Jézus elrendelte. Már kezdődött a kovásztalan kenyerek ünnepe, amit együtt szoktak megünnepelni, azért a tanítványok ezzel a kérdéssel mentek Jézushoz: „*Hol akarod megenni a húsvéti vacsorát, hol készítsük el?"* Ő ezt válaszolta: „*Menjetek a városba ahhoz a bizonyos emberhez és mondjátok neki: A Mester üzeni: Az én időm közel van, nálad tartom meg a húsvéti vacsorát tanítványaimmal."* Vacsora közben mondta Jézus a tanítványoknak, hogy egy közülük el fogja őt árulni. A tanítványok döbbenten hallgatták ezeket a szavakat, mert lelkük mélyén érezték, hogy a Megváltót elárulni borzalmas gonoszság. De azt is érezték, hogy ők is, a csodálatos Mester tanítványaiként is nagyon gyarló emberek. Nem voltak magukban biztosak, hogy az életmódjukkal, a viselkedésükkel, nem lettek-e elárulóivá Mesterüknek. Azért kérdezték szomorúan egyenként az Urat ki-ki magára nézve, hogy nem ő-e az áruló. Ugye testvérem, mi most már tudjuk, hogy Júdás szörnyű tette után is, azóta is sok ember elárulja Jézust. Ezt az elszomorító igazságot ének-imádságunkban így valljuk meg Urunknak: „*Mind ami kín s ütés ért, Magam hoztam reád…, Uram e szenvedésért, lelkemben ég a vád. Feddő szót érdemelve Itt állok én szegény S kérlek Lelked kegyelme Sugározzék felém."*

A húsvéti bárány vacsorájának a befejezése után, amikor vette Jézus a hálaadás poharát, jelezte a tanítványoknak, hogy akkortól fogva már nem az egyiptomi rabságból való szabadulásra fognak mindenekelőtt emlékezni. Azokban a családokban, ahol az ajtófélre hintett bárányvér volt a jel, hogy ott Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak a leszármazottai, tehát Isten ószövetségi népének a tagjai élnek, azon az éjszakán az ajtófélre hintett vér mentette meg a meghalástól a családok elsőszülötteit. Így lett a kovásztalan kenyerek ünnepi vacsorájának a befejező hálaimája egyben az újszövetségi Úrvacsora szereztetési Igéje. Jézus már készült a főpapi nagy szolgálathoz, ahol testét megtörik, átszögezik és vérét kiontják. Így teljesedett be rajta szó szerint Isten Igéjének

az üzenete, ami akkor hangzott el, amikor Jézus Keresztelő János keresztségében részesült: „Íme*, az Isten báránya, aki elveszi a világ bűneit."* Ezt az első Úrvacsorát Jézus osztotta ki halála előtti éjszakán tanítványainak. Ennek szereztetési Igéjét legrészletesebben írja le Pál apostol az első Korinthusi levélben: „*Mert én az Úrtól vettem, amit néktek át is adtam, hogy az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, vette a kenyeret, és hálát adva megtörte, és ezt mondotta: Vegyétek, egyétek ez az én testem, amely tiérettetek megtöretik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Hasonlóképpen vette a poharat is, miután vacsoráltak, és ezt mondta: E pohár amaz új szövetség, az én vérem által, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre."*

Közben Júdás kiment az éjszakába. Árulása béreként a főpapoktól 30 ezüst pénzt kapott. Az ünnepi vacsora után Jézus és tanítványai is elhagyták a vacsora színhelyét és elindultak az Olajfák hegye felé. Átmenve egy kis patakon megálltak a Gecsemáné nevű helyen. Jézus vágyakozott az Atya előtt való elcsöndesedés után. Tudta, hogy most következik küldetésének a legkínosabb része és végállomása. Halálra fogják ítélni, és ki fogják végezni. Ő nemcsak azért jött a mennyből a földre, hogy beszéljen Isten országának csodálatos dolgairól. Nem is csak azért, hogy betegek gyógyítása, a természeti erők fölötti hatalmának a megmutatása és halottak feltámasztása által Isten újjáteremtendő világának az előjeleit mutassa meg az embereknek. Mert a csodatételek éppen arra utalnak, hogy bűnért való engesztelő áldozat, a kegyelem és bűnbocsánat atyai ajándékaként az újjáteremtett világban már nem lesz. Jézus mindezt az áldozatot vállalta, amikor ezt mondta: „*Itt vagyok ó Isten, hogy cselekedjem a te akaratodat."* De amikor közeledett az óra, a kínok napja, ő is megremegett embertestében. Azonban ezt a szorongást nem akarta csak magában tartani. Beszélni akart erről az Atyával is. Azután is vágyott, hogy ebben a tusakodásban legyenek közel hozzá tanítványai is. Ennyire ember volt Jézus. A szenvedő emberek, például a súlyos, talán már haláltusához közeledő emberek vágynak az után, hogy legyenek mellettük a nehéz órákban, virrasszanak körültük közeli embertársak. Ezért akarta és kérte Jézus is, hogy legyenek közelében, amikor az Atyával a rá váró kínokról beszél közeli testvérek. Imádságában súlyos szavakat tár az Atya elé: *„Atyám, ha lehetséges, távozzon el tőlem ez a keserű pohár, de mindazáltal ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogyan te akarod*." Ez az imádság azt is mutatja, hogy nemcsak megváltói munkájának a kezdetén ment hozzá is egészen közel a kísértő, a gonoszság fejedelme, hanem az út vége felé közeledve, az emberiség bűnéért életét odaáldozó megváltás döntő tettének a véghezvitele előtt is. Megváltói munkája kezdetén, a hosszú böjt után azzal kísértette meg Jézust először, hogy a pusztában szétszórt köveket változtassa kenyérré. Ebben a kísértés két vonatkozásban is célirányos volt. Akkor ment a kísértő, mikor Jézus a hosszú böjt után már nagyon

éhes volt, és így reménysége lehetett, hogy Jézus megteszi azt, amit mondott neki. A másik, a fő cél pedig az volt, hogy Jézus ne az Atya akaratát teljesítse, hanem rá, a sátánra hallgasson. Ne fogjon hozzá az emberiség megváltásának a munkájához. Jézus akkor minden kísértését keményen visszautasította. Most, a megváltás döntő tette előtt, újra megpróbálta Jézust befolyásolni, hogy ne vállalja a kereszt kínját, ne cselekedje az Atya akaratát. Nem csoda, hogy a keresztrefeszítés gyötrelmeire remegve gondolt Jézus, ezt vércseppel verítékező félelemmel el is mondta az Atyának, de félelmében is vállalta az Atya akaratának a teljesítését. Engedelmes volt mindhalálig.

A virrasztással megbízott tanítványok rosszul vizsgáztak. Lehúzta őket a test fáradsága. Jézus szelíd dorgálásában ott volt a megértő megbocsátás is, meg a mindnyájunk mindennapi életére vonatkozó figyelmeztetés is: *„Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek, mert a lélek kész, de a test erőtlen.”* – Mindnyájunk életében vannak nehéz időszakok, amikor mi is alig, vagy csak remegve tudjuk az Urunktól tanult imádságnak a szavait elmondani. *„Legyen meg a te akaratod.”* Vannak élethelyzetek, amelyekben különösen őszinte szívvel, meghatott lélekkel tudunk imádkozni: Atyánk, távoztasd el tőlem a veszélyt, amely most leselkedik körültem! Ne jöjjön be még családunkba a halál, ne ragadjon el senkit, aki nekem kedves, aki életem tartóoszlopa, gyámolítója.

Legyen mindnyájunknak vigasztalása az, hogy nekünk már Megváltónk van, hogy mi már a sátáni erők visszahúzó és hitünket elvenni akaró igyekezete között is élhetjük az Isten megváltott gyermekeinek az életét. Mi már szívünkben hordhatjuk Jézusunknak azt a minden könnyet letörölni akaró vigasztalását, hogy aki benne hisz, az él akkor is, amikor utolsót dobbant már a szíve, és a földi élet befejeződik. Mert Megváltónk azért vette magára bűneink büntetését a Golgotán, azért halt meg és támadott fel, hogy véle és általa mi is éljünk. Ámen

Megilletődött szívvel állunk meg előtted jó Atyánk, amikor lélekben a Golgota felé vezető úton kísérjük Megváltónkat. Megköszönjük neked, hogy ezen a héten sok keresztyén templomban hangzik a nagyheti evangélium, hogy te nagyon szeretsz bennünket, bűnössé lett, de bűneinket őszinte bűnbánattal megbánó gyermekeidet. Hálát adunk, hogy a te könyörülő kegyelmed küldte le a mennyből a földre, ebbe a vesztébe rohanó világba a Megváltót, hogy megnyissa szemeinket a saját elesettségünk meglátására, és megnyissa szívünket a kegyelem evangéliumának az elfogadására. Tégy bennünket Igéd után vágyakozó, és azt szívünkbe záró, és akaratodat engedelmes szívvel cselekvő gyermekeiddé.

Légy irgalmas hozzánk, amikor ember voltunk keresztjei, és bűneink terhe alatt roskadozunk, hogy tudjuk hitünkkel megragadni azt a kegyelmet, amit az értünk szenvedő Krisztusban készítettél nekünk. Atyánk, te ismered mindnyájunknak az életét, a hitét, vagy hitetlenségét, a reménységét vagy reménytelenségét, az örömét vagy bánatát. Kérünk, adjad mindnyájunknak azt, ami hiányzik a szívünkből, ami nélkül ítéleted felé rohanna az életünk. Kérünk, áldd meg kegyelmed asztalához való készülődésünket. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

1987.

Íme a te fiad

Nagyheti,esti

Alapige: János 19, 23-27

A katonák pedig, amikor megfeszítették Jézust, fogták felsőruháit, elosztották négy részre, mindegyik katonának egy részt. Fogták köntösét is, amely varratlan volt, felülről végig egybeszőve. Ekkor ezt mondták egymásnak: „Ne hasítsuk el, hanem vessünk rá sorsot, hogy kié legyen!" Így teljesedett be az Írás: „Elosztották ruháimat maguk között, és köntösömre sorsot vetettek." Ezt tették a katonák. Jézus keresztjénél ott állt anyja és anyjának nővére, Mária, Klópás felesége, valamint a magdalai Mária. Amikor Jézus meglátta ott állni anyját, és azt a tanítványt, akit szeretett, így szólt anyjához: „Asszony, íme, a te fiad!" Azután így szólt a tanítványhoz: „Íme, a te anyád!" És ettől az órától fogva otthonába fogadta őt az a tanítvány.

Kedves Testvéreim,

Ebben a nagyheti esti templomi csöndben most a keresztrefeszített, és a kínok között is többször megszólaló Jézus szavai hangzottak el az Igében. A kereszt alatt a kivégzést végrehajtó katonák osztoztak Jézus ruháin. Az evangéliumok bizonyságtételéből tudjuk, hogy a kereszt körül különböző emberek és csoportok álltak. A felolvasott versekben János apostol valószínűleg négy asszonyról és egy tanítványról beszél, akit Jézus szeretett. Ez a tanítvány éppen az evangélium írója volt, de önmagát nem nevezi meg név szerint. A keresthalál szenvedéseit átélő Jézus fájdalmai között is gondoskodó jóságáról és szeretetéről tesz bizonyságot. Az asszonyok közül az egyik az Úr Jézus édes-

anyja volt. Az igeversben először említett Mária a Kleofás felesége lehetett, mert nehezen képzelhető el, hogy egy családban mindkét említett nőtestvért Máriának nevezték. A szenvedő Jézus először az édesanyját szólította meg, és János apostol felé tekintve mondta: *„Asszony, íme, a te fiad.”* Azzal, amit mondott az édesanyjának, és azzal, amit az édesanyja megszólítása után mondott a szeretetett tanítványnak azt fejezte ki, hogy ő elmegy, de itt marad János, édesanyját rábízza. Jánost éppen azért szólította meg, hogy az édesanyjára vigyázás feladatát rábízza. Jézus és János egymás iránti szeretete kölcsönös volt. A Szentírásban nincs semmi jele annak, hogy amikor Pilátus jobb meggyőződése ellenére kimondta Jézus fölött a halálos ítéletet, és megindultak a vesztőhely, a Golgota felé, Jánoson kívül volt-e még valaki a tanítványok közül, akik követték őt a Golgota felé vezető úton is. Péter nagycsütörtök este még ott volt a főpap palotájának az udvarán, de amikor a hűvösödő estén az ottlévők tüzet raktak és az ott melegedők közt valaki megkérdezte Pétertől, nem tartozik-e ő is ahhoz a Jézushoz, akit a palotában most vallatnak, Péter a hajnal hasadtáig háromszor is megtagadta Mesterét.

A haláltusát vívó Jézus édesanyja és János iránti nagy szeretetéről tesz bizonyságot, amikor édesanyját Jánosra bízza. János, aki a Golgotáig követte Mesterét, tudta, hogy ő Jézusért semmit sem tehet. Ő nem szabadíthatja meg őt a kereszt kínjaitól. Azt is tudta, hogy Jézus, aki e keserű pohár kiürítése előtt maga is megrendült, önként vállalta az Atya megváltó tervének az elvégzését. Ezért nem várt, és nem fogadott el semmi emberi segítséget. Emberileg nagyon jólesett volna neki nagycsütörtök este a tanítványok vigyázó, együttérző virrasztó szeretete a Gecsemáné kertben. Ezt sem kapta meg. Emiatti szelíd szavaiban, amikor azt mondta: *„Vigyázzatok és imádkozzatok, mert a lélek kész, de a test erőtlen,” nem annyira dorgálás, hanem inkább tanítványi életútjukra vonatkozó figyelmeztetés volt.*

Jézus azzal a tettével, hogy édesanyját Jánosra bízza, azt is kifejezi, hogy ő nagyon komolyan veszi az Atya törvényét: *„Tiszteld atyádat és anyádat.”* Jézus gyermekkori életéről az evangéliumokban alig esik szó. Az a történet van róla leírva, hogy amikor 12 éves lett, szülei őt is magukkal vitték Jeruzsálembe, a templomba. Az is le van róla írva, hogy amikor az ünnep véget ért, és a zarándokok haza indultak, a szülők csak útközben vették észre, hogy Jézus nincs ott a rokonok között sem a hazainduló seregben. Visszamentek keresni a gyermek Jézust, és a templomban találták őt meg, ahol csodálatos szavaival ámulatba ejtette a nép vezetőit. A szelíd szülői dorgálásra a gyermek Jézus ezt mondta: *„Nem tudjátok, hogy nekem az én Atyám dolgaival kell foglalkoznom?”* Ez után az eset után, mint engedelmes gyermek hazament szüleivel, és gyermekkora későbbi idejéről csak ennyi van a Szentírásban: *„Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testének állapotában, és az Isten és emberek előtt*

való kedvességben." A meg- feszített Jézus szavaiból most halljuk, hogy Jézus még a halálos szenvedés óráiban is az Atya akaratát akarta teljesíteni, be akarta tölteni a törvényt: *„Tiszteld atyádat és anyádat."*

A Szentírásban a 12 éves Jézussal együtt tett jeruzsálemi útjával kapcsolatban hallunk utoljára Józsefről, Jézus nevelő atyjáról. Később már nem történik említés róla az evangéliumokban. Minden jel arra mutat, és a Szentírás kutatói is azt tartják valószínűnek, hogy József fiatalon, élete delén, vagy kora őszén meghalt. Tehát akkor, amikor Jézust keresztre feszítették, Mária már özvegy volt. Ha József még élt volna, neki kellett volna Mária elsődleges gyámolítójává lenni. Ezért szólt Jézus abban a nehéz órában Jánosnak, bizonyára az ott álló Jánosra tekintve; *„íme, a te anyád."* Ez azt jelentette: Gondoskodj róla, mintha a te édesanyád lenne. Szenvedő Megváltónk ezzel arra is áldott példát hagyott, hogy az életünk hullámverései közben a felnőtt gyermekeket, a fiatalokat semmi nem menti fel az alól, hogy gondoskodó szeretettel viszonyuljanak a szüleikhez, törődjenek velük. Mindnyájan ismerjük életünknek azt a buktatóját, hogy nagyon sok felnőtt gyermek családjában már nincs, vagy nem szívesen van helye a megfáradt, gyengülő szülőknek, vagy nagyszülőknek. Sok szülő fejezi be az életét magára hagyottan. Nagyon sokan keseregnek, amikor magukra maradnak vagy az idős emberek otthonába kerülnek, és vágyakoznak találkozni gyermekeikkel, várják, hogy azok rájuk nyissák az ajtót, meglátogassák őket. Sokan hiába várnak, mert vannak olyan lakói is ezeknek az otthonoknak, akiket alig valamikor, vagy sohasem látogatnak meg a gyermekei.

Az ószövetségi gyülekezetben nagyon szép példát mutatott a megfáradt szülőkről való gondoskodásra a maga korában a zsoltáros Dávid király is. Az ő életében is voltak nehéz időszakok, amikor üldözték és az élete is veszélyben volt. A trónját féltő Saul és serege elől kellett menekülnie, aki még király volt és az életére tört. Még a papi családot is elpusztította, amikor megtudta, hogy az a menekülő Dávidnak segítséget nyújtott. Dávid ebben a nagyon nehéz, emberileg reménytelen helyzetben elment egy főemberhez, és megkérte, megbízta őt, gondoskodjon szüleiről. Jézus, akiről még az útszéli koldus is tudta, hogy ő mint eljövendő Megváltó Dávidnak fia, élete gyötrelmes órájában is követte Dávid példáját.

Mária, Jézus édesanyja Istennek választott eszköze volt. Bizonyára mindnyájan ismerjük a Szentírásból azt a történetet, hogy amikor Mária Isten angyala által megtudta, hogy őt, az egyszerű nőt Isten magasztos küldetésre választotta, elment meglátogatni rokonát, Erzsébetet. Ennél a látogatásnál fogadta őt a Szentlélek által megvilágosított Erzsébet ezekkel a savakkal: *„Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse."* De a Lukács evangéliumának a következő fejezetében van leírva az ugyancsak Szentlélekkel megajándékozott agg Simeonnak a találkozása a templomban a

gyermek Jézussal és szüleivel. Simeon, aki várta a Megváltót, boldogan ölelte magához a gyermek Jézust, örült, hogy találkozott a Megváltóval, megáldotta a gyermeket és szüleit, és Máriának többek között ezt mondta; *„A te lelkedet is általhatja az éles tőr, hogy sok szív gondolatai nyilvánvalókká legyenek.”* Most, amikor Mária a kereszten látta szenvedni szeretett Fiát, bizonyára mélységesen átérezte ennek a tőrnek a szúrását. De szeretett Fiának sok szava is a lelkében zsongott. Édesanyja talán a tanítványoknál is jobban megértette, és emlékezetében tartotta Jézus sok szavát. Azt is, hogy őt a gonoszok kezébe adják, megölik, de fel fog támadni. Beszélt felemeltetéséről, és ezzel éppen a keresztre való felemelésére is és az Atyához való felemelkedésére is utalt. Erre utalva Jézus akkor azt is hozzátette, hogy ha a felemeltetik, sok embert magához vonz.

Nagypénteki gyászunkban legyen vigasztalássá számunkra Megváltónknak ez a mondata is, mert ebben megváltó halálának drága gyümölcsét, az üdvösséget tárja elénk. Ámen

Édesatyánk, hálát adunk néked, hogy a te örök Igéd a mi múló életünknek ezen az estéjén is hangzott közöttünk. Köszönjük, hogy miközben peregnek perceink, napjaink, te Igédben lehajolsz hozzánk, és életünk el-elbizonytalanodó homályába és hidegébe belevillantod a te szereteted simogató melegét, és homályt oszlató fényét. Köszönjük megváltó Krisztusunk, hogy kereszten szenvedésed óráiban is, a fájdalmak gyötrelmei közt is idehajolsz hozzánk, hogy szívünkbe vésd: te azért vállaltad a kínos kereszthalált, hogy nékünk botladozó, ítélet felé rohanó méltatlan gyermekeidnek kegyelmet, életet készíts. Atyánk, te látod, mennyi lelki hidegség, mennyi közöny, mennyi szeretetlenség és gyűlölködés van az életünkben. Te látod a szakadékokat, amelyek öröm és boldogság helyett családjainkban gyakran gyötrelmessé, könnyessé teszik az életünket. Sok családban megfogyatkozik a gyermekek szívében a szeretet és a kicsinyek engedetlenségükkel, a felnőttek pedig megfáradt szüleikre ritkán gondolással, vagy róluk megfeledkezéssel szomorítják el azoknak életét, akik őket sokszor nehéz idők küzdelmei között is szeretettel nevelték. Kérünk Atyánk, vezess mindnyájunkat Szentlelkeddel, hogy Krisztusunk nyomdokain járjunk, és megújuló életünkkel dicsőítsük szent nevedet. Értünk szenvedő Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Én Istenem én Istenem

Nagypéntek

Főének: 337. dics. Igeolvasás: Lukács 22, 55-71

Mikor az udvar közepén tüzet raktak, és körülülték, Péter is leült közéjük. Amint ott ült a tűz világánál, meglátta őt egy szolgáló, szemügyre vette, és így szólt: „Ez is vele volt.” Ő azonban letagadta, ezt mondva: „Asszony, nem ismerem őt!” Röviddel ezután más látta meg, és rászólt: „Te is közülük való vagy!” De Péter így válaszolt: „Ember, nem vagyok!” Körülbelül egy óra múlva másvalaki is bizonygatta: „De bizony, ez is vele volt, hiszen ő is Galileából való.” Péter azonban ismét tagadta: „Ember, nem tudom, mit beszélsz.” Még beszélt, amikor hirtelen megszólalt a kakas. Ekkor megfordult az Úr, és rátekintett Péterre. Péter pedig visszaemlékezett az Úr szavára, amikor azt mondta neki: „Ma, mielőtt megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem.” Aztán kiment, és keserves sírásra fakadt. Azok a férfiak, akik őrizték Jézust, gúnyolták, és verték őt, majd eltakarták a szemét, és ezt kérdezték: „Prófétáld meg, ki ütött meg téged!” És sok más szidalmat is szórtak reá. Amint megvirradt, összegyűlt a nép véneinek tanácsa, a főpapok, és az írástudók, és bekísértették őt a nagytanácsba, s ott felszólították: „Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk.” Ő pedig így válaszolt: „Ha megmondom nektek, nem hiszitek, ha pedig én kérdezlek titeket, nem feleltek. De mostantól fogva ott ül majd az Emberfia Isten hatalma jobbján.” Erre mind azt kérdezték: „Akkor hát te vagy az Isten Fia?” „ Ti mondjátok, hogy én vagyok” – felelte nekik. Azok pedig így szóltak: „Mi szükségünk van még tanúvallomásra? Hiszen magunk hallottuk a saját szájából.”

Megilletődött szívvel és bűnbánattal állunk meg előtted jó Atyánk, megváltó Krisztusunk szenvedésének és kereszthalálának ezen a napján. Megilletődött szívvel hallgatjuk Igédet, hogyan fizette le a testet öltött szeretet, Jézus Krisztus, a golgotai kereszten bűneink váltságdíját. Szomorúan kísérjük őt lélekben a szenvedések útján, és belenyilallik szívünkbe a fájdalom, hogy ő a mi bűneinkért szenved a keresztfán. Atyánk, aki ismered életünket, még érzéseink, gondolataink is nyilván vannak előtted, és tudod, hányszor és hányféleképpen vétkezünk mi atyai akaratod ellen, ezzel is növelve Megváltónk szenvedését. Segíts Atyánk, hogy megváltásunknak és kegyelmednek ezen a nagy napján tudjunk bűnbánó alázattal és bűneink megbocsátásának a bizonyosságával elcsöndesedni előtted. Magunkba szállva fáj nekünk, hogy bűneink választanak el minket tetőled is és egymástól is. Értünk szenvedő Megváltónk érdeméért kérünk, könyörülj rajtunk. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 337. dics. 15. vers Alapige: Márk 15, 33-39

Amikor tizenkét óra lett, sötétség támadt az egész földön három óráig. És kilenc órakor fennszóval káltott Jézus: Elói, Elói! Lamma Sabaktáni? Ami megmagyarázva annyi, mint Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?" Néhányan az ott állók közül, akik meghallották, így szóltak: „Nézd, Illést hívja." Valaki elfutott, megtöltött egy szivacsot ecettel, nádszálra tűzte, inni adott neki, és így szólt: „Lássuk csak, eljön-e Illés, hogy levegye?"Jézus azonban hangosan felkiáltva kilehelte lelkét. Ekkor a templom kárpitja felülről az aljáig kettéhasadt. Amikor a százados, aki vele szemben állt, látta, hogy így lehelte ki lelkét, ezt mondta: „Bizony, ez az ember Isten Fia volt!"

Kedves Testvéreim,

A kereszten szenvedő Úr Jézus Krisztusnak a kín adta az ajkára ezeket a szavakat: „*Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?"* Ő egész földi életén át igyekezett az Atya akaratát cselekedni. Ő, aki az Atya akaratából jött a mennyből a földre, vállalta az emberi létet, a hontalanságot, mind- azt, ami vele járója annak a bölcső és koporsó közötti időszaknak, amit mi életnek nevezünk: Erre a földi életre nézve megáll az, amit a kilencvenedik zsoltárban Isten mond, hogy annak nagyobb része nyomorúság és fáradság. Jézus vállalta ezt a földi életet, vállalta a küzdelmet, a szenvedéssel járó megváltó szeretetet. Még ott a Gecsemáné kertben is, ahol vércseppel verejtékezve imádkozott, és megrendült, amikor a rá váró kínra gondolt, belenyugodott az Atya akaratába, és vállalta annak teljesítését. Most, amikor már testét odaszegezték a keresztre és szenvedése egyre gyötrelmesebb, ajkára veszi az évszázadokkal az előtt élt zsoltáríró jövendölésének a szavait, a Messiás szenvedéséről. Így a legnagyobb kínok között is kinyilvánította, hogy ő az a Megváltó, akit Isten a vesztébe rohanó emberiség megváltására küldött.

A keresztre szegezett Jézus hangosan kiáltott. Mi megértjük-e Megváltónk szenvedésének a titkát? Megértjük-e, hogy miért kellett az Atya szeretett Fiának, az engedelmes mennyei követnek ilyen mélységesen megalázva szenvedni? Hiszen ő azért jött, hogy lehozza a mennyet a földre. Amióta ő itt élt, szenvedett, meghalt és feltámadott, azóta ezen a sok könnyel és vérrel áztatott földön valóban itt van, mint mustármagnyi kezdet Istennek az országa. Hiszen személyében Isten országának királya lépett az emberiség történelmének a színterére. A pogány Pilátus nem értette, pogány szívvel és fejjel nem is érthette, mit jelent az, hogy Jézus király, de országa nem ebből a világból való. Ő a maga módján ez előtt a király előtt tisztelgett, amikor a főpapok és írástudók tiltakozása ellenére sem változtatott a kereszten a Jézus feje fölé helyezett feliraton:

NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA. Ezen a földön sok szörnyű dolog történik, a konkolyhintő ős ellenség erősen dolgozik, de Isten országa ebből a mustármagnyi kezdetből növekedésnek indult mindazoknak az embereknek az életében, akik már ebben az ó világban Krisztushoz tartoznak. Amikor Jézus szenvedésének a titkait kutatjuk, nagyon mélyen át kell éreznünk, hogy Megváltónk egész életében, még a szenvedésében is minden úgy történik, amint azt Isten évszázadokkal azelőtt kijelentette, ahogyan leíratta a prófétákkal, a zsoltáríróval. Isten nem hagyta abba megváltó tervét azzal a bűneset után tett ígérettel, hogy az asszonynak a magva megtöri a kígyónak a fejét. Az életre teremtett ember elindult a halál sötétségébe. Jézus azért jött utánunk a halál sötét mélységébe, mert magára vette a mi bűnös voltunk büntetését. Ő az engesztelő áldozat a mi bűneinkért. *„Megsebesíttetett a mi bűneinkért, meghalt a mi álnokságunkért."* Ezért kellett elszenvednie a magára maradottság, az Istentől elhagyottság gyötrelmeit. A hívő embernek az élet sok küzdelmében nagy vigasztalás és erőforrás, ha tudjuk, hogyha itt sokszor embertársainktól is lelki vagy testi sebeket is kapunk, Isten velünk marad. Az embertársak is magunkra hagynak, mert az egyik a maga önzésének, törtetésének az útjára kanyarodva szakad el tőlünk. A másiknak lejártak az Isten által kiszabott esztendők, *„útra kel és nem tér vissza."* Nagy ajándékai Istennek a megértő és jó akaratú embertársak is. Nagy vigasztalás, ha életünk nehéz fordulóiban van kinek megfogni a kezét, vagy van ki megfogni a kezünket. De itt a földi életben senki sem marad sokáig, itt nincs hosszú ideig tartó közösségünk egymással. Ezért nem is tudjuk ezt egymásnak ígérni sem. Még az Isten drága ajándékaként elfogadható házastársi közösség is véges, mert egyik házastárs ideje talán előbb, a másiké később, de egyszer lejár. Ez az állapot érződik a hitvesi eskü szövegében is: „és őt sem egészségében, sem betegségében, sem boldog sem boldogtalan állapotában, holtomig vagy holtáig hűtlenül el nem hagyom." Mindnyájan tudjuk, hogy a földi életben nem maradhatunk senkivel sem örökké együtt. Örök vigasztalás azonban, hogy ha az embertársak mind elszakadnak is tőlünk, vagy mi szakadunk el tőlük egyszer, Isten az Igében elmondja, hogy ő soha sem hagyja el övéit. Ezért volt az Úr Jézusnak nagyon fájdalmas, hogy ő, aki úgy szerette és kereste az Atyával való közösséget, úgy érezte, hogy amikor bűneink büntetését magára vette, Isten is elhagyta. De Urunk éppen azért vette magára bűneink büntetésének a szenvedését, hogy nekünk azt már soha ne kelljen magunkra venni. *„Mert nincsen már semmi kárhoztatása azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak".* A templomban a szentek szentjébe vezető kárpitnak a megnyitása azt jelenti, hogy a mennyei szentélybe, az Atyához szabad az út.

A Jézus haláltusája idején bekövetkező sötétség is bizonyságot tesz arról, amit ő életében is mondott, hogy ő a világ világossága. A szentírás első sorai arról tesznek bizonyságot, hogy a világot Isten teremtette. Van tehát Ura a

világnak, és Urunk halála és feltámadása óta tudhatja a hívő ember, hogy Jézus a mi üdvözítő Urunk. Amíg Isten teremtő szava nem hangzott el, addig „a föld kietlen és puszta volt és sötétség volt a mélység felett." Isten első szava így hangzott: „Legyen világosság." A világosság az életet jelenti. Amikor földi életében Jézus az Istentől elfordult ember sorsáról beszél, akkor azt mondja, hogy: „kivettetik a külső sötétségre, ahol lesz sírás és fogcsikorgatás." A sötétség a bűnnek, az ítéletnek mélységét jelenti. Amikor Jézus született, az éjszakában is fény ragyogott, mert belépett a világba a világ világossága. Amikor Jézus a kereszten haldoklott, délben is éjszakai sötétség borult a világra, mert kilépett a világból a világ világossága. Az Igében halljuk, hogy a Megváltó ajkán elhangzott „miért" ok volt arra, hogy gúnyolják őt. Arra az örök emberi kérdésre, hogy miért van szenvedés, és miért kellett a világ Megváltójának kínok között meghalnia, mély értelmű feleletet ad Isten a János evangéliumában: „*Az pedig az ítélet, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert cselekedeteik gonoszak voltak. Mert aki rosszat cselekszik, az gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, hogy le ne lepleződjenek cselekedetei*." Az ember, aki a szenvedő Jézusnak egy szivacsot megtöltött vizes ecettel, és az nádszálon felnyújtva inni adott neki, talán könyörületre indult iránta, de ezt úgy tette, mintha ő is a gúnyolódókhoz tartozna. Azért mondta mikor a szivacsot felnyújtotta: *„Hagyjátok el, lássuk, hogy eljön-e Illyés, hogy levegye őt*." Mert a gúnyolódók tanácsában ülőknek nehéz nem gúnyolódni. De azért a szenvedő Megváltó körül ott a golgotai kínszenvedésben nemcsak gúnyolódók voltak. A tanítványok közül a Golgotáig, mint a nagyhét eddigi Ige körüli együttlétei során hallottuk, és ahogyan Jézus halál előtti utolsó napjainak a történetéből tudjuk, alig ment el valaki. De azért Jánossal együtt ott volt a kereszt alatt édesanyja és hűséges asszonytársai. Sőt, még a Jézussal együtt megfeszített gonosztevők egyike is eljutott odáig, hogy élete végén, halálos tusakodása közben megismerte Jézusban a világ Megváltóját. Ha nem ez történt volna, nem tudta volna mondani: „*Uram, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz a te országodban."* De mielőtt ezt mondta, előbb bevallotta, hogy ő megfeszített gonosztevő társával együtt elrontotta az életét, rossz útra tértek, és gonosz életük gonosz tettei juttatták őket a halálos ítéletre. Jézusnak a kereszten elhangzott szavai nyomán azt is látta, hogy őt ok nélkül ítélték halálra. Észrevette, hogy Jézusban megjelent a tisztaság és a szentség a szennyes hullámokban hömpölygő áradatban. Látta, hogy Jézusban megjelent az őszinte szeretet a sötét bűntényekkel terhelt világban. Ennek a gonosztevőnek a szenvedés nem homályosította el a szemét, és nem tompította, nem kábította el az értelmét, hanem az nyitotta meg szívét és szemét Isten Jézusban földre hajló szeretetének a felfedezésére, és a megbocsátani is tudó jóság észrevételére.

A gyűlöletnek és a gyűlöletből fakadt gonoszságnak abban az éjszakájában, amikor a Golgotán fényes nappal éjjeli sötétség borul a természet világára is, Isten másnak is megnyitotta a szemét annak a meglátására, hogy ő Jézus Krisztusban minden emberi értelmet meghaladó tervet hajt végre. Más is észrevette, hogy az a középső kereszten megfeszített ember több mint ember. Több, mert a keresztfán szenvedett kínok között is összeköttetésben van az élet és a világ Urával, Istennel. Tudta, hogy a rá halálos ítéletet kérő tömeg hamis beszédekkel félre van vezetve, ezért valóban nem tudja, mit cselekszik. Ha pedig valaki gonosz dolgot követ el, és nem tudja, hogy az, amit cselekszik gonosz, sőt azt hiszi, hogy Istennek kedves dolgot cselekszik, az nem tehet arról, amit cselekszik. Az ilyen emberek tettéért azok felelősek, akik félrevezették őket. Jézus vállalta Isten megváltó tervének a végrehajtását. Amikor közeledett a keserű pohár kiürítésének az órája, ő is félt, ő is remegett, de tudta mondani: *„Mindazáltal ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogy te akarod Atyám.”* A Krisztus dráma figyelmes követésénél azonban azt a megdöbbentő felfedezést tesszük, hogy azok sem tudták mit cselekszenek, akik a népet félrevezették. Ha tudták volna, nem mondták volna olyan magabiztosan, a „feszísd meg”-et, amikor Pilátus látva, hogy Jézus ártatlan, kezét megmosva ezt mondta: *„én ártatlan vagyok ennek az embernek a vérétől.”* Akkor a vezetők és félrevezetettek együtt kiáltották: *„A ő vére mi rajtunk és a mi magzatainkon.”* Ezért igen nagy a lelki vezetők felelőssége. Ha vak vezeti a világtalant, mindketten a verembe esnek. Pedig a nép vezetői tudakozták az írásokat, és még akkor sem vették észre, hogy Jézus az Isten által megígért Messiás, amikor Isten országa jeleit cselekedte köztük. A főpapok és írástudók ezt nem látták meg. De egy pogány katonatiszt meglátta és bizonyságot is tett erről: *„Bizony, ez az ember Isten Fia volt*.” Itt is, ebben a vonatkozásban is valóra váltak Jézus szavai: „*Ha a tanítványok elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani.”*

Mondjuk együtt az ének-imádságot: „*Ha trónusodnál, Jézusom, Vezérem,*
Fejem ragyogva fürdik majd a fényben:
Énekelek, hol szentül zeng az ének.
Dicsérve téged.” Ámen 340. dics. 8. vers

Atyánk, elcsöndesedünk felséges színed előtt. Lélekben halljuk a zajt, amely a Golgotán körülveszi a keresztet, és Igéden keresztül belecsendül itt is, ennek a nagypénteki órának a csöndjébe is. Halljuk halni készülő Megváltónk kiáltását: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet!” Köszönjük Atyánk, hogy te Igéden keresztül elmondod nekünk, hogy te a bűnt, a mi bűnünket akarod eltörölni szeretett Fiad önfeláldozásával. Hálát adunk neked, hogy az ellenünk szóló írások oda vannak szegezve üdvözítő Urunk kereszt-

jére. Hálát adunk neked, hogy benne megfogod sokszor remegő kezünket, hogy azt soha ne engedd el. Légy irgalmas hozzánk, hogy tudjuk kitárni előtted szívünket, hogy amikor a sátán minket is olyan sokféleképpen körülvesz és el akar tőled szakítani, ne engedd, hogy mi eltékozoljuk üdvözítő kegyelmed ajándékát, Megváltónk golgotai áldozatát. Hálát adunk Atyánk, hogy te azért fogadtad el Megváltó Urunk értünk hozott áldozatát, mert nem akarod, hogy elvesszünk, hanem azt akarod, hogy hozzád térjünk és éljünk. Kérünk, áldd meg készülődésünket kegyelmed asztalához és tégy minket, bűneinket őszintén megbánó, és ellenünk vétő embertársainknak testvéri szívvel megbocsátó gyermekeiddé. Értünk szenvedő és meghaló Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 345. dics. 1986.

A sírok megnyíltak

Nagyszombati

Alapige: Máté 27, 52-53; János 19, 38-42

A sírok megnyíltak, és sok elhunyt szentnek feltámadt a teste. Ezek kijöttek a sírokból, és Jézus feltámadása után bementek a szent városba, és sokaknak megjelentek. Ezután az arimátiai József, aki Jézus tanítványa volt – de csak titokban, mert félt a zsidóktól -, megkérte Pilátust, hogy levehesse Jézus testét. Pilátus megengedte neki. Elment tehát, és levette Jézus testét. Eljött Nikodémus is, aki először éjszaka ment hozzá, és mirhából és aloéból készült kenetet hozott, mintegy száz fontnyit. Fogták tehát Jézus testét, és leplekbe takarták az illatszerekkel együtt, ahogyan a zsidóknál szokás temetni. Azon a helyen, ahol Jézust megfeszítették, volt egy kert, és a kertben egy új sír, amelybe még senkit sem helyeztek. Mivel közel volt a sír, a zsidók ünnepi előkészülete miatt ott helyezték el Jézust.

Kedves Testvéreim,

Ez a meglepő, és minden emberi értelmet felülhaladó esemény még hozzátartozik az Úr Jézus szenvedésének és halálának a történetéhez. Amikor Jézus utolsó szavai is elhangzottak a kereszten, lehajtotta fejét és meghalt. Jézus befejezte küldetését, elvégezte a sok szenvedéssel járó feladatot, amit az Atya rábízott,

megváltó halálával lefizette bűneink váltságdíját, de még nem lett teljes csönd a Golgotán. Krisztus, aki méltán mondta magáról, hogy ő az út, az igazság és az élet, meghalt. Úttá lett, hogy összekösse a mennyet a földdel, Isten világát a mi emberi világunkkal. Rólunk, emberekről elmondta a régi szomorú igazságot, hogy önmagunkban mindnyájan elesett, a halál útjára lépett, kegyelemre szoruló emberek vagyunk. De azt is elmondta, hogy személyében megjelent ezen a halál útjára lépett világban az élet, mert ő a feltámadás és az élet, aki hisz benne, ha meghal is él. Amikor Jézus meghalt, ő már nem hirdette Isten országának csodálatos dolgait, de amikor az ő ajkai elnémultak, megszólalt Isten, az egyébként néma természeten keresztül. Mert Jézus halálakor megrepedeztek a sziklák, megnyíltak a sziklasírok is. Jeruzsálemben és annak az országnak sok más helyén sok a sziklasír. A Szentírásból tudjuk, hogy Jézus testét is halála után nem sokkal, kegyeletes tisztelettel készítették elő a temetésre. Ekkor vált ismertté, hogy a nagytanács tagjai és az írástudók közt is voltak, akik hittek Jézusban. Míg Jézus élt, nem merték ezt megvallani, de amikor Jézus meghalt, egy Arimáthiai József nevű tanácstag elment Pilátushoz, engedélyt kért és kapott Jézus eltemetésére. A kivégzetteket egyébként nem lehetett rendes, tiszteletteljes temetésben részesíteni. A János evangéliumából tudjuk, a tiszteletteljes temetésnek résztvevője volt Nikodémus is, aki egyszer éjjel ment Jézushoz, és akinek Jézus az éjjeli beszélgetés során a szívére helyezte, hogy neki (és társainak) szüksége van újjászületésre, mert e nélkül nem láthatja meg Isten országát. Így teljesedett be Ézsaiás prófétának nemcsak az a Jézusra vonatkozó jövendölése is, hogy: *„népe vétke miatt éri a büntetés és a bűnösök közt adnak sírt neki,* hanem az is, hogy: *„a gazdagok közé jutott halála után, bár nem követett el gonoszságot, és nem beszélt álnokul.”*

Így került Jézus egy gondosan elkészített sziklasírba, valószínűleg nem sokkal a földindulás és a sziklák megrepedezése után. A Jézus halála utáni megnyílása néhány sírnak isteni jeladás arra nézve, hogy Jézus életműve hatással van és lesz nemcsak az emberiségre, hanem az egész természeti világra. Az Istentől való elfordulás, az engedetlenség következménye az emberekre nézve a meghalás, a természetre nézve pedig az enyészet. A bűn miatt nyög és sóhajt az egész teremtett mindenség, a bűn és halál legyőzése által szabadul ki a rothadandóság rabságából az Isten kegyelmét elfogadó emberrel együtt az újjászületett emberiség új világa is. Ma még hitünknek a tárgya az, ami a visszatérő Krisztussal együtt megvalósuló Isten országának teljességében fejeződik be, amikor a feltámadásban újjáteremtett ember ezt fogja mondani: *„A régiek elmúltak, és újjá lett minden.”*

János az általa írt evangéliumban arról is minket, hogy *„sok elhunyt szent feltámadt, kijöttek a sírból, és a **Jézus feltámadása után** bementek a szent városba és sokaknak megjelentek.”* Milyen csodálatos percek voltak azok, amikor sok koporsóban nyugvó szent feltámadt! A szent szó nem jelent valami

különleges emberi minőséget, vagy tökéletességet. Mi ebben az ó-világban nem tudunk tökéletessé válni. A „szent" szó azt jelenti, hogy Istennek szolgáló, Isten akaratát teljesíteni igyekvő ember. Konfirmandusaink kátéjában így hangzik az ide vonatkozó tanítás: „Az igazán hívő emberek a szentek." A sírok megnyílása előképe, szemléltetője volt az eljövendő feltámadásnak. Isten országának ilyen előképei, ilyen bemutatói voltak Jézus csodatételei és a halottak feltámasztása. Ezek a feltámasztások kiábrázolói voltak a Jézus ajkán elhangzott Igének: *„ Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz bennem, ha meghal is él az."* A Jézus feltámadása után Jeruzsálemben megjelent feltámadt halottak kiábrázolói voltak annak, amit Jézus mondott: *„Én élek és ti is élni fogtok."* Jeladás ez arra nézve, hogy a halottak élnek. Nemcsak az itt maradt élőknek a szívében nemcsak az emlékek által, hanem a valóságban is. Az emlékezésben megmutatkozik a szeretet hatalma is. Akinek a szívében sok szeretet van, annak az emléke tovább él. Aki nem szereti az embertársakat, ha meghal, hamar elfelejtik az emberek. Ha valaki nevezetessé válik a rosszakaratáról, az általa elkövetett gonoszságokról, cselszövésekről annak az emléke ugyan megmarad egy ideig, de halála után azok a nemzedékek, akik még ismerték az ilyen lelkületű embert, az emlékét is negatív előjellel fogják emlegetni. Vannak az emberiség történelmének nevezetes jótevői is, akiknek a nevét áldva emlegeti nemzedékek sora. De olyan jótevő, aki azért lett emberré, hogy a bűn és halál rabságába jutott emberiséget megszabadítsa, és akinek erre hatalom adatott, csak Jézus Krisztus volt. Azért „*adatott neki olyan név, amelynek hallatára minden térd meghajol, a mennyeieké, a földieké és a föld alatt valóké, és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr mindörökké, az Atya Istennek dicsőségére*." Senkinek a szívében nincs olyan szeretet, mint az övében, ezért maradt meg a neve a földi világból távozása után kétezer év elteltével is.

A Szentírásban Isten több helyen képet tár elénk az egykor földön éltekről, mint nála élőkről. Gondoljunk csak Ábrahámra, Mózesre, Illyésre, vagy a megszámlálhatatlan sokaságra, „*akik megmosták, megfehérítették ruhájukat a Bárány Krisztus kihulló vérében*." Ha a halottak csak az itt maradt szerető hozzátartozók szívében élnének, akkor nagyon rövid ideig élnének. A földi életidő hamar lejár. Itt esetleg három nemzedék él egy ideig együtt egymással, és ez azt jelenti, hogy egy évszázad múlva már a nevünk is ismeretlen lesz az akkor élő embereknek. Esetleg írásaink kerülhetnek még kezébe a következő nemzedékeknek. Isten kegyelme Krisztus áldozata által nem csak három-négy nemzedékre ígéri a megbocsátó kegyelem ajándékát azoknak, akik őt szeretik, akik az övéi, hanem ezernemzedéknyi időre is. Egy évszázad múlva az akkor élő nemzedékeknek esetleg a sírunk lehet még ismerős, de ez sem sok ideig, mert a sírhelyeket néhány évtized múlva sok településen, különösen a városokban újra meg kell vásárolni. Nem biztos, hogy akkorra lesz még valaki, aki ismert,

akinek kedves emlék a nevünk, és meg tudja hozni a sír újra megvásárlásának az áldozatát. A Jézus feltámadása után feltámadt halottak bizonyára egykori szeretteik otthonában jelentek meg. A találkozások részletei nincsenek leírva a Szentírásban, de csodálatos pillanatok lehettek azok, amelyekben a halálból feltámadtak magukhoz ölelték földön élő szeretteiket. Nem tudjuk, Isten mennyi időt engedett nekik az ittmaradásra, perceket, esetleg órákat, vagy napokat. Jeladás volt ez az akkor földön lévők felé: Nézzétek, Isten világában élnek azok is, akik a földön már meghaltak, nézzétek, Jézus Krisztus, aki a mi megváltásunkért ideadta megváltó életét, az életnek az Ura, nála mindenki él, aki itt az életét neki átadta. Csodálatos lenne akár csak egy néhány percet is együtt tölteni azokkal, akikkel ebben a földi életben már nem beszélhetünk. Az Igén keresztül most elmondja nekünk Isten, hogy az üdvözítő szeretet, amely Jézus Krisztusban testet öltött, éppen ezt munkálja. Elkezd szólani akkor, amikor az emberek már nem tudnak szólni, amikor maga az Úr Jézus Krisztus is halott volt. Akkor elkezd úgy beszélni, hogy még a kőszívű ember is megértse, hogy az élet Istennek a kezében van. Az Igében azt mondja Isten, hogy a feltámadt szentek mentek be Jézus feltámadása után a városba. Tehát azok kelnek életre Jézus Krisztus halála és dicsőséges feltámadása nyomán, akik hittek benne, akik itt az övéi lettek. Feltámadása után maga Jézus is azoknak jelent meg, akik hozzá tartoztak, akik hittek benne. Nem ment el a főpapokhoz és írástudókhoz, akik kikényszerítették rá Pilátustól a halálos ítéletet. A tanítványokhoz ment, akik emberi gyarlóságuk ellenére is szerették őt, hittek benne. Még Péterhez is odament, aki fogadkozása ellenére is megtagadta őt nagycsütörtök éjszakán, de megbánta, megsiratta tettét. Mert ő szereti a töredelmes szívet, és elfogadja az őszinte bűnbánatot. Ámen

Hódolattal, bűnbánattal és reménységgel tárjuk ki előtted szívünket jó Atyánk, és megköszönjük néked a nagy kegyelmet, hogy az Úr Jézus Krisztusban, az Ő szenvedésében és halálában nékünk kegyelmet, életet készítettél. Megköszönjük néked, hogy amikor az Úr Jézus ajka elnémult, te elkezdtél beszélni a templom kárpitjának meghasadása, a megmozduló föld, és a megrepedező sziklák és a síroknak a megnyílása által. Hálát adunk néked, hogy te Megváltónk szenvedése, kínos kereszthalála óráiban is megmutattad, hogy őt megváltásunkra küldted a világra. Köszönjük, hogy egy bűneit megvalló gonosztevő is megtért, amikor Jézus kereszten mondott szavait hallotta. Azért is hálát adunk, hogy a megrendítő jelek nyomán egy pogány katona is megrendülve vallotta meg szent Fiadba vetett hitét. Hálát adunk néked Atyánk, hogy te szent Fiad egész életével, szent országodról elmondott tanításaival, országod eljövetelének előjeleivel és megváltásunkért ideadott

életével a te szereteted hatalmát hirdeted. Édesatyánk könyörgünk, segíts, hogy tudjunk szívünkben is nagytakarítást végezni, bűneinket és mulasztásainkat, amelyek minket tőled és egymástól is elválasztanak, őszintén megbánni. Így áldd meg a kegyelem asztalához való készülésünket és szenteld meg ünneplésünket.

Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Nincs itt, mert feltámadt

Húsvéti Úrvacsora

Igeolvasás: Máté 28,1–10 Főének: 350. dics.

Szombat elmúltával, a hét első napjának hajnalán, elment a magdalai Mária és a másik Mária, hogy megnézzék a sírt. És íme, nagy földrengés volt, az ÚR angyala leszállt a mennyből, odament, elhengerítette a követ, és leült rá.

Tekintete olyan volt, mint a villámlás, és ruhája fehér, mint a hó. Az őrök a tőle való félelem miatt megrettentek, és szinte holtra váltak. Az asszonyokat pedig így szólította meg az angyal: „Ti ne féljetek! Mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. Nincsen itt, mert feltámadt, amint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg azt a helyet, ahol feküdt. És menjetek el gyorsan, mondjátok meg a tanítványainak, hogy feltámadt a halottak közül, és előttetek megy Galileába: ott meglátjátok őt. Íme, megmondtam nektek!” Gyorsan eltávoztak a sírtól, félelemmel és nagy örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt tanítványainak.

És íme, Jézus szembejött velük, és ezt mondta: „Legyetek üdvözölve!” Ők pedig odamentek hozzá, megragadták a lábát, és leborultak előtte. Ekkor Jézus így szólt hozzájuk: „Ne féljetek: menjetek el, adjátok hírül atyámfiainak, hogy menjenek Galileába, és ott meglátnak engem.”

Urunk, Istenünk, hálát adunk neked hogy az elmúlt éjjel adtál megfáradt testünknek pihentető alvást, és engedted megérnünk ezt az új napot, hogy itt lehessünk megváltott gyermekeidnek ebben a gyülekezetében, ahol hangzik az evangélium örömhíre: Krisztus feltámadt. Hálát adunk Atyánk, hogy az ő sírjához igyekvő szent asszonyoknak angyali üzenet által mondtad el, hogy ő nincs már a sírban, életre kelt, hogy nekünk, sír felé haladó halandóknak is mondhassa, hogy életünk nem végződik a sírban, mert ő nekünk is életet készített. És hálát adunk, hogy itt, és mindenütt ezen a világon elmondja áhítatos hittel imádkozó gyermekeidnek, hogy

ő Igéjében és Szentlelke által mindig és mindenütt velünk marad. Kérünk Atyánk, áldd és szenteld meg ünnepi örömünket, és segíts mindnyájunkat úgy ünnepelni, hogy mindnyájan hívő reménységgel énekelhessük a feltámadás ünnepén a kedves éneket: Jézus én megholt életem, Jézus feltámadásom. Benned bűntől mentté lettem, Benned igazulásom. Ó adj hát segítséget, Lelki elevenséget. Az első feltámadásra, Az új életben járásra. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 348. dics. 4. vers Alapige: Máté 28, 11-15

Amikor az asszonyok eltávoztak, íme, néhányan az őrségből bementek a városba, és jelentették a főpapoknak mindazt, ami történt. Azok pedig összegyűltek a vénekkel, és miután határozatot hoztak, sok ezüstpénzt adtak a katonáknak, és így szóltak: „Ezt mondjátok: Tanítványai éjjel odajöttek, és ellopták őt, amíg mi aludtunk. És ha a helytartó meghallja ezt, majd mi meggyőzzük, és kimentünk benneteket a bajból." Azok elfogadták a pénzt, és úgy tettek, ahogyan kioktatták őket. El is terjedt ez a szóbeszéd a zsidók között mind a mai napig.

Kedves Testvéreim,

Az emberiség felé hangzó örömhírt Isten a feltámadás ünnepén is az angyal által mondja el az embereknek. Ezt cselekedte akkor is, amikor a Megváltó Isten létére emberré lett. Akkor így hangzott Isten Igéje: „*Íme, hirdetek néktek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, az Úr Krisztus a Dávid városában."* A feltámadás napján ezt hirdette az angyal a hajnali szürkületben Jézus sírjához érkező asszonyoknak: *„Tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. Nincsen itt, mert feltámadt, mint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg a helyet, ahol feküdt."* Az angyal, mielőtt az asszonyok megérkeztek, előbb elhengerítette a követ a sír bejáratától, és ráült az elhengerített kőre. Az asszonyok nagypénteken szemtanúi voltak a Jézus eltemetésének. Látták, hogy Arimátriai József elment Pilátushoz és engedélyt kért tőle, hogy Jézust eltemethesse. Miután megkapta az engedélyt Jézus testét méltó tisztelettel fehér gyolcsba csavarta, és eltemette a maga új sziklasírjába. Az asszonyok tehát azt is látták, hogy József egy nagy követ hengerített a sír bejáratához, és azt is, hogy a követ az odarendelt őrség kötéllel lekötötte és lepecsételte. Jézus, amikor tanítványainak közelgő megöléséről, keresztre feszítéséről beszélt, azt is megmondta, hogy ő fel fog támadni. A főpapok, akik tudtak Jézus nagy tetteiről és csodáiról, féltek, hogy ez valóban megtörténik, azért köttették és pecsételtették le a követ az őrséggel, hogy bármi is történne, Jézus biztosan a sírban maradjon. A halott Jézustól is féltek.

Nincs azonban olyan emberi hatalom, amely Istent megakadályozhatná abban, hogy végrehajtsa megváltó tettét, üdvözítő akaratát. Az Igéből halljuk, hogy azon a vasárnap hajnalon Isten földrengéssel sújtotta a földet. Az Igében ez nincs részletesen leírva, de valószínű, hogy az angyal vagy angyalok már közel voltak Jézus sírjához, amikor a földrengés megmozgatta a szilárd sziklákat. Isten a földrengéssel megmozgatta Jézus sírjának zárókövét is, szétszaggatta a kötelet és széttépte a pecsétet. Az angyalnak már csak tovább kellett hengeríteni a követ, hogy ráülhessen, és tolmácsolhassa a hajnalban érkező kegyes asszonyoknak a feltámadott Jézus üzenetét. Az angyal jelenléte már jeladás volt az érkező asszonyok felé, hogy itt Isten hatalmas dolgot cselekedett. Senki sem tudja, hogy az éjszaka melyik időpontjában ébresztette életre Isten szeretett Fiát, hiszen éjszaka volt, senki sem látta. A fegyveres őröknek is olyan lelki megrázkódtatásban volt része, hogy szinte eszméletlenül földre rogytak. Az angyal érkezése, a földindulás és a sírból kijövő Jézus látása úgy elrémítette őket, hogy – ahogyan az Igében olvassuk- szinte holttá váltak. Tévedés lenne arra gondolnunk, hogy az angyal azért hengerítette el a követ a sírtól, hogy Jézus tudjon kijönni az addig lezárt és lepecsételt sírból. Neki nem volt erre szüksége. A megdicsőült Krisztust nem kötötték a földi lét fizikai törvényszerűségei. Ezt világosan látjuk a feltámadása után történt eseményekből. Amikor a tanítványok szomorúan bezárkóztak és gyászolták a megfeszített Krisztust, egyszer csak a zárt ajtók és falak ellenére megjelent köztük Jézus, és a régi kedves köszöntéssel üdvözölte őket: „Békesség néktek."

Az Isten angyala azonban nemcsak a Jézus nyugvóhelyének a megtekintésére biztatta a kegyes asszonyokat, hanem továbbadta Jézusnak azt az üzenetét is, hogy most nekik útra kell kelni. „*Menjetek el gyorsan, mondjátok meg a tanítványoknak, hogy feltámadt a halálból, és előttetek megy Galileába: ott meglátjátok őt."* A kegyes asszonyok nem tétováztak hanem gyorsan elindultak, hogy teljesítsék az Úr üzenetét. Lelkiállapotukat az Igének ez a mondata fejezi ki: „*Félelemmel és nagy örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt a tanítványoknak."* Nagy örömhírt kellett továbbítaniuk, a szívükben azonban nemcsak öröm, hanem félelem is volt. Ilyen gyarló tud lenni a hívő ember is. A kételkedőknek az ajkán gyakran elhangzik ez a mondat: akkor hiszem, ha meg is látom. Ez a mondat hangzott el a Tamás ajkán is, amikor a tanítványtársak beszámoltak neki arról, hogy amikor ő nem volt velük, megjelent nekik a feltámadt Jézus. Tamásnak aztán megadatott, hogy találkozhatott a feltámadt Krisztussal, és boldog bűnbánattal nevezte őt Urának és Istenének. De néha még akkor se mer teljes szívvel hinni a hívő ember sem, amikor Isten tetteinek már nyilvánvaló jeleit látja. Az angyal üzenetét a tanítványokhoz vinni akaró asszonyok azonban nemsokára magával a velük szembe jövő, feltámadott Jézussal találkoztak, aki őket a régi kedves köszöntéssel üdvözölte. Megadatott tehát nékik is az ajándék, hogy látták

a feltámadt Krisztust, aki nekik elmondta az angyal által már tolmácsolt tanítványoknak szóló üzenetet, de elhangzott az ő ajkán is a mondat, amit előzőleg már az angyal is mondott nekik: „ne féljetek." Jézus Galileában akart találkozni a tanítványokkal, ahonnan annak idején elhívta őket, hogy legyenek tanítványaivá.

Talán felvetődik szívünkben a kérdés, miért hangzik ismételten az örömhír átadásával megbízott üzenetvivők felé ez az üzenet is: *„Ne féljetek."* Hiszen a Jézus közelében élők már tudtak több olyan emberről, akik meghaltak, de Jézus ébresztő szavára feltámadtak. Ezek az asszonyok talán ismerték Jézusnak azt a mondatát is, amit a Lázár halála miatt szomorkodó asszonytestvéreknek mondott Jézus, amikor megérkezett Bethániába, mielőtt odament Lázár sírjához, hogy őt felkeltse a halálból: *„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is él az."* Azt a földrengést, amely Jézus halála után és húsvét hajnalán történt nemcsak Jeruzsálemben és környékén érezték meg sokan, hanem sokan megérezték a sírban levő halottak közül is. Éppen a Máté evangéliumában olvassuk, hogy a Jézus halála után, amikor a földindulásban a sziklák repedeztek, sok szentnek a teste feltámadt, és a Jézus feltámadása után bementek a városba és sokaknak megjelentek. Ez a történet is Isten jeladása arra, hogy a halottak élnek. Nem tudjuk, hogy mennyi ideig voltak azok a feltámadtak a földön mielőtt visszamentek síri pihenőjüket folytatni, de azt tudjuk, hogy *„eljön az óra, hogy mindazok, akik a koporsóban vannak, meghallják az ő szavát, és kijönnek; akik a jót cselekedték, az élet feltámadására, akik pedig a gonoszt művelték, a kárhozat feltámadására."* Azt is tudjuk, hogy amikor ez az óra eljön, senki sem mosakodhat a hazugság vagy a tagadás vizében, mert Isten belelát mindenkinek a szívébe, előtte nyitott könyv mindenkinek az élete. Ez pedig nagy vigasztalás lehet mindnyájunknak az életére nézve. Mert ha valaki kárhozatra jut, ez nem azért történik, mert bűnös, hanem azért, hogy az elkövetett bűnöket takargatja, tagadja, vagy szükségesnek minősíti. Nagy ajándéka Istennek, hogy a bűnt meg lehet bánni, és a megbánt bűnöket Isten kegyelme megbocsátja. A tökéletes szent és tiszta Jézus Krisztus előtt mindenki érzi a maga gyarlóságát, bűnösségét. A megdicsőült, feltámadott Krisztus közelében ezt érezték a szent asszonyok is, ezért volt szükségük az angyali bátorításra: ne féljetek. Hogyne örültek volna a tanítványok is, mikor meghallották, hogy Jézus feltámadt. De az öröm boldogsága alatt hogyne lett volna a lelkük mélyén félelem is. Hiszen nagycsütörtök estén mindnyájan méltatlanul viselkedtek. Amikor Jézust a Gecsemáné kertben elfogták, mindnyájan elfutottak. Péter egy kis ideig még a közelében maradt, de éjszaka, amikor Jézust a főpap palotájában vallatták, és őt az udvaron megszólították, mert a beszédje nyomán Jézushoz tartozónak gondolták, Péter háromszor is megtagadta a Jézushoz tartozást. Amikor hajnal felé a kakas megszólalt, eszébe jutott a néhány órával azelőtti fogadkozása is, és az is, hogy Jézus ezt mondta neki: „*Mielőtt a kakas megszólalna,*

háromszor megtagadsz engem." Milyen jó, hogy Jézus belelátott Péter szívébe is. Nemcsak azt tudta, hogy Péter megtagadta őt, hanem azt is, hogy megbánta tettét, és bűne miatt keservesen sírt. Bizonyára eszébe jutott Péternek amikor aztán velük is találkozott Jézus, hogy Mesterüknek az ajkán a Hegyi beszéd boldog mondásai között elhangzott ez a mondat is: *„Boldogok akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak."* Ez a vigasztalás az üdvösségben válik valósággá.

A kora hajnali események végetértek. A Jézus sírjának a nyílását lezáró követ a földrengés után az angyal elhengerítette a sírtól, és amikor a kegyes asszonyok odaérkeztek a sírhoz, az angyal már az elhengerített kövön ült. Hallottuk, hogy az asszonyok a Jézus feltámadása örömhírének a meghallása után, félelemmel és nagy örömmel mentek, hogy teljesítsék az angyaltól kapott feladatot. A Jézus síri ágya már üres volt, Jézus pedig már útban volt Galilea felé, ahol találkozni akart tanítványaival. Jézus onnan hívta el őket és onnan indultak tanítványi életútjukra. Sok csodálatos dolgot hallottak Jézustól. Értelmet meghaladó dolgokat éltek át Jézus mellett, mert Jézus szavaival és tetteivel Isten eljövendő országának a jeleit tárta fel előttük. A tanítványok előtt kitárulkozott az idő, amelyben nem lesz már könnyhullatás, gyász és sóhaj, mert ezt felváltja Isten megváltott gyermekeinek örök öröme. A feltámadt Jézus volt az első és egyetlen, aki legyőzte a halált, és aki fölött nincs hatalma többé a halálnak De ő nem azért áldozta ide a bűnbeesett emberiségért megváltó életét, hogy csak ő éljen, hanem azért, hogy senki, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.

A Jézus feltámadásának a híre hamar eljutott a nép vezetőihez, a főpapokhoz és nagytanácshoz is. Ezt a hírt nem a Jézushoz közelálló emberek vitték, hanem a pogány katonák, akik a Jézus sírját fegyveres őrségként őrizték. Ezek kötelességüknek érezték, hogy az eseményt, ami azzal az emberrel történt, akinek a keresztjére Pilátus ezt az írást tette; názáreti Jézus, a zsidók királya, a zsidó nép vezetőinek jelentsék. Ezek a vezetők ijedten hívták össze a tanácsot, hogy megbeszéljék, mitévők legyenek. Hiszen ezt a Jézust ők végeztették ki. A János evangéliumából azt is tudjuk, hogy a feltámadt Jézus sírjában a később oda menő néhány tanítvány a lepedőket és lepleket szépen összehajtott állapotban találták. A sír tehát úgy nézett ki, mint azoknak az éjjeli pihenőhelye, akik mielőtt napi munkájukba indulnak, pihenő helyüket rendbe rakják. A főpapok megvesztegetéshez folyamodtak. A sír őrzőinek sok pénzt adtak, és megparancsolták, hogy terjesszék azt a hírt, hogy a halott Jézust éjjel, amikor ők aludtak, ellopták a tanítványok. Ez a hazug hír tele volt ellentmondásokkal. Hiszen a főpapok éppen azért kértek a sírhoz fegyveres őröket, hogy Jézus sírban maradását biztosítsák. A római birodalom szigorú katonai rendjében az őrkatonák életükkel fizettek, ha nem őrizték meg a rájuk bízottakat. Az őrségben levő katonáknak nem volt szabad aludni. Ha pedig mégis aludtak, akkor nem láthatták, mi történt azzal a Jézussal, akinek a lepecsételt sírját nekik kellett

őrizni. Amíg a tanítványok Jézussal jártak, egyre szorongóbb szívvel közeledtek Jeruzsálem felé, mert Jézus háromszor is beszélt nekik a Jeruzsálemben rá váró szenvedésről, keresztrefeszítéséről és haláláról. Miután Jézus megharcolta a nagy harcot, amelyet a kínos halál felé közeledve is szeretettel vívott, és miután legyőzte a legrettegettebb ellenséget, a halált, a tanítványok már reménységgel és örömmel mehettek ismét Galileából, a Jézus szenvedésének, halálának és feltámadásának a helyére. Mi pedig, ha Krisztus hitben élő népe vagyunk, földi életünk sok harca, próbatétele között is kérjünk Urunktól erőt, hogy harcunk legyen nemes harc. Most pedig Urunk feltámadásának ezen a kegyelméből megért ünnepén énekeljük hálásan örvendező hittel a könyörgést:

„Ó hát ezen mi is örüljünk, Az istenfélő hívekkel. A feltámadt Úrhoz készüljünk, Buzgó és kegyes lélekkel. Keljünk fel a bűn halálából, Akik még abban heverünk, Sőt, gyarlóságunk mély álmából, Uram, költs fel, arra kérünk.” Ámen

Könyörülő Istenünk, telve van a szívünk hálával és örömmel, hogy engedted megérnünk Megváltónk feltámadásának ezt az ünnepét. Hálát adunk neked, hogy fáradt testünknek a múlt éjszakában is adtál megújuló erőt adó pihenést, és itt lehetünk ebben a hálaadó gyülekezetben, hogy hallgassuk a feltámadás evangéliumát. Hálát adunk, hogy te lgéd által ki akarod venni szívünkből az aggodalmakat, a félelmeket és szomorúságokat, mert azt akarod, felszabadult lélekkel tudjunk örülni annak, hogy te szent Fiad, a mi Megváltónk feltámadása által, minket is az új életben járás feltámadására hívogatsz. Köszönjük Atyánk, hogy kegyelmed asztalához is hívogatsz, és azért hívogatsz bűnbánatra és megbocsátó szeretetre, mert gyógyítgatni akarod a mi életviharban megsebzett lelkünket. Ébresztgesd közöttünk a hitben álmosakat, a reménységben megfáradtakat és a szeretetben meghidegülteket, hogy Krisztusunk üdvözítő szeretete, és halált is legyőző hatalma által mindnyájan részesei lehessünk újjáteremtő hatalmad áldásainak. Kérünk, áldd meg egyházadat, hogy vezetői és vezetettjei egyaránt a te engedelmes gyermekeidként álljanak őrhelyeiken, ahova te állítottál bennünket. Áldd meg családi otthonainkat, hogy legyen minden otthon templommá, ahol szerető szívű hálás gyermekeid segítik és gyógyítgatják egymás életét. Add, legyen Jézus feltámadása a gyászolóknak is gyógyító vigasza. Jézusért kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Záróének: 355. dics. 2000.

Mennyei test

Főének: 274. dics. Igeolvasás: 1. Korinthus 15, 44-58

*Elvettetik érzéki test, feltámasztatik lelki test. Ha van érzéki test, van lelki test is. Így is van megírva: „Az első ember, Ádám, élőlénnyé lett, az utolsó Ádám pedig megelevenítő Lélekké.” De nem a lelki az első, hanem a földi, azután a lelki Az első ember földből, porból való, a második ember mennyből való. Amilyen a földből való, olyanok a földiek is, és amilyen a mennyből való, olyanok a mennyeiek is. És amint viseltük a földinek a képét, úgy fogjuk viselni a mennyeinek a képét is. Azt pedig állítom, testvéreim, hogy test és vér nem örökölheti Isten országát, a romlandóság nem örökli a romolhatatlanságot Íme, titkot mondok nektek: nem fogunk ugyan mindnyájan elhunyni, de mindnyájan el fogunk változni. Hirtelen egy szempillantás alatt, az utolsó harsonaszóra; mert meg fog szólalni a harsona, és a halottak feltámadnak romolhatatlanságban, mi pedig elváltozunk. Mert e romlandó testnek romolhatatlanságba kell öltöznie, és e halandónak halhatatlanságba. Amikor pedig (ez a romlandó romolhatatlanságba öltözik, és) ez a halandó halhatatlanságba öltözik, akkor teljesül be, ami meg van írva: „Teljes a diadal a halál fölött! Halál, hol a te diadalod? Halál, hol a te fullánkod?”A halál fullánkja a bűn, a bűn ereje pedig a törvény. De hála az Istennek, aki a diadalt adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által! Ezért, szeretett testvéreim, legyetek szilárdak, rendíthetetlenek, buzgólkodjatok mindenkor az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradozásotok nem hiábavaló az Úrba*n.

Örökkévaló Isten, Édesatyánk, a te teremtő hatalmadat, gondviselő jóságodat, és bűnt megbocsátó irgalmasságodat hirdeti minden ezen a világon. Mi, földön élő gyermekeid, akik olyan sokszor megtapasztaljuk bűnbocsátó jóságodat, hálatelt szívvel köszönjük meg neked, hogy teremtett világodban, bűnbeesésünk után sem hagytál bennünket magunkra, hanem Jézus Krisztusban emberré lettél, eljöttél hozzánk, veszni indult gyermekeidhez a földre, hogy megkeressél és megváltsál bennünket. Köszönjük, hogy ma is megajándékoztál a nyugalom napjával, és szívünkbe vágyakozást adtál a te örök atyai lgéd után. Segíts, Atyánk, hogy lgéd tőlünk ne térjen vissza hozzád üresen, hanem áldott gyümölcsöket teremjen szívünkben, családjainkban, és mindenütt, ahol azt gyermekeid ezen a napon is élő hittel várják és szívükbe zárják. Megváltó Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 25. zsoltár 2. vers Alapige: 2. Korinthus 5, 1- 9

Tudjuk pedig, hogy ha földi sátorunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, nem kézzel csinált, hanem örökkévaló mennyei házunk. Azért sóhajtozunk ebben a testben, mivel vágyakozunk felölteni rá mennyből való hajlékunkat, ha ugyan nem bizonyulunk felöltözve is mezíteleneknek. Mert mi is, akik e sátorban vagyunk, megterhelten sóhajtozunk, minthogy nem szeretnénk ezt levetni, hanem felölteni rá amazt, hogy a halandót elnyelje az élet. Isten pedig, aki minket erre felkészített, zálogul adta nekünk a Lelket. Tehát mindenkor bizakodunk, és tudjuk, hogy amíg a testben lakunk, távol lakunk az Úrtól; mert hitben járunk, nem látásban. De bizakodunk, és inkább szeretnénk kiköltözni a testből, és hazaköltözni az Úrhoz. Ezért arra törekszünk, hogy akár itt lakunk még, akár elköltözünk, kedvesek legyünk neki.

Kedves Testvéreim,

Gyakran előfordul, hogy egy levél, amelyet megírtunk és postára adtunk, néhány nap múlva felbontatlanul visszaérkezik hozzánk, a borítékon ott van a címzett postahivatalának a pecsétje és ez a rövid mondat: A címzett elköltözött. Isten Igéjének ebben a fejezetében úgy esik szó arról az óráról, amikor utolsót dobban az ember szíve, és csak az összeomlott porsátor marad itt a földön, temetői hant alatt, mint elköltözésről. A posta egy-egy visszaküldött levél borítékjára néha ezt is odaírja; új címe ismeretlen. De a hitben élő embernek nem kell ezt mondania azokról a szeretteinkről, akik kiléptek ebből az életből, ebből a világból. Isten Igéjének most olvasott versei éppen azt mondják el, hogy hova mentek egykor velünk élt szeretteink, és hova megyünk mi is, ha a mi időnk is lejár. Pál apostol, aki hűséges követévé lett Jézus Krisztusnak, az élet fejedelmének, sokszor ír és beszél az élet és halál kérdéséről. Ismeri Isten Igéjének a mélységeit és tudja, hogy Isten az embert életre teremtette és nem meghalásra. Ezért a halál ellenség. Jézus Krisztust azért küldte az Atya a földre, hogy ezt az ember életét pusztulásba döntő ellenséget megsemmisítse. A Korintusi levelekből látjuk, hogy Isten Szentlelke elsegítette az apostolt az élet és a halál sok-sok titkának az ismeretére. Ez az ismeret nem változtat azon semmit, hogy vannak dolgok, amelyekben az Igén keresztül is csak homályosan lát az ember. Azt világosan látja az apostol, hogyha földi sátorházunk, porból vett testünk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, örökkévaló mennyei házunk. Ez a hajlék azért van a mennyben, mert feltámadása és a Szentlélek kitöltetése után Jézus is oda ment vissza az Atyához. De amikor Jézus visszajön erre a földre, hogy megváltó munkáját, a világ újjáteremtését befejezze, akkor vele, mint Isten országának királyával együtt jön Isten országának a teljessége is.

Valóra válik Isten akarata, amiért Jézus az övéit imádkozni tanította: *„Jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, mint a mennyben, úgy itt a földön is*."

Halandó embertársaival együtt Pál apostol is sóhajtozik. Azért sóhajtozik, mert a meghalás az ember megszokott életének a végét jelenti. Itt kell hagyni szeretteinket, mindent és mindenkit, ami bennünket ehhez a világhoz köt. Pedig az apostol úgy is ismerte a földi és a mennyei élet titkait, hogy mint Krisztus követe ragadtatott el a mennyei világba. Nem dicsekszik vele, sokáig hallgatott is róla, de tudta, hogy az a mennyei hajlék készen van, és úgy van, ahogy Jézus mondta: *„Az én Atyámnak házában sok lakóhely van, elmegyek, hogy helyet készítsek számotokra."* Azt is tudta, hogy Isten országa meglévő valóság. Nem akkor keletkezik majd, amikor elmúlik ez a világ, amikor Jézus visszajön hatalommal és dicsőséggel, hogy új világot teremtsen. Ez a készen lévő Isten országa a mennyben van, de mustármagnyi kezdetként ott van minden hitben élő embernek a szívében is. Így értjük meg azt a János apostol által kapott üzenetet, ahogy azt a Jelenések könyvének képes beszédében olvassuk, hogy ez az ország, mint férje számára elkészített menyasszony, leszáll a földre. Ebben a mi óvilági ó-ember életünkben, a testben való élet szüntelen emlékeztetés arra, hogy jön a nagy ellenség, a halál. Az ettől való félelem ott van a hívő embernek a szívében is. Jézus azzal a tudattal jött a földre, hogy meg fog halni a bűnbeesett emberiség bűneiért. Vállalta ezt, és teljes határozottsággal vívta a harcot a sátánnal, amely ettől a szándékától őt el akarta tántorítani. Amikor közeledett a keserű pohár kiürítésének az órája, az ő szíve is megremegett. Engedelmes gyermekként jött teljesíteni az Atya akaratát, de a kereszthalál kínjaira gondolva ő is szívesen kihagyta volna az életéből a halálos tusakodást. Megrendült a halálharctól, de elfogadta azt az Atya kezéből. Hitével Pál apostol is látta az Atya hajlékát, ahol neki is lakóhelye van, de ez nem távoztatta el a sóhajtást. Ezért mondja: *„Sóhajtozunk e testben, mivel vágyakozunk rá felölteni mennyei hajlékunkat, hogy ha le is kell vetkőznünk, ne bizonyuljunk mezíteleneknek."* Ez azt jelenti, hogy ő is örömmel fogadta volna, hogy a portestet levetve mindjárt felölthetné a megdicsőült lelki testet. Szerette volna, hogy a halált így nyelje el az élet. Lehet, hogy Pál apostol viszolygását motiválta az a tudat, hogy az ókorban az elítélteket levetkőztették. A levetkőztetés után már csak az ítélet végrehajtása, a meghalás következhetett. De ő azt is tudta, hogy Krisztusban neki is, és mindenkinek, aki Krisztust Urának vallja, készen van a kegyelem fehér ruhája, amelyben be lehet menni a menyegzői házba, az atyai hajlékba.

Az Igében nem kapunk választ minden kérdésre ezzel a fontos üggyel kapcsolatban. Hiszen az apostol ezt a tanítást a korintusi gyülekezetnek írt levelében adja, amely válaszlevél volt a gyülekezetet foglalkoztató kérdésekre, és az apostol nemcsak az 1. levél 15. részében, hanem más fejezetekben is válaszol

a neki feltett kérdésekre. A válaszlevélnek az első mozgatója az volt, hogy Korintusban voltak olyan gyülekezeti tagok, akik nem hittek a feltámadásban. Azért erre, és az ezzel összefüggő kérdésekre ad az apostol részletesebb tanítást. Ezért tűnik nekünk úgy, hogy itt az Ige tükrében is csak úgy látunk, mint az ókori fémtükrökben; homályosan. Azért tépelődünk ilyen kérdésekkel: mikor kapjuk meg a dicsőséges lelki testet? Mindjárt a meghalás után? Vannak az Igében olyan mondatok, amelyekből erre lehet következtetni. Pál apostol a Filippibelieknek írt levelében ezt irja: „*Vágyódom elköltözni és Krisztussal lenni, mert ez sokkal jobb mindennél*." Ebből az a következtetés vonható le, hogy az ember a földi porsátor összeomlása, tehát a halál után, azonnal Krisztushoz megy. De nem kell nekünk ezen tépelődni. Mikor a szadduceusok, akik tagadták a feltámadást, egy kigondolt történettel akarták Jézust nevetségessé tenni, Jézus így válaszolt nekik: „Ti *azért tévelyegtek, mert nem ismeritek sem az írásokat, sem az Istennek hatalmát*." Pál apostol a hit látásával nézve a jövőt tudta, hogy halála után Krisztusnál lesz. Bármennyire vágyakozott felölteni a dicsőséges lelki testet, amikor közeledett halála órája, amikor a nemes harcot már megharcolta, az élet koronájának a megkapását magára nézve is, hitben élő társaira nézve is, ő is „végezetre", az új teremtést is jelentő „ama napon" tehát a feltámadáskor várta. A hitben járó ember vágyakozik a dicsőséges lelki test után, amely fölött nincs hatalma az enyészetnek, mert Isten minket „ *a Krisztusban elpecsételt és a Lélek zálogát adta nekünk."* A zálogot, az előleget tehát már megkaptuk, és ez az Istentől kapott előleg kezesség arra, hogy a teljes összeget is megkapjuk. Istennek a szívünkben levő Lelke az örök életnek a kezdete. Az apostol ezt mondja erről a Római levélben: *„Ha pedig annak Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halálból, akkor az, aki feltámasztotta a Krisztus Jézust a halálból, életre kelti halandó testeteket is a bennetek lakó Lelke által."*

Ezért van bizalmunk még akkor is, ha enyészetre rendelt testben élve néha sóhajtozunk is, és Isten így ad erőt olyan életvitelre, hogy akár e földön vagyunk, akár elköltözünk, kedvesek legyünk neki. Isten azoknak adja majd az azonnali lelki testbe átöltözés ajándékát, akik Jézus Krisztus visszajövetelekor fognak élni. Azoknak nem kell megharcolni a harcot az ős ellenséggel, a halállal. Senki nem tudja, mennyi időt ad még Isten neki a földi életben. Csodálatos lenne, ha mi a halál elszenvedése nélkül kaphatnánk a dicsőséges lelki testet, amelyre nem vár enyészet. Jézus visszajövetelének napját még az ég angyalai sem, és a Fiú sem tudja. Ez az Atya titka. Ezért kell úgy élnünk, hogy erre a napra bármelyik pillanatban készen legyünk. Legyen szívünkben mindig a közelünkben levő embertársak felé jóakarat, hogy ahol Isten arra alkalmat készít, tudjuk az egymás terhét hordozó szeretet krisztusi törvényét betölteni. Vigyázzunk, hogy tudatosan, vagy szándékosan ne keserítsük meg

embertársainkat szavainkkal, tetteinkkel, vagy szeretetlen életvitelünkkel. Legyen természetes vágyunkká, életszükségletünkké, hogy azon a helyen, ahová bennünket Isten állított, legyünk áldássá embertársaink, mindenekelőtt szeretteink, családtagjaink felé.

Isten az Igén keresztül azonban azt is elmondja nekünk, hogy az ős ellenség, a halál is baráttá válhat Jézus Krisztusban. Nélküle rettenetessé válhat az élet is, a halál is. De ha Krisztus Urunkká lett, akkor baráttá válik a halál is. Olyan barát, aki ha véget vet a földi életnek, különösen, ha ez sok szenvedés után történik, akkor nem az örök sötétség, hanem az örök öröm vár a földi életből kilépőre. Sajnos, sok ember sohasem jut el odáig, hogy az utolsó harcot ezzel a hitbeli örömmel tudja átvenni Isten kezéből. Odáig sokan eljutnak, hogy azt mondják: Elég volt. Elég volt a sok teher hordozásából, a szenvedésből, a társtalanságból, a tehetetlenségből. Jó lesz ezeket letenni.

Isten ebben az apostoli fejezetben beszél a nagy számadásról, az ítéletről is. Mi mindnyájan ismerjük a saját gyarlóságainkat, gyengeségeinket, Isten és embertársainkkal kapcsolatos mulasztásainkat. Tudjuk, hogy ha Isten érdemeink szerint nézné életünket, sok mindenben méltók lennénk az ítéletre. Vigasztalásunk, hogy Isten nem kemény szigorral, hanem atyai kegyelemmel nézi az életünket. Azért hívogat mindnyájunkat a bűn és az engedetlenség széles útjáról a hit és engedelmes szeretet keskeny útjára, mert nem akar bennünket ítéletre vinni. Gondoljunk gyermekkorunknak és ifjú életünknek arra az éveire, amikor egy év végén egy-egy vizsga után kihirdették a kiértékelést. Mindenki izgult, mert a legjobbak, a legszorgalmasabbak is érzik olyankor, hogy nekik is voltak botlásaik, mulasztásaik, és ők is rá vannak utalva a munkájukat kiértékelők jóakaratára, megértésére.

Isten az Igében most is hirdette nekünk, hogy ő kegyelmes szeretettel várja minden földi gyermekének a hazaékezését. Ámen

Kifürkészhetetlenek a te útjaid, mindenható Isten, gondviselő Édesatyánk. Jó volt nekünk itt újra együtt lenni gyermekeidnek ebben a gyülekezetében, és hallani lelkünket gyógyító, atyai szeretetedről bizonyságot tevő, de ébresztő és hívogató Igédet is. Megvalljuk, hogy sokszor mi is a szeretetlenség, engedetlenség, és a testvérietlenség széles útján járunk odakint a világban. Köszönjük, hogy te, aki előtt nyitott könyv az életünk és ismered dolgainkat, emlékeztettél, hogy nem bízhatunk érdemeinkben, mert több életünkben a közöny, mint az Ige felé forduló vágy, több a szeretetlenség, mint a szeretet. Megvalljuk, hogy nem mindig halljuk meg szívvel az élet útjára hívogató atyai szereteted üzenetét. Ezért sodor magával sokszor a veszedelemre vezető széles útra a világ

szele. Ezért rettenünk meg, amikor őszinte lélekkel önmagunkra nézünk, mert úgy amint vagyunk, bűnben veszteglünk, és nem vagyunk méltók, hogy gyermekeidnek neveztessünk. Te Jézus Krisztusban mégis drága örökséget készítettél nekünk, és most is hívogattál annak az elfogadására. Segíts, hogy tudjunk hittel megváltó Krisztusunkra nézni. Mert mi sokszor vagyunk hűtlenek, de ő hűséges volt mindhalálig, az értünk elszenvedett keresztha-lálig. Kérünk Atyánk, vigasztald a szomorkodókat, a gyászolókat, és segíts, hogy Krisztus által lássuk az ő halála által mindnyájunk számára elkészített örökkévaló életet. Az ő szent nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Záróének: 510. dics. 1978.

A tisztaság és igazság kovásztalansága

Főének: 466. dics. 1-4 vers Igeolvasás: 1. Korinthus 5, 6-13

Nem jól dicsekedtek ti. Hát nem tudjátok, hogy egy kicsiny kovász az egész tésztát megkeleszti? Takarítsátok ki a régi kovászt, hogy új tésztává legyetek, hiszen ti kovásztalanok vagytok, mert a mi húsvéti bárányunk, a Krisztus, már megáldoztatott. Azért ne régi kovásszal ünnepeljünk, se a rosszaság és gonosz-ság kovászával, hanem a tisztaság és igazság kovásztalanságával. Levelemben már megírtam nektek, hogy nem szabad kapcsolatot tartani paráznákkal. De nem általában e világ paráznáival vagy nyerészkedőivel, harácsolóival vagy bálványimádóival, hiszen akkor ki kellene mennetek a világból. Most tehát azt írom nektek, hogy ne éljetek közösségben azzal, akit bár testvérnek neveznek, de parázna vagy nyerészkedő, bálványimádó vagy rágalmazó, részeges vagy hará-csoló. Az ilyennel még együtt se egyetek. Mert mit tartozik rám, hogy a kívül levők felett ítélkezzem? Nem a belül levők felett ítélkeztek-e ti is? A kívül levőket pedig Isten fogja megítélni. Távolítsátok el azért a gonoszt magatok közül.

Hálát adunk néked örökkévaló Isten, hogy te nemcsak azért ajándékozol nekünk minden nap új napot, hogy, a nekünk adott helyen a ránk váró feladatokat elvégezzük, hanem azért is, hogy a múló időben egyre jobban megismerhessük a te kijelentett titka-idat, örök igazságodat. Éppen Igédből ismerjük Megváltónk sza-vait, hogy Téged és az Atyát megismerni, elindulást jelent az örök

élet útján. Atyánk, kérünk, áldd meg örök kincsek után vágyakozó szívünket most is, amikor együtt lehetünk gyermekeidnek ebben a gyülekezetéden. Köszönjük a földi életünkhöz szükséges anyagi javakat is. Köszönjük, hogy Te tudod; földi életünkben ezekre is szükségünk van, de amikor gyermekeid gyülekezetében együtt vagyunk, arra is emlékeztetsz minket, hogy minden anyagi jó, minden, amire törekszünk, amiért fáradozunk, ideigvaló, akár csak a világ és benne a mi porból vett emberi életünk is. Köszönjük, hogy te azért hívogatsz minket Igéd hallására, hogy szent Fiad áldozati halála által megajándékozz minket az örök élet ajándékával. Segíts könyörülő Istenünk, hogy ezt a kegyelmi ajándékot tudjuk neked életünkkel megköszönni. Megváltó Krisztusunk nevében kérünk, áldd meg szívünkben Igédet, és hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 231. dics. 1. vers Alapige: 1. Korinthus 5, 11b

Ne éljetek közösségben azzal, akit bár testvérnek neveznek, de parázna vagy nyerészkedő, bálványimádó vagy rágalmazó, részeges, vagy rabló.

Kedves Testvéreim,

Akadnak emberek, sőt közösségek is, akik szeretnek dicsekedni. Ez nagy gyarlóság, mert az ember ilyenkor vagy magával, vagy valamelyik kedves hozzátartozójával dicsekszik. Ez a gyarlóság még sajnálatra méltóbb akkor, ha valaki olyan dologgal dicsekszik, amely miatt bűnbánattal kellene elcsöndesedni Isten előtt és ezt mondani; Uram, megbotlottam, elestem, bocsásd meg elesésemet, és adj lelki erőt, engedelmes szívet, hogy a kísértésben ne essek el. Sok ember azért esik könnyen áldozatul a kísértésben, mert nem tudja lelkében rendbe rakni az életünk dolgainak értékrendjét. Azért hangzottak az apostol ajkáról sok más fontos és szükséges tanítással együtt ilyen figyelmeztetések is éppen mindenekelőtt ebben a korinthusi gyülekezetben: „*Minden szabad nékem, de nem minden használ. Minden szabad nékem, de ne váljak semminek a rabjává*.” Ilyeneket is mondott: „*Aki áll, vigyázzon, hogy el ne essen.”*

Mai Igénkben, amikor a Korinthustól távol levő apostol nagyon kedvezőtlen, nem hozzájuk illő viselkedésről hallott hírt, így ír nekik: „N*em jó a ti dicsekedésetek, hát nem tudjátok, hogy egy kis kovász az egész tésztát megkeleszti?”* Mert ezek az ott élő emberek nagyon okosaknak, sokmindent tudóknak is tartották magukat. Isten törvényére nem nagyon gondoltak, mert az apostolok ugyan először a zsidókhoz mentek, hogy Isten Igéjét hirdessék nekik, de azok

Jézus Krisztusban nem akarták megismerni a próféták által hirdetett Megváltót, ezért közöttük nagyon kevesen akarták Jézust követni. Pedig az akkori világban ők voltak az egyetlen nép, akik tudtak a világot teremtő mindenható Istenről. A Jézus Krisztus evangéliuma az első pünkösd után, amikor Péter apostol igehirdetése nyomán 3000 zsidó keresztelkedett meg, mégis a pogányok szívében kezdett hamarabb gyökeret ereszteni. Korinthusban is javarészt pogány származásúak voltak a Krisztust követők. A görögök és a rómaiak a Jézus idejében már magas szintű bölcsészeti rendszerekkel dicsekedtek, művészi és építészeti alkotásaik maradványait a mai kor embere is csodálja. A korinthusiak is szerettek bölcselkedni. A város az ókor egyik legnevezetesebb ipari és kereskedelmi központja volt. A lakosság nagy része jólétben élt, gazdag volt. De a gazdagság sok kísértésnek a fészkévé is válhat. Korinthus erről is nevezetessé vált. Nemcsak a jólét emelkedett, de az erkölcstelenség is, ami a gyülekezetbe is behatolt. A gazdag és művelt korinthusi hívők közül némelyek visszaéltek a keresztyén szabadsággal. Némelyek annyira lelkieknek tartották magukat, hogy magasröptű gondolataiknak az árnyéka rávetítődött a test szerinti életükre is. Azt mondták, hogy a lelkük olyan magasra emelkedik, hogy azt nem éri el a föld szennye pora. Filozófiai gondolatvilágúk központja a lélek volt. A testről alkotott felfogásuk ellentmondásos volt. Magasra emelték a test kultuszát. Az olimpiai játékok, a különböző sportversenyek már abban a korban is ismertek voltak, s nagy fizikai erőkifejtésre ösztönözték az embereket. Ugyanakkor az idealista görög bölcsészet a testet börtönnek, a lélek börtönének tartotta, amelytől jó a léleknek megszabadulni. A test és a testi élet dolgai tehát nem olyan lényegesek, nem olyan fontosak. Ez a gondolkodásmód néhol rányomta bélyegét a családi életre is. Némelyek azt kis ügynek tartották, ezért nem tartották fontosnak a házastársi hűséget, a házasélet tisztaságát. Ezért tartotta szükségesnek Pál apostol, hogy figyelmeztesse a gyülekezetet, a Krisztusban megváltott ember házaséletének a komolyságára és felelősségtejességére. Mert a tisztátalan házasélettel, a házastársi hűség beszennyezésével a házastársak vétnek a saját testük ellen, egymás ellen, de mindenekelőtt Isten ellen, aki a házasélet tisztaságát elrendelte. Ezért hangzik az apostoli figyelmeztetés: „*Hát nem tudjátok, hogy egy kis kovász az egész tésztát megkeleszti?”* Az apostol alkalmazta azt, amit a mai orvostudomány is igyekszik megvalósítani, hogy a betegséget, a lelki és a testi bajok gyógyítását a lehető legkorábban meg kell kezdeni. Az idejében megkezdett kezelés esetén növekedhet a gyógyulás reménysége. Sokan tapasztalták már, hogy betegség esetén a gyógyítást nem szabad halogatni. Nagyon valószínű, hogy a korinthusi érintettek, amíg az ügy híre nem jutott az apostolhoz, önmagukat is azzal áltatták, hogy ez kicsinység, csak a testet érintő dolog. De az apostol ezt is, mint az emberlét minden vonatkozását odahelyezi Isten megváltó szeretetének a reflektorfé-

nyébe. Ennél a megvilágításnál pedig kitűnik; ez nem kicsinység. A kovász is kicsiny, de sok tésztát megkeleszt. Ő a gyülekezetből hozzá jutott rossz hírben nem egyedi esetet lát, hanem fertőzést, és ahol egy test valamilyen kórnak a bacilusával megfertőződik, ott mindig fennállhat a gyors terjedés veszélye. Ezért kell a fertőzést gyorsan kezelni, a fertőzött gócot eltávolítani. A fertőzés az ó-emberi természetből indul ki, amely fölött csak Jézus Krisztusnak, az Atyától vett Léleknek van hatalma. Azért akar a korinthusi gyülekezettől távol lévő apostol lélekben együtt lenni a gyülekezettel, hogy a fertőzés az Úr Jézus hatalmával legyen a gyülekezetből eltávolítva. Nincs az Igében szó arról, hogy az apostol felháborodott volna. Nem mondta: hogy történhetnek Jézus Krisztus gyülekezetében ilyen dolgok!? Pedig a felháborodás is indokolt és érthető lenne, de a szeretetlen felháborodáshoz közel van a káröröm, az öröm afölött, hogy a rosszat, a megbotránkoztatót, a nem hozzám méltót nem én követtem el. Az apostol pedig nem felháborodásra, vagy kárörömre, hanem megbánásra, amiatti szomorúságra akarja gyülekezetét segíteni, hogy a mieink között valami sajnálatos dolog történt. Az ilyen szomorúságban benne van a rosszat elkövető embertárs iránti szeretet is. Ilyen lelkületből fakad az ajkán elhangzó figyelmeztetés is: *„Takarítsátok ki a régi kovászt, hogy új tésztává legyetek*!" Az apostol ezzel a figyelmeztetésével nem akart a környék ítélő bírójává lenni. Hiszen aztán ebben az igeszakaszban már nemcsak a házasélet tisztasága elleni bűnről, nemcsak a házastársi hűtlenségről beszél, hanem sok más olyan emberi magatartásról, amely az ó-emberi természet magvetéséből csírázik ki. Így esik szó a világ nyerészkedőiről, rablóiról, bálványimádóiról, a rágalmazókról és a részegesekről is, és azért tanácsolja el az asztalközösségtől a gyülekezet tagjait olyan emberekkel, akiket testvérnek neveznek, de a gonoszságok magvetései érlelődnek életükben. Az asztalközösség, az egy közösségben együtt-ünneplés abban a korban sokkal inkább lelki együvé tartozást, szeretetközösséget jelentett, mint napjainkban. Az apostol ismerte az életet is, az embereket is. Tudta, hogy egy néhány szép apostoli szóval, figyelmeztetéssel, nem lehet az emberek életét megváltoztatni. Csak azok tartoznak igazán egymáshoz, akiket Isten Lelke vezet. Az apostol azt is tudta, hogy a büntetés, a törvény szigorúsága nem változtatja jósággá a gonoszságot, vagy szeretetté a gyűlöletet.

Az Ószövetség évezredeiben a prófétákon keresztül hirdette Isten a Megváltó eljövetelét. A nép főpapja minden éven bemutatta a nagy engesztelő áldozatot. De amikor Jézus Krisztus eljött és odaáldozta magát a világ bűneiért, ezt az áldozatot már nem kell ismételni. Az egyház, a Krisztusban hívők gyülekezete az a közösség, amely hálát ad Istennek Krisztus megváltó haláláért, üdvözítő szeretetéért. Erre emlékezteti mai Igénkben Pál apostol azt a korinthusi gyülekezetet, amely elfelejtette, hogy a Krisztusba vetett hitünket nem csak az ajkunkkal, hanem az életünkkel is meg kell vallanunk. Ha igazán

Krisztus népe vagyunk, ez már számunkra nem kényszerű kötelesség, hanem kiváltság, áldott lehetőség.

Az ószövetségi gyülekezetnek a szabadításnak azon az éjszakáján, a tizedik csapás éjszakáján el kellett távolítani otthonaikból minden régi kovászt, és hét napon át kellett ünnepelni a kovásztalan kenyerek ünnepét. Az Egyiptomból való szabadulásnak az emlékére ez a nép ezt az ünnepet azóta is megtartja nemzedékről nemzedékre. Isten az apostolon át nekünk is mondja: „T*akarítsátok ki a régi kovászt, hogy új tésztává legyetek, hiszen ti kovásztalanok vagytok, mert a mi húsvéti bárányunk, a Krisztus már megáldoztatott. Azért ne régi kovásszal ünnepeljünk, se a rosszaság és gonoszság kovászával, hanem a tisztaság és igazság kovásztalanságával."*

Énekeljük hálaadással a bizonyságtevő éneket:

Nem vagyunk mi magunkéi, de Jézus vére bére,
Lelkünk, testünk Istenéi, Az ő tiszteletére.
Urunk Jézus jöjj most el, Lelked által segíts fel
Dicsőítünk mi testünkben, magasztalunk mi lelkünkben! Ámen
173. dics.

Atyánk, Istenünk, hálát adunk néked, hogy te meg tudod szentelni a mi nagyon roskatag földi életünket is. Jó tudnunk, hogy te arra hívtál el mindnyájunkat, hogy legyünk eszközökké a te szent kezedben és cselekedjük a te akaratodat. Szívünkbe vésed, hogy a te akaratodnak a cselekvése nem az életünk megszegényedéséhez, hanem örök értékekben való gazdagodásához vezet. Hálát adunk, hogy azt is szívünkbe vésed, hogy az Igére nem figyelés elszakít tőled és sötét mélységbe viszi az életünket. Kérünk Atyánk, őrizz meg minket ettől a sötét mélységtől. Köszönjük, hogy te azért küldted a világra szent Fiadat, Jézus Krisztust, hogy senki, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Köszönjük, hogy Jézus ott a Golgotán odaáldozta magát a mi bűneinkért. Ő lett a prófétákon keresztül ígért áldozati Bárány, aki elveszi a világ bűneit és mi ma is hallhattuk Igédben a vigasztaló üzenetet, hogy mi már letehetjük a bűn kovászát, mert a mi húsvéti Bárányunk, Krisztus már megáldoztatott. Kérünk Atyánk, erősítsd meg itt élő gyülekezeted szívében is ezt a hitet, és segíts, hogy tudjunk ezen a mai szent napon is, és egész életünkben is a tisztaság és igazság kovásztalanságával ünnepelni. Az Úr Jézus Krisztus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 196. dics. 1981.

A hamis bíró

Főének: 480. dics. Igeolvasás: Lukács 18, 1-8

Arról is mondott nekik példázatot, hogy mindenkor imádkozniuk kell, és nem szabad belefáradniuk. Ezt mondta: „Az egyik városban volt egy bíró, aki az Istent nem félte, az embereket pedig nem becsülte. Élt abban a városban egy özvegyasszony is, aki gyakran elment hozzá, és azt kérte tőle: Szolgáltass nekem igazságot ellenfelemmel szemben. Az egy ideig nem volt rá hajlandó, de azután azt mondta magában: Ha nem is félem az Istent, és az embereket sem becsülöm, mégis, mivel terhemre van ez az özvegyasszony, igazságot szolgáltatok neki, hogy ne járjon ide, és ne zaklasson engem vég nélkül.” Azután így szólt az Úr: „Halljátok, mit mond a hamis bíró! Vajon az Isten nem szolgáltat-e igazságot választottainak, akik éjjel-nappal kiáltanak hozzá? És várakoztatja-e őket? Mondom nektek*, hogy igazságot szolgáltat nekik hamarosan. De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?”*

Atyánk, magasztalunk téged gondviselő kegyelmedért és hálát adunk néked, hogy felvirrasztottál erre az új napra, a nyugalom napjára. Megköszönjük néked, hogy ma is gyermekeidként lehetünk együtt ebben a gyülekezetben. Töredelmes szívvel valljuk meg előtted, hogy az elmúlt hét napjaiban is sokszor a világ útját jártuk, és nem tudtuk mindig és mindenben a te akaratodat cselekedni. Légy irgalmas hozzánk, ha a világ sodrásában élve néha nem tudatosítjuk, hogy életünk minden pillanata a te ajándékod, amit arra kaptunk, hogy a te akaratodat cselekedjük. Kérünk, segíts meg, hogy amikor most előtted újra elcsöndesedhetünk, a múló percek sodrása közepette ragadjuk meg a te örök kegyelmedet. Segíts, hogy kitárulkozó szívvel tudjuk Igédet hallgatni, és a te akaratodat cselekedni. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 171. dics. Alapige: Lukács 18, 8/b

De amikor eljön az Emberfia , vajon talál-e hitet a földön?

Kedves Testvéreim,

A most hallott rövid igemondatban Jézus a hitről beszél, Az embernek, amíg itt él ebben a földi világban, amely a bölcsőtől a koporsóig tart, sok

mindenre van szüksége. Hogy kinek mire van szüksége, az sok mindentől függ, és folytonosan változik. Függ az embernek a foglalkozásától, a társadalomban betöltött szerepétől és más dolgoktól. A múzeumokban sok olyan egykori használati eszközt látunk, amelyeket a ma élők megnevezni sem tudnak. Viszont technikailag fejlett korunknak olyan használati eszközei, gépei és készülékei vannak, amelyekről előző korok emberei nem is álmodtak. Ez pedig azt is jelenti, hogy nincs az embernek szüksége ma sem mindenre, ami ezen a világon létezik. Mégis van valami ezen a világon, amire mindenkinek szüksége van, aki szép és teljesebb életet akar élni. Mert van valami, amiről valakinek csak sejtése van, hogy ez a világ sokkal nagyobb, mint amit képesek vagyunk szemeinkkel érzékelni, és az élet sokkal több mint a bölcső és koporsó által behatárolt rövid lét. Aki teljesebb élet után vágyakozik, mint amilyet testi érzékszerveinkkel fel tudunk fogni, akkor ez által a „valami" által kitárulkozik előttünk a teljesség. Ez a valami a hit. Azért amikor Jézus Isten létére emberré lett, elhagyta a menny dicsőségét és felvette a mi testünket, azért beszélt mindig és mindenütt a hitről, mert ez az egyetlen híd, amely összeköti ezt a világot Istennek azzal a világával, amit Jézuson kívül senki sem ismer, mert azt rajta kívül senki sem látta. Tanításai során azért mondta el, hogy ő azokról a dolgokról tesz bizonyságot, amelyeket az Atya érzékeinken túli világában látott és hallott.

Míg itt élünk a földön, sokféle kötelék köt bennünket e földi élethez. Azt is szeretnénk, hogy emberi kapcsolataink se szenvedjenek csorbát, és annak alapja is az igazság és a jóakarat legyen. Mai Igénkben Jézus egy olyan bíróról beszél, akinek az volt a hivatása, hogy városa népének ügyes-bajos dolgaiban igazságot szolgáltasson, de ez a bíró sok kérelem után sem akart igazságot szolgáltatni egy özvegyasszonynak. Pedig ilyesmi abban az országban ritkán fordult elő. Mert az ószövetség népe sokszor hallotta Isten Igéjéből, hogy az özvegyeket és árvákat nem szabad megrövidíteni, azoknak az ügyeit megértő jósággal kell intézni. Mert az özvegyasszonyok helyzete, abban a korban nem volt könnyű. Kenyérkereső férjére már nem támaszkodhatott. Akkor még nem létezett szociális gondoskodás vagy nyugdíj. Érthető, hogy ha valakinek valamihez joga volt, azt meg akarta kapni. De az igazságszolgáltatás embere, a bíró, nem akart neki igazságot szolgáltatni. Jézus egy fél mondatban meg is mondja honnan ered ez az önkényesség: A bíró nem félte Istent és az embereket nem becsülte. Ő nem hallgatta Istennek az özvegyekkel kapcsolatos parancsát, tehát nem is teljesítette. Az Istenfélelem hiánya és az embertelenség összefüggnek egymással. Aki nem számol azzal, hogy egyszer mindenkinek meg kell állani Isten ítélőszéke előtt, és számot kell adni nemcsak tetteiről, hanem szavairól is, az nem fél gonoszul viselkedni. A gonosz emberek pedig azzal sem törődnek, mit mondanak róluk az emberek. Bizonyára ilyen volt ez az Istent

nem félő bíró is. Pedig az özvegyasszony nem hagyta magát lerázni. Hiába nem szolgáltatott neki igazságot a bíró, nem hagyta abba az ismételt kérést. A bírót pedig nem érdekelte, hogy egy szükségben levő özvegyasszonnyal bánik ilyen gonoszul és igazságtalanul.

Sok hiábavaló zörgetés után egyszer mégiscsak szóba állt vele a bíró és ügyét elrendezte, igazságot szolgáltatott neki. Nem azért szolgáltatott neki igazságot, mert megjavult. Nem javult meg, továbbra is önző, a saját hasznát, saját javát kereső ember maradt. Mint ilyen gondolta át a dolgot ismét, hogy neki az válik javára, abból lesz haszna, ha igazságot szolgáltat ennek az özvegyasszonynak, mert addig, amíg ezt nem teszi meg, nem hagy neki nyugtot ez az asszony. A szentírásban az a szó: „háborgasson, zaklasson," aminek a gonosz bíró már nem akarta többet kitenni magát, ezt is jelenti, így is fordítható: megcsapni, megverni. Az igazáért harcoló asszony tehát erélyes volt és a bíró félt, hogy tettlegességre kerülhet sor. Ezért inkább igazságot szolgáltatott.

Az Úr Jézus ebben a példázatban egy nagyon is világi hasonlatban mondja el azt, amire ő is, az apostolok is többször figyelmeztettek, hogy az imádkozásban a könyörgésben nem szabad meglankadni. Amikor ezt a példázatot befejezte, párhuzamba állította magyarázatában a hamis bírót és Istent, és felteszi a kérdést: „Isten nem szolgáltat-e igazságot választottainak, akik kitartó reménységgel imádkoznak hozzá?" Jézus nem véletlenül nevezi az imádságban állhatatos embereket választottainak. A Szentírásban több olyan történet, példázat vagy tanítás van, amelyen keresztül Isten arra akarja nevelni az embert, hogy ha valamikor úgy érezzük is, hogy hiába imádkozunk, Isten nem hallgat meg, az imádság sohasem hiábavaló. Isten nem mindig úgy hallgatja meg az imádságot, ahogyan mi akarjuk. Pál apostol testéből sem vette ki a betegség tövisét, ami megnehezítette neki az evangélium hirdetésének a munkáját, de kegyelmébe fogadta őt. Ez a kegyelembe fogadás akkor történt, amikor ő, aki akkor még a Saulus nevet viselte, éppen a Krisztust követőket üldözni ment Damaszkuszba. Pál apostol is, mint minden beteg, szeretett volna meggyógyulni, de aztán hálát adott Istennek, hogy Isten nem az ő gondolata szerint hallgatta meg imádságát. Mert el tudta mondani élete vége felé, hogy a kegyelem arra is jó volt, hogy tövises testtel is többet dolgozott, mint a tanítványok. Hálaadó imádságában azonban azt is megvallotta, hogy ezt a munkát nem is ő végezte, hanem Istennek a vele levő kegyelme. Mi nem tudjuk Isten szemével nézni a világot sem, életünk eseményeit sem és nem tudjuk, miért hallgatja meg az ember imádságát Isten valamikor hamar, valamikor pedig hosszú zörgetés után és esetleg nem is úgy, ahogyan mi kértük. Ez nekünk talán zokon esik, de jó hittel szívünkbe zárni azt a bizonyosságot, hogy Isten mindig javunkat akarja. Ezért énekelhetjük nehéz körülmények közt is reménységgel a kedves éneket: „Mind jó, amit Isten tészen, szent az ő akaratja."

Jézus a hamis bíróról szóló példázatában azért mondja, hogy ha még egy gonosz lelkületű bíró is, aki hosszú ideig nem akart segíteni, végül teljesítette az özvegyasszony kérését, igazságot szolgáltatott neki, mennyivel inkább igazságot szolgáltat Isten az ő választottainak. A gonosz bíró, amikor jól felmérte helyzetét, saját jól felfogott érdekében szolgáltatott igazságot az özvegyasszonynak. Isten pedig azért szolgáltat igazságot azoknak, akik kitartóan kérik őt, könyörögnek hozzá, mert azok az ő választottai. Éppen a minden helyzetben Istenbe vetett bizalom a jele az Isten által való kiválasztottságnak. Mert a hitben élő ember nemcsak a jó napokban, hanem a próbatételek és szenvedések idején is Isten gyermekének vallja magát. De az így osztályrészünkké levő igazságszolgáltatás nem azért van, mert megérdemeljük, hanem azért, mert Isten Krisztuson keresztül nézi az életünket, aki magára vette bűneinket. Benne készített kegyelmet. Ha Isten gyermekeiként élünk, ez a kegyelem nekünk is mindenre elégséges.

Nem szabad tehát elcsüggednünk a nehéz idők próbatételei és szenvedései közt sem. Isten néha éppen azzal akarja érlelni reménységünket és szilárdítani hitünket, hogy késik imáink meghallga- tásával. Már az apostoli korban is voltak Krisztus gyülekezetének nehéz keresztjei, amikor az elcsüggedt emberek az örök és igaz Bíró igazságszolgáltatását várták, aki majd véget vet a gonosz hatalmának. Azért mondta Isten Péter apostolon keresztül: „N*em késik el az ígérettel az Úr, mint némelyek késedelemnek tartják, hanem hosszan tűr érettünk, mert nem akarja, hogy némelyek elvesszenek, hanem hogy mindenki megtérésre jusson."* Isten nem utasít el senkit magától, mint a gonosz bíró, aki ezt sokszor megtette az özvegyasszonnyal, de valamikor sokáig hallgat. Ő így is nevelget bennünket az imádság iskolájában.

Ezt a példázatos történetet Jézus ezzel az alapigeként olvasott kérdéssel fejezi be: *„De amikor eljön az Emberfia vajon talál-e hitet a földön?* Itt maga Jézus beszél arról a napról, amikor majd ő mint a szívekbe is belelátó Ítélőbíró eljön erre a földre, és felteszi a kérdést, hogy akkor talál-e hitet? Mert ezen a földön hatalmasan munkálkodik a hitető régi kígyó, a Sátán is. Ezért van tele a világ a hitetlen emberek millióival. Sokan közülük talán imádkozó szülők gyermekeiként hittel indultak az életútra, de aztán körülvette őket sok gonoszság, átéltek sok igazságtalanságot, zúdult életükre a hazugságok özöne, és ezzel a sátáni elsötétítéssel terhelt világban sokan abbahagyják az imádságot. A lélektelenné váló életharcban nem félnek egymás szívére taposni, ami aztán kitaposott útként megkeményedik. Jézus tudta, hogy az ősi kígyó így fog munkálkodni ebben a világban, hiszen az utolsó időkről szólva így beszélt erről: *Vigyázzatok, hogy meg ne tévesszen valaki titeket… Akkor sokan eltántorodnak, elárulják és meggyűlölik egymást. Sok hamis próféta támad, és megtévesztenek sokakat. Mivel pedig megsokasodik a gonoszság, a szeretet sokakban meghidegül. De aki mindvégig kitart, az üdvözül.*

A szívekbe és a jövőbe látó Jézus tehát nem véletlenül tette fel a gonosz bíróról elmondott tanítása végén a kérdést, hogy ő, az Emberfia és Isten Fia talál-e a földön ilyen próbatételekben is kitartó hitet, amikor visszajön? Mi pedig véssük mélyen szívünkbe Megváltónknak szavait, amit a halálhoz készülve mondott megfáradt és szomorkodó tanítványainak a Gecsemáné kertjében: „*Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek, mert a lélek kész, de a test erőtlen.”* Ámen

Hálát adunk néked örökkévaló Isten Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban, hogy te Igédben elmondtad nekünk, hogy mit akarsz a mi földi életünkkel. Hálát adunk, hogy most is arra tanítottál bennünket, hogy miközben földi létünk tele van sokféle változással és bizonytalansággal, rendíthetetlen sziklaként maradhat szívünkben az a hitbeli bizonyosság, hogy te nemcsak teremtője vagy ennek a világnak, hanem Jézus Krisztusban megváltója és gondviselője is vagy sokszor viharba kerülő megfáradt életünknek. Köszönjük, hogy általa összekötöd bűnbe esett és halál útján elindult világunkat és életünket, a te örökkévaló világoddal. Köszönjük, hogy ő azért halt meg és azért támadt fel, hogy minket a halál útjáról az élet útjára vezessen. Köszönjük, hogy Igédben elhangzott felénk atyai kérdésed, hogy amikor Megváltónk visszajön erre a földre, talál-e itt kísértésekben is megmaradó, és szenvedésekben is imádkozásra indító hitet. Kérünk Atyánk, segíts, hogy találjon. Segíts, hogy életünk viharai ne tépjék, és ne gyengítsék hitünket, hanem történjen velünk is az, ami a fákkal, amelyeket a viharok ahhoz segítenek, hogy még mélyebbre eresszék viharral is dacoló gyökereiket. Kérünk Atyánk, áldd meg földön lévő egyházadat, hogy hangozzon benne mindenütt a te Krisztus követésére hívogató és mindnyájunk életét megtisztító és megszentelő Igéd. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 299. dics. 1983.

Lelki gőg

Főének: 443. dics. 1-3 vers Igeolvasás: 1. Korinthus 15, 1-11

Eszetekbe juttatom, testvéreim, az evangéliumot, amelyet hirdettem nektek, amelyet be is fogadtatok, amelyben meg is maradtatok. Általa üdvözültök is, ha megtartjátok úgy, ahogy én hirdettem is nektek, hacsak nem elhamarkodottan lettetek hívőkké. Mert én elsősorban azt adtam át nektek, amit én magam is kaptam; hogy tudniillik Krisztus meghalt a mi bűneinkért az Írások szerint. Eltemették, és – ugyancsak az Írások szerint – feltámadt a harmadik napon, és megjelent Kéfásnak, majd a tizenkettőnek. Azután megjelent több, mint ötszáz testvérnek egyszerre, akik közül a legtöbben még mindig élnek, néhányan azonban elhunytak. Azután megjelent Jakabnak, majd valamennyi apostolnak. Legutoljára pedig, mint egy torzszülöttnek, megjelent nekem is. Mert én a legkisebb vagyok az apostolok között, aki arra sem vagyok méltó, hogy apostolnak neveztessem, mert üldöztem Isten egyházát. De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, és hozzám való kegyelme nem lett hiábavaló, sőt többet fáradoztam, mint ők mindnyájan; de nem én, hanem az Istennek velem való kegyelme. Azért akár én, akár ők: így prédikálunk, és ti így lettetek hívőkké.

Könyörülő Isten, Édesatyánk, a te kegyelmednek ajándéka minden múló napja a mi földi életünknek. Neked köszönjük meg ezt az új napot, ezt a szent vasárnapot, amelyet testünknek pihenésre, lelkünknek épülésre rendeltél. Hálát adunk néked, hogy gyermekeidként lehetünk itt együtt ebben a gyülekezetben. Hálaadással tekintünk vissza életünk elmúlt napjaira, mert tudjuk, hogy attól a pillanattól kezdve, amikor beléptünk ebbe a földi világba, a te gondviselő kegyelmed tartja meg életünket, te ajándékozod napjainkat, éveinket. Olyan sokféle bajban velünk voltál, megvigasztaltál, nagy mélységekből felemeltél, könnyeinket letörölted, és Igéd által most is jössz hozzánk kereső kiáltásoddal, mert nem akarod, hogy a sátán idegen utakra csábítson bennünket, hanem azt akarod, hogy gyermekeidként éljük földi életünket. Kérünk, formáld gondolatainkat, érzésünket és akaratunkat úgy, hogy tudjunk letenni mindent, ami elválaszt tőled, és ami elválaszt egymástól. Megváltó Krisztusunk nevében kérünk, áldd meg szívünkben örök Igédet. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 178. dics. Alapige: Lukács 18, 9-14

Némely elbizakodott embernek, aki igaznak tartotta magát, a többieket pedig lenézte, ezt a példázatot mondta: „Két ember ment fel a templomba imádkozni: az egyik farizeus, a másik vámszedő. A farizeus megállt, és így imádkozott magában: Isten, hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember: rabló, gonosz, parázna, vagy mint ez a vámszedő is. Böjtölök kétszer egy héten, tizedet adok mindenből, amit szerzek. A vámszedő pedig távol állva, még szemét sem akarta az égre emelni, hanem a mellét verve így szólt: Isten, légy irgalmas nekem, bűnösnek. Mondom nektek, ez megigazulva ment haza, nem úgy, mint amaz. Mert mindenki, aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik.”

Kedves Testvéreim,

Mindennapi életünknek fájó tapasztalata, hogy bennünket, embereket, nagyon sok elválasztó fal különít el egymástól. Más gondolkodásmód, más életritmus, és sokminden más szakítja el az embereket egymástól. A hitben élő emberek is tudnak ezekről az elválasztó falakról, de úgy gondolják, hogy igen, a világban sok minden választ el egymástól, sőt, még a hívő emberek közt is sok különbözőség van, de van valami, ami különösképpen összeköt bennünket. A rejtelmes dolog, ami összeköt bennünket, az imádság. Az, hogy ugyanannak az egy örök Istennek a gyermekei vagyunk. Mindnyájan előtte csöndesedhetünk el, neki adunk hálát, előtte tárjuk ki szívünket, hogy elsírjuk bánatunkat, kitárjuk örömünket. Ő mondja mindnyájunknak: Hívj segítségül engem a próbatételek idején, én megszabadítlak téged és te dicsőítesz engem.

Ebben a most hallott igeszakaszban azt halljuk, hogy sokszor az is, aminek nagyon eggyé kellene bennünket kovácsolni, elválaszt egymástól. Ennek a két imádkozó embernek a története, akikről az Igében hallottunk, erről beszél. Jézusnak ezekről az imádkozó emberekről mondott tanításából azt is megtudjuk, hogy az imádság nemcsak egymástól, hanem Istentől is el tud szakítani minket. Mert az sem mindegy, hogy milyen lélekkel imádkozunk. A két imádkozó ember azzal, hogy a templomba, Isten házába ment, azt fejezte ki, hogy amikor imádkozik, Isten elé akar állani. Imádkozni mindenütt lehet, mert Isten mindenütt jelen van, de az Istennel és egymással való együttlétnek, Igéje hallgatásának, a vele való imádságos beszélgetésnek legáldottabb helye mégis a templom. A tanításban elmondja Jézus, aki mindnyájunknak a gondolatait és érzéseit is ismeri, hogy ez a templomban imádkozó farizeus magát tökéletesnek, a másik imádkozó embert pedig menthetetlenül gonosznak tartotta. Amikor mi halljuk ezt a szót, hogy farizeus, előttünk ez a szó már rossz hangzású. Ez azért van így, mert a Jézus korabeli farizeusok sok okot szolgáltattak arra, hogy Jézus megdorgálja őket. Pedig a farizeusi mozgalom úgy kezdődött, hogy Krisztus születése

előtt mintegy erős évszázaddal az ószövetségi gyülekezetben egy nagyarányú elvilágiasodási hullám rontotta meg a hívő életet. A hívő élet elsekélyesedése nagyon bántotta a hitüket komolyan élni akarókat, és elkezdték Istennek az Ószövetségben levő rendelkezéseit szigorúan megtartani. Így a farizeusok egy lelki ébredési mozgalomnak az úttörői lettek. Sőt, mivel az egyre terebélyesedő rabbinusi írásmagyarázatokat is tanulmányozták, az ott leírtak szerint sok esetben túl akarták teljesíteni Isten ószövetségi rendeléseit, és így jutottak oda, hogy némely esetben a rabbik írásmagyarázatára nagyobb súlyt helyeztek, mint Isten rendelésére. Ezért került sorra az is, hogy Jézus egy konkrét esetre rámutatva ezt mondta nekik: „T*i az Isten törvényét szépen félreteszitek, és a magatokét teszitek helyébe."* Ezek a farizeusok aztán arra törekedtek, hogy a Bibliában levő rendelkezéseket túlteljesítsék. A Mózes harmadik könyvében elő van írva az évente egyszeri nagyböjt. Ez a templomban imádkozó farizeus azzal dicsekszik Istennek, hogy ő hetente kétszer böjtöl. A törvényben hangzik Isten parancsa, hogy az ember mindenéből, ami a földeken terem, köteles dézsmát adni, és minden jövedelméből a tizedet oda kell adni Istennek. Ez az imádkozó farizeus azt mondja Istennek, hogy ő nemcsak a mezőn levő földeknek a terméséből ad dézsmát, hanem abból is, ami otthon a kertben terem. Sőt még azokból a dolgokból is, amit vásárol. Pedig abból, amit vásárol, abból a termelő, ha istenfélő ember, már befizette a tizedet, arra már annak, aki vásárolta, nem kellett gondjának lenni. De ez a farizeus féltő gonddal vigyázott arra, hogy ő többet teljesítsen, mint amennyit Isten elvár. Ezek az emberek tehát nagy áldozatokat hoztak. Például szorgalmasan megtartották az imádságnak az óráit. A Törvényben meg van írva, hogy minden nap kétszer el kell csöndesedni Isten előtt. Délelőtt 9 órakor, és délután 3 órakor mindenkinek meg kell tartani az imaperceket. Bárhol van az ember ebben az időpontban, otthon, munkában, úton, a rendelt időt az imádságnak kell szentelni. Tehát amikor a farizeus azzal dicsekedett Isten előtt, hogy ő nemcsak teljesíti, hanem túlteljesíti Isten iránti kötelességét, igazat mondott. Ha a farizeusi életnek ezt a vonatkozását nézzük, akkor valóban meg lehet dicsérni őket. Lukács, az evangélium írója az itt egymás után leírt eseményeket más szempontok szerint tette egymás mellé, és így nem a kronológiai szempont volt a legfontosabb. Annyit azonban világosan látunk az evangéliumi összefüggésből, hogy az istenfélő gyülekezeti tagok, és mint ebből a történetből látjuk, nemcsak ők, az elrendelt imaidőpontokon kívül sok más alkalommal is imádkoztak. Jézus ezt a történetet akkor mondta el, amikor földi életútja vége felé azzal a tudattal ment Jeruzsálembe, hogy neki ott meg kell halni, mert ő az az áldozati bárány, aki elveszi a világ bűneit. Egy ilyen ünnep előtti gyülekezetbe ment el imádkozni a mostani Igében imádkozó farizeus és vámszedő.

Isten valóban azért adta a rendelkezéseket, mert fontosnak tartja, hogy az ember sohase felejtse el, hogy kinek a kegyelméből él, kinek tartozik mindenért

hálával, köszönettel. De Isten többet kíván az embertől, mint csak felszínes tetteket, elmormolt imaszavakat. Jézus azt mondta a szamaritánus asszonynak a Jákób kútjánál, hogy Isten Lélek, ezért akik őt imádják, szükséges, hogy lélekben és igazságban imádják. A templomban imádkozó farizeusnak az imádsága önmagával való dicsekedés volt. Nem azt köszönte meg Istennek, hogy adott neki időt és erőt a munkához, hogy alkosson, termeljen és munkájának gyümölcséből hálaadással áldozzon Istennek. Aki hívő szívvel nézi a világot és a saját életének nem mindig örvendetes eseményeit is, az tudja, hogy minden nap van miért hálát adni Istennek. Még a könnyezőknek, még a megtört szívű gyászolóknak, még a szenvedésekkel vívódó kesergőknek is van miért hálát adni.

Milyen más lelkülettel ment a templomba a vámszedő. A magukat hűnek, jónak és mindenben tökéletesnek tartó farizeusok rendszerint egy csoportban voltak együtt. Ő is elment a templomba, ő is imádkozni akart, de ismerte a saját gyarlóságát, és nem is mert a kegyesek csoportja közelébe menni. Imádsága is egészen másképp hangzott: *„Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek.”* Nem dicsekedett dicséretre méltó érdemeivel. Tudta, hogy ő vámszedő foglalkozásával, és azzal, hogy igyekezett az úton járóktól sok vámot kérni, mert gyorsan meg akart gazdagodni, gyűlöltté tette magát az emberek előtt. Szinte kirekesztette magát a gyülekezeti közösségből. Őt nem szerették az emberek, hanem a követelt pénzt odadobták asztalára, és szó nélkül tovább mentek. Amikor mint ilyen ember mégis elment a templomba imádkozni, alázatosan imádkozott. Még a szemét sem emelte az ég felé. Imádkozás közben a felfelé nézés azt fejezte ki, hogy az imádkozó ember lelke vágyakozik Isten színe elé emelkedni. Tudta, hogy Isten előtt nincs mivel dicsekedni. Ő Istentől csak irgalmat kérhet bűneire. A „bűn” szó egy súlyos tartalmú gyűjtőfogalom. A vámszedő ajkán, aki a bűnbánatból fakadó mellveréssel is kifejezte bűnei miatti őszinte fájdalmát, ez a szó ezt jelentette: Isten, én szavakban, tettekben, gondolatban, érzésben, egész életmódommal és mulasztásaimmal, nagyon sokat vétettem ellened. Légy irgalmas nekem, bűnösnek. A farizeus, miután oda tárta Isten elé, mi mindent cselekszik ő Istennek, lekicsinylően beszélt a „többiekről”, akik sokféle bűnt követnek el, tehát mind bűnösök, és utána utalt a távolabb lévő vámszedőre, talán mint különösen bűnösre. Nekünk, akik már nemcsak az ószövetségi prófétáknak, hanem a megváltó szeretetnek, Jézusnak és az apostoloknak az iskolájába is járhatunk, ha ilyen önmagával dicsekvő emberről hallunk, eszünkbe jut az a „szeretet himnusza,” amelyben ilyen értékjegyzéket állít Isten elénk: „*Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretetet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc, vagy pengő cimbalom.. És ha teljes hitem van is, úgy, hogy hegyeket mozdíthatok el, szeretet pedig nincs bennem, semmi vagyok. Ha szétosztom az egész vagyonomat, és testem a tűzhalálra szánom, semmi hasznom abból.”* Az így dicsekvő ember szinte üzlettársának tekinti Istent, aki azzal a lelkülettel

mondja el Istennek, mit adott ő neki, hogy ebből már kiérezhető az Isten iránti elvárás, hogy mit vár ő mindezért Istentől.

Jézus nem azért mondja el ezt a történetet, hogy hallgatói elgondolkodjanak, milyen az az imádság, amely kedves Istennek, hanem azért is, hogy isteni látással elmondhassa azt is, mi a folytatása, a következménye az elhangzott imádságoknak. Jézus ezt mondja a vámszedő imádsága után: „*Mondom néktek, ez megigazulva ment el házába, nem úgy, mint amaz.”* Amikor Jézus a földön járt, majdnem üres látszatkegyességgé lett az egykori ébredési mozgalomként indult farizeizmus. Kívül megmosott pohárrá, amely belül tele volt szennyel. A missziói tűz még égett, de a hívő élet példaadó vonzó melege már régen kihűlt. Így lettek világtalanok vak vezetőivé. A két imádkozó ember hazament a templomból. A farizeus úgy ment haza, olyan lelkülettel, amilyennel odament. Nem változott semmi. Jézus ebben a példázatban nem a vámszedői életmódra, hanem a bűneit őszintén bánó vámszedő alázatos imádságának a követésére tanít. Azért fejezi be példázatát is Isten országa törvényének az idézésével: „*Mert mindenki, aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik.”* Ámen

Hálát adunk neked Atyánk Istenünk hogy irgalmas szeretetedet naponta megújítod az életünkben. Bűn szakadékába hullott életünk tele van halálos veszedelemmel. Azért tudunk megköszönni minden napot, amelyre felvirrasztasz, mert tudjuk, hogy megmegújul minden napon a te nagy irgalmad. Hálát adunk, hogy ezt a napot arra ajándékoztad, hogy fáradt testünk a hétköznapi munkák után megpihenjen, hogy Igéd által lelkünk felüdüljön, hitünk erősödjön. Köszönjük, hogy Lelked ajándékaként hangzott most is közöttünk Igéd, és kérünk, segíts, hogy lehessünk mindnyájan egyre teljesebben Lelked által vezérelt gyermekeiddé. Töredelmes szívvel valljuk meg előtted, hogy sokszor hagyjuk magunkat a világ lelke által vezetni, és azért üres sokszor szent házadban is a helyünk. Azért fogyatkozik meg szívünkben is a szeretet, az Igéd utáni vágyakozás, és a neked való engedelmesség. Kérünk, áldd meg életünket, szenteld meg otthonainkat, hogy családjainkban és odakint a világban is tudjunk megszentelt életű gyermekeidként viselkedni. Kérünk, ha bánatunk van, töröld le könnyeinket, hogy hittel tudjuk magunkhoz ölelni a Krisztusban elkészített, de már földi életünkben megkezdődő örök élet ajándékát. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 462. dics. 1983.

Isten előtti felelősségtudat

Főének: 32. zsoltár 1-4 vers Igeolvasás: Ezékiel 18,1-4 és 21-30

Így szólt hozzám az ÚR igéje: Hogy mondhattok ilyen közmondást Izráel földjéről: Az apák ettek egrest, és a fiak foga vásott el tőle?! Életemre mondom – így szól az én Uram, az ÚR -, hogy nem fogjátok többé ezt a közmondást mondogatni Izráelben. Mert minden lélek az enyém: az apák lelke is, meg a fiak lelke is az enyém. Annak a léleknek kell meghalnia, aki vétkezik. De ha a bűnös megtér, és nem követi el többé vétkeit, hanem megtartja minden rendelkezésemet, törvény és igazság szerint él: akkor élni fog, nem hal meg. Azok a vétkek, amelyeket elkövetett, nem maradnak emlékezetben. Azokért az igaz tettekért, amelyeket véghezvitt, élni fog! Hiszen nem kívánom én a bűnös ember halálát – így szól az én Uram, az ÚR -, hanem azt, hogy megtérjen útjáról, és éljen. Ha pedig az igaz eltér az igazságtól, és álnokul él, elköveti azokat az utálatos dolgokat, amelyeket a bűnös ember szokott, az ilyen éljen-e? Igaz tettei, amelyeket azelőtt véghezvitt, nem maradnak emlékezetben. Hűtlenségéért, amelyre vetemedett, és vétkéért, amelyet elkövetett, meg fog halni! Ti azt mondjátok: Nem következetes az Úr. Figyeljetek ide, Izráel háza! Én nem vagyok következetes? Inkább ti nem vagytok következetesek! Ha az igaz eltér az igazságtól, álnokul él, és meghal: azért hal meg, mert álnokul élt. Ha pedig a bűnös megtér, és nem követi el többé bűnét, hanem törvény és igazság szerint él, akkor megmenti az életét. Ha belátásra jut, és megtér, és nem követi el vétkeit, élni fog, nem hal meg. De Izráel háza azt mondja: Nem következetes az Úr. Én nem vagyok következetes, Izráel háza? Inkább ti nem vagytok következetesek! Ezért mindenkit a maga tettei szerint ítélek meg, Izráel háza! –így szól az én Uram az ÚR. Térjetek meg, hagyjátok el vétkeiteket, akkor nem fogtok elbukni bűneitek miatt.

Örökkévalóság Ura, gondviselő Édesatyánk, gyermeki szívvel csöndesedünk el előtted, hogy megköszönjük neked ezt az új napot. Jó nekünk hittel megragadni atyai kezedet, azzal a gyermeki bizonyossággal, hogy te mindig atyai szeretettel nyújtod felénk kezedet, mert vezetni akarsz, mert szeretsz bennünket. Nem akarod, hogy tőled távol maradjunk, eltévedjünk. Köszönjük, hogy Igédben újra hozzánk jössz kereső kiáltásoddal, hogy Szentlelked által munkálkodsz ebben a világban, mert akarod, hogy mint gyermekeid, éljünk gyarapodó hitben, növekedő szeretetben, akaratod szerinti békességben. Kérünk, nyitogasd szívünket és cselekedd, hogy Igéd üzenete formálja gondolatainkat,

tetteinket és egész életünket. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 487. dics. 2. vers Alapige: Ezékiel 18, 30-32

Így szól az én Uram, az ÚR. Térjetek meg, hagyjátok el vétkeiteket, akkor nem fogtok elbukni bűneitek miatt.

Hagyjatok fel vétkeitekkel, amelyeket elkövettetek, és újuljatok meg szívetekben és lelketekben! Miért halnátok meg, Izráel háza?

Hiszen nem kívánom a halandó halálát – így szól az én Uram, az ÚR -, térjetek hát meg és éljetek!

Kedves Testvéreim,

Ezeken az igeverseken keresztül Isten az emberi életnek egyik fájó pontjára teszi rá a kezét gyógyító szeretettel. Az ószövetség népnek a szívében ott volt, és sokszor a mi korunk embereinek a szívében is ott van a kérdés, jól van-e az, hogy a fiataloknak, a gyermekek nemzedékének, bűnhődni kell az atyák nemzedékének a bűneiért. Ez a gondolat a Tízparancsolat egy mondatának a figyelmetlen olvasásából keletkezett félreértés nyomán gyökerezik ma is sok embernek a szívében. A Tízparancsolatnak ez a mondata így hangzik: *„..mert én az Úr, a te Istened féltőn szerető Isten vagyok. Megbüntetem az atyák vétkéért a fiakat is harmad én negyed ízig, ha gyűlölnek engem. De irgalmasan bánok ezer ízig azokkal, akik szeretnek egem, és megtartják parancsolataimat."* Ennek a parancsolatnak az első üzenete az, hogy Isten szereti az embert, ezért akarja óvni olyan életmódtól, amellyel az ember elindul önnön vesztének az útján. Isten nem azért bünteti, ha bünteti a fiakat, mert fiak, hanem azért, mert életükkel arról tesznek bizonyságot, hogy nem szeretik Istent. Nem véletlenül lett a Szentírásnak középponti üzenetévé Istennek és az embertársaknak a szeretése. Az Istent nem szerető, tőle távolra sodródó ember aztán nem is figyel Isten parancsára, nélküle rendezi be az életét. Pedig hogy a Tízparancsolatból idézett mondatban is mennyire Istennek az emberhez hajló szeretete a központi üzenet, az nyilvánvalóvá válik abban is, hogy az őt nem szeretőkre négy emberöltőre, négy nemzedékre nézve helyezi kilátásba a büntetést, de ezer nemzedékre nézve helyezi kilátásba irgalmasságát, tehát bűnöket megbocsátó szeretetét azokra nézve, akik őt szeretik, és akarata szerint élnek. Isten ezzel az Igével gyermekeinek a szívében éppen a gyermeki szeretet érzését akarja erősíteni, és azért hangsúlyozza, hogy szeretete több százszor olyan hosszú ideig tart, mint büntető akarata. Ebben az Igében azonban benne van Istennek az a figyelmeztetése is, hogy egy-egy nemzedéknek olyan vétkei vannak sokszor, amelynek

következményét a következő nemzedékek fogják hordozni. Ma is tapasztaljuk mindennapi életünkben is, hogy megmarad Isten törvényének ez az igazsága is. Amikor napjainkban pl. egyre komolyabb felhőként jelentkezik az életünk egén az, hogy mérgezett világban élünk, egyre nagyobb gond, hogy mérgezett a föld, mérgezett a levegő, a víz, az egész életterünk, akkor tudatosítanunk kell, hogy ez a mérgezettség nem most kezdődik, ennek már nemzedékekre visszamenő múltja van. Az előző nemzedékek korában is nagyon sokan éltek önző, csak a maguk életének, a maguk korának a szükségleteit biztosítani akaró életet. Ez a folyamat a mi nemzedékünkben is az élet és a világ sok területén folytatódik. Gondoljunk csak arra, hogyan indulnak az életnek azok a gyermekek, akiknek édesapja vagy édesanyja, esetleg mindkettő alkoholista. Ezeknek a gyermekeknek a testében ott van már csecsemőkorukban az amiatti veszélyeztetettség, hogy a szüleik rendetlen életet éltek. De az ilyen körülmények közt induló gyermekek jövője sem reménytelen. Isten minden embert új életre hívogat. Krisztusban mindenki részére felvillantja egy új életnek a távlatát. Azért hangzik mai Igénkben is életünket gyógyítani akaró kiáltása: *„Térjetek hát meg és éljetek.”* Korunk embere azért van nagy veszélyben, mert technizálódott világunkban sokan tudják azt, hogy a világűrbe kilőtt rakéták pályáját, ha eltér a kitűzött céltól, ki lehet igazítani, a kívánt pályára lehet állítani. Azt viszont – sajnos -, nem mindenki tudja, hogy az Isten által készített céltól elhajló, más pályára sodródó életek pályáját is ki lehet javítani. Az elhajlott rakéták pályájának a kiigazításához technikai eszközökre és elektromosságra van szükség. Az elhajlott emberi életpályák kiigazításához pedig szükség van Szentlélekre. Megváltónk ígérete szerint az Atya mindenkinek adja Szentlelkét, aki azt kéri tőle.

Az ő ajkán hangzott el ez a mondat: *„Kérjetek és adatik néktek.”*

Az ószövetségi gyülekezet, amikor Isten Igéjének ez a prófétai üzenete elhangzott, nehéz történelmi helyzetben volt. Szülőföldjükről már évtizedekkel azelőtt elhurcolták őket, foglyok voltak. Már csak a legidősebbeknek a lelkében volt ott a halvány emléke a szülőföldnek, az elhagyott otthonnak és vallási életük egykori központjának, a templomnak. Keseregtek, és azt mondogatták, hogy fogolysorsra jutásuk atyáik vétkének a következménye. Ha egy kicsit visszalapozunk az ószövetségi Szentírásban, látjuk, hogy a fogságra jutás valóban nem véletlenül történt. A nép hűtlen lett Istenhez, nem figyelt rendeléseire, a saját akarata szerint élt. Pedig Isten a Tízparancsolatot is azzal kezdi, hogy miután emlékezteti választott népét arra, hogy ő veőket az egyiptomi rabságból, és szép hazát adott nékik, figyelmezteti őket arra, hogy rajta kívül ne legyen más Istenük A többi nép nem ismerte Istent, de kereste őt. Éppen ennek a népnek adta Isten azt a megbízást, hogy ő segítse a múló idővel egyre nagyobb területen a világ bálványok előtt leboruló népeit a világot teremtő egy örök Isten ismeretére. Jézus, amikor a földön járt, éppen arra emlékeztette

népe kegyeseit, hogy ezt az Istentől kapott nagy feladatot látszat kegyességgé lett életük rossz példaadása teszi lehetetlenné. Ez a nép már az Ígéret földjére érkezése előtt aranyborjút öntetett Áronnal. A bírák korában is olyan sokan vonzódtak a Baál bálványistenhez, hogy amikor Isten azt parancsolta Gedeonnak, hogy vágja ki az apja ligetének a fáit, amelynél az áldozati szertartást végezték, Gedeon teljesítette Isten parancsát, de a fák kivágását, és ott az Istennek szentelt áldozat bemutatását, amit tíz szolgájával végzett el, csak éjjel merte elvégezni. Félt apja haragjától és a néptől. Jelzés ez is arra nézve, hogy Isten népe leborult az őket körülvevő népek bálványai előtt. Pedig az Istentől való elfordulás és a bálványok imádása a halál útján járást jelentette. Isten a babiloni fogság előtt is sokszor figyelmeztette népét: térjetek vissza hozzám. Hányszor hangzott a prófétákon keresztül Isten hívogató, figyelmeztető és dorgáló hangja. De a nép nem engedelmeskedett tartósan Isten akaratának. A kísértő újra és újra tilos útra, engedetlenségre csábította őket. Isten tehát az előre meghirdetett ítéletet hajtotta végre, amikor engedte, hogy a szent hajlék a templom elpusztuljon, a szent város jelentékeny része rommá váljon és a nép tízezreit rabláncra fűzve hurcolják idegen országba.

Amikor Isten hosszútűrő kegyelme véget ért és a büntetés megvalósult, azt is megmondta népének, hogy nem tart örökké a büntetés. Isten a nehéz próbatételek idején is hirdette a szabadulást, a kegyelmet. Isten a fogságban zúgolódó népnek is elmondja azt is, hogy ő minden nemzedéknek a korában kész megnyitni a kegyelem útját és megbocsátani a tőle elforduló, de bűnbánattal hozzá visszatérő népének. Isten tehát ezen a történeten keresztül is ébresztgetni, figyelmeztetni akar bennünket. A régi kígyó, a kísértő közöttünk is erősen toboroz. Mi sem csak az elődeink gyarlóságainak vagyunk az örökösei, továbbvivői, hanem bennünk is ott van a készség az Isten akarata meg nem tartására. Próbatételeink során nem mindenki tudja reménykedő szívvel mondani az énekimádságot: „Ó sok keresztje van, de ez az én utam, mert hozzád visz Uram." Ezért hívogat Isten az Igén keresztül magához. Ki akarja venni szívünkből a keserűséget és a reménytelenséget. Ezért mondja életet adni akaró atyai jósággal: „*Miért halnátok meg hiába?*"Amikor itt Isten az életről és a halálról beszél, akkor az élet mélyebb értelmezésére akar minket segíteni. Itt is arról az életről van szó, amely nem ér véget akkor, amikor megáll a szívünk, hanem arról az életről, amely folytatódik akkor is, amikor a szív már nem dobog, amikor a test porrá válik. Erről az életről beszélt Megváltónk amikor *azt* mondta: „E*lmegyek, hogy helyet készítsek számotokra, mert azt akarom, hogy ahol én vagyok, az enyéim is ott legyenek."* Ez az élet a földi lét idején kezdődik minden olyan embernél, aki hittel odaadja a szívét Istennek. Addig, amíg ez nem történik meg, halál fiai vagyunk, akkor is, ha még dobog a szívünk, ha tudunk járni és alkotni.

Isten az Igében nemcsak azt mondja el, hogy nem akarja sokáig büntetni az atyák vétkét a fiakban, hanem ezen túlmenően azt is, hogy a ma élő nemzedékeknek a bűne fölött sem akar halálos ítéletet mondani. Ő nem azt akarja, hogy az ember szenvedjen és meghaljon, hanem azt, hogy ha valamikor el is távolodott tőle, térjen vissza hozzá és éljen. A hozzá megtérőnek az előző bűnei fölött kegyelmet gyakorol. Nem akarja büntetni az előző bűnöket. Ez a kegyelem csodája. De az Igében Isten mást is mond. Arról is beszél, hogy van aki az életének egy részében hűségesen keresi Isten útjait, hitben jár, és később, talán azért, mert közben elkezdtek a világban más irányú szelek fújni, hagyja magát az új szelekkel sodorni. Sok konfirmandus csoport konfirmált már ebben a mi kedves gyülekezetünkben is. Reménységgel hallgatjuk az ajkukon elhangzó hitvallást és fogadalomtételt. De egy idő múlva fájdalommal látjuk, hogy sokan nem tartják be az Isten és a gyülekezet előtt tett fogadalmat. Sok egykori konfirmandus már nem is ismeri a lelkészét.

A mi életünkben is ismerős az az állapot, hogy valaki még életében elkészíti végrendeletét. Ezt a legtöbb esetben olyan emberek cselekszik, akiknek nincsenek gyermekeik. Nem ritka eset, hogy az évek folyamán az örökösök, akikre a végrendelet szerint az idősödő házastársak otthona és javai öröklődnének, viselkedésük által méltatlanokká válnak az örökségre. Ilyenkor az örökhagyók más végrendeletet készítenek, és másra hagyják az örökséget. Amikor a végrendelkezők meghalnak, a törvény a második, tehát az utóbb készített végrendelet szerint hagyja jóvá az örökségi ügyet. A méltatlanul viselkedők nem kapnak semmit az örökségből. Isten is az utolsó döntés szerint adja az „örök" örökséget. Ezt a tényt tárja elénk Jézus a tékozló fiúról szóló példázatban. A tékozló fiú kérte és megkapta apjától az örökséget, de a fiú rendetlen életmódjával mindent eltékozolt. Amikor már nagy nyomorúságra jutott és éheznie kellett, megbánta, amit tett, és elhatározta, hogy hazamegy az atyjához, megvallja, hogy méltatlanná tette magát hogy fia lehessen az atyjának, de fogadja őt be béresének, hogy ne kelljen éheznie. Az apa pedig szeretettel visszafogadta gyermekét, hazajövetelének örömére nagy vendégséget készített, fiát új ruhába öltöztette, és ezt mondta: „Örüljünk, mert ez az én fiam meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott."

Ilyen örömmel várja Isten is minden megtérő gyermekét és kéri, hogy ne maradjunk a halálban, hanem támadjunk fel új életre. Ámen

Szent a te neved, mindenható Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Gyermeki alázattal csöndesedünk el előtted, mert tudjuk, a te akaratod a mi szentté lételünk. Köszönjük, hogy le akarod vettetni velünk a mi ó-emberünk lerongyolódott ruházatát, hogy kegyelmed fehér ruhájába öltöztess bennünket. Köszönjük

Atyánk, hogy a bűn halálából mi is új életre kelhetünk. Kérünk, tedd áldottá szívünkben szent Igédet, hogy az szívünkben bő gyümölcsöt teremjen, és legyünk mindnyájan Szentlelked által vezetett megszentelt életű gyermekeiddé. Köszönjük Atyánk, hogy Jézus Krisztusban nekünk utat is adtál. Kérünk, kösd össze általa gyarló, botladozó gyermeki életünket a te Atyai szíveddel, mint ahogyan benne összekötötted, mikor ő emberré lett a mennyet a földdel. Kérünk, hogy tudjuk levetni önigazságunkat, hogy az értünk testet öltött Krisztusban megigazulhassunk és legyen háborúságokkal terhelt világunkban békesség, és legyen mindnyájunknak ismertető jele a Krisztus által bennünk is munkálkodó szeretet. Áldd meg Úr Isten a te népedet, kik téged szeretnek, s tartsd meg közöttünk a gyülekezetet. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 195. dics. 1977.

Ó seregeknek Istene

Főének: 84. zsoltár Igeolvasás: Zsoltárok 84, 1-13

A karmesternek: „A szőlőtaposók" kezdetű ének dallamára. Kórah fiainak zsoltára. Mily kedvesek a te hajlékaid, ó Seregek URa! Sóvárog, sőt eleped a lelkem az ÚR udvarai után. Testem és lelkem ujjongva kiált az élő Istenhez. Még a veréb is talál házat, és a fecske is fészket, ahova fiókáit helyezi oltáraidnál, Seregek URa, királyom és Istenem! Boldogok, akik házadban laknak, szüntelenül dicsérhetnek téged! (Szela.) Boldog az az ember, akinek te vagy ereje, aki a te utaidra gondol. Ha a Siralom völgyén mennek is át, források völgyévé teszik azt, az őszi eső is elárasztja áldásával. Újult erővel haladnak, és megjelennek Istennél a Sionon. URam, Seregek Istene, hallgasd meg imádságomat! Figyelj rám, Jákób Istene! (Szela.) Istenünk, pajzsunk, nézz ránk, tekints fölkented személyére! Bizony, jobb egy nap a te udvaraidban, mint máshol ezer. Jobb az Isten háza küszöbén állni, mint a bűnösök sátraiban lakni.

Mert nap és pajzs az ÚR, kegyelmet és dicsőséget ad az Isten. Nem vonja meg javait az ÚR azoktól, akik feddhetetlenül élnek. Seregeknek Ura, boldog az az ember, aki benned bízik.

Csodálatosak a te tetteid, örökkévaló Isten, gondviselő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Mi hódolattal és csodálattal állunk meg szentséges színed előtt, amikor látjuk teremtő és újjáteremtő hatalmadat ennek a világnak sok mozzanatában. Te teremtetted ezt a világot úgy, hogy a földben termőerő legyen, hogy az elvetett mag kicsirázzon színekben pompázó virággá, gyümölcsöt termő fává, életté, kenyérré süthető maggá váljon. Köszönjük jó Atyánk, hogy te ezt az ideigvaló életünket is atyai kezedben tartod, táplálod. Hálát adunk, hogy úgy lehetünk együtt ebben a gyülekezetben, mint megváltott gyermekeid, hogy lelkünket is tápláljad, hitünket is erősítsed, hogy akkor se legyen hatalma fölöttünk a gonosznak, amikor az le akar téríteni a keskeny útról, mert kárhozatra akarja vezetni az életünket. Hálát adunk néked hogy te akkor is velünk vagy, amikor mi nem is gondolunk rád, és önfeledten a magunk útját akarjuk járni. Köszönjük, hogy te Igéddel és szereteteddel most is azért vagy itt velünk, mert meg akarod szentelni életünket, le akarod törölni könnyeinket. Kérünk, áldd meg szívünkben Igédet, és segíts, hogy az ne legyen kőre hulló magvetéssé, hanem teremjen bennünk sok gyümölcsöt szent neved dicsőségére, és embertársaink javára. Életünk Ura, megváltó Krisztusunk szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: Alapige: Zsoltárok 84, 6
Hozzád jövünk Uram, ó segíts
Énekgyűjtemény: 108. oldal

Boldog az az ember, akinek te vagy ereje, aki a te utaidra gondol.

Kedves Testvéreim,

Minden Isten Igéjével élő ember tudja, hogy az Úr Jézus Krisztus az egyik legmélyebb és legcsodálatosabb beszédében, a Hegyi beszédben a boldogságról beszélt az emberek előtt. Azt azonban nem minden ember tudja, hogy amit ott az Úr Jézus mond, az apró részletekben már elhangzott az Ószövetségben. Jézus csak csodálatosan összefoglalta, és az őt hallgatóknak egészen emberközelbe hozta azt, ami az Ószövetségben, a prófétai könyvekben és a zsoltárokban sok évszázad folyamán született meg. Ha most figyelmesen hallgattuk a Zsoltárok könyvéből olvasott verseket, akkor újra tudatosíthatjuk, hogy az ember minden boldogtalanságának a kezdete az Istentől való elfordulás. Ha most ebben a gyülekezetben mindenki elmondaná, hogy ő boldog

e vagy boldogtalan, akkor sokan beszélnének a boldogtalanságról. Majdnem mindenki azt mondaná, hogy neki hiányzik valaki vagy valami az életéből. Ha mindenki kitárná a szívét és elmondaná, hogy mi az ami keseríti az életét, ami összetöri az örömét és elveszi a békességét, hogy mi miatt látja sötétnek a holnapot, és reménytelennek a jövőt, sok mindent tudnánk elmondani, de ennek az állapotnak van egy közös gyökere: vagy mi magunk, vagy pedig a közvetlen közelünkben valaki, akihez emberi szálak kötnek, elszakadt Istentől. Ez az Istentől való elszakadás, ez a vele járni nem akarás, összetöri a szíveket. Mert ha valaki Isten nélkül rendezi be az életét, talán csak egyetlen egy tagja a családnak, ott ennek az egy családtagnak a viselkedésébe belekeseredhet az egész családnak az élete. Egy-egy ilyen embertársnak az élete talán a családon kívül is, a távolabb élőknek is, keserűséget, bánatot, fájdalmat okozhat. Viszont minden örömnek, szeretetnek, boldogságnak a forrása pedig az Isten közelsége.

A mindent betöltő, a mindenütt jelenvaló Isten közelségének legkedvesebb jelképe a templom volt az ószövetségi nép életében. Ez volt Isten bűnbe esett népének az igazi menedékhelye. Az Ígéret földjén voltak menedékvárosok, ahova a vérbosszuló családtag elől odamenekülhetett az, aki nem szándékosan megölt valakit. Az otthontalanoknak, üldözötteknek, szegényeknek a barlangok vagy sziklák közti repedések voltak a menedékhelyei. A Szentírásban többször van szó Istenről, mint kőszikláról, menedékhelyről. A 84. zsoltárban a zsoltáros költőien szép szavakkal beszél arról, hogy a templomban nemcsak a bűnös ember talál menedéket és táplálékot, hanem ott otthonra lel, fészket rakhat a veréb és a fecske is. Megilletődött lélekkel beszél a madarakról, és ahogy azok fiókáiról beszél, azzal azt is kiábrázolja, hogy ahogyan tápláló szeretettel gondoskodik az anyamadár fiókáiról, akiknek a templomban puha meleg fészket készített, olyan féltő szeretettel gondoskodik Isten övéiről, akik az ő szeretetének és kegyelmének oltalmában keresnek menedéket.

A hitben élő embernek minden élethelyzetben nagy vigasztalása az, hogy Isten velünk van. Ő nemcsak megteremtette ezt a hatalmas világmindenséget, hanem azt, és benne az én porból vett életemet meg is tartja és oltalmazza. Ő gondviselő Édesatyám. Ő különösképpen ott akar együtt lenni gyermekeivel, ahol azok imádságos szívvel, Igéje után vágyakozó szeretettel vannak együtt, hogy kitárják szívüket a bennünket szeretettel és kegyelemmel magához ölelni akaró mennyei Atya előtt. A zsoltáríró boldognak nevezi azokat, akik Isten házában laknak, akik életidejük jelentékeny részét a templomban töltik, imádkozással, Isten Igéjével való foglalkozással. Örömét és boldogságát ezekkel a szavakkal fejezi ki: „J*obb egy nap a te tornácaidban, mint ezer másutt. Jobb az Isten háza küszöbén állni, mint a bűnösök sátraiban lakni."* Isten mindenütt jelen van, hozzá mindig imádkozhatunk, előtte mindenhol kitárhatjuk szívünket, de legyen mindnyájunknak szent hely a templom, ahol ő el akarja

mondani minden utána vágyakozó gyermekének akaratát, és ahol engedhetjük magunkat életünk sok kísértéssel terhelt útjain jártunkban Szentlelke által Igéje útján vezetni.

Nincs olyan ember a földön, akinek nincsenek gondjai, terhei, próbatételei. A terheket nem mindnyájan hordjuk egyformán. Valaki szelíd, csöndes megnyugvással, megváltozhatatlannak vélt helyzetébe beletörődve hordja terheit. Valakinek a teherhordozó élete tele van miértekkel, valaki pedig hallgatag megadással, még könnyeit is befelé hullatva viseli a terheket. Vannak, akik a terhek alatt roskadozva mondják: én ezt már nem bírom tovább. A nehezet sok ember számára még nehezebbé teszi a környezetével való összhang hiánya, az emberi kapcsolatok megromlása és az ezzel járó feszültség és hideg szeretetlenség, amelyek szintén az Istentől való eltávolodásnak a jelei. Nagyon különböző az emberek teherbíró képessége, és ez nemcsak a testi állapottal, hanem a lelkiállapottal is összefügg. Valaki könnyen felvesz, és tovább visz félzsáknyi terhet, valaki, talán ugyanabban az életkorban meg se tudja azt mozdítani. Hasonlóan van ez a lelki terhek hordozásával is. Néha törékeny testű gyenge emberek olyan csodálatosan képesek lelki terheket, próbatételeket, szenvedéseket hordozni, amelynek a töredéke alatt erősebb fizikumú emberek összeroskadnának. Honnan veszik ehhez az erőt. Igénkben választ kapunk erre a kérdésre is *„Boldog ember az, akinek te (Isten) vagy ereje, és a te ösvényeid vannak szívében.”* A próféta által így beszél erről Isten: *„Erőt ad a megfáradtnak, és az erőtlent megerősíti… Akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak el, járnak, és nem fáradnak el.”* Már az Ószövetségben is több helyen beszél Isten arról, hogy a vele való közösség erőt ad. Neked van-e élő közösséged, imádságos beszélgetésed Istennel Testvérem? Otthonod csöndességében és a gyülekezet közösségében szoktad-e őt kérni: Istenem adj erőt, hogy azt a sok terhet, amely naponta rám nehezedik, tudjam hordozni. Lehet, hogy valakinek most éppen olyan az élete, hogy van elégséges ereje. Talán nem érzi szükségét annak, hogy erőért könyörögjön. Talán Isten némelyeket közülünk sokáig megkímélt a gyász fájdalmától, a veszteségek miatti könnyhullatástól, a csalódásoknak, az ok nélkül ért sérelmeknek, rágalmaknak a gyötrelmétől. Lehet, hogy valakinek az életére éppen most nehezedik rá a testi vagy lelki szenvedések súlya. Jó, ha tudjuk életünk minden helyzetében hívő bizalommal és reménységgel mondani Istennek: Istenem, te Ura vagy az életemnek, te kezedben tartod azt. Te készítetted életemnek a menetrendjét, forgalmi szabályzatod, amely minden emberre vonatkozik, rám is érvényes. Te ismered életemnek veszélyes kereszteződéseit. Te tudod, hogy mikor és miben voltak életemnek a nagy tévedései. Te azt is tudod, hogy mikor mondtam igent, amikor nemet kellett volna mondanom és mikor mondtam nemet, amikor igent kellett volna mon-

danom. Uram, te mindent tudsz, és mindenen tudsz segíteni. Te még a halálon keresztül is életre vezeted megváltottaidat. Ebben van Istennek az ereje, hogy mi ugyan sokmindent nem értünk ami életünkben történik, de ő mindig velünk van, és mindig javunkat akarja. Ezért nem kell elvesztenünk reménységünket életünknek legveszélyesebb viharaiban sem, és legreménytelenebb állapotában sem. Bizonyára mindnyájan ismerjük az Ószövetség népe egyik királyának, Ezékiásnak a történetét. Maga Isten üzente meg neki prófétája által, hogy betegsége halálos, nem fog meggyógyulni. Ezt azért üzente meg Isten, hogy Ezékiás rendezze el házát, családi dolgait is rendezze el, készüljön a meghaláshoz. De amikor Ezékiás őszinte könnyhullatással könyörgött Istennek, Isten megkönyörült rajta, és megüzente a királynak, hogy életét még tíz évvel meghosszabbítja. Isten könyörgést meghallgató Isten.

Igénk 6. verse így folytatódik: „És akinek szívében a te ösvényeid vannak." Értjük mit jelent az Igének ez a mondata testvéreim? Az embernek a szívében, a gondolatában, az akaratában és az értelmében, születnek a tervek. Az ember minden korban tervezgető reménységgel nézett a jövő felé. Az ember tervezi a mát, a holnapot, de az ember szíve olyan, mint az őserdő; tele van szövevénnyel. Nem ok nélkül teszi fel az ember szívével kapcsolatban az Igében Isten a kérdést; ki ismerheti meg azt? A szívünk néha tele van jósággal, szeretettel, de ugyanabban a szívben néha ott van az önzés, gonoszság, rosszakarat. Az ember tud az embertársak között áldássá lenni, segíteni az arra rászorulónak, vigasztalni a szomorkodókat, szavaival, tetteivel gyógyítani a megtört szívűeket. Megváltónktól halljuk az áldott tanítást: aki hisz énbennem, annak élő víznek a folyamai ömlenek a lényéből. A hitben élő ember tehát nemcsak maga nyer békességet, hanem rajta keresztül árad az embertársak felé a tisztelet, a jóság és emberség, amely hideg, önző világunkban úgy hathat az életharcba belefáradt, sok csalódást és embertelenséget átélt emberekre, mint a nyári forróságban eltikkadt emberekre az üdítő forrásvíz. Azért boldogok, akik Istenben bíznak, mert övé az erő, a hatalom, amely Krisztuson és az övéin keresztül áldássá válik a gyakran embertelenül viselkedő embervilágban. Az ilyen embereknek jó a közelében lenni. Ha az ember szívére, mint az érzelem és az akarat központjára gondolunk, az a megdöbbentő, hogy nem igazán ismerjük önmagunkat. Az ember néha rejtély önmaga számára is.

Az emberi léleknek kutatói arról beszélnek, hogy csodálatos mélységei vannak az emberi léleknek. Elmondják, hogy az, amit mi tudatosítunk abból, ami lelkünket betölti, (képletesen mondva) csak egy olyan vékony réteg, mint az almának a héja. Sok-sok más dolog, amelyek életünknek, lelkünknek a tartalmát képezik, mint átélt események, élmények, tapasztalatok, vágyak, reménységek, ösztönök, ott vannak a lélekben ez alatt a vékony tudatos réteg alatt. Életünknek a változó eseményei azonban mozgásra késztetik sokszor a

tudat mélye alá süllyedt dolgokat, és azok fel-feltörve befolyásolják, erősítik vagy elnyomják az életünk tudatos rétegében zajló eseményeket, vágyakat, akaratot, ösztönöket, amelyek éppen lelkünk tudatos rétegében hullámzanak. Lelkünknek ebből a tudat alatti mélységéből jönnek sokszor félelmek, gondolatok, akaratok, sokszor olyan dolgok, ami ellen magunk is tiltakozni szeretnénk, amit nem akarunk. Sok ilyen hívatlan vendégként érkező dologgal próbál hadakozni az ember, miközben azok elkezdik a terveinket, gondolatainkat, érzéseinket formálni. Ha ez a belső hadakozás sokáig tart és egészségügyi problémává változik, a páciens kórlapjára odakerül ez a diagnózis: neurózis. Ez a szó azt jelenti, hogy megviselt, meggyengült idegrendszer. Aki ezekről a dolgokról nem tud, az nem is sejti, hogy mennyi rejtelmes dolog játszódik le testünkben, lelkünkben. Nekünk is szükségünk van rá, hogy ajkunkra vegyük a kedves énekvers imádságot: Lelki próbáimban Jézus légy velem. El ne tántorodjék, tőled életem. Félelem ha bánt, vagy nyereség kísért. Tőled elszakadnom, ne hagyj semmiért. Ámen

Magasztalunk téged nagy jóságodért Édesatyánk. Megvalljuk előtted bűnbánattal, hogy mi nem vagyunk méltók a te nagy jóságodra, mert a keskeny út helyett mi sokszor a magunk útját járjuk és kikerüljük a kegyelemnek és szeretetnek lgédben most is elénk tárt útját. Te, aki gondolatainkat is ismered, tudod Atyánk, hogy kikerüljük Üdvözítőnket is, aki azért lett Isten létére emberré, hogy számunkra úttá, életté és igazsággá legyen, hogy mi az ő áldozatos szeretete által gyermekeiddé legyünk. Köszönjük, hogy te úgy akarod vezetni életünket, hogy miközben ránk ragyog kegyelmed napja, teremjenek bennünk Szentlelked áldott gyümölcsei. Kérünk Atyánk, segíts, hogy ne akarjunk simulni a világban fújdogáló szelek irányához, amelyen járva a sátán azt hazudja nekünk, hogy bölcsek vagyunk, mert tudunk élni a világ kínálkozó lehetőségeivel. Vésd szívünkbe az ismeretet, hogy minden bölcsesség kezdete, a te szent nevednek a félelme. Áldd meg családi otthonainkat, hogy ott is a te Lelked megérlelődő gyümölcse legyen életünknek zsinórmértéke. Áldd meg Egyházadat, hogy a templomokban ma hirdetett lge is áldott termést hozzon, és váljon testünk-lelkünk gyógyítójává és táplálójává. Megváltó Krisztusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 200. dics. 1986.

Elizeus próféta növendékei

Főének: 162. dics. 1-6 vers Igeolvasás: 2. Királyok 5, 1-14

Naamán, az arámok királyának hadseregparancsnoka, nagyra becsült ember volt ura előtt, és tekintélyes, mert általa szabadította meg az ÚR Arámot. Ez a férfi erős vitéz volt, de bélpoklos lett. Egyszer rabló arám csapatok vonultak ki, és foglyul ejtettek Izráel országából egy kisleányt, aki Naamán feleségének a szolgálója lett. Ez így szólt úrnőjéhez: Bárcsak eljuthatna az én uram a samáriai prófétához, az majd meggyógyítaná bélpoklosságából. Naamán megjelent ura előtt, és elmondta, hogy mit beszélt az Izráel országából való leány. Arám királya ezt mondta: Menj csak el, én meg levelet küldök Izráel királyának. El is ment, és vitt magával tíz talentum ezüstöt, hatezer aranyat meg tíz rend ruhát. Átadta a levelet is Izráel királyának, amely így szólt: Most, amikor ez a levél hozzád érkezik, kérlek, hogy gyógyítsd meg bélpoklosságából szolgámat, Naamánt, akit hozzád küldtem! Amikor Izráel királya fölolvasta a levelet, megszaggatta a ruháját, és ezt mondta: Hát Isten vagyok én, aki megölhet és életre kelthet, hogy ideküld ez énhozzám egy embert, hogy meggyógyítsam bélpoklosságából?! Értsétek és lássátok meg, hogy csak ürügyet keres ellenem! Amikor Elizeus, az Isten embere meghallotta, hogy Izráel királya megszaggatta a ruháját, ilyen üzenetet küldött a királynak: Miért szaggattad meg a ruhádat? Jöjjön ide hozzám az az ember, és tudja meg, hogy van próféta Izráelben! Ezért Naamán elment lovaival és kocsijával, és megállt Elizeus házának a bejáratánál. Elizeus egy követet küldött hozzá ezzel az üzenettel: Menj, és fürödj meg hétszer a Jordánban, akkor újra megtisztul a tested! Naamán azonban megharagudott, elment, és így szólt: Én azt gondoltam, hogy majd ki fog jönni, elém áll, és segítségül hívja Istenének, az ÚRnak a nevét, azután végighúzza kezét a beteg helyen, és meggyógyít a bélpoklosságból. Hát nem többet érnek-e Damaszkusz folyói, Abáná és Parpar, Izráel minden vizénél? Megfürödhetnék azokban is, hogy megtisztuljak! Azzal megfordult, és haragosan eltávozott. Szolgái azonban odamentek, és így szóltak hozzá: Atyám, ha a próféta valami nagyot parancsolt volna, azt is megtetted volna. Mennyivel inkább megteheted, amikor csak azt mondta, hogy fürödj meg, és megtisztulsz. Lement tehát, és megmerítkezett hétszer a Jordánban az Isten emberének a kívánsága szerint. Akkor újra tiszta lett a teste, akárcsak egy kisgyermeké.

Hozzád kiáltunk kegyes Urunk, mi segítségünk és kővárunk. Hozzád kiáltunk, mert naponta tapasztaljuk, hogy ebben a mi földi világunkban sok minden ingatag, bizonytalan és változó. Jó hittel a szívünkben hordozni, hogy te vagy az egyetlen változhatatlan

örök valóság. Hálát adunk neked, hogy Jézus Krisztusban testet öltöttél, eljöttél földi világunkba, hogy emberi nyelven mondjad el nekünk országod titkait. Kihez mehetnénk máshoz Atyánk, amikor az örökéletnek a beszéde csak nálad van egyedül. Hálát adunk néked, hogy most is úgy lehetünk itt együtt gyermekeidként, hogy hallgathatjuk az örökéletnek az evangéliumát. Tarts meg bennünket Atyánk a te kegyelmedben, ne engedd, hogy a hitető eltántorítson bennünket az örökkévalóság felé vezető úttól, szent Fiadtól, Jézus Krisztustól. Az ő nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 487. dics. 3. vers Alapige: 2. Királyok 6, 1- 7

Egyszer azt mondták a prófétatanítványok Elizeusnak: Nézd csak, szűk nekünk ez a hely, ahol mi veled lakunk. Hadd menjünk el a Jordánhoz, ott mindegyikünk kivág egy szál fát, és készítünk magunknak helyet, ahol lakjunk. Ő ezt mondta: Menjetek! De az egyik így szólt: Kérlek, jöjj el te is szolgáiddal! Ő így felelt: Elmegyek. El is ment velük. Amikor megérkeztek a Jordánhoz, vágni kezdték a fákat. De amikor az egyik ledöntött egy szálfát, a fejsze vasa beleesett a vízbe. Akkor felkiáltott, és ezt mondta: Jaj, uram! Pedig ezt is kölcsönkértem! Az Isten embere megkérdezte: Hová esett? Az megmutatta neki a helyet; ő pedig levágott egy darab fát, és odadobta. A fejszevas ekkor úszni kezdett.

Elizeus így szólt: Emeld ki! Az pedig kinyújtotta a kezét, és kivette.

Kedves Testvéreim

Az Ószövetség könyvének ebben a történetében arról hallottunk, hogy az Elizeus próféta korában is előfordult hűtlenség az emberi kapcsolatokban. Az emberek könnyen elhidegültek egymástól és Istentől is, és így egyre több lett a magányos ember. Elizeus Illés próféta utódja, lelki gyermeke volt. De nem élt egyedül. Körülvette őt egy néhány próféta növendék, akik időnként letelepedtek körülte, és hallgatták tanításait. Mert ezek a fiatalok arra szentelték az életüket, hogy tanítómesterüktől sok isteni üzenetet átvegyenek, hogy azokat továbbadják azoknak, akik tőlük akarják majd hallani Isten titkainak az üzenetét. Ahhoz azonban, hogy ott legyenek mindig tanítómesterük mellett, egy tágasabb helyre lett volna szükség. Ezek a növendékek azonban nemcsak hallgatni akarták mesterüket, hanem készek voltak tenni is valamit azért, hogy ezt méltó helyen, méltó körülmények közt tehessék. Ezért beszélték meg maguk közt, hogy egy tágasabb hajlékot készítenek. Mindig áldottak azok a tervek, amelyet

az emberek Isten ügyének a szolgálatában önkéntesen és örömmel végeznek. Ezek a fiatalok azért mentek tanítómesterükhöz azzal a kéréssel; engedje meg nekik, hogy elmenjenek a Jordán melletti erdős részhez fákat kivágni, hogy egy nagyobb házat építsenek. Melegebb éghajlatú országokban a nyári forróságban a kis patakok hamar kiszáradnak, de a nagyobb folyók mellett élnek, zöldülnek és nőnek a fák. A Zsoltárok könyvében olvassuk és énekeljük is, hogy az Isten beszédének a hűséges hallgatói és megtartói azért boldogok, mert ők olyanok, mint a jó termőfa, amely azért terem mindig, mert a víz mellé van plántálva.

Gyülekezeti életünkben is gyakran van szükség arra, hogy valamit újítani, vagy építeni kell. Ilyenkor mi is tervet készítünk, de a terveknek a végrehajtása néha nagyon nehezen megy, mert kevesen vannak a szívesen segítők, az önkéntes szeretettel munkára vállalkozók. Ebben a mai bibliai történetben az a nagyon szép példa, hogy nem a vezetőnek, tanítómesternek a kezdeményezése volt az építés, hanem – ma így mondanánk – a gyülekezet tagjainak. Mesterüknek, Elizeusnak már csak akkor szóltak, amikor már ők elhatározták, hogy kezdik az építést. Tudatában voltak, hogy közöttük sem ért mindenki minden munkához. Mert Isten azt mindig úgy adja, hogy a képességek, a „talentumok" legyenek megosztva. Mindenki tud valahol segíteni. De ezek a prófétanövendékek nemcsak azért szóltak Elizeusnak, hogy az elvégzendő munkához jóváhagyását kérjék. Nem, mert volt köztük valaki, aki kimondta ezt a kérést is: *„Kérlek, jöjj el te is szolgáiddal."* Elizeus ezt szívesen vállalta, elment velük. Isten országának az építésében nagyon áldott szolgálatot végezhet sokszor egy olyan megfáradt ember is, aki úgy gondolja, hogy ő már odahaza a családban is csak tehertétel. Mert addig, amíg valaki jó szót tud mondani, amíg valaki övéinek az életét imádkozó szeretettel a szívében hordja, addig egy ilyen nagyon gyenge és megfáradt ember is áldott szolgálatot tud végezni Isten országának az építésében.

Valószínű, hogy az Elizeust meghívó prófétanövendéknek az az érzése volt, hogy Elizeus ugyan jóváhagyta építési tervüket, elengedte őket, de nem nagyon lelkesedik érte, mert nem mondta, hogy ő is velük megy. Csak a hívó szóra mutatott készséget a velük menésre. De hogy ezt az Igét jobban megértsük, azt is tudnunk kell, hogy Istennek a követeit, azokat az embereket, akiket Isten sokra hívott el, az emberek Isten különösképpen való eszközeinek tekintették. Ez a gondolat egészen odáig ment, hogy voltak az ószövetségi gyülekezetnek az életében is olyan időszakok, amikor azokat, akik köztük elől jártak, akik Istenre mutattak, összekötő hídnak, szinte közbenjárónak tekintették Isten és önmaguk között. Az ószövetségi főpapnak a homlokkötőjén ott volt a felirat „Istennek szentelt." Mi már az újszövetség népe vagyunk, és megtanultuk, hogy: „Egy az Isten, és egy a közbenjáró Isten és az emberek között, az ember Krisztus Jézus." Az ószövetségi korban még az Isten követségében járó embe-

reket majdnem isteneknek, talán így is lehetne mondani; kis isteneknek tekintették. Olvassuk csak el figyelmesen otthon a 82. zsoltárt! Ebben a zsoltárban maga Isten szólítja így a gyülekezet vezetőit: „Istenek vagytok ti mindnyájan." De itt Isten szinte a nép szavait idézi. Utána azonban megkérdezi őket: „Meddig ítéltek még álnokul, pártjukat fogva a bűnösöknek?! Védelmezzétek a nincstelen és árva jogát, szolgáltassatok igazságot a nyomorultnak és szűkölködőknek." Isten ezekkel a szavakkal már figyelmeztet: de azért ti mégis emberek vagytok, mulandó, porba hulló emberek, akiket én, a mindenható Isten ítéletre vonok. Emberek vagytok, akiknek, – mint minden embernek – de nektek még többszörös mértékben számot kell adni, hogy mit építettetek, vetettetek az emberek szívébe. Istennek neveznek ugyan benneteket, de azért ti mindnyájan ítéletre mentek. Éppen azért úgy végezzétek a rátok bízott feladatot, hogy amikor majd mindnyájan előálltok, ne kelljen akkor a számadástól rettegnetek, hanem reménységgel állhassatok meg az én ítélőszékem előtt.

Így emlékeztet Isten már az ószövetségi korban is, hogy az emberek, akik vezették az embereket, Isten eszközei voltak. Többen voltak, de egy sem volt köztük igazi Isten, hiszen csak egy Isten van, ők pedig mindnyájan csak eszközök Isten kezében. Mégis, amikor az emberek valami nagy, valami fontos dolgot akartak, amikor úgy érezték, hogy segítségre, védelemre van szükségük, akkor akarták, hogy legyen velük valaki, aki eszköz Isten kezében. Az ilyen emberek az Isten velük létét jelképezték az emberek szemében. Ezért is mondta egy a prófétanövendékek közt Elizeusnak: Jöjj te is velünk. Úgy érezték, hogy ha Elizeus is velük van, az építkezés munkáját, amelyre vállalkoztak, meg fogja áldani Isten. Munka közben azonban egy váratlan esemény történt. Mert amikor – bizonyára teljes erőbevetéssel – vágták a Jordán közelében a fákat, az egyik próféta növendéknek a fejszevasa vízbe esett. A fejszét vízbe ejtő munkás azért ijedt meg olyan nagyon, mert a víznek, a folyónak vagy tengernek, az emberek hiedelmében kettős jelentése volt. Jelenthetett áldást, gyógyító erőt, de jelenthetett veszélyt, büntetést is.

Mint mai igeolvasásunkban hallottuk, a pogány arám király egyik hadvezérének, Naámánnak a testén egy akkor még gyógyíthatatlan szörnyű betegségnek, a poklosságnak a jelei kezdtek mutatkozni. Akinél ennek a betegségnek a jelei már láthatóvá lettek, éppen azért, mert ez a betegség sok szenvedéssel járó fertőző betegség, az ki volt rekesztve a társadalomból. Külön lepratelepeket létesítettek ezeknek a betegeknek, és nem járhattak szabadon az emberek között. Ha ez valamikor mégis megtörtént, és valaki közeledett feléjük jó hangosak kiáltani kellett: leprás vagyok. Amikor az arám király hadvezére is így megbetegedett, Isten csodálatos módon gyógyulást készített neki. Úgy készített neki szabadulást, hogy a hadvezér feleségének volt egy Izráelből elhozott szolgálólánya. A hadvezér betegségének a híre családi vonalon, köztük ezen a

szolgálólányon keresztül eljutott Elizeus prófétához is, akinek szavára a hadvezér végül is bemerítkezett a Jordán vizébe, és meggyógyult. Nem a Jordán vize gyógyította meg, de a Jordán vizét használta Isten eszközül annak a megértetésére, hogy Isten akaratának, Isten szavának hatalma van. Ez is erősítette az emberek gondolkodásában azt a reménységet, hogy a víznek, különösen a Jordán vizének gyógyító ereje van. A honfoglalás kezdetén előbb a Vörös tengernél, majd negyven évvel később éppen a Jordán vizén keresztül mutatta meg Isten népe iránti szabadító szeretetét, az őket üldözőknek pedig ítélő hatalmát. De mindkét esetben ott volt az emberek tudatában, még a pogány emberek tudatában is a sejtés, hogy a víz mindkét esetben egy emberfetti, tehát isteni erőnek az eszköze lehet. S most, amikor a fejsze beesett a Jordán vizébe, azért volt nagy az ijedelem, mert a prófétanövendék, aki azt kiejtette kezéből, éppen az Istennek szentelt eszközök helyéről, a gyülekezet szent sátorából kölcsönözte. Az ószövetségi szent sátorban, majd később a templomban sok eszközre volt szükség. Az áldozatok bemutatásához előbb fát kellett vágni, ahhoz szükség volt fejszére is. Így tudta a prófétanövendék a fejszét a szent sátor eszköztárából kölcsönözni. A szent szó alkalmazása az istentiszteleti célra használatos eszközöknél a keresztyén egyházakban is megmaradt. Mi is szent háznak nevezzük a templomot, szent jegyeknek az úrvacsorai jegyeket, és szent edényeknek az úrvacsora alkalmával használatos edényeket. A szent sátor eszköztárához tartozott a vízbeesett fejsze. A prófétanövendékek szívében a fejsze vízbeesése bizonyára felvetette a kérdést, hogy mit jelent ez megkezdett munkájukra nézve, hiszen ők Isten Igéje hirdetésének és hallgatásának, és saját otthonukul kezdtek méltóbb, tágasabb hajlékot építeni. Jelentheti ez azt, hogy Isten kezében a víz életre mutató áldott eszköz akar lenni, mint például a keresztség sákramentumában? Nem jelentheti ez azt, hogy mint ahogyan a fejsze vízbe esett, úgy ejti vízbe Isten megkezdett tervük megvalósítását?

Hasonló helyzetben talán a mi szívünkben is felvetődnek ilyen kérdések. Amikor az ember Isten nélkül tervez, indokoltak is ezek a kérdések. Az ember azért nem tervezhet Isten nélkül, mert életünk minden pillanata Isten ajándéka, ő rendelkezik vele. De ebben a történetben éppen olyan emberekről van szó, akik az Isten szolgálatára szentelt életpályát választották és őszinte vágy van szívükben, hogy egész életükkel Istennek szolgáljanak. Itt a tervet nem ember készíti, hanem Isten. Ő pedig az ilyen szíve szerinti tervet megvalósuláshoz segíti. Az ilyen életúton járva is vannak elakadások, próbatételek, talán a mély vízbe eső fejszevaséhoz hasonló reménytelen esetek is, de Isten a maga tervét bajok és veszélyek közt is végrehajtja. Legyen azért szívünkben az a hitbeli bizonyosság, hogy Isten azon a helyen, ahol mi élünk, nekünk is készít lehetőséget arra, hogy az ő atyai szíve szerint való terveket megvalósítsuk. Ebben a reménységben erősít meg bennünket Isten a vízbeesett fejszevas történetén

keresztül is, amely azzal fejeződik be, hogy Isten egy prófétanövendék által még a mélyre süllyedt fejszevasat is felszínre hozta. Ne felejtsük el, hogy mi, ha küldetésünket nem tékozoljuk el, mindnyájan prófétanövendékek, tehát az Isten szeretetéről és kegyelméről szóló bizonyságtételnek a követei vagyunk. Éljünk ezzel az Istentől kapott lehetőséggel és küldetéssel hálaadással. Ámen

Záróének: 392. dics. 1994.

Nem jó elvenni a fiak kenyerét

Főének: 269. dics. Igeolvasás: Márk 7, 1-15

Köréje gyűltek a farizeusok és néhányan az írástudók közül, akik Jeruzsálemből jöttek, és észrevették, hogy némelyik tanítványa tisztátalan, vagyis mosdatlan kézzel étkezik. A farizeusok és általában a zsidók ugyanis addig nem esznek, míg meg nem mosták a kezüket egy maréknyi vízzel, mert ragaszkodnak a vének hagyományaihoz, és amikor hazamennek a piacról, addig nem esznek, míg meg nem mosakodtak. Sok egyéb más is van, amit hagyományként átvettek és őriznek, amilyen például a poharak, korsók, rézedények és fekhelyek megmosása. Megkérdezték tehát tőle a farizeusok és az írástudók: „Miért nem élnek a te tanítványaid a vének hagyományai szerint, és miért étkeznek tisztátalan kézzel?" Ő pedig ezt válaszolta nekik: „Találóan prófétált Ézsaiás rólatok, ti képmutatók, amint meg van írva: Ez a nép csak ajkával tisztel engem, de szíve távol van tőlem. Hiába tisztelnek engem, ha olyan tanításokat tanítanak, amelyek emberek parancsolatai. Az Isten parancsolatát elhagyva az emberek hagyományához ragaszkodtok." Ezt is mondta nekik: „Szépen félreteszitek az Isten parancsolatát azért ,hogy helyébe állíthassátok a magatok hagyományait. Mert Mózes ezt mondta: Tiszteld apádat és anyádat, és aki gyalázza apját vagy anyját, halállal bűnhődjék. Ti pedig azt mondjátok: Ha ezt mondja valaki apjának vagy anyjának: korbán, vagyis áldozati ajándék az, amivel megsegíthetnélek, akkor már nem engeditek, hogy bármit tegyen is apjáért vagy anyjáért; és így érvénytelenné teszitek az Isten igéjét hagyományotokkal, amelyet továbbadtatok; de sok más ehhez hasonlót is tesztek." Ismét odahívta a sokaságot és így szólt hozzájuk:"Hallgassatok rám mindnyájan, és értsétek meg. Nincs semmi, ami kívülről jutva az emberbe tisztátalanná tehetné őt; hanem ami kijön az emberből, az teszi tisztátalanná."

Magasztalunk téged mindenható Isten, mennyei Édesatyánk, életünket megtartó gondviselő jóságodért, ezért a szent napért, amelyre felvirrasztottál. Megköszönjük néked ezt a templomi csöndességet, amelyben újra belecsendülhet életünkbe örök Igéd, útmutató, bátorító, vigasztaló atyai üzeneted. Te ismered Atyánk az életünket, belelátsz érzéseinkbe, gondolatainkba, ezért te tudod, ki milyen indíttatásból, milyen lelkülettel szól, és te azt is látod, hogy sokan tékozló gyermekekként vágnak neki a nagyvilágnak, hagyják magukat sodorni a változó szelekkel, és nem veszik észre, hogy drága atyai örökséget tékozolnak. Köszönjük, hogy te nem szűnsz meg bennünket emlékeztetni, hogy te nem azt akarod, hogy a Jézus Krisztusban szerzett atyai örökséget eltékozoljuk, hanem azt, hogy azt drága kincsként kamatoztassuk a te dicsőségedre, és így adjuk tovább az utánunk következő nemzedéknek. Segíts, hogy vágyakozzunk Szentlelked vezetése után, és hogy életünkből, otthonainkból a te békességed áradjon ebbe a szüntelenül zajos, békétlen és nyugtalan világba. Kérünk, tedd áldottá, és rajtunk keresztül mások számára is áldássá ezt a szent házadban töltött órát. Megváltó Krisztusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 162. dics. 3. vers Alapige: Márk 7, 24-30

Onnan elindulva elment Tírusz vidékére. Bement egy házba, és azt akarta, hogy senki ne tudja meg ottlétét. De nem maradhatott titokban, mert azonnal tudomást szerzett róla egy asszony, akinek a leányában tisztátalan lélek volt, és miután eljött hozzá, a lábai elé borult. Ez az asszony görög volt, szirofóniciai származású, mégis azt kérte, hogy űzze ki az ördögöt a leányából. Jézus így szólt az asszonyhoz: „Hadd lakjanak először jól a fiak, mert nem jó elvenni a fiak kenyerét, és odadobni a kutyáknak." Az pedig ezt válaszolta neki: „Úgy van, Uram, de a kutyák is esznek az asztal alatt a gyermekek morzsáiból." Erre így szólt hozzá: „Ezért a szóért mondom: menj el, leányodból kiment az ördög." Amikor azután hazaért az asszony, látta, hogy a gyermek az ágyon fekszik, és az ördög már kiment belőle.

Kedves Testvéreim,

Mai igeolvasásunkban Jézusnak népe három csoportja felé hangzó beszédéről, az engedelmes hitben élés három tanításáról van szó. Jeruzsálemből a főpapok többször küldtek farizeusokat és írástudókat, hogy rajtuk keresztül az országban járó Jézus tanításait és a tanítványok viselkedését, életmódját

mindig figyelemmel kísérjék, és kísértő kérdéseket tegyenek fel Jézusnak. Voltak köztük olyan írásmagyarázók is, akik a nemzedékek során keletkezett vallásos hagyományokat beépítették írásmagyarázatukba, és amelyekre a nép évek múltával úgy tekintett, mint Isten törvényére. Így sok vallási hagyomány törvénnyé lett. Az igeolvasás elején hallottuk, hogy ezek a küldöttek törvényszegésnek minősítették, hogy a tanítványok evés előtt nem mostak kezet. Jézus az Ézsaiás próféta könyvének mondataival válaszolt nekik: „*Ez a nép szájával közeleg felém, de szívével távol van tőlem. Hiába tisztelnek engem, ha tanításaik emberi tanítások.”* Aztán egy egészen konkrét vallási gyakorlatot említve ezt mondta nekik: *„Ti az Isten törvényét szépen félre teszitek, és a magatokét teszitek helyébe.”* A konkrét példa emlékeztetés volt a Tízparancsolatból a szülők iránti tiszteletre és a szülőkről való gondoskodásra. Ha valaki a gyülekezetben azt mondta, hogy ő csak az áldozati ajándék rovására tudna megfáradt szüleiről gondoskodni, annak azt válaszolták, hogy akkor maradjon el a szülők iránti gondoskodás, de az áldozati adományt nem szabad abbahagyni. Ezért mondta nékik Jézus, hogy az Isten törvényét félreteszitek, és a magatokét teszitek helyére.

Amikor Jézus újra megszólalt, a néphez szólott. Azt akarta az embereknek a szívébe vésni, hogy az Isten előtti tisztasághoz nem elég a test tagjainak a megmosása. A testi és a lelki-szellemi dolgokat nem lehet egymással helyettesíteni. A beszennyeződés, a lelki szellemi fertőzés a gonosz ember gonosz és szeretetlen szavain keresztül válik fertőző forrássá, amelyek az embert Istentől is, és egymástól is elválasztják. A bűnt nem tudja vízzel lemosni magáról az ember. Hogy a bűntől megtisztuljunk, ahhoz a Szentlélek vezetésére, Isten kegyelmére van szükség. Ezért mondja Jézus: *„Nincs semmi, ami kívülről megy be az emberbe, ami tisztátalanná tehetne, mert nem a szívébe megy, hanem a gyomrába, és az árnyékszékbe kerül.”*

Jézusnak ez az írásmagyarázata a tanítványoknak is nehéznek, alig érthetőnek tűnt. Azért amikor Jézus befejezte a sokaság előtti beszédét és bementek a házba, a tanítványok újra megkérdezték Jézust, hogyan is áll a helyzet a tisztasággal és a tisztátalansággal kapcsolatban. Nekik aztán Jézus még nyomatékosabban elmagyarázta, hogy az ember szívéből jönnek a gonosz gondolatok, paráznaságok lopások, gyilkosságok, irigységek istenkáromlások, kicsapongás, gőg, esztelenség, amelyek tisztátalanná teszik az embert. Jézusnak ezek a szavai összecsendülnek a Zsoltárok könyve 53. részének a kezdetén levő mondatokkal: „*A bolond így szól az ő szívében: nincs Isten. Romlottak és utálatosak tetteik, senki sem tesz jót.”*

Az alapigeként hallott szakaszban aztán kitárulkozik előttünk az Úr Jézus segítő szeretete, de kitárulkozik előttünk hitet próbára tevő akarata is. Az előző napot Jézus, mint hallottuk, olyan emberek közt töltötte, akik minden mozdu-

latát bíráló szemmel nézték. Kegyes, vezető emberek voltak ezek, akik nagyon vigyáztak arra, hogy a körülöttük levő emberek minden szavukon, minden tettükön észrevegyék, hogy ők milyen buzgó, milyen vallásos, kegyes emberek. Ők nagyon pontosan betartották a vallási előírásokat és a rituális tisztasági törvényeket, a böjtöt, a szombatra vonatkozó előírásokat. Sok külsőséges vallási szabály betartásában nagyon pontosak voltak, de közben a szívük telve volt hidegséggel, keménységgel, szeretetlenséggel. A vallási szabályok betűit tehát megtartották, de nagyon távol voltak attól a Lélektől, amely azokat a betűket ihlette. Büszkék voltak a vallásukra és a vallási szabályok betartására, de nem azért olvasták Isten Igéjét, hogy meghallva Isten beszédét, a hit engedelmességével tudják naponta mondani: *„Itt vagyok ó Uram, hogy cselekedjem a te akaratodat."* Inkább arra vártak, hogy vallásos buzgóságukért dicsérjék őket az emberek.

Akkor Isten választott népének a nagy családjában, azon a földön, ahova ígérete szerint Isten bevezette őket, ahol mindenki tudta, hogy Isten kegyelmes volt hozzájuk, és ezért népétől hűséget és engedelmességet vár, az egyszerű emberek tisztelettel viszonyultak a buzgó és kegyes emberekhez. Mi jelenleg más élethelyzetben vagyunk. Közülünk senki sem számíthat arra, hogy hívő életmódunkért megdicsérnek bennünket a világban. Ennek éppen az ellenkezője történik. Ez ne szomorítson el senkit se közülünk, mert aki féltő szeretettel őrzi Isten gyermekeinek a belső békességét és csöndes örömét, az szívében hordozza a legdrágább kincset, a hitet. Derűs reménységgel tudjuk mondani a kedves ének-imádságot: „Kegyelemből dicsőségbe szállj, hited majd szárnyat ad. S az örök menny fénykörébe, bevezet majd szent Urad. Véget és itt küldetésed, elszáll vándor-életed, üdvösséggé lesz reményed, égi látássá hited." Lélekben ezt a képet látva magunk előtt, életünk kis és nagy döntéseinél jó Isten elé állva ezt mondani neki: „Itt vagyok ó Uram, hogy cselekedjem a te akaratodat." Jézus nem szívesen tartózkodott sokáig ezeknek a kegyességükkel hivalkodó embereknek a közelében, akik valójában szavainak és tetteinek kiküldött megfigyelői voltak, és miután válaszolt a kézmosással kapcsolatos kérdésekre és ezekről a kérdésekről még tanítványaival is elbeszélgetett, elment egy pogányok által lakott településre, amely még az ország határain belül volt. A pogányok nem istentelenek, de az életük nagy szegénysége, hogy nem ismerik a világot teremtő mindenható Istent és tele van az életük bálványimádással. Sajnos, a keresztyénnek nevezett világban is, közöttünk is sok bálványimádó van. Modernnek nevezett korunkban is sok a bálvány. Mert a mai kor emberének az életében is bálvány minden, ami úgy kerül az élete középpontjába, hogy amiatt nincs az embernek ideje, akarata, vágyódása és ideje odafigyelni Isten üzenetére az Atya útmutatására, tanácsára.

Jézus, amikor Isten létére emberré lett, az ószövetségi gyülekezet tagjaként érkezett erre a világra. Azért vállalta az emberi lét szenvedését, hogy mint Isten

küldötte, ennek az egész világnak a Megváltójává legyen. Megváltói munkáját az atyafiak, az ószövetségi nép közt kezdte. Jézus többször megtapasztalta, hogy a pogányok között is akadnak emberek, akik a lelkük mélyén sejtik, hogy ennek a világnak és a földön élő emberiségnek van egy mindenható Istene. Talán nem is kell csodálkoznunk, hogy egy-egy pogány ember is akkor kereste és kérte ennek a mindenható Istennek a segítségét, aki Jézus Krisztusban testet öltött, amikor ő maga, vagy szerettei közül valaki szenvedett, mert valamilyen betegség gyötörte a testét vagy a lelkét. A szenvedésben, az élet és a meghalás mezsgyéjéhez jutó emberek közül sokan ösztönösen keresik Istent, akiről addig nem tudtak, vagy hallani sem akartak. Tirusz vidékén is egy ilyen pogány asszony ment Jézushoz, aki nem a maga szenvedésére keresett gyógyírt Jézusnál, hanem a tisztátalan lélek által gyötört, sok testi szenvedést is átélő leányának a gyógyulásáért könyörögve borult le Jézus lábai előtt. Mint az Igéből hallottuk, Jézus, ez a csendes, szelíd és kedves Tanítómester nagyon keményen válaszolt ennek a lábai előtt fekvő pogány asszonynak. Így akarta próbára tenni, mi van ennek az asszonynak a szívében. Talán éppen azt akarta megtapasztalni, hogy a szabadítás útja vészkijáratának akarja-e őt használni, vagy van-e szívében őszinte bizalom is iránta. A már majdnem visszautasítást jelentő kemény szavak Jézus ajkán így hangzottak: *„Hadd lakjanak először jól a fiak, mert nem jó elvenni a fiak kenyerét, és odadobni a kutyáknak."* Ezzel Jézus azt fejezte ki, hogy ő elsősorban az ő népéhez jött. De ennek a pogány asszonynak a szívében a Jézus iránt bizalmon kívül volt alázat és reménység is. Nem lázadozott Jézus szavai miatt. Megértő szelídséggel fogadta Jézus szavait, nem sértődött meg, hanem természetesnek vette, hogy a fiak az elsők, de reménységgel hozzátette, hogy a fiak kenyerének a morzsáiból már az ebek is kapnak. Ezekből a szavakból kiérződik az a hit, hogy a Jézus hatalma olyan nagy, hogy annak egy kevéske morzsájától is meggyógyul az ő beteg leánya. Jézus hallva az asszonynak alázatos lélekből fakadó szavait így válaszolt: *„Ezért a szóért mondom: menj el, leányodból kiment az ördög*." Ezek után az asszony boldogan ment haza, hogy találkozzon meggyógyult leányával.

Az orvostudomány évezredek óta kutatja az emberi testnek, a test szervei működésének a csodáját. De csak a múlt században jutott el odáig, hogy kezdjen odafigyelni egy olyan tényre, amelyet Isten már évezredekkel ezelőtt kijelentett az emberi élet titkáról, hogy miután ő teremtő hatalmával a föld porából testet formált az embernek, önnön lelkéből adta neki az életnek lelkét. Így lett az ember élő lélekké, élőlénnyé. Az ember mégis évezredeken át nem figyelt komolyan oda, hogy nem csak teste van, hanem lelke is. Az ókori filozófiai gondolkodásnak volt ugyan egy ága, amely a másik végletbe esett, amely a testben való létet börtön életnek nevezte, és az ember legboldogabb napjának a halál napját nyilvánította, amikor az ember lelke megszabadul a test

börtönéből. Ebből a szélsőséges szemléletből éppen a Krisztusban megváltott életű ember hite segít ki bennünket, amely vallja, hogy testünk nem a lelkünk börtöne, hanem Isten Lelkének a temploma. Ezért testben való életünk is drága ajándéka Istennek. De az ember akkor érkezik ember voltának teljességére, amikor Jézus Krisztus diadala az új teremtésben teljessé válik. Akkor nyerjük vissza az eredeti istenképűségünket, és akkor válik életünk örök Isten-tiszteletté. Így lesz az egész újjáteremtett világ Isten Lelkének a templomává.

Amikor az orvostudomány is elkezdett a lélekkel foglalkozni, úgy kezdett róla beszélni, mint az ember agysejtjeiben levő alkotóképességnek a kisugárzásáról. Ez pedig azt jelentené, hogy a lélek az anyagnak a terméke. Azóta a lélektan (pszichologia) kezd sokágú tudománnyá terebélyesedni, és ez azt is jelenti, hogy ez a tudományág se mentes emberi tévedésektől, de csodálatos dolgokat tud az emberi lélek dolgairól mondani. Jézus, aki Isten országából egy emberi országba jött, a legnagyobb mélységbe is lehajolt a szenvedő beteg emberhez, hogy testét is, lelkét is gyógyítsa. Bizonyára nem véletlen, hogy a lélektan, különösen a mélylélektan tudósai között egyre több a hitben élő ember. A Szentírásban több helyen van szó a gonosz lélekről, a sátán lelkéről. Nagy veszélyben van az ember, akinek ez a lélek vezeti, irányítja az érzéseit, gondolatait, tetteit. De a legáldottabb cél felé halad az ember, akit Isten Lelke vezet. Ezek áldássá tudnak válni szűkebb és tágabb környezetükben is. A tudományágat, amely ennek a Léleknek a munkáját figyeli, pneumatológiának nevezik. A tudományágat pedig, amely azt kutatja, milyen sötét mélységek felé sodorja az embert, közösségeket a gonosz léleknek a munkája, ez mennyi bajt, jajt, szenvedést és háborúságot zúdít a világra, démonológiának nevezik.

Nagy ajándék, hogy Isten emlékeztet minket ezekre a dolgokra, *hogy ne legyünk gyermekek, olyanok, akik mindenféle tanítás szelében ide-oda hányódnak és sodródnak az emberek csalásától, tévútra csábító ravaszságától; hanem az igazsághoz ragaszkodva nevekedjünk fel szeretetben mindenestől őhozzá, aki a fej, a Krisztus.* Nem véletlenül foglalta bele Megváltónk a tőle tanult imádságba ezt a mondatot is: *„Ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól.”* Ámen

Köszönjük néked kegyelmes Istenünk, hogy ezt a földi életet olyan drágakincsnek ajándékoztad nekünk, amelynek minden napja arra kapott lehetőség, hogy a te Lelked vezetésére bízzuk életünket, és járjunk Megváltónk nyomdokain, hogy ő legyen számunkra úttá, életté és igazsággá. Megköszönjük néked Atyánk, hogy te nékünk életet készítettél, nemcsak itt ebben az ideigvaló földi világban, hanem az örökkévalóságban is. Hálát adunk néked, hogy te azért tisztogatod Igéd és Lelked által életünket, hogy

készíts a drága örökség elfogadására, amit Jézus Krisztusban, az ő halálában és feltámadásában készítettél nekünk. Kérünk Atyánk, légy velünk, ha ez a teelőtted való elcsöndesedésre rendelt nap is elmúlik, és mi újra odakint járunk a világban, és végezzük a feladatokat, amelynek gyümölcseként adod meg mindnyájunknak és szeretteinknek a mindennapi kenyeret. Kérünk segíts, hogy a hétköznapokon is csak a te Lelked előtt tárjuk ki szívünket, és a te szereteted és békességed töltse be életünket. Engedd éreznünk mindig a te közelségedet és segíts, hogy napi munkáink végeztével mindig azzal a reménységgel hajtsuk álomra fejünket, hogy gondviselő kegyelmed akkor is velünk marad, amikor mi alszunk. Kérünk, áldd meg széles e világon egyházadat, családjainkat és szeretteinket és tégy minket mindig és mindenben hűséges, engedelmes és akaratodat cselekedni akaró gyermekeiddé. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 199. dics. 1984.

Lesztek nékem tanúim
Mennybemenetel

Főének: 359. dics. Igeolvasás: Ap. Csel. 1, 1-11

Az első könyvet arról írtam, Teofilusom, amit Jézus tett és tanított kezdettől egészen addig a napig, amelyen felvitetett, miután a Szentlélek által megbízást adott az apostoloknak, akiket kiválasztott. Szenvedése után sok bizonyítékkal meg is mutatta ezeknek, hogy ő él, amikor negyven napon át megjelent előttük, és beszélt az Isten országa dolgairól, hogy János vízzel keresztelt, ti pedig nemsokára Szentlélekkel kereszteltettek meg." Amikor együtt voltak, megkérdezték tőle: „Uram, nem ebben az időben állítod fel újra a királyságot Izráelnek?" Így válaszolt: „Nem a ti dolgotok, hogy olyan időkről és alkalmakról tudjatok, amelyeket az Atya a maga hatalmába helyezett. Ellenben erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig." Miután ezt mondta, szemük láttára felemeltetett, és felhő takarta el őt a szemük elől. Amint távozása közben feszülten néztek az ég felé, íme, két férfi állt meg mellettük fehér ruhában, és ezt mondta: „Galileai férfiak, miért álltok itt az ég felé nézve? Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok őt felmenni a mennybe."

Mennyei Édesatyánk, hálát adunk néked mindazért, amit a te szent Fiad az Úr Jézus Krisztus ezen a földön cselekedett. Hálát adunk, hogy sok titkot mondott el a te eljövendő országodról. Hálaadással zárjuk szívünkbe csodálatos tanításait, és azt, hogy szertejárva sok jót tett, amikor szent országod teljességének az erőit is megmutatta, amikor szenvedő betegeket gyógyított, halottakat feltámasztott, éhezőket táplált, amikor a kevés kenyeret megáldotta és megsokasítva adta tovább az ajkáról hangzó Igét hallgató sokaságnak. Hálát adunk, hogy ő tetteivel mutatta meg, hogy őt azért küldted a földre, hogy a bűn útján halál felé tartó embernek elmondja, hogy aki atyai Igédet szívébe zárja, kegyelmedet elfogadja, annak az élete nem ér véget a sírnál. Így mutatta meg, hogy eljövendő országodban nem lesz már szenvedés, könnyhullatás és halál, mert ő a Golgotán végzett áldozatával lefizette bűneink váltságdíját, és feltámadásával legyőzte a halált, és ezt a győzelmet megkapja minden megváltott, kegyelmedet hittel elfogadó ember. Ezért mi mennybemenetelének ezen a napján nem szomorúsággal, hanem reménységgel nézünk utána, mert ígéretedből tudjuk, hogy amikor dicsőséggel visszajön, vele együtt érkezik országodnak teljessége. Kérünk, áldd és erősítsd meg ezt a hitünket. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 169. dics. Alapige: Ap. Csel. 1, 8

E***llenben erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek, Jeruzsálemben, egész Judeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig.***

Kedves Testvéreim,

A felolvasott igeversekben az emberiség üdvözítő Urának a hadparancsát hallottuk. Csodálatos az a hadsereg, amelyet Jézus kiküld a világba. Ez a mondat akkor hangzott el Megváltónk ajkán, amikor ő tanítványaival együtt ott állt az Olajfák hegyén. Az együtt töltött években már mindent elmondott tanítványainak, amit el akart mondani, és amit el bírtak hordozni. Amikor az országot járva együtt volt tanítványaival beszélt nekik Isten országának csodálatos dolgairól, a világról és a földi élet szép rendjéről, az elmúló földi, és az örökkévaló életről Isten országában. Tanításaiban sok olyat mondott, ami meghaladja a földön élő ember értelmét, mert olyan életről és olyan világrendről mondott csodálatos dolgokat, amelyet földön élő ember még nem látott, amelyről senki más nem tudott beszélni csak ő, aki az Atyától jött

erre a világra. Beszélt azokról a dolgokról, amelyek várnak erre a világra, az engedelmesekre és az engedetlenekre, de nem mondott el mindent, ami a szívében volt. Pedig mondta is, hogy sok mondanivalója lenne még, de tudta, hogy a tanítványok ezt még nem tudnák elhordozni. Ők is fel- fellángoló, megmeglankadó gyarló emberek voltak, nem lehetett mindent elmondani nekik. Akkor, mivel azelőtt éppen a rá és az övéire váró szenvedésről beszélt és látta szorongásukat, félelmüket, úgy érezte, nem lehet mindent elmondani, amit akart. Emberi gyarlóságunkhoz tartozik, hogy szeretnénk belelátni a holnapba, a jövendőbe, mi lesz velünk, milyen élet lesz osztályrészünk. Isten Igéjéből is szeretnénk hallani minden élethelyzetben a vigasztaló szót, hogy jó lesz minden, nem szenvedés, hanem előrehaladás vár ránk, terveinket véghezvihetjük, reménységeink megvalósulnak. Isten pedig sokszor, nem ilyen úton vezeti népeit. Néha nagy mélységekhez vezet, de ő szakadékok fölött is átvezeti az övéit. Sokszor viharfelhők gyülekeznek életünk egén, rémülten várjuk a közelgő veszedelmet, de Isten gondviselő jósága el tudja oszlatni a viharfelhőket is. Az is gondviselő szeretetének a jele, hogy eltakarja előlünk a jövendőt és nem akarja, hogy a közelgő bajok előre elrémítsenek. Az egész Szentírás tele van Istennek a jövendő felé irányuló ígéreteivel, de ő nem a holnapot, hanem a távoli jövendőt tárja fel inkább előttünk, pl. akkor is, amikor ezt mondja: „Én azt akarom, hogy ahol én vagyok az enyéim is ott legyenek". Isten mindig csak annyit mutat meg a jövőből, amennyit gyarló, gyenge gyermekei el tudnak hordozni. Ezért nem mondott el mindent Jézus a tanítványoknak sem. Azt se mondta el nekik, hogy ki fogja közülük nemsokára vértanúként befejezni az életét és a többiekre mikor és milyen halál vár. De az elmondott szenvedésekre nézve szeretettel vigasztal: „Nem hagylak titeket árvákul, eljövök tihozzátok." Mennybemenetele előtt ígéri a vigasztaló, bátorító Szentlelket. Azt is elmondja nekik, hogy amikor ő majd nem lesz itt a földön velük és nehéz idők jönnek, az ő nevéért, az ő követéséért üldözni fogják őket, ne essenek kétségbe, mert a Szentlélek ezekben a nehéz órákban is emlékezteti őket sok egykor elhangzott tanítására, és ezeken keresztül is eszükbe juttatja, hogy nehéz helyzetükben mit kell mondani. A Szentlélek nem új dolgokat akar mindenekelőtt mondani, hiszen Krisztusban Isten sokmindent elmondott ahhoz, hogy atyai szíve szerinti életet éljünk, hanem emlékeztet Megváltó Urunk sok szavára és tettére, mert mind szavaiban, mind tetteiben tanítás volt. Emlékeztetésre mindig szükség van, mert az ember Isten üzenetét Isten Igéjét nagyon hamar elfelejti. Istennek hány üzenete, tanítása, útmutatása, vigasztalása és figyelmeztetése hangzott már csak ennek a templomnak a falai között is amióta ez a templom megépült. A mi nemzedékünk is, sok tanítását és üzenetét hallhatta Istennek a Szentíráson keresztül Krisztus, a próféták, és az apostolok által. Mondd testvérem, a te szívedben mennyi marad meg ezekből?! Isten vigasztalása is, Isten útmutatása

is hamar elmerül a feledés homályába, és ha valami baj van az életünkben, újra hullnak a könnyeink és újra letérünk az Isten által mutatott útról. És ha valamikor magunkba szállunk és elgondolkodunk életünk dolgai felett, akkor bűnbánattal azt kell mondanunk, hogy sokszor vagyunk Istennek engedetlen és hűtlen gyermekei.

Az Olajfák hegyén, amikor készült visszamenni Jézus az Atyához, még egyszer szívére kötötte tanítványainak a legfontosabb dolgokat. A mi földi életünkben is úgy van az, hogy a mindennapi élet sok tennivalója közben családjainkban is kevés idő marad arra, hogy Isten előtt elcsöndesedjünk, hogy a családtagok egymás életét szavaikkal és tetteikkel Isten országa felé segítsék. Amikor érzi az ember, hogy peregnek a percek, múlófélben van az élet, akkor akinek megadatik még az elégséges erő a legfontosabb szülői, testvéri szavakat szeretné elmondani övéinek, hogyan éljenek, amikor ő már nem lesz itt velük. A földről való távozásának ezen az utolsó óráján az Úr Jézus is a legfontosabb dolgokat véste tanítványai szívére, amikor ezt mondta: „*Ellenben erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Judeában és Samáriában sőt egészen a föld végső határáig.”* Így küldi Jézus Krisztus a legfontosabb feladat elvégzésére tanítványait. A tanítványok csapata nagyon kicsiny volt és Jézus a nagyvilágba küldte őket. Nem azért, hogy a tanítványok maguknak hódítsák meg a világot, hanem azért, hogy minden embert, akihez eljutnak Krisztus megváltó szeretetének az ismeretére tanítsanak, és ezzel az üdvösségre készítsenek. Azt kellett elmondaniuk és ma is arról kell tanúskodni minden Isten által elhívott tanítványnak, akik Krisztus gyülekezeteiben hirdetik az Igét, hogy a Szentíráson keresztül mit láttak és tanultak meg Krisztus megváltó szeretetéből. Amikor a bíróságokon, ahol az emberi együttélés sok törvénye ellen vétenek az emberek, sokszor szövevényes ügyekben ki kell deríteni az igazságot, akkor olyan tanúkra van szükség, akik a szóban forgó ügy egy vagy több szereplőjét ismerik és el kell mondaniuk, hogy mit láttak annak tetteiből, vagy hallottak annak szavaiból. A tanúk vallomásán keresztül keresik az igazságot. Jézus Krisztus tanújának lenni drága kiváltság, de egyben igen nagy felelősség. Jézus Krisztus nem azért küldi övéit a világba, hogy új tudományokat hirdessenek, nem azt akarta, hogy tanítványait csodálják az emberek, hanem azt akarta, hogy azt mondják, amit tőle hallottak, amit tőle tanultak. Vannak dolgok, amelyek úgy maradnak meg, ha azt van ki megfigyelni, megtanulni, és továbbadni. Isten rendszerint úgy ajándékoz nekünk anyagi, szellemi vagy lelki javakat, hogy miközben magunk is élünk belőlük, adjuk tovább. Kiváltságunk, hogy Isten javainak a sáfárai lehetünk, mert mi magunk is, – mint konfirmáló gyermekeink minden alkalommal bizonyságot tesznek róla, – nem a magunkéi, hanem Jézus Krisztus tulajdonai vagyunk, aki szeretett minket és önmagát adta értünk. Ezért kell életünknek a Krisztustól tanult

szeretetet tovább adni. Az Istenbe vetett hit nem magánügy. Az a sátánnak az egyik legnagyobb csele, hogy azt akarja elhitetni, hogy a hit olyan magánügye az embereknek, amelyhez senkinek sincs köze.

Az Úr Jézus, amikor kiküldi tanítványait, hogy legyenek tanúi, sorrendet állít fel. A tanúságtétel helyéül először Jeruzsálemet nevezi meg. Tehát először otthon, hiszen a tanítványok a Jézus feltámadása és mennybemenetele után Jeruzsálemben éltek. Először azokkal kell megismertetni Jézus üdvözítő szeretetének drága kincs voltát, akik velünk együtt élnek a családban, de minden olyan helyen is, ahol sokszor tartózkodunk, vagy feladatainkat végezzük. Legyünk bizonyságtevői annak, hogy ki a mi életünknek az Ura. Nem mindenki tud, és nem is mindenütt lehet a mi életterünkben szavakkal bizonyságot tenni. De azt is tudjuk, hogy milyen nehéz éppen a legközelebbiek között bizonyságtévőnek lenni. A távolabbiak felé sok esetben jobban hat egy-egy bizonyságtétel, de a legközelebbiek, akikhez emberileg legközelebb állunk, ezt mondják: Nekem ne beszélj, nekem ne prédikálj. Ilyen környezetben megdermed a bizonyságtévő szó. A Péter apostol levelében, ahol hívő és hitetlen házastársakról van szó, és az egyik házastárs nem akarja a bizonyságtévő szavakat hallani, a hitben élőknek – ezek rendszerint a feleségek voltak, azt tanácsolja Pál apostol, hogy szelíd, szerény és szeretetteljes életvitelükkel tegyenek bizonyságot a minden embert üdvözíteni akaró Jézus Krisztusról.

Az Úr Jézus kiküldési parancsa aztán így folytatódik, „egész Júdeában és Samáriában sőt egészen a Föld végső határáig.” Nem mindenkit küld Jézus, hogy vigye távolra az evangélium örömhírét, de az anyaszentegyháznak a misszió folytatása áldott küldetése. Mindenütt ahol a Megváltónak ezt a missziói parancsát szívügyüknek tartják, gondoskodnak róla, hogy valamilyen formában teljesítsék ezt a feladatot. Európában is van egy néhány missziói központ, ahol előkészítik a misszióba küldendőket, a szolgálatra. Először meg kell ismerkedniük a földrésznek, országnak vagy talán csak egy törzsnek a nyelvével, hogy tudjanak az ottani emberekkel beszélni. A missziósok, akik között különböző foglalkozású emberek vannak, csak továbbadói azoknak az adományoknak, gépeknek vagy munkaeszközöknek, amelyre a pénzt a hazájukban gyűjtött gyülekezeteiknek az adományaiból vásároltak. Szívós és szeretetteljes munkát kell végezni a missziósoknak, míg eljutnak odáig, hogy az ottani pogányok Krisztus követőinek vallják magukat. De ezeknek az élete a legtöbb esetben gyökeresen más élet, mint pogány korukban volt. Ha valamikor egy-egy ilyen új keresztyén eljut a mi európai országaink valamelyikébe és itt is ott akarnak lenni a templomban, akkor szinte kétségbeeséssel beszélnek arról; hogy élhetnek ilyen templomnélküli életet azok, akik már régen ismerik Isten üdvözítő szeretetét. Sok sajnálatos akadály között, de a keresztyén egyházak ahol az lehetséges, igyekeznek teljesíteni Krisztus missziói parancsát

az evangélium továbbadását. Az apostolok és utódaik missziói munkája nyomán egy néhány év multán sokasodott a Krisztusban hívők gyülekezete. Az üldözések a hit terjedését nem meggátolták, hanem minden üldözés közepette is siettették, mert az apostolok, amikor otthonukból menekültek, semmit nem vihettek ugyan magukkal, de vitték a hitüket és szeretetüket és három évszázad múlva a pogány római birodalom uralkodója is keresztyénné lett. A világon sok akadálya van ma is a pogányok között végzett missziónak. Az evangélium már majdnem az egész világra eljutott, de van világrész, pl. India ahol a lakosságnak még csak két százaléka ismerte meg a világ üdvözítőjét, Jézus Krisztust.

Mi is igyekezzünk Krisztus missziójának szeretet-parancsát és az örökélet kegyelmi ajándékának örömüzenetét terjeszteni a saját környezetünkben és szeretteink között. Hisszük, hogy ez a munka nem hiábavaló. Ámen

Hálát adunk néked könyörülő Isten Édes Atyánk, hogy üdvözítő szereteteddel átöleled ezt a mi sokféleképpen roskatag életünket. Hálát adunk, hogy te nekünk akkor is, amikor látod, hogy tele van szívünk keménységgel, méltatlansággal és engedetlenséggel, azt a küldetést adod, hogy legyünk Jézus Krisztus missziói parancsának, a megváltó szeretet örömüzenetének a továbbadóivá. Köszönjük, hogy adsz erőt, hogy mindenki, akit a szíve arra késztet, tegyen valamit azért, hogy a te országod ezen a földön épüljön, hogy Igéd hangozzon és áldott gyümölcsöket teremjen bennünk is, körülöttünk is. Adj mindnyájuknak hitet és őszinte vágyat, hogy tudjuk Krisztus Urunk szeretet-parancsát a magunk életében és szeretteink életében úgy gyakorolni, hogy ezzel példát tudjunk adni a környezetünkben élő embertársaknak is. Áldd meg úgy hétköznapjainkat is, hogy az evangélium öröme, Megváltónk üdvözítő szeretetének a melege azon a helyen is áradjon az életünkből, ahol mindennapi munkánkat végezzük. Kérünk Atyánk, segíts meg, hogy sokféleképpen gyarló életünkön keresztül is tudjunk valamit megmutatni abból az áldozatos szeretetből, amellyel Jézus járt itt a földön, amikor Isten létére emberré lett, gazdag létére szegénnyé lett, hogy mi az ő szegénysége által hitben, szeretetben, emberségben gyarapodjunk. Légy velünk és szeretteinkkel gondviselő kegyelmeddel Atyánk, Istenünk, Jézusunk nevében kérünk. Ámen

Záróének: 470. dics. 2001.

Mátyás apostollá választása

Főének: 361. dics. Igeolvasás: Ap. Csel. 1, 15-25

Azokban a napokban felállt Péter a testvérek körében, amikor mintegy százhúsz főnyi sokaság is volt velük együtt, és így szólt: „Atyámfiai, férfiak! Be kellett teljesednie az Írásból annak, amit előre megmondott a Szentlélek Dávid szája által Júdásról, aki vezetője lett azoknak, akik elfogták Jézust; Ez azután mezőt szerzett ennek a gonosztettnek jutalmából, de fejjel lezuhant, kettészakadt derékban, és egész belső része kifordult. Közismertté is vált ez Jeruzsálem lakói előtt, ezért nevezték el azt a mezőt a maguk nyelvén Akeldamának, azaz Vérmezőnek. Így van megírva a Zsoltárok könyvében: Legyen a szállása pusztává, és lakó ne legyen benne, tisztségét pedig más vegye át. Szükséges tehát, hogy azok közül a férfiak közül, akik egész idő alatt együtt voltak velünk, amíg közöttünk járt az Úr Jézus, kezdve a János keresztségétől addig a napig, amelyen felvitetett tőlünk: még valaki tanúja legyen velünk együtt az ő feltámadásának.” Ekkor felállítottak kettőt: Józsefet, más néven Barsabbást, akinek mellékneve Jusztusz volt, és Mátyást,és így imádkoztak: „Urunk, minden szív ismerője, te jelöld ki e kettő közül az egyiket, akit kiválasztottál magadnak, hogy megkapja ebben a szolgálatban és apostolságban azt a helyet, amelyet Júdás elhagyott, hogy az őt megillető helyre jusson.”

Magasztalunk téged, égnek és földnek teremtő Ura, könyörülő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Te hatalmas szóddal világot teremtettél, Jézus Krisztusban testet öltöttél és Lelked által velünk vagy. Köszönjük, hogy ő életét nekünk és értünk áldozta, és feltámadott nekünk, hogy a te gyermekeiddé, megváltottaiddá lehessünk. Hálát adunk, hogy amikor legyőzte a félelmek királyát, a halált, visszament hozzád a mennybe. Kérünk Atyánk, most amikor együtt vagyunk ebben a gyülekezetben, Igéd és Lelked által erősítsd hitünket. Te tudod, milyen könnyen ingataggá válik a hitünk, megfogyatkozik a szeretetünk és nincs igazi békességünk. Az örömünkben is ott van az üröm, a reménységben is a reménytelenség. Te, aki irgalmas szeretetedben tartottad életünket az elmúlt napokban is és egész eddigi életünkben, szólj hozzánk és emlékeztess bennünket, hogy sok minden megváltozik ebben a szüntelenül változó világban, de a te kegyelmed és szereteted örökké megmarad. Ebben a hitben erősíts mindnyájunkat könyörülő Istenünk Üdvözítőnk, Jézusunk nevében kérünk. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 226. dics. 2. vers Alapige: Ap. Csel. 1, 26

Ekkor sorsot vetettek rájuk: a sors Mátyásra esett, és a tizenegy apostol közé sorolták őt.

Kedves Testvéreim,

Az Apostolok Cselekedeteiről írt könyv első részének a kezdetén a Jézus mennybemeneteléről van szó. Arról, hogy hogyan gyűjtötte össze még egyszer tanítványait, hogyan kötötte szívükre küldetésüket, hogyan emlékeztette őket, amikor a tanítványok szomorúan látták, hogy Jézus menni akar. Mert ők azt remélték, hogy Jézus most mindjárt megvalósítja a földön Isten országát, ő lesz Isten országának az uralkodója, és a földön minden bajnak, szenvedésnek vége lesz. Ehelyett Jézus búcsúzni kezdett tőlük. Ezért volt olyan fájó éle szavaiknak: Uram, hát nem most akarod helyreállítani az országot Izráelnek? Mi most itt maradunk a gonosz nép között, aki téged is megölt? Jézus válaszának a lényege az volt, hogy az ország helyreállításának az ideje is eljön, de az ő feladatuk most az, hogy bizonyságot tegyenek róla. Jézus mennybemenetele után Isten angyalok által vigasztalta meg őket, hogy Jézus vissza fog jönni.

A tanítványok aztán visszamentek Jeruzsálembe, ahol találkoztak több ismerőssel, testvérrel, és egy nagy helységben összegyülekezve már mintegy 120 főnyi gyülekezettel együtt várták imádkozva a megígért Szentlelket. Ott voltak a Jézus testvérei is, akik azelőtt nem ismerték fel testvérükben a megígért Messiást, és a Jézus édesanyja is, akinek Isten csodálatos kijelentést adott Jézusról, mégsem tudta egészen megérteni lényének titkát. Ebben az imádkozó gyülekezetben egyszer csak felállt Péter, és elkezdett Júdásról beszélni. Arról a Júdásról, akiről a tanítványtársak bizonyára inkább hallgattak volna. Mert ha valakinek a hozzátartozója valami megdöbbentő dolgot visz véghez, az az emberek közt inkább hallgat, nem beszél róla. Fáj beszélni róla, hogy a szörnyű dolgot véghezvitt ember közeli hozzátartozója. Hogyne fájt volna a tanítványoknak, hogy közülük egy, Jézusnak az elárulójává lett. Péter mégis felállt, és különös dolgokat mondott. Arról beszélt, hogy ennek az árulóvá lett Júdásnak a helyét be kell tölteni. A tanítványok tudatában voltak, hogy Jézus Krisztus nem hiába hívott el 12 embert tanítványául, hogy azok állandóan vele legyenek. Az ószövetségi gyülekezetnek nagyon mélyen a szívében van az ismeret, hogy népüknek 12 ősatyja van. Jákób 12 fiából 12 törzs származott, így lettek ők Izráel népének az ősatyjává, pátriárkájává. Már a megdicsőült Úr Jézus is úgy beszél, hogy amikor ő eljön vissza erre a földre, és beül az ő ítélőszékébe, a tanítványok is beülnek 12 ítélőszékbe. Most pedig hiányzik egy a tanítványok közül, mert gonoszat cselekedett. Hogy mert erről Péter így beszélni, mikor nagycsütörtök éjjel ő is megtagadta Jézust? Péter

csak azért merhetett így beszélni, mert ő már biztos volt a saját bűneinek a bocsánatában. Amikor Jézus feltámadása után együtt volt tanítványaival, háromszor megkérdezte Pétertől, hogy szereti-e őt. Mivel Péter mindhárom kérdésre igennel felelt, az Úr Jézus ezt mondta neki: „Eredj el, és legeltesd az én juhaimat." Ebből Péter tudta, hogy az Úr megbocsátotta a háromszor megismételt tagadást. Péter is tudta, hogy neki sincs mivel dicsekednie a tanítványtársak előtt. Judás is tanítványtárs volt, együtt viselte a tanítványtársakkal a Krisztussal való vándorlás minden örömét és minden gyötrelmét, de volt egy nagy gyarlósága. Ez a gyarlóság pedig a pénznek a szerelme volt. Mindig nagy eleséshez vezet az, ha valaki a pénznek a szerelmesévé válik. Az anyagi javak benne vannak földi világunkban, szükségünk van rájuk. Borzalmassá válik azonban, ha valaki a pénzt, az anyagi eszközöket nem eszközként használja, hanem élete célkitűzésének tartja. Mindig többet akar belőle. Az ilyen ember a pénz szerzésére áldozza az életét, az idejét, minden más mellékessé válik, tud rátaposni emberi szívekre és csak a maga jövedelmét, a maga hasznát keresi. A többi tanítvány is gyarló ember volt. A Zebedeus testvérek is, még akkor is, amikor Jézus már a közelgő haláláról beszélt, arról vitatkoztak egymással, hogy ki lesz majd az első az Isten országában. Pedig Jézus megmondta, hogy az övéi közt nincs helye az uralkodásnak, hanem aki közülük első akar lenni, az legyen a többieknek a szolgája. A saját példáját említette, aki Úr lévén lett szolgává, hogy minket megváltson. Az emberi gyarlóság ma is a Jézus Krisztus gyülekezetében is jelen van. Sokan úgy gondolják, hogy valamikori templomba menetelük dicsekvésnek a tárgya lehet. Júdás is hallgatta Jézus tanításait, nemcsak valamikor, hanem mindig, mert mindenüvé együtt jártak, a végén mégis elárulta őt. Pedig sokmindent hallott, sokmindent tudott, de volt egy fordulópont az életében, ami talán éppen összefüggött a pénz szerelmével. A gazdagsággal sokszor együtt jár a magabiztos öntudat. A gazdag ember büszke arra, hogy megáll a maga lábán, nem nagyon szorul másoknak a segítségére. Júdás a pénz által akart lehetőségeket kiharcolni, és nem akart kegyelemre szorulni. Jézustól pedig azt hallotta, hogy mi mindnyájan Isten kegyelmére szoruló emberek vagyunk. Üdvösségünk ára Istennek a Krisztusban készített kegyelme. Ez a kegyelem mindenkinek, még Júdásnak is el volt készítve. Az áruló Júdás még a megbánásig is eljutott. Hiszen ő is megbánta tettét, kétségbeesve ment vissza a főpapokhoz, hogy visszaadja nekik az árulásért kapott harminc ezüstöt. Bevallotta nekik, hogy ártatlan ember vérontása történik az ő árulása folytán. Amikor Pilátus jobb meggyőződése ellenére is kimondta fölötte a halálos ítéletet, Júdás nem Jézushoz ment, akit elárult, hanem a főpapokhoz. Megbánta tettét, de nem tudta kérni, elfogadni a kegyelmet. A Júdás árulásának a béréért végül is egy temetőnek való helyet vettek és azt vérmezőnek nevezték el.

Tragikus állapot az, hogy a mai emberiség jelentékeny része úgy szakad el Krisztustól, hogy önmaga akarja az életét anyagi javakkal biztosítani és megtar-

tani. Ez az emberiség, amely a saját gondolata szerint akarja a jövőt formálni, Júdáshoz hasonlóan az önbíráskodás felé közeledik. Korunk atomtudósai megdöbbentő tényként beszélnek arról, hogy ha az emberiség azon az úton halad, amelyiken elindult, ez az egész föld vérmezővé változik. Hit nélkül, szeretet, emberség és józanság nélkül nincs a ma súlyos beteg emberiségének gyógyulása. Mert a mai emberiség is abban a veszélyben van, hogy önnön kezének az alkotásával vet véget a saját maga és világa életének. Mi emberek nem tudjuk, mit hoz a jövő és nagy ajándék, hogy a jövendőnek az Ura ma még hívogat magához, mert ő nem azt akarja, hogy a bűnbe esett ember elpusztuljon, hanem azt, hogy hozzá térjen és éljen. Mindezek a dolgok azonban nem változtatnak azon, hogy megáll az Istennek az Igéje. Ő ígéreteit megtartja. Sokminden felől bizonytalanságban vagyunk, de az bizonyos, hogy Jézus Krisztusban Isten sok szenvedésen, halálon és próbatételeken keresztül is örök életre viszi az ő megváltottait. Azt is tudjuk, hogy amikor megérkezik Isten országa teljességének az ideje, ez a föld Isten országának a részévé válik. De mondd testvérem, biztos vagy benne, hogy te az Isten országa felé vezető utat járod?

Az Igében aztán arról hallunk, hogy Péter apostol felszólalása nyomán az a Szentlelket váró gyülekezet megtartotta a hiányzó Júdás helyét betöltő apostolnak a megválasztását. Egyedi eset ez a Szentírásban. Mert később, amikor az első vértanú meghalt, már sehol nincsen szó arról, hogy ki kell egészíteni a tanítványok létszámát tizenkettőre. Ennél a választásnál azonban nagyon határozott feltételeket szabtak ki. Az első feltétel az volt, hogy olyan valaki legyen a Júdás helyének a betöltője, aki együtt járt az apostolokkal. Jézusnak a tanítványokon kívül, akik mindig vele jártak, egy szélesebb tanítványi köre is volt, akik nem jártak mindig a tizenkettővel. Az is feltétele volt a jelölt megválasztásának, hogy a leendő apostol tanúja legyen Jézus Krisztus halálának és feltámadásának is. Így választották aztán a két jelölt közül Mátyást. Elgondolkodtató, hogy ennek a megválasztott tizenkettedik apostolnak a tetteiről, szavairól, életéről a továbbiakban nincs szó a Szentírásban. Nem tudjuk, hogy Isten Szentlelke nem-e azért hívta el később Sault, a ki Krisztus apostolává lett, és aki egymaga többet munkálkodott, mint a többi apostol együttvéve.

Ha figyeljük ennek a választásnak a lefolyását, látjuk, hogy a gyülekezet a Szentlélek segítségét kéri és az Úr Jézus Krisztushoz imádkozik. Maga Jézus, amikor az imádkozásról beszélt, soha nem mondta az övéinek, hogy hozzá imádkozzanak. Ő azt mondta, hogy akármit kértek az én nevemben az Atyától, megadja azt néktek. A tanítványok azonban nagyon komolyan vették, amit az Úr Jézus búcsúzásakor mondott: „Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön." Ő Isten létére lett emberré és mikor elvégezte megváltói küldetését visszatért az Atyához. A tanítványok imádkoztak az Úr Jézus Krisztushoz is. Így imádkozott például István vértanú, amikor halálra kövezéskor hullott rá a kőzápor: „Uram

Jézus vedd magadhoz az én lelkemet.” Napjainkban vannak olyan keresztyén közösségek is, akik azt mondják, hogy azok az igazán hitben élő keresztyének, akik Jézus Krisztushoz imádkoznak. Az Úr Jézus nem szabta meg, hogy imádságainkban az Atyát, a Fiút, vagy a Szentlelket kérjük, hanem azt mondta, hogy akik imádkoznak, szükséges, hogy lélekben és igazságban imádkozzanak.

Ebben a történetben a Krisztus gyülekezetének a tagjai egymást testvérnek szólítják. Maga az Úr Jézus Krisztus feltámadása után nevezte a tanítványait testvérnek, amikor pl. azt üzente nekik, hogy menjenek Galileába és ott megtalálják őt. Csodálatos szeretet hangja szólal meg akkor, amikor a Szentháromság második személye Jézus Krisztus az övéit testvérnek nevezi. Ennek a gyümölcse az, hogy mi is, akik az ő követői vagyunk, azokat, akik általa testvérünkké lettek és Igéjét hallgatják és szívükbe zárják, a gyülekezeti igehirdetésben is testvérnek nevezzük. Nagy kiváltságunk, hogy mi a világ Megváltója által egymást testvérnek nevezhetjük, ha azt a kegyelmet, amit Isten általa készített élő hittel elfogadjuk. Ámen

Irgalmas Istenünk, Édes Atyánk, hálát adunk néked, hogy nem vonod meg tőlünk szeretetedet, hanem bár mi gyarló emberek vagyunk újra és újra jössz Igéd és Szentlelked által és mondod, hogy te örökkévaló szeretettel szeretsz minket. Bocsásd meg nekünk Atyánk, ha mi sokszor a magunk útját járjuk, vagy a világ ösvényét tapossuk. Köszönjük, hogy te mégis hívogatsz magadhoz és elénk tárod mit tettél Krisztusban értünk. Hálát adunk, hogy Igédben most is szívünkbe vésted, hogy életünk megváltó Ura visszajön még erre a világra, hogy kegyelmet adjon minden bűneit megbánó és megvalló embernek. Köszönjük, hogy ez az Ige itt a kegyelem asztalához készülőben most újra hangzik közöttünk. Könyörülj rajtunk Atyánk, ne engedd, hogy Igéd pusztába kiáltó szó legyen, hanem segíts bennünket, hogy élő hitű, engedelmes gyermekeiddé váljunk és legyen tőlünk távol a Júdás lelkülete. Köszönjük Atyánk, hogy te Szentlelked és Igéd által anyaszentegyházat formálsz és add, hogy az itt hangzó Ige által legyünk hűségesebb, engedelmesebb és embertársainknak megbocsátani tudó gyermekeiddé. S ha itt eljön az idő, amikor mi is érezzük, hogy kopik, romlik ez a mi földi sátorházunk, hajolj hozzánk gyógyító és megerősítő kegyelmeddel. Adj mindnyájunknak békességet a békétlenségek között és reménységet a reménytelenségben is. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 367. dics. 1987.

A kísértés

Esti istentiszteletek a pünkösdi Úrvacsora előtt

Alapige: Jakab 1, 12-18

Boldog ember az, aki a kísértés idején kitart, mert miután kiállta a próbát, elnyeri az élet koronáját, amelyet az Úr megígért az őt szeretőknek. Senki se mondja, amikor kísértésbe jut: az Isten kísért engem, mert az Isten a gonosztól nem kísérthető, és ő maga sem kísért senkit a gonosszal. Mert mindenki saját kívánságától vonzva és csalogatva esik kísértésbe. Azután a kívánság megfoganva bűnt szül, a bűn pedig kiteljesedve halált nemz. Ne tévelyegjetek, szeretett testvéreim: minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről, a világosság Atyjától száll alá, akiben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak váltakozása. Az ő akarata szült minket az igazság igéje által, hogy mintegy első zsengéje legyünk teremtményeinek.

Kedves Testvéreim,

A Szentlélek kitöltetését váró gyülekezetben, mint az Apostolok Cselekedeteiről írt könyvből tudjuk, ott volt Jézus édesanyja Mária és Jézus testvérei is. Míg Jézus a családban együtt volt velük, egyikük sem értette Jézus lényének a titkát. Hitre csak akkor nyílt meg a szívük, amikor Jézus feltámadt a halálból, több csoportnak megjelent, és Jakabnak külön is megjelent. Jakab, ennek a levélnek az írója, az első jeruzsálemi gyülekezetnek volt a vezetője, és ebben a levélben a mindennapi életben előforduló helyzetekre nézve ad testvéri tanácsokat. A mai Igében a kísértésről szól, mert nincs olyan ember a földön, akit a kísértő ne környékezne meg. Az előző igeversekben a szegénységről és a gazdagságról van szó. Ott az az Ige üzenete, hogy vannak gazdagok, akik nagyon szegények, és vannak szegények, akik nagyon gazdagok. Mert sajnálatra méltó az az ember, aki sokat kapott Istentől, és azt mind magának akarja megtartani. Nem tudja, hogy azt sáfárságra kapta. Isten arra nevel bennünket, hogy akinek van miből megélni, az legyen megelégedve, és akinek több van, az gondoljon a testvérre, akinek nincs. Az a nagyon szegény ember, akinek nincs hite. Mert hit által miénk a legnagyobb kincs, Isten országa, ami örökkévaló, a királyi gazdagságok pedig csak ideigvalók.

A kísértés néha éppen azon keresztül jelentkezik, ha Isten nagyon megajándékoz valakit. Nagy kísértés, ha az ember nem tud élni az Istentől kapott javakkal Isten gyermekeihez méltó módon. Visszatartja azt, ezzel elvonja a másik embertől, így segíti annak nyomorúságba taszítását. Nagy kísértés a szegénység is, mert a nélkülöző ember könnyen kinyújtja a kezét a más tulajdona

után. Azt mondja, hogy ha nem kaphatja meg attól, akinek van, mert kemény a szíve és nem akar adni, akkor elveszem tőle. Így vétkeznek a 8. parancsolat ellen; ne lopj. Ilyen is előfordul, de tudjuk, hogy korunkban a bűntényeknek a nagyobb részét nem a szegény emberek követik el, hanem a nagyon gazdagok. A betörések, rablások, gyilkosságok, a borzalmas bűntények, amelyekkel tele van a világ, nem azért történnek, mert az elkövetők nyomorognak, éhesek és rongyosak, mert nincs miből élni, hanem azért, mert sok van ugyan, de még többet akarnak. Így válhat kísértéssé a szegénység is és a gazdagság is. Azért hangzik a könyörgés már az Ószövetség könyvében is, hogy szegénységtől és a gazdagságtól óvja meg Isten az embert. A kísértés nem úgy van, mint sok minden más dolog a földi életben, hogy valakinek osztályrészül jut, valakinek nem. A kísértő, az ősi kígyó sokféle változatban, de mindenkit elér. Nagyon különbözőek az embereknek a lehetőségei. A közelmúltban pl. egy statisztikai felmérést végeztek a közép kelet-európai országokban, hogy hányan jártak már az óceán túlsó oldalán. A felmérés kimutatta, hogy alig minden ezredik ember járt a túlsó oldalon. A tengeren túlra nagyon kevesen jutnak el, de a kísértő mindenkit megkísért.

A mai Igében Isten válaszol arra a vádra is, amit némelyek már az apostoli korban is, napjainkban is hangoztatnak, hogy ők nem tehetnek gyakori botlásaikról, mert ők ilyennek születtek. Ilyen a vérük, ilyenek az adottságaik, ilyen géneket örököltek. Némelyek egyenesen úgy gondolják, hogy ők nem tudnak változtatni az életükön, mert minden ember be van programozva, és ezen nem lehet változtatni, Isten őket ilyennek teremtette. Isten nem akar senkit sem kísértésbe vinni, ő a kísértésbe esett embert is mindig a jó útra akarja segíteni. Nem véletlenül van ott az Úr Jézustól tanult imádságban a „ne vígy minket kísértésbe” után azonnal a „de szabadíts meg minket a gonosztól”. Isten próbára tudja tenni a kísértésben lévő embert, de ő nem visz kísértésbe, hanem a kísértésben is meg tud szabadítani attól, hogy a kísértő akarata teljesedjen. Ezért a szabadításért tanít minket imádkozni Megváltónk. Ennek az apostoli tanításnak, ami az Igében hangzik az a lényege, hogy ha az ember a kísértésben elesik, az nem hárítható senki másra. Nem háríthatja az ember sem Istenre, se a körülményekre, se az emberekre, hanem csak önmagára. Nincs egyetlen olyan ember sem a világon, aki a különböző kísértéseken mindig győzni tudott. Ezért mi mindnyájan elesett emberek vagyunk. Nem segít rajtunk semmi más, csak Istennek a kegyelme. Az Igében azt mondja Isten, hogy mindenki kísértetik, amikor vonja a saját kívánsága. Mindnyájan tudjuk, mennyiféle kívánság özöne van az életünkben. Valaki megkíván egy szép ruhát, egy csillogó ékszert, vagy valami mást, és mindent elkövet, hogy a kívánt dolgot megszerezze. A megszerzésnek is sokféle ára van; sokszor könnyek árán, sokszor valakinek a szenvedése árán, vagy valamilyen más áron. Jó, ha ezekre a dolgokra

figyelünk, hogy honnan származnak ezek a kívánságok. Mert vannak jó, szép, nemes és Isten akarata szerinti kívánságok, vágyak és törekvések is, amelyek széppé és nemessé tehetik az ember életét. De itt az Igében most nem az ilyen kívánságokról van szó, hanem azokról, amelyek könnyen pokollá tehetik az ember életét. A kívánságba eső embernek mindig át kell gondolnia, hogy vajon honnan származik a szívében levő kívánság. Hogy honnan származik a nem Isten akarata szerinti kívánság, az le van írva mindjárt a Szentírás elején, a 3. fejezetben. Jött a hitető, amely mindjárt azzal kezdte hitető munkáját, hogy kétségbe vonta Isten szavának az igazságát. A kígyóként megjelenő hitető az Éden egyetlen olyan fájánál, amelynek gyümölcsétől eltiltotta őket Isten, feltette a hamis kérdést: Csakugyan azt mondta Isten, hogy a kert egy fájáról se egyetek? Itt még az ember kiigazította a hitető szavait, és megmondta, hogy Isten csak ennek a fának a gyümölcsét tiltotta el tőlük, mert ha arról esznek, meghalnak. A kísértő azonnal hazuggá nyilvánította Istent, amikor azt mondta, hogy nem halnak meg, hanem olyanok lesznek, mint az Isten, jónak és gonosznak ismerői. A hitető sohasem árulja el igazi szándékát, hanem úgy beszél, hogy célját elérje. A cél pedig az Istentől való eltántorítás volt, és amikor ezt tette, az ember jótevőjének a szerepében tetszelgett. Megkívántatta a gyümölcsöt és elérte célját, győzött. Az ember Isten helyett rá hallgatott. Azért figyelmeztet Isten az Igében, hogy mindenki a saját kívánságától vonzva esik kísértésbe. A kívánság megfoganva bűnt szült, és a bűnössé lett ember elindult a halál felé vezető úton. Isten az Igében egy nagyon ismerős folyamatot tár elénk, amikor fogamzásról és születésről beszél. Ahol az ember lelkében megérik a sátáni lélektől származó kívánság, és azt az ember melengeti magában, azt előbb utóbb végrehajtja. A bűn tehát az Isten akaratától való elfordulás, és a sátán akaratának való engedelmeskedés. Ezért hív ezen a héten is Isten magunkba szállásra, érzéseink, vágyaink és tetteink Isten előtti megvizsgálására. Mindnyájan gyarló, botladozó emberek vagyunk, de Isten ébresztget. Nem az a végzetes baj, ha botladozunk, jaj, talán el is esünk, hanem az, ha úgy maradunk, nem állunk fel, nem bánjuk meg a magunkban melengetett rosszat, nem tudunk egymástól bocsánatot kérni, és egymásnak megbocsátani. Minden, ami Isten akarata ellen van, bűn. Nemcsak az akaratok, érzések, tervek és tettek, hanem a mulasztások is. Ismerjük az Igét: „Ha valaki tudna jót cselekedni és nem cselekszi, bűne az annak.” Próbáljuk életünket ilyen vonatkozásban is megvizsgálni. Minden megbántással, vagy mulasztással, amellyel embertársaink ellen vétünk, Isten ellen vétünk. Dávid Isten választott eszköze volt, mégis mélyre süllyedt, megbotlott, elesett, amikor csalárdul magáévá tette Uriás feleségét, Betsabét, de amikor Isten Nátán próféta által felébresztette őt kábulatából, akkor bűnbánatban megtörve kérte Isten könyörülő kegyelmét és imádságában ezt is mondta: „Egyedül te ellened vétkeztem, s azt cselekedtem, ami gonosz

a te szemeid előtt.” Borzalmas bűnt követett el, de kegyelemért könyörgött. Isten megbüntette őt, de kegyelmet kapott.

Számunkra kegyelmi ajándék, hogy mi, akik bűnben fogantattunk és születtünk részesei lehetünk egy másik fogamzásnak is. Mert minden jó adomány felülről származik. Isten azért adta és adja Szentlelkét, hogy általa foganjon meg szívünkben sok kívánság, vágy és akarat, ami kedves előtte, hogy annak megvalósításán egész életünkön át munkálkodhassunk. Így lehet reménységünk, hogy mi is meghalljuk majd Urunk szavát: „Jól van jó és hű szolgám, kevesen voltál hű, többre bízlak ezután. Menj be a te Uradnak örömébe.” Ámen

Könyörülő Isten, Édesatyánk, hálát adunk néked, hogy itt lehettünk most is a te Igédet hallgató gyermekeidnek ebben a gyülekezetében. Kérünk, légy velünk és vezess Szentlelkeddel, hogy a mi szívünkben is megfoganjon általa az akarat minden jónak a cselekvésére, ami kedves a te szemeid előtt. Te, aki látod életünket, és tudod, hogy milyen sokféleképpen mutatkozik meg, hogy gyarló és esendő gyermekeid vagyunk, könyörülj rajtunk, hogy amikor megbotlunk, vagy elesünk, ne maradjunk elesett állapotunkban. Segíts őszinte bűnbánatra, hogy tudjuk szívünket előtted kitárni azzal a hitbeli bizonyossággal, hogy te a töredelmes szívet nem veted meg. Segíts, hogy ott, ahol ez emberileg még lehetséges, találjuk meg a gyarlóságaink által okozott bántalom jóvátételének a módját, ahol pedig ez már nem lehetséges, mert a megbántott testvér nincs már a földön élők között, legyen a te szent Fiad értünk is kiontott vére az elégtétel. Köszönjük, hogy könyörülő kegyelmed most is asztalt terít, és Jézus Krisztus most is hívogat bennünket, megfáradt, bűnnel terhelt gyermekeidet magához, hogy megbocsásson. Kérünk, erősítsd hitünket, és vésd szívünkbe azt a hitbeli bizonyosságot, hogy szívünket egészen atyai kezedbe helyezzük, ennek a világnak semmi hatalma sem szakíthat el tőled. Kérünk, áldd meg anyaszentegyházadat, hogy benne világszerte hangozzon a bizonyságtétel a te bűnbocsátó kegyelmedről, üdvözítő szeretetedről. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

1982.

Jézus, a mi bűntelen főpapunk

Esti

Alapige: Zsidók 4, 12-16

Mert Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, és áthatol az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait. Nincsen olyan teremtmény, amely rejtve volna előtte, sőt mindenki mezítelen és fedetlen az ő szeme előtt. Neki kell majd számot adnunk. Mivel tehát nagy főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten Fia, ragaszkodjunk hitvallásunkhoz. Mert nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni erőtlenségeinken, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben, kivéve a bűnt. Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk.

Kedves Testvéreim,

Isten Igéjének felolvasott szakaszában az utolsó mondatban a bizalomról van szó. Nagy áldás az emberi életünkben, ha van valaki küzdelmeink, gondjaink, tanácstalanságaink közepette, akihez mindig bizalommal tudunk fordulni. Megnyugszunk, és belső békességet kapunk, ha olyankor, amikor az életünknek valamilyen elintézetlen, vagy nehezen elintézhető ügye van, van a közelünkben egy ember, akiről teljes reménységgel tudjuk mondani, hogy ő szívesen segít. Soha nem akart rosszat nekünk, és mindig megtette ügyes-bajos dolgainkban, ami lehetséges, ami tőle telik.

Mi mindnyájan segítségre szoruló emberek vagyunk, mert a hazugság atyja becsapott bennünket, tévútra vezetett, és összekuszált világunkban nem találjuk a jó irányba vezető utat. Nagy megnyugvást hoz, ha tudjuk, hogy Isten az, aki mindig tud és akar segíteni, mert ő mindig javunkat akarja. Az életünkre nézve döntő fontosságú segítséget már meg is cselekedte, amikor Jézus Krisztusban eljött, hogy halálba hulló életünket kegyelmes szeretettel kiemelje a bűn mélységéből. Azért nagy vigasztalás számunkra, hogy mi mint Istennek újra és újra eltévedő gyermekei, ismét hallhatjuk az Igét: *„Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk.”* Anyagi és anyagias világunkban szinte mindenki szívesen megy oda, ahol valamit adnak, ahol valamit kapni vagy nyerni lehet. De amikor Isten hívogat, hogy ő az életünket megtartó kegyelmét adja, hogy tőle irgalmat nyerjünk, nem özönlenek az emberek. Amikor lelki dolgokról van szó, akkor nem nagy az érdeklődés. Pedig sokszor kerül az ember olyan helyzetbe,

hogy segítségre van szüksége. A magukat hitben élőnek vallók mondják is ilyenkor: Istenem segíts meg. Mégis amikor Isten az Igében azt mondja; Jöjj és borulj le az én kegyelmem királyi széke előtt, akkor az ember vonakodik. Ez azért van így, mert az ember a lelke mélyén érzi, tudja, hogy Isten elé állva nem mondhatna mást, csak azt, hogy; Istenem, én egy elesett gyarló bűnös ember vagyok, és csak a te kegyelmedből juthatnék el oda, ahova el szeretnék jutni. Csak a te kegyelmed mondhatná azt, hogy nem vagyok elveszett ember, nem éltem a földön hiába. Csak a te kegyelmedből nem maradna majd eltemetett testem a sírban. A te kegyelmedből lehetnék új teremtéssé, és csak így lenne osztályrészem az örök élet. Az ember azonban éppen ezt nem akarja mondani, mert magát nagynak, igaznak, becsületesnek tartja. Istent úgy ismerjük a Szentírásból, mint a világ teremtőjét és Urát. Tőle származik minden jó adomány és tökéletes ajándék. Életünk, ételünk, italunk, mind-mind az ő ajándéka, de azt is megmondja, mit vár tőlünk. Ezt atyai szeretettel így mondja: adjad gyermekem a szívedet énnékem. Az ember annak adja szívét, akit szeret. Ebben tehát benne van a legnagyobb parancsolat is: Szeresd az Urat, a te Istenedet. Tehát természetes, hogy uralkodik is a világ fölött. Parancsol, de parancsai a világ és az élet védelmét szolgálják. Ezt a keményszívű, önző és rövidlátó ember nem akarja észrevenni.

Nagy bűnözők bírósági tárgyalásairól szóló beszámolójukban sokszor elmondják a tudósítók, hogy nagyon kevés bűnöző vallja be igazán őszintén és megbánással a bűnét. Még a legnagyobb szörnyűségeket véghez vivő bűnözők is sokszor tartják tettüket helyesnek, indokoltnak, vagy igazságosnak. Vannak, akik hazug mesékkel és tagadással védekeznek. A felelősségre vonásnál, a számonkérésnél a farkas is báránybőrbe öltözik. Sok ember nem tud megalázkodni még Isten előtt sem. Isten segítsége kellene, de nem kell maga az Isten. Sok millió ember él a földön, akik nem ismerik, vagy nem is akarják ismerni Istent, és Igéjét sem hallgatják. De mintha évmilliók távlatából is visszhangzana szívükben a sátán szava: „…ha rám hallgattok, olyanok lesztek, mint az Isten.” Akikben ez a hang visszhangzik, ott fertőz is, sokkal erősebben, mint a letűnt időkben. Ennek pedig az a következménye, hogy magukat Istenhez hasonló méltóságúnak tartják. Ezért nem akarnak megalázkodni a világot teremtő mindenható Isten előtt sem. Azt se akarják tudatosítani, hogy Isten átlát a hazugságok és tagadások takaróján, és belelát a szívekbe is.

Pedig az Igében azt is elmondja Isten, hogy ő nyugodalomba vezeti az ő népét. Amikor Isten az ószövetségi gyülekezetet Mózes vezetésével útnak indította az egyiptomi rabságból az Ígéret földje felé, akkor az a reménység volt ennek a népnek a szívében, hogy ha egyszer véget ér a pusztai vándorlás és megérkeznek, ott már nyugalomban lesznek. Isten gondoskodott róluk a pusztában is, vizet fakasztott a kősziklából, mannával és hússal táplálta őket, de ők tele voltak nyugtalansággal és lázadozással Isten ellen és Mózes ellen. Ennek

az lett a következménye, hogy ez a nyugodalomra vágyó nép nem érkezett a nyugodalomba. Majdnem az egész nép, amely Egyiptomból elindult, elhullott a pusztában. Engedetlenség miatt hullottak el, mert nekik is kellett Isten segítsége, de nem engedelmeskedtek Istennek. Azért mondja ezt el Isten az Igében, mert az ószövetségi nép nagy része az apostoli korban, amikor a levél íródott, szintén nem engedelmeskedett Istennek, amikor ő Krisztusban a kegyelemből való megváltást készítette. Elmondta nekik, hogy Krisztus főpapi áldozata árán Isten az ő engedelmes népét bevezeti Isten országának tejességébe, a teljes nyugodalomba. Figyelmeztetés ez az Ige Isten minden kor engedetlen népe felé, akik talán kérik is, várják is Isten segítségét, de nem engedelmeskednek Isten akaratának. A Mózessel indult nép következő nemzedéke a 4o évi vándorlás után Józsué vezetésével megérkezett az Ígéret földjére. Isten ott is megsegítette őket, de a nép ott sem teljesítette mindig Isten akaratát. Nem is volt igazán nyugodalma azon a földön az Ószövetség népének, mint ahogyan – sajnos – ma sincs. S közben, mintegy 1900 évig hontalanok voltak. Beteljesedtek, és hisszük, hogy beteljesednek rajta Isten ítéletei és kegyelmi ígéretei is. A levél írója emlékeztet, hogy Isten elkészítette Krisztusban ezt a nyugodalmat, de ezt meg kell ragadni hittel. Az engedetlenség olyan eredményt hozhatna, mint az Egyiptomból az Ígéret földjére való vándorlás. Isten Krisztusban, a testté lett Igében új teremtést végez. Azért van hangsúlyozva a mai Igében, hogy: *„Isten Igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, és áthatol az elme és a lélek megoszlásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait.”* A görög Szentírásban az „elme”, (a Károli fordításban „szív”) szó psyché-nek van írva. Tehát Isten teremtő Igéje olyan hatalmas erő, hogy szétválasztja az ember elméjében, szívében levő akaratot, érzést, gondolatokat, az Isten Lelkének, Isten szellemiségének az akaratától. A szétválasztott „Pneuma” = Lélek pedig elfogadója, hordozója és megvalósítója Isten akaratának. Az Isten Szentlelkét elfogadó embernek az életében pedig nincs Isten akarata elleni engedetlenség. Azért mondja Isten itt a Zsidókhoz írt levélben, hogy: *„ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek szíveiteket.”* Szívleljük meg azért Isten Igéjének az üzenetét, amikor Isten Szentlelke kitöltetésének az ünnepéhez készülődünk. Isten azért szól hozzánk Igéjében, hogy gyógyítsa, megújítsa az életünket, hogy életünk egyre hasonlóbb legyen ahhoz a képhez, amilyennek Isten teremtette az embert a teremtés hajnalán. Isten azt akarja, hogy valljuk meg azt a hitünket, hogy ő bennünket nagy főpapunk golgotai áldozatáért az örök életre készít. Ragaszkodjunk ehhez a hitvallásunkhoz és vigyázzunk féltő szeretettel arra, hogy az életünk is ennek a hitnek a megvallásává váljon.

Amikor az ószövetségi főpap a nagy engesztelő áldozatot bemutatta, ezt nemcsak a népért, hanem önmagáért is elvégezte, mert ő is ember, bűnös ember volt. Az emberré lett Jézus Krisztus nem önmagáért, hanem értünk mutatta be

az áldozatot, mert szánja és szereti az embert. Téged, engem, minket szeret Isten. Ő bűntelen volt, pedig a sátán őt is megkísértette. Szeret, mert ismeri nemcsak a kísértést, hanem emberi életünk minden szenvedését és szükségét. A mi szenvedéseinket is csak azok az embertársak értik meg, azok tudnak velünk együttérezni, akik átmentek hasonló szenvedéseken. Jézus Krisztus, mint főpap vette magára a mi szenvedéseinket. Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem királyi székéhez, hogy megkapjuk azt, amire mindnyájunknak nagyon szüksége van, bűneinknek a bocsánatát. Ámen

Hálát adunk néked jó Atyánk, hogy Jézus Krisztus a te szent Fiad, áldozó főpappá lett értünk. Áthatolt az egeken, Isten létére emberré lett, hogy bennünket örök országod polgáraivá tegyen. Tőlünk, akiknek itt ringott a bölcsője, mert ez a szülőföldünk, történelmünknek egy sötét szakaszán elvették polgári jogainkat, és hontalanokká lettünk a szülőföldünkön. Te pedig jó Atyánk, aki a teremtett mindenség Ura vagy, Jézus Krisztusban polgáraivá fogadsz a te szent országodnak. Megköszönjük, hogy ennek a te örök országodnak a csodálatos dolgait Igéden keresztül elénk tárod, hogy megtanuljuk egymást őszintébben, jobban, és tisztább szívvel szeretni, mert a te országodnak ez az első törvénye. Kérünk, segíts, hogy Szentlelked vezessen már itt ebben a földi életben is, és add, hogy soha ne feledkezzünk meg arról, hogy mi ezen a földön élve is országod Krisztus által eljegyzett polgárai vagyunk. Te légy velünk is, közeli és távoli szeretteinkkel is oltalmazó, megtartó kegyelmeddel akkor is, ha álomra hajtjuk fejünket, hogy pihenjünk a mai nap fáradalmai után. Te ajándékozz meg új nappal, és te adj elégséges lelki-testi erőt, hogy feladatainkat lelkiismeretesen végezzük. Ilyen életre segíts bennünket könyörülő Istenünk, Megváltónk, Jézusunk nevében kérünk. Ámen

1979.

Jézus gyermekkora

Esti

Alapige: Lukács 2, 41-52

Szülei évenként elmentek Jeruzsálembe a húsvét ünnepére. Amikor tizenkét éves lett, szintén felmentek Jeruzsálembe az ünnepi szokás szerint. Miután pedig elteltek az ünnepnapok, és hazafelé indultak, a gyermek Jézus ott maradt Jeruzsálemben. Szülei azonban ezt nem vették észre. Mivel azt hitték, hogy az útitársaik körében van, elmentek egy napi járóföldre, és csak akkor kezdték keresni a rokonok és az ismerősök között. De mivel nem találták, visszatértek Jeruzsálembe, és ott keresték tovább. Három nap múlva találták meg a templomban, amint a tanítómesterek körében ült, hallgatta és kérdezte őket, és mindenki, aki hallotta, csodálkozott értelmén és feleletein. Amikor szülei meglátták, megdöbbentek, anyja pedig így szólt hozzá: „Gyermekem, miért tetted ezt velünk? Íme, apád és én nagy bánattal kerestünk téged." Mire ő így válaszolt: „Miért kerestetek engem? Nem tudtátok, hogy az én Atyám házában kell lennem?" Ők azonban a nekik adott választ nem értették. Jézus ezután elindult velük, elment Názáretbe, és engedelmeskedett nekik. Anyja mindezeket a szavakat megőrizte szívében, Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testben, Isten és emberek előtt való kedvességben.

Kedves Testvéreim**,**

Isten Igéjének a most felolvasott verseiben azt az egyetlen történetet olvastuk, amelyen kívül a Jézus gyermekkoráról, a Jézus szülei által bemutatott hálaáldozat eseménye, és messiási munkájának a megkezdése közötti időről, nincs több feljegyzés a Szentírásban. Jézus születésének a történetét mindnyájan ismerjük a karácsonyi evangéliumból. Életének ez az egyetlen gyerekkori története azért nagy ajándéka Istennek, mert le van benne írva, hogy József és Mária ez a kedves család, Istenre figyelő szép életet éltek. Ott volt a szívükben a legfontosabb, hogy elfogadták Isten akaratát, és bár nem mindent értettek, hálát adtak érte. Amikor Máriának az angyal megjelentette, hogy gyermeke születik, nem értette, hogy neki, az érintetlen menyasszonynak hogyan születhetik gyermeke. Az angyal mondta, hogy a gyermek a Szentlélektől fogantatik, de ő még sohase hallott ilyet, nem tudta, nem tudhatta, hogy a Szentlélek életet teremtő hatalom. Mivel ezt az Isten angyala mondta, ezért elfogadta, megnyugodott, és merte hittel mondani: „Legyen nekem a te akaratod szerint." Azért vannak benne az apostoli hitvallás Jézusról szóló részében ezek a mondatok: „Fogantatott Szentlélektől, született szűz Máriától."

József és Mária, mikor a 12 éves Jézust magukkal vitték, azért zarándokoltak Jeruzsálembe, mert a Törvényben előírt áldozatot akarták Istennek bemutatni. Zsinagóga, ma így mondanánk: imaház, minden településen volt. Ott minden szombaton összejött a gyülekezet, énekeltek, imádkoztak, Szentírást olvastak és azt a gyülekezet vezetője, vagy egy vendég igehirdető megmagyarázta. De az áldozatokat bemutatni csak Jeruzsálemben, a gyülekezet egyetlen templomában lehetett. Az áldozatok bemutatására évente háromszor oda zarándokoltak a hithű zsidók. A templomba menés tehát komoly áldozathozatal és nagyon fáradságos feladat volt, különösen azoknak, akik az áldozati állatokat is hazulról vitték magukkal. A Jeruzsálembe jutás a távolról zarándoklóknak sok napig is tarthatott. Ezért ezekre az alkalmakra csak a férfiaknak volt kötelező a zarándoklás, de a hűséges és egészséges feleségek elkísérték férjüket erre az útra. Mária is elment Józseffel, sőt a 12 éves Jézust is magukkal vitték. Eddig nem vihették, hiszen gyermek volt, de csodálatos gyermek. Nemcsak annyit tudott Istenről és a templomról, amit az időnként oda- járó szülők elmondtak nekik. Nem valószínű, hogy otthon a családban lett volna bibliai tekercsük, mert ahhoz, mivel azt kézzel írták, csak a leggazdagabb emberek juthattak hozzá. József pedig a szegény emberek csoportjába tartozott, mert Jézus születése után, amikor Mária tisztulásának a napjai lejártak és a gyermek Jézust is elvitték a templomba, hogy mint elsőszülött gyermeket bemutassák őt az Úrnak, a szegények áldozatát vitték. A gyülekezet nagy többsége tehát csak a szombatonkénti zsinagógai olvasásból és írásmagyarázatból ismerte a Szentírást. De Jézus maga is, testestől-lelkestől a Szentlélek ajándéka volt. Ő tehát az Atyától jött, ismerte az Atya terveit és akaratát. Ezért biztosra vehető, hogy amikor a szülők a zarándoklathoz készülődtek és megmondták a gyermek Jézusnak, hogy őt is magukkal akarják vinni, nem kellett őt kérlelni, hanem örömmel ment. Talán ott is zsongott lelkében a kedves zsoltárvers. „Örülök az én szívemben, e kívánatos hírt hallván, hogy mi bemegyünk ezután az Isten lakóhelyébe."

Ha mi a templomba akarunk menni, hogy Isten Igéjét hallgassuk, nekünk nem kell hosszú zarándokútra kelni, gyermekeinket már kiskorukban is magunkkal vihetjük. Ha gyermekeink látják, hogy mi odahaza a családban imádkozó hívő életet élünk, és őket életünk példaadásával is ilyen életre neveljük, ők is szívesen fognak velünk jönni. Jó lenne, ha most itt ebben a templomi csendben mindnyájan magunkba szállva megkérdeznénk magunktól, hogy mi vajon jó példát adunk-e gyermekeinknek!? Hogy a gyermek Jézus milyen szívesen ment, amikor szülei őt is magukkal vitték a hosszú zarándokútra, hogy a templomban lehessen, azt mutatja ennek a történetnek a folytatása is. Jézus jól érezte magát az Isten házában. Beszédes bizonysága ennek az, hogy amikor a szülők az áldozatot bemutatták Istennek és elindultak hazafelé, a 12 éves gyermek Jézus ottmaradt a templomban. Mi talán csodálkozunk, hogy lehet

az, hogy a szülők elindultak a gyermek nélkül. Bizonyára úgy, hogy – mint az Igéből is kiérezhető – az ő kis családjuk, a szélesebb körű nagycsaláddal, a rokonsággal együtt indult a zarándokútra, és úgy gondolták, hogy valamelyik közeli rokoncsaládban Jézus is velük együtt indul haza. De amikor nem találták őt a rokoncsaládokban sem, egy napi gyaloglás után mentek vissza Jeruzsálembe, a templomba. „Három nap múlva találták meg őt, amint a tanítómesterek körében ült, hallgatta és kérdezte őket." Az Igében olvassuk, hogy amikor ezek a tanítómesterek hallották a gyermek Jézus kérdéseit és feleleteit, mindnyájan elálmélkodtak értelmén és ismeretein. Édesanyja szelíd dorgálással szólította meg megtalált gyermekét: „Gyermekem, miért tetted ezt, atyád és én nagy bánattal kerestünk téged." Jézus válaszából kitűnik, hogy ő világosan látta küldetésének titkát, amit szülei akkor még nem tudtak, nem értettek. Szerette ő földi nevelőatyját is, de szelíden tudtukra adta, hogy az ő feladata elsősorban a mennyei Atya dolgaival való foglalkozás. Azért maradt a templomban, mert a tanítómesterek ott az Isten dolgaival foglalkoztak. Csodálkozással hallgatták feleleteit és szavait. Ők nem tudták azt, amit Jézus később, amikor már a tanítványokkal járt az országban, maga mondott: „Én ismerem az Atyát, és az Atya is ismer engem."

Mi már Jézus által szólíthatjuk Istent így: „Mi Atyánk." Mi az ő áldozatos szeretete által lehetünk Isten gyermekei és egymás testvérei. Ezért szólíthatjuk így egymást most is, amikor az ő kegyelmének és szeretetének az asztalához készülünk. Nekünk, ha komolyan vesszük az életet, és Istennek Krisztusban adott kegyelmi ajándékát, nem szabad Jézust elveszíteni. Pedig sokan elveszítik őt napjainkban is. Sok családban már nem hangzik el imádkozó ajkakon a neve. Nem kérik áldását, segítségét. Sokan elvesztik őt a világban, a mindennapi életharc tülekedésében, mert rövidlátó kishitűségükben sok minden más fontosabb nekik, mint a Jézus által elkészített kegyelem, ami életet jelent. Sokan ma is a templomban veszítik el Jézust. Vasárnaponként, vagy csak néha meghallgatják őt a templomban, mert ő szép és jó tanításokat mond nekünk, de mindaz, amit adott, amit hallottak tőle, ottmarad a templom falai között. Odakint a világban már más erők, más urak és más eszmék formálják az életüket. Így aztán a mindennapi életben nem látszik meg rajtuk, hogy Jézus szava hallgatói voltak. Vigyázzunk testvéreim, hogy mi mindig vigyük magunkkal Jézust, amikor megyünk ki a templomból.

Amikor Jézust megtalálták szülei a templomban, engedelmesen hazament velük, és tovább is kedves, szeretett és szerető szívű engedelmes gyermekük volt. Nem éreztette velük, hogy ő más, és többre hivatott, mint minden más gyermek ezen a földön. Bizonyára végezte a rábízott munkát atyja ácsműhelyében. Szép nagycsaládban éltek, mert mint a Szentírásból tudjuk, Jézusnak négy fiútestvére volt, és nőtestvérei is voltak. Minden jel arra mutat, hogy

atyja korán befejezte a földi életet. Az ilyen családokban aztán rendszerint a legidősebb testvér hordozta a családi élet gondjait. Ismerte tehát a megélhetési gondokat és a munka terhét.

A hitben élő ember, Krisztus érdeméért Isten gyermekének nevezheti magát. Ezzel a kiváltsággal mi is élhetünk. Hívő szívvel mindvégig, még őszülő fejjel is gyermekek, Isten gyermekei maradunk. A gyermeknek pedig növekednie kell. Segítsen mindnyájunkat Isten kegyelme, hogy mi is gyarapodjunk hitben, Isten iránti engedelmességben, szeretetben, bölcsességben, Isten és emberek előtti kedvességben. Ámen

Mi nem tudjuk megköszönni örök jóságodat, mindenható Isten, gondviselő Édesatyánk. Nem tudjuk megköszönni, hogy te úgy szerettél minket, hogy eljöttél minket drága véren megváltani az Úr Jézus Krisztusban. Hálát adunk, hogy te nemcsak gyarlóságainkat, botlásainkat és mulasztásainkat ismered, hanem számon tartod őszinte igyekezetünket, és tudod, mikor van szívünkben szeretet, jóság és engedelmesség, amire szent Fiad életének a példája nevelget minket. Te azt is tudod, hogy a magunk emberi erejével, gyakran hűtlenséggé váló hűségével sohasem érkeznénk el oda, ahova a te kegyelmed akar bennünket vezetni; a te országodba. Hálát adunk néked, hogy most is, amikor kegyelmed asztalához készülünk, azért szóltál hozzánk lgédben, hogy a drága kincset, a hitünket ne tékozoljuk el. Kérünk, szenteld meg életünket, hogy láthatóvá legyen szavainkon és tetteinken keresztül, hogy mi kegyelmedet igyekszünk hittel magunkhoz ölelni, embertársaink javára, és neved dicsőségére élni. Kérünk, add szívünkbe a botlásink miatti könnyeinken túl azt az örömet is, hogy minket ennek a világnak semmi hatalma nem szakíthat el a te üdvözítő szeretetedtől. Áldd meg családjainkat, hogy legyen minden családi hajlék egy kis templommá, ahol az egymás életét vonzó és gyógyító szeretet teszi széppé göröngyös életutunkat. Segíts, hogy tudjunk már most is, amikor ideigvaló földi hazánkban élünk, a te örök országodnak a követeiként a te országod törvényei szerint élni. Erre segíts bennünket könyörülő Istenünk, életünk Megváltója, Jézusunk nevében kérünk. Ámen

Áldozatkészség

Esti

Alapige: 1. Péter 2, 21-25

Hiszen erre hívattatok el, mivel Krisztus is szenvedett értetek, és példát hagyott rátok, hogy az ő nyomdokait kövessétek: ő nem tett bűnt, álnokság sem hagyta el a száját, mikor gyalázták, nem viszonozta a gyalázást; amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem rábízta ezt arra, aki igazságosan ítél.

Bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy miután meghaltunk a bűnöknek, az igazságnak éljünk: az ő sebei által gyógyultatok meg. Mert olyanok voltatok, mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek pásztorához és gondviselőjéhez.

Kedves Testvéreim,

Isten most hallott Igéjének döntő fontosságú üzenete az, hogy ő nekünk az Úr Jézus Krisztusban Megváltót adott. Jézus azért lett emberré, hogy mi általa Isten megváltott gyermekeivé legyünk. Tehát ő nekünk mindenekelőtt Megváltónk. Voltak azonban a történelem folyamán olyan eszmei áramlatok, amikor Isten Igéjének ez a középponti fontosságú üzenete elhalkult. Ennek a szellemi hullámverésnek a korában, a Krisztus egyházában is odajutottak sokan, hogy azt mondták: mind azt, amit nem tud az ember értelmével felfogni, ki kell hagyni Istennek az Igéjéből. Csak azt kell a Szentírásból hirdetni, amit az emberi értelem fel tud fogni. Ha pedig vannak olyan szavak, fogalmak, amelyet az emberek nem értenek meg, ezeket a fogalmakat át kell minősíteni, olyanná kell formálni, hogy az emberek azt is megértsék. Annak a kornak a nemzedékei olyan társadalomban éltek, amelyben ez a szó, hogy „áldozat", már majdnem elfelejtődött. Az életnek egy kis területén, pl. a családban a jó édesanyák tudtak áldozatos életet élni. Az életnek a többi területéről azonban az áldozathozatalnak készsége majdnem elveszett. Az önzetlen szeretetből véghezvitt áldozatos tettek, amikor az ember odaáll az embertárs mellé, mert látja, hogy az egyedül a ránehezedő teher alatt összeroskad, megfogyatkoztak. A közhangulat, az emberek érzése nem afelé a kérdés felé irányult, hogyan lehetne az ember áldássá a másik ember mellett, hanem afelé; hogyan lehet a lehető legtöbb pénzt keresni. Az élet-iskola akkori diákjai már-már elfelejtették az áldozathozatal leckéjét.

A ma élő nemzedékek tagjai közül is kevesen gondolnak arra, hogy ennek a világnak Ura van, aki ideadta egyetlen Fiát, aki a saját életének az odaáldozásával váltotta meg a vesztébe rohanó emberiséget. Ezt nem azért tette, mert mi jó gyermekei vagyunk, megérdemeljük az áldozatot, hanem azért, mert szeret

bennünket, és nem akarja, hogy elvesszünk. Ez a Fiú, Jézus Krisztus, nemcsak magyarázta Isten országának a titkait, hanem életét adta, hogy az megvalósulhasson. Vajon mi az ő nyomdokain haladunk? Ma a jövendőre tekintve önmagának vagy gyermekeinek tervet készítő embernek mi a legfontosabb? Korunk jövőbe néző, tervező emberei nagy részének kulcsszava a haszon, az előretörés.

Jézus, mindenekelőtt életünk Megváltója és Ura, de ugyanakkor példa is számunkra. Példa az áldozathozatalra, a szeretetre, példa arra, hogy aki őt követi, bátran szabad embernek vallhatja magát, akit nem kötöz meg sem az önzés, sem a hatalomvágy, sem a törtetés. A szabadságnak a tökéletes törvénye nem emberi intézkedésekből, hanem Isten törvényéből fakad: Ez röviden összefoglalva így hangzik: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat." Mert nincsen egyetlen olyan világrész vagy ország, amelynek a törvényei önzetlenül szabadságot biztosítanak minden embernek. Az országok törvényhozói mindig úgy formálják a törvényt, hogy a lakosság egy részének kedveznek. A törvényhozók azokat részesítik előnyben, akik eszmei gondolatvilágunknak a hűséges követői. Nálunk is sok helyen még orvosi rendelők ajtaján is ki volt téve a nyomtatott szöveg, milyen szellemi irány embereit részesítik előnyben. Ezeknek nem kellett sokáig várakozni a váróteremben, hosszú várakozás nélkül fogadták őket, intézték ügyüket. Ezek által a személyválogató törvények által van korlátozva az ember szabadsága, és szenved csorbát emberi méltósága, mert azok pártosak. Jézus pártatlan szeretetből áldozta oda magát mindenkiért, aki ezt a kegyelmet elfogadja. Az áldozatos szeretet pedig szenvedéssel jár. Ilyen példát adott nékünk a mi Megváltónk. Amikor bántalmazták, amikor üldözték, amikor az életére törtek, sohasem azt adta vissza, amit kapott, hanem jóságot, szenvedve is türelmes szeretetet. Ennek a türelmes szeretetnek a gyümölcsét csak a Szentlélek tudja teremni. A szerető szívű emberek a megmondhatói, hogy az önzetlen szeretet mindig szenvedéssel jár. Az önzetlen szeretetnek földi életünkben a jó édesanyák a megtestesítői. Ők tudnak áldozatos szeretettel virrasztani, ha beteg a gyermekük, ha valamilyen veszély fenyegeti őket, ha féltik őket a rossz társaságtól, és sok mindentől. Mennyire szenvednek a szülők, ha a felnövő gyermek már eltávozik a szülői háztól, mert iskolába vagy munkába megy, és azt a hírt hallja, hogy gyermekük nem azon az úton jár, amelynek szeretetét a szülői házban a szívébe vésték. Fáj, ha úgy tűnik, hogy hiábavaló volt a gyermek életét átölelő féltő gondoskodás és áldozathozatal. De a jó szülők nem csüggednek el, nem adják fel könnyen a gyermekeikért vívott harcot és a reménységet. Sok szülő gondol reménységgel, ha gyermekük lejtőre jutott és mélység felé zuhan, a tékozló fiú történetére. Hiszen az is otthagyta az atyját, a szülőket. Egy darabig, míg tartott az örökség, gond nélkül élt, de amikor a sertések vályújáig süllyedt, megbánta tettét és szívében bocsánatkérő szóval elindult az atyai hajlék felé. Hazament, és az

atya megbocsátó szeretettel fogadta hazatérő fiát. Meg lehet bánni az elkövetett rosszat, vagy mulasztást. Van megbocsájtás, van kegyelem. A tékozló gyermekek még bűnbánattal hazatérhetnek. Földi életünkben mindnyájunknak vannak vágyai. Mindenki az után vágyakozik, ami hiányzik az életéből. Ismerjük a vak Bartimeus történetét. Amikor a jerikói úton találkozott az utána kiáltozó koldussal és megkérdezte tőle, hogy mit akar, hogy Jézus cselekedjen vele, azt mondta: „Uram, hogy lássak." A vak látni akar, a rab, a fogoly a szabadság után, a szabadulás után vágyik. Áldottak ezek a vágyak. De Jézus figyelmezteti a sokminden után vágyakozókat: „keressétek először Isten országát és annak igazságát." Ha ezt fogjuk keresni, a többiek, a szükséges dolgok is megadatnak nékünk, ha Jézushoz, lelkünk pásztorához megyünk. Ő maga mondta ezt: „Én vagyok a jó pásztor, a jó pásztor életét adja az ő juhaiért." Ő, mint jó pásztor, örül, hogy az ő juhai hallják az ő szavát és őt követik. Idegennek a hangját nem ismerik, az idegent nem követik. A keleti országokban a pásztort valóban követi a nyáj, mert míg a mi környezetünkben a pásztor a nyáj után megy, tehát hajtja a nyájat, a keleti pásztorok a nyáj előtt mennek, tehát vezetik a nyájat. És amikor Isten az Igében Jézusról, mint példáról és pásztorról is beszél, arra mutat rá, hogy nekünk sem idegen hang után kell mennünk, mert mi az ő nyájához tartozunk. Minden más hang más útra vezetne, de ő, aki életét adta értünk hazafelé, a már-már majdnem eltékozolt örök érték, az atyai ház felé vezet mindnyájunkat. A keleti pásztorok azért mennek a nyáj előtt, mert azt mondják, hogy ha a nyájat valami veszély fenyegeti, azt a pásztornak kell először észrevenni. A hegyes vidékeken élő pásztoroknak a nyáját sok veszély fenyegeti. A közeledő farkas, az előttük tátongó szakadékok, szikla-repedések, és más veszélyek. A pásztor a keskeny szakadékok fölé deszka pallót rak, hogy azon a nyáj szép csöndesen, egyesével, esetleg kettesével át tudjon menni. Így járt előttünk veszélyes utakon a mi Megváltónk, hívogatva magához, pallót rakva, hogy életünk nagy szakadékaiba bele ne zuhanjunk, hanem a szakadékon is biztonságosan átjussunk. Számunkra a leghatalmasabb palló az ő keresztje, amellyel összeköti ezt a mi bűnös világunkat Isten atyai szívével, bűnöket megbocsátó kegyelmével. Így őt követni tehát azt jelenti, hogy miközben földi életünk sok feladatát végezzük, az ő lelkületével végezzük napi tennivalóinkat. Milyen sajnálatos jelensége az életünknek, hogy ha valaki a munkahelyén egy kis vezető munkahelyet kap, elkezd uralkodni a vezetése alá rendelt embereken. Keresztül tudja vinni a maga akaratát, ha valaki nem engedelmeskedik, tud bosszút állni, mintha sohasem hallotta volna, hogy az Úr Jézus egészen másra nevelget bennünket. Arra, hogy legyünk itt az ő követei.

Az Igében azt mondja Isten, hogy az ilyen önző, önközéppontú élet, amelyben nincsen szava a megbocsátó jóakaratnak, a megbocsátó szeretetnek, a veszedelembe rohanó embereknek az életútja. A Krisztushoz tartozó emberek-

re, azok múltjára emlékezve pedig ezt mondja: „*Mert olyanok voltatok, mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek pásztorához és gondviselőjéhez.”* Bárcsak mi is tudnánk mondani a magunk életére nézve, hogy mi is csak voltunk ilyenek, ilyen törtetők, uralkodni akarók, önzők, szeretet nélküliek, de az életünkben áldott változás történt, a régiek elmúltak, és íme, újjá lett minden, mert mi is megtértünk lelkünk pásztorához és gondviselőjéhez az Úr Jézus Krisztushoz. Ámen

Hálát adunk néked gondviselő Édesatyánk, hogy a te hűséged átöleli ezt a mi méltatlan bűnös emberi életünket. Hálát adunk, hogy te nem érdemünk szerint bánsz velünk, mert ha számba vennéd minden gyarlóságunkat, botlásunkat, akkor ítéleted ostora csattogna fölöttünk. Magasztalunk téged gondviselő Édesatyánk, hogy most is szívünkbe vésted üzenetedet, hogy te szabadságra hívtál el bennünket. Arra, hogy megszabaduljunk az önzéstől, a rosszakarattól a szeretetlenségtől, és elinduljunk hálás engedelmességgel az Úr Jézus Krisztus nyomdokain járva a szeretet, a jóakarat, a hűség és az áldássá lenni akarás útján. Könyörülj rajtunk, és cselekedd, hogy a szívünkben legyen jóakarat, hogy tudjuk követni életünk Urát, aki most is szeretettel hívogat kegyelmed asztalához. Kérünk, légy velünk megtartó és gondviselő kegyelmeddel a ránk következő éjszakában, segíts, hogy tudjuk naponkénti gondjainkat letenni és megtisztuló szívvel pihenni, aludni. Légy velünk, hogy ha atyai jóságod új napra virraszt, és újra kint leszünk mindennapi életünk küzdő terén, ahol mindig új gondok, feladatok, kísértések és kétségek nehezednek az éltünkre. Segíts, hogy tudjunk mindig helyesen dönteni, akaratod szerint szólni és cselekedni. Adj türelmet és békességet rád tekinteni akkor is, ha tövises lenne életutunk, hogy a nehézségeket is tudjuk azzal a reménységgel hordozni, hogy te olyan Ura vagy az életünknek, aki a jajt is jóra tudod változtatni. Megváltó Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

1980.

A szeretetnek és józanságnak a lelke

Esti

Alapige: 2.Timóteus 1, 3-7

Hálát adok az Istennek, akinek őseimhez hasonlóan tiszta lelkiismerettel szolgálok, amikor szüntelenül, éjjel és nappal megemlékezem rólad könyörgéseimben, és könnyeidre emlékezve látni kívánlak, hogy öröm töltsön el. Eszembe jutott ugyanis a benned élő képmutatás nélküli hit, amely először nagyanyádban, Lóiszban és anyádban, Eunikében lakott, de meg vagyok győződve arról, hogy benned is megvan. Ezért emlékeztetlek téged, hogy gerjeszd fel az Isten kegyelmi ajándékát, amely kezeim rád tétele által van benned. Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét.

Kedves Testvéreim,

Pál apostol hálát ad itt Istennek mindenkiért, akikkel a földi életben úgy találkozhatott, hogy azok Istentől kapott missziói munkái során testvéreivé, lelki gyermekeivé, munkatársaivá lettek. A levél Timóteusnak, Pál apostol hűséges, szorgalmas, és megbízható munkatársának szól, de megemlékezik az apostol Timóteus nagyanyjáról, és édesanyjáról is, akik már szintén Krisztus gyülekezetének hitben élő tagjai voltak. Az apáról és nagyapáról nincs szó, azok szívében az Ige magvetése bizonyára kemény talajra hullott és pogányok maradtak. Akik élő hitre jutottak, azok imaközösségben voltak egymással akkor is, ha távol éltek egymástól. A másik összekötő kapocs, amely az egymástól távol levőket összekötötte, a levél volt. A most hallott igeversek Pál apostolnak a Timóteushoz írt második leveléből valók.

Az Úrvacsorához készülés előtti napokban gyakran hangzik köztünk Isten Igéje a kegyelemről. Ilyenkor különösképpen tudatosítjuk, hogy mindnyájan kegyelemből élünk. Mindnyájan ismerjük a kegyelem szónak a világi szóhasználatban való jelentését. A kegyelem ott is azt jelenti, hogy valakinek, akit halálra ítéltek, szabad tovább élni. Minden országban van egy ember, az államfő, akinek hatalma van arra, hogy az embernek, aki fölött a bíróság már kimondta a halálos ítéletet, megkegyelmezzen. Akinek a kegyelmi kérvénye olyan tartalmú, hogy azt az államfő elfogadásra méltónak találja, annak szabad tovább élni. Az ilyen ember tudja, hogy minden napja kegyelem. Isten, a világmindenség teremtő Istene úgy megszánt bennünket, bűnbe esetteket, hogy kegyelmet adott nékünk, halálra méltó embereknek. A bűnt meg kellett büntetnie, de ezt úgy cselekedte, hogy emberi testet öltött szent Fia magára vette minden embernek

a büntetését, aki megváltó kegyelmét hittel elfogadja. Bűneinket Isten Krisztus érdeméért bocsátja meg, így kapunk kegyelmet. De ez számunkra azt jelenti, hogy életünk hátralévő idejében nem élhetünk csak magunknak. Áldássá kell válnunk szeretteink és a hozzánk közelállók között. Istennek ez a kegyelme nemcsak arra elégséges, hogy amikor utolsót dobban a szívünk, átmehessünk az örökkévalóságba, ez a kegyelem, – mint Pál apostol is megtapasztalta, – csodálatos erőforrás földi éltetünk nemes harcai közepette is. Amikor az apostol élete alkonyához érkezett, és visszatekintett élete elvégzett munkáira hálás hittel mondta el, hogy ő testében a betegség tövisével is nagyobb területre vitte el Isten megváltó szeretetének az örömhírét, mint a többi apostol együttvéve. De ezt is hozzátette: de nem én, hanem az Istennek velem lévő kegyelme. Higgyük el, hogy ha Isten kegyelmét szívünkben hordozzuk, mi is áldott eszközökké válunk Isten kezében sok feladatnak az elvégzésére.

Az apostol ebben a levélben azt is írja hűséges ifjú munkatársának: *„Gerjeszd fel az Isten kegyelmi ajándékát, amely benned van kezeimnek a rád tétele által."* Isten ezt a kegyelmet mindenkinek felkínálja, de nem mindenki fogadja el. Azok is, akik elfogadják, újra-és újra bele merülnek, és sokszor belefáradnak a mindennapi élet sok gondjába, munkájába, amelyek úgy belepik a kegyelmet, mint hamu a parazsat. Ezért figyelmezteti az apostol is Timoteust, hogy ott van már az életében drága ajándékként Istennek a kegyelme, de az hamar a gondok és sok minden más hamuja alá kerül, azért azt újra kell éleszteni, fel kell gerjeszteni. Így van ez szinte mindnyájunknak az életében. Nekünk is fel kell naponta gerjeszteni a kegyelem parazsát, hogy ne váljunk önzővé, magunknak élővé, hanem legyen életünknek egy kis lángja és melege, hogy a körültünk levők se dideregjenek az embertelenség hideg szelében, és ne maradjanak sötétségben.

„Mert nem a félelemnek a lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erőnek, a szeretetnek és a józanságnak a lelkét." Van félelemnek a lelke is, de az nem a Szentlélek, hanem a világ lelke. A pogányok élete, akik nem ismerik Istent, tele van félelemmel. Mindenkinek kell valamilyen kapaszkodó, amibe belekapaszkodik az élete viharaiban, valami, vagy valaki, egy olyan lény, aki erősebb és többre képes, mint az ember, mert pl. repülni is tud. Így csinálnak, vagy képzelnek el maguknak bálványisteneket a pogányok, de ezek nem tudják életünket megtartani. Vannak magukat vallásosnak tartó emberek is, akiknek a hite csak addig terjed, hogy tudnak Istenről, de nem adták át szívüket neki, és ezért az életük tele van félelemmel. Ez a félelem pedig néha begörcsöl. Mert az ember nemcsak epe, vagy gyomorgörcsöket ismer, hanem ismeri a lélekgörcsöket is. Van olyan lélekgörcs is, amely fél jót tenni, mint az az iskolás gyermek, amelyik az iskolában körül van véve félrenevelt gyermekekkel és azért fél jót tenni, mert a többiek kinevetik, és nem fogadják be maguk közé.

Sok ember is így viselkedik. Ezek ezt mondják: tele van ez a világ szörnyűségekkel, bűntényekkel, embertelenséggel, történtéssel, közönnyel. A jótétemény, a hit, az Istenre figyelés ma már nem divat. Ilyen világban más életet élni, jót cselekedni, hinni, imádkozni már nem lehet, mert mellőzött tagja leszek a társadalomnak. Milyen jó, hogy Isten most nekünk itt ebben a testvéri közösségben elmondja, hogy ebben a világban is lehet egy egészen más életet élni. Mert ez a világ Isten teremtménye, Isten tulajdona. Ez a jónak teremtett világ bűnbe esett, megromlott, de munkálkodik ebben a világban Isten Lelke is. Mi most éppen a Szentlélek kitöltetésének az ünnepéhez készülődünk. Most is belecsendül életünkbe Urunk emlékeztetése: „Ha ti gyarló létetekre tudtok gyermekeiteknek jó dolgokat adni, mennyivel inkább tud az Atya Szentlelket adni mindenkinek, aki azt kéri tőle." Ez a Lélek pedig más életre vezet. Mert ez a Lélek a szeretetnek a Lelke is. A Szentírás eredeti szövegében több szó van a szeretetre. Ezen a helyen a legfelsőbb fokú szeretetről van szó, amely igen nagy áldozathozatalra is képes. Az úrvacsorai jegyekkel megterített asztalt a kegyelem asztalának nevezzük, amelyben kitárulkozik előttünk Isten áldozatos szeretetének a nagysága is. Akinek a szívében pedig ez az áldozatos szeretet gyökeret ver, az már nem fél. Megváltónk arra tanított bennünket, hogy nekünk szabad Istent így megszólítani: Atyánk, Édesatyánk. Isten szeretett és szerető gyermekeinek már nincs oka a reménytelen félelemre. János apostol így ír erről: „A teljes szeretet kiűzi a félelmet."

Isten Lelke a józanság lelke is. A józanság lelke itt nem azt jelenti, hogy aki Isten Lelkét veszi, az nem esik a részegeskedés bűnébe, nem él kicsapongó életet. A „józanság" szó itt arra utal, hogy aki a Szentlelket veszi, annak az élete minden területén ott van a csodálatos mérték: Jézus Krisztus. Nem magunkhoz mérjük magunkat. Nem azt nézzük, hogyan formálódnak a körültünk lévő világban a dolgok, hanem azt nézzük, hogy mit tett velem és értem az én megváltó Uram, ő milyen életre adott nekem példát. Akinek az életében ő a mérték, az nem ragadtatja magát sem indulatokba, se haragos szitkokba, hanem mindig krisztusi módon igyekszik viselkedni. Az ő Lelke vezet áldott tettekre és az ő útjain való járáshoz segít. Ez a Lélek az erőnek lelke is, aki erőt ad keresztjeink hordozásához is, és arra is, hogy önzetlen szeretettel tudjunk szolgálni embertársaink között Istennek. Ámen

Örökkévaló Isten, csodálatosak a te dolgaid és mi csak hálaadással tudunk megállani előtted, és csak köszönetet tudunk mondani neked, amikor szívünkbe vésed, hogy a te kegyelmedből élünk. Kegyelem az, hogy napjainkhoz napokat toldasz, kegyelem az, hogy szabad előtted elcsöndesedni, és hogy odakint a világban, ahol sok feladat vár ránk, szabad néked élni és embertársaink

közt is néked szolgálni. Köszönjük jó Atyánk, hogy újra emlékeztettél, hogy te minden gyermekednek adni akarod Szentlelkedet, hogy ne legyen szívünkben sohasem a csüggedés és félelem útját járó bizonytalanság, hanem tudjuk neked megköszönni a Jézus Krisztus áldozatában készített kegyelmet. Köszönjük, hogy most is elmondtad nekünk Igédben, hogy te nem a félelemnek, hanem a szeretetnek, erőnek és józanságnak a lelkét adod gyermekeidnek. Kérünk Atyánk, ne engedd, hogy a szívünk megkeményedjen és az áldott életútra vezető Lelket kizárjuk az életünkből, hanem segíts, hogy lehessünk mindig, és az életünk minden területén Szentlelked által vezetett hálás és hű gyermekeid. Kegyelmed asztalához készülünk, és kérünk, vigasztalj meg, hogy te a töredelmes szívet nem veted el magadtól, és gyermekeid őszinte bűnbánatát elfogadod. Ha most már ránk borul a sötétté váló éjszaka, add, hogy szívünkben maradjon fény. A te hirdetett Igéd, és a testté lett Ige világítson be életünk sötét zugaiba is, hogy világosságban járjunk. Segíts, hogy ezt a fényt tudjuk magunkban hordani munkás életünk gondterhelt napjaiban is. Megváltó Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Isten szerinti megszomorodás

Esti

Alapige: 2. Korinthus 7, 8-10

Mert ha megszomorítottalak is titeket azzal a levéllel, nem bánom – még ha bántam is -, mert látom, hogy az a levél, ha egy kis időre is, megszomorított titeket. Most pedig örülök, de nem annak, hogy megszomorodtatok, hanem annak, hogy megtérésre szomorodtatok meg: mert Isten szerint szomorodtatok meg, és miattunk semmilyen tekintetben nem vallotok kárt. Mert az Isten szerinti szomorúság megbánhatatlan megtérést szerez az üdvösségre, a világ szerinti szomorúság pedig halált szerez.

Kedves Testvéreim,

Pál apostol azokkal a gyülekezetekkel amelyektől távol volt, igyekezett levélen keresztül kapcsolatot tartani. Egy-egy gyülekezetben végzett missziói szolgálata után az utógondozást, vagy a felmerülő problémák során felmerült lelkigondozást, tanácsadást, az apostol sokszor írásban végezte. Kapcsolatot tartott olyan gyülekezettel is, amelynek létezésről tudomást szerzett, de amely nem az ő missziói munkája nyomán született. Így tartott kapcsolatot a római gyülekezettel, míg fogolyként nem vitték el az apostolt is Rómába, ahol fogolyként haláláig folytatta missziói munkáját. Szinte minden gyülekezetben voltak megoldandó problémák, amelyeknek a megoldására apostoli segítségre volt szükség.

Korinthusban volt a gyülekezetben egy csoport, amely nem tudta elfogadni a feltámadás evangéliumát. Ezért szentelt az apostol ennek a kérdésnek egy hosszú fejezetet. Ebben a gazdag kikötővárosban, ahol sok jómódú ember élt, más gondok is voltak a gyülekezetben. Némelyek ott is félremagyarázták a kegyelemből való megigazulás tanát és az ebből adódó keresztyén szabadságról szóló tanítást. Nem tudtak igazán örülni annak, hogy Isten kegyelemből a Krisztus érdeméért megbocsátja bűneinket. Reménységgel kell végezni mindenkinek a maga életterületén a magvetés munkáját, hogy miénk lehessen az aratás öröme. Meg kell tanulnunk, hogy Isten áldása és kegyelme nélkül hiábavaló lenne minden emberi erőfeszítés és igyekezet. Tehát a keresztyén szabadság azt jelenti, hogy szabaddá lehetünk az önzéstől, a pénz túlzott szerelmétől, a törtetéstől, a hatalomvágytól, és sok más rossztól, ami által megkeseríti, nehézzé, vagy egyenesen szenvedéssé tudja tenni az ember az embertárs életét. A félreértett keresztyén szabadság aztán némely esetben mellékvágányra terelte a tiszta és megszentelt családi életnek az eszményképét is.

Ennek az állapotnak a híre az akkor Macedóniában munkálkodó apostolhoz is eljutott, és ez nagyon elszomorította őt, mert ennek kovásza erkölcsi fertőbe sodorhatná Jézus Krisztus drága véren megváltott népét. Ezért könnyek között írt a gyülekezetnek egy szigorú hangú levelet. Ez a levél sajnos elveszett, annak pontos tartalmát nem tudhatjuk, mert nem lehetett a Biblia részévé, de az apostolnak ebben a 2. levelében levő utalásaiból tudjuk, hogy a korinthusiakat a Krisztus népéhez méltó életrend mellett való döntésre szólította fel. Az Igéből kiérezhető, hogy a szigorú levelet imádságos tusakodások között írta. Felzaklatott lelkiállapotban történő levélírásnál nagyon kell vigyázni minden szóra. A túl szelíd dorgálást a keményszívű emberek esetleg észre sem veszik, a keményhangú dorgálás pedig valakit még jobban megkeményít, még megátalkodottabbá tesz. Az apostol szorongva várta a korinthusiak válaszát. Macedóniai missziói állomásán is sok gond terhe nehezedett rá, amit maga az apostol így jellemzett*: „Kívül harcok, belül félelmek."* Végre hosszú várakozás után megérkezett Korinthusból Timótheus, aki az apostol levelét kézbesítette, és örömteljes híreket hozott. A könnyek között írt, döntésre felszólító levél elérte a korinthusiak szívét, megbánták felelőtlen viselkedésüket, és az apostol iránti szeretetükről tettek bizonyságot. Mai alapigénkből már azt halljuk, hogyan örült az apostol, hogy levele bűnbánatra segítette a gyülekezetet. Ő könnyes szemmel, fájó szívvel, szomorúan írta azt a levelet, amely a gyülekezetet megdöbbentette, hiszen tükröt állított eléjük viselkedésükről, ezért meg is szomorította, de végül más gondolkodásra, bűnbánatra segítette őket. Mert a szeretetből fakadó kérést, vagy figyelmeztetést nem mindenki fogadja szívesen, a felszólításért pedig egyenesen felháborodnak, vagy talán bosszút is forralnak az emberek, és járják tovább a kárhozat felé vezető utat. Ez a nem Isten szíve szerinti szomorúság tehát a halálhoz vezet.

Milyen ajándék, hogy az Igében beszél Isten más szomorúságról, az Isten szíve szerinti szomorú- ságról is, amely visszatérést jelent a hűtlenül elhagyott Istenhez, a mennyei Édesatyához, aki szeretettel várja haza ma is minden bűnbánattal hazatérő gyermekét. Mert ez az út vezet az életre. Az Igében ezt így olvassuk: *„Mert az Isten szerinti szomorúság megbánhatatlan megtérést szerez az üdvösségre."* Az Isten szerinti szomorúságban az ember nemcsak amiatt szomorkodik, ha valaki megbánt, ha valaki igazságtalanul rágalmaz bennünket, mert hamis tanúbizonyságot tesz rólunk. Ez a szomorúság emberileg nagyon érthető, mert Isten, amikor azt mondja, hogy: „Ne tégy a te felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot," az ember nevének a tisztaságát védi, becsületességének a beszennyezését tiltja. De Igénkben azt is mondja Isten, hogy az Isten szerinti szomorúság a magunk gyarlóságai, botlásai miatt is szorongatja a szívünket, mert ezekkel is mindenekelőtt Isten ellen vétkezünk, mivel ezzel az ő szeretet-parancsát szegjük meg. Isten azt akarja, hogy magunkba szálljunk,

hogy bánjuk meg: miért is szóltam igazságtalan szót, miért is bántottam meg embertársamat, miért nem tudok Isten gyermekeihez méltóan élni, miért nem engedem őszintébben, hogy életemben beérjenek Isten Lelkének a gyümölcsei!? Amikor Megváltónk a hegyi beszédben azt mondja, hogy: „Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak," mindenekelőtt arra emlékeztet, hogy boldogok, akik már tudnak sírni bűneik, mulasztásaik, észrevett tévedéseik miatt, mert megkapják Isten megbocsátó szeretetének a vigasztalását. A bűnbánatnak a könnyhullatása megpuhítja a szívet. A bűnbánat nélküli ember szíve, aki nem akarja észrevenni bűneit, és megy tovább kemény szívvel a gonoszságok útján, azoknak majd azt fogja mondani Krisztus: „Nem ismerlek titeket, távozzatok tőlem ti gonoszt cselekvők," még akkor is, ha némelyek arra fognak hivatkozni, hogy ők az ő nevében cselekedtek nagy dolgokat. A bűnbánat könnyei olyanok a szívre, mint a vetés előtti földre az eső utáni szántás. A megpuhított, meglazított földben már gyökeret tud ereszteni az elvetett mag. A bűnbánat könnyei által megpuhult szívben tud gyökeret ereszteni Isten Igéjének a magvetése

Különösen hangzik mai Igénknek ez a mondata is: „*…és hogy miattunk semmilyen tekintetben nem vallotok kárt."*Az apostol itt arra utal, hogy azt a döntés elé állító szigorú levelet ő azért írta nehéz szívvel és könnyezve, mert vágyott arra, hogy annak megtérést eredményező áldott hatása legyen. Lelke mélyén azonban szorongott is, mert félt attól, hogy akad a gyülekezetben valaki, esetleg egy hangadó gyülekezeti tag, aki megharagszik, a többieket is magával ragadja, és ez a korinthusi gyülekezet feloszlását hozhatta volna magával, mert az ördög is mindig résen van. Az apostol pedig, mint Krisztus hűséges követe ennek éppen az ellenkezőjét akarta elérni, hiszen a gyülekezet ezzel elindult volna az üdvösség elvesztésének, tehát a kárhozatnak az útján. Krisztus reménységgel pásztorolt növekedő gyülekezete ezzel kárt szenvedett volna. Az apostolt Isten a Timótheus által kapott jó hírrel megvigasztalta, és ő hálás Istennek, hogy a korinthusiaknak a levél felébresztette a lelkiismeretét, beismerték, hogy méltatlanul viselkedtek, és készek voltak arra, hogy Isten Igéjére jobban odafigyeljenek, azt jobban megértsék, és Isten akaratát cselekedjék. Tehát a könnyek közt írt levél által a korinthusi gyülekezet semmilyen tekintetben nem szenvedett kárt, és kész volt a megtérésre és a Krisztus nyomdokain való járásra.

Ha valaki nem tud bánkódni gyarlóságai és mulasztásai miatt, és nem igyekszik azt, amit még lehet jóvátenni, az nagyon távol szakadt Istentől. Megváltónk azért hív most minket is kegyelme asztalához, hogy mi Isten szerint megszomorodott emberekként tárjuk ki előtte szívünket, tegyük le bűneinknek terhét, hogy őszinte bűnbánatunk és hozzá térésünk mindnyájunknak életet hozzon. Ámen

Atyánk, a te megtartó jóságodról beszélt életünknek ez az elmúló napja is, és Igédben a te megújuló életre hívogató üzeneted hangzott most is ebben a gyülekezetben. Megköszönjük néked jó Atyánk, hogy te Szentlelked által közösséget tudsz formálni és szakadékokat tudsz áthidalni a megbocsátás és a szeretet hídjával Krisztusban, aki előbb szeretett minket és önmagát áldozta értünk. Hálát adunk, hogy emlékeztettél; szomorúságunk és könnyhullatásunk is ajándékká és áldássá lehet az életünkben, és kérünk, segíts, hogy szomorúságunk ne világ szerinti szomorúság, hanem a te atyai szíved szerinti szomorúság legyen. Segíts, hogy tudjunk egymáshoz őszinte szeretettel közeledni, vétkeinket egymásnak is megvallani, és úgy kérni a te megbocsátó kegyelmedet. Reménységgel kérjük ezt tőled Atyánk, mert Jézusunk arra tanít bennünket, hogy amit megkötünk a földön, a mennyben is kötve lesz, és amit feloldozunk a földön, a mennyben is oldva lesz. Erősítsd hitünket, hogy ne csak az ajkunkkal, hanem az életünkkel is közeledjünk hozzád most is, amikor kegyelmed asztalához készülünk, és akkor is, amikor kint járunk a világban. Kérünk, tedd otthonainkat is szent hajlékká, hogy mint jó szülők, gyermekek, és testvérek tudjunk – ha szükséges – nemcsak együtt dolgozni, hanem tudjuk szent nevedet is együtt magasztalni zengő énekszóban és Igéd körüli imádkozó együttléttel. Így áldd meg életünket, maradj velünk gondviselő kegyelmeddel akkor is, amikor mi magunkról sem tudva alszunk. Megváltónk, Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

1988.

Jövel Szentlélek Úr Isten

Pünkösd

Főének: 370. dics. Igeolvasás: Ap. Csel. 2, 1-13

Amikor pedig eljött a pünkösd napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd valami lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétoszlottak, és leszálltak mindegyikükre. Sok kegyes zsidó férfi tartózkodott akkor Jeruzsálemben azok közül, akik a föld minden nemzete között éltek. Amikor a zúgás támadt, összefutott ez a sokaság, és nagy zavar keletkezett, mert mindenki a maga nyelvén hallotta őket beszélni. Megdöbbentek, és csodálkozva mondták: „Íme, akik beszélnek, nem valamennyien Galileából valók-e? Akkor hogyan hallhatja őket mindegyikünk a maga anyanyelvén: pártusok, médek és elámiták, és akik Mezopotámiában laknak, vagy Júdeában és Kappadóciában, Pontuszban és Ázsiában, Frígiában és Pamfíliában, Egyiptomban és Líbia vidékén, amely Ciréné mellett van, és a római jövevények, zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok: halljuk, amint a mi nyelvünkön beszélnek az Isten felséges dolgairól.” Álmélkodtak mindnyájan, és nagy zavarban kérdezgették egymástól: „Mi akar ez lenni?” Mások azonban gúnyolódva mondták: „Édes bortól részegedtek meg.”

Dicsőítünk téged, Atya, Fiú, Szentlélek, Szentháromság egy örök igaz Isten, és magasztaljuk szent nevedet, hogy teremtő szóddal világot formáltál, és Jézus Krisztusban testet öltve eljöttél, hogy megváltsál minket, elesett, elveszett gyermekeidet. Hálát adunk néked Szentlélek Isten, hogy Krisztus Urunk ígérete szerint eljöttél a mennyből a földre, hogy velünk maradj, és vezess bennünket, könnyen eltévedő, sokféleképpen veszélyeztetett népedet. Kérünk, segíts bennünket, hogy most is kitárulkozó lélekkel vágyakozzunk az általad elhangzó pünkösdi evangélium után, és a meghallott Igét tudjuk szívünkbe zárni, gyümölcsöztetni. Légy segítségül nékünk, hogy tudjunk mi is tanítványi egy akarattal együtt lenni Igéd körül, hogy azt szívünkbe rejtsük és tovább adjuk. Könyörgünk, hogy ebben a hazugság fejedelme által félrevezetett világban tudják ma is sokan várni örök szereteted örömhírét, megbocsátó jóságod üzenetét, és az legyen gyógyító balzsammá sok sebzett szív számára. Ne hagyd sötétségben járni megtévesztett gyermekeidet sem, és add, hogy Szentlelked újjáteremtő hatalma legyen mindnyájunknak az életében nyilvánvalóvá. Megváltó Krisztusunk szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 174. dics. Alapige: Efézus 4, 29-32

Semmiféle bomlasztó beszéd ne jöjjön ki a szátokon, hanem csak akkor szóljatok, ha az jó a szükséges építésre, hogy áldást hozzon azokra, akik hallják. És ne szomorítsátok meg az Isten Szentlelkét, aki által el vagytok pecsételve a megváltás napjára.

Minden keserűség, indulat, harag, kiabálás és istenkáromlás legyen távol tőletek minden gonoszsággal együtt.

Viszont legyetek egymáshoz jóságosak, irgalmasak, bocsássatok meg egymásnak, ahogyan Isten is megbocsát néktek a Krisztusban.

Kedves Testvéreim,

Isten a pünkösdi evangéliumban azt vési a szívünkbe, hogy ő a földön élő elesett gyermekeinek elküldte a földre Jézus Krisztust, aki kihulló vérével fizette meg bűneink váltságdíját és legyőzte a halált. Miután visszament a mennybe, ahonnan alászállott, Krisztusban azt az ígéretet hagyta, hogy gyermekei, akik ezen a földön elindultak az Üdvözítőnek a nyomdokain, ezután soha nem maradnak ebben a világban magukra. Mert a tanítványoknak Jézus mennybemenetele után éppen az volt a szorongása és félelme, hogy egyedül maradtak. Visszhangzottak még lelkükben Jézus szavai: „Nem hagylak titeket árvákul, eljövök tihozzátok," szívükbe volt vésve, amit Jézus megígért, hogy ha elmegy, elküldi a Vigasztalót. Nem felejtették el Uruk parancsát, hogy nekik Mesterük tanítványává kell tenni minden népet. De a szívük telve volt szorongással. Nem mertek elindulni, mert a félelem mellett ott volt szívükben Jézusnak az emlékeztetése is, hogy akkor lesz erejük és bátorságuk küldetésük megkezdéséhez, ha megkapják a Szentlelket. Erre vártak, ezért tudtak imádkozó egy akarattal együtt lenni.

Amikor megérkezett a megígért Szentlélek, csodálatosan megtapasztalták, mert átélték, hogy Ő valóban az erőnek a Lelke. Addig féltek, hiszen Jeruzsálemben voltak, abban a városban, ahol Jézust halálraítélték és kivégezték. Pünkösdkor már nem gondoltak arra, hogy a hatalmas sokaságban bizonyára ott vannak azok az emberek is, akik Jézust halálra adták és utánuk is kinyújthatják kezüket. Akkor már teljes bátorsággal szólták Isten üdvözítő szeretetének hatalmas tetteit. Isten arról is gondoskodott, hogy a Szentlélek kitöltetésének a napján sok nép legyen Jeruzsálemben. Az ószövetségi gyülekezetnek azon a napon kettős ünnepe volt: Amikor a nép megérkezett az Ígéret földjére és minden törzs megkapta a maga területét, tehát befejeződött a honfoglalás, sőt már megismerték az új haza minden termését és gyümölcsét is, aratás után minden évben megünnepelték az új kenyérért való hálaadásnak a napját. Ezt

a hálaünnepet is egy olyan napra tették, amikor a pusztai vándorlás vége felé Isten a Tízparancsolat védőkorlátjával ajándékozta meg vándorló népét. Így lett ez a nap a lelki és a testi kenyérért való hálaadás kettős ünnepévé, amelyre a távoli tartományokban élő kivándorolt zsidók közül is sokan elzarándokoltak. Ezért volt sokezer hallgatója a Szentlélek kitöltése utáni igehirdetésnek.

A pünkösdi történetből halljuk, hogy a Szentlélek kitöltetésének külső jelei, kísérő jelenségei is voltak; a kettős tüzes nyelvek és a szél. De ez nem jelenti azt, hogy a Szentlélek érkezése vagy jelenléte külső jelekhez van kötve. Tehát nem jelenti azt sem, hogy ahol a Szentlélek munkálkodik, ott fúj a szél, vagy kettős tüzes nyelvek jelennek meg. A kísérő jelekkel Isten azt fejezte ki, hogy ott, ahol az ő Szentlelke kitöltődik, az emberek életében döntő változás történik. A mozdulatlan levegő, amikor még a fák levelei sem mozdulnak meg, megszűnik. A városokban élő emberek ezt gyakran tapasztalják, hogy milyen a levegő, ha – különösen az őszi és téli időszakban – köd üli meg a tájat, és a ködös légtérben a város minden korma szennye földközelben sűrűsödik össze. Az emberek egészségét károsítja, életét veszélyezteti, életérzését rosszá teszi az a fojtó levegő, amit be kell lélegezni. Ha ilyenkor támad egy szél, elviszi a sok mérgező szennyet, és az ember friss tiszta levegőt szívhat, mindenki fellélegzik. Valami hasonló történik ott, ahol Isten kitölti Szentlelkét. Addigi életünknek nyomott levegője, az önzésnek a szennye, korma, a sokféle békétlenségnek a fullasztó légköre mind úgy eltűnik, mint ahogyan eltűnik a szennyezett levegő, ha megjelenik a szél. Így fejezi ki Isten, hogy Szentlelke, akárcsak a szél, frissít, és megtisztítja, megújítja az életünket.

Az Igében hallottuk, hogy pünkösdkor a Szentlélek megjelenésének a másik jele a kettős tüzes nyelv volt. Ezzel pedig arra emlékeztet bennünket Isten, hogy ott, ahol az ő Szentlelke kitöltődik földi gyermekeire, ott az embernek az egész élete, a nyelve is Isten szolgálatába kerül. Mert ahol ez nem történik meg az ember nyelve sok bajnak a forrásává válik. Isten már az Ószövetségben is elmondja, és az Újszövetségben is utal rá, hogy az ember, úgy ahogyan van, tehát mindaddig, amíg a Szentlélek hatalma nem tisztítja meg, olyan állapotban van, amelyről a Szentírás így ír: „áspiskígyó mérge van nyelvük alatt, szájukkal álnokságot szólnak.” Ahol a Szentlélek tüze kiárad, az eléget az ember szívéből minden álnokságot, minden hazugságot. Ahol Isten a szívet megtisztítja, mássá, tisztává, igazzá válik a szó is. Ahol a szív teljességéből szól a száj, ott nyilvánvalóvá válik, hogy mi van a szívben: szeretet és békesség-e, vagy gonoszság és hazugság. Nem ok nélkül mondja Isten az Efézusi levélben, hogy: „*Semmiféle bomlasztó beszéd ne jöjjön ki a ti szátokon.”* Nekünk sohasem szabad elfelejteni, hogy Krisztus gyülekezete, Isten népe vagyunk. Minden féltett kincsnél jobban kell vigyázni a szívünkre, hogy az tiszta legyen, s ajkunkon mindig igaz szavak hangozzanak el, amelyek mindig szükségesek a Krisztus egyházának az

építésére. A tanítványok is csak akkor indulhattak a gonoszsággal és hazugsággal teljes világba, amikor vették a Szentlelket. Hiszen nekik a testet öltött örök szeretet evangéliumát kellett lélektől lélekig vinni, és a mindennapi élet sokszor kényes körülményei közt is alkalmazni.

Mai Igénkben ez a mondat is elhangzik: *„És ne szomorítsátok meg az Isten Szentlelkét, aki által el vagytok pecsételve a megváltás napjára."* Hogyan szomorítja meg az ember a Szentlelket? Úgy, ha valaki Isten népének a gyülekezetében él, és közben mégis úgy beszél, mintha nem ott élne. Ha nem engedi, hogy érzéseit, gondolatait Isten Lelke irányítsa. A hitben élő embernek az egész életét, érzéseit is, gondolatát is, és egész életvitelét Isten Lelke irányítja. Legyen az egész életünk Istennek tetsző szent és kedves áldozattá. Ezért vált reformátorunknak kedves mondatává: „Szívemet, mint egy égő áldozatot, neked adom Uram." A Szentlélek elpecsétel bennünket a teljes váltságra. A pecsétnek, az elpecsételésnek a jelentőségét az ókori emberek sokkal jobban megértették, mint a mai korban élő emberek. Abban a korban még sok ember élt rabszolgasorsban. A rabszolga homlokára, vagy más testrészére rabszolga tulajdonosa odaégette a pecsétet, rendszerint a saját monogramját. Ezt azért tette, hogy a rabszolga ne tudjon könnyen elszökni, és ha mégis elszökne, könnyen nyilvánvalóvá legyen, hogy ki a tulajdonosa. Isten így pecsétel el bennünket, nem tüzes pecsétnyomóval, hanem Szentlelkével, és a pecsétet nem a testünkre, hanem a szívünkre helyezi. Így akarja felismerhetővé tenni, hogy mi, akárhol élünk is, az ő drága béren, szent Fia vérén megváltott gyermekei vagyunk. Isten a teljes váltságra, a megváltás napjára pecsételt el bennünket. Mert Isten számunkra teljes váltságot készített. A bűneset óta mi mindnyájan a bűn rabszolgái vagyunk. Ezért nyög és sóhajt ez a teremtett világ, nemcsak a világ, hanem mi, a Lélek zsengéjének örökösei is várjuk a teljességre jutott fiúságot, testünknek a megváltását. Mert Isten nemcsak addig tartja kezében az életünket, amíg ezt a földi testet hordjuk, mint az egykori rabszolgák tulajdonosai, hanem azután is. Ő Krisztusban lelki-testi üdvösséget készít. Ez a mi nagy vigasztalásunk, hogy az ő tulajdonai vagyunk már itt ebben az ideigvaló világban is. Itt még érezzük porsátorunk kopását romlását, itt még sokszor hordozni kell a magányosság, özvegység és gyász szenvedéseit, de tudjuk, hogy életünk a ránk nehezedő keresztek ellenére is megváltott élet, ha szívünkben már munkálkodik Istennek a Szentlelke. Isten nem hagyta abba üdvözítő szeretetének a tetteit, hanem egészen hozzánk hajolt, Krisztusban önmagát adta nékünk, Szentlelkét küldi, hogy elpecsételjen a teljes megváltásra. Ezért hangzik sokszor felénk is Isten Igéjének az üzenete: Ember, te sokszor önmagadról is, embertársaidról is és Istenről is megfeledkező ember, te Isten kegyelmének és szeretetének a tárgya vagy, téged Szentlelkével akar vezetni, csak nyisd már ki a szemedet, és ne légy közönyös, hideg és önző. Ne akard a magad akaratát

véghezvinni, hanem légy áldott eszközzé az én kezemben, és cselekedd életed minden területén az én akaratomat. Áldott kiváltsága és szent lehetősége ez mindnyájunknak, amíg itt élünk ebben az elmúló világban.

Az Ige utolsó két versében Isten arra mutat rá, hogyan kell a Szentlélek munkájának az életünk mindennapi helyzeteiben megnyilvánulni. A felsorolás szavaiból kitűnik, hogy életünk minden rossz fordulatának a gyökere az „én" középpontba helyezése. Túl érzékenyek vagyunk, és ebből adódik, hogy minden kicsinység, ami nem a mi akaratunk vagy gondolatunk szerint történik, kizökkent a lelki egyensúlyunkból. Ez ellen pedig az a legjobb gyógyszer, ha Istent helyezzük az életünk középpontjába. Azt, hogy mi Isten kijelentett akarata, terve, az én életemmel kapcsolatban. Ha ezt tudjuk és hisszük, akkor minden keserűség, amely a szívünkben van, megenyhül, az indulatos harag tüze lelankad, elmaradnak a haragos kifakadások, közel érezzük magunkat Istenhez, és ha ez minden indulatoskodó ember szívében megtörténik, akkor közelebb kerülünk egymáshoz is. Isten gyermekeinek, akik már igazán ünnepeltek pünkösdöt, mert Isten Lelke belépett az életükbe, ugyanaz az indulat van, amely volt Urunkban, Jézus Krisztusban. Az ő szavain keresztül pedig más indulat árad. Nem a haragnak, nem a rosszindulatnak robbantó szavai, hanem az irántunk való jóakaratnak és szeretetnek lelki sebeket gyógyító szavai. Urunk minket is emlékeztet, hogy egyszer minden hiábavaló szóért számot kell adnunk. Önmagában minden ember hajlamos azokra a gyarlóságokra, amelyeknek az elkövetésétől e versekben féltő szeretettel óv az apostol. Isten mindent megtett, hogy gyermekeihez méltó életet éljünk. Krisztusban megváltott és Szentlelkét küldte, hogy annak a vezetésére bízzuk az életünket, és annak gyümölcseit teremjük sokféle ellenszéllel küzdő, a sokféle vihar általi elsodortatás veszélyei között is. Nagy ajándéka Istennek az idő. Isten már mindent megtett értünk, hogy életünk az általa kitűzött cél felé haladjon. Most már rajtunk a sor, hogy cselekedjük mindig azt, amire Szentlelke bennünket naponta késszé és képessé tesz. Hogy ez így lehessen, kérjük most is Isten minden jóra képesítő Szentlelkét:

Isten élő Lelke, jöjj, légy vezérem itt
Ó segíts, hogy hagyjam el, bűnök útjait!
Oldj fel, küldj el, tölts el tűzzel!
Isten élő Lelke, jöjj, légy vezérem itt! Ámen
463. dics. 2. vers

Mindenható Isten, hálát adunk neked, hogy irgalmas szereteted átöleli a mi egész földi életünket. Hálát adunk néked, hogy Igédben most is elmondottad, hogy sok bűn és kísértés vihara tépi sokszor itt az életünket, és te elküldted Szentlelkedet, hogy ne a világ sokféle vihara sodorjon, hanem a te Lelked vezessen,

hogy tudjuk annak gyümölcseit teremni, és azok által tudjuk gyógyítgatni, erősíteni és bátorítani egymást minden jóra. Naponként benne vagyunk a világ sokféle hullámverésében, a sátán keresi a lelkünket, hogy eltántorítson tőled. Kérünk, fogjad kezünket, hogy semmiféle hatalma a világnak ne szakíthasson el tőled. Hálát adunk néked, hogy te kegyelmed által, amely Jézus Krisztusban hajolt le hozzánk földi teremtményeidhez, azt munkálod, hogy senki közülünk el ne vesszen, hanem hozzád térjen és éljen. Hálát adunk néked, hogy te Szentlelked által újjá akarod teremteni a világot és benne az életünket, hogy mi újjáteremtett gyermekeidként érkezzünk örök országodba. Kérünk, áldd meg otthonainkat, szenteld meg családjainkat, a hitvesi kapcsolatokat, és a testvéri együttléteket. Segítsd jó egyetértésre a szülőket és gyermekeket. Légy irgalmas hozzánk, ha betegség alatt roskadozunk, gyógyítgass szenvedéseinkben, vigasztalj gyászunkban, hogy Jézus Krisztus az örök élet Ura, és ő megváltottait a halálon át is örök életre vezeti. Jézusért kérünk, maradj velünk kegyelmeddel. Ámen

Záróének: 163. dics. 3-5 vers 1979.

A Lelket ne oltsátok ki

Pünkösd

Főének: 384. dics. Igeolvasás: 1. Korinthus 12, 1-14 ; János 1, 32-33

A lelki ajándékokra nézve pedig, testvéreim, nem szeretném, ha tudatlanok lennétek. Tudjátok, hogy amikor pogányok voltatok, ellenállhatatlanul vitt és sodort valami benneteket a néma bálványokhoz. Ezért tudtotokra adom, hogy senki sem mondja: „Jézus átkozott", aki Isten Lelke által szól; és senki sem mondhatja: „Jézus Úr", csakis a Szentlélek által. A kegyelmi ajándékok között ugyan különbségek vannak, de a Lélek ugyanaz. Különbségek vannak a szolgálatokban is, de az Úr ugyanaz. És különbségek vannak az isteni erő megnyilvánulásaiban is, de Isten, aki mindezt véghezviszi mindenkiben, ugyanaz. A Lélek megnyilvánulása pedig mindenkinek azért adatik, hogy használjon vele. Mert némelyik a Lélek által a bölcsesség igéjét kapta, a másik az ismeret igéjét, ugyanazon Lélek által. Egyik ugyanattól a Lélektől a hitet, a másik ugyanazon Lélek által a gyógyítások kegyelmi ajándékait. Van, aki az isteni erők munkáit vagy a prófétálást kapta; van, aki lelkek megkülönböztetését, a nyelveken való szólást, vagy pedig a nyelveken való szólás magyarázását kapta. De mindezt egy és ugyanaz a Lélek munkálja, aki úgy osztja szét kinek-kinek ajándékát, amint akarja. Hiszen egy Lélek által mi is mindnyájan egy testté kereszteltettünk, akár zsidók, akár görögök, akár rabszolgák, akár szabadok, és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg. Mert a test sem egy tagból áll, hanem sokból.

* * *

Láttam, hogy a Lélek leszállt az égből, mint egy galamb, és megnyugodott rajta. Én nem ismertem őt, de aki elküldött engem, hogy vízzel keresztelek, az mondta nékem: Akire látod a Lelket leszállni és megnyugodni rajta, ő az, aki Szentlélekkel keresztel.

Könyörülő Isten, Édesatyánk, köszönjük, hogy az éjszaka sötétségét ma is elűzte a te napodnak fénye, mert te nem akarsz minket sötétségben hagyni. Hálát adunk, hogy te nemcsak a földet, teremtett világodat tudod és akarod fénybe borítani, hanem be akarsz lépni a szívünkbe-lelkünkbe Szentlelkeddel, hogy Ő vezessen bennünket a Krisztus példája által mutatott keskeny úton, amely örök országodba vezet. Hálát adunk néked, hogy Szentlelked kitöltetésének ezen az ünnepén most újra hallhatjuk atyai Igédet, hogy te nem feledkezel meg rólunk, mert úgy szeretsz minket, hogy ideadtad Jézus Krisztust, hogy senki, aki benne hisz, el ne

vesszen, hanem örök élete legyen. Segíts most is Atyánk, hogy tudjunk ebben a bensőséges ünnepi csöndben Igédre figyelni, és az teremjen bennünk áldott gyümölcsöt neved dicsőítésére, és embertársaink javára. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 166. dics. Alapige: 1. Thesszalonika 5, 19

A Lelket ne oltsátok ki.

Kedves Testvéreim,

A hitben élő magányos embernek különös érzése van, amikor kiejti ezt a szót: Isten. Ezt a szót pedig azok veszik leggyakrabban ajkukra, akik egyedül vannak. Azért van ez így, mert Isten nevének a kiejtésében már benne van az a vigasztalás, hogy ha emberileg egyedül vagyok is, Isten mindig és mindenütt jelen van. Körülvesz, mint a levegő, amit nem láthatunk ugyan, de ha nem lenne levegő, pillanatok alatt meghalnánk. Az Igéből tudjuk, hogy megdicsőült Krisztusunk ezt üzeni a szárdiszi gyülekezetnek, amelynek a hitét a cselekedeteik tükrében nem látta teljesnek: „Az a neved hogy élsz, pedig halott vagy." A teljes, (nem csak biológiai) élet a hittel kezdődik. Azért nagy vigasztalása a magányosoknak Isten velünk léte. Isten lényének a misztériumát senki sem tudta talán szebben és mélyebben kifejezni, mint Berzsenyi Dániel, amikor ezt írta: „Isten, kit a bölcs lángesze föl nem ér, csak titkon érző szíve óhajtva sejt, léted világít, mint a fénylő nap, de szemünk bele nem tekinthet." A Szentírásban úgy jelenti ki magát Isten, mint életet adó teremtő Atya, aki Fiában, Jézus Krisztusban testet öltve megvált bennünket és elküldi Szentlelkét, hogy a földi élet utáni ítéleten keresztül ne kárhozatra, hanem örök életre érkezzünk. Megjelenési jelképei a földön a tűz, a szél, és mint az evangéliumból tudjuk, a fehér galamb.

A pünkösdi történetben zúgó szél, és kettős tüzes nyelvek lettek jelképeivé Isten jelenlétének. Mindnyájan ismerjük azt a történetet, hogy mit élt át Mózes, aki az egyiptomi fáraó haragjától menekülve Midián pusztájába jutott, ahol pásztor lett. Mint ilyen, őrizte nyáját a pusztán, amikor észrevette, hogy egy csipkebokor lángba borult, égett, és nem égett el. Miután a bokorhoz ment, hangot hallott, és akkor tudta meg, hogy a lángoló bokor Isten jelenlétét jelzi, aki őt ott megszólította, és megbízta, hogy szabadítsa ki népét az egyiptomi rabságból. Azt is tudjuk, hogy a tűz az emberiségnek a történelmében igen fontos szerepet töltött be. Az Édenből kiűzött, boldogsága tanyáját elvesztett ember élete akkor kezdett egy kicsit elviselhetőbbé válni, amikor az ember

megismerte a tüzet, a tűznek sokmindenre használható jótékony szerepét. Az ember még nem ismerte a tüzet, sem azokat az eszközöket, amelyből az emberek később megtanultak tüzet csiholni, vagy gyújtani. Maga Isten adta az embernek a tüzet úgy, hogy villám csapott a fába és az égni kezdett. Az emberek bizonyára észrevették, hogy ha hűvös vagy hideg idő van, a tűznél jó melegedni. Bizonyára rájöttek arra is, hogy ha egy tüzes fadarabra száraz galylyat raknak, az is lángra lobban és így a tüzet meg lehet tartani és sok mindenre lehet használni. Így kezdett aztán az ember a tűznél ételt vagy italt melegíteni, sütni vagy főzni. Így vált aztán a tűz a családi otthon melegének a jelképévé, de az Istent kereső embernek a jelképévé is, mert amióta az Édenből kiűzött ember eltávolodott Istentől és a sokszor vad természetben élt, szüntelenül kereste és keresi az elveszített Istent. Keresi fűben, fában, kövekben, erős állatokban vagy a csillagokban. Aki tehát a csillagok járásától, csillagképek változásától teszi függővé időprogramját, az ennek az ősi pogányságnak a folytatója. Mert a csillagok nem isteni valóságok, akiknek hatalma lenne az életünk fölött, hanem ugyanúgy Isten teremtményei, mint mi emberek. Hiszen életterünk, Földünk is csak egy parányi csillag a sokmilliárd csillag között.

Így lett az Istent kereső pogány emberiség életének egyik nagyon fontos középpontjává a tűz. Voltak pogány vallások, amelyek mindent megtettek azért, hogy bizonyos helyeken legyen valaki, aki gondoskodik róla, hogy a tűz soha ne aludjon ki. A római pogány oltárokon ott égett a hatalmas oltáron a tűz, és a veszta papnők, a veszta szüzek feladata volt, hogy a tűznek a táplálásáról gondoskodjanak. Soha nem volt szabad kialudni a tűznek. Ha valahol a hajlékokban kialudt a tűz, akkor csak a templom oltáráról volt szabad tüzet vinni az otthonba. Az oltáron égő tűznél gyújtották meg azokat a kis mécseseket is, amit kivittek a temetőre halottaik sírjára. Az oltárnál meggyújtott mécseseket szent lángnak nevezték, és a sírra helyezése a sírban nyugvó halottnak az életére emlékeztetett. Nem kell kimosolyognunk ezeket az Istent kereső pogányokat, mert az Istent kereső ember találkozni akar azzal, akinek a lényében hatalom van arra, hogy megtartsa, vagy meghosszabbítsa az embernek életét. Isten azt a kegyelmet adta az első pünkösd ünnepén, hogy elküldte a földre a szent tüzet, az ő Szentlelkét, hogy az szünet nélkül égjen az emberek szívében, hogy az vezessen, megvilágítva előttünk az utat, hogy el ne tévedjünk a világ sötétségében. Ezért hangzott bátran a Szentlélek kitöltetése után Péter apostol ajkán az első pünkösdi igehirdetés és ezért hangzik az ma is szerte a világon sok ezer keresztyén templomban. Itt is, most is, a Szentlélek bátorítása nyomán gyarló emberi ajkakon keresztül bár, de hangzik az Ige, hogy Isten üdvözítő szeretete minket is átölel, mert akiket Isten Lelke vezet, azok a gyermekei, azok megérkeznek Isten országának a teljességébe, ahol már nem számláljuk esztendeinket, de nem lesz többé könny, szenvedés és halál sem.

Ha a pogány templomokban előfordult, – mert valamikor előfordult -, hogy a tűz őrizői elaludtak, a szolgálatban lévőket kivégezték. A szent tűznek a kioltásáért vagy kialudni hagyásáért halálbüntetés volt kiszabva. Mi pedig kapjuk a legdrágább szent tüzet, a Szentlélek tüzét. Erre mondja Isten az Igében: *„A Lelket ne oltsátok ki.”* Nekünk erre a legdrágább szent tűzre kell vigyázni a mi szívünkben, gyermekeink és szeretteink szívében. Hogyan lehet a Szentlelket kioltani? Nagyon sokféleképpen ki tudja oltani az ember Isten Szentlelkét. Kioltja mindenki, aki nem figyel oda Isten Igéjének az üzenetére, mert az a Lélek tüze által lélektüzet akar gyújtani minden embernek a Lelkében. A Szentléleknek az első munkája az volt, hogy gyülekezetet formált. Amikor elhangzott az első pünkösdi prédikáció, 3000 ember hajolt meg Jézus Krisztus előtt. Ezek meg is keresztelkedtek az ő nevére és utána úgy éltek, hogy naponként összegyülekeztek és hallgatták a Jézus Krisztusról szóló evangéliumot. Érezték, hogy Jézus népéhez tartozni, a belé vetett hitben megmaradni senki sem tud egyedül. Kivételesen nehéz állapot az, amikor nincs kivel együtt lenni, nemcsak azért, mert a hozzátartozó családtagok meghaltak és egyedül kell élni a lakás falai között, hanem azért, mert valaki egy rendkívüli esemény által olyan helyre jut, pl. magányos szigetre, ahol nem élnek emberek. Ritka esetek ezek, de előfordulnak. Azok, akik a Szentlélek által együvé tartoznak, boldogok, ha együtt lehetnek, mert szeretik egymást. Azért gyülekeztek össze naponta az első keresztyének. Tudjuk, hogy ha a tűzből kiveszünk egy égő, izzó parazsat és oldalra tesszük, az nagyon hamar kialszik. De ha sok parázs együttmarad, az hosszú ideig izzik akkor is, ha nem tesznek a tűzre. Nem alszik ki. Így van ez a mi életünkkel is. Ha Isten gyermekeiként gyakran együtt vagyunk Isten Igéjének a szent tüze körül, akkor a hit parazsa nem alszik ki. De az, aki sokáig távol marad a gyülekezet testvéri közösségétől, az kiveszi önnön életének a parazsát, és ott hamar kialszik a hit. Úgy is el lehet oltani a Lélek tüzét, hogy az ember nem viszi tovább, nem adja át senkinek a Lélek parazsát. Napjainkban az idők szele, a világ vihara fájdalmasan sok embert elsodor a gyülekezettől, a hívő közösségtől. Ahol a gyülekezet tagjait hitből fakadó szeretet köti össze, a gyülekezet sokáig a szívében hordja az elszakadó testvért is. Szükség van erre a reménységes kitartásra, mert nem mindenki szíve szerint szakad el, hanem valamilyen külső körülmény viszi őt a gyülekezettől való távolmaradásra. Az idősebb lelkipásztorok még emlékeznek rá, hogy a „Prágai tavasz”-nak nevezett időszakban, amikor úgy alakult társadalmunk rendje, hogy a hitben élőknek nem kell elszakadni a gyülekezettől, és országszerte új templomok épültek, az építkezések egy részének az oszlopos párttagok voltak az eszmei és anyagi úttörői. Ezeken a helyeken a lelkipásztorok tudták is, hogy azokat az embereket nem a szívük, hanem külső körülmények szakították el látszólag a gyülekezettől, de szívük szerint a gyülekezet tagjai.

Sajnos, a gyülekezet tagjai akkor sem éreztették mindenütt ezek felé a testvérek felé, hogy testvéri szeretetükben tartják őket. Ilyen módon is el lehet oltani az emberekben a Lélek tüzét. Az Úr Jézus azt mondta tanítványainak, hogy ők a világ világossága, és nem rejtetik el a hegyen épített város. Onnan még a háborús évek veszélyei között is, még az elsötétítési parancsok idején is kiszűrődött valami fény. A Lélek tüzének fényét és melegét mindnyájunknak tovább kell adni, hogy a hit és szeretet tűzhelyén, a gyülekezetben mindig égjen a szent láng. Érezzük mindnyájan küldetésünknek, hogy azon a helyen ahol élünk, ahol munkálkodunk, ahová Isten állított bennünket, tartsuk meg Urunk parancsát: „A Lelket ne oltsátok ki.” Ámen

Köszönjük néked Édesatyánk, hogy te elmondod nékünk Igédben, hogy azért küldted imádkozó és Szentlelket váró gyermekeidre az erőnek és vigasztalásnak a Lelkét, hogy szűnjön meg félelmük, és merjék elmondani a nagy gyülekezetnek, hogy te nekünk megváltást készítettél. Hálát adunk, hogy minket is megvigasztalsz Szentlelkeddel, hogy Jézus Krisztusban minket is megváltottál, és akarod, hogy váltsághalála megtisztító fürdőjében mi is megtisztuljunk. Benne fogod meg kezünket, hogy azt soha ne ereszd el. Hálát adunk, hogy Szentlelkeddel végig akarsz kísérni az egész földi életen, a síron is keresztülvezetsz, hogy a nekünk elkészített helyre érkezhessünk kegyelmedből. Légy irgalmas hozzánk, hogy minden élethelyzetben tudjuk előtted kitárni szívünket, hogy amikor a hitető el akar szakítani tőled, kapjunk erőt, hogy megálljunk, ne bukjunk el. Tégy bennünket szerető és egymásnak megbocsátani tudó gyermekeiddé. Áldd meg sok néven nevezett Egyházadat, kegyelmed távolítsa el közöttünk az egymás megértésének minden akadályát. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 372. dics. 1984.

Én az Atyában vagyok

Szentháromság vasárnapja

Főének: 246. dics. Igeolvasás: János 14, 11-24

Higgyetek nekem, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbennem van; ha pedig másért nem, magukért a cselekedetekért higgyetek. „Bizony, bizony, mondom néktek: aki hisz énbennem, azokat a cselekedeteket, amelyeket én teszek, szintén megteszi, sőt ezeknél nagyobbakat is tesz. Mert én az Atyához megyek, és amit csak kértek majd az én nevemben, megteszem, hogy dicsőíttessék az Atya a Fiúban; „Ha szerettek engem, megtartjátok az én parancsolataimat, én pedig kérni fogom az Atyát, és másik Pártfogót ad nektek, hogy veletek legyen mindörökké: az igazság Lelkét, akit a világ nem kaphat meg, mert nem látja őt, nem is ismeri; ti azonban ismeritek őt, mert nálatok lakik, sőt bennetek lesz.” „Nem hagylak titeket árván, eljövök hozzátok. Még egy kis idő, és a világ többé nem lát engem, de ti megláttok, mert én élek, és ti is élni fogtok. Azon a napon megtudjátok, hogy én az Atyámban vagyok, ti énbennem, én pedig tibennetek. Aki befogadja parancsolataimat, és megtartja azokat, az szeret engem, aki pedig szeret engem, azt szeretni fogja az én Atyám; én is szeretni fogom őt, és kijelentem neki magamat.” Így szólt hozzá Júdás, de nem az Iskáriótes: „Uram, miért van az, hogy nekünk akarod kijelenteni magadat, és nem a világnak?” Jézus így válaszolt: „Ha valaki szeret engem, az megtartja az én igémet; azt pedig az én Atyám is szeretni fogja, és elmegyünk hozzá, és szállást készítünk magunknak nála. Aki nem szeret engem, nem tartja meg az én igémet. Az az ige pedig, amelyet hallotok, nem az enyém, hanem az Atyáé, aki elküldött engem.”

Hálaadással borulunk le előtted, Atya, Fiú, Szentlélek, Szentháromság egy örök igaz Isten, hogy megköszönjük teremtő hatalmadat, azt a valóságot, hogy te Igéddel világot teremtettél. Megköszönjük, hogy te ezt a világot, amely elszakadt tőled, és amelyet meg-megbüntetsz közbevetett ítéleteddel, mégis atyai kezedben tartod. Mi minden napot úgy fogadunk kezedből, mint tőled kapott drága ajándékot. Megköszönjük néked Urunk, Jézus Krisztus, hogy te eljöttél az Atyától a mennyből a földre, hogy lefizesd bűneink váltságdíját, hogy kegyelmet kaphassunk, örök életre érkezhessünk. Dicsőítünk téged Szentlélek Úristen, hogy te mindig velük akarsz maradni, hogy be akarod tölteni az életünket, és szívünkbe akarod írni, hogy akiket te vezetsz, azok Istennek a gyermekei. Könyörgünk hozzád Atya Fiú, Szentlélek Isten, bocsásd

meg nekünk, ha mi mégis sokszor vagyunk hűtlen gyermekeid, ha megszomorítjuk a Szentlelket, ha nem hagyjuk el egészen a bűn útján való járást, hanem hagyjuk, hogy a világ szele a bűn útjára sodorjon. Kérünk, szólj most hozzánk újra Igéden keresztül, és ne engedd, hogy Igéd szívünkben köves helyre, vagy tövisek közé hulljon, hanem add, hogy legyen a szívünk jó talaj, amelyben Igéd magvetése nyomán kikél az Isten és az embertársak iránti szeretet. Kérünk, áldd és szenteld meg életünket. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 174. dics. Alapige: Efézus 1, 13-14

Őbenne pedig, miután ti is hallottátok az igazság Igéjét, üdvösségetek evangéliumát, és hívőkké lettetek, őbenne titeket is eljegyzett pecsétjével, a megígért Szentlélekkel, örökségünk zálogával, hogy megváltsa tulajdon népét az ő dicsőségének magasztalására.

Kedves Testvéreim,

Hitben élt elődeink a Szentháromság vasárnapját, tehát a pünkösd utáni vasárnapot évszázadokon át az egyház egyik nagyon kedves és nevezetes napjának tartották. Amikor eljött ez a vasárnap, újra megterítették az Úrasztalát, és újra élt a gyülekezet a kegyelem jegyeivel, kérte Istentől a hit erősítését, mert Isten népének ebben a világban mindig ereje feletti útja van. Ez a vasárnap egyben mezsgye az egyház ünnepes, és ünneptelen féléve között. Az ünnepes félévben ünnepeljük az Isten terve és ígérete szerinti üdvtörténeti események megvalósulásának, Jézus születésének, halálának, feltámadásának, mennybemenetelének és a Szentlélek kitöltetésének az ünnepét. Ezeknek az üdvtörténeti eseményeknek mindegyike arról beszél, hogyan készítette elő Isten a bűnbeesett ember megváltást, hogyan öltött testet Isten megváltó szeretete Jézus Krisztusban, aki Isten Bárányaként, örök főpapként végezte el értünk a Golgotán a nagy engesztelő áldozatot. Hogy az Atya ezt az áldozatot elfogadta, ezt azzal mutatta meg, hogy Jézust feltámasztotta, és miután Jézus visszament hozzá, és elküldte a megígért Szentlelket, ott van az Atyánál, és így folytatja a Szentháromság egy Isten a világ és az ember újjáteremtésének a munkáját. Akiket azóta már Isten Lelke vezet, azok már az új teremtés zsengéi, akiknek szívében már ott van Isten eljövendő országának egy darabja.

Jézus azért lett Isten létére emberré, hogy tanításaiban és életével, majd halálával és feltámadásával elmondja Isten országának csodálatos dolgait, Isten üdvözítő szeretetének a tervét, és ezt az üdvözítő tervet végre is hajtsa. Élete odaáldozásával mutatta meg, milyen nagyon szeret bennünket az Isten.

A Szentlélek elküldésében is szeretete nyilvánul meg. Amikor búcsúzása közben erről beszélt tanítványainak, és a tanítványok elszomorodtak, ezt mondta nekik: „Jobb néktek, ha én elmegyek, mert ha nem megyek el, a Pártfogó nem jön el hozzátok, ha pedig elmegyek, elküldöm őt hozzátok." A Pártfogó a Szentlélek. Mindnyájunk életében vannak olyan alkalmak, amikor az ember szeretne ott lenni valahol, ahova nem mehet el. Sokféle kötöttsége van az életünknek. Ha egy kedves családtag tőlünk valahol távol él, akinek valamilyen nevezetes napja van, nagyon szeretne pl. a szülő ott lenni, de nem teheti, mert más kötelezettsége van. Vagy a gyermek szeretne a szülők valamelyik nevezetes napján otthon lenni, de nem teheti, mert nem mehet el onnan, ahol éppen van. Ilyenkor egy kicsit azzal vigasztaljuk magunkat, hogy nem mehetünk el távol levő szerettünkhöz, de lélekben mégis vele leszünk. Sőt, az együtt élő családtagok is csak akkor tudnak igazán együvé tartozni, szeretetben együtt lenni, ha egymással lelki közösségük van. A Szentlélek mindenütt ott van, ahol azt az ember kéri, várja, és elfogadja. Kiváltságunk, hogy ezt tehetjük, mert világosan megmondja az Ige: „Akiben nincsen az Úrnak Lelke, az nem az övé." Talán semmi sem olyan szembetűnő és elszomorító világunkban, – sajnos néha az egyházban is – mint a lélektelenség, a Szentlélek hiánya.

A Szentháromság misztérium, rejtély, amit az ember a maga értelmével nem tud megérteni. Ezért sokan tagadják a Szentháromságot. Sokan még azok is, akik hisznek Istenben. Tagadásukat arra alapozzák, hogy a Szentírásban ott van, hogy az Isten egy, és ez valóban ott van a Szentírásban. De figyeljünk csak oda egy néhány erre vonatkozó szavára Istennek! Már a teremtés hajnalán ott van egy csodálatos többes szám a Szentírásban. Isten ezt mondja: „Teremtsünk embert a magunk képére és hasonlatosságára." Isten a teremtő, és ő a teremtő ezt mondja; teremtsünk. Vagy figyeljük meg Ézsaiás próféta elhívásának a történetét. Ott elhangzik Istennek a kérdése: „Kit küldjünk el, ki megy el nekünk," Isten itt is többes számban beszél önmagáról. A Szentírásnak az első soraiban ott van a mondat: „A mélység fölött sötétség volt, de Isten Lelke lebegett a vizek fölött." Az Újszövetségben a János evangéliuma így kezdődik: „Kezdetben volt az Ige, és az Ige az Istennél volt, és Isten volt az Ige. Minden ő általa lett, ami lett." Néhány sorral lejjebb ezt olvassuk: „Az Ige testté lett, itt élt közöttünk, és láttuk az ő dicsőségét, mint Isten egyszülöttjének a dicsőségét." Jézus mennybemenetel előtt így küldi tanítványait a világba: „Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében." Nem csoda, hogy Isten lényének a mélységeit az ember nem tudja átlátni. Hiszen mi önmagunkat sem ismerjük igazán. A testünkben levő sok rejtélyéről az anatómusok, az orvosok beszélnek, a lelkünk rejtélyeiről pedig Jézus. Nem ok nélkül mondta Jakabnak és Jánosnak Jézus, amikor útközben egy szamaritánus faluban nem akartak nekik szállást

adni, és a két tanítvány haragra lobbanva kész lett volna tüzet kérni a falura: „Nem tudjátok, milyen lélek van bennetek.” Mindezekre a dolgokra vonatkozik, amit Jézus egy alkalommal az Atya előtt elcsöndesedve így imádkozott: „Magasztallak Atyám, menny és föld Ura, hogy elrejtetted ezeket a bölcsek és értelmesek elől, és kijelentetted a gyermekeknek.” Ahhoz, hogy megértsük Isten csodálatos dolgait, hogy Isten minket, bűnbeesett, engedetlen embereket szeret, eljött minket megváltani, Szentlelkét küldte, hogy ő vezessen, – ide soha nem jutunk el az emberi logika útján. Itt másra van szükség. Hívő szívre és arra, hogy hagyjuk életünket Isten Lelke által vezetni. Isten Lelke által emberi ajkakon is Isten szólítja meg az ő népét. Az első pünkösdkor is azok kezdtek új életet, akik komolyan vették, hogy egy egyszerű gyarló emberen keresztül Isten szól hozzájuk megrendítő erővel. A többiek, akik az Igét csak emberi beszédnek tartották, élték tovább a maguk megszokott fanatikus életét, és ahol tehették, üldözték a Krisztusi megváltásról beszélő embereket.

Az igehirdetőnek, a lelkipásztornak is igen nagy a felelőssége Isten előtt. A lelkipásztor nem mondhatja azt, amit ő akar, hanem azt, amit Isten mond Igéjén keresztül az ő népének. Erre pedig a lelkipásztor a maga erejéből nem képes. A gyülekezetnek sokszor elvárásai vannak az igehirdető felé, mert mindenki szereti, ha simogatják, ha megdicsérik. Jaj annak a gyülekezetnek, amelyiket nincs miért megdicsérni. De emberi életünkben több a gyarlóság, mint az Isten szerinti erény. Ezért szükség van figyelmeztető, dorgáló szóra is. Azért mondja az apostol az Ige hirdetőinek, és azoknak, akik azt szeretnék, ha mindig dicsérnék őket: „Ha embereknek akarnék tetszeni, nem lennék Isten szolgája.” Szükséges, hogy az igehirdető a kellemetlen igazságokat is megmondja népének, szeretettel, de egyértelműen. Isten Szentlelke azt munkája, hogy életünket úgy nézzük, ahogyan azt Isten látja. Ezért szükséges, hogy a lelkipásztor Isten Lelke által vezetett ember legyen.

Az efézusi gyülekezet pogány származású emberekből állott. A zsidók ismerték Isten kijelentése nyomán és az Isten Lelke által megragadott próféták által Isten üdvözítő tervét, és az ígéretet, hogy Isten nem akarja, hogy az ember elvesszen bűne miatt, azért készítette a Krisztusban végrehajtandó megváltást. Pál apostolnak nagyon fájt, hogy hittestvérei közül olyan kevesen ismerték fel Jézusban a Messiást az első pünkösdi igehirdetés után is. Isten Szentlelke azonban nem szűnt meg munkálkodni. Voltak Istennek olyan emberei is, akiket ő Lelkével megérintett, akiknek megmondta, hogy a Megváltó már hamar, még az ő életükben megérkezik. Ilyen volt pl. az agg Simeon. Amikor a gyermek Jézust szülei elvitték a templomba, hogy eleget tegyenek a törvény előírásainak, Isten Lelke Simeont is arra indította, hogy menjen ő is a templomba. Mivel templom csak Jeruzsálemben volt, és az országban minden nap született jó néhány gyermek, azon a napon is bizonyára sok szülő vitte gyermekét a

templomba és Simeon megtalálta, felismerte köztük a Messiást. Azért vette a karjába a gyermek Jézust, hálát adott Istennek, és mély szavakban tárta örömét és hálaját Isten elé, mondván, hogy most már nyugodtan hal meg, mert találkozott a világ Megváltójával. Simeonnak a példáját követte az a háromezer, akik a Szentlélek kitöltésének a napján elfogadták, hogy az általuk megfeszíttetett Jézus az Isten által megígért Megváltó. Pál apostol, bár szomorkodott hittársai keménysége miatt, alapigénkben először a pogánykeresztyénekhez fordul. Elmondja nekik, hogy miután ők hallották és elfogadták az örömhírt, hogy Krisztus által ők is üdvözülhetnek, a kitöltött Szentlélek ezt az igazságot megpecsételte. Ez pedig azt jelentette, hogy ők a Szentlélek Istennek a tulajdonai. A Szentlélek kitöltése tehát a múltra vonatkozik, ami már megtörtént. De a hitre jutott ember életében ez is csak zálog, Isten országa örökségének az előlege, aminek többi részét Isten országa teljességének a megérkezésekor kapja meg az örökös. Akkor jut teljességre az örök öröm. János apostol ilyen reménységgel beszél erről az állapotról: „Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, de még nem lett nyilvánvalóvá, mivé leszünk. Tudjuk, hogy amikor ez nyilvánvalóvá lesz, hasonlóvá leszünk hozzá, és olyannak fogjuk őt látni, amilyen valójában." Krisztusban eltűnik az elválasztó fal a zsidók és a pogányok között, benne mindenkié a kegyelem, aki azt elfogadja.

A Szentháromság megértése felülhaladja emberi lehetőségeinket. Fogadjuk el, hogy hittel tovább érhetünk el, mint az ismereteinkkel. Ismereteink csak az anyagi világ határáig terjedhetnek, de a hit tapasztalatai nyomán megsejtünk valamit Isten transcendens világának a titkaiból is. Ha az Atya, Fiú és a Szentlélek misztériumának ebben az igehirdetésben elmondott szoros összefüggései fölött mélyen elgondolkodunk, nekünk is elkezd kibontakozni az a gondolat, hogy ez a három: egy.

Szent vagy, szent vagy, szent vagy. Nagy és erős Isten:
Minden műved dicsér, az ég-föld s tengeren!
Szent vagy, szent vagy, szent vagy, áldott véghetetlen:
Három személyben egy áldott Isten! Ámen
488. dics. 4. vers

Dicsőítünk téged, Atya, Fiú, Szentlélek, Szentháromság egy örök Isten. Hálát adunk néked, hogy te megteremtetted ezt a világmindenséget, megváltottál minket, bűnbeesett embereket, és megszenteled életünket. Dicsőítünk szent Igédért, amelyet most is hirdettettél köztünk, és dicsőítünk, hogy szabad szívünkben hordozni azt a hitet, hogy meghaltunk Krisztussal együtt a bűnnek, hogy általa örökéletre jussunk. Köszönjük, hogy te már Krisztusban nézed az életünket, aki a mi bűneinket is magával vitte

a keresztfára. Legyen mindezért áldott szent neved mindenható Istenünk, dicsőséges Urunk. Kérünk, add nekünk az erőnek a Lelkét, hogy legyen mindennap számunkra új alkalommá a nemes harc megharcolására. Add a bátorságnak a Lelkét, hogy ne féljünk bizonyságot tenni, hogy te már végzed bennünk az újjáteremtés munkáját. Add a vigasztalásnak a Lelkét, hogy tudjunk mi is megvigasztalni minden szenvedő, gyászoló, vagy nyomorúságba esett embertársat azzal a vigasztalással, amellyel te vigasztalsz minket. Légy velünk a sokszor sötét világban, hogy tudjuk a környezetünkben elűzni a sötétséget. Ilyen életre segíts bennünket, áldd és szenteld meg életünket örök kegyelmű Istenünk. Ámen

Záróének: 195. dics. 1983.

Jézus jövendölése a templomról

Főének: 363. dics. Igeolvasás: Máté 24, 1-22

Ő azonban így szólt hozzájuk: „Hát nem látjátok mindezt? Bizony, mondom néktek: nem marad itt kő kövön, amit le ne rombolnának.” Amikor Jézus az Olajfák hegyén ült, odamentek hozzá tanítványai külön, és ezt kérdezték: „Mondd meg nekünk: mikor lesz ez, és mi lesz a jele a te eljövetelednek és a világ végének?” Jézus így válaszolt nekik: „Vigyázzatok, hogy meg ne tévesszen valaki titeket! Mert sokan jönnek majd az én nevemben, és ezt mondják: Én vagyok a Krisztus! – és sokakat megtévesztenek. Fogtok hallani háborúkról, és hallotok háborús híreket. Vigyázzatok, meg ne rémüljetek, mert ennek meg kell lennie, de ez még nem a vég. De mindez a vajúdás kínjainak kezdete! Akkor átadnak titeket kínvallatásra, megölnek benneteket, és gyűlöl titeket minden nép az én nevemért. Akkor sokan eltántorodnak, elárulják és meggyűlölik egymást. Sok hamis próféta támad, és sokakat megtévesztenek. Mivel pedig megsokasodik a gonoszság, a szeretet sokakban meghidegül. De aki mindvégig kitart, az üdvözül.” „Amikor pedig meglátjátok a pusztító utálatosságot, ahogy Dániel próféta megmondta, ott állni a szent helyen – aki olvassa, értse meg! -, akkor azok, akik Júdeában vannak, meneküljenek a hegyekbe, aki a ház tetején van, ne szálljon le, hogy kihozzon valamit, és aki a mezőn van, ne térjen vissza, hogy elhozza felsőruháját. Jaj a terhes és a szoptató anyáknak azokban a napokban! Imádkozzatok, hogy ne kelljen télen, sem szombaton

menekülnötök. Mert olyan nagy nyomorúság lesz akkor, amilyen nem volt a világ kezdete óta mostanáig, és nem is lesz soha. Ha nem rövidülnének meg azok a napok, nem menekülne meg egyetlen halandó sem, de a választottakért megrövidülnek azok a napok."

Dicsőséges, szent, örök Isten, könyörülő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Jó nékünk gyermeki hálaadással megállani szent színed előtt, és megköszönni, hogy az elmúlt éjszaka is velünk voltál oltalmazó, megtartó kegyelmeddel, felvirrasztottál erre a szent napra, és itt élő gyermekeidnek újra alkalmat készítettél, hogy a munka terhét letéve, kitárjuk előtted szívünket, és figyeljünk a te örökkévaló atyai szódra, Igéd üzenetére. Te tudod jó Atyánk, mennyi sok minden kötöz bennünket a világhoz, te tudod, hogy atyai üzenetedet milyen könnyen elfújja szívünkből világunk hol innen, hol onnan fújdogáló szele, életünk sokfajta vihara. Hálát adunk Atyánk, hogy te nem szűnsz bennünket újra és újra megszólítani, utánunk jössz Igéd útmutató üzenetével is, számonkérő kiáltásával is, mert nem akarod, hogy eltévedjünk. Kérünk, segíts, hogy Igéd ne szóljon hiába, hanem hű és hálás gyermekeidként cselekedjük mindig mindenben a te akaratodat. Így szenteld meg mindnyájunk életét Istenünk, az Úr Jézus nevében kérünk. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 370. dics. 2. vers Alapige: Máté 23, 24-27

Akkor, ha valaki ezt mondja nektek: Íme, itt a Krisztus, vagy amott: ne higgyétek! Mert hamis krisztusok és hamis próféták állnak majd elő, jeleket és csodákat tesznek, hogy megtévesszék – ha lehet – a választottakat is. Íme, előre megmondtam nektek! Ha tehát azt mondják nektek: Íme, a pusztában van, ne menjetek ki! Íme, a belső szobákban, ne higgyétek! Mert ahogyan a villámlás keletről támad, és ellátszik nyugatig, úgy lesz az Emberfiának az eljövetele is.

Kedves Testvéreim,

Amikor az Úr Jézus ajkán elhangzottak a felolvasott versekben hallott szavak, ő már élete utolsó napjait töltötte ezen a földön. Még egyszer bement tanítványaival együtt a csodálatosan szép templomba. Amikor kijöttek a templomból, a nap ráragyogott arra a megcsodált épületre és a tanítványok elragadtatva mutattak a templom csodálatos épületeire. Ezt nem azért tették, hogy felhívják a figyelmét arra a szép építészeti alkotásra, amelynek megcsodálására

idegen országokból is sokan eljöttek, hanem azért, mert számukra az a templom, ahol bemutatták az áldozatokat, ahol a nép Isten előtt imádkozó hódolattal leborult, Isten ígéretei beteljesedésének a jelképe volt. Ott tartották a szertartásokat, ott olvastak Isten törvényének a könyvtekercseiből, és amit a tekercsekből olvastak, és az események, amelyeket Jézussal átéltek azt a reménységet erősítették bennük, hogy Isten rövidesen belép ebbe a világba, s ezzel megváltoztatja a világnak, az életnek a rendjét. Egy olyan új világrend érkezésének a reménységét melengették szívükben, amelyben az Izrael népéhez érkezett Messiás magához ragadja a hatalmat, és ők, mint Isten választott népe nem lesznek már idegen világhatalom alattvalói, hanem a világnak az urai. A tanítványok, amikor Jézus hívó szavára elindultak az ő nyomdokain, egy ideig még bizonytalanságban voltak, kit követnek. De Cézárea-Filippinél Péter, amikor Jézus megkérdezte, kinek tartják őt a tanítványok, már meg tudta vallani: „Te vagy a Krisztus, az élő Istennek a Fia". A Zebedeus fiúk édesanyja is szívében hordta azt a gondolatot, hogy Jézus a megígért Messiás, és rövidesen át fogja venni a világ feletti hatalmat. Azért kérte Jézustól, hogy amikor ez megtörténik, az ő országában az ő fiai ülhessenek majd Jézus jobb és balkeze felől. Éppen azért fordultak vissza a tanítványok, miután Mesterükkel együtt kijöttek a templomból a templom felé, és áhítatos csodálattal beszéltek annak szépségéről, mert számukra az a templom, és az abban zajló szertartások és áldozatok az eljövendő messiási birodalmat jelképezték. Azért beszéltek tehát a templomról boldog csodálattal, mert szavaikkal arra akarták késztetni Jézust, mondjon már nekik valami biztosat annak a szívükben melengetett reménységnek a beteljesedéséről, amit számukra a templom és az ott tartott szertartások jelképeznek. Ezt várták. Jézus pedig megdöbbentően mást mondott, mint amit vártak. Ő nem az ő népének küszöbön álló megdicsőüléséről és hatalmáról beszélt, hanem arról, hogy azt a templomot, amelyet ők olyan büszke öntudattal megcsodálnak, nemsokára le fogják rombolni. Ő így beszélt a megcsodált templom nemsokára bekövetkező jövőjéről: „Nem marad itt kő kövön, amit le ne rombolnának."

Az Úr Jézus így kezdett beszélni Istennek az ítéletéről, a hűtlen nép megbüntetéséről és az ítéletben megnyilvánuló kegyelemről, amely Isten gyermekeit magához öleli a végső nehéz időkben, a szenvedéseken és ítéleten keresztül is. Urunknak ez a beszéde nemcsak a templom lerombolására, Jeruzsálem elpusztítására utal, hanem arra a majd bekövetkező, világkorszak váltást jelentő nagy eseményre is, amelynek a templom és Jeruzsálem pusztulása csak halvány szimbóluma, előjátéka lesz. Beszél az ő visszajöveteléről, a mostani világ végéről, az utolsó ítéletről, és mindazokról a dolgokról, amelyek ezeket az eseményeket megelőzik. Az Úr Jézus ezekben arra is fel akarja hívni övéi figyelmét, amit ő egy más alkalommal elmondott nekik, hogy ne gyönyörködjenek a templom szépségében, ne bizakodjanak abban, hogy „az Úrnak templo-

ma, az Úrnak temploma ez." Mert Isten nem elégszik meg azzal, hogy népének temploma és az abban végbemenő sok szent szertartás csak külsőleg szép, ha az ott nevét emlegető nép csak szájával közelget felé, szívével pedig távol van tőle. Áldott hely a templom, ha ott Isten Igéje után vágyakozó emberek vannak együtt, akik engedelmes szívvel cselekedni is akarják mindazt, amit Isten az Igében szívükbe vésett. Isten népe áldott szolgálatot végez, ha áldozathozatala nyomán terjed a misszió. Hatalmas dolog az, hogy Koreában, Afrikában, és több más helyen a több éven át végzett missziói munka gyümölcseként naponta szívük szerint sok százan térnek meg, és lesznek Krisztus gyülekezetének a tagjává. Ott Isten örvendező és hálás gyermekeivel vannak telve a kis, vagy néhol már nagy templomok a most formálódó és építkező gyülekezetekben. Mi már tudjuk és valljuk, hogy minden hely szent, ahol hitben élő emberek azért gyülekeznek össze, hogy Isten Igéjét hallgassák és imádkozzanak. Isten mindenütt jelen van, mindenütt meg tud bennünket szólítani, és meg tudja gyermekeit áldani. De az Istennel és a hitben élő testvérekkel való találkozásnak, az Ige hallgatásának és a szentségekkel való élésnek legmeghittebb helye mégis a templom. Sok baj és próbatétel közt is békesség van annak az embernek a szívében, aki tudja mondani: „Uram, szeretem a te házadban való lakozást." Jézus azonban tudta, hogy a tanítványok szívében már kezdett tisztázódni, hogy Jézus a megígért Messiás, és a csodatételeket látva, ők is osztották népük főembereinek azt a reménységét, hogy ha majd eljön a Messiás, ők lesznek a világ uralkodó népévé. A nép vezetői nem ismerték fel Jézusban Isten Messiást ígérő üzenetének a megtestesülését, és ők a Messiástól a Dávid király dicsőséges uralmának a visszahozását várták. Ezért mondta Jézus a szép templommal dicsekvő tanítványoknak, hogy eljön az idő, amikor azt a szép templomot le fogják rombolni, nem marad benne kő kövön.

Jézusnak ez a jövendölése negyven év múlva beteljesedett. Jött Titusz, a Római birodalom akkori uralkodója, és hatalmas seregével körülvette Jeruzsálemet. Közben bent a városban belső pártharcok voltak. A lakosság két pártra oszlott, és ahelyett, hogy testvérként megfogták volna egymás kezét, gyűlölték egymást. Olyan nagy volt a gyűlölködés, hogy a harcot akkor sem hagyták abba, amikor az egyik párt egy csoportja a templomba menekült. Így a templomban is folyt a vér. Ez éppen akkor történt, amikor a római sereg körülvette a város kőfalait. Az egymással hadakozó pártok olyan elvakultak voltak, hogy gyűlöletükben elpusztították a város két terményraktárát. Mindkét csoport az ellenfél raktárát gyújtotta fel, abban bízva, hogy az ellenfél terménye megég, és ők győzni fognak. Alig maradt élelem a városban. Közben a rómaiak megindították a támadást a város külső falai ellen. Fejlett hadseregükben már ott volt az akkori háborúk rettegett „új fegyvere" a faltörő kos. Ez egy olyan szerkezet volt, amelynek segítségével nagy erővel lehetett a köveket a vár, vagy város

falaira dobni. Az emberiség történelmének sajnálatos ténye, hogy a technikai fejlődést mindig a háborúk vitték előre, mert a hatalmasok mindig azon törték a fejüket, hogyan lehetne a másik népet, vagy másik országot legyőzni. Így jutott az emberiség lassan a mai szörnyű pusztító eszközökhöz. Ez a „fejlődés" ha közben megfogyatkozik a hit és a szeretet, már ma képes lenne a földön minden életet kipusztítani. Veszélyes világban élünk. Reménységünk, hogy Isten nem elpusztítani, hanem megtartani akarja a világot és a földön élő embert.

Kétheti ostrom után sikerült a rómaiaknak Jeruzsálem külső falán egy rést ütni. A második fal még állott. A résen végül is bejutottak a rómaiak a városba, ahonnan az éhség elől tömegével menekülni próbáltak az emberek. A rómaiak a menekülőket elfogták, és a Golgotán, ahol negyven évvel azelőtt Jézust megfeszítették, minden elfogottat keresztre feszítettek. Negyven évvel az első nagypéntek után a Golgotán megszámlálhatatlanul sok jeruzsálemit feszítettek keresztre. A háború szörnyűségeit még növelte az is, hogy a rómaiak megszállása éppen a pászka ünnep időszakára esett, amikor sok ezer zarándok érkezett Jeruzsálembe, vagy volt útban a távoli tartományokból Jeruzsálem felé. Amikor aztán a rómaiak bejutottak a városba, égő fáklyákkal a templomba mentek és a templomban mindenütt lángok lobogtak. A pusztítás azzal fejeződött be, hogy megtörtént, amit Jézus mondott; a templom épületében kő kövön nem maradt. Utána feldúlták a várost, bontogatták, pusztították a város falait és tornyait. Egy tornyot nem pusztítottak el, amely napjainkig megmaradt. A kőfalakból egy darab maradt meg, amely siratófal néven ma is fennáll, és a zsidó vallásos életnek színhelyévé vált, ahova minden nap sokan mennek ki imádkozni.

A lakosság jelentékeny részét a rómaiak elhurcolták, sok erős fiatalt arra választottak ki, hogy a cirkuszi mutatványokon vadállatok elé engedték őket. A lányok és asszonyok seregét szintén elhurcolták és a rabszolgapiacokon eladták őket. Ezzel gyakorlatilag megszűnt az ószövetségi gyülekezet országa. A várt naggyá válás helyett, a világhatalmi reménységek beteljesedése helyett, jött a szétszóródás és majdnem teljes pusztulás. Így teljesednek be Isten ítéletei és ígéretei.

Titus, miután hadjáratát befejezte, egy hatalmas diadalívet építtetett diadalmas hadjáratának emlékére. Ez a diadalív most is hirdeti Titusz hadvezéri nagyságát, győztes háborúját a zsidó nép fölött. Sok más kétezer éve épített alkotás régen rommá lett, ez a diadalív megmaradt.

De Istennek az ószövetségi népnek mondott ígéretei is beteljesedtek, és beteljesedőben vannak. Ennek a népnek közel kétezer éven át nem volt hazája. Isten azonban ennek a népnek az életében is megmutatja bűnbocsátó kegyelmét. A második világháború után a világ minden részében élő szétszóródott zsidók elindultak egykori hazájuk felé, ahol most már ismét hazájuk van. Sok elszomorító eseménynek a színtere ma is az a föld, ahol a világ Megváltója,

Jézus Krisztus született, élt és megváltotta minden népből azokat, akik üdvözítő szeretetét a hitükkel magukhoz ölelik. Ő nem vetette el az ő ószövetségi népét sem. Erre a népre is vonatkozik az, amit megváltó Urunk mai Igénkben mond, hogy az ő visszajövetele előtt ugyan megsokasodik a gonoszság, és a szeretet sokakban meghidegül, de aki mindvégig kitart, az üdvözül. Ámen

Atyánk, hálaadással csendesedünk el még egyszer ezen a szent napon előtted, és megköszönjük neked tanításodat, ébresztő figyelmeztetésedet. Köszönjük, hogy mindezt azért teszed, hogy ne sodorhasson bennünket magával a világ hitetlenség felé sodorni akaró szele. Kérünk, segíts, hogy ha életünknek ez a napja is elmúlik, tudjuk benned bízó hittel álomra hajtani fejünket, hogy Urunk ítéleteken át is kegyelemre vezet bennünket. Add, legyen ott a szívünkben a gyermeki reménység, az élő hit, hogy te gyermekeidet a földi élet napjai után nem örök síri sötétségre, hanem az örök élet világosságára várod. Köszönjük, hogy Jézus Krisztusban adtad nekünk a világ világosságát, és kérünk segíts, hogy míg itt járunk ezen a földön lábainknak szövétneke a te Igéd legyen. Áldd meg családi életünket, tedd gyülekezetünkben élővé és hatóvá a te Igédet, hogy mindig mindenben az formálja életünket. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Testvéri egység – Új teremtés

Főének: 378. dics. Igeolvasás: Zsoltárok 133-134

Zarándokének. Dávidé. Ó, mily szép és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek! Olyan ez, mint mikor a drága olaj a fejről lecsordul a szakállra, Áron szakállára, amely leér köntöse gallérjára. Olyan, mint a Hermón harmatja, amely leszáll a Sion hegyére. Csak oda küld az ÚR áldást és életet mindenkor. Áldjátok az URat mindnyájan ti, akik az ÚR szolgái vagytok, akik az ÚR házában álltok éjjelente! Emeljétek föl kezeteket a szentély felé, és áldjátok az URat! Áldjon meg téged a Sionról az ÚR, aki az eget és a földet alkotta!

Dicsőítünk téged, mennynek és földnek teremtő Istene, gondviselő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Dicsőítünk téged, mert örökkévaló a te hatalmad, és végtelen a te szereteted. Köszönjük, hogy hosszútűrő szeretettel úgy öleled át az életünket, hogy hétköz-

napi gondjainkban és ünnepi óráinkban, örömeinkben és bánatunkban, engedelmességünkben és engedetlenségünkben, újra és újra utánunk jössz, kereső kiáltásoddal szólasz, mutatod az utat, és nem akarod, hogy a tieid közül valaki is elvesszen. Köszönjük könyörülő Istenünk, hogy felvirrasztottál a nyugalom napjára, hogy azok, akik Igéd után vágyakoznak, kitárulkozó szívvel hallgathassák azt. Segíts könyörülő Istenünk, hogy tudjunk itt előtted ebben a templomi órában egészen elcsöndesedni, minden gondunkat letenni, hogy szívünket átjárja a te féltőn szerető atyai szód, hogy így odakint a világban is az formálja érzéseinket, gondolatainkat és tetteinket, hogy minden, amit mondunk, vagy cselekszünk, a te Szentlelkednek a gyümölcse legyen. Ezt munkáld bennünk is általunk is könyörülő Istenünk, szent Fiad, az Úr Jézus Krisztus nevében kérünk. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 487. dics. 2.vers Alapige: 2. Korinthus 5, 17-19

Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre. Mindez pedig Istentől van, aki megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát. Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgyhogy nem tulajdonította nekik vétkeiket, és reánk bízta a békéltetés igéjét.

Kedves Testvéreim,

Néhány évvel ezelőtt egy ökumenikus istentiszteleten, amikor római és görög-katolikus testvéreinkkel együtt hallhattuk Isten Igéjét, ugyanezeket a verseket olvastam fel a Szentírásból, mint most ezen a mai vasárnapon. Mint minden ökumenikus imahétre, akkor is az egyházak élenjáró vezetői készítették elő és adták ki sok nyelven az alapigéket, hogy azokban az országokban, ahol a közös imahetet megtartják, mindenütt ugyanannak az Igének az alapján hangozzanak az igehirdetések. Természetes, hogy az igehirdetések nem voltak egyformák, mert az igehirdetők is csak emberek, és mindenkinek más az egyénisége és a stílusa, de az Ige mindenütt, ahol a kitűzött alapigéket megtartották, azonos volt. Az alapigéket kitűző egyházi vezetőknek ilyenkor mindig az a törekvése, hogy a különböző országokban és egyházakban élő, különböző nyelven beszélő, különböző gondolkodású emberek, tehát mindnyájan, akik tudjuk, hogy mi az egyetlen világteremtő Isten teremtményei, és a világ egyetlen Megváltójának, Jézus Krisztusnak a megváltottai lehetünk, – legyünk szívünk szerint Isten gyermekei. A sokféle különbözőség ellenére is lehet Isten népeként élni ezen a földön, ha Isten szavára hallgatunk, és neki engedelmeskedünk.

Ez a világ, amelyben élünk, sokféleképpen van részekre szakadva. Egy ilyen világban igen sok veszély között él az emberiség. Azért vagyunk veszélyben, mert az ember annyira eltávolodott teremtő Istenétől, hogy lassan elfelejti eredeti küldetését. Mindenki mindenekelőtt magára gondol, a maga célkitűzése után fut, és ennek a következménye az, hogy az egyének és közösségek telve vannak feszültséggel, a világ pedig háborúsággal. Ez az állapot pedig ahhoz a lehetőséghez vezethet, hogy az ember képes bármely pillanatban elpusztítani világát és ezzel önmagát. Ott, ahol a szívben nincs Krisztustól tanult szeretet, és ahol az életet a változó élethelyzetek irányítják, nincs az embernek békessége sem önmagával, sem környezetével. Ezért nincs békesség a különböző világnézetek között, a nemzetetek között, és nincs békesség a világrészek között. Ennek pedig az a következménye, hogy valahol mindig folyik a vér, valahol mindig ropognak a fegyverek, az emberek félve gondolnak a holnapra, mert az ember el tudja pusztítani az embertársat, tönkre tudja tenni a maga életét és a mások életét is.

De ebben a világban hangzik az embert féltőn szerető teremtő Isten szava is: Emberek, ne felejtsétek el, az én népem vagytok, látszódjon meg ez az életetekben is. Isten a ma köztünk elhangzott Igéjében azt mondja a 133. zsoltárban: „M*ily szép és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek."* Két szép szimbólummal is kifejezi ezt a zsoltárban Isten: Az egyik szimbólum az olaj. A régi időkben a különösen fontos hivatású embereket hivatásra felkészülésük után, vagy hivatásuk megkezdése előtt olajjal kenték fel. Ez a három különösen fontos hivatású ember a próféta, a pap és a király volt. Az Ószövetség népének első főpapjától, Árontól kezdve így kenték fel drága illatos olajjal a főpapot, a prófétát és a királyt. Az olajt a fejre öntötték, és az lefolyt a felkentnek a ruhájára is. Ez a felkenetés azért történt, hogy a felkentek soha ne felejtsék el, hogy igen nagy a felelősségük Isten előtt, mert abban a hivatásban, amelyben élnek, ők Istennek a szolgái. Feladatukat nem uralkodásra, hanem Isten nevében való szolgálatra kapták. Szavaikért, tetteikért, éppen azért mert sok ember közt szolgálnak Istennek, különös felelősséggel kell elszámolni Isten előtt. Az olaj abban az időben különösen értékes termék volt. Az egyszerű olajt is nemcsak étkezési célra használták, hanem gyógyszerként is. A sebre pl. olajt csepegtettek. Amikor az Úr Jézus kiszenvedett a kereszten, a hozzá közel álló asszonyok drága kenettel, balzsam-olajjal siettek húsvét hajnalán a sírjához. De az olaj a Szentlélek szimbóluma is. Mint tápláló, gyógyító, jó illatot árasztó termék, a Szentlélek munkáját is szimbolizálja az emberek felé. Amikor a papot, prófétát és királyt felkenték, a drágakenet illata a fejről lefolyva a ruhát is elérte, és az összegyűlt nép felé is áradt a jó illat Ez szimbolizálta azt is, hogy a felkentnek, és azoknak, akik felé elér a drágakenet jó illata, a Szentlélek által megszentelt életnek a jó illatát kell árasztani a környezete felé.

A 133. zsoltárban kedves szimbólum a harmat is. Az Ígéret földjén a nyári időszakban néha heteken át nem esik az eső. Ezekben a száraz időszakokban nagy áldás a harmat. Amikor sokáig nem esik az eső, lankadozni kezdenek a növények, de a gazdag harmat minden reggel megfrissíti, egy kicsit megújítja a természetet. Így kell Isten gyermekeinek a körülöttük levő embereket jóságukkal, emberségükkel és szeretetükkel felüdíteni. Így áldott és gyönyörűséges, amikor együtt vannak a testvérek. Tapasztalatból is tudjuk, hogy a testvéreknek a szép együttélése nem mindig könnyű dolog. Sokszor a testvéreknek is különböző az életszemlélete, az egyénisége, a természete, és ahhoz, hogy egymást el tudják hordozni, őszinte szeretetre és kompromisszumkészségre van szükség. A szeretetnek sokszor szenvednie kell. Sok embernek az együttélése, még akkor is, ha a testvéri szeretet kötelékével kötődnek egymáshoz, mindig magában hordja a konfliktus veszélyét. Ez azért van így, mert én az ember, és a testvér, a felebarát már egy bűnnel terhelt világba születtünk bele, nem tudunk tökéletesek lenni. Az emberi együttélésnek a nehézségeit az ószövetségi gyülekezet népe nagyon jól ismerte. Azért ismerte ezeket a nehézségeket, mert volt ennek a népnek egy nagyon szigorú, és különös örökösödési törvénye. Ez a törvény úgy hangzott, hogy a családban minden vagyon, még az ingóságok is, a szülők tulajdonát képezik. Ha a szülők meghaltak, a vagyont nem lehetett elosztani, hanem osztatlanul a szülők gyermekeinek a családja lett a tulajdonos, attól függetlenül, hogy hány gyermeke volt a szülőknek. Így a családtagok együtt maradtak, együtt éltek. Ott, ahol a családban sok gyermek volt, és idővel azok is családot alapítottak, ott ebben a megnagyobbodott családban, néha húsznál is többen éltek. Ha szükséges volt, a házat megnagyobbították, rendszerint meghosszabbították, de a család együtt maradt. Ezek a családok aztán mindig azzal a tudattal végezték munkájukat a földeken, hogy ezekre a földekre hullatták verítéküket a szüleik, a nagyszüleik és őseik, tehát azok ilyen kedves vérségi kötelék által is megszentelt földek voltak.

Mindnyájan ismerjük az Úr Jézus történetét az apáról, akinek két fia volt, és az egyik kikérte az atyjától a maga vagyonrészét, és azt eltékozolta. Az apa nem volt köteles kiadni a vagyonrészt, mert azt a fia csak a szülők halála után kaphatta volna meg. Mégis kiadta. Nemcsak azért mert a vagyon a családban maradt, hanem mindenekelőtt azért, mert abban a történetben az apa, a mennyei Atyára, Istenre mutató jellé lett, aki még a nagyon mélyre süllyedt fiának is megbocsát, ha bűneit megbánja, és visszatér hozzá.

Tehát az örökösödési törvény miatt az Ószövetség népénél sok volt a nagycsalád. De biztos, hogy a szép együttélés csak úgy volt lehetséges, hogy voltak ezekben a családokban olyanok is, akiknek a szívébe mélyebben be volt írva Isten szeretet-parancsa, és el tudták szenvedni a másképpen gondolkodó testvért szeretetben. Lehet, hogy ezek a testvérek kint a mezőn mindnyájan köte-

lességüknek érezték, hogy elvégezzék az ott rájuk váró munkát. De odahaza, különösen egy nagycsaládban otthon is van minden nap tennivaló. Nem kevés esetben úgy van az a családokban nálunk is, hazamegy a családtag a munkahelyről, és azt mondja: Én már elvégeztem a napi munkámat. Otthon már nem törődik semmivel. Úgy gondolja, hogy a másik, vagy többedik családtagnak az a kötelessége, hogy hordozza minden nap a munka terhét, minden rendetlenségét is rendbe szedje, minden gyarlóságát elnézze, hogy ő a többiek rovására élvezze a maga nyugalmát, vagy szórakozását. Valóban szükség van arra, hogy Isten gyermekeinek az életében az emberi, családi kapcsolatok területén is láthatóvá legyen a kölcsönös szeretet és megbecsülés, aminek a gyümölcse a szép együttélés. Lehetséges az, hogy sok ember szép egyetértésben éljen együtt? Embereknél ez is lehetetlen, de Istennél minden lehetséges. Azért akarja adni mindnyájunknak Szentlelkét, hogy bennünk lakva ő vezessen minket.

Isten Szentlelke által akar mindent újjáteremteni. Ő azért küldte Jézust erre a világra, hogy ezt az engedetlenség által elromlott világot és embert, amit ő jónak és szépnek teremtett, megváltsa. Mai újszövetségi igeszakaszunkban azt mondja Isten: *„Aki Krisztusban van, új teremtés az, a régi elmúlt, és íme, új lett minden.”* Jézus Krisztus az új teremtés Ura. Benne, általa hajtja végre Isten az új teremtést. Ő, mint Isten Báránya hajtotta végre a nagy engesztelő áldozatot, amelyet már többé nem kell megismételni. Amikor mi az Úr asztalához járulunk, nem áldozni megyünk, hanem Úrvacsorával élni, úgy, ahogyan azon a nevezetes nagycsütörtök estén megmondta: Az Úrnak halálát hirdessétek mindaddig, amíg vissza nem jön. Azért kell az ő áldozati halálát hirdetni, mert ő mindnyájunk bűnének a büntetését szenvedte el a keresztfán. Mindenkinek, aki bűneit megbánja, kegyelmet ad Isten. Ő nem mondja senkinek: te szegény gyarló, botladozó életű gyermekem, változz már meg egy kicsit. Isten látja, hogy a bűneset által megromlott ember lelke mélyén ott van az engedetlenség csírája. Igen nagy különbség van köztünk, emberek közt, de senki sem képes a tökéletességre. Vannak az életünkben áldott felébredések. Vannak új nekilendülések, elhatározások, hogy életemnek valamilyen felismert gyarlóságát abbahagyom, még fogadkozások is vannak, amikor az Ige rávilágít életünk valamelyik rendellenességére, azt mondjuk; ezután sokmindent másképpen fogok végezni, új életet akarok élni. Áldottak az ilyen jó szándékú akarások, de a legtöbb esetben nem tartósak. Lassan visszakanyarodunk a régi útra. Az ember nem képes a maga erejéből új életet élni. Ismerjük mindnyájan a Nikodémus történetét. Neki is valószínűleg életkérdései voltak, ami miatt nem tudott aludni. Azért felkelt és elment Jézushoz. Pedig ő a népnek egyik főembere, tanítómestere volt és bizonyára valamilyen égető kérdésben akart tőle tanácsot kérni, azért szólította őt meg illő tisztelettel. A szívekbe látó Jézus pedig még mielőtt Nikodémus kérdezhetett volna valamit ezt mondta neki: „Szükség

néktek újonnan születnetek.” Nem dicsérgette meg, nem mondta neki, hogy ő, mint a nép tanítómestere, egy nagyon rendes ember, csak a gondolkodásában van valami hézag, azt javítsa ki és minden jó lesz, hanem azt mondta neki, hogy újjá kell lennie. Nemcsak neki, hanem mindenkinek, aki az életet komolyan veszi, és meg akar érkezni az Isten országába.

Boldog ember az, aki már hittel el tudja mondani: Én már új ember vagyok, engem már Isten Lelke vezet. Mi még két világkorszak között élünk. A Megváltó már itt járt ezen a földön. Életét adta, hogy aki áldozatos szeretetét elfogadja, ne vesszen el, hanem örök élete legyen. Feltámadásával legyőzte a halált, és a rá figyelőket Szentlelkével vezeti. Az övéinek a szívében mint áldott kezdet, ott van már Isten országa, mert azoknak, akik befogadták őt, hatalmat adott, hogy Isten gyermekeivé legyenek. Ne csodálkozzunk, hogy a világ tele van háborúságokkal, mert addig, míg az ember nem adja át szívét Istennek, nincs békessége sem önmagával, sem embertársaival, sem Istennel. Ezért akarja Isten, hogy adjuk át szívünket őneki, hogy élhessünk itt egymást szeretve, mint az ő gyermekei, hogy amikor Isten országnak a teljessége Urunkkal együtt megérkezik, bemehessünk annak örök örömébe. Ámen

Mindenható Isten, könyörülő Édesatyánk, megköszönjük neked ezeket a meghitt perceket, amelyeket itt tölthettünk a te szent házadban. Megköszönjük, hogy nem engeded elmúlni ezt a nyugalom napját sem úgy, hogy ne hallgathattuk volna a te szent Igédet, atyai üzenetedet. Hálát adunk, hogy ma is, itt is átélhettük, hogy szép és gyönyörűséges testvéri szeretetben együtt lenni, Igédre figyelni. Hálát adunk, hogy te, aki a mennyben isteni dicsőségben éltél, hozzánk hasonló emberré lettél, mennyei testvérként jöttél a tieidhez, és a tieid közül sokan mégsem fogadnak be, mert nem ismernek téged, hogy jó pásztorként vezeted nyájadat. Köszönjük, hogy most is szívünkbe írtad örök Igédet, hogy te az életedet adtad a te juhaidért, és várod gyermekeid hálás szeretetét. Hinni taníts Urunk, hogy sötét világunk útvesztőiben el ne tévesszük a hazafelé vezető utat, és kérünk, hogy tégy bennünket világító szövétnekké, másokat is hozzád segítő fénnyé. Áldd meg anyaszentegyházadat, hogy tudjunk bizonyságtevőivé lenni, a te Szentlelked újjáteremtő erejének. Áldd meg családjainkat, hogy legyen minden család megszentelt templommá, ahol egymás életét gyógyító, egymás terhét hordozni tudó családtagok vonzzák és gyógyítják egymás életét. Megváltó Jézusunk szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 462. dics. 1998.

A nép királyt követel

Főének: 345. dics. Igeolvasás: 1. Sámuel 8, 1-21

Amikor megöregedett Sámuel, a fiait tette Izráel bíráivá. Elsőszülött fiának Jóél volt a neve, másodiknak Abijjá. Beérsebában bíráskodtak. Fiai azonban nem az ő útján jártak, hanem a maguk hasznát keresték; megvesztegetésre szánt ajándékot fogadtak el, és elferdítették az igazságot. Összegyűltek azért Izráel vénei, és elmentek Sámuelhez Rámába. Ezt mondták neki: Te már megöregedtél, fiaid pedig nem a te utadon járnak. Tégy valakit királyunkká, hogy ő bíráskodjék fölöttünk, ahogyan az minden népnél szokás! Sámuel azonban rosszallotta, hogy ezt mondták: Adj nekünk királyt, hogy bíráskodjék fölöttünk! És imádkozott Sámuel az ÚRhoz.

Az ÚR pedig ezt mondta Sámuelnek: Hallgass a nép szavára mindenben, amit mondanak, mert nem téged vetettek meg, hanem engem vetettek meg, hogy ne legyek a királyuk. Veled is ugyanúgy cselekszenek, ahogyan velem cselekedtek, mióta kihoztam őket Egyiptomból, mindmáig: elhagytak, és más isteneknek szolgáltak. Hallgass tehát a szavukra, de szigorúan figyelmeztesd őket, és mondd meg nekik, hogy mi lesz a király joga, aki uralkodni fog felettük.

Ekkor Sámuel elmondta az ÚR minden szavát a népnek, amely királyt kért tőle.

Ez lesz a királynak a joga – mondta -, aki uralkodni fog fölöttetek. Fiaitokat elveszi, harci kocsijaihoz meg lovasaihoz osztja be őket, és futnak harci kocsija előtt. Parancsnokokká teszi őket ezer ember felett, és parancsnokokká ötven ember felett. Velük szántatja szántóföldjét, és velük végezteti aratását, velük készítteti hadifölszerelését és a harci kocsik fölszerelését. Leányaitokat meg elviszi kenőcskészítőknek, szakácsnőknek és sütőnőknek. Legjobb szántóföldjeiteket, szőlőiteket és olajfa-kertjeiteket elveszi, és hivatalnokainak adja.

Vetéseitekből és szőlőitekből tizedet szed, és udvari embereinek meg hivatalnokainak adja. Szolgáitokat és szolgálóitokat, legszebb ifjaitokat, még a szamaraitokat is elveszi, és a maga munkáját végezteti velük. Nyájaitokból tizedet szed, ti pedig a szolgái lesztek.

Akkor majd panaszkodtok királyotok miatt, akit magatoknak választottatok, de akkor már nem válaszol az ÚR.

A nép azonban nem akart Sámuel szavára hallgatni, hanem ezt mondták neki: Mégis legyen királyunk! Olyanok akarunk lenni, mint minden más nép: királyunk bíráskodjék fölöttünk, ő vonuljon előttünk, és vezesse harcainkat. Sámuel végighallgatta a nép beszédét, és elmondta az ÚRnak.

Örökkévaló Isten, ebben az általad teremtett világban minden a te gondviselő jósá- godról, hozzánk lehajló szeretetedről beszél. Hogy a földbe magot lehet vetni, a mag kikél és gyümölcsöt terem, hogy legyen emberek vagy állatok erőt adó eledele a te mindenható bölcsességednek az ajándéka. Hálát adunk neked hogy ezen az előtted való csöndességre ajándékozott napon nemcsak a testünket táplálod, hanem adod nékünk az örök életnek a kenyerét, a lelki táplálékot is. Hálát adunk néked, hogy te ezt a minden pillanatban múlttá váló földi életet is arra ajándékoztad nekünk, hogy induljunk el itt a te örök országodnak a teljessége felé. Hálát adunk néked hogy te azért küldted el erre a földre szent Fiadat, hogy aki hisz benne, az a földi élet sokféle változása közt is, a próbák és szenvedések után is, még ha földi porsátorunk összeomlik is, mi a te örök atyai hajlékodba érkezzünk, ahol minden megváltottadnak otthona van. Kérünk Atyánk, áldd és szenteld meg életünket, hogy tudjunk mi minden élethelyzetünkben Megváltónkra tekinteni, aki által elkészítetted nékünk az örök élet koronáját. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 378. dics. 5.vers Alapige: 1. Sámuel 8, 22

Az ÚR pedig így felelt Sámuelnek: Hallgass a szavukra, és válassz nekik királyt! Sámuel ezt mondt**a **az izráeli férfiaknak: Menjen mindenki a maga városába!

Kedves Testvéreim,

Sámuel édesapjának Anna nevű felesége sebzett lelkű asszony volt, mert Isten sokáig nem ajándékozta meg őket gyermekekkel. Annát, aki férjével együtt évenként egyszer elment Silóba a templomba, Isten az ő ott elmondott imádságát meghallgatva, gyermekkel ajándékozta meg. Anna megtartotta Istennek tett ígéretét és a gyermeket, Sámuelt, Isten szolgálatára szentelte. Míg szoptatta gyermekét, – a zsidó anyák akkor három évig táplálták gyermekeiket anyatejjel,- addig nem ment férjével Silóba, de miután a gyermeket elválasztotta, ment ő is férjével, és vitték a gyermek Sámuelt is, hogy bemutassák érte a hálaáldozatot. A gyermeket otthagyták a templomban, hogy Istennek szolgáljon. Isten már gyermekkorától kezdve csodálatos üzeneteket küldött általa a felnőtteknek. Amikor felnövekedett, a nép bírájává, prófétájává, igehirdetőjévé lett. Sok-sok áldott szolgálatot végzett, de fölötte is elszálltak az évek, és amikor a nép közötti bíráskodás, az igazságszolgáltatás munkája meghaladta erejét, átadta ezt a munkát a fiainak. Ezt nyilván azzal a reménységgel tette,

hogy fiai az atyjuk nyomdokain fognak járni, és tisztüket lelkiismeretesen, hűségesen, becsületesen és felelősségteljesen fogják betölteni. Sámuelt éppen életének ezen az érzékeny területén érte nagy csalódás. A fiai más életúton jártak. A sátán eredményes volt a megkísértésükben, és ezek a fiatalok rájöttek, hogy ha a kísértőre hallgatnak, abból hasznuk van. Nem azoknak szolgáltattak igazat, akiknek igazuk volt, hanem azoknak, akik nekik pénzt adtak. Már ott is nyilvánvalóvá lett az újszövetségi Ige igazsága, hogy „minden rossznak a gyökere a pénznek a szerelme." Mindenkinek szüksége van az anyagi javakra, de az önmagában senkit sem tesz boldoggá. A pénzhez való túlzott ragaszkodás konfliktus helyzeteket teremt, és előbb-utóbb elszakít Istentől is, és az embertársaktól is. Miatta indul el sok ember a gonoszság útján, és válik társtalanná, testvértelenné. és embertelenné. Az cselekszik okosan, aki földi életünk sok szükséglete és kísértése között is először Isten országát és annak igazságát keresi, mert az boldogan fogja megtapasztalni, hogy aki ezt keresi először, a szükséges anyagi javak is megadatnak neki. Isten szorgalmas munkára serkenti Igéjében az embert, de azt is elmondja, hogyha az ember önző szívvel magának akar élni, az hiába él. Az ilyen életet élőknek mondja Isten hogy „hiába nektek korán kelnetek, későn lefeküdnetek, fáradságos munkával keresni a kenyeret." De azt is mondja, hogy „akik Istent szeretik, azoknak minden javukra van." Hiába építik a házat annak építői, ha az Úr nem építi azt. Hiába a szép ház is, ha a benne lakóknak a szívében nincs hit és szeretet, akkor a szép házban élés is előcsarnokává válik a pokolnak.

Sámuel két fia is letért az Isten útjáról és ez nagyon fájt neki. Ez az állapot bizonyára felidézte benne gyermekkori emlékeit, amikor szülei elvitték Silóba és otthagyták őt, hogy Istennek szolgáljon. Eszébe juthatott, mert az ő életében ugyanaz az elszomorító esemény történt, mint ott akkor Silóban, az akkori öreg főpapnak, Élinek a családjában, akinek a fiai szintén gonoszul viselkedtek. Sámuel sem tanulta meg ott a templomban élve azonnal, hogy Isten meg tudja szólítani az embert, és Isten jó gyermekének ilyenkor azt kell mondania: „Szólj Uram, mert hallja a te szolgád." De megtanulta, és bizonyára fájt neki, hogy éppen Élinek kellett tolmácsolnia Isten figyelmeztető üzenetét, mert fiai rendetlen életmódjukkal és viselkedésükkel megbotránkoztatták a népet. És most a saját gyermekei miatt érezte magán Istennek a figyelmeztetését. Isten Sámuelt nem dorgálta, hanem a továbbiakban is igénybe vette szolgálatait. Ő akkor már úgy töltötte az élete idejét, hogy sokszor volt távol otthonától, járt az országban, hirdette Istennek az Igéjét, és nem tudott mindig fiai közelében lenni. Már rég elmúlt az idő, amikor megfoghatta a kezüket és ő vezethette őket. Ő ment tovább hűségesen az Istentől kapott életúton, és bizonyára ott volt szívében a remény, hogy kísértésbe esett fiait Isten még felébresztheti. Mi, az Újszövetség népe, már ismerjük Jézus újszövetségi példázatait, és tudjuk, hogy

a nagyon mélyre süllyedt tékozló fiú is visszatért az Atyához. Amikor a szülő már nem tud szólani a gyermekének, vagy hiába szól, a menny felé mindig szabad az út. Isten mindig ad valamilyen választ. Ezzel a reménységgel hordjuk testvéreim az életünk ilyen gondjait!

A másik nagy gondja Sámuelnek, ami összefügg fiainak a viselkedésével, talán még nagyobb szomorúságot okozott neki. Mert mindenki szereti a családját, és akarja, hogy ott Isten szíve szerinti rend, szeretet és békesség legyen, de Sámuel szívét mindenekelőtt az Istennek való szolgálat töltötte be gyermekkorától fogva. Szerette Isten akaratának a teljesítését. Akarta, hogy az a nép, amelyet Isten rábízott, Isten népeként éljen ezen a földön. Egy napon azonban a nép követei azzal a megdöbbentő kéréssel mentek hozzá, hogy adjon nékik királyt, és ezt a kérésüket éppen Sámuel fiainak a méltatlan viselkedésével indokolták. Az Igéből kiérződik, mennyire nagy fájdalmat okozott neki a népnek ez a kérése. Hiszen Isten éppen azért hajolt le ehhez a néphez, azért kötött vele szövetséget, azért jelentette ki neki áldani és üdvözíteni munkáló akaratát, mert azt szerette volna, hogy ennek a népnek ő legyen az uralkodója. Ezt a népet arra rendelte, hogy legyen szent néppé, királyi papsággá, Isten Igéjének, akaratának a hirdetőjévé, a világ népei missziósává. A bálványistenekkel teli világban ez a nép volt az egyetlen, akinek Isten ezt mondta: „Én vagyok az Úr, a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptomból, a szolgaság házából, ne legyenek neked idegen isteneid én előttem." Ezért volt ez a nép eddig az egyetlen olyan nép, amelynek nem volt uralkodója. Isten mindig rendelt valakit, aki rendezte a nép ügyes bajos dolgait, a háborúban vezette a sereget, és igazságot szolgáltatott, bíráskodott. Az egyiptomi szolgaságból való kivezetéssel megbízta Mózest. A honfoglalás feladatát Józsuéra bízta. Később a bírákat állította a nép élére, akik mint Isten eszközei vezették a népet. Azért fájt Sámuelnek, hogy a nép királyt, uralkodót követel, mert olyan akar lenni, mint a pogány népek. Ezzel ez a nép szinte felmondó levelet nyújtott át Istennek. Isten földön élő gyülekezetébe, az egyházba is belopakodik ez az akarat: olyanok akarunk lenni, mint a világ. Pedig Istentől kapott küldetésünk, hogy legyünk a világ világossága, a föld sója. Amikor Sámuel ezt az őt is elszomorító állapotot Isten elé tárta, meglepte Isten válasza. Isten azt mondta: Hagyd rájuk, mert nem téged utáltak meg, hanem engem. Isten néha azzal bünteti földön élő akaratos gyermekeit, hogy hagyja véghezvinni a maguk akaratát. Isten tudtára adta a népnek Sámuelen keresztül, hogy ha királyt akarnak, milyen hatalma lesz a királynak a nép fölött. Az életüknek szinte minden területére eljut a király hatalma vagy igénye. Sámuel azt gondolta, hogyha a király hatalmának területét megismeri a nép, lemond a király követeléséről, elfogadja az eddigi életrendet, és hagyja, a társadalmi rend megtartását úgy, mint eddig, hogy azt Isten által rendelt emberek tartsák a kezükben. De az ember vakká válhat, ha megkeményedik a szíve. A nép tovább-

ra is követelte, hogy király uralkodjon fölötte. A nép ott kivitte akaratát, Sámuel is tudomásul vette Isten beleegyezését, és a nép királyt választott magának. Isten ezt az emberek akaratából történt királyválasztást is beépítette üdvözítő tervébe. Izráel népének második királya, Isai fia, Dávid lett Jézus ősatyjává, és ebben a családi közösségben benne van már Istennek az a jelzése is, hogy az eljövendő király, akinek adatott minden hatalom, nemcsak az ószövetségi népnek lesz Ura, hanem minden népé is. Az Ő uralkodása nem hatalmaskodásban, nem a népek megrettentésén, hanem szeretetben való szolgálatban mutatkozik meg. Ő ezt az önfeláldozó megváltói szolgálatot már el is végezte értünk a Golgotán.

Történelmének egy döntő fontosságú fordulóján aztán maga Isten adott királyt az ő népének. Nem olyat, amilyet az akkor élt ószövetség népe követelt, hanem azt, aki a királyok királya és uraknak Ura. Azt, akitől Pilátus nagypéntek reggelén megkérdezte, amikor őt a nép vezetői azzal vádoltak, hogy azért veszélyes ember, mert királynak vallja önmagát, a kérdésre így válaszolt: Igen, de az én országom nem ebből a világból való. Köszönjük meg Istennek a nagy ajándékot, hogy ennek a királynak követei és megváltottai lehetünk. Ámen

Édesatyánk, Hálát adunk neked, hogy elmondtad nekünk most is vigasztaló üzenetedet, amikor mi földi életünk sokféle próbatétele közt tudunk szorongani azokért, akik kedvesek nekünk. Köszönjük Atyánk, hogy ebben az áhítatos ünnepi csöndben elmondtad, hogy te meg tudsz bocsátani még az idegen utakon való bolyongásból hazatérő, tékozló gyermekeidnek is. Kérünk jó Atyák, tégy készekké és képesekké arra, hogy tudjunk imádkozni azokért az idegen utakra tévedt szeretteinkért is, akiknek nem fáj a szíve akkor, amikor egy-egy ünnepnapon nekik is szól a harang, és ők nem vágyakoznak, hogy meghallgassák az ő életüket is gyógyítani akaró atyai szódat. Add Atyánk, hogy ezek a szeretteink is eljussanak az elhatározáshoz, hogy hazatérnek tehozzád. Köszönjük, hogy emlékeztettél Megváltónk szavaira, hogy te hatalmat adtál neki, hogy megbocsássa megbánt bűneinket, hogy te őt azért küldted erre a földre, hogy senki, aki hisz benne, ne vesszen el, hanem örök élete legyen. Vezess Szentlelkeddel akkor is, amikor kint járunk a világban, és kísértések, próbák nehezednek ránk. Segíts, hogy tudjunk mindig engedelmeskedni a te akaratodnak és vigasztalj, hogy ennek a világnak semmi hatalma ne szakíthasson el a te szeretetedtől, amely nekünk is megjelent a mi Urunkban, Jézus Krisztusban. Az ő nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 167. dics. 1980.

Járjunk az Úrnak világosságában

Főének: 65. zsoltár Igeolvasás: Ézsaiás 6, 1-8 ; 2, 1-4

Uzzijjá király halála évében láttam az Urat, magasra emelt trónon ülve. Palástja betöltötte a templomot. Szeráfok álltak mellette, hat-hat szárnya volt mindegyiknek: kettővel arcát takarta el, kettővel lábát fedte be, kettővel pedig repült. Így kiáltott egyik a másiknak: Szent, szent, szent a Seregek URa, dicsősége betölti az egész földet! A hangos kiáltástól megremegtek a küszöbök eresztékei, és a templom megtelt füsttel. Ekkor megszólaltam: Jaj nekem! Elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép között lakom. Hiszen a Királyt, a Seregek URát látták szemeim! És hozzám repült az egyik szeráf, kezében parázs volt, amelyet fogóval vett le az oltárról. Számhoz érintette, és ezt mondta: Íme, ez megérintette ajkadat, bűnöd el van véve, vétked meg van bocsátva. Majd az Úr szavát hallottam, aki ezt mondta: Kit küldjek el, ki megy el követségünkben? Én ezt mondtam: Itt vagyok, engem küldj!

* * *

Ezt az igét kapta látomásban Ézsaiás, Ámóc fia Júdáról és Jeruzsálemről: Az utolsó napokban szilárdan fog állni az ÚR házának hegye a hegyek tetején. Kimagaslik a halmok közül, és özönlik hozzá valamennyi nép. Eljön a sok nép, és ezt mondják: Jöjjetek, menjünk föl az ÚR hegyére, Jákób Istenének házához! Tanítson minket utaira, hogy az ő ösvényein járjunk. Mert a Sionról jön a tanítás, és az ÚR igéje Jeruzsálemből. Ítéletet tart a nemzetek fölött, megfenyíti a sok népet. Kardjaikból kapákat kovácsolnak, lándzsáikból metszőkéseket. Nép a népre kardot nem emel, hadakozást többé nem tanul.

Hálaadással dicsőítjük szent nevedet, örökkévaló Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Megköszönjük néked ezt a szent napot is, amelyet arra rendeltél, hogy mindennapi gondjainkat a munkaruhával együtt levessük, hogy fáradt testünk megpihenjen, lelkünk pedig Igéd által felüdüljön. Köszönjük, hogy mindkettővel testi-lelki egészségünket munkálod. Hálát adunk néked, hogy te mindnyájunkat alkotó életre hívtál el, hogy amíg ezen a földön élünk, legyen jobb és szebb körültünk alkotásaink által a világ és az élet. Hálát adunk neked, hogy te nemcsak azért adtad nekünk az életet, hogy éljünk itt egy darabig, hanem azért, hogy itt drága áron megváltott gyermekeidként töltsük életünket. Atyánk, tetőled jön minden jó adomány és minden tökéletes ajándék. Te meg tudod tölteni a mi életünket is szere-

tettel, jósággal, hogy áldássá lehessünk embertársaink között, akik körülöttünk élnek. Jézusért kérünk, tégy minket ilyen gyermekeiddé. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 174. dics. Alapige: Ézsaiás 2, 5

***Jákób háza, jöjjetek, járjunk az ÚR világosságában*!**

Kedves Testvéreim,

Vannak emberek, akik szeretnek olvasni, de mielőtt egy ismeretlen tartalmú könyvet olvasni kezdenének, azt szeretnék tudni, hogyan végződik a könyv, ezért beleolvasnak annak utolsó fejezetébe. Nemcsak azért, mert az emberi életre különösen vonatkozik az igazság, hogy ha a vége jó, minden jó, hanem mindenekelőtt azért, – mondják az ilyen módszerrel olvasók,- mert ha már ismerik a könyv végét, nem izgulnak, nyugodtan olvasnak tovább. Tudják, hogy bármilyen sok meglepő változással, váratlan fordulókkal, megdöbbentő megrázkódtatásokkal terhelt is a könyv némelyik szereplőjének az életútja, a végén minden rendeződik. A bajok megszűnnek, a viharfelhőket elviszik a változó szelek, és ebben a világban végül is nem a gonosz, hanem a jó és a szép győzedelmeskedik. Ez a gondolat, mint vágy és reménység ott van nagyon sok embernek a szívében. Gyermekeinket szép mesék által vezetjük abba a világba, ahol az emberek is az állatok is, a természet is szép és jó, nem bántják egymást, nem keserítik meg, és nem veszélyeztetik egymásnak az életét. Ez nem véletlenül van így ebben a világban. Hiszen az örök szeretet és jóság, aki a világot teremtette, ilyen világot teremtett. De az ember, a teremtés koronája, akit a Teremtő önmagával és egymással való közösségre teremtett, nem a Teremtőre, hanem a hitetőre, a hazugság fejedelmére hallgatott. Engedetlenségével eltávolodott élete forrásától, Istentől. Az ember elveszítette Istent és az így létrejött pogányság élete szüntelen való istenkeresés. Az elveszített Isten helyett az ember kőből, fából, gondolatból, természeti képződményekből emberfeletti lényeket formált, – így születtek a mítoszok, – amelyek szerint ezeknek az emberfeletti lényeknek a hatalma által az ember majd visszajuthat az elveszített paradicsomba, a boldogság állapotába.

Isten az Ézsaiás prófétának adott kijelentéseken keresztül rámutat az ember eredeti állapotára, és felvillantja előttünk azt a világot, amely felé ő megváltott népét vezetni akarja. Ezt azonban úgy cselekszi, hogy megmondja, ehhez az emberi akarat és erőfeszítés nem elég. Próféciájának középpontja Isten szentsége, Isten mindenhatósága, Isten dicsősége. Megmutatkozik ez már Ézsaiás elhívásának a történetében is. Az ember azonban áldott eszköz lehet Isten

kezében, ha hagyja, hogy a szent tűz, az Isten Igéje, a Szentlélek tüze szívét és ajkát megtisztítsa. Ez a szent, dicsőséges örök Isten nagyon haragszik a bűnre, az emberi túlkapásra, és azt megbünteti akkor is, ha az az ő szőlőskertjét teszi terméketlenné, és akkor is, ha az győzedelmes nagyhatalom, amelyet éppen ő vett kezébe engedetlen népe felébresztésére. Ennek a hatalmas teremtő Istennek csodálatos gyógyszere a megbánt bűn gyógyítására a kegyelem, amellyel a megromlott világban levő elrontott életű ember életét újjáteremti, és ezzel a teremtés hajnalának a világrendjét helyreállítja. Amikor a bűn bozótjába jutott emberiség megiszonyodott az ezerarcú gonoszságtól, az ókori keleti népek gondolatvilágában vert gyökeret az a reménység, amely betölti a világot, hogy valami rejtelmes erő vissza fogja adni az emberiségnek az elveszített paradicsomi boldogságot. Ez a rejtelmes erőforrás Isten hatalma. Itt a próféciában ez párbeszéd formájában mutatkozik meg, amely az utolsó időkben valósul meg. Tehát addig még sokféle életúttal próbálkozik meg az emberiség, míg ráébred annak a tudatára, hogy kell lennie valahol ezen a földön egy lelki-szellemi központnak, ahol az szólítja meg az embert, akitől származik ez a teremtett világmindenség. Ezzel az őt megszólító mindenható, dicsőséges, szent Istennel való találkozását írja le Ézsaiás az ő elhívásának a történetében. Ézsaiás megrendült elhívásának komolysága és szentsége fölött, de megtisztult ajkakkal és szívvel vállalta küldetését. Nem természetes az, hogy különböző kultúrkörhöz tartozó, különböző nyelvű népek eljutnak odáig, hogy keresik, és megtalálják Istent. Ézsaiással Isten a távoli jövőben láttatja azt a folyamatot, amely már Jézus és az apostolok korában megkezdődött. Hiszen Jézus már minden népnek a tanítvánnyá tételére küldte széles e világra a tanítványokat. A történelem sokféle viharában az Igében felvázolt vonások is részei annak a folyamatnak, amely által végzi Isten Krisztuson keresztül megváltásunkat. Az emberiség várt aranykora nem valami rejtelmes mágikus erőknek a gyümölcseként, nem is minden más akarat és gondolat eltaposása által, hanem Isten Igéjének a tiszta szívvel végzett hirdetése által érkezik meg az újjáteremtett világba.

Alapigénknek ezt a mondatát: *„Jákób háza, jöjjetek, járjunk az Úr világosságában,”* ma így mondanánk: Istennek népe, jöjjetek, járjunk az Úr világosságában. A népek sötétségben éltek, mert nem ismerték Istent. De ennek a népnek is szüksége volt a prófétai ébresztő szóra, mert a próféták a hit látásával látták a világ világosságát, az eljövendő Megváltót. Isten gondoskodik róla, hogy mások is meghallják és megtudják, hogy aki az ő világosságában jár, az már tudja hova vezeti Isten az övéit. Aki ezt már tudja, annak vigyáznia kell, hogy ne térjen le a jó útról. Mert mindig voltak olyan emberek is, akik nem tudnak, nem is akarnak tudni Istenről. Azért nagy ajándék, hogy mai világunkban is, itt is, köztünk is hangzik Isten életünket megmenteni akaró kiáltása: Ember, hol vagy!? A Jeremiás próféta igehirdetésében már benne

volt Istennek az a figyelmeztetése is, hogy eljön az idő, talán már-már egy csaknem elrontott életút után, talán sok Isten Igéje ellen való tiltakozás zsákutcája után, amikor mindenkinek meg kell állania számadásra Isten előtt. Az is nagy ajándéka Istennek, hogy addig, míg a nagy számadásra megérkezünk, a földi élet folyamán szinte mindenkinek készít alkalmakat újrakezdésekre, és befejezésekre. A földi élet Isten iskolája, amelyben mindnyájunknak megvan a maga feladata, amit Isten ránk bízott. Az emberiség történelmében azonban a mi földi életidőnk csak egy szempillantás. A Szentírás nem világtörténelem, de az is. Mi Isten tervét a világgal és az emberiséggel ebből ismerhetjük meg legmegbízhatóbban. Ebből tudjuk, hogy Isten egy csodálatosan szép és jó világot teremtett, és teremtésének a koronája az ember volt, aki azonban a kísértésben elbukott és elidegenedett teremtőjétől. Isten megsajnálta az elesett embert, és megígérte, hogy Megváltót küld, aki által újjáteremti a világot és az embert. Isten ígérete szerint már 2000 évvel ezelőtt elküldte a Megváltót, akiben megkezdte az újjáteremtés munkáját. A mi őseink tehát már nemzedékek hosszú során át bizonyságtevői lehettek Isten megváltó szeretetének. Kiváltságunk, hogy mi is csatlakozhatunk hozzájuk. A teljesség, Isten országának a teljessége azonban még nem érkezett meg. De Isten ígéreteinek a beteljesüléséből már őseink által is sok mindenről bizonyságot tudunk tenni. A most velünk együtt élő három-négy nemzedék is sok leckét megtanulhatott már Isten iskolájában. Már a mi rövid kis életünkben is sok kezdés és befejezés emléke él. Bárcsak bölcs szívvel tudnánk érte hálát adni Istennek. Az élet minden területén van valami megragadó mélység abban, amikor életünk bizonyos szakaszán azt kell mondanunk egy napra, egy hosszú időn át életünket betöltő munkára, hogy: ez az utolsó. Már a kis óvodás gyermekek életében is nagy esemény az, amikor elérkezik a talán sírással kezdett óvodába járásnak az utolsó napja. Amikor arra gondolnak, hogy ezekkel a gyermek társakkal, akikkel itt éveken át együtt voltunk, talán együtt ebédeltünk vagy játszadoztunk, az óvónőkkel, akik ránk vigyáztak, bennünket tanítgattak, soha többet nem leszünk így együtt.

A fiatal korban, a különböző szintű tanintézetekben, különösen akik magasabb képesítés megszerzésére törekszenek, sok fiatal életében megismétlődik az újrakezdésnek az öröme vagy félelme, és a befejezésnek, a barátságok kényszerű megszakadásának szomorúsága. Minden újrakezdés, és minden befejezés azt jelenti a tanuló, vagy már dolgozó fiataloknak, hogy életük egy szakasza visszahozatatlanul véget ért. Egy meghitt közösség tagjainak egymástól búcsúzni, a választott életúton elindulni, a kedves emlékeket megtartani, a terhelő emlékeket letenni, nem könnyű feladat.

A korunkra sajnálatosan jellemző közöny vagy egyenesen a szeretetlenség miatt sok embernek könnyes a kenyere. Sokan a mindennapi munkaterületen tapasztalt nemkívánatos emberi magatartás miatt is keseregnek, de azért

amikor eljön az utolsó munkanap, amikor a megszokott, és talán megszeretett munkát abba kell hagyni fájó szívvel fejezik be az éveken át szeretettel végzett munkát. Ahogy múlnak az évek, mindnyájan hordozzuk annak a terhét, hogy ez a földi sátorházunk kopik, romlik. A hitben élő emberek reménységgel várnak az előttünk élt, de már meghalt szeretteinkkel való találkozásra. Ha földön élő szeretteinkre nézünk, mi is szomorúan, de az örök élet reménységével várunk Urunk ígéreteinek a beteljesedésére. Isten az Igében az utolsó napokról, a végről beszél. A végről, amikor nem lesz már ez a sok könnyel és vérrel áztatott föld sem. Amikor Isten országának királya ismét visszajön a földre, a föld és a menny szeretetben összeölelkezik, a teljességre jutó Isten országa békességének az örömével. Ámen

Megalázzuk magunkat előtted jó Atyánk, és hálát adunk neked, hogy te nemcsak megteremtetted ezt a világot, hanem a sokféleképpen változó élet változásai között is gondviselő, megtartó szeretetedben tartod az életünket. Megköszönjük, hogy elküldted erre a világra szent Fiadat Jézus Krisztust, aki tegnap és ma és mindörökké ugyanaz, aki velünk marad, és emlékeztet, hogy maradjunk mindnyájan hűséges gyermekeid, mert az ő áldozatos jósága elkészítette mindnyájunk számára az életnek koronáját. Adj erőt Atyánk, hogy meg tudjunk állani hitünkben a kísértések óceánjában is. Hálát adunk, hogy miközben sokan építik körültünk a kárhozatra vezető széles utat, amelyen egyre többen járnak, te szüntelenül a hitnek és a rád figyelő engedelmes szeretetnek a keskeny útjára hívogatsz bennünket. Őrizz meg minket a lelki vakságtól, és áldd meg most is a szívünkbe vetett ige-magot, hogy a hitetlenség éjszakájában az legyen mindig lábainknak a szövétneke. Így őrizz meg minket az eleséstől Atyánk, hogy mi, akik hittel elindult feléd, járjuk a próbák útját is reménységgel együtt, hogy együtt érkezhessünk örök országodba. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: Szent Igédet örök Isten (Énekgyűjtemény 84. oldal) 1987.

Nem szolgálhattok két úrnak

Főének: 467. dics. Igeolvasás: Máté 6, 24-34

„Senki sem szolgálhat két úrnak, mert vagy az egyiket gyűlöli, és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti: nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.” „Ezért mondom nektek: ne aggódjatok életetekért, hogy mit egyetek, és mit igyatok, se testetekért, hogy mivel ruházkodjatok. Nem több-e az élet a tápláléknál, és a test a ruházatnál? Nézzétek meg az égi madarakat: nem vetnek, nem is aratnak, csűrbe sem takarnak, és mennyei Atyátok eltartja őket. Nem vagytok-e ti sokkal értékesebbek náluk? Aggódásával pedig ki tudná közületek meghosszabbítani életét csak egy arasznyival is? Mit aggódtok a ruházatért is? Figyeljétek meg a mezei liliomokat, hogyan növekednek: nem fáradoznak, és nem fonnak, de mondom nektek, hogy Salamon teljes dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül akár csak egy is. Ha pedig a mező füvét, amely ma van, és holnap a kemencébe vetik, így öltözteti az Isten, nem sokkal inkább titeket, kicsinyhitűek?” „Ne aggódjatok tehát, és ne mondjátok: Mit együnk? – vagy: Mit igyunk? – vagy: Mit öltsünk magunkra? Mindezt a pogányok kérdezgetik; a ti mennyei Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van minderre. De keressétek először az ő országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek. Ne aggódjatok tehát a holnapért, mert a holnap majd aggódik magáért: elég minden napnak a maga baja.”

Dicsőítjük szent nevedet, mindenható Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban, és hálát adunk neked, hogy ma újra megajándékozol minket Igéd hallgatásának az örömével. Kérünk, tedd számunkra ezt az órát áldássá, hogy miközben Igédet hallgatva testünket pihentetjük, lelkünkbe befogadhassuk a te országod titkainak csodálatos üzenetét. Segíts, hogy Krisztusunk példázatos tanításai által, aki a te mennyei világodból jött erre a földre, és azt mondja el nekünk, amit nálad látott és hallott, egyre jobban megértsük, és hű szívvel teljesítsük atyai akaratodat. Kérünk Atyánk, vedd most ki szívünkből mindazt, ami a hétköznapok forgatagában, mint terv vagy elvégzendő feladat betölti, hogy a világ zajától elszakadva legyen az idő, amit itt töltünk, szent országod előcsarnokává. Jézusért kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 278. dics. 8. vers Alapige: Máté 6, 24

Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.

Kedves Testvéreim,

A felolvasott igeversekben egy néhány mondatot hallottunk Jézusnak abból az igehirdetéséből, amelyet mi „Hegyi beszédnek" vagy „Boldogmondásoknak" nevezünk, mert azokban Jézus a boldogságról is beszél. A boldogságról, ami után minden ember vágyódik. Ha ezt a csodálatos igehirdetést elolvassuk, tudatosítjuk, hogy abban Megváltónk a boldogságon kívül sok másról is szól. De Ő másképpen beszél a boldogságról, mint mások. A legtöbb ember az anyagi javakat, a gazdagságot tartja a boldogság legfontosabb kellékének. A Szentírásban már az ószövetségi kor óta van egy különös ima: „G*azdagságot vagy szegénységet ne adj nékem, táplálj engem hozzám illő eledellel. Hogy megelégedvén meg ne tagadjalak, és azt ne mondjam: Kicsoda az Úr? Se pedig megszegényedvén ne lopjak, és gonoszul ne éljek az én Istenem nevével." T*ehát a gazdagság is, a szegénység is nagy kísértés lehet. Mert a megkísértett ember szakadék szélén áll. Könnyen megszédül, könnyen a mélységbe zuhan. Aki az anyagi javakkal nem tud hálaadással élni, akinek szívét vonzza az anyagi javak bűvölete, az könnyen elszakad Istentől. Ha valaki szív szerint Istennek a gyermeke, és tudja, hogy mindene, ő maga is Istennek a tulajdona, az nem engedi, hogy az életén uralkodjon az anyag-isten, a mammon. Ezért mondja Megváltónk: „Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak." Nem mindig, de a legtöbb esetben az történik, hogy aki sok földi jót kap Istentől, az elégedetlen. Hiányzik a hálaadás a kapott javakért, és helyette ott van a zúgolódás, hogy valakinek már olyan javai vannak, ami neki még nincs. Nem véletlenül beszél itt az Úr Jézus arról is, hogy ha a szemünk tiszta az egész testünk világos lesz, ha pedig a szemünk gonosz az egész testünk sötét lesz. Isten úgy teremtette a szemünket, hogy az mindenekelőtt egy irányba lát világosan és tisztán. Minden, ami ezen az irányon kívül van, ott van az értelmünk tudatának a határán, de azt nem rögzíti a szemünk. Ebben a képben azt fejezi ki Jézus, hogy így van ez a szívvel is, ami után vágyakozik a szív, afelé fordul az ember. Minden, ami ezen az irányon kívül esik az nem fontos. Akinek tehát a szíve az anyagi javak után vágyakozik, a lelki kincsek mellékes dolgok maradnak. Ezért akiknek a lelki kincsek mellékes dolgok, könnyen elszakadnak Istentől. Az Istentől elszakadó ember az anyagi javak után való hajszában összeütközésbe kerül az embertárssal, azért olyan gyengék emberi kapcsolataink is. Sokszor testvérek szakadnak el egymástól haraggal egy darabka föld, egy nem kívánsága szerinti helyre tett kerítés miatt. Pedig földi, anyagi javaink itt szüntelenül veszélyben vannak. Vagy a rozsda, vagy a moly emészti meg, vagy a rablók rabolják el, vagy mi szakadunk el tőlük, amikor meghalunk. Nagy ajándéka lehet Istennek az anyagi jó, de csak annak az embernek az életében válik az áldássá, aki azt hálaadással fogadja Isten kezéből. Az ilyen ember úgy él az Istentől kapott

javakkal, hogy tudatosítja; azokat Isten sáfárságra adta az ő kezébe, hogy gazdálkodjon a saját, és embertársa javára, és Istennek a dicsőségére. Jézus körül is voltak gazdag emberek. Az Igéből ismerős az a Mária, aki arra áldozta a vagyonát, hogy Jézus Krisztusnak és tanítványainak mindig biztosítva legyen minden szükséges dolog. Így történt az meg, hogy miközben szinte mindig úton voltak sokszor találkoztak ugyan őket be nem fogadó emberekkel, de a mindennapi élethez szükséges dolgok minden nap megadattak nekik. Egyszer amikor éppen anyagi dolgokról beszéltek, Jézustól megkérdezték tanítványai, hogy mit kapnak ők azért, hogy ott hagyták hivatásukat, munkájukat és Jézussal járják az országot. Jézus mondott akkor nekik egy megszívlelendő nagy vigasztaló Igét, de tett fel nekik egy kérdést is, hogy amióta foglalkozásukat otthagyva vele járnak, volt-e valamiben fogyatkozásuk? A tanítványok nem tudtak mást válaszolni csak azt, hogy semmi szükséget nem szenvedtek.

A szegénység, amit szeretne az ember elkerülni, a másik végletbe sodorhat. Az idősebb emberek átéltek nehéz időszakokat is, háborúval, ínséges idővel, veszteségekkel, amikor időnként bizonytalan volt a mindennapi kenyér, és a szívük tele volt csüggedezéssel, aggodalmaskodással. Ezért mondja Jézus hangsúlyosan a gazdagoknak, hogy nem szolgálhatnak két úrnak, tehát Istennek és a mammonnak, és azért mondja a szegényeknek: ne csüggedezzetek, ne aggodalmaskodjatok. Hogy milyen érzést vált ki az „aggodalmaskodás" szó az emberből azt nagyon kevés nyelv tudja olyan árnyaltan, szépen és mélyen kifejezni, mint a mi szép édes anyanyelvünk. Urunk azt véste ott a hegyen is az őt hallgatóknak szívébe, hogy ne aggodalmaskodjanak az ételük, az italuk, a ruházatuk miatt, mert ezek a kérdések a pogányok ajkán hangzanak el. Ők nem ismerik Istent, és nem tudják, hogy Isten gondviselő Édesatyánk. De Isten gondviselő szeretetének mi is eszközei lehetünk. Ma is vannak a földön alultáplált és éhező emberek. Nem azért, mert Isten nem ad annyi kenyeret, hogy minden embernek juthatna belőle, hanem azért, hogy kevés a szeretőszívű ember, aki észrevenné, hogy míg ő dőzsöl, a földön sokan éheznek. Arról is tudunk, hogy a világméretű piaci harcban vannak olyan önző emberek, akik a már megtermett kenyérmagot a tengerbe boríttatják, hogy a kevesebb kínálat által tartsák meg annak árát. Ilyen dolgok is hozzájárulnak ahhoz, hogy világunkban a holnapot, a jövőt illetően fokozódjon a bizonytalanság.

Ezért akarja Urunk szívére kötni az ő sokféle bizonytalanságra és aggodalmaskodásra indítékot adó körülmények közt élő népének a bátorító vigasztalást: ne aggodalmaskodjatok. Legyen ott szívetekben a gyermeki bizalom, hogy én nemcsak akkor vagyok Atyátok, amikor örömöt adok, amikor boldogok vagytok, amikor meg vannak a földi életnek a szükséges javai, hanem akkor is, amikor valami nagyon hiányzik az életetekből. Akkor is, amikor valaki, vagy valami aki vagy ami volt, nincs már, amikor szívünkben ott van az aggódás, a

hiányérzet, a szorongás önmagunk miatt, szeretteink miatt és a reménytelennek látszó körülmények miatt. Mi nem vagyunk földhöz ragadt szegények. Nekünk nem hiányzik a mindennapi kenyér, a szükséges öltözet, mindezeket megadta nekünk mennyei Atyánk, mégis sok aggodalmaskodás van a mi szívünkben is. Nem ropognak a fegyverek körülöttünk, de az újságok tele vannak egy új háború lehetőségének rémítő híreivel. Szívünkben ott vannak a kérdések: mi lesz világunkkal, mi lesz egyházunkkal, mi lesz velünk. Milyen jó, hogy Jézus Krisztus minden élethelyzetre nézve mondja, most nekünk is mondja: ne aggodalmaskodjál. Aki adta az életet, gondviselő Édesatyánk marad továbbra is. Aki adta a testet, megadja azt is, amire ennek a testnek szüksége van. Urunk mindennapi életünk jelenségeiből vett példázatokkal is erősíti hitünket, amikor így beszél: nézzétek csak az égi madarakat, nem vetnek, nem aratnak, nincs csűrűk, nincs kamrájuk és a ti mennyei Atyátok mégis eltartja azokat. Amikor Jézus azt mondja, hogy a madarak nem vetnek, és nem aratnak, és Isten mégis eltartja azokat, nem arra akar tanítani bennünket, hogy akkor nincs semmi értelme az emberi erőfeszítésnek, a munkának. Hiszen a Szentírásban ott van az emlékeztetés: „A mi munkánk nem hiábavaló az Úrban". Isten már a teremtés hajnalán az embernek adja a földet, hogy őrizze és művelje azt. Jézus úgy is hívta fel munkálkodó életvitelre a tanítványait, hogy ezt mondta: „Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom". Sőt azt is mondta: „Munkálkodjatok, amíg nappal van, mert eljön az éjszaka, amikor senki nem munkálkodhat". Ezzel arra akar nevelni Megváltónk, hogy ezt a földi életet úgy kell élnünk, hogy egész lényünk árassza a szeretet melegét, a jóság fényét és szívünk békességének az örömét. Ma még itt vagyunk, ma még szerethetünk, de a holnap nincs a kezünkben. Isten gyermekeinek mindig van ezen a földön tennivalója, de közben azt is szívünkbe vési Isten, hogy emberé a munka és övé az áldás. Mert Isten áldása nélkül munkánk is ítéletessé válhat. Istennek minden teremtménye a Teremtőtől kapott adottságokkal végzi a maga munkáját. A madarak ugyan nem vetnek és nem aratnak, de nem is maradnak nyugodtan a fészkükben, hogy szájukba repüljön az eledel, hanem ők is elvégzik a nekik rendelt munkát. A virágok, a növények is élnek, de más a küldetésük más az életrendjük, mint az embernek. Úgy élnek, hogy gyökeret eresztenek a talajban, és amikor virítanak, kitárják szirmaikat a harmatnak és a napfénynek, hogy felfrissüljenek, megújuljanak. A mi életünknek is áldott kiváltsága, hogy kitárhatjuk szívünket Isten szeretetének a napfénye felé, és leereszthetjük életünk gyökereit Isten kegyelmének és Igéjének a talajába, hogy élhessünk. Megváltónk a hegyi beszédnek ma hallott mondataiban is arra nevelt bennünket, akiknek itt a földi világban olyan sokféle gondja és feladata van, hogy tegyük le azt a sokféle gondot, amely olyan nagyon betölti életünket. A sokféle gond helyett legyen életünk központi kérdése egy gond: Hol töltöm

majd az örökkévalóságot? Legyen azért, mint Isten drága ajándéka ez a földi életünk is áldott alkalom arra, hogy ragadjuk meg azt a kezet, amely mindig, még a gondok és próbák között is meg tud tartani, áldottá és tartalmassá tudja tenni a mi földi életünket. Legyen életünk nemes harc és sok küzdelem után is lehet hagyatékunk az utánunk következő nemzedéknek, Isten Igéjének ez a mondata: „Szeretteim szeressétek egymást." Ámen

Hálaadással magasztaljuk nagy nevedet, mindenható Isten, mennyei Édesatyánk és megköszönjük néked,hogy munkáinkhoz, amelyek az elmúlt héten is reánk vártak a családban és a munkahelyen is, adtál elégséges lelki-testi erőt, és ma újra pihentethetjük megfáradt testünket. Köszönjük, hogy a test pihenésének ezen a napján is elcsöndesedhettünk előtted, és örök Igéd újra belecsendülhetett a mi múló életünkbe. Hálát adunk, hogy nemcsak erőt adsz feladataink végzéséhez, hanem értelmet is adtál, hogy tudjunk választani a jó és a rossz, a helyes, és a helytelen között is. Megvalljuk előtted bűnbánattal, hogy mi gyakran kísértésbe eső gyermekeid vagyunk, és nem mindig tudunk jól élni a tőled kapott értelemmel. Rá vagyunk utalva a te atyai útmutatásodra, Szentlelked vezetésére. Jó volt most is hallani Megváltónk útmutatását, szeretetből fakadó tanácsát. Szükségünk van az ő hívogatására, ébresztésére, mert mi magunkra hagyva könnyen eltévednénk, sodródnánk a világ szelével és távol maradnánk a kegyelem forrásától. Adj szívünkbe vágyakozást Igéd hallgatása után, és légy segítségül nékünk, hogy a hallott Igét meg is tudjuk tartani. Kérünk légy velünk, amikor keresztek alatt roskadozunk, hogy el ne csüggedjen a szívünk és meg ne botoljon a lábunk. Áldd meg családi életünket, hogy otthonainkból is hangozzon az imádság és az ének. Áldd meg anyaszentegyházadnak és népeidnek vezetőit, és vezetettjeit, mindnyájunkat, hogy hűséggel állhassunk azon az őrhelyen, ahová állítottál bennünket. Jézusunk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Záróének: A menny felé haladva (Énekgyűjtemény 79. oldal) 2006.

Jákób hazatérése

Főének: 450. dics. Igeolvasás: 1. Mózes 32,10-29

Jákób ezután ezt mondta: Ó atyámnak Ábrahámnak Istene, és atyámnak Izsáknak Istene. Uram, aki ezt mondtad nekem: Térj vissza hazádba rokonságod közé és jót teszek veled. Méltatlan vagyok minden hűséges és igaz tettedre, amit szolgáddal cselekedtél. Hiszen csak egy vándorbottal mentem át itt a Jordánon, most pedig két táborom van. Ments meg engem bátyámnak Ézsaunak a kezétől, mert félek tőle, hogy ha ide jön, megöl engem, az anyákat gyermekeikkel együtt. Hiszen te mondtad: Sok jót teszek veled és utódaidat olyanná teszem, mint a tenger homokja, amely olyan sok, hogy meg sem lehet számolni.

Miután ott töltötte azt az éjszakát, ajándékot válogatott ki szerzeményéből bátyjának, Ézsaunak: kétszáz kecskét, húsz bakot, kétszáz juhot, húsz kost, harminc szoptatós tevét fiastul, negyven tehenet és tíz bikát, húsz szamárkancát és tíz szamárcsődört.

Szolgáira bízott minden nyájat külön-külön, és ezt mondta szolgáinak: Keljetek át előttem, de hagyjatok távolságot a nyájak között! Az elsőnek azt parancsolta: Ha találkozik veled a bátyám, Ézsau, és megkérdezi, hogy kinek a szolgája vagy, hová mégy, kié ez a jószág előtted, akkor ezt mondd: Szolgádé, Jákóbé, aki ajándékul küldi uramnak, Ézsaunak. Ő maga is itt van mögöttünk. Ezt parancsolta a másodiknak is, a harmadiknak is, mindazoknak, akik a nyájak után mentek: Így beszéljetek Ézsauval, amikor találkoztok vele! Ezt is mondjátok: Szolgád, Jákób itt van mögöttünk. Mert ezt gondolta: Megengesztelem őt az ajándékkal, amely előttem megy, és csak azután kerülök a színe elé, talán szívesen fogad.

Az ajándék tehát átkelt előtte, ő azonban a táborban töltötte azt az éjszakát.

De fölkelt még azon az éjszakán, fogta két feleségét, két szolgálóját és tizenegy gyermekét, és átkelt a Jabbók-gázlónál. Fogta és átküldte őket a patakon, és átküldte mindenét.

Jákób pedig ott maradt egyedül. Ekkor Valaki tusakodott vele egészen hajnalhasadtáig. De látta, hogy nem bír vele, ezért megütötte a csípője forgócsontját, és kificamodott Jákób csípőjének forgócsontja a tusakodás közben.

Akkor ezt mondta Jákóbnak: Bocsáss el, mert hajnalodik! Ő azt felelte: Nem bocsátlak el, amíg meg nem áldasz engem.

Ekkor megkérdezte tőle: Mi a neved? Ő így felelt: Jákób. Erre azt mondta: Nem Jákób lesz ezután a neved, hanem Izráel, mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél.

Mindenható Isten, mennyei Édesatyánk, magasztalunk téged örök hűségedért, amellyel gyakran átöleled könnyen roskadozó, gyarló életünket. Köszönjük Atyánk, hogy te akkor is hűséges vagy hozzánk, amikor mi hűtlenek vagyunk tehozzád. Te akkor sem hagysz el bennünket, amikor mi letérünk a te utadról, hogy magunk útján járjunk. Köszönjük, hogy minden alkalom, amikor Igéd körül együtt lehetünk, drága ajándék arra nézve, hogy mi megérezzük, tudatosítsuk, hogy te velünk akarsz lenni, keresel bennünket, és ha eltávolodunk tőled, kiáltasz utánunk, mert nem akarod, hogy gyermekeid eltévedjenek az élet bozótjában. Kérünk most is Atyánk, segíts meg minket, hogy tudjuk letenni életünknek minden olyan nyomasztó terhét, amely megkötöz, amely visszahúz, amely miatt nem tudjuk hű szívvel hálás gyermekeidként tölteni ezt a földi életet. Áldj meg az egymás terhét hordozni segítő szeretet ajándékával mindnyájunkat, hogy így tudjunk egymás életébe egy kis testvéri melegséget és jóságot vinni. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 25. zsoltár 2. vers Alapige: 1. Mózes 32, 11

Méltatlan vagyok minden hűséges és igaz tettedre, amit most szolgáddal cselekedtél. Hiszen csak egy vándorbottal mentem át itt a Jordánon, most pedig két táborom van.

Kedves Testvéreim,

Ez az alapigeként felolvasott igevers egy hálás ember ajkán hangzott el. Ez az ember gyermekkorától kezdve istenfélő volt, de az életiskola sok feladatával kellett megbirkóznia, hogy hálás emberré legyen. Gyermekkorában szép nevet kapott szüleitől, amelyben benne volt a szülők reménysége és hite is. Neve: Jákób, azt jelenti: Isten őrizzen meg téged. Jákób ikertestvére volt Ézsaunak, és le van írva a Szentírásban, hogy Jákób születéskor az Ézsau sarkába kapaszkodott. A „sarok” szó, – mint a nyelvészek mondják -, nagyon hasonlít a Jákób névhez (ákób), ezért így is nevezték őt. Testvére Ézsau pedig ugyanennek a szónak igei jelentése alapján csalónak, ravasznak nevezte őt. Ezt bizonyára annak a történetnek az alapján tette, hogy amikor egyszer fáradtan és éhesen ment haza a mezőről, Jákób megvette tőle elsőszülöttségi jogát. Ez aztán valóban meg is történt, amikor Jákób édesanyja segítségével Ézsau nevében, tehát csalással kapta meg alig látó édesapjától az atyai áldást. Emiatt Ézsau nagyon megharagudott Jákóbra, aki veszélyeztetve érezte életét, és elindult ő is, mint annak idején nagyapja tanácsára Eliézer, ősei szülőföldjére.

Jákób két évtizedet töltött ősei szülőföldjén és rokonánál, Lábánnál dolgozott. Megszerette Lábán fiatalabbik lányát Rákhelt, és megállapodtak, hogy hét évi szolgálat után feleségül adja őt Jákóbhoz. Amikor a hét esztendő lejárt, nem Rákhelt kapta feleségül Jákób, hanem Leát. Lábán tehát becsapta őt. Lábán azt mondta, hogy újabb hét esztendei szolgálatért feleségül adja hozzá Rákhelt is. Jákób tehát továbbra is ott maradt. Jákóbnak sajátos állattenyésztési és szaporítási módszerei voltak. Olyan módszerei voltak, amelyek által reménységen felüli eredményeket ért el. Lábán többször is megváltoztatta a megállapodást, hogy megtalálja a saját meggazdagodásának a módját. A Jákób nyájai gyorsabban gyarapodtak és nőttek, mint a Lábánéi. A megállapodások változtatása közben is mindig a Jákób javára billent az eredményesség mérlege. Ez Lábánnak zokon esett. Már a fiatalok is észrevették, hogy édesapjuk, apósuk nem úgy néz rájuk, mint azelőtt. Közben Isten is megszólította Jákóbot, hogy menjenek vissza hazájukba, ahova Isten Mesopotámiából küldte nagyatyjukat, Ábrahámot. Jákób két felesége, Lea és Rákhel is úgy érezték, hogy jobb lesz férjük hazájába, Kánaánba menni. Elindult tehát a nagycsalád a tulajdonukat képező nyájakkal, szolgáikkal és szolgálóikkal együtt a hosszú útra, de édesapjukkal nem beszéltek gondolataikról, tervükről. Lábán csak három nap múlva tudta meg, hogy a „fiatalok" megszöktek. Utánuk eredt, és heted napra utol is érte őket. Isten közben figyelmeztette Lábánt, hogy viselkedjen Jákóbbal szelíden ha találkoznak, ezért Lábán valóban csak szelíden adta tudtára Jákóbnak; nehezményezi, hogy búcsúcsók és áldás nélkül jöttek el tőle. Közben azért kifejezte azt a véleményét is, hogy mindaz, amivel Jákób elindult, az ő tulajdona. Az ő lányai, az ő unokái, az ő nyájai. De tudatosította azt is, hogy mindezeket nem követelheti vissza Jákóbtól. Végül is egymással szövetséget kötve, megbékélt szívvel intettek búcsút egymásnak.

Lábánnal tehát kibékültek, Jákób lelkében azonban mégis félelem és nyugtalanság volt. Húsz évvel azelőtt azért kellett menekülnie hazulról, mert az atyai áldást édesapjától ő vette át Ézsau nevében úgy, hogy Jákób magát a már nagyon gyöngén látó édesapjuk előtt Ézsaunak nevezte. Ezzel becsapta édesapját, és testvérétől eltulajdonította az elsőszülött fiúnak járó atyai áldást. Azért félt a testvérével való találkozástól, mert arra gondolt, hogy ha testvére szívében még mindig izzik a régi harag, a vele való találkozásnak akár tragikus következménye is lehet. Az a gondolata támadt, hogy méltán haragvó testvérét megpróbálja kiengesztelni. Isten őt a Lábánnál töltött húsz év alatt sok földi jóval ajándékozta meg. Van miből testvérét gazdagon megajándékozni. Ezzel kifejezi bűnbánatát minden egykori helytelen tettéért. Esetleg kárpótolja testvérét az atyai áldás elvétele általi kárért. Ezét nyájaiból elkülönített 580 különböző állatot, (juhokat, kecskéket, tevéket, ökröket) ezeket és az azokkal együtt menő háza népét három csoportra osztotta, és amikor már közeledtek

otthonukhoz, előre küldött követekkel üzente meg testvérének Ézsaunak, hogy nemsokára jön Jákób is, aki a velük menő nyájakat testvéri ajándékként küldi neki. Az Ézsauhoz küldött követek aztán visszajöttek Jákóbhoz, és jelentették, hogy átadták az üzenetet, és Ézsau már el is indult feléjük négyszáz férfival. Ez a hír még fokozta Jákób félelmét. A múltra is emlékezve hálaadással tárta ki szívét Isten előtt. Imádkozott. Hiszen menekülésének azon a nevezetes éjszakáján valóban csak egy vándorbottal vágott neki az ismeretlen messzeségnek, és most naggyá növekedett családjával és nyájaival együtt már két sereggé lett. Ezen az úton, amióta elindult ősei hazájából az Ígéret földje felé, amelyet Ábrahámnak, illetve utódainak ígért Isten, nagy változás ment végbe Jákóbnak a lelkében. Fiatal korukban a testvérével nem nagyon szerették egymást. Jákóbnak már akkor is erénye volt az Istenre figyelés. Ézsaunak más dolgok kötötték le a figyelmét. Szerette az erdőt, a mezőt, a vadászatot, a természetet. Az Isten akaratára, parancsára figyelés nem igazán érdekelte őt. Kész volt egy tál lencséért eladni az elsőszülött fiúk jogát. Ézsau olyan volt, mint korunk sok fiatalja. Nem Isten volt az életének a középpontjában. Nem tudta, vagy nem is érdekelte, hogy Isten tud földi javakat is adni az embernek, hogy éljünk vele hálaadással szeretteinkkel együtt, de az igazi örök tulajdonosa ezen a világon mindennek, még az életünknek is, Isten. Mi csak sáfárai vagyunk Isten javainak. Jákób más egyéniség volt. Ő jót akart, de a jót rosszul cselekedte. Mert az elsőszülöttségi jog nagy ajándék volt, de Jákób, hogy ezt megszerezze, kész volt édesanyja segítségével édesapját becsapni, és testvérét megrövidíteni. De Isten tud hosszan tűrni. Méltatlanul viselkedő gyermekét nem büntette azonnal. Rebeka anyai féltéssel azt tanácsolta Jákób fiának, hogy meneküljön Mesopotámiába Lábánhoz, az ő bátyjához, legyen ott egy darabig, házasodjon ott meg és később térjen haza. Erre a tervre Izsák, az édesapja is áldását adta, és amikor Jákób útnak indult és a pusztában álomra szenderült, Isten egy csodálatosan szép álommal ajándékozta meg, és megígérte neki, hogy vele lesz, visszasegíti őt az Ígéret földjére. Sőt, amikor húszévi távollét után újra megszólította őt, és utasította, hogy menjen haza a szülőföldjére, ígéretét megismételve újra azt mondta neki, hogy ő jót tesz vele. Jákób mégis félt, mert a jóvá nem tett bűn után a hitben élő ember nem tud nyugodni, amíg bűnét jóvá nem teszi, és nem bocsát meg neki a megbántott testvér. Jó lenne ezt mindnyájunknak megszívlelni. Jákóbra, miután a testvérének szánt nyájat három részre osztva elrendezte, még egy nem tervezett nagy feladat várt. Éjszaka volt és harcolni kezdett vele Valaki, amely harc egész a hajnal hasadtáig tartott. Hóseás próféta ezt a „Valakit” amikor Jákób történetét említi, Istennek nevezi. Pál apostol, amikor visszapillantott végéhez közeledő életére, azt nemes harcnak nevezte. Jákób egyedül vívta a harcot. Vannak olyan harcai az életünknek, amelyet magunknak kell megharcolni. Nem helyettesíthet senki.

Amikor születtünk, helyettünk nem léphetett be senki a világba, és amikor elérkezik halálunk órája, helyettünk nem léphet ki senki ebből a világból. A nemes harcot sohasem szabad feladni. Ezért hangzik Isten Igéjének a figyelmeztetése: „Légy hű mindhaláig, és neked adom az életnek koronáját." A gonosz harcot pedig meg se kellene kezdeni. In dubio abstine = mindentől, ami kétes kimenetelű lehet, óvakodj. Ez világi bölcsesség, de a hit számol Isten hatalmával. Jákób sejtette, hogy vele Isten harcol. Azt is átérezte, hogy úgy ahogyan van, ő sem állhat meg Isten előtt. Éppen ezért félt a testvérével való találkozástól. De ő nemcsak gyarlóságait ismerte, hanem tudott Isten kegyelméről is. Azért nem hagyta abba a tusakodást. Harcostársa már abba hagyta volna a harcot, azért mondta neki: „Bocsáss el, mert hajnalodik." Jákób válaszában benne van a hite is, és az a bizonyossága, hogy Isten áldásában benne van a kegyelem is. Azért válaszol így: „Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engem." Mert a kegyelemre a testvérével való találkozáskor nagyon rászorult. Már tudott alázatos és szelíd lenni. A testvérének küldött üzenetben testvérét urának, önmagát pedig szolgának nevezte.

Isten a Jabbók révénél teljesítette Jákób kérését, megáldotta őt. A nevét is megváltoztatta, mert az Izráel nevet kapta. Ez a név legtalálóbban talán így fordítható: „Isten harcosa." Jákób neveiben tehát mint egy tükörben benne van szüleinek a vágya és reménysége, születésének körülményei, Ézsaunak fiatalkori testvére iránti érzülete, és Isten kegyelmének a gyümölcse is. Isten minden földön élő gyermekének külön életutat ad. Az ember a bűn által elrontotta az életét. Azért jelent meg Isten üdvözítő kegyelme Jézus Krisztusban, hogy az ember, aki szíve szerint Isten áldott gyermekeként akar élni, hozzá térjen és éljen. Legyen ott a hála a szívünkben, hogy Isten Krisztus áldozatáért mindnyájunkat kegyelme elfogadására és új életre hívogat. Ámen

Szent a Te neved, mindenható Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Köszönjük, hogy te a mi életünket is meg tudod áldani és szentelni. Köszönjük, hogy azért ajándékoztál nekünk életet, hogy hűséges követeidként szent életet éljünk ebben a földi világban. Ne engedd Atyánk, hogy a tőled kapott időt eltékozoljuk, hogy a magunk dicsőségét keressük, hanem add, hogy tudjunk alázatos szívvel mindent megköszönni neked, és Megváltó Krisztusunknak, aki ideáldozta életét értünk, hogy az ő drága vére által történt megváltásunkat neked tetsző életvitelünkkel tudjuk meghálálni. Segíts Atyánk, hogy amikor ott járunk kint a világban, ahol sok munka terhe, gondok, bajok és kísértések nehezednek ránk, tudjuk minden gondunkat, bajunkat azzal a gyermeki reménységgel atyai kezedbe helyezni, hogy neked gondod van reánk. Kérünk,

áldd meg családjainkat, és segíts, hogy legyen életünk odahaza a családban is, és a munkás hétköznapokban is istentiszteletté. Gyámolítsd kegyelmeddel a gyámoltalanokat, vigasztald a gyászolókat, megszomorítottakat, és töröld le könnyeinket Igéd vigasztalásával, hogy akik téged szeretnek, azoknak minden javukra van. Áldd meg ma hirdetett Igédet is mindenütt ezen a földön, ahol azt gyermekeid hittel hirdették és hallgatták. Megváltónk szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat, Ámen

Záróének: 434. dics. 1985.

Jézus főpapi imája

Főének: 395. dics. Igeolvasás: János 17, 3-21

„ Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust. Én megdicsőítettelek téged a földön azzal, hogy elvégeztem azt a munkát, amelyet rám bíztál, hogy elvégezzem: és most te dicsőíts meg, Atyám, önmagadnál azzal a dicsőséggel, amely már akkor az enyém volt tenálad, mielőtt még a világ lett." „Kijelentettem a te nevedet az embereknek, akiket nekem adtál a világból. A tieid voltak, és nekem adtad őket, és ők megtartották a te igédet. Most tudják, hogy mindaz, amit nekem adtál, tetőled van; mert azokat a beszédeket, amelyeket nekem adtál, átadtam nekik, ők pedig befogadták azokat, és valóban felismerték, hogy tetőled jöttem, és elhitték, hogy te küldtél el engem. Én őértük könyörgök: nem a világért könyörgök, hanem azokért, akiket nekem adtál, mert a tieid, és ami az enyém, az mind a tied, és ami a tied, az az enyém, és megdicsőíttetem őbennük. Többé nem vagyok a világban, de ők a világban vannak, én pedig tehozzád megyek. Szent Atyám, tartsd meg őket a te neved által, amelyet nekem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi! Amikor velük voltam, én megtartottam őket a te nevedben, amelyet nekem adtál, és megőriztem őket, és senki sem kárhozott el közülük, csak a kárhozat fia, hogy beteljesedjék az Írás. Most pedig hozzád megyek, és ezeket elmondom a világban, hogy az én örömöm teljes legyen bennük. Én nekik adtam igédet, és a világ gyűlölte őket, mert nem a világból valók, mint ahogy én sem vagyok a világból való. Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól. Nem a világból valók, mint ahogy én sem vagyok a világból való. Szenteld meg őket az igazsággal: a te igéd igazság. Ahogyan engem elküldtél a világba, én is elküldtem őket a

világba: én őértük odaszentelem magamat, hogy ők is megszentelődjenek az igazsággal.” „De nem értük könyörgök csupán, hanem azokért is, akik az ő szavukra hisznek énbennem; hogy mindnyájan egyek legyenek úgy, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem.”

Szentháromság egy örök igaz Isten, aki teremtő szóddal világot formáltál, és aki üdvözítő szeretettel elküldted a földre egyszülött Fiadat, hálatelt szívvel csöndesedünk el előtted, hogy megajándékoztál ezzel a templomi csöndességgel, és mi újra hallgathatjuk Igéd üzenetét. Magasztalunk téged könyörülő Istenünk, hogy az idők teljességében, amikor szent Fiad legyőzte a bűnt és a halált, Szentlelked által anyaszentegyházat formáltál. Hálát adunk, hogy anyaszentegyházadban itt is, most is hangzik az Ige, a te atyai hívogatásod, mindig javunkat munkáló tanácsod és útmutatásod. Kérünk, szenteld meg most is ezt az órát, amit templomodban töltünk, szenteld meg szívünket is, hogy amikor Igédet hallgatjuk, és amikor a világ forgatagában a kísértések pergőtűzébe kerülünk is, tudjunk megmaradni abban a szent hitünkben, hogy minket a világnak semmiféle hatalma nem szakíthat el a te szeretetedtől, amely nekünk is megjelent a mi Urunkban, Jézus Krisztusban. Az ő szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 229. dics. 2. vers Alapige: Efézus 4, 20-24

Ti azonban nem így tanultátok a Krisztust; Vessétek le a régi élet szerint való óembert, aki csalárd és gonosz kívánságok miatt megromlott; újuljatok meg lelketekben és elmétekben, öltsétek fel az új embert, aki Isten tetszése szerint valóságos igazságban és szentségben teremtetett.

Kedves Testvéreim,

Emberi gyarlóságainknak egyik elszomorító jele tapasztalataink szerint is és Isten Igéjének a bizonyságtétele szerint is a vádaskodás. Amikor az első emberpár átlépte Istennek a parancsát és elszakadt teremtő Urától, akkor rá kellett döbbenniük, hogy nemcsak Istentől szakadtak el, hanem egymástól is. Mert ott, ahol az ember szakadékot készít önnön szíve és Isten szíve között ott hamar ott van a szakadék az embertársak szíve között is. Addig, amíg az emberek egymást szeretve éltek, boldogság és öröm volt az élet. Addig jó volt együtt lenni az Édenben jó volt egymást szeretve Istenre figyelni, de amikor

az ember átlépte Istennek a törvényét és a tiltott gyümölcsöt leszakította, Isten felelősségre vonó kérdésére csak vádaskodni tudott. Ádám vádolta Évát. Azt mondta, ő szakította le a fáról, és tőle kapta a gyümölcsöt. Éva vádolta a kígyót, arra hivatkozott, hogy a kígyó ámította el őt. Igy indult meg a földi világban egy borzalmas emberi magatartás, a vádaskodás. Az ember elkezdte vádolni nemcsak az embertársat, hanem magát a mindenható Istent is. Mert Évának a vádjában, amit a saját védelmére mondott, az a vád hangzott el Isten felé, hogy azt a kígyót ő teremtette. Azt mondta; ő nem tehet róla, hogy a kígyó őt elámította. Végső fokon ebben a védő és vádló párbeszédben azt fejezte ki az ember: Én nem tehetek róla, hogy ilyen vagyok, engem az Isten ilyennek teremtett. Az ember tehát úgy akarja Istenre hárítani a maga elesettségét, hogy a bűn megvallása helyett Istent vádolja. Pedig a bűn, az Isten akaratának figyelmen kívül hagyása szakadék Isten és ember szíve között. Isten Igéjéből mi is sokszor halljuk, hogy Isten nem gonosznak, hanem jónak teremtett bennünket. Az, hogy Isten kígyót is teremtett és az egy idő után elkezdett úgy beszélni, hogy az embert eltántorítsa Istentől, az éppen azt mutatja, hogy lehetőségekkel ajándékozta meg Isten az embert. Adott akaratot, értelmet. A Szentírás teremtés-történetében le van írva, hogy amikor Isten már – már befejezte a teremtés munkáját, az embert a saját képmására és hasonlatosságára teremtette. Tehát Isten az embert közösségre teremtette önmagával és embertársával. Isten beszélni akar az emberrel is és az ember is megszólíthatja Istent és ki tudja önteni gondolatait az embertárs előtt is. Mert beszélni az összes teremtmények között csak az ember tud. Az állatvilágban is van valamilyen értelem. Bizonyos dolgokat meg lehet tanítani értelmesnek mutatkozó állatokkal is, de azok nem tudnak összefüggően beszélni. A beszélni tudás tehát csak az ember kiváltsága, de az is nagy kiváltság, hogy Isten szól hozzánk, emberekhez. Hiszen a Szentírás jelentékeny része Isten beszédét tartalmazza. A Zsidókhoz írt levél így kezdődik: Miután régen sokszor és sokféleképpen szólt Isten az Atyákhoz a próféták által, ezekben a végső időkben szólt hozzánk Fia által. Éppen azt akarja Isten, hogy amikor ő szól hozzánk, figyeljünk rá, őt hallgassuk. De amióta az ember elszakadt teremtő Urától, és Isten szava és az ember közt ott van a bűn szakadéka, azóta egyre kevesebb ember hallja Isten beszédét vágyó szívvel, élő hittel. Sok mindent megtanul az ember, kész sok új ismeretet magáévá tenni. Már a zsoltáríró is így sóhajt fel:„Hiszen kevéssel tetted őt kisebbé az Istennél, dicsőséggel és tisztességgel koronáztad őt meg. Úrrá tetted őt kezed munkáin, mindent lábai alá vetettél”. Isten valóban csodálatos lehetőségeket és képességet adott az embernek. Más lenne az életünk, ha ezekkel a kegyelmi ajándékokkal Isten szíve szerint élnénk. Ismereteinkkel, a kapott javakkal nem büszkélkednünk kell, hanem élni velük hálaadással. Kétségtelen, hogy a mai kor embere sok mindent tud, amit a régen élt emberek nem tudtak, nem

tudhattak, hiszen technikai lehetőségeink nagy része szinte a legújabb kornak az alkotása, ezeknek nagy részét száz, kétszáz évvel ezelőtt még nem ismerték. Sok mindent azonban a letűnt korok eszközeiből korunk embere nem ismer. Elszomorító állapot, hogy a ma élő emberek jelentékeny része, akik büszkék tudásukra, ismeretükre, nem ismerik Istent. A rádiót, televíziót és korunk sok más bonyolult alkotását ismerik, de Istent nem ismerik. Ezért mély a szakadék, nő a szeretetlenség a háborúság az emberek világában. Mert az embereket nem a vérségi kötelékek hozzák mindenekelőtt közelebb egymáshoz, hanem az Isten Szentlelke ajándékaként kapott szeretet. Szentlélek nélkül nincs igazi szeretet, és akkor nem lehet békesség és harmonikus szép emberi együttélés sem.

Pedig emberi életünknek Isten jósága nemcsak földi dimenziót készített, hanem mennyeit is. Azért mondja Jézus; „Az pedig az örök élet, hogy megismerjük Istent, és akit elküldött Jézus Krisztust". Az „ismeret" itt meghitt közösséget jelent, amely csak az egymást szerető emberek között van meg, de ez nemcsak emberi vonalon van így. Mert az emberi kapcsolatokban is csak azokat ismerjük igazán, akikkel naponta együtt vagyunk, együtt élünk, vagy gyakran találkozunk. Sokkal nagyobb azoknak a tábora, akiket távolról ismerünk, de ez az ismeret valójában gyökértelen, felületes. Így van ez Istennel is. Aki nem hallja naponta Isten beszédét az írott, vagy hallgatott Igében, és aki maga sem beszél Istennel naponkénti imádságaiban az nem ismeri Istent. Itt van a gyökere társadalmi életünk ziláltságának, hidegségének és szeretet- hiányának. A földi, technikai alkotások is lehetnek áldásos segítő társai életünknek, de csak úgy, ha azokkal hálaadással tudunk élni. Ha tudjuk mondani imádkozó lelkülettel, hogy köszönjük Istenünk, hogy te sokféle alkotó képességgel ajándékoztál meg bennünket és kérünk, könyörülj rajtunk, hogy azokkal ne éljünk vissza és azok ne életünk és világunk tönkretételét, hanem előre segítését munkálják. Irányítsd Szentlelkeddel életünket, hogy maradjon meg mindnyájunk szívében a feléd és embertársaink felé irányuló szeretet és szeretetlen életünkkel ne mondjunk halálos ítéletet önmagunk felett.

Az Efézusi levélben az Istent nem ismerő életforma veszélyeire hívja fel az apostol a figyelmünket. Rámutat arra, hogy az Istent ismerő és vele Krisztusban lelki közösségben élő emberek egy egészen új életúton járnak. A hit és a szeretet Isten Szentlelkének a gyümölcseként munkálkodik a szívünkben. A Krisztus-követés nem vallásos szertartásokban mutatkozik meg, mert Krisztusban új életet nyerve a belülről munkálkodó szeretet teszi egészen mássá, újjá az életünket. Ezért akik Krisztust követik, azok már itt a földi életben Isten újjáteremtett világának a részét képezik. Ezek átélik Megváltónk szavait, hogy Isten országa nem itt, vagy amott van, hanem ti bennetek, mert az a megváltott lelkeknek az országa. Az emberek, akik nem élnek közösségben Istennel lassan elveszítik az Isten képmására teremtettség ajándékát. Urunk főpapi imájában

hallottuk, hogy az Úr Jézus életében teljes volt a közösség az Atyával, ezért tudta mondani „én és az Atya egy vagyunk, aki engem látott látta az Atyát". Nincs ezen a világon egyetlen ember sem, aki a legközelebbi embertársra is azt tudná mondani, én és ő egy vagyunk, nincs köztünk békétlenség, nézeteltérés, tökéletesen egy akaraton vagyunk. Isten nem sablonoknak teremtett bennünket, sok mindenben nem vagyunk egyformák, de ott ahol Isten Lelke munkálkodik a szívekben a különbözőség mellett is kiformálódik az összhang.

Ha van valaki az életünkben, akivel bensőséges lelki közösségünk van, akit szeretünk, azt szeretjük hallgatni is. Közösen formáljuk szépre, jóra, Isten szíve szerintire az életünket. Aki szereti Istent, az szereti hallgatni Igéjét még akkor is, ha gyarló emberi eszközön keresztül szól. Minden gyermeknek az életében van egy átmeneti időszak, amikor nemet mond a szülei akaratának, de ez az időszak elmúlik. A fejlődő gyermek egyre jobban észreveszi, hogy mit miért akar úgy a szülő, ahogyan akarja, és egyre jobban tudatosítja, hogy a szülei neki mindig jót akarnak. Hiszen mindenüket a szülőktől kapják és az ő gondoskodó jóságuk és szeretetük nélkül gyötrelmes lenne az életük. Így lassan a gyermeki engedetlenség kora a legtöbb családban csakhamar elmúló emlékké válik. Ezzel a lelkülettel kell Isten felé is fordulnunk, mert ő szeret bennünket. A legnagyobb áldozatot hozta értünk, amikor Krisztusban emberré lett, hogy mi megváltott gyermekei lehessünk. Pál apostol írja egyik levelében, hogy mi a keresztségben eltemettetünk Krisztussal együtt a halálba, hogy a Krisztus élete is nyilvánvalóvá legyen a mi életünkben. Ilyen nagy szeretetet adott nekünk az Atya, hogy mi Isten gyermekeivé lehessünk. Ha a vízzel való keresztséget a mi életünkben is követi a Szentlélek által való újjászületés, boldogok leszünk, ha a magunk életére nézve is tudjuk mondani, hogy a régiek elmúltak, és íme, újjá lett minden. Ámen

Édesatyánk, magasztalunk téged örök hűségedért, hogy nem hagysz bennünket a bűn szakadékában, hanem üdvözítő szereteted a legnagyobb mélységbe, a halál mélységébe is utánunk jön. Hálát adunk, hogy nincs az életünknek olyan mélysége, amelyen keresztül ne vezetne a te üdvözítő szereteted. Megköszönjük, hogy bűnnel terhelt világunkban folytatod újjáteremtő atyai munkádat. Ezt munkálod, valahányszor megállunk itt a gyülekezetben szent színed előtt, hogy halljuk Igéd megszentelő, újjáteremtő üzenetét. Megvalljuk előtted töredelmesen, hogy mi a te újjáteremteni akaró Igédet is sokszor hallgatjuk félszívvel és kérünk, könyörülj rajtunk, hogy kitárulkozó lélekkel hallgassuk, szívünkbe zárjuk, hogy az formálhassa mindennapi életünket. Segíts, hogy egyre jobban megismerjünk téged és Jézus Krisztust, hogy földi életünk legyen

áldott haladás az örökkévalóság felé. Erősítsd hitünket, hogy a jobban megismerés formálódjon szívünkben egyre mélyebb és tisztább szeretetté, hogy engedelmes gyermekeiddé lehessünk. Atyánk, te ismered életünk megfáradásait, kérünk, engedd átélnünk Igédnek azt az üzenetét, hogy akik benned bíznak erejük meg újul, útra kelnek, mint a saskeselyűk, futnak, és nem fáradnak el, mennek, és nem lankadnak meg. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 484. dics. 2008.

Éljünk bölcsen

Főének: 455. dics. Igeolvasás: Máté 22, 1-14

Megszólalt erre Jézus, és ismét példázatokban beszélt hozzájuk: „Hasonló a mennyek országa egy királyhoz, aki menyegzőt készített a fiának. Elküldte szolgáit, hogy hívják össze a meghívottakat a menyegzőre, de azok nem akartak elmenni. Ekkor más szolgákat küldött, akikhez így szólt: Mondjátok meg a meghívottaknak: Íme, elkészítettem az ebédet, ökreim és hízott állataim levágva, és minden készen van: Jöjjetek a menyegzőre! De azok, mit sem törődve ezzel, elmentek: az egyik a földjére, a másik a kereskedésébe. A többiek pedig megragadták szolgáit, bántalmazták és megölték őket. Ekkor a király haragra gerjedt, elküldte seregeit, és elpusztította ezeket a gyilkosokat, városukat pedig felégette. Akkor ezt mondta szolgáinak: A menyegző ugyan kész, de a meghívottak nem voltak rá méltók. Menjetek tehát a keresztutakra, és akit csak találtok, hívjátok el a menyegzőre. Kimentek a szolgák az utakra, összeszedtek mindenkit, akit csak találtak, gonoszokat és jókat egyaránt, és megtelt a lakodalmas ház vendégekkel. Amikor a király bement, hogy megtekintse a vendégeket, meglátott ott egy embert, aki nem volt menyegzői ruhába öltözve; így szólt hozzá: Barátom, hogyan jöhettél be ide, hiszen nincs menyegzői ruhád? Az pedig hallgatott. Akkor a király ezt mondta szolgáinak: kötözzétek meg kezét-lábát, és vessétek ki a külső sötétségre; ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás. Mert sokan vannak az elhívottak, de kevesen a választottak.”

Te vagy a mi egyedüli reménységünk, világot teremtő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztus által. Te benned bízó hittel állunk most meg gyermeki reménységgel szent színed előtt megköszönni

neked, hogy te rendelsz időt a munkára is és a pihenésre is. Hálát adunk néked, hogy felvirrasztottál erre a nyugalom napjára, és mi újra hallhatjuk atyai üzenetedet. Hálát adunk, hogy te megfáradt testünk pihenésére is rendelsz napokat, mert ezeken a napokon az örök élet kenyerével való táplálkozásra hívsz bennünket. Megköszönjük a testi-lelki táplálkozásnak általad rendelt idejét és kérünk, segíts, hogy most is tudjunk kitárulkozó szívvel figyelni Igéd üzenetére, hogy mint ahogyan a földi kenyér táplálja testünket a földi életre, a te Igéd úgy táplálja lelkünket, erősítse hitünket, hogy lehessünk mi magunk is testi-lelki egészségünknek a megőrzői. Áldd meg szívünkben Igédet, hogy lehessünk áldott életű gyermekeiddé és egymásnak mindig jót akaró, szerető testvéreivé. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 171. dics. Alapige: Efézus 5, 14-17

„Ébredj fel, aki alszol, támadj fel a halálból, és felragyog neked a Krisztus." Jól vigyázzatok tehát, hogyan éltek; ne esztelenül, hanem bölcsen, kihasználva az alkalmas időt, mert az idők gonoszak. Éppen azért: ne legyetek meggondolatlanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata.

Kedves Testvéreim,

Amikor nem hosszú földi életünknek egy-egy szakasza véget ér, például bevégződik egy iskolaév, a gyermekek örülnek ennek, de a felnőttek ilyenkor mindig jobban érzik az idő szorítását. Gyors tempójú életünkben egy kicsit ilyenkor elcsöndesedünk, és talán feltesszük magunknak a kérdést; hova sietek én olyan nagyon? Az idő szorítását még jobban érezzük, ha megbetegszünk. Ilyenkor még a hitben gyenge emberek is elkezdenek imádkozni: Istenem, hosszabbítsd még meg életemet! A földi élet nagy ajándéka Istennek. Egy olyan előszoba, amelynek a túlsó oldalán két kijárat van. Az egyik ajtó az Isten országa teljessége felé vezet. Jézus Krisztus egész földi életünkön keresztül oda hívogat. Ő azért jött a földre, azért halt meg és azért támadott fel, hogy Igéjében elmondja nekünk: Az én Atyámnak a hajlékában sok lakóhely van, elmegyek, hogy helyet készítsek néktek. A másik ajtó az ítéletre nyílik. Hogy ki melyik ajtón fog majd kimenni, ha menni kell, az azon múlik, hogy a földi élet ideje alatt ki hogyan hallotta, vagy nem hallotta a hívogató szót. Nem mindegy tehát, hogy földi életünkben hogyan élünk a felajánlott kegyelmi idő ajándékával. Mai Igénkben erről beszél Isten mind az evangéliumi részben, mind az apostoli levélben.

Az ókorban még nagyon kevés óra létezett és közöttük a legismertebb volt a homokóra. Ez egy két részből álló üvegbura volt. A felső részből az erre a célra készített finom száraz porszemek egy nagyon vékony üveg szűkületen hullottak alá az alsó burába. Ezeket az órákat úgy készítették, hogy huszonnégy óra alatt pergett át a homok a felső burából az alsóba. Ez az embereket látványosan emlékeztette, hogy így peregnek életünknek a napjai is és egyszer lepereg az utolsó homokszemcse is. A homokórán látható a homokszemek fogyása és átpergése, de a mi emberi életünkben nem lehet kiszámítani, mikor érkezik meg az utolsó pillanat. Azért figyelmeztet az Igén keresztül Isten, hogy értelmesen éljünk az idő Istentől kapott ajándékával. Az Igében ez így hangzik: „Jól vigyázzatok tehát hogyan éltek, ne esztelenül, hanem bölcsen, mert a napok gonoszak." A legtöbb ember meg van győződve, hogy ő bölcsen használja ki az időt, és ezt némelyek azzal is bizonygatják, hogy sok mindent megszereztek, lakásuk, környezetük rendezett és mind ezek a bölcs időbeosztásról beszélnek. Sokan viszont visszaélnek az Istentől kapott idővel. Sok ember nemcsak maga vesztegeti el az időt haszontalan, vagy egyenesen káros dolgokra, hanem szinte a másik embernek az idejét is elrabolja, akkor is, amikor annak sürgős tennivalója lenne. Nagy baj az az életünkben, hogy mint mindenben az idővel való gazdálkodásban is mindenki a saját elgondolt érdeke szerint gazdálkodik és ezek az érdekek, ezek a szempontok igen nagyon különbözőek. Isten azt akarja, hogy mi ne magunknak, hanem neki és egymás javára, egymás életének a gyógyítására és ne egymás megsebzésére éljünk. Aki ezt tudja, az egy pillanatra se felejtheti el, hogy az idő Isten ajándéka. Neki kell elszámolnunk vele. Ezért figyelmeztet az Igében: „Ne legyetek meggondolatlanok, hanem figyeljétek, hogy mi az Úrnak az akarata". Ha Isten felvirraszt egy napra, akkor a hitben élő embernek első tennivalója, hogy megköszönje Istennek az új nap ajándékát. Még a legelesettebb és gyenge embereknek is van naponta mit megköszönni. Hiszen Isten nem csak földi életet készített, hisz bennünket Isten országának a teljessége vár. Ezért kell mindnyájunknak őszinte szívvel arra törekedni, hogy az a hely ahol élünk, a szavaink, amit beszélünk mindmind arról tegyenek bizonyságot, hogy mi tudatosan áldássá akarunk lenni embertársainknak. Az elektromos vezetékeknek az áramot kell tovább vinni a hívő embereknek pedig Isten megváltó szeretetét kell sok-sok embertárshoz, akivel kapcsolatban vagyunk eljuttatni. A mai kor embere már megtanulta azt a jelszót, hogy az idő pénz. Ebből a nagyon is világi jelszóból sok ember azt a következtetést vonja le, hogy mint ahogyan a pénzemet nem osztogathatom akárkinek, úgy az időmet se tékozolhatom akárkinek, akármilyen esetben. Technikailag fejlett korunkban az ember már olyan eszközöket tud alkotni, amelyek által időt tud megtakarítani. Vannak eszközök, készülékek, amelyek segítségével azt a munkát, amelyet az előző nemzedékek napokon, vagy hete-

ken át végeztek, a mai kor embere percek alatt el tudja végezni. Milyen áldás lenne, ha a gépek által végzett munka, idő megtakarítását az emberi, rokoni kapcsolatok szebbé, meghittebbé, szeretet- teljesebbé tételére tudnánk fordítani. Mégis az emberi kapcsolatok hidegebbek és a szeretet hiányosabb, mint az előző nemzedékek korában. Idősebb testvéreink mondják el, hogy amikor lovas szekérrel mentek rokon látogatóba és sokkal több munkát kellett emberi erővel elvégezni gyakoribbak és meghittebbek voltak a rokoni találkozók, mint napjainkban. Korunkban az a veszély fenyeget bennünket, hogy maga az ember is egy lélektelen gépalkatrésszé válik a világgépezetben, és a családi, rokoni kapcsolatok az egymás élete iránti őszinte érdeklődés, egymás megsegítése és a szeretet lassan eltűnik. Az Igében Isten feleletet ad a sok szívben ott lappangó kérdésre, hogy miért van ez így? Az ember azért hidegül el embertársaitól, mert már régen hideg a kapcsolata Istennel. Nem nagyon érdekel sok embert az embertárs hogyléte, mert az Isten felé forduló szeretet is nagyon hiányos. Egyre kevesebb embernek van a sok minden után való rohanásban ideje és ereje arra, hogy naponta elcsendesedjen Isten előtt, akinek szeretete és kegyelme mindnyájunk életének a forrása. Jó lenne, ha Isten előtt elcsendesedve őszintén és lelkiismeretesen mérleget készítenénk arról, ki mennyi időt tölt naponta a televízió előtt és mennyi időt tölt áhítatos csendességben szeretteivel együtt Isten előtt. Egy ilyen mérleg megmutatná, hogy mire van ideje az embernek és mit nem érdemesít arra, hogy időt szenteljen rá.

Az Igeolvasásban a királyi menyegző példázatát hallottuk. A király menyegzőt készített a fiának, szolgáival sok vendéget meghívatott, de mindenkinek más dolga volt, nem ment el a menyegzőre. A király ezeket megbüntette. Aztán a király elküldte szolgáit, hogy másokat, az úton járókat hívják meg a menyegzőre. A menyegzői hajlék így megtelt vendégekkel. Egy vendéggel mégis probléma volt. Nem volt menyegzői ruhája. Amikor megkérdezték miért nincs menyegzői ruhája, nem tudott mit válaszolni. Ez arra utal, hogy a királyi palotában, ahol minden érkező vendégnek felajánlották a menyegzői öltözetet ez a vendég azt nem fogadta el. Elég szépnek és jónak tartotta a ruháját arra, hogy abban részt vehessen a királyi menyegzőn. Ezért a király ezt a szolgát megkötöztette és kivettette a külső sötétségre. Jézus ajkán ez a kifejezés az ítéletre utal. Nagyon komoly figyelmeztetés ez arra, hogy a bűn szakadékába hullott ember elveszett emberré lett. Jézus éppen azért járta akkor a Golgota felé vezető utat, hogy áldozati halálával megszabadítsa az embert. Életünk tehát Isten kegyelmi ajándéka, és aki ezt a kegyelmet nem fogadja el, az halálra ítéli önmagát. Ezt a kegyelmi menyegzői ruhát Isten Krisztusban mindenkinek felkínálja. Nagy ajándék, hogy mi még elfogadhatjuk. Bennünket, mindnyájunkat egész életünkön át hívogat Isten a nagy királyi menyegzőre. Krisztus nem kárhoztatni, nem elítélni, hanem megváltani jött bennünket. Ezt kegyelemből, szeretetből cselek-

szi. Ő még a kegyelem adásában sem akar erőszakot alkalmazni. Ezért van ott az Igében ez a mondat: Sokan vannak a hivatalosak, de kevesen a választottak. Tehát a menyegzői ruha el nem fogadása a kegyelem visszautasításának a jele.

Az ember hitből fakadó szeretete és áldozatkészsége a tudományos kutatások területén, különösen az orvostudományban sok áldott gyümölcsöt hozott. Vannak kutatók, akik szinte egy egész életen át kutattak az ember életét veszélyeztető betegség keletkezése, oka után, míg végre megtalálták azt, amit kerestek. Ezt a munkát azzal a reménységgel végezték, hogy erőfeszítésük nem hiábavaló és munkájuk eredménye sok-sok embertárs életének a gyógyítását, meghosszabbítását fogja majd jelenteni. Munkájuk tehát nagy jótétemény volt az emberiség számára. De a legnagyobb jótétemény annak az embernek az áldozathozatala volt, aki Isten létére lett emberré, hogy szeretete áldássá legyen minden kegyelmét elfogadó emberre nézve. Az ő életének a története a Szentírásban ebben a mondatban van tömören összefoglalva: „Szertejárt, jót tévén." Tanított, gyógyított, halottakat támasztott fel, viharokat csendesített le, megáldotta és megsokasította a kenyeret. Az egész élete jótétemény volt, mert mindig, mindenben az Atya akaratát cselekedte. Ezen a földön sok nevezetes, híressé vált ember élt már, akik az élet különböző területén valami nagyot alkottak, sokra vitték, de igazán maradandó értékű életet azok éltek, akik krisztusi szeretettel, áldozatos életvitellel szétosztották az életüket az emberek között. Az egyháztörténelem is őrzi ilyen áldozatosan jót tevő embereknek az emlékét. Egyike a legnevezetesebb ilyen szeretetből áldássá lett életű embereknek Schweizer Albert, lelkipásztor, orvos és orgonaművész, aki egész életét és vagyonát az afrikai őserdőben élő betegek gyógyításának szentelte. Az ilyen emberek életének az emléke évezredeken át is megmarad a földön.

Ma különösen szívleljük meg Isten Igéjének ezt az egy mondatát: „Jól vigyázzatok tehát hogyan éltek: ne esztelenül, hanem bölcsen, kihasználva az alkalmas időt, mert az idők gonoszak." Ámen

Hálát adunk neked mindenható Isten, gondviselő Édesatyánk, hogy bizonyságtevő életre hívtál el bennünket. Köszönjük, hogy a munkával terhes hétköznapok után minden héten megajándékozol minket a nyugalom napjával. Jó ilyenkor letenni a hétköznapi gondokat, egy kicsit magunk mögött hagyva zajos világunk sok lármáját, és Igéd után vágyó szívvel atyai üzenetedet hallgatni. Köszönjük, hogy te életünk küzdelmeiben is velünk vagy, és azért készíted számunkra az ünnepi órákat, hogy Igéd és Lelked által erősítsed hitünket, vigasztalj bánatunkban, és megdorgálj, ha eltévedünk, és mégsem kérjük segítségedet. Köszönjük, hogy kész vagy rajtunk mindig segíteni, és a legnagyobb segítséget Jézus

Krisztusban adtad, aki által a bűn mélységéből szent országod békességére és örömére hívogatsz bennünket. Imádkozunk ebben a gyülekezetben szenvedő, beteg testvéreinkért, akik gyógyulás után esengnek. Ha te is úgy akarod, vedd el róluk a testi vagy lelki betegséget, és adj nekik kegyelmesen megújuló erőt. Erősíts, ha életünk megoldatlan kérdéseinek a terhét hordjuk, és add vigasztalásodat, hogy akik téged szeretnek, azoknak minden javukat szolgálja. Jézusért kérünk, maradj velünk kegyelmeddel. Ámen

Az arany gyertyatartók

Főének: 367. dics. Igeolvasás: Zakariás 4, 1-14

A velem beszélő angyal újra fölébresztett engem, ahogyan álmából szokták fölébreszteni az embert, és ezt kérdezte tőlem: Mit látsz? Én így feleltem: Egy színarany lámpatartót látok, tetején egy tál; hét mécses van rajta, és a tetején levő mécseseknek hét-hét csücske van. Két olajfa áll mellette, az egyik a táltól jobbra, a másik balra. Megkérdeztem a velem beszélő angyaltól: Mit jelentenek ezek, uram? A velem beszélő angyal így válaszolt nekem: Nem tudod, mit jelentenek? Azt mondtam: Nem, uram! Erre ő így szólt hozzám: Az ÚR igéje ezt mondja Zerubbábelnek: Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel! – mondja a Seregek URa. Ki vagy te, nagy hegy? Síksággá válsz Zerubbábel előtt! Ő teszi föl a zárókövet, miközben ezt kiáltják: Áldás, áldás szálljon rá! Azután így szólt hozzám az ÚR igéje: Zerubbábel keze rakta le ennek a templomnak az alapját, és az ő keze fogja bevégezni. Akkor megtudjátok, hogy a Seregek URa küldött engem hozzátok. Mert akik gúnyolódtak a kicsiny kezdet napján, azok is örülni fognak, ha meglátják Zerubbábel kezében a zárókövet. Az a hét mécses pedig az ÚR szemeit jelenti, amelyek áttekintik az egész földet. Ekkor megszólaltam, és megkérdeztem tőle: Mit jelent ez a két olajfa a lámpatartó jobb és bal oldalán?Másodszor is megszólaltam, és megkérdeztem: Mit jelent az olajfáknak az a két ága, amelyekből két aranycsövön át folyik le az aranyszínű olaj? Azt mondta nekem: Nem tudod, mik ezek? Azt mondtam: Nem, uram! Ekkor így felelt: Ezek ketten a felkentek, akik az egész föld Urának a szolgálatára állnak.

Életnek és halálnak Ura, könyörülő Édesatyánk, tőled kaptuk az életet, amely amióta élünk, minden pillanattal rövidül. Ezért örömnap számunkra a vasárnap, mert Igédben elmondod, hogy te

nem enyészetre, hanem életre teremtettél bennünket. Csak földből vett porsátorunk tér vissza a porba, s helyette új, lelki testet ajándékozol megváltott gyermekeidnek. Szenteld meg szívünkben Igédet Atyánk, hogy legyen az erőforrássá, mindennapi gondjaink között, és gyászunkban az törölje le könnyeinket. Tedd szívünket áldott termő talajjá, hogy a te szereteted, békességed és jóságod igemagja mindnyájunk életében gyümölcsöt teremjen, hogy látszódjon meg szavainkon, tetteinken és egész lényünkön, hogy mi a szeretet Urának a követei vagyunk. Add meg nékünk Atyánk azt az örömet is, hogy követségedben végzett munkánkat fogadja mindenütt a te néped gyermeki hálaadással. Megváltó Krisztusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: Alapige: Zakariás 4, 6
Ó szent Isten.. Énekgyűjtemény 83. oldal

Nem erővel, sem hatalommal, hanem az én Lelkemmel, ezt mondja a seregek Ura.

Kedves Testvéreim,

Aki ismeri Istennek az Igéjét és hívő szívvel éli a földi életet, az nagyon sokszor megtapasztalja, hogy vannak életünkben olyan időszakok, amikor nagy veszélyeken kell keresztülmenni. Amikor aztán elmúlnak ezek az időszakok az ember reménységgel mondogatja, hogy most már könnyebb helyzetünk lesz és e helyett újabb gondok, problémák nehezítik meg életünket. Amikor például Isten kiszabadította népét Egyiptomból, azzal, hogy átvezette őket a tengeren, megmutatta, hogy neki a hullámok fölött is van hatalma. Amikor már túl voltak minden veszélyen, akkor mutatkozott meg ott is, hogy újra és újra van miért panaszkodni, lázadozni. Így az emberek elfelejtettek hálát adni Istennek és ehelyett lázadoztak Isten ellen és földi vezetőik ellen.

Az igeversekben hallott történet is egy ilyen szakasza a nép történelmének. Mögöttük volt a hetven évig tartó babilóniai fogság. Amikor megdőlt a babilóniaiak hatalma és a területet a perzsák hódították meg, akinek szívében vágy volt, haza mehetett. Mert nem volt mindenkinek honvágya, hiszen közel három nemzedék született már Babilóniában. A hazamenők már nem azt mondták, hogy haza megyek a szülőföldemre, hanem azt, hogy visszatérek őseim hazájába. Amikor hazamentek megpróbáltak új életet teremteni a régi romokon. Elkezdték építeni őseik régi, javarészt romba döntött otthonát és a templomot. Egy ideig szépen haladt a munka, de aztán elakadtak. Lankadt a lelkesedés,

megszűnt a lendület, és mindig újabb nehézségek jöttek. Azoknak az otthonaiba, akiket elhurcoltak Babilóniába idegenek telepedtek. Ezek javarészt pogányok, vagy samaritánusok voltak, akik az évtizedek során meggyökeresedtek, otthon érezték magukat. Amikor elkezdődött a templom építése, ennek az ott élő népnek, akik ott telepedtek le ez a munka sehogy sem tetszett. Nem akarták, hogy ezek az idegenből visszajöttek templomot építsenek egy Istennek, akit ők nem ismernek, aki nekik idegen. Így egyre nehezebben ment a munka, és akik dolgoztak is a templom építésén elkezdték egymástól kérdezni, hogy kinek is építenek ők templomot. Ők kevesen vannak, és sokan vannak körülöttük, akik azt amit ők akarnak, rossz szemmel nézik. Ezért a gyülekezet nagyobb része szívesen abbahagyta volna a munkát. Már tizenhat évvel azelőtt mentek haza a fogságból, javítgatták őseik házát megkezdték az új templom építését, de aztán minden abbamaradt. A hazatértek közül némelyek azt mondták, hogy a vezetők, a papok az okai mindennek. Azok ugyan lelkesítették őket, de egyre többen ellenségesen viselkedtek és még Babilóniába is mentek olyan jelentések, hogy a hazatértek tilalmas dolgot művelnek otthon. Akikben lett volna még valami lelkesedés, azok is sóhajtozva beszéltek arról, hogy szükségük lenne egy nagyobb erőt képviselő hatalomra, aki mögöttük állna, és azt amit ők akarnak, vagy építenek, megvédené. Az évtizedek óta ott élőknek fegyvereik voltak, tehát hatalom volt a kezükben. Visszaemlékeztek arra, hogy amikor a perzsa uralkodó a hazamenni akarókat elengedte olyan jóakaratú volt, hogy a segítséget is felajánlotta a hazaindulóknak. Kész lett volna adni építő anyagot, sőt még védelmet is biztosítani, de ezt ők akkor visszautasították. Csak amikor a bajok, az akadályok és az elakadások jöttek, akkor gondoltak arra, hogy milyen jó lenne, ha mögöttük is állana valaki, ha lenne hadseregük, amely őket védelmezné és munkájukat elősegítené. De mögöttük nem áll semmi védőerő. A nép vezetői, közöttük Zakariás próféta is sokat tusakodott, hogy milyen lesz itt Isten népének a jövője ilyen körülmények között. Bizonyára mindnyájan ismerjük azt az állapotot, amikor nagyon szeretnénk megtenni, elvégezni valamit ami fontos lenne, a szívügyünk lenne, de nem tudjuk, mert a körülöttünk lévők mást akarnak, nekik nem szívügyük, ami nekünk az és ezért a reménységes tervek sokszor kútba hullnak. Bizonyára vannak ebben a gyülekezetben is testvérek, akik talán félig, vagy egészen átvirrasztott éjszakákat tusakodnak, hogyan lehetne megoldhatatlannak látszó ügyeket megoldani. Ezért kérjük Isten atyai segítségét imádságos tusakodással, hogy adjon erőt, és megoldást nehéz ügyünk rendezésében. Isten sokszor valóban ilyen imádságos tusakodások közepette villantja fel Igéjének a fényét és utat mutat nehéz kérdéseink megoldására. Így volt ez az Ószövetségi gyülekezet életének ebben a nehéz szakaszában is. Zakariás prófétának sok ilyen imádságos tusakodása, belső vívódása volt Istennel és a gyülekezet tagjaival a templomépítés ügyének

az elakadásai során. Isten őt egy angyal által csodálatos látomásban részesítette. Mintha álomból serkent volna fel, megkérdezte tőle az angyal: mit látsz? Zakariás egy csodálatosan szép hétkarú arany gyertyatartót látott és mellette két olajfa állott. A Szentírás elején is van szó a teremtés történetében két fáról. Mindkettő Isten életet ajándékozó jóságának a jelképe. Ebben a látomásban látta Zakariás a mécsesek sötétben felvillanó fényét és csodálkozott, hogy nem kell embernek utána tölteni az olajat, az szüntelenül folyik, mert a folyamatos táplálásnak a jelképe az a két ott álló olajfa. Az olaj itt a Szentléleknek a jelképe. Szimbólikus tanítás ez arra nézve, hogy Isten Szentlelkének a melege és fénye úgy űzi el az emberi gondolkodásnak a sötétségét, mint ahogyan az olajmécses fénye űzi el a sötétséget azon a helyen ahol az az éjszakában felvillan. Így akarja Isten gyermekeinek a sokszor homályos, bizonytalankodó, tanácstalan lelkiállapotában elűzni a homályt, bevilágítani a meg nem értett dolgoknak a rejtelmeibe és fényt gyújtani az embernek az életében. A próféta nem értette mit jelképez ez a különös látás. Nem értette az összefüggést aközött, hogy mint ahogy az olajtartó edényből vékony karokon folyik az olaj a mécsesbe, úgy hatol be Istennek a Szentlelke az emberi értelem sok bizonytalanságába és nyomában világosság támad. Ez a Szentlélek áradt a teremtés hajnalán Isten teremtő szavára: „Legyen világosság, és világosság lett."

Isten az angyal által egy nagyon egyszerű és világos magyarázatot adott Isten Szentlelke emberi homályokba bevilágító hatalmáról, és arról, hogyan válnak az emberileg lehetetlen dolgok Isten Szentlelke által valósággá. Ez a magyarázat így hangzik: „*Nem erővel és nem hatalommal, hanem az én Lelkem által"*- mondja a seregek Ura. Ezzel azt üzente Isten Zorobábelnek, a helytartónak, és a helytartón keresztül az egész népnek, hogy előrehaladás, áldott holnap, igazi épülés csak ott van, ahol az ember a holnapot, az előrehaladást nem a hatalomra, nem a fegyverekre, hanem Isten Lelkére alapozza. Isten sok példát ad nekünk a történelem sok évezredén keresztül, hogy az erő, a hatalom által elért erőszak egy ideig tud ugyan hatalmaskodni, borzalmas dolgokat is véghez tud vinni, milliókat tud rabigába dönteni, de az erőszaknak nincs tartós élete. Nem lehet rá jövőt és tartós békességet építeni. Áldott gyümölcse és jövője csak az Isten Lelke által vezetett emberek munkájának van. Gondoljunk például az egykor világverő Római Birodalomra. Ez a birodalom is örök dicsőségről, megdönthetetlen hatalomról álmodott. Ha a hatalom megtartásáról volt szó nem ismert könyörületet. Ez a világbirodalom elkezdett üldözni egy néhány védtelen embert, akik egy névvel az ajkukon, – miután Isten ajándékaként Szentlelket kaptak – elindultak egy új világot formálni. Nem volt ezeknek az embereknek, Jézus tanítványainak, semmi hatalmuk, de mélyen a szívükbe volt írva Jézusnak az a mondata, hogy a világ hatalmasai uralkodnak alárendeltjeiken, de ne így legyen közöttetek, aki közöttetek első akar lenni, az

legyen a többieknek a szolgája. És mégis, – ezen a néhány emberen keresztül Isten legyőzte ezt a nagyhatalommal bíró birodalmat. Három évszázad után a Római Birodalom kapitulált Jézus Krisztus előtt.

Így van ez a mindennapi életünkben is. Az erős akaratú, erőszakos emberek sok szomorúságot okoznak a körülöttük élő embertársaknak. Nincs abban a családban igazi békesség és szeretet, ahol a családnak valamelyik tagja úgy ráerőszakolja akaratát a többiekre, hogy minden más akaratnak el kell némulnia. Nagyon áldott annak a családnak a helyzete, ahol a szülők céltudatos szeretettel tudják nevelni gyermekeiket, de nem erőszakolják rájuk mindenben az akaratukat. Senki sem tud a másik embernek a szívébe belépni erőszakkal, mert az emberi szívet csak a szeretet kulcsával lehet kinyitni. Betörőknek ott nincs helye. Hatalma fölöttünk csak azoknak az embereknek van, akiket szeretünk, akik szeretnek minket. Azért aki szerető szívű szülő akar lenni, az Jézus Krisztust választja tanító mesterül.

Legyen a szülők és a gyermekek közös éneke családjainkban:
Jézusomat hű szívvel követem,
Míg csak tart a földi életút
Erőt ad, míg menny felé igyekszem,
Vele szívem békességre jut. Ámen
(Énekgyűjtemény: 80. oldal)

Uram a te Igéd nekem, a sötétben szövétnekem. Boldog az az ember, aki reggel, mikor a nap már felkel, örülni tud, hogy Isten új napra virrasztotta, de akinek a gondolatait sötét gondok vagy bánat árnyékolja be, nem tud örülni a napfénynek se, mert lelkében sötét van. Olyan jó ilyenkor Istent segítségül hívni: Oszlasd el a homályt, űzd el a bánatot, ragyogjon fel bennem, szép fényes napod. Olyan jó, amikor lelkünk sötétségébe behatol Isten Szentlelkének a fénye, eloszlatja a bánat és reménytelenség homályát, és fényénél kezd derengni a reménység és az Isten segítségében való bizalom napja. Erről beszél Isten ószövetségi népének, amikor a nép egy része már hazatért, megkezdték a templomot építeni és a város új lakói ezt megakadályozták. A hazatértek örültek volna, ha valami szervezett erő védte volna őket építő munkájukban. Isten akkor adta a reményt vesztett építőknek ezt az igei üzenetet: „Nem erővel és nem hatalommal, hanem az én lelkem által". Ez azt jelenti, hogy Isten népének nem fegyverek erejére, nem erőszak alkalmazása után kell vágyakozni, hogy dolgaiban előre haladjon, hanem Isten vezetésére és áldására. Azért így imádkozzunk: „Áldd meg Úr Isten a te népedet, kik téged szeretnek s tartsd meg közöttünk a gyülekezetet. Ámen.

Salamon kívánsága

Főének: 261. dics. Igeolvasás: 1. Királyok 3, 5-27

Akkor éjjel megjelent Gibeónban az ÚR Salamonnak álmában, és ezt mondta Isten: Kérj valamit, én megadom neked! Salamon ezt felelte: Te nagy szeretettel bántál szolgáddal, Dáviddal, az én apámmal, ahogyan ő is hűségesen, igazán és egyenes szívvel élt előtted. Ezt a nagy szeretetet megtartottad iránta, és fiút adtál neki, aki a trónján ül ma is. És most URam, Istenem, te királlyá tetted szolgádat az én apám, Dávid után. De én még egészen fiatal vagyok, nem értek a kormányzáshoz. És a te szolgád választott néped között van, amely olyan nagy nép, hogy nem lehet számba venni; nem számlálható meg a sokasága miatt.

Adj azért szolgádnak engedelmes szívet, hogy tudja kormányozni népedet, különbséget téve a jó és a rossz között, különben ki tudná kormányozni a te nagy népedet?!

Tetszett az Úrnak, hogy ezt kérte Salamon, azért azt mondta neki: Mivel ezt kérted, és nem kértél magadnak hosszú életet, nem kértél gazdagságot, és nem kérted ellenségeid életét, hanem értelmet kértél, hogy nekem engedelmeskedve tudj kormányozni, ezért teljesítem kérésedet: olyan bölcs és értelmes szívet adok neked, hogy hozzád fogható nem volt előtted, és nem támad utánad sem. Sőt azt is megadom neked, amit nem kértél: olyan gazdagságot és dicsőséget is adok egész életedben, hogy nem lesz hozzád fogható senki a királyok között. Ha az én utaimon jársz, és megtartod rendelkezéseimet és parancsaimat, ahogyan apád, Dávid tette, akkor hosszú életet adok neked.

Azután fölébredt Salamon, és látta, hogy álmodott. De amikor visszament Jeruzsálembe, odaállt az ÚR szövetségládája elé, és égőáldozatokat mutatott be, békeáldozatokat készített, és lakomát rendezett minden szolgájának.

Abban az időben két parázna nő jelent meg a királynál, és megálltak előtte. Az egyik nő ezt mondta: Kérlek, uram, én ezzel a nővel egy házban lakom, és én ott szültem nála abban a házban. Három nappal azután, hogy szültem, ez a nő is szült. Csak magunk voltunk a házban, nem volt velünk senki idegen; kettőnkön kívül senki sem volt a házban. De egy éjjel meghalt ennek a nőnek a fia, mert ráfeküdt. És fölkelt éjfélkor, elvette mellőlem a fiamat, amíg szolgálólányod aludt, és a keblére fektette, az ő halott fiát pedig az én keblemre fektette. Amikor reggel felkeltem, hogy megszoptassam a fiamat, láttam, hogy halott. De amikor reggel jól megnéztem, kitűnt, hogy nem az a fiú volt, akit én szültem. Ekkor a másik nő ezt mondta: Nem úgy van! Az én fiam él, a te fiad az, aki meghalt. Amaz viszont ezt mondta: Nem igaz! A te fiad halt meg, és az én fiam az, aki él! Így vitatkoztak a király előtt.

Akkor ezt mondta a király: Ez azt állítja: az én fiam él, a te fiad halt meg. Amaz meg ezt mondja: nem az; a te fiad halt meg, és az én fiam az, aki él. Azért ezt mondta a király: Hozzatok ide egy kardot. Oda is hoztak egy kardot a királynak. A király ezt parancsolta: Vágjátok ketté az élő gyermeket, és adjátok oda egyik felét az egyiknek, másik felét a másiknak!

Ekkor azt mondta az élő gyermek anyja a királynak, mivel megesett a szíve a fián: Kérlek, uram, adjátok neki inkább az élő gyermeket, csak meg ne öljétek! A másik azonban ezt mondta: Ne legyen se az enyém, se a tiéd, vágjátok ketté!

Ekkor megszólalt a király, és ezt mondta: Adjátok annak az élő gyermeket, és ne öljétek meg, mert ő az anyja!

Örökkévaló Isten, gondviselő Édesatyánk, itt állunk szent színed előtt, mert a te szent Fiadban azt ígérted, hogy ahol ketten vagy hárman összegyűlnek a te nevedben, ott te jelen vagy. Segíts Istenünk, hogy az előtted kitárulkozásnak ebben a templomi csöndjében tudjuk teljes szívvel figyelni Igédet, hogy amikor kint járunk a világban, tudjuk cselekedni a te akaratodat azzal a gyermeki hittel, hogy te nemcsak a templomban vagy velünk, hanem mindenütt, és meg tudod áldani minden munkánkat, amelyre áldásodat kérjük. Erősítsd hitünket, hogy mindennapi munkánkat is tudjuk imádkozó szívvel végezni, és akkor is, amikor itt együtt imádkozunk, legyen már itt szívünkben a te eljövendő országodnak egy darabja, hogy újjáteremtett gyermekeidként tudjuk vívni a hit nemes harcát. Kérünk, így áldd meg életünket, és szenteld meg minden nemes ügyben való fáradozásunkat. Megváltó Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 445. dics. Alapige: 1. Királyok 3, 7-9

És most Uram, Istenem, te királlyá tetted szolgádat az én apám, Dávid után. De én még egészen fiatal vagyok, nem értek a közügyek intézéséhez. És a te szolgád választott néped közt van, amely olyan nagy nép, hogy nem lehet számba venni, nem számlálható meg sokasága miatt. Adj azért szolgádnak engedelmes szívet, hogy tudja kormányozni népedet, különbséget téve a jó és a rossz között, különben ki tudná kormányozni a te nagy népedet?!

Kedves Testvéreim,

A Zsidókhoz írt levélben olvassuk, hogy sokféleképpen beszélt hajdan az atyákhoz az Isten. A sokféle mód között, ahogy megszólította Isten az embert, gyakori volt az is, hogy Isten álom által szólított meg valakit. Álom közben tett fel kérdést a fiatalon királlyá lett Salamonnak is, és válasza után beszélgetett is vele. Az álom olyan része az emberéletnek, amellyel kapcsolatban öntudatra ébredése óta kérdései vannak az embernek. A brit múzeumban van egy írástekercs, – egyike ez a legrégibb írásos emlékeknek – és ez a 4000 éves könyvtekercs az álommal foglalkozik. A mai pszichoanalitikusok próbálnak fényt deríteni az álom rejtélyére. Azt a kérdést boncolgatják: mi motiválja az ember álmait? Hiszen ezek a kutatók hipnotikus álommal betegségeket is gyógyítanak. Vannak kérdések, amelyekkel kapcsolatban bizonyos részletkérdésekben már dereng egy kis fény, de sok minden még homályban marad. Éppen ezért nekünk korunkban komolyan kell venni azt, hogy Isten, aki ma is megtehetné, hogy álomban szólítson meg bennünket, nem így akar mindenekelőtt szólani hozzánk. Hajdan sokféleképpen szólt, de ma mindenekelőtt Igéjében, a Szentírásban akar minket megszólítani Isten. A Szentírást a Szentlélek ihlette, az emberek csak eszközök voltak Isten kezében. Sok-sok emberöltőn, közel kétezer éven át munkálkodott a Lélek azon, hogy az emberiségnek Bibliája legyen. A Szentírásban benne van minden, ami szükséges ahhoz, hogy az ember megismerje Isten akaratát, és miután Isten Krisztusban elkészítette a megváltást, földi életünk ne életünk eltékozlásának a színterévé, hanem az Atya hajlékába való elindulás helyévé legyen.

Az Igében arról hallunk, hogy amikor Salamon királlyá lett, Isten egy különös kérdést tett fel neki, egy különös választási lehetőséggel ajándékozta őt meg. Mert Isten, amikor azt mondta Salamonnak: Kérj valamit és én megadom neked, igen nehéz döntés elé állította őt. Az ember sok mindent akarna, szeretne, és abból a sok mindenből kiválasztani azt, amit legjobban szeretne nagyon nehéz dolog. De a szívekbe látó Isten ismer bennünket. Tudta, hogy Salamon szerény lesz a kérésben. Amikor megmondta kívánságát nyilvánvalóvá lett, hogy Isten Salamon gondolatait is ismerte. Nem kért gazdagságot, hatalmat, hírnevet, nem kért győzelmeket az ellenség fölött, hanem Istenre figyelő engedelmes szívet, értelmet, hogy tudja a népet Isten akarata szerint kormányozni. Az Igében olvassuk, hogy Istennek tetszett Salamon kérése. Nem büszkélkedett királyi rangjával, megvallotta; tudja, hogy Isten akaratából lett királlyá, de ő még olyan fiatal, hogy nem ért a vezetéshez és azt a népet, akit vezetnie kell nem is nevezte a maga népének, hanem Isten népének. Ezért volt tudatában a rá váró feladat nagyságával, ezért kért Istentől engedelmes és értelmes szívet. Isten olyan gazdag, hogy szerény gyermekeit sokkal többel is meg tudja ajándékozni, mint amennyit kérnek. Salamonnak is sokkal többet

adott. Ő is átélte, hogy aki magát felmagasztalja, megaláztatik, aki magát megalázza, felmagasztaltatik. Ezért ajándékozott neki Isten az engedelmes szívvel és értelemmel együtt, gazdagságot, bölcsességet és hírnevet.

Talán valakinek a lelkében felvetődik a kérdés, hogy miért nem ad Isten nekünk is ilyen választási lehetőséget, mint Salamonnak. Nagy tévedés, hogy Isten a ma élő embernek nem ad ilyen lehetőségeket. Isten éppen az életünk tényein keresztül ad ma is sok lehetőséget, hogy válasszunk. Gondoljunk csak gyermekeink, vagy talán már unokáink pályaválasztási lehetőségére. A fiatalok előtt megnyílnak különböző utak. Már érettségi előtt itt-ott megjelennek a mi iskoláinkban is különböző pályáknak az útkészítői, akik az általuk képviselt hivatáshoz toboroznak embereket. Így toboroztak a közelmúltban a mi iskoláinkban is a katonai pályát megkedveltetni akaró katonatisztek. A pedagógiai irányzat is sok lehetőséggel kecsegtet. Isten tehát ma is sok területen és sokféleképpen állítja övéit döntés elé. De döntés előtt tudjuk-e kérni Istent, mutassa meg, melyik úton induljunk. Csodálatosan szép hivatás fiatalokat egy életútra előkészíteni, de nem mindegy, hogy ez milyen szellemben történik. Akinek fáj az, hogyha pedagógiai pályán indul, akkor megnehezítik a nyilvános hívő életmódját, azok nehezen fogják a pedagógiai pályát választani. A döntések komolyságára való felhívás ott van már a Szentírásban is, amikor azt mondja Isten: Én eléd teszem az életnek az útját és a halálnak az útját. Az ember már az Édenben a hitető szavára hallgatott, a halál útjára lépett, és a halál útjáról az élet útjára térni csak Isten könyörülő kegyelme által tud. Isten tehát életünk folyamán sokszor és sokféleképpen állít döntések elé, és ilyenkor mindig nagyon át kell gondolnunk, milyen életet akarunk élni, mi nekünk a legfontosabb, mi az életünk mozgató rugója, éltető eleme. Mert döntéskor sokszor egyetlen szón, egy igenen, vagy nemen függ az életünk, a jövőnk békessége, boldogsága, rendezett, vagy rendezetlen életmódja, vagy pedig ennek az ellenkezője. Sokan már csak késő bánattal tudják mondani: rosszul döntöttem, elrontottam az életemet. Ilyen vonatkozásban sem szabad elfelejtenünk Megváltónk szavait: *„Menjetek be a szoros kapun, mert széles az a kapu és tágas az az út, ami a veszedelemre visz, és sokan vannak, akik azon járnak, de keskeny az a kapu és szoros az az út, ami az életre visz és kevesen vannak, akik megtalálják azt."* Az anyagisten, az arany csillogása, a pénz, elvakítja ugyan sok embernek a szemét, hajlandók érte vért ontani, embertársakat az útról félretolni és nem gondolnak arra, hogy sok mindent lehet ugyan pénzért vásárolni, de szerető szívet, belső békességet és örök örömet semmi pénzért nem lehet megvásárolni. Mert aki nem hal meg fiatalon, az mind megéri azt az időt, amikor kezdi elveszíteni értékét az anyagi kincs, vagy, ahogy a költő mondja: „A cél nem cél, a babér nem zöld, és nem pálma már többé a pálma." Életünknek szinte minden területén tele van a világ dicsőség után vágyakozókkal, sztárokkal, csillagokkal. A

maguk területén tiszteletre méltó eredményeket érnek talán el, csillog az életük, szinte ragyognak a filmező kamerák előtt , mégis olyan sokan ezek közül megkeseredetten, magányosan fejezték be az életüket. A nagy történetésben maguk mögött hagyják a szerényebb embertársakat, lassan mindenkitől elszakadnak, és nincs, aki szeresse, megértse és megbecsülje őket.

Az Igében megdicséri Isten Salamont azért is, hogy nem kívánja ellenségeinek a lelkét. Nekünk van ellenségünk? Talán nincs ember, aki ne érezné, hogy bizony vannak ellenségei. Mert a sátán mindenkinek ellensége, aki mindig kísért, még Jézus Krisztust is megkísértette. Maga volt a testet öltött szeretet és jóság, és jutalma mégis a kereszthalál volt.

Salamon értelmes szívet, tehát bölcsességet kért Istentől. Megkapta. Ezt mutatja az is, hogy a Szentírásban is vannak könyvek: Prédikátor, Példabeszédek, Énekek éneke, amelyeket ő írt, vagy ő gyűjtött össze. Ezekből is kicsendül, hogy Isten nélkül minden hiábavalóság, még az élet is. Isten teremtő hatalma, gondviselő jósága, áldozatos szeretete, és megváltó hűsége ad itt életünknek célt, küldetést, tartalmat és értelmet. Mai igeolvasásunkban is hallottunk két rovott multú asszonyról, akiknek története arról beszél, hogy milyen csodálatos bölcsességet adott Isten Salamonnak. Az esemény lejátszódásakor két asszony élt együtt egy szobában. Az egyik asszony szült egy gyermeket, és három nap múlva a másik asszony is szült egy gyermeket. De az egyik asszony egy éjjel, amikor aludt, ráfeküdt a gyermekére, és az meghalt. Amikor ez az asszony észrevette, hogy gyermeke meghalt, a halott gyermeket kivette az ágyból és mivel a másik ágyon fekvő asszony szintén aludt, oda tette halott gyermekét a másik ágyban fekvő asszony mellé és annak élő gyermekét fektette a maga ágyába. Amikor az az asszony is felébredt nemcsak azt vette észre, hogy a mellette lévő gyermek halott, hanem azt is, hogy az a gyermek nem az övé. Mivel az élő gyermeket mindkét asszony a magáénak vallotta, a királynak kellett döntenie. A király parancsára odavittek egy kardot és azt mondta a király, hogy a gyermeket ketté kell vágni és a két asszony megosztozik rajta. Ezt a döntést a halott gyermek anyja elfogadta, de amelyik anyának élt a gyermeke nem akarta, hogy gyermeke meghaljon, ezért inkább beleegyezett, hogy legyen a gyermek a másik asszonyé. Salamon király bölcs lévén tudta, hogy a gyermek azé az asszonyé, aki nem akarta, hogy az meghaljon. Így szerzett békességet a bölcs király a két asszony között. Mi már ennek a bölcsességnek újszövetségi ismerői azt is látjuk, hogy a felülről való bölcsesség először is tiszta azután békeszerető. Ámen

Édesatyánk, megköszönjük néked ezt a csöndességet, amelyet újra készítettél nekünk szent házadban. Te látod Atyánk, milyen sokfelé ágaznak gondolataink, amikor utakat raksz elénk, amikor dönte-

nünk, választanunk kell. Sokszor vagyunk tanácstalanok, mert nem tudjuk, melyik döntésünk szolgálna javunkra. Kérünk, adj nekünk is hű, hálás és tiszta szívet, hogy tudjuk ezt a földi életet úgy élni, hogy több legyen utánunk a jóság és a szeretet. Szenteld meg Atyánk az életünket, légy gyógyítója betegségeinknek, betegeinknek, vigasztald a gyászban járókat azzal, hogy megváltó Krisztusunk elment helyet készíteni megváltottainak az atyai hajlékban, mert aki az övé, ha meghal is él az. Atyánk éreztesd az egyedül élőkkel, a magányosokkal azt, amit Megváltónk szívünkbe vésett, hogy ő mindig és mindenütt jelen van az ő gyermekeivel. Add azért Atyánk, hogy soha egyetlen gyermeked se érezze magát magányosnak. Kérünk, segíts, hogy amikor kint járunk és faladatainkat végezzük a világban, munkánk is hirdesse a te nevednek a dicsőségét. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 195. dics. 1984.

Útban a fény felé

Főének: 489. dics. Igeolvasás: 1. Mózes l, 1-5 és 3, 14-24

Kezdetben teremtette Isten a mennyet és a földet. A föld még kietlen és puszta volt, a mélység fölött sötétség volt, de Isten Lelke lebegett a vizek fölött. Akkor ezt mondta Isten: Legyen világosság! És lett világosság. Látta Isten, hogy a világosság jó, elválasztotta tehát Isten a világosságot a sötétségtől. És elnevezte Isten a világosságot nappalnak, a sötétséget pedig éjszakának nevezte. Így lett este, és lett reggel: első nap.

*

Akkor ezt mondta az ÚRisten a kígyónak: Mivel ezt tetted, átkozott légy minden állat és minden mezei vad közt: hasadon járj, és port egyél egész életedben! Ellenségeskedést támasztok közted és az asszony közt, a te utódod és az ő utódja közt: ő a fejedet tapossa, te meg a sarkát mardosod. Az asszonynak ezt mondta: Igen megnövelem terhességed fájdalmát, fájdalommal szülöd gyermeked, mégis vágyakozol férjed után, ő pedig uralkodni fog rajtad. Az embernek pedig ezt mondta: Mivel hallgattál feleséged szavára, és ettél arról a fáról, amelyről azt parancsoltam, hogy ne egyél, legyen a föld átkozott miattad, fáradsággal élj belőle egész életedben! Tövist és bogáncsot hajt neked, és a mező növényét eszed. Arcod verejtékével eszed a kenyeret, míg visszatérsz a földbe, mert abból

vétettél. Bizony por vagy, és vissza fogsz térni a porba! Az ember Évának nevezte el a feleségét, mert ő lett az anyja minden élőnek. Azután ezt mondta az ÚRisten: Íme, az ember olyanná lett, mint miközülünk egy: tudja, mi a jó, és mi a rossz. Most azért, hogy ne nyújthassa ki kezét, és ne szakíthasson az élet fájáról is, hogy egyék, és örökké éljen, kiűzte az ÚRisten az Éden kertjéből, hogy művelje a földet, amelyből vétetett. És miután kiűzte az embert, odaállította az Éden kertje elé a kerúbokat és a villogó lángpallost, hogy őrizzék az élet fájához vezető utat.

Atyánk, telve van az egész föld a te dicsőségeddel. A te hatalmadat hirdeti ez a világmindenség. Nap a napoknak, csillagok a csillagoknak és ennek a teremtett világnak minden része arról beszél, hogy: „Nagy vagy te Isten, nagy a te hatalmad, világteremtő a te szózatod." Hálát adunk, hogy te azért teremtetted ezt a világot, hogy legyen ez nekünk, embereknek, akiket teremtésed koronájaként küldtél a világra, terített asztallá. Jó tudni Atyánk, hogy te nem azért adtad ezt az életet, hogy az a sötét mélységbe hulljon, hanem azt akarod, hogy az szép, békességes áldott élet legyen. És te látod, hogy ez a mi életünk mégse ilyen. Tele van mélységekkel, botlásokkal, sötétséggel. Hálát adunk neked, hogy te most is oda vezetsz bennünket a forráshoz. Megmutatod bűneinknek a forrását, hogy aztán rámutathass a kegyelem forrására, megváltó Krisztusunkra. Hálát adunk, hogy így ismertetsz meg bennünket önmagunkkal és a te végtelen atyai jóságoddal, mentő szereteteddel. Megköszönjük neked Atyánk, hogy szabad reménységgel hordozni a bajokat, gondokat, amelyek ránk-ránk nehezednek. Cselekedd, hogy tudjuk most mindezt odahelyezni gyermeki reménységgel a te atyai kezedbe. Kérünk, tedd Igédet szívünkben gyümölcsözővé. Így áldd meg életünket, Jézus Krisztusért. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 226. dics. 2. vers Alapige: Jelenések 3, 18

Tanácsolom neked, végy tőlem tűzben izzított aranyat, hogy meggazdagodj, és fehér ruhát, hogy felöltözz és ne lássék szégyenletes mezítelenséged: és végy gyógyító írt, hogy bekend a szemedet és láss.

Kedves Testvéreim,

A Szentírásnak az első sorai is olyanok, mint amikor reggel kezd felkelni a nap és egyre teljesebb fény ragyogja be a világot. Azzal kapcsolatban, hogy hogyan keletkezett ez a világ sok emberi elmélet született már, de a Szentírás

első soraiban ott van a minden bizonytalanságot elűző, kinyilatkoztatás: Isten azt mondta legyen, és lett. Mi úgy szoktunk az életünkről beszélni, hogy beszélünk az életünk tavaszáról, nyaráról, őszéről és teléről, de a Szentírásban nem a tavasz, nem a reggel van először írva, mert az első nap története így van rögzítve: És lett este és lett reggel első nap. A legtöbb ember életének kedves szakasza a gyermekkor, a tavasz, a reggel, mert jó tudni, hogy szerető karok ölelnek át naponta, szerető kezek teszik asztalunkra a kenyeret és gondoskodnak mindenről, amire szükségünk van. Így jó gyermeknek lenni és tapasztalni, hogy körülvesz bennünket a gondoskodó, életünket féltő szeretet. Így kezdődik a teremtés- történet is. Isten először minden mást megteremtett és végül, amikor a föld már olyan volt, mint egy terített asztal, odaültette ehhez a terített asztalhoz az embert. Így gondoskodott Isten az ember ételéről, italáról és minden szükségletéről. De aztán ez a csodálatosan szép reggel halad az este felé. Így van ez az életünkben is. A gyermekkor után jön az ifjúság tervezgetéseinek a kora, majd a nagy küzdelmeknek, a kitűzött céloknak a kora. Mindezek után pedig közeledik az ősz és a tél. A tél már a nagy éjszakát jelenti, a nagy sötétséget. Valahogy így látjuk mi az életet. Isten pedig a teremtés történetében azt akarja megláttatni velünk, hogy ez nem így van, mert a világ teremtése estével kezdődött. Az este az éjszaka után pedig a hajnal a reggel következik. Isten ezzel azt az örömhírt hirdeti, hogy miután megkönyörült a bűnbeesett emberen, Krisztusban kegyelmet, új teremtést készített. Az emberi élet útja nem a nagy sötétség, nem a halál éjszakája, hanem az örökélet új napja, a reggel felé halad. De ez már Isten kegyelmi ajándéka, mert az ember már elindult a halál útján. Azért hangzott el Isten ajkán a megdöbbentő üzenet az ember felé, hogy Isten ezt mondja a bűnbeesett embernek: por vagy te és ismét porrá leszel. Isten tehát a porból vett embert, akit naggyá tett, akit, – mint a Zsoltárok könyvében olvassuk – kevéssel teremtette kisebbé önmagánál, visszahelyezi a porba, ahonnan vétetett. Miért történt ez? Azért történt, mert az ember visszaélt azzal, hogy sokat kapott Istentől akkor, amikor hatalommal és dicsőséggel ruházta fel. Nem elégedett meg azzal, hogy boldogan élhette az életét. Látva, hogy nem jó az embernek egyedül lenni, Isten hitvestárssal is megajándékozta őt, jó volt az embernek szeretni egymást, jó volt tudnia, hogy szeretett gyermeke a teremtő Istennek, jó volt tapasztalni, hogy ott van közöttük. Az ember engedetlensége lett az első lépés a halál felé. Addig az ember csak az örömet, a jóságot a szeretetet ismerte, most megismerte a félelmet és az Istentől való félelem tette rögtön az embert a bűneset után egymást és Istent vádolóvá. Így van ez a mi emberi életünkben is. Mindnyájunknak vannak gyermekkori emlékei. És mindnyájan tudjuk, hogy milyen boldog volt a kapcsolat köztünk és szüleink között, amíg a jót jóval viszonzó szeretett gyermekként élhettünk a családban. De amint megtörtént az első engedetlenség szüleink felé, amikor olyat tettünk, amiről

tudtuk, hogy ezzel szüleinket megbántottuk, ezért haragudni fognak, azonnal szorongva gondoltunk az édesanyánkkal, vagy édesapánkkal való találkozásra. A bűneset után az első emberpár is el akart rejtőzködni Isten elől, de rá kellett jönnie, hogy Isten elől nem lehet elrejtőzködni, mert ő mindenkinek belelát a lelkébe. Az ember nem tudta kikerülni a mindent látó Isten számonkérő kérdését: Ember hol vagy!? A bűneset óta az ember és Isten között szakadékok, elválasztófalak, sötét mélységek vannak. Pedig az ember sok mindent megpróbál, hogy a szakadékok, a mélységek, a sebek gyógyulását lehetővé tegye. Próbálja az ember ennek a szolgálatába állítani a tudományt, a művészetet, a filozófiai és ideológiai rendszereket. Mindezeken keresztül próbálja keresni az ember az igazságosabbat, a jobbat, a szebbet, a becsületesebbet, a tisztábbat. Mert a lelke mélyén mindenki vágyik az igazság, a tisztaság után. Sok fiatal, amikor elindul a szülői házból azzal az érzéssel indul, hogy jobb lesz nekem, nem leszek állandó szülői felügyelet alatt, nem kell mindenre engedélyt kérnem, szabadabb leszek. De bármilyen lelkülettel is indul el egy fiatal hazulról, még sokáig kötődik a szüleihez. Nem könnyű független, önálló emberré lenni. Akik például főiskolára iratkoznak be és szeretnék a tanulásnak szentelni idejüket tudják, mennyi mindenre van szükség a tanulás folyamán és hogy valakinek az étkezési díjat, a lakásdíjat ki kell fizetni. Milyen jó annak a fiatalnak, aki tudja, jó szüleim minden lehetségest megtesznek, hogy én haladhassak. Mert az élet gyökere sokszor a felnőtt korba érkezésig is a szülői házban van.

Amikor a bűnbeesett ember remegve menekült Isten elől Isten megkönyörült rajta. Isten bőr ruhába öltöztette a remegő embert. De ahhoz, hogy Isten bőr ruhát készíthessen meg kellett halni, el kellett pusztulnia valaminek, állatokat kellett odaáldozni, hogy az ember felöltözhessen. Így kezdődött a világban az áldozat törvénye. Az áldozat törvényével nevelte Isten az Ószövetségi népet arra, hogy a bűnbocsánat drága béren, Isten Bárányának a vére árán történhet meg. A felöltöztetett embert aztán Isten kiűzte az Édenből, hogy most már ne szakíthasson az ott lévő életnek a fájáról. Az élet fájának a gyümölcse az Isten akaratának való engedelmesség, az ember pedig akkor már engedetlen lett. Borzalmas lenne a világ, ha az Isten iránt engedetlen ember örökké élne. A bűnös ember büntetése nem kegyetlen tett, hanem Isten kegyelmes szeretetének a jele. Mert ha a földön csak igazán istenfélő, jóakaratú és szerető szívű emberek élnének, akkor édeni boldogság lenne itt az élet. De ha itt csak gonosz emberek élnének, már talán nem lenne élet a földön.

Nem ok nélkül hangzik a Jelenések könyvében Urunk szava: Vegyél tőlem tűzben izzított aranyat. Az izzított arany Megváltónk bűneinkért kiontott vére, a fehér ruha pedig a kegyelem öltözete. A tékozló fiú is azt gondolta, hogy boldogság lesz önálló életet élni, de amikor az önálló élet őt oda juttatta, hogy éheznie kellett, és egészen a sertések vályújáig süllyedt és inkább vállalta

volna az apai házban a béres életet, akkor tapasztalta meg, hogy az atya sem ölelhette őt magához tékozló élete tépett szennyes ruhájában. Mit cselekedett? A szolgáknak azt parancsolta, hogy vessék le róla a rajta levő öltözetet. Hozzanak új ruhát és új sarut és húzzanak arany gyűrűt az ujjára. Szinte lakodalmi ünnepet rendezett, és hívta a szolgákat, mondván, hogy ez az ő fia elveszett, de megtaláltatott, meghalt, de feltámadott. Az atya tehát megbocsátott, kegyelmet adott neki. Így akar Isten mindenkit, aki azt elfogadja, kegyelme öltözetébe öltöztetni. Ezért kellene hangzani gyülekezeteinkben, templomainkban, minél több helyen Jézus hívogatásának; jöjjetek, mert nem tudjátok mit cselekedtek, jöjjetek és öltözzetek fel a kegyelem ruhájába, tisztuljanak meg érzéseitek, gondolataitok, cselekedeteitek. Jöjjetek hozzám, hogy ne kelljen kárhozatra mennetek.

Isten, aki a káoszból kozmoszt, világegyetemet teremtett, akinek Lelke a teremtés hajnalán a mélység fölött lebegett, aki ezt a világot szépnek és jónak teremtette és a bűnbeesett embert nem akarja kárhozatban hagyni, ma is hívogat. A Szentírás első soraitól kezdve a Szentírás utolsó fejezetéig kijelenti üdvözítő akaratát, azért hívogat mindenkit a kegyelem fehér öltözetének az elfogadására. Ámen

Hálát adunk néked örökkévaló Isten, irgalmas Édesatyánk, hogy irgalmas szereteted akkor is átölel bennünket, amikor mi azt érdemelnénk, hogy csattanjon rajtunk ítéletednek ostora. Atyánk, aki szívünk minden dobbanását ismered, tudod mennyire hidegek, szeretetlen szívűek vagyunk és mennyire nem a te Igéd, hanem a világ, változó szelei mozgatják érzéseinket, gondolatainkat, cselekedeteinket. Sok tetszetős jelszó hangzik a te néped között is. Sokan közülünk is úgy gondolják, hogy akkor lenne szép élet és jó világ, ha mindenki a maga kezébe vehetné életének az irányítását. Napjainkban ezt úgy fejezik ki az emberek, hogy ők meg akarják valósítani önmagukat. Korunk embere mintha elfelejtené, hogy te vagy az Ura ennek a világnak, te teremtetted, Krisztusban te váltottad meg, te hívogatsz magadhoz, amikor veszélyes utakon járunk, mert csak te tudod újjáteremteni ezt a világot, és benne a mi gyakran idegen utakon bolyongó életünket is. Hálát adunk néked, hogy te életünk sok botlása, elesése és engedetlensége után is felkínálod nekünk a kegyelem fehér ruháját. Kérünk, szenteld meg életünket, hadd legyen folytatása és eredménye a mi sokszor méltatlan életünknek a mi megváltozó életmódunk, hogy legyen szívünkben több a szeretet és odakint a világban és szeretteink között otthonaikban is cselekedjük a te akaratodat. Kösd össze

kegyelmesen emberi kapcsolataink elszakadt szálait. Ne engedd, hogy a sátánnak hatalma legyen fölöttünk. Kérünk, áldd meg minden jó törekvésünket és szenteld meg azt az igyekezetünket, hogy a mi munkánk ne legyen hiábavaló az Úr Jézus Krisztusban, akinek a nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 298.dics. 1989.

Őrségben

Főének: 380. dics. Igeolvasás: Habakuk 1, 1-12 és 2, 1-7

Fenyegető jövendölés. Habakuk próféta látomása. Meddig kell még kiáltanom, URam, miért nem hallgatsz meg? Kiáltok hozzád az erőszak miatt, de nem segítesz! Miért kell látnom a romlottságot, és néznem a nyomorúságot? Erőszak és önkény van szemem előtt. Folyik a per, és viszály támad. Azért nem érvényesül a törvény, nem hoznak soha igaz ítéletet, mert a bűnös kijátssza az igazat: ezért hoznak igazságtalan ítéletet. Nézzétek a népeket és lássátok, ámulva csodálkozzatok, mert olyan dolgot viszek véghez napjaitokban, amit nem is hinnétek, ha elbeszélnék! Mert most útnak indítom a káldeusokat, ezt a kegyetlen és szilaj népet. Bejárja ez a széles földet, birtokába vesz hajlékokat, amelyek nem az övéi. Rettenetes, félelmetes ez a nép, önmaga szabja meg törvényét és méltóságát. Lovai gyorsabbak a párducoknál, és vadabbak a pusztai farkasoknál, vágtatnak lovasai. Noha messziről jönnek lovasai, repülnek, mint a zsákmányra lecsapó sasok. Mind erőszakos szándékkal jön, arcuk csak előre néz, annyi foglyot ejtenek, mint a föveny. Csúfot űz a királyokból, kineveti a hatalmasokat. Nevet az erődítményeken, sáncot emel a földből, és elfoglalja őket. Azután mást gondol, és tovább megy. Vétkes ő, mert a saját erejét isteníti. URam, ősidőktől fogva te vagy az én szent Istenem! Nem fogunk meghalni! URam, te az ítélet eszközévé tetted őt! Kősziklám, te arra szántad, hogy büntessen! Őrhelyemre állok, odaállok a bástyára, figyelek, várva, hogy mit szól hozzám és mit felel panaszomra. Az ÚR szólt is, és ezt mondta: Írd le ezt a kijelentést, vésd táblákra, hogy könnyen el lehessen olvasni! Mert ez a kijelentés meghatározott időre vonatkozik, hamarosan célhoz ér, és nem csal meg; ha késik is, várd türelemmel, mert biztosan bekövetkezik, nem marad el. Az elbizakodott ember nem őszinte lelkű, de az igaz ember a hite által él. Bizony, a bor megcsal, nagyhangúvá lesz a férfi, nem nyughatik. Szélesre tátja torkát, mint a sír, telhetetlen, mint a halál, magához ragad minden nemzetet,

magához gyűjt minden népet. De majd mindezek példázatot költenek, és ilyen jelképes hasonlatokat mondanak róla: Jaj annak, aki rakásra gyűjti, ami nem az övé – de meddig? – és másoktól elvett javakkal gazdagodik! De rád támadnak hirtelen, akik marcangolnak, fölébrednek, akiktől reszketsz, és zsákmányul esel nekik.

Atyánk, kihez mehetnénk máshoz, mikor tenálad van az örök életnek a beszéde!? Te vagy a mi oltalmunk és menedékünk, örökkévaló Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Szeretnénk az életünket a te Szentlelked vezetésével élni, de újra és újra tapasztaljuk, milyen ereje van világunk viharainak, amely sokszor jobbik énünk akarata elleni irányba sodor bennünket. Ezért van naponta szükségünk a te atyai útmutatásodra és tanácsodra, hogy a kísértések rengetegében el ne tévedjünk és ne legyünk engedetlen gyermekeiddé. Tele van az életünk külső és belső harccal, önmagunkkal és sokszor embertársainkkal való vívódással is. Hálát adunk, hogy szívünkbe azt az érzést adtad, hogy te, aki a mindennapi kenyeret megadod, most amikor itt állunk előtted gyülekezetedben a lelkünknek is táplálója vagy; és cselekedd, hogy a hallott Igét legyen elégséges erőnk akaratod szerint cselekedni is. Kérünk, tégy bennünket erősekké Megváltó Urunk követésében. Az ő nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Idehirdetés előtti ének: 223. dics. 7. vers Alapige: Habakuk 2, 2-4

Írd le ezt a kijelentést, vésd táblákra, hogy könnyen el lehessen olvasni! Mert ez a kijelentés meghatározott időre vonatkozik, hamarosan célhoz ér, és nem csal meg; ha késik is, várd türelemmel, mert biztosan bekövetkezik, nem marad el. Az elbizakodott ember nem őszinte lelkű, de az igaz ember a hite által él.

Kedves Testvéreim,

Életünk változó eseményei között mindnyájan sokszor vagyunk tanácstalanok. Kérdések vannak a lelkünkben, amelyre nem találjuk meg a helyes választ. Amikor nagyon tele van a lelkünk miértekkel, hogyanokkal, meddig kérdésekkel, akkor nagy ajándék, ha van embertársaink közt valaki, akit illetően reménységünk van, hogy tud tanácsot, segítséget adni. Néha az embertársak tanácsa is segít továbbmenni, akadályokat legyőzni, hozzásegíthet a tisztább látáshoz, és a helyesebb tájékozódáshoz. Tanácsra a mindennapi élet változá-

sainak és gondjainak a fordulóinál nemcsak nekünk van szükségünk, hanem Isten szolgálatra elhívott gyermekeinek is. Igénkben is Istennek egyik prófétája küzd saját maga és népe életének kérdéseivel, de azokat nem embereknek mondja el, hanem Istennek. Az ószövetségi gyülekezet népének az életében akkor az a változás okozott nagy gondot, hogy megtámadta őket egy nagy és erős hadsereg, a babilóniai sereg és óriási katonai erővel végül is megszállta az országot. A lakosság jelentékeny részét a maga országába hurcolta és az emberek tízezreit, férfiakat, nőket még gyermekeket is rabszolgaként adta el. A nép között nagy volt az elkeseredés, amit még belső viszályok is nehezebbé tettek, és nagy volt a tanácstalanság. Ebben a bonyolult élethelyzetben Habakuk prófétának a lelkében is nehéz kérdések fogalmazódtak meg. A háborúk örök kérdése a történelem folyamán a legtöbb esetben az volt, hogy miért támadnak meg bennünket mások, miért akarják elvenni az országot, sok esetben elveszik ingó és ingatlan javait a megszállt ország népének. Ezeket a dolgokat kérdezte meg a próféta Istentől, és várt Isten válaszára. De közben a prófétának a lelke mélyén is voltak már népének és a múltnak az ismerete alapján sejtések, hogy miért történnek ezek az események. Nemcsak azért, mert a babilóniaiak erősek, nagyok, katonai túlerejük van és hozzá még sokan közülük kegyetlenek, kíméletlenek, mások javaira vágyók, amit ha módjukban áll szívesen elzsákmányolnak, hanem azért is, mert a nép, – amelyik pedig Isten népének tartotta magát – nem hallgatott Isten szavára. Pedig Isten olyan sokszor ébresztgette, figyelmeztette hűtlenkedő népét a hozzátérésre, és akarata cselekvésére. A próféta lelkében is ott volt az az érzés, hogy a káldeusok, miközben maguk is gonoszok, eszközök Isten kezében a saját hűtlen népének a megbüntetésére.

A próféta jól tette, hogy Istent kérdezte meg, mert vannak jó és lelkiismeretes emberek, de azok is csak emberek, de vannak szándékosan félrevezető tanácsot adó emberek is. Hiteles és megbízható tanácsot az embernek Isten tud adni, mert Isten, aki gyűlöli a bűnt, szereti az embert. Tehát itt is van üzenete az Ige e mondatának, hogy az igaz ember hitből él. A próféta őrállónak nevezi magát. Isten válaszol tépelődő kérdéseire. Őrállókat nem minden helyre állítanak, csak olyan helyre, ahol nagy értéket kell őrizni, vagy ahol veszély fenyeget. Isten gyermekei, bárhol is élnek, mindenütt őrhelyen állnak, úgy, mint a katona, aki ott áll az őrtoronyban és vigyáz. Az őrhelyen állás nemcsak az arra elhívott őrállóknak a feladata. Az egyházban nemcsak a lelkipásztornak, nemcsak a presbiternek, hanem azon a helyen, ahova Isten állított bennünket mindnyájunknak őrállónak kell lenni. Azért kell mindnyájunknak őrségben lenni, mert a legnagyobb kincs, a legnagyobb érték ezen a világon Istennek az Igéje, arra vigyázni kell. Másik kincsünk pedig a hit, amely az Ige által fogamzik meg szívünkben. Ezt a drága kincset őrizni kell, akkor is, ha egészségesek vagyunk, akkor is, ha megbotlunk, vagy elesett állapotba kerülünk.

Isten úgy válaszolt a prófétának, hogy egyrészt biztosítja a prófétát arról, hogy a fennálló állapot meg fog változni, de mint mindennek, az eljövendő változásnak is rendelt ideje van. Az Igében ez így van kifejezve: „Ez a kijelentés meghatározott időre vonatkozik, hamarosan célhoz ér és nem csal meg; ha késik is várd türelemmel, mert biztosan bekövetkezik, nem marad el". Mert Isten ostorként alkalmazza a keményszívű káldeusokat, hogy megbüntesse hűtlen népét. A büntetés sokáig tartott. A szabadulásnak évtizedeken át semmi jele nem volt. A szabadulásnak az ígérete meghatározott időre vonatkozik, de az Igében nemcsak az van, hogy hamarosan megérkezik, hanem az is, hogy még esetleg sokáig kell rá várni. A hangsúly azon van, hogy nem marad el a szabadulás. Amikor Isten arról beszél, hogy ő megbüntetett népét is megszabadítja, akkor ennek mindig kettős jelentése van. Nemcsak azt jelenti, hogy megszabadítja övéit abból a fogságból, amelyben éppen vannak, hanem azt is, hogy megszabadítja az embert a legnagyobb rabságból, a bűnnek a rabságából. Tehát Istennek minden bajból, szenvedésből, nehéz élethelyzetből való szabadítása előképe annak a szabadításnak, amit Isten a megváltásban a Messiás eljövetelében készített népének. Isten ugyan Babilon által ostorozza népét, de ha ez a nép elfelejti, hogy egy népnek sincs örök hatalma a másik nép fölött, ha elkezdenek Istenről megfeledkezve uralkodni a megszállott ország népén, – Isten őket, mint ostort elveti. Isten ezt valóban meg is cselekedte, mert a babiloniak hatalma megtört és felváltotta azt a médek és perzsák uralkodása. Erről a történelmi mozzanatról tudunk a Szentírásból is, a Dániel könyvéből és ott valóban az történt, hogy a babilóni király, aki hatalma magaslatán érezte magát, megszentségtelenítette a Jeruzsálemből hadizsákmányként elhozott szent edényeket. A király országa vezetőinek ünnepi lakomát rendezett, és hogy nagyságát még jobban megmutassa, a Jeruzsálemből elhozott templomi kelyhekből itták a bort, mulatoztak. De azon az éjszakán befejeződött nemcsak Babilónia uralma, de Belsazár királynak az élete is. Arra még adott időt Isten, hogy az idős Dániel kihirdesse közöttük Isten ítéletes döntését.

Habakuk prófétát is álmodozónak tartották, amikor leírta a palatáblára és hirdette a népnek, hogy Isten szabadítása, ha késik is, de biztosan megérkezik. Ezt pedig azért tehette a próféta, mert hitt Isten ígéretének. Isten néha arra készíti fel övéit, hogy az ő malmai lassan őrölnek. Ő néha emberi mértékkel mérve késik a szabadítással. Isten azért mondja Habakuknak: „amit mondok, írd le egy táblára." Ebben az is benne van, hogy jó nagy betűkkel, hogy mindenki lássa, aki erre jár. „És mondjad, hogy mindenki hallja, hogy a szabadítás megjön." De sokszor vár ránk Isten türelmes szeretettel akkor is, amikor az idő megérett arra, hogy ítéletet gyakoroljon. Nem mi szabjuk meg Isten idejét. Valamikor éveken, vagy évtizedeken át vár vagy várat, amikor egy pillanatban váratlanul

megérkezik, és ha megérkezik, akkor nincs olyan hatalom, amely szabadító szeretetét el tudná hárítani. Miért kell felírni azt, amit Isten mond? Miért kell a reménységnek, a hitnek az üzenetét leírni, hogy látható legyen és hirdetni, hogy hallható legyen? Azért, mert a hívő ember életében is jönnek valamikor nagy megfáradások, amikor a legtürelmesebb hívő ember is azt mondja, nem várok tovább, nincs semmi eredménye várakozásomnak. Éppen azért hagyja Isten leírni, hogy amikor a mi lelkünkben is ott van a csüggedés, amikor a nehézségek után még nagyobb akadályok jönnek, akkor magunk előtt lássuk Istennek az Igéjét, hogy a szabadítás nem marad el. Még sohasem csalódtak azok, akik életüket egészen rábízták Isten kezére. Az időseknek az életében a háború borzalmai voltak a nagyon nehéz idők. Sokan átélték azt, hogy a gyötrelmeknek abban a világában volt egy-egy embertárs, aki reménységgel tudta mondani; közeleg a szabadulás ideje. A jó szó, a reménység, ott gyógyító erő volt. Sokan azért nem bírták elviselni a borzalmakat, mert nem hangzott közöttük a vigasztaló szó, a gyógyító erőt jelentő reménység. Mindezeken túlmenően Isten arra emlékeztet az Igében, hogy a döntő szabadítást, amelyet ő még az ószövetség korában megígért, már véghezvitte. Már itt járt Jézus Krisztus, akin keresztül Isten kiemel a legnagyobb mélységből, még a halál mélységéből is. Áldott az életünk, ha mi hálás hittel fogadjuk, hogy a szabadító szeretet jó-hírének hű továbbadói lehetünk. Ahol élünk, mint hitves, vagy testvér, vagy családtag, mondjuk Isten üzenetét: Én örökkévaló szeretettel szeretlek téged, én megbocsátom bűneidet, kegyelmet és életet adok neked. Ámen

Szent a te neved mindenható Isten, Édesatyánk és mi hálaadással köszönjük meg néked, hogy gyermekeidnek nevezhetjük magunkat. Hálát adunk, hogy Igédben most is arra hívtál el mindnyájunkat, hogy a legszentebb ügynek, a te Igéd és a mi hitünk ügyének hű bizonyságtevői és őrállói legyünk. Köszönjük Atyánk, hogy a hit és az Ige ajándékát megadtad nekünk és annak megőrzését és továbbadását gyermekeinknek ránk bíztad. Hálát adunk atyai biztatásodért, hogy te nemcsak földi életünk veszélyes, könnyes időszakaiban jössz hozzánk szabadító szeretettel, hanem egészen ki akarsz szabadítani a hitetlenség rabságából, hogy mi ne halálra, hanem életre tudjunk megérkezni atyai hajlékodba. Őszinte bűnbánattal valljuk meg előtted Atyánk, hogy nagyon szeretnénk mi az életünk jó példaadásával járni gyermekeink és unokáink között, hogy ők is megismerjék és megszeressék a hitben való járást és azt a vigasztalást, hogy te mennyei Atyánk vagy, aki rólunk soha el nem feledkezel. És ha kegyelmed még napjainkhoz napokat told, és még ünnepekkel is megajándékozol, amikor mi

elcsöndesedhetünk előtted, akkor vágyó szívvel lehessünk mindig Igédnek hallgatói és befogadói, hogy a hitünk erősödjön, a szeretetünk növekedjen és tudjunk élni mint gyermekeid embertársaink javára és szent neved dicsőségére. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 462. dics. 1987.

Saulus megtérése

Főének: 468. dics. Igeolvasás: Ap. Csel. 9, 1-20

Saul pedig az Úr tanítványai elleni fenyegetéstől és öldökléstől lihegve elment a főpaphoz, és leveleket kért tőle Damaszkuszba a zsinagógákhoz, hogy ha talál olyanokat, akik az Úr útjának hívei, akár férfiakat, akár nőket, megkötözve vihesse azokat Jeruzsálembe. Útközben azonban, amikor éppen Damaszkuszhoz közeledett, hirtelen mennyei fény villant fel körülötte, s amint a földre esett, hallotta, hogy egy hang így szólt hozzá: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?" Ő pedig megkérdezte: „Ki vagy, Uram?" Az így válaszolt: „Én vagyok Jézus, akit te üldözöl. De kelj fel, menj be a városba, és ott megmondják neked, mit kell tenned." A vele utazó férfiak pedig szótlanul álltak, mert hallották ugyan a hangot, de senkit sem láttak. Saul pedig felkelt a földről, és kinyitotta szemét, de egyáltalán nem látott. Ezért kézen fogva vezették be Damaszkuszba, és ott három napig nem látott, nem evett, és nem ivott.

Volt Damaszkuszban egy tanítvány, név szerint Anániás. Az Úr megszólította őt látomásban: „Anániás!" Ő így válaszolt: „Íme, itt vagyok, Uram." Az Úr pedig így szólt hozzá: „Kelj fel, menj el abba az utcába, amelyet Egyenes utcának hívnak, és keresd meg Júdás házában Sault, akit Tarzuszinak neveznek: mert íme, imádkozik, és látomásban látja, hogy egy Anániás nevű férfi jön be hozzá, és ráteszi a kezét, hogy lásson." Anániás így válaszolt: „Uram, sokaktól hallottam erről a férfiról, mennyi rosszat tett a te szentjeid ellen Jeruzsálemben, és ide is meghatalmazást kapott a főpapoktól, hogy elfogja mindazokat, akik segítségül hívják a te nevedet."

Ezt mondta neki az Úr: „Menj el, mert választott eszközöm ő, hogy elvigye a nevemet a pogányok, a királyok és Izráel fiai elé. Én pedig meg fogom mutatni neki, mennyit kell szenvednie az én nevemért."

Anániás pedig elment, és bement abba a házba; rátette kezét, és ezt mondta: „Atyámfia, Saul, az Úr küldött engem, az a Jézus, aki megjelent neked az

úton, amelyen jöttél, és azért küldött, hogy újra láss, és megtelj Szentlélekkel." És egyszerre, mintha pikkelyek estek volna le a szeméről, újra látott; azután felkelt, és megkeresztelkedett, majd miután evett, erőre kapott. Néhány napig együtt volt a damaszkuszi tanítványokkal, és azonnal hirdetni kezdte a zsinagógákban Jézusról, hogy ő az Isten Fia.

Magasztalunk téged, örök dicsőségű Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban, mert életünk minden napja a te ajándékod, és minden, amit elvégezhetünk, amiben előre haladhatunk, mind-mind bizonyságtétel a te gondviselő jóságodról. Mi sokszor nem értjük meg a te akaratodat és útjaidat, és a magunk akaratát hajtjuk végre. Sokszor késő bánattal vesszük észre, hogy hagytuk magunkat sodorni a világgal. Nagy szükségünk van atyai tanácsodra, mert világunk útvesztőiben mi eltévedünk. Ne engedd, hogy amikor itt vagyunk a templomban, elkalandozzanak a gondolataink, hanem lgéd fényével világítsd meg terveink és vágyaink útját, hogy tisztábban lássuk; azok nem tértek el a te atyai akaratodtól. Segíts, hogy tudjuk mi is mindig, amikor új nappal ajándékozol meg, és mi indulunk, hogy napi munkáinkat végezzük, megkérdezni tőled: Mit akarsz Uram, hogy cselekedjem? Vezess Lelkeddel, hogy cselekedhessük a te akaratodat. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 174. dics. Alapige: Ap. Csel. 9, 19b-20

Néhány napig együtt volt a damaszkuszi tanítványokkal, és azonnal hirdetni kezdte a zsinagógákban Jézusról, hogy ő az Isten Fia.

Kedves Testvéreim,

Amikor ezek az események történtek, amelyekről az Igében hallottunk, Isten már gondoskodott róla, hogy a pogányok közé is eljusson az evangélium. Az előző fejezetben van leírva annak az etiópiai kincstárnoknak a története, aki, amikor meghallotta, hogy Jeruzsálemben temploma van a világot teremtő Istennek, szekérre ült és nekivágott a több mint ezer kilométeres útnak, hogy ott a zsidó nép között valami közelebbit tudjon meg Istenről. Jeruzsálemben meg tudta venni az Ézsaiás próféta könyvtekercsét, amit hazafelé az úton elkezdett olvasni. Szekerére fellépett Fülöp evangélista és tőle megtudta, hogy az, akiről olvas, a világ üdvözítő Messiása már volt itt a világon, meghalt és feltámadott, hogy azoknak, akik benne hisznek a halálon át is életet adjon.

Ez a főember még az úton megkeresztelkedett és örömmel tért haza a saját országába. Tehát a pogány misszió már megindult, de az ószövetségi gyülekezet országában éppen a választott nép között sokan voltak azok, akik Isten üdvözítő szeretetének a hírét fenntartással fogadták, vagy elvetették. De azért Isten Lelke ott is munkálkodott. Például az Ékes kapunál meggyógyított beteg gyógyulásának a híre tízezreket vonzott Jeruzsálembe, ahol az apostolokon, Péteren keresztül munkálkodott Krisztusnak a Lelke sokaknak gyógyulására. A főemberek között volt egy ember, akit Saulnak hívtak, és aki mindent megtett azért, hogy a Krisztust követőket büntesse, megkeserítse, és pusztítsa. Saul a híres Gamáliel tanítómesternek tanítványa, tudós teológus volt, és mint ilyen ment Damaszkuszba azzal a szándékkal, hogy a Krisztus- követőket megfélemlítse, pusztítsa. Ez a történet van leírva ebben a kilencedik fejezetben.

A Szentlélek kitöltése után rohamosan növekedett Jeruzsálemben és sok más helyen a Krisztus követőinek a száma. Az apostolok bátran tettek bizonyságot arról, hogy a feltámadott Jézus él, Szentlelke által tovább munkálkodik és a gyülekezetnek a rohamos növekedése először is az ószövetségi gyülekezet főpapjainak a haragját növelte. Így lett veszélyes Krisztus- követővé, keresztyénné lenni. Ebben a nagyon nehéz időben a Jézus Krisztus gyülekezete mégsem fogyott, hanem állandóan növekedett. Így jutott el a Krisztusba vetett hit a nevezetes nagyvárosba, Damaszkuszba is. Ott még nem volt gyülekezeti misszió, de már volt egy jó néhány Krisztust követő ember. Saulus éppen azért indult oda, hogy meggátolja a damaszkuszi keresztyén missziót. De Isten mást akart. Éppen a Krisztust követők legveszedelmesebb emberét tette Krisztus apostolává. A hit és hitetlenség harca azóta is tart ezen a világon. A föld jó néhány országában az ateista ideológia uralkodik. Nem mindenütt előnyös keresztyénnek lenni. Ma is megáll, és még az ateista hatalmi szférába tartozó világrészeken is, hogy ott, ahol a Krisztuskövetés nem meglanyhult tradíció csupán, nem átöröklött ősöktől átvett folytatás, ott az uralkodói ideológia hatalmi súlya nem jelent olyan nagy veszélyt. Veszély ott van, ahol a szívekben hidegült meg a hit, ahol a környezethez való alkalmazkodni akarás, az egyéni csúcsra törekvések fontosabbak az embereknek, mint a földi kincsnél nagyobb kincs, a hit. A hit Isten megváltó szeretetében, mert csak ez által lehet legyőzni az ember életét pusztulásba sodorni akaró bűnt és a halált. De akinek szívügye megragadni Isten szeretetből fakadó kegyelmét az, mindig talál rá alkalmas időt is, helyet is, hogy hitéről bizonyságot tegyen, és nem marad néma tanítványa Jézus Krisztusnak. A hitben élő ember az Igét, amit a templomban hall viszi magával a szívében, hogy a családi élete is egy kis templomi gyülekezet legyen, szeretetközösség, amely arról beszél, hogy ott Krisztus szeretet-parancsa minden nap újra megadott áldott lehetőség.

Mai Igénk első mondatában le van írva, hogy milyen lelkülettel indult Saul Damaszkuszba. Saul pedig még fenyegetéstől és öldöklétől lihegve az

Úr tanítványai ellen, elment a főpaphoz és leveleket kért tőle Damaszkuszba a zsinagógákhoz, hogy ha talál olyanokat, akik az Úr útjának hívei, akár férfiakat, akár nőket, megkötözve vihesse azokat Jeruzsálembe. Az Igében a Krisztus követése az út szóval van jellemezve. Ez azt fejezi ki nagyon szépen, hogy a Krisztus követése nem elmélet, nem ideológia, hanem életforma. Aki Krisztust követi az más úton jár, annak az élet útját nem a világ, hanem Jézus Krisztus evangéliuma határozza meg. Sokféle életúton járó ember van ezen a földön. Sokan a legkönnyebb életutat keresik, de a Krisztust követő emberek nem ezt az utat járják. Mi reménységes hittel énekeljük kedves énekünkben: „Ó sok keresztje van, de ez az én utam, mert hozzád visz Uram." Saul a damaszkuszi úton valami olyan dolgot élt át, amit sem ő, sem más nem tud megmagyarázni. A szíve tele volt gyűlölettel, mint az egyiptomi fáraónak, amikor a csapások nehezedése miatt végül is elengedte Izráel népét. De amikor azok már elmentek és arra gondolt, hogy az ingyen munkaerőt engedte el, üldöző sereggel együtt eredt útnak, hogy visszahozza őket, de ez a gyűlölet mindnyájukra halált hozott. Értelmünket meghaladó esemény az is, hogy Jézus miután meghalt, feltámadott és visszament az Atyához, – még egyszer visszatért a földre, hogy a damaszkuszi úton megszólítsa Sault: Saul, Saul, miért üldözöl engem? Pedig Saul nem Jézust üldözte, hanem a követőit, de ő, mint ezt több más helyén is kifejezi a Szentírás, szolidaritást vállal azokkal, akik hozzá tartoznak. Mondja is: „Aki titeket gyűlöl, az engem gyűlöl." Saul a damaszkuszi úton Jézus kérdésére, két kérdéssel válaszolt; „Uram ki vagy te?" A másik kérdés; „Uram mit akarsz, hogy cselekedjem?" Mindkét kérdésére választ kapott. Megtudta, hogy a világ Megváltóját üldözi. A második kérdésre ő maga is olyan kérdéssel válaszolt, amelyet minden hitben élő embernek a reggeli imádságban meg kellene kérdezni tőle; „Uram mit akarsz, hogy cselekedjem?" És ehhez a kérdéshez minden nap hozzá kellene tenni a kérést is: Adj erőt, hogy azt cselekedjem, ami a te akaratod. Jézusnak a kérdésre adott válasza egy utasítás volt, amellyel őt be akarta tagolni a damaszkuszi gyülekezet testvéri közösségébe. Ebben a történetben az is benne van, hogy Krisztus tud egyéneket külön megszólítani, de tud követein keresztül is kérdésekre feleletet adni, félelmet eloszlatni. De fontos, hogy ilyenkor is legyen engedelmesség a szívünkben, és ne mondjuk, hogy ezt csak egy ember mondta. Ő azt akarja, hogy gyarló emberi eszközökön keresztül is épüljön anyaszentegyháza, és növekedjen közöttünk, bennünk és általunk Isten országa. Saul Krisztus akaratának engedelmeskedve akart indulni, de amikor szemét kinyitotta, nem látott semmit. Megvakult. Nagy lelki megrázkódtatások idején előfordul, hogy egész rövid idő alatt nagy változás történik az ember testi életében is. A második világháború folyamán több kérdezőnek mondta el egy fiatal katona, hogy egyetlen éjszaka alatt vált fekete haja hófehérré, amikor körülötte robbantak az aknák és minden pillanatban a

meghalásra kellett gondolnia. Saul nem megőszült, hanem megvakult a Krisztus dicsőségének damaszkuszi útján felvillanó fényben. Saulnak ezen keresztül is tudatosítania kellett, hogy élete, holnapja nem az ő kezében van, hanem Isten kezében. De talán azt is tudtára akarta adni Krisztus Saulnak, hogy ő, aki olyan öntelt magabiztossággal üldözte a keresztyéneket, és ezt azért tette, mert úgy gondolta, hogy Isten akaratát cselekszi, mind ez ideig vak volt. Vak volt, mert nem látta meg, hogy Krisztusban, Isten üdvözítő szeretete öltött testet, tehát nem látta meg benne a világ megváltóját, követeiben pedig a testvért. Minden ember vak, aki a gyűlölködésnek és gyűlölködve is a magabiztosságnak az útját járja. Amikor Saul bement a városba, leborult és imádkozott. Oda is csak vezetővel tudott eljutni, de Isten csodálatosan megvigasztalta őt. Három nap múlva, amikor Krisztus megbízottja Ananiás bement hozzá, megnyílt a szeme világa. De akkor már egészen más szemmel nézte a világot; nem akarta már tovább üldözni a Krisztus követőit. Kárnak és szemétnek ítélt mindent, amit addig cselekedett. Különösen hegyes vidékeken ismerik azokat a virágokat, amelyek reggel, amikor felkel a nap a fény felé fordulva és a nap folyamán is állandóan a nap járását követve hajlanak a fény felé. Mire az este eljön, ezek a virágok száznyolcvan fokos fordulatot tesznek meg, tehát egészen ellenkező irányban találják magukat. Így van annak az embernek az élete is, aki az örökélet napjának a fénye felé kitárulkozik. Az már nem megy tovább a gonoszságok, hazugságok és igazságtalanságok útján. Sok összetört élet született így újjá, amikor egy-egy ember elindult a Jézus Krisztus követésének az útján.

Amikor Anániás azt az utasítást kapta Krisztustól, hogy menjen el Saulhoz, mert imádkozik Anániás szinte tiltakozott, mert Saul tetteinek a híre ismert volt a Krisztust követők között. Krisztus megnyugtatta Anániást, hogy Saul neki választott eszköze, hogy nevét a királyok és Izráel fiai elé vigye, ami miatt majd sokat fog szenvedni. Így lett Saul, ez a Krisztust üldöző ember Pál apostollá, aki tövises testtel is áldott munkát végzett Krisztus követségében, és aki zúgolódás nélkül hordta szenvedései keresztjét. Élete hitvallását ő maga foglalja össze a Rómaiakhoz írt levelében: „Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket az Isten szeretetétől, amely megjelent Jézus Krisztusban, a mi Urunkban.” Ámen

Megköszönjük néked Édesatyánk, hogy felvirrasztottál minket erre a vasárnapra, és hogy Igéd üzenete ma újra belecsendült életünknek ebbe az itt töltött templomi csöndjébe, és köszönjük, hogy Igédben új életre hívogatsz bennünket. Atyánk te ismered szívünk minden dobbanását, ismered reménységeinket és reménytelensé-

geinket, tudod, hogy önmagunkkal is harcolunk, amikor hitünkben elbizonytalanodunk. És azt is tudod, hogy mi is sokszor vakok vagyunk, mert fél szívvel követjük Megváltónkat, aki féltő szeretettel hívogat bennünket megújuló életre. Töredelmes szívvel valljuk meg előtted, hogy azért van szívünkben sok elbizonytalanodás, mert nem tudjuk Urunktól naponta megkérdezni: Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem? Kérünk, vezess Szentlelkeddel, hogy azon a helyen, ahol élünk, a családban is és mindenütt, ahol arra alkalmat készítesz, legyünk bizonyságtévői a te szeretetednek, üdvösségünket munkáló kegyelmednek. Kérünk, erősíts meg bennünket ebben a küldetéstudatban, hogy merjük vállalni a ránk bízott feladatokat és gyarlóságaink tudata ne vezessen reménytelenséghez, hanem ahhoz a hithez, hogy Szentlelkeddel minket is alkalmassá tehetsz tőled kapott feladatok végzésére. Áldd meg anyaszentegyházadat, hogy mindenütt hangozzon benne a te lgéd bizonyságtétele könyörülő kegyelmedről. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 466. dics. 1986.

Irgalmasság háza

Főének: 138. zsoltár Igeolvasás: János 5, 1-15

Ezek után ünnepük volt a zsidóknak, és felment Jézus Jeruzsálembe. Jeruzsálemben a Juh-kapunál van egy medence, amelyet héberül Betesdának nevezznek. Ennek öt oszlopcsarnoka van. A betegek, vakok, sánták, sorvadásosak tömege feküdt ezekben (és várták a víz megmozdulását. Mert az Úr angyala időnként leszállt a medencére, és felkavarta a vizet: aki elsőnek lépett bele a víz felkavarása után, egészséges lett, bármilyen betegségben is szenvedett). Volt ott egy ember, aki harmincnyolc éve szenvedett betegségében. Amikor látta Jézus, hogy ott fekszik, és megtudta, hogy már milyen hosszú ideje, megkérdezte tőle: „Akarsz-e meggyógyulni?" A beteg így válaszolt neki: „Uram, nincs emberem, hogy amint felkavarodik a víz, beemeljen a medencébe: amíg én megyek, más lép be előttem." Jézus azt mondta neki: „Kelj fel, vedd az ágyadat és járj!" És azonnal egészséges lett ez az ember, felvette az ágyát, és járt. Aznap pedig szombat volt. A zsidók ekkor így szóltak a meggyógyított emberhez: „Szombat van, nem szabad felvenned az ágyadat." Ő így válaszolt nekik: „Aki meggyó-

gyított, az mondta nekem: Vedd az ágyadat, és járj!”Megkérdezték tőle: „Ki az az ember, aki azt mondta neked: Vedd fel és járj!?” De a meggyógyított ember nem tudta, hogy ki az, mert Jézus félrehúzódott az ott tartózkodó sokaság miatt. Ezek után találkozott vele Jézus a templomban, és ezt mondta neki: „Íme, meggyógyultál, többé ne vétkezz, hogy valami rosszabb ne történjék veled.” Elment ez az ember, és megmondta a zsidóknak, hogy Jézus az, aki meggyógyította.

Dicsőséges, szent örök Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban! Hálaadással köszönjük, hogy a múlt hét munkás napjai után új napra, új hétre virrasztottál, és mi itt lehetünk gyermekeidnek ebben a gyülekezetében. Hálát adunk, hogy itt lélekben együtt lehetünk sok-sok testvérrel, akik mint mi, vágyakoznak szent Igéd után. A világ sokféle zaja után szükségünk van arra, hogy halljuk az örök életnek a beszédét, a halk és szelíd szót, amelyben elmondod nekünk, hogy te szeretsz bennünket, és azért jössz utánunk Igéd üzenetével, mert mi a világ erdejében könnyen eltévedünk, és nem találjuk meg a hozzád vezető utat. Kérünk Atyánk, tedd itt áldottá találkozásunkat egymással, és megváltó Krisztusunkkal, aki azért lett Isten létére emberré, hogy elmondja nekünk szent országod titkait, minket drága vérén megváltson, és atyai hajlékodba vezessen, hogy az üdvözülők seregében mi is dicsőítsük szent nevedet. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 231. dics. 1. vers Alapige: János 5, 16-18

A zsidók ezért üldözni kezdték Jézust, mert szombaton tette ezt.
Jézus így szólt hozzájuk: „Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom.” Ezért azután a zsidók még inkább meg akarták ölni, mert nemcsak megtörte a szombatot, hanem saját Atyjának is nevezte Istent, és így egyenlővé tette magát az Istennel.

Kedves Testvéreim,

A 20. század ötvenes éveiben egy francia régész vezetésével dolgozó kutató csoport végzett ásatásokat Jeruzsálemben, és felszínre hozta annak a helynek a részeit, amelyről ebben az Igében szó van. Ez egy fürdő létesítményeként volt ismerős, amelyik annak a kornak egyik megcsodált építménye volt. Kiterjedése 5000 négyzetméter, a két nagy vízmedencét egy hatméteres fal választotta el egymástól és a medencékhez lépcsőkön lehetett lemenni. A létesítmény négy oszlopcsarnokkal volt körülvéve. Az ötödik csarnok a két tó közti falra volt

építve. A még épségben megmaradt oszlopokon megmutatkozik, hogy a csarnokok nyolc és fél méter magasak voltak. Ez a létesítmény tehát egy pompás díszes építmény volt, amit a szomszédságban levő templommal együtt „nagy" Heródes építtetett.

Jézus még a nagy ünnepeken tartott összejövetelek alkalmait is megragadta arra, hogy valakivel népe szenvedő tagjai között jót tegyen. Abba az oszlopsoros csarnokba is azért ment, mert ott beteg emberek sokasága várt a gyógyulásra. Jézus szívekbe látó tekintetével felfedezte köztük a legelesettebbet. Ez a megszólított beteg elmondta Jézusnak, hogy azért várakozott ott mindig sok beteg, mert az volt a tapasztalatuk, hogy amikor a víz időnként megmozdul, aki először érkezik a mozgó vízhez, meggyógyul. A megszólított beteg azonban már harmincnyolc éve szenved betegségében. Jézus megtudta azt is, hogy a beteg azért nem gyógyult meg, mert amikor a víz megmozdul, akkor mindenki, aki tud, igyekszik, hogy először érjen a vízbe. De ő nem tud. Akik jobban tudnak mozogni, azok megelőzik őt. Jézus aztán megkérdezte tőle: Akarsz meggyógyulni? Nekünk ez talán szükségtelen kérdésnek tűnik. A pszichológusok azonban beszélnek olyan esetekről is, hogy egy sokáig beteg ember nemcsak odáig jut el, hogy beletörődik az állapotába, hanem odáig is, hogy elkezd azon gondolkodni, nem lenne-e jobb, ha úgy maradna minden, ahogy van. Így legalább vannak, akik sajnálják őt, és ezt a szánakozó jóakaratot egy-egy kalapjába dobott pénzdarabbal, vagy más adománnyal ki is fejezik. Érdemes lenne ezt az ilyen módon megtapasztalt emberi jóságot egy esetleges gyógyulással kockáztatni? Tehát Jézus kérdése nagyon is indokolt volt. A betegnek el kell döntenie, igazán akar-e meggyógyulni. De ebben a kérdésben benne van Jézusnak a segítőkész jósága is: Ha igazán akarsz, én segíthetek rajtad! Jézusnak erre a kérdésére elhangzott, ami a szívében volt. Uram, nincs emberem, aki gyorsan a vízbe vinne. Én mindig elkések. És Jézus segített. Nem úgy, hogy ott maradt vele, míg megmozdul a víz, hogy aztán sietve bevigye őt a vízbe. Ő isteni szuverenitással ezt mondta: „*Kelj fel, vedd fel ágyadat és járj*!" És a beteg nem mondta: Uram, én képtelen vagyok erre, hanem végrehajtotta Jézus parancsát. A bizalomteljes engedelmesség a hit reflexe. Az Isten szavának engedelmeskedő hit valamilyen formában mindig megtermi a gyógyulás gyümölcsét.

Jézusnak ez a gyógyítása azonban egy újabb feszültséget hozott a zsidó nép vezetői és Jézus között. Ez a gyógyítás ugyanis szombaton történt. Olyan törvény ez a szombat törvény az ószövetségi népnek, amelyhez a törvény magyarázói szerint Istennek eszkatológiai ígérete is fűződik. Az írástudói magyarázat és hagyomány szerint azért nem jött még a Messiás a földre, mert a nép nem ünnepli meg pontosan a szombatot. Ezek az írásmagyarázók azt mondják, hogyha a nép egyszer eljut a szombat ünneplésének a pontos megtartásához hamarosan megérkezik a földre a Messiás. Itt ebben a gyógyításban sok mozzanatot

kárhoztattak a zsidó vezetők. A meggyógyult beteg engedelmeskedve Jézus parancsának, hogy keljen fel, vegye fel ágyát és járjon, szó szerint így cselekedett. Ezután rögtön felháborodva szólongatták őt a hittársak, hogy szombat van, ezért nem szabad néked terhet hordozni. Ez a farizeusok szemében igen nagy bűnnek számított. A Mischna szerint súlyos büntetést érdemel, aki ezt mégis megteszi. A meggyógyított beteg éppen arra hivatkozott, hogy ő azért viszi az ágyát, mert aki őt meggyógyította ezt a parancsot adta neki. Rögtön elkezdték őt faggatni, hogy ki az, aki őt meggyógyította és neki ilyen parancsot adott? A meggyógyított nem ismerte Jézust, mert meggyógyítása után Jézus elvegyült a sokadalomban, de aztán a templomban találkozott vele és akkor már meg tudta mondani a kérdezőknek, hogy Jézus az, aki őt meggyógyította. Amikor a meggyógyított találkozott a templomban Jézussal alkalom adódott arra is, hogy a meggyógyított embert lelkigondozásban részesítse. Ez a lelkigondozói mondata Jézusnak így hangzott: „*Lásd, meggyógyultál többé ne vétkezzél, hogy még valami rosszabb dolog ne történjen veled.”* Jézus itt arra utal, hogy a gyógyulás az Ő parancsának való engedelmesség nyomán a megbocsátás kegyelmi ajándéka. Tehát Isten megbocsátotta bűneit, most nagyon komolyan kell venni hívő életét nehogy még rosszabb állapotba jusson, mint volt. Ez a rosszabb állapot pedig arra utal, hogy nemcsak a testi egészsége, hanem az üdvössége is veszélybe kerülhet. Közben voltak ott farizeusok is, akik a feszült helyzetet még feszültebbé tették a vallásos kegyes hagyományok szigorú betartására hivatkozó beszédükkel. Hiszen ezzel Jézust vádolták, hogy átlépte a szombat törvényét, tehát nem tartja meg Istennek a parancsát. Volt már Jézusnak más szombatnapi gyógyítása is, amelyekről a többi evangéliumban olvashatunk. Ott arra hivatkozott Jézus, hogy jót cselekedni, életet menteni mindig szabad. Feltette nekik a kérdést, hogyha az ő szamaruk a kútba esik, pusztulni hagyják, mert a szombati nyugalom megtartásának a törvényét megszegték?

Ez a János evangéliumában leírt szombati gyógyítás már ott a helyszínen nagyon kiéleződött. Annyit világosan látunk, hogy Jézus beszélt ezekkel az őt felelősségre vonó emberekkel. Hiszen ebben az esetben sem lehet Jézust Isten törvénye könnyelmű megszegőjének tartani, mert a beteg meggyógyítása után a lelkigondozó beszélgetésben ezt a meggyógyított beteget is nagyon határozottan figyelmeztette az Isten akarata szerinti életrend megtartására, a bűn kerülésére. A történetben minden arra utal, hogy a vezető farizeusok ott a helyszínen egy külön megbeszélést tartottak és vádolták Jézust a szombat törvényének a megszegésével. Erre a vádra Jézus egy nagyon különös feleletet adott: *„Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik én is munkálkodom.”* Azt akarta velük megértetni, hogy ő nem egy magán emberként van itt ezen a földön, hanem mindig és mindenben Isten akaratát akarja végrehajtani. És mint ilyen nem cselekedhetik Isten akarata ellen, tehát ellenségei nem ismerik őt, ha

cselekedeteiben az önkényesség lelkületét látják. Jézus vádolásának ebben az esetben talán a teremtés történetnek ez a mondata van félre magyarázva: *„Így készült el a menny és a föld és azoknak minden serege. A hetedik napra elkészült Isten a maga munkájával, amelyet alkotott és megpihent a hetedik napon egész alkotó munkája után. Azután megáldotta és megszentelte az Isten a hetedik napot, mivel azon pihent meg Isten egész alkotó és teremtő munkája után."* Tehát amikor Isten befejezte a teremtés munkáját és látta, hogy minden szép és jó megáldotta az embert és megpihent teremtő munkája után. Ennek alapján valóban mondhatja az, aki nem tudja mélyebben megérteni Isten Igéjét, és mondhatta volna maga Jézus is, hogy az én Atyám megpihent a hetedik napon és megszentelte azt, tehát én is pihenek ezen a napon. De miért nyugodott meg a teremtés hetedik napján Isten? Azért, mert a teremtés munkája befejeződött a teremtő megpihent. Ez azonban bizonyára nem jelent mozdulatlan tétlenséget, hanem féltő szeretettel nézi teremtett világát. Mert ő nemcsak teremtő Isten, hanem gondviselő Édesatyánk is, aki atyai kezében tartja világát. Erre utal a Zsoltárok könyve is, ahol ezt olvassuk: „*..nem szunnyad őriződ. Bizony nem szunnyad, nem alszik Izráel őrizője."* Amikor pedig jött a bűneset, amely mint egy lavina elindult, hogy az emberiséget kipusztítsa, Isten rögtön hozzáfogott Megváltó és üdvözítő munkájához és ezt a munkáját folytatja. Addig folytatni fogja, míg el nem hangzik az Isten népének nyugalmát meghozó szó, amely Isten országa teljessége megérkezésének az idejét jelenti: Megtörtént. Isten tehát befejezte a teremtés munkáját és pihent, de a bűneset után megkezdte újjáteremtő munkáját és ameddig ez be nem fejeződik, addig munkálkodni fog. És mint ahogyan a teremtéskor Jézus együtt munkálkodott az Atyával és nélküle semmi sem lett, ami lett, ugyanúgy az újjáteremtésben is, ahogyan azt látta és hallotta az Atyától, együtt munkálkodik vele. Így értjük meg Urunk válaszát, amit a szombatnapi gyógyítás után mondott az őt vádolóknak: „*Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, és is munkálkodom."* Hiszen ő győzte le a bűnt és a halált, ő jön majd vissza hatalommal és dicsőséggel, vele érkezik meg az új ég és új föld, akkor töröl majd le Isten övéinek a szeméről minden könnyet, és akkor érkezik meg a világra az áldott szombat. Ámen

Hálát adunk néked mindenható Isten, könyörülő Édesatyánk, hogy felvirrasztottál erre az új napra, a nyugalom napjára. Hitre jutott őseinknek azért volt ez a nap, a hétnek első napja örömnap, mert Jézus Krisztus feltámadt a halálból, és mert hitre jutva megértették, hogy Krisztus feltámadása előleg arra, hogy mi is feltámadunk. Nekünk pedig azért örömnap ez a nap, mert Jézus azzal ajándékoz meg bennünket, hogy ahol az ő nevében gyülekeznek össze, ő is itt van velünk. Segíts bennünket, hogy tudjuk mi is

úgy kitárni előtte szívünket, mint az a beteg ember a Bethesda tavánál. Add, hogy Igéd magvetése gyümölcsöt teremjen szívünkben. Taníts minket imádkozni, hogy amikor magunk is fáradtak és kimerültek vagyunk, és vannak körültünk emberek, akik tőlünk is fáradtabbak és szeretetre szomjazóbbak, tudjuk a nekik is hiányzó javakat továbbadni azoknak, hogy áldássá lehessünk számukra. Áldd és szenteld meg családi otthonainkat, és segíts, hogy szavaink, tetteink és egész életünk lehessen bizonyságtétel Szentlelked újjáteremtő erejéről. Légy velünk kegyelmesen mindig, mindenben, mindenütt, Jézusunk szent nevében kérünk. Ámen

Záróének: 195. dics. 1989.

Nem azé, aki fut

Főének: 236. dics. Igeolvasás: Róma 9, 1-13

Igazat mondok Krisztusban, nem hazudok, lelkiismeretem tanúskodik mellettem a Szentlélek által, hogy nagy az én szomorúságom, és szüntelen fájdalom gyötri a szívemet. Mert azt kívánom, hogy inkább én magam legyek átok alatt, Krisztustól elszakítva, testvéreim, az én test szerinti rokonaim helyett; akiké az ősatyák, és akik közül származik a Krisztus test szerint, aki Isten mindenek felett: áldott legyen mindörökké. Ámen. De ezt nem úgy értem, mintha Isten igéje erejét vesztette volna. Mert nem tartoznak mind Izráelhez, akik Izráeltől származnak, és nem mindnyájan Ábrahám gyermekei, akik az ő utódai, hanem amint meg van írva: „Aki Izsáktól származik, azt fogják utódodnak nevezni.” Vagyis nem a testi származás szerinti utódok az Isten gyermekei, hanem az ígéret gyermekei számítanak az ő utódainak. Mert az ígéret szava ez: „Abban az időben visszajövök, és fia lesz Sárának.” De nem csak ezt az esetet lehet említeni, hanem Rebekáét is, aki egytől fogant, a mi atyánktól, Izsáktól. Még ugyanis meg sem születtek gyermekei, és nem tettek semmi jót vagy rosszat, de hogy az Istennek kiválasztáson alapuló elhatározása érvényesüljön, úgy ahogyan meg van írva: „Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem.”

Magasztaljuk szent nevedet megtartó jóságodért, örökkévaló Isten, gondviselő Édesatyánk. Hálát adunk néked, hogy elűzted az éjszaka sötétjét, és hogy mint a testi álomból a nap fényével felébreszted földi gyermekeidet, ezt a napot most arra ajándékoztad

ismét nekünk, hogy a te Igéd fényével űzzed el lelki sötétségünket. Adj a szívünkbe sok fényt és szeretetet, hogy amikor most kegyelmedből újra együtt lehetünk, kitárulkozó szívvel tudjuk hallgatni Igédet, és meg tudjuk érteni annak üzenetét. Atyánk, te tudod, mert számon tartod életünk minden mozzanatát, hogy életünk elmúlt napjaiban sokféleképpen bolyongtunk sötétben, a közönynek, a szeretetlenségnek a sötétségében, és engedetlenségeink homályában. Köszönjük, hogy te mégis kegyelmes szeretettel nézed az életünket, hogy nem sújtsz büntető ítéleteddel, hanem napjainkhoz napokat ajándékozol, hogy a kenyérharcban helytálljunk és arra is készítesz alkalmat, hogy Igéd körül elcsöndesedjünk és a nemes harchoz erőt kapjunk. Kérünk Atyánk, tégy bennünket most is nemcsak rád figyelő, hanem néked engedelmeskedő áldott gyermekeiddé is. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 193. dics. Alapige: Róma 9, 14-16

Mit mondjunk tehát? Igazságtalan az Isten? Szó sincs róla! Hiszen így szól Mózeshez: „Könyörülök, akin könyörülök, és irgalmazok, akinek irgalmazok.” Ezért tehát nem azé, aki akarja, és nem is azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.

Kedves Testvéreim,

Isten Igéjének ebben a szakaszában hallottuk, hogy milyen kiváltságot ad Isten azoknak az embereknek, akikhez kegyelmes szeretetével odahajlik, akiknek kijelenti akaratát, akiket üdvözítő szeretettel magához ölel. A földön az első és egyetlen nép volt, amelynek egyik tagjához odahajolt és egy emberen keresztül népet formált. Ez az egyetlen nép, akkor Izráel népe volt, akit Isten éppen az Ábrahámhoz való odahajlás által hívott el és nevelt, hogy legyen ez a nép a világ missziósává. Ennek a népnek Isten sok kiváltságot adott. Kijelentette neki akaratát, megmondta neki, hogy benne áldatnak meg a föld népei, és rajta keresztül érkezik meg a világra a Megváltó. Ehhez a néphez újra odahajolt a pusztai vándorlás végén a Sinai hegynél, amikor adta a törvényt. Ennek a népnek rendelt Isten istentiszteleti rendet, ennek adott utasítást a szent sátor elkészítésére. Isten mindent megtett, hogy amikor majd megérkezik a Megváltó, akkor az a nép hálás szeretettel fogadja a szabadítást, az új életet. Ismerjük Istennek ezzel a néppel véghezvitt hatalmas tetteit, közben követeket, prófétákat küldött, és amikor ez a Megváltó valóban megérkezett – ez a nép nem fogadta, elvetette a Megváltót. Az övéihez jött és az övéi nem fogadták be őt. Amikor már a Meg-

váltó itt volt a földön és az apostolokkal együtt járta az országot, a pogányok jobban odafigyeltek Isten beszédére, mint a választott nép. Sokféle bálványt imádó pogány nép fogadta el Isten országának az evangéliumát. A választott nép pedig megölte a Megváltót. Pál apostolnak, amikor megtért nagyon fájt ez a viselkedés, hiszen ő is ennek a népnek hűséges tagja volt és fájdalmát még növelte az, hogy megtérése előtt üldözője volt a Krisztust követőknek. Szívében olyan gyűlölet volt, amely arról bizonykodott, hogy mindenki, aki elindul Krisztus nyomdokain Isten-káromló, akit üldözni, pusztítani kell. De Isten könyörült rajta és úgy akarta, hogy éppen akkor találkozzon Jézus Krisztussal, amikor ment Damaszkuszba, hogy foglyul ejtse a Krisztust követőket. Akkor következett be a nevezetessé lett pálfordulás. Ezt a szófordulatot a világ nagy részén ma is mondják azokra az emberekre, akik ellenkező irányba folytatják az életüket, mint ahogyan kezdték. Akkortól kezdve nemcsak hogy nem üldözte Krisztus népét, hanem hűséges hirdetőjévé lett Jézus Krisztus evangéliumának. Ennek az lett a következménye, hogy népe ugyanúgy üldözte őt, ahogyan ő üldözte megtérése előtt a Krisztus népét. De Krisztus ügyéért vállalta a szenvedést, kárnak és szemétnek ítélt mindent, amit addigi életében cselekedett.

Pál apostol minden életét fenyegető veszedelem között folytatta az evangélium hirdetését és keserű lelkülettel mondta, hogy inkább ő maga lenne elkárhozó emberré, csak ez az ő vak népe fogadná el Istennek azt a kegyelmét, amit Jézus Krisztusban készített az emberiségnek. Megváltozott, megszentelődött életével szentesítette azt az életstílust, amit az első Korintusi levélben írt az ottani gyülekezetnek. Ő a gyűlölködő üldöző, Krisztusnak szerető szívű követe lett. A saját életében mutatta meg, hogy az az áldozatos szeretet, amit Krisztustól vett, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal. Vallotta, hogy ez a szeretet, amelyet Krisztusban Isten küldött erre a földre, soha el nem múlik, hiszen Krisztus tegnap és ma és mindörökké ugyanaz. Mai igeszakaszunkon érződik az a féltő szeretet, amellyel az apostol népe jövőjére gondol. Nemcsak a betegség tövisét hordozta, hanem a népe holnapjáért való féltő szeretet is tövisként volt a lelkében. Hiszen Isten ezt a népet arra hívta el, hogy áldássá legyen a világ számára és ez a nép nem akar, nem tud áldássá lenni. Azt a fájó kérdést forgatta magában, hogy akkor Istennek az Igéje, terve, akarata hiábavalóvá lett? Ha ez a nép, Isten népe, nem fogadja el a Megváltót, akkor a világ rohan tovább a saját vesztébe és nem lesz Megváltott világgá? Ez borzalmas lenne. Akkor ez azt jelentené, hogy ezen a világon nincs sehol egy olyan hely, ahol az ember biztonságban lenne, ahol ne fenyegetné pusztulás veszélye. Ha ez az egész világ a rothadandóság rabságában vesztegel, ezen a világon nincsen semmi, ami kivonhatná magát az enyészetből, az elmúlásból!? A Szentírásban valóban figyelmeztet Isten, hogy ezen a világon minden mulandó, de ott van a nagy

örömhír is, hogy mindezek ellenére Isten Igéje mindörökké megmarad. Tehát az nem lesz soha hiábavaló. Ez egy kibeszélhetetlen nagy vigasztalás. Tehát a földön élő embernek az egyetlen szilárd pontja, egyetlen kapaszkodója, annyi sok-sok veszélyeztetettség között is Isten, aki Krisztusban kegyelmet készített. De megmarad a kérdés, mi lesz akkor az ószövetségi néppel. Ez a nép ma is büszkén hirdeti: Mi Ábrahám utódai vagyunk. Az egykor köztünk élt zsidó atyafiak sírkövén mi is sok helyen láthatjuk az ott nyugvó héberül irt neve után ezt a két szintén héberül írt szót: Ábrahám fia. Nekünk most ezzel kapcsolatban azt akarja Isten a szívünkbe vésni, hogy ne hivatkozzon senki arra, hogy elődei, vagy talán ő maga, Istenben hívő ember volt. Ne bizakodjon senki abban, hogy ő beleszületett az egyházba, ő tehát Isten népéhez tartozik, mert ez önmagában nem elég. Az Isten népéhez tartozás nem útlevél az üdvösségre. Az Igében ezt olvassuk: „Nem mindenki Ábrahám fia, aki Ábrahámtól született." Mert Isten nemcsak azt mondta Ábrahámnak, hogy benne megáldatnak a föld népei, hanem ez után az első ígéret után évtizedekkel később, amikor ez emberileg már reménytelen volt, megjelent Ábrahámnak Isten követe, és azt mondta neki, hogy egy év múlva Sárának fia születik. Így folytatódott Isten ígérete az áldással Izsáknak is, aki Ábrahám magva volt. Ábrahámnak volt egy más fia is, Ismáel, de ő nem az ígért gyermek volt. Ma így mondanánk, hogy ő nem Sárától született. Úgy, hogy Ábrahám szívében is megingott a hit, mert felesége már nagyon idős volt, és emberileg már lehetetlennek tűnt, hogy gyermeket szüljön. A reménytelenség megérlelte Ábrahámban a gondolatot: Segíts magadon, Isten is megsegít. Hívő ember is rászorulhat mások segítségére, de soha sem Isten akarata ellenére, hanem csak Isten akarata szerint. Mert nem hiúsult meg Istennek az ígérete, de az Izsákban teljesedik be. Sőt, Isten még tovább megy, mert ugyanabban a családban ugyanazon apa és anya gyermekeiként, méghozzá egyszerre, amikor Rebeka két gyermeket hordott a szíve alatt, Isten előre megmondta: a nagyobbik szolgál majd a kisebbnek. Itt is Isten beszéde teljesedett be, amikor abban a családban Jákób lett az ígéretnek az örököse. Nagyon megdöbbentő, és sok szívet lázadásra indít, amit itt a Római levélben az Ószövetségből idéz az apostol: *„Jákóbot szerettem, Ézsaut gyűlöltem."* Bennünk talán ott van a kérdés: miért? Ne keressünk itt észokokkal indokolható magyarázatot. Isten tudja, hogy miért. Mi pedig csöndesedjünk el előtte, és ismerjük el, hogy ő az Isten. A létnek a belső nagy dolgait, a világnak a mélységes titkait, ahogy azt a Teremtő teremtette, nem mindig lehet megmagyarázni. Nemcsak a lélek világának a titkaiban, hanem a mélyebbre pillantó tudomány az anyagi világnak a dolgaiban is kezdi ezt felfedezni. Az anyag titkait kutató tudósok közt sokan jutottak az anyagi világ olyan területére, ahol őszintén bevallják: ezt nem értjük, ezt nem tudjuk megmagyarázni. Már sok tudós hangoztatja, hogy korunk mikrofizikájának a tükrében sok területen más-

képpen néz ki az anyagi világ, mint ahogyan azt csak néhány évtizeddel ezelőtt hirdették a tudósok. Korunk atomtudósai azt mondják, hogy a holt anyag valójában nem holt. Csodálatos részecskék élnek, mozognak és keringenek benne. Egy-egy kő vagy fadarab valóságos történelem. Egy bizonyos mértékben már tudják analizálni az anyag részeinek a hasadását. Még nem is olyan túl régen azt mondták: Az anyag legkisebb részei az atomok, az atomok azok a parányi részecskék, ameddig az anyag felbontható. Ezek a legparányibb részek, az atomok már nem hasíthatók. És ma már az az óriási energia, amely az atomok hasadásakor keletkezik, az emberek reménysége, vagy réme. Mindkettő lehetséges aszerint, hogy azt milyen lelkületű emberek, és mire használnák. Már az atomhasadással foglalkozó tudósok is hangoztatják, hogy ennél a folyamatnál nem számítható ki minden pontosan, mert az nem várt meglepetéseket is tartogathat. Ha ez így van az anyag világában, mennyivel inkább így lehet ez a lélek világában, vagy az anyagi világban élő ember lelkivilágában. Jézus a szeretet törvényét írja övéinek a szívébe, mégis beszél a gyűlöletről is, mégpedig közeli családtagokkal kapcsolatban. Mert egyszer azt mondta a tanítványokkal való beszélgetés közben, amikor éppen anyagi dolgokról volt szó, hogy ha valaki nem gyűlöli meg az atyját, anyját, vagy családtagjait őérte, nem méltó az Isten országára. De ezt nem általános szabályként mondta, hanem egy bizonyos élethelyzetre alkalmazta. Ott arról van szó, hogy vannak az életben helyzetek, amikor a család tagjai két külön világnak a gyermekei. Az egyik odafordul Istenhez, szereti őt, mert tudja, hogy Ura az életünknek. A másik hallani se akar Istenről, szavára nem hallgat, akaratát nem veszi figyelembe. Ha ehhez a családban még szeretetlenség is társul, ott pokollá válik az élet. Az apostoli tanács még ilyen esetben is úgy hangzik, hogy a gonoszt jóval győzd meg, az életed példaadásával. Ez különösen a házastársakra vonatkozik, és ehhez sok erő és szeretet kell. Mégis mindent meg kell tenni a család együttmaradásának az érdekében. Csak azt nem, hogy az istenfélő a családi békesség érdekében feladja a hitét. Isten nélküli egy akaratot nem akar Isten. Gondoljunk csak a Bábel tornyának a történetére. Ott egy akaraton voltak a torony építői, de Isten nélkül akartak égig érő tornyot építeni. Ahol pedig az ember Isten nélkül él, oda előbb vagy utóbb elérkezik a bábeli zűrzavar, az, hogy az emberek nem értik meg egymást. Jézus ilyen állapotra nézve, ilyen veszélytől féltve övéit, ajánlja inkább az ilyen emberek egymástól való távol maradását. Ezért tette Isten az ő szabad kegyelme evangéliumának a szószólójává az egykori Sault, hogy ő is segítsen a népeket elválasztó sokféle falat ledönteni, sokféle népet egybeszerkeszteni a Krisztusban. „*Mert Krisztusban nincs többé sem zsidó, sem görög, nincs sem szolga sem szabad, mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban. Ha pedig Krisztuséi vagytok, akkor Ábrahám utódai vagytok, és ígéret szerint örökösök.”* Ámen

Magasztalunk téged Édesatyánk, hogy irgalmas szereteteddel naponta megújítod az életünket. Hálát adunk, hogy minden nap, amelyre felvirrasztasz, a te új kegyelmi ajándékod. Köszönjük, hogy te minden magba az életnek csiráját adtad, és a földbe vetett mag gyökeret ereszt, hogy növekedhessen és gyümölcsöt teremjen. Tudjuk Atyánk, hogy mi mindnyájan mulandó teremtményeid vagyunk, mert még nem jött el erre a világra országod teljessége. Köszönjük, hogy szent és örök országodnak a királyát már elküldted, hogy megváltson bennünket. Ő feltámadván legyőzte a halált, és szívünkbe véste azt az örömhírt, hogy aki benne hisz, a halálon keresztül is életre érkezik. Hálát adunk, hogy annak az eljövendő új világnak az erői munkálkodnak már itt a földön is gyermekeidnek szívében. Kérünk Atyánk, adj nekünk megújuló lelki és testi erőt, hogy otthonainkban és a világban is ne a gonoszság, hanem a szeretet és jóság töltse be a szíveket, hogy újulhasson, gyógyulhasson ez a sok sebből vérző szegény beteg világ. Kérünk Atyánk, hogy ebben a munkában is tégy bennünket áldott eszközökké. Vigasztald a gyászolókat, hogy akik szívüket itt a földön átadták Jézusnak, azokat semmi hatalma ennek a világnak, még a halál sem ragadhatja ki az ő megváltó kezéből. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 511. dicséret 1991.

Ruth

Főének: 247. dics. Igeolvasás: Ruth 4, 1-17

Boáz odament a városkapuhoz, és leült. És amikor arra ment az a közeli rokon, akiről Boáz beszélt, ezt mondta: Kerülj erre, ülj ide, atyámfia! Az odament, és leült. Azután maga mellé vett Boáz tíz embert a város vénei közül, és ezt mondta: Üljetek ide! És azok leültek. Ekkor azt mondta Boáz a legközelebbi rokonnak: A Móáb mezejéről visszatért Naomi el akarja adni azt a darab szántóföldet, amely rokonunké, Elimeleké volt. Azt gondoltam, hogy tudomásodra hozom, és megmondom: vedd meg az itt ülők előtt, népem vénei előtt! Ha vállalod a rokoni kötelezettséget, vállald; de ha nem vállalod, mondd meg nekem, hadd tudjam! Mert rajtad kívül nincs más közeli rokon, utánad már én következem. Ő így szólt: Vállalom. De Boáz ezt mondta: Amikor a szántóföldet megveszed Naomitól, a móábi Ruthot,

a meghaltnak a feleségét is el kell venned, hogy fenntartsd a meghaltnak a nevét örökségében. Erre azt felelte a közeli rokon: Azt nem tudom magamra vállalni, mert akkor a saját örökségemet teszem tönkre. Vállald magadra az én rokoni kötelezettségemet, mert én nem tudom vállalni! Régente Izráelben úgy erősítettek meg minden rokoni kötelezettséggel vagy cserével kapcsolatos ügyet, hogy az egyik fél lehúzta a saruját, és odaadta a másiknak. Ez volt a hitelesítés módja Izráelben. Amikor tehát a közeli rokon azt mondta Boáznak, hogy szerezd meg te magadnak, akkor lehúzta a saruját. Ekkor azt mondta Boáz a véneknek és az egész népnek: Ti vagytok a tanúim, hogy én ma átvettem Naomitól mindazt, ami Elimeleké volt, és mindazt, ami Kiljóné és Mahlóné volt. Sőt a móábi Ruthot, Mahlón feleségét is feleségül veszem, hogy fenntartsam a meghaltnak a nevét örökségében, hogy ki ne vesszen a meghaltnak a neve atyjafiai közül lakóhelyének a kapujából. Ti vagytok most ennek a tanúi. A kapuban levő egész nép ezt mondta a vénekkel együtt: Tanúk vagyunk! Adja az ÚR, hogy ez az asszony, aki a házadba megy, olyan legyen, mint Ráhel és Lea, akik ketten építették föl Izráel házát. Gyarapodjál *Efrátában, legyen híres a neved Betlehemben! Legyen olyan a házad, mint Pérec háza, akit Támár szült Júdának, annak az utódnak a révén, akit majd az ÚR ad neked ettől a fiatalasszonytól! Elvette tehát Boáz Ruthot, és az a felesége lett. Bement az asszonyhoz, és az ÚR megadta neki, hogy teherbe essen; és fiút szült. Akkor ezt mondták az asszonyok Naominak: Áldott az ÚR, aki nem hagyott most téged rokoni támasz nélkül! Legyen híres a neve Izráelben! Legyen ő életed megújítója, és gondviselőd öreg korodban! Hiszen menyed szülte őt, aki szeret téged, és többet ér neked hét fiúnál. Naomi pedig fogta a gyermeket, ölébe vette, és dajkálgatta. A szomszédasszonyok nevet adtak neki, és azt mondták: Fia született Naominak! És elnevezték őt Óbédnak. Ez volt Dávid apjának, Isainak az apja.*

Mindörökké dicsértessen a te szent neved mindenható Isten, Atyánk az Úr Jézus Krisztusban, mert jó vagy, és örökkévaló a te kegyelmed. Teremtő „legyen" szóddal világot formáltál, és ebben a világban nekünk, porból vett gyermekeidnek is helyet adtál, sőt minket teremtésed koronáiként hívtál életre. Már mi is csak örök Igédből tudjuk jó Atyánk, hogy te minket örömre, életre teremtettél, de atyáink megszegték parancsodat, amikor az ősi kígyóra, a kísértőre hallgattak. Mi már csak fájlalni tudjuk, hogy ilyen terhes örökséget örököltünk. De megvalljuk előtted jó Atyánk, hogy mi ennek az örökségnek a folytatói vagyunk, mert mindnyájan hajlamosak vagyunk az engedetlenségre. Kérünk jó Atyánk, gyógyíts meg bennünket ebből a bűn-betegségből, és adj most kitárulkozó szívet, hogy most is engedelmes figyelemmel hallgassuk Igédet, és azt úgy zárjuk szívünkbe, hogy legyen erőnk odakint a kísér-

tésekkel teli világban is cselekedni a te akaratodat. Így áldd meg most is Igéd körül való együttlétünket, könyörülő Istenünk szent Fiad, az Úr Jézus Krisztus szent nevében kérünk. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 162. dics. 3. vers Alapige: Ruth 4, 14-17

Áldott az Úr, aki nem hagyott most téged rokoni támasz nélkül. Legyen híres az ő neve Izráelben! Legyen ő életed megújítója, és gondviselőd öreg korodban! Hiszen menyed szülte őt, aki téged szeret! Naomi pedig fogta a gyermeket, ölébe vette és dajkálgatta. A szomszédasszonyok nevet adtak neki és azt mondták: Fia született Naominak! És elnevezték őt Óbédnak. Ő volt Dávid apjának, Isainak az apja.

Kedves Testvéreim,

Ruth könyvének az előző két fejezetében arról van szó, hogy hogyan tudja Isten megmutatni a mindennapi élet sokféle változásában, hogy ezen a világon a leghatalmasabb erő a szeretet. Sokféle erő van ezen a világon. Korunk tudósainak egyik legnagyobb gondja az erőforrások keresése. A mai ember sokféle erőforrást használ, és sokféle erőforrásból merít. A legrégibb erő, amit az ember tudatosan használ, az emberi erő. És a legrégibb erőforrás, a táplálék, a kenyér. Fejlődése során az ember sokféle erőt és erőforrást felfedezett, alkalmazott és alkalmaz. Hamar felfedezte például az állatok erejét, és azt ahol lehetséges, a maga szolgálatába állítja. De a legnagyobb erő ezen a világon mégis a szeretet. Ez azért is figyelemre méltó, mert ennek mértékét vagy méretét nem lehet semmiféle földi eszközzel, vagy mérőműszerrel megmérni. És ez azt jelenti, hogy a szeretet nem anyagi természetű dolog, tehát nem ebből a világból való. És jó ha tudatosítjuk, honnan került a szeretet a földre. „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát küldte, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” A sokféle szereteten kívüli erő, ami benne van világunkban, az ember életére nézve jelentéktelen amellett az erő mellett, amit a szeretet jelent. Sajnos, már tapasztalatból ismerjük, hogy milyen ereje van azoknak a fegyvereknek, robbanószerkezeteknek, amelyeket napjainkban gyártanak. Olyan ereje van, hogy nem csak egy város népét, hanem milliókat lehet elpusztítani vele, de ez az erő nem gyógyít, nem ment életet, hanem pusztít. Éppen azért, ha egy embernek a szívében, akinek testi ereje talán nagyon kevés, de a szívében szeretet van, ez a szeretet nagyobb erő, mint hadseregeknek a fegyvertára, mint hadvezéreknek a hatalma. Mert a szeretet mindig gyógyít, mindig életet teremt, mindig áldozatot tud hozni, sebet tud kötözni, jót tud tenni. Bizonyára ismerjük mindnyájan a hatalmas erejű Sámsonnak a

történetét. Isten őt azzal akarta megbízni, hogy legyen megszabadítója a szorongatott Ószövetségi gyülekezetnek. Bizonyára ennek a háborúskodásnak a történetéből mindnyájan emlékszünk arra, hogy mire jutott ez az erős ember a hatalmas erejével. Tudott az ellenségnek nagy kárt csinálni, sőt erejének utolsó megfeszítésével ki tudta mozdítani helyéről egy nagy háznak a tartóoszlopait és a végén erőkifejtésének a végső eredménye az lett, hogy ott pusztult el saját erejének az áldozataként sok más emberrel együtt. Az erő nagy ajándéka Istennek, de nagy veszéllyé is válhat, ha az ember a maga erejében bízik. Ezért mondta Pál apostol is, hogy ő a maga tövises testével azért erős, mert a maga gyenge testében Istennek az ereje munkálkodik. A maga erejében bízó ember könnyen elfordul Istentől és nem akarja cselekedni Isten akaratát.

Ruth is egy gyenge, egyszerű özvegyasszony volt. Elimélek és hitvese Naómi egy nagy szárazság-hullám idején hagyta ott az Ígéret földjét és ment a szomszédos országba, ahol akkor is termett a föld, amikor hazájukban szárazság volt. Ott letelepedve két fiuk ottani asszonyt vett feleségül. Ennek a házaspárnak a fiai tehát pogány feleséggel kezdték élni házas életüket. Elimélek, Naómi férje nemsokára meghalt. A két izráelita férfi és moábita feleségeik, mintegy tíz évig éltek Moáb mezején. Közben egy betegség-hullám során meghalt a két izráelita férfi is, így tehát a két pogány asszony is akárcsak anyósuk özveggyé lettek. Naómi miután meghallotta, hogy szülőföldjén megszűnt a szárazság, elhatározta, hogy visszamegy Betlehembe. Naómit a határig elkísérte két fiának a felesége. Ott azonban Naómi el akart búcsúzni menyeitől és kérte őket, hogy menjenek vissza hazájukba, mint ahogy ő is visszamegy a szülőföldjére. Életükre Isten áldását kérte, szomorúan mondta, hogy neki nincs már több fia, akikhez férjhez mehetnének, búcsúzáskor sírva fakadtak és Naómi egyik menye, akit Orpának hívtak meghallgatta anyósát és visszatért szülőföldjére, de Ruth tovább akart menni anyósával. Férjével együtt élve hallott tőle a Teremtő Istenről, és lelke mélyén már úgy érezte, hogy ő szívesebben tartozna néhai férjének a népéhez. Ezért anyósa minden marasztalása után is menni akart. Szándékát így indokolta: *„Ne unszolj engem, hogy elhagyjalak és visszatérjek tőled. Mert ahová te mégy, odamegyek, ahol te megszállsz, ott szállok meg. Néped az én népem, és Istened az én Istenem. Ahol te meghalsz, ott akarok meghalni én is, ott temessenek el engem! Úgy bánjék velem az Úr most és ezután is, hogy csak a halál választ el engem tőled."* Naómi tehát menyével együtt visszatért szülőföldjére és letelepedett egykori otthonában, Betlehemben. Éppen aratás ideje volt, amikor megérkeztek. Ruth nem akart tétlenkedni és engedélyt kért anyósától, hogy mehessen az aratók után összeszedegetni az elhullott kalászokat. A kalászt, szedegetés után, örömmel vitte anyósának. Beszámolt neki, hogy éppen egy rokon gazdának a földjén szedegetett kalászt. A Boáz nevű gazda már tudott róla, mert a rokonsághoz tartozott és Betlehemben már híre ment a hűséges pogány asszony oda

menetelének. A Mózes törvényében benne van a rendelkezés, hogy aratáskor a gazdáknak nem szabad a leesett elhullott kalászokat összeszedegetni. Akinek Isten földet adott és van hol aratnia, annak gondolni kell azokra is, akiknek nincs földje és nincs aratása. Azért adta Isten azt a parancsot, hogy aratáskor az aratók a kalászt ne szedjék össze, hogy legyen kenyerük a szegényeknek és a jövevényeknek is. A gazda meghagyta aratómunkásainak, hogy legyenek kedvesek a kalászt szedegető Ruthoz és a lehullott kalászokon kívül is húzzanak ki kalászt a kévékből, hogy legyen annak a családnak is kenyere. Boáz, mikor megtudta, hogy Naómi el akarja adni az Elimélek örökségét, beszélni akart egy tőle még közelebbi rokonnal, akit másnap a város kapujánál a város többi vezetője jelenlétében megkérdezett, hogy megveszi e Naómitól az Elimélek örökségét. Miután a legközelebbi rokon nem vette meg az örökséget Boáz kijelentette, hogy ő azt megveszi és az idevonatkozó törvényt megtartva feleségül veszi a pogány származású Ruthot. Így lett ez a szerető szívű pogány származású Ruth a mély hitű és Isten törvényét megtartani akaró Boáznak a felesége.

Ezen a történeten keresztül is azt mondja el Isten, hogy milyen hatalom és milyen eredményhez vezet a hűségesen gyakorolt és megtartott ragaszkodó szeretet. Mert minden embernek a szívében van – legalább is élete egy részében – valamennyi szeretet, de a szeretetben hűségesnek kell maradni mindenkinek, aki Isten gyermekeként akarja tölteni ezt a földi életet. Ahol a szeretetnek mély gyökere van, ott a fájdalmat okozó sértő szóra sem szűnhet az meg. Az őszinte jóság és az igazi szeretet nem hagy életteret az önzésnek és a rosszakaratnak.

Boázt és Ruthot Isten gyermekáldással ajándékozta meg. A fiúgyermeknek az Obed nevet adták. Amikor Naómi hazatért szülőföldjére azt mondta rokonainak és szomszédainak, hogy ne nevezzék őt Naóminak, mert ez a név azt jelenti: Kedves, bájos, hanem nevezzék őt Márának, ami azt jelenti, keserűség, szomorúság. Hiszen férje meghalt idegenben, idegen földben nyugszik két fia is, és ő keserű szívvel jött vissza szülőföldjére. De Isten az ő hazajövetelét éppen a moábita Ruth által tette áldássá. Amikor Ruthnak megszületett a gyermeke és Naómi a gyermeket nagy szeretettel dajkálta, a rokonok a gyermeket Naómi gyermekeként emlegették. Az Obed név a nyelvészek fejtegetése szerint valószínűleg arra való utalás, hogy a közvetlen környezet a gyermeket „Ben-Noámnak" hívta, ami azt jelenti a kedvesség a bájosság fia. Így került bele a pogány származású, de a Teremtő Istent a maga Istenének nevező Ruth Jézus Krisztus családfájának a történetébe. Mert Obed lett az atyja Isainak. Isai pedig a Dávid atyja volt. Ilyen csodálatosak Istennek az útjai.

Ne felejtsük el azért soha, hogy, amikor körülvesznek bennünket a földi élet folyamán különböző lehetőségek, a sátán pedig önzővé tudja tenni a szívet, fel tudja lobbantani a haragot, el tudja szakítani egymástól az embereket – mert örök törekvése ez a sátánnak, – akkor jó megtanulni azt az áldott leckét, ami-

ről ebben az igehirdetésben szó volt, hogy a legnagyobb erő ezen a világon a szeretet és Isten az ő szerető szívű gyermekeit szereti és megáldja. Ámen

Hálát adunk néked kegyelmes Istenünk, könyörülő Atyánk, hogy újra és újra elmondod nekünk, hogy életünk a te ajándékod. Köszönjük, hogy azt is elmondod: nincs olyan jelentéktelen kicsinyke ember a földön, aki ne lehetne hatalmas eszközzé a te kezedben, akin keresztül ne tudnád felragyogtatni ebben a világban jóságodat, és szeretetedet. Köszönjük Atyánk, hogy te Igéd és Szentlelked által ma is munkálod, hogy a szívekben ne a sátán munkájának a gyümölcse érlelődjön. Fájó szívvel látjuk, és töredelmes szívvel valljuk meg, hogy vannak a mi életünkben is időszakok, amikor a sátán meggyengíti hitünket és megérleli szívünkben a gonoszság és a gyűlölet gyümölcsét. Hálát adunk, hogy te Szentlelkedet adod mindenkinek, aki azt kéri tőled és kérünk, segíts, hogy a mi életünkben növekedjenek a te Szentlelkednek a gyümölcsei. És köszönjük, hogy Szentlelkednek első gyümölcsei a szeretet, jóság, szelídség. Add, legyen életünkben nyilvánvalóvá, hogy mi most is kitárulkozó szívvel hallgattuk Igédet és őszintén akarjuk cselekedni mindazt, amire minket Igédben nevelsz. Üdvözítő szereteted hálás lélekkel elfogadjuk és a Krisztusban készített kegyelmet abban a hitben öleljük magunkhoz, hogy attól bennünket semmi ezen a világon nem választhat el. Kérünk, szenteld meg szívünket, áldd meg életünket Megváltónk, az Úr Jézus Krisztus áldozatáért. Ámen

Záróének: 393. dics. 2005.

Mennyei haza – Megdicsőült élet

Esti istentiszteletek

Úrvacsorai hét – hálaadás az új kenyérért

Alapige: Filippi 3, 20-21 és Jelenések 21, 5

Nekünk pedig a mennyben van polgárjogunk, ahonnan az Úr Jézus Krisztust is várjuk üdvözítőül, aki az ő dicsőséges testéhez hasonlóvá változtatja a mi gyarló testünket, azzal az erővel, amellyel maga alá vethet mindeneket.

*

A királyi széken ülő ezt mondta: „Íme, újjáteremtek mindent." És így szólt: „Írd meg, mert ezek az Igék megbízhatók s igazak."

Kedves Testvéreim,

Aki egy kicsit vissza tud pillantani nemcsak a saját életének az eseményeire, hanem az egész emberiségnek a történelmére is, az tudatosítja, hogy a világ tele van változásokkal. Mindig vannak emberek, akik a változásoknak örülnek, és vannak, akik szomorkodnak. A gyógyulás örömöt vált ki az érintettekben és családtagjaikban, az életből való kiszakadás pedig szomorúságot, gyászt. Sok nagy esemény játszódott már le a földön az egyéneknek és a népeknek az életében is, de a legnagyobb esemény, amelyről tudjuk, hogy meg kell történnie, még nem történt meg. Ez a legnagyobb esemény, amelyről sokszor beszél Isten a Szentírásban, a világ újjáteremtése lesz. Mai Igénkben az mondja ezt, aki a királyi széken ül, Jézus Krisztus, aki rangrejtve eljött már erre a földre, és azzal, hogy hirdette Isten országának az evangéliumát, sok jót tett, mégis keresztre feszítették, meghalt és feltámadt, utána pedig visszament a mennybe ahonnan jött, már meg is kezdte Isten országának az építését. Mielőtt azonban visszament a mennybe, elmondta a tanítványainak, hogy ő még egyszer visszajön erre a földre, befejezi Isten országának az építését és ezzel újjáteremti a világot. Ez az a legnagyobb esemény, amely még nem történt meg, de amióta Jézus itt járt, már a földön is hangzik Isten országának az evangéliuma. A hitetlen ember csak ezt a világot ismeri ahol él, de a hitben élő ember sokkal többet lát. Többet, mert a hit a nem látott dolgok valósága, tehát a hit számára az Isten országa, a most még csak hit által látható világ, már valóság.

A hitetlennek, aki nem ismeri Istennek az országát, vagy csak hallott róla valamit, Isten országa még nem valóság. Az nem érti meg, hogy Isten országa olyan

minden emberi képzeletet felülhaladó dolog, hogy azt nem lehet emberi szavakkal kifejezni. Az nem érti meg hogy *„amit szem nem látott, fül nem hallott, és emberi értelem fel sem foghat, olyat készített Isten az őt félőknek.”* Tehát nem mindenkié az üdvösség. Nem mintha Isten nem akarna mindenkit üdvözíteni, de nem mindenki gondol rá. A Zsidókhoz írt levélben olvassuk: „*Hogyan menekülhetne meg valaki, ha nem törődne ilyen nagy üdvösséggel?”* Sok mindennel törődik, de az üdvösséggel nem törődik az, akinek az értéklistáján utolsó helyen áll Isten.

A földön vannak olyan helyek, ahol az emberek nem ismerik a tavaszi virágzást, a kalásztengert ringató rónát, és a gyümölcsöt érlelő őszt. Nem ismerik, mert sokan közülük még sohasem láttak ilyet, hiszen a sarkvidék az örök jég és hó hazája. Ha egy ilyen sarkvidéki ember eljönne a mi mérsékelt égövi területünkre, amikor nálunk is tél van, talán éppen zimankós hideg tél, azt mondaná: ó de kedves enyhe idő van nálunk. És ha elmondanák neki, hogy nézze csak ezeket a kopár fákat, amelyeken most levél sincs, amikor megérkezik a tavasz, a fáknak a rügyei kipattannak, majd kivirítanak és a virágdíszbe öltözött fák olyanok lesznek, mint egy nagy menyasszonyi csokor – talán el sem hinné. A virágok is lehullnak és helyükön növekednek a különböző gyümölcsök. Aki még ilyet nem látott az még elképzelni is alig tudja, milyen lehet nálunk a természet tavasszal, nyáron és ősszel. Egy olyan ember, aki a jég és a hó világában éli le nagyon egyszerű életét, nehezen tudja elképzelni, hogy a mi telünk után egy egészen új, más világ kezd kibontakozni, amikor a tavasz nyílik. Így nem bírja elképzelni Isten országának a teljességét egy hitetlen ember, aki nem ismeri a hitnek a napját, a szeretet melegét és Isten kegyelmének emberi értelmet felülhaladó sok drága ajándékát. A télhez képest nagy változást hoz a mérsékelt égövi tavasz, nyár és ősz, de azért ez a mi tavaszunk is és a többi évszak is ennek a földi világnak a tartozéka. Része ennek az elenyésző világnak. Amikor Isten Krisztusban új világot teremt, akkor az egész ó világ megszűnik létezni. Igénkben ez így van kifejezve: Íme, én mindent újjá teszek, a régiek elmúltak, és íme, újjá lett minden.

A Filippibeliekhez írott levélben úgy hangzik Isten Igéje, hogy a mi hazánk a mennyben van, ahonnan a Megváltó Úr Jézus Krisztust várjuk, aki elváltoztatja a mi halandó testünket, hogy hasonlóvá legyen az ő dicsőséges testéhez. Az Igének az Isten országáról szóló verseiben hatalmas távlatait tárja ki előttünk Isten a jövőnek, mégis igaz, amit Pál apostol a Korinthusi levélben ír le, hogy most csak tükör által homályosan látunk, de egykor színről színre. Az már Isten egészen új világa lesz, ahol nyoma sem lesz az enyészetnek, az elmúlásnak. Nagyon szép a mi földi tavaszunk, de olyan hamar elhervadnak a virágok, évek múltán elkorhadnak, elenyésznek a fák is, és itt még minden arról beszél, hogy a bűnnek a gyümölcse, következménye és büntetése az enyészet. Azért akarja Isten, hogy a régiek múljanak el és újjá legyen minden. Kimondhatatlan nagy

ajándéka Istennek a mindennapi imádságban kért kenyér, amely az ideigvaló életre táplálja egy darabig a testünket. Azért jött le a mennyből a földre Jézus Krisztus mint mennyből alászállott kenyér, hogy az új teremtés után önmagával, tehát Igéjével és Szentlelkével táplálja újjáteremtett testünket az örök életre. Mivel Isten azt mondja az Igében, hogy az ég és a föld is elmúlnak, ez arra utal, hogy az új ég és új föld már nem ez az enyésző anyagi világ, hanem lelki testet öltő világ lesz. Csodálatos dolgok ezek, értelmünkkel mi sem tudjuk felfogni.

Most még itt vagyunk enyészet rabságában leledző ó világunkban. Ezért ez a földi portestünk nagy ajándéka Istennek. Vigyázni kell rá, óvni, védeni, gondozni kell. Mégis igaz, amit Igénkben olvasunk, hogy ez nyomorúságos test, és ehelyett készít Isten az új teremtésben a Jézus Krisztus feltámadt testéhez hasonló dicsőséges testet. Enyésző voltunknak földi életünkben éppen abban van a nyomorúsága, hogy ez az enyésző test állandóan kopik, romlik. Ennek a pótlását táplálkozással egészíti ki az ember. A táplálék fenntartja testi erőnket, de éppen azért, mert közben kopik, romlik, testünk lassan enyészik, gyengül. Az orvostudomány az emésztés folyamatát lassú égésnek is nevezi, ami végül is biológiai lényünk leépüléséhez vezet. Földi életünket sok lelki, testi feszültség is terheltté teszi, amelyeknek sokasodása szintén testünket gyengíti. Sokszor szeretnénk valahol ott lenni, ahol szeretteink közül valakinek nevezetes napja, ünnepi alkalma van, de nem tehetjük, mert sok korlátja van az életünknek. Sokszor korlátoz a tér, az idő, a távolság. Isten éppen a Jézus Krisztus életén keresztül mutatta meg, hogy amikor Isten országa teljessége megérkezik, az új teremtés világában lehullnak ezek a kötelékek. A feltámadott Jézust nem korlátozták a bezárt ajtók, az elválasztó falak. Váratlanul megjelent tanítványai között és mintha természetes lenne hogy újra együtt van övéivel, a régi kedves köszöntéssel üdvözölte őket:„Békesség néktek.” Adjunk hálát Istennek, hogy Krisztus áldozata által ilyen jövendőt készített megváltott gyermekeinek. Ámen

Mindenható Isten, mennyei Édesatyánk, megköszönjük néked, hogy te Igédben úgy tárod ki előttünk atyai szívedet, hogy eljövendő országod titkait, még akkor is, ha az sokszor meghaladja értelmünket, feltárod előttünk. Hálát adunk, hogy szent asztalodhoz készülődve együtt lehettünk a te Igéd körül. Kérünk, segíts Szentlelked által arra is, hogy Lelked azt, amit Igéden keresztül elmondasz nekünk, juttassa eszünkbe akkor is, amikor mindennapi munkánkat végezzük, amikor sok szállal kötődünk a világhoz. Légy segítségül nekünk, hogy ezek által az emlékeztetések által tudjunk úgy élni odahaza a családban és odakint a világban is, hogy az életünk is a te nevednek tiszteletét és Igéd iránti szeretetünket fejezze ki. És amikor a múló esztendők során azt érezzük, hogy ez

a földi sátorházunk kopik, romlik, erősítsd azt a hitünket, hogy te azért ajándékozod nekünk földi életünk napjait is, hogy közben a mi belső emberünk, hitünk, szeretetünk, növekedjen, erősödjön. Hálát adunk néked, mindazokért a munkákért is, amit földi életünknek ezen a napján is elvégezhettünk. Kérünk, áldd és szenteld meg szeretteinket, hajtsd egymáshoz közel szíveinket és segíts, hogy otthonunkban is tudjunk mint gyermekeid, a te dicsőségedre élni. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének. 459. dics. 1984.

Ne kísértsétek az Urat

Esti

Alapige: 5. Mózes 6, 16

Ne kísértsétek Isteneteket. az Urat, ahogyan kísértettétek Masszában.

Kedves Testvéreim,

Mindennapi életünkben gyakran halljuk ezt a mondatot, hogy ez, vagy az a dolog valóságos Isten-kísértés. A felolvasott Igeversben is arról van szó, hogy az ember meg tudja kísérteni Istent. Talán nem is értjük minden további nélkül, mit jelent az, hogy az ember Istent megkísérti. Azért van ott a Szentírásban utalás egy nevezetes eseményre, amelynek során Isten-kísértés történik. Ha ezt a történetet a Mózes második könyvéből elolvassuk, akkor megértjük, hogy az Ószövetség népe, miután Isten kiszabadította őket az egyiptomi fogságból, többször megtapasztalta az Ő hatalmát és könyörülő jóságát. A fáraó sok meg nem tartott ígéret után a tizedik csapástól megrémülve végül kiengedte Izráel népét országából, de amikor a nép elment, megbánta, hogy elengedte a népet. Sereget toborzott, üldözni kezdte őket, és amikor az egyiptomi sereg a tenger aljának a homokján menetelt, a víz visszatért a tengerbe és az üldöző sereg ott pusztult. Isten mindent megtett, hogy ez a nép bízzon benne. Mégis, ha a vándorlás közben úgy érezték, hogy valamiben hiányt szenvednek, akkor vádolták Mózest. Szemére vetették, hogy nem kellett volna kihozni őket Egyiptomból, mert a pusztán keresztül vonulva mindig hiányzik valami. Az említett igerészben arról van éppen szó, hogy a nép szomjas volt, vizet kért. Igen, a vándorlás közben megtapasztalta néha a nép azt is, hogy valami hiányzik, de

azt is megtapasztalta, hogy ami hiányzik azt mindig megadta nekik Isten. Nem volt szükség a zúgolódásra, mert a zúgolódó vádaskodásban azt fejezte ki ez a nép, hogy nem meri rábízni az életét Istenre. Sokszor megtapasztalta már, hogy Isten megadja mindazt, amire szükségük van és mégis úgy viselkedtek, mintha nem tudnák, hogy nekik Uruk van, nincsenek magukra hagyva, mert Istennek hatalma is, szeretete is, és gondviselő jósága is van ahhoz, hogy minden szükségletüket biztosítsa. Ezért volt nagy bűn az Isten-kísértés, mert a nép sok tapasztalat után sem akarta szívébe zárni hálaadással és Istenre hagyatkozó reménységgel azt a megtapasztalt ismeretet, hogy Istennek gondja van rájuk. Hiszen Isten már évszázadokkal azelőtt, amikor szövetséget kötött Ábrahámmal, azt kérte tőle, hogy menjen el egy más országba, ahol az utódait nagy néppé teszi és az ő magvában megáldatnak a földön élő népek. Isten ezután a szövetségkötés után is, életük változó eseményei közt is, amikor ez a nép viselkedésével, döntéseivel nem azt fejezte ki, hogy bízik Istenben, azt kérte tőle, hogy bízzon benne, tartsák meg rendeléseit. Tanulják meg, hogy amit akar, az javukat szolgálja. Isten emlékeztette ezt a népet, hogy őt saját népéül választotta, és választott edényein, a prófétai lelkű vezetőiken keresztül ismertette velük akaratát. Isten elvárta tőlük, hogy szavait véssék szívükbe, de az élet bizonyos helyzeteire nézve elrendelte, hogy írják le, helyezzék azt a homlokkötőjükre, az ajtófélre szerelt tokba és mondják azt el gyermekeiknek, unokáiknak. Ne szégyenkezzenek úton létükben, odahaza a családban elmondani szeretteiknek Isten szabadító tetteit, hogy az Isten népe között legyen mindig közismert, hogy hogyan kell ennek a népnek Istenhez viszonyulni. Isten ezt azért akarta, hogy senki ne lehessen bizonytalanságban, hanem tudja, hogy mi a kötelessége Isten iránt. Az ajtófélre helyezendő tokot is azért rendelte el Isten, hogy abban legyenek ott Isten mindennapi életre vonatkozó parancsai. Azért éppen az ajtófélre kellett helyezni ezeket a tokba tett írásokat, mert mindenki naponta többször keresztüllépi háza küszöbét, bent a lakásban munkája végzése közben is. De amikor úgy lépi át a küszöböt valaki, hogy kimegy az otthonából, mert valamit intézni akar, akkor az ajtófélre helyezett írás, amit kezével megérintett a házból kimenő családtag, mindig emlékeztette Istenre és arra, hogy az ügy, amelynek az intézésére indult legyen mindig Isten akarata szerint való. Ennek az isteni parancsnak a ajtófélre helyezett írását megérintették akkor is amikor valahonnan hazajöttek. Ez is azért lett élet- gyakorlattá, hogy a hazatérő családtag adjon csöndesen számot önmagának és Istennek arról, hogy az ügyet, amiért kint járt valóban Isten akarata szerint rendezte-e el. Mert a hithű zsidónak tudatosítania kellett, hogy az úton ahova indult, csak úgy éri el a célját, ha Isten hozzásegíti, hogy elérjen céljához, és az elvégzett munkán csak akkor lesz Isten áldása, ha az Isten akarata szerint volt elvégezve. Az ajtófélre, homlokkötőre írt isteni akaratot kifejező iratok is minden elmenetelnél arra emlékeztették a

házban élőket, hogy Isten segítsége nélkül nincs se célhoz-, se hazaérkezés, mert szüntelenül szükségünk van Isten gondviselésére és megtartó szeretetére.

A Szentírásból mindnyájan ismerjük az Ószövetségi nép életének ezt a szakaszát is és tudjuk, hogy nemcsak az út kezdetén zúgolódtak ha valami nem volt a pusztai vándorlás alatt kedvük szerint, hanem Istennek az ismételt későbbi figyelmeztetései után is telve voltak zúgolódással, lázadozással. Mindezekből tehát látjuk, hogy Isten-kísértésnek nevezi a Szentírás azt az emberi lelkületet, amikor megismerjük Istennek a gondviselő jóságát, megtapasztaljuk, hogy Isten az embernek mindig javát akarja, és mégse bízzuk életünket erre a megtapasztalt, gondviselő szeretetre. Mai Igénknek ez a figyelmeztető mondata azért van a Szentírásban, hogy az emberi nemzedékek, akik valamilyen formában keresztülmennek az élet pusztaságán, életük erőfeszítései, lehetőségei vagy veszedelmei közepette soha se kísértsék Istent. Legyen minden nemzedéknek a szívében az a bizonyosság, hogy sok nemzedéket vezetett már keresztül Isten az élet pusztáján, akiket sokféle sors vihara tépett, de ő az övéit soha nem hagyta cserben. Minden élethelyzetben bízó hittel mondhatjuk tehát mi is: Isten, aki eddig megsegített, védett, ezután is meg fog segíteni.

Az Isten-kísértés a ma élő nemzedékek sorában is jelen van. Ha itt köztünk mindenki visszapillantana az eddigi életútjára egy-egy nehéz élethelyzetre emlékezve, ma is csak azt tudja mondani a hitben élő ember, hogy veszélyeztetett élete bizonyos fordulóiban csak Isten kegyelme őrizte meg az életét. Bár a mai hitben élő embereknek is sok áldott tapasztalata van, mégis, ha egy újabb baj veszélyeztetettsége van, vagy szükséget szenved, újra elkezd az ember lázadozni, zúgolódni. És ez már Isten-kísértés.

Az Úr Jézus szenvedéstörténetében olvassuk: Hogyan hordozta Jézus a szenvedések gyötrelmét és mindezt azért tette, azért adta ide megváltó életét, hogy minket, mint megváltottait, mint megtisztítottakat állítson a mennyei Atya elé. Nekünk is szükségünk van arra, amikor a szent vacsorához készülünk, hogy Isten Igéjében felidézzük azokat a verseket, amelyek azt tárják elénk, hogyan kell az Úr asztalához készülni. „*Próbálja meg azért az ember magát és úgy egyen abból a kenyérből, és igyon abból a pohárból, hogy ha méltatlanul eszik és iszik, kárhozatot eszik és iszik.”* Ez azt jelenti, hogy Istennek a szabadító szeretetét bűnbánóan hálás szívvel kell fogadni. A bűnbánatnak és hálának pedig a mindennapi életünkben kell megmutatkozni. Tartsunk őszinte önvizsgálatot, hogy szavainkkal, tetteinkkel nem sebeztük-e meg valakinek a lelkét. És ha van mulasztásunk, ami még jóvátehető, tegyük azt jóvá. Ha pedig mi már nem tudjuk egykori mulasztásunkat jóvátenni, mert akik ellen vétettünk nincsenek már itt ebben a mi földi világunkban, akkor kérjük Megváltónkat, hogy irgalmas szeretetével bocsássa meg bűnünket. Neki van hatalma megbocsátani a bűnöket, amelyeket mi már nem tehetünk jóvá. Ámen

Atyánk, tetőled jön minden jó adomány és minden tökéletes ajándék. Neked köszönjük meg ezt a most már estére hanyatló napot, amelynek óráiban végezhettük munkáinkat, amelyeket otthonunkban, vagy életünk más munkaterületén minden nap végeznünk kell. Hálát adunk, hogy ezeknek elvégezéséhez is adtál elég erőt. Hálát adunk azért is, hogy szívünkbe vágyakozást adtál, hogy szent asztalodhoz készülődve akarjuk ma este is hallani szent Igédet. És hálát adunk, hogy most, miután hallgathattuk Igédet, és nemsokára pihenőre térhetünk, azzal a reménységgel hajthatjuk fejünket álomra, hogy te tudsz rólunk akkor is, amikor mi, mikor álomba merülünk, magunkról sem tudunk. Megköszönjük Igét tanítását, figyelmeztetését. Megvalljuk előtted, hogy mi is olyan gyarló gyermekeid vagyunk, hogy bár naponta tapasztaljuk gondviselő jóságodat, megtartó szeretetedet, hamar elveszítjük reménységünket, ha valami váratlan hiány vagy próbatétel nehezedik reánk. Kérünk, erősítsd hitünket, növeld beléd vetett bizodalmunkat. Megköszönjük, hogy ma is szóltál hozzánk, akik sokszor úttalan utakon járunk, és arról is elfelejtkezünk, mire ajándékoztad nekünk ezt a földi életet. Köszönjük, hogy te meg tudsz nyugtatni, amikor nyugtalanságaink közt nyugtatásodra van szükségünk, és fel tudsz ébreszteni akkor, amikor mi nyugodni szeretnénk akkor, mikor tőled kapott feladatokat kellene végeznünk. Kérünk, hogy tedd ezt az órát, amit most is itt tölthettünk szent házadban áldássá számunkra, és cselekedd, hogy Igéd szívünkben gyökeret verjen, gyümölcsöt teremjen. Megváltó Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

1990.

József

Esti

Alapige: 1. Mózes 42, 13-21

Azok így feleltek: Tizenketten voltak a te szolgáid, testvérek vagyunk mi, egy embernek a fiai Kánaán földjén. A legkisebb most apánknál van, egyikünk pedig nincs meg. De József ezt mondta nekik: Úgy van, ahogyan mondtam nektek, kémek vagytok! Ezzel teszlek titeket próbára: a fáraó életére esküszöm, hogy nem távoztok innen, amíg ide nem jön a legkisebb testvéretek! Küldjetek el magatok közül egyet, hogy hozza ide a testvéreteket, ti pedig fogságban

maradtok. Így teszem próbára, igazat beszéltek-e. Mert ha nem, a fáraó életére esküszöm, hogy kémek vagytok! És őrizetben tartotta őket három napig.

Harmadnap ezt mondta nekik József: Ezt tegyétek, ha élni akartok! Hiszen én is félem az Istent! Ha becsületesek vagytok, maradjon fogságban egyik testvéretek a börtönben, ti pedig menjetek, vigyetek gabonát házatok éhező népének. Hozzátok el hozzám a legkisebb testvéreteket, akkor elhiszem, amit mondotok, és nem fogtok meghalni. És úgy cselekedtek.

De így beszéltek egymás közt: Bizony, a testvérünkért bűnhődünk most, mert láttuk az ő nyomorúságát, amikor könyörgött nekünk, de nem hallgattunk rá. Emiatt ért utol bennünket ez a nyomorúság.

Kedves Testvéreim,

Az ószövetségi Józsefnek a történetében sok megszívlelendő tanulságot tár elénk Isten. Igénkben a sok megszívlelendő tanulság közül csak egyről van szó. Ebben az egyben pedig azt akarja szívünkbe vésni, hogy gonoszt forralni, olyan tettet végrehajtani, amit Isten előtt nem tudunk majd megindokolni, hogy miért tettük, sohasem szabad. Mert a múlt nem múlik el nyomtalanul. Nyoma van. Nemcsak a mi szívünkben marad meg sok minden, mint kedves vagy rossz emlék, hanem Isten szívében is. A mi szívünkben idővel elhalványulnak a régi emlékek, különösen azok, amelyek igazságtalan vagy egyenesen gonosz tettekre emlékeztetnek, mert az ilyen emlékeket senki se melengeti a szívében, hanem inkább elűzi. De Isten nem felejt, mindent számon tart. A mi emberi életünkben lehet a felejtés áldás is. Áldás akkor, ha el tudjuk és el akarjuk felejteni a fájdalmakat, a sebeket a rajtunk elkövetett igazságtalanságokat. A megbocsátás nemcsak a rosszat elkövetőknek, hanem a rosszat elszenvedőknek is gyógyulást hoz.

Amikor Jákób elküldte fiait Egyiptomba, hogy kenyérmagot vegyenek, mert náluk szárazság volt és fogyóban volt a kenyerük, annyit azonnal észrevettek, hogy annak az embernek, akihez mentek, nagy hatalma van. Nem is sejtették, hogy az a hatalmas ember a testvérük. Nagyon keményen beszélt velük. Kémeknek nevezte őket, akik eljöttek Egyiptom gyenge pontjait kikémlelni. De közben érdeklődött ezeknek az új vevőknek a családi élete után. Aztán szinte államfői szigorral mondta, hogy ad nekik kenyérre valót, de úgy akar meggyőződni arról, hogy nem kémek-e, hogy egyiküket otthagyatja, és a többieknek megparancsolja, hogy hozzák el az otthonlévő legkisebb testvérüket is. Amikor ezt hallották, ezeknek a testvéreknek a szívébe egyszerre visszatért a múltnak az emléke. Mindnyájan érezték és mondták is egymásnak, hogy Isten előhozza régi bűneiket. Nem tudták, hogy József áll ott előttük, mégis rá emlékeztek. Hiszen amikor Józseffel az édesapjuk élelmet küldött a legelőre, ők megbeszélték, hogy ezt az álomlátó testvérüket megölik. Irigykedtek rá, mert tudták, hogy édesapjuk

őt nagyon szereti. József elbeszélte nekik álmait is, s ezekből azt a következtetést vonták le, hogy ez a testvérük uralkodni akar rajtuk, aki előtt ők meg fognak hajolni. Ruben testvérük kérésére végül nem ölték meg, de eladták őt rabszolgaként, és édesapjuknak József halálhírét vitték. Gonosz tettüknek emléke évek múltával kezdett feledésbe merülni, de Isten úgy rendezte életüket, hogy az felszínre kerüljön. Ezzel a történettel Isten emlékeztet saját botlásainkra is, mert az ő szívében nem halványulnak el az emlékek. Isten nem azért tartja szem előtt azokat, hogy ismételten szemünkre hányja. Ő ad életünk változásaiban olyan időket és alkalmakat is, amikor magunk idézzük fel azokat, és a régen elaltatott lelkiismeret felébred és elkezd vádolni. Ezt az alkalmat Isten életük egyik megdöbbentő mozzanatában adta József testvéreinek. De ő adja nekünk az előtte való elcsöndesedéseknek az alkalmait is, hogy magunkba szálljunk, Isten áldásaiért, a megtartó kegyelemért, az érdem nélkül megkapott gondviselő jóságért hálát adjunk, és gyarlóságainkért megbocsátását kérjük. A kegyelem asztalához készülés is egy ilyen alkalom. Áldott alkalmak ezek, amelyeket Isten azért ajándékoz nekünk, hogy tudjuk előhozni a múltból azt, ami a mi lelkünket is terheli.

Józsefet irigy testvérei rabszolgaként eladták egyiptomi kereskedőknek. Ő nemcsak földi atyjának volt kedves gyermeke, hanem a mennyei Atyának is. József rabszolgaként is jó helyre került, a fáraó egyik főemberének, Potifárnak a házához, ahol a ház felügyelője lett. Hamis vádak alapján mégis börtönbe vetették, ahol évekig szenvedett. Sok próbatételt kellett kiállania. De Isten őt ebből a megaláztatásból is kiemelte. Magának a fáraónak volt szüksége Istentől kapott tudására. Mivel József nemcsak megfejtette a fáraó álmát, hanem okos tanácsot is adott neki, ő kapta a megbízatást, hogy a hét bő termésű évnek a kenyérmagját összegyűjtse és raktározza el, hogy a hét szűk esztendőben ne legyen éhínség az országban. A sok próbatételen keresztülment József megtapasztalta, hogy az élete veszélyeztetett helyzeteiben, amikor emberileg már nem volt semmi kilátás az átélésre, szabadulásra, vagy megoldásra, mindig az egyetlen megoldáshoz jutott: Istenhez. József ezt sok évszázaddal előbb élte át, mint az a királyi adós szolga, akiről Jézus beszél az evangéliumban. Ez a szolga tízezer talentummal volt adósa urának. Ez olyan magas összeg, amelynek értékét közép európai pénzegységeink bármelyikében csak milliókban lehetne megközelítően is kiszámítani. Mivel fizetni nem tudott, urának hatalma, s joga lett volna őt és családja tagjait rabszolgaként eladni, de az eladási ár töredéke lett volna az adósságnak. Ezért ura megkönyörült rajta, és elengedte az egész adósságot. Az adósság elengedése pedig a kegyelem. Józsefnek ugyan nem volt uránál Potifárnál adóssága, de Potifár feleségének a rágalma őt ura előtt nagy bűnössé tette. Az Isten ajándékaként kapott tudással József olyan szolgálatot tett Egyiptomnak, hogy az ország uralkodója elengedte büntetését. És József, aki hitben élő ember volt, tudatosította, hogy élete minden nehéz helyzetében

Isten, az ő kegyelme és szeretete a megoldás. Az adós szolga példázatában a szolga a már megkapott kegyelmet tékozolta el. József pedig a megkapott kegyelmet gyümölcsöztette. Munkájának a gyümölcse az éhínség éveiben egész Egyiptomban, sőt az országon kívül is nagy jótétemény volt. Így lett jótevőjévé József az ellene gonoszt tervező testvéreinek és családjuknak is.

Bizonyára minden testvérünk ismeri az egyháztörténelemből annak a gonosz tábornoknak, Caraffának a történetét, aki a tőlünk nem messze levő Eperjesen volt a vértörvényszék irányítója. Ez a vértörvényszék a reformáció utáni időben az evangéliumi hitű embereknek, mindenekelőtt lelkipásztoroknak és tanítóknak a megfélemlítésére és pusztítására volt beütemezve. Voltak időszakok, amikor naponta végeztek ki evangéliumi hitükért embereket. Egy jó ideig ez a tábornok kegyetlen hidegvérrel hajtotta végre az ítéleteket, de egy napon felébredt a lelkiismerete és elkezdett nyugtalankodni. Eltüntette a bitófát. Próbálta a környéket szép virágokkal gyönyörűvé tenni, de a lelkében gyötrődött. Megpróbálta virágrendezvényekkel enyhíteni lelkében a szorongató nyugtalanságot, de végül olyan lelkiállapotba jutott, hogy el kellett menekülnie arról a helyről, amelynek a látása gyötörte, és mint értelmét elvesztett, önmagával is meghasonlott ember fejezte be az életét. Az is Isten ajándéka, hogy emlékeztet. A múltnak az eseményei nyomot hagynak az ember lelkében és a gonoszságot végrehajtó ember nem tudja meg nem történtté tenni elkövetett tetteit. Szomorú dolog Isten nélkül élni és még szomorúbb Isten nélkül meghalni. A bűn útján járó emberiségnek egyetlen vigasztalása, hogy van kegyelem, mert Isten nem azt akarja, hogy elvesszünk, hanem azt, hogy gyarlóságainkat megbánjuk, hozzátérjünk és éljünk. Ámen

Örökkévalóság Ura, Édesatyánk, hálát adunk néked ideigvaló életünknek ezért a napjáért is, amelyre ma felvirrasztottál. Hálát adunk neked jó Atyánk, hogy te nem szűnsz meg bennünket, gyarló gyermekeidet hívogatni. Jézus Krisztusban testet öltve hívogatod a megfáradtakat, a megterhelteket. Mi mindnyájan megfáradt gyermekeid vagyunk. Egy-egy megterhelt nap után már reggel is fáradtan ébredünk, de a napi munka után, amelynek elvégzésére kegyelmed ad erőt, nagyon fáradtak vagyunk. A munka terhén kívül életünk legsúlyosabb terhe az, hogy magunkkal hordozzuk bűneinknek, gyarlóságainknak a terhét is. Hálát adunk jó Atyánk, hogy ezen a héten naponként készítesz alkalmakat, hogy előtted elcsöndesedjünk, hogy lélekben visszagondoljunk a letűnt hetekre, hónapokra, vagy évekre. Időt adsz, hogy számba vegyük elhangzott szavainkat, tetteinket, amelyeket te, mint Atyánk mind ismered, és kérjük atyai bocsánatodat, minden igazságtalanul

kimondott beszédünkért, tettünkért és mulasztásunkért. Megköszönjük jó Atyánk, hogy a mai Igében is emlékeztettél: a múlt nem múlik el nyomtalanul a mi életünkben sem. Segíts, hogy előtted való csöndességünkben tudjunk őszintén kitárulkozni, gyarlóságainkat megbánni, hogy bűneink bocsánatának teljes reménységével állhassunk meg kegyelmed asztalánál. Megköszönjük néked, hogy te a töredelmes szívet nem veted meg, mert kegyelmes menynyei Édesatyánk vagy. Megváltó Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

1990.

Mirjám és Áron

Esti

Alapige: 4. Mózes 12, 1-16

Egyszer Mirjám és Áron Mózes ellen beszélt a kúsi asszony miatt, akit feleségül vett. Mert Mózes kúsi asszonyt vett el. Ezt mondták: Vajon csak Mózes által beszélt az ÚR? Nem beszélt-e miáltalunk is? De az ÚR meghallotta. Ez a Mózes pedig igen alázatos volt, a földön élő minden embernél alázatosabb. Az ÚR mindjárt ezt mondta Mózesnek, Áronnak és Mirjámnak: Menjetek ki mindhárman a kijelentés sátrához. Ki is mentek mindhárman. Akkor az ÚR leszállt felhőoszlopban, megállt a sátor bejáratánál, és szólította Áront és Mirjámot, ők ketten pedig odamentek.

Az ÚR ezt mondta: Halljátok meg beszédemet: Ha van az ÚRnak prófétája köztetek, azzal látomásban ismertetem meg magam, álomban beszélek hozzá. De nem ilyen Mózes, a szolgám! Őrá az egész házam van bízva! Szemtől szemben beszélek vele, világosan, nem rejtélyesen, az ÚR alakját is megpillanthatja. Hogy mertetek hát beszélni szolgám, Mózes ellen?! Az ÚR haragra gerjedt ellenük, és elment.

Amikor a felhő eltávozott a sátorról, Mirjám egyszerre poklos lett, olyan, mint a hó. Áron Mirjám felé fordult, és látta, hogy poklos. Akkor ezt mondta Áron Mózesnek: Kérlek, uram, ne ródd föl nekünk ezt a vétket, hogy esztelenül vétkeztünk! Ne legyen olyan Mirjám, mint a halvaszületett, akinek a teste félig már oszlásnak indult! Ezért így kiáltott Mózes az ÚRhoz: Istenem, gyógyítsd meg őt!

Az ÚR azonban ezt mondta Mózesnek: Ha csak az apja köpte volna is arcul, akkor is szégyenkeznie kellene hét napig. Zárják ki a táborból hét

napra, és csak azután fogadják vissza. Ki is zárták Mirjámot a táborból hét napra. A nép nem indult tovább addig, amíg vissza nem fogadták Mirjámot. Azután elindult a nép Hacérótból, és a Párán-pusztában ütött tábort.

Kedves Testvéreim,

Bizonyára mindnyájan tudjuk, hogy Isten Mózest az égő csipkebokorból szólította meg, és kérte őt, hogy vezesse ki Izráel népét az egyiptomi rabságból. Mózes előbb szabadkozott, aztán a kért megbízatással kapcsolatban kérdéseket tett fel Istennek, végül elvállalta a küldetést, és nagyon kedves választott szolgája lett Istennek. Az, amit a mai igerészben olvastunk, már a negyven évig tartó pusztai vándorlás vége felé történt. Utána Isten utasítására Mózes minden törzsből egy főembert választott és elküldte őket a már közel levő Ígéret földjére, hogy azt kikémleljék, hozzanak ízelítőt a föld gyümölcséből, és amikor visszatérnek, tartsanak beszámolót a népnek, milyen földre vezeti őket Isten. Amikor a kémek visszatértek, elmondták, hogy a föld gazdagon termő, az ország szép, tejjel-mézzel folyó, de többen elrémítették a népet, mert azt mondták, hogy az ottani nép megerősített városokban lakik, vannak köztük óriások is, és nem tudnák őket legyőzni. Káleb, a kémek egyike biztatta a népet, de a nép újra fellázadt Mózes ellen, szervezkedtek, még vezetőket is választottak, hogy azok vezessék vissza a népet Egyiptomba. Már elfelejtették, hogy ott rabszolgák voltak és hogy gyermekeik már születésük előtt halálra voltak ítélve. A kémek negyven nap múlva jöttek vissza és nagyon valószínű, hogy az, amit a tizenkettedik fejezetben olvastunk az időközben Mózes ellen szított zúgolódásban gyökerezik. A kémek visszatérte után Józsué és Káleb voltak azok, akik elmondták a népnek a hitük szerinti állapotot. Nem azt hangoztatták, hogy a városok erősítettek, hanem azt, hogy mindenkinél erősebb Isten, aki őket idáig vezette, hiszen már az elindulásuk is Istennek a hatalmas csodája volt. Isten minden akadályon és nehézségen keresztül is fényes felhőben vezette őket és lépten-nyomon Isten hatalmának és szeretetének a jeleit tapasztalták. Az Igében hallott történetben az az elszomorító, hogy a Mózes ellen való zúgolódást nem akárki vezette, hanem Mózesnek a testvérei Mirjam és Áron. Az ürügy Mózesnek a házassága volt, de a lelkük mélyén való okot az árulja el, amit ki is fejeztek, hogy Mózes, a testvérük, kizárólagosan megbízott vezetőnek tartotta magát. Pedig a két lázadó testvér is megtapasztalta életében Isten megtartó és gondviselő jóságának a csodáit. Mirjam idősebb volt, mint Mózes és ő volt az az ügyes és bátor lányka, aki, – amikor szülei a testvérét otthon már nem merték rejtegetni és kitették gyékény kosárban a folyó szélére, ahol a fáraó lánya a sás között rátalált – odafutott hozzá, és felajánlotta a segítségét. Dajkául az édesanyjukat hívta, aki Mózest nevelte. Így kerülte el Mózes a gyermekko-

ri halálbüntetést és így lett eszközzé Isten kezében népének szabadításánál. Ebből a családból hívott el Isten három vezéregyéniséget, mert Mózes mellett ott volt a másik testvér Áron, aki Isten akaratából a népnek első főpapja lett. Mózes életének a megmentésében, édesanyjuk dajkául hívásában Mirjam is áldott eszköze volt Istennek. Mózesnek és testvéreinek a szülei nagyon nehéz és veszélyes élethelyzetben mutattak példát arra, hogy mire képesek a hitben élő szülők, gyermekeik életének és hitének a megőrzésében. De a sátán is dolgozik. Ezért áll fenn az a veszély, hogy azok, akiket Isten sokra hívott el, még többet akarnak, nagyobbak akarnak lenni. Amikor az Egyiptomból való szabadításkor átmentek a Vörös tengeren Mirjam volt, aki mint első prófétanő van az Igében említve. Mirjam volt az, aki a tengeren átjutva dobot vett és csengős dob kísérettel magasztalta a szabadító Isten nagy nevét. A pusztai vándorlás sok próbatétele között Mirjam egy asszonycsoporttal együtt énekelte az Istent magasztaló énekeket és ez azért volt áldott szolgálat, mert akinek a szívében Istent magasztaló ének van, az nem akar részt venni a különböző, mindig közel levő hitetésben, vagy cselszövésben. Az éneklő ember Istenre figyel. Áron pedig főpapként végezte Isten sátortemplomában a szertartásokat és az áldozatokat.

Ez a történet nagyon komoly figyelmeztetése Istennek, hogy az őshitető, a hazugság fejedelme a sátán, a hitben élő embereket is számon tartja, és mindent elkövet, hogy őket hitükben megingassa és az Istennek való engedelmességtől eltántorítsa. A Szentírásból tudjuk, hogy amikor eljött a világra a próféták által hosszú időn keresztül hirdetett Megváltó és már éppen kezdeni akarta Megváltó munkáját, őt is megkísértette a sátán háromszor egymás után. Jézus volt az egyetlen, aki többszöri kísértés után sem hallgatott a sátánra, mert Jézus minden kísértését visszautasította, amikor ezt mondta: Távozz tőlem sátán, mert ártásomra vagy nékem. Így kísértette meg a sátán Mirjamot és Áront is. Mirjam azzal ment Áronhoz, hogy feltette a kérdést: „*Csak Mózes által szólott az Úr, avagy nem szólott mi általunk is?”* Ezekben a szavakban már benne van az egyenrangúság után való vágyakozás. Nagy gyarlósága az embernek, hogy többet gondol önmagáról, mint amennyi adottsággal megajándékozta őt Isten. Őket is szolgálatra hívta el Isten, de más őrhelyre állította őket, és ha ott helytállnak, Isten előtt ők is kedvesek. Az Igében halljuk, hogy ezek az események elszomorították Istent is, Mózest is. Isten megszólította őket és elmondta, hogy a prófétákhoz álomlátásban szól, de Mózeshez közvetlenül. Szelíd figyelmeztetése volt ez Istennek. Mózes ebben az esetben is testvériesen viselkedett. Amikor Isten poklossággal büntette Mirjamot, ő így kérte Isten segítségét: „Uram gyógyítsd meg őt.” Isten a büntetést hét napra rövidítette és ebből a rettenetes betegségből meggyógyult Mirjam. Nem kellett lepratelepre mennie. Élhetett és szolgálhatott Istennek, mint kegyelemből meggyógyult ember. Áront, a főpapot nem büntette Isten. Ő a történtek nyomán azonnal bocsánatot

kért testvérétől, Mózestől és a büntetés elmaradása Isten kegyelmének a jele. Ezen a történeten keresztül is arra akar bennünket nevelni Isten, hogy az ő gyülekezetében nem az egymás ellen támadásnak, nem a bizalmatlanságnak, nem az embertárs megalázásának és fölé kerekedésnek, hanem az egymás iránti szeretetnek, jóakaratnak, segítőkészségnek és őszinte megbocsátásnak van helye. A gyülekezetben mindnyájunknak arra kell törekedni, hogy az Istentől kapott talentumokat azon a helyen, ahova Isten állított bennünket hálás szívvel gyümölcsöztessük Isten dicsőségére és embertársaink javára. Ezt a földi életet arra kaptuk, hogy éljünk itt, mint Isten gyermekei. Az Ószövetségi gyülekezet, az ószövetségi nép a földi ígéret földje felé volt útban. Mi is útban vagyunk, de mi nem földi cél, hanem Isten országának a teljessége, az örökkévalóság felé. Akkor lesz áldott a megérkezésünk, ha mint Istennek gyermekei egymást gyámolítva, egymást szeretve haladunk Isten országának a Krisztus által számunkra elkészített helye felé. Ámen

Megköszönjük néked kegyelmes Istenünk, hogy örök Igéd üzenete ezen az estén is belecsendült a mi ideigvaló életünkbe. Hálát adunk, hogy szabad nekünk itt ebben a földi világban gyermekeidként élni. Megvalljuk, hogy sokszor méltatlan és engedetlen gyermekeid vagyunk. Bocsásd meg, ha sokszor nem tudjuk, hogy mit cselekszünk. Sajnos, sokszor úgy járunk a világban, mintha soha nem hallottuk volna a te édesatyai üzenetedet, útmutatásodat. Őrizz meg bennünket kegyelmes Istenünk az elbizakodottságtól, az engedetlenségtől, de kérünk, óvj meg attól, hogy amikor sebeket kapunk elkeseredjünk, és elveszítsük a reménységünket. Segíts, hogy amikor Igédet halljuk, akkor mindig erősödjön bennünk az a gyermeki reménység, hogy te éppen azért jöttél Jézus Krisztusban, mert ismered elesettségünket és nem akarod vesztünket, hanem életünket munkálod. Kérünk, Atyánk légy velünk és szeretteinkkel a reánk következő éjszakában is. Add, legyen nyugodt pihenésünk, áldott felébredésünk. Készíts bennünket kegyelmed asztalához, segíts, hogy tudjunk előtted naponta elcsöndesedni, és add kérünk, hogy sok akadály, amely még a szívünkben van, és megnehezíti az előtted való elcsöndesedést, legyen elhárítva az életünkből, hogy semmi ne akadályozzon bennünket abban, hogy tereád figyeljünk, Igédet hallgathassuk, szívünkbe zárhassuk és akaratodat cselekedhessük. Megváltó Urunk szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

1984.

Jákób megáldja fiait

Esti

Alapige: 1. Mózes 49, 1-2; 18; 29-33

Jákób hívatta fiait, és ezt mondta: Gyűljetek össze, hadd mondjam el, mi történik veletek a messze jövőben!

Gyűljetek egybe, hallgassatok meg, Jákób fiai! Hallgassatok atyátokra, Izráelre!

Szabadításodra várok URam!

Azután parancsot adott nekik, és ezt mondta: Ha majd elődeim mellé kerülök, atyáim mellé temessetek, a hettita Efrón mezején levő barlangba. Abba a barlangba, amely Kánaán földjén van, Mamréval szemben, a makpélai mezőn, amelyet Ábrahám vett meg a mezővel együtt a hettita Efróntól, sírhelynek való birtokul. Oda temették el Ábrahámot és feleségét, Sárát, oda temették el Izsákot és feleségét, Rebekát, oda temettem el Leát is. A hettitáktól megvett tulajdon az a mező és a rajta levő barlang.

Amikor befejezte Jákób a fiainak szóló parancsokat, felhúzta lábait az ágyra, azután elhunyt, és elődei mellé került.

Kedves Testvéreim,

Amióta belépett ebbe a világba a bűn, és a bűnnel együtt az enyészet és a halál, Isten megszánta a bűnbe esett embert, és úgy mutatta meg kegyelmes szeretetét, hogy előbb megígérte, majd elküldte a Megváltót, Jézus Krisztust. A világban azóta megvan ez a kettősség: a bűn valósága, és a megváltás reménysége. Tele van a világ sötétséggel, Istentől való elszakadással, önzéssel és gonoszsággal, de azért Isten mindig gondoskodott róla, hogy a ráfigyelőknek a szívében éljen a hit és a reménység. Istennek a sötétté, gonosszá lett világban is mindig volt népe, akik a sötét világban is nagyon komolyan vették azt, amit Isten mondott, hogy nem lesz mindig sötétség ott, ahol most az van. Amikor a bűn miatt jöttek a büntetések, a szenvedések, és amikor sok esetben reménytelennek látszott a holnap, a büntetések éppen Isten szövetségessé lett engedetlen népét sújtották. De Isten hitben élő gyermekei a próbatételek, a bizonytalanná lett jövő viszontagságai között is nem a világra, hanem Istenre néztek, akinek a kezében van a jövendő és az élet. Ilyen Istenre figyelő ősatya volt Jákób is, akit elveszettnek hitt legkedvesebb fia, József vitetett ki Egyiptomba, amikor az egyiptomi gabonaraktárak főembere volt. Családjaikkal együtt mentek ki József hívó szavára, és ott telepedtek le. József, mint a fáraó főembere, a nehéz évek során védelmet és élelmet biztosított nekik. Amikor Jákób érezte, hogy

közeledik életének a vége, maga köré gyűjtötte gyermekeit, és mindegyiküket megáldotta. Mint hitben élő ember ismerte Isten ígéreteit, és tudta, hogy Isten Ábrahámnak ígéretet tett, hogy az ő magvából fog érkezni a földre az, aki áldás lesz a föld minden népére. Isten ígérete alapján tehát a jövőbe is látott. El tudta gyermekeinek mondani, hogy Egyiptom nem az ő országuk. Itt ők csak jövevények. Isten úgy vezette Ábrahámot, az ő nagyapjukat, hogy otthagyta ősei hazáját, és elment abba az országba, ahova Isten őt küldötte, és amelyről azt mondta, hogy az a föld lesz az ő országuk. Azt is elmondta gyermekeinek, hogy Ábrahám, amikor felesége Sára meghalt, még egy temetkezési helyet is vásárolt ott, ahova eltemette feleségét és ahova százhetvenöt éves korában őt is eltemették. Ezért kérte gyermekeit, amikor megáldotta őket, hogy amikor Isten beteljesíti ígéretét és eljutnak abba az országba, akkor vigyék az ő csontjait is magukkal, hogy ő is az Istentől nekik adott földben pihenjen. Nem tudta mikor fogja teljesíteni Isten az ígéretet, de azt biztosan tudta, hogy beteljesíti. Mi már azt is tudjuk, hogy kit ígért Isten Ábrahámnak, amikor azt mondotta, hogy az ő magvában áldás száll az egész földre. Ez a mag Jézus Krisztus. Amikor ő mennybemenetele előtt a tanítványoktól búcsúzott az Olajfák hegyén, már nemcsak Izráel népéhez, hanem a föld minden népéhez küldte a tanítványait és adta nekik a keresztség sákramentumának a parancsát.

Amikor Jákób megáldotta gyermekeit, az áldásnak az egyik mondata így hangzott: „*Szabadításodra várok Uram.”* Jákób hitben már nemcsak azt a helyet látta, ahol Isten ezt a szabadításról szóló ígéretet mondta Ábrahámnak, hanem azt az időt is, amikor Isten ezt az ígéretet beteljesíti. Mert,- mint a Zsidókhoz írt levélben olvassuk- „a hit a nem látott dolgoknak a valósága.” Amikor Jézus egyszer népének tagjaival beszélgetett, ebben a szigorú hangvételű beszélgetésben azt mondta nekik, hogyha valaki az ő beszédét megtartja, nem kóstol halált soha- sem. A zsidók nagyon megharagudtak, mert Jézus szavaiból kiérezték, hogy ő több, mint Ábrahám. Azért mondta nekik, hogy Ábrahám látta az ő napját és örült neki, mert mielőtt Ábrahám született ő már volt. Jákób is így látta hit által Jézus Krisztusnak a napját és ismerte az ő szabadítását. Jóllehet Jézus Krisztus, mint Isten testté lett Igéje, csak kétezer évvel ezelőtt jött a földre ő már látta a golgotai keresztet és hite által már hallotta Megváltónk szavát: „Elvégeztetett”. Ilyen nagyon valóság a hit számára minden, amit Isten az Ige által mond. Ezért nagy öröm minden hitben élő ember számára az, amit János apostol mond: „Szeretteim, mi Isten gyermekei vagyunk.” Ez már valóság, de a teljesség akkor érkezik meg visszatérő Urunkkal, „amikor meglátjuk őt, amint van.”

Isten azonban arra is figyelmeztet az Igében, hogy Isten országa nem mindenkié, mert nem mindenki fogadja el kegyelmi ajándékát, a megváltást. Nem elég Istenről csak tudni, mert az ördög is tudja, hogy van Isten, de retteg is

tőle. Azok igazán Istennek a gyermekei, akik Igéjét szívükbe zárják és akarják, hogy életüket, döntéseiket Isten Szentlelke vezesse. Aki komolyan veszi Isten országának az evangéliumát, annak Isten Igéje az élete középpontjában van, mert nem akarja, hogy kimaradjon Isten kegyelméből és azért azt hitével megragadja. A hit az a kinyújtott kéz, amellyel az ember megragadja Isten kegyelmét. Jákób a gyermekei megáldásakor az Igéből idézett mondatban arról tesz bizonyságot, hogy hitével teljes mélységében megragadta Istennek Ábrahámnak adott ígéretét. Neki hite által világos jövőképe volt. Megértette az áldás jelentőségét, amely – éppen hit által – minden népnek osztályrészévé lehet. Isten az Édenben figyelmeztette az első emberpárt, hogy ha az ember szakít a tiltott gyümölcsből, elindul a halál útján. Hogy ez mit jelent, ma már csak a hitben élő emberek tudják. Így értette meg hit által Jákób, hogy Isten Ábrahámnak tett áldás-ígérete a megváltásra vonatkozik. A megváltás pedig évezredeken ár a rabszolgasorsra jutott emberek legforróbb vágya volt. De ez a vágya csak nagyon kevés rabszolgának teljesült, mert akit nem volt ki „megváltani" az egész életen át rabszolga maradt. A megváltás szertartása a pogány templomokban úgy történt, hogy ha valakinek volt jóakaratú szabad ismerőse, aki lefizette a rabszolga megváltási díját, az szabaddá lett. Isten úgy váltott meg bennünket, hogy Ábrahám magva, Jézus Krisztus eljött a földre, hogy kihulló vérével fizesse meg a bűnössé lett ember váltságdíját. De ezt a váltságdíjat Isten fizette meg, és ha ezt hittel elfogadjuk, számunkra ez kegyelmi ajándék. Isten kegyelmének asztala most is meg van terítve, hogy fogadjuk hálás hittel Isten szeretetének és kegyelmének ajándékát.

Az egyik közép-európai röptéren játszódott le az a történet, hogy az utazási okmányok ellenőrzésére sorban álló utasok egyike gyanús volt az ellenőrző tisztviselőnek. Alaposan átvizsgálta az útlevelet a benne lévő fényképpel együtt, az előtte álló személyt összehasonlította az útlevélen levő fényképpel, és az útlevelet ezekkel a szavakkal nyújtotta vissza az utasnak: ön ezzel sehova nem utazhat. Sokan álltak sorba, nem volt sok idő a magyarázkodásra, ezért a tisztviselő csak ennyit mondott: ez nem az ön útlevele. Isten országába sem lehet hamis útlevéllel utazni. Azon az útlevélen ott kell lenni az Isten szemei előtt hiteles életképnek és a hit pecsétjének. Ámen

Örökkévalóság Ura mennyei Édesatyánk, álmélkodással csodáljuk üdvözítő jóságodat, gondviselő szeretetedet. A mi életünk sokszor arról tett bizonyságot, hogy nem vagyunk méltók nagy jóságodra, Te mégis hívsz magadhoz. Hálát adunk néked, hogy ebbe a bűnbeteg világba elküldötted a Megváltót, hogy nekünk elrontott életünkért ne kelljen ítéletre mennünk, hanem osztályrészünk lehessen az a kegyelem, amelyet a te egyszülött Fiad, Jézus

Krisztus által készítesz őszinte önvizsgálatot és bűnbánatot tartó gyermekeidnek. Köszönjük, hogy szent Fiad kihulló vére árán váltott meg bennünket. Ha Igéd tükrében nézzük az életünket és odaállunk Igédnek a mérlegére is, akkor meglátjuk lelkünk sok szennyét és megrettenünk attól, hogy azon a mérlegen mi is híjával találtatunk. Könyörgünk, erősítsd hitünket, hogy tudjuk megragadni azt a szabadító kegyelmet, amelyet Jézus Krisztusban készítettél nekünk. Adj lelki testi erőt, hogy ne a környezetünket figyelve vegyünk életpéldákat, hanem azoktól az embertársainktól, akik félik a te nevedet és életükkel, példaadásukkal a te dicsőségedet hirdetik. Hálát adunk, hogy életünknek ebben az esztendejében is volt vetés és aratás, hogy most is megadod mindennapi kenyerünket és kérünk, segíts, hogy lelki haszonnal tudjunk élni most szent asztalodnál az örökélet kenyerével elfogadva szabadító kegyelmedet. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

1988.

Próbaszolgálat

Esti

Alapige: Lukács 10, 16-20

„***Aki titeket hallgat, engem hallgat, és aki titeket elutasít, engem utasít el, és aki engem elutasít, az azt utasítja el, aki elküldött engem.”***

Mikor a hetvenkét tanítvány visszatért, örömmel jelentette: „Uram, még az ördögök is engedelmeskednek nekünk a te nevedre!”

Ő pedig ezt mondta nekik: „Láttam a Sátánt villámként leesni az égből. Íme, hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon, skorpiókon tapodjatok, és az ellenség minden erején, és hogy semmi se árthasson. De ne annak örüljetek, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, inkább annak örüljetek, hogy a nevetek fel van írva a mennyben.”

Kedves Testvéreim,

Az Úr Jézus Krisztus azt akarja az Igében a hazaérkezett tanítványoknak a szívébe vésni, hogy vannak a mindennapi élet gondjai és próbatételei közepette is az embernek elvehetetlen örömei. Mindnyájunknak az életében vannak

időszakok, amikor nagyon ránk nehezedik a kereszt, betegség, vagy fájdalom és ilyenkor úgy érezzük, hogy beborult fölöttünk az ég és ilyenkor jön a csüggedés, hogy mi már talán nem is fogunk tudni az életben igazán örülni. Itt az Igében Jézus elmondja, hogy az ő megváltottainak az öröme elvehetetlen. Ez akkor is megvan, ha közben nehéz keresztje van életünknek, és akkor is áradhat az övéinek a szívéből az öröm, amikor talán a könnyeik is hullanak. Mert éppen a könnyhullatások között emlékeztet Isten arra, hogy még a gyász fájdalmai között is betölti szívünket az a hitbeli bizonyosság, hogy Jézus Krisztusban ő megváltottainak örök életet készít.

Itt ebben a történetben, amelyből az Igében csak egy részt olvastunk, arra készíti elő tanítványait Jézus, hogy a munkájuk se lesz mindig eredményes. Mindnyájan örülünk, ha látjuk, hogy a munkánk, az igyekezetünk nem hiábavaló. Akinek van kertje, vagy termőföldje, minden tavasszal, vagy ősszel, örömmel végzi a különböző magvaknak a vetését, mert megvan a reménysége, hogy nem hiába veti a magvakat a földbe. Vannak rossz időszakok, amikor az elvetett magvak kikelését, vagy termését a rendkívüli időjárás bizonytalanná teszi és ezért nagy ajándéka Istennek, hogy a reménység nem fogy ki a szívünkből. Milyen csüggesztő lenne vetni azzal a tudattal, hogy kár a magot a földbe tenni, jöhet a rossz idő, a hideg, jönnek a korai, vagy késői fagyok, amelyek tönkre tehetik a vetést. Már az Ószövetségben olvassuk, hogy a rest, aki a szelet nézi, az nem vet. Aratni azért ő is szeretne, de nincs mit. Ebben a fejezetben arról van szó, hogy Jézus próbaszolgálatra küldte ki a tanítványokat. Tanította őket, hogyan kell viselkedniük, szívükre kötötte, hogy vigyék az örömhírt Isten üdvözítő szeretetéről. Figyelmeztette őket, hogy felesleges dolgokkal ne töltsék az időt, mert keleten az emberek egymást köszöntése is olyan formaságokhoz van kötve, amelynek alkalmazása sok időt vesz el. Adják át minél több embernek az evangélium üzenetét és mondják el nekik, hogy elközelített Istennek az országa. A tanítványok a próbaszolgálat befejezése után nagy örömmel számoltak be arról, hogy munkájuk eredményes volt. Hűségesen hirdették az Ige örömüzenetét, az emberek szívesen hallgatták őket és boldogan újságolták Jézusnak, hogy még a démonok is engedtek nekik. Jézus azonban a nagy öröm közepette is felkészítette őket, hogy nem lesz ez mindig így. Nem lesz mindig olyan látható és kézzel fogható eredménye a munkájuknak. Jézus emlékeztette őket, hogy ő is sokszor találkozott keménységgel, emberekkel, akik nem fogadták, vagy nem szívesen fogadták az Igét. Jézus többször találkozott emberekkel, akiket démoni lelkek irányítottak és ezért egyensúlyt vesztett életet éltek. Az egyik démoni lélek, amikor találkozott Jézussal, így kiáltott fel: Mi közünk nékünk hozzád Názáreti Jézus azért jöttél, hogy elveszíts minket? Mert Jézus valóban azért jött, hogy egyszer véget érjen a démoni lelkek hatalmának az ideje és mi mindnyájan reménységgel nézzünk

arra a korra, amikor ez valósággá válik. De azért ezek a sátáni lelkek teljesítették Jézus Krisztus parancsát, akaratát. Bizonyára mindnyájan ismerjük az evangéliumból a gadarai ördöngösnek a történetét, aki hol a hegyek csúcsaira ment, hol a sziklasírokban készített magának helyet, kövekkel vagdosta magát. Ez a beteg, amikor rohamai voltak, a környéken élő embereknek a réme volt. Ezt a beteget Jézus meggyógyította. Mikor meggyógyult, egy szelíd és Jézust követni akaró ember lett belőle.

Azonban aki ismeri Istennek az Igéjét az tudja, hogy milyen sokszor tanította az embereket szívvel, lélekkel, szeretettel maga Jézus Krisztus és a mag mintha kősziklára hullott volna. A földi kenyeret szívesen elfogadták, de a mennyei kenyér után sokkal kevesebben vágyakoztak. Sokszor az emberek őt is csak meghallgatták, aztán szétszéledtek és a vetésnek az aratása elmaradt. Voltak városok, ahol nemcsak tanított, hanem Isten országának hatalmas jeleit láttatta az emberekkel, de a szívek kemények maradtak. Voltak városok, amelyeket megdorgált és azt mondta, hogy ha más helyeken történtek volna azok a csodák, azok megtértek volna. Azt is mondta, hogy a vérfertőző Szodomának és Gomorának a sorsa az ítéletkor jobb lesz, mint a meg nem térő városoknak. A világ üdvözítője hirdette az Igét mégse hallgatta mindenki szívesen, mert – mint az apostol mondta,- a világ istene megvakította a szemüket. Mint ahogyan a vakok és süketek nem látják, nem hallják a hozzájuk legközelebb álló arcát, vagy hangját sem. A Korinthusi levélben az apostol elmondja, nem is tehetik, mert egy más lélek irányítja az életüket, nem Istennek a lelke. Éppen azért mondta Jézus a próbaszolgálatról örömmel visszatérő tanítványoknak, mikor mondták, hogy a démonok is engedtek nekik, hogy ő úgy küldi tanítványait a világba, mint juhokat a farkasok közé. Tudtukra adta, hogy nem lesz könnyű Jézus Krisztus követeként szolgálni a világban. Példázatos tanításokban is elmondta, hogy milyen emberekkel is lesz dolguk, amikor küldetésüket be akarják tölteni. Beszélt például a gyermekekről, akik különböző játékokat játszanak, de egy csapat mindig oldalra állt, mert nem akart a többiekkel együtt játszani. A vígjáték túl víg volt, a szomorújáték túl szomorú, így aztán a csoport nem tudott együtt játszani. Ezért emlékeztette őket Jézus, hogyha a tanítványai fogják továbbvinni az üzenetet amit tőle kaptak, mindig lesznek emberek, akik félreállnak, mert mást akarnak és nagyon meg lesz nehezítve sok helyen a tanítványi munka. De azt is mondta, bízzatok és meggyőztem a világot. Isten gyermekeinek nem kell elkeseredni, nem kell oldalra állani, mert tudjuk, hogy a sátán ugyan sok csatát megnyer, de a háborút elveszíti. Mert Isten elmondja az Igében, hogy a gonosznak és jónak a harcában nem a sátáné, hanem Istené lesz a győzelem. Urunk tanításában benne van a figyelmeztetés, hogy minden ember, aki az ő küldetésében él, – a hitben élők pedig mindnyájan Krisztus követei, – azoknak nem szabad soha elcsüggedni. Nem szabad a harcot feladni,

nem szabad a sátánnak megadni azt az előnyt, hogy mi elhallgatunk, mert nem érdemes, mert az emberek nem hallgatják meg a jót, az Isten üzenetét, hanem ki-ki a maga helyén töltse be hűséggel Istentől kapott küldetését. A próféták közt is volt olyan, aki, – amikor nagyon belefáradt az eredménytelennek látszó küzdelembe, – abba akarta hagyni a harcot. Illés próféta volt ilyan lelkiállapotban, amikor úgy érezte, hogy egyedül maradt, de Isten megvigasztalta, hogy ő meghagyott sok embert, akik nem hajolnak meg a bálvány istenek előtt. Isten nem az eredményeket vizsgálja, hanem a szíveket, hogy ki milyen szívvel végzi a maga őrhelyén az Istentől kapott feladatot. A maga családjában mindenki lelkipásztor. Minden édesanyának és édesapának őszinte odaadással, szívből fakadó hűséggel kell gyermekeit Istenhez vezetni és ahhoz segíteni, hogy gyermekeink szívében vágyakozás legyen a szeretet evangéliuma után.

A szívvel végzett feladatot Isten számon tartja. Gyarló emberek vagyunk, legőszintébb igyekezetünkben sem tudunk tökéletesek lenni. De Isten, mivel ilyen gyarlók vagyunk, nem is azt várja tőlünk, hogy harcoljuk ki az üdvösséget, mert akkor senki sem üdvözülhetne. Azt nem nekünk kell kiharcolni, mert azt már kiharcolta érettünk, helyettünk Jézus Krisztus akkor, amikor értünk meghalt és nekünk feltámadott. Ezért mondja Jézus mai Igénk utolsó versében, hogy ne annak örüljetek, hogy a démonok is engedtek nektek, hanem annak, hogy a nevetek fel van írva a mennyekben. Legyen megnyugtatás számunkra Megváltónk üzenete: Tudom a te dolgaidat. És ha a nemes harcban meglankadnánk, Urunknak ez a mondata legyen buzdítás a hűségre ebben a harcban. Ilyen lelkülettel készülődjünk most is a szeretet és a kegyelem asztalához. Ámen

Hálát adunk neked Atyánk, hogy a múlt éjszaka adtál csöndes pihenést, felvirrasztottál a mai napra, és a mai napon is adtál elégséges erőt feladataink végzéséhez. Hálaadással köszönjük meg neked jó Atyánk, hogy újra hangzott köztünk szent Igéd, és újra hallottuk Igédből a biztatást, hogy ha küldetésünket betöltjük, öröm maradhat a szívünkben még akkor is, ha nem értünk el olyan eredményt, amilyet szeretnénk. Kérünk, áldd meg igyekezetünket, és add azt a reménységet, hogy te ismered törekvéseink őszinteségét, és nem az eredményt, hanem a szíveket vizsgálod. Köszönjük Atyánk, hogy te szolgálatra hívtál bennünket. Segíts, hogy azon a helyen, ahova te küldtél a te követeidként tudjunk helytállni, és munkánk legyen embertársainknak is javára. Mi sokszor úgy érezzük, hogy hiábavaló minden igyekezetünk, és hálát adunk Igéd vigasztalásáért, hogy a mi munkánk nem hiábavaló az Úrban. Kérünk, légy velünk könyörülő kegyelmeddel. Adj lelki és testi erőt, hogy tudjuk feladatunkat jó kedvvel végezni, és

munkánk gyümölcsének tudjunk örülni. Betegségeinket gyógyítgasd kegyelmesen, és ha a világ szele magával akarna sodorni, te vezess a te akaratod szerinti jó útra. Segíts, hogy legyünk a ránk következő napon is hűséges gyermekeid, áldott követeid. Így áldd meg életünket és szeretteink életét könyörülő Istenünk, szent Fiad, az Úr Jézus Krisztus nevében kérünk. Ámen

1984.

Az életnek kenyere

Úrvacsora – Hálaadás az új kenyérért

Főének: 459. dics. Igeolvasás: János 6, 50- 63

„ De ez az a kenyér, amely a mennyből szállt le, hogy aki eszik belőle, meg ne haljon: Én vagyok az az élő kenyér, amely a mennyből szállt le: ha valaki eszik ebből a kenyérből, élni fog örökké, mert az a kenyér, amelyet én adok oda a világ életéért, az az én testem.” A zsidók erre vitatkozni kezdtek egymással, és ezt kérdezték: „Hogyan adhatná ez nekünk a testét eledelül?”Jézus így szólt hozzájuk: „Bizony, bizony, mondom néktek: ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok a vérét, nincsen élet tibennet. Aki eszi az én testemet, és issza az én véremet, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon. Mert az én testem igazi étel, és az én vérem igazi ital. Aki eszi az én testemet, és issza az én véremet, az énbennem marad, és én őbenne. Ahogyan engem az élő Atya küldött el, és én az Atya által élek, úgy az is, aki engem eszik, élni fog énáltalam. Ez az a kenyér, amely a mennyből szállt le; ez nem olyan, mint amilyet atyáitok ettek, és mégis meghaltak: aki ezt a kenyeret eszi, élni fog örökké.”

Ezeket a zsinagógában mondta, amikor Kapernaumban tanított.

Tanítványai közül sokan, amikor ezt hallották, így szóltak: „Kemény beszéd ez: ki hallgathatja őt?” Mivel pedig Jézus magától is tudta, hogy ezért zúgolódnak tanítványai, így szólt hozzájuk: „Ez megbotránkoztat titeket? Hát, ha majd meglátjátok az Emberfiát felmenni oda, ahol előzőleg volt?A Lélek az, aki életre kelt, a test nem használ semmit: azok a beszédek, amelyeket én mondtam nektek: Lélek és élet.”

Dicsőséges, szent, örök, igaz Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Gyermeki hálaadással csöndesedünk el előtted, és megköszönjük néked, hogy felvirrasztottál erre a napra, amelynek fénye az arcunkra ragyog. Megköszönjük megtartó jóságodat,

hogy te azért ajándékozol napjainkhoz napokat, hogy mi a keskeny úton járjunk, hogy így egyre közelebb érezzük magunkat tehozzád, és embertársainkhoz. Atyánk, előtted nyitott könyv az életünk, te ismered gondolatainkat, érzéseinket és tetteinknek a mozgató rugóját is. Te tudod, hogy testvérietlen érzésektől és gondolatoktól indíttatva, milyen messzire sodródnak egymástól a te gyermekeid, milyen mély szakadék van a szívek között. A te atyai szereteted napjának a melegét és fényét is sokszor eltakarják előlünk a testvéri szívek közt is sötétedő felhők. Ne engedd, hogy szabad zsákmányként sodorja életünket a világ szele. Kérünk, légy irgalmas hozzánk, most is szólj hozzánk Igédben és vezess Szentlelkeddel, hogy tudjunk mint egymásnak testvérei, neked pedig megváltott gyermekeid neked tetsző életet élni. Megváltó Krisztusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 227. dics. 8. vers Alapige: Zsidók 13, 14-16
/Az igeolvasásban hallott versekkel együtt/

Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük. Általa vigyük Isten elé a dicséret áldozatát mindenkor: nevéről vallást tevő ajkaink gyümölcsét.

A jótékonyságról, és az egymással való közösségvállalásról pedig el ne feledkezzetek, mert az ilyen áldozatokban gyönyörködik az Isten.

Kedves Testvéreim,

Ezekben az utóbb felolvasott igeversekben arra emlékeztet Isten bennünket, hogy feledékeny emberek vagyunk. Sokszor elfelejtünk dolgokat, amelyeket nem kellene elfelejtenünk, sokszor pedig nem felejtünk el olyan dolgokat, amelyeket pedig már régen el kellett volna felejtenünk. Azért emlékeztet Isten, mert az életünknek ezen a területén is nagyon szeretné, ha szíve szerinti életet élnénk. Bizonyára előfordult már mindnyájunkkal, hogy elfelejtettünk valamit, ami miatt aztán kellemetlenségeink voltak, vagy amellyel valakinek talán éppen szeretteink között fájdalmat okoztunk. Az Igében arra emlékeztet Isten bennünket, hogy nincsen itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük. Az eljövendő város, amelynek érkezését várjuk, Isten országának a teljességét jelképező mennyei Jeruzsálem. Az Igéből tudjuk ezt, de olyan tudás ez, amely a mindennapok feszültségében a tudat alá merül. Amikor valaki szeretteink közül kilép az életből, akkor mindnyájunknak szívébe nyilallik a fájdalom, hogy a mi itt tölthető időnk is minden perccel rövidül. De amikor

belemerülünk gyors tempójú korunk hajszájába, amikor tele vagyunk akarással, tervekkel, vágyakkal, akkor egészen elfelejtjük, hogy talán nincs messze a nap, amikor mi is elmegyünk oda, ahol az itt szerzett javak semmit sem érnek. A túlhajtott erőfeszítés megrontja földi életünket is, mert a megfáradt, tépett egészségű ember nem tud már örülni a földi javaknak sem. Közben ebben az életharcban sokan arra törekszenek, hogy az útjukban levő embertársakat oldalra tolják, hogy ők haladhassanak. Ezzel megkeserítik őket, és testi, lelki erejüket is megtépázzák. De az örökké siető ember mindezt figyelmen kívül hagyja. Pedig ezzel a nagy sietséggel el lehet tékozolni azt, amit Isten áldott célként, drága örökségként elkészített földön élő gyermekeinek. Ezért van igen nagy szükség Isten Igéjének a figyelmeztetésére, hogy nincs itt maradandó városunk, és míg időnk van, éljünk egymással testvéri szeretetben a földi élet küzdelmei között, egymás terhét hordozva, egymás életét gyógyítgatva. Ha itt másképpen élünk, önnön vesztünkre tesszük, figyelmen kívül hagyva Megváltónknak azt a figyelmeztetését is, hogy munkálkodjatok, míg nappal van, mert eljön az éjszaka, amikor senki nem munkálkodhat. Amikor Megváltónk ilyen vonatkozásban beszél az éjszakáról, a külső sötétségről, akkor féltő szeretettel a kárhozattól, az ítélettől akar óvni bennünket. Ilyen vonatkozásban is megszívlelendő Jézusunk emlékeztetése: „Aki szereti a maga életét, elveszti azt, aki pedig megveti az életét e világon, örök életre őrzi meg azt".

Most az újkenyérért való hálaadásnak az ünnepét üljük. Drága kincs a kenyér, azért tanít Jézus arra, hogy mindennapi kenyerünket kérni kell az Atyától, mert minden, ami testünket a földi életre táplálja az ő ajándéka. Az ember nem tud semmit teremteni, az ember az Isten által teremtett anyagi világnak a javaiból, vagy anyagából tud alkotni. Sokszor mondja az ember sok mindenre; épületekre, képekre, bútorokra és más dolgokra is, ami az ember alkotása, hogy ez új, ilyen még nem volt a földön, ilyen még nem volt ezen a világon. De minden új is az Isten által teremtett különböző anyagoknak a feldolgozása által születik. Az ember még egy búzaszemet sem tud teremteni, sem semmit, amivel életét táplálná. Ez a földi élet azért drága ajándéka Istennek, mert ez kiinduló hely, és az is ajándék, hogy Isten Jézus Krisztus által a célt is megmutatja, ahova megváltottait vezetni akarja. Ő azért váltott meg bennünket, hogy a halálon keresztül is életet adjon. A mai kor emberének már nagyszerű képességei vannak, hogy szép dolgokat alkosson. Jó nézni egy-egy játszadozó gyermeket, aki egy művészien gyártott műanyag gyermeket tart az ölében, eteti, itatja, öltözteti, de akárhogy babusgatja, játék gyermekét a gyermek, akármilyen szép ruhába öltözteti, a gyermek egy ügyes szerkezet segítségével talán még sírni is tud, de élet nincs benne. Az a gyermek soha nem fog tudni senkinek jót tenni, szeretni, áldozatot hozni, könnyet törölni, élni. Minden szép emberi alkotás úgy jön létre, hogy az ember egyre többféle alkalmazását

fedezi fel az anyagnak, amelyet Isten beleteremtett ebbe a világba. Így készít az ember különböző műanyagokat. Már a Bábel tornyát is úgy építette az akkori kor embere, hogy felfedezte; nemcsak kőből lehet házat és sok minden mást építeni, hanem úgy is, hogy az agyagból készített téglát kié- geti, amit kedve szerint formálhat is az építkezések során. Ezzel a felfedezéssel volt abban a korban az építkezés forradalmasítva. A tégla feltalálásával az ember könnyebben, szebben tudott építkezni, a tervezett Bábel tornyát mégse tudta megépíteni. Nem tudta, mert kihagyta a tervéből Istent. Az ember Isten nélkül akarta elérni az eget. Isten szeretet. Szentlelkének első gyümölcse a szeretet, amelyről azt olvassuk az Igében, hogy az soha el nem fogy. Mai Igénkben is ott van ez a kifejezés; „ A Lélek az, ami életre kelt." Lélek nélkül nincsen élet, Szentlélek nélkül nincs szeretet, szeretet nélkül nincs igazi békesség, és a szeretet nélküli világban ember az embernek farkasává válik. Korunk emberének egyre több energiaforrásra van szüksége, és amikor az ember ezt használja, vagy azok segítségével a fogyó energiakészlet pótlásáról igyekszik gondoskodni, akkor is a Teremtő által teremtett anyagot alkalmazza. Már maga ez a szó: felfedezés, arra utal, hogy az ember csak megismeri, feltárja és alkalmazza a földi világba beleteremtett lehetőségeket. Sok minden van a földben, az embernek csak le kell sok mindenről venni a leplet, hogy tudjon a meglévő anyagok segítségével új anyagi eszközöket, gépeket, berendezéseket készíteni.

A földet egyre jobban megismerő ember számára nagyobb lett a világ. A középkorig az emberek abban a tudatban éltek az Európai kontinensen, hogy a Gibraltári szorosnál vége van a világnak. Látták az óriási víztömeget, de azt már a világ végének tekintették. A Gibraltári szorosban egy hatalmas sziklafalra fel is írták óriási betűkkel latinul: Non plus ultra, ez azt jelenti: Nincs tovább (a világ). Mikor aztán egy bátor hajós és munkatársai nekimerészkedtek a végtelen tengernek és sokáig hánykódtak a hullámokon, felfedezték, hogy tovább is van a világ. Vannak szigetek, túlsó partok és emberek egyebütt is, nemcsak Európában. És akkor a Gibraltári szoros sziklafalára felkerült az új felirat: Tovább is van világ. Az ember tehát egyre jobban megismeri a földi világot és ezen túlmenően az univerzumot, a világegyetemet a maga naprendszereivel, csillagaival és bolygóival, amelyben fényévszázadnyi távolságok is vannak. A világegyetemet is kutató ember közben felfedezi azt is, hogy mennyi sok rejtelem van még ebben a földi világban, és azt is, hogy Isten teremtett világának legrejtelmesebb teremtménye maga az ember, akit Isten a föld porából vett, teremtő akaratából lelket kapott, élő lénnyé lett. Az ember, aki meg akarja ismerni a világot, egyre jobban tudatosítja, mennyi sok mindent nem ismer még önnön testi és lelki lényének a titkaiból. Ezt az ismeret hiányt mutatja az a tény, hogy az ember lelkileg-testileg tönkre tudja tenni a saját és embertársa életét és már odáig is eljutott, hogy képes lenne elpusztítani Istennek ezt a teremtett föl-

di világát. Hogy ez a földi világ és talán a világegyetem nem volt, nem létezett mindig és nem marad meg örökké, azt a Szentírásban Isten maga kijelentette. De azt is kijelentette, hogy ő az embert életre és nem halálra teremtette. Miután az ember bűnbe esett, mert nem hallgatott teremtő Istenére és elindult a halál útján, Isten megkezdte Jézus Krisztusban a világ újjáteremtését. A Szentírás utolsó könyvében szimbólumokban van leírva Istennek terve arról a megtartó kegyelemről, amely által az életet az ó világ és a gonoszság pusztulásán, és országa teljességének megérkezésén keresztül meg akarja tartani.

Az ember vissza tud élni sok mindennel, ami alkotó eleme Isten teremtett világának. A csak a mai haszonra, előmenetelre törekvő ember a föld termőerejével, sőt a földben található anyagok felhasználási lehetőségeivel is visszaél. A csak a mai haszonra törekvő ember meg tudja mérgezni a későbbi nemzedékek életterét is. Az Isten és embertársak iránti hálára és az egymással közösséget vállaló lelkületre minden nemzedéknek szüksége van. Ezt a hálás és egymással közösséget vállaló lelkületet sokféleképpen ki lehet fejezni. Nyugat-európai gyülekezeteinkben, különösen az utóbbi évtizedekben épített templomokban tágas hely van az úrasztala körül nemcsak arra, hogy a mozgó úrvacsorázás is könnyen megoldható legyen, hanem arra is, hogy az úrvacsorázók és az első padok között legyen hely a vázákba helyezett, és cserépbe ültetett virágoknak is. A gyülekezetek így akarják kifejezni Isten iránti hálájukat azért a sok szépért és jóért, amit Isten beleteremtett ebbe a világba. Ezen kívül sok testvérgyülekezetben gyakorolják, különösen karácsonykor és az új kenyérért való hálaadás úrvacsorai istentiszteletén, a jól megszervezett hálaáldozatot. A gyakorlati megoldása ennek úgy történik, hogy gondolnak nemcsak a gyülekezet belső építéséhez szükséges anyagi kiadásokra, hanem a föld különböző részén folyamatban levő pogánymisszió kiadásaira is. Mindezeken túlmenően készítenek szeretetcsomagokat a gyülekezet magányosainak, az özvegyeknek, árváknak, és a gyülekezet vezetői megszervezik a betegek meglátogatását. A gyülekezet diakónusai vagy presbiterei a nem otthonukban élő magányosoknak elviszik a gyülekezet ajándékát az öregek otthonába. A szeretetáldozatokat kézbesítő küldöttek tolmácsolják ezeknek a magányos és megfáradt testvéreknek a gyülekezet testvéri köszöntését és elmondják nekik, hogy nincsenek elfelejtve, a gyülekezet gondol rájuk, imádkozik értük.

A mi evangéliumi gyülekezeteinkben nincsenek áldozások. Jézus Krisztus áldozata a Golgotán értünk történt. Fogadjuk hálaadással és bűnbánattal. Isten tőlünk életáldozatot kíván, hogy tudjunk a rászoruló testvérnek áldozni az időnkből, az erőnkből, a hozzá hajló és őt megérteni akaró szeretetünkből. Ezt köti szívünkre mai Igénk üzenete is: „ A *jótéteményről és az egymással való közösségvállalásról meg ne feledkezzetek, mert az ilyen áldozatokban gyönyörködik az Isten.” Ámen*

Mindenható Isten, könyörülő Atyánk, Megköszönjük néked, hogy az elmúlt héten minden nap együtt lehettünk Igéd körül, és készülhettünk kegyelmed asztalához. Hálát adunk azért is, hogy felvirrasztottál erre a szent vasárnapra, hogy most újra szívünkbe akartad vésni Igédet, s ma már megterítve áll előttünk kegyelmed asztala. Segíts, hogy tudjuk élő hittel imádkozni a nekünk kedves ének-imádságot: Amint vagyok, sok bűn alatt, de hallva hívó hangodat, ki értem áldozád magad, fogadj el Jézusom. Bocsásd meg, ha a mindennapi élet taposómalmában megfeledkezünk arról, hogy az idő is a te ajándékod, és mi sietünk feladataink végzésére, anélkül, hogy megköszönnénk néked az új nap ajándékát. Kérünk, adj nékünk hű és hálás szívet, hogy Igéd hallásának legyen folytatása életünk odakint a világban, ahol kísért a sátán. Segíts, hogy mi tudjunk neki Jézusunk szavaival válaszolni: távozz tőlem sátán. Hálát adunk, hogy te Igéden keresztül elmondtad, hogy te bennünket, bűnös embereket szeretsz, azért borítod ránk irgalmasságod palástját. Jézusért kérünk, könyörülj rajtunk. Ámen

Záróének: 277. dics. 1980.

Az egyház az üldözések szünetében

Főének: 250. dics. Igeolvasás: Ap. Csel. 9, 31-43

Az egyháznak tehát egész Júdeában, Galileában és Samáriában békessége volt: eközben épült, az Úr félelmében járt, és a Szentlélek segítségével számban is gyarapodott. Amikor Péter valamennyi gyülekezetet végigjárta, eljutott a Liddában lakó szentekhez is.alált ott egy Éneász nevű embert, aki nyolc éve feküdt az ágyban bénultan. Péter így szólt hozzá: „Éneász, meggyógyít téged Jézus Krisztus. Kelj fel, és magad vesd be az ágyadat!” És azonnal felkelt.

Lidda és Sáron lakói mind látták őt, és megtértek az Úrhoz.

Joppéban volt egy nőtanítvány, név szerint Tábita, ami azt jelenti: Dorkász, vagyis Zerge. Ez a nő sok jót tett, és bőven osztott alamizsnát. Éppen azokban a napokban megbetegedett, és meghalt. Miután megmosták, kiterítették a felső szobában. Mivel Lidda közel volt Joppéhoz, a tanítványok, akik meghallották, hogy Péter ott van, elküldtek hozzá két férfit, és kérték: „Késedelem nélkül jöjj át hozzánk!” Péter felkelt, és velük ment. Amikor odaért, felvezették a felső szobába, az özvegyasszonyok pedig mind elébe álltak, sírtak és mutogatták azokat az ingeket és ruhákat, amelyeket Dorkász készített, amíg velük volt. Péter ekkor kiküldött mindenkit, letérdelt, és imádkozott; azután a holttest felé fordulva ezt mondta: „Tábita, kelj fel!” Ő kinyitotta a szemét, és amikor meglátta Pétert, felült. Péter odanyújtotta neki a kezét, és talpra állította; majd behívta a szenteket és az özvegyeket, s megmutatta nekik, hogy él.

Elterjedt ennek a híre egész Joppéban, és sokan hittek az Úrban.

Péter pedig több napig Joppéban maradt egy Simon nevű tímárnál.

Könyörülő Isten, mennyei Édesatyánk, vágyakozott szívünk a te Igéd után. Odakint a világban mindennapi küzdelmeink során sokszor kapunk sebeket, mert mi, gyarló gyermekeid nem látunk egymás szívébe, és így egymás lelkét akaratlanul is megsebezzük. Neked mondunk köszönetet azért is, hogy szabad életünk minden napján megkezdeni munkáinkat, hogy te ma is velünk leszel, megáldod igyekezetünket, és munkánk nem lesz hiábavaló. Kérünk, áldd meg szívünkben most is Igédet, hogy erősödjön a hitünk, és legyen mindnyájunknak ismertető jele az egymás felé forduló testvéri szeretet, hogy ez a földi életünk legyen bekezdésévé a megváltottaidnak előkészített örökségnek. Hálát adunk minden jótéteményedért, amellyel naponta megajándékozol bennünket. Az Úr Jézus Krisztus szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 294. dics. Alapige: Ap. Csel. 9, 41

Péter odanyújtotta neki a kezét, és talpra állította; majd behívta a szenteket és az özvegyeket, s megmutatta nekik, hogy él.

Kedves Testvéreim,

Jézus, amikor halottakat támasztott, betegeket gyógyított, ezt nem azért tette, hogy csodálják őt az emberek, hanem azért hogy jeleket mutasson az eljövendő Isten országából. Egy alkalommal a tanítványoknak is tudtára adta, hogy ők is fognak jeleket mutatni. Az apostolok cselekedeteiről írott könyvben több helyen van már szó ilyen jelekről, amelyeket a tanítványokon keresztül Krisztus folytatott. Ez az esemény, amelyet az Igében hallottunk akkor történt, amikor a Krisztust követők legfélelmetesebb üldözőjét Saulust Isten megszólította a damaszkuszi úton és Saulus, Krisztus egyházának gyűlölködő üldözője Jézus Krisztus apostolává lett. Saulus megtérése után egy ideig szünetelt a keresztyének kegyetlen üldözése. A gyülekezet pedig ebben a békességes időszakban gyarapodott. Az idősebb testvérek bizonyára emlékeznek rá, hogy a háború után, amikor sok volt a rom, megkezdődött az újjáépítés nagy munkája. Ott, ahol a Szentlélek vezeti a gyülekezet tagjait, az egyházban is folytatódik a lelki építkezés. Isten a szenvedéseknek, az üldöztetéseknek az időszakában engedi nyilvánvalóvá válni, hogy kik azok, akik szívük szerint Isten népéhez, a gyülekezethez tartoznak. Ott, ahol az emberek nem ismerik a hitük miatti üldözést, könnyű a hitet megtartani. Hiszen a hitben járás sok országban ma is megbecsült, és tiszteletadással együtt járó állapot. Ezekben az országokban sok helyen az a dolgok természetes rendje, hogy ha valaki olyan helyen vállal munkát, ahol megbízható és lelkiismeretes emberre van szükség, az illetékes munkahely vezetősége lelkipásztori ajánlólevelet kér az illetékes személyről. A körülöttünk lévő világban évtizedek óta gyakran változnak az élethelyzetek, az országhatárok, az ideológiák és az ezzel együtt járó társadalmi rendek. Ezért ismerjük mi is az állapotot, amikor a hívő életforma nem megbecsülést, hanem inkább mellőzést eredményez. Ezeken a helyeken fogy a gyülekezet lélekszáma, mert sokan azt mondják: Ilyen időket élünk, alkalmazkodni kell a világhoz. Ilyen helyzetben válik sok ember számára érthetővé miért mondta Jézus egy alkalommal kedves tanítványának, Péternek: A sátán kikért, hogy megrostáljon titeket, de én imádkoztam értetek. A békesség időszaka tehát nagy ajándéka Istennek. Sokféleképpen, sok változatban kívánunk mi is egymásnak békességet, egészséget és áldást.

De azt is tudjuk, hogy Istennek ez a nagy ajándéka, a békesség, veszélylyé is válhat egy embernek az életében. Mert ha egy ember életében minden megvan, ami az élet folyamatosságának a megtartásához szükséges, akkor

az ember könnyen belekényelmesedik ebbe az életrendbe. Az ilyen ember könnyebben válik elbizakodottá, természetesnek tartja, sőt dicsekszik vele, hogy neki mindene megvan, nincs szüksége semmire, senkire. A hitetlenségben megkeményedettek még azt is ki merik mondani, hogy Istenre sincs szükségük. A jólét csöndes, békés ideje sok embert elaltat lelkileg, kialszik a hit, meghidegül a szeretet és az ember önálló, szuverén hatalomnak tartja önmagát. Ezért van mély jelentősége annak, amit a halálhoz készülő Jézus mondott tanítványainak: Békességet hagyok néktek, az én békességemet hagyom néktek, nem úgy hagyom, mint a világ, ne nyugtalankodjon a ti szívetek, se ne féljen. Mert a világ békessége tele van békétlenséggel. Most azt mondjuk, hogy a szörnyű háborúk után a békesség idejét éljük, nem ropognak a fegyverek, nem robbannak a bombák és aknák. Mégis ebben a békésnek nevezett világunkban alig akad ember, aki el tudná mondani, nekem békességem van. Sok embernek napjainkban is az eszmék, a sokszor önző akaratok, ideológiák, világnézetek között őrlődik az élete. Világviszonylatban alig van olyan nap, amikor valahol ne lenne háborúság. És ennek az életet őrlő háborúságnak a következménye az az állapot, amelyről Isten Igéje ezt mondja: „A teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak a megjelenését." Mert igazi békesség ezen a világon csak ott van, ahol az emberek szívében ott van Jézus Krisztus. Ezért hangzott Krisztus születésekor a betlehemi mezők fölött: „Dicsőség a magasságban Istennek és a földön békesség és az emberekhez jó akarat." Krisztusban békülünk meg önmagunkkal, egymással és a bűn miatt haragvó mennyei Atyával.

A mi Urunk meg tudja mutatni övéinek, hogy bár test szerint visszament az Atyához, mégis mindenütt és mindenben együtt van övéivel. Igéje és Szentlelke által bennünk akar élni. Az Efézusi levélben olvassuk, hogy az egyház Krisztus teste. Nagyon kedvesen fejezi ki vele való együttlétünket az ének: Ő fejünk, mi néki tagja, Ő a fény, mi színei. Mi cselédek, Ő a gazda, Ő mienk, övéi mi. Drága kiváltság ez így embernek lenni.

Az Igében olvassuk, hogy Péter elindult Jeruzsálemből pásztori szolgálatra és így érkezett Liddába, ahol egy Éneász nevű béna embert talált, aki nyolc év óta ágyban feküdt. Meg akarta őt gyógyítani, de gyógyító szavaiból kiérződik, hogy vívódott önmagával. Éneász pogány volt, aki ugyan azt a nevet viselte, mint a Vergíliusz által megénekelt Római ősatya a hős, aki Trójából Rómába ment. Lukács ezzel azt akarta kifejezni, hogy az evangélium már eljutott a pogányok által lakott terület határáig. Péter tudatában volt, hogy Jézus őket már a népekhez küldte, de bizonyára mélyen a lelkében volt az a parancs is, hogy zsidónak tilos a tisztátalannak tartott pogány házába bemenni. A Joppéi látomást még nem kapta meg és valószínűleg nem akart sokáig Éneász otthonában tartózkodni ezért gyógyító szavai így hangzottak: Éneász Jézus Krisz-

tus meggyógyít téged! És vesd meg az ágyadat. Itt is megmutatkozott, hogy Jézus Krisztus itt van. Gyógyító hatalmát megmutatja övéi között egy pogány emberen is. Krisztusnak ez a gyógyítása is növelte a gyülekezet lélekszámát, ott is sokan Krisztus-követők lettek. A gyógyításnak a híre eljutott a tizennyolc kilométerre levő Joppéba is. Az ott élő Krisztus- követők, amikor egy ottani jótevőjük meghalt sürgős üzenetet küldtek Péternek, hogy haladéktalanul menjen Joppéba. A meghalt jótevő sok alamizsnát osztogatott nő volt, aki az özvegyeknek, akiknek már nem volt támaszuk és rá voltak utalva idegenek segítségére, ruhát varrt. Mikor Péter megérkezett, ezek az özvegyasszonyok sírva mutogatták neki ruháikat, amit a meghalt Tábita varrt nekik. Péter imádkozott a halott mellett és ébresztő szavára a halott felkelt. Ott is sokan lettek Krisztus követőivé. Erről a feltámasztott Tábitáról csak annyit tudunk, hogy egyedül élt, de sohasem volt egyedül, mert egész életét mások megsegítésére szentelte, és mindig voltak mellette szerető szívű emberek, akik tőle segítséget kaptak. Ezen a történeten keresztül is emlékeztet bennünket Isten arra, hogy az egyedül élő ember is áldássá tud lenni az embertársak között, ha a szívében jótéteményre kész szeretet van.

Jézus tehát mindig velünk van életet gyógyító, megváltó szeretetével és hívogat magához. Boldog, aki meghallja hívását és hozzámegy. Ő mondta: Kérjetek és adatik néktek, keressetek és találtok, zörgessetek és megnyittatik néktek. Te mit vársz, mit kérsz tőle? Mit vártál ettől a vele való találkozástól, ahol hangzott közöttünk az Ő Igéje. Mert az kevés, ha csak azért jöttél, mert ezt a régi szokást nem akarod a megváltozott körülmények között sem egészen abbahagyni. Az, hogy van templomunk és hangzik közöttünk Jézus Krisztus evangéliuma, az Isten gyermekeinek a kiváltsága. Akkor van rajta áldás, ha hálaadással élünk vele. Sokan úgy gondolják, hogy Isten ma már nem tesz csodákat. Tévednek. Hiszen minden napja az életünknek egy újra megkapott csoda. Jézus sem vitt véghez túl sok csodát, amit tett azt azért tette, hogy előre vetítse övéinek, hogy Isten országának a teljességében már nem lesz könnyhullajtás, fájdalom és halál. Földi, testi gyógyulást is még a nagyon reménytelen esetekben is sokkal többször ad Isten, mint gondolnánk. Azt csak az örökkévaló Isten tudja hány embernek hosszabbítja meg az életét még évekkel, amikor az orvosok már régen lemondtak róla.

Egy lelkipásztor testvérünk egy napon ezt a különös bejegyzést tette lelkipásztori naplójába: Ma különösképpen kopogtatott nálam Jézus Krisztus. Egy banki átutaló nyomtatványt kaptam és ezt a rövid megjegyzést: Hálából azért, hogy Jézus Krisztus húsvéti győzelme a halál fölött az enyém is lett. Kérem ezt az összeget átutalni a megadott kórháznak, hogy azért több beteg embert gyógyítsanak meg, olyanokat is, akik még nem tudják magukénak vallani Jézus Krisztus győzelmét a halál fölött. Ámen

Könyörülő Isten Édesatyánk hálát adunk néked, hogy itt lehettünk előtted szent házadban és hangzott közöttünk Igéd üzenete. Töredelmes szívvel valljuk meg, hogy mi sokszor csak magunknak élünk. Becsukjuk szemünket, nem vesszük észre áldott tetteidet a magunk életében sem és szeretteink életében sem. Azt sem tudatosítjuk, hogy kegyelmi ajándékod életünknek minden új napja, amelyre felvirrasztasz. Ajándék, hogy fel tudtunk kelni, hogy még vannak útjaink, tennivalóink, mert kegyelmedből napjainkhoz napokat toldasz. Ajándék, hogy ma itt lehettünk ebben a gyülekezetben, és az is, hogy ma is sok ezer helyen hangzott a te Igéd, útmutatásod, bátorításod, vigasztalásod. Hálát adunk néked, hogy a te szereteted, hűséged és gondviselő jóságod minden nap megújul életünkben, és hogy te a rád nem figyelőket, az Igéd nélkül élőket is ébresztgeted, mert nem akarod, hogy eltékozolják örökkévalóságukat. Kérünk légy irgalmas hozzánk és segíts, hogy vegyük észre kegyelmed jeleit az életünkben. Töltsd be életünket Krisztus szeretetével és békességével. Légy gyámolítója a gyámoltalanoknak, áldott társa a társtalanoknak, erősítője a gyöngéknek. Áldd meg széles e világon anyaszentegyházadat, ajándékozz népednek hű lelkipásztorokat és segítsd őket, hogy ajkukkal és életükkel hirdessék a te szent Igédet. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 276. dics. 1989.

Ajtónyitás

Főének: 24. zsoltár Igeolvasás: Ap. Csel. 10. – válogatott versek

Élt Cézáreában egy Kornéliusz nevű férfi, az úgynevezett itáliai csapat századosa. Egész házanépével együtt kegyes és istenfélő ember volt, aki sok alamizsnát osztogatott a népnek, és szüntelenül könyörgött Istenhez. Ő egyik délután három óra tájban látomásban tisztán látta, hogy az Isten angyala bemegy hozzá, és megszólítja: „Kornéliusz!" Ő pedig rátekintett, és megrémülve kérdezte: „Mi az, Uram?" Erre az angyal ezt mondta neki: „Imádságaid és alamizsnáid emlékeztetőül feljutottak az Isten elé. Most azért küldj embereket Joppéba, és hívasd magadhoz azt a Simont, akit Péternek is hívnak. Ő egy Simon nevű tímár vendége, akinek a háza a tengerparton van."

Miután az angyal, aki vele beszélt, eltűnt, előhívott két szolgát, és egy istenfélő katonát azok közül, akik állandóan mellette voltak. Ezeknek mindent elmondva elküldte őket Joppéba. Másnap, amíg ők úton voltak, és a városhoz közeledtek, Péter déltájban felment a ház tetejére imádkozni. Közben azonban megéhezett, és enni kívánt. Amíg az ételt készítették, révületbe esett, és látta, hogy az ég megnyílik, és leszáll valami nagy lepedőhöz hasonló, amely négy sarkánál fogva ereszkedett le a földre. Benne volt ebben a föld mindenféle négylábú és csúszómászó állata, és az ég mindenféle madara. Ekkor hang hallatszott: „Kelj fel, Péter, öld és egyél!" Péter azonban így szólt: „Semmiképpen nem, Uram, mert soha nem ettem semmi közönségest vagy tisztátalant." De másodszor is szólt hozzá a hang: „Amit az Isten megtisztított, azt te ne mondd tisztátalannak." Ez pedig három ízben is így történt, és azután az egész azonnal felemelkedett az égbe.

A következő napon megérkeztek Cézáreába, Kornéliusz pedig összegyűjtötte rokonait és legjobb barátait, és úgy várta őket. Amint Péter be akart lépni, Kornéliusz eléje ment, lábához borult, és imádni akarta. Péter azonban felemelte, és így szólt hozzá: „Állj fel, én is ember vagyok!" Amikor beszélgetve bement vele, sok embert talált ott összegyűlve. Ekkor így szólt hozzájuk: „Tudjátok, hogy tiltott dolog zsidó embernek idegennel kapcsolatot tartania, vagy hozzá bemenni. De nekem Isten megmutatta, hogy egyetlen embert se mondjak szentségtelennek vagy tisztátalannak. Ezt az igét küldte Izráel fiainak, amikor békességet hirdetett Jézus Krisztus által. Ő a mindenség Ura! Mi pedig tanúi vagyunk mindannak, amit ő tett a zsidók tartományában és Jeruzsálemben. Őt azonban fára feszítve megölték; de az Isten harmadnapon feltámasztotta őt, és megadta neki, hogy láthatóan megjelenjék; Róla tesznek bizonyságot a próféták mind, hogy aki hisz őbenne, az ő neve által bűnbocsánatot nyer."

Hála és öröm tölti be szívünket jó Atyánk, hogy újra felvirradt áldott szép napunk, és mi örülhetünk, hogy annak fényénél láthatjuk szeretteinket, testvéreinket, akikkel ma újra magasztalhatjuk szent nevedet, és megköszönhetjük megtartó kegyelmedet. Hálát adunk, hogy ezt a napot arra rendelted, hogy hallhassuk a halk és szelíd szót, a te atyai üzenetedet. Öröm van szívünkben, mert ezen a szent helyen, amikor így együtt vagyunk, te örök kincsekkel ajándékozol meg minket. Segíts, hogy tudjunk ezekkel az örökkévaló kincsekkel hűséges gyermekeidként sáfárkodni. Tedd szívünkben élővé és életet formálóvá Igédet, és légy segítségül nékünk, hogy tudjunk arra engedelmes és megszentelődő életünkkel válaszolni. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 445. dics. 1. vers Alapige: Ap. Csel. 10, 47

Megtagadhatja-e valaki ezektől a vizet, hogy megkeresztelkedjenek, akik ugyanúgy kapták a Szentlelket, mint mi?

Kedves Testvéreim,

Amikor Isten valami nagy eseményt, vagy valami újat akar kezdeni népének az életében a földön, akkor azt néha angyal által adja tudtára az embernek. Mi, emberek, nagy dolgoknak tartjuk azokat az eseményeket, amelyek emberileg lehetetlenek, mert ellentétben vannak az ember által ismert törvényszerűségekkel. Ábrahám, amikor Isten azzal küldte el a szülőföldjéről egy más földre, hogy ott nagy néppé teszi leszármazottait, és benne megáldatnak majd a föld népei, hitt Isten ígéretének, és elment oda, ahová Isten küldte. De Isten őt próbára tette, mert az ígért utód, a gyermek, nem született meg. Ábrahám türelmesen várt, de amikor felesége erősen túlhaladta a kort, amikor egy asszonynak gyermeke lehet, egy olyan lehetőséget választott, ami abban a korban elfogadott volt, és így született meg Ábrahám magvaként Ismáel. Isten azonban ígéretét megtartotta, de sokkal később, amikor ez már végképpen lehetetlennek tűnt. Isten így mutatta meg, hogy neki nincs lehetetlen. Izsák születése után Ábrahámnak újabb próbát kellett kiállani, de miután Ábrahám kész volt akkor is engedelmeskedni, az ígéret örököse Isten eredeti akarata szerint Izsák lett.

Mai Igénkből az is kitűnik, hogy a földi életre vonatkozó tervek is a mennyben születnek. Isten ajtót akart nyitni, hogy üdvözítő szeretetének az örömhíre, megváltó akaratának a tényei eljussanak Európába. Ennek a tervnek a megvalósítása úgy kezdődött, hogy Isten angyalt küldött egy pogány emberhez. Ez a pogány ember, akit Kornéliusznak hívtak, az Ígéret földjét megszállva tartó

római császár hadseregének egy Caesareában állomásozó tisztje volt, aki kiábrándult pogány hite bálvány-isteneiből. Az általuk megszállt néppel kapcsolatot tartva megtudta, hogy ez a nép a világot teremtő, mindenható Istent imádja. Úgy érezte, hogy amit keres, azzal kapcsolatban ettől a néptől többet megtudhat. Kereste velük a kapcsolatot, részt vállalt a gyülekezet anyagi terheinek a hordozásában és ő is a teremtő Istenhez imádkozott. Isten azért küldte angyalát hozzá, hogy tudassa vele: a mennyben ismerősek a tettei és élete. Egyben utasítást adott neki, hogy hívassa magához Simon Pétert, aki akkor éppen az 50 km-re lévő Joppé nevű városban volt, és aki ott a Simon nevű tímárnak a vendége, és háza a tengerparton van. Isten arról is gondoskodott, hogy felkészítse őt a rá váró feladatra. Péterhez nem angyalt küldött, hanem egy különös látomás által adta tudtára, mit kell tennie. A látomásban egy lepedő ereszkedett a mennyből a föld felé, amely tele volt mindenféle állattal, és közben hangzott az akkor éppn imádkozó és ebédre váró Péter felé a mondat: „Kelj fel Péter, öld, és egyél." Péter meglepődve mondta: „Semmiképpen nem Uram, mert soha nem ettem semmi tisztátalant." Péter a lapos tetőn még a látomáson tépelődött, mikor éppen megérkeztek a házhoz Caesareából Kornéliusz százados követei. Péter lement, fogadta az érkező vendégeket, és azok Péter kérdésére válaszolva elmondták neki mi járatban vannak. Kérték Pétert, hogy Kornéliusz kérésére menjen velük Caesareába, mert tisztjük hallani akarja, amit Péter fog mondani neki. Péter még megszólított egy néhány Krisztust követő testvért, hogy azok is menjenek el velük Caesareába, és másnap útnak indultak. Közel kétnapi gyaloglás után érkeztek meg. Kornéliusz már várta őket, és mikor észrevette, hogy közelednek, eléjük futott, és leborult Péter lábai előtt. Ezzel mindenekelőtt azt fejezte ki, hogy őszinte vágy van szívében Isten megismerése után, de ott van ebben pogány származásának a tükre is. A pogányok nem tudják, vagy nem mindnyájan tudják, hogy embert nem szabad imádni. Azért mondta Péter Kornéliusznak: „Állj fel, én is ember vagyok."

Azzal, hogy Péter bement Kornéliusznak a házába, már kifejezte, hogy megértette, mit üzent neki Isten Joppéban, szállásadója lapos háztetőjén, amikor leszállt hozzá az állatokkal telt lepedő és hangzott a mondat: „Kelj fel Péter, öld és egyél." Ő ott még tiltakozott. Visszautasította a mennyei hangot, nem akarta magát megfertőzni tisztátalan étellel. Péternek és a többi hithű zsidónak ez a magatartása emberileg nagyon is érthető. Gondolkodásuk középpontjában Isten törvénye van. Ezt hallották szüleiktől, nagyszüleiktől, és mindenkitől, aki őket szerette, és akit szerettek. Ez hatja át egész lényüket. Isten törvényében fel vannak sorolva a tisztátalan állatok, amelyeknek húsát nem szabad megenni. Péter azon a közel két napon át, míg Joppéból Caesareába értek, bizonyára ezen töprengett. Joppéban a lapos háztetőn ezek a jelek és hangok háromszor megismétlődtek. Péternek, amikor a feltámadás után találkoztak Jézussal a

Genezáret tavánál, háromszor kellett hallania Jézus kérdését: „Simon, Jóna fia, szeretsz-e engem?" És csak miután ő is háromszor válaszolt Jézus kérdésére igennel, kapta tőle a szolgálati megbízást: „Legeltesd az én Juhaimat." Péter tehát megtanulta, hogy a háromszori ismétlés, felhívás az üzenet komolyan vételére, megtartására. Hogy Péterben végül is megértésre talált a háromszor ismételt üzenet, azt áldottan megmutatta, amikor Kornéliusz házában szólt az ott összegyülekezett pogányokhoz. Örült, hogy Kornéliusz barátait és rokonait is összegyűjtötte otthonában és őszintén mondta ami a szívében volt, amikor így szólította meg őket: „Tudjátok, hogy tiltott dolog zsidó embernek idegennel kapcsolatot tartani, vagy ahhoz bemenni. De nekem Isten megmutatta, hogy egy embert se mondjak közönségesnek, vagy tisztátalannak. Ezért el is jöttem vonakodás nélkül, amikor értem küldtetek." Amikor pedig Péter megkérdezte Kornéliusztól, miért is hívták őt ide, nagyon szép választ kapott: „Most tehát mind itt vagyunk az Isten színe előtt, hogy meghallgassuk mindazt, amit rád bízott az Úr."

Ebből Péter megértette, hogy itt is úgy kell hirdetni a Krisztusban készített kegyelem evangéliumát, mint a zsidó származású emberek közt. Nem azért nem kell a Törvényt hangsúlyozni, mert az nem jó. A Törvény jó és igaz és szent, de az ember gyenge és gyarló, mert nem tudja a törvényt tökéletesen megtartani. Ezért a Törvény mindenekelőtt azért jó, mert emlékeztet gyarlóságainkra, és rámutat, hogy mindnyájan kegyelemre szoruló emberek vagyunk. Így lett a törvény Krisztushoz vezérlő mesterünkké. A kegyelmet pedig Isten Krisztusban készítette el. Ezért hangsúlyozza Péter apostol a pogányok közt is Krisztus Úr voltát, akinek Isten mennyben és földön hatalmat adott, és aki tanítványait már minden néphez küldte. Ezért hirdeti Péter a Kornéliusz otthonában is, hogy Isten előtt nincs személyválogatás, hanem minden nép között kedves előtte, aki őt féli és igazságot cselekszik. Az Istent megismerni akaró pogányoknak nagy örömhír volt az, hogy Isten nem mond le senkiről a nemzetisége, a világnézete miatt, mert ő a szívet nézi. Neki mindenki kedves, aki őt féli, és az igazságot cselekszi. Isten tehát egy nagy elválasztó falat ledöntött a népek között. Kornéliusznak és a házába hívott vendégeknek a példája is mutatja, hogy akadtak a pogányok között is emberek, akik érezték, hogy a bálványistenek aligha tuják megtartani az életet. Ők is szomjasak voltak az előttük rejtett igazság megismerésére. De Péter éreztette beszédében, hogy a jó szándék, az igazságosságra törekvés, az istenfélelem nagyon fontos dolgok ugyan, de önmagukban véve még ezek sem elégségesek az üdvösségre. Azért mondta el röviden, hogy a teremtő Isten Jézus Krisztus által hajtja végre üdvözítő tervét. Ő a világ Ura, mert ő a Megváltó. Ő életét adta az ember megváltásáért, és Isten kegyelmet ad azoknak, akik Krisztusnak ezt az áldozatát hittel elfogadják. Ezért nem elég önmagában véve a jó szándék, az igazságosságra törekvés, mert

a jó szándékú, bűnbeesett ember se képes mindig a jót cselekedni, amit akar. Ezért nem tudja az embert megmenteni a jó irányba mutató Törvény védőkorlátja sem, ezért van mindnyájunknak szüksége kegyelemre. A Törvény így lett átmeneti nevelő eszközzé, Krisztushoz vezető jótevővé. Ezért készítette Isten évszázadokon át népét a prófétákon keresztül a Megváltó érkezésére.

Nagy lehetett Péter öröme, amikor Isten ezt a szívet-szemet nyitogató, első pogány gyülekezet felé hangzó missziói igehirdetésére rátette a Szentlélek pecsétjét. Lelke mélyén érezte, hogy ezt a pogány találkozót Isten készítette elő és Isten folytatja. Bizonyság volt erre, hogy a pogányok is megkapták a Szentlélek ajándékát, mint ők, a tanítványok pünkösdkor. A későbbiekben, a keresztyén-üldözés idején is, a gyülekezetek vezetői nagy gondot fordítottak a megkeresztelendők előkészítésére. A gondos előkészítés folyamán meg kellett ismerniük a Szentírás alapvető tanítását Isten megváltó akaratának a próféták által hirdetett, és Jézus Krisztusban történt megvalósulásáról.

Így teljesíti Isten az Ábrahámnak adott ígéretet: „A te magodban megáldatnak a föld népei." Mi már tudjuk, ez a mag a mi Urunk, Jézus Krisztus. Ámen

Hálát adunk néked jó Atyánk, hogy te bennünket, bűnbeesett gyermekeidet nem hagytál a bűn rabságában, és eljöttél bennünket Jézus Krisztusban megváltani. Hálát adunk néked, hogy Megváltónk a Golgotára vitte a mi bűneinket is, hogy bennünket, mint megváltott gyermekeidet állítson szent színed elé. Köszönjük, hogy a bűnbocsánat örömhírét a mi európai világrészünkre is elküldted, hogy az aztán tengerentúli kontinensekre is eljusson. Hálát adunk néked, hogy a keresztségben a te megváltott néped gyermekei lettünk, és kérünk, bocsásd meg, ha sokszor megfeledkezünk erről, és úgy élünk, mintha nem tudnánk, hogy te bennünket drága béren, szent Fiad vérén váltottál meg. Sodródunk a világ szelével, és nem tudatosítjuk elég mélyen, hogy mi tékozló életmódunkkal a legdrágább örökségünket tékozolhatjuk el. Kérünk, óvj meg bennünket ettől az ítéletes tékozlástól. Köszönjük, hogy te ezt a mi földi életünket is meg akarod szentelni, azért ajándékoztál meg most is Igéd üzenetével, hogy járjunk a hozzád vezető keskeny életúton. Gyógyítgass kegyelmesen, ha betegek vagyunk. Vigasztalj, ha el vagyunk keseredve, ha gyászolunk. Add azt a vigasztalást, hogy Krisztusban a halálon át is életre vezetsz. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 264. dics. 1989.

Első vértanú az apostolok közül

Főének: 230. dics. Igeolvasás: Ap. Csel. 12, 1-17

Abban az időben Heródes király kegyetlenkedni kezdett a gyülekezet egyes tagjaival. Jakabot, János testvérét pedig karddal kivégeztette. Amikor látta, hogy ez tetszik a zsidóknak, azzal folytatta, hogy elfogatta Pétert is. Akkor éppen a kovásztalan kenyerek napjai voltak. Miután elfogatta Pétert, börtönbe vetette, és átadta négy, egyenként négy tagból álló katonai őrségnek, hogy őrizzék, mert a páskaünnep után akarta őt a nép elé vezettetni.

Pétert tehát a börtönben őrizték, a gyülekezet pedig buzgón imádkozott érte Istenhez.

Azon az éjszakán, amikor másnap Heródes elő akarta vezettetni, Péter – két bilinccsel megkötözve – két katona között aludt, az ajtó előtt pedig őrök őrizték a börtönt. És íme, az Úr angyala odalépett hozzá, és világosság támadt a cellában; oldalát meglökve felébresztette Pétert, és így szólt hozzá: „Kelj fel gyorsan!” Erre lehulltak a bilincsek Péter kezéről. Ezt mondta neki az angyal: „Övezd fel magadat, és kösd fel sarudat!” Péter megtette. Az angyal pedig ezt mondta neki: „Vedd fel a felsőruhádat, és kövess engem!” Ekkor kiment, és követte őt, de nem tudta, hogy valóság az, amit az angyal cselekszik, hanem azt hitte, hogy látomást lát. Amikor átmentek az első őrségen, majd a másodikon, eljutottak a vaskapuhoz, amely a városba visz. Ez magától megnyílt előttük. Mikor kiment rajta, végighaladtak egy utcán, aztán hirtelen eltávozott tőle az angyal. Ekkor Péter magához tért, és így szólt: „Most tudom igazán, hogy az Úr elküldte az ő angyalát, és kimentett engem Heródes kezéből, és mindabból, amit a zsidó nép várt.” Amikor feleszmélt, elment Mária házához. Ez anyja volt annak a Jánosnak, akit Márknak is neveztek. Itt sokan egybegyűlve imádkoztak. Amikor megzörgette a bejárati ajtót, odament egy Rodé nevű szolgálóleány, hogy megnyissa az ajtót. Amikor megismerte hangját, örömében nem nyitotta ki a kaput, hanem beszaladt, és hírül adta, hogy Péter áll a kapu előtt. De azok azt mondták: „Elment az eszed!” Ő azonban bizonygatta, hogy úgy van. Azok erre így szóltak: „Az ő angyala az!” Péter azonban tovább zörgetett. Amikor pedig kaput nyitottak, és meglátták őt, elámultak. Akkor intett nekik a kezével, hogy hallgassanak, és elbeszélte nekik, hogyan vezette ki az Úr a börtönből, és így szólt: „Mondjátok el ezeket Jakabnak és a testvéreknek !” Azután kiment, és más helyre távozott.

Örökkévaló Isten, gondviselő Édesatyánk, jó nekünk, akkor is, amikor odakint ködbe borul a világ, megállani Igéd fénye körül, hogy legyen a te Igéd és Szentlelked az, amely elűzi életünk minden ködét, kiveszi szívünk minden keserűségét. Kérünk, legyen a te

Szentlelked örömeink megszentelője, és gondjainkban-bajainkban az adjon vigasztalást. A te Igéd legyen lábaink szövétneke, hogy földi életünk útvesztőiben ne tévedjünk el. Hálaadással magasztalunk irgalmas szeretetedért, hogy te vagy a mi őrző pásztorunk. Megköszönjük néked mindazokat az ideigvaló és örökkévaló javakat, amelyekkel megajándékoztál. Megköszönjük a szerető szíveket is, akik által tudatosíthatjuk, hogy nem vagyunk magunkra hagyott, társtalan emberek. Kérünk, tedd életünket áldott köszönetmondássá azért, hogy te üdvözítő szeretettel jössz hozzánk abban, aki eljött, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének. 162. dics. 7. vers Alapige: Ap. Csel. 12, 11

Most tudom igazán, hogy az Úr elküldte az ő angyalát, és kimentett engem a Heródes kezéből, és mindabból, amit a zsidó nép vár.

Kedves Testvéreim,

A keresztyén gyülekezet üldözése nem sokáig szünetelt. Talán 1-2 évig nem éltek halálos fenyegetettségben. Az uralkodók személyének a változásával sokszor együtt jár a lakosság szellemiségének a változása is. Ha egy tömeg élén hangadók állnak, nagyon könnyen megváltoztatható az emberek akarata. Annak a kornak a keleti uralkodói ugyan mind önkényuralkodók voltak, de az egyéniségek közti különbség azért rányomta bélyegét minden uralkodónak az uralkodására. A római császárok az akkor ismert világ jelentékeny részének az urai voltak, de legkegyetlenebb volt a Rómát felgyújttató Néró. Rómát azért gyújttatta fel, mert a fővárost újjáépítő császárként akart bekerülni a világtörténelembe. Róma felgyújtásával kettős célja volt. Azon túlmenően, hogy világhírű császárrá akart lenni, a Rómában végrehajttatott gyújtogatásokat a keresztyénekre fogta. Így akarta gyűlöltté tenni a keresztyéneket a Római Birodalomban, mert a keresztyének hű alattvalók akartak ugyan lenni, de a nagy állami ünnepeken nem borultak le a császár előtt, vagy a császár képe előtt, hogy azt isteni tiszteletben részesítsék. Megtartották a Szentírásban levő utasítást, hogy embert nem szabad isteni tiszteletben részesíteni. Ezért a keresztyéneket ellenségnek tekintette és üldözte őket. De sok kegyetlenséget hajtott végre Klaudius császár és mások is. (Nagy Heródes hatalomféltésből a családjának egy részét is kivégeztette.)

A keresztyének üldözésében akkor volt egy kis szünet, amikor a Szentlélek kitöltetése nyomán az új gyülekezet kezdett új életet élni. Krisztus

szeretetparancsa, hogy szeressék egymást, nem maradt csak írott szó. Ez a szeretet nemcsak szavakban mutatkozott meg, hanem tettekben is. Minden este összegyülekeztek, hogy Jézus életének az eseményeiről, Jézus tanításáról beszélgessenek. Minden este Úrvacsoráztak, szeretetvendégséget tartottak. A szeretetvendégségen gondoskodtak arról, hogy mindenki kapjon eledelt – az is, akinek esetleg otthon nem volt biztosítva az eledele. A szeretetközösség úgy alakult ki, hogy aki tehetősebb volt, juttatott javaiból azoknak, akiknek nem volt. A formálódó szeretet-vagyonközösségnek nem az volt a mozgatórugója, hogy nekem nincs, neked van, tehát én elveszem a tiédet, hogy nekem is legyen, hanem az, hogy nekem van, neked nincs, tehát én az enyémet szeretettel megosztom veled, hogy neked is legyen, mert mi testvérek vagyunk Jézus Krisztusban, aki úgy szeret minket, hogy életét szentelte megváltásunkra. Ez az alakuló szép életforma tetszett az embereknek, sokaknak pedig egyenesen vonzóvá vált. Az apostoli, majd diakónusi bizonyságtétel, és a Jézus Krisztus nevében történt gyógyulások nyomán növekedett a gyülekezet, és ez az állapot kedvessé tette a gyülekezetet az emberek előtt. Az ószövetségi gyülekezet Nagytanácsa ugyan megtiltotta a Jézusról szóló bizonyságtételt, de ennek a parancsnak az érvényesítését korlátozta a Nagytanácsnak a néptől való félelme. Egy esetben például szükség volt Gamáliel mérséklő tanácsára. De az ördög is dolgozik. Az István diakónus körül kialakult helyzet erre utal, hiszen István vádlói önérzetükben megsértett emberek voltak, akik nem is látták olyan világosan át Isten megváltó akaratának az állomásait, ahogyan azt István elsorolta nekik, és hiányos tudásuk miatt tévedésben leledztek. Ahol két nem egyforma szellemiségű csoport kerül egymással konfliktusba, ahol az egyiknek a szellemi fölénye, vagy igazsága nyilvánvalóvá válik, ott a gyöngébb fél sok esetben rágalomhoz, vagy a valós tények torz értelmezéséhez folyamodik. Ez történt István vértanú esetében is, ezért nem kerülhette ki a halálra kövezést. Ott is diadalmaskodott a hatalom az igazság fölött, de István hitben boldogan halt meg. Isten azonban akkor is gondoskodott róla, hogy, lefegyverezze a krisztusi úton járó emberek legádázabb ellenségét, Saulust. István halálra kövezésénél még a halálra kövezőknek a ruháit őrizte, de amikor a damaszkuszi úton találkozott a megdicsőült Krisztussal, már eljutott odáig, hogy elhangzott ajkán a kérdés: „Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” És Krisztus válasza új irányt adott életének.

A gyülekezet életében kedvezőtlen változás következett be, amikor 41-ben Klaudius császár, nála szerzett politikai érdemei jutalmaként zsidó királlyá nevezte ki Heródes Agrippát, aki unokája volt annak a Heródesnek, aki Jézus születésekor uralkodott. Hozzá mentek annak idején a napkeleti bölcsek, mert őket egy különös csillag vezette Jeruzsálemig, de ott egy ideig nem látták ezt a csillagot, és a zsidó királyi palotába mentek megkérdezni, hogy hol szüle-

tett az új király, amelynek születését jelezte az őket addig vezető csillag. Az a Heródes is egy hatalmát féltő kegyetlen ember volt, és mivel a napkeleti bölcsek nem mentek vissza Betlehemből hozzá, hogy megmondják neki, hol született az új király, Betlehemben és környékén minden két évesnél fiatalabb gyermeket megöletett. Az ő kezéhez is sok vér tapadt. A királlyá lett Heródes Agrippa elkezdett kegyetlenkedni némelyekkel a keresztyének között. Úgy is meg akarta mutatni királyi hatalmát, hogy kivégeztette a Jézus tanítványainak egyikét, Jakabot, a János testvérét. Ennek a két tanítvánnyá lett fiúnak az édesanyja ment Jézushoz azzal a kéréssel, hogy ha megérkezik Isten országa, az ő két fia legyen majd Jézusnak, a királynak a jobbján és balján. Akkor Jézus megkérdezte tőlük, hogy kiüríthetik-e a keserű poharat, amit ő fog kiüríteni. A két tanítvány erre igennel válaszolt, és a király önkényuralma miatt nemsokára eljött az idő, hogy Jakabnak is ki kellett üríteni a mártíromság keserű poharát. A világban minden korban voltak emberek, akik észrevették és követték a „nagyok", a vezetők, vagy uralkodók tetteit. Az embereknek ezt a hajlamát hogy alkalmazkodni akarnak a vezetők akaratához, még az a körülmény is növelte, hogy Heródes Agrippa zsidó királynak a hatáskörét az egész Palesztinára kiterjesztette, és ezzel megszűnt Palesztinában a római helytartó hivatala és így a király még több lehetőséget kapott az önkényes hatalmaskodásra. Élt is vele, és ennek a következménye volt Jakab apostol kivégeztetése. S míg pünkösd után a Szentlélek által életre keltett újszövetségi gyülekezet és a Krisztus nevében megvalósult gyógyulások nyomán annak vezetői lettek kedvesek a nép előtt, most azt olvassuk az Igében, hogy amikor a király látta, hogy a Jakab kivégzése tetszik a zsidóknak, elfogatta Pétert is, és szigorított őrzési parancsot elrendelve, láncba verve, zárt ajtók mögött tarttatta őt a börtönben. Mivel akkor éppen a kovásztalan kenyerek ünnepe volt, eltervezte, hogy az ünnep után összehívja a népet, és úgy hirdeti ki fölötte az ítéletet. A király tehát a nép szeme láttára, nyilvánosan akarta kivégeztetni Pétert. De Isten ezt nem engedte meg neki, mert az utolsó éjszakán csodálatosan megszabadította őt a börtönből. Olyan csodálatosan, hogy maga Péter apostol is csak akkor tudatosította mi történt vele, mikor a szabadítást „vezénylő" angyal eltűnt mellőle. Az éj leple alatt meglátogatta még a gyülekezetet, ahol éppen az ő szabadulásáért imádkoztak. A második világháború vége felé a németek egyre többet beszéltek az új, csodafegyvernek híresztelt fegyverről. Ez a fegyver azonban, amely által biztosnak hirdették győzelmüket, nem érkezett meg. A hitben élő embernek is van egy csodálatos fegyvere, amelynek hatóanyaga azonban nem robbanó töltet, hanem Isten kegyelme. Ezért ez a fegyver nem pusztít, hanem gyógyít, és veszélyeket hárít el. Néha, amikor veszélyfelhők gyülekeznek életünk egén, mi is úgy érezzük, hogy késik ez a gyógyító fegyver, és ajkunkra vesszük a kedves ének-imádságot: „Uram Isten siess minket megsegíteni." Földi dolgo-

kat illető segítsége néha talán késik Istennek, de a döntő segítséget, a bűnből és kárhozatból szabadítást már megadta Jézus Krisztusban. Ez legyen vigaszunk. Lehet, hogy szabadítása csodáját mi sem tudjuk értelmünkkel felfogni, mint az a testvéri imádkozó közösség, akik a börtönbe csukott Péter szabadításáért imádkoztak, és amikor Péter zörgetett a kapun, hogy Isten őt már kiszabadította, Tamásként szóltak. Az imádkozó testvéreknél üzenetet hagyott Péter a történtekről az apostoltársaknak. Tudva, hogy azon az éjszakán, vagy hajnalban őt halálra keresik, eltávozott onnan. Bizonyára ott volt szívében a hálaadás Isten szabadító kegyelméért, mert tudta, hogy Istennek még terve van vele. Mindezért legyen áldott az ő szent neve. Ámen

Hálát adunk néked világot teremtő Isten, hogy te földön élő gyermekeidet nem azért teremtetted, hogy meghaljanak, hanem azért, hogy engedelmes gyermekeidként éljék ezt a földi életet. Töredelmes szívvel valljuk meg előtted, hogy méltó büntetésedként mi mégis a halál útjára sodródott gyermekeiddé lettünk, mert megszegtük atyai parancsodat. Megköszönjük, hogy te mégse akarod pusztulásunkat, hanem azt akarod, hogy hozzád térjünk és éljünk. Dicsőség néked a te megtartani akaró kegyelmedért. Kérünk, hogy tégy bennünket Igéd után vágyó, és neked engedelmeskedő gyermekeiddé. Adj szívünkbe vágyakozást neked élni, szíved szerint cselekedni, szólani és tenni. Édesatyánk, légy irgalmas hozzánk, ha roskadozunk keresztjeink alatt, mert te látod, kinek fáj a teste, kinek sebződött meg a lelke. Öleld át az életünket az Úr Jézus Krisztusban, akiben eljöttél minden könnyet letörölni, minden szenvedést elvenni, és akinek feltámadásán keresztül életet készítesz megváltott földi gyermekeidnek is. Tedd áldottá családi otthonainkat is, hogy ott is szeretet és békesség legyen minden szívben. Tégy képessé és késszé bennünket, hogy odakint a világ forgatagában a te bizonyságtevő gyermekeid lehessünk. Így szenteld meg életünket könyörülő Istenünk, Megváltónk, az Úr Jézus Krisztus szent nevében kérünk. Ámen

Pogány és zsidó misszió Lisztrában

Főének: 299. dics. Igeolvasás: Ap. Csel. 14, 8-27

Lisztrában élt egy béna lábú ember, aki születésétől fogva sánta volt, és sohasem tudott járni. Ő hallgatta Pál beszédét, aki rátekintett, és látta, hogy van hite ahhoz, hogy meggyógyuljon. Ezért hangosan így szólt hozzá: „Állj a lábaidra egyenesen!” Ekkor az talpra ugrott, és járt. Amikor a sokaság látta, amit Pál tett, likaóniai nyelven így kiáltottak: „Az istenek jöttek le hozzánk emberi alakban!” Barnabást Zeusznak mondták, Pált pedig Hermésznek, mivel ő volt a szóvivő. Zeusz papja pedig, akinek a temploma a város előtt volt, bikákat és koszorúkat vitt a kapuk elé, és a sokasággal együtt áldozatot akart bemutatni nekik. Amikor meghallották ezt az apostolok, Barnabás és Pál, ruhájukat megszaggatva a sokaság közé futottak, és így kiáltottak: „Emberek, miért teszitek ezt? Mi is hozzátok hasonló emberek vagyunk, és azt az evangéliumot hirdetjük nektek, hogy ezekből a hiábavaló dolgokból térjetek meg az élő Istenhez, aki teremtette az eget és a földet, a tengert és mindent, ami bennük van. Ő az előző nemzedékek során megengedte, hogy minden nép a maga útján járjon, bár nem hagyta magát bizonyság nélkül, mert jótevőtök volt, a mennyből esőt adott nektek és termést hozó időket; bőven adott nektek eledelt és szívbéli örömet.”

Így szóltak, és nagy nehezen lebeszélték a sokaságot arról, hogy áldozatot mutasson be nekik.

Antiókhiából és Ikóniumból azonban zsidók érkeztek oda, akik annyira felbujtották a tömeget, hogy megkövezték Pált, és kivonszolták a városon kívülre, mivel halottnak hitték. De amikor körülvették a tanítványok, felkelt, és visszament a városba. Másnap pedig Barnabással együtt elment Derbébe. Erősítették a tanítványok lelkét, és bátorították őket, hogy maradjanak meg a hitben, mivel sok nyomorúságon át kell bemennünk az Isten országába. Miután pedig gyülekezetenként elöljárókat választottak nekik, böjtölve és imádkozva az Úrnak ajánlották őket, akiben hittek. Azután Pizidián áthaladva eljutottak Pamfiliába, hirdették az igét Pergében, és lementek Attáliába. Innen Antiókhiába hajóztak, ahonnan az Isten kegyelmébe ajánlva indították el őket a most elvégzett munkára. Amikor megérkeztek, összehívták a gyülekezetet, és elbeszélték, milyen nagy dolgokat tett velük az Isten, és hogy kaputnyitott a pogányoknak a hitre.

Örök hatalmú Isten, gondviselő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban, szívünkben gyermeki hálaadással csöndesedünk el felséges színed előtt, és megköszönjük életünknek ezt az új napját, ezt a nyugalom napjának szentelt vasárnapot. Hálát adunk neked,

hogy a hétköznapi gondokat egy kicsit letehetjük, és megköszönjük, hogy azoknak a gyermekeidnek, akik vágyakoznak az örök élet kenyere után, most újra hangzik köztünk is szent Igéd. Hálát adunk, hogy az idők teljességben szent Fiad Isten létére emberré lett, hogy mi gyarló emberek megváltott gyermekeiddé lehessünk. Kérünk Atyánk, aki irgalmas szeretettel mindeddig velünk voltál, erőt adtál keresztjeinknek a hordozásához, nehéz óráinkban vigasztalást adtál, áldd meg Igédet most is szívünkben, hogy az hitünket erősítse, késszé és képessé tegyen bennünket nemes harcunk folytatására. Az Úr Jézus Krisztus szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 377. dics. 3. vers Alapige: Ap. Csel. 14, 27

Amikor megérkeztek Antiókhiába, összehívták a gyülekezetet, és elbeszélték, milyen nagy dolgokat tett velük az Isten, és hogy kaput nyitott a pogányoknak a hitre.

Kedves Testvéreim,

Az Apostolok Cselekedeteiről írt könyv előző fejezetének a kezdetén le van írva, hogyan küldték ki Pál apostolt és Barnabást Antiókhiából, hogy hirdessék a pogány világban is a Jézus Krisztus evangéliumát. A gyülekezet imádkozó szeretettel volt ott együtt, és kérték Isten Szentlelkét, kérték, hogy Ő jelölje ki, kiket kell elküldeni a misszióra. Így lett aztán a távoli pogány világba kibocsátva Pál és Barnabás. Ez a kiküldő gyülekezet imádkozó szeretettel gondolt rájuk akkor is, amikor nem tudták merre vannak, hol hirdetik az evangéliumot. Későbbi beszámolóikból azt is tudjuk, hogy a pogányok közt is sokan voltak, akik nagy örömmel fogadták az Ige üzenetét arról, hogy a világot teremtő Isten nemcsak egy népet akar megváltani, hanem őket, a pogányokat is, akik elfogadják Isten Jézus Krisztusban készített kegyelmét. Ezek szívesen elfordultak bálványaiktól, és új életet kezdtek.

De nem minden pogány fogadta el az evangéliumot. Az ilyen helyeket ott kellett hagyniuk, menekülniük kellett. Pl. Ikóniumban is szépen indult a magvetés, sokan fogadták örömmel az Igét a zsidók közül is és a pogányok közül is, de a zsidó Nagytanács összefogott, és onnan is menekülni kellett. Harminc kilométerrel tovább gyalogolva Lisztrába értek, de az teljesen pogány településnek bizonyult, tehát ott zsinagógát sem találtak, ahol az evangéliumot hirdethetnék. Ezen kívül ebben a városban nyelvi gondjaik is voltak. A városban és környékén egy sajátos görög nyelvjárást beszéltek, amit Pál és Barnabás is csak hiányosan

értettek meg. Isten gondoskodott róla, hogy azok az emberek megértsék: akiről ők prédikálnak, az teremtette a mindenséget, Ura a világnak. Éppen azért, mert hiányosan értették meg egymást, Isten úgy mutatta meg hatalmát, hogy meggyógyított egy születésétől kezdve béna embert. Pál hirdette az evangéliumot, amit a nép csak részben értett. Pál apostol abból, hogy ez a beteg figyel az Igére, látta, hogy ennek az embernek van hite, hangosan ezt mondta neki: „Állj a lábaidra és járj egyenesen." A beteg pedig elkezdett járni. Isten az apostol szavai nyomán adta ezt a jelt, amelynek láttán a sokaság még jobban odafigyelt erre a két emberre, és így kiáltottak: „Az istenek jöttek le hozzánk emberi alakban." Nagy lelkesedésükben bikákat koszorúztak meg, és pogány szertartásuk szerint, így akartak áldozatot bemutatni ennek a két új istennek, Pálnak és Barnabásnak, akiket isteneknek tartottak. Amikor ezt látták az apostolok, zsidó szokás szerint megszaggatták ruhájukat, és kiáltva kérték a népet, hogy ne cselekedjék ezt, mert ők nem istenek, hanem emberek. A ruha megszaggatása megdöbbenést, bánatot, vagy bűnbánatot fejez ki. A pogány sokaságot pedig arra kérték, hogy az ilyen áldozatoktól térjenek az örökkévaló Istenhez. Az apostol már tudott ezeknek az embereknek beszélni arról, hogy nem ők, az emberek lettek Istenné, hanem Isten lett emberré, amikor Jézus Krisztusban testet öltött, hogy megváltsa a világot. A nyelvi nehézségen túlmenően nehezítő körülmény volt az apostolok számára az, hogy ezek a pogány emberek nem ismerik a Szentírást. Nem lehetett nekik megmagyarázni, hogy az ember bűnbe esett, mert nem hallgatott teremtő Istenére, de Isten megkönyörült a vesztébe rohanó emberiségen és megígérte, majd elküldte a Megváltót. Ez a Megváltó lett Isten létére emberré, hogy megválthassa az embert. Sok mindent nem érthettek és nem tudtak ezek a pogányok, de azért mégis hangzott közöttük az evangélium, Isten megváltó szeretetének az örömhíre. De, hogy ezek az emberek sok mindent mégis megértettek, nyilvánvalóvá válik az azután következő események által, mert az áldozat visszautasítása az ottani pogányok egy részében gyűlöletet váltott ki. Ehhez a gyűlölethez hozzájárult az, hogy a környékbeli zsidó gyülekezetekből, ahonnan már kiüldözték Pált és Barnabást, gyűlöletszító emberek mentek Lisztrába. Ezek lázították fel az istenítést visszautasító apostolok ellen a lisztrai pogányokat. Köveket ragadtak, hogy halálra kövezzék Pál apostolt. A halálra kövezés zsidó büntetési mód. Bizonyára úgy történt a dolog, hogy a környékről ott lévő zsidók ragadták először a követ, hogy megmutassák a pogányoknak, hogyan kell az ilyen embereket eltenni láb alól. Mikor hullott az apostolra a kő, összeesett, azt gondolták, hogy meghalt. De amikor a tanítványok mentek a kövezés színhelyére látták, hogy az apostol él. Azt, hogy ott már voltak tanítványok is, azt mutatja, hogy Pál apostolék munkája nem volt hiábavaló. A tanítványok a Krisztust követők voltak. Az apostol felkelt. A Szentírásban nincs leírva milyen sérülései, fájdalmai voltak, de az eseményekből tudjuk, hogy nem volt ott senki, aki őt kezelni tudta volna.

Egy kicsit pihent és továbbmentek a következő városba, és ott folytatták tovább az evangélium hirdetését.

Amikor aztán befejezték ottani küldetésüket, arra gondoltak, hogy visszamennek abba a városba, Antiókhiába, ahonnan missziói útjukra imádkozó szeretettel kibocsátották őket. Nagy a valószínűsége annak, hogy egymásról a missziói évek során semmit nem hallottak. Az akkori korban a távolra menőkkel nagyon nehéz volt a kapcsolatot tartani. A kapcsolattartásnak csak egyetlen vonala volt: az imádság. Korunkban, amikor az emberi kapcsolattartásnak szinte korlátlan lehetőségei vannak és egymástól több ezer kilométerre lévő emberek is néha pillanatok alatt kapcsolatba léphetnek egymással, sokkal gyakrabban szakadnak meg az emberi kapcsolatok, mint a régmúlt időben. Sokszor egy közösségen belül, jaj, néha talán egy családon belül is alig tudnak az egymás közelében élők kapcsolatot tartani egymással. Ennek oka, hogy a legfontosabb vonal, az Istennel való kapcsolat fájdalmasan rossz állapotban van. Hiányzik a szeretet, ezért nincs békesség, mert a nagy összevissza dobáló, a sátán összekuszálja az emberi kapcsolatokat.

Mielőtt Pál apostol és Barnabás elindultak volna Antiókhiába eldöntötték, hogy ugyanazon az úton fognak visszamenni, amelyiken jöttek. Pedig, ha a térképen utánanézünk missziói útjuk állomásainak, akkor látjuk, hogy missziói küldetésüket nagy kerülő úttal töltötték be, vissza már sokkal rövidebb úton mehettek volna. Azért választották a sok nehezítő körülmény ellenére is a hosszabb utat, mert meg akarták látogatni azokat a gyülekezeteket, amelyeket missziói útjuk során alapítottak. Arra törekedtek, hogy minden városban találkozzanak az ott élő testvérekkel. Ha tudjuk, hogy útjuk során sok helyről kiüldözték őket, akkor azt is tudatosítjuk, hogy ismét ennek az útnak a vállalása emberileg alig érthető. Ehhez a hitnek a bátorsága kellett. Vissza- menet közben azonban nemcsak látni akarták a testvéreket. Tudták, hogy ha emberek odaadják a szívűket Krisztusnak és elkezdenek egészen másképpen élni mint azelőtt, a sátán is résen van, ezért a gyülekezetekben mindig és mindenütt szükség van utógondozásra. Azért akarták a gyülekezetekben élő testvéreknek a lelkére kötni: Maradjatok meg az Isten kegyelmében. A hiteteket el akarja venni a sátán, a környező zsidó és pogány világ el akar titeket tántorítani Krisztustól, Istentől, de ti maradjatok hűséges tanítványok. Azt is elmondták a gyülekezetekben, hogy nékünk sok szenvedésen keresztül kell az Isten országába bemenni. De az Igében nemcsak arról a szenvedésről van szó, amely annak a következménye, hogy emberek vagyunk, hogy testünk törékeny cserépedény, amely elkezd egyszer romlani, bomlani. Az őszintén istenfélő, Krisztust követő embereknek a hitük miatt kell sokszor szenvedni. Próbáljunk mélyen a lelkünkbe nézni, és úgy felelni arra a kérdésre, hogy szenvedett e valaki itt köztünk, mert nagyon mélyen és komolyan veszi Isten Igéjét?

Pál és Barnabás arra is gondoltak, hogy a gyülekezetekben a további lelkigondozás és az illő egyházi rend megtartása biztosítva legyen. Tudták, hogy ottlétük szükséges utógondozás, de ők elmennek. Ki fogja biztosítani a munka folytatását? Ki fogja őket összegyűjteni, hogy olvashassák Isten Igéjét, vagy ki fog vigyázni a tanítványokhoz méltó életmódra és a rendre? Ezért választottak presbitereket. A presbitereknek példás életű embereknek kellett lenni, és ahol az lehetséges volt, a presbiterek közül azok, akik képesek voltak rá, az Ige magyarázói, felolvasói is voltak. Nem természetes az, ha valaki egy gyülekezetben presbiterré, gondnokká, vagy diakónussá válik. Azért nem természetes, mert ezeknek vezető szolgálatukkal, krisztusi lelkületet árasztó életmódjukkal kell bizonyságot tenni arról, hogy ők megbízatásukat komolyan veszik.

Miután elvégezték az utolsó útbaeső gyülekezet utógondozását, visszatértek Antiókhiába. Boldogan összehívták a gyülekezetet, hogy elmondják, milyen dolgokat cselekedett velük az Isten. Elmondták, hogy küldetésük nem volt hiábavaló, és Isten ajtót nyitott a hitre a pogányok közt is az evangélium befogadására. Mindjárt a Szentírás első könyvében szó van egy ajtóról, amit Isten becsukott. Előtte sokáig nyitva volt, Nóé beszélt Isten bekövetkező ítéletéről. De az emberek csak akkor döbbentek rá mi történt, amikor Isten becsukta az ajtót. Akkor már hiába zörgettek, az ajtó csukva maradt. Amikor az idők teljességében megérkezett a földre a megígért Megváltó, ő sok más tanítás közt ezt is mondta: „Én vagyok az ajtó”. A bűnbe esett ember csak rajta keresztül mehet be Isten országába. Ő eljött és zörgetett a becsukott szívek ajtaján is. A miénken is zörget, valahányszor együtt vagyunk Igéje körül. Kérjük őt, hogy nyissa élő hitre szívünket, hogy mi elfogadjuk kegyelmét, és egy megszentelt földi élet után bemehessünk mindazokkal együtt, akik nekünk drágák, oda, ahol nekünk helyet készített megváltó Krisztusunk. Ámen

Megköszönjük néked kegyelmes Istenünk Igéd üzenetét. Hálát adunk neked, hogy te, aki a bűn miatt bezártad előttünk az Éden kapuját, és az emberiség elindult a halál útján, Jézus Krisztus áldozatos szeretete által megnyitod előttünk a kegyelem ajtaját, hogy senki, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Megvalljuk előtted bűnbánattal, hogy mi az Édenben történt szomorú eset óta mindnyájan magunkban hordjuk az engedetlenség bűnének a csíráját, sokszor vagyunk önzők, igazságtalanok és szeretetlenek. Nem vagyunk méltók a te nagy jóságodra, és hálaadással köszönjük meg néked jó Atyánk, hogy te kész vagy előttünk ajtót nyitni. Ajtót a megújuló életre, a szeretetre, a békességre és az üdvösségre. Jó nekünk, hogy szabad gyermeki reménységgel rád tekinteni akkor is, amikor földi életünk során sokszor úgy

érezzük, hogy ajtók csukódnak be előttünk. A múló évekkel fogy az erő, gondok, bajok nehezednek ránk, de ebben az élethelyzetben is, amikor földi sátorházunk kopik, meggyengül, nekünk örök hajlékunk van, amelyet te készítettél abban, aki volt, aki van, és aki eljövendő. Imádkozó reménységgel csöndesedünk el előtted Atyánk, amikor a magunk életének a nyomorúságával együtt, szeretteink életének a bajait, gondjait és betegségeit tárjuk ki előtted. Légy irgalmas hozzánk. Megváltónk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Záróének: Szent Igédet örök Isten - Énekgyűjtemény 84. oldal 1987.

Jeruzsálemi zsinat

Főének: 397. dics. Igeolvasás: Ap. Csel. 15, 1-12

Némelyek, akik Júdeából jöttek le, így tanították a testvéreket: „Ha nem metélkedtek körül a mózesi szokás szerint, nem üdvözülhettek." Mivel pedig Pálnak és Barnabásnak nem kis viszálya és vitája támadt velük, úgy rendelkeztek, hogy ebben a vitás ügyben Pál, Barnabás és néhányan mások is menjenek fel az apostolokhoz és a vénekhez Jeruzsálembe. Miután a gyülekezet útnak indította őket, áthaladtak Fönícián és Samárián, elbeszélték a pogányok megtérését, és nagy örömet szereztek minden testvérnek. Amikor megérkeztek Jeruzsálembe, örömmel fogadták őket az apostolok és a vének, ők pedig elbeszélték, mi mindent tett velük Isten.

Előálltak azonban néhányan, akik a farizeusok pártjából lettek hívőkké, és azt mondták, hogy körül kell metélni azokat, és meg kell parancsolni nekik, hogy tartsák meg Mózes törvényét. Összegyűltek tehát az apostolok és a vének, hogy tanácskozzanak ebben az ügyben. Amikor nagy vita támadt, Péter felállt, és így beszélt hozzájuk: „Atyámfiai, férfiak, ti tudjátok, hogy régtől fogva engem választott ki Isten közületek, hogy az én számból hallják a pogányok az evangélium igéjét, és higgyenek. Isten pedig, aki a szíveket ismeri, bizonyságot tett mellettük, amikor éppen úgy megadta nekik is a Szentlelket, mint ahogyan nekünk, és nem tett semmi különbséget közöttünk és közöttük, mert hit által megtisztította szívüket.

Most tehát miért kísértitek azzal Istent, hogy olyan igát tegyetek a tanítványok nyakába, amelyet sem atyáink, sem mi nem tudtunk elhordozni? Ellenben abban hiszünk, hogy mi is az Úr Jézus kegyelme által üdvözülünk, éppen

úgy, mint ők." Ekkor elcsendesedett az egész gyűlés, és meghallgatták Pált és Barnabást, amint elbeszélték, milyen sok jelt és csodát tett Isten általuk a pogányok között.

Örök dicsőségű Isten, könyörülő édesatyánk, dicsőítünk téged, hogy te Szentlelked által anyaszentegyházat formáltál. Dicsőítünk téged azért is, hogy bár gyarló emberi ajkakon keresztül, de azóta is hangzik a te kegyelmes üzeneted, a te hívogató atyai szód, a te hitben járásra buzdító bátorító biztatásod. Atyánk, életünk viharaiban mi sokszor botladozva járunk azon az úton, amelyre hívogatsz minket, mert bennünket is megkörnyékez a családra csábító, hogy eltántorítson minket erről az útról; és mi most hálát adunk azért is, hogy itt lehetünk gyermekeidnek ebben a gyülekezetében, és kérünk, erősítsd hitünket, hogy erőt ne vehessen rajtunk annak családrsága. Hálát adunk, hogy kegyelmed evangéliumát most is hirdeted közöttünk. Megváltó Jézusunk nevében kérünk, áldd meg, és tedd gyümölcsözővé szívünkben a te Igédet. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 487. dics. 6. vers Alapige: Ap. Csel. 15, 13-21

Amikor elhallgattak, megszólalt Jakab, és ezt mondta: „Atyámfiai, férfiak, hallgassatok meg!

Simon elbeszélte, hogyan gondoskodott Isten először arról, hogy a pogányok közül népet szerezzen az ő nevének.

És ezzel egyeznek a próféták szavai, ahogyan meg van írva: Ezután visszatérek, és felépítem Dávid leomlott sátorát, romjait is felépítem, és helyreállítom, hogy keresse az emberek maradéka az Urat, és mindazok a pogányok, akik között elhangzik az én nevem. Így szól az Úr, aki ezt véghezviszi, és aki ezt öröktől fogva tudja. Ezért én úgy gondolom: ne terheljük meg azokat a pogányokat, akik megtérnek Istenhez, hanem rendeljük el nekik, hogy tartózkodjanak a bálvány okozta tisztátalanságtól, a paráznaságtól, a megfulladt állattól és a vértől.

Mert Mózesnek ősidőktől fogva minden városban megvannak a hirdetői, hiszen a zsinagógákban minden szombaton olvassák őt."

Kedves Testvéreim,

Heródes Agrippa király nem tudta kivégeztetni Péter apostolt, mert Isten őt kiszabadította a börtönből, de mai Igénkben azt halljuk, hogy a gyülekezetet most más veszély fenyegette. Olyan veszély, amely azóta sok változatban

ismétlődik és sebet ejt Krisztus egyházának a lelki egységén. Júdeából olyan emberek mentek Antiókhiába, akik megkérdőjelezték hitük helyességét. Azt tanították köztük, hogy azok a pogányok, akik nem vetik magukat alá a körülmetélésnek, nem részesülhetnek a megváltásban. Ezek a júdeai emberek zsidók voltak, akik elfogadták, hogy Krisztus az ószövetségi próféták által hirdetett Messiás, tehát benne teljesednek be Isten megváltást hirdető ígéretei. Krisztus azonban zsidó volt, Ábrahám magva, és a körülmetélés Isten Ábrahámmal kötött szövetségének a jele, e nélkül pedig – mondták ezek a júdeaiak – nincs megváltás. Érthető, hogy ez nagy riadalmat okozott Antiókhiában. Hiszen a pogányok, akik keresztyénné lettek, ezt éppen azért tették, hogy bűnbocsánatot nyerjenek, tehát megváltott emberek legyenek. Ennek örültek, és tanítóik ezt az örömüket vették el. Nem értették, hogy ha Krisztus a Messiás, akkor miért ne lehetnének megváltottak azok, akik hit által hozzá tartoznak. A megtért pogányoknak ez a felzaklatott lelkiállapota késztette Pált és Barnabást arra, hogy ők, és a gyülekezet néhány vetetője elmenjenek Jeruzsálembe, hogy erről az állapotról beszéljenek az apostolokkal és a presbiterekkel. Közben Barnabás és Pál azt is megbeszélte, hogy útközben meglátogatják az útba eső gyülekezeteket. Fönicián is keresztül kellett menniük Ez a gyülekezet is akkor alakult, amikor Saulus főpapi engedéllyel üldözte a keresztyéneket. Jeruzsálemből sokan menekülni kényszerültek, és a menekülők szívükben vitték a Krisztus evangéliumát. Az üldözések tehát a gyülekezet gyarapodását hozták magukkal.

Jeruzsálemben szívesen fogadták az antiókhiai küldötteket. Összehívták az apostolokat és a véneket. Annyit mindjárt megtudtak, hogy az Antiókhiában tanító júdeaiakat nem az apostolok, vagy gyülekezeti vezetők küldték. Az is nyilvánvalóvá lett, hogy Jeruzsálemben is van egy Törvényhez ragaszkodó farizeus csoport, akik úgy vélekedtek, hogy a hitre jutott pogányoknak is meg kell tartani a Törvényt, és fel kell venni az ószövetségi gyülekezetbe tartozásnak a jelét. Mindnyájan bizonyára tudatosították, hogy ennek a kérdésnek a tisztázása az akkor éppen formálódni kezdő keresztyénekre nézve nagyon fontos, mert fennállt a veszély, hogy az egyház már az indulás kezdetén részekre szakad. A csoportok közt feszültség volt. A Szentírásban erről csak ennyi van: „Nagy vita támadt.” Ebben a feszültségben állt fel Péter és beszélni kezdett. Péter, aki Joppéban maga se könnyen értette meg Isten jelképes üzenetét, amikor a magasból egy lepedőben mindenféle állat jelent meg, és ő ezt a mondatot hallotta: „Kelj fel Péter, öld és egyél.” Akkor még ő is tiltakozott. Azt mondta, hogy ő soha sem evett olyan eledelt, amely a Törvényben tisztátalannak van nevezve. Amikor azonban hallotta a mennyei hangot, hogy amit Isten megtisztított, azt ő ne nevezze tisztátalannak, elgondolkodva megértette, hogy ez nemcsak az ételre, hanem az emberekre is vonatkozik. Hiszen a zsidók mindenekelőtt azért tartják tisztátalannak a pogányokat, mert a pogányok

„nem kóser” étellel fertőztetik meg magukat. Péter tehát felállt, és elmondta, mit élt át Caezareában a pogány Kornéliusz házában, amikor hirdette nekik, hogy Krisztusban megjelent Isten üdvözítő kegyelme mindenkinek, aki azt hívő szívvel elfogadja. Elmondta azt is, hogy Isten ezt a pogány-zsidó találkozást maga készítette elő, és ott végzett szolgálatára áldását adta azzal, hogy a pogányok is megkapták a Szentlélek ajándékát, mint ők, a tanítványok pünkösdkor. A Szentlélek tüzében megtisztul az ember élete. Már Jézus útkészítője, Keresztelő János is úgy beszélt róla, hogy ő vízzel keresztel, de ha eljön az, aki nagyobb mint ő, Szentlélekkel fog keresztelni. Péter tehát azzal, hogy elmondta ebben a két különböző akaratot véghezvinni akaró közösségben Isten tettének a tényeit, már feleletet adott a kérdésre, kell-e, szabad- a hitre jutott pogányokat megkülönböztetni a zsidóktól. Mert ha Isten nem különböztette meg őket, akkor az, aki minden áron a maga akaratát akarja végrehajtani, nem ember ellen harcol, hanem Isten ellen. Mikor Péter mindezeket elmondta, azt a tanácsot adta az ott levőknek, hogy nem kell a hitre jutott pogányokat olyan teherrel terhelni, amelyet sem ők, sem őseik nem tudtak elviselni. Itt arra mutat rá Péter, hogy éppen azért akar Isten mindenkinek kegyelmet adni, aki Krisztus áldozatát hittel fogadja, mert az ember olyan gyarló, hogy nem képes Istennek minden törvényét megtartani. Mindnyájan rá vagyunk utalva Isten kegyelmére, mert a törvény cselekedetei által nem igazul meg senki sem.

Péter után Barnabás és Pál mondták el a pogányok közt végzett missziónak a tapasztalatait. Ők se tartottak teológiai fejtegetéseket, – pedig Pál jól képzett teológus volt, aki szívesen emlegette tanítómesterét, – hanem elmondták, hogy ők is áldott eszközzé lehettek Isten kezében. Isten általuk is sok jelt és csodát vitt véghez a pogányok között, és ezzel megerősítették mindazt, amit előtte Péter a hitre jutott pogányok minden nehezítő körülmény nélküli befogadásával kapcsolatban mondott. Mikor mindezek az egy irányban utat mutató szavak elhangzottak, csönd lett a gyűlésen. Hiszen az eddig felszólalók nem a saját gondolataikat mondták el, hanem azt, hogy hogyan mutatta meg maga Isten, hogy ő a hozzá térő pogányokat várja, és atyai szeretettel kegyelmébe fogadja. Ezt az elfogadó kegyelmet mutatta meg Isten a Péter esetében azzal, hogy Caezareában a Kornéliusz házában Igéjét hallgató pogányokra adta a Szentlélek ajándékát, a Pál és Barnabás esetében pedig azzal, hogy eszközül használta őket a pogányok gyógyításában, amelyek Isten országa teljességének előremutató jelei és csodái voltak. Nem kell tehát a pogányoktól a Jézus áldozati halálán alapuló kegyelem elfogadásán kívül semmit sem követelni.

Mindezek után még Jakab akart beszélni a gyűlés résztvevőihez. Ez a Jakab Jézus egyik testvére, akinek Jézus, mint az első Korinthusi levélből tudjuk, feltámadása után külön megjelent. Valószínűleg akkor lett az apostoli kor gyülekezetének elismert szószólójává, amikor Heródes Agrippa király kivégeztette

Jakabot, a Jézus tanítványát. Zárószavaiban Jakab idéz az Ószövetségből, az Ámos és Ézsaiás könyvéből. A régi próféták idézésével azt akarta aláhúzni, hogy a népek, tehát a pogányok megváltása benne volt Istennek a régi tervében. Isten nem akarja elvetni hűtlenné lett népét sem. Isten fel akarja építeni, helyre akarja állítani Dávid leomló sátorát és a pogányokat is magához fogja hívni. Isten kezdettől fogva tudta, mit fog cselekedni. Tehát nem lehet semmit Isten tettének minősíteni, ami nem egyezik a Szentírás tanításával. Jakab azt hangsúlyozta a prófétai idézettel, hogy amit Péter és az utána felszólalók átéltek a hozzájuk forduló, és tőlük tanácsot kérő pogányokkal, összhangban van azzal, amit Isten Lelke már a régi prófétákkal megíratott. Ezért azt tanácsolja, hogy az Istenhez térő pogányok jó szándékának a megvalósítását nem kell megnehezíteni. El kell rendelni nekik, hogy tartózkodjanak a bálvány okozta tisztátalanságtól, a paráznaságtól, a megfulladt állattól, és a vértől. Tehát Jakab a próféták írásaira hivatkozva hagyta jóvá az elhangzott argumentumokat, hiszen a júdeai tanítók a megváltottságot tették kétségessé az antiókhiai pogányok között. Ez a jeruzsálemi gyűlés pedig, amelyet mi a keresztyénség első zsinatának nevezünk, éppen azért jött össze, hogy erre az égető kérdésre adjon Isten akaratát tükröző megnyugtató feleletet. Amit Jakab ezen a témán kívül hozzátett az Antiókhiában levő gyülekezetnek küldendő üzenethez, a testvéri együvé tartozás érzését ápolni akaró nyilatkozat volt, amelyben semmi nyoma sincs az egymáson uralkodni akarásnak, vagy Isten Igéjével ellentétes akarat legalizálásának.

A jeruzsálemi zsinat tehát ma is minden keresztyén zsinatnak követendő példája lehetne. Ámen

Szent a te neved, mindenható Isten mennyei Édesatyánk. Hálát adunk néked, hogy te a mi emberi életünknek a szentté létét is munkálod úgy, hogy Igéd és Szentlelked által belenyúlsz az életünkbe, hogy gyógyítgassad, tisztogassad a mi könnyen beszennyeződő életünket. Te örökkévaló szent és igaz Isten vagy, mi pedig porból vett elsuhanó árnyak vagyunk ebben az elmúló világban. Megköszönjük néked, hogy te mégis drága kincsként ajándékoztad nekünk ezt az életet, hogy elinduljunk a megszentelődés útján, mert mi mindnyájan bűnnel terhelt gyermekeid vagyunk. Megköszönjük, hogy te, aki örök Isten vagy, bűnre hajló gyarló gyermekeidnek azért adtad Törvényedet, hogy abban, mint egy tükörben meglássuk elesett voltunkat, és megragadjuk Krisztusban készített megváltó kegyelmedet. Hálát adunk, hogy te Törvényedben nemcsak azt mondod el nekünk, hogy szabadító Isten vagy, aki minden nyomorúságunkban meg tudsz szabadíta-

ni minket, de meg akarod védeni a mi gyarló emberi életünknek a tisztaságát is, azért tiltod meg törvényedben a hazugságot, az embertárs életének és becsületének a beszennyezését. Kérünk, adj mindnyájunknak engedelmes szívet, hogy tudjuk és akarjuk akaratodat megtartani. Szent Fiad, az Úr Jézus Krisztus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 199. dics. 1989.

Krisztus Európában

Főének: 487. dics. Igeolvasás: Ap. Csel. 16, 1-14.; János 12, 20-24

Így jutott el Derbébe, majd Lisztrába is. Volt ott egy Timóteus nevű tanítvány, egy hívő zsidó asszonynak és egy görög apának a fia, akiről dicsérőleg szóltak a lisztrai és ikóniumi testvérek. Pál őt magával akarta vinni, ezért az ott lakó zsidókra tekintettel körülmetélte őt. Mert mindenki tudta, hogy az apja görög volt. Amikor végigjárták a városokat, átadták nekik azokat a határozatokat, amelyeket a jeruzsálemi apostolok és vének hoztak, hogy tartsák meg azokat. A gyülekezetek pedig hitben erősödtek és számban gyarapodtak naponként. Azután átmentek Frígia és Galácia földjén, mivel a Szentlélek nem engedte nekik, hogy hirdessék az igét Ázsiában. Amikor Mízia felé mentek, Bitíniába próbáltak eljutni, de Jézus Lelke nem engedte őket. Erre Mízián áthaladva lementek Tróászba.

Egy éjjel látomás jelent meg Pálnak: egy macedón férfi állt előtte, és ezekkel a szavakkal kérlelte őt: „Jöjj át Macedóniába, légy segítségünkre!" Elhajóztunk tehát Tróászból; egyenesen Szamotrákéba mentünk, másnap meg Neápoliszba, onnan pedig Filippibe, amely Macedónia vidékének első városa, római település volt. Néhány napot ebben a városban töltöttünk. Szombaton kimentünk a városkapun kívülre, egy folyó mellé, ahol tudomásunk szerint imádkozni szoktak. Leültünk, és szóltunk az egybegyűlt asszonyokhoz. Hallgatott minket egy istenfélő asszony, egy Thiatírából való bíborárus is, akit Lidiának hívtak.

* * *

Néhány görög is volt azok között, akik felmentek az ünnepre, hogy imádják az Istent. Ezek oda mentek Fülöphöz aki a galileai Betsaidából való volt,és ezzel a kéréssel fordultak hozzá: „Uram, Jézust szeretnénk látni." Fülöp elment és szólt Andrásnak, András és Fülöp elment, és szólt Jézusnak. Jézus így vála-

szolt: „Eljött az óra, amikor megdicsőül az Emberfia. Bizony, bizony mondom néktek, ha a búzaszem nem esik a földbe, és nem hal meg, egymaga marad, de ha meghal, sokszoros termést hoz.”

Hálaadással dicsőítjük a te háromszor szent örökkévaló nevedet, mindenható Isten, gondviselő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Hálát adunk néked, hogy te ezt a világmindenséget nemcsak megteremtetted, hanem azt gondviselő kegyelmedben tartod, és atyai kezedben tartod ezt a mi porból vett életünket is. Megköszönjük néked, hogy életünk elmúlt hetében is, a jó napokban is, meg a próbák és gondok között is engedted megtapasztalnunk, hogy sok minden elmúlik, sok minden elhagy bennünket, de nem múlik el, nem távozik el tőlünk a te gondviselő hűséged, kegyelmed és édesatyai szereteted. Hálát adunk, hogy újra hallhatjuk, hogy a te szereteted testet öltött szent Fiadban, Jézus Krisztusban, aki drága vérén váltott meg bennünket, mert nem akarja, hogy ebben a világban, ahol annyi a baj és a kísértés, mert szüntelenül munkálkodik a sátán, áldozatul essünk cselvetéseinek. Kérünk, tedd szívünkben drága kinccsé Igédet, hogy az gyümölcsözzön, áldott termést hozzon. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 299. dics. Alapige: Ap. Csel. 16, 9-10

Egy éjjel látomás jelent meg Pálnak: egy macedón férfi állt előtte, és ezekkel a szavakkal kérte őt: „Jöjj át Macedóniába, légy segítségünkre!” A látomás után nyomban igyekeztünk elmenni Macedóniába, mert megértettük: oda hívott minket az Isten, hogy hirdessük nekik az evangáliumot.

Kedves Testvéreim,

A János evangéliumában olvassuk, hogy virágvasárnap, amikor Jézus tanítványaival együtt bevonult Jeruzsálembe, és királyként fogadták, egy néhány görög is elment az ünnepre, hogy imádja az Istent. Ezek találkozni szerettek volna Jézussal, ezért a tanítványok egyikéhez, a görögös nevű Fülöphöz mentek, aki szólt Andrásnak, és együtt mentek Jézushoz. Ezek a görögök bizonyára azért mentek Jézushoz, mert a pogányoknak ahhoz a csoportjához tartoztak, akik vágytak valami több, valami szebb és jobb után, mint amit a maguk pogány hitében találtak. Hiszen Jeruzsálembe is azért mentek, hogy Istent imádják. Lehet, hogy hívni akarták Jézust, hogy menjen át valamikor a görög

földre is, hogy ők is hallják azokat a mély értelmű tanításokat, amit Jézus az ő népe közt tanít. Jézus fogadta őket, és elkezdett nekik beszélni a földbe vetett búzaszemről. A szívekbe látó Jézus ezzel azt akarta tudtára adni a görögöknek, hogy az ő földi küldetésének az ideje most már lejár, nemsokára meg fog halni, de abban, amit mondott nekik, benne van az az üzenet, hogy a hit, az eszme, a gondolat, amit ő hirdet, nem hal meg, hanem megsokszorozódik. Az életünk megtartásának az ügyét nem azzal szolgáljuk, ha sok anyagi lehetőséget akarunk magunkévá tenni, hanem azzal, hogy amit Isten nekünk ajándékoz, azt hálaadással fogadjuk, és számot vetünk magunkkal, hogy a kapott jóból kivel tehetnénk mi is jót, kinek a szenvedését tudnánk enyhíteni, kinek tudnánk örömet szerezni.

Mi már tudjuk: tanítványait Jézus már nemcsak az ószövetségi néphez, hanem minden néphez küldte. Csodálatosak Istennek a tervei. A tanítványok már mentek a különböző pogány népekhez, és ez a munka ma is folytatódik. Az Apostolok Cselekedeteiről írt könyvben most éppen arról van szó, hogy Pál apostol és munkatársa újra missziói útra indulnak, munkatervet készítettek, de Isten mást akart. A Lélek nem engedte őket az eltervezett útra. Az apostol Isten elé tárja terveit, és megkérdezi: Uram, jó lesz ez így? A hitben élő ember imádkozik. Áldottak az éjjeli vagy hajnali csöndességek, amikor az ember életének a dolgait Isten elé viszi, tanácsát, útmutatását kéri. Korunk embere azért olyan tanácstalan, elbizonytalanodó hitű és kapkodó, mert hiányzanak a meghitt imádkozó közösségek az otthonainkból.

Jézus soha sem akarta a maga egyéni nagyságát híresztelni, hanem mindig az Atya akaratát akarta cselekedni. Tudta, hogy földi életének a napjai meg vannak számlálva, neki most vállalnia kell a földbe vetett búzamag sorsát, de az Atya, aki az egész elromlott világot újjá akarja teremteni, gondoskodni fog róla, hogy az ő szeretetének a gyümölcséből a hitnek a mélységéből és az emberségnek, a jóságnak a lelkületéből minden nép, amely kitárulkozik Igéje előtt, részt nyerhessen. Sok minden történt azóta, amióta Jézus azon a virágvasárnapon Jeruzsálemben a görögökkel találkozott. Jézus halála, feltámadása, mennybemenetele, a Szentlélek kitöltetése, a tanítványok missziói útjai a pogány népekhez is, mind történelmi valósággá váltak. Abban az éjszakai imádságos tusakodásban és látomásban Isten azt adta tudtára Pál apostolnak, hogy neki át kell menni Európába, Görögországba. Európában még ismeretlen volt Jézus Krisztus neve és megváltó tette. Istenről már tudtak, mert zsidók a világ minden részén szét voltak szóródva, a Teremtő egy Istenről tehát legalább hallomásból tudtak valamit az európaiak, de a Krisztus áldozatáról az újjáteremtés folyamatáról Európában még senki sem tudott. Tehát nem tudták, hogy itt járt már ezen a földön Krisztusban testet öltve az Isten, hogy bűneinkért letette megváltó életét, hogy az ember ne ítéletre, hanem életre érkezzen.

Pál apostol látomásában egy macedón férfit látott és különös kérés hangzott el az ajkán: „Jöjj át hozzánk és légy segítségül nékünk.” Már az öltözetéről felismerhette Pál apostol, hogy a kérelmet elmondó ember görög, mert egészen másképpen öltöztek az ázsiaiak és az európaiak. Ennek a görög férfinak a hívása, kérése azért volt nagyon különös, mert Görögország volt az a területe az akkor ismert világnak, ahol nagyon magas szintre emelkedett a műveltség, a tudomány és a művészet. A görög tudósok, filozófusok neve, (Arisztotelész, Pláton, Szókrátész, Pithagorasz) tudományos munkáiknak az eredményei, mindenüvé eljutottak. A görög építő művészet világszerte nevezetes volt. A mai kor embere is csak csodálkozással tekinthet azokra az alkotásokra, amelyeket több mint kétezer évvel ezelőtt alkottak ott az emberek. A fejlettebb gimnáziumokban még a mi országainkban is van egy külön görög terem, amelyben ott vannak kicsinyített másolatként az ókori görög világ építő művészetének, szobrászatának az alkotásai. Ebből az országból hangzott a segítségkérő kiáltás. Pál apostol pedig egy fáradt, beteg ember volt. Merész gondolat volt, hogy a gazdag előkelő magas kultúrájú, fényes, rangos világból segítséget kérnek a sokkal alacsonyabb kultúrájú, szegényebb és egyszerűbb néptől. Olyan ez emberileg nézve, mint ha egy szegény útszélen ácsorgó koldushoz, aki kalapját tartja könyörülő emberek felé, oda menne egy király és azt mondaná a koldusnak: gyere hozzám és segíts nekem. A missziósoknak nem voltak kincseik, nem voltak nagy kulturális örökségeik, nem voltak művészi hagyományaik és tőlük kértek segítséget. Mégis nagy jót tett önmagának ez a magas színvonalú kultúrnép, hogy segítséget kért azoktól, akik lelki kincset tudnak adni. Ezért amikor Pál apostol meghallotta a hívó szót, nem tanácskoztak, hanem engedtek a hívásnak, még akkor is, ha ők más irányba akarták a missziót végezni. Aki nyitott szemmel jár és van hite, az ma is észreveheti valamikor a saját életében is, hogy az ember eltervez valamit és Isten az ember életének az eseményein keresztül, vagy családtagok, hozzátartozók életének a változásai által, tudtukra adja, hogy ő mást akar. A hitben élő ember így mindig tudomásul veszi Istennek az akaratát és engedelmeskedik annak. Pál apostol sem értette volna meg a határ túlsó oldaláról érkező kérést, ha nem lett volna őszinte Isten előtti csöndessége, imádságos tusakodása, Istennel való közössége. A mi életünknek sok más gyarlóságunk mellett az az egyik legnagyobb veszélye, hogy kevés embernek van igazán meghitt Isten előtti elcsöndesedése. Szinte akkortól kezdve, ahogy reggel kinyitjuk a szemünket, egészen addig, míg fáradt testtel pihenőre térünk, tele van az életünk külső és belső zajjal. Ebben az örök zajban kevés ember figyel Istenre és kevesen hallják meg Isten halk és szelíd szavát. Önmagát szegényíti az meg, aki nem hagy magának Isten előtti csöndességet az imádságban és az Igére való figyelésben. Pedig ott, ahol nincs csöndesség, ott nincs igazi bensőséges szeretet- közösség sem a családban, mert a túlfeszí-

tett életritmusban nincs közösség a szeretet forrásával, Istennel. Ennek helyét feszültség, nyugtalanság, idegesség veszi át nagyon sok családban.

Pál apostol és munkatársai örömmel engedelmeskedtek a hívó szónak, mert megértettek valamit. Megértették, hogy azok a nagyon fejlett, nagyon gazdag, és nagyon művelt emberek minden gazdagságuk ellenére is nagyon szegények. Sok mindenük van, de nincs békességük, nem tudják hová vezet örök futásuk, és a sok szép külső alatt ott van a bizonytalanság és sötétség. Boldog az, aki az apostollal együtt el tudja mondani: „Mint szegények, de sokakat gazdagítók." Más lenne a mi Európánk, ha az apostolok szívében nem jött volna ide Jézus Krisztus és nem hangzott volna az itt élő népek felé Isten üdvözítő szeretetének az örömhíre. Akkor nem hangzana sok megfáradt és terhek alatt roskadozó ember felé Megváltónk hívása: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és megnyugosztallak titeket." Az apostoli kor óta nagyon sok minden történt már a világban, ami a Krisztusban való életet elhomályosította. Fölöttünk is, közöttünk is csapkodtak sötét hullámok, dermesztő szelek, de megmarad az a tény, hogy hangzik az éjféli sötétségben is a kiáltás: „Ímhol jön a vőlegény," jön Krisztus, jön a szabadító szeretet, fogadhatjátok őt, meggyújthatjátok lámpásaitokat, ő készíti övéit a nagy menyegzőre. Köszönjük meg Urunknak ezt a szabadító szeretetet, köszönjük meg, hogy áldott távlatokat tár fel előttünk. Rövid ez a földi élet és csak egy van belőle. Ha egy porcelánkészletből összetörik egy darab, az ember azzal vigaszalja magát, hogy kár ezért az összetört darabért, de még egy jó néhány darab megmaradt belőle. De ha mi ezt az egyetlen életünket összetörjük, elrontjuk, nincs belőle más. Míg itt vagyunk a földi világban, Isten sok mélységét tárja fel előttünk üdvözítő szeretetének, de ennek meghallásához és megértéséhez felé forduló életet kell élni. Így indulhatunk el az áldott örökség hálás elfogadására. Ámen

Hálát adunk néked Édesatyánk, hogy te megváltó szeretettel küldted szent Fiadat erre a világra. Hálát adunk, hogy te drága örökséggel akarod megajándékozni ezt a világot, és az erről szóló örömüzenet most itt is, közöttünk is hangzott. Köszönjük, hogy Megváltónk már az egész világra, minden néphez küldte tanítványait, hogy a népek is tanítvánnyá legyenek. Megköszönjük, hogy mi már olyan szülőknek a gyermekei lehetünk, akiket szüleink már gyermekkorunkban elhoztak szent házadba, hogy részesülhessünk a keresztség szentségében, és a te eljegyzett népedhez tartozhassunk. Töredelmes szívvel valljuk meg előtted Atyánk, hogy mi, akik szövetségedbe eljegyzett gyermekeidnek valljuk magunkat, sokszor megfeledkezünk magunkról is, néked tett fogadalmunkról is, és úgy járunk ezen a földön, mintha soha

sem hallottuk volna üdvözítő szereteted evangéliumát. Sokszor vagyunk közönyösek, elhanyagoljuk Igéd hallgatásának alkalmait, és elfelejtjük Igéd útmutatását, hogy áron is meg kellene vennünk az alkalmakat, mert a napok gonoszak. Kérünk, erősítsd hitünket, hogy tudjunk jobban vágyakozni a lelki kincsek után, amelyeket nem vihetnek el tőlünk a rablók, és amelyeket nem emészthet meg a moly. Atyánk, maradj velünk kegyelmeddel, életünk Megváltója, a te szent Fiad nevében kérünk. Ámen

Záróének: 261. dics. 1989.

Az Ige pedig hatalmasan terjedt

Főének: 97. zsoltár Igeolvasás: Ap. Csel.19, 13-28

A vándorló zsidó ördögűzők közül is megkísérelték néhányan, hogy a gonosz lelkektől megszállottak felett kimondják az Úr Jézus nevét. Így szóltak: „Kényszerítünk titeket arra a Jézusra, akit Pál hirdet!”Egy Szkéva nevű zsidó főpap hét fia is ezt tette. A gonosz lélek azonban visszafelelt és azt mondta nekik: „Jézust ismerem, Pálról is tudok, de ti kik vagytok?” Az-az ember pedig, akiben a gonosz lélek volt rájuk ugrott, legyűrte őket és fölé kerekedett, úgyhogy meztelenül és sebesülten futottak ki abból a házból. Tudomására jutott ez az Efézusban lakó összes zsidónak és görögnek, úgyhogy félelem szállta meg mindnyájukat és magasztalták az Úr Jézus nevét. A hívők közül is sokan eljöttek, megvallották és elbeszélték ilyenféle mesterkedéseiket. Azok közül pedig, akik a varázslást űzték sokan összehordták könyveiket és elégették mindenki szeme láttára. Mikor kiszámították a könyvek értékét,ötvenezer ezüstpénzre becsülték. Így az Úr ereje által az ige hatalmasan terjedt és megerősödött.

Amikor mindez megtörtént, Pál elhatározta a Lélek által, hogy Macedóniát és Akháját bejárva, Jeruzsálembe megy. Így szólt: „Miután ott már voltam, Rómát is meg kell látnom.”

Elküldött Macedóniába kettőt azok közül, akik neki szolgáltak, Timóteust és Erásztoszt; ő pedig egy ideig Ázsiában maradt. Abban az időben nem csekély zavargás támadt az Úr útja miatt.

Mert egy ötvös, név szerint Demeter, ezüstből kis Artemisz-templomokat készített, és ezáltal nem csekély keresethez juttatta a mestereket. Ez az ember összegyűjtötte a mestereket, valamint a hasonló foglalkozásúakat, és így szólt hozzájuk: „Férfiak, tudjátok, hogy ebből a keresetből származik a mi jólétünk.

De látjátok, és halljátok, hogy nemcsak Efezusban, hanem szinte az egész Ázsiában nagy tömeget nyert meg és vezetett félre ez a Pál, aki azt mondja, hogy amiket emberkéz alkot, azok nem istenek. Nemcsak az a veszély fenyeget azonban, hogy ez a mesterség csődbe jut, hanem az is, hogy a nagy istennőnek, Artemisznek a templomát is semmibe veszik, és így ő, akit egész Ázsia és az egész földkerekség tisztel, el fogja veszteni dicsőségét."

Amikor ezeket hallották, haragra gerjedtek, és így kiáltoztak: „Nagy az efezusi Artemisz!"

Dicsőség néked, égnek és földnek Ura, könyörülő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Dicsőítünk téged megtartó jóságodért. Megköszönjük, hogy újra ránk ragyog áldott napod. Azt is megköszönjük, hogy szívünkbe vágyakozást adtál, hogy itt állhatunk most előtted, hogy gyermeki reménységgel várhatjuk Igéd üzenetét. Könyörgünk, munkáld, hogy Igéd és Szentlelked által az életünk újuljon, a belső békességünk növekedjen, a hitünk erősödjön, hogy te, aki irgalmas szereteteddel velünk voltál életünk letűnt napjaiban is, aki könnyeinket is letörölted, munkáinkat is megáldottad, jajban-bajban vigasztaltál, erősítettél, szólj hozzánk újra Igéden keresztül. Formáld úgy az életünket, hogy mi örömök és gondok között is boldog gyermekeid lehessünk. Ezt munkáld bennünk Igéd és Lelked által most is Istenünk, Megváltónk, Jézusunk által kérünk. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 178. dics. Alapige: Ap. Csel. 19, 29

És támadt a városban nagy háborúság.

Kedves Testvéreim,

Az igeolvasás második bekezdésében ezt a mondatot halljuk: „Amikor mindez megtörtént." Utalás ez mindazokra a dolgokra, amit Isten hű szolgája, Pál apostol, az efézusi gyülekezetben elvégzett, és azokra az eseményekre, amelyek az ő szolgálatának a gyümölcsei voltak. Az események leírása ezzel a mondattal végződik: „Így az Úr ereje által az Ige hatalmasan terjedt és megerősödött." Isten a Pál apostol által hirdetett Ige és a Szentlélek által igen nagy munkát végzett. Ott, történt ez, ahol az okkultizmus, a mágia, a varázslás, – tehát mindazok a dolgok, amelyekről az előző szakaszokban van szó, és amelyeket Isten szigorúan megtiltott – nagy mértékben jelen voltak. Tele volt a város mágusokkal, varázslókkal, és köztük voltak egy főpapnak a fiai

is. Ezek csodálkozással tekintettek egy ott prédikáló emberre, Pál apostolra, akinek az igehirdetése nyomán megváltozott sok embernek a gondolkodásmódja és élete. Nem voltak varázsformulái, hanem Istenről, az ő szeretetéről és világteremtő hatalmáról beszélt, aki Jézus Krisztusban megkezdte a világ újjáteremtését. Láthatóvá lettek Isten országának jelei abban is, hogy betegek gyógyultak meg nyomorúságaikból. Isten országának ezek az erői nem Pál apostoltól származnak, hanem Jézus Krisztustól, akinek szavait az apostol így hirdeti: „Nekem adatott minden hatalom égen és földön." Ő Ura a világnak, az ő kezében van minden élet. Az ő nevében történtek hatalmas dolgok Efézusban. Ebben a fejezetben van leírva a történet, hogy zsidó ördögűzők megpróbálták segítségül hívni Jézusnak a nevét egy megszállott ember mellett, és ennek az lett az eredménye, hogy a megszállott ember rájuk ugrott, legyőzte őket, s az ördögűzőknek sebesülten kellett menekülni abból a házból. Tehát hitetlen szívű emberek nem élhetnek vissza Jézus Krisztus nevével. Ez a történet fájdalmasan hű képe a mai egyházi életünknek. Azt mutatja, hogy ott és akkor, amikor egy ember szájában üres forma marad Jézusnak, Istennek a neve, az ítéletes állapot. Ha valaki kiejti Isten nevét, imádságában Jézus nevében kéri imájának a meghallgatását, de az imádságot csak az ajkak mondják, szív és őszinte Istenre néző Isten-hit nélkül, ez nagyon elesett állapot. Efézusban nyilvánvalóvá lett, hogy a Szentháromság egy igaz Isten nevét nem szabad lélektelen könnyelműséggel az ajkunkra venni. Efézusban nagy port vert ez az eset. Gyülekezeti tagok is megvallották, hogy ők csatlakoztak ugyan az egyházhoz, mert az apostoltól csodálatos dolgokat hallottak, de ők azért sok minden másban is bíznak. Ott vannak a nyakukban, vagy zsebükben az amulettek, amelyeknek varázserőt tulajdonítanak, ott vannak otthonukban a különböző leírt varázsformulák, és a szívükben is sok babonás hiedelem van. Amikor a megfutamított és megsebesült ördögűzők esetén keresztül Isten megmutatta, hogy a hit nem játékszer, hanem szent és komoly dolog, akkor a nép összehordta a varázskönyveket, a pogány mesterkedésekről szóló írásokat és elégették azokat. Ez szintén az irányváltásnak, megtérésnek a jele volt. Ennek a következménye lett aztán, hogy Istennek az Igéje elkezdett növekedni, erősödni. Mert ahol Isten Igéje nem növekedik, annak az oka az, hogy a szíveket valami egészen más tölti be. Ahhoz, hogy Isten Igéje növekedjen, arra volt szükség, hogy minden más, ami a szíveket betöltötte, adja át a helyet az Isten Igéje iránti ragaszkodásnak. Ma is, köztünk is sok minden másban való bizakodás tölti be a szíveket. Ahhoz, hogy Isten Igéje növekedjen és hatalmasodjon a mi szívünkben is, nekünk is sok mindent kellene elégetni a bűnbánat tüzében testvéreim! Mert csak akkor kezd el növekedni bennünk, akkor válik életünket formáló, hitünket erősítővé az Ige, ha minden mást, ami betölti az életünket, és akadályozza az Ige növekedését, eltávolítunk a szívünkből. Mert ott, ahol a szívek kitárulkoznak Isten

Igéje előtt, nem fogy, hanem gyarapodik a gyülekezet. Az Isten Igéjét figyelmesen hallgatóknak sohasem unalmas az Igehirdetés. Aki vágyakozó szívvel figyel az Igére, az tudja, hogy ebben a sok útvesztővel terhelt világban csak Isten Lelke tud úgy vezetni, hogy az ember ne tévedjen el, és az életünk ne sebesült, ne tönkrement élet legyen, hanem Isten kegyelmét megragadó, áldott életű emberekké legyünk már itt, ebben az ideigvaló világban.

Az Igében hallottuk, hogy ezek után az események után Pál apostol szívében megszületett a döntés, hogy el szeretne menni Jeruzsálembe, hogy meglátogassa az apostoltársakat, és itt adott hangot először annak a tervének is, hogy Rómába is szeretne eljutni. Később valóban eljutott Rómába is, de akkor már fogoly volt. Isten azonban ebben a fogságban is áldott munkát végzett rajta keresztül. Ezeket az útiterveket azonban csak távlati tervként szőtte az apostol. Efézusban még különös események vártak rá. Isten népének az életében még ott is, ahol már él az emberek szívében az Ige, mindig számolni kell a sátán munkájával is, mert ott ahol veszélyeztetve érzi a maga helyzetét, támad. Efézusban pedig egyre kevesebb ember fölött volt hatalma. Hogy az ottani helyzetet jobban megértsük, meg kell ismerkednünk az akkori ottani körülményekkel. Efézusban volt az akkori pogány világnak az egyik leghatalmasabb pogány temploma, amelyet a görögök Artemisz, a rómaiak pedig Diana istennő templomának hívtak. Ez a templom, amelynek egy földrengés utáni maradványait a huszadik században kiásták, 133 méter hosszú, és 89 méter széles volt. A templom 128 márványoszlopra volt építve úgy, hogy a templom alja 19 méter magasan volt a földtől. Ez az épület volt az ókori világ hét csodájának az egyike. A tehetősebb emberek arra törekedtek, hogy meglássák a világ hét csodáját, ezért Efézusban is sok volt a látogató az akkor ismert világ minden tájáról. A templomba be volt építve az istennő hatalmas méretű szobra. Ez az aranykoronás istennő szobor, a fölötte-mögötte levő napkoronggal és a háttérben levő őzgidával és anyaszarvassal együtt a termékenység szimbólumai voltak. Efézusban nagyon sokan éltek ebből a folyamatos idegenforgalomból. Volt a városban egy Demeter nevű ötvös mester, aki az Artemisz – Diana templom kicsinyített mását, domborművét ezüstből elkészítette vagy készíttette, és ezzel sok családnak a megélhetését biztosította. Ez az ötvös mester egyszer csak azt vette észre, hogy folyamatosan csökken a kereslet az emlékként készített domborművek, emléktárgyak és amulettek iránt. Kutatta, mi okozza ezt az állandó jellegű bevétel csökkenést, és megtudta, hogy van a városban egy Pál nevű igehirdető, aki a világot teremtő hatalmas Istenről beszél, és azt prédikálja, hogy nem istenek azok, amelyeket emberek készítenek. Ez az ötvös fellázította a város népét azzal, hogy elmondta nekik: Jólétük, vagy gazdagodásuk a nagy efézusi istennő templomának köszönhető, és most ez veszélyben van, mert egy ember itt más Istenről prédikál, és sokan már annak az Istennek

a követői lettek. Mi sajnálatosnak tartjuk Demeternek ezt a beszédét, de őszinte volt. Beszédével megvallotta, hogy ő nemcsak a termékenység istennőjének, hanem az aranyborjúnak, az anyagistennek is követője.

Ne gondoljuk testvéreim, hogy ez a történet egy olyan régmúlt eseményt tár elénk, amelyre nyugodtan ráborulhat a feledés homálya, és azt se gondoljuk, hogy korunk embere úgy hallgathatja Isten Igéjének az üzenetét, hogy szívében ott van a gondolat, hogy a Szentírásban is régi történetek vannak, – néhol szépek, néhol érdekesek, – de a mai kor emberét más dolgok foglalkoztatják. Mert az ember a bűneset óta állandóan gyarló és bűnös ember. A világ változik, a múló idő során sok minden válik mássá mint azelőtt volt, de az ember ugyanaz, mint régen volt. Ezért Isten az Igén keresztül a mai embert is úgy szólítja meg atyai szeretettel, mint a régi embert. Ma ugyanarra van szükség, mint a régi kor emberének: Isten szeretetére, kegyelmére és bűnbocsánatára. És Isten ezt ma is felkínálja, nekünk is adni akarja. A hitben élő ember azért nem hallgathatja Isten Igéjét közönyös szívvel, mert Isten mai életünk mai problémái között is akarja, hogy a Krisztusban adott kegyelmet megragadjuk és Jézus Krisztus nyomdokain járjunk. A sokféle pogány bálványistenről szóló bibliai üzenettel éppen azt akarja Isten a szívünkbe vésni, hogy korunk emberének is vannak bálványai, mert minden bálvánnyá válik az ember életében, ami miatt nem marad ideje, akarata arra, hogy odafigyeljen a bennünket szerető Isten atyai üzenetére. Ma is, akár csak Demeternek, nagyon sok embernek bálványa az aranyborjú, az anyagisten. Ennek a lelkiségnek a következménye, hogy ha az ember életében olyan lehetőségek merülnek fel, hogy választani kell két munkakör között, amelyek közül az egyik jó anyagi haszonnal járó munka, de aki azt elfogadja, nem mehet templomba, nem hallgathatja az Igét; A másik lehetőség: sokkal szerényebb anyagi haszon, de az ezt választók nem vonhatók felelősségre hitük, lelkiismeretükre való hallgatásuk miatt, – a két lehetőség közül sokan választják ma is a nagyobb anyagi haszonnal járót, mintha sose hallották volna Urunk figyelmeztetését: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkében pedig kárt vall.” Mondd, kedves testvérem a te életedben mi az, amit fontosabbnak tartasz, mint az Isten Igéjéhez való ragaszkodást? Ha van ilyen a te életedben, akkor az a te bálványod.

Isten az ő megváltott népének a legdrágább örökséget akarja adni, azért köti szívünkre Megváltónk, hogy legyen életünk ismertető jele a kölcsönös szeretet, és azért kér arra is, hogy úgy fényljen világosságunk az emberek előtt, hogy látván jócselekedeteinket, dicsőítsék mennyei Atyánkat. Ámen

Vágyakozik szívünk a te Igéd után jó Atyánk, mert csak nálad van az életnek beszéde. Hálát adunk, hogy Megváltónk, amikor Isten létére emberré lett és itt járt ezen a földön, azt az ígéretet

tette, hogy aki hisz és megkeresztelkedik, az üdvözül. Hálát adunk, hogy szüleink már csecsemőkorunkban elhoztak a te szent házadba, hogy részesüljünk a keresztség sákramentumában, és így mi kegyelmednek ezzel a pecsétjével el vagyunk jegyezve a te néped szövetségébe. Legyen mindezért áldott a te szent neved. Megköszönjük, hogy most is hallhattuk szent Igédet, hogy néped, amely a világ bozótjában sokszor ki van téve az eltévedés veszélyének, ne tévedjen el. Te látod jó Atyánk, aki az érzéseinket is ismered, hogy szükségünk van útmutatásodra. Kérünk, tégy minket áldássá azon a helyen ahol élünk, hogy rajtunk keresztül ne a világ lelkének, hanem a te Szentlelkednek az üzenete hangozzon. Atyánk, te tudod, milyen sok gyarlóság és törés van életünkben. Hozzád visszük minden nyomorúságunkat, betegeinket, betegségeinket kegyelmes atyai kezedbe helyezzük, könyörülj rajtunk. Kérünk, ébresztgesd és áldd meg családjainkat. Te tudod, hogy sok családban alig hangzik valamikor ének és imádság. Tedd otthonainkat áldott hellyé, ahova jó hazamenni, egymást szeretettel segíteni. Szent Fiad nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 167. dics. 1980.

Hajótöröttek

Főének: 300. dics. Igeolvasás: Ap. Csel. 27, 20-34

Mivel pedig sem a nap, sem a csillagok nem látszottak több napon át, és erős vihar tombolt, végül elveszett megmenekülésünk minden reménye. Minthogy már sokat éheztek is, Pál felállt közöttük, és így szólt: „Az lett volna a helyes, férfiak, ha rám hallgattok, és nem indulunk el Krétából, hogy elkerüljük ezt a veszélyt és ezt a kárt. Én azonban most is azt tanácsolom nektek, hogy bizakodjatok, mert egy lélek sem vész el közületek, csak a hajó. Mert ma éjjel elém állt annak az Istennek az angyala, akié vagyok, és akinek szolgálok. Ez azt mondta: Ne félj, Pál, neked a császár elé kell állnod, és Isten neked ajándékozta mindazokat, akik veled vannak a hajón. Ezért bizakodjatok, férfiak! Én hiszek az Istennek, hogy úgy lesz, ahogyan nekem megmondta. Egy szigetre kell kivetődnünk.”

Eljött a tizennegyedik éjszaka, mióta az Adrián sodródtunk tovább, amikor éjféltájban azt gyanították a hajósok, hogy valamilyen szárazföldhöz közeled-

nek. Lebocsátották a mérőónt, és húsz ölet állapítottak meg. Amikor pedig kissé továbbmentek, és ismét lebocsátották, tizenöt ölet állapítottak meg. De mivel féltek, hogy esetleg sziklás helyre vetődünk, a hajó farából négy horgonyt vetettek ki, alig várva a virradatot. Ekkor azonban a hajósok meg akartak szökni a hajóról. Le akarták ereszteni a mentőcsónakot a tengerre, azzal az ürüggyel, hogy a hajó orrából akarnak horgonyokat kifeszíteni. Pál azonban így szólt a századoshoz és a katonákhoz: „Ha ezek nem maradnak a hajón, akkor ti sem menekülhettek meg." A katonák ekkor elvágták a mentőcsónak köteleit, és hagyták, hogy elsodorja az ár. Addig pedig, amíg megvirradt, Pál mindnyájukat arra biztatta, hogy egyenek. Így szólt: „Ma a tizennegyedik napja, hogy étlen várakoztok, és semmit sem ettetek.

Ezért intelek titeket, hogy egyetek, mert az is megmeneküléseteket szolgálja. Mert közületek senkinek sem esik le egyetlen hajszál sem a fejéről."

Irgalmas Istenünk jó Atyánk, aki ezt a megmérhetetlen nagy világmindenséget teremtetted, dicsőítünk téged, és megköszönjük, hogy az elmúlt héten is gondviselő kegyelmedben tartottad életünket, feladataink elvégzésében velünk voltál. Hálát adunk, hogy ebben az ünnepi órában Igéd után vágyakozva újra itt lehetünk, mint egy kicsinyke része a nagyvilágban szétszóródott gyülekezetednek. Mi távol élünk a tengerektől, közülünk talán senki sem ismeri a hajóutazás veszélyeit, de a mi életünknek is vannak a szárazföldön élve is viharai. Kérünk Atyánk, hogyha ilyen életviharokba kerülünk, ne engedd, hogy erőt vegyen rajtunk a csüggedés, a reménytelenség, a félelem. Segíts, hogy a jó napokban is, amikor munkánkat nyugodtan végezhetjük, és a nehéz időkben is, amikor éppen reményteljesebb terveink végrehajtását szorgalmazzuk és akadályokba ütközünk, érezzük szeretetedet és azt, hogy az akadályokkal is javunkat munkálod. Ezt a hitünket erősítsed most is Igéd és Szentlelked által könyörülő Istenünk, Megváltónk, Jézusunk nevében kérünk. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 171. dics. Alapige: Ap. Csel. 27, 35-37

E szavak után vette a kenyeret, hálát adott Istennek mindnyájuk szeme láttára, megtörte és enni kezdett. Erre mindnyájan nekibátorodtak és ők is enni kezdtek. Lélekszám szerint kétszázhetvenhatan voltunk a hajón.

Kedves Testvéreim,

A Szentírásnak ebben a fejezetében hallottuk milyen reménytelenül nehéz helyzet kezdett kialakulni azon a hajón, amelyen a pogányok apostolát is, mint foglyot Rómába vitték. Az Ap. Csel. könyvének a szerzőjét, Lukácsot, az evangélistát és Pál apostol jó barátját a testvéri szeretet arra késztette, hogy erre a veszélyes útra elkísérje az apostolt. Ezért írja Lukács az eseményeket több alkalommal is többes számban. Amikor hosszú ideig tombolt a vihar és már azt a reménységüket is elveszítették, hogy életben maradhatnak, Isten egy vigasztaló üzenetet adott szolgájának: „Ne félj Pál, a császár elé kell állanod és ajándékba kapod mindazokat, akik veled a hajóban utaznak." Jó, ha tudatosítjuk, hogy a mi életünkben is ráfigyelő hű gyermekeinek Isten ajándékba ad életeket, akik szerettei a veszélyeztetett családtagnak. Sokszor nem is sejtjük, hogy szeretetének és kegyelmének milyen kötelékei által tartja meg életünket Isten szeretteink között. De a mi életünkben is előfordul, hogy amikor nehéz helyzetünkben halljuk Istennek a vigasztalását, és a vihar tovább tombol, akkor feladjuk a reménységet és elcsüggedünk. Annak a hajónak az utasai tizennégy napig hordták a reménytelenség terhét. Ők már Isten ígéretei után is, Pál apostol kivételével csak a pusztulást várták. Ilyen élethelyzetben válik ismertté, hogy milyen nagy ajándéka az Istennek, ha a sok ember között akad egyetlen egy, akinek a szívében ilyen helyzetben is ott van a reménység. De közben a reménységet szívében hordozó ember is figyelmesen követi a körülötte zajló eseményeket. Az apostol a hosszú ítéletes idő után észrevette, hogy a hullámok háborgásának a zaja megváltozott. Más hangon zúgnak a hullámok, és tudta, hogy ez valószínűleg azt jelenti, hogy nem lehetnek messze valami szárazföldtől. A hajósok azonban azt is tudták, hogy ez a szárazföld nem lehet igazi kikötő állomás. Tudták, hogy a partok közelében sok helyen sziklák és veszélyes zátonyok vannak és éppen ezért olyat akartak véghezvinni, amit a hajósoknak soha sem szabad lenne megcselekedni. El akartak menekülni a végső veszélybe került hajóról. Éjszaka volt, megsejtették a szárazföld közelségét, a terepet nem látták és a zátonyra futás, vagy a sziklával ütközés veszélye miatt el akarták hagyni a hajót. Ők ezt úgy akarták kikerülni, hogy le akarták ereszteni a mentőcsónakokat és a mentőcsónakokkal a hajóról leszállva partot érni. Ők a könnyű mentőcsónakokkal az esetleges sziklának ütközést is el tudták volna kerülni. Mikor az apostol látta, hogy a hajósok engedik le a mentőcsónakokat, szólt az őket kísérő kapitánynak és mondta neki, hogy ha ezek a hajósok itthagyják a hajót, akkor egyetlen utasnak se lehet reménysége a megmenekülésre. Éppen nagy veszély esetén van szükség a szakemberekre, akik még talán megmenthetik az utasok életét. A hajósok már leeresztették a mentőcsónakokat és a katonák csak úgy tudták megakadályozni a hajósok szökését, hogy elvágták a

csónakokat hajóhoz rögzítő köteleket. Az időnként leengedett mérőón jelezte nekik, hogy szárazföldhöz közelednek. Vasmacskákat is engedtek le, ezek több ágon nehéz tömegű vashorgok, amelyekkel azt akarták elérni, hogy az egyre csekélyebb tengerfenék talajába vagy kövébe beleakadva fékezzék a szél által sodort hajó sebességét, hogy ha sziklába ütköznének is ne legyen olyan súlyos a hajó károsodása.

Ilyen súlyos helyzetben voltak, amikor az apostol újra felállt és az, amit mondott, és amit tett, erősítés volt mindenkinek, aki a hajón volt. Bátorította és vigasztalta őket: Ne féljetek, egyetlen hajszál sem esik le fejetekről a mennyei Atya tudta és akarata nélkül. Az apostol tehát Jézus szavait ismételte. Elővette hátizsákját, kivett belőle egy darab kenyeret, hálát adott Istennek, és elkezdett enni. Istennek adott hálát, mert Isten teremtette ezt a földet úgy, hogy a belevetett mag kicsírázik, megsokszorozódik és kenyérré lesz. Az ehhez a folyamathoz szükséges napfény és kedvező időjárás szintén Isten ajándéka. Az apostol, aki mindig mindenért hálát adott Istennek, ebben az esetben különösen érezte, hogy szükség van a hálaadásra. Az előző kikötőben, ahonnan a tél közeledtével már tanácsosabb lett volna el nem indulni, hanem megvárni a tavaszt, az őket kísérő kapitány kiengedte őt, hogy menjen, látogassa meg gyülekezete tagjait. Talán tudta, hogy az ilyen testvéri látogatás egy kis útravaló eledel ajándékozásával jár együtt. Az apostol tehát azt a kenyeret, amelyet a viharba került hajóban Isten iránti hálaadással megtört, a testvéri szívek szeretetén keresztül Istentől kapta. Elkezdett enni és az utastársakat is kérte, hogy a már hosszú ideig tartó koplalás után vegyenek magukhoz táplálékot. Ez a történet arra is utal, hogy a hitben élő ember az élete viharaiban is látja a túlsó partot, de Istentől kapott szükséges jónak tartjuk a földi élethez szükséges táplálékot is. Vannak történetek a Szentírásban, amelyeken keresztül Isten erre is emlékeztet. Gondoljunk csak a gyászba borult Jairus házában történt eseményekre. Mire Jézus odaért a Jairus leánykája meghalt. Jézus kiküldte a gyászt síppal, dobbal, halotti énekek éneklésével kifejező embereket, és amikor a leányka felkelt a halálból odaállította szülei elé és ezt mondta nekik: Adjatok néki enni. Feltámasztotta őt a halálból és a földi élethez szükség van földi eledelre. Az a történet is bizonyára mindnyájunknak ismerős, hogy Jézus és tanítványai, akik Isten országa hirdetésének az áldott munkája közben gyakran betértek Kapernaumba, egy alkalommal éppen akkor érkeztek, amikor Péternek az ott élő anyósa ágyban fekvő lázas beteg volt. Jézus a lázas beteget szeretettel meggyógyította, hogy tudja most is a szokott módon elvégezni vendégeinek a táplálását. Istennek hívő gyermekei látják, kérik, és hálaadással elfogadják Istennek a földi élet fenntartásához szükséges ajándékait is.

Pál apostolnak az a cselekedete, hogy a viharba került hajón is hálaadással törte meg a kenyeret, példaadás is volt. Nem mondta, hogy ezek az emberek

körülöttem mind, vagy javarészt pogányok, ezek nem ismerik Istent, itt nem imádkozom. Miközben példát adott nekik, egyben kifejezte velük való szolidaritását azzal, hogy mindnyájukat táplálkozásra kérte. Sajnos, a hálaadó asztali imádságra sokan még az otthonukban sem gondolnak. Korunk embere túlságosan telve van önmagával, terveivel, sok minden mással és kevésnek jut eszébe az, akinek ajándéka az életünk, és akitől származik minden jó adomány és minden tökéletes ajándék. Ebben a történetben emlékeztet Isten, hogy milyen nagy ajándék az, ha változó életünk veszélyeztetettségei között akad az együttlévő sok ember között akárcsak egyetlen egy ember, aki bátran megvallja hitét, és tud Istenbe vetett hitéből elkeseredett, reménytelenné lett embertársakat is vigasztalni. Senki sem tudja kiszámítani, mert senki se lát egészen bele az embertársak szívébe, hogy az elmúlt világháború után hány hadifogoly nem tudott hazatérni, mert feladta a reménységet. Igy hamarabb elfogyott a testi erő is, a lelki erő is és így pihennek sokan ismeretlen helyen idegen országban, idegen föld alatt. Bárcsak mi is olyan emberek tudnánk lenni, akik válságos élethelyzetekben is fogják Isten kezét, a hitből fakadó reménységet szívükben hordják, és tudnak a sorstársaknak jó szót, erőt adó vigasztalást mondani.

Isten Igéje arra akar bennünket felkészíteni, hogy a jó napokban is, de a viharokban is, örömünkben is és bánatunkban is arról tegyünk bizonyságot, aki Ura az életünknek, aki szeret bennünket, és viharokon, próbatételeken keresztül átvezet a túlsó partra. Ámen

Nagy irgalmú Isten Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban! Magasztalunk téged, hogy te gyermekeidként vezetsz, és atyai szeretetedben tartod életünket. Pedig mi szavainkkal, tetteinkkel sokszor életvitelünkkel is, nem tudunk jó bizonyítványt kiállítani önmagunkról. Hálát adunk néked, hogy Igédben most is azt hirdetted, hogy te Ura vagy az életünknek és a viharoknak is. Köszönjük biztatásodat, hogy ha viharba kerül is itt az életünk, te látod milyen érzéseket, reménységeket, vagy csüggedést váltanak ki szívünkben életünk változásai. Kérünk Atyánk, ne engedd soha, hogy az elcsüggedés sötétjében bolyongjon az életünk, hanem légy irgalmas hozzánk, erősítsd hitünket, gyógyítgassad megtépázott reménységünket, hogy a nagy sötétségben is lássuk az alagút végét, a fényt, aki a világ világossága, és aki azzal tud vigasztalni bennünket, hogy aki őt követi az nem járhat sötétségben. Légy segítségül nékünk, hogy életünket ne a változó világ lehetőségei, vagy szörnyűségei vezessék, hanem a te minden jóra és akaratod szerinti életmódra segítő Szentlelked. Magunkat, szerette-

inket odahelyezzük atyai kezedbe és kérünk, könyörülj rajtunk, gyógyítgassad betegségeinket, betegeinket, bánatunkat. Építsed anyaszentegyházadat, szent országodat bennünk is, velünk is. Jézusunk nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Záróének: 462. dics. 1989.

Kígyókat vesznek fel

Főének: 396. dics. Igeolvasás: Ap. Csel. 27,42 – 28,15

A katonáknak az volt a szándékuk, hogy megölik a foglyokat, nehogy valaki kiúszva elmeneküljön.

De a százados meg akarta menteni Pált, visszatartotta őket elhatározásuktól, és megparancsolta, hogy akik úszni tudnak, azok ugorjanak először a tengerbe, és meneküljenek a szárazföldre, azután a többiek pedig, ki deszkákon, ki a hajó egyéb darabjain. Így történt, hogy mindnyájan szerencsésen kimenekültek a szárazföldre. Miután megmenekültünk, akkor tudtuk meg, hogy Máltának hívják ezt a szigetet. A barbárok nem mindennapi emberséget tanúsítottak irántunk, mert tüzet raktak, és a ránk zúduló eső és a hideg miatt mindnyájunkat befogadtak. Amikor Pál összegyűjtött egy csomó rőzsét, és a tűzre tette, egy vipera jött elő a melegből, és a kezébe mart. Amikor a barbárok meglátták a kezéről lecsüngő mérges kígyót, így szóltak egymáshoz: „Bizonyára gyilkos ez az ember, aki a tengerből kimenekült ugyan, de az isteni bosszúállás nem hagyja élni.” Ő azonban lerázta a kígyót a tűzbe, és semmi baja sem esett. Azok pedig azt várták, hogy feldagad, vagy hirtelen holtan esik össze. Mikor azonban a hosszas várakozás után azt látták, hogy nem történik semmi baja, megváltozott a véleményük, és azt mondták róla, hogy isten.

Azon a környéken volt a sziget elöljárójának, Publiusznak a birtoka, aki befogadott minket, és három napon át nagyon barátságosan megvendégelt. Történt pedig, hogy Publiusz apja lázrohamoktól és vérhastól gyötörve ágynak esett. Pál bement hozzá, és miután imádkozott, rátette a kezét, és meggyógyította. Miután ez megtörtént, a többi beteg szigetlakó is odament hozzá, és ő meggyógyította őket. Ezért nagy megbecsülésben részesítettek minket, és amikor elhajóztunk, elláttak bennünket minden szükséges dologgal.

Három hónap múlva azután elindultunk egy alexandriai hajón, amely a szigeten telelt, és amelynek címerében Dioszkurok voltak. Szirakuzába érkezve ott maradtunk három napig. Innen a part mentén hajózva megérkeztünk

Régiumba, és mivel egy nap múlva feltámadt a déli szél, így másnap Puteoliba értünk.

Itt testvéreket találtunk, akik kértek, hogy maradjunk náluk hat napig. Így érkeztünk Rómába. Mikor az ottani testvérek hallottak érkezésünkről, elénk jöttek Appiusz fórumáig és Tres Tabernaeig. Amikor Pál meglátta őket, hálát adott Istennek, és megtelt bizakodással.

Teremtő Istenünk, mennyei Édesatyánk, gyermeki örömmel dicsőítünk téged minden jótéteményedért, amelyben naponta részesítesz bennünket, sokszor engedetlen, méltatlan teremtményeidet. Telve van a szívünk hálaadással, hogy ha sokszor méltatlanul viselkedünk is, más jobban leköt bennünket, mint a te Igédre figyelés és az engedelmesség, mi azért mégis gyermekeid vagyunk, és kérünk, segíts minket gyermekeidhez méltó életre. Hálát adunk, hogy kegyelmes vagy hozzánk, nem érdemeink szerint bánsz velünk, hanem most is hívogatsz Igéd hallgatására. Kérünk Atyánk, ne engedd, hogy a te Igéd üresen térjen vissza hozzád, hanem add, hogy az gyümölcsöt teremjen földön élő gyermekeid javára és a te neved dicsőségére. Így tedd áldássá köztünk Igédet könyörülő Istenünk, Megváltónk, az Úr Jézus Krisztus szent nevében kérünk. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 294. dics. Alapige: Ap. Csel. 28, 4-6

Amikor a barbárok meglátták a kezéről lecsüngő mérges kígyót, így szóltak egymáshoz: „Biztosan gyilkos ez az ember, aki a tengerből kimenekült ugyan, de az isteni bosszúállás nem hagyja élni.”Ő azonban lerázta a kígyót a tűzbe, és semmi baja sem lett. Azok pedig azt várták, hogy megdagad, vagy hirtelen holtan esik össze. Mivel azonban a hosszas várakozás után azt látták, hogy nem történik semmi baja, megváltozott a véleményük, és azt mondták róla, hogy ez isten.

Kedves Testvéreim,

Isten Igéjének ez a szakasza is arról beszél az Apostolok cselekedeteiről írt könyv utolsó fejezetében, hogy mindnyájunk élete a gondviselő Isten édesatyai kezében van. Még a tengeren is, az elnyeléssel fenyegető hullámok közt is, még a viharban is. Ezt a hitet ébresztette fel Pál apostol, amikor sok fogolytársával együtt útban volt Róma felé, és hajójuk viharba került. Ez a hit ott is életmentő erőnek bizonyult. Pedig olyan viharba kerültek, hogy két héten át

nem látták nappal a napot és éjjel a csillagokat. Már azt a reménységüket is elveszítették, hogy életben maradnak. De ezt az elveszített reménységet újra adta Isten azzal a Pál apostolnak tett ígéretével, hogy mindnyájan életben maradnak, csak a hajó vész el. Mert a hitben élő ember nem arra alapozza az életét, amit az emberek mondanak, hanem arra, amit Isten mond.

A hajó a parthoz közeledve valóban darabokra szakadt, de az utasok úszva, vagy a hajó deszkáin kijutottak a partra. Akkor tudták meg, hogy Málta szigetére sodorta őket a vihar. A sziget lakói emberséges emberek voltak. Az ő megjelölésükre a Szentírásban ez a szó van: barbár. Csakhogy amikor mi ezt a szót halljuk, egy durva, kemény és talán kegyetlen emberre gondolunk. Pedig ez a szó azt jeleni: idegen. Ezek a bennszülöttek, akik a hozzájuk menőknek idegenek voltak ugyan, de együttéreztek az átázott, didergő hajótöröttekkel, megtettek mindent, amit tudtak, hogy ezek a hajótörést elszenvedett emberek átvészeljék a hajótörés következményeit. Hiszen a heteken át tartó hajón-utazás, a különböző irányba fújó szelek, igen sok veszélyt rejtettek magukban annak a kornak a vitorlás hajóival. Ezek a hajótöröttek pedig, amikor hosszú ideig hánykódott hajójuk a hullámokon, napokon át nem tudtak enni. Ezek az idegenek pogányok voltak ugyan, de Isten – mint a Római levélben olvassuk – úgy teremtette az embert, hogy minden emberbe beleteremtette a belső őrt, a lelkiismeretet. Amíg ez egészséges, jelzi a pogányoknak is, hogy mi a jó és mi a rossz, tehát a durva túlkapásoktól megóvja az embert. Igy a pogányok is lehetnek segítőkész, jóakaratú és tisztességes emberek. De a *lelkiismeretet* is el lehet altatni. És mint az alvó ember, úgy az alvó lelkiismeret is félig öntudatlan. Ez pedig a lelki életünkben nagy veszéllyé válhat.

A sziget lakói úgy fejezték ki emberségüket és jóakaratukat, hogy az átázott ruhájú és didergő megmenekülteknek tüzet raktak, hogy ruhájukat szárítgassák és melegedjenek. A bennszülöttek bizonyára ismerték a terepet, hamar megtalálták a szükséges rőzsét, aminek a tűzhöz hordásához a hajótöröttek is segítettek, hogy a hamar ellobbanó rőzse el ne aludjon, és a tűz folyamatosan égjen ruháik megszárításához és a melegedéshez. Ahhoz, hogy olyan tüzet rakjanak, amely körül kétszázhetvenhatan elférnek, és tudnak melegedni és ruháikat szárítani is nagyon sok rőzsére volt szükség, és annak oda hordásában a hajótöröttek is segítettek. Ebben a munkában Pál apostol is részt vett, és így történt, hogy abban a rőzsecsomóban, amelyet ő vett fel, egy mérges kígyó is volt, és a kezébe mart. Mikor ezt a szigetlakók észrevették, arról beszéltek, hogy akinek a kezébe belemart a kígyó, az bizonyára gyilkos. A hajótörést átvészelte, és most amikor szárazföldre jutott, nem engedi őt élni az isteni bosszú. A pogányok éppen azért pogányok, mert nem ismerik a világot teremtő és mindenható, gondviselő Istent. Az ősi hinduk pl. valamikor 330 millió istenségről beszéltek. Vannak pogány csoportok, akik külön bosszúálló istenségről beszélnek. A bosz-

szúálló istenségről azt vallják, hogy az nem nyugszik addig, amíg az elkövetett gonosz tettet meg nem bosszulja, amíg a gyilkos embert nem öli meg. Ilyen értelemben beszéltek a szigetlakók az isteni bosszúról annak az embernek az esetében, aki a tenger viharán keresztül még megmenekült, de akit itt utolért a bosszúálló isten. Ezek a pogányul gondolkodó emberek abban, hogy Pál apostolt megmarta a kígyó, Isten megérdemeltnek vélt büntetését látták. Éppen ezért várták, hogy az ember, akit megmart a kígyó, megdagad, vagy holtan esik össze. Amikor azonban sokáig vártak, és látták, hogy az ember, akinek testében ott van a kígyóméreg, él és nincs semmi bántódása, megváltoztatták a véleményüket és azt mondták róla, hogy Isten. Ők a maguk pogány hitének a szemüvegén keresztül nézték az életük eseményeit. Nem ismerik a Szentírást, és nem tudják, hogy az Igében az Isten ilyeneket is mond: „Azokat pedig, akik hisznek, ilyen jelek követik: Az én nevemben ördögöket űznek, kígyókat vesznek fel, és ha valami halálosat isznak, nem árt nekik."

A Szentírásban nem itt van először szó a kígyóról. Már Mózes első könyve harmadik fejezetében szó van a kígyóról, aki a hazugság atyjává lett, mert hazugságával eltántorította az embert Isten akaratának engedelmes cselekvésétől. Az ember bűnössé lett, és a teremtés koronája elindult a halál és enyészet útján. A kígyó mérge halálos méreggé lett. Ez után az édenkerti bűneset után ígérte Isten a Megváltót, aki rátapos a kígyónak a fejére. Ez a Megváltó már megérkezett. Megkezdte megváltó munkáját. Feltámadásával kihirdette a halál fölött a halálos ítéletet. Azt is kihirdette, hogy a megváltás munkáját akkor fogja befejezni, amikor visszajön hatalommal és dicsőséggel. A halottak meghallják majd az ő szavát és kijönnek az új teremtés feltámadására, vagy ítéletre. Addig a régi kígyó, a Sátán még dolgozik, hogy akit tud, eltántorítsa Istentől. Azt akarja, hogy mindenki előtte boruljon le. De Krisztus annak, aki mindvégig hű marad, átadja majd az életnek koronáját. A sátán mindenkit megkísért, a kígyó mindenkit megmar, de aki Krisztusé, annak már nem árt a kígyóméreg, mert az a testi halálon keresztül is életre érkezik. Az évtizedekig tartó ateista ideológia uralkodó hatalmának a vége felé közeledve remélhetjük, hogy az nagy lelki kárt okozott ugyan, de a nagy többség immunis maradt a kígyóméreg iránt.

A máltai bennszülöttek aztán három hónapot tölthettek a hajótöröttek közelében, mert a hajóutat csak a tavasz közeledtével folyathatták. Ez alatt az idő alatt közelebbről megismerkedhettek a hajótöröttekkel, mindenekelőtt a hajóutazás vezetőivel, különösen azzal a fogollyal, akit a kígyó megmart. Bizonyára tudatosították, hogy tévedtek, amikor őt előbb gyilkosnak, később pedig egyenesen istennek tartották. De pogány szívvel is megsejtették, vagy talán meg is érezték a teremtő és gondviselő Isten Lelkének a közelségét, amikor ez a különös ember előbb a sziget elöljárójának a súlyos betegségét, majd

több más betegnek a betegségét is meggyógyította. Mert a gyógyítás kézrátétellel és imádsággal, tehát Isten segítségül hívásával történt. Biztos, hogy Pál apostol, és Lukács a történet megírója itt is beszéltek Isten hatalmáról, Krisztus megváltó és életet ajándékozó kegyelméről. Juliusz százados, a fogolycsapat kísérője és felelős őre, már az együtt utazás során is megtapasztalta, hogy Pál apostol nem mindennapi ember, és tiszteletét azzal fejezte ki, hogy messzemenő engedményeket tett az apostolnak. Lukács az író evangélista és orvos, nem ok nélkül írja le mai igeszakaszunkban ezt a mondatot: „Tiszteletük számos jelével halmoztak el minket, és mikor elhajóztunk, elláttak bennünket minden szükséges dologgal." De tudta, hogy Pál apostol a császár foglya, és azért van most egy nagy csapat fogollyal együtt, mert Pált a saját hittestvérei már régen szerették volna megölni, és éppen azért appellált a császárra, mert nem akarta, hogy zsidó vérei a tervüket végrehajthassák. Az, hogy a bennszülöttek a foglyokat minden szükséges dologgal elhalmozták amikor tavasszal továbbhajózhattak azt mutatja, hogy az a belső bíró, a lelkiismeret, amellyel Isten minden embert megajándékoz, ezekben a máltaiakban egészséges, nem aludt el. A lelkiismeret egyik alapvető törvénye a közmondássá formálódott mondat: „Jó tettért jót várj." Hiszen az a csodálatos fogoly az ő betegeikért is imádkozott, és ők is meggyógyultak.

Pál apostolnak, amikor Máltáról továbbhajózhattak kedves élménye volt, hogy Puteoliban testvérekkel találkozhatott. Örült ennek a találkozásnak és hálát adott érte Istennek. Az első század második felében, tehát az apostoli korban a Földközi tenger partja mentén, Rómától nem messze is voltak Krisztusnak követői. Pál apostolnak régi terve volt, hogy Rómába is eljut, el is jutott, de akkor már fogoly volt, tehát nem az ő missziójának a gyümölcsei az ottani gyülekezetek, de örült, hogy az evangélium ügye terjed. Az alexandriai hajó, amellyel tovább- hajóztak, mint az Igében olvassuk, Diokurok címerét viselte. A Diokurokat a pogány Zeusz főisten ikerfiainak, és a tengerészek védőisteneinek tartották.

A fejezet fel nem olvasott verseiben Pál apostol Rómába érkezéséről, ottani viszonylag enyhe fogságáról van szó. Fogsága enyhe volt annyiban, hogy saját szállása lehetett, és az evangéliumot szabadon hirdette, de állandóan hozzá volt láncolva az ő őrzésére rendelt őrhöz. Ottani életéről és halálának közelebbi körülményeiről nincs minden leírva az Apostolok Cselekedeteiről írt könyvben. Lukács talán azért nem írt le mindent, mert az apostol olyan önfeledten szolgálta az evangélium ügyét a fogságban is, hogy az jelentette számára az életet. Ezzel is arra figyelmeztet az apostol, hogy az emberiségnek a legfontosabb ügye a Krisztus bűneinkért végzett áldozata, és Istennek ez által készített kegyelme. Az ezt hirdető evangélium nem némulhat el, annak hangzani kell tovább, míg a világ világ lesz. Ámen

Mindenható Isten, könyörülő Édesatyánk, megköszönjük né- ked nagy irgalmasságodat, hogy ebben az órában előtted elcsöndesedhettünk, alkalmat készítettél, hívtál. A legdrágábbat készítetted földön élő gyermekeidnek, az életet. Az életet amelynek áldott kezdete az a néhány esztendő, amelyet itt töltünk ezen a földön. Köszönjük Atyánk, hogy úgy szeretsz bennünket, hogy ideadtad Jézus Krisztust. Könyörülj rajtunk Istenünk, hogy mi is megismerjük az igazat, a te szent Fiadat, hogy úgy lépjen be az életünkbe, hogy mint a te megváltott gyermekeid tudjunk a te dicsőségedre élni. Jó Atyánk, te ismered életünk minden nyomorúságát. Gyógyítgassad kegyelmesen betegeinket, légy áldott társa a társtalanoknak, vigasztalója a gyászolóknak. Hadd lássuk gyászunkban is azt, aki ott volt a sírban, de feltámadott és áldott ígéretet adott, hogy ahol Ő van, az övéi is ott lesznek. Édesatyánk légy irgalmas szereteteddel velünk, hogy odakint a világban is ahol sokszor más törvények uralkodnak, a mi szívünket a te Igéd, a szeretetnek a krisztusi törvénye töltse be. A te Lelked irányítson, segítsen sóvá, világossággá lennünk. Szenteld meg családi otthonainkat, áldd meg anyaszentegyházadat, hogy ebben a világban, amelyben olyan sok a sötétség tudjunk mi meggyújtott gyertyává, hegyen épített várossá lenni. Atyánk, irgalmas szereteteddel úgy öleld át a családjainkat is, hogy ott is jóság, szeretet, élő hit töltse be a szíveket, hogy ne legyen szakadék a szívek között. Te látod Atyánk mennyi könny folyik amiatt is, hogy a közeliek is olyan távol tudnak lenni egymástól. Kérünk, légy irgalmas hozzánk. Urunk szent nevében könyörgünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 388. dics. 1.-2. vers

Szellemidézés?

Főének: 8. zsoltár Igeolvasás: 1. Sámuel 28, 7-19

Akkor ezt mondta Saul a szolgáinak: Keressetek nekem egy halottidéző asszonyt! Elmegyek hozzá, és őt kérdezem meg. Szolgái ezt felelték neki: Van itt Endórban egy halottidéző asszony. Saul ekkor elváltoztatta magát, más ruhát vett magára, és elment két emberével. Amikor éjjel odaértek az asszonyhoz, ezt mondta: Jövendölj nekem halottidézéssel, és idézd meg nekem, akit mondok neked!

De az asszony ezt felelte: Magad is tudod, mit tett Saul. Kiirtotta az országból a halottidézőket és a jövendőmondókat. Miért akarsz csapdába ejteni és megöletni engem? De megesküdött neki Saul az ÚRra, és ezt mondta: Az élő ÚRra mondom, hogy nem ér téged büntetés emiatt.

Az asszony ekkor megkérdezte: Kit idézzek föl neked? Ő így felelt: Sámuelt idézd föl nekem! Amikor az asszony meglátta Sámuelt, hangosan felkiáltott, és ezt mondta Saulnak: Miért csaltál meg, hiszen te vagy Saul!? De a király ezt mondta neki: Ne félj! Mit láttál? Az asszony ezt felelte Saulnak: Isten-félét látok feljönni a földből. Saul megkérdezte tőle: Milyen az alakja? Az asszony így felelt: Egy vén ember jön fölfelé palástba burkolózva. Ebből megtudta Saul, hogy Sámuel az; ezért arccal a földig hajolt, és leborult előtte.

Sámuel ezt mondta Saulnak: Miért háborgattál, és idéztél fel engem? Saul így felelt: Igen nagy bajban vagyok. Megtámadtak a filiszteusok; az Isten pedig eltávozott tőlem, és nem felel többé sem próféták által, sem álomban. Téged hívtalak tehát, hogy tudasd velem, mit kell tennem.De Sámuel ezt mondta: Miért kérdezel engem, ha az ÚR eltávozott tőled, és ellenségeddé lett?! Úgy cselekedett az ÚR, ahogyan általam megmondta: kiragadta kezedből a királyságot az ÚR, és másnak, Dávidnak adta. Mivel nem hallgattál az ÚR szavára, és nem hajtottad végre az ő fölgerjedt haragját Amálékon, azért bánik most veled így az ÚR.

Sőt az ÚR veled együtt Izráelt is a filiszteusok kezébe adja, te pedig holnap fiaiddal együtt nálam leszel. Még Izráel táborát is a filiszteusok kezébe adja az Úr.

Te vagy a mi egyedüli reménységünk, örökkévaló Isten, menyei Édesatyánk, mert amikor bűnbe hullott az életünk szent Fiadban eljöttél erre a földre, hogy bennünket, méltatlanná lett, akaratodat teljesíteni nem akaró gyermekeidet általa megváltsál. Hátát adunk néked,hogy nem vetsz el minket magadtól, nem hirdetsz ítéletet, hanem kegyelmes szeretettel hívsz magadhoz, hogy megtérjünk

és éljünk. Köszönjük Atyánk, hogy te azért formáltál Szentlelked és Igéd által egyházat, és most is azért hívsz Igéd hallására, hogy a hazugság atyjának a magvetését kigyomláld szívünkből, és Igéd bennünk gyümölcsöt teremjen. Segíts Atyánk, hogy legyünk itt testvéri egy akarattal együtt Igéd körül, legyünk mindig készek javunkat munkáló akaratodat cselekedni, hogy miközben múlnak életünk napjai, és földi sátorházunk kopik, romlik, növekedjen a hitünk és legyen teljesebb életünkben a te Lelkednek vezetése. Így tedd atyai akaratod szerint formálódóvá életünket, megváltó Jézusunk nevében kérünk. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 162. dics. 7. vers Alapige: 5. Mózes 18, 9-15

Ha bemégy arra a földre, amelyet Istened, az ÚR ad neked, ne tanuld el azokat az utálatos dolgokat, amelyeket azok a népek művelnek. Ne legyen köztetek olyan, aki a fiát vagy leányát áldozatul elégeti, ne legyen varázslást űző, se jelmagyarázó, kuruzsló vagy igéző!

Ne legyen átokmondó, se szellemidéző, se jövendőmondó, se halottaktól tudakozódó. Mert utálatos az ÚR előtt mindaz, aki ilyet cselekszik. Ezek miatt az utálatos dolgok miatt űzi ki előled ezeket is Istened, az ÚR.

Légy feddhetetlen Istened, az ÚR előtt! Mert ezek a nemzetek, amelyeket elűzöl, jelmagyarázókra és varázslókra hallgatnak, de neked nem engedi azt meg Istened, az ÚR. Prófétát támaszt atyádfiai közül Istened, az ÚR, olyant, mint én, őreá hallgassatok!

Kedves Testvéreim,

Legutóbbi bibliaesténken az Ige körüli beszélgetés közben elbeszélték a bibliaestén résztvevő testvérek, hogy milyen különös dolgokat hallottak az utóbbi napokban a rádió és a televízió műsoraiban, amelyek nagy érdeklődést váltottak ki a hallgatókban, vagy nézőkben. Örvendetes dolog hogy a médiumokban néha vannak jó, építő és tanulságos cikkek, vagy programok és istentiszteletek is. De az adások többsége – sajnos, – nem ilyen. Különböző tudományágak szakemberei gyakran írnak, vagy beszélnek arról, hogy a médiumok felbecsülhetetlenül nagy lelki kárt okoznak az emberiségnek, különösen a fiataloknak és gyermekeknek, akiknek élénk fantáziájában és csapongó lelkivilágában sokszor vad ösztönöket, vágyakat és gondolatokat támasztanak. Ennek következtében sokan teszik ronccsá a saját életüket, és keserítik meg szeretteik, családtagjaik életét. Az így egyensúlyát, józan ítélőképességét elveszített lelkület által naponta sok ember pusztít és pusztul el. A technikai

fejlődésnek ezt a vadhajtását mi nem tudjuk megakadályozni, de a magunk családjában mindnyájan ki tudjuk kerülni a veszélyes buktatókat. A hitben élő embernek minden élethelyzetben tudatosítania kell, hogy minden, amit látunk, minden, amit hallunk, minden, amit átélünk akkor válik az életünkre nézve áldássá, ha tudunk mindent egy hiteles mérlegre vetni, egy hiteles mércével megmérni. Isten népének, az anyaszentegyháznak pedig a kezében és szívében kell lennie annak az egyetlen hiteles mérlegnek, amelyen le lehet mérni a saját életünket is, és minden eseményt, hangot, képet, élményt, amely a tudatunkig jutott. Ezt a hiteles mérleget különösen féltő szeretettel és felelősségtudattal kell alkalmaznunk akkor, ha lelki dolgokról van szó. A Szentírásban ezzel kapcsolatban ezt olvassuk: „Mindent megvizsgáljatok, ami jó, azt megtartsátok." És: „Próbáljátok meg a lelkeket, hogy Istentől vannak-e." Tehát csak a jót kell megtartani, a rosszat el kell vetni.

A lelki dolgok között a mai Igében olyan valamiről hallottunk, amit Isten az ő népének, amikor az már útban volt az Ígéret földje felé, nagyon szigorúan megtiltott. A tilalom lényege az, amit Isten a Mózes könyvének egy másik helyén így fejez ki: „*A titkok az Úréi, a mi Istenünkéi, a kinyilatkoztatott dolgok pedig az emberekéi*." Isten nem engedi meg az embernek, hogy erőszakkal nyúljon bele Isten titkainak a világába. Ő a titkokból kijelent annyit amennyi szükséges ahhoz, hogy az ember Isten akarata szerinti szép, nyugodt életet élhessen ezen a földön. Azért tiltotta meg a szellemidézést, halottaktól tudakozódást, varázslást, és több más pogány élethez tartozó életvitelt. Istennek ezt a tiltó parancsát szorult helyzetében éppen az ország első embere, Saul király lépte át. Saul szerény emberként kezdte uralkodását. De aztán ő is, mint sok más uralkodó, megszédült a hatalomtól. Uralkodása kezdetén végre is hajtotta Istennek azt a parancsát, amelyről az Igében halottunk. Kihirdette, hogy aki a halottaktól tudakozódás és az Isten ezzel együttjáró parancsát megszegi, amit a király bizonyára törvénybe is iktatott, az életével játszik. Uralkodása folyamán azonban ő maga szegte meg Istennek a későbbi parancsát, amit Isten Sámuelen keresztül mondott el a királynak. Ezért Saul Isten előtt elvesztette királyi hatalmát. Még egy ideig király maradt ugyan, még ő ült a trónon, de Isten már elkészítette Dávid számára a királyságot. Saul jól ismerte Dávidot. Nemcsak azért, mert Dávid szinte gyermeteg ifjúként kész volt megvívni a filiszteus Góliáttal. Dávidot ez a diadal nevezetessé tette. A filiszteus óriás pajzzsal és dárdával ment Dávid ellen, Dávid pedig Isten nevével és egy parittyával közeledett felé, akiről az óriás gyalázkodva beszélt. Dávidot Isten segítette győzelemre. Dávid közben a búskomorrá lett Saulnak is jó szolgálatot tett. Lantjával szép dallamokat játszott, hogy a bús királyt felvidítsa. Saul mindezért azzal fizetett Dávidnak, hogy őt üldözte és az életére tört. Saul aztán akkor került igen nehéz helyzetbe, amikor a filiszteusok ismét nagy sereggel álltak csatarendbe

Izráel ellen. Saul király megrémült a nagy túlerővel támadó ellenségtől. Helyzetét még az is súlyosbította, hogy Isten hű, öreg szolgája, Sámuel, akivel jó volt megbeszélni nehéz helyzetekben a tennivalókat, meghalt. Nem volt kitől tanácsot kérni. Próbált Istentől tanácsot kérni a próféták által, de Isten nem adott neki semmi választ. Végső kétségbeesésében megbeszélte két bizalmas szolgájával, hogy a meghalt Sámuellel próbálnak összeköttetésbe lépni egy halottidéző által. Éjjel érkeztek meg Endorba, ahol a halottidéző asszony lakott. Amikor megtudta, hogy vendégei halottat akarnak vele idéztetni, megijedt. Saul álruhába volt öltözve, levetette királyi ruháját, tehát az asszony nem tudta, ki kéri tőle a halottidézést, de egyenesen a királyt emlegette, akinek a parancsa miatt számára életveszélyt jelentene a kérés teljesítése. A névtelenségbe burkolózó Saul megnyugtatta őt, és az Úr nevére tett esküvel biztosította az asszonyt, hogy nem történik semmi bántódása. A király is tudta, hogy amit tenni akar, azt Isten megtiltotta. Az ő szigorú királyi parancsa annak idején éppen Isten tiltó parancsának a végrehajtása volt. A tilalom az egész népre, tehát a királyra is vonatkozik. Fél a küszöbön lévő háborútól, azért szeretne tanácsot kérni Sámueltől, aki már kilépett az élők világából. Azért vette fel a király is a sötétség leplét, mert az ember, aki tilalmas, sötét dolgokat cselekszik, szereti a sötétséget. A halottidéző asszony végül mégis megidézte Sámuelnek a lelkét.

Parapszichológusok kívülálló, tehát semleges kutatókként próbálják kifürkészni, milyen erők azok, és hogyan hatnak ezek az erők, amikor a médium, tehát a szellemidéző ember által kapcsolatba tudnak lépni azok, akik már meghaltak azokkal, akik még itt élnek ezen a világon. Ezek a tudós kutatók azonban nem szűnnek meg figyelmeztetni arra, hogy ennél a folyamatnál olyan erők hatnak, amelyek által már sok ember vesztette el lelki egyensúlyát, igazi egyéniségét, belső szabadságát, önállóságát. Ezek az erőhatások rendszerint hipnózis, illetve mentál szuggesszió által keletkeznek. Ezeket a módszereket ilyen irányban kiképzett orvosok különböző betegségek gyógyítására is alkalmazzák. Az ilyen módszerek alkalmazása azonban túl kemény behatolással jár az ember lelki világába, és ezért fennáll a veszély, hogy a kezelt betegségből ugyan meggyógyulhat a beteg, de közben olyan függőségi viszonyba kerül az őt kezelő orvossal, hogy ezt a függőséget megszüntetni nehezebb, mint a megszűnt betegség gyógyítása volt. Ha valaki kíváncsiságból, szorult helyzete miatt, vagy a gyász fájdalma, vagy a nehezen viselhető magányosság érzése miatt médium által indukált erőtérbe megy, ennek hosszú ideig, esetleg egy egész életen át tartó lelki egyensúly vesztés lehet a következménye.

A szellemidézés folyamata némely esetben úgy kezdődik, hogy összejönnek egy néhányan egy helységben, kezüket az asztallapra helyezik, és egy idő múlva az asztal elkezd mozogni majd emelkedni. Az asztalon elhelyezett betűk és pohár elkezd szintén mozogni. A pohár aztán megáll bizonyos betűknél, és

ha a betűket, ahol a pohár megállt, összerakják, abban a megidézett meghalt szellemének az üzenetét vélik felfedezni. Vannak olyan túlvilági kapcsolatokat kereső összejövetelek, amelyekre semleges, magukat befolyásolni nem akaró megfigyelők is elmennek, akik aztán az ott zajló események után elmondják: ott voltunk, láttuk, megtapasztaltuk, átéltük az ottani mozdulatokat és eseményeket, minden igaz, amit ezzel kapcsolatban hallottunk, tehát benne vannak a világban az ott zajló, médiumok által alkalmazott különös lehetőségek. Az endori halottidéző asszony is teljesítette tehát azt, amit Saul kért tőle. De mit tudott meg, amikor meghallotta a megidézett Sámuelnek a hangját, mi volt az eredménye annak, hogy Saul találkozott a megidézett Sámuellel? Az első és legkézzelfoghatóbb eredménye az endori házban történt, két különböző dimenzióban levő emberek találkozásának az, hogy Isten ezen a történeten keresztül is megmutatja, hogy a halottak élnek. De a felolvasott igeversekből azt is megtudjuk, hogy Saul semmi olyan lényeges dolgot nem tudott meg Sámueltől, amit Sámuel Isten üzeneteként ne mondott volna el neki, amikor még együtt voltak a földi életben, vagy ami vigasztalás lehetett volna neki a háborúval kapcsolatban. Ezen kívül azt tudta még meg Saul, hogy a földi életből eltávozottak létében zavaró körülmény az, ha a földön élők rajtuk keresztül akarnak Isten titkaiból megtudni valamit. A király azzal mentegette magát, hogy ő akart a prófétákon keresztül Istentől tanácsot kérni, de Isten hallgatott, nem válaszolt semmit. Ezzel kapcsolatban még azt tudta meg Saul Sámueltől, hogy Isten azért nem válaszolt neki, mert ő, Saul, Isten akarata ellen cselekedett, ezért Isten kiragadta kezéből a királyságot, és másnak, Dávidnak adta azt. Megtudta Saul azt is, hogy a filiszteusok legyőzik Izráelt, és hogy másnap Saul fiaival együtt meghal.

Saul engedetlensége ebben a történetben arra figyelmeztet mindnyájunkat, hogy Isten nem gyönyörködik ugyan a bűnös ember halálában, de ha valakinek ő felelősségteljes feladatot adott, attól felelősségteljes engedelmességet vár. Népe életében sokszor mutatta meg könyörülő jóságát, és győzelmet adó kegyelmét, de az engedetlenségnek büntetés a következménye. Ha Isten bennünket – akik sokszor vagyunk engedetlenek – megbüntet, azt kapjuk, amit érdemlünk, de ha nem büntet, az kegyelem. Isten nem szolgánk, hanem Urunk. Hozzá nem lehet úgy viszonyulnunk, mint egy automatához, amelyen ha valamire szükségünk van, megnyomunk egy gombot, és várjuk, hogy elénk tegye a kívánt dolgot. Isten azt akarja, hogy mi szerető szívű gyermekei legyünk, akik az ő atyai szeretetét egymás felé is viszonozva mutassuk meg. Ha a Sámuel könyvéből olvassuk a következő fejezetet, látjuk, hogy amit Isten Sámuelen keresztül mondott Saulnak, az mind beteljesedett.

Istennek a titkait nem médiumokon keresztül kell kutatnunk. Egyetlen egy médium van, de az tökéletes, mert az Atyától jött és az Atya titkait mint a titkok

ismerője tárta ki előttünk. Éppen a spiritiszta halottidézők közt fordul elő, hogy bevallják; néha nem az idézett lelkek jelennek meg, hanem azoknak a nevében hamis lelkek, akik félrevezetik őket.

Örvendetes dolog, hogy itt is, köztünk is vannak a testvérek, akik Isten Igéjének a mélységeiben kutatnak, akiknek kérdései vannak, amelyre feleletet várnak. A kérdésekre is, Isten Igéjének azokra adott feleleteire is nagyon áldott alkalmak a bibliaesték. Lelki kérdéseinkre ne a világi hírközlő eszközökben keressünk feleletet, hanem Istennek az Igéjében. A világi hírközlő eszközökben több eszme és gondolatrendszer kavarog néha, s egyre jobban érzékelhetőek a pogányos, ezoterikus áramlatok, amelyek hitünket nem megerősítik, hanem eltájolnak bennünket. Isten üdvözítő szeretete pedig arra hív mindnyájunkat, hogy miközben a mindennapi kenyérért való munkát végezzük, ragadjuk itt meg a földi élet múló napjaiban az örök élet kenyerét, Jézus Krisztust. Ámen

Örökkévaló Isten, hálát adunk néked, hogy irgalmas szereteted evangéliuma azért hangzott most is közöttünk, és te azért formáltál Szentlelked által egyházat, hogy a te Igédet kitárulkozó szívvel hallgassák a te gyermekeid, és így közösségben legyünk egymással, és közösségben legyünk teveled, teremtő Istenünkkel, megváltó Krisztusunkkal. Hálát adunk, hogy Igéden keresztül most is oldalra húztad a titkok fátyolát, hogy betekintést nyerjünk titkaidnak a mélységeibe. Hálát adunk neked, hogy kijelentett titkaidból áldott fény árad arra az életútra, amelyen előttünk járt megváltó Krisztusunk, hogy kitárja előttünk üdvözítő szeretetednek emberi értelmünkkel kifürkészhetetlen mélységeit. Könyörgünk Atyánk, könyörülj rajtunk, segíts bennünket, hogy a te Szentlelked töltse be szívünket, hogy ez a szeretetnek, a békességnek, a szelídségnek és a türelemnek a Lelke formálja gondolatainkat, érzéseinket, akaratunkat és döntéseinket, hogy tudjunk gyermekeidhez méltó életet élni. Szenteld meg családi életünket, és segíts, hogy legyenek a többi emberi kapcsolataink is bensőségesek, megszenteltek és áldottak, hogy tudjunk gyermekeidként élni otthon a családban, a nagycsaládban, a gyülekezetben, és kint a világban is. A könnyezőknek töröld le könnyeit, a szenvedőknek és gyászolóknak add atyai vigasztalásodat, hogy akik téged szeretnek, azoknak minden a javukat szolgálja. Megváltó Krisztusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 462. dics. 1984.

De én mindig veled vagyok

Főének: Nagy vagy te Isten (Énekgyűjtemény 5. old.)

Igeolvasás: Zsoltárok 73, 11-26

*És mondják: Mint tudhatná ezt az Isten, s van-é a Magasságosban értelem? Ímé, ezek gonoszok, és örök biztonságban vagyont gyűjtenek! Bizony hiába tartottam én tisztán szívemet, * és mostam ártatlanságban kezeimet; Mert nyomorgattatom minden napon, és ostoroztatom minden reggel! Ha azt mondom: Ilyen módon szólok: Imé a te fiaid nemzedékét árulom el. Gondolkodom, hogy ezt megérthessem; de nehéz dolog ez szemeimben. Mígnem bemenék az Isten szent helyébe: megértém azoknak * sorsát. Bizony síkos földön helyezted el őket; pusztaságokra vetetted ki őket. Mind elpusztulnak * egy szempillantásban! Elvesznek, elenyésznek a rettegéstől. Mint álmot, ha felserkenünk: te Uram, ha felserkensz, úgy veted meg képöket. Hogyha keseregne szívem, és háborognának veséim: Akkor balgatag és tudatlan volnék én, oktalan állat volnék te irántad. De én mindenkor veled vagyok, te fogod az én jobb kezemet. Tanácsoddal * igazgatsz engem, és azután dicsőségbe fogadsz be engem. Kicsodám van az egekben? Náladnál * egyébben nem gyönyörködöm e földön! Ha elfogyatkozik is testem és szívem: szívemnek kősziklája és az én örökségem te vagy, oh Isten, mindörökké*!

Örökkévaló Isten, telve van mind az egész föld a te dicsőségeddel. Teremtett világodban a hegyóriások, a zúgó tengerek, a fénylő csillagok, minden-minden a te hatalmadat, teremtő bölcsességedet, gondviselő jóságodat hirdeti. Megtartó jóságodnak ajándéka életünknek ez a napja is, amelyre felvirrasztottál és te adtad szívünkbe a vágyakozást is, hogy ne sodródjuk ezen a szent napon a világ sokféle szelével, hanem hogy előtted elcsöndesedve szívünket kitárjuk és belecsendüljön életünkbe az örök Ige, az atyai szó, a te útmutatásod, biztatásod. Jó nekünk tudni Atyánk, hogy gyermekeidként élhetünk a földön, hogy Ura vagy az életünknek. De töredelmesen valljuk meg előtted, hogy sokszor mégis olyan útra tévedünk, amely nem méltó hozzánk. Megerőtlenedik a hitünk, elfogy a békességünk, és sok minden arról beszél, hogy mellékvágányra futott gyermekeid lettünk. Légy irgalmas hozzánk Atyánk, hogy Igédet meghalljuk, szívünkkel is megértsük és akaratodat cselekedjük. Urunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 171. dics. Alapige: Zsoltárok 73, 23-24

De én mindenkor veled vagyok, te fogod az én jobb kezemet.
Tanácsoddal * igazgatsz engem, és azután dicsőségbe fogadsz be engem.

Kedves Testvéreim,

Mi egy olyan kornak a gyermekei vagyunk, amelynek jellemzője, hogy az emberek hol számításból, hol kényszerből könnyen változtatják a helyüket. Nemcsak földrajzilag úgy, hogy lakhelyet változtatnak, hanem lelkiségben, életszemléletben is. Amióta az emberiség a technika fejlődésével oda jutott, hogy néhány óra alatt ezer kilométereket tud áthidalni, az élet mozgékonyabb, de egyben ingatagabb, bizonytalanabb is lett. Nemcsak a technikai fejlődés eredményeként kerül az ember talán váratlanul is egyik helyről a másikra, hanem azért is, mert fogy az emberek szívében a hit, az emberség és szeretet, és növekedik a rosszakarat, önzés és gonoszság. Jól ismerjük ezeket az állapotokat. Közülünk is sokan kénytelenek voltak elköltözni, és köztünk is sokan vannak, akik különböző kényszerítő körülmények miatt menekültek el hazájukból. A világ különböző részein ma is sokan válnak üldözötté a hitük, vagy szüleiktől örökölt lelki szellemi örökségükhöz való ragaszkodás miatt. Mindezek az állapotok szenvedéssel járnak. Nemcsak akkor szenved az ember, amikor a teste fáj valahol. A testi szenvedésnél is nehezebben hordozható el az, amikor gonosz szavakkal, hazug rágalmazásokkal a lelkét akarják az emberek között befeketíteni. De a testileg-lelkileg egészséges emberre is ránehezedik a szenvedés terhe, ha egyedül marad, ha nincs már mellette senki, aki az élete viharaiban megfogja a kezét, aki őt szereti, megérti. A szeretet életet gyógyító erő, és ennek hiánya szenvedéssel jár.

Ilyen körülmények közt nehezedett szenvedés a zsoltáríró Dávid életére. Pedig gyermekségétől fogva istenfélő, hívő életet élt. Amikor idősebb testvérei bevonultak katonának, mert a filiszteusok hadat üzentek nekik, ő, akit az édesatyja azért küldött a katonai táborba, hogy bevonult idősebb testvéreinek élelmet vigyen, amikor megtudta, hogy a filiszteus Góliát hogyan káromolja Istent és Isten népét, vállalkozott, hogy megvív a magabiztos Góliáttal. A fegyverrel, pajzzsal és dárdával még nem tudott harcolni, csak egy parittyával ment az Istent gyalázó óriás felé. Hitét így fejezte ki: *„Te karddal és pajzzsal jössz ellenem, én pedig a seregek Urának nevével megyek ellened, akit te gyalázattal illettél*.” Isten akkor a még gyermeteg Dávid által adott győzelmet népének. Dávidot az a király üldözte, az tört életére, akit ő azelőtt lantjával vigasztalt búskomorságában, és akitől Isten éppen azért akarta elvenni a királyi hatalmat, mert akarata ellen cselekedett. A fiatal Dávid azt

látta, hogy környezetében is olyan emberek vannak, olyanok jutnak a hatalom csúcsára, akik Isten nélkül élnek. Azok gonosz terveket szőnek, hogy azt megvalósítsák, az emberek felnéznek rájuk, tisztelik őket, neki pedig üldözött bujdosóként kell élnie.

Azóta is sokszor ismétlődnek az ilyen dolgok a világban, és sajnos, nemcsak a világban. Dávid ebben a zsoltárban megvallja, hogy a földi életnek ezt az állapotát látva ő is majdnem megrendült hitében. Bizonyára ott volt lelke mélyén a bennünket is sokszor foglalkoztató kérdés: Miért jut magas csúcsokra a gonoszság és rosszakarat, miért nem győz ezen a földön a békesség és jóakarat. Dávid sem értette ezt. Azért volt telve lelke miértekkel. Lelkében ezekkel a kiáltó miértekkel ment el a templomba, és ahogyan ott elcsöndesedett Isten előtt, ahogy bizonyára belecsendült kérdésekkel vívódó lelkébe Isten Igéje, elcsöndesedett a lelke és kezdte megérinteni lelkét Isten Igéjének a világossága. Rádöbbent arra, hogy mi itt az életnek csak egy nagyon kicsinyke részét látjuk. Rádöbbent, hogy az életnek az a része, amit itt töltünk az ideigvaló földi létben, az Isten által készített életnek csak egy parányi része. Nagyon közel van itt a bölcsőhöz a koporsó. De az Istenre figyelő ember már tudja, – Krisztus földön töltött élete, halála és feltámadása nyomán mi már mindnyájan tudhatjuk, – hogy Isten nemcsak ennyi életet készített nekünk. Ő a halálon keresztül is életre vezet. Életre, ahol nem lesz többet igazságtalanság, nem lesz szenvedés, félelem, fájdalom és halál. Nagy megkeseredésében, elhagyatottságában és reménytelenségében valami olyat élt át, amit nálunk közel kétezer évvel később Ady Endre így írt le. „Amikor elhagytak, amikor a lelkem roskadozva vittem, csöndesen és váratlanul, átölelt az Isten.” Az Igében lelkét elérő üzenet nyomán már másképpen kezdett gondolkodni. Nem lázadozott tovább, nem volt a lelke telve miértekkel. Tudjuk-e testvéreim, hogy Isten azért is készíti nekünk az Ige körül imádkozó szívvel való elcsöndesedésnek az alkalmait, hogy életünk sok megoldatlan, tisztázatlan és meg nem értett kérdésére választ kapjunk. Isten az Igén keresztül azért tárja elénk megváltó szeretetének a mélységeit, hogy többet lássunk, mint testi szemeinkkel, és többet megértsünk titkaiból, mint amit értelmünkkel képesek vagyunk felfogni. Azért tudta az Isten házában való elcsöndesedés után mondani: „De én mindig veled leszek, veled maradok.” Bizonyára mindnyájan érezzük, hogy itt ennek a „de” szónak súlyos értelme van. Aki ezt a szót olyan lelkülettel tudja kimondani, mint a zsoltáros, az már ezt vallja meg Istennek; Istenem, én tudom, hogy ezen a földön sok az igazságtalanság, a hatalmaskodó gonoszság, a sebző nyelv és bántalmazó kéz. Én is elkeseredek néha ezek miatt a dolgok miatt, de Igédből megértettem, hogy az ördög azért tombol még ilyen nagyon, mert tudja, hogy már kevés ideje van. Köszönöm Istenem, hogy Igédben ezt is elmondtad. Ezért a földön tomboló sok igazságtalanság és a gonoszság hatalmaskodása ellenére

is *én veled maradok,* mert tudom, hogy eljön országod teljessége, amelyben szereteted hatalma uralkodik mindörökké.

Amikor valami baj, bántalmazás vagy veszély felhője árnyékolja be életünket, jó nekünk hallani, amikor Isten ezt mondja Igéjében; „én veled vagyok", de nem minden ember tuja Istennek ezt válaszolni, elmondani: Istenem, én is veled vagyok, veled akarok maradni. Mert életünket nem az a veszély fenyegeti, hogy Isten hagy el minket, hanem az, hogy mi hagyjuk el Istent, mert hagyjuk magunkat sodorni a világ változó irányú szeleivel. Ezért romlik meg kapcsolatunk az emberek felé is, ezért sokasodnak a bajok, a fájdalmak és szenvedések.

Ha itt most ebben a gyülekezetben mindenki magába szállna és az életének fájó hullámveréseire gondolna, akkor lehetetlen észre nem venni, hogy nem a magunk erejéből, és nem érdemeinkért vagyunk, ahogyan vagyunk, hanem Isten kegyelme tartja meg életünket. A zsoltáríró is ezt mondja Isten felé forduló hálaadással: *„Te fogod jobb kezemet, tanácsoddal igazgatsz, és végül dicsőségedbe vezetsz engem*." A mi életünkben is úgy van, ahogyan azt kedves halleluja énekünkben énekeljük: „Csak az Úrnak nagy kegyelme, hogy még nincsen végünk.˝ Nem magától értetődő, nem természetes az, hogy kísértéseinkben nem estünk el, hogy bajainkban szenvedéseinkben nem estünk kétségbe, hanem belekapaszkodtunk Isten ígéreteibe, – ez Isten kegyelmi ajándéka. Lehet, hogy vannak csüggeteg szakaszai az életünknek, amikor úgy gondoljuk, hogy Isten előtt olyan jelentéktelen az életünk, mint a hangyáké, amelyeket amikor az úton mennek keresztül eltaposnak a járművek kerekei. Nem így van. Mi Istennek drága véren megváltott gyermekei vagyunk. Nekünk életünk viharaiban is gondviselő Atyánk az Isten. Csak kérni és akarni kell, hogy Igéje és Szentlelke vezesse érzéseinket, gondolatainkat és cselekedeteinket.

Földi életünk bajaiban az is erőt ad, ha vannak itt mellettünk megértő, szerető szívű, jóakaratú embertársak. Jó, ha a sötétben, vagy a csúszós úton van kinek megragadni a kezét. Ez is Isten nagy ajándéka. Földi világunkban egyszer minden elmúlik. Innen mindenki eltávozik, a mi kiszabott éveink is lejárnak. Míg velünk vannak szeretteink a családban, ne felejtsük el, hogy Isten a családban is azért ajándékozott egymásnak bennünket, hogy itt áldássá legyünk egymás számára. De mindennél nagyobb ajándéka az életünknek az, hogy Isten, akitől földi szeretteinket is kaptuk, Ura marad az életünknek akkor is, amikor szeretteink is mind kilépnek a földi életből, és amikor mi is eltávozunk innen.

Ezért értelmünk feletti ajándék, hogy nekünk ilyen Atyánk van a mennyekben. A zsoltáríró élete sokféle bajában, üldözöttségében és a halálos veszedelmek között is ezért fordította el tekintetét a földről, és hitével Isten felé fordulva ezért tudta mondani: „*Nincs senkim rajtad kívül a mennyben, a*

földön sem gyönyörködöm másban. Ha elenyészik is testem és szívem, szívemnek kősziklája és örökségem te maradsz Istenem mindörökké." Áldott minden ember, aki ezt így tudja mondani, mert az már a földi életben is Isten országának a polgára.

Mindnyájan ismerjük a Szentírásból azt a történetet, ahol arról van szó, hogy Jézus tanítványai, – amikor egyszer úgy indultak a Genezáret tó túlsó oldala felé, hogy Jézus nem volt velük, – viharba kerültek. Jézus a szárazföldről látta a veszélyt, és elindult feléjük. Péter apostol azt kérte a hullámokon járó Jézustól, hogy segítsen neki is, hogy tudjon a hullámokon járni. Ki is lépett a viharba került hajóból, és valóban tudott is a hullámokon járni, amíg Jézusra nézett, de amint a hullámokra nézett, süllyedni kezdett. Így van ez velünk is. Ameddig életünk veszélyes hullámaira nézünk, süllyedni kezdünk, de ha az ilyen veszélyek közt is Krisztusra, Istenre nézünk, nem merülünk el a bajok hullámaiban. A szinten tartó erő Isten kegyelmes szeretete. Ne gondolja tehát az Isten nélküli ember magát bölcsnek, aki tud élni a lehetőségekkel. Sok jólét, amit Isten nélkül ért el az ember, a bukásnak a kezdete. Mennél magasabbra kerül az ember Isten nélkül, annál mélyebbnek bizonyul majd a zuhanás a számadás napján.

Milyen jó, hogy Isten az Igén keresztül ezekre a dolgokra is figyelmeztet bennünket. Nem azért mondja el ezt nekünk, hogy ijesztgessen bennünket, hanem azért, hogy ne tékozoljuk el az Isten által készített örökséget, hanem hálás gyermekeiként ragadjuk meg a Krisztusban nekünk is megjelent üdvözítő kegyelmet. Ámen

Nagy a te kegyelmed, könyörülő Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Hálát adunk néked, hogy Igéden keresztül újra szóltál hozzánk, és hálát adunk, hogy belevilágítsz életünk sok rejtett zugába is. Megvalljuk előtted, hogy néha ott van a mi szívünkben is a kérdés, Uram, miért? Mert mi is sok mindent nem értünk. Köszönjük Atyánk, hogy Igéd által most újra egészen közel hajoltál hozzánk, és elmondtad, te őszinte önvizsgálatra, bűnbánatra akarsz segíteni minket. Köszönjük, hogy a te atyai akaratod nem az, hogy földön élő gyermekeid szenvedjenek, keresztek alatt roskadozzanak, hanem az, hogy hozzád térjenek és éljenek. Kérünk Atyánk, segíts, hogy ne bukjunk el a kísértésekben, hogy a hitető ravaszságának ne legyen hatalma fölöttünk, hanem egész életünkön át járjunk az általad mutatott keskeny úton. Add mindnyájunk szívébe és ajkára a szót, amikor a kísértő minket is körülvesz; Istenem, én is mindig veled akarok maradni. Áldd meg otthonainkat, szenteld meg családi közösségeinket, tégy bennünket is Szentlel-

ked élő templomaivá. Könyörgünk a szenvedőkért, az üldözöttekért, a gyászolókért, hogy mindnyájuk, mindnyájunk lelki sebeit gyógyítsa meg Igéd, hogy te életünkben is és halálunkban is Ura vagy az életünknek. Jézusért kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Záróének: 470. dics. 1980.

Nem csüggedünk

Őszi, esti

Alapige: 2. Korinthus 4, 16

Ezért tehát nem csüggedünk. Sőt, ha a mi külső emberünk megromlik is, a belső emberünk mégis megújul napról napra.

Isten Igéjének ez a verse ezzel a rövid mondattal kezdődik: „Ezért tehát nem csüggedünk." Az ember alaptermészetéhez hozzátartozik a csüggedés. Az apostol a most nem hallott előző versekben elmondja övéinek eddigi élete viszontagságait, üldöztetését, bántalmazásait és harcait, amelyeket el kellett szenvednie. Ő azonban sok próbatétel közt is nyugodtan tudja mondani: Csüggedezünk ugyan, de nem csüggedünk el. Ott van életében az a kettősség, hogy érzi életének a fáradékonyságát, testi erejének a felmorzsolódását, de van az életében egy áldott erőforrás, amelyről ő sok más alkalommal is bizonyságot tesz: az Isten kegyelme. A kegyelem, amely Krisztusban öltött testet, és amely földi életének küzdelmei és szenvedései fölött, az élet és a halál fölött a legdrágábbat készítette el. Azt, hogy földi életünkben ugyan benne van az enyészet, kopik, romlik porsátorunk, de Isten mindezek ellenére is diadalmas Ura az életnek, és az ő utolsó szava nem a halál, hanem az élet. Mert ő nem hiábavaló életet készített megváltottainak. Olyan drága kincset készített, amit csak hit által tudunk magunkévá tenni. Ezért nem mindegy, hogyan töltjük földi életünk múló napjait. Az apostol azért nem csügged el, mert biztos benne, hogy életének gondviselő, megtartó Ura van, aki kezében tartja életét. Hogy az életünk elhasználódó, kopó élet, azt mindnyájan tudjuk. Testi életünk építő elemei a sejtek milliói állandóan kopnak, de közben állandóan új sejtekkel pótlódnak. Van az életnek egy időszaka, amikor a kopást nem vesszük észre, mert a kopást túlszárnyalja a lendületes fejlődés, növekedés. Ez a folyamat az életünk első két évtizedében zajlik le. Sejtjeink kopnak, használódnak akkor is, de a helyettük növekedő új sejtek még erőteljesebbek, mint az előzőek. Ugyanúgy, mint a

növekedő gyermek tejfogai apránként kiesnek, de a helyettük növekedő fogak sokkal erőteljesebbek és tartósabbak, mint a tejfogak voltak.

Jó nézni gyermekeinknek a fejlődését, növekedését, és ahogy múlnak az évek, a fiatalok kezdenek kiteljesedni. Örömteljes lendülete ez a gyarapodó életnek. Az emberi életkor középső két-három évtizedében, amikor a szervezet növekedése, gyarapodása befejeződik, de még az idős kor nem kezdődik, erőteljes sejtek növekednek, de a később termelődő sejtek lazább felépítésűek. Lassan megkezdődik a szervezet érzékelhető kopása, megfáradása. Nagy ajándéka Istennek, hogy megadja a mindennapi kenyerünket és az élethez szükséges dolgokat. Tudjuk, hogy szervezetünk életműködésének a folyamatában a táplálék megemésztődik. A tudósok az emésztést lassú égésnek nevezik. Miközben a táplálék lassan elég, táplálja a szervezetet, erőt ad, és fenntartja az élet folyamatosságát. Az emésztés lassú égésnek nevezett folyamatában az idős korban gyorsul a szervezet kopása. Mindehhez társulnak még az élet különböző eredetű feszültségei, a táplálék salakjában képződő mérgek, amik hozzájárulnak a földi élet megrövidüléséhez.

Ezt a folyamatot mindnyájan ismerjük, de eszünkbe jut-e, tudjuk-e, hogy ez nem volt benne Istennek a teremtő tervében. Ő nem lassú elenyészésre, kopásra és elhasználódásra teremtette az embert és a világot. De nemcsak az ember életében van benne ez az enyészet és elhasználódás, hanem az egész teremtett mindenségben. A természet világában sok helyen sokkal szembetűnőbb ez az enyészet, mint az ember életében. A bűneset után egy ideig még tartott a hosszú emberi élet, de azután Isten azt lerövidítette. A növények, különösen a virágok között vannak olyan fajták, amelyek csak néhány hétig, vagy csak néhány napig élnek. A Római levélben leíratta Isten, hogy az egész teremtett mindenség az enyészet rabságában vergődik. De az Igében azt is elmondja Isten, hogy Ő nem ilyennek teremtette a világot, és az azért lett ilyen, mert a világba belépett a sátán kísértése és az ember engedetlensége által a bűn. Az ember elesése olyan nagy, és a bűn szakadéka olyan mély, hogy annak következményeként jött be világunkba az enyészet és a halál.

Kétségbeejtő dolog lenne embernek lenni, ha Isten csak ennyit mondana az ember és a világ jelenéről és jövőjéről. Milyen jó, hogy Isten mai Igénkben is azt mondja, hogy ott van ugyan testünkben a kopás és enyészet, de a belső emberünk minden nap újul. Boldog az ember, aki őszinte szívvel el tudja mondani magáról, hogy belső embere napról napra újul. Jó lenne, ha most lélekben elcsöndesedve próbálnánk választ adni ezekre a kérdésekre: Hűségesebb gyermeke vagy Istennek, mint akkor, amikor a konfirmációi fogadalomban megígértem, hogy Jézus Krisztusnak igaz követője, és anyaszentegyházunknak holtig hűséges és áldozatra kész híve leszek? Ha nyitott szívvel hallgatom az Igét, többet megértek már Isten világának a titkaiból,

és a saját életemnek a küldetéséből, mint évekkel ezelőtt? Tudok már hittel örülni annak, hogy Isten egy enyésző világon, és kopó, elmúló földi életen keresztül is elkészítette Krisztusban megváltottainak az örök életet? Annak is tudok hittel örülni, hogy mint ahogyan nem volt benne Isten teremtési tervében az enyészet és a halál, úgy nem is marad meg örökké Isten országának a teljességében? Mint ahogyan a testi életünk is úgy marad meg, és egy ideig növekedik is, ha táplálkozunk, a belső életünk is úgy marad meg az örök életre, ha lelkünket is rendszeresen tápláljuk az örök élet kenyerével, Isten Igéjével. Lelki táplálkozás nélkül nem újulhat a belső emberünk, nem erősödhet a hitünk, és földi életünk sokféle kihívása és feszültsége közt megfárad, elcsügged az ember lelke. Szükség van a Szentlélek emlékeztető, vigasztaló és hitet erősítő hatalmára, hogy a megpróbáló kihívások közt se csüggedjünk el. Isten gyülekezetünkben is sok alkalmat készít, hogy a belső emberünk is újulhasson. Fogadjuk hálás szívvel Urunk hívását kegyelme asztalához. Tápláljuk hálaadással belső emberünket, hogy ha külső emberünk kopik, romlik is, újuljon meg a mi belső emberünk, hogy legyen ez a mi földi életünk bekezdés, elindulás az örökkévalóság felé. Ámen

Megköszönjük neked jó Atyánk, hogy nincsen életünknek olyan napja, még pillanata sem, amikor nem a te gondviselő kegyelmed tartaná ezt a mi gyakran megfáradó, csüggedező életünket. Megköszönjük életünknek ezt a napját is, hogy napi munkánk után szívünkbe vágyakozást adtál, hogy ma is együtt legyünk a te Igéd körül. Hálát adunk neked mai Igédben hallott emlékeztetésedért, hogy ez a mi földi sátorházunk kopik, romlik, de te örök hajlékot készítsz megváltottaidnak a te atyai hajlékodban. Hálát adunk, hogy itt a földi életben is alkalmakat készítesz arra, hogy ne csak a testünket tápláljuk, hanem Igéd hallgatása által a lelkünket is. Add, hogy amikor megállunk kegyelmed asztalánál és az Úrvacsora szent jegyeit vesszük, a mi belső emberünk újuljon, a hitünk erősödjön, hogy kegyelmedből megérkezzünk az örök életre. Kérünk, adj a ránk következő éjszakában megfáradt testünknek is új erőt adó pihenést, hogy ha megtartó kegyelmedből új napra virradunk, holnapi feladatainkat is tudjuk elvégezni. Jézusért kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Záróének: 200. dics. 2001.

Hallgass meg Uram engem

Őszi, esti

Alapige: Zsoltárok 102, 1-14

A nyomorult imádsága, amikor elcsügged, és kiönti panaszát az ÚR előtt. Hallgasd meg, URam, imádságomat, jusson hozzád kiáltásom! Ne rejtsd el előlem orcádat, ha szorult helyzetben vagyok! Fordítsd felém füledet, ha kiáltok, siess, hallgass meg engem! Mert elmúlnak napjaim, mint a füst, izzanak csontjaim, mint a parázs. Szívem olyan, mint a levágott és elszáradt fű, még az evésről is elfelejtkezem.

Hangos jajgatásom közben húsom a csontomra száradt. A pusztai pelikánhoz hasonlítok, olyan vagyok, mint bagoly a romok közt. Álmatlan vagyok és oly magányos, mint madár a háztetőn. Mindennap gyaláznak ellenségeim, csúfolóim átkoznak engem. Hamut eszem kenyér gyanánt, és italomat könnyekkel keverem háborgó haragod miatt, mert fölemeltél, és eldobtál engem.

Napjaim olyanok, mint a megnyúlt árnyék, én pedig elszáradok, mint a fű. De te, URam, örökre megmaradsz, nemzedékről nemzedékre emlegetnek. Indulj irgalomra Sion iránt, mert ideje, hogy megkegyelmezz neki, itt van már az ideje!

Kedves Testvéreim,

Ha az imádkozó ember sokszori vívódásában szavakat keres amelyekkel elcsöndesedhetne Isten előtt, akkor számunkra az első példa az Úr Jézustól tanult ima, a Miatyánk. A következő példát az imádkozásra a Zsoltárok könyvében tárja elénk Isten. A 102. zsoltár is imádság, amely fölé a Szentírásban ez a mondat van írva: A nyomorúságba esett ember imádsága. Mindnyájunknak az életében vannak időszakok, amikor el vagyunk keseredve. Az élet nagy hajszájában elfáradunk, és olyan érzésünk támad, hogy minket már sokan elhagytak. Sokan azért hagynak el, mert jobban tudnak futni, bírják az iramot. Ne irigyeljük őket, mert legtöbbjük maga se tudja, hova fut. Céltalan futásnak pedig nincs értelme. A mindenekelőtt anyagi javak után futókról pedig kemény szóval mondja szelíd Megváltónk: Bolond, még az éjjel elkérik a lelked, és amit gyűjtöttél kiéi lesznek. Az előre sietők, a gyorsan futók miatt sokan érzik magukat elhagyottnak. Nemcsak azok, akik talán egyedül élnek egy lakásban, hanem olyanok is, akik körül emberek vannak. Sok esetben már a fiatal is magányosnak érzi magát. Némelyek börtönnek érzik a szülői otthont, és bilincsnek a szülői szeretetet. Úgy érzik, őket nem érti meg senki. A fiatalon megkezdett életharcban fiatalon megkeményedik, önzővé válhat a szív. Az

önzővé vált ember mindig önmagát állítja a középpontba. Nem a felebarát, nem Isten, hanem az én. Az ilyen emberek elszigetelik önmagukat a többiektől és végül egyedül maradnak. Sokan úgy maradnak magányosak, hogy a nagy életharcban valaki mindig kidől a sorból, és akik tovább élnek, lassan minden közelállót eltemetnek. Aztán ők is elmennek a minden élők útján. A zsoltárban esti árnyékhoz is van hasonlítva az életünk. Ha napfényes délutánon a napnak hátat fordítva megyünk előre, előttünk egyre nagyobbakká válnak az árnyak, míg végül egybeolvad minden az esti szürkülettel. A legnagyobb magányosság akkor nehezedik egy ember életére, amikor úgy érzi, hogy őt nemcsak az emberek hagyták el, hanem Isten is. Ha az ember egyedül van is, de tudja hittel vallani, hogy velem van az én kegyelmes Istenem, nem hagy az én hűséges Megváltóm – feloldódik a magányosság érzése, különösen akkor, ha imádságban kiöntjük előtte szívünket. Amikor a Kármel hegyen történt nevezetes események után Illés fáradtan menekült és kérte Istentől, hogy vegye vissza a lelkét, hogy haljon meg, Isten megerősítette őt, nemcsak a pogácsával és vízzel, hanem a bűnbánó imádsággal is, amelyet Illés mondott. Így ment az erejét meghaladó úton egész a Hóreb hegyéig, ahol Isten őt megszólította, megvigasztalta, és további feladatokkal bízta meg. Illés is átélte, amit Dávid, hogy amíg hallgatott, bűneit is meg keserűségét is magába fojtotta, erőtlen volt, de utána őt is megerősítette Isten. Aki ezt így gyakorolja, az boldogan tekint vissza egész eddigi életére, még a gyermekkorra is, mert szüleink szeretetében és szigorúságában Istennek a megbocsátó szeretete is tükröződött. Hányszor mentünk jó szüleinkhez bocsánatot kérni, amikor valami mulasztás, botlás, vagy engedetlenség miatt büntetést érdemeltünk, és a megbocsátás után milyen nyugodt lelkiismerettel forgolódtunk szeretteink körében, mert tudtuk, hogy senki sem haragszik ránk és mindenki szeret. A mulasztások, botlások nem maradtak el azután sem, de az mindig valami más eset volt és mi mindig átéltük a bocsánatkérés izgalmait és a megbocsátás örömét. Ezt az életrendet gyakorolva a változó élet eseményeinek a forgatagában tanultuk meg már a szülői házban, hogy mást megbántani, hazudni, tisztességtelenül viselkedni soha sem szabad. A szüleink is, mi gyermekek is tudatában voltunk, hogy ígéreteinket nem tudjuk tökéletesen megtartani, mert a gyarlóságnak az örökségét magunkban hordozzuk. Ránk is vonatkozik, amit Pál apostol önmagáról mondott, hogy akarja a jót, de annak megvalósítását a gonosz lélek, a hazugság fejedelme sokszor megnehezíti. Ezt tette Jézussal, és ezt teszi azóta is mindenkivel, aki a földön él. De Jézus volt az egyetlen, aki Isten létére lett egy időre emberré, és kísértéseit szuverén isteni hatalommal visszautasította. Ezt kell tennünk nekünk is. Gyakorolnunk kell az apostoli intést: „Álljatok ellene az ördögnek, és elmenekül tőletek. ” Amikor látjuk, hogy valamely dologban az ördög lelke munkálkodik talán éveken keresztül következetes

gonoszsággal, akkor mi sem tehetünk mást, mint ellenállunk neki. Mi nem tudunk szuverén hatalommal ellenállni, mint Megváltónk, de arra féltő gonddal figyeljünk, hogy amikor Úrvacsorához készülünk, bűneink, gyarlóságaink megbánása, és az azoktól szabadulni akarás, őszinte szívvel történjen. Az nem lehet csak formális tett. Ne legyen bennünk semmi abból az idegen kovászból, mely az Úrvacsora „letudásával" akarja megnyugtatni a lelkiismeretet. És ha mi még az őszinteségben sem tudunk tökéletesek lenni, ne kétségeskedjünk. Mert Krisztus Isten, aki ismeri a szívünket, és aki nagyobb, mint a mi szívünk és nekünk is mondja: Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítlak, te enyém vagy. Isten sohasem akar eltávozni tőlünk, Krisztus megtartja ígéretét, amely mindenkire vonatkozik, aki őszinte szívvel fogadja kegyelmét, hogy ő velünk marad. Csak mi ne távolodjunk el tőle. Akkor életünkre, harcainkra visszapillantva mindig hálaadással fogjuk tudni mondani, hogy ha életünkben sok nehézséggel küzdöttünk és küzdünk is, sokféle baj, gond és veszedelem nehezedett is ránk, Isten mindezekben velünk maradt. Akkor mi is békességes lélekkel mondhatjuk: Isten közelsége oly igen jó nékem.

Nyáron sokan szeretnek a szabadban fürödni. Ilyenkor a vizes testnek nagyon jólesik a nap simogató melege, de ha közben egy felhő eltakarja a napot, úgy érezzük, hogy fázunk. Sokszor hasonlóan van ez lelki életünkben is. A gondok, veszélyek felhői eltakarják a napot néha, de ne essünk kétségbe. A felhők elmennek, és mi újra érezhetjük Isten szeretete napjának a melegét. A 102. zsoltár egyike a bűnbánati zsoltár-imádságoknak. Készüljünk azért ezen a bűnbánati héten is őszinte önvizsgálattal, bűnbánattal és egyben örvendező reménységgel a kegyelem asztalához. Mondjuk az ének-imádságot: „Hallgasd meg Uram kérésem, tekintsd meg esedezésem." Drága kincsként őrizzük hitünket, embertársaink felé is legyünk nyitott szívűek. Cselekedjük a jót mindenkivel, kiváltképpen hitünk cselédeivel, és szívünket töltse be Krisztus békessége. Ámen

Édesatyánk, jó volt nekünk odafigyelni atyai üzenetedre, és jó nekünk érezni, hogy te belelátsz a szívünkbe, ismered életünknek a keserveit, és tudod hitünkben is mennyi a meglankadás, és reménységeinkben is mennyi a csüggedés. Hálát adunk Atyánk, hogy te a bűneset után sem hagytad, hogy a kárhozat reménytelenségébe hulljon az életünk, és táplálod bennünk ma is a reménységet, hogy ebben a szüntelenül változó világban egyetlen változatlan valóság van, és ez a te bűnbocsátó kegyelmed amit megadsz bűnbánattal hozzád menő gyermekeidnek. Így mi sem vagyunk gazdátlanok, árvák, elhagyottak. Köszönjük, hogy most is hallhattuk Igédből a biztatást, hogy te mindig velünk maradsz,

nem akarsz tőlünk elszakadni. Kérünk Atyánk, erősítsd hitünket, és növeld bennünk a reménységet, hogy semmiféle hatalma ennek a világnak, nem szakíthat el bennünket a te kegyelmedtől, amit készítettél a mi Urunk, Jézus Krisztus áldozatában. Az ő szent nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 167. dics.

Jézus igehirdetése az alvilágban

Őszi, esti

Alapige: 1. Péter 3, 18-20

Mert Krisztus is szenvedett egyszer a bűnökért, az Igaz a nem igazakért, hogy Istenhez vezessen minket, miután halálra adatott test szerint, de megeleveníttetett Lélek szerint. Így ment el a börtönben levő lelkekhez is, és prédikált azoknak, akik egykor engedetlenek voltak, amikor az Isten türelmesen várakozott a Nóé napjaiban a bárka készítésekor. Ebben kevés, szám szerint nyolc lélek menekült meg a vízen át.

Kedves Testvéreim,

A Péter apostol 1. levele 3. részének előző verseiben a Krisztust követő élet összefogásra segítő erejéről, a szavakkal és tettekkel kinyilvánított emberség és szeretet pedig arról beszél, hogy a hitüket komolyan vevők egy egészen más életrendet akarnak formálni, mint a körülöttük élő többség. Ezt a másságot sokan észreveszik, és megkérdezik, mi az oka ennek a különbözőségnek. Ha pedig kérdeznek bennünket, meg kell mondanunk: másságunk oka az, hogy mi Istennek akarunk tetszeni inkább, mint az embereknek. Az emberek különcködésnek tartják ezt a másságot, és elfordulnak az ilyenektől. Ez pedig szenvedéssel jár. Ha ez zokon esne nekünk, tudatosítanunk kell, hogy Krisztus sokkal nagyobb szenvedést vett magára, amikor Isten létére emberré lett, hogy bennünket a halálba sodró bűn rabságából megszabadítson, és nekünk örök életet adjon.

Amikor Jézus a golgotai kereszten elvégezte megváltó áldozatát, testét értünk áldozván, – azt olvassuk az Igében, – lélekben elment, és a „börtönben levő lelkeknek prédikált." A börtön szó itt azt jelenti, hogy akik ott voltak, már túl voltak a földi életen, de az üdvösségüket földi életük idején eltékozolták.

Ezeknek a lelkeknek prédikálta Jézus a kegyelem evangéliumát. Ez az egyetlen hely a Szentírásban, ahol ez így le van írva. Összhangban van ez az Apostoli hitvallásnak ezzel a mondatával: „Szálla alá poklokra." Ez az esemény arra is emlékeztet, hogy a halottak élnek. Erről viszont több helyen van szó a Bibliában. Pl. a vendégeket fogadó gazdag, és az alamizsnára váró szegény Lázár története. Vagy a Jézussal együtt megfeszített két gonosztevő, akik közül az egyik felismerte Jézusban a Megváltót és azt kérte tőle, hogy emlékezzen meg róla ha majd elmegy Isten országába, és Jézus a bűnbánattal mondott kérésre így válaszolt: még ma velem leszel a paradicsomban. Ezzel Jézus maga igazolta, hogy a halál után is folytatódik az élet.

De térjünk vissza Jézus alvilági igehirdetésének a színhelyére, mert aki nem ismeri a Szentírás mélyebb összefüggéseit, egyoldalú szemlélettel abból igaztalan következtetést vonhat le. Ha valaki csak annyit ért meg a Szentírásból, hogy a halottak élnek, nem biztos, hogy az megnyugtató. A fordítók ezt a szót többféleképpen fordítják: Börtön, mélység, alvilág. A börtön nem jó hely, mert a börtönből már sok embert vittek a vesztőhelyre. Valóban, a földi körülmények is úgy állnak, hogy ha valaki börtönben van, lehet ott előzetes letartóztatottként, mert a nyomozási jegyzőkönyvek azt sejttetik, hogy súlyos bűntényt követett el. Ebben az esetben folytatni kell a nyomozást, és annak befejezése után következik az ítélet kihirdetése. Börtönben lehet valaki úgy is, hogy ügyét már letárgyalták és meg is történt az ítélet kihirdetése. Ebben az esetben a börtönben kell maradni, hogy letöltse az elrendelt büntetést, amely esetleg életfogytiglan is lehet. Éppen a gazdag és Lázár történetéből, amit maga Jézus mondott el, tudjuk, hogy a halál utáni számadásra indulás esetében is két megérkezési hely lehetséges. Lázár Ábrahám kebelére érkezett, amely bizonyára szép és kedves tartózkodási hely. A gazdag azt a helyet csak távolról láthatta, oda nem mehetett. Kérte, hogy Lázár mehessen vissza a földre, és mondja meg a földön élőknek: vigyázzanak másképpen éljenek, hogy ne kerüljenek arra a helyre, ahol ő most gyötrődik. Lázár nem mehetett át a gazdaghoz, hogy enyhítse szenvedését, és a földre se mehetett vissza, hogy más életre figyelmeztesse a gazdag családját. Tehát a földi élet lezáródása után két helyre érkezhet a földi utas; az egyik az üdvösség helye, a másik a kárhozat helye. A földi életben hozott döntések ott is folytatódnak. Ezt is tudjuk a Szentírásból is: „Amit megköttök a földön, a mennyben is kötve lesz, amit megoldtok a földön, a mennyben is oldva lesz." Aki tehát itt odaadja az életét Istennek, kegyelmét hittel elfogadja, Igéjét hallgatja, Isten akarata szerint él, azt ott sem fogja meglepetés érni.

A Jézus börtönben mondott prédikációjával kapcsolatban felmerül a kérdés, hogy miért pont a börtönbe ment prédikálni? Azért, mert ő azért hozott nagy áldozatot az emberiségért, mert nem akarja, hogy valaki is elvesszen.

Ott, abban az alvilágban, abban a börtönben olyan emberek voltak, akik Isten iránti engedetlenségben töltötték földi életüket. Az Igében a Noé korabeli emberiség van említve. Isten éppen azért büntette meg annak a kornak az emberiségét, mert nem hallgattak Istenre. Azt olvassuk az Igében, hogy a földön elterjedt az erőszakosság, és az ember szívének minden gondolata gonosz. Amikor őt Isten a bárka építésére kérte, hozzákezdett az építkezéshez, amely évekig tarthatott. A körülte lakók bizonyára kinevették őt, hogy száraz időben, szárazföldön bárkát épít. A Noé korában élt emberiség még nem ismerhette Jézus Krisztust, aki évezredekkel később érkezett a földre. A Jézus börtönben mondott prédikációja a benne készített kegyelemről, és megbocsátó szeretetről tehát mindenkire vonatkozik, aki nem találkozott vele, és nem hallotta, nem hallhatta a kegyelemből üdvözülés evangéliumát. Nagy kegyelmi ajándékban részesülünk mindnyájan, akik megismerhettük a kegyelemből, hit által üdvözülés evangéliumát. De a föld lakosainak jóval több, mint fele nem keresztyén, jóllehet a pogánymisszió területén ma is sok áldozatos szeretettel szolgáló missziói munkás dolgozik. Nekünk a Krisztusban adott kegyelmet készítette, de ne gondoljon senki olyat, hogy Isten, aki belelát mindenkinek a szívébe, valakit igazságtalanul ki akar zárni az üdvösségből, csak azért, mert az evangélium nem jutott el hozzá. Hiszen ő az út, az igazság, és az élet. Ő igazságosan ítél, mert előtte nyitott könyv mindnyájunk élete. Ámen

Dicsőítünk téged, mindenható Isten, könyörülő Édesatyánk, hogy te irgalmas szereteteddel Krisztusban beléptél ebbe a mi emberi bűnös világunkba, hogy bennünket, elveszetteket megments a kárhozattól, magadhoz ölelj, bűnbocsánatot, kegyelmet készítsél. Köszönjük Atyánk, hogy fel akarod ébreszteni lelkiismeretünket, hogy megtisztult szívvel tudjuk keresni naponta a te akaratodat, hogy tudjunk bizonyságot tenni a te kitöltött Szentlelked és elkészített kegyelmed újjáteremtő erejéről. Köszönjük, hogy a Krisztusban készített váltság elhat a sírok mélyéig, és szabad reménységgel nézni a holnap felé is. Atyánk, könyörülj rajtunk. Te látod gyarlóságunkat, te ismered engedetlenségünket. Könyörülj rajtunk, hogy ne legyen hiábavalóvá Igéd hirdetése, hanem hogy az folytatódjon a mi életünkben, és élhessünk, mint megváltott gyermekeid. Te ismered könnyeinket és vívódásainkat. Te vigasztald gyászoló szeretteinket is, hogy hazahívott kedveseik az ő atyai hajlékában vannak. Jézusért kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 274. dics. 1985.

Üzenet a családok tagjainak

Őszi, esti

Alapige: 1. János 2, 12 – 17

Írok nektek, gyermekek, mert megbocsáttattak bűneitek az ő nevéért.

Írok nektek, apák, mert ismeritek azt, aki kezdettől fogva van. Írok nektek, ifjak, mert legyőztétek a gonoszt. Írtam nektek, gyermekek, mert ismeritek az Atyát. Írtam nektek, apák, mert ismeritek azt, aki kezdettől fogva van. Írtam nektek, ifjak, mert erősek vagytok, és Isten igéje lakik bennetek, azért legyőztétek a gonoszt. Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, a szem kívánsága, és az élettel való kérkedés, nem az Atyától, hanem a világtól van.

A világ pedig elmúlik, és annak kívánsága is; de aki az Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké.

Kedves Testvéreim,

A János apostol levelének előző szakaszában bizonyságtételt hallottunk arról, hogy Istennek a gyermekei, akik odafigyelnek az Ige bizonyságtételére, áldott közösségben vannak egymással, áldott közösségben vannak Istennel, és áldott közösségben vannak azokkal, akik valamikor Isten gyermekeiként éltek ezen a földön, de most már nincsenek itt ebben a világban. De áldott közösségben fognak élni azokkal is, akik itt fognak élni, amikor mi már nem leszünk itt, de ugyanaz a Lélek és a Lélek által hangzó Ige fogja összekötni életüket Isten szívével. A most hallott igeszakaszon keresztül különböző embercsoportokat szólít meg az apostol. Első mondata így hangzik: „Írok néktek gyermekek, mert bűneitek megbocsáttattak az ő nevéért.” Életünk legnagyobb nyomorúsága, hogy bűnbeesett emberek vagyunk, és életünk megmaradása és az örökkévalóság felé haladása azon múlik, hogy bűneink meg vannak-e bocsátva. Mert ha mi nem tudunk bűnbánattal Isten elé állni, és nem tudjuk mondani, amit az apostol mondott, amikor rádöbbent a bűn öröklésére: „Óh, én nyomorult ember, kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből,” és nem adjuk át szívünket Jézusnak, megvallva, hogy mi nem tudjuk azt megtisztítani, Uram te tisztítsd meg, légy irgalmas hozzám, – ha ezt nem tesszük, nem tudunk nyugodtan élni. Békességünk önmagunkkal is, Istennel is csak úgy van, ha tudjuk, hogy mi már Istennek megváltott gyermekei vagyunk. Bűnbocsánat által vagyunk Isten gyermekei, de amíg a bűn elválaszt tőle, nem lehetünk azzá. Azért hatalmas dolog az, amit az apostol ír nekik, hogy megbocsáttattak bűneik, az ő nevéért. Itt a Jézus Krisztus nevéről van szó. A bibliai szóhasználatban a szavaknak súlya van. Az nemcsak üres szó, hanem állandó utalás annak a személynek az egész lényére, aki azt a

nevet hordozza. Amikor itt arra van utalás, hogy az „ő nevéért," ez azt jelenti, amit Jézus tett. Azt, hogy Isten létére lett emberré, hogy szeretett, hogy Isten országának az evangéliumát hirdette. Tehát az ő neve egész lényének a lényegére mutat. „Írok néktek atyák, mert megismertétek azt, aki kezdettől fogva volt." Ez a levél azért lett megírva, hogy az emberek jobban megismerjék Istent. A bűn világába Jézus Krisztusban lépett be az élet. Megismerni Istent nem azt jelenti, hogy tudunk Istenről. Mert ha valakit csak távolról ismerünk, nem ismerjük igazán. Nálunk is közmondássá lett ez a mondat: lakva ismerjük meg az embert. Ez Istenre vonatkoztatva is igaz, mert Istent megismerni azt jelenti, hogy Istennel együtt élni. Kedves énekünkben ezt így énekeljük: „Istennel járni, lakozni… "

A fiataloknak ezt írja az apostol: „Írok néktek, mert meggyőztétek a gonoszt." Ez is egy áldott és nyugalmat kölcsönző meglátása az apostolnak. Nem azt mondja ezeknek a fiataloknak, hogy ifjaim vigyázzatok, mert annyi gonosz van a világban és nektek meg kell vívni a gonosszal a harcot, hanem mint megtörtént eseményt tudja nekik említeni. Az apostol nagyon jól tudta, hogy a fiataloknak az életében igen nagy vonzó ereje van a világban meglévő sokféle gonoszságnak, sok minden által akar a sátán elszakítani Istentől. De az apostol azt is tudta, hogy ezek a fiatalok már az életükkel mutatták meg, hogy hova tartoznak. Egy részük a zsidó hitvilágból, tehát a törvény világából jött, más részük az Istent nem ismerő, de kereső pogányságnak a világából és odáig jutottak, hogy megismerték Istent és így tudják megharcolni a nemes harcot a gonosszal. Bárcsak ezt tudnánk mondani a magunk életére is és a fiataljaink életére is: Olyan jó, hogy ti már nem a gonosznak a hálójában vergődtök, ti már meggyőztétek a gonoszt.

Ezután hangzik a különös emlékeztetés: „Ne szeressétek a világot, se azokat, amik a világban vannak, mert ha valaki a világot szereti nincs meg abban az Atya szeretete." A Szentírásban a szeretetnek is mély értelme van. A szeretet mindig azt jelenti, hogy az ember nagyon ragaszkodik ahhoz, amit, vagy akit szeret. Az betölti az életét. A Szentírás a világot se úgy említi itt, ahogyan mi szoktunk a világról beszélni. Mi, amikor ezt a szót kimondjuk, hogy a világ – ezt egyszerűen általában vonatkoztatjuk a földi életre. De Isten arról beszél az Igében, hogy a világban igen munkálkodik a sátán, hogy az ördög, mint ordító oroszlán, szertejár ezen a világon. Tehát amikor Isten azt mondja az Igében, hogy ne szeressétek a világot, akkor az Istentől elszakadt világra utal. A világ, úgy ahogyan van, az emberiség, úgy ahogyan él, távol van Istentől. Mondják ugyan sokan, hogy Uram, Uram, de maga Jézus mondja az utolsó ítéletről szóló beszédében, hogy hiába mondja valaki, hogy Uram, Uram, ha nem cselekszi a mennyei Atya akaratát. Az Istent csak szóval és nem életükkel követők elszakadtak Istentől. Tehát nem az Istentől elszakadó világ szeretetéről beszél itt az apostol. Nagy baj, hogy az ember nagyon hozzá tud tapadni a világhoz és a világban lévő anyagi dolgokhoz. Ez nem lenne bűn, mert Isten nem akarja,

hogy ne tudjunk örülni munkánk gyümölcsének, nem akarja, hogy ne legyen vágyunk, akaratunk, hanem azt akarja, hogy amit elérhetünk, azt fogadjuk Isten kezéből hálaadással. A sok mindent elérő ember, – mint az Igében halljuk – tud kérkedni azzal, amit elért, ami a tulajdonában van. Az ember dicsekszik az embertársaknak; nézd csak nekem milyen nagyszerű technikai alkotásom van. Ez már komolyan értékes dolog, és ennek elérését a saját érdemének tekinti. Az a kérkedés, amikor az ember dicsekszik az elért eredményekkel és közben hozzátapad ezekhez a dolgokhoz. Amikor ez történik, a sátán hálójában van az ember. Mert éppen ez nagy baja az életünknek, hogy a sok minden után törtetés közben az ember összeütközésbe kerül az embertársával és ott van az űr ember és ember, az Isten és az ember között. Az ilyen anyagi dolgok miatt történnek körülöttünk is gyilkosságok, pusztítások, szörnyűségek. Isten tudja, Megváltónk mondja is, hogy tudja az Atya, hogy nektek mire van szükségetek, és meg is adja a szükséges dolgokat, csak azok miatt ne távolodjatok el egymástól és Istentől. Sok családban nincsenek a napi munka után meghitt családi együttlétek, mert szól a rádió a televízió a számítógép és ezek úgy betöltik az ember idejét, életét, hogy ezek miatt nincs idő Isten előtt elcsöndesedni, egymással meghitten elbeszélgetni, egymást szeretni és ebben a szeretetben örömöt találni.

A Szentírás egyik leghatalmasabb üzenete így hangzik: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta, hogy senki, aki hisz benne el ne vesszen, hanem örök élete legyen." Isten éppen azért szereti a világot, mert kegyelmes szeretete nélkül ez a világ elveszett világ. Ő nem elveszíteni, hanem életre vezetni akarja az életünket. Abban mutatkozik meg, hogy hova tartozunk, hogy tudunk- e odafigyelni Isten szeretetének az evangéliumára és engedelmesen járjuk-e e már itt a földi életben a számunkra elkészített keskeny utat.

Mai Igénk utolsó mondata: „A világ elmúlik és annak kívánsága is, de aki Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké." A világ elmúlik. Elmúlik mindaz, ami olyan nagyon kell, és elmúlunk mi is, akiknek olyan sok minden olyan nagyon kell. A javak is, az életünk is ideigvalók. Hisz az ember sokszor olyan dolgok után is töri magát, amihez aztán nem sokáig ragaszkodik. Sok Minden hamar kimegy a divatból. Sok drága dolgot alig használ az ember. Még a földi élet ideje alatt is vannak ilyen értékvesztések, de egyszer minden ami földi, értéktelenné válik számunkra. De ha odafigyelünk életünk Urára, ha megragadjuk a bűnbocsátó szeretetet és az a szeretet az életünkből mások felé is árad, ez jeladás arra, hogy megragadtuk az életet. Ámen

Atyánk jó nekünk elcsöndesedni előtted és nyugtalan világunktól egy kicsit oldalra vonulva, – mint most ezen az estén is, amikor szent házadba jöttünk, – odafigyelni Igédre, szeretetből fakadó atyai szódra, hogy elindult az élet útján az, aki boldogan tudja

vallani, hogy bűneink meg vannak bocsátva. Hálát adunk, hogy te azért adtad üdvözítő szeretetből Jézust, hogy meggyőzzük a gonoszt, hogy ne uralkodjon az életünkön a tőled elforduló világ, hogy a sátán, aki szertejár, ne irányítsa gondolatainkat. Segíts, hogy tudjunk élni földi életünk javaival is úgy, hogy ami nekünk szükséges és megkapjuk, ne tapadjunk hozzá, hanem hálát adjunk érte néked gondviselő Édesatyánknak. Erősítsd hitünket, hogy életünk javait ne a magunk érdemeinek, hanem kegyelmed ajándékának tekintsük, mert az élet, az idő, a munka, amit elvégezhetünk, mind a te kegyelmednek az ajándéka. Így segíts bennünket megérteni Igéd üzenetét és cselekedni a te akaratodat. Hálát adunk, hogy az este is hallhattuk atyai szódat és kérünk, hogy legyen ittlétünknek folytatása mindennapi életünknek a bizonyságtétele. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 217. dics. 1-2 vers 1998.

A tanítványok félelme és öröme

Őszi, esti

Alapige: János 6, 20-21

… de Jézus megszólalt: „Én vagyok, ne féljetek!” Ekkor fel akarták venni a hajóra, de a hajó egyszeriben odaért a partra, ahová tartottak.

Kedves Testvéreim,

A felolvasott Ige első felében Jézus Krisztus szólítja meg a tanítványokat, és vigasztalja őket. Erre a vigasztalásra a tanítványoknak két körülmény miatt is szüksége volt: A tengeren váratlanul vihar támadt, és a hullámverés már elmerüléssel fenyegette hajójukat, és miközben az esteledő sötétben már nem is láttak rendesen, a viharos tenger hullámain lépkedve valaki közeledett a hajójuk felé. Pedig azon a napon, amelyiknek estéjén viharba kerültek, felejthetetlen élményben volt részük. Ez volt az a nap, amikor Jézus a pusztában megvendégelt egy hatalmas sokaságot, melyben csak a férfiak ötezren voltak. Mint a többi evangéliumból is tudjuk, Jézus gyógyítgatta ott a betegeket, és hirdette Isten országának az evangéliumát. Mikor közeledett az este, Jézus nem akarta éhesen elengedni a népet Egy embernek volt ott öt kis árpakenyere és

két hala, amit Jézus megáldott, és a megáldott élelmet szétoszttatta a sokaságnak. A népet leültették a füves pusztában, és mikor mindnyájan jóllaktak, és a maradékot összeszedték, megtelt vele tizenkét kosár.

A gazdag lelki táplálással és táplálkozással eltöltött nap után Jézus felment a hegyre, hogy a közben beköszöntött éj csöndjében a mennyei Atyával beszélgessen, imádkozzon. A nap munkával zsúfolt volt, szét kellett osztani sok ember felé a szívét, szavát, szeretetét, az áldását, nem volt alkalom az Atyával meghitten elbeszélgetni. A tanítványok pedig hajóba szálltak, hogy átevezzenek a túlsó parton levő Kapernaumba. A Galileai tenger, más néven Tibériás, vagy Genezáret tó szélessége 12 kilométer, és a részben halászszármazású tanítványok bizonyára remélték, hogy könnyen áteveznek a túlsó partra. Vagy öt kilométernyi távolságot haladtak, amikor hirtelen vihar támadt, és akkor már hiába eveztek, nem haladtak semmit. Olyan erős lett a vihar, hogy a hullámok átcsaptak a hajón és ebben a veszélyes helyzetben vették észre, hogy valaki a hullámokon lépkedve közeledett feléjük. Arra gondoltak, hogy valami lélek, kísértet közeledik feléjük, és megrémültek. Ilyen lelkiállapotban voltak, amikor a hullámokon hozzájuk érő Jézus bátorító vigasztalását meghallották: „Én vagyok, ne féljetek!" Jézus a hullámokon járással is Isten voltát tette nyilvánvalóvá. Mikor emberré lett, megalázta magát, egész a kereszthalálig. Kedves énekünkben ez így hangzik: „Úr lévén lett szolgává, mindeneknek csúfjává. Istenségét elrejtette, mikor testünket felvette." Kétségbeesésükben, amikor hiába eveztek, nem haladtak, és a hullámok átcsaptak a hajón, ők már a meghalásra gondoltak. Amikor pedig Jézus hozzájuk ért, és bátorító vigasztalással szólította meg őket, azonnal megérkeztek a túlsó partra. Ez is jelképes tanítás arra nézve, hogy földi életünk viharai után csak a Jézus kegyelméből érkezhetünk meg a túlsó partra. Életünk viharaiban mi is sokszor remegünk, és nagy áldás, ha ilyenkor mi is meghalljuk Jézusunk szavát, és az nemcsak a fülünkig ér el, hanem a szívünkig is: Én vagyok, ne féljetek. Mi is könnyen esünk a feledékenység bűnébe, mint a tanítványok. Ők már sokszor megtapasztalták Mesterüknek a természet erői fölötti hatalmát is, bajból, veszélyekből megszabadító szeretetét is, de mikor ismét veszélybe kerültek, az előző szabadítás csodáit elfelejtették Azt is elfelejtették, hogy ha valamikor veszélyes helyzetbe kerülnek, az ő szabadítására akkor is számíthatnak, ha a veszély bekövetkezésekor talán nincs velük. Ő övéivel akar maradni a bajban, próbatételekben és szenvedésben is. A viharba került tanítványok most is csak arra gondoltak, hogy Jézus messze van tőlük, mert felment a hegyre, hogy zavartalanul beszélgessen a mennyei Atyával. Pedig Jézus akkor már a hullámokon lépkedve útban volt hozzájuk, hogy megvigasztalja és megsegítse, a veszélyből kiszabadítsa őket. Ma is sokan úgy gondolnak rá, hogy ő végtelen távolságra van tőlünk, mert ő a mennyei dicsőségben van, mi pedig itt vívjuk harcainkat.

Pedig ő mindig közel akar lenni az övéihez. Hozzánk is jön Igéje és Szentlelke által. Most is hív kegyelme asztalához. Az Úrvacsora szereztetési Igéjében is emlékeztet, hogy amikor az Úrvacsora sákramentumának a jegyeit vesszük, mi is gondoljunk az ő halálára, mert az megváltó áldozat volt a mi bűneinkért. Mi is általa, vele érkezünk meg a túlsó partra. Legyen azért szívünkben mindig gyermeki hálaadás a megváltó szeretetért. Életünk Ura és jó pásztora ő. Mint jó pásztor, a legnagyobb mélységbe, a halál szakadékának a mélységébe is eljött utánunk, hogy azon keresztül is megtartsa életünket. Ha jó napokat ad, köszönjük meg, ha a próbatételek tisztító tüzébe, vezet halljuk meg biztatását: Én vagyok, ne féljetek. Ne feledkezzünk meg az intésről, amely nekünk, mint fiaknak szól: „Fiam, ne vesd meg az Úr fenyítését, és ne csüggedj el, ha megfedd téged. Mert akit szeret az Úr, azt megfenyíti, és megostoroz mindenkit, akit fiává fogad." Közben pedig emlékeztet minket, hogy az ő szeretete olyan örökséget készített megváltottainak, amely által letöröl Isten a szemükről minden könnyet. Ezt soha nem szabad elfelejtenünk! Ámen

Hálaadással csöndesedünk el előtted Szentháromság egy örök igaz Isten. Megköszönjük megtartó jóságodat, az elmúlt éjszakában kapott, megújuló erőt adó pihenést, ezt a napot, melyen a ránk váró feladatok végzéséhez elég erőt adtál. Hálát adunk, hogy Igédben nekünk is mondtad Jézusunk biztató, vigasztaló szavait, amelyet a viharba került, kétségbeesett tanítványoknak mondott: Én vagyok, ne féljetek. Hálát adunk, hogy a mi életünkből is ki akarja venni a félelmet, amely – ha a mi életünk is viharba kerül, – a mi szívünket is szorongatja. Köszönjük ez a vigasztalás most, amikor kegyelmed asztalához készülünk, számunkra azt is jelenti, hogy te bűnbánattal kegyelmed asztalához menő gyermekeidet nem veted el magadtól, hanem megbocsátod bűneinket. Atyánk, te ismerd az életünket, és tudod, hogy sokszor mi is félünk, mert a magunk vagy szeretteink közül valakinek az életét veszélyben levőnek látjuk. Kérünk, áldd meg ma is minden jó szándékú igyekezetünket, hogy tudjunk bizonyságtevő gyermekeid lenni. Tedd áldássá munkánkat azok életére nézve, akiknek azt éppen végezzük, hogy életünk és munkánk által is legyen dicsőítve szent neved. Kérünk, hogy miközben fáradozunk a mi mindennapi kenyerünkért, áldd meg vágyakozásunkat az örök élet kenyere Jézus Krisztus után, aki kegyelemből megbocsátja bűneinket. Az ő nevében kérünk, hallgass meg minket. Ámen

Záróének: 192. dics. 1986.

Szegénység – Gazdagság

Őszi, esti

Alapige: Jakab 1, 9 – 11

A szegény sorsú testvér dicsekedjék a méltóságával, a gazdag pedig megalázott voltával, mert elmúlik mindez, mint a mező virága.

Mert felkel a nap nagy hőséggel, és elszárítja a füvet, úgyhogy virága elhull és szépsége elvész: így sorvad el vállalkozásaiban a gazdag is.

Kedves Testvéreim,

A Jakab apostol levelének az előző soraiban arról van szó, hogy ha valaki szükséget szenved valamiben, van megoldás; kérni kell kételkedés nélkül attól, akitől jön minden jó adomány. Nem azzal a gondolattal kell kérni, hogy megpróbálom, hátha meghallgatja Isten, hanem azzal a gyermeki bizalomból eredő hittel, hogy Isten, aki engem megváltott, nem akarja, hogy nélkülözzem azt, amire szükségem van. A kéréshez pedig bölcsességre és hitre van szükség. Akinek ezek sincsenek meg, ezeket is kérni kell. Ezzel a bölcsességgel hangzik az Ige figyelmeztetése, hogy dicsekedjen a szegény sorsú a méltóságával, a gazdag pedig megalázott voltával. Nekünk különösnek, idegenszerűnek tűnik ez a tanács. Nem fordítva szokott ez lenni? A szegénységgel nem dicsekedni szoktunk, mert a szegények éppen keseregni, panaszkodni szoktak a szegénységük miatt. Értjük mit akar ezzel mondani Isten? A földnek azon a részén is nagy különbségek voltak a társadalom csoportjai között. Éppen a Jakab apostol levelében olvassuk, hogy a gyülekezet tagjainak a vagyoni állapotában is nagy különbségek voltak. Az Apostolok Cselekedeteiről írt könyvben arról olvasunk ugyan, hogy abban az időben ezek a különbségek mérséklődtek, mert a szeretet mindig adni akar, és amikor a Szentlélek kitöltetése után hatalmasan hangzott az Ige, hogy mit cselekedett velünk Isten Jézus Krisztus által, az Igére figyelő emberek megértették, hogy ha Isten úgy szeret minket, hogy megváltott a bűnből és halálból, nekünk is szeretnünk kell egymást. A gyülekezet estenként összejött az Ige körül, és az estét szeretetvendégséggel zárták. Hogy ezt megtehessék, a tehetősebbek földeket adtak el, és a pénzt arra fordították, hogy éhező, vagy szűkölködő ne legyen közöttük. A későbbiekben azonban a fokozódó üldözések, és a mindenütt jelenlevő emberi gyarlóság miatt ez a lehetőség is akadozott. A hitből fakadó szeretet mérsékelte a nélkülözést, de azért ott is voltak mindig gazdagok és szegények is. Szegényebben éltek mindig azok, akiknek nem volt földje, háza, akiknek nem voltak társadalmi összeköttetései, és így nehezen tudtak boldogulni az életben. Sokuknak állandó munkája sem

volt, és a létfenntartás is bizonytalanná lett. Ilyen bizonytalan életlehetőségekkel vívódók felé hangzik az apostoli Ige, hogy dicsekedjenek a méltóságukkal. Lehetséges ez? Talán egy kicsit jobban megértjük, hogy miért hangzik az Ige mégis így, ha visszhangzik szívünkben az Igének az üzenete, hogy „Jézus Krisztus Isten létére emberré lett, gazdag lévén szegénnyé lett értünk, hogy minket az ő szegénysége által meggazdagítson." Nem kevesebbet mond itt az Igében Isten mint azt, hogy nincsen olyan elesett, szegény és földhözragadt ember, vagy nincsen olyan befolyás nélküli, kisemmizett vagy megalázott ember, akinek, ha szívében őszinte vágyakozás van, ne lehetne nagyon gazdag emberévé ennek a világnak. Jézus Krisztus is ilyen volt születése pillanatától fogva. Akkor is a vándorok búvóhelye, az istálló jutott neki osztályrészül. Amikor tanítványaival együtt az országot járta, hogy hirdesse Isten országának az evangéliumát, megszüntessen sokféle emberi nyomorúságot, amikor eljött az este, nem mindig kaptak a családokban szállást, mert nem az ott élő nép vallási csoportjához tartozott. Nem ok nélkül hangzott ajkán ez a mondat: „a rókáknak barlangjuk, a madaraknak fészkük van, de az ember fiának nincs hová lehajtani a fejét. Ő azért jött erre a földre, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett. Mint jó pásztor gyűjtötte össze nyáját, mert szét voltak szóródva és el voltak gyötörve.

Olyan örökséget nem hagy senki a földön övéinek, mint Jézus Krisztus, mert ez az örökség Isten országa. Ő ugyan nem fog írni végrendeletet, mert nem hal meg, hanem itt marad övéivel az újjáteremtett világban, mint visszahozója az elvesztett életnek. De nekünk ezzel az örökséggel nem kell dicsekednünk, mert mi mindent kegyelmi ajándékként kapunk. Ha nemcsak hideg értelmünkkel, hanem érző szívünkkel is elfogadjuk ezt az örökséget, mi vajon gazdagnak, vagy szegénynek valljuk-e magunkat? Mert anyagi világunkban nemcsak azok szegények, akiknek kevés pénzük és még kevesebb hatalmuk van, hanem azok is, akiknek talán pénzük és hatalmuk is van, de azért drága árat fizettek, mert ráment az emberségük, a becsületük, a tisztességük. Zákeushoz hasonlítanak, akiknek sok mindenük van, de nem szereti őket senki. Zákeus megtalálta a megoldást, igyekezett mindent jóvátenni, amit még jóvátehetett. A kegyelem asztalához készülve vizsgáljuk meg magunkat. Szavaink, tetteink, vagy mulasztásaink miatt nincs-e jóvátennivalónk, és ha igen, tegyük jóvá amit még jóvá tehetünk, és amit mi már nem, azokra kérjük és fogadjuk el Megváltónk megbocsátó kegyelmét. Szeretetben szegény, törtető világunkban sok a magára maradt, vagy magára hagyott testvér. Pedig mindnyájunknak szüksége van szeretetre. Ha valaki úgy érzi, hogy őt mindenki elhagyta, ne felejtse el, hogy Megváltónk soha nem hagy el, és szeret bennünket, de számon tartja, hogy mi szeretjük-e őt. Ő most is, ebben a templomban is velünk van, mert megígérte, hogy ahol az ő népe az ő nevében gyülekezik össze, jelen van közöttünk.

Az Igében azt is elmondja Isten, hogy a gazdagok ne a gazdagságukkal dicsekedjenek, hanem vegyék észre szegénységüket. A gazdagok rendszerint magasztalják magukat és nem szoktak megalázott voltukról beszélni. Hiszen a gazdagsággal együtt jár egy bizonyos területen a hatalom, a gazdag magas szinten fejlesztheti a tudást, ami magas szintű érvényesülési lehetőséggel jár. Őket arra emlékezteti Isten az Igében, hogy földi életünk olyan, mint a hamar elhervadó virág, és hamar megszáradó fű. A forró égöv alatt élők jobban megértik ezt az Igét. Amikor beköszönt a forró időszak, amikor szinte perzsel a nap melege, és közben feltámad a szárító meleg szél, egy nap alatt elhervad, elszárad a virág és a fű. Az Ige arra utal, hogy ilyen az embernek minden gazdagsága. Egyszer jön egy szél, az Úr szele ráfúj, és oda van minden gazdagsága. A ma élő nemzedékek idősebb csoportja már átélt nálunk is ilyet. Háború, gazdasági válság és infláció, változás a gazdasági rendben, az idősebb nemzedék életében már kétszer is elvitt sok mindent, ami kevés idővel ezelőtt még kincset jelentett. Ezrek, vagy milliók váltak egyik napról a másikra semmivé. A legbiztosabbnak gondolt szántóföld, erdő és legelő megtartása is bizonytalan. A huszadik század első felében Közép-Európában a mérhetetlen szenvedést és károkat okozó háború után egy tollvonással került sok ezer hektár földterület állami tulajdonba. Az addigi tulajdonosok pedig sok esetben üldözöttekké lettek. Amikor változó irányú szelek fújnak a világban, akkor semmiféle valuta, vagyon, összeköttetés, vagy kincs sem biztosíthatja tulajdonosának, hogy egy néhány nap múlva nem válik földönfutóvá. Ilyen korszakokban kártyavárként omolhat össze minden, amiben tulajdonosa bizakodott. Istenen kívül minden, amiben az emberek bíznak, értéktelenné válhat. Azért mondta Jézus az őt hallgatóknak: Senki sem szolgálhat két úrnak, nem szolgálhattok tehát Istennek is és a mammonnak is. A mammon anyagi biztosítékot, anyagi dolgokban való bizakodást jelent. A gazdagság, ami önmagában Isten áldása, sok ember számára azért válik veszéllyé, mert megkeményítheti a szívet. Aki azt nem eszközként használja, hogy általa Isten ügye előrehaladjon, és embertársainknak is javára legyen, hanem célként, hogy a saját gazdagságát növelje, az megkeményedett szívű, önző ember. Azért mondta Jézus azt is, hogy mi sáfárai vagyunk Isten vagyonának. A sáfár a más tulajdonában levő javakkal gazdálkodik. Nálunk intézőnek, vagy vagyonkezelőnek nevezték őket. Éreznie kellett a felelősséget gazdálkodásáért, de azt is tudta, hogy ha munkáját becsülettel végzi, neki és családjának is meglesznek az életszükségletei. Aki nem ilyen lelkülettel sáfárkodik az Istentől kapott javakkal, annak különösen megszívlelendő Jézusnak a laodiceai gyülekezethez küldött üzenete: „Mivel azt mondod, gazdag vagyok, nincs szükségem semmire, és nem tudod, hogy te vagy a nyomorult és szegény, és vak és mezítelen: azt tanácsolom néked, hogy végy tőlem tűzben megpróbált aranyat, hogy gazdaggá légy, és fehér

ruhákat, hogy öltözeted legyen, és ne látszodjon ki mezítelenséged rútsága, és szemgyógyító írral kend meg szemeidet, hogy láss." Jézusunk életének a példája vezet az igazi gazdagsághoz. A kegyelem fehér öltözete fedi el életünk rútságát, és Igéje az a szemgyógyító ír, amely által megláthatjuk Isten országát. Most is azért hív őszinte bűnbánatra hogy életünk gyarlóságai, elesései után is megtaláljuk a maradandó gazdagságot. Ámen

Mindenható Isten, Atyánk az Úr Jézus Krisztusban, hálát adunk neked, hogy te nem szűnsz meg bennünket, elveszett gyermekeidet keresni, mert drága neked a mi veszedelem útjára tévedt életünk, és haza akarsz vinni az atyai hajlékba. Hálát adunk neked, hogy megváltó Krisztusunk nemcsak az idők teljességében jött a földre, hogy értünk meghaljon, hanem ígérete szerint most is itt van köztünk, akik azért gyűltünk most is össze, hogy Igédet hallgassuk, kegyelmed asztalához készüljünk. Segíts bennünket, hogy őt hívjuk mindnyájan minden nap családi otthonunkba is, hogy áldjon meg minket is, és mindazt, amit adott nékünk. Abban is segíts, hogy legyünk olyan gazdagok, akik kérik és elfogadják a te kegyelmedet. Te látod jó Atyánk, hogy úgy, amint önmagunkban vagyunk, milyen szegények lennénk, mert kegyelmed nélkül nem lenne békességünk önmagunkkal sem, egymással sem. Kérünk Atyánk, ne engedd, hogy a tőled kapott javak, – mert tőled jön minden jó adomány – veszélyesekké legyenek számunkra. Segíts, hogy tudjuk azokat hálaadással fogadni, és tudjunk velük sáfárkodni a magunk, valamint felebarátaink javára, és neved dicsőségére. Kérünk Atyánk, hogy a ránk következő éjszakában is tarts gondviselő kegyelmedben minket is, szeretteinket is. A mi Urunkért, Jézus Krisztusért, hallgass meg bennünket. Ámen

Záróének: 199. dics. 1986.

Reformáció
Úrvacsora

Főének: 394. dics. Igeolvasás: Róma 3, 1 – 8

Mi akkor a zsidó előnye, vagy mi a körülmetélés haszna?

Minden szempontból sok. Elsősorban az, hogy Isten rájuk bízta igéit. Mi következik azonban ebből? Ha egyesek hűtlenné váltak, vajon az ő hűtlenségük megszünteti-e Isten hűségét? Szó sincs róla! Sőt azt kell mondanunk: igaz az Isten, az emberek pedig valamennyien hazugok, amint meg van írva: „Igaznak kell bizonyulnod beszédeidben, és győznöd kell, amikor perelnek veled.” Ha pedig éppen a mi hamisságunk teszi nyilvánvalóvá Isten igazságát, akkor mit mondjunk? Emberi módon szólok: igazságtalan az Isten, hogy kiönti ránk haragját?

Szó sincs róla! Hiszen akkor hogyan ítélhetné meg Isten a világot? Mert ha Isten igazsága az én hazugságom által lett naggyá az ő dicsőségére, akkor miért esem én még mindig ítélet alá, mint bűnös? Vagy talán igaz az, amivel rágalmaznak minket, és amit állítanak némelyek? Hogy tudniillik így beszélünk: tegyük a rosszat, hogy a jó következzék belőle! Az ilyeneket méltán sújtja az ítélet!

Örökkévaló Isten, aki Jézus Krisztusban Édesatyánkká lettél, hálaadással tárjuk ki előtted szívünket, nemcsak ezért a napért, nemcsak a megkapott kegyelemért, hogy újra elcsöndesedhetünk ezen a napon szent színed előtt. Hálaadással mondunk köszönetet azért is, hogy a földi, emberi világ vívódásai között, miközben az emberiség egy jobb életutat keresett, mindig megtaláltál bennünket Igéddel. Amikor gyermekeid már-már eltévelyedtek, mert nem találták a hazafelé vezető utat, és kétségbeesve keresték a szabadulás ösvényét, nem azt kérdezted hol vagyunk, hanem szabadító szereteted örök igazságának az üzeneteit újra hirdetted közöttünk. Hálaadással köszönjük, hogy amikor Igéd az anyaszentegyházban majdnem teljesen elhallgatott te a reformációban újra megajándékoztál Igéddel. Hálát adunk, hogy az akkori nagyon nehéz időkben, amikor hazánkat is egy idegen nép szállta meg, Te a létbizonytalanság közepette is hirdetted, hogy számunkra is van élet, mert a te kegyelmed nem hagy minket magunkra. Kérünk, erősítsd ezt a hitet szívünkben és segíts, hogy Igéd áldott gyümölcsöt teremjen életünkben. Az Úr Jézus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 294. dics. 1. vers Alapige: Róma 3, 21-27

Most pedig a törvény nélkül jelent meg Isten igazsága, amelyről bizonyságot is tesznek a törvény és a próféták. Isten pedig ezt az igazságát most nyilvánvalóvá tette a Krisztusban való hit által minden hívőnek. Mert nincs különbség: mindenki vétkezett, és híjával van az Isten dicsőségének. Ezért Isten ingyen igazítja meg őket kegyelméből, miután megváltotta őket a Krisztus Jézus által. Mert az Isten őt rendelte engesztelő áldozatul azoknak, akik az ő vérében hisznek, hogy igazságát megmutassa. Isten ugyanis az előbb elkövetett bűnöket elnézte türelme idején, hogy e mostani időben mutassa meg igazságát: mert ahogyan ő igaz, igazzá teszi azt is, aki Jézusban hisz. Hogyan lehetséges akkor a dicsekvés? Lehetetlenné vált. Milyen törvény által? A cselekedeteké által? Nem, hanem a hit „törvénye" által.

Kedves Testvéreim,

A reformáció emléknapján mindenekelőtt csöndesedjünk el lélekben Isten előtti hálaadással. Adjunk hálát azért, hogy nincs az emberiség történelmében olyan korszak, amelyben Isten ne hordozná féltő szeretettel a szívében földön élő gyermekeinek az ügyét. A döntő lépést Isten bűnbe esett gyermekeinek a megmentésére akkor tette, amikor Jézus Krisztusban eljött a földre, és a Golgotán odaáldozta életét a mi megváltásunkra. Ez az örömhír hangzott az apostoli korban, miközben azokat, akik ezt hirdették üldözték. Az üldözések idején az volt az üldözött emberek vigasztalása, hogy őket senki nem szakíthatja ki a Krisztusban megjelent Isten kezéből. De Isten megváltó szeretetének ez az örömhíre lassan halkulni kezdett és majdnem teljesen elhallgatott. Pedig a népnek nagy szüksége volt a lelki erőforrásra, hiszen az ország részekre volt szakadva, jelentékeny részén a törökök uralkodtak, a lakosság pedig ilyenkor az erdőkben talált búvóhelyet. A nép lelki vezetői pedig az evangélium hirdetése helyett uralkodói vágyat hordtak a szívükben. Helyenként a lelkek pásztorolása helyett uralkodói hatalomhoz jutottak. Az országok akkor még nem nagyon voltak egy uralkodó vezetése alatt, hanem városállamokra, fejedelemségekre oszlottak. Az egykori Római Birodalom székhelye, Róma, az egyház nagyobb részét kezében tartó vezetőnek, a pápának a kezében volt. Az egyház keleti része már a 11. században elszakadt Rómától. A szakadás nem annyira hitbeli, mint inkább hatalmi problémák miatt történt. Ennek a vezetője a bizánci pátriárka lett. A két szó, pápa és pátriárka egyaránt „atyát" jelent, a nevük szépen hangzóan lelki vezetőre, lelki atyára utal, de a lényük, a valós céljuk uralkodás volt az emberek fölött. Rómában a Krisztus földi helytartójának nevezett pápák a tartomány királyai is voltak. Így jutott aztán Krisztus gyüle-

kezete oda, hogy a világi hatalommal lekötött egyházi vezetők gyarlósága miatt egyre kevesebb helyen hangzott a földön Istennek az Igéje. Azok közül is egyre kevesebben jutottak el odáig, hogy megtanulták volna a Szentírás eredeti nyelveit, némelyek csak a latin fordítás megértéséig jutottak el. Mivel a Szentírást is, mint mindent a könyvnyomtatás feltalálása előtt csak kézzel írták, nagyon kevesen jutottak hozzá. A kor emberének a lelkében pedig központi kérdés volt a lélek üdvössége. Az említett irányú fejlődésnek az lett az eredménye, hogy nagy volt a bizonytalanság hitbeli dolgokban, a Szentírás nem ismerése miatt a nép túlnyomó része tájékozatlan volt. Az apostoli korból, – amelytől akkor már erős másfélezer év választott el – öröklődött ugyan valami nemzedékeken keresztül az utókorra, de az emlékek is egyre jobban elhalványultak és az emberek hite elbizonytalanodott. Nem volt, aki élő hittel és szeretettel hirdette volna az evangéliumot, hogy Isten nem akarja bizonytalanságban tartani az ő népét és Krisztus azért tette le életét, hogy aki hisz benne, megszentelt földi élete és a földi élet után örök élete legyen. Éppen ebben a legfontosabb életkérdésben volt az embereknek nagyon kevés ismerete és ezért a reménysége is megfogyatkozott. Az egyháznak ez az elesett állapota még azzal lett nehezebbé, hogy Rómában akkor kezdték építeni a világ egyik legnevezetesebb épületét, a szép szent Péter bazilikát, és ennek építéséhez különös módon akartak pénzt szerezni. Az egyházi vezetők bűnbocsátó leveleket készíttettek, a technikai fejlődés akkoriban jutott a nyomtatás feltalálásáig, így a bűnbocsátó levelek nyomtatása már megoldható volt. Az egyház küldöttei vitték helységről, helységre a bűnbocsátó leveleket és mindenütt ahova eljutottak hirdették, hogy akik ezeket a leveleket megveszik, azoknak Isten megbocsájtja a bűnüket. Külön árai voltak a leveleknek a nagy és igen nagy bűnökre, és az egyház küldöttei hirdették, hogy ilyen módon a bűnöktől meg lehet szabadulni. Ez az állapot még növelte az emberek hitbeli elbizonytalanodását. Sok-sok embernek a lelkében égett a kérdés: lehetséges az, hogy Isten pénzért bocsájtja meg a bűnöket? A lelki dolgokban való tájékozatlanság miatt már a 15. században is tömegeket mozgattak meg a hitbeli kérdések az előreformátorok ajkán, de a legbátrabb bizonyságtevőket az egyház elhallgattatta. Tehát a reformáció hullámverése nem 1517. október végén kezdődött, amikor Luther Márton szerzetes Wittenbergben kiszögeztette a vártemplom ajtajára nevezetessé lett 95 tételét. Ezek a tételek latinul voltak írva, hogy mindenekelőtt azok értsék meg, akiknek hirdetni kellene Isten Igéjét, és nem hirdetik. A tételekben ott van a tiltakozás az ellen is, hogy Isten ingyen kegyelmét az egyház vezetői vásári portékává teszik. Isten Jézus Krisztusban kegyelmet készít az elesett emberiségnek. A kegyelem szó jelentésében benne van az is, hogy azt nem lehet megvenni, mert a kegyelem a minden bűnt megbocsátani akaró Isten ajándéka. A tételeket sokan elolvasták, egyházi vezetők, diákok,

akik azt le is fordították a nép nyelvére, németre, és sok száz példányban átírták. A lefordított és a nép nyelvére átírt tételek egy néhány hét múlva eljutottak az egész országba, majd egész Európába. Luther Márton kolostori cellájában elmélyülő lélekkel tanulmányozta a Szentírást, és éppen akkor gyújtott Isten Lelke világosságot szívében, amikor a Római levélnek ezt a harmadik fejezetét olvasta, amelyet ebben a gyülekezetben most mi is hallottunk. Azt mondja itt az Ige, hogy az ember nem tud Isten előtt megigazulni sem a maga erejéből, sem az Ószövetség törvényeinek a megtartása által. A törvény ugyan áldott és jó dolog, de az ember olyan gyarló, hogy nem tudja Isten törvényét tökéletesen megtartani. Így a jó törvény csak a bűntudatig, bűneink megismeréséig vezet. Isten üdvözítő szeretetét nem tudjuk megvásárolni, de tudnunk kell azt hálás gyermeki szeretettel magunkhoz ölelni. Rajtunk csak a kegyelem segít, hiszen Jézus Krisztus azért jött, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett. Így a sok bizonytalansággal vívódó, Isten tervét, üdvözítő szeretetét nem ismerő ember a reformáció által az újra felfedezett Bibliában újra megtalálta, és ma is megtalálhatja Istentől a feleletet. A reformátorok, akiknek a különböző országokban munkatársai is akadtak, lefordították a Bibliát népük nyelvére. A mi istenes vén emberünk Károli Gáspár, miközben a Bibliát fordította, édes anyanyelvünket is csiszolta. S mivel a Biblia Isten Igéje, munkája kincset jelentett népünk számára. Így magyar népünkhöz is hamar és örömszerző kincsként jutott el a nyomtatásban megjelent Biblia. Az édes anyanyelvünkön hangzó Biblián keresztül felcsendült a mi akkor is szenvedő népünk között az emberek hitbeli kérdéseire feleletként, hogy van népünknek jövője. Van, mert Isten kegyelmes, mert szeretete mindenkit átölel, aki kegyelmét elfogadja, mert Isten nemcsak földi életet készített, amely rövid is és sokszor szenvedésekkel terhelt, hanem Jézus Krisztusban az örök élet részesei lehetünk. S ha addig nagyon elszakadtak is Istentől, mert nem ismerték, Isten Igéje nélkül nem is ismerhették Istennek az akaratát, most akaratát a Szentíráson keresztül megismerve, új életet kezdhetnek. Nagy örömüzenet volt ez, de a kor népének nem volt könnyű ezt megérteni. Ott volt a lelkükben az aggályoskodó kérdés: Valóban elég ahhoz a hit, hogy nekem örök életem legyen? A hitnek a fogalma részben az ismeretek hiánya miatt is nagyon ingatag volt az emberek gondolkodásában. Napjainkban is az, és ebben mi is mindnyájan bűnösek vagyunk. Ez annak a következménye, hogy a hit szót sokszor könnyelműen vesszük az ajkunkra. Általános emberi szokássá vált például az, hogyha valaki valamit nem tud biztosan, akkor a legtöbb ember így fejezi ki magát: én azt hiszem. Ez pedig azt jelenti, hogy nem vagyok ugyan benne biztos, de úgy gondolom. Tehát a hit szó ilyen esetben egy nagy emberi bizonytalanságot fejez ki. A mai kor emberére is sajnálatosan jellemző, hogy amikor a hitről beszélünk, akkor valami bizonytalan homály dereng az embereknek a lelkében. Pedig az Isten

kegyelmében való hit nem ilyen bizonytalanság. Ott ahol Isten kegyelmébe vetett hit van, ez olyan, mint a szikla fundamentum. Ismerjük ezt a bizonyságtevő mondatot: „Tudom kinek hittem". Mi is tudjuk, hogy Isten kegyelme Jézus Krisztus áldozatáért, ha ezt hittel elfogadjuk, készen van számunkra. Isten belelát a szívünkbe és tudja, mi van benne. Ezért nem azt mondja nekünk, hogy aki azt mondja, én hiszek, annak örök élete van, hanem azt, aki hisz, ha meghal is él az. Ezért nincs helye részünkről a kérdésnek, hogy elég-e, ha mi hitben élőknek valljuk magunkat. Őt, aki belelát a szívünkbe, nem lehet megtéveszteni. A hit Krisztus értünk való áldozatával köt össze bennünket. Isten nem nézheti el a bűnt, a gonoszságot, de meg akarta tartani az embert, ezért adta Jézus Krisztusban önmagát, hogy Krisztus által ő maga áldozza oda magát a mi bűneinkért. Krisztus helyettünk tett eleget azokért a bűnökért, amelyeket addig követtünk el, amíg nem értettük meg és nem fogadtuk el hittel kegyelmes szeretetének az áldozatát. A kegyelem asztalához készülünk, hitben élő gyermekeinek azt mondja Isten, amit mondott szolgáinak a hazatért tékozló fiú atyja fiára mutatva: Hozzátok elő a legszebb ruháit és öltöztessétek fel, húzzatok gyűrűt az ujjára és sarut a lábára, mert ez az én fiam meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott. Így adja nekünk, hozzátérő gyermekeinek Isten a kegyelem öltözetét, ujjunkra a megbocsátás gyűrűjét húzza és így vár bennünket kegyelme asztalához.

Ezekben a napokban, amikor kegyeletes szeretettel visszük szeretteink sírjára az emlékezés virágait, köszönjük meg Istennek síri pihenőre tért szeretteink életét, és mindazt a lelki és testi jót, amit Isten rajtuk keresztül adott nekünk ameddig velük együtt élhettünk. Köszönjük meg Istennek, hogy Igéjével a sírok sötétjébe is bevilágít és hitünkkel láthatjuk őket az atyai hajlékban. Legyen áldott értük is Isten szent neve. Ámen

Mindenható Isten mennyei Édesatyánk, megköszönjük nagy irgalmasságodat, hogy nem szűnsz meg hozzánk, földön élő gyermekeidhez üdvözítő szeretettel szólani. Megköszönjük néked, hogy most ebben a templomi csöndességben visszavezettél nemcsak a letűnt évszázadokba, hanem a letűnt évezredekbe is, amikor Jézus Krisztust emberi testben földre küldted, hogy bűneinkért odaáldozza megváltó életét. Töredelmes szívvel valljuk meg, bár olyan sok alkalmat készítesz, hogy kegyelmes szereteted evangéliuma hangozzon itt közöttünk, mi mégis sok minden mással lekötjük magunkat és így a legfontosabb, a te Igéd kiesik az életünkből. Sokszor már a vágyakozás is hiányzik szívünkből. Köszönjük, hogy te mégis jössz, ébresztgetsz, emlékeztetsz, és Igédben megkérded, ott vagyunk-e ahova te állítottál bennünket. Köszönjük,

hogy a te üdvözítő szereteted nem fogyatkozik meg, hogy hívogatásod most is hangzik felénk. Segíts, hogy tudjuk a tőled kapott kegyelmi időt hálaadással fogadni, hogy földi feladatainkat is önzetlen szívvel tudjuk végezni embertársaink javára és a te neved dicsőségére is. Részeltess most kérünk, kegyelmed asztalának a javaiban. Gyógyítgasd kegyelmesen betegségeinket, betegeinket. Szeretteink sírjánál add azt a vigasztalást, hogy Jézus Krisztusban a földi életükből való távozás után is életet adtál. Jézus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 299. dics. 1998.

Az üdvösség napja

Főének: 367. dics. Igeolvasás: 2. Korinthus 5,20 – 6,10

Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljetek meg az Istennel! Mert azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.

Vele együtt munkálkodva intünk is titeket; úgy éljetek, mint akik nem hiába kapták az Isten kegyelmét. Mert ő mondja: „A kegyelem idején meghallgattalak, és az üdvösség napján megsegítettelek. Íme, most van a kegyelem ideje! Íme, most van az üdvösség napja!”

Senkinek semmiféle megütközést nem okozunk, hogy ne szidalmazzák szolgálatunkat, hanem úgy ajánljuk magunkat mindenben, mint Isten szolgái: sok tűrésben, nyomorúságban, szükségben, szorongattatásban, verésekben, bebörtönzésben, fáradozásban, virrasztásban, böjtölésben, tisztaságban, ismeretben, türelemben, jóságban, Szentlélekben, képmutatás nélküli szeretetben, az igazság igéjével, Isten erejével, az igazság jobb és bal felől való fegyvereivel, dicsőségben és gyalázatban, rossz hírben és jó hírben, mint ámítók és igazak, mint ismeretlenek és jól ismertek, mint halálra váltak, és íme, élők, mint megfenyítettek és meg nem öltek, mint szomorkodók, de mindig örvendezők, mint szegények, de sokakat gazdagítók, mint akiknek nincsen semmijük, és akiké mégis minden.

Hálaadással tárjuk ki előtted szívünket, mindenható Isten, könyörülő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Megköszönjük néked, hogy ezen a szent napon elcsöndesedhetünk a te szentsé-

ges színed előtt. Hálát adunk, hogy a földön Szentlelked által anyaszentegyházat formáltál. Magasztalunk, hogy az anyaszentegyház azért van itt ebben a világban, hogy benne hangozzon mindaddig, míg Jézus Krisztus nem jön vissza hatalommal és dicsőséggel, az örök életnek, a kegyelemnek és a szabadulásnak az evangéliuma. Legyen áldott a te szent neved szeretetedért, hogy te úgy szerettél bennünket, hogy nem akarod földön élő gyermekeidet kárhozatra engedni, hanem hirdetteted az evangéliumot, hogy azt meghalljuk, hozzád térjünk és éljünk. Te ismered szívünket, gondolatainkat, és érzéseinket, tudod, mennyi körülmény választ el bennünket tőled. Igéd mérlegén könnyűnek találtatunk, és könnyen sodor bennünket a világ szele. A meghallott Igét is hamar elfelejtjük, és életünket nem a te Szentlelked vezeti, hanem sok minden más. Kérünk, légy hozzánk irgalmas, és tedd Igédet szívünkben megújulást formáló erővé. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 294. dics. 1. vers Alapige: 2. Korinthus 6, 2

Mert ő mondja: „A kegyelem idején meghallgattalak, és az üdvösség napján mgsegítettelek! Íme, most van a kegyelem ideje! Íme, most van az üdvösség napja!”

Kedves Testvéreim,

Isten ezen az Igén keresztül is, és életünk eseményein keresztül is azt akarja gyermekeinek a szívébe vésni, hogy az idő, a napok, a percek, Istennek nagyon drága ajándékai. Ha egy családban gyermek születik, a szülőknek, a közeli családtagoknak a szívében az a reménység van, hogy a gyermeknek szép élete lesz, hogy áldott lesz földi pályafutása, nem lesz küzdelmes, szenvedésekkel terhelt az élete. Az idősebb nemzedék tagjai, akik két háborút és válságos korszakot vészeltek át, féltik unokáikat, dédunokáikat azoknak az időknek a megismétlődésétől. Mindnyájan tudjuk, hogy földi életünkben mégis együtt van a jó és a rossz, az öröm és a bánat, a szenvedés, és a jó egészség. De azt is tudjuk, hogy annak az embernek a szívében, aki Jézus Krisztus követője lett, már itt a földi szenvedések és próbák közt is ott van az elvehetetlen belső békesség, hogy engem ennek a világnak semmi hatalma nem szakíthat el az én Uramtól. Sok mindent nem tudunk, az idő kifürkészhetetlen. A tegnap elmúlt, a holnap távol van, és nem tudjuk, hogy az mit hoz, de egyet egészen biztosan tudunk, hogy az üdvözítő szeretet, amellyel Krisztus bennünket meg-

váltott, a szüntelenül változó világban is változhatatlan, az tegnap, és ma, és örökké ugyanaz marad. A világban sokféle zászlót lengetett már itt ezen a mi életterünkben is a szél, többféle megszálló hadsereg vonult már be ide az elmúlt évszázad folyamán is, de a Jézus Krisztus hatalma nem változik meg soha. Ez az egyetlen olyan uralom, amely nem fegyverrel, nem erőszakkal, hanem szeretettel uralkodik. Ez a szeretet pedig kegyelmet ad nekünk. Ez a földi élet pedig tőle készített áldott alkalom arra, hogy ezt a kegyelmet hálaadással elfogadjuk. A Korinthusi levélben sokszor beszél Isten a kegyelemről. Azt akarja mélyen a szívünkbe vésni, hogy a kegyelem, amit készített, nem ember voltunknak a természetes következménye, mert annak megkapásához nincs semmi jogunk. Ezért a múló perceket arra használjuk, amire Urunk azt mondja nekünk: „Keressétek Isten országát és annak igazságát." Az ember először a földi javak utáni erőfeszítéssel kezdi az életét. Urunk tudja, hogy földi javakra is szükségünk van, tudja, hogy földi életünkhöz nélkülözhetetlen a táplálék, hogy szükségünk van öltözetre, szükségünk van egy helyre, ahol naponta pihenőre térhetünk, hogy a napi munka fáradalmait kipihenve, másnap folytathassuk munkánkat. A sorrend megtartása azért fontos, mert a földi élet csak kiindulási hellyé lehet az Isten országa felé.

A kegyelem, éppen azért, mert azt csak ő adhatja, nagy és erős kegyelem. Még a gondolatától is megborzadunk annak, hogy mi, úgy ahogyan vagyunk, mindnyájan halálraítélt emberek vagyunk, mert a bűn zsoldja a halál. Igen nagy különbség van köztünk, emberek között. Az egyiknek a szíve telve van jósággal, szeretettel, békességre törekvéssel, a másiknak a szíve telve van rosszakarattal, gonoszsággal, cselszövő tervekkel, aki mindig azon töri a fejét, hogyan gáncsolja el az éppen útjában levő embert, aki miatt nem tud elég gyorsan tervei megvalósításának a csúcsára érkezni. De a nagy különbözőség ellenére is megmarad az a tény, hogy nem tudunk tökéletesek lenni. Akit egy világi bíróság halálra ítél, az ítélet végrehajtásától semmi nem mentheti meg, csak egy kegyelem-levél. Ezt a kegyelem-levelet azonban csak annak az országnak az államfője adhatja ki, ahol a bírósági eljárás halálra ítéléssel záródott. Az államfőnek is azért van megadva ez a hatalom, mert adódnak az emberek életében egészen rendkívüli körülmények is, amelyekre hivatkozva az államfő kegyelem-levelet adhat. Mi mindnyájan olyan állapotban voltunk, mint az, akit mély vízbe jutva elkap az örvény, de a partról a vízbe veti valaki magát, és mielőtt a sodródót magával sodorná az áradat megragadja őt, és kiviszi a partra. Mi mindnyájan belekerültünk a bűnnek az örvényébe, de a túlsó partról az örvénylő vízbe vetette magát Jézus Krisztus, hogy kiszabadítson minket a kárhozat mélységéből, és az örök élet partjára vigyen. Szinte elképzelhetetlen, hogy az így megmentett ember azt mondaná, hogy már nem akar élni, és újra belevesse magát az örvénylő vízbe, hogy meghaljon. Az egészséges életösztönű ember

örül megmentett életének, és hálás megmentőjének. Világunkban azonban sok esetben történik ennek az ellenkezője. Hangzik közöttünk az evangélium, hogy Isten Jézus Krisztus által kegyelmet készített a halál felé elindult emberiségnek. Mindenki hálás szeretettel köszönhetné meg Istennek, hogy Krisztusban kegyelmi ajándékként kaphatja vissza életét. A gyakorlati életben ugyan nem tiltakozik senki, amikor az Igében halljuk, hogy Isten kegyelmi ajándéka az örök élet Krisztus által. Nem mondja senki, hogy neki kegyelmi ajándékként nem kell az élet, ő inkább meghalni akar. De az életvitelével, visszautasítja a kegyelmet. Nem veszi komolyan az evangéliumot, magára nézve nem tartja szükségesnek Isten akaratának a teljesítését, pedig Isten azt akarja, hogy az övéi ne vesszenek el, hanem hozzá térjenek és éljenek.

Alapigénk idézet az Ézsaiás próféta könyvéből: A kegyelem idején meghallgattalak, és az üdvösség napján megsegítettelek. Íme, most van a kegyelem ideje! Íme, most van az üdvösség napja! Isten ismeri mindenkinek a szívét. Tudja, hogy nagyon sok jószándékú ember van a földön. Ezek, mikor olvassák, vagy hallják az Igét, úgy érzik, hogy ott az ő élethelyzetük van leírva. Sőt azt is mondják sokan, hogy ők tudják, hogy másképpen kellene élni, és szeretnének is változtatni az életükön. De most még sok más sürgős tennivalójuk van. És a helyzet mindig úgy alakul, hogy mindig vannak sürgősebbnek gondolt dolgok, és a valóban fontos dolgok mindig elmaradnak. A tettnek a halála a halogatás. A holnap nem a mi kezünkben van. Holnap már késő lehet a bocsánatkérésre is, a megbocsátásra is. A napokban is koporsó mellett állottunk, olyan testvér koporsójánál, aki ma egy hete még itt volt velünk a gyülekezetben. Nem volt semmi előjele hirtelen elmenésének. Azért emlékeztet, szinte sürget Isten az Igében: Most van a kegyelem ideje, most van az üdvösség napja. Ne legyenek nyitva maradt, rendezetlen emberi kapcsolataink. Ne legyen haragosunk, akinek oka van a haragra. A Korinthusi levélben többször van szó az ajánló levelekről. Ha valaki olyan helyre ment valamilyen kéréssel ahol nem ismerték, egy hivataltól, vagy közösségtől ajánló levelet vitt magával, amelyben az ajánló megírja, hogy az ajánlott személyt ismeri, megbízható becsületes ember, tehát ajánlják, hogy kérését intézzék el. Pál apostol írja egyik levelében, hogy ő nem visz magával szolgálati, missziói útjaira ilyen levelet, mert azt akarja, hogy az ő ajánló levelei a gyülekezetek, vagy egyének legyenek, akik között szolgál. Azok el tudják mondani, mit tanított nekik, és hogy szeretetre, emberségre, józanságra és becsületességre nevelte őket. A Korinthusi gyülekezetnek is írja, hogy senkinek semmiben megütközést ne okozzanak. Legyen jó ajánló levelük a türelmességük nemcsak a jó napokban, hanem a nehéz időkben is, az üldöztetésben is, éljenek mint Isten szolgái minden élethelyzetben. A közelmúltban olvastam egy kis történetet arról, hogy a második világháború idején egy család szétszóródásra kényszerült. Így került egy fiatal

lány egy szomszédos országba, ahol egy jószívű család szívesen befogadta őt. Ez a lány odahaza a szüleitől soha nem hallott Istenről, sem Jézus Krisztusról. A befogadó családban azonban olyat látott, amit otthon soha nem tapasztalt. A család tagjai, számára érthetetlen egy akarattal tudtak együtt lenni, minden este egy kis csöndességet tartani, együtt énekelni, imádkozni, és Bibliát olvasni. Amikor aztán jobban megismerte ezt a számára különös családot, megtudta, hogy ennek a családnak a tagjai őszintén szeretik egymást, és azt is megtudta tőlük, hogy ennek a szeretetnek kölcsönös megtartásához és erősítéséhez az ad nekik naponta új erőt, hogy a Szentírásból megismerték Isten szeretetét, aki nekünk Krisztusban örök életet készített. Ők ezt a szeretetet először a családtagoknak és hozzájuk közel állóknak akarják továbbadni. Ez a befogadott fiatal lány egyre jobban érezte magát ebben a jókedvű és kifelé is derűt árasztó családban, és ő is olyan akart lenni, mint ők. Ő is odaadta szívét Jézusnak, és így a háború, amely családjuknak nagy megrázkódtatással kezdődött, mert szétszórta őket, számára új és boldog élet forrásává lett. Az a nap lett üdvösségének a napjává, amelyen megismerte, és elfogadta Isten üdvözítő szeretetét. Rádöbbent, hogy ő addig ijesztő sötétségben élt, és hogy ebben a világban azért van gonoszság és háborúság, mert sokan élnek úgy, mint ahogyan ő is élt eddig. Nagyon komolyan kell venni az Igét: „A tisztességre gondotok legyen.” Mai Igénkben egy hosszú lajstrom áll előttünk arról, hogy az Isten kegyelmét elfogadó, Krisztust követő ember, különböző élethelyzetekben is ajánló levéllé, tehát követendő példává lehet a maga környezetében. A felsorolt élethelyzetek közt vannak egészen szembetűnők. Ilyen pl. a jó és rossz hír. Mindnyájunknak törekedni kell arra, hogy a nevünkhöz ne tapadjon szenny. Hogy senki ne mondhassa ránk, hogy igazságtalanok, hazudozók, megbízhatatlanok vagyunk. Nemcsak a magunk nevének a tisztaságára, hanem embertársaink nevének a tisztaságára is vigyáznunk kell. Azt sem szabad indokolatlanul beszennyezni. Hiszen a Tízparancsolatban Isten az embertársak becsületét is védelmezi ezzel a mondattal: „Ne tégy a te felebarátod ellen hamis tanubizonyságot!” Tehát a rágalmazásnak istenfélő emberek közt ismeretlennek kell lenni. Sajnos, nem az. Így lett az néha sikerrel alkalmazott fegyverévé a csúcsra törekvő embernek. Lehet tehát megőrzendő kincs a saját tisztességünk is. De ne lepődjünk meg, ha az Igében azt olvassuk, hogy a rossz hír is lehet jó ajánló levéllé. Gondoljunk csak a jeruzsálemi gyülekezet egyik ünnepi alkalmára, ahová Jézus egy kicsit később érkezett. A gyülekező zarándokok Jézusról beszéltek, de a Jézusról alkotott vélemények nagyon eltérőek voltak. Némelyek azt mondták róla, hogy jó ember, némelyek pedig hogy hitető, tehát félrevezeti a népet. Pedig az is le van róla írva, hogy szertejárva jót tett. Betegeket gyógyított, a pusztában több esetben az általa megáldott és megsokasított kenyérrel és hallal ezreket táplált, halottakat támasztott fel. Lehet, hogy nem sokan ismerték fel

benne az Isten által megígért Messiást, de értelem fölötti jótetteményei nyomán még az útszéli koldus is ismerte nevét. Egy ilyen emberről mégis azt mondják némelyek a jeruzsálemi zarándokseregben, hogy jó ember, mások pedig azt, hogy nem, hanem a nép hitetője. De kik mondhatták ezt Jézusról? Bizonyára nem azok, akik között értelem fölötti dolgokat vitt véghez, hanem azok, akiket felemás hitükért, színből hosszan imádkozásukért, vagy éppen a templomban való kufárkodásukért megdorgált. Ez utóbbiaknak, nem az egész népnek az akaratát képviselték azok a papi fejedelmek és farizeusok, akik nagypénteken kikényszerítették Pilátustól Jézus régen tervezett halálra ítélését. A föld egyetlen igaz emberét így ítélték halálra. Nincs egyetlen olyan ember a földön, akiről az emberi gonoszság ne tudna rosszat mondani. Azért ha valaki egy embertársunkról rosszat mond, nem mindegy ki mondta. A papi fejedelmektől és farizeusoktól, akiknek gyarlóságaira Jézus többször rávilágított, természetes volt a rosszat mondás Jézusról, mert ebben tükröződik igazi énjük. Ők már régen vártak a nekik kedvező alkalomra, amikor Jézust kivégeztethetik, és ez nagypénteken jött el. Az ő ajkukon elhangzott rossz vélemény, a halálra ítéltetés ma is ajánló levél Jézusról mindenkinek, aki benne megismerte élete Megváltóját. Mi már reménykedő hittel nézünk a nekünk kegyelmet készítő Megváltónkra, és így énekeljük hálaadással a kedves ének-imádságot:

Bátorságban legyetek:
Jézus hordoz, mint övéit,
Hát ne keseregjetek:
Krisztus újonnan megépít.
Angyalának szavára
Felkeltek nemsokára. Ámen
357. dics. 6. vers

Irgalmas Istenünk, Édesatyánk, hálát adunk neked ezért az új napért, amelyre felvirrasztottál, és a testvéri közösségért, amelyben együtt lehetünk, és Igéd üzenetéért, amelyet itt hallottunk. Hálát adunk, hogy velünk voltál az elmúlt hét napjaiban is, amikor a munka terhének hordozásához is elég erőt adtál. Imádkozunk testvéreinkért, akik ma sem vették észre, hogy te, Atyánk, aki életünket ajándékoztad, és megadod testünknek-lelkünknek a szükséges táplálékot, a mai napot Igéd körüli elcsöndesedésre, lelki erőgyűjtésre ajándékoztad. Kérünk, adj az ő lelkükbe is vágyakozást Igéd után, hogy együtt lehessünk, mint Igéd hűséges hallgatói és megtartói. Jó volt ma is hallani Igéd üzenetében az emlékeztetést, hogy életünk napjait is ajándékba kapjuk tőled, hogy mindig, mindenben teljesíthessük a te akaratodat. Hálát adunk, hogy te

kegyelmet akarsz adni minden földön élő gyermekednek, mert mi már bűnben születtünk, és a bűn halálra vezet. Tehát te azért készítesz nekünk kegyelmet, hogy földi életünk után ne halálra, hanem életre érkezzünk. Erősítsd hitünket, hogy tudjuk keresni a te országodat, és annak igazságát. Kérünk, tedd ma is Igéd magvetését szívünkben áldottá, hogy az gyümölcsöt teremjen. Megváltónk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: 195. dics. 1984.

Eltemetni Krisztus érdemébe

Főének: 459. dics. Igeolvasás: Kolossé 2, 1- 12

Szeretném, ha tudnátok, mennyit küzdök értetek és a laodiceaiakért; és mindazokért, akik engem nem ismernek személyesen, hogy szívük megbátorodjon, összeforrva szeretetben, és eljussanak a teljes bizonyossághoz vezető ismeret egész gazdagságára: az Isten titkának, Krisztusnak ismeretére. Benne van a bölcsesség és ismeret minden kincse elrejtve.

Ezt azért mondom, nehogy valaki titeket megtévesztő szavakkal félrevezessen. Mert ha távol vagyok is testben, lélekben mégis veletek vagyok, és örömmel látom a köztetek uralkodó szép rendet és Krisztusba vetett hitetek szilárdságát. Mivel tehát már elfogadtátok Krisztus Jézust, az Urat, éljetek is őbenne. Gyökerezzetek meg és épüljetek fel őbenne, erősödjetek meg a hit által, amint tanultátok, és hálaadásotok legyen egyre bőségesebb. Vigyázzatok, hogy rabul ne ejtsen valaki titeket olyan bölcselkedéssel és üres megtévesztéssel, amely az emberek hagyományához, a világ elemeihez, és nem Krisztushoz alkalmazkodik.

Mert benne lakik az istenség egész teljessége testileg, és benne jutottatok el ti is ehhez a teljességhez, mert ő a feje minden fejedelemségnek és hatalmasságnak. Benne vagytok körülmetélve is, de nem kézzel végzett körülmetéléssel, hanem a Krisztus szerinti körülmetéléssel, a bűn testének levetése által. A keresztségben vele együtt el is temettek benneteket, és vele együtt fel is támadtatok az Isten erejébe vetett hit által, aki feltámasztotta őt a halottak közül.

Magasztalunk téged, égnek és földnek teremtője, gondviselő Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Hálát adunk ezért az új napért, és az alkalomért, amelyet együtt tölthetünk a te Igéd körül.

Kérünk, adj lelkünkbe is belső csöndességet, hogy kitárulkozó szívvel hallgathassuk Igédet ebben a mi zajos világunkban, amelyben olyan kevés a csönd, és lelkünk békessége. Tedd szívünkben Igédet rügyet hajtóvá, termést hozóvá. Hálát adunk, hogy az elmúlt napok munkáihoz is adtál elégséges erőt, és a te végtelen szereteted most úgy öleli át életünket, hogy egészen közel hajolsz hozzánk, hogy Igédben megszólíts minket, nyitogassad szívünket, erősítsed hitünket, és az örökkévalóság felé irányítsad tekintetünket. Kérünk, áldd meg Igéd körüli együttlétünket. Megváltó Krisztusunk szent nevéért hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 25. zsoltár 2. vers Alapige: Kolossé 2, 12

A keresztségben vele együtt eltemettek benneteket, és vele együtt fel is támadtatok az Isten erejébe vetett hit által, aki feltámasztotta őt a halottak közül.

Kedves Testvéreim,

Isten a felolvasott Igeversekben azt mondja el földön élő gyülekezetének, milyen nagy ajándékot adott ő nekünk akkor, amikor Szentlelke által gyülekezetet formált. A Szentlélek kitöltése után és Atyához menetele előtt a megígért Szentlelket elküldte övéinek, és így küldte őket, hogy tegyenek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében. A Szentlélek által elhangzott igehirdetés gyümölcse a jeruzsálemi templomtéren a gyülekezet, az anyaszentegyház lett. Azért ajándékozta az egyházat, mert akarta, hogy az üdvözítő szeretet, amellyel ő eljött erre a világra, Szentlelke által új életet formáló erővé legyen, és az életnek, amelyet formál előszobája legyen a földi élet. Ezért van és így lett Jézus Krisztusnak ezen a földön gyülekezete. Krisztus megígérte, hogy nem hagyja övéit árván, eljön mihozzánk, és azóta Szentlelke és Igéje által szüntelenül itt van velünk. Akarta, hogy a földi élet sok kísértése, a sátán munkájának visszahúzó hatása között is hangozzon ezen a földön Isten megtartó szeretetének az evangéliuma. Bárcsak tudná mindenki hittel mondani, hogy én a Jézus Krisztus megváltott gyülekezetének a tagja vagyok. Isten előkészítette, hogy minden kor minden embere szívébe bevésődhessen, hogy Jézus azért lett emberré, és az Ige azért hangzik ezen a világon, hogy senki se mondhassa, hogy ő nem tudott Isten megváltó szeretetéről.

Amikor Pál apostol ezt a levelet írta ő már Rómában volt fogságban. Az apostol a kor nehézkes összeköttetési lehetőségei ellenére is, a fogságban is tartotta a kapcsolatot a gyülekezetekkel. Tudott hitükről, küzdelmeikről,

ismerte minden gyülekezetnek a lelkiségét és akarta, hogy a gyülekezetek is tudjanak az ő helyzetéről. Nem azért, hogy keseregjen a gyülekezeteknek bilincsei miatt, hanem azért, hogy a gyülekezetek tudják meg, hogy ő imádságában is szívében hordozza őket, lelkigondozó szeretettel gondol rájuk. Vajon a mi gyülekezeteink gondolnak-e arra, hogy Isten Igéjének az a szószólója, aki közöttük szolgál, mennyit tusakodik – különösen ha valakit hosszabb ideig nem lát a gyülekezetben – egy-egy lélekért, akit veszélyben lát, ha nincs ott az Isten Igéjét hallgatók közösségében. Már sok testvér nem érzi, nem tudatosítja az önmagáért és az övéiért azt a felelősséget, amellyel féltő szeretettel kellene mindnyájunknak egymást segíteni a gyülekezetet összefogó egyakarat által. Az apostol fogságában is új erőt nyer, mint levelében írja, amikor hallja a Kolosséban lévő gyülekezetről, hogy a hitük erősödik, hogy szeretik egymást és a környékbeli gyülekezetekben is érződik az ő hitük jó hírének a hatása. Az apostol emlékezteti gyülekezeteit nemcsak arra, hogy áldás, ha mi egymás hitét, szeretetét számon tartjuk, hanem arra is, hogy bennünket a mennyei világban is számon tartanak. Maga Megváltónk beszélt róla, hogy nagy öröm van a mennyben egy bűnös ember megtérésén. Jó lenne, ha a könnyen eloldalgó, hitük drága-kincs voltát elfelejtő testvérek tudnák, hogy a mennyben Isten és angyalai bánkódnak, ha valaki elveszti hitét és nem is tudatosítja, hogy drága kincset veszített el. Az ilyen testvérek nem tudatosítják, hogy úgy viselkednek, mint egy akaratos gyermek, akit az édesanyja magához akar ölelni, csókolgatja, és az akaratos gyermek, aki talán éppen azelőtt kért valamit az édesanyjától, kiszakítja magát az édesanyja öleléséből és elfut.

Megváltónk földi életének az idején is sokféle eszme- és gondolatrendszer volt már a világban. Alighogy megszületett a Szentlélek és Ige által az egyház, munkálkodni kezdett a megtántorítás a hazugság lelke, a sátáni lélek is. Amikor erről beszélünk, akkor emlékeztetni kell egymást arra is, hogy Jézus Krisztus azért jött, hogy lerontsa a sátán munkáját. Urunk megváltó műve, hogy meghalt és feltámadott halottaiból, nagy sebet ejtett a sátánon, de a sátán él és szertejár, tehát folytatja Istentől eltántorítani akaró munkáját. Ezért kell Isten népének fokozott éberséggel vigyázni a nála lévő drága kincsre, tehát a sátánnak ellen kell állani. Jézus korában az eszmeáramlatoknak egyik legerősebb hulláma volt a gnoszticizmus. Ez a szó megismerést, tudást jelent és ezzel a vezérszóval azóta is sok új köntösben megjelenő régi tanítás üti fel a fejét napjainkban is. Kolosséban is keringtek más tanok is. A keresztyénné lett zsidók közt volt egy csoport, akik elfogadták ugyan Krisztus váltsághalálát, de ragaszkodtak ahhoz, hogy az ószövetségi törvényt meg kell tartani, és ragaszkodni mindenhez, ami összefüggésbe hozható a törvénnyel, például a szombat megtartásához, vagy az étkezéssel kapcsolatos törvényekhez. Legerősebb volt azonban a gnosztikus áramlat, amelynek szinte megszámlálhatatlan oldalága van. A pogányságból

származó sokistenhitre való utalás az apostolnak az a tömör mondata Jézus Krisztusra vonatkoztatva: „Tetszett az Istennek, hogy benne lakozzon az istenségnek teljessége.” A régi pogány gondolatnak új hullámverésben megjelenő változata az a gondolat, hogy ebben a teremtett mindenségben isteni erők hatnak, mert maga a világegyetem csillagainak és bolygóinak milliárdjával együtt isteni. Tehát ez a világegyetem egységet képez. Az ember része a világegyetemnek, és amilyen törvények uralkodnak a makrokozmoszban, a világmindenségben ugyanazok a törvények uralkodnak az emberi lénynek az életében, tehát a mikrokozmoszban is. Ennek a tannak a hirdetői isteni lénynek tartják a csillagokat, amelyeknek a hatása kihat az embernek az életére is. Ezért hangsúlyozza Pál apostol, hogy Jézus Krisztusban lakozik az istenség teljessége. Nem azon múlik emberi életünknek a boldogsága, hogy mi pogányos hozzáállással arra hivatkozva, hogy a kozmosz isteni, annak részeit is isteni hatalomnak gondoljuk-e, és bizonyos természeti jelenségeknek is isteni erőt tulajdonítunk-e. Amikor a mai képes folyóiratokban olyan vonatkozású cikkeket, néha még tudományosnak nevezett értekezéseket is olvasunk, amelyeknek támasztó oszlopa ez az pogány gondolat, nem előre megyünk, hanem évezredekkel vissza, a többféle misztikával kevert pogányság korába. Ennek az elméletnek egyik tartozéka az a tanítás is, hogy az ember, mint az isteni kozmosznak a része, a benne rejlő isteni erővel meg tudja gyógyítani önmagát. Mert az ember eszerint a gondolatrendszer szerint, – ha megtartja a tanrendszerhez tartozó szabályokat, tud lazítani, tud meditálni, amelynek végső állomása az isteni kozmosszal való egybeolvadás, – a saját belátása szerint felhasználhatja az isteni erőket a saját hasznára, tehát gyógyítására is. Értjük mit jelent ez? Ez azt jelenti, hogy az embernek nincs szüksége megváltásra, mert az ember megválthatja önmagát. Valójában ez a több ezer éves pogány tanrendszer a kiindulópontja a lélekvándorlás gondolatának. Mert eszerint a tanrendszer szerint az isteni kozmosznak van egy kérlelhetetlen felügyelője, amit ők karmának neveznek, amely az embernek minden botlását, mulasztását és gonosz tetteit számon tartja és megbosszulja. A bosszú abban mutatkozik meg, hogy az embernek meg kell ismételni a földi életet. Ez minden olyan esetben, amikor valakinek sok gonosz tette, mulasztása volt, vagy vágyaiban nem tudott önmegtartóztató lenni, azt eredményezte, hogy az újra megszülető, tehát a földi életet újra kezdő lény már nem ember-testet, hanem állati testet kap. Ebben az esetben az történik, hogy az ember nemcsak kijavítani nem tudja a vélt előző élet mulasztásait és gonoszságait, hanem állati életszintre süllyed. Az állat pedig nem tudja jóvátenni, amit előzőleg elrontott. Eszerint a tan szerint tehát, a földi élet megismétlése nem jutalom, hanem büntetés, mert még abban az esetben is, ha az ember tudna valamit jóvá tenni a régi bűnökből, de nem tudna teljesen bűntelenné válni, sokszor kellene megismételni az

életet, míg végre teljesen eggyé lehetne az isteni világmindenséggel. Mindez azonban ellentétben van azzal, amit Isten a Szentírásban elmond, és amiért a világ Megváltója az életét áldozta. Mert Isten a Szentírásban úgy jelenti magát ki, mint világot teremtő Isten, de aki mikor az ember bűnbe esett és elindult a kárhozat útján, megkönyörült a vesztébe induló emberiségen, elküldte Jézus Krisztust, aki üdvözítő szeretettel lefizette az emberi bűn váltságdíját. Így a Megváltó áldozathozatala helyettes elégtétel lett. Istennek ez a tette mutatja, hogy ő nem valami személytelen hatalmi erő, aki az ember bűnét könyörtelenül megbosszulja, hanem az ember életének személyes Ura, aki könyörülő szeretettel megbocsájt nekünk. Amikor a kísértő az embert el akarta tántorítani Istentől, akkor azt mondta az embernek – Isten szavát meghazudtolva -, hogy nem az történik, amit Isten mondott, hogy meghaltok ha a tiltott fáról gyümölcsöt szakíttok, hanem olyanok lesztek, mint az Isten. Tehát az elmélet, hogy a kozmosz isteni és az ember, mint mikrokozmosz, isteni tulajdonságoknak a hordozója és meggyógyíthatja önnön életét, ugyanazt mondja, amit a kísértő mondott az Édenben az embernek: Olyanok lesztek, mint az Isten. Ezek istenesnek, kegyesnek tűnő szavak, de nagyon alkalmasak arra, hogy az embert az Istentől eltántorítsák.

Tehát mai Igénkben különösképpen megszívlelendő, amit az apostol üzen: „Ezt azért mondom, nehogy valaki titeket megtévesztő szavakkal félrevezessen olyan tanítással, amely az emberek hagyományához, a világ elemeihez és nem Krisztushoz vezetnek.” Az apostol itt arra kéri a gyülekezeteket, hogy ne figyeljenek üres bölcselkedésekre, emberi hagyományokra, amelyek a világ elemeihez kötődnek. A világ négy alapelemének: a földet, a vizet, a levegőt és a tüzet nevezték. Ezeknek isteni hatalmat tulajdonítottak. A Kolosséban és környékén őket tanító emberek bölcselkedésüket a kor alapelemeihez kötötték. Ezért nem szűnik meg az apostol figyelmeztetni őket, hogy ez nem evangélium. Napjainkban sem megy ritkaság számba, hogy a médiumok a színes, képes folyóiratok szenzációt keltő cikkekben, híradásokban beszélnek és írnak tudósok megállapításairól, felfedezésekről, amelyeknek valóságtartalma nem ellenőrizhető. A tudósok is, ha úgy adódik, sok mindent bizonyítanak, de tudják bizonyítani annak a dolognak az ellenkezőjét is. Pál apostol azért írta Kolosséba is ezt a sok tudásról tanúskodó, lelkiismeretet ébresztő levelet, hogy figyelmeztesse őket, hogy az anyaszentegyházban Megváltónk parancsa szerint azért hangzik Istennek az Igéje, hogy az emberek megértsék, szívükbe zárják és járjanak Krisztusnak a nyomdokain, akiben Isten üdvözítő szeretete átöleli az életünket. Azért hangzik a figyelmeztetés is: „A keresztségben vele együtt el is temettek benneteket és vele együtt fel is támadtatok az Isten erejébe vetett hit által, aki feltámasztotta őt a halálból.” A keresztség sákramentuma nem üres forma, és nekünk nemcsak kedves hagyomány, hanem Istennek nagyon drága

ajándéka, amellyel be akarja kötni az életünket a Szentlélek áramkörébe, amely által hangzik az Ige, amelyet Isten a szívünkbe akar vésni, hogy éljük a krisztusi életet, a szenvedések közt is békességet árasztó és az egymás életét gyógyító életet. Amikor Isten egy családot gyermekkel ajándékoz meg, a szülők gondos szeretettel figyelnek annak fejlődésére és mérik testsúlyát és növekedését. Még nagyobb felelősség terheli a szülőket a gyermek lelki gyarapodásának és növekedésének a munkálásában. A gyermek rendszerint a szülői házban nő fel. A szüleit ismeri meg és szereti mindenki másnál előbb. Ki lehetne más, akitől a gyermek életmódot tanul, ha nem a szülő. De a gyermekeket csak úgy lehet hitre segíteni, ha naponta tapasztalják, hogy a szülők is hitben élnek. Nem elég az, ha a gyermekeket, amikor már beszélni tudnak, tanítják a szülők imádkozni, az is szükséges, hogy a gyermek lássa, hogy szüleinek szívügye a hitben járás. A gyermekeket nem küldeni kell a templomba, hanem míg kicsinyek kézen fogva vezetni, amikor már nagyobbak a szülőknek a gyermekekkel együtt méltó a templomba menni. Az apostoli korban a keresztség sákramentumát a felnőtteknek szolgáltatták ki, mert az emberek javarészt pogányok, vagy a Jézus Krisztus áldozatát elfogadó hitrejutott zsidók voltak. Mint felnőtteket tanították őket, megismertetve velük Jézus életét és Isten országáról szóló tanításait. A keresztség sákramentuma egy új életnek a kezdetét jelentette. A keresztségben eltemették az Isten kegyelmét még nem ismerő embereket, hogy mint ahogyan Krisztus feltámadt a halálból ők is új életben járjanak. Legyen a szülőknek lelkiismereti kötelessége, hogy példaadással segítsék gyermekeiket és féltő szeretettel kövessék gyermekeik testi gyarapodásával együtt hitben való életüknek a gyarapodását is. A hitrejutás az első feltámadás, a hit elveszítése az első meghalás. Isten kegyelme vésse ezt az Igét mindnyájuk szívébe. Ámen

Atyánk hálát adunk néked, hogy kitártad atyai szívedet előttünk, hogy most hallott Igéden keresztül is gyarapítottad hitünket és munkáltad lelki növekedésünket. Bennünket is sokféle tanítással, új elméletekkel csalogat a sátán és megköszönjük néked, hogy ebben a nagy hangzavarban, amely körülvesz bennünket te ma is összegyűjtöttél minket Igéd körül és Krisztusban megújulásra és szeretetben gyarapodó életre hívogattál. Olyan jó nekünk hallani és szívünkbe zárni a te atyai útmutatásodat, amely világunk útvesztőjének a szövevényében tehozzád vezet. Könyörülj rajtunk Atyánk Istenünk, hogy vágyakozzunk jobban Igéd után és azt úgy zárjuk szívünkbe, hogy életünk gyógyulása, hitünk erősödése lehessen bizonysága megújuló életünknek. Ne engedd, hogy a te gyülekezetedben szent nevedet félő és magukat hitben járónak nevező emberek között gyarapodjon az egymás megsebzése, az igazmondás megtagadása,

hanem legyen életünk egyértelmű bizonyságtétel arról, hogy a te néped vagyunk. Világunkban ma is hangzanak bölcsnek mondott elemi tanítások tudományos igazságokról. Segíts, hogy mi tudjunk megmaradni annál az Igében levő örök igazságnál, hogy te úgy szeretted a világot, hogy egyszülött fiadat adtad, hogy senki, aki hisz benne ne vesszen el, hanem örök élete legyen. Jézusunk nevében kérünk, járass minket ennek a hitnek az útján. Ámen

Záróének: 484.dics. 1998.

Adósságlevelünk eltörlése

Főének: 230. dics. Igeolvasás: Kolossé 2, 13-23

És titeket is, akik halottak voltatok vétkeitekben és bűnös valótok körülmetéletlenségében, ővele együtt életre keltett megbocsátva nekünk minden vétkünket. Eltörölte a követelésével minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, eltávolította azt az útból, odaszegezve a keresztfára. Lefegyverezte a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, nyilvánosan megszégyenítette őket, és Krisztusban diadalmaskodott rajtuk. Senki el ne ítéljen titeket ételért és italért, ünnep, újhold vagy szombat miatt. Hiszen ezek csak árnyékai az eljövendő Krisztusnak, aki a valóság. Ne vegye el tőletek a versenydíjat az, aki alázatoskodásban és angyalok iránti tiszteletben tetszeleg, látomásaival foglalkozik, saját bölcsességétől ok nélkül felfuvalkodik,de nem ragaszkodik a Főhöz: pedig ő tartja össze az egész testet inak és ízületek segítségével, és az őáltala növekszik az Isten szerinti növekedéssel. Ha tehát Krisztussal meghaltatok a világ elemei számára, miért terhelitek magatokat olyan kötöttségekkel, amelyek csak az e világ szerint élőkre kötelezők: „Ne nyúlj hozzá, ne ízleld meg, ne is érintsd!”Azokról van itt szó, amik arra valók, hogy elfogyasztva megsemmisüljenek. Ezek csupán emberi parancsok és rendelések. Ezeknek a megtartása a bölcsesség látszatát kelti ugyan a magunk csinálta kegyeskedés, az alázatoskodás és a test sanyargatása által, valójában azonban semmi értéke és haszna nincs, mert öntelt felfuvalkodottsághoz vezet.

Hálát adunk neked jó Atyánk, hogy megújul minden napon a te nagy kegyelmed, és te életünk minden napján meg tudsz minket ajándékozni valami lelki, vagy földi jóval. Megköszönjük, hogy az

elmúlt hét napjaiban is adtál elégséges erőt a ránk váró munka végzésére, hogy megkaphassuk a naponkénti imádságban kért mindennapi kenyerünket. Megköszönjük, hogy a hét munkanapjai után ma felvirrasztottál a nyugalom napjára, hogy fáradt testünk megpihenhessen, és miközben fáradt testünk pihen, tápláljad lelkünket az örök élet kenyerével. Hálát adunk, hogy ezzel is a munka és pihenés egészségünket erősítő ritmusára nevelsz bennünket. Kérünk, tedd számunkra ezt a nyugalom napját is áldássá, hogy tudjuk ma hangzó Igédet is figyelmesen hallgatni, és szívünkbe zárni, hogy az bennünk gyümölcsöt teremjen. Hálás gyermekeidként köszönjük meg minden földi életünkhöz tartozó ajándékodat is Atyánk: az ételt, az italt a körültünk levő szerető szíveket, az otthont, hogy van a világon egy hely, ahová minket haza várnak, szeretnek. De különösen hálát adunk azért, hogy szólsz hozzánk Igédben, és újra kinyitsz egy ajtót szent országod kincseinek a tárházában. Jó nekünk újra hallani, hogy te sohasem hagysz bennünket magunkra, nem távozol el tőlünk. Bárcsak tudnánk mi is erős hittel mondani, hogy mi sem térünk le soha az általad mutatott útról. Ámen

Igehirdetés előtti ének: 178. dics. Alapige: Kolossé: 2, 14

Eltörölte a követelésével minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, eltávolította azt az útból, oda szegezve azt a keresztfára.

Kedves Testvéreim,

A kolossébeliekhez írt levél második részének az első feléből hallottuk Isten Igéjének az emlékeztetését arra nézve, hogy földi életünk sokféle szövevényében járva, egyetlen helyes irányba mutató útjelző tábla a Jézus Krisztus evangéliuma. Az üdvösségnek egyetlen kezese az Úr Jézus áldozata. Az előzőkben hallottuk, hogy amikor a körültünk levő világban sok, némelyeknek tetszetős tanítás hangzik, tehát sokan hívogatnak bennünket a maguk táborába, vessük azt össze először Istennek az Igéjével, Jézus Krisztusnak az evangéliumával. Az apostolon keresztül figyelmeztet Isten a Szentírásban: Mindent megpróbáljatok, és ami jó azt megtartsátok. A próbakő tehát Istennek az Igéje. Ami ezen a mérlegen megáll, ahhoz ragaszkodjuk, és az legyen az életünk zsinórmértéke. Ami ezen a mérlegen, az Ige mérlegén nem áll meg, azt kerüljük, attól óvakodjunk. Ezt az teszi nehézzé, hogy nem minden ember egyforma lelkülettel, vagy a saját hitének a szemüvegével olvassa a Szentírást. Ezek a

„szemüvegek” pedig arra is képesek, hogy ha az ember ezzel olvas, nem azt érti meg belőle ami abban van, hanem sok esetben ennek az ellenkezőjét. E sorok szerzője ezt akkor tapasztalta meg egészen megdöbbentő mértékben, amikor kiadta Lélekvándorlás című könyvét. A könyv írásakor keresztyén hitünk zsinórmértékének, tehát a Szentírásnak minden olyan részét, amely a könyvben foglaltakkal összefüggésben van még egyszer áttanulmányoztam, nehogy a könyvben – esetleg a könyvhöz tartozó valamelyik melléktémával kapcsolatosan, – téves információt adjak olvasóimnak. Ez a könyv, mint az egyik kolozsvári teológiai professzor (G. Zs) is írta a könyvről írt recenziójában, azért lett nevezetes, mert eddig édes anyanyelvünkön és szláv nyelvterületen se jött ki keresztyén, tudományos jellegű könyv erről a témáról. A könyv Magyarországra is eljutott, és egy ezoterikus közösségtől a könyv kiadása után egy néhány héttel egy nagyon hosszú levelet kaptam. Levelet írtak Dr. Szathmáry Sándor professzornak is, aki könyvem előszavának a szerzője volt. Egyidejűleg egy könyvet kaptam, ami könyvemre adott válasz volt. Szerzője az említett közösség szellemi vezére. Levelében a hozzá tartozó közösség nevében is felszólítja az egyházakat, (mintha én lennék az egyházaknak a képviselője), hogy vallják be tévedésüket, és térjenek át a lélekvándorlás, és újra testet öltés világrendjének a hirdetésére. A levél és a könyv szerzője egy sajátos ezoterikus csoport dogmatanát, hittanát írta meg, és amit írt, mintapéldánya annak, hogyan lehet a Szentírásra hivatkozva az ellenkezőjét bizonygatni annak, mint ami a Szentírásban van. A könyv olyan éles támadás az egyházak ellen, hogy lelkiismereti kötelességemnek tartottam arra testvéri lelkülettel, és biblikus életszemlélettel válaszolni azokra. Itt csak egy kis ízelítőt adok ebből a sajátos hittanból:

Az írások szerzője Jézust Megváltónak nevezi, de tagadja, hogy ő drága vérén váltott meg bennünket, és szörnyűségnek nevezi az egyházak tanítását, hogy Isten akarta Fia „meggyilkolását”. Hangoztatják a Bibliához való hűségüket, de érvénytelennek minősítenek benne mindent, ami nem egyezik a lélekvándorlás karmás rendszerével, és a „Szent Szellemektől” kapott új kijelentésekkel. Krisztus helyettes áldozatának egyházi tana szerintük „bántóan ütközik a mennyei Atyánkat jellemző abszolút bölcsesség, hatalom, igazságosság és szeretet szempontjaival.” Az egyházak hittanát hitrombolónak nevezik, amit az értelem mérlegén soha sem ellenőriztek. Az egyházaknak – úgymond – nem volt, és nincs komoly ellenérve, se bátorsága, sem ügyszeretete, de még hitbizonyossága sem, hogy hittanuk gyengeségeivel szembenézzenek, és ezekről velük párbeszédbe bocsátkozzanak. „Közben hangoztatják, hogy hittanuk tárgyilagos és igei cáfolatának a lehetőségében senki ne bizakodjon.”

Az ilyen gondolatok hangoztatásából is láthatjuk, hogy a hívő élettel kapcsolatos minden dolgot a Szentírás mérlegén kell ellenőriznünk. De közben – ha szükséges – időt kell hagyni a körülmények lecsillapodására, tisztulására,

vagy befoganására. Fontos ügyben, ha valaminek érlelődni, vagy gyökeresedni kell, nem helyénvaló idő előtt, elhamarkodottan dönteni, vagy ítéletet mondani. Ha egy palántát elültetünk, azt legalább néhány napig hagyni kell, hogy gyökeret eresszen, és jól megkapaszkodjon a talajba. Ültetés után, míg nem ereszt gyökeret, még egy gyerek is kihúzza a puha földből, de ha meggyökeresedik, nem lehet könnyen kihúzni, mert a már mély gyökereket eresztő növény inkább elszakad, mint kihúzni engedné magát. Így van ez az életünkkel is, Nagyon áldott dolog, ha van ki az életünket a hit talajába ültetni. De az elültetett palántának szüksége van utógondozásra, öntözésre és gyomtalanításra, hogy meggyökeresedjen. Akinek az élete nem gyökerezik a Krisztusba vetett hit talajába, ott nincs állandóság. Aki korán elkerül a szülői háztól, talán otthon már konfirmált, de az utómunkát nem volt ki végezni, olyanná válik, mint a környezete, ahová került. A meg nem gyökeresedett hit könnyen válik hitetlenséggé, vagy olyanná, akiket könnyen sodor a tanításnak akármilyen szele. A hegyi beszédben a kősziklára épített ház hasonlatát alkalmazza Jézus a hívő élethez, amelyben a kőszikla ő maga. Aki nem rá építi az élete hajlékát, az hasonlatos a bolond emberhez, aki a homokra építi házát. Lehet homokra is építeni, de az csak a szép időben marad meg. Ha esik az eső, fúj a szél, veszélyeztetve van. Azért van szükség meggyökeresedésre, szilárd alapra. A fejezet első felében Jézus azért nevezte a keresztséget az ó ember temetésének, mert ő nem a maga bűneiért halt meg, hanem a miénkért áldozta ide magát. A bűnbe esett ember elindult a halál felé, mert Isten az élet Ura, s a tőle elszakadás, menetelés a halál felé. A tízparancsolatban azért épített korlátot, hogy az ember ne térjen le az általa elrendelt útról, és ne zuhanjon a halál szakadékába. De az ember olyan gyarló, hogy nem képes Isten minden törvényét betartani. Viszont aki Isten egyetlen törvényét is megszegi, mint bűnös a halál útján marad. Azért hangzik mai Igénkben a vigasztalás, hogy Krisztus, amikor bűneinkért hozott áldozatának az érdeméért megbocsátja bűneinket, eltávolítja a bennünket bűn adóssággal terhelő vádat, és odaszegezi azt a keresztfára, mert azokért ő már áldozatával eleget tett. Mi nem tudunk hivatkozni a magunk érdemeire, mert nem tudjuk Isten törvényét tökéletesen betartani, de nem is kell erre hivatkoznunk, mert Krisztus áldozatáért kegyelmet, tehát bűnbocsánatot kapunk. Ezzel fegyverezte le a fejedelemségeket és hatalmasságokat. Ebben az Igében gonosz szellemi hatalmasságokról, a sátánról, és démoni lelkekről van szó. Ezek a gonosz szellemi hatalmasságok azért végzik az emberek közt hitető munkájukat, hogy az embert Istentől eltántorítsák, hogy aztán Isten előtt vádolhassanak bennünket, hogy mi már nem Isten népe vagyunk, mert nem Istennek engedelmeskedünk, hanem nekik, a gonosz szellemi hatalmaknak. Isten az ő kegyelmét elfogadókat illető vádat visszautasítja, mert Krisztus őket megváltotta, bűneik váltságdíját megfizette a Golgotán. Isten bűnt büntető igazsága

tehát nem szenvedett csorbát. A megváltottak fölött nincs többé hatalma a gonoszság fejedelmeinek, őket már a Szentlélek irányítja.

Ezért mondja Isten az ő kegyelmét elfogadóknak ezt is: „Senki tehát el ne ítéljen titeket ételért és italért, ünnep, újhold vagy szombat miatt. Hiszen ezek csak árnyékai az eljövendő Krisztusnak, aki a valóság." Sokszor emlékeztet Isten bennünket arra, hogy nagyon áldott emberi tulajdonsággá válik az, ha valaki az élete minden területén, szíve őszinte döntése eredményeként mérsékelt életet akar élni. Ehhez az önmegtartóztatást is igénylő életformához hozzátartozik minden. Mérsékelt gondolkodásmód életünk minden területén, megtalálni a józan arany középutat, óvakodni minden szélsőségtől. Ebben már benne van a Jézus által említett széles út kerülése, az Isten akarata szerinti szerénység, szelídség, és józan önmérséklet étel és ital fogyasztásában. Hozzátartozik ehhez az ünnepek megtartása, melyeket Isten rendelt, hogy megtarthassuk testi-lelki életünknek az egyensúlyát. A Kolossébeli gyülekezet ismerte Istennek az ószövetségi ünnepekkel kapcsolatos rendelkezéseit, legalábbis részben, új tanítóik azonban más evangéliumot hirdettek nekik, mint Pál apostol. Azok vallásosságához, világképükhöz hozzátartozott az angyalok tisztelete, és a keleti pogány vallásokkal kevert okkult tudományok, amelyben a napnak, csillagoknak és ünnepeknek más értékrendje volt, akiknek a szóhasználatában a napokkal, javakkal és ünnepekkel kapcsolatban gyakran hangzottak ezek a tiltó szavak. „ Ne nyúlj hozzá, ne ízleld, ne is érintsd." A gyülekezet az apostolok nyomán ismerte Jézusnak az étellel és itallal kapcsolatos alapvető tanítását: „Nem az fertőzteti meg az embert, ami a szájon bemegy, hanem ami kijön." Tehát a gonosz szavak, és a gonosz szavak nyomán születő tettek rontják meg az Isten akaratának engedelmeskedő életet. A napokkal, ünnepekkel, istenségekkel, és a Törvénnyel kapcsolatban sem tették magukévá új tanítóik tanítását. Volt egy csoport az új tanítók között, akik elfogadták a Krisztusban készített kegyelmet, de fontosnak tartották a zsidó hagyományok, tehát a Törvény megtartását is. Az apostol pedig küzdött azért, hogy a gyülekezet megismerje a Krisztusban adott kegyelemmel együtt járó teljességet, mert Krisztus Isten titkainak a letéteményese, és „benne van a bölcsesség és ismeret minden kincse elrejtve." Ha tehát már eljutottak a hitig, hogy Isten Krisztusban készít kegyelmet nekünk, az ő áldozatáért bocsátja meg bűneinket, ebben a hitben kell megerősödni, és erre kell építeni életüket. Nem az angyalok váltottak meg bennünket, hanem Jézus Krisztus. Nem az angyaloknak adatott hatalom a mennyben és a földön, hanem Jézus Krisztusnak. A csillagok, a nap, hold, az egész isteninek vélt kozmosz nem istenség, hogy azoktól függne a földön élő ember jövője. Az apostol mindezt így foglalja össze: „Mert benne (Krisztusban) lakozik az istenségnek egész teljessége testileg." Az ünnepek, az áldozatok, a Törvény csak a Krisztus árnyéka, aki a valóság. Nem az emberek, az új

tanítók által kitalált szabályokra kell tehát figyelni, hanem a fejre, Krisztusra. Benne teljesedtek be Isten megváltásunkat előkészítő ígéretei. Őt kell követni engedelmes hittel. Ámen

Atyánk, hálát adunk neked, hogy a nyugalom napjának ebben az ünnepi csöndjében itt lehettünk gyermekeidnek a gyülekezetében, és hallhattuk a te Igédet. Megköszönjük, hogy szívünkbe vésed azt az emlékeztetést, hogy bár mi méltatlan gyermekeid vagyunk, te mégsem azt akarod, hogy a kegyelmet, amit Jézus Krisztusban készítettél, figyelmen kívül hagyjuk, hanem azt, hogy kegyelmedet hitünkkel megragadjuk, és megszentelt életet éljünk. Köszönjük, hogy általa nekünk, akik a halál útjára tértünk, visszaadod azt az őszinte lelki-testi tisztaságra törekvő életet, amit a teremtés hajnalán nekünk szántál, amikor az élet fáját is teremtetted az Édenben, hogy annak gyümölcsével élve táplálkozzunk az örök életre. Fájlaljuk, hogy Éva akkor szakított a jó és gonosz tudásának a fájáról, amit te Atyánk megtiltottál, és egynek a bűnre való hajlama által mindnyájunkat megfertőzött a bűn halálos mérge. Hálát adunk neked, hogy Krisztus Isten létére emberré lett, győzött a kísértő felett, megtörte a halál hatalmát, és hatalmat kapott arra, hogy nekünk visszaadja az egykor elvesztett életet. Megváltónk nevében kérünk Atyánk, segíts, hogy mi ezzel a kegyelemmel az új teremtés teljességre jutása által hálaadással élhessünk. Ámen

Záróének: 238. dics. 1989.

P.S. Az igehirdetésben említett Budapest-i ezoterikusoktól érkezett levélre írt közel 60 oldalnyi terjedelmű tanulmány jellegű válaszom megtalálható az „EGY PÁSZTOR, EGY NYÁJ" című könyvemben. A fejezet cime: „Különös üzenet az egyházaknak." Gyülekezeteinkben a véltnél is sokkal erősebb okkult hullámverés van (fehér és fekete mágia általi gyógyítások), nagyobb településeken agykontroll tanfolyamok, mágikus ráolvasások. Ezek gyülekezeteinkben, legtöbb esetben a lelkipásztor tudta nélkül, démoni erőhatásoknak adnak teret, rombolják gyülekezeteinket. Azért ezt a válasz-tanulmányt, érezve a lelkigondozás felelősségének a súlyát, és lelkésztársaimnak az ezirányú lelkigondozásban segíteni akarván, már akkor azzal a szándékkal írtam, hogy azt minden gyülekezetbe eljuttatom. Szenteljetek ennek a fejezetnek fokozott figyelmet, vessétek azt össze a „Vigyázat okkult hullámverés" című fejezettel, és tegyetek meg ebben a vonatkozásban is mindent, amit csak tudtok.

A számok világa

Főének: 393. dics. Alapige: 1. Sámuel 13,16 – 14,6

Saul és fia, Jónátán, meg a velük levő nép a benjámini Gebában tartózkodott, a filiszteusok pedig Mikmászban táboroztak. Akkor elindult a filiszteusok táborából három portyázó csapat. Az egyik csapat Ofrá irányába, Súál földje felé tartott. A másik csapat Bét-Hórón felé tartott, a harmadik csapat pedig annak a határnak a mentén haladt, amely a Cebóim völgyén át a pusztáig terjed. Kovácsot pedig egész Izráel földjén nem lehetett találni, mert a filiszteusok így gondolkodtak: Ne csinálhassanak a héberek kardot vagy dárdát. Ezért egész Izráelnek a filiszteusokhoz kellett eljárnia, hogy megélesíttessék ekevasukat, kapájukat, fejszéjüket és ásójukat, ha megtompult az ekevasak, kapák, háromágú villák és fejszék éle, vagy ha ki kellett egyenesíteni az ösztökét. Így történt, hogy az ütközet napján az egész hadinépnek, amely Saullal és Jónátánnal volt, sem kardja, sem dárdája nem volt, csak Saulnak és fiának, Jónátánnak. A filiszteusok előőrse pedig már a mikmászi hágóig nyomult előre. Egyik napon azt mondta Jónátán, Saul fia a fegyverhordozó legényének: Gyere, menjünk át a filiszteusok előőrséhez, amely odaát van! Apjának azonban nem szólt róla. Saul éppen Gibea határában, Migrónban, a gránátalmafa alatt tartózkodott. Mintegy hatszáz főnyi hadinép volt vele, meg Ahijjá is, aki Silóban az éfódot viselte, fia Ahitúbnak, Íkábód testvérének, Fineás fiának, aki az ÚR papjának, Élinek volt a fia. A hadinép sem tudta, hogy Jónátán elment. A szorosban pedig, ahol Jónátán igyekezett átjutni a filiszteusok előőrséhez, innen is, onnan is volt egy sziklaszirt. Az egyiknek Bócéc, a másiknak Szenne volt a neve. Az egyik szirt Mikmásszal szemben északon, a másik Gebával szemben délen emelkedik. Jónátán tehát ezt mondta fegyverhordozó legényének: Gyere, menjünk át ezeknek a körülmetéletleneknek az előőrséhez! Hátha tesz valamit értünk az ÚR, mert az ÚR előtt nincs akadály: akár sok, akár kevés ember által szerezhet szabadulást.

Kedves Testvéreim,

Az Igének ebben a szakaszában Isten elénk tárja, hogy hiába akar az ember egy másik embert hatalmasnak választani, ennek az embernek rangot, nevet adni, bennünket a veszedelmek idején semmiféle emberi hatalom nem tarthat meg, egyedül az élő Isten. Izráel népe Isten akarata ellenére királyt akart magának , de mit ért, hogy volt királyuk, amikor újra támadásba lendült a régi nagy ellenség a filiszteus nép, akik az ország nagy részét már hosszú idő óta felügyeletük alatt tartották. Ez az erős és veszedelmes ellenség igen tervszerűen készítette elő, hogyha háborúra kerül a sor, Izráel ne állhasson meg a háborúban.

Már hosszú idő óta gondoskodtak róla, hogyha Izráelt megtámadják, a háború számukra csak vereséggel végződhessen. Az emberi gonoszság, és a hatalomra törő ember másokon uralkodni akarása sátáni erőket tud felszabadítani tervének végrehajtására. A filiszteusok azt a gonosz módszert alkalmazták, hogy megtiltották a kovácsmesterségnek a tanulását. A közöttük addig kovácsmesterséget folytatóknak megtiltották a munka folytatását, és műhelyeiket bezáratták. Ezzel elérték azt, hogy a zsidóknak ne tudjon senki harci eszközöket, dárdákat, kardokat és lándzsákat készíteni. Így aztán nemsokára bekövetkezett az a helyzet, hogy még a mindennapi munka végzéséhez szükséges szerszámok is elkoptak. Mivel a mezei munka nem állhat le, mert a mezei munkaeszközök hiánya egy időszak után kenyérhiányhoz vezetne, így a zsidók kénytelenek voltak ha az ekevasuk, sarlójuk, kapájuk, vagy más munkaeszközük eltompult, azokat a filiszteus kovácsokhoz vinni. Mikor az ószövetségi népnek egy kis megmozdulására a filiszteusok azzal válaszoltak, hogy toborozni kezdték a maguk seregét, akkor Saul király is nagy erőfeszítéssel igyekezett sereget gyűjteni maga köré, de így is csak háromezer ember volt mellette. A helyzetet még nehezítette az, hogy Istennek a hűséges szolgája Sámuel érezve megfáradását lemondott bírói tisztéről, de azért nem akarta egészen magára hagyni népét és megígérte, hogy Isten előtt szívén hordozza népének az ügyét. A népnek a hűségét is kérte és kilátásba helyezte, hogy ha ez a tiszta szívűségre törekvő hűség elmarad, akkor elvész a nép és királya is. A filiszteusok tábora már óriásira növekedett, harmincezer harci szekér, hatezer lovas katona, a harci nép – mint az Igében olvassuk – olyan sok volt, mint a tengerpartján a homok. Ilyen nagy túlerővel szemben igen nagynak látták a veszélyt Saul táborában. Sámuel érkezését ígérte, de késett és a szorongatott Saul király már türelmetlen volt és maga mutatott be égőáldozatot és hálaáldozatot Istennek. Mire ezt bevégezte, megérkezett Sámuel is, és nagyon megdorgálta a királyt. Előtte közben megmondta neki, hogy az áldozat bemutatásával nagyon rosszat cselekedett, és azért mert nem volt hűséges szolgája Istennek, nem lesz tartós a királysága, Isten másnak, szíve szerint való embernek fogja adni a királyságot. A szorongatott harci készülődésben Saul fia Jonathán átment fegyverhordozójával együtt a filiszteusok előőrséhez. Jonathán őszinte szívből fakadó hitvallást tett azzal, amikor azt mondta fegyverhordozójának, hogy talán tenni fog az Úr értük valamit, mert az Úr előtt nincs akadály, hogy sok vagy kevés által szerezzen szabadulást. Ezek után mikor a filiszteusok előőrséhez eljutottak, Isten azt a győzelmi reménységet adó jelt adta Jonathánnak, amit ő szívében elgondolt. Amikor ez történt, egy néhány nap múlva a katonák nagy része eloldalgott, és Saul mellett a háromezerből csak hatszáz katona maradt. Jonathán látta, hogy ebben a veszélyesen szorongatott helyzetben nincs értelme számolni a katonákat, mert a filiszteusok sokszorosan túlerőben vannak. Már az ószövetségi korban is úgy volt, de a mai kornak az

embere fokozott mértékben az adatok, a számok bűvöletében él. Az embert vonzza a sok pénz, a sok fény, a sok erő, a sok csillogás, mert az ember már az ókorban is a sok, a nagy, az erő és a hatalom bűvöletében élt. Krisztus születése előtt mintegy hatszáz évvel élt egy különösképpen nevezetes filozófus, aki okos, tudós ember volt, és aki többek között egy olyan számtani tételnek a szerzője, amelyet ma is, a mi iskoláinkban is tanítanak. Ezt a bölcs és okos embert úgy hívták, hogy Pythagorasz. Ő még nem ismerte, mert nem ismerhette Istennek az Igéjét. Az ószövetségi prófétákon keresztül tudott már a világ Istenről, de a teljes kijelentést Isten Jézus Krisztuson keresztül hozta. Pythagorasz pogány emberként is úgy élt a számok bűvöletében, hogy a számok világának részleges ismerete által is megsejtette Istennek a hatalmát és örökkévalóságát. Sokat tépelődött korának ez a tudósa a világmindenség keletkezéséről és azt mondta, hogy ennek a hatalmas világegyetemnek, amelynek a méreteit még csak nem is sejtjük, a kiindulópontja a Teremtő Isten. Azt mondta, a számok világában ez az egyes szám, mert tőle, belőle indul ki minden, és általa van ez a hatalmas világmindenség. Sok érdekes fejtegetése van a számok világával kapcsolatosan és elérkezik odáig, hogy a számok világa hasonló a Teremtő hatalomhoz, mert mind a kettő végtelen. Nincs ember a földön, aki meg tudná mondani, hogy hol van a vége a számoknak. De a számok világán keresztül való megsejtése a teremtő hatalomnak megérződik Pithagorasznak az etikai megnyilatkozásaiban is. Pogány létére azt mondja: „Azt, akiből indul ki minden, és aki végtelen hatalmú és erejű, annak a világában csak tisztelettel és csodálattal járhat az ember.” Jonathánnak az Igében hallott reménységes hitvallástétele azért megszívlelendő, mert lelke mélyén ő már Istent hordozta, ha talán nagyon homályos volt is ez a hit, de általa ki tudta mondani, hogy Istennek, aki olyan hatalmas, mindegy, hogy egy vagy sok által szerez győzelmet népének. Isten erről a Szentíráson keresztül is, de az életünk eseményein keresztül is sokszor bizonyságot tesz. Emlékezzünk az ószövetségi nép történetének arra az időszakára, amikor Isten büntetésből megvonta népétől három éven át az esőt. Nem volt eső, fogyott a kenyér, kiapadtak a patakok, sok kút is kiszáradt és az eső hiányával elvonta Isten a sok élelmet a sok felüdülést, a sok örömet. Isten ilyen körülmények között küldte hűséges szolgáját Illés prófétát egy patakhoz, ahol csodálatosan táplálta őt. Aztán a patak vize is elfogyott és Isten tovább küldte hű szolgáját egy messze élő, szegény, halni készülő özvegyasszonyhoz. Isten küldhette volna prófétáját egy sok földi jóval rendelkező, szükséget még szárazságban sem látó gazdag emberhez, de nem oda küldte. És valósággá lett az, ami emberileg lehetetlen. A szegény özvegyasszony a kevéske lisztet és a kevés olajat megosztotta Illés prófétával és az nem fogyott el. Naponta volt pogácsa, volt eledel.

Vagy nézzük a Szentírás legcsodálatosabb történetét. Isten küldött a világba egy egyszerű szülők gyermekeként született csecsemőt, aki nem királyi palotá-

ban, hanem a népszámlálás forgatagában egy istállóban született meg. Amikor ez a gyermek felnőtt, ő tárta fel környezete előtt Isten országának a titkait. Az emberi gonoszság keresztfára feszítette; úgy végezték ki, mint gonosztevőt. Isten mégis ezen az egyen, ezen a kicsinyen keresztül készített szabadulást a bűnből, a halálból, az örök életre. Ilyen hatalmasak, ilyen csodálatosak Istennek az útjai. Ez a mi reménységünk, hogy Isten ezen a kicsiny gyermekként született Jézuson keresztül – aki Isten létére lett emberré – elkészítette a kegyelmét elfogadó embernek a szabadítást. Saul és Jonathán számolták a filiszteusoknak a nagy seregét és számolták a maguk kis csapatát, de Jonathánnak a szívében ott volt a reménység, hogy Isten tud szabadítást adni a kicsinyen, a kevésen keresztül is. Isten ott, abban a háborúban is megadta a reménytelen helyzetben a szabadulást népének. És Isten ott, ahol élünk hatalmas ahhoz, hogy nekünk is azon az egyetlen szabadítón keresztül ideadja a drága örökséget. Az az egy, akinek adatott minden hatalom mennyen és földön, üdvözítő szeretettel vár, hogy amikor utolsót dobban a szívünk az elkészített atyai hajlékba hozzá érkezzünk. Ámen

Édesatyánk, megköszönjük néked ezt a templomi csöndességet, amelyben újra jó volt most hallani a te atyai szódat. Akkor, amikor mi vívódásaink, harcaink, munkás életünk közepette megfáradunk, amikor nagyon érezzük gyöngeségünket és közben sokféle erő vesz körül bennünket, sokszor a szeretetlenségnek, a gyűlöletnek a tábora, olyan jó, hogy te üdvözítő szereteted örömhírét mondod el nekünk Istenünk. Hálát adunk, hogy újra elmondod, hogy hitben élő gyermekeidet – akármilyen gonosz világban is élnek – várja a szabadítás abban az Úr Jézusban, akiben testet öltött üdvözítő szereteted. Kérünk, tégy bennünket hálás gyermekeiddé, érte, az egyért, aki megváltó élete árán szabadított meg bennünket az örök haláltól. Köszönjük, hogy általa számunkra is készen van a drága kincs, az atyai örökség. És könyörgünk légy velünk megtartó szereteteddel akkor is amikor elmúlnak ennek a napnak az órái, ha újra jönnek az új harcok, új feladatok. Atyánk segíts kegyelmeddel és vezess Szentlelkeddel, hogy tudjuk hittel megfogni annak az egynek a kezét, hogy tudjuk naponta átélni, hogy valóság az, amit mondott, hogy ő velünk van minden napon a világ végezetéig. Add, hogy érezzék az ő közelségét azok is, akik nagyon egyedül vannak. Kérünk, segíts úgy betölteni küldetésünket ebben a világban, hogy küldetésünk idejét gyermekeidhez méltóan tölthessük. Jézusunk nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen

Záróének: Szent Igédet örök Isten Énekgyűjtemény 84. oldal 1988.

Az igehirdetésekben szereplô énekek
az Énekgyûjteménybôl

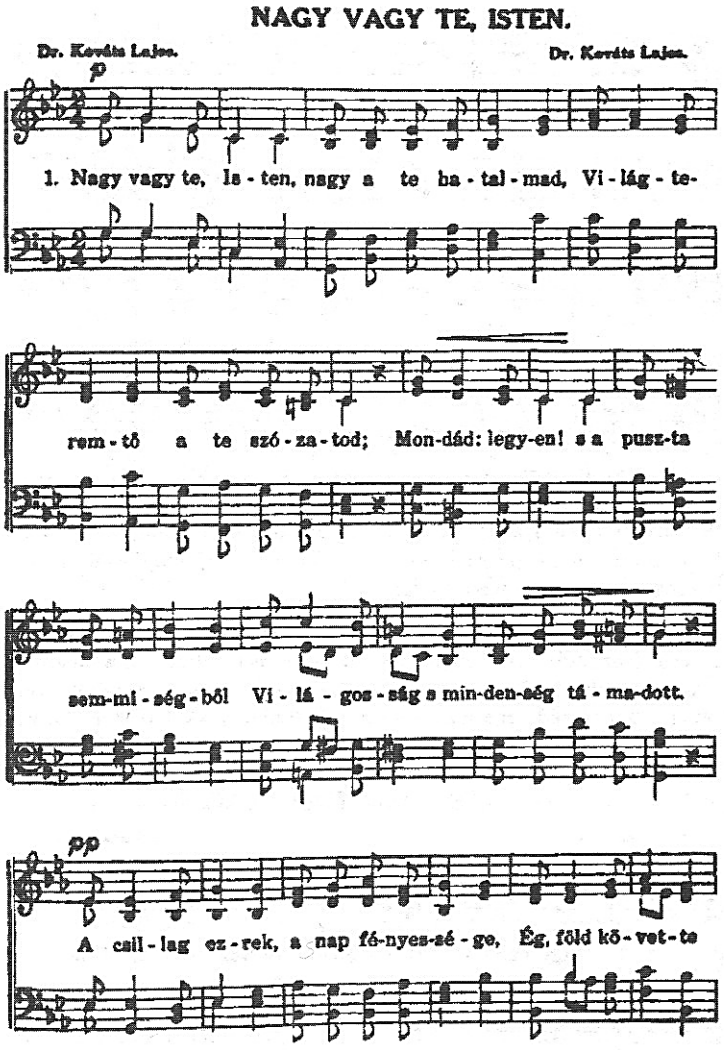

Messze napkeletről.

Thring G. – Vargha Gyuláné. Monk W. H.

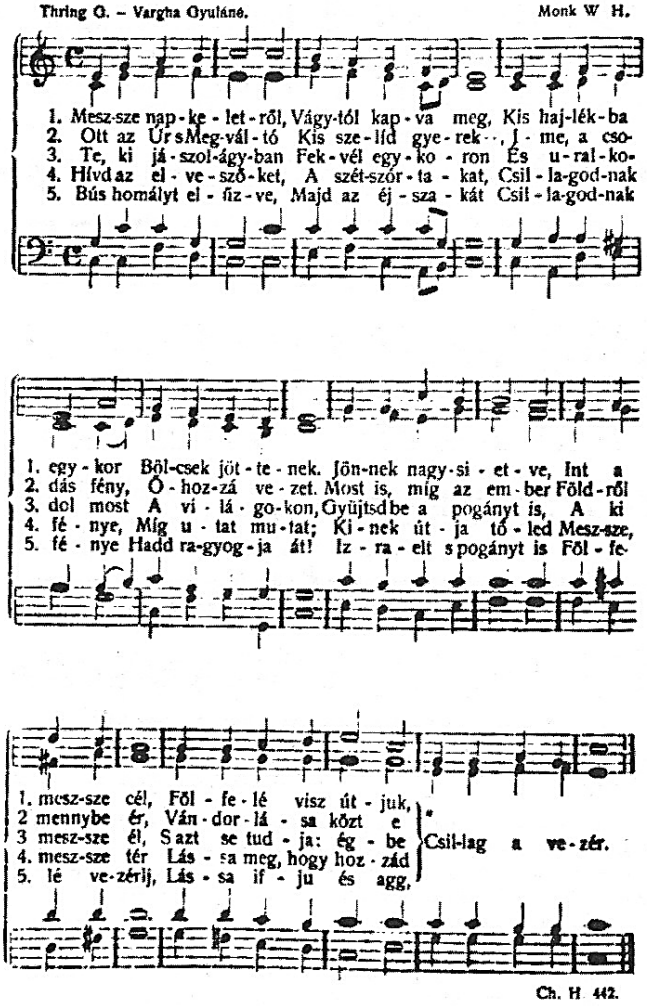

Ch. H 442.

HOZSÁNNA A MAGASBAN!

Ford. Varga Tamás. Kocsor, Zsoltárok 1938.

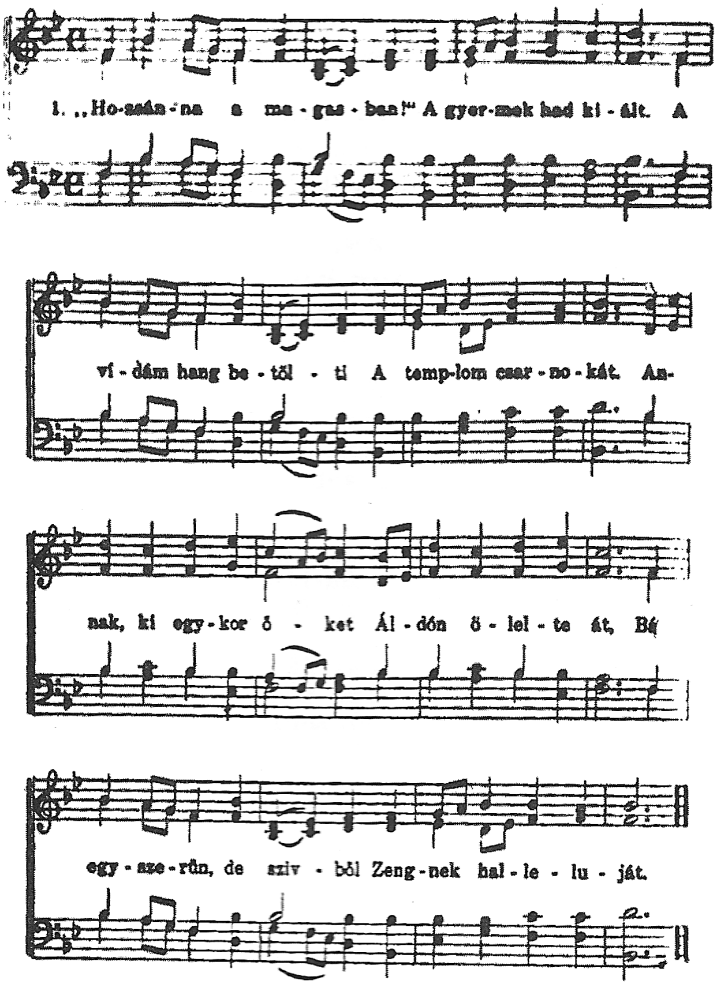

2. „Olajfáknak hegyéről Zengő tömeg között A gyermekek csapatja Pálmát lengetve jött. Az ég kék sátorán túl A szent angyalok is „Hozsánna a magasban," Ezt zengék azok is.

3. Zöld lombot szórt a földre Az örvendő tömeg, A vig kiáltozástól A lég, az ég remeg. A menny s a föld Királya Szamáron ülve megy, Az egyszerű gyerekszót Nem róva, vetve meg.

4. „Hozsánna a magasban!" Zengjen a régi dal, Krisztusnak a Királynak Dicséret, diadal! Szám és szivem dicsérje A Jézust szüntelen, Mig majd örökre áldom Fönn, tisztán, bűntelen.

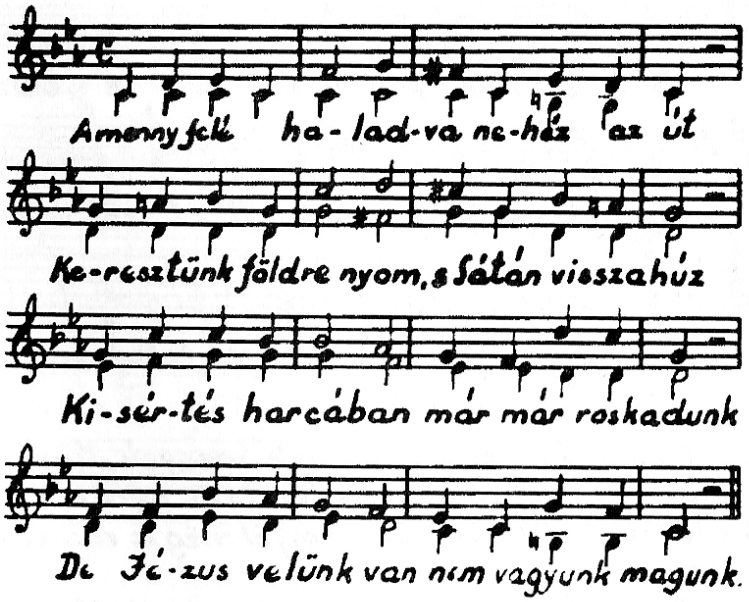

2. Ha beborul az ég s szenvedés gyötör,
Ha vad vihar dühöng, s villám öldököl,
És ha szelek zúgnak, Jézus van velem,
Vigasztalva mondja, ne félj gyermekem.

3. A földi harc után vár a jutalom,
Mit a hü harcosnak megad Jézusom.
Majd túl a Jordánon üdvöt ad s áldást,
Magához ölel, nem okoz csalódást.

Ford. Pándy B.

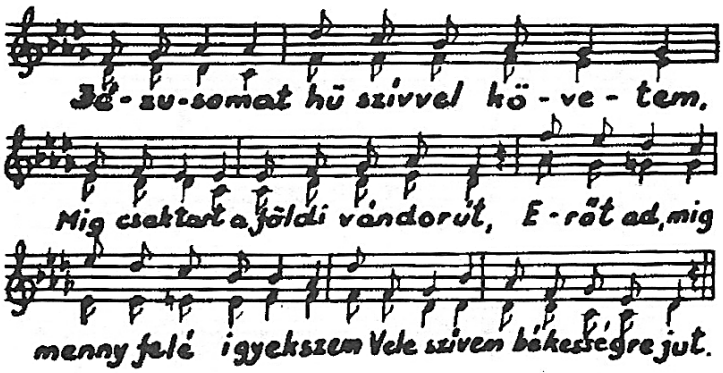

2. Bármi is történjen, vele megyek, Közelsége nyugtatja lelkem, Testem gyötrik bár halálfélelmek, Lelkem nem fél még a rossztól sem.

3. Hegyi útak, sziklák, vagy tengerek, Meggyötörnek, elfárasztanak, Az Úr keze letörli könnyemet, Az Úr keze győzedelmet ad.

4. Ha utunkon nem nyílnak virágok, Vagy szívünket tövisek tépik, Ott is vezet, ha gyermeke vagyok, A rózsa is tövis közt nyílik.

5. És amikor eljön az az óra, Hogy bevégzem földi útamat. Porból lettem, s porrá leszek újra, Add üdvösség ajándékodat.

Ford. Pándy B.

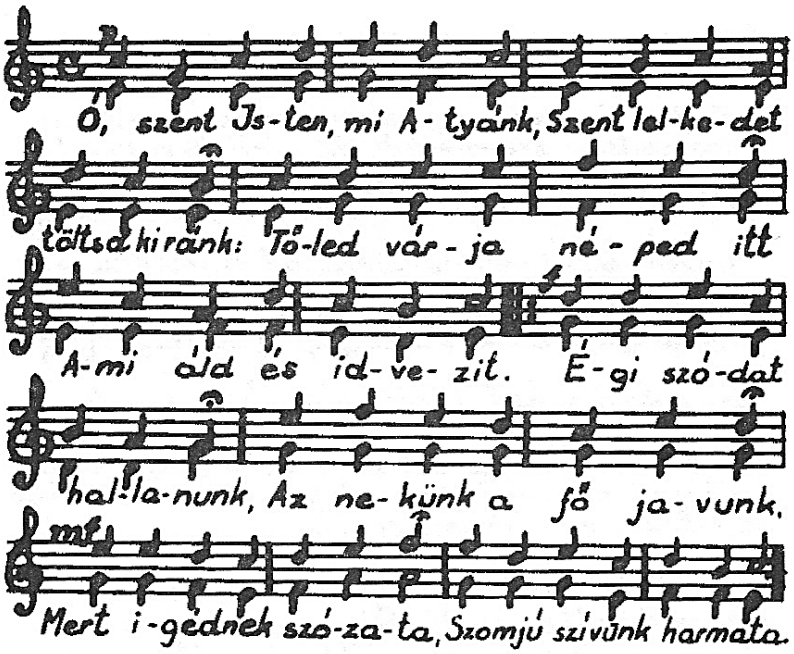

2. Áldd meg, Jsten, népedet, Töltsd ki rá szent lelkedet! Ha házadból kimegyünk, Akkor is te légy velünk. És igéddel ott, ahol Bűn, kisértet ostromol, Te vezérelj szüntelen Fel hozzád, ó, végtelen!

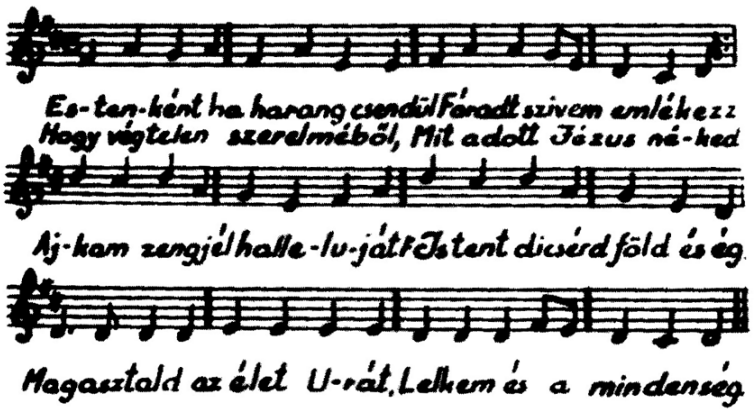

2. Ha nőnek az esti árnyak, Fény hazádra emlékezz, Ahol nem nyugszik le a Nap, Üdvöd napja, - Jézus ez. Ajkam zengjél...

3. Estenként ha jó éjt kívánsz, Tiéidnek, emlékezz Barátodra, ki rád vigyáz, Szüntelenül, - Jézus az. Ajkam zengjél halleluját ...

Ugyanerre a dallamra.

Szent Igéd ut örök Isten, Hálás szivvel köszönjük, Te, ki velünk voltál itten, Maradj mindig mivelünk. Ajkunk halleluját rebeg, Jóságodért Istenünk, Erősitsen meg szent kezed S kegyelmedet add nekünk.

2. Áldott Igéd szelid fénye, Ragyogja be utunkat, Hogy bün-szakadék mélységbe, Szét ne zuzzuk magunkat. Halleluját zengedezve, Könnyebb lesz a haladás, Békességre üdvösségre, Csak Te vezetsz, senki más.

Ford. Pándy B.

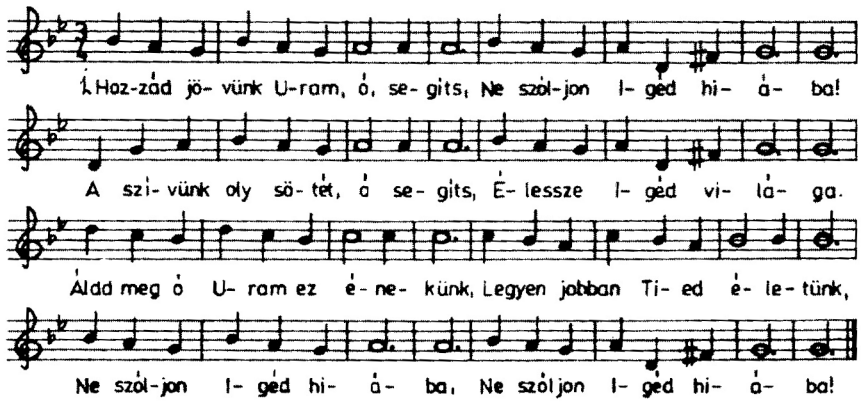

2. A fülünk Igédre nem figyel,
Lábunkkal járunk a sárba'.
Vágyaink szakítnak Tőled el,
Nem fénylik mécsünk világa.
Ó Uram, templomod hadd legyen,
A szívünk megszentelt hely legyen!
/:Ne száljon Igéd hiába!:/

3. Ajkunkon hazugság bélyege,
Megrontott életünk átka.
Hogy állunk Elődbe így, Uram,
Naponként Téged imádva?!
Nyisd meg a szemünk, hogy láthassunk!
Szentled meg ajkunk, hogy áldhassunk!
/:Ne szóljon Igéd hiába!:/

4. A szivünk összetört, ó, Uram.
Itt állunk Előtted gyászba'.
A mélyből hozd ki az életünk,
Ne szóljon Igéd hiába!
Áldd meg Igédet, hogy érthessük,
Dicsőségedre hogy élhessünk.
/:Ne szóljon Igéd hiába!:/

Hova vezet életünk útja

Életre? Halálra?

Tanulmány és üzenet

Amikor Isten a világot teremtette, munkája folyamán többször tekintett végig részben megteremtett művén, és örömmel látta, hogy minden, amit teremtett, igen jó. Amikor teremtő művét az ember teremtésével befejezte, megáldotta az első emberpárt, és terített asztalként adta nekik az Édent, hogy ott megáldott emberekként éljenek. Életüket az tette boldoggá, hogy az élet teremtője és oltalmazója, Isten is ott volt velük. Az első emberpár tehát nem volt pogány. De ez a boldog élet véget ért, mert az ember nem tartotta meg Isten parancsát, és ezzel elfordult Istentől. Aki pedig tőle elszakad, az hátat fordít az életnek és elindul a halál útján. Az Édent el kellett hagyniuk, már nem éltek együtt Istennel, és a világban a létért való küzdelem lassan elhalványította szívükben Isten emlékét. A nagyvilág útvesztőjében mindig volt mitől félni, ezért kerestek mindenben kapaszkodót, amit, vagy akit erősebbnek, többre képesnek tartottak, mint önmagukat. Csodálták az éjjel távolról fénylő csillagokat, megtapasztalták a nap jótékony melegét a természetben, a hold ezüstös fénye néha pedig világít az éjjeli sötétben. Ezeknek az égitesteknek isteni erőt tulajdonítottak és imádták őket. Így alakultak ki a különböző pogány vallások. Isten a bűnbeesés után megszánta a halál útjára térő embert és az idők teljességében elküldte a megváltó Jézus Krisztust, hogy a benne testet öltött isteni szeretet az embert a halálon át is az életre vezesse.

Akik ma keresztyénnek születnek, nem tudják milyen kincsnek az örökösei, ha ezt a kincset nem tékozolják el. Mert a hitet nem lehet úgy örökölni, mint az anyagi javakat. A világi törvény szerint az anyagi javakat, ha a hitves meghal, a hitvestárs és a gyermekek öröklik. Az élet folyamán sok esetben úgy adódik, hogy a családtagok szétszóródnak egymástól. Olyan is előfordul, hogy a szétszóródott családtagok az élet sokféle vihara közepette úgy elsodródnak egymástól, hogy nem is tudnak egymásról. Ha ilyen körülmények között hal meg valaki, az illetékes hatóságok igyekeznek kikutatni, hol van a meghaltnak valakije, aki, vagy akik a megholt anyagi javainak törvényes örökösei. De a lelki kincsekkel más a helyzet. A szülők, akik Istentől a legdrágább ajándékot, élet-ajándékot kapják, amikor gyermekük születik, ezzel az ajándékkal együtt kapnak egy kiváltságos feladatot is. Azt, hogy miközben gyermekük kezd növekedni, és kezdi megismerni a világot, a földi életben rejlő lehetőségeket, beszéljenek neki a Teremtőről, aki a világot teremtette, aki az életet ajándékozza, és aki azért ajándékozta őket a szülőknek, hogy megtanítsák őket: ez

a földi élet csak előszoba, ahonnan elindulunk. Aki pedig útnak indul, tudnia kell, hova akar menni. Mondjuk el gyermekeinknek, hogy a teremtő Isten szeret minket, és azért ajándékozott nekünk életet, hogy szépen éljünk. A szép élet pedig azzal kezdődik, hogy az ember hallgasson Istenre és cselekedje akaratát. Az ember mégis megszegte Isten parancsát és a tiltott útra lépett, a halál útjára. Hogy milyen nagyon szereti Isten az embert, az abban mutatkozik meg, hogy még engedetlen gyermekein is megkönyörült. Elküldte Krisztust, aki Isten lévén emberré lett, a földre jött, kitárta előttünk Isten országának titkait. Az ószövetségi főpap bárányt áldozott a nép bűneiért, hogy a bűnre haragvó Istent megengesztelje. Jézus maga lett Isten Bárányává, és önmagát áldozta fel engesztelő áldozatul, hogy Isten megbocsássa bűneinket. Azért rendelte el nagycsütörtök este az Úrvacsora sákramentumát, és kötötte lelkére tanítványainak, hogy akarata szerint úgy készüljünk az Úrvacsorához, hogy kérjünk bocsánatot azoktól, akiket szóval, cselekedettel, vagy mulasztással megbántottunk, azoknak pedig, akik minket bántottak meg és bocsánatot kérnek, mi bocsássunk meg testvéri szeretettel. Isten tudja, és számon tartja tetteinket, és életünk minden megnyilvánulását. Ezért mondta Jézus: Amit megköttök a földön a mennyben is kötve lesz, és amit megoldotok a földön, a mennyben is oldva lesz. Jézus egyenesen azt mondja, hogy embertársaink iránti feszültségeinket előbb egymás között kell megoldani, és csak úgy várhatjuk Isten bocsánatát. Ez alól csak akkor kapunk felmentést, ha az ember keményszívűsége miatt, olyan későn érkezik a bűnbánathoz, hogy az, aki ellen vétett, már nincs itt ezen a földön. A halott testvértől mi már nem tudunk bocsánatot kérni, az elkövetett rosszat nem tudjuk jóvátenni. Ilyen esetben az őszinte bűnbánat nyomán Krisztus áldozata az elégtétel. A bűnbánat őszinteségét pedig Isten látja. Azért van az Igében a figyelmeztetés: „Próbálja azért az ember önmagát, mert aki méltatlanul eszi az Úr kenyerét, vagy issza az Úr poharát, vétkezik az Úr teste és vére ellen.” Önmagunkban, úgy ahogy vagyunk, mindnyájan méltatlanok vagyunk, de ha bevalljuk méltatlanságunkat és bűneinket, Isten Krisztus áldozatáért elfogad bennünket.

Jézus Krisztus születése csoda, és kegyelem. Csoda, hogy Isten, aki a teremtés művét isteni tökéletességgel alkotta, az embert is jónak teremtette. Azt, hogy az ember jó emberként lépett ebbe a világba, a Szentírás úgy fejezi ki, hogy Isten a maga képére és hasonlatosságára teremtette az embert. Dávid zsoltárában pedig a hitben élő ember csodálkozó ámulata van kifejezve: „Kevéssel teremtetted kisebbé Istennél, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg.” A teremtett mindenség élőlényei közt csak az embernek adta azt a képességet, hogy érzéseit szavakká formálva folyékonyan el tudja mondani, ami a szívében van, tud beszélni. Tehát Isten magával való közösségre teremtette az embert. Isten szól hozzánk Igéjében és mi beszélhetünk vele imádságainkban.

De Jézus születése azért is csoda, mert Isten évszázadokkal születése előtt, akkor, amikor Ábrahámot kiválasztotta és szövetséget kötött vele, gondoskodott róla, hogy Jézus egy családban szülessen meg. Máriának, Jézus leendő édesanyjának csak akkor üzente meg Isten angyala által a titkot, hogy születendő gyermeke a Szentlélektől születik, amikor születésének Istentől rendelt ideje már közel volt.

Isten ezt népet maga is szigorú renddel nevelte tisztességre, becsületre és akaratának megtartására. Például amikor Isten kiszabadította őket Egyiptomból, és Mózes, aki vezette őket, felment a Sinai hegyre, ahol Istentől a Tízprancsolatot kapta, a hegyről visszamenő Mózes egy nagyon szigorú büntetést hajtatott végre. Mert amikor Mózes lement a hegyről, a nép bálvány istenszobrot készíttetett, hogy azt körül táncolva ujjongva imádja. Az egyiptomiak bálványistenei között volt egy „apisz bika" nevű bálvány. Tehát Isten megszabadított népe Mózes távollétekor az egyiptomiak pogány bálványát kezdték imádni. Ez a történet arra is felhívja a figyelmet, hogy nem jó a pásztornak a nyájat sokáig magára hagyni. Mózes Isten szolgája és követeként harcolt Áronnal együtt a fáraóval, népüknek elengedéséért. Mikor a kiszabadítás a tizedik csapás után megtörtént, és már útban voltak az Ígéret földje felé, Mózes és Józsué a Sinai hegyre mentek, ahol Isten a kőtáblára írt Tízparancsolatot adta át Mózesnek. De ott készült el a sátortemplom elkészítésének a részletes leírása is. Éppen a Tízparancsolatban emlékezteti Isten a népet, hogy ő szabadította ki őket Egyiptomból, ahol már rabszolgaként éltek, hogy ne boruljanak le pogány bálványok előtt. Sokáig voltak a hegyen, és mikor leértek, a nép már az akkorra elkészült egyiptomi bálványisten szobrát táncolta körül, és imádta azt. Mózes elejtette, összetörte a Tízparancsolat Istentől kapott kőtábláit, és kiadta a szigorú parancsot a bálványimádó nép karddal való megbüntetésére. Akkor nap háromezren hullottak el a bálványimádás helyén. Amikor aztán a nép a sokáig tartó vándorlás után megérkezett az Ígéret földjére, ahova már Józsué vezette be őket, és ott is Isten Igéje ellen cselekedtek, Józsuénak kellett elrendelni a szigorú büntetést Ákánra és minden hozzátartozójára. Őt, és családja minden tagját halálra kövezték, mert Ákán eltulajdonított a hadizsákmányból dolgokat, amelyeket Isten törvénye értelmében Istennek kellett volna szentelnie. Ezekkel a szigorú büntetésekkel Isten tanítani, és figyelmeztetni akar. Egyik temetési énekünkben mi is megvalljuk: „Csak vándorút az életem, míg majd hazámba érkezem." Mi mindnyájan útban vagyunk a haza felé, amelyet Megváltónk ígér mindenkinek, aki parancsolatát megtartja. Az ő parancsolatának összefoglalása pedig így hangzik: „Szeresd az Urat, a te Istenedet, és szeresd felebarátodat, mint önmagadat." Így tudjuk kifejezni, hogy értünk hozott engesztelő áldozata drága kincsünk, hiszünk ígéreteinek, és elfogadjuk bűnbocsátó kegyelmét. De hogyan végződött Izráel népének ez a vándorútja Isten ígéretének a földje felé?

A Római levélben van leírva, hogy Isten mindnyájukat kiszabadította Egyiptomból, mindnyájukat megtartotta, amikor megnyitotta előttük a tengert és a fáraó serege üldözőbe vette őket. A pusztai vándorlás küzdelmei és nehézségei közt is gondoskodott ételükről, italukról. És abból a nagy seregből, amely elindult Egyiptomból, csak ketten érkeztek meg az Ígéret földjére. Miért? Nemcsak azért, mert vándorlásuk negyven évig tartott, és ennyi idő alatt egy kisebb gyülekezetből is sokan meghalnak, hanem mindenekelőtt azért, mert nem engedelmeskedtek Istennek. Egyiptomban négyszázharminc évet töltöttek, de amikor onnan kiszabadította őket Isten, a pusztai vándorlás folyamán is pogányul éltek. Amikor Isten Ábrahámot elhívta, az volt az első utasítása, hogy hagyja ott szülőföldjét, és menjen el egy Isten által mutatott helyre. A mindenkinek kedves szülőföldön, barátok és rokonok között nem tudott volna egy gyökeresen más életet kezdeni. Isten pedig Ábrahám személyéből kiindulva akarta megvalósítani a bűnbe esett, és így a halál útján járó emberiség megváltását. Azért mondta meg Ábrahámnak, hogy az ő magvában nyerhetnek majd megváltást a föld népei. Ábrahám azért volt képes elindulni erre az egészen új életútra, mert hitt Istennek. Szülőföldjén, Mezopotámiában viszonylagos jólétben éltek az emberek. Ábrahám otthagyta a szilárd fundamentumra épített otthont, és vállalta a sátorlakó nomád életet, mert hitte, hogy őt egy értelem fölötti isteni hatalom szólította meg, akinek vele nagy tervei vannak. Egyéni életében ez a hit volt döntéseinek a mozgató rugója, és ha valamikor megingott is, hű maradt Istenhez. Pedig Isten próbákat is bocsátott rá. Isten teljesítette a gyermekáldásra vonatkozó ígéretét, de olyan megkésve, hogy annak beteljesedése emberileg lehetetlennek tűnt. Amikor az ígéret ilyen módon teljesedett, és a mag, Izsák felnövekedett, újabb kemény próba elé állította őt, amikor azt kérte tőle, hogy Izsákot áldozza oda neki. Hitte, hogy Isten akkor is meg fogja tartani ígéretét, ha az emberileg lehetetlennek látszik.

Amikor Ábrahám magva, a Megváltó itt járt már e földön, és hirdette a megváltás befejezéseként megvalósuló Isten országának az érkezését, annak új törvényeként követelte övéitől a régi törvénynek, az Isten és emberszeretet parancsának a gyakorlati megtartását. A későbbiekben szó lesz ebben a tanulmányban arról is, hogy a szeretet gyakorlására mindig és mindnyájunknak őszinte szívvel törekedni kell, de ennek néha határt szab a lehetőség. Pál apostol ezt a Római levélben így fejezi ki: „Ha lehetséges, amennyire tőletek függ, minden emberrel békességben éljetek.” Mert a mindennapi életben gyakran találkozunk el nem fogadott, visszautasított szeretettel. A keresztyénség az első évtizedekben, sőt időnként az első három században, különösen a kegyetlen császárok uralkodása idején, életveszélynek volt kitéve. Pedig a keresztyének hű polgárai voltak az országnak. Közismert volt egymás iránti szeretetük és emberségük. Mégis üldözték őket, mert a császárok isteni rangra emelték

magukat, akinek a képe előtt állami ünnepeken le kellett borulni, imádatban kellett részesíteni. A keresztyének pedig már akkor is azt vallották, hogy még a legjobb, legemberségesebb és leghatalmasabb ember is gyarló és bűnös embertársunk, aki nem méltó az imádatra. Ezért sok keresztyént ítéltek halálra. Egyik módja a kivégzésnek a vadállatok elé vetés lett. A Római birodalom polgárainak kedvelt szórakozó helye a cirkusz volt. Világszerte ismertté lett az akkori kor római jelszava: panem et circenses, ami azt jelenti: kenyeret és cirkuszt. A cirkuszban elkerített küzdőtéren vívták a vadállatokkal utolsó harcukat az elítélt keresztyének.

Az egyháznak ez a veszélyeztetett korszaka három évszázadig tartott. 312-ben, Konstantin császár uralkodása idején azonban nagy változás történt. A császár megszüntette a keresztyén-üldözést, sőt, maga is keresztyénné lett. Tudatosította, hogy a keresztyének a legjobb és legbecsületesebb polgárai az államnak, akiket nem üldözni, hanem gyámolítani kell. Ez a változás nagy áldás volt az egyházra nézve, amelynek azonban a későbbiekben árnyoldalai is voltak. A hit lelki kincs, és mint említettük, nem lehet örökölni sem. Hitet csak hitben élő ember tud gyújtani az embertárs szívében, mert a „hit, hallásból van, a hallás pedig Isten Igéjének a hirdetése által." Ezért a hitre jutáshoz időre van szükség. Ha egy ország életében – rendszerint háborúk után – a társadalmi rend megváltozik, rögtön feltűnnek a változás vámszedői. Ezek az ügyesen helyezkedők addig talán az ellenzék táborához tartoztak, de ügyesen átkapcsolnak, ajkukra veszik az új korszak jelszavát, hogy minél előbb vezérkedhessenek. A hatalmas Római birodalomban maga a császár lett keresztyén. A hatalmasoknak mindig nagy a vonzási köre, mert akik a hatalmasokat követik, a hatalmasoktól jutalmat, előléptetést várnak. Ez történt a Római birodalomban is. Egyszerre óriási tömeg jelentkezett, hogy szeretne keresztyén lenni. Nem volt se elég idő, sem elég erő a sokaság hitre segítéséhez. Így lett a keresztyén egyház lélekszámban növekedő, de hitben hiányos közösséggé. Bizonyára ez lett a gyökere annak, hogy kétezer éves történelme folyamán az egyház nem mindig töltötte be hűséggel Istentől kapott küldetését. Ennek első jele az volt, hogy vezetői, főpapjai, akik a nehéz évek elmúltával jól szervezett hierarchikus renddé formálódtak, mindjárt megkezdték a politikai karrier utáni érdeklődést.

A Nyugatrómai Birodalmat az 5. század végén legyőzték a germánok. Ehhez az is hozzájárult, hogy a birodalomban meglazult az erkölcsi élet rendje, és a nép jobban szerette a cirkuszt, mint a munkát. A birodalmat megdöntő germán fejedelmek elfogadtak egy olyan megállapodást, amelynek alapján Róma független állammá lett, amelynek majdnem ezer éven át a pápák lettek a királyai. Így lett a pápának arany királyi koronája is. A világuralomra törő egyházban mellékvágányra futott az egyház legfontosabb munkája és mindenekfölött való küldetése, az evangélium hirdetése. A Római Birodalom keleti

része még egy ideig együtt maradt, és a később kialakult nyugat európai feudális államokban, mindenekelőtt az uralkodó kezében volt a hatalom, de a hatalom gyakorlásában jelentékeny súlya volt az egyháznak is. Ez sok súrlódással járt együtt, amely végül is azzal a megállapodással oldódott meg, hogy világi ügyekben az uralkodóé, lelki ügyekben pedig a pápáé a döntő szó. Az első nagy egyházszakadás, a latin nyugati, és görög keleti rész elválása mindenekelőtt hatalmi okokra vezethető vissza, de ennek hátterében hitelvi különbözőség is volt. A hitelvi különbözőség abban a kérdésben volt, hogy Jézus egylényegű-e Istennel, vagy csak hasonló hozzá, de a szakadás végül is hatalmi okok miatt következett be.

Az egyház számbeli gyarapodása során nem kis gondja volt az egyház vezetőinek az, hogy a keresztyén hitre térő pogány tömegek túl egyszerűnek találták a keresztyén templomokat, amely az ószövetségi zsidó zsinagógához hasonló templomban, vagy épületben jött össze. A pogányok pogány hitük szerinti szobrokat építettek, vagy vittek be templomaikba. Minden pogány templomban ott volt annak a pogány istennek a szobra, akinek a tiszteletére építették a templomot. De a világot teremtő Isten lélek, tehát láthatatlan, és ő a Tízparancsolatban megtiltotta, hogy az ember imádandó szobrot készítsen magának, vagy szobrot, amelyet tisztelni akar. Ez a parancsolat így hangzik: „Ne csinálj magadnak faragott képet, sem semmi hasonlót. Ne imádd, és ne tiszteld azokat." Az egyház papjai tehát, hogy a templom díszesebb, tehát az embereket jobban vonzó legyen, áthidaló megoldást találtak. Ebben segítségükre volt az akkor már folyamatban levő gyakorlat, hogy az egyház a legbuzgóbb, áldozatkész és jótéteményben gazdag tagjait szentté avatta. A szentté avatottak életét legendák övezik. Ez a körülmény aztán arra késztette az egyház vezetőit, hogy legnevezetesebb szentjeikről szobrot készítettek, és bevitték templomaikba. Katolikus testvéreink tudják, hogy Isten ezt megtiltotta, mégis, az a tisztelet, amellyel körülveszik a templomban levő szobrokat, már majdnem imádat. Ezeknek az alkotásoknak egy része alkotó elemévé válik a liturgiának, és mint ilyen, szent hagyománnyá is. A szent hagyományok pedig az egyházban egyenlő értékűnek minősülnek a Szentírással. Így válik a hitben élés megszokott alkotórészévé sok minden, amiről a legtöbb hívő nem is tudja, hogy az nincs összhangban a Szentírással.

A 15.-16. században egy új mozgalom bontakozott ki az egyházban: a reformáció. A reformátorok nem akartak vallásalapítók lenni, hanem az egyházi élet sok sebét akarták gyógyítani. Bár a gyógyítás megvalósításának a módjában gondolataik különböztek egymástól, abban egy akaraton voltak, hogy az egyháznak vissza kell térni a Szentírásra alapozott evangélium hirdetéséhez. Ezek a reformációs törekvések végül is különböző nevű egyházak létesítésére kényszerültek, hogy életünk minden területét a krisztusi evangélium szelle-

misége hassa át. Így a reformáció lelki megújulást és küldetéshez visszatérést jelentett. De előbb Németországban és később sok más helyen problémákat is hozott. Az evangéliumi egyházakban hangoztatták, hogy az egyház, amely a krisztusi szeretet hirdetésével, diakóniai munkájával, iskolák fenntartásával és az ifjúság hitre segítésével a legjobb szolgálatokat végzi a társadalomnak, elvárja az államhatalom támogatását. Ezt egy ideig meg is kapta, de az idők változnak. Különösen a huszadik században, amikor Közép-Európa több országában évtizedeken át az ateista ideológia uralkodott, sokszor előfordult, hogy felelős egyházi tisztségekre nem azok lettek megválasztva, akiket a gyülekezetek akartak választani, hanem azok, akiket a politikai hatalom emberei, az egyházügyi titkárok kijelöltek. Ezek az emberek aztán rendszerint visszaéltek a hatalmukkal, mert a végsőkig kiszolgálták a zsarnok rendszert.

A reformáció hitre ébresztő, mélyebb gondolkodásra segítő hatásának a hullámai után új hullámok jöttek. A racionalizmusnak és a felvilágosodásnak nevezett szellemi hullámverés világi ellenszele volt a reformációnak, amely megnehezítette a hitben elmélyülni akaró életformát. A racionalizmus az emberi értelmet, az észt tette uralkodó hatalommá. Figyelme a látható anyagi világra összpontosult, és nem akart tudni a látható anyagi világon túli jelenségekről. Ezek a hatások, mint minden filozófia, az egyházakba is behatoltak, és teológusok közt is akadtak, akik azt elfogadták. Ez azzal járt, hogy életünk dolgait, és jelenségeit a felvilágosodás csapatához tartozók is csak az egyik oldalról, a kézzelfogható, látható anyagi világ oldaláról tudták megvilágítani. Az egyoldalúság pedig nem teszi lehetővé a teljes látást, az egész valóság megismerését. A teljes, tehát objektív látás hiánya pedig téves döntésekbe, igazságtalan tettekbe sodorja az embert.

A hitben élő ember pedig, aki ismeri a testet öltött igazságot, Krisztust, mindennapi döntéseiben is igazságosságra törekszik. Az egyházak, a különböző vallású emberek, a múltban éppen azért, mert hiányosan ismerik egymást, sokat vétettek egymás ellen. A hitben elmélyülő, gondolkodó emberekben ez az állapot éppen azt a gondolatot ébresztette, hogy a keresztyén egyházakhoz tartozóknak példát kell adni a világnak, hogy mi ismerjük és komolyan vesszük Krisztus Urunk parancsát: „Ahogy én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást." Ez az összefogási szándék, tehát az ökumenizmus gondolata száz évvel ezelőtt kezdődött. Ez a törekvés nem mindenkinek tetszik, se a világi, se a lelkészi közösségekben. De ha egyházaink történelmének a viharaira, a gályarabokra és a vértörvényszékre gondolunk, tudatosítanunk kell, hogy nem csoda, ha ez így van. Mert Krisztus katolikus és protestáns gyülekezeteiben az elmúlt századok folyamán nem mindenütt, és nem mindig hangzott Krisztus szeretetre segítő evangéliuma. Múltunk után már az is eredmény, hogy száz év óta,

amióta az ökumenikus törekvés megkezdődött, egyik táborban sem akadt egy olyan egyházi vezető, aki ezt merte volna leállítani. Csicserben is, ahol életem nagy részét töltöttem, nehezen jutottunk odáig, hogy megkezdhessük minden januárban az ökumenikus imahetet. A községben három templom, tehát három lelkész van. Ha az imahét a református templomban kezdődött, akkor egy hétköznap este jöttünk össze a római vagy görög katolikus templomban, és az utolsó összejövetel ismét vasárnap volt az egyik katolikus templomban. Kedves alkalmak voltak ezek egymás teljesebb megismerésére, és néha egy-egy elhangzott kérdés tisztázására. Én a beszélgetések során nem is csak egyszer fejeztem ki reménységemet, hogy ha a katolikus egyház második Vatikáni Zsinatának reformhatározatai megérnek és a gyakorlati egyházi életben is megvalósulnak, az ökumenikus törekvések hamarabb célhoz érnek. Nagy jelentőségűnek tartom, hogy a zsinat elrendelte a Szentírás terjesztését és olvasását. Száz évvel ezelőtt a Szentírás a **családokban majdnem teljesen ismeretlen volt. Sok gyülekezetben a plébánosok egyenesen megtiltották annak olvasását. Igehirdetések ritkán hangzottak a templomokban. Csak a liturgia volt fontos, tehát nem csoda, hogy a nép nem is tudta, hogy ahogyan él, gondolkodik és cselekszik, sok mindenben nincs összhangban a Szentírással. Mindezt előbb meg kell tanulni, szükséges, hogy a hitbeli ismeretek felszívódjanak a lélekbe, hogy az életté válhasson, életet formálhasson. Ehhez pedig idő kell.**

A hívő életnek sokféle megnyilvánulási formája van, és a formálódásban döntő szerepe van a családnak és a környezetnek, ahol élünk. De a hit megnyilvánulásának nem a formája, hanem a tartalma a fontos. A hit életet formáló, és életet gyógyító erő, ezért a hitben élő ember áldássá válik a maga környezetében. Erre figyelmeztette Jézus annak a kornak farizeusait, akik nagyon pontosan betartották a vallásos előírásokat, vigyáztak a külsőségekre, de a szívük telve volt szeretetlenséggel és önteltséggel. Azért mondta nekik, hogy olyanok vagytok, mint a meszelt sírok, vagy kívülről szépen megmosott edények. Saul is buzgó vallásos farizeus volt, istenfélő embernek tartotta magát, büszke volt a vallására és fanatikus gyűlölettel üldözte a Jézus Krisztus követőit. De a damaszkuszi úton megállította őt Krisztus fanatikus rohanásában. A Krisztus körül támadt fényben meg kellett vakulnia, hogy amikor újra kinyílik a szeme, más színben lássa a világot. Akkor már Krisztus könyörülő kegyelmének az apostolává lett. A vallásos fanatizmus azokat, akik másképpen hisznek, gyűlöli, és örül annak, ha az ilyeneket háborgathatja. **A hitben élő ember igyekszik szeretettel elhordozni embertársát, még akkor is, ha ez nem mindig könnyű. Mindnyájan tudjuk, hogy mohamedán embertársainknak van egy csoportja, amely gyilkolja, pusztítja az ugyancsak muszlim társaikat is, akik másképpen élik a maguk hívő életét. Óriási összegeket fordítanak arra, hogy terrortá-**

madásra képezzék ki őket, hogy mint öngyilkos terroristák, felrobbantsák a testükre szerelt, vagy autójukba helyezett robbanószert egy meghatározott helyen, ahol a robbanás embereket pusztíthat el. És ezt Isten nevében teszik, mert kiképzésük során olyan agymosást kapnak, amelyben elhitetik velük, hogy robbantásuk által hitük hőseivé válnak, és Isten gazdagon megjutalmazza őket. Az öngyilkos merénylők családjáról az őket halálba küldő szervező közösség gondoskodik. Pedig Isten hitre akarja segíteni az embert, és Lelkének első gyümölcse a szeretet, amely erőt ad ahhoz, hogy másokért, mindenekelőtt szeretteinkért éljünk. Isten nevében, a hit nevében, nem lehet embertársakat ölni, mert az Isten szeretet.

Már több teológiai tanácskozás tárgya is volt, és több helyen égetővé vált a kérdés, hogy mit tegyen egy kis nép, amelynek jogai, életlehetősége több oldalról is meg vannak nyirbálva, és még a törvényesen deklarált jogaival se élhet tejesen. Tűrje a megaláztatást, szenvedje el az igazságtalanságot zokszó nélkül és hagyja az ítéletet az igazságosan ítélőre? A túlnyomó többség az e tárgyban összehívott konferenciákon azt a véleményét juttatta kifejezésre, hogy ezeknek a népeknek mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy minden vonatkozásban egyenlő jogú társai legyenek a többségi népnek. Hála Istennek, környezetünkben már nincsen olyan politikai hatalom, amely által, ha emberi jogaiért síkraszáll, életveszélybe kerüljön az ember. Ennek ellenére, mindenütt akadnak „kiskapuk," hátsó bejáratos módszerek, amelyek alkalmazásával jogosnak nevezik a jogtalanságot, és igazságnak nevezik a hazugságot. Ügyes trükkökkel sikerülhet valamikor kijátszani a törvényt, de ez nem a járható út. Mi valljuk, hogy a világot, az embert és mindent Isten teremtett. Ő teremtette a különböző nyelven beszélő népeket is. Magát az embert pedig férfivá vagy nővé teremtette. És valljuk, hogy mindennel, amit teremtett, valami terve van. A népekkel is. Mindenkinek kedves a föld ahol született, mindenkinek kedves a nyelv, amelyet szüleitől tanult, és minden nép nyelvének van egy sajátos lelkisége, amely különbözik minden más nyelv lelkiségétől. Ez azt is jelenti, hogy mindnyájan örökösei vagyunk valamilyen lelki, szellemi és nyelvi örökségnek és ahhoz ragaszkodunk. A bibliai Nábót azért nem akarta a szőlősföldjét még a királynak se eladni, mert szerette elődeit, akik szintén ott születtek és éltek, és szerette Istent, aki azt parancsolta, hogy szülői örökséget nem szabad eladni. Ha valaki ragaszkodik a szülők és ősök lelki szellemi és nyelvi örökségéhez, az Isten teremtő rendjének a keretei között él. És akik ezt így élik át, azoktól távol van még a gondolata is annak, hogy ezt az örökséget vásári portékává tegyék vagy könnyelműen eltékozolják. De ehhez az örökséghez való ragaszkodás, nem jelenti, hogy a más nyelven beszélő emberektől megvonjuk szeretetünket. Nábótnak az élete ment rá arra, hogy ehhez az örökségéhez ragaszkodott, mert a király pogány feleségének a

cselszövése, hamis vádlók vallomása alapján halálra ítéltette őt. Pedig azon a gyűlésen mindenki tudta, hogy a Nábótról elhangzott vádak hamisak, de a királyi pecséttel lepecsételt levél nyomán senki se merte kockáztatni a király jóindulatát, amelyből egyéni hasznuk lehet. „ De ne így legyen ez közöttünk."

Ha valaki idegen lelki-szellemi nyelvi közösségben él, amennyire lehetséges, becsülje meg, szeresse, és ápolja ott is a maga örökségét. A vegyes nyelvű családok gyermekei pedig legyenek a szeretet hídjává a két nép között. Annak az embernek van egészséges és természetes nemzeti öntudata, aki szereti és megőrzi a maga örökségét, de tiszteletben tartja a másokét is. A reformáció hajnalán is ilyen lelkülettel végezték a bibliafordítók, a fordítás nem könnyű munkáját, amely az akkori szétszaggatottság nehéz korában mind lelkileg, mind nyelvileg nagy áldás volt a mi népünk életében is. Ez nem nacionalizmus. Aki más lelkületre neveli, vagy egyenesen uszítja a népet a más nyelven beszélő embertársak ellen, az emberiség ellensége és műveletlen. Ha a mindennapi életünkben is vannak körülöttünk ilyen ellenséges indulatú emberek, és a megalázott igazságtalanul kezelt nép követeli jogait, az ilyen esetben könnyen forradalomhoz, szabadságharchoz vezethet. Mert odáig már eljutott, legalábbis a mi európai környezetünkben a társadalom, hogy nem lehet törvényesen üldözni a másnyelvű, vagy máshitű kisebbségeket, de sajnos odáig még nem, hogy a másság ne lehessen ok arra, hogy „kiskapuk," tehát hazugságok és cselszövések alkalmazása által a „mások" gyakorlatilag mégis jogfosztottakká váljanak, vagy jogaik csorbát szenvedjenek. **A mi népünk történelmében is voltak ilyen harcok, és ezek sok áldozattal jártak. Az ilyen harcokban elesettek azért áldozzák életüket, hogy az életben maradók, és utódaik megtarthassák lelki-szellemi és nyelvi örökségüket. Ezért méltók arra, hogy emléküket az utókor kegyeletes szeretettel őrizze.**

A gonoszság lelke az élet minden területén munkálkodik. A cél, eltántorítani az embert az Isten teremtő rendje szerinti életmódtól. Mert, – mint mondtuk, – Istennek mindennel, amit teremtő rendjébe bevett, terve van. Azzal is, hogy az embert férfivá vagy nővé teremtette. Isten e két nem különböző biológiai adottságain keresztül gondoskodik arról, hogy az ember teljesítse parancsát, és biztosítsa a földön az élet folyamatosságát. Isten tehát anyajelöltté, és apajelöltté teremtette az embert, hogy a gyermekek a szülői szeretet melegének a légkörén nevelkedhessenek. De az ember Istennek ezt a teremtő rendjét egyre nagyobb mértékben figyelmen kívül hagyja. A tudomány bizonyos területének a szakemberei úgy veszik ezt az állapotot pártfogásukba, hogy azt betegségnek nevezik, vagy azt mondják, ez a hajlam már születésükkor is génjeikben volt. Mindkét esetben van megoldás emberi vonalon is. Betegség esetén a gyógyítás, hajlam esetén pedig a célirányos nevelési mód. A családi életet több oldalról is sújtó deformációt némelyek gazdasági nehézségekkel

indokolják. Ez is csak részben igaz. Sokkal nehezebb gazdasági körülmények közt élő elődeink egyszerű hajlékaiból is sok gyermekkacagás hangzott. Most viszonylag jó gazdasági körülmények közt élő egészséges családokban is kevés gyermek születik. Mit várhatunk akkor Isten egészséges életrendjét figyelembe se vevő embertársainktól?

Ezeknek a sajnálatos emberi magatartásoknak és ferde hajlamoknak tulajdonítható családi életünknek az elesett állapota. Ennek a következménye, hogy városainkban és falvainkban fogy a gyermekek, és a gyermekeiket szeretettel nevelő anyák, és növekedik a kutyát vagy kutyákat sétáltató házaspárok száma.

A hívő ember alapvető tulajdonsága a szeretet, de mint ahogyan a természetben nincs állítólag két egyforma falevél, úgy nincs az emberek közt sem két tökéletesen egyforma arcú vagy egyforma lelkületű ember, mert Isten az embert nem sablonnak, hanem egyéniségnek teremtette, aki tud gondolkodni, és akarata van. Azért keresi az ember, aki a földi élet útvesztőiben járva sokszor nem talál megoldást élete megoldhatatlannak tűnő kérdéseire az igazságot, az élet értelmét és célját. Erre a kérdésre minden kor embere más választ ad, ami azt jelenti, hogy erre az ősi kérdésre az ember nem tud megnyugtató választ adni. Ez azért van így, mert az ősi kérdés: Ki vagyok én a halandó ember, nem választható el attól a kérdéstől; kicsoda az örökkévaló Isten? Az ókor egyik nagy pogány filozófusa, Plato azt tanította, hogy az élet hiábavalóság, árnyék, amely eltűnik, ha lenyugszik a nap. Ezért az élet legszebb, legboldogabb napjának a meghalás napját tartotta, amely véget vet a hiábavaló életnek. **Azért van szükség Isten ismeretére, mert Isten olyan valamit készített, amely túl van az emberi értelem lehetőségein. Ez a „valami" az örök élet. A János evangéliumában, Jézus főpapi imájában ezt így olvassuk: „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust." Ha erre az ismeretre eljutunk, akkor a földi életet nem hiábavalóságnak tartjuk, hanem elindulásnak egy olyan élet felé, amelynek csodálatos távlatai vannak. Isten Igéje a hit bölcsője. De a hitet, éppen azért mert egyéniségek vagyunk, mindenki másképpen éli át. A hitnek is vannak hőfokai, de nem a hőfok a fontos, hanem a hitnek az őszintesége, és tisztasága. A hívő ember önzetlen szeretettel tud Istennek szolgálni, még akkor is, ha ez terhes. Azért ha a gyakorlati életben a hit néha különböző irányú tettekben nyilvánul is meg, amit nem tudunk megérteni, ne kárhoztassuk, hanem hallgassuk meg egymást, ha szükséges, javítsuk ki egymás tévedéseit, és éljünk Isten gyermekeihez méltó életet. Mert az ilyen lelkülettel töltött földi élet után halhatatlan élet következik.**

A Nagykaposi Református Egyházközség története

Nagykapos 10.000 lakosú kisváros Kelet-Szlovákiában, 3 km-re a kárpátukrajnai határtól és 18 km-re Ungvártól. Egy 13. századból származó oklevélen nevét Copusnak írták. A helység az egykori Kiskapos, Nagykapos és Csepely összeolvadásából keletkezett és az első világháború végéig a történelmi Magyarországhoz tartozott. A reformáció hullámai Kaposra is hamar eljutottak, és a 16. század második felében a helységek lakosainak nagy része reformátussá lett. A katolikus gyülekezet úgy megfogyott, hogy több mint száz éven át nem volt lelkésze és a kaposi kis gyülekezet a csicseri gyülekezet leányegyháza lett. Az ellenreformáció aztán olyan kegyetlen hatalmi eszközöket alkalmazott, hogy a református gyülekezet fogyatkozott meg nagyon. A lelkésznek is menekülnie kellett és a templomot lepecsételték, hogy ne lehessen ott istentiszteletet tartani. Csepelynek külön temploma volt, és mivel Csepely artikuláris hely volt, az ellenreformáció nehéz éveiben az ottani kis templomba mentek a kaposi hívek is. Az első világháború után, amikor a trianoni békeparancs nyomán Magyarországot szétdarabolták, az újonnan életre keltett Csehszlovákia szlovákiai részéhez Nagykapossal együtt 492 református gyülekezetet csatoltak. Ezek egy része leányegyház volt. A 492 gyülekezetből 449-ben a hívek magyar, 31-ben pedig szlovák anyanyelvűek voltak. Ezekben a gyülekezetekben az első világháború előtt is szlovák volt az istentiszteleti nyelv. 12 vegyes ajkú gyülekezetben váltakozva volt magyar és szlovák az istentiszteleti nyelv. A Csehszlovák állam teljes szabadságot és függetlenséget ígért az egyháznak, ha az egyház szervezeti egységbe tömörül, megválasztja vezető testületét és az így megszervezett Szlovákiai Református Egyház elkészíti és állami jóváhagyásra felterjeszti az új egyházalkotmányt. Ezzel együtt azt is megkövetelte az új állam, hogy a lelkészek tegyenek hűségfogadalmat a Csehszlovák államnak. Az egyház ilyen körülmények közt készítette el egyházszervezetét és egyházalkotmányát, amit be is nyújtott az illetékes állami hivataloknak. A megkövetelt hűségfogadalommal kapcsolatban azonban fenntartása volt az egyház vezetőinek. Kifejezték hajlandóságukat a hűségfogadalom letételére, azzal a feltétellel, ha előbb az állam jóváhagyja a benyújtott egyházalkotmányt, és ezzel szavatolja az egyházalkotmányban megfogalmazott hagyományos függetlenséget és szabadságot, amit a történelmi Magyarországhoz tartozás évszázadai során élvezett. A hatóságot elvileg elfogadhatónak tartották ugyan az elkészített egyházalkotmányt, de annak gyakorlati jóváhagyása elé folyamatosan akadályt gördítettek. Az éveken át húzódó tárgyalások 1938-ig, Csehszlovákia felbomlásáig sem vezettek az egyházalkotmány elfogadásához. Így az egyház féltörvényes állapotban végezte küldetését, és a lelkészeknek hordozni kellett az ennek eredményeként kelet-

kezett egzisztenciális bizonytalanságot és sok esetben a súlyos megélhetési gondokat is, amit a harmincas években még súlyosabbá tett az egyetemes gazdasági váltság. Mivel az egyház szellemi központjaitól, iskoláitól is el volt szakítva és a lelkészek és tanítók kiképzését Magyarországon a Csehszlovák állam nem akarta engedélyezni, évekig probléma volt az egyházi szolgálatok folyamatosságának a biztosítása. Végre sok erőfeszítés után, külföldi testvérek erkölcsi és anyagi segítségével megnyílt Losoncon egyházunk teológiai akadémiája. Egy tanítóképző intézet megnyitására csak tíz évvel később, 1935-ben került sor Komárom Szlovákiához csatolt részén. Túlnyomórészt magyar nemzetiségű egyházunk mindvégig mostohagyermek maradt az ú. n. első Csehszlovák köztársaságban.

* * *A bécsi döntés után, amikor a felvidék magyarlakta területe visszacsatolódott az anyaországhoz, tárgytalanná lettek a Csehszlovákiához tartozás ideje alatt rendezetlenül maradt szervezeti, egyházjogi és iskolaügyi problémák. Nagykapos is betagolódott a Tiszáninneni Egyházkerületbe. Nagykaposi diákjaink a közeli Sárospatakon folytathatták tanulmányaikat. Reményteljes évek voltak ezek, de örömünket hamar elvette a második világháború sok szörnyűsége.* * *A második világháború a nagykaposi gyülekezetet is megtépázta. A háború folyamán a harctéren 20-an haltak meg Kaposról. A bombatámadások során otthonaikban vagy annak környékén is meghaltak 13-an. A front után elhurcoltak közül 32-en haltak meg a Szovjetunióban. Kapos-Csepelyből 17 családot telepítettek ki Magyarországra. Az itthon maradtak majdnem minden családban gyászoltak vagy hiányoltak valakit, akit elhurcoltak, deportáltak vagy kitelepítettek. A Szovjetunióba elhurcolt 96 férfi közül sokról éveken át nem tudták, hogy él-e vagy meghalt. A gyülekezet csepelyi templomát bombatámadás rombolta le, amelyet az azelőtt is csak 120 lelkes gyülekezet nem tudott újra felépíteni. A templomépítés nemcsak azért maradt el, mert a gyülekezet kicsiny volt és a kitelepítés által még kisebb lett, hanem mindenek előtt azért, mert a háború után újra visszaállították a trianoni határokat és Nagykapos is újra Csehszlovákiához csatolódott. A sok sebből vérző egyházi életet is a népünket sújtó rendeletek tették még nehezebbé. A nacionalista gyűlölködésnek és uszításnak olyan izzó atmoszféráját keltették életre, hogy a városok utcáin, vagy a vonaton magyarul megszólalni veszélyes volt. Az ország államfője ismét a dekrétumairól híres E. Beneš lett, aki egyöntetű szláv államot akart formálni, és a más nyelvű lakosságot minden eszközzel likvidálni akarta. Szellemisége bevonult a mi egyházunkba is. Az egyházi vezetést a szlovák lelkészeknek egy kis csoportja vette kezébe. A benesi dekrétumok nyomán kiadták a rendelkezést, hogy az istentiszteleteket minden gyülekezetben szlovákul kell tartani. Híveink között akkor még alig akadt szlovákul is értő ember. A lelkészek sem voltak felkészülve a szlovák nyelvű

igehirdetésekhez. Ha valamelyik lelkész megpróbálta felolvasni a hivatalosan kapott cseh igehirdetést és imádságokat, azt legtöbb esetben nem értette a lelkész sem és a gyülekezet sem. Az egyház vezetését kezébe vevő kis lelkészcsoport kiadta ugyan a rendelkezést a szlovák istentiszteletek tartására, de nem volt köztük senki, aki elvégezte volna az igehirdetések és imádságok kidolgozásának komoly teológiai munkáját. Kidolgozott szlovák istentiszteleti anyaguk tehát nem volt, ezért fordultak a Cseh-Testvér Egyházhoz, és a tőlük kapott cseh igehirdetéseket küldték el a mi magyar gyülekezeteinkbe, hogy lelkipásztoraink azt olvassák fel templomainkban. A cseh nyelv a mi népünknek még a szlováknál is idegenebb és érthetetlenebb volt. Emiatt a gyülekezetek tagjai elmaradtak az istentiszteletről. Néhány lelkész, aki nem bírta elviselni azt a feszültséget, amit ez az állapot okozott, elköltözött családjával együtt Magyarországra. De voltak lelkészek, akik vállalták az engedetlenség kockázatát, és a rendelkezés ellenére anyanyelvünkön végezték szolgálataikat. Ez a durva nyelvi erőszak azonban rossz hatással volt a lelkekre, mert még jobban mélyítette azokat a lelki sebeket, amelyek a háborús idők sokféle szenvedése és vesztesége miatt amúgy is sajogtak, és fokozott mértékben szükség volt az egyház lelkigondozó szolgálatára. A nagykaposi gyülekezet lelkipásztora ezekben az években dr. Magda Sándor püspök volt, aki törvénytelennek tartotta az anyanyelvi istentiszteletek tilalmát, már csak azért is, mert ezeket a benesi szellemiségű elnemzetlenítő törvényeket egyházi választás nélkül vezető szerepet betöltő lelkészek rendelték el a magyar gyülekezetekben, az állami hatóságok parancsa alapján. Egyetemes egyházunknak tehát nem voltak legitim vezetői azok a szlovák lelkészek, akik az állami hatóságok parancsát az egyházközségek felé továbbították. A rá nehezedő politikai nyomás azonban Magda Sándor püspök-lelkészt is arra késztette, hogy családjával együtt Magyarországra távozzon. Nagykaposi gyülekezetétől 1947 november 7-én köszönt el.A kitelepítés nagy lelki törést jelentett mind a kitelepítettekre, mind az itthon maradtakra nézve. A 17 család többsége, akiket Magyarországra, Elekre és Gyulára telepítettek át, a templom nélkül maradt csepelyi gyülekezet tagja volt. Ennek a gyülekezetnek itthon maradt része vezetőivel együtt csatlakozott a nagykaposi gyülekezethez, lerombolódott templomuk harangját pedig a nagykaposi templom tornyában helyezték el. A nagykaposi gyülekezet templomának a tornyában akkor csak egy harang volt, mert az első világháború idején a másik harangot hadi célokra elrekvirálták, és a sok problémát hozó két világháború közötti években nem sikerült megoldani annak pótlását. Az Elekre kitelepített hívek úgy akarták megőrizni és ápolni az otthonmaradt testvérekkel a közösséget, hogy szerettek volna valamit kapni azokból a kegyszerekből, amelyet itthoni életükben ők is használtak. Szerették volna megkapni otthoni csepelyi templomuk harangját is. Ezért miután Magyarországon az

akkor alakuló eleki gyülekezetbe betagolódtak, kérésüket az eleki presbitériummal karöltve az 1949 szeptember 4-én tartott gyűlés jegyzőkönyvbe foglalt óhajaként küldték el Nagykaposra. A nagykaposi presbitérium megtárgyalta az ügyet és a következő határozatot hozta: A nagykaposi presbitérium teljes egészében méltányolja az eleki ref. egyház kérését, és testvéri szeretettel kíván a kérésnek eleget tenni, annál is inkább, mert áttelepített testvéreink buzgó munkáját egyházunk építése terén úgy erkölcsileg, mint anyagilag támogatni óhajtja. A presbitérium készséggel bocsátja rendelkezésére eleki testvéreinknek mindazokat a klenódiumokat és a paróchiális könyvtár mindazon köteteit, amelyek szükségesek az ott most alakult egyházközség számára. A volt ungcsepelyi ref. egyház presbitériuma felajánlja a paróchiális könyvtár mindazon köteteit, amelyek a nagykaposi ref. egyház paróchiális könyvtárában is megvannak. A nagykaposi ref. egyház presbitériuma ajándékozni kíván saját klenódiumaiból 2 (kettő) kelyhet, 2 (kettő) tányért, egy ón keresztelő edényt és az úrasztali terítőkből 2 (kettő) darabot. Az ungcsepelyi egyház presbitériuma nem tudja azonban teljesíteni eleki testvéreinknek azt a kérését, hogy az ungcsepelyi egyház harangját is átengedje. A harang mely egy évszázad óta hívogatta az élőket és siratta halottainkat, mint ősi emlék olyannyira összenőtt itt maradt testvéreinkkel, hogy a jövőben is ez fogja hirdetni a nagykaposi ref. egyház templomának a tornyában az ungcsepelyi egyház múltját és a két egyház egyesülését. Erre való tekintettel a presbitérium mint látható emléket megőrizni óhajtja az ősi harangot az ősi helyen, annál is inkább, mivel a volt ungcsepelyi ref. egyház tagjainak nagyobb része ma is Nagykapos-Csepely községben tartózkodik. A közös presbitérium a jelen jegyzőkönyvben felsorolt tárgyakat készséggel bocsátja az eleki ref. egyház rendelkezésére és működésére Isten gazdag áldását kéri. 1948 februárjában Csehszlovákiában is magához ragadta a hatalmat a kommunista párt. Az új politikai hatalom az ateista ideológiát igyekezett uralkodó eszmévé tenni az országban és mindent megtett annak érdekében, hogy az egyházi életet a templomok falai közé korlátozza és a keresztyén hit lelkiségét a közéletből kiszorítsa. Ennek aztán messzemenő következményei voltak az egyház életében. Az ateista ideológia terjesztésének az első lépéseként elvették az egyházak iskoláit. A nagykaposi ref. egyház tehát egyik templomának az elvesztése után, amely Csepelyben volt, az iskoláját is elvesztette. Az új politikai hatalom, amely az egyházak minden külső föld ingatlanját állami tulajdonba helyezte, a belsőségekre nézve sem tartotta sérthetetlennek a magántulajdont. 1955-ben a járási és a nagykaposi vezetőség építési terve szerint a Járási Nemzeti Bizottság központi hivatalát Nagykaposon akarták felépíteni, és az építés helyéül a református lelkészlakás kertje lett kijelölve. Az építés tervét közölték a szóban forgó földdarab tulajdonosával, tehát az egyházközséggel, és felhívták annak előjáróságát, hogy a szükséges

területet bocsássa rendelkezésükre. Ebben az esetben hajlandók a tulajdonossal adásvételi szerződést kötni. Amennyiben az egyház ezt nem akarja, a szükséges területet kisajátítással helyezik állami tulajdonba. A területet végül is az általuk meghatározott áron, négyzetméterenként 4 koronáért megvásárolták. 1957-ben nem kis gondot okozott az egyháznak, hogy a város politikai vezetése állami tulajdonba akarta venni a lelkészlakást is, mert egy városrendezési terv keretében, amelyhez egy postahivatal építése is hozzátartozott, szükség volt a lelkészlakáshoz tartozó udvarra is. Az önkéntes/?/ megállapodásra a Helyi Nemzeti Bizottság elnökségével, akik a tárgyaláson az államot képviselték, 1957 november 14-én került sor. A parókia épületéért, amely éppen felújítás után volt, 154.000 koronát adtak. Ezen az állapoton az egyház előjárósága nem tudott változtatni, de a szerződést azzal a kikötéssel írták meg, hogy az egyház az eladott lelkészlakást csak akkor adja át az új tulajdonosnak, ha belsőséget vásárol, és az új lelkészlakást felépíti. Az új lakás három év múlva végülis Csepelyben, a templomtól 1 km távolságra épült fel. Nagykapos nagy többsége római katolikus, de van itt egy növekedő görög katolikus gyülekezet is, amely most épít templomot. A háború viharának az elvonulása után a gyülekezet 1948-ban igyekezett templomát megújítani. A templomon akkor még ott voltak a háború sebei, aknaszilánkok nyomai. 1950-ben a templom belső részét és a festést újították meg. Mivel az orgona is erősen megrongálódott állapotban volt, annak általános felújítását is elvégeztette a gyülekezet. Ez alkalommal elektromos meghajtású fújtató szerkezetet is szereltek az orgonához. A templom 1948-ban történt külső javítása csak ideiglenes jellegű szükségmegoldás volt, ezért 1956-ban szükség volt egy alaposabb megújításra. A háborús sérülések nyomait csak ezzel a javítással sikerült véglegesen eltüntetni. A templom építésének 200 éves évfordulójára 1987-ben a gyülekezet újra elvégezte a templomon azokat a javításokat és újításokat, amelyeket az idő vasfoga miatt szükséges volt elvégezni. Ekkor elkészíttette a gyülekezet a harangozás villamosítását is. A második világháború áldozatainak az emlékét a templom előtti kis téren felállított kopjafa emlékmű őrzi, ahol a magyar társadalmi szervezetekkel együtt minden október végén kegyeletes emlékünnepet tartunk. Nagykapos központi fekvésű hely, és Ungvidék szellemi életének már az első világháború előtti időben is központja volt, járási szolgabírói hivatallal, járásbírósággal. A lakosok lélekszáma akkor még csak 1300 körül volt. A számbeli gyarapodás akkor kezdett rohamosan emelkedni, amikor a második világháború után a környező községekben tűzzel-vassal összekovácsolták a földműves szövetkezeteket. Az évek során egyre jobban gépesített szövetkezetekben nem sok munkaerőre volt szükség. A családi gazdaságok széthullottak, a fiatalok nagy többségének már idegen lett a mezőgazdasági munka, és a központibb fekvésű helyekre költöztek, ahol sokféle munkaalkalom, vagy

tanulási lehetőség volt. A közeli Vajánban épített villanytelep is sok munkást, mérnököt és más szakembert alkalmaz. Az ottani vezető szakemberek jelentékeny része is, akiknek többsége szlovák, Nagykaposon telepedett le. Így növekedett Nagykapos lélekszáma 10.000-re. De ezeknek az új lakosoknak a többsége új lakhelyén nem kapcsolódott be az egyházi közösségekbe. Az egyház lelkigondozói és missziói toborzásának csak részleges eredménye van. A ref. gyülekezet lélekszáma 1931-ben 532 volt. A 2000-ben tartott népszámlálás adatai szerint a reformátusok lélekszáma meghaladja a 2000-et, és bár a templom nagy ünnepekben zsúfolásig telve van, néha még a padok közt is állnak a hívek, a hívő életben sokan elbizonytalanodtak. A háború és az erőszak által okozott anyagi károkat fel lehet mérni, ki lehet számokban fejezni, de más a helyzet a lelki-szellemi életben okozott károkkal. Fel se tudjuk mérni, menynyi lelki-szellemi kárt okozott köztünk az elmúlt évszázad ideológiai háborúja az egyház ellen folytatott támadásával. A mai szülők és nagyszülők két nemzedéke az ateista ideológia légkörében nőtt fel. Ennek eredményeként a mai középkorú és fiatal nemzedék jelentékeny része ingatag talajon, vagy egyenesen lelki légüres térben él. Nem tudja hová tartozik, vagy nem tud dönteni, hová tartozzon. A lendületes technikai fejlődés által növekvő árubőség és az azokat propagáló színes reklámok szellemisége a lélektelen gyakorlati materializmus felé vonzza az embereket, különösen a fiatalokat. Ebben a miliőben fokozott mértékben szükség van a maradandó lelki értékeket képviselő egyházi szolgálatra. Szükség van arra, hogy ifjúságunknak, amely legjobban ki van téve a szellemi zsibvásár kínálatának, segítsünk, hogy életét, jövőjét az egyetlen szilárd alapra, az örök kősziklára, Jézus Krisztusra építse. A templomon kívül szükség van egy olyan létesítményre, ahol a templomban hallott, hitre segítő Ige fényszóróját a mindennapi életben előforduló sokféle kihívás és kísértés felé fordítják a lelkigondozók. Csak Isten Igéje, Krisztus Lelke segít eligazodni összekuszált világunk sötét útvesztőiben. Mert a sátánnak gazdag eszköztára van. Nemcsak ateista ideológiával tud embereket elfordítani a Krisztusban adott új élettől, hanem szépen csengő vallásos jelszavakkal és elméletekkel is. Nem Isten Lelkének a munkája az, hogy az utóbbi években úgy szaporodnak az új vallások, szekták, és a keleti filozófia vallásos mezbe öltözött, vagy még keresztyén mázzal is bevont tanításai, mint nyári eső után a gombák. Az elmúlt évek sajtóközleményeiből tudjuk, hogy több ilyen vallásinak nevezett csoport vonzáskörébe került fiatal sodródott már a téboly útvesztőjébe, ami aztán kollektív öngyilkosságba vezetett. Ezért kell nagyon résen lenni az egyházaknak, a keresztyén hit mélységeit ismerő embereknek, hogy életünk és szeretteink élete ne kerüljön sötét szellemi erők útvesztőjébe.Mindezeket a dolgokat ismerve döntött a nagykaposi gyülekezet úgy, hogy ifjúságunk keresztyén hitben nevelése és megtartása érdekében a nehezítő

körülmények ellenére is igyekszik a maga részéről meghozni minden tőle telhető áldozatot. Ezért készítette el egy ifjúsági központ építésének a tervét, jóllehet tudja, hogy ennek a tervnek a megvalósítása messzemenően meghaladja erejét. Az első lépés az volt, hogy vásárolt egy belsőséget, amelyet csak egy út választ el a templomtól. A nem kis munkát jelentő előkészítő tereprendezés után 2000 őszén lett lerakva az épület fundamentuma. A munka lassan halad ugyan, de folyamatban van. Miután az utóbbi időben a hollandiai és magyarországi testvérektől is kaptunk egy kis segítséget, 2004 őszén az épület tető alá került. Az épületben lesznek konferencia termek, kiállítási helység, könyvtár, teológiai adattár, egy kis nyomda, és helység a keresztyén sajtótermékek terjesztésére, klubhelység, vendégszobák és lakás az ifjúsági munkát vezető lelkész és családja részére. Természetes, hogy az ifjúság szórakozni is akar, és áldott dolog az, ha a szórakozást nem kétes szellemű világi mulatóhelyeken, hanem gyülekezeti, testvéri közösségben találja meg. Ezért lesz az épületben klubhelyiség is. Nagykapos 3 alap és 3 középiskolájában mintegy 3000 fiatal tanul. Reménységgel gondolunk arra, hogy rajtuk kívül a környék sok keresztyén fiataljának lehet kedves találkozó helyévé és a lelki-szellemi felfrissülés forrásává ez az épülő központ.1930 után a következő lelkészek szolgáltak a nagykaposi gyülekezetben: Dr. Magda Sándor püspök, akit Csicserből hívott el és választott lelkészévé a nagykaposi gyülekezet 1934-ben. Szlovákiai Református Egyházunknak három egyházkerülete volt, és ő mint az itteni Tiszáninneni Egyházkerület püspöke lett nagykaposi lelkész. Évek hosszú során át volt az egyház hivatalos lapjának, a hetenként megjelenő Református Egyház és Iskolá-nak a főszerkesztője. Isten Igéjét nemcsak a szószéken, hanem a sajtóban, értékes irodalmi alkotásokban is hirdette. A sajtón keresztül is küzdött azért, hogy itteni kisebbségi magyar sorsunk elviselhetőbb legyen.Utódja Csatlós Sándor volt, akit Iskéből hívott és választott meg a gyülekezet. Beiktatása 1948. januárjában volt. Ő aztán egész életét Nagykaposon töltötte. Az ő szolgálati ideje alatt kellett a gyülekezetnek elviselni az egyházi földek államosítását, és az addigi lelkészlakás eladását, amit a kommunista hatalom rendelt el. Mivel a front után Kárpátalját a Szovjetunióhoz csatolták és ezzel az eredeti Ungi Egyházmegye egy része is oda csatolódott, új területi elrendezése lett az egyházmegyének. Az Ungi Egyházmegye Szlovákiában maradt gyülekezeteihez hozzácsatolták a felső-zempléni szlovák gyülekezeteket is. Az így szerveződött egyházmegyének Eperjesi Egyházmegye lett a neve, amelynek 1972-től 1984-ig esperese, majd 1996-ig egyházmegyei főjegyzője volt. Megválasztott utódja 1998-ban Pándy Árpád lett, akit Nagyráskáról hívott el a nagykaposi gyülekezet éppen akkor, amikor ott új lelkészlakás építése volt folyamatban. Előzőleg a gyülekezettel összefogva nyári ifjúsági tábort építettek ki Nagyráskán, hogy ott a környék ateista ideo-

lógia bilincseiből megszabadult fiataljai, iskolásai, Isten Igéje körül lehessenek együtt. Nagykaposra kerülve ezt az ifjúsági munkát akarja a lelkész szélesebb alapokra helyezve folytatni. Az ifjúság és az egyház jövője iránti felelősség adta a nagykaposi ifjúsági központ építésének a tervét, amelynek építése folyamatban van. Az Ungi Egyházmegye egy részével együtt az egész Kárpátaljai Egyházkerület is a Szovjetunióhoz lett csatolva. Ezért a második világháború után egyházunk Csehszlovákiában maradt újjászervezői már nem törekedtek arra, hogy a megmaradt területen visszaállítsák az első világháború utáni egyházkerületeket. Ennek Kárpátalja elcsatolásán kívül az volt az oka, hogy a háború áldozatai, majd a kitelepítések és deportálások által nagyon megfogyatkozott az egyház lélekszáma. Ezért az előző két egyházkerületet összevonták és az így keletkezett Egyetemes Egyháznak Dr. Varga Imre lett a törvényesen megválasztott püspöke. A nagykaposi református iskolának a története – sajnos – befejeződik azzal, hogy a község a második világháború után ismét Csehszlovák államkeretbe került. 1928-tól Pápay István volt az egyházi iskola tanítója, aki azonban a háború alatt fogságba került. Egy 1946-ban tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve tanúskodik arról, hogy a gyűlésen szeretettel beszélnek róla, és sajnálattal emlegetik, hogy még mindig nem jött haza a fogságból. A háború utáni kemény nacionalizmus a magyar iskolákat becsukatta, az utána következő kommunista hatalom pedig el is vette az egyházak iskoláját. Pápay István 1947-ban szabadult a fogságból, de miután megtudta hogy az itteni magyar iskolákat megszüntették, Magyarországon maradt. Ezzel megszűnt annak a lehetősége, hogy a fiatal nemzedék intézményesen keresztyén szellemben nevelődhessen. A politikai fordulat után ígéretesnek mutatkozott a lelkésznek az a kezdeményezése, hogy Nagykaposon legyen ismét egyházi iskola, de ez sajnálatos környezeti körülmények miatt ez ideig még nem valósítható meg. Az egyházgondnoki tisztséget 1921-től Pap Zsigmond viselte. Utána 1950 októberéig, hirtelen bekövetkezett haláláig Kiss Kálmán volt az egyházközség gondnoka. A későbbi gondnokok névsora: Eszterhay János, Pál J. Jelenleg Simon Sándor a nagykaposi gyülekezet gondnoka, aki 1996–2002-ig egyházmegyei gondnok is volt. 1970–1996-ig Asszonyi Árpád mérnök személyében nagykaposi egyháztag viselte az egyházmegyei gondnoki, majd 1996-tól 2002-ig az egyetemes egyház gondnoki tisztségét is. Ebben a tisztségben Koncsol László író lett az utódja. Miután a második világháborúban a csepelyi gyülekezet temploma lerombolódott és annak újjáépítésére nem volt lehetőség, a csepelyi gyülekezet összeolvadt a nagykaposi gyülekezettel. A csepelyi lelkipásztor a háború idején (1916-tól) Juhász Imre volt. Csepely utolsó ref. egyházgondnoka a feljegyzések szerint 1929-től Köblös István volt. A gyülekezet lélekszáma 1900-ban 116 volt. Veskóc Csepely filiája, Budaháza pedig szórványa volt. Egy 1873-ban keltezett megállapodás értel-

mében a csepelyi lelkész minden harmadik vasárnap ment ki Veskócra, a közbeeső vasárnapokon a kántortanító végezte az istentiszteleti szolgálatokat. Ma a nagykaposi lelkész minden vasárnap és minden csütörtök este tart Veskócon istentiszteletet, vagy bibliaórát. A veskóciak szívesen emlegetik, hogy a község lakosainak 85-90%-a múlt század első felében református volt. A gyülekezet lélekszáma 1930-ban 230 volt, a harmadik évezred negyedik évében pedig 118. 1937-ben 19 tagból álló énekkara volt a gyülekezetnek, akik 1937-ben az első világháború áldozatainak az emlékére Szekeres István tanító kezdeményezésére emléktáblát készíttettek, és azt a templomban helyezték el. A második világháborúban a templomot találat érte, a torony ledőlt és a két harang leesett. A leesett két harangnak haranglábat készítettek, hogy a gyülekezetet harangszó hívogathassa az istentiszteletekre. A tornyot 1956-ban építették fel újra. Veskócon is volt református iskola, de a politikai hatalom, amely az egyház ingatlanjait elvette, az iskolát is államosította. 1982-83-ban a gyülekezet elvégezte a templom külső belső megújítását. 1984-ben villamosították a harangozást és a fűtést. 1991-ben újraönttették a háború alatt megsérült kis harangot és emléktáblát készíttettek a második világháborúban elesett és a háború után elhurcolt és a Szovjetunióban meghalt emberek emlékére. Ezt az emléktáblát a templom külső falán helyezték el. 2002-ben megrepedt a toronyban a nagyharang is, amit a gyülekezet még az évben újraönttetett. Veskócról csak Ladányi Sámuelt és családját telepítették ki Magyarországra.

Gondnokok névsora 1930-tól:
Ladányi Sámuel 1928–1938-ig.
Id. Kása Ödön 1938–1948-ig.
Böszörményi Ferenc 1948–1973-ig.
Zsíró Sándor 1970–1983-ig.
1983-tól Kovács Kálmán a gyülekezet gondnoka.
Lelkipásztorok:
1916–1948-ig Juhász Imre Csepelyből.
1948–1997-ig Csatlós Sándor Nagykaposról.
1998-tól Pándy Árpád Nagykaposról.
A veskóci adatokat Kovács Kálmán gondnok gyűjtötte össze.

2004. október
Pándy Bertalan

TARTALOM

CÍM		*IGEOLVASÁS*	*ALAPIGE*	*OLDALSZÁM*
Előszó				1
Isten sátora az emberekkel van		Jelenések 21, 1–8	Jelenések 21, 3-4	6
Isten gyermekei vagyunk	Advent	János 1, 6-16	1. János 3, 1-2	11
Krisztus örök királysága	Advent	2. Sámuel 7, 1-14a	Lukács 20, 41-44	18
Ragaszkodjunk a reménység hitvallásához	Advent	Róma 13, 11-14; Zsidók 10, 19-24	Zsidók 10, 25	24
Jesse (Isai) gyökerének adventje	Advent	1. Sámuel 16, 1-10	1. Sámuel 16, 11-13	30
Jöjjetek Atyámnak áldottai	Advent	Máté 25, 31-46	Máté 25, 34	35
Készülés a karácsonyi Úrvacsorához				
Esti istentiszteletek				
Isten országa bennünk	Advent este		Lukács 17, 20-24	40
Mennyei polgárjog	Advent este		Filippi 3, 20-21; Jelenések 21,5	43
Keresztelő János öröme	Advent este		János 3, 26-36	46
Mária hálaéneke	Advent este		Lukács 1, 51-56	50
Várj az Úrra	Advent este		Zsoltárok 37, 1-7	53
Mindenért hálát adjatok	Advent este		1. Thesszalonika 5, 1-22	56
Az Ige testté lett	Karácsonyeste		János 3, 16-21	61
Világosság a halál árnyékának földjén	Karácsony	Ézsaiás 9, 1-6	Zakariás 9, 9-10	66
A betlehemi gyermekek megöletése	Kar.–Úrvacsora	Máté 2, 10-23	Máté 2, 19 – 21	73
Üdvözítő kegyelem	Karácsony	János 1, 1-14	Titusz 2, 11-14	79
Az Úr hűsége	Az év utolsó vasárnapja	Ézsaiás 63, 7- 16	Ézsaiás 63, 16	84
A mélységből kiáltok hozzád Uram	Az év utolsó estéjén	Zsoltárok 130	Zsoltárok 130, 7	90
Ne félj és ne rettegj	Újév	Józsué 1, 1-8	Józsué 1, 9	96
Tesz-e velünk csodát az Úr?		Jeremiás 21, 1-7	Jeremiás 21, 8	101
Pál apostol útja Jeruzsálem felé		Ap. Csel. 21, 1-13	Ap. Csel. 21, 14	106
A királyi menyegző		Máté 22, 1-10	Efézus 5, 14-17	112
Megszállottság		Márk 5, 1-12	Márk 5, 18-20	118
Adjatok hálát az Istennek		Zsoltárok 107, 1-14	1. Thesszalonika 5, 17-18	123
Ákán bűne		Józsué 7, 10-23	Józsué 7, 24-26	128
Isten épülete, Isten szántóföldje		Máté 13, 1- 12	1. Korinthus 3, 9	134
Új világ		Ézsaiás 29, 10-16	Ézsaiás 29, 17-24	140
Bálám 1.		4. Mózes 22, 7-20	4. Mózes 22, 22–23	145
Bálám 2.		4. Mózes 23, 7 – 23	4. Mózes 24, 15–17	150
A láthatók ideigvalók		2. Korinthus 4, 10-16	2. Korinthus 4, 17-18	156
Előkészület a böjti Úrvacsorához				
Esti istentiszteletek				
Jézus lerontja az ördög munkáit	Esti		1. János 3, 8-10	162
Felülről való bölcsesség	Esti		Jakab 3, 13-18	165
A pusztai rézkígyó	Esti		4. Mózes 21, 4-9	169

CÍM		*IGEOLVASÁS*	*ALAPIGE*	*OLDALSZÁM*
Az elvetett mag kikél	Esti		Jakab 5, 7-8	172
Őrhely	Esti		Habakuk 2, 1-3	176
Mire hívattunk el?	Esti		1. Péter 2, 20-25	180
Böjt, amely kedves Istennek	Böjti Úrvacsora	Zak. 3, 1-8; 7, 4-10	1. Péter 2, 1-3	184
A kő, amelyet az építők megvetettek		Máté 21, 42-46	1. Péter 2, 4-6	190
Engedelmesség		1. Péter 2, 7-12	l. Péter. 2, 13-16	195
A földbe esett búzaszem		János 12, 18-33	János 12, 20-25	201
Tisztességes élet		Máté 18, 15-20; Galata 5, 13-21	Galata 5, 13-14	206
Tűzfal		Ézsaiás 6, 1-9	Zakariás 2, 9	212
Nem halt meg, csak alszik		Máté 9, 1-9; 18-22	Máté 9, 23-25	217
Hinni taníts Uram		Lukács 11, 33-46	Lukács 11, 52-54	223
Nincs tökéletes ember	Fekete vasárnap	Róma 3, 1-18	Róma 3, 19-20	229
Hozsánna	Virágvasárnap	Márk 11, 1-11	Márk 11, 7	234
Íme, királyod jön, szamárcsikón ülve	Virágvasárnap	János 12, 9-19	Ézsaiás 40, 9	239
Váltságul adott élet	Nagyheti, esti		Máté 20, 17-28	245
Jézus felemeltetése	Nagyheti, esti		János 3, 14-15	249
Távozzon el tőlem ez a pohár	Nagyheti, esti		Máté 26, 36-46	251
Íme a te fiad	Nagyheti, esti		János 19, 23-27	255
Én Istenem én Istenem	Nagypéntek	Lukács 22, 55-71	Márk 15, 33-39	259
A sírok megnyíltak	Nagyszombati		Máté 27, 52-53; János 19, 38-42	264
Nincs itt, mert feltámadt	Húsvéti Úrvacsora	Máté 28,1–10	Máté 28, 11-15	268
Mennyei test		1. Kor. 15, 44-58	2. Korinthus 5, 1- 9	274
A tisztaság és igazság kovásztalansága		1. Korinthus 5, 6-13	1. Korinthus 5, 11b	279
A hamis bíró		Lukács 18, 1-8	Lukács 18, 8/b	284
Lelki gőg		1. Kor. 15, 1-11	Lukács 18, 9-14	289
Isten előtti felelősségtudat		Ezékiel 18,1-4; 21-30	Ezékiel 18, 30-32	294
Ó seregeknek Istene		Zsoltárok 84, 1-13	Zsoltárok 84, 6	299
Elizeus próféta növendékei		2. Királyok 5, 1-14	2. Királyok 6, 1- 7	305
Nem jó elvenni a fiak kenyerét		Márk 7, 1-15	Márk 7, 24-30	310
Lesztek nékem tanúim	Mennybemenetel	Ap. Csel. 1, 1-11	Ap. Csel. 1, 8	316
Mátyás apostollá választása		Ap. Csel. 1, 15-25	Ap. Csel. 1, 26	322
A kísértés	Esti		Jakab 1, 12-18	327
Jézus, a mi bűntelen főpapunk	Esti		Zsidók 4, 12-16	331
Jézus gyermekkora	Esti		Lukács 2, 41-52	335
Áldozatkészség	Esti		1. Péter 2, 21-25	339
A szeretetnek és józanságnak a lelke	Esti		2. Timóteus 1, 3-7	343
Isten szerinti megszomorodás	Esti		2. Korinthus 7, 8-10	347

Esti istentiszteletek a húsvéti Úrvacsora előtt

Esti istentiszteletek a pünkösdi Úrvacsora előtt

CÍM		*IGEOLVASÁS*	*ALAPIGE*	*OLDALSZÁM*
Jövel Szentlélek Úr Isten	Pünkösd	Ap. Csel. 2, 1-13	Efézus 4, 29-32	351
A Lelket ne oltsátok ki	Pünkösd	1. Korinthus 12,1-14;		
		János 1, 32-33	Thesszalonika 5, 19	357
Én az Atyában vagyok	Szentháromság			
	vasárnapja	János 14, 11-24	Efézus 1, 13-14	362
Jézus jövendölése a templomról		Máté 24, 1-22	Máté 23, 24-27	367
Testvéri egység – Új teremtés		Zsoltárok 133-134	2. Korinthus 5, 17-19	372
A nép királyt követel		1. Sámuel 8, 1-21	1. Sámuel 8, 22	378
Járjunk az Úrnak világosságában		Ézsaiás 6, 1-8; 2, 1-4	Ézsaiás 2, 5	383
Nem szolgálhattok két úrnak		Máté 6, 24-34	Máté 6, 24	388
Jákób hazatérése		1. Mózes 32,10-29	1. Mózes 32, 11	393
Jézus főpapi imája		János 17, 3-21	Efézus 4, 20-24	398
Éljünk bölcsen		Máté 22, 1-14	Efézus 5, 14-17	403
Az arany gyertyatartók		Zakariás 4, 1-14	Zakariás 4, 6	408
Salamon kívánsága		1. Királyok 3, 5-27	1. Királyok 3, 7-9	413
Útban a fény felé		1. Móz.1,1-5; 3,14-24	Jelenések 3, 18	418
Őrségben		Hab. 1, 1-12; 2, 1-7	Habakuk 2, 2-4	423
Saulus megtérése		Ap. Csel. 9, 1-20	Ap. Csel. 9, 19b-20	428
Irgalmasság háza		János 5, 1-15	János 5, 16-18	433
Nem azé, aki fut		Róma 9, 1-13	Róma 9, 14-16	438
Ruth		Ruth 4, 1-17	Ruth 4, 14-17	443

Esti istentiszteletek. Úrvacsorai hét - hálaadás az új kenyérért

Mennyei haza – Megdicsőült élet	Esti		Filippi 3, 20-21;	
			Jelenések 21, 5	449
Ne kísértsétek az Urat	Esti		5. Mózes 6, 16	452
József	Esti		1. Mózes 42, 13-21	455
Mirjám és Áron	Esti		4. Mózes 12, 1-16	459
Jákób megáldja fiait	Esti		1. Mózes 49, 1-2; 18; 29-33	463
Próbaszolgálat	Esti		Lukács 10, 16-20	466
Az életnek kenyere	Úrvacsora–Hálaadás			
	az új kenyérért	János 6, 50- 63	Zsidók 13, 14-16	470
Az egyház az üldözések szünetében		Ap. Csel. 9, 31-43	Ap. Csel. 9, 41	476
Ajtónyitás		Ap. Csel. 10.	Ap. Csel. 10, 47	481
Első vértanú az apostolok közül		Ap. Csel. 12, 1-17	Ap. Csel. 12, 11	486
Pogány és zsidó misszió Lisztrában		Ap. Csel. 14, 8-27	Ap. Csel. 14, 27	491
Jeruzsálemi zsinat		Ap. Csel. 15, 1-12	Ap. Csel. 15, 13-21	496
Krisztus Európában		Ap. Csel. 16, 1-14.;		
		János 12, 20-24	Ap. Csel. 16, 9-10	501
Az Ige pedig hatalmasan terjedt		Ap. Csel.19, 13-28	Ap. Csel. 19, 29	506
Hajótöröttek		Ap. Csel. 27, 20-34	Ap. Csel. 27, 35-37	511
Kígyókat vesznek fel		Ap. Csel. 27,42-28,15	Ap. Csel. 28, 4-6	516
Szellemidézés?		1. Sámuel 28, 7-19	5. Mózes 18, 9-15	522
De én mindig veled vagyok		Zsoltárok 73, 11-26	Zsoltárok 73, 23-24	528
Nem csüggedünk	Őszi, esti		2. Korinthus 4, 16	533

CÍM		*IGEOLVASÁS*	*ALAPIGE*	*OLDALSZÁM*
Hallgass meg Uram engem	Őszi, esti		Zsoltárok 102, 1-14	536
Jézus igehirdetése az alvilágban	Őszi, esti		1. Péter 3, 18-20	539
Üzenet a családok tagjainak	Őszi, esti		1. János 2, 12-17	542
A tanítványok félelme és öröme	Őszi, esti		János 6, 20-21	545
Szegénység – Gazdagság	Őszi, esti		Jakab 1, 9-11	548
Reformáció	Úrvacsora	Róma 3, 1–8	Róma 3, 21-27	552
Az üdvösség napja		2. Kor. 5,20 - 6,10	2. Korinthus 6, 2	557
Eltemetni Krisztus érdemébe		Kolossé 2, 1-12	Kolossé 2, 12	563
Adósságlevelünk eltörlése		Kolossé 2, 13-23	Kolossé: 2, 14	569
A számok világa			1. Sámuel 13, 16-14, 6	575

Az igehirdetésekben szereplő énekek az Énekgyűjteményből 579
Hova vezet életünk útja - Életre? Halálra? - Tanulmány és üzenet 587
A Nagykaposi Református Egyházközség története 598
Tartalomjegyzék 608

Color Pack Nyomdaipari Zrt.
2013

© Pándy Bertalan: Mi pedig a Krisztust prédikáljuk
ISBN 978-80-971384-5-5